

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

الحق
علیه
صلاوة
وسلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

نسخه ۱

واریزهای قرضه مسکن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانستنی های قرآن مجید

نویسنده:

واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۹	دانشتیبهای قرآن مجید
۱۹	مشخصات کتاب
۱۹	۱.سوره الفاتحه
۱۹	آشنایی با سوره
۱۹	سوره الفاتحه با ترجمه
۲۰	۲.سوره البقره
۲۰	آشنایی با سوره
۲۰	سوره البقره با ترجمه
۸۷	۳.سوره آل عمران
۸۷	آشنایی با سوره
۸۷	سوره آل عمران با ترجمه
۱۳۵	۴.سوره النساء
۱۳۵	آشنایی با سوره
۱۳۵	سوره النساء با ترجمه
۱۷۷	۵.سوره المائده
۱۷۷	آشنایی با سوره
۱۷۷	سوره المائده با ترجمه
۲۰۷	۶.سوره الأنعام
۲۰۷	آشنایی با سوره
۲۰۷	سوره الأنعام با ترجمه
۲۴۴	۷.سوره الأعراف
۲۴۴	آشنایی با سوره
۲۴۴	سوره الأعراف با ترجمه

- ۲۸۸ ..... ۸. سوره الأنفال
- ۲۸۸ ..... آشنایی با سوره
- ۲۸۸ ..... سوره الأنفال با ترجمه
- ۳۰۳ ..... ۹. سوره التوبه
- ۳۰۳ ..... آشنایی با سوره
- ۳۰۳ ..... سوره التوبه با ترجمه
- ۳۳۰ ..... ۱۰. سوره یونس
- ۳۳۰ ..... آشنایی با سوره
- ۳۳۰ ..... سوره یونس با ترجمه
- ۳۵۴ ..... ۱۱. سوره هود
- ۳۵۴ ..... آشنایی با سوره
- ۳۵۴ ..... سوره هود با ترجمه
- ۳۸۱ ..... ۱۲. سوره یوسف
- ۳۸۱ ..... آشنایی با سوره
- ۳۸۱ ..... سوره یوسف با ترجمه
- ۴۰۶ ..... ۱۳. سوره الرعد
- ۴۰۶ ..... آشنایی با سوره
- ۴۰۶ ..... سوره الرعد با ترجمه
- ۴۱۷ ..... ۱۴. سوره إبراهيم
- ۴۱۷ ..... آشنایی با سوره
- ۴۱۷ ..... سوره ابراهیم با ترجمه
- ۴۲۸ ..... ۱۵. سوره الحجر
- ۴۲۸ ..... آشنایی با سوره
- ۴۲۸ ..... سوره الحجر با ترجمه
- ۴۳۸ ..... ۱۶. سوره النحل
- ۴۳۸ ..... آشنایی با سوره

٤٣٨	سوره النحل با ترجمه
٤٦٢	١٧. سوره الإسراء
٤٦٢	آشنایی با سوره
٤٦٢	سوره الإسراء با ترجمه
٤٨٤	١٨. سوره الكهف
٤٨٤	آشنایی با سوره
٤٨٤	سوره الكهف
٥٠٦	١٩. سوره مريم
٥٠٦	آشنایی با سوره
٥٠٦	سوره مريم با ترجمه
٥٢٠	٢٠. سوره طه
٥٢٠	آشنایی با سوره
٥٢٠	سوره طه با ترجمه
٥٣٩	٢١. سوره الأنبياء
٥٣٩	آشنایی با سوره
٥٣٩	سوره الأنبياء با ترجمه
٥٦٠	٢٢. سوره الحج
٥٦٠	آشنایی با سوره
٥٦٠	سوره الحج با ترجمه
٥٧٦	٢٣. سوره المؤمنون
٥٧٦	آشنایی با سوره
٥٧٦	سوره المؤمنون با ترجمه
٥٩٢	٢٤. سوره النور
٥٩٢	آشنایی با سوره
٥٩٢	سوره النور با ترجمه
٦٠٥	٢٥. سوره الفرقان

- ٦٠٥ ..... آشنایی با سوره
- ٦٠٥ ..... سوره الفرقان با ترجمه
- ٦٢٠ ..... ٢٦. سوره الشعراء
- ٦٢٠ ..... آشنایی با سوره
- ٦٢٠ ..... سوره الشعراء با ترجمه
- ٦٤٣ ..... ٢٧. سوره النمل
- ٦٤٣ ..... آشنایی با سوره
- ٦٤٣ ..... سوره النمل با ترجمه
- ٦٥٨ ..... ٢٨. سوره القصص
- ٦٥٨ ..... آشنایی با سوره
- ٦٥٨ ..... سوره القصص با ترجمه
- ٦٧٤ ..... ٢٩. سوره العنكبوت
- ٦٧٤ ..... آشنایی با سوره
- ٦٧٤ ..... سوره العنكبوت با ترجمه
- ٦٨٥ ..... ٣٠. سوره الروم
- ٦٨٥ ..... آشنایی با سوره
- ٦٨٥ ..... سوره الروم با ترجمه
- ٦٩٨ ..... ٣١. سوره لقمان
- ٦٩٨ ..... آشنایی با سوره
- ٦٩٨ ..... سوره لقمان با ترجمه
- ٧٠٤ ..... ٣٢. سوره السجده
- ٧٠٤ ..... آشنایی با سوره
- ٧٠٤ ..... سوره السجده با ترجمه
- ٧٠٩ ..... ٣٣. سوره الأحزاب
- ٧٠٩ ..... آشنایی با سوره
- ٧٠٩ ..... سوره الأحزاب با ترجمه

۳۴. سوره سبأ ۷۲۵
- آشنایی با سوره ۷۲۵
- سوره سبأ با ترجمه ۷۲۵
۳۵. سوره فاطر ۷۳۶
- آشنایی با سوره ۷۳۶
- سوره فاطر با ترجمه ۷۳۶
۳۶. سوره یس ۷۴۷
- آشنایی با سوره ۷۴۷
- سوره یس با ترجمه ۷۴۷
۳۷. سوره الصافات ۷۵۹
- آشنایی با سوره ۷۵۹
- سوره الصافات با ترجمه ۷۵۹
۳۸. سوره ص ۷۷۹
- آشنایی با سوره ۷۷۹
- سوره ص با ترجمه ۷۷۹
۳۹. سوره الزمر ۷۸۹
- آشنایی با سوره ۷۸۹
- سوره الزمر با ترجمه ۷۸۹
۴۰. سوره غافر ۸۰۴
- آشنایی با سوره ۸۰۴
- سوره غافر با ترجمه ۸۰۴
۴۱. سوره فصلت ۸۱۹
- آشنایی با سوره ۸۱۹
- سوره فصلت با ترجمه ۸۱۹
۴۲. سوره الشوری ۸۳۰
- آشنایی با سوره ۸۳۰

٨٣٠	سوره الشوری با ترجمه
٨٣٩	٤٣. سوره الزخرف
٨٣٩	آشنایی با سوره
٨٣٩	سوره الزخرف با ترجمه
٨٥٣	٤٤. سوره الدخان
٨٥٣	آشنایی با سوره
٨٥٣	سوره الدخان با ترجمه
٨٥٩	٤٥. سوره الجاثیه
٨٥٩	آشنایی با سوره
٨٥٩	سوره الجاثیه با ترجمه
٨٦٥	٤٦. سوره الأحقاف
٨٦٥	آشنایی با سوره
٨٦٥	سوره الأحقاف با ترجمه
٨٧٣	٤٧. سوره محمد
٨٧٣	آشنایی با سوره
٨٧٣	سوره محمد با ترجمه
٨٧٩	٤٨. سوره الفتح
٨٧٩	آشنایی با سوره
٨٨٠	سوره الفتح با ترجمه
٨٨٦	٤٩. سوره الحجرات
٨٨٦	آشنایی با سوره
٨٨٦	سوره الحجرات با ترجمه
٨٩١	٥٠. سوره ق
٨٩١	آشنایی با سوره
٨٩١	سوره ق با ترجمه
٨٩٥	٥١. سوره الذاریات

۱۹۵	.....	آشنایی با سوره
۱۹۵	.....	سوره الذاریات با ترجمه
۹۰۲	.....	۵۲. سوره الطور
۹۰۲	.....	آشنایی با سوره
۹۰۲	.....	سوره الطور با ترجمه
۹۰۹	.....	۵۳. سوره النجم
۹۰۹	.....	آشنایی با سوره
۹۰۹	.....	سوره النجم با ترجمه
۹۱۴	.....	۵۴. سوره القمر
۹۱۴	.....	آشنایی با سوره
۹۱۵	.....	سوره القمر با ترجمه
۹۲۱	.....	۵۵. سوره الرحمن
۹۲۱	.....	آشنایی با سوره
۹۲۱	.....	سوره الرحمن با ترجمه
۹۲۹	.....	۵۶. سوره الواقعة
۹۲۹	.....	آشنایی با سوره
۹۲۹	.....	سوره الواقعة با ترجمه
۹۳۹	.....	۵۷. سوره الحديد
۹۳۹	.....	آشنایی با سوره
۹۳۹	.....	سوره الحديد با ترجمه
۹۴۶	.....	۵۸. سوره المجادله
۹۴۶	.....	آشنایی با سوره
۹۴۶	.....	سوره المجادله با ترجمه
۹۵۱	.....	۵۹. سوره الحشر
۹۵۱	.....	آشنایی با سوره
۹۵۱	.....	سوره الحشر با ترجمه

۹۵۶	.....	۶۰. سوره الممتحنه
۹۵۶	.....	آشنایی با سوره
۹۵۶	.....	سوره الممتحنه با ترجمه
۹۵۹	.....	۶۱. سوره الصف
۹۵۹	.....	آشنایی با سوره
۹۵۹	.....	سوره الصف با ترجمه
۹۶۲	.....	۶۲. سوره الجمعه
۹۶۲	.....	آشنایی با سوره
۹۶۲	.....	سوره الجمعه با ترجمه
۹۶۳	.....	۶۳. سوره المنافقون
۹۶۳	.....	آشنایی با سوره
۹۶۴	.....	سوره المنافقون با ترجمه
۹۶۶	.....	۶۴. سوره التغابن
۹۶۶	.....	آشنایی با سوره
۹۶۶	.....	سوره التغابن با ترجمه
۹۶۹	.....	۶۵. سوره الطلاق
۹۶۹	.....	آشنایی با سوره
۹۶۹	.....	سوره الطلاق با ترجمه
۹۷۲	.....	۶۶. سوره التحریم
۹۷۲	.....	آشنایی با سوره
۹۷۲	.....	سوره التحریم با ترجمه
۹۷۵	.....	۶۷. سوره الملک
۹۷۵	.....	آشنایی با سوره
۹۷۵	.....	سوره الملک با ترجمه
۹۷۹	.....	۶۸. سوره القلم
۹۷۹	.....	آشنایی با سوره

٩٧٩	سوره القلم با ترجمه
٩٨٤	٦٩.سوره الحاقه
٩٨٤	آشنایی با سوره
٩٨٤	سوره الحاقه با ترجمه
٩٨٩	٧٠. سوره المعارج
٩٨٩	آشنایی با سوره
٩٩٠	سوره المعارج با ترجمه
٩٩٥	٧١. سوره نوح
٩٩٥	آشنایی با سوره
٩٩٥	سوره نوح با ترجمه
٩٩٩	٧٢. سوره الجن
٩٩٩	آشنایی با سوره
٩٩٩	سوره الجن با ترجمه
١٠٠٢	٧٣. سوره المزمل
١٠٠٢	آشنایی با سوره
١٠٠٢	سوره المزمل با ترجمه
١٠٠٥	٧٤. سوره المدثر
١٠٠٥	آشنایی با سوره
١٠٠٥	سوره المدثر با ترجمه
١٠١١	٧٥. سوره القيامه
١٠١١	آشنایی با سوره
١٠١١	سوره القيامه با ترجمه
١٠١٤	٧٦. سوره الإنسان
١٠١٤	آشنایی با سوره
١٠١٥	سوره الانسان با ترجمه
١٠١٩	٧٧. سوره المرسلات

۱۰۱۹	.....	آشنایی با سوره
۱۰۱۹	.....	سوره المرسلات با ترجمه
۱۰۲۵	.....	۷۸. سوره النبأ
۱۰۲۵	.....	آشنایی با سوره
۱۰۲۵	.....	سوره النبأ با ترجمه
۱۰۲۸	.....	۷۹. سوره النازعات
۱۰۲۸	.....	آشنایی با سوره
۱۰۲۹	.....	سوره النازعات با ترجمه
۱۰۳۴	.....	۸۰. سوره عبس
۱۰۳۴	.....	آشنایی با سوره
۱۰۳۴	.....	سوره عبس با ترجمه
۱۰۳۸	.....	۸۱. سوره التکویر
۱۰۳۸	.....	آشنایی با سوره
۱۰۳۸	.....	سوره التکویر با ترجمه
۱۰۴۱	.....	۸۲. سوره الإنفطار
۱۰۴۱	.....	آشنایی با سوره
۱۰۴۱	.....	سوره الإنفطار با ترجمه
۱۰۴۲	.....	۸۳. سوره المطففین
۱۰۴۲	.....	آشنایی با سوره
۱۰۴۲	.....	سوره المطففین با ترجمه
۱۰۴۷	.....	۸۴. سوره الإنشقاق
۱۰۴۷	.....	آشنایی با سوره
۱۰۴۷	.....	سوره الإنشقاق با ترجمه
۱۰۴۹	.....	۸۵. سوره البروج
۱۰۴۹	.....	آشنایی با سوره
۱۰۵۰	.....	سوره البروج با ترجمه

- ١٠٥٢ ..... ٨٦. سورة الطارق
- ١٠٥٢ ..... آشنایی با سوره
- ١٠٥٢ ..... سورة الطارق با ترجمه
- ١٠٥٣ ..... ٨٧. سورة الأعلى
- ١٠٥٣ ..... آشنایی با سوره
- ١٠٥٣ ..... سورة الأعلى با ترجمه
- ١٠٥٦ ..... ٨٨. سورة الغاشية
- ١٠٥٦ ..... آشنایی با سوره
- ١٠٥٦ ..... سورة الغاشية با ترجمه
- ١٠٥٨ ..... ٨٩. سورة الفجر
- ١٠٥٨ ..... آشنایی با سوره
- ١٠٥٩ ..... سورة الفجر با ترجمه
- ١٠٦١ ..... ٩٠. سورة البلد
- ١٠٦٢ ..... آشنایی با سوره
- ١٠٦٢ ..... سورة البلد با ترجمه
- ١٠٦٤ ..... ٩١. سورة الشمس
- ١٠٦٤ ..... آشنایی با سوره
- ١٠٦٤ ..... سورة الشمس با ترجمه
- ١٠٦٥ ..... ٩٢. سورة الليل
- ١٠٦٥ ..... آشنایی با سوره
- ١٠٦٥ ..... سورة الليل با ترجمه
- ١٠٦٨ ..... ٩٣. سورة الضحى
- ١٠٦٨ ..... آشنایی با سوره
- ١٠٦٨ ..... سورة الضحى با ترجمه
- ١٠٦٩ ..... ٩٤. سورة الشرح
- ١٠٦٩ ..... آشنایی با سوره

- سوره الشرح با ترجمه ۱۰۶۹
۹۵. سوره التین ۱۰۷۱
- آشنایی با سوره ۱۰۷۱
- سوره التین با ترجمه ۱۰۷۱
۹۶. سوره العلق ۱۰۷۲
- آشنایی با سوره ۱۰۷۲
- سوره العلق با ترجمه ۱۰۷۲
۹۷. سوره القدر ۱۰۷۴
- آشنایی با سوره ۱۰۷۴
- سوره القدر با ترجمه ۱۰۷۴
۹۸. سوره البینه ۱۰۷۵
- آشنایی با سوره ۱۰۷۵
- سوره البینه با ترجمه ۱۰۷۵
۹۹. سوره الزلزله ۱۰۷۶
- آشنایی با سوره ۱۰۷۶
- سوره الزلزله با ترجمه ۱۰۷۶
۱۰۰. سوره العاديات ۱۰۷۷
- آشنایی با سوره ۱۰۷۷
- سوره العاديات با ترجمه ۱۰۷۷
۱۰۱. سوره القارعه ۱۰۷۹
- آشنایی با سوره ۱۰۷۹
- سوره القارعه با ترجمه ۱۰۷۹
۱۰۲. سوره التكاثر ۱۰۸۰
- آشنایی با سوره ۱۰۸۰
- سوره التكاثر با ترجمه ۱۰۸۰
۱۰۳. سوره العصر ۱۰۸۲

- ۱۰۸۲ ..... آشنایی با سوره
- ۱۰۸۲ ..... سوره العصر با ترجمه
- ۱۰۸۲ ..... ۱۰۴. سوره الهمزه
- ۱۰۸۲ ..... آشنایی با سوره
- ۱۰۸۳ ..... سوره الهمزه با ترجمه
- ۱۰۸۳ ..... ۱۰۵. سوره الفیل
- ۱۰۸۳ ..... آشنایی با سوره
- ۱۰۸۴ ..... سوره الفیل با ترجمه
- ۱۰۸۵ ..... ۱۰۶. سوره قریش
- ۱۰۸۵ ..... آشنایی با سوره
- ۱۰۸۵ ..... سوره قریش با ترجمه
- ۱۰۸۵ ..... ۱۰۷. سوره الماعون
- ۱۰۸۵ ..... آشنایی با سوره
- ۱۰۸۶ ..... سوره الماعون با ترجمه
- ۱۰۸۶ ..... ۱۰۸. سوره الكوثر
- ۱۰۸۶ ..... آشنایی با سوره
- ۱۰۸۷ ..... سوره الكوثر با ترجمه
- ۱۰۸۷ ..... ۱۰۹. سوره الكافرون
- ۱۰۸۸ ..... آشنایی با سوره
- ۱۰۸۸ ..... سوره الكافرون با ترجمه
- ۱۰۸۸ ..... ۱۱۰. سوره النصر
- ۱۰۸۸ ..... آشنایی با سوره
- ۱۰۸۹ ..... سوره النصر با ترجمه
- ۱۰۸۹ ..... ۱۱۱. سوره المسد
- ۱۰۸۹ ..... آشنایی با سوره
- ۱۰۸۹ ..... سوره المسد با ترجمه

۱۰۹۰ ..... ۱۱۲. سوره الإخلاص

۱۰۹۰ ..... آشنایی با سوره

۱۰۹۰ ..... سوره الإخلاص با ترجمه

۱۰۹۱ ..... ۱۱۳. سوره الفلق

۱۰۹۱ ..... آشنایی با سوره

۱۰۹۱ ..... سوره الفلق با ترجمه

۱۰۹۲ ..... ۱۱۴. سوره الناس

۱۰۹۲ ..... آشنایی با سوره

۱۰۹۲ ..... سوره الناس با ترجمه

۱۰۹۳ ..... درباره مرکز

سرشناسه: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۸۸

عنوان و نام پدیدآور: دانستنیهای قرآن مجید / واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان.

مشخصات نشر: اصفهان: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: نرم افزار تلفن همراه و رایانه

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: قرآن -- صرف و نحو.

موضوع: قرآن -- برگزیده ها -- ترجمه ها.

۱. سوره الفاتحه

آشنایی با سوره

۱- فاتحه [گشاینده]

چون قرآن با این سوره شروع می شود و این سوره آغازگر قرآن است، «فاتحه» نامیده می شود. به خاطر حمد و ستایشی که در این سوره از خداوند بعمل آمده نام دیگرش سوره «حمد» است. و نیز به نام «شکر» و «وافیه» و «نور» هم از آن یاد می شود. نام دیگرش «سبع المثانی» است و نیز «ام الكتاب». امام صادق (ع) فرموده است: سوره ای که اولش ستایش، وسطش اخلاص و آخرش نیایش است. (تفسیر برهان ج ۱ ص ۴۲). این سوره ۷ آیه دارد و در سال سوم بعثت آمده و چهل و سومین سوره است که در مکه نازل شده است. بعضی هم این سوره را اولین سوره دانسته اند. شده است. بعضی هم این سوره را اولین سوره دانسته اند.

سوره الفاتحه با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (۱) ترجمه: (۱)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲) ترجمه: (۲)

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (۳) ترجمه: (۳)

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (۴) ترجمه: (۴)

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (۵) ترجمه: (۵)

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (۶) ترجمه: (۶)

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (۷) ترجمه: (۷)

ص: ۱

۱- بنام خداوند بخشنده مهربان

۲- حمد و سپاس مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است

۳- بخشنده و مهربان است

۴- مالک روز جزاست

۵- (پروردگارا) تنها تو را می پرستیم و تنها از تو یاری می جویم

۶- ما را به راه راست هدایت کن

۷- راه کسانی که به آنان نعمت دادی، نه کسانی که مورد غضب واقع شده اند و نه گمراهان

۲. سوره البقره

آشنایی با سوره

۲- بقره [گاو ماده]

در آیات ۱۷ تا ۷۳ این سوره داستان فرمان خدا به بنی اسرائیل، مبنی بر کشتن و ذبح کردن گاو، بیان شده است. این سوره کلا در مورد مؤمنین و مشرکین و منافقین و خلقت آدم و بدعتهای اهل کتاب و ماجراهای موسی و بنی اسرائیل و بنای کعبه توسط حضرت ابراهیم و نعمتهای خداوند و مسائل قصاص و وصیت و قتال با مشرکین و نکاح و طلاق و ربا و مجادله ابراهیم با مشرکین بر سر اعتقاد به توحید و تغییر قبله و احکامی از حج و ارث و روزه و ... می باشد. آیه الکرسی، آیه ۲۵۵ این سوره است. ۲۸۶ آیه دارد و بیشتر آیاتش در مدینه و پس از هجرت نازل شده است.

سوره البقره با ترجمه

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۱)

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ (۲) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (۴) ترجمه: (۴)

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۵) ترجمه: (۵)

ص: ۲

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الم

۲- این کتاب با عظمتی است که هیچگونه شکی در آن نیست و مایه هدایت پرهیزکاران است

۳- (همان) کسانی که به غیب [= حقایقی که از حس پوشیده و پنهان است] ایمان می آورند و نماز را برپا می دارند و از نعمتهایی که به آنان روزی داده ایم انفاق می کنند

۴- و کسانی که به آنچه بر تو نازل شده، و آنچه پیش از تو (بر پیامبران پیشین) نازل گردیده ایمان می آورند و به سرای دیگر یقین دارند

۵- آنان بر طریق هدایت پروردگارشانند و رستگاران آنها هستند

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۶) ترجمه: (۱)

خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۷) ترجمه: (۲)

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ (۸) ترجمه: (۳)

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ (۹) ترجمه: (۴)

فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ (۱۰) ترجمه: (۵)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ (۱۱) ترجمه: (۶)

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِن لَّا يَشْعُرُونَ (۱۲) ترجمه: (۷)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ □ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِن لَّا يَعْلَمُونَ (۱۳) ترجمه: (۸)

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِئُونَ (۱۴) ترجمه: (۹)

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۰)

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تُّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (۱۶) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳

-
- ۱- کسانی که کافر شدند، برای آنان یکسان است که آنان را (از عذاب الهی) بیم دهی یا ندهی. ایمان نخواهند آورد.
  - ۲- خدا بر دلها و گوشهای آنان مهر نهاده. و بر چشمهایشان پرده ای افکنده شده. و عذاب بزرگی در انتظار آنهاست.
  - ۳- گروهی از مردم کسانی هستند که می گویند: «به خدا و روز بازپسین ایمان آورده ایم». درحالی که ایمان نیاورده اند.
  - ۴- (به گمان خود) خدا و مؤمنان را فریب می دهند. در حالی که جز خودشان را فریب نمی دهند. ولی نمی فهمند.
  - ۵- در دلهای آنان یک نوع بیماری است. خداوند بر بیماری آنان افزوده. و به خاطر دروغهایی که می گفتند، عذاب دردناکی در انتظار آنهاست.
  - ۶- و هنگامی که به آنان گفته شود: «در زمین فساد نکنید!» می گویند: «ما فقط اصلاح کننده ایم!»
  - ۷- آگاه باشید! اینها همان مفسدانند. ولی نمی فهمند.
  - ۸- و هنگامی که به آنان گفته شود: «ایمان آورید، همانگونه که (سایر) مردم ایمان آورده اند!». می گویند: «آیا همچون ابلهان ایمان بیاوریم؟!» آگاه باشید اینها همان ابلهانند ولی نمی دانند!
  - ۹- و هنگامی که افراد با ایمان را ملاقات می کنند، می گویند: «ما ایمان آورده ایم!» ولی هنگامی که با شیطانها (و هم کیشان) خود خلوت می کنند، می گویند: «ما با شما ایم! ما فقط (آنها را) استهزا می کنیم!».
  - ۱۰- خداوند آنان را استهزا می کند. و آنها را در طغیان نشان نگه می دارد، تا سرگردان شوند.
  - ۱۱- آنان کسانی هستند که گمراهی را با (از دست دادن) هدایت خریده اند. و (این) تجارت آنها سودی نداده. و هدایت نیافته اند.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ (۱۷) ترجمه: (۱)

صُمُّ بُكُمْ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ (۱۸) ترجمه: (۲)

أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعِيدٌ وَبَرَقَ يَجْعَلُونَ أَصَابِعُهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ ۗ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ (۱۹) ترجمه: (۳)

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ ۖ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا ۗ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۲۰) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۲۱) ترجمه: (۵)

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْمَارِضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۗ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أُنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۲۲) ترجمه: (۶)

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۳) ترجمه: (۷)

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ۗ أَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (۲۴) ترجمه: (۸)

ص: ۴

۱- آنان [=منافقان] همانند کسانی هستند که آتشی افروخته اند (تا از تاریکی وحشتناک رهایی یابند)، ولی همین که آتش اطرافشان را روشن ساخت، خداوند روشنایی آنها را گرفته. و در تاریکیها رهیشان می سازد، در حالی که (چیزی را) نمی بینند.

۲- آنها کر و لال و کورند. لذا (از راه خطا) باز نمی گردند!

۳- یا همچون بارانی که از آسمان، در شب تاریک همراه با رعد و برق (در بیابان) بارد. آنها از ترس مرگ، انگشتانشان را در گوشهای خود می گذارند. تا صدای صاعقه ها را نشنوند. و خداوند به کافران احاطه دارد.

۴- (روشنایی خیره کننده) برق، نزدیک است چشمانشان را برباید. هر زمان که (برق صفحه بیابان را) برای آنها روشن می سازد، (چند گامی) در پرتو آن راه می روند. و چون تاریکی آنها را فرا می گیرد، می ایستند. و اگر خدا می خواست، گوش و چشم آنها را از بین می برد. زیرا خداوند بر هر چیزی تواناست.

۵- ای مردم! پروردگارتان را که شما، و کسانی را که پیش از شما بودند آفرید، پرستش کنید. تا پرهیزگار شوید.

۶- آن کس که زمین را بستر شما، و آسمان [=جو زمین] را سقعی بر فرازتان قرار داد. و از آسمان آبی فرو فرستاد. و بوسیله آن، میوه ها (و انواع محصولات) را برای روزی شما رویاند. بنابراین، برای خدا همتیانی قرار ندهید، در حالی که می دانید (هیچ یک از آنها، نه شما را آفریده، و نه روزی می دهند).

۷- و اگر درباره آنچه بر بنده خود نازل کرده ایم تردید دارید، یک سوره همانند آن بیاورید. و گواهان خود را - غیر خدا-

(برای این کار) فراخوانید اگر راست می گوئید!

۸- پس اگر چنین نکنید - که هرگز نخواهید کرد - از آتشی بترسید که مردم (گنهکار) و سنگها [=بتها] همیزم آن هستند. و برای کافران، آماده شده است!

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ □ كَلِمَاتٍ زُرُقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرِهِ رُزْقًا □ قَالُوا هَذَا الَّذِي زُرِقْنَا مِنْ قَبْلُ □ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا □ وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ □ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٥) ترجمه: (١)

□ إِنَّ اللَّهَ لَمَّا يَشِدُّ تَحِيْبِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَهُ فَمَا فَوْقَهَا □ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ □ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا □ يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا □ وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ (٢٦) ترجمه: (٢)

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مِمَّا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ □ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٢٧) ترجمه: (٣)

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ □ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٢٨) ترجمه: (٤)

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ □ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٢٩) ترجمه: (٥)

ص: ٥

١- به کسانی که ایمان آورده، و کارهای شایسته انجام داده اند، بشارت ده که باغهایی بهشتی برای آنهاست که نهرها از پای درختانش جاریست. هر زمان که میوه ای از آن، روزی آنان شود، می گویند: «این همان است که قبلاً به ما روزی داده شده بود. (ولی اینها چقدر از آنها بهتر و عالیتر است.)» و میوه هایی که برای آنها آورده می شود، همه (از نظر خوبی و زیبایی) یکسانند. و برای آنان همسرانی پاکیزه است، و جاودانه در آن خواهند بود.

٢- خداوند از این که به (موجودات ظاهراً کوچکی مانند) پشه، و حتی کمتر از آن، مثال بزند باکی ندارد. در این میان، کسانی که ایمان آورده اند، می دانند که آن (مثال، گویای) حقیقتی است از طرف پروردگارشان. و امّا کسانی که کافر شده اند (بهاه جویی کرده) می گویند: «منظور خداوند از این مثال چه بوده است؟!» (آری)، خدا جمع زیادی را با آن گمراه، و گروه بسیاری را هدایت می کند. ولی تنها فاسقان را با آن گمراه می سازد!

٣- (همان) کسانی که پیمان خدا را، پس از محکم ساختن آن، می شکنند. و پیوندهایی را که خدا دستور داده برقرار سازند، قطع نموده، و در روی زمین فساد می کنند. آنها زیانکاران (واقعی) هستند.

٤- چگونه به خداوند کفر می ورزید، در حالی که شما مردگان (و اجسام بی روحی) بودید، و او به شما زندگی بخشید. سپس شما را می میراند. و بار دیگر شما را زنده می کند. سپس به سوی او بازگردانده می شوید؟!

٥- او کسی است که همه آنچه را در زمین وجود دارد، برای شما آفرید. سپس به آسمان پرداخت. و آنها را به صورت هفت آسمان مرتّب نمود. و او به هر چیزی دانا است.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٣٠) ترجمه: (١)

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٣١) ترجمه: (٢)

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (٣٢) ترجمه: (٣)

قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ ۖ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ الْغَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ (٣٣) ترجمه: (٤)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ (٣٤) ترجمه: (٥)

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ (٣٥) ترجمه: (٦)

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ (٣٦) ترجمه: (٧)

فَتَلَقَىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۖ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (٣٧) ترجمه: (٨)

ص: ٦

۱- (به یاد آور) هنگامی را که پروردگارت به فرشتگان فرمود: «من بر روی زمین، جانشینی [= نماینده ای] اقرار خواهم داد». فرشتگان گفتند: «(پروردگارا!) آیا کسی را در آن قرار می دهی که فساد و خونریزی کند؟! حال آنکه ما تسبیح و حمد تو را به جا می آوریم، و تو را تقدیس می کنیم (و برای جانشینی شایسته تریم)». فرمود: «من حقایقی را می دانم که شما نمی دانید».
۲- سپس، تمامی علم اسماء [= علم اسرار آفرینش و نامگذاری موجودات] را به آدم آموخت. آنگاه آنها را به فرشتگان عرضه داشت و فرمود: «اگر راست می گوید، (و از آدم شایسته تر هستی) اسامی اینها را به من خبر دهید!»

۳- گفتند: «منزهی تو! ما جز آنچه به ما تعلیم داده ای، نمی دانیم. زیرا تویی که دانا و حکیمی.»

۴- فرمود: «ای آدم! آنان را از اسامی (و اسرار) این موجودات آگاه کن.» هنگامی که آدم آنان را آگاه کرد، خداوند فرمود: «آیا به شما نگفتم که من، غیب آسمانها و زمین را می دانم؟! و می دانم آنچه را شما آشکار می کنید، و آنچه را پنهان می داشتید!»

۵- و (یاد کن) هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده (و خضوع) کنید!» همگی سجده کردند. جز ابلیس که سرباز زد، و تکبر ورزید، و (بخاطر نافرمانی و تکبرش) از کافران شد.

۶- و گفتیم: «ای آدم! تو با همسرت در بهشت سکونت کن. و از (نعمتهای) آن، از هر جا می خواهید، در کمال فراوانی بخورید. (ولی) نزدیک این درخت نشوید. که از ستمکاران خواهید شد.»

۷- پس شیطان موجب لغزش آنها از بهشت شد. و آنان را از آنچه در آن بودند، بیرون کرد. و (در این هنگام به آنها) گفتیم:

«همگی از مقام خویش) فرود آید! در حالی که دشمن یکدیگر خواهید بود. و برای شما در زمین، تا مدّت معینی محل اقامت و وسیله بهره برداری خواهد بود.»

۸- سپس آدم از پروردگارش کلماتی دریافت داشت. (و با آنها توبه کرد.) و خداوند توبه او را پذیرفت. زیرا او توبه پذیر و مهربان است.

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۚ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۳۸) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۳۹) ترجمه: (۲)

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ (۴۰) ترجمه: (۳)

وَأَمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أُولَٰئِكَ كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ (۴۱) ترجمه: (۴)

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۴۲) ترجمه: (۵)

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاٰكِعِينَ (۴۳) ترجمه: (۶)

ۚ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۴۴) ترجمه: (۷)

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۚ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ (۴۵) ترجمه: (۸)

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهْم مُلَاقُوا رَبِّهْم وَأَنَّهْم إِلَيْه رَاجِعُونَ (۴۶) ترجمه: (۹)

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (۴۷) ترجمه: (۱۰)

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَّا تَعْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (۴۸) ترجمه: (۱۱)

ص: ۷

۱- گفتیم: «همگی از آن، فرود آید! ولی هرگاه هدایتی از طرف من برای شما آمد، کسانی که از آن پیروی کنند، نه ترسی بر آنهاست، و نه اندوهگین می شوند».

۲- و کسانی که کافر شدند، و آیات ما را تکذیب کردند اهل دوزخند. و جاودانه در آن خواهند بود.

۳- ای بنی اسرائیل! نعمتم را، که به شما ارزانی داشتم به یاد آورید. و به پیمان من وفا کنید، تا من نیز به پیمان شما وفا کنم. و (در این راه) تنها از من بترسید!

۴- و به آنچه نازل کرده ام ایمان بیاورید. که نشانه های آن، با آنچه در کتاب شماست، مطابقت دارد. و نخستین کافر به آن نباشید. و آیات مرا به بهای ناچیزی نفروشید. و تنها از (مخالفت) من بپرهیزید!

۵- و حق را با باطل نیامیزید. و حقیقت را با این که (از آن) آگاهید، کتمان نکنید.

۶- و نماز را بر پا دارید، و زکات را بپردازید، و همراه رکوع کنندگان رکوع کنید.

۷- آیا مردم را به نیکی (و ایمان به پیامبری که صفات او در تورات آمده) دعوت می کنید، اما خودتان را فراموش می نمایید. با این که شما کتاب آسمانی (تورات) را می خوانید؟! آیا نمی اندیشید؟!

۸- از صبر و نماز یاری جوید. (و با شکیبایی و مهار هوسهای درونی و توجه به پروردگار، نیرو بگیرید.) و این کار، جز برای

خاشعان، دشوار و سنگین است.

۹- (همان) کسانی که می‌دانند پروردگارشان را ملاقات خواهند کرد، و به سوی او باز می‌گردند.

۱۰- ای بنی اسرائیل! نعمتم را که به شما ارزانی داشتم به خاطر بیاورید. و (نیز به یاد آورید که) من، شما را بر جهانیان، برتری بخشیدم.

۱۱- و از روزی بترسید که کسی مجازات دیگری را نمی‌پذیرد و شفاعتی از کسی پذیرفته نمی‌شود. و غرامتی از او قبول نخواهد شد. و (به هیچ صورت) یاری نخواهند شد.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُدَبُّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ ۖ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ (٤٩)
ترجمه: (١)

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ (٥٠) ترجمه: (٢)

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ (٥١) ترجمه: (٣)

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٥٢) ترجمه: (٤)

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (٥٣) ترجمه: (٥)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنِّي كُنْتُ ظَلَمْتُكُمْ أَنفُسَكُمْ بَاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۚ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (٥٤) ترجمه: (٦)

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ (٥٥) ترجمه: (٧)

ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٥٦) ترجمه: (٨)

وَوَضَّلْنَا عَلَيْكُمْ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّٰنَ وَالسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسِهِمْ يَظْلِمُونَ (٥٧)
ترجمه: (٩)

ص: ٨

۱- و (نیز به یاد آورید) آن زمان که شما را از چنگال فرعونیان رهایی بخشیدیم. که همواره شما را به بدترین صورت آزار می دادند: پسران شما را سر می بریدند. و زنان شما را (برای کنیزی) زنده نگه می داشتند. و در اینها، آزمایش بزرگی از طرف پروردگارتان بود.

۲- و (یاد کنید) هنگامی که دریا را برایتان شکافتیم. و شما را نجات دادیم. و فرعونیان را غرق ساختیم. در حالی که شما تماشا می کردید.

۳- و (به یاد آورید) هنگامی را که با موسیٰ چهل شب وعده گذاردیم. (و او، برای گرفتن فرمانهای الهی، به میعادگاه آمد). سپس شما گوساله را بعد از او (برای پرستش) انتخاب نمودید. در حالی که ستمکار بودید.

۴- سپس شما را بعد از آن (گناه بزرگ) بخشیدیم. شاید شکر گذاری کنید.

۵- و (نیز به یاد آورید) هنگامی را که به موسیٰ، کتاب و وسیله تشخیص (حق از باطل) دادیم. شاید هدایت شوید.

۶- و زمانی را که موسیٰ به قوم خود گفت: «ای قوم من! شما با انتخاب گوساله (برای پرستش) به خود ستم کردید. توبه کنید. و به سوی آفریننده خود بازگردید. و خود را [= یکدیگر را] به قتل برسانید. این کار، برای شما در پیشگاه آفریدگارتان بهتر است.» سپس خداوند توبه شما را پذیرفت. زیرا اوست توبه پذیر مهربان.

- ۷- و (نیز به یاد آورید) هنگامی را که گفتید: «ای موسی! ما هرگز به تو ایمان نخواهیم آورد. مگر این که خدا را آشکارا (با چشم خود) ببینیم.» پس صاعقه شما را گرفت. درحالی که تماشا می کردید.
- ۸- سپس شما را پس از مرگتان، حیات بخشیدیم. شاید شکر گذاری کنید.
- ۹- و ابر را بر شما سایبان قرار دادیم. و «مَنْ» [=نوعی صمغ شیرین گیاهان] و «سلوی» [=پرنده ای مانند بلدرچین] را برای شما فرستادیم. (و گفتیم:) «از نعمتهای پاکیزه ای که به شما روزی داده ایم بخورید.» و (آنها کفران کردند، ولی با این کار.) آنها به ما ستم نکردند. بلکه به خود ستم می نمودند.

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَاذْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةً نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ ۖ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ
(۵۸) ترجمه: (۱)

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (۵۹) ترجمه: (۲)

وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۖ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِبَهُمْ ۖ كَلُوا
وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعَثُّوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (۶۰) ترجمه: (۳)

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصِلَهَا ۖ
قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ ۖ اهْبُطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مِمَّا سَأَلْتُمْ ۖ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبِ
مِّنَ اللَّهِ ۖ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۖ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ (۶۱) ترجمه: (۴)

ص: ۹

۱- و (یاد کنید) زمانی را که گفتیم: «در این شهر [= بیت المقدس] وارد شوید. و از نعمتهای فراوان آن، از هر جا می خواهید بخورید. و از در (معبد بیت المقدس) با خضوع وارد گردید. و بگویید: «خداوند! گناهان ما را بریز.» تا خطاهای شما را ببخشیم. و به نیکوکاران پاداش بیشتری خواهیم داد».

۲- اما افراد ستمکار، این سخن را به غیر آنچه به آنها گفته شده بود، (به صورتی استهزاآمیز) تغییر دادند. لذا بر ستمکاران، در برابر این نافرمانی، عذابی از آسمان فرستادیم.

۳- و (به یاد آورید) زمانی را که موسی برای قوم خویش، آب طلبید. به او گفتیم: «عصای خود را بر آن سنگ مخصوص بزن!» ناگاه دوازده چشمه آب از آن جوشید. آن گونه که هر طایفه (از طوایف دوازده گانه بنی اسرائیل)، چشمه خود را می شناختند (و گفتیم): «از روزی خداوند بخورید و بیاشامید. و در زمین به فساد نکوشید».

۴- و (نیز به یاد آورید) زمانی را که گفتید: «ای موسی! هرگز حاضر نیستیم به یک نوع غذا اکتفا کنیم از پروردگارت بخواه که از آنچه زمین می رویاند، از سبزیجات و خیار و سیر و عدس و پیازش، برای ما فراهم سازد.» موسی گفت: «آیا غذای پست تر را به جای غذای بهتر انتخاب می کنید؟! (اکنون که چنین می خواهید) در شهری فرود آید. زیرا هر چه خواستید، (در آن جا) برای شما هست.» و مهر ذلت و نیاز، بر آنها زده شد. و به خشم خداوند گرفتار شدند. چرا که آنان نسبت به آیات خداوند، کفر می ورزیدند. و پیامبران را به ناحق می کشتند. این به خاطر آن بود که نافرمانی کرده و تجاوز می نموده اند.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٦٢) ترجمه: (١)

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (٦٣) ترجمه: (٢)

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ □ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٦٤) ترجمه: (٣)

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ (٦٥) ترجمه: (٤)

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ (٦٦) ترجمه: (٥)

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبُحُوا بَقَرَةً □ قَالُوا أَتَجْعَلُ مِنَّا هِزْوَا □ قَالَ أَعْمُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ (٦٧) ترجمه: (٦)

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ □ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ □ لَّا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ □ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ □ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمُرُونَ (٦٨) ترجمه: (٧)

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لُونُهَا □ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ □ صَفْرَاءٌ □ فَاقْعَ لُونُهَا □ تَسْرُ النَّاطِرِينَ (٦٩) ترجمه: (٨)

ص: ١٠

١- کسانی که (به پیامبر اسلام) ایمان آوردند، و کسانی که به آیین یهود گرویدند و نصاری و صابئان [= پیروان یحیی] هر کدام که به خدا و روز بازپسین ایمان آورده، و کاری شایسته انجام دهند، پاداششان نزد پروردگارشان مسلم است. و نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهگین می شوند.

٢- و (به یاد آورید) زمانی را که از شما پیمان گرفتیم. و کوه طور را به فرازتان برافراشتیم. (و گفتیم:) «آنچه را (از آیات و فرمان ها) به شما داده ایم، با قدرت بگیرید. و آنچه را در آن است به یاد داشته باشید (و به آن عمل کنید). تا پرهیزگار شوید».

٣- سپس شما پس از این، رویگردان شدید. و اگر فضل و رحمت خداوند بر شما نبود، از زیانکاران بودید.

٤- به طور قطع از حال کسانی از شما، که در روز شنبه نافرمانی و گناه کردند، آگاه شده اید. ما به آنها گفتیم: «به صورت بوزینه هایی طرد شده در آید!»

٥- ما این مجازات را درس عبرتی برای مردم آن زمان و نسلهای بعد از آنان، و اندرزی برای پرهیزگاران قرار دادیم.

٦- و (به یاد آورید) هنگامی را که موسی به قوم خود گفت: «خداوند به شما دستور می دهد گاوی را ذبح کنید (و قطعه ای از آن را به بدن مقتول بزنید، تا زنده شود و قاتل را معرفی کند).» گفتند: «آیا ما را مسخره می کنی؟» گفت: «به خدا پناه می برم از این که از جاهلان باشم!»

٧- گفتند: «از پروردگارت بخواه که برای ما روشن کند این گاو چگونه گاوی باید باشد؟» گفت: او می فرماید: «گاوی که نه پیر و از کار افتاده باشد، و نه بکر و جوان. بلکه میان این دو باشد. آنچه به شما دستور داده شده، (هر چه زودتر) انجام دهید.»

۸- گفتند: «از پروردگار خود بخواه که برای ما روشن سازد رنگ آن چگونه باشد؟» گفت: او می فرماید: «گاوی باشد زرد یکدست، که بینندگان را شاد و مسرور سازد.»

قَالُوا اذْعُ لَنَا رَبِّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ (٧٠) ترجمه: (١)

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلِّمَةٌ لَّا سِيئَةَ فِيهَا □ قَالُوا الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ □ فَذَبْحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ (٧١) ترجمه: (٢)

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا □ وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ (٧٢) ترجمه: (٣)

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِنَعْصِهَا □ كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٧٣) ترجمه: (٤)

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعِيدٍ ذَلِكُمْ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً □ وَإِن مِّن الْحِجَارَةِ لَمِيََّا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ □ وَإِن مِّنْهَا لَمَّا يَشَقُّ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ □ وَإِن مِّنْهَا لَمَّا يَهْبِطُ مِنْ حَشِيِّهِ اللَّهُ □ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٧٤) ترجمه: (٥)

□ أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (٧٥) ترجمه: (٦)

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بِغَضٍ مِنْهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ □ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٧٦) ترجمه: (٧)

ص: ١١

١- گفتند: «از پروردگارت بخواه برای ما روشن کند که چگونه (گاوی) باید باشد؟ زیرا این گاو برای ما مبهم شده و اگر خدا بخواهد ما هدایت خواهیم شد»

٢- گفت: او می فرماید: «گاوی باشد که نه برای شخم زدن رام شده. و نه برای زراعت آبکشی کند. از هر عیبی برکنار بوده، و رنگ دیگری در آن نباشد.» گفتند: «الان حق مطلب را آوردی.» سپس (چنان گاوی را با زحمت پیدا کردند و) آن را سر بریدند. ولی مایل نبودند این کار را انجام دهند.

٣- و (به یاد آورید) هنگامی را که فردی را به قتل رساندید. سپس درباره (قاتل) او به نزاع پرداختید. و خداوند آنچه را پنهان می کردید، آشکار می سازد.

٤- سپس گفتیم: «قسمتی از گاو را به مقتول بزنید (تا زنده شود، و قاتل را معرفی کند). خداوند اینگونه مردگان را زنده می کند؛ و آیات خود را به شما نشان می دهد؛ شاید اندیشه کنید.»

٥- سپس دل‌های شما بعد از این (همه کفران) سخت شد. همچون سنگ، یا سخت تر! چرا که پاره ای از سنگها می شکافد، و از آن نهرها جاری می شود. و پاره ای از آنها شکاف برمی دارد، و آب از آن تراوش می کند. و پاره ای از خوف خدا (از فراز کوه) به زیر می افتد. (اما دل‌های شما، نه از خوف خدا می تپد، و نه سرچشمه دانش و عواطف انسانی است) و خداوند از آنچه انجام می دهید غافل نیست.

٦- آیا (شما مسلمانان) انتظار دارید آنها به آیینتان ایمان بیاورند، با این که عده ای از آنان، سخنان خدا را می شنیدند و پس از فهمیدن، آن را تحریف می کردند، در حالی که آگاه بودند؟!

۷- و هنگامی که مؤمنان را ملاقات کنند، می گویند: «ایمان آورده ایم.» ولی هنگامی که با یکدیگر خلوت می کنند، (بعضی به بعضی دیگر اعتراض کرده)، می گویند: «چرا مطالبی را که (درباره صفات پیامبر اسلام) خداوند برای شما بیان کرده، به مسلمانان بازگو می کنید تا (روز رستاخیز) در پیشگاه پروردگارتان، بر ضد شما به آن استدلال کنند؟! آیا نمی فهمید؟!»

أُولَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ (٧٧) ترجمه: (١)

وَمِنْهُمْ أُمَّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ (٧٨) ترجمه: (٢)

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُوبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا □ فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ (٧٩) ترجمه: (٣)

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً □ قُلْ اتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ □ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٨٠) ترجمه: (٤)

بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ □ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٨١) ترجمه: (٥)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ □ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٨٢) ترجمه: (٦)

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ (٨٣) ترجمه: (٧)

ص: ١٢

۱- آیا اینها نمی دانند خداوند آنچه را پنهان می دارند یا آشکار می کند می داند؟!

۲- و پاره ای از آنان عوامانی هستند که کتاب خدا را جز (یک مشت خیالات و) آرزوها نمی دانند. و تنها به پندارهایشان دل بسته اند.

۳- پس وای بر آنها که نوشته ای بادت خود می نویسند، سپس می گویند: «این، از طرف خداست.» تا آن را به بهای اندکی بفروشند. پس وای بر آنها از آنچه با دست خود نوشتند. و وای بر آنان از آنچه (از این راه) به دست می آورند!

۴- و گفتند: «هرگز آتش دوزخ، جز چند روزی، به ما نخواهد رسید.» بگو: «آیا پیمانی از خدا گرفته اید؟! - که خداوند هرگز از پیمانش تخلف نمیورزد - یا چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟!»

۵- آری، کسانی که مرتکب گناه شوند، و آثار گناه، سراسر وجودشان را بپوشاند، آنها اهل آتشند. و جاودانه در آن خواهند بود.

۶- و کسانی که ایمان آورده، و کارهای شایسته انجام داده اند، آنان اهل بهشتند. و جاودانه در آن خواهند بود.

۷- و (به یاد آورید) زمانی را که از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خداوند یگانه را پرستش نکنید. و به پدر و مادر و خویشاوندان و یتیمان و مستمندان نیکی کنید. و به مردم سخن نیک بگویید. و نماز را برپا دارید. و زکات پردازید. سپس (با این که پیمان بسته بودید) همه شما - جز عده کمی - سرپیچی کردید. و (از وفای به پیمان خود) روی گردان شدید.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَآتُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَضْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ (۸۴) ترجمه: (۱)

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ □ أَفْتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ □ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا □ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ □ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۸۵) ترجمه: (۲)

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ □ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (۸۶) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ □ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ □ أَفَكَلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ (۸۷) ترجمه: (۴)

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ □ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مِمَّا يُؤْمِنُونَ (۸۸) ترجمه: (۵)

ص: ۱۳

۱- و هنگامی را که از شما پیمان گرفتیم که خون هم را نریزید. و یکدیگر را از سرزمین خود، بیرون نکنید. سپس شما پذیرفتید. و (بر این پیمان) گواه بودید.

۲- و شما آنهایی هستید که یکدیگر را می کشید و جمعی از خودتان را از سرزمینشان بیرون می کنید. و در این گناه و تجاوز، از یکدیگر پشتیبانی می کنید. (و اینها همه نقض پیمانی است که با خدا بسته اید) درحالی که اگر بعضی از آنها به صورت اسیران نزد شما آیند، فدیة آنان را می دهید (و آزادشان می کنید). با این که بیرون ساختن آنان بر شما حرام بود. آیا به بعضی از دستورات کتاب خدا ایمان می آورید، و به بعضی کافر می شوید؟! کیفر کسی از شما که این عمل (تبعیض در میان احکام و قوانین الهی) را انجام دهد، جز رسوایی در این جهان، چیزی نخواهد بود، و روز رستاخیز به شدیدترین عذابها گرفتار می شوند. و خداوند از آنچه انجام می دهید غافل نیست.

۳- آنها کسانی هستند که زندگی دنیا را با (از دست دادن) آخرت خریده اند. از این رو از عذاب آنها کاسته نمی شود. و (به هیچ صورت) یاری نخواهند شد.

۴- ما به موسی کتاب (تورات) دادیم. و بعد از او، پیامبرانی پی در پی فرستادیم. و به عیسی بن مریم دلایل روشن دادیم. و او را با روح القدس تایید کردیم. آیا چنین نیست که هر زمان، پیامبری چیزی برخلاف هوای نفس شما آورد، در برابر او تکبر کردید (و از ایمان آوردن به او خودداری نمودید). پس عده ای را تکذیب کرده، و جمعی را به قتل رسانیدید!؟

۵- و (آنها از روی استهزا) گفتند: «دلهای ما در غلاف است. (و ما از گفته تو چیزی نمی فهمیم)»، همین طور است. خداوند آنها را بخاطر کفرشان، از رحمت خود دور ساخته، و کمتر ایمان می آورند.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ ۖ فَلَعْنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ (۸۹) ترجمه: (۱)

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ بَعِيًّا أَن يُنَزَّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ ۖ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ (۹۰) ترجمه: (۲)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنزَلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ ۖ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِن قَبْلُ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ (۹۱) ترجمه: (۳)

ۖ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ (۹۲) ترجمه: (۴)

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ وَاسْمِعُوا ۖ قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ ۖ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِ إِيمَانُكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ (۹۳) ترجمه: (۵)

ص: ۱۴

۱- و هنگامی که از طرف خداوند، کتابی برای آنها آمد که هماهنگ با نشانه هایی بود که با خود داشتند، و پیش از این، به خود نوید (آمدن این کتاب و) پیروزی بر کافران را می دادند، با این همه، هنگامی که این (کتاب، و پیامبری) را که شناخته بودند نزد آنها آمد، به او کافر شدند. پس لعنت خدا بر کافران باد!

۲- آنها در مقابل بهای بدی، خود را فروختند. که به آیاتی که خدا فرستاده بود، کافر شدند. و از روی حسادت گفتند: چرا خداوند به فضل خویش، بر هر کس از بندگانش بخواهد، آیات خود را نازل می کند؟! از این رو به خشمی بعد از خشمی (از سوی خدا) گرفتار شدند. و برای کافران مجازاتی خوارکننده است.

۳- و هنگامی که به آنها گفته شود: «به آنچه خداوند نازل فرموده، ایمان بیاورید!» می گویند: «ما به چیزی ایمان می آوریم که بر خود ما نازل شده است.» و به غیر آن، کافر می شوند. در حالی که حق است. و با نشانه هایی که بر آنها نازل شده، هماهنگ می باشد. بگو: «اگر (راست می گویند، و به آیاتی که بر خودتان نازل شده) ایمان دارید، پس چرا پیامبران خدا را پیش از این، به قتل می رساندید؟!»

۴- و (نیز) موسی آن همه دلایل روشن برای شما آورد، و شما پس از (غیبت) او، گوساله را (برای پرستش) انتخاب کردید. در حالی که ستمکار بودید.

۵- و (به یاد آورید) زمانی را که از شما پیمان گرفتیم. و کوه طور را بر فرازتان برافراشتیم. (و گفتیم): «آنچه را (از آیات و فرمان ها) به شما داده ایم با قدرت بگیرد، و بشنوید (و اطاعت کنید).» آنها گفتند: «شنیدیم. ولی مخالفت کردیم.» و دلهای آنها، بر اثر کفرشان، با محبت گوساله آمیخته شد. بگو: «ایمان شما، چه فرمان بدی به شما می دهد، اگر ایمان دارید!»

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٩٤) ترجمه: (١)

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (٩٥) ترجمه: (٢)

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاتِهِ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا □ يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ □
وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (٩٦) ترجمه: (٣)

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلْجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (٩٧) ترجمه: (٤)

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ (٩٨) ترجمه: (٥)

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ □ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ (٩٩) ترجمه: (٦)

أَوْ كَلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَّبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ □ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (١٠٠) ترجمه: (٧)

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
(١٠١) ترجمه: (٨)

ص: ١٥

١- بگو: «اگر (آن چنان که مدعی هستی) سرای آخرت در نزد خدا، مخصوص شماست نه سایر مردم، پس آرزوی مرگ کنید اگر راست می گوید.»

٢- ولی آنها، بخاطر اعمال بدی که پیش از خود فرستاده اند، هرگز آرزوی مرگ نخواهند کرد. و خداوند از ستمکاران آگاه است.

٣- و (آنان نه تنها آرزوی مرگ نمی کنند، بلکه) آنها را حریص ترین مردم - حتی حریص تر از مشرکان - بر زندگی (این دنیا، و اندوختن ثروت) خواهی یافت. (تا آن جا) که هر یک از آنها آرزو دارد هزار سال عمر به او داده شود. در حالی که این عمر طولانی، او را از کیفر (الهی) باز نخواهد داشت. و خداوند به آنچه انجام می دهند بیناست.

٤- (آنها می گویند: «ما با جبرئیل، پیک وحی خدا بر تو، دشمن هستیم.) بگو: «کسی که دشمن جبرئیل باشد (دشمن خداست. چرا که) او به فرمان خدا، قرآن را بر قلب تو نازل کرده است. در حالی که با کتب آسمانی پیشین هماهنگ بوده. و هدایت و بشارت است برای مؤمنان.»

٥- کسی که دشمن خدا و فرشتگانش و پیامبران او و جبرئیل و میکائیل باشد (کافر است. و) خداوند دشمن کافران است.

٦- به یقین ما نشانه های روشنی برای تو فرستادیم. و جز فاسقان کسی به آنها کفر نمیورزد.

٧- و آیا چنین نیست که هر بار آنها [=یهود] پیمانی (با خدا و پیامبر) بستند، گروهی از ایشان آن را شکستند؟! آری، بیشتر آنان ایمان نمی آورند.

٨- و هنگامی که فرستاده ای از سوی خدا به سراغشان آمد، و با نشانه هایی که نزد آنها بود هماهنگی داشت، گروهی از آنان

که به آنها کتاب آسمانی داده شده بود، کتاب خدا را پشت سر افکندند. گویی هیچ از آن آگاهی ندارند!

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَانَ ۖ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ ۖ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ ۖ وَمَا هُمْ بِضَارِينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ۖ وَلَقَدْ عَلَّمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَقٍ ۖ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ ۖ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (١٠٢) ترجمه: (١)

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ ۖ لَّو كَانُوا يَعْلَمُونَ (١٠٣) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا وَاسْمَعُوا ۖ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٠٤) ترجمه: (٣)

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ ۖ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (١٠٥) ترجمه: (٤)

ص: ١٦

١- و (یهود) از آنچه شیاطین در عصر سلیمان بر مردم می خواندند پیروی کردند. و سلیمان کافر نشد (و هرگز دست به سحر نیالود). ولی شیاطین کفر ورزیدند. و به مردم سحر آموختند. و (نیز یهود) از آنچه بر دو فرشته بابل «هاروت» و «ماروت»، نازل شد پیروی کردند. حال آنکه آن دو به هیچ کس چیزی (از سحر) یاد نمی دادند، مگر این که (از پیش به او) می گفتند: «ما وسیله آزمایشیم، کافر نشو (و سوء استفاده نکن.)» ولی آنها از آن دو فرشته، مطالبی را می آموختند که بتوانند بوسیله آن، میان مرد و همسرش جدایی بیفکنند. در حالی که هیچ گاه نمی توانند بدون اجازه خداوند، به کسی زیان برسانند. آنها مطالبی را فرا می گرفتند که به آنان زیان می رسانید و نفعی نمی داد. به یقین می دانستند هر کسی خریدار این گونه متاع باشد، در آخرت بهره ای نخواهد داشت. و چه بد و ناپسند بود آنچه خود را به آن فروختند، اگر می دانستند!

٢- و اگر آنها ایمان می آوردند و پرهیزگاری پیشه می کردند، به یقین پاداشی که نزد خداست، برای آنان بهتر بود، اگر آگاهی داشتند.

٣- ای کسانی که ایمان آورده اید! (هنگامی که از پیامبر تقاضای مهلت برای درک آیات قرآن می کنید) نگویید: «راعنا». بلکه بگویید: «انظرنا». (زیرا کلمه اول، هم به معنای «ما را مهلت بده»، و هم به معنای «ما را تحمیق کن» می باشد. و دستاویزی برای دشمن است) و (به دستورات الهی) گوش فرا دهید! و برای کافران عذاب دردناکی است.

٤- کافران اهل کتاب، و (همچنین) مشرکان، دوست ندارند که از سوی پروردگارتان، خیر و برکتی بر شما نازل گردد. در حالی که خداوند، هر کس را بخواهد، ویژه رحمت خود سازد. و خداوند، صاحب فضل و بخشش بزرگ است.

□ مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا □ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۰۶) ترجمه: (۱)

□ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (۱۰۷) ترجمه: (۲)

□ أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ □ وَمَنْ يَتَّبِدِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ (۱۰۸) ترجمه: (۳)

□ وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ □ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ □ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۰۹) ترجمه: (۴)

□ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ □ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ □ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۱۱۰) ترجمه: (۵)

□ وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ □ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ □ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۱۱) ترجمه: (۶)

□ بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۱۱۲) ترجمه: (۷)

ص: ۱۷

۱- هر (حکم و) آیه ای را نسخ کنیم، و یا (نسخ) آن را به تأخیر اندازیم، بهتر از آن، یا همانند آن را می آوریم. آیا نمی دانستی که خداوند بر هر چیزی تواناست؟!

۲- آیا نمی دانستی که حکومت آسمانها و زمین، تنها از آن خداست؟! (و می تواند هرگونه تغییر و تبدیلی در احکام خود طبق مصالح بدهد؟!) و جز خدا، سرپرست و یآوری برای شما نیست. (و اوست که مصلحت شما را می داند).

۳- آیا می خواهید از پیامبر خود، همان تقاضا (ی نامعقولی) را بکنید که پیش از این، از موسی کردند؟! (و با این بهانه جویی ها، از ایمان آوردن سرباز زدند). کسی که کفر را به جای ایمان بپذیرد، به یقین از راه مستقیم (عقل و فطرت) گمراه شده است.

۴- بسیاری از اهل کتاب، از روی حسد - که در وجود آنها ریشه دوانده - آرزو می کردند شما را بعد از ایمان آوردن، به حال کفر باز گردانند. با این که حق برای آنها کاملاً روشن شده است. شما آنها را عفو کنید و گذشت نمایید. تا خداوند فرمان خودش (فرمان جهاد) را بفرستد. زیرا خداوند بر هر چیزی تواناست.

۵- و نماز را برپا دارید و زکات را بپردازید. و هر کار خیری را برای خود از پیش می فرستید، آن را نزد خدا (در سرای دیگر) خواهید یافت. زیرا خداوند به اعمال شما بیناست.

۶- آنها گفتند: «هیچ کس، جز یهود یا نصاری، هرگز داخل بهشت نخواهد شد.» این (پندار و) آرزوی آنهاست. بگو: «اگر راست می گوید، دلیل خود را (بر این موضوع) بیاورید!»

۷- آری، (بهشت در انحصار هیچ گروهی نیست) هر کس خود را تسلیم خدا کند و نیکوکار باشد، پاداش او نزد پروردگارش محفوظ است. نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهگین می شوند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصِيحَةُ عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصِيحَةُ لَيْسَتْ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ ۚ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۱۳) ترجمه: (۱)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذَكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسِعَى فِي خَرَابِهَا ۚ أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۱۴) ترجمه: (۲)

وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ ۚ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَوَجْهُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (۱۱۵) ترجمه: (۳)

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ ۚ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ كُلُّ لَّهُ قَانُتُونَ (۱۱۶) ترجمه: (۴)

بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (۱۱۷) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ ۚ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ ۚ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (۱۱۸) ترجمه: (۶)

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ (۱۱۹) ترجمه: (۷)

ص: ۱۸

۱- یهودیان گفتند: «مسیحیان هیچ موقعیتی (نزد خدا) ندارند»، و مسیحیان نیز گفتند: «یهودیان هیچ موقعیتی ندارند (و بر باطلند)». در حالی که هر دو دسته، کتاب خدا را می خوانند (و باید از این گونه تعصبها برکنار باشند). افراد نادان (دیگر، همچون مشرکان نیز)، سخنی همانند سخن آنها داشتند! خداوند، روز قیامت، درباره آنچه در آن اختلاف داشتند، میان آنها داوری می کند.

۲- کیست ستمکارتر از آن کس که از بردن نام خدا در مساجد او جلوگیری کرد و سعی در ویرانی آنها نمود؟! چنین کسانی نمی توانند، جز با ترس و وحشت، وارد این (کانونهای عبادت) شوند. بهره آنها در دنیا رسوایی است و در آخرت، عذاب عظیم (الهی)!

۳- مشرق و مغرب، از آن خداست! پس به هر سو رو کنید، رو به خدا کرده اید. خداوند دارای قدرت وسیع و (به همه چیز) داناست.

۴- و (کافران) گفتند: «خداوند، فرزندی برای خود انتخاب کرده است». - منزه است او - بلکه آنچه در آسمانها و زمین است، از آن اوست. و همه در برابر او خاضعند.

۵- پدید آورنده آسمانها و زمین اوست! و هنگامی که فرمان وجود چیزی را صادر کند، تنها می گوید: «موجود باش!» و آن، (چیز، بی درنگ) موجود می شود.

۶- افراد ناآگاه گفتند: «چرا خدا با ما سخن نمی گوید؟! و یا چرا نشانه ای برای (خود) ما نمی آید؟!». پیشینیان آنها نیز، همین گونه سخن می گفتند. دلها و افکارشان مشابه یکدیگر است. ولی ما (به اندازه کافی) آیات و نشانه ها را برای اهل یقین (و

حقیقت جویان) روشن ساخته ایم.

۷- ما تو را به حق، برای بشارت و بیم دادن (همه مردم) فرستادیم. و تو مسئول (گمراهی) دوزخیان (پس از ابلاغ رسالت) نیستی.

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۗ قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ ۗ وَلَئِنَّ آتِئَاتِهِمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۗ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (۱۲۰) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۱۲۱) ترجمه: (۲)

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنَّىٰ فَضَّلْتُكُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ (۱۲۲) ترجمه: (۳)

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (۱۲۳) ترجمه: (۴)

وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ ۗ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۗ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۗ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ (۱۲۴) ترجمه: (۵)

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّينَ ۖ وَعَهْدِنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ (۱۲۵) ترجمه: (۶)

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ ۖ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۱۲۶) ترجمه: (۷)

ص: ۱۹

۱- هرگز یهود و نصاری از تو راضی نخواهند شد، تا (به طور کامل تسلیم خواسته های آنها شوی، و) از آیین (تحریف یافته) آنان، پیروی کنی. بگو: «هدایت واقعی، هدایت خدا است.» و اگر از هوا و هوسهای آنان پیروی کنی، بعد از آن که آگاه شده ای، هیچ سرپرست و یآوری از سوی خدا برای تو نخواهد بود.

۲- کسانی که کتاب آسمانی به آنها داده ایم [= یهود و نصاری] و آن را چنان که شایسته آن است می خوانند (و عمل می کنند). آنها به پیامبر اسلام ایمان می آورند. و کسانی که به او کافر شوند، زیانکارند.

۳- ای بنی اسرائیل! نعمتم را، که به شما ارزانی داشتم، و شما را بر جهانیان برتری بخشیدم به یاد آورید.

۴- و از روزی بترسید که کسی مجازات دیگری را نمی پذیرد. و هیچ گونه غرامتی از او قبول نمی شود. و شفاعتی، او را سود نمی دهد. و (به هیچ صورت) یاری نخواهند شد.

۵- و (یاد کنید) هنگامی که پروردگار ابراهیم، او را با دستوراتی آزمود. و او به طور کامل از عهده آنها برآمد. خداوند به او فرمود: «من تو را امام و پیشوای مردم قرار دادم.» ابراهیم گفت: «از دودمان من (نیز امامانی قرار بده)» خداوند فرمود: «پیمان من، به ستمکاران نمی رسد (مگر آنها که شایسته اند).»

۶- و (به یاد آورید) هنگامی که خانه کعبه را محل بازگشت (و اجتماع) مردم و مرکز امن قرار دادیم. و (به مردم گفتیم): از مقام ابراهیم، عبادتگاهی برای خود انتخاب کنید. و از ابراهیم و اسماعیل پیمان گرفتیم که: «خانه مرا برای طواف کنندگان و مجاورانو رکوع کنندگان سجده گزار [= نماز گزاران] پاکیزه سازید.»

۷- و (به یاد آورید) هنگامی را که ابراهیم گفت: «پروردگارا! این سرزمین را شهر امنی قرار ده. و اهل آن را - آنها که به خدا و روز بازپسین، ایمان آورده اند - از ثمرات (گوناگون)، روزی ده.» فرمود: «(خواسته ات را پذیرفتم) و به هرکس که کافر شود، بهره اندکی خواهم داد. سپس آنها را به عذاب دوزخ می کشانم. و چه بد فرجامی است!»

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۱۲۷) ترجمه: (۱)

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (۱۲۸) ترجمه: (۲)

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱۲۹) ترجمه: (۳)

وَمَنْ يَرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ ۚ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا ۖ وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ (۱۳۰) ترجمه: (۴)

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمِ ۖ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۳۱) ترجمه: (۵)

وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ (۱۳۲) ترجمه: (۶)

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُّسْلِمُونَ (۱۳۳) ترجمه: (۷)

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۖ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ ۖ وَلَا تَسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۳۴) ترجمه: (۸)

ص: ۲۰

۱- (و نیز به یاد آورید) هنگامی را که ابراهیم و اسماعیل، پایه‌های خانه (کعبه) را بالا می‌بردند. (و می‌گفتند): پروردگارا! از ما بپذیر، که تو شنوا و دانائی

۲- پروردگارا! ما را تسلیم (فرمان) خود قرار ده. و از دودمان ما، امتی که تسلیم (فرمان) تو باشند، به وجود آور. و شیوه عبادت‌مان را به ما نشان دهو توبه ما را بپذیر، که تویی توبه پذیر مهربان.

۳- پروردگارا! پیامبری در میان آنها از خودشان برانگیز، تا آیات تو را بر آنان بخواند، و آنها را کتاب و حکمت بیاموزد، و پاکیزه کند. زیرا تو توانا و حکیمی (و بر این کار، قادری).»

۴- جز افراد سفیه و نادان، چه کسی از آیین ابراهیم، (که آیین پاکی و یگانه پرستی است) روی گردان خواهد شد؟! ما او را در دنیا برگزیدیم. و او در آخرت، از صالحان است.

۵- (و یاد آورید) هنگامی را که پروردگارش به او فرمود: اسلام بیاور (و در برابر حق، تسلیم باش. او فرمان پروردگار را از جان و دل پذیرفت. (و گفت: «در برابر پروردگار جهانیان، تسلیم شدم.»

۶- و ابراهیم و یعقوب (در واپسین لحظات عمر)، فرزندان خود را به این آیین، وصیت کردند. (و هر کدام به فرزندان خویش گفتند: «فرزندان من! خداوند این آیین (پاک) را برای شما برگزیده است. و شما، جز به آیین اسلام (و تسلیم در برابر فرمان خدا) از دنیا نروید.»

۷- آیا هنگامی که مرگ یعقوب فرا رسید، شما حاضر بودید؟! در آن هنگام که به فرزندان خود گفت: «پس از من، چه چیز را می‌پرستید؟» گفتند: «خدای تو، و خدای پدرانت، ابراهیم و اسماعیل و اسحاق، خدای یگانه را، و ما در برابر او تسلیم

هستیم.»

۸- آنها اَمّتی بودند که درگذشتند. اعمال آنان، مربوط به خودشان بود و اعمال شما نیز مربوط به خود شماست. و شما مسؤول اعمال آنها نخواهید بود.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا □ قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا □ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۳۵) ترجمه: (۱)

قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (۱۳۶) ترجمه: (۲)

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا □ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ □ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ □ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۱۳۷) ترجمه: (۳)

صِبْغَةَ اللَّهِ □ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً □ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ (۱۳۸) ترجمه: (۴)

قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ (۱۳۹) ترجمه: (۵)

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى □ قُلْ أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمْ اللَّهُ □ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ □ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۱۴۰) ترجمه: (۶)

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ □ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ □ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۴۱) ترجمه: (۷)

ص: ۲۱

۱- (اهل کتاب) گفتند: «یهودی یا مسیحی شوید، تا هدایت یابید.» بگو: «این آیینهای تحریف شده و شرک آلود، هرگز نمی تواند موجب هدایت گردد، بلکه از آیین ابراهیم، که ایمانی خالص داشت و از مشرکان نبود، پیروی کنید.»

۲- گویند: «ما به خدا ایمان آورده ایم. و به آنچه بر ما نازل شده. و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط [پیامبران از فرزندان یعقوب] نازل گردیده، (و همچنین) آنچه به موسی و عیسی و سایر پیامبران از طرف پروردگارشان داده شده است، و فرقی میان آنها نمی گذاریم، و ما در برابر (فرمان) خدا تسلیم هستیم»

۳- گر آنها به مانند آنچه شما به آن ایمان آورده اید ایمان بیاورند، هدایت یافته اند. و اگر سرپیچی کنند، از حق جدا شده اند و خداوند، شر آنها را از تو دفع می کند. و اوست شنوای دانا.

۴- رنگ خدایی (بپذیرید: رنگ ایمان و توحید و اسلام). و چه رنگی از رنگ خدایی بهتر است؟! و (بگویند) ما تنها او را عبادت می کنیم.

۵- بگو: «آیا درباره خداوند با ما مجادله می کنید؟! در حالی که او، پروردگار ما و شماست. و اعمال ما از آن ما، و اعمال شما از آن شماست. و ما تنها بندگان مخلص او هستیم.»

۶- یا می گویند: «ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط، یهودی یا نصرانی بودند؟! بگو: «شما بهتر می دانید یا خدا؟! (چرا حقیقت را کتمان می کنید؟!)) و چه کسی ستمکارتر است از آن کس که گواهی و شهادت الهی را که نزد اوست، کتمان می کند؟! و خدا از اعمال شما غافل نیست.

۷- (به هر حال) آنها امتی بودند که در گذشتند. اعمال آنان مربوط به خودشان بود. و اعمال شما نیز، مربوط به خودتان است.

و شما مسئول اعمال آنها نخواهید بود.

□ سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ عَن قِبَلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا □ قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ □ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۱۴۲) ترجمه: (۱)

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا □ وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنُعَلِّمَ مَن يَتَّبِعِ الرَّسُولَ مِمَّن يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ □ وَإِن كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ □ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ إِيمَانَكُمْ □ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَّحِيمٌ (۱۴۳) ترجمه: (۲)

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ □ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا □ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ □ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ □ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ □ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ (۱۴۴) ترجمه: (۳)

وَلَيْسَ آتِيَتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبَلَتِكَ □ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبَلَتِهِمْ □ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ □ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِّن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ □ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ (۱۴۵) ترجمه: (۴)

ص: ۲۲

۱- به زودی مردم سبک مغز می گویند: «چه چیز آنها [= مسلمانان] را، از قبله ای که بر آن بودند، باز گردانید؟!»: بگو: «مشرق و مغرب، از آن خداست، خدا هر کس را بخواهد، به راه راست هدایت می کند.»

۲- همان گونه (که قبله شما، یک قبله میانه است) شما را نیز، امتی میانه (و معتدل) قرار دادیم تا بر مردم گواه باشید. و پیامبر هم بر شما گواه باشد. و ما، آن قبله ای را که قبلاً بر آن بودی، تنها برای این قبله قرار داده بودیم که افرادی که از پیامبر پیروی می کنند، از آنها که به جاهلیت باز می گردند، مشخص شوند. و مسلماً این حکم، جز بر کسانی که خداوند آنها را هدایت کرده، دشوار بود. و خدا هرگز ایمان (و نمازهای گذشته) شما را ضایع نمی گرداند. زیرا خداوند، نسبت به مردم، رئوف و مهربان است.

۳- نگاههای انتظارآمیز تو را به سوی آسمان (برای تعیین قبله نهایی) می بینیم! اکنون تو را به سوی قبله ای که از آن خشنود باشی، باز می گردانیم. پس روی خود را به سوی مسجدالحرام کن. و هر جا باشید، روی خود را به سوی آن بگردانید. و کسانی که کتاب آسمانی به آنها داده شده، بخوبی می دانند این فرمان حقیقی است از ناحیه پروردگارشان. (که در کتاب های خود خوانده اند). و خداوند از آنچه (برای مخفی داشتن این آیات) انجام می دهند، غافل نیست.

۴- سوگند که اگر برای (این گروه از) کسانی که کتاب آسمانی به آنها داده شده، هر گونه (دلیل و) نشانه ای بیاوری، از قبله تو پیروی نخواهند کرد. و تو نیز، هیچ گاه از قبله آنان، پیروی نخواهی نمود. و حتی هیچ یک از آنها، پیروی از قبله دیگری نخواهد کرد! و اگر تو، پس از این آگاهی، از هوسهای آنها پیروی کنی، به یقین از ستمکاران خواهی بود.

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ □ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (۱۴۶) ترجمه: (۱)

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ □ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (۱۴۷) ترجمه: (۲)

وَلِكُلِّ وِجْهَةٍ هُوَ مُوَلِّيُهَا □ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ □ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا □ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۴۸)
ترجمه: (۳)

وَمَنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ □ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ □ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۱۴۹) ترجمه: (۴)

وَمَنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ □ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلِأَتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱۵۰) ترجمه: (۵)

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ (۱۵۱)
ترجمه: (۶)

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ (۱۵۲) ترجمه: (۷)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ □ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (۱۵۳) ترجمه: (۸)

ص: ۲۳

۱- کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده ایم، او [=پیامبر] را همچون فرزندان خود می شناسند. ولی جمعی از آنان، حق را در حالی که از آن آگاهند کتمان می کنند.

۲- این (فرمان تغییر قبله) حکم حقی از طرف پروردگار توست. بنابراین، هرگز از تردیدکنندگان در آن مباش.

۳- هر امتی قبله ای دارد که خداوند آن را تعیین کرده است. (و به جای گفتگو درباره قبله،) در نیکیها و اعمال خیر، بر یکدیگر سبقت جوید. هر جا باشید، خداوند همه شما را (در روز رستاخیز) حاضر می کند. زیرا او، بر هر چیزی تواناست.

۴- از هر سو خارج شدی، (به هنگام نماز،) روی خود را به جانب «مسجد الحرام» کن. این دستور حقی از جانب پروردگار توست. و خداوند، از آنچه انجام می دهی، غافل نیست.

۵- و از هر سو خارج شدی، روی خود را به جانب مسجدالحرام کن. و هر جا بودید، روی خود را به سوی آن کنید. تا مردم، دلیلی بر ضد شما نداشته باشند. مگر آنها که ستمکار (و لجوج) هستند. از آنها نترسید. و از من بترسید! و (بدانید این تغییر قبله، بخاطر آن بود که) نعمت خود را بر شما تمام کنم، شاید هدایت شوید.

۶- همان گونه که (برای هدایت شما) پیامبری از خودتان در میان شما فرستادیم. تا آیات ما را بر شما بخواند. و شما را پاکیزه سازد. و به شما، کتاب و حکمت بیاموزد. و آنچه را نمی دانستید، به شما یاد دهد.

۷- پس مرا یاد کنید، تا شما را یاد کنم. و شکر مرا به جای آورید و (نعمتهای مرا) کفران نکنید.

۸- ای افرادی که ایمان آورده اید! از صبر (و استقامت) و نماز، کمک بگیرید؛ (زیرا) خداوند با صابران است.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ ۚ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنَّ لَّا تَشْعُرُونَ (۱۵۴) ترجمه: (۱)

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ (۱۵۵) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (۱۵۶) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ (۱۵۷) ترجمه: (۴)

ۖ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ ۖ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَمَّا جُنَّحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۖ وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ (۱۵۸) ترجمه: (۵)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ ۖ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ (۱۵۹) ترجمه: (۶)

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۖ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (۱۶۰) ترجمه: (۷)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا ۖ أُولَئِكَ عَلِيمٌ لَّعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةُ وَالنَّاسُ أَجْمَعِينَ (۱۶۱) ترجمه: (۸)

خَالِدِينَ فِيهَا ۖ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (۱۶۲) ترجمه: (۹)

وَاللَّهُكُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ (۱۶۳) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۴

۱- و به آنهایی که در راه خدا کشته می شوند، مرده نگویید؛ بلکه آنها زنده اند، ولی شما نمی فهمید.

۲- به یقین همه شما را با اموری همچون ترس، گرسنگی و کاهش در مالها و جانها و میوه ها آزمایش می کنیم. و بشارت ده به صابران.

۳- (همان) کسانی که هر گاه مصیبتی به ایشان می رسد، می گویند: «ما از آن خداییم. و به سوی او بازمی گردیم.»

۴- آنها کسانی هستند که الطاف و رحمت خدا شامل حالشان شده. و آنانند هدایت یافتگان.

۵- «صفا» و «مروه» از شعائر الهی است. بنابراین، هر کس که حج خانه خدا و یا عمره انجام دهد، باکی بر او نیست که بر آن دو طواف کند. (و سعی صفا و مروه به جای آورد.) و کسی که فرمان خدا را در انجام کارهای نیک اطاعت کند، خداوند (نسبت به عمل او) قدر دان، و (از آن) آگاه است.

۶- کسانی که دلایل روشن، و هدایتی را که نازل کرده ایم، پس از آن که آن را در کتاب (آسمانی آنها) برای مردم بیان نمودیم، کتمان کنند، خدا آنها را لعنت می کند. و همه لعن کنندگان نیز، آنها را لعن می کنند.

۷- مگر کسانی که توبه کردند، و (اعمال بد خود را) جبران نمودند، و (آنچه را کتمان کرده بودند)، بیان کردند. من توبه آنها را می پذیرم. که من توبه پذیر و مهربانم.

- ۸- کسانی که کافر شدند، و در حال کفر از دنیا رفتند، لعنت خداوند و فرشتگان و همه مردم بر آنها خواهد بود.
- ۹- و همیشه در آن (لعن و دوری از رحمت پروردگار) باقی می مانند. نه از عذابشان کاسته می شود، و نه مهلتی به آنان داده می شود.
- ۱۰- و خدای شما، خداوند یگانه ای است، که غیر از او معبودی نیست! اوست بخشنده و مهربان (و دارای رحمت عام و خاص).

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَع النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (١٦٤) ترجمه: (١)

وَمَنْ النَّاسِ مَن يَتَّخِذْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ □ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ □ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ (١٦٥) ترجمه: (٢)

إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ (١٦٦) ترجمه: (٣)

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا □ كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسِرَاتٍ عَلَيْهِمْ □ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ (١٦٧) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ □ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (١٦٨) ترجمه: (٥)

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (١٦٩) ترجمه: (٦)

ص: ٢٥

١- در آفرینش آسمانها و زمین، و آمد و شد شب و روز، و کشتیهایی که در دریا به نفع مردم در حرکتند، و آبی که خداوند از آسمان نازل کرده، و با آن، زمین را پس از مردنش حیات بخشیده، و انواع جنبندگان را در آن گسترده ساخته، و (همچنین) در وزش بادهای ابرهایی که میان زمین و آسمان قرار گرفته اند، نشانه هایی است (از ذات پاک خدا و یگانگی او) برای گروهی که عقل خود را به کار می گیرند.

٢- بعضی از مردم، غیر از خداوند همتیانی (برای پرستش) انتخاب می کنند. و آنها را همچون خدا دوست دارند. اما کسانی که ایمان آورده اند، محبتشان به خدا، شدیدتر است. و کسانی که ستم کردند، (و معبودی غیر خدا برگزیدند)، هرگاه عذاب الهی را مشاهده کنند، خواهند دانست که تمام قدرت، از آن خداست. و خداوند، سخت کیفر است.

٣- در آن هنگام، پیشوایان (گمراه کننده) از پیروان خود، بیزار می جویند. و عذاب الهی را مشاهده می کنند. و دستشان از همه جا کوتاه می شود.

٤- (در این هنگام) پیروان می گویند: «کاش بار دیگر به دنیا برمی گشتیم، تا از آنها [= پیشوایان گمراه] بیزاری جویم، آن چنان که آنان (امروز) از ما بیزاری جستند!» (آری)، خداوند این چنین اعمال آنها را به صورتی حسرت آور به آنان نشان می دهد. و از آتش دوزخ، هرگز خارج نخواهند شد.

٥- ای مردم! از نعمتهای حلال و پاکیزه ای که در زمین است بخورید. و از گامهای شیطان، پیروی نکنید. زیرا او، دشمن آشکار شماست.

٦- او شما را فقط به بدی و کار زشت فرمان می دهد. (و نیز دستور می دهد) آنچه را که نمی دانید، به خدا نسبت دهید.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمِ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا □ أُولَئِكَ كَانَ أباؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ (١٧٠) ترجمه: (١)

وَمَثَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً □ صُمُّ بِكُمْ عُمَى فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ (١٧١) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (١٧٢) ترجمه: (٣)

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخَنِزِيرِ وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ □ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ □ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (١٧٣) ترجمه: (٤)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا □ أُولَئِكَ مَيَّا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٧٤) ترجمه: (٥)

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَهَ بِالْهُدَى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ □ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ (١٧٥) ترجمه: (٦)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ □ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (١٧٦) ترجمه: (٧)

ص: ٢٦

۱- و هنگامی که به آنها گفته شود: «از آنچه خدا نازل کرده است، پیروی کنید.» می گویند: «نه، ما از آنچه پدران خود را بر آن یافتیم، پیروی می نمایم.» آیا اگر پدران آنها، چیزی نمی فهمیدند و هدایت نمی یافتند (باز هم باید از آنها پیروی کنند)؟!
۲- مثل (تو در دعوت) کسانی که کافر شدند، بسان کسی است که حیوانات را (برای نجات از خطر)، صدا می زند. ولی آنها چیزی جز سر و صدا نمی شنوند. (کافران) کر و لالو کورند. از این رو چیزی نمی فهمند.

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! از روزی های پاکیزه ای که به شما داده ایم، بخورید و شکر خدا را به جا آورید. اگر او را پرستش می کنید.

۴- خداوند، تنها (خوردن گوشت) مردار، خون، گوشت خوک و حیوانی که نام غیر خدا (به هنگام ذبح) بر آن گفته شود، حرام کرده است. ولی آن کس که ناچار شود، در صورتی که ستمکار و متجاوز نباشد، گناهی بر او نیست. زیرا خداوند آمرزنده مهربان است.

۵- کسانی که آیات کتاب آسمانی را که خدا نازل کرده کتمان می کنند. و آن را به بهای کمی می فروشند، آنها در درونشان جز آتش چیزی نمی خورند. (و اموالی که از این رهگذر به دست می آورند، درحقیقت آتش سوزانی است.) و خداوند، روز قیامت، با آنها سخن نمی گوید. و آنان را پاکیزه نمی سازد. و برای آنها عذاب دردناکی است.

۶- آنها کسانی هستند که گمراهی را با (از دست دادن) هدایت، و عذاب را با آمرزش، خریده اند. راستی چه قدر در برابر آتش دوزخ، شکیا هستند؟!

۷- اینها، بخاطر آن است که خداوند، کتاب آسمانی را به حق، (و توأم با نشانه ها و دلایل روشن)، نازل کرده. و آنها که در آن اختلاف می کنند، (و با کتمان و تحریف، اختلاف به وجود می آورند)، از حق، بسیار دور شده اند.

□ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا □ وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ □ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا □ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ (١٧٧) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى □ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنثَىٰ بِالْأُنثَى □ فَمَنْ عَفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعِ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ □ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ □ فَمِنَ اعْتِدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٧٨) ترجمه: (٢)

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (١٧٩) ترجمه: (٣)

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ □ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ (١٨٠) ترجمه: (٤)
فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ □ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (١٨١) ترجمه: (٥)

ص: ٢٧

۱- نیکی، این نیست که (به هنگام نماز،) روی خود را به سوی مشرق یا مغرب کنید. (و تمام گفتگوی شما، درباره قبله و تغییر آن باشد.) بلکه نیکوکار کسی است که به خدا و روز واپسین و فرشتگان و کتاب خدا و پیامبران، ایمان آورده. و مال خود را، با همه علاقه ای که به آن دارد، به خویشاوندان و یتیمان و مستمندان و واماندگان در سفرو سائلان و بردگان، انفاق می کند. و نماز را برپا می دارد و زکات را می پردازد. و (همچنین) کسانی که به عهد خود - به هنگامی که عهد بستند - وفا می کنند. و در برابر سختی ها و زیان ها و هنگام جنگ، استقامت میورزند. اینها کسانی هستند که راست می گویند. (و گفتار و کردارشان با اعتقادشان هماهنگ است.) و اینها پرهیزگارانند

۲- ای کسانی که ایمان آورده اید! حکم قصاص در مورد کشتگان، بر شما مقرر شده است: آزاد در برابر آزاد، و برده در برابر برده، و زن در برابر زن. پس اگر کسی از سوی برادر (دینی) خود، چیزی به او بخشیده شود، (و حکم قصاص تبدیل به خونبها گردد، ولی مقتول) باید از راه پسندیده پیروی کند. (و شرایط پرداخت کننده را در نظر بگیرد) و او نیز به نیکی دیه را (به ولی مقتول) پردازد (و مسامحه نکند). این، تخفیف و رحمتی است از ناحیه پروردگار شما. و کسی که بعد از آن، تجاوز کند، عذاب دردناکی خواهد داشت.

۳- و قصاص، برای شما مایه حیات (و امنیت) است، ای صاحبان خرد! شاید پرهیزکاری پیشه کنید.

۴- بر شما مقرر شده: «هنگامی که مرگ یکی از شما فرارسد، اگر چیز ارزشمندی [= مالی] از خود به جای گذارده، برای پدر و مادر و خویشاوندان، بطور شایسته وصیت کند. این وظیفه ای است بر پرهیزگاران»

۵- و هرکس بعد از شنیدنش آن را تغییر دهد، گناه آن، بر همان کسانی است که آن (وصیت) را تغییر می دهند. که خداوند، شنوا و داناست

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوسٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ □ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۸۲) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۸۳) ترجمه: (۲)

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ □ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ □ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ □ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ □ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ □ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۸۴) ترجمه: (۳)

شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ □ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ □ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ □ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۸۵) ترجمه: (۴)

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ □ أُجِيبُ دَعْوَةَ السَّادِقِ إِذَا دَعَانِ □ فَلْيَسِّرْ لِي وَتَجِيبُوا لِي وَلِيُؤْمِنُوا بِى لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ (۱۸۶) ترجمه: (۵)

ص: ۲۸

۱- و کسی که از انحراف وصیت کننده (و تمایل یک جانبه او به بعض ورثه)، یا از گناه او بترسد، و میان آنها را اصلاح دهد، (مشمول حکم تبدیل وصیت نمی باشد) و گناهی بر او نیست. زیرا خداوند، آمرزنده و مهربان است.
۲- ای افرادی که ایمان آورده اید! روزه بر شما مقرر شده، همان گونه که بر کسانی که قبل از شما بودند مقرر شد. تا پرهیزگار شوید.

۳- روزه‌های محدودی را (باید روزه بدارید.) و هر کس از شما بیمار یا مسافر باشد، باید تعدادی از روزه‌های دیگر را (روزه بدارد.) و بر کسانی که روزه برای آنها طاق فرساست، (همچون بیماران، و پیران) لازم است با اطعام مستمندی، کفاره دهند. و هر کس فرمان خدا را در انجام کارهای نیک اطاعت کند، به نفع اوست. و روزه داشتن به نفع شماست اگر می دانستید.
۴- (روزه، واجب در) ماه رمضان است. ماهی که قرآن، به عنوان راهنمای مردم، و نشانه‌های هدایت و جدا کننده حق از باطل، در آن نازل شده است. پس آن کس از شما که در ماه رمضان در سفر نباشد، باید آن را روزه بدارد. و آن کس که بیماری در سفر است، باید روزه‌های دیگری را به همان مقدار، روزه بگیرد. خداوند، آسایش شما را می خواهد، نه زحمت شما را. هدف این است که این روزه‌ها را تکمیل کنید. و خدا را به خاطر این که شما را هدایت کرده، بزرگ بشمارید. باشد که شکرگزاری کنید.

۵- و هنگامی که بندگان من، از تو درباره من سؤال کنند، (بگو:) من نزدیکم. دعای دعاکننده را، به هنگامی که مرا می خواند، پاسخ می گویم. پس باید دعوت مرا بپذیرند، و به من ایمان بیاورند، تا راه یابند (و به مقصد برسند).

أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصَّيَامِ الرَّفَثِ إِلَى نِسَائِكُمْ □ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ □ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ □ فَالْمَآنَ بَاشِرُوهُمْ وَأَبْغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ □ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْمَأْيُضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ □ ثُمَّ أَتَمُوا الصَّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ □ وَلَا تُبَاشِرُوهُمْ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ □ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا □ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (١٨٧) ترجمه: (١)

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدُلُّوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (١٨٨) ترجمه: (٢)

□ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَاهِلَةِ □ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ □ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى □ وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا □ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (١٨٩) ترجمه: (٣)

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا □ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (١٩٠) ترجمه: (٤)

ص: ٢٩

١- آمیزش جنسی با همسرانتان، در شبِ روزهایی که روزه می گیرید، حلال است. آنها لباس شما هستند، و شما لباس آنها. (هر دو زینت هم و سبب حفظ یکدیگرید). خداوند می دانست که شما به خود خیانت می کردید. (و این کار ممنوع را انجام می دادید). پس توبه شما را پذیرفت و شما را بخشید. اکنون با آنها آمیزش کنید، و از آنچه خداوند به شما اجازه داده بهره مند شوید. و بخورید و بیاشامید، تا رشته سپید صبح، از رشته سیاه (شب) برای شما آشکار گردد. سپس روزه را تا شب، کامل کنید و نیز، در حالی که در مساجد به اعتکاف پرداخته اید، با زنان آمیزش نکنید. اینها، مرزهای الهی است. پس به آنها نزدیک نشوید! خداوند، این چنین آیات خود را برای مردم، روشن می سازد، تا پرهیزگار شوند.

٢- و اموال یکدیگر را بباطل (و ناحق) در میان خود نخورید. و برای خوردن بخشی از اموال مردم به گناه، (قسمتی از) آن را (به عنوان رشوه) به قضات ندهید، در حالی که می دانید (این کار، گناه است).

٣- درباره «هلالهای ماه» از تو سؤال می کنند. بگو: «آنها، بیان اوقات (و تقویم طبیعی) برای (نظام زندگی) مردم و (تعیین وقت) حج است». و کار نیک، آن نیست که از پشت خانه ها وارد شوید (آنچنان که در جاهلیت در حال احرام مرسوم بود). بلکه نیکی این است که پرهیزگار باشید. و از در خانه ها وارد شوید و تقوا پیشه کنید، تا رستگار گردید.

٤- و در راه خدا، با کسانی که با شما می جنگند، نبرد کنید. و از حدّ تجاوز نکنید، که خدا متجاوزان را دوست ندارد.

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ □ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ □ وَلَمَّا ثَقَفَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ □ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ □ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ (١٩١) ترجمه: (١)

فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (١٩٢) ترجمه: (٢)

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ □ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ (١٩٣) ترجمه: (٣)

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ □ فَمِنَ اعْتِدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (١٩٤) ترجمه: (٤)

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ □ وَأَخْسِنُوا □ إِنْ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (١٩٥) ترجمه: (٥)

وَأْتِمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ □ فَإِن أُخْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ □ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ □ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ □ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ □ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ □ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ □ ذَلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (١٩٦) ترجمه: (٦)

ص: ٣٠

١- و آنها [= مشركان فتنه گر] را هر كجا يافتيد، به قتل برسانيد. و از آن جا كه شما را بيرون ساختند، آنها را بيرون كنيد و فتنه از كشتار نيز بدتر است و با آنها، در نزد مسجدالحرام [= در تمام حرم] جنگ نكنيد. مگر اين كه در آن جا با شما بجنگند. پس اگر (در آن جا) با شما پيكار كردند، آنها را به قتل برسانيد. چنين است جزاي كافران!

٢- و اگر (از جنگ و فتنه) خودداري كردند، خداوند آمرزنده و مهربان است.

٣- و با آنها پيكار كنيد. تا فتنه (و بت پرستي، و سلب آزادي از مردم)، باقي نماند. و دين، مخصوص خدا گردد. پس اگر (از روش نادرست خود) دست برداشتند، (مزاحم آنها نشويد. زيرا) تعدی جز بر ستمكاران روا نيست.

٤- ماه حرام، در برابر ماه حرام. (اگر آنها، احترام آن را شكستند، شما نيز مي توانيد مقابله به مثل كنيد.) و تمام حرمت ها (ي شكسته شده، قابل) قصاص است. و (بطور كلي) هر كس به شما حمله كرد، همانند حمله وي بر او حمله كنيد و از (مخالفت فرمان) خدا بپرهيزيد (و زياده روي ننمايد). و بدانيد خدا با پرهيزگاران است

٥- و در راه خدا انفاق كنيد. و (با ترك انفاق)، خود را به دست خود، به هلاكت نيفكنيد. و نيكي كنيد كه خداوند، نيكوكاران را دوست مي دارد.

٦- و حج و عمره را براي خدا به اتمام برسانيد. و اگر محصور شديد (و از اتمام آن به جهت بيماري يا ممانعت دشمن بازمانديد)، آنچه از قرباني فراهم شود (ذبح كنيد، و از احرام خارج شويد)! و سرهاي خود را نتراشيد، تا قرباني به محلش برسد (و در قربانگاه ذبح شود). و اگر كسي از شما بيمار بود، و يا ناراحتي در سر داشت، (و ناچار بود سر خود را پيش از آن بتراشد)، بايد با روزه يا صدقه يا گوسفند كفاره دهد. و هنگامي كه (از بيماري و دشمن) در امان بوديد، هر كس با اتمام

عمره، حجّ را آغاز کند، آنچه از قربانی برای او میسر است (ذبح کند). و هر که نیافت، سه روز در ایام حجّ، و هفت روز هنگامی که باز می گردید، روزه بدارد. این، ده روز کامل است. (البته) این برای کسی است که خانواده او، نزد مسجد الحرام ساکن نباشد [= اهل مکه و اطراف آن نباشد]. و از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید. و بدانید که خداوند، سخت کیفر است.

الْحَيِّجُّ أَشْهُرُ مَعْلُومَاتٍ □ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ □ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ □ وَتَرَوُودُوا
فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى □ وَاتَّقُوا يَا أُولِي الْأَلْبَابِ (۱۹۷) ترجمه: (۱)

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ □ فَإِذَا أَفْضَيْتُمْ مِّنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ □ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ
وَإِنْ كُنْتُمْ مِّن قَبْلِهِ لَمِن الضَّالِّينَ (۱۹۸) ترجمه: (۲)

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ □ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۹۹) ترجمه: (۳)

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا □ فَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ
خَلْقٍ (۲۰۰) ترجمه: (۴)

وَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (۲۰۱) ترجمه: (۵)

أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا □ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۲۰۲) ترجمه: (۶)

ص: ۳۱

۱- حج، در ماههای معینی است. و کسانی که (با بستن احرام)، در این ماه ها حج را بر خود فرض کرده اند، (باید بدانند که) در حج، آمیزش جنسی، و گناه و جدال، روا نیست و هر کار نیکی انجام دهید، خدا آن را می داند. و زاد و توشه تهیه کنید، و بهترین زاد و توشه، پرهیزگاری است. و از (مخالفت) من پرهیزید ای خردمندان!

۲- گناهی بر شما نیست که از فضل پروردگارتان (و از منافع اقتصادی در ایام حج) بهره گیرید (که از منافع حج، پی ریزی، اقتصاد صحیح اسلامی است). و هنگامی که از «عرفات» کوچ کردید، خدا رانزد «مشعر الحرام» یاد کنید. او را یاد کنید همانگونه که شما را هدایت نمود. و قطعاً شما پیش از این، از گمراهان بودید.

۳- سپس از همان جا که مردم کوچ می کنند، (به سوی سرزمین منی) کوچ کنید. و از خداوند، طلب آمرزش کنید، زیرا خدا آمرزنده مهربان است.

۴- و هنگامی که مناسک (حج) خود را انجام دادید، خدا را یاد کنید، همانند یادآوری شما از پدرانتان (آن گونه که رسم آن زمان بود) بلکه از آن هم بیشتر. (در این مراسم، مردم دو گروهند: بعضی از مردم می گویند: «خداوندا! به ما در دنیا، (نیکی) عطا کن.» در حالی که در آخرت بهره ای ندارند.

۵- و بعضی می گویند: «پروردگارا! به ما در دنیا «نیکی» عطا کن. و در آخرت نیز «نیکی» مرحمت فرما. و ما را از عذاب دوزخ نگاه دار.»

۶- این گروه به سبب آنچه انجام داده اند، نصیب بهره ای (از فضل خدا) دارند. و خداوند، سریع الحساب است.

﴿ وَادْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ ﴿ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَمَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ﴿ لِمَنِ اتَّقَى ﴿ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴾ (۲۰۳) ترجمه: (۱)

﴿ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴾ (۲۰۴) ترجمه: (۲)

﴿ وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ﴿ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴾ (۲۰۵) ترجمه: (۳)

﴿ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ ﴿ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ ﴿ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴾ (۲۰۶) ترجمه: (۴)

﴿ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ﴿ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴾ (۲۰۷) ترجمه: (۵)

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السَّلَامِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ﴿ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴾ (۲۰۸) ترجمه: (۶)

﴿ فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴾ (۲۰۹) ترجمه: (۷)

﴿ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْعَمَامِ وَالْمَلَائِكَةِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ ﴿ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴾ (۲۱۰) ترجمه: (۸)

ص: ۳۲

۱- و خدا را در روزهای معینی یاد کنید: (روزهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ ماه ذی حجه). و هر کس شتاب کند، و (ذکر خدا را) در دو روز انجام دهد، باکی بر او نمی باشد. و هر که تأخیر کند، (و سه روز انجام دهد نیز) باکی بر او نیست. برای کسی که تقوا پیشه کند. و از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید. و بدانید شما به سوی او محشور خواهید شد!

۲- بعضی از مردم، گفتارشان در زندگی دنیا مایه اعجاب تو می شود. (در ظاهر، اظهار محبت شدید می کنند) و خدا را بر آنچه در دل دارند گواه می گیرند. در حالی که آنان، سرسخت ترین دشمنانند.

۳- (نشانه آنها، این است که) هنگامی که روی برمی گردانند (و از نزد تو خارج می شوند)، در راه فساد در زمین، کوشش می کنند، و زراعتها و چهارپایانو انسان ها را نابود می سازند. (با این که می دانند) خدا فساد را دوست نمی دارد.

۴- و هنگامی که به آنها گفته شود: «از خدا بترسید!» لجاجت و تعصب، آنها را به گناه می کشاند. آتش دوزخ برای آنان کافی است. و چه بد جایگاهی است!

۵- بعضی از مردم (با ایمان و فداکار، همچون علی (علیه السلام) در «لیله المبيت» به هنگام خفتن در جایگاه پیغمبر (صلی الله علیه و آله)) جان خود را بخاطر خشنودی خدا می فروشند. و خداوند نسبت به همه بندگان مهربان است.

۶- ای کسانی که ایمان آورده اید. همگی (در پرتو ایمان) در صلح و آشتی درآید! و از گامهای شیطان، پیروی نکنید. که او دشمن آشکار شماست.

۷- و اگر بعد از (این همه) نشانه های روشن، که برای شما آمده است، لغزش کردید (و گمراه شدید)، بدانید (گریزی از مجازات الهی نخواهید داشت)، زیرا خداوند، توانا و حکیم است.

۸- آیا (پیروان فرمان شیطان، پس از این همه نشانه ها) انتظار دارند که خداوند و فرشتگان، در سایه هایی از ابرها به سوی

آنان بیایند (و دلایل تازه ای در اختیارشان بگذارند؟! درحالی که آنچه لازم بوده انجام شده، و همه امور به سوی خدا باز می گردد.

سَلِّ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيْنَهُ ۖ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٢١١) ترجمه: (١)

زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا ۖ وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٢١٢) ترجمه: (٢)

كَأَنَّ النَّاسَ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيهِمْ ۖ وَوَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۖ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ۖ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٢١٣) ترجمه: (٣)

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ۖ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصُرَ اللَّهُ ۖ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ (٢١٤) ترجمه: (٤)

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۖ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۖ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (٢١٥) ترجمه: (٥)

ص: ٣٣

١- از بنی اسرائیل بپرس: «چه اندازه نشانه های روشن (و نعمت های فراوان) به آنها دادیم؟» و کسی که نعمت خدا را، پس از آن که به سراغش آمد، تبدیل کند (و در مسیر خلاف به کار گیرد، گرفتار عذاب خواهد شد) که خداوند سخت کیفر است.
٢- زندگی دنیا برای کافران زینت داده شده است. (از این رو) افراد باایمان (و تهی دست) را مسخره می کنند. در حالی که پرهیزگاران در روز رستاخیز، بالاتر از آنان هستند. و خداوند، هر کس را بخواهد بدون حساب روزی می دهد.

٣- مردم (در آغاز) امت واحدی بودند. (بتدریج جوامع و طبقات پدید آمد و اختلافاتی پیدا شد. در این حال) خداوند، پیامبران را برانگیخت. تا مردم را بشارت و بیم دهند و کتاب آسمانی را، که به سوی حق دعوت می کرد، با آنها نازل نمود. تا در میان مردم، درباره آنچه اختلاف داشتند، داوری کند. تنها (گروهی از) کسانی که کتاب را دریافت داشته بودند، پس از آنکه نشانه های روشن به آنها رسیده بود، به سبب انحراف از حق و ستمگری، در آن اختلاف کردند. ولی خداوند، کسانی را که ایمان آورده بودند، بر حقیقت آنچه مورد اختلاف بود، به فرمان خودش، هدایت نمود. و خدا، هر کس را بخواهد، به راه راست هدایت می کند.

٤- آیا گمان کردید داخل بهشت می شوید، بی آن که حوادثی همچون حوادث گذشتگان به شما برسد؟! همانان که سختی ها و زیان ها به آنها رسید، و آنچنان بی قرار شدند که پیامبر و افرادی که با او ایمان آورده بودند گفتند: «پس یاری خدا کی خواهد آمد؟!» (به آنها گفته شد: آگاه باشید، یاری خدا نزدیک است!

٥- از تو سؤال می کنند چه چیز انفاق کنند؟ بگو: «هر خیر و نیکی (و سرمایه سودمند مادیو معنوی) که انفاق می کنید، باید برای پدر و مادر و خویشاوندان و یتیمان و مستمندان و درماندگان در سفر باشد.» و هر کار خیری که انجام دهید، خداوند از آن آگاه است. (و پاداش شما محفوظ خواهد بود).

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ □ وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ □ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ □ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (٢١٦) ترجمه: (١)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ □ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ □ وَصَدُّ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ
عِنْدَ اللَّهِ □ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ □ وَلَمَّا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتِطَاعُوا □ وَمَنْ يَزِدِدْ مِنْكُمْ عَن دِينِهِ
فِيْمَتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ □ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ □ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢١٧) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ □ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٢١٨) ترجمه: (٣)

□ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ □ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا □ وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ
□ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ (٢١٩) ترجمه: (٤)

ص: ٣٤

١- جهاد در راه خدا، بر شما مقرر شده. در حالی که برایتان ناخوشایند است. چه بسا چیزی را خوش نداشته باشید، حال آن که خیر شما در آن است. و یا چیزی را دوست داشته باشید، حال آن که شر شما در آن است. و خدا می داند، و شما نمی دانید.

٢- از تو، درباره جنگ کردن در ماه حرام، سؤال می کنند. بگو: «جنگ در آن، (گناهی) بزرگ است. ولی جلوگیری از راه خدا (و گرایش مردم به آیین حق) و کفر ورزیدن نسبت به او و (هتک احترام) مسجدالحرام، و اخراج ساکنان آن، نزد خداوند مهمتر از آن است. و ایجاد فتنه، (و محیط نامساعد، که مردم را به کفر، تشویق و از ایمان باز می دارد) حتی از قتل مهم تر است. و مشرکان، پیوسته با شما می جنگند، تا اگر بتوانند شما را از آیینتان برگردانند. ولی هر کس از شما که از آیینش برگردد، و در حال کفر بمیرد، تمام اعمال (نیک گذشته) او، در دنیا و آخرت، بر باد می رود. و چنین کسانی اهل دوزخند. و جاودانه در آن خواهند بود.

٣- کسانی که ایمان آورده و کسانی که هجرت کرده و در راه خدا جهاد نموده اند، آنها امید به رحمت پروردگار دارند و خداوند آمرزنده و مهربان است.

٤- درباره شراب و قمار از تو سؤال می کنند، بگو: «در آن دو گناه و زیان بزرگی است. و منفعی (از نظر مادی) برای مردم در بردارد. ولی گناه آنها از نفعشان بیشتر است.» و از تو می پرسند: «چه چیز انفاق کنند؟» بگو: «از مازاد نیازمندی خود.» اینچنین خداوند آیات را برای شما روشن می سازد. شاید بیندیشید.

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ □ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى □ قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ □ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ □ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ □ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْتَبْتُمْ □ إِنْ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٢٠) ترجمه: (١)

وَلَمَّا تَنَكَّحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَ □ وَلَمَّا مَهَّ مُؤْمِنَهُ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكِهِ وَلَوْ أَعَجَبْتُمْ □ وَلَمَّا تَنَكَّحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا □ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعَجَبْتُمْ □ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ □ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ □ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٢٢١) ترجمه: (٢)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ □ قُلْ هُوَ أَذَى فَأَعْتَرِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ □ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ □ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ □ إِنْ اللَّهُ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ (٢٢٢) ترجمه: (٣)

نَسِئًا وَأُكْمٍ حَزْئًا لِّكُمْ فَأَتُوا حَزَنَكُمْ أَنِّي شِئْتُمْ □ وَقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلِّمُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّا قُوهُ □ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (٢٢٣) ترجمه: (٤)

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ □ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢٢٤) ترجمه: (٥)

ص: ٣٥

١- (بیندیشید) درباره دنیا و آخرت. و از تو درباره یتیمان سؤال می کنند، بگو: «اصلاح کار آنان بهتر است. و اگر زندگی خود را با زندگی آنان بیامیزید، (مانعی ندارد.) آنها برادر (دینی) شما هستند.» (و همچون یک برادر با آنها رفتار کنید.) خداوند، مفسدان را از مصلحان، باز می شناسد. و اگر خدا می خواست، شما را (با دستورات سختگیرانه درباره یتیمان) به زحمت می افکند (ولی چنین نکرد) زیرا خداوند توانا و حکیم است.

٢- و با زنان مشرک و بت پرست، تا ایمان نیآورده اند، ازدواج نکنید. (اگر چه مجبور شوید با کنیزان ازدواج کنید. زیرا) کنیز با ایمان، از زن (آزاد) بت پرست، بهتر است. هر چند (زیبایی یا ثروت او) توجه شما را به خود جلب کند. و زنان (قوم) خود را به ازدواج مردان بت پرست، تا ایمان نیآورده اند، در نیاورید. (زیرا) غلام با ایمان، از مرد (آزاد) بت پرست، بهتر است. هر چند (ثروت یا موقعیت او)، توجه شما را به خود جلب کند. آنها دعوت به سوی آتش می کنند. و خدا به فرمان خود، دعوت به بهشت و آمرزش می نماید، و آیات خویش را برای مردم روشن می سازد. شاید متذکر شوند!

٣- و از تو، درباره حیض (و عادت ماهانه) سؤال می کنند، بگو: «مایه ناراحتی و آلودگی است. از این رو در حال حیض، از زنان کناره گیری کنید. و با آنها نزدیکی ننمایید، تا پاک شوند. و هنگامی که پاک شدند! آنگونه که خدا به شما فرمان داده، با آنها آمیزش کنید! چرا که خداوند، هم توبه کنندگان را دوست دارد، و هم پاکان را.»

٤- زنان شما، محل بذرافشانی شما هستند. پس هر زمان که بخواهید، می توانید با آنها آمیزش کنید. و (با پرورش فرزندان صالح، اثر نیکی) برای خود، از پیش بفرستید. واز (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید و بدانید او را ملاقات خواهید کرد. و به مؤمنان، بشارت ده.

٥- خدا را در معرض سوگندهای خود قرار ندهید. و برای این که نیکی کنید، و تقوا پیشه سازید، و در میان مردم اصلاح کنید (با سوگند خود به خداوند، مانع تراشی نکنید و بدانید) خداوند شنوا و داناست.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبْتُمْ قُلُوبِكُمْ □ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ (۲۲۵) ترجمه: (۱)

لَلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نُسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ □ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۲۲۶) ترجمه: (۲)

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۲۷) ترجمه: (۳)

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ □ وَلَمَا يَحِلُّ لِهِنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ □ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا □ وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ □ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ □ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۲۲۸) ترجمه: (۴)

الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ □ فإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَشْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ □ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ □ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ □ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا □ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۲۲۹) ترجمه: (۵)

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ □ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ □ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۲۳۰) ترجمه: (۶)

ص: ۳۶

- ۱- خداوند شما را بخاطر سوگندهایی که بدون توجه یاد می کنید، مؤاخذه نخواهد کرد، اما به آنچه دلهای شما (با قصد و اختیار پذیرفته و) کسب کرده، مؤاخذه می کند. و خداوند، آمرزنده و دارای حلم است.
- ۲- کسانی که زنان خود را «ایلاء» می نمایند [= سوگند می خورند که با آنها، آمیزش نکنند]، حق دارند چهار ماه انتظار بکشند. اگر بازگشت کنند، (چیزی بر آنها نیست). زیرا خداوند، آمرزنده و مهربان است.
- ۳- و اگر تصمیم به جدایی گرفتند، (آن هم با شرایطش مانعی ندارد). چرا که خداوند شنوا و داناست.
- ۴- زنان مطلقه، باید تا سه مرتبه عادت ماهانه دیدن (و پاک شدن) انتظار بکشند (و عده نگه دارند). و اگر به خدا و روز بازپسین، ایمان دارند، برای آنها حلال نیست که آنچه را خدا در رحمهایشان آفریده، کتمان کنند. و همسرانشان، برای بازگرداندن آنها (به زندگی زناشویی) در این مدت، (از دیگران) سزاوارترند. این در صورتی است که (براستی) خواهان اصلاح باشند. و برای زنان، همانند وظایفی که بردوش آنهاست، حقوق شایسته ای قرار داده شده. و مردان بر آنان برتری دارند. و خداوند توانا و حکیم است.
- ۵- طلاق، (طلاق که رجوع و بازگشت دارد)، دو مرتبه است. (و پس از دو طلاق)، باید یا به طور شایسته همسر خود را نگاهداری کند (و آشتی نماید)، یا با نیکی او را رها سازد. و برای شما حلال نیست که چیزی از آنچه به آنها داده اید، پس بگیرید. مگر این که (دو همسر)، بترسند که حدود الهی را برپا ندارند. در این حال اگر بترسید که حدود الهی را رعایت نکنند، گناهی بر آنها نیست که زن، فدیة و عوضی بپردازد. (تا شوهر او را طلاق دهد). اینها حدود الهی است. از آن، تجاوز نکنید. و هر کس از حدود الهی تجاوز کند، ستمکار است.

۶- و اگر (بعد از دو طلاق و رجوع، بار دیگر، شوهر) او را طلاق داد، بعد از آن، زن بر او حلال نخواهد بود. مگر این که همسر دیگری انتخاب کند، که اگر (همسر دوم) او را طلاق گفت، گناهی ندارند که بازگشت کنند. (و با یکدیگر ازدواج نمایند.) اگر امید داشته باشند که حدود الهی را محترم می‌شمزند. و اینها حدود الهی است که خدا آن را برای گروهی که آگاهند، بیان می‌نماید.

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَبَعْنَ أَجْلَهُنَّ فَأُمْسِي كَوْهَنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سِرَّ كَوْهَنَّ بِمَعْرُوفٍ □ وَلَا تُمَسِّ كَوْهَنَّ ضِرَارًا لَتَعْتَدُوا □ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ □ وَلَمَّا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُورًا □ وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٢٣١) ترجمه: (١)

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَبَعْنَ أَجْلَهُنَّ فَلَمَّا تَعَضُّ لَوْهَنَّ أَنْ يَنْكِحَنَّ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ □ ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ □ ذَلِكَمُ أَرْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ □ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (٢٣٢) ترجمه: (٢)

□ وَالْوَالِدَاتُ يُرِضْنَ عَنْ أَوْلَادِهِنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ □ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنِيمَ الرِّضَاعَةَ □ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ □ لَا تُكَلِّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا □ لَا تُضَارُّ وَالِدَةٌ بَوْلِدَهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ □ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ □ فَإِنْ أَرَادَا فِضَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا □ وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُم بِالْمَعْرُوفِ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢٣٣) ترجمه: (٣)

ص: ٣٧

١- و هنگامی که زنان را طلاق دادید، و به پایان عده خود رسیدند، یا به طور شایسته آنها را نگاه دارید (و آشتی کنید)، و یا به طرز پسندیده ای آنها را رها سازید. و آنها را به خاطر زیان رساندن نگاه ندارید تا (به حقوقشان) تجاوز کنید. و کسی که چنین کند، به خویشتن ستم کرده است. و (با این کارها) آیات خدا را به استهزا نگیرید. و نعمت خدا را بر خود بیاد بیاورید، و کتاب آسمانی و علم و دانشی را که بر شما نازل کرده، و شما را با آن، پند می دهد. و از خدا پروا کنید و بدانید خداوند از هر چیزی (حتی از نیت های شما) آگاه است.

٢- و هنگامی که زنان را طلاق دادید و به پایان عده خود رسیدند، مانع آنها نشوید که با همسران (سابق) خویش، ازدواج کنند. اگر رضایت در میان آنان، به طرز پسندیده ای برقرار گردد. این دستوری است که تنها افرادی از شما، که ایمان به خدا و روز قیامت دارند، از آن، پند می گیرند. این (دستور)، برای رشد (خانواده های) شما و پاکیزگی (جامعه) مفیدتر است. و خدا می داند و شما نمی دانید.

٣- مادران، فرزندان خود را دو سال تمام، شیر می دهند. (این) برای کسی است که بخواهد دوران شیردادن را تکمیل کند. و آن کس که فرزند برای او متولد شده [=پدر]، باید خوراک و پوشاک مادر را به طور شایسته (در مدت شیردادن) بپردازد. (البته) هیچ کس تکلیفی بیش از مقدار توانایی خود ندارد. (بنابراین) نباید بر مادر و فرزندش به خاطر یکدیگر زیانی وارد شود. و نه بر پدر و فرزندش (از ناحیه یکدیگر ضرری وارد آید). و بر وارث (او نیز) لازم است مثل این کار را انجام دهد (و هزینه مادر را در دوران شیردادن تأمین نماید). و اگر آن دو، با رضایت یکدیگر و مشورت بخواهند (کودک را زودتر) از شیر بازگیرند، گناهی بر آنها نیست. و اگر خواستید دایه ای برای فرزندان خود بگیرید، گناهی بر شما نیست. به شرط این که حق مادران را به طور شایسته بپردازید. و از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید. و بدانید خدا، به آنچه انجام می دهید، بیناست.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَاِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَمَّا جُنَّحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۲۳۴) ترجمه: (۱)

وَلَا جُنَّاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنُتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ ۗ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُؤَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا ۗ وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابَ أَجَلَهُ ۗ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ ۗ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ (۲۳۵) ترجمه: (۲)

لَا جُنَّاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمْ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً ۗ وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدْرَهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدْرَهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ ۗ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ (۲۳۶) ترجمه: (۳)

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ ۗ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۗ وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۲۳۷) ترجمه: (۴)

ص: ۳۸

۱- و کسانی که از شما می میرند و همسرانی باقی می گذارند، باید چهار ماه و ده روز، انتظار بکشند (و عده نگه دارند). و هنگامی که به پایان مدتشان رسیدند، گناهی بر شما نیست که هر چه می خواهند، درباره خودشان به طور شایسته انجام دهند (و با مرد دلخواه خود، ازدواج کنند). و خدا به آنچه انجام می دهید، آگاه است.

۲- و گناهی بر شما نیست که به طور کنایه، (از زانی که همسرانشان مرده اند) خواستگاری کنید، و یا (بی آنکه اظهار کنید) دردل تصمیم بگیرید. خداوند می دانست شما به یاد آنها خواهید افتاد. البته پنهانی با آنها قرار (زناشویی) نگذارید، مگر این که به طرز پسندیده ای (بطور کنایه) اظهار کنید. (ولی در هر حال)، اقدام به ازدواج ننمایید، تا عده مقرر سرآید. و بدانید خداوند آنچه را در دل دارید، می داند. از مخالفت او پرهیزید. و بدانید خداوند، آمرزنده و دارای حلم است (و در مجازات بندگان، عجله نمی کند)

۳- اگر زنان را قبل از آمیزش جنسی یا تعیین مهر، (به عللی) طلاق دهید، گناهی بر شما نیست. و (در این موقع)، آنها را (باهدیه ای مناسب)، بهره مند سازید! آن کس که توانایی دارد، به اندازه توانایش، و آن کس که تنگدست است، به اندازه توانش، هدیه ای شایسته (که مناسب حال دهنده و گیرنده باشد) بدهد. و این بر نیکوکاران، الزامی است.

۴- و اگر زنان را، پیش از آن که با آنها تماس بگیرید (و آمیزش کنید) طلاق دهید، در حالی که مهری برای آنها تعیین کرده اید، باید نصف آنچه را تعیین کرده اید به آنها بدهید، مگر این که آنها گذشت کنند. یا (در صورتی که صغیر و سفیه باشند، ولی آنها، یعنی) آن کس که گره ازدواج به دست اوست، آن را ببخشد. و گذشت کردن شما (و بخشیدن تمام مهر به آنها) به پرهیزگاری نزدیکتر است. و گذشت و نیکوکاری را در میان خود فراموش نکنید، که خداوند به آنچه انجام می دهید، بیناست.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ (۲۳۸) ترجمه: (۱)

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ (۲۳۹) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لَّأَزْوَاجِهِمْ مَّتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ □ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَّعْرُوفٍ □ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۲۴۰) ترجمه: (۳)

وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ □ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ (۲۴۱) ترجمه: (۴)

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۲۴۲) ترجمه: (۵)

□ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ □ إِنَّ اللَّهَ لَمَدُّو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ (۲۴۳) ترجمه: (۶)

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۴۴) ترجمه: (۷)

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً □ وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۲۴۵) ترجمه: (۸)

ص: ۳۹

۱- در انجام (به موقع و کامل) همه نمازها و (به خصوص) نماز وسطی [= نماز ظهر] کوشا باشید و از روی خضوع و اطاعت، برای خدا به پاخیزید

۲- و اگر (به خاطر جنگ، یا خطر دیگری) بترسید، (نماز را) در حال پیاده یا سواره انجام دهید. اما هنگامی که امتیعت خود را باز یافتید، خدا را یاد کنید [= نماز را به صورت معمول بخوانید] همان گونه که خداوند، چیزهایی را که نمی دانستید، به شما تعلیم داد.

۳- و کسانی که از شما در آستانه مرگ قرار می گیرند و همسرانی از خود به جا می گذارند، باید برای همسران خود وصیت کنند که تا یک سال، آنها را (با پرداختن هزینه زندگی) بهره مند سازند. به شرط این که آنها (از خانه شوهر) بیرون نروند (و اقدام به ازدواج نکنند). و اگر بیرون روند، (حقی ندارند. ولی) گناهی بر شما نیست نسبت به آنچه آنها درباره خود، به طور شایسته انجام می دهند. و خداوند، توانا و حکیم است.

۴- و (بر شوهران) لازم است که به زنان مطلقه، هدیه مناسبی بدهند. این، حقی است بر عهده مردان پرهیزگار.

۵- این چنین، خداوند آیات خود را برای شما شرح می دهد. شاید بیندیشید!

۶- آیا ندیدی گروهی (از بنی اسرائیل) را که از ترس مرگ، از خانه های خود فرار کردند و آنان هزاران نفر بودند» (و به بهانه فرار از طاعون، از شرکت در میدان جهاد خودداری نمودند). و خداوند فرمان مرگ آنها را صادر کرد (و به همان بیماری مردند). سپس آنها را زنده کرد. زیرا خداوند نسبت به مردم، دارای احسان و بخشش است. ولی بیشتر مردم، شکر (او) را به جا نمی آورند.

۷- و در راه خدا، پیکار کنید. و بدانید که خداوند، شنوا و داناست.

۸- کیست که به خدا قرض نیکویی دهد، (و بدون منت، انفاق کند)، تا خداوند آن را برای او، چندین برابر کند؟ و خداوند است که (روزی بندگان را) محدود یا گسترده می سازد. (و انفاق، هرگز باعث کمبود روزی کسی نمی شود). و (سرانجام همگی) به سوی او بازمی گردید.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعِيدِ مُوسَىٰ إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ اإْبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا ۖ قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا ۖ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (٢٤٦) ترجمه: (١)

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا ۖ قَالُوا أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ ۖ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسِيطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ ۖ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلِكَهُ مِمَّن يَشَاءُ ۖ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٤٧) ترجمه: (٢)

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَن يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ ۖ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُم إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٢٤٨) ترجمه: (٣)

ص: ٤٠

١- آیا مشاهده نکردی جمعی از بنی اسرائیل را بعد از موسی، که به یکی از پیامبران‌شان گفتند: «زاممدار (و فرماندهی) برای ما برگزین، تا (زیر فرمان او) در راه خدا پیکار کنیم.» (پیامبر آنها) گفت: «شاید اگر دستور پیکار به شما داده شود، (سرپیچی کنید، و) در راه خدا، جهاد و پیکار نکنید!» گفتند: «چگونه ممکن است در راه خدا پیکار نکنیم، در حالی که از خانه‌ها و فرزندانمان رانده شده ایم، (و شهرهای ما بوسیله دشمن اشغال، و فرزندان ما اسیر شده اند)؟!» اما هنگامی که دستور پیکار به آنها داده شد، جز عده کمی از آنان، همگی سرپیچی کردند. و خداوند از (اعمال و نیات) ستمکاران، آگاه است.

٢- و پیامبرشان به آنها گفت: «خداوند «طالوت» را برای زمامداری شما برگزیده است.» گفتند: «چگونه او بر ما حکومت کند، با این که ما از او شایسته‌تریم، و او ثروت زیادی ندارد؟!» گفت: «خدا او را بر شما برگزیده، و او را دردانش و توانایی جسمانی، فزونی بخشیده است. خداوند، مُلکش را به هر کس بخواهد، می بخشد. و احسان خداوند، گسترده است. و (از لیاقت افراد) آگاه است.»

٣- و پیامبرشان به آنها گفت: «نشانه حکومت او، این است که «صندوق عهد» به سوی شما خواهد آمد. که در آن، آرامشی از پروردگار شما، و یادگارهایی از خاندان موسی و هارون قرار دارد. در حالی که فرشتگان، آن را حمل می کنند. در این موضوع، نشانه ای (روشن) برای شماست. اگر ایمان داشته باشید.»

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اعْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ □ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ □ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ □ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللَّهِ كَمْ مِّنْ فِتْنَةٍ قَلِيلًا غَلَبَتْ فِتْنَةَ كَثِيرَةٍ بِإِذْنِ اللَّهِ □ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ (٢٤٩) ترجمه: (١)

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَّبَّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٢٥٠) ترجمه: (٢)

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُودُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ □ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ (٢٥١) ترجمه: (٣)

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْزِلُهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ □ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (٢٥٢) ترجمه: (٤)

ص: ٤١

١- و هنگامی که طالوت (به فرماندهی لشکر بنی اسرائیل منصوب شد، و) سپاهیان را با خود بیرون برد، (به آنها) گفت: «خداوند، شما را بوسیله یک نهر آب، آزمایش می کند. آنها که از آن بنوشند، از من نیستند. و آنها که بیشتر از یک پیمانه با دست خود، از آن نخورند، از من هستند.» و همگی جز عده کمی، از آن نوشیدند. سپس هنگامی که او، و کسانی که به او ایمان آورده بودند، (و از بوته آزمایش، سالم به در آمدند)، از آن نهر گذشتند، (از کمی نفرت خود، ناراحت شدند. و) گفتند: «امروز، ما توانایی مقابله با «جالوت» و سپاهیان او را نداریم.» اما آنها که می دانستند خدا را ملاقات خواهند کرد (و ایمان بیشتری داشتند) گفتند: «چه بسیار گروههای کوچک که به خواست خدا، بر گروههای بزرگ پیروز شدند.» و خداوند با صابران (و استقامت کنندگان) است.

٢- و هنگامی که در برابر «جالوت» و سپاهیان او قرار گرفتند گفتند: «پروردگارا! شکیبایی و استقامت را بر ما فرو ریز. و قدمهای ما را ثابت بدار. و ما را بر جمعیت کافران، پیروز گردان.»

٣- آنگاه به خواست خدا، آنها سپاه دشمن را به هزیمت وا داشتند. و «داوود» (نوجوان شجاعی که در لشکر «طالوت» بود)، «جالوت» را کشت. و خداوند، حکومتو دانش را به او بخشید. و از آنچه می خواست به او تعلیم داد. و اگر خداوند، بعضی از مردم را بوسیله بعضی دیگر دفع نمی کرد، زمین را فساد فرا می گرفت، ولی خداوند نسبت به جهانیان، لطف و احسان دارد.

٤- اینها، آیات خداست که به حق، بر تو می خوانیم. و به یقین تو، از پیامبران (ما) هستی.

□ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ □ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ □ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ □ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ □ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مَنْ بَعْدَ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ □ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (٢٥٣) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفَاعَةَ □ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٢٥٤) ترجمه: (٢)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ □ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ □ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ □ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ □ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ □ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ □ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ □ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا □ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (٢٥٥) ترجمه: (٣)

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ □ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ □ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِن بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا □ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢٥٦) ترجمه: (٤)

ص: ٤٢

١- ما بعضی از آن پیامبران را بر بعضی دیگر برتری بخشیدیم. برخی از آنها، خدا با او سخن می گفت. و بعضی را درجاتی برتر داد. و به عیسی بن مریم، نشانه های روشن دادیم. و او را با «روح القدس» تأیید نمودیم. (ولی فضیلت و مقام آن پیامبران، مانع اختلاف امتها نشد.) و اگر خدا می خواست، کسانی که بعد از آنها بودند، پس از آن همه نشانه های روشن که برای آنها آمد، جنگ و ستیز نمی کردند. ولی (خداوند آنها را آزاد گذارده و) آنها با هم اختلاف کردند. بعضی ایمان آوردند و بعضی کافر شدند. و (جنگ خونریزی بروز کرد. و باز) اگر خدا می خواست، با هم پیکار نمی کردند. ولی خداوند، آنچه را می خواهد، انجام می دهد (و هیچ کس را به قبول چیزی مجبور نمی سازد).

٢- ای کسانی که ایمان آورده اید! از آنچه به شما روزی داده ایم، انفاق کنید. پیش از آن که روزی فرار رسد که در آن، نه خرید و فروشی هست (تا بتوانید نجات را خریداری کنید)، و نه دوستی سودی دارد، و نه شفاعتی شامل حالتان می شود و کافران، خود ستمکارند.

٣- هیچ معبودی جز خداوند یگانه زنده و پاینده نیست، (خداوندی که قائم به ذات خویش است، و موجودات دیگر، قائم به او). هیچ گاه خواب سبکو سنگینی او را فرا نمی گیرد. (و لحظه ای از تدبیر جهان هستی، غافل نمی ماند.) آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن اوست. کیست که در نزد او، جز به فرمانش شفاعت کند؟! آینده و گذشته بندگان را می داند. و کسی از علم او آگاه نمی گردد. جز به مقداری که او بخواهد. (اوست که به همه چیز آگاه است. و علم و دانش محدود دیگران، پرتوی از علم بی پایان و نامحدود اوست). تخت (حکومت) او، آسمانها و زمین را دربر گرفته. و نگاهداری آن دو [= آسمان و زمین]، او را خسته نمی کند. و اوست بلند مرتبه و با عظمت.

٤- اکراهی در قبول دین، نیست. (زیرا) راه درست از راه انحرافی، روشن شده است. بنابراین، کسی که به طاغوت [= بت و شیطان، و هر موجود طغیانگر] کافر شود و به خدا ایمان آورد، به محکم ترین دستگیره چنگ زده است، که گسستن برای آن

نیست. و خداوند، شنوا و داناست.

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ ۗ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۗ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٥٧) ترجمه: (١)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ ۗ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ ۗ وَاللَّهُ لَمَّا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٢٥٨) ترجمه: (٢)

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ ۗ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ ۗ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۗ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ ۗ وَانظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ ۗ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا ۗ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٥٩) ترجمه: (٣)

ص: ٤٣

١- خداوند، ولی و سرپرست کسانی است که ایمان آورده اند. آنها را از ظلمتها خارج ساخته، به سوی نور می برد. ولی کسانی که کافر شدند، اولیای آنها طاغوتها هستند. که آنها را از نور خارج ساخته، به سوی ظلمتها می برند. آنها اهل دوزخند و جاودانه در آن خواهند بود.

٢- آیا ندیدی (و آگاهی نداری از) کسی [=نمرود] که بر اثر (غرور ناشی از) حکومتی که خدا به او داده بود با ابراهیم درباره پروردگارش محاجه و گفتگو کرد؟ و هنگامی که ابراهیم گفت: «خدای من آن کسی است که زنده می کند و می میراند.» گفت: «من نیز زنده می کنم و می میرانم.» (و دستور داد دو زندانی را حاضر کردند، فرمان آزادی یکی و قتل دیگری را داد.) ابراهیم گفت: «خداوند، خورشید را از مشرق می آورد. (اگر راست می گویی) تو آن را از مغرب بیاور!» به این صورت، آن مرد کافر، مبهوت و وامانده شد. و خداوند، گروه ستمکاران را هدایت نمی کند.

٣- یا همانند کسی که از کنار یک آبادی (ویران شده) عبور کرد، در حالی که دیوارهای آن، به روی سقفهایش فرو ریخته بود، (و اهل آن همگی مرده بودند، او با خود) گفت: «چگونه خدا این ها را پس از مرگ، زنده می کند؟!» (در این هنگام،) خدا او را یکصد سال میراند. سپس زنده کرد. و به او گفت: «چه قدر درنگ کردی؟» گفت: «یک روز. یا بخشی از یک روز.» فرمود: «بلکه یکصد سال درنگ کردی! نگاه کن به غذا و نوشیدنی خود، که هیچ گونه تغییری نیافته است! (پس بدان خدا بر همه چیز قادر است). ولی به دراز گوش خود نگاه کن (که چگونه از هم متلاشی شده!، آنچه می بینی، هم برای اطمینان خاطر توست، و هم) برای این که تو را نشانه ای برای مردم (در مورد معاد) قرار دهیم. (اکنون) به استخوانها (ی مرکب سواری خود) نگاه کن که چگونه آنها را برپا ساخته، به هم پیوند می دهیم، سپس گوشت بر آنها می پوشانیم!» هنگامی که (این حقایق) بر او آشکار شد، گفت: «می دانم خدا بر هر چیزی تواناست.»

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَيُوتَىٰ ۖ قَالَ أَوْلَمْ تُؤْمِن ۖ قَالَ بَلَىٰ وَلَكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي ۖ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَهُ مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا ۖ وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٦٠) ترجمه: (١)

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُبُلَةٍ مِائَةٌ مِّائَةٌ حَبَّةٌ ۖ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاءُ ۖ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٦١) ترجمه: (٢)

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذَىٰ ۖ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٢٦٢) ترجمه: (٣)

ۖ قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذَىٰ ۖ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ (٢٦٣) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا تَبْتَغُوا صِدْقًا تَكْمٌ بِالْمَنِّ وَالْمَأْذَىٰ كَمَا الَّذِي يُنْفِقُ مِالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَمَرَّكَهُ صِدْقًا ۖ لَا يُفْسِدُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا ۖ وَاللَّهُ لَمَّا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٢٦٤) ترجمه: (٥)

ص: ٤٤

۱- و (به خاطر بیاور) هنگامی را که ابراهیم گفت: «پروردگارا! به من بنمایان چگونه مردگان را زنده می کنی؟» فرمود: «مگر ایمان نیاورده ای؟!» گفت: «آری (ایمان آورده ام)، ولی می خواهم قلبم آرامش یابد.» فرمود: «در این صورت، چهار پرنده (از گونه های مختلف) را انتخاب کن. و آنها را (پس از ذبح کردن)، قطعه قطعه کن (و درهم بیامیز). سپس بر هر کوهی، قسمتی از آن را قرار بده. بعد آنها را صدا بزنی، بسرعت به سوی تو می آیند. و بدان که خداوند توانا و حکیم است.»

۲- کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند، همانند بذری هستند که هفت خوشه برویاند. که در هر خوشه، یکصد دانه باشد. و خداوند آن را برای هر کس بخواهد (و شایسته باشد)، دو یا چند برابر می کند. و لطف خدا گسترده، و او (به همه چیز) داناست.

۳- کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند، سپس به دنبال انفاقی که کرده اند، منت نمی گذارند و آزاری نمی رسانند، پاداش آنها نزد پروردگارشان (محفوظ) است. نه ترسی دارند، و نه اندوهگین می شوند.

۴- گفتار پسندیده (در برابر نیازمندان)، و عفو (و گذشت از تندخویی آنها)، از صدقه ای که آزاری به دنبال آن باشد، بهتر است. و خداوند، بی نیاز و دارای حلم است.

۵- ای کسانی که ایمان آورده اید! صدقات خود را با منت و آزار، باطل نسازید. همانند کسی که مال خود را برای نشان دادن به مردم، انفاق می کند. و به خدا و روز واپسین، ایمان نمی آورد. (عمل) او همچون قطعه سنگی است که بر آن، (قشر نازکی از) خاک باشد. (و بذرهایی در آن افشاندن شود). و رگباری بر آن بیارد، (و همه خاکها و بذرها را بشوید)، و آن را صاف (و خالی از خاک و بذر) رها کند. آنها از کاری که انجام داده اند، چیزی بدست نمی آورند. و خداوند، گروه کافران را هدایت نمی کند.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطُلٌّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢٦٥) ترجمه: (١)

أَيُّودٌ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَةٌ ضِعْفَاءُ فَاصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ □ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ (٢٦٦) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ □ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَن تُغْمِضُوا فِيهِ □ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (٢٦٧) ترجمه: (٣)

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ □ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا □ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٦٨) ترجمه: (٤)

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ □ وَمَن يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا □ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ (٢٦٩) ترجمه: (٥)

ص: ٤٥

۱- و (عمل) کسانی که اموال خود را برای خشنودی خدا، و پایدار ساختن (فضایل انسانی در) روح خود، انفاق می کنند، همچون باغی است که در نقطه بلندی باشد، و بارانهای درشت به آن برسد، و میوه خود را دوچندان دهد. و اگر باران درشت به آن نرسد، بارانی نرم به آن می رسد. (و در هر حال، شاداب و با طراوت است) و خداوند به آنچه انجام می دهید، بیناست.

۲- آیا کسی از شما دوست دارد که باغی از درختان خرما و انگور داشته باشد که از پای درختان آن، نهرها بگذرد، و برای او در آن (باغ)، از هر گونه میوه ای وجود داشته باشد، و در حالی که به سن پیری رسیده و فرزندان ناتوان دارد. گردبادی (شدید)، که در آن آتش (سوزانی) است، به آن برخورد کند و (شعله‌ور گردد) و بسوزد؟! (همین طور است حال کسانی که انفاقهای خود را، با ریا و منت و آزار، باطل می کنند.) این چنین خداوند آیات خود را برای شما آشکار می سازد. شاید بیندیشید (و راه حق را بیابید)!

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! از اموال پاکیزه ای که به دست آورده اید، و از آنچه از زمین برای شما خارج ساخته ایم (از منابع و معادن و درختانو گیاهان)، انفاق کنید. و برای انفاق، به سراغ بی ارزش آن نروید در حالی که خود شما، (به هنگام پذیرش اموال)، حاضر نیستید آنها را بپذیرید. مگر از روی اغماضو کراهت. و بدانید خداوند، بی نیاز و ستوده است.

۴- شیطان، شما را (هنگام انفاق)، وعده فقر و تهیدستی می دهد. و به زشتیها امر می کند. ولی خداوند وعده «آمرزش» و «فرونی» به شما می دهد. و خداوند، رحمت و قدرتش گسترده، و (به هر چیز) داناست. (و به وعده خود وفا می کند).

۵- دانش و حکمت را به هر کس بخواهد (و شایسته باشد) می دهد. و به هر کس دانش داده شود، خیر فراوانی داده شده است. و جز خردمندان، (این حقایق را درک نمی کنند، و) متذکر نمی گردند.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ □ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (۲۷۰) ترجمه: (۱)

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ □ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهِيَ خَيْرٌ لَّكُمْ □ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِّنْ سَيِّئَاتِكُمْ □ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۲۷۱) ترجمه: (۲)

□ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ □ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ □ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ □ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفِّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ (۲۷۲) ترجمه: (۳)

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَأَيَسَّطِعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْتِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا □ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (۲۷۳) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۲۷۴) ترجمه: (۵)

ص: ۴۶

۱- و هر چیز را که انفاق می کنید، یا نذر می کنید (که در راه خدا انفاق نمایید)، خداوند از آن آگاه است. و ستمکاران (ریا کار و منت گذار)، هیچ یآوری ندارند.

۲- اگر صدقات (و انفاق های خود) را آشکار کنید، خوب است. و اگر آنها را مخفی ساخته و به نیازمندان بدهید، برای شما بهتر است. و از گناهان شما می کاهد. و خداوند به آنچه انجام می دهید، آگاه است.

۳- هدایت آنها (بطور اجبار)، بر تو نیست. (بنابراین، ترک انفاق به غیر مسلمانان، برای اجبار به اسلام، صحیح نیست). ولی خداوند، هر که را بخواهد (و شایسته باشد)، هدایت می کند. و آنچه را از اموال نیکو انفاق می کنید، به سود خودتان است. (و خدا به آن نیازی ندارد) ولی جز برای رضای خدا، انفاق نکنید. و آنچه از اموال نیکو انفاق می کنید، (پاداش آن) به طور کامل به شما بازگردانده می شود. و به شما ستم نخواهد شد.

۴- (بهتر است انفاق شما) برای نیازمندی باشد که در راه خدا، در تنگنا قرار گرفته اند. و نمی توانند (برای تأمین هزینه زندگی) مسافرتی کنند (و سرمایه ای به دست آورند). و افراد نا آگاه آنها را از شدت خویشتن داری، بی نیاز می پندارند. اما آنها را از چهره هایشان می شناسی. و هرگز با اصرار از مردم درخواست نمی کنند. (این است مشخصات آنها!) و هر چیز خوبی (در راه خدا) انفاق کنید، خداوند از آن آگاه است.

۵- کسانی که اموال خود را، شب یا روز، پنهان یا آشکار، انفاق می کنند، مزدشان نزد پروردگارشان (محفوظ) است. نه ترسی بر آنهاست، و نه اندوهگین می شوند.

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَمَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ □ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا □ وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا □ فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ □ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ □ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٧٥) ترجمه: (١)

يَمَحِقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُزَيِّبُ الصَّدَقَاتِ □ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ (٢٧٦) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا مَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٢٧٧) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٢٧٨) ترجمه: (٤)

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ □ وَإِنْ تَبَتُّمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ (٢٧٩) ترجمه: (٥)

وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرِهِ فَنظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرِهِ □ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ □ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٢٨٠) ترجمه: (٦)

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَىٰ اللَّهِ □ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٢٨١) ترجمه: (٧)

ص: ٤٧

۱- کسانی که ربا می خورند، (در قیامت) مانند کسی که بر اثر تماس شیطان، دیوانه شده (و تعادل خود را از دست داده) بر می خیزند. این، بخاطر آن است که گفتند: «بیع (و داد و ستد) مانند ربا است» در حالی که خدا بیع را حلال کرده، و ربا را حرام. (زیرا فرق میان این دو، بسیار است.) و اگر کسی اندرزی از جانب پروردگارش به او رسد، و (از رباخواری) خودداری کند، سوده‌های پیشین (و قبل از تحریم) از آن اوست. و کار او به (عفو) خدا واگذار می شود. اما کسانی که (به ربا خواری) بازگردند اهل دوزخند. و جاودانه در آن خواهند بود.

۲- خداوند، ربا را نابود می کند. و صدقات را افزایش می دهد و خداوند، هیچ ناسپاس گنهکاری را دوست نمی دارد.

۳- کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند و نماز را برپا داشتند و زکات را پرداختند، اجرشان نزد پروردگارش (محفوظ) است. نه ترسی بر آنهاست، و نه اندوهگین می شوند.

۴- ای کسانی که ایمان آورده اید! از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید، و آنچه را از (سود) ربا باقی مانده، رها کنید. اگر ایمان دارید.

۵- اگر چنین نمی کنید، بدانید خدا و رسولش، به شما اعلان جنگ می کنند. و اگر توبه کنید، سرمایه هایتان (بدون سود)، از آن شماسست (و به این صورت). نه ستم می کنید، و نه بر شما ستم می شود

۶- و اگر (بدهکار،) قدرت پرداخت نداشته باشد، او را تا هنگام توانایی، مهلت دهید. و هر گاه برای خدا به او ببخشید بهتر است. اگر آگاه باشید!

۷- و از روزی بپرهیزید (و بترسید) که در آن روز، به سوی خدا باز گردانده می شوید. سپس به هر کس، (پاداش) آنچه را

انجام داده، به طور کامل بازپس داده می شود. و به آنها ستم نخواهد شد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِعَدَوِّكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاصْكُتُوا ۖ وَلْيَكْتَبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ ۖ وَلَا يَأْب كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ ۖ فَلْيَكْتُبْ وَلْيَمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَخْسِ مِنْهُ شَيْئًا ۖ فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسِيحُ أَنْ يُمَلَّ هُوَ فَلْيَمْلِكْ وَرِثَتَهُ بِالْعَدْلِ ۖ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ ۖ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى ۖ وَلَا يَأْبُ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا ۖ وَلَا تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ۖ ذَلِكَمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا ۖ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا ۖ وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ ۖ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ ۖ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فَسُوقٌ بِكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ ۖ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٢٨٢) ترجمه: (١)

ص: ٤٨

١- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که بدهی مدّت داری (به خاطر وام یا داد و ستد) به یکدیگر پیدا کنید، آن را بنویسید. و باید نویسنده ای از روی عدالت، (سند را) در میان شما بنویسد. و کسی که قدرت بر نویسندگی دارد، نباید از نوشتن - همان طور که خدا به او تعلیم داده - خودداری کند! پس باید بنویسد. و آن کس که حقّ بر عهده اوست، باید املا کند. و از خدا که پروردگار اوست بپرهیزد. و چیزی را از آن فروگذار ننماید. و اگر کسی که حقّ بر عهده اوست، سفیه یا ضعیف (و دیوانه) است، یا (به خاطر لال بودن)، توانایی بر املا کردن ندارد، باید ولیّ او (به جای او)، با رعایت عدالت، املا کند. و دو نفر از مردان (عادل) خود را (بر این حقّ) شاهد بگیرد. و اگر دو مرد نبودند، یک مرد و دو زن، از کسانی که مورد رضایت و اطمینان شما هستند، انتخاب کنید! تا اگر یکی از آن دو انحرافی یافت، دیگری به او یادآوری کند. و هنگامی که شهود را (برای ادای شهادت) دعوت می کنند، نباید خودداری نمایند. و از نوشتن بدهی مدّت دار، چه کوچک باشد یا بزرگ، ملول نشوید (هر چه باشد بنویسید). این کار، در نزد خدا به عدالت نزدیکتر، و برای شهادت مطمئن تر، و برای جلوگیری از تردید (و نزاع) بهتر می باشد. مگر این که داد و ستد نقدی باشد که بین خود، دست به دست می کنید. در این صورت، باکی بر شما نیست که آن را بنویسید. ولی هنگامی که خرید و فروش (نقد) می کنید. شاهد بگیرید. و نباید به نویسنده و شاهد، (به خاطر حقگویی)، زبانی برسد. و اگر چنین کنید، از فرمان پروردگار خارج شده اید. از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید. و خداوند به شما تعلیم می دهد. خداوند به همه چیز داناست.

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَّقْبُوضَةٌ ۖ فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ ۚ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ ۚ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ (٢٨٣) ترجمه: (١)

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفَوْهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ ۚ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٨٤) ترجمه: (٢)

أَمَّا الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ ۚ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نَفَرَقَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ ۚ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (٢٨٥) ترجمه: (٣)

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ۚ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۚ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا ۚ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٢٨٦) ترجمه: (٤)

ص: ٤٩

۱- اگر در سفر بودید، و نویسنده ای نیافتید، (طلبکار، چیزی را) گروگان بگیرد و اگر به یکدیگر اطمینان (کامل) داشته باشید، (گروگان لازم نیست، و) باید کسی که (بدون گروگان) امین شمرده شده، امانت (و بدهی خود را بموقع) بپردازد. و از خدایی که پروردگار اوست، بپرهیزد. و شهادت را کتمان نکنید. و هر کس آن را کتمان کند، قلبش گناهکار است. و خداوند، به آنچه انجام می دهید، داناست.

۲- آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست. و اگر آنچه را در دلهایتان دارید، آشکار سازید یا پنهان، خداوند شما را مطابق آن، محاسبه می کند. سپس هر کس را بخواهد (و شایسته باشد)، می بخشد. و هر کس را بخواهد (و استحقاق داشته باشد)، مجازات می کند. و خداوند بر هر چیزی تواناست.

۳- پیامبر، به آنچه از سوی پروردگارش بر او نازل شده، ایمان آورده است. و همه مؤمنان (نیز)، به خدا و فرشتگانش و کتابهای او و فرستادگانش، ایمان آورده اند. (و گفتند:) «ما در میان هیچ یک از پیامبران او، فرق نمی گذاریم (و به همه ایمان داریم)». و گفتند: «شنیدیم و اطاعت کردیم. پروردگارا! به آموزش تو امیدواریم. و بازگشت (ما) به سوی توست.»

۴- خداوند هیچ کس را، جز به اندازه توانایش، تکلیف نمی کند. (انسان،) هر کار (نیکی) را انجام دهد، به سود خود انجام داده. و هر کار (بدی) کند، به زیان خود کرده است. (مؤمنان می گویند:) «پروردگارا! اگر ما فراموش یا خطا کردیم، ما را مؤاخذه مکن. پروردگارا! تکلیف سنگینی بر ما قرار مده، آن چنان که (بخاطر گناه و طغیان)، بر کسانی که پیش از ما بودند، قرار دادی. پروردگارا! آنچه طاقت تحمل آن را نداریم، بر ما مقرر مدار و ما را عفو کن و پیامرز و مورد رحمت خود قرار ده. تو مولا و سرپرست مایی، پس ما را بر جمعیت کافران، پیروز گردان.»

۳. سوره آل عمران

آشنایی با سوره

۳- آل عمران

عمران پدر حضرت مریم بود. خاندان عمران عبارت می شود از عمران و همسرش و مریم و عیسی. در آیه ۳۳ می خوانیم: «خداوند، آدم و آل ابراهیم و آل عمران را بر جهانیان برگزید.» در این سوره، که ۲۰۰ آیه دارد و در سال سوم هجرت در مدینه نازل شده است از توحید و مقاومت در برابر دشمنان و مردم شناسی و در رابطه با جنگ بدر و احد و زندگی مسلمین در آن فراز و نشیبها، سخن می گوید. در بخشی هم ولادت مریم و عیسی و نصاری و مجادله با اهل کتاب مطرح است و از شیوه های عمل مخالفان و مخالفت های یهودیان هم سخن به میان آمده است و در کل، بشارتی برای اصحاب پیامبر است.

سوره آل عمران با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۱)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ (۲) ترجمه: (۲)

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ (۳) ترجمه: (۳)

مِنْ قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ □ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ □ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ (۴) ترجمه: (۴)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ (۵) ترجمه: (۵)

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ □ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۶) ترجمه: (۶)

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخْرَى مُتَشَابِهَاتٌ □ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ □ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ □ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا □ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ (۷) ترجمه: (۷)

رَبَّنَا لَا تُرْغِ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً □ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ (۸) ترجمه: (۸)

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الم
- ۲- معبودی جز خداوند یگانه زنده و پاینده، نیست.
- ۳- (همان کسی که) کتاب را بحق بر تو نازل کرد، که با نشانه های کتب پیشین، هماهنگ است. و «تورات» و «انجیل» را
- ۴- پیش از آن، برای هدایت مردم فرستاد. و (همچنین قرآن، کتاب) جدا کننده حق از باطل را نازل کرد. کسانی که به آیات خدا کافر شدند، کیفر شدیدی دارند. و خداوند (بر کیفر آنها) توانا و دارای مجازات است.
- ۵- هیچ چیز، نه در آسمان و نه در زمین، بر خدا مخفی نمی ماند. (بنابراین، تدبیر آنها بر او مشکل نیست).
- ۶- او کسی است که شما را در رحم (مادران)، آن چنان که می خواهد تصویر می کند. معبودی جز خداوند توانا و حکیم، نیست.
- ۷- او کسی است که این کتاب آسمانی را بر تو نازل کرد. که بخشی از آن، آیات «محکم» [= صریح و روشن] است. که اساس این کتاب می باشد. (و پیچیدگی آیات دیگر، را بر طرف می کند.) و بخشی دیگر، «متشابه» (و پیچیده) است. اما آنها که در قلوبشان انحراف است، به دنبال آیات متشابه اند، تا فتنه انگیزی کنند (و مردم را گمراه سازند). و تفسیر (نادرستی) برای آن می طلبند. در حالی که تفسیر آنها را، جز خدا و راسخان در علم، نمی دانند. (آنها که به دنبال درک اسرار آیات قرآنند) می گویند: «ما به آن ایمان آوردیم. تمامی آن از جانب پروردگار ماست.» و جز خردمندان، متذکر نمی شوند (و این حقیقت را درک نمی کنند).
- ۸- (راسخان در علم، می گویند): «پروردگارا! دلهایمان را، بعد از آن که ما را هدایت کردی، (از راه حق) منحرف مگردان. و از سوی خود، رحمتی بر ما ببخش، زیرا تویی بخشنده!
- ۹- پروردگارا! تو مردم را برای روزی که تردیدی در آن نیست، جمع خواهی کرد. زیرا خداوند از وعده خود تخلف نمی کند. (ما به تو و رحمت بی پایانت، و به وعده رستاخیز و قیامت ایمان داریم.)»

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُعْجِبَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا ۗ وَأُولَئِكَ هُمُ وَقُودُ النَّارِ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

كَذَّابٍ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۗ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ ۗ وَبِئْسَ الْمِهَادُ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الثَّقَاتِ ۗ فَتَاهُ تَقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلِهِمْ رَأَى الْعَيْنِ ۗ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَن يَشَاءُ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ۗ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

﴿ قُلْ أُوْتِبْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكُمْ ﴾ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ ﴿ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (۱۵) ترجمه: (۶)

ص: ۵۱

- ۱- اموال و فرزندان کسانی که کافر شدند، هرگز نمی تواند، چیزی از (عذاب) خداوند را از آنان بکاهد (و از کیفر، رهایی بخشد). و آنان خود، آتشگیره دوزخند.
- ۲- آنان در انکار و تحریف حقایق، همچون روش فرعونیان و کسانی است که پیش از آنها بودند. آیات ما را تکذیب کردند، و خداوند آنها را به (کیفر) گناهانشان گرفت. و خداوند، سخت کیفر است.
- ۳- به کسانی که کافر شدند بگو: «(از پیروزی موقت خود در جنگ اُحد، شاد نباشید). بزودی مغلوب خواهید شد. و (سپس در رستاخیز) به سوی جهنم، محشور خواهید شد. و چه بد جایگاهی است!»
- ۴- در دو گروهی که (در میدان جنگ بدر)، با هم رو به رو شدند، نشانه (و عبرتی) برای شما بود: یک گروه، در راه خدا نبرد می کردند. و جمع دیگری کافر بودند، (و در راه شیطان و بت می جنگیدند)، در حالی که کافران، مؤمنان را با چشم خود، دو برابر آنچه بودند، می دیدند. (و این خود عاملی برای وحشت و شکست آنها شد). و خداوند، هر کس را بخواهد (و شایسته باشد)، با یاری خود، تایید می کند. در این، عبرتی است برای صاحبان بصیرت.
- ۵- محبت امور مادی، از (قبیل) زنان و فرزندان و اموال فراوان از طلا- و نقره و اسبهای ممتاز و چهارپایان و زراعت، در نظر مردم جلوه داده شده است. (تا در پرتو آن، آزمایشو تربیت شوند. ولی) اینها وسایل گذران زندگی دنیا است (و هدف نهایی نمی باشد). و سرانجام نیک (و زندگی والا و جاویدان)، نزد خداست.
- ۶- بگو: «آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از این (سرمایه های مادی)، بهتر است؟» برای کسانی که پرهیزگاری پیشه کرده اند، (و از این سرمایه ها، در راه مشروع استفاده می کنند)، در نزد پروردگارشان، باغهایی بهشتی است که نهرها از پای درختانش می گذرد. جاودانه در آن خواهند بود. و همسرانی پاکیزه، و خشنودی خداوند (نصیب آنهاست). و خدا به (اعمال) بندگان (با ایمان)، بیناست.

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَفِنَا عَذَابَ النَّارِ (۱۶) ترجمه: (۱)

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ (۱۷) ترجمه: (۲)

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ □ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱۸) ترجمه: (۳)

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ □ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْثًا بَيْنَهُمْ □ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۱۹) ترجمه: (۴)

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ □ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَسْلِمْتُمْ □ فَإِنْ أَسْلِمُوا فَقَدْ اهْتَدَوْا □ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ □ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (۲۰) ترجمه: (۵)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۲۱) ترجمه: (۶)

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (۲۲) ترجمه: (۷)

ص: ۵۲

۱- (همان) کسانی که می گویند: «پروردگارا! ما ایمان آورده ایم. پس گناهان ما را بر ما ببخش، و ما را از عذاب دوزخ، نگاه دار.»

۲- آنها که (در مسیر اطاعت و ترک گناه)، استقامت میورزند. راستگو هستند. (در برابر خدا) خضوع، و (در راه او) انفاق می کنند. و در سحرگاهان از خداوند، آمرزش می طلبند.

۳- خداوند، (با ایجاد نظام هماهنگ جهان هستی)، گواهی می دهد که معبودی جز او نیست. و فرشتگان و صاحبان دانش، (نیز، بر این مطلب) گواهی می دهند. در حالی که (خداوند) قیام به عدالت دارد. معبودی جز او نیست، اوست توانا و حکیم.

۴- دین در نزد خدا، اسلام است. و کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده شد، (با یکدیگر) اختلاف نکردند، مگر بعد از آگاهی و از روی ستم و حسد ورزی. و هر کس به آیات خدا کفر ورزد، (بداند که) خداوند، سریع الحساب است

۵- اگر با تو، به گفتگو و ستیز برخیزند، (با آن ها مجادله نکن. و) بگو: «من و پیروانم، با تمام وجود در برابر خداوند (و فرمان او)، تسلیم شده ایم.» و به آنها که اهل کتابند [=یهودونصاری] او عوامان [=مشرکان] بگو: «آیا شما هم تسلیم شده اید؟» اگر (در برابر فرمان و منطق حق)، تسلیم شوند، هدایت می یابند. و اگر سرپیچی کنند، (نگران مباش. زیرا) وظیفه تو، تنها ابلاغ (رسالت) است. و خدا نسبت به (اعمال و عقاید) بندگان، بیناست.

۶- کسانی که نسبت به آیات خدا کفر میورزند و پیامبران را به ناحق می کشند، و (نیز) مردمی را که امر به عدالت می کنند به قتل می رسانند، به کیفری دردناک بشارت ده!

۷- آنها کسانی هستند که اعمال نیک آنها (بخاطر این گناهان بزرگ)، در دنیا و آخرت تباه شده، و یابوری (و

شفاعت کننده ای ندارند.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكَمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يُتَوَلَّى فِرْيَقًا مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ (٢٣)
ترجمه: (١)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ □ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢٤) ترجمه: (٢)

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٢٥) ترجمه: (٣)

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكِ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعْزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ □ بِيَدِكَ الْخَيْرُ □ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٦) ترجمه: (٤)

تُورِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُورِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ □ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ □ وَتَرزُقُ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٢٧) ترجمه: (٥)

لَا يَخْذِلُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِّنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ □ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً □ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ □ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ (٢٨) ترجمه: (٦)

قُلْ إِن تَخَفُوا مِآ فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يُعَلِّمُهُ اللَّهُ □ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ □ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٩)
ترجمه: (٧)

ص: ٥٣

١- آیا ندیدی کسانی را که بهره ای از کتاب آسمانی داشتند، و به سوی کتاب الهی دعوت شدند تا در میان آنها داوری کند، ولی گروهی از آنان، (با علم و آگاهی)، روی گردان می شوند، در حالی که (از قبول حق) ابا دارند؟!

٢- این، به خاطر آن است که می گفتند: «(به سبب امتیازی که به دیگران داریم) آتش (دوزخ)، جز چند روزی به ما نمی رسد». این افترا (و دروغی که به خدا بسته بودند)، آنها را در دینشان مغرور ساخت (و گرفتار انواع گناهان شدند).

٣- پس چگونه خواهند بود هنگامی که آنها را برای آن روز (رستاخیز) که شکی در آن نیست جمع کنیم، و به هر کس، (پاداش) آنچه انجام داده، بطور کامل داده شود؟ و به آنها ستمی نخواهد شد (زیرا محصول اعمال خود رامی چینند).

٤- بگو: «بار الها! ای مالک حکومتها! به هر کس بخواهی، حکومت می بخشی. و از هر کس بخواهی، حکومت را می گیری. هر کس را بخواهی، عزت می دهی. و هر که را بخواهی خوار می کنی. تمام خوبیها به دست توست. تو بر هر چیزی توانایی.

٥- شب را در روز داخل می کنی، وروز را در شب. زنده را از مرده بیرون می آوری، و مرده را از زنده. و به هر کس بخواهی، بدون حساب، روزی می بخشی.»

٦- افراد با ایمان نباید به جای مؤمنان، کافران را دوست و سرپرست خود انتخاب کنند. و هر کس چنین کند، هیچ رابطه ای با خدا ندارد (و پیوند او به کلی از خدا گسسته می شود). مگر این که از آنها تقیه کنید (و بخاطر هدفهای مهمتری کتمان نمایید). خداوند شما را از (نافرمانی) خود، برحذر می دارد. و بازگشت (شما) به سوی خداست.

۷- بگو: «اگر آنچه را در سینه های شماست، پنهان دارید یا آشکار کنید، خداوند آن را می داند. و (نیز) از آنچه در آسمانها و زمین است، آگاه می باشد. و خداوند بر هر چیزی تواناست.»

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا ۖ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۖ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ (۳۰) ترجمه: (۱)

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۳۱) ترجمه: (۲)

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ ۗ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ (۳۲) ترجمه: (۳)

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ (۳۳) ترجمه: (۴)

ذُرِّيَّتَهُ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۳۴) ترجمه: (۵)

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي ۗ إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۳۵) ترجمه: (۶)

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ ۗ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (۳۶) ترجمه: (۷)

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسِينًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۗ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۗ قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكَ هَذَا ۗ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (۳۷) ترجمه: (۸)

ص: ۵۴

۱- روزی که هر کس، هر کار نیکی که انجام داده، حاضر می بیند. و آرزو می کند میان او، و هر کار بدی که انجام داده، فاصله زمانی زیادی باشد. خداوند شما را از (نافرمانی) خودش، برحذر می دارد. و (با این حال)، خدا نسبت به همه بندگان، مهربان است.

۲- بگو: «اگر خدا را دوست می دارید، از من پیروی کنید. تا خدا (نیز) شما را دوست بدارد. و گناهانتان را ببخشد. و خدا آمرزنده مهربان است.»

۳- بگو: «از خدا و پیامبر، اطاعت کنید. و اگر سرپیچی کنید، خداوند کافران را دوست نمی دارد.»

۴- خداوند، آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عمران را بر جهانیان برتری داد.

۵- آنها فرزندان (و دودمانی) بودند که (از نظر پاکی و تقوا و فضیلت)، همانند یکدیگر بودند. و خداوند، شنوا و داناست.

۶- (به یاد آورید) هنگامی را که همسر «عمران» گفت: «پروردگارا! آنچه را در رحم دارم، برای تو نذر کردم، که «محرّر» باشد (و آزاد برای خدمت خانه تو). از من بپذیر، که تو شنوا و دانایی.»

۷- ولی هنگامی که او را به دنیا آورد، (و او را دختر یافت)، گفت: «پروردگارا! من او را دختر آوردم - و خدا از آنچه او به دنیا آورده بود، آگاهتر بود - و پسر، همانند دختر نیست. (دختر نمی تواند وظیفه خدمتگزاری خانه خدا را همانند پسر انجام دهد.) من او را مریم نام گذاردم. و او و فرزندانش را از (سوسه های) شیطان رانده شده، در پناه تو قرار می دهم.»

۸- خداوند، او [=مریم] را به طرز نیکویی پذیرفت. و به طرز شایسته ای، (نهال وجود) او را رویانید (و پرورش داد). و

سرپرستی او را به «زکریا» سپرد. هر زمان زکریا وارد محراب او می شد، غذای مخصوصی در کنار او می دید. پس از او پرسید: «ای مریم! این روزی از کجا نصیب تو شده؟!» گفت: «این از سوی خداست. خداوند به هر کس بخواهد، بی حساب روزی می دهد.»

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ □ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً □ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ (۳۸) ترجمه: (۱)

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ (۳۹) ترجمه: (۲)

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ □ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ (۴۰) ترجمه: (۳)

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً □ قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْرًا □ وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ (۴۱) ترجمه: (۴)

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ (۴۲) ترجمه: (۵)

يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ (۴۳) ترجمه: (۶)

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ □ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُونَ أَفَلَمَنَّمْهُمْ آيَاتُهُمْ يَكْفُلْ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ (۴۴) ترجمه: (۷)

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (۴۵) ترجمه: (۸)

ص: ۵۵

۱- آن جا بود که زکریا، (با مشاهده آن همه شایستگی در مریم)، پروردگار خویش را خواند و گفت: «پروردگارا! از سوی خود، فرزند پاکیزه ای (نیز) به من عطا فرما، که تو دعا را می شنوی.»

۲- و در حالی که او در محراب ایستاده، مشغول نیایش بود، فرشتگان او را صدا زدند که: «خدا تو را به «یحیی» بشارت می دهد. (کسی) که کلمه خدا [= مسیح] را تصدیق می کند. و رهبر خواهد بود. و از هوسهای سرکش برکنار، و پیامبری از صالحان است.»

۳- او گفت: «پروردگارا! چگونه ممکن است پسری برای من باشد، در حالی که پیری به سراغ من آمده، و همسر من نازا است؟!» فرمود: «بدین گونه خداوند هر کاری را بخواهد انجام می دهد.»

۴- (زکریا) گفت: «پروردگارا! نشانه ای برای من قرار ده.» فرمود: «نشانه تو آن است که سه روز، جز به اشاره و رمز، با مردم سخن نخواهی گفت. (و زبان تو، از کار می افتد.) و پروردگار خود را (به شکرانه این نعمت بزرگ)، بسیار یاد کن و به هنگام صبح و شام، او را تسبیح بگو!»

۵- و (به یاد آورد) هنگامی را که فرشتگان گفتند: «ای مریم! خدا تو را برگزیده و پاک ساخته. و بر تمام زنان جهان، برتری بخشیده است.»

۶- ای مریم! (به شکرانه این نعمت) برای پروردگار خود، خضوع کن و سجده به جا آور. و با رکوع کنندگان، رکوع کن.»

۷- (ای پیامبر!) این، از خبرهای غیبی است که به تو وحی می کنیم. و تو در آن هنگام که قلمهای خود را (برای قرعه کشی به آب) می افکندند تا کدام یک کفالت و سرپرستی مریم را عهده دار شود، و (نیز) به هنگامی که (علمای بنی اسرائیل، برای کسب افتخار سرپرستی او)، با هم کشمکش داشتند، حضور نداشتی.

۸- (به یاد آورید) هنگامی را که فرشتگان گفتند: «ای مریم! خداوند تو را به کلمه ای [=وجود با عظمتی] از سوی خود بشارت می دهد که نامش «عیسی پسر مریم» است. در حالی که در دنیا و آخرت، آبرومند. و از مقربان (الهی) خواهد بود.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ (٤٦) ترجمه: (١)

قَالَتْ رَبِّ أُنَّى يُكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ □ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ □ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ (٤٧)
ترجمه: (٢)

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنجِيلَ (٤٨) ترجمه: (٣)

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ □ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ مِّن الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ □ وَأُورِئُ الْمَأْكَمَةَ وَالْمَأْبُرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ □ وَأُتْبِئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (٤٩) ترجمه: (٤)

وَمَصِدًا قَلْبًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ □ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا رَسُولَ اللَّهِ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَن كَانَ يَتَذَكَّرُ أَلَّا يَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٥٠)
ترجمه: (٥)

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ □ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٥١) ترجمه: (٦)

□ فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ □ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مَسِيحُونَ (٥٢)
ترجمه: (٧)

ص: ٥٦

١- و با مردم، در گاهواره و در حال میانسالی سخن خواهد گفت. و از صالحان است.»

٢- (مریم) گفت: «پروردگارا! چگونه ممکن است فرزندی برای من باشد، در حالی که انسانی با من تماس نداشته است؟!» فرمود: «خداوند، این گونه هر چه را بخواهد می آفریند. هنگامی که فرمان وجود چیزی را صادر کند، تنها به آن می گوید: «موجود باش!» آن (چیز نیز، بیدرنگ) موجود می شود.

٣- و به او، کتاب و دانش و تورات و انجیل، خواهد آموخت.

٤- و به سوی بنی اسرائیل فرستاده خواهد شد (تا به آنها بگوید): من نشانه ای از طرف پروردگار شما، برایتان آورده ام. من از گل، چیزی به شکل پرنده می سازم. سپس در آن می دمم و به اذن خدا، پرنده ای می گردد. و به اذن خدا، کور مادر زاد و مبتلا به بیماری پیسی را بهبودی می بخشم. و مردگان را به اذن خدا زنده می کنم. و به شما خبر می دهم از آنچه می خورید، و آنچه را در خانه های خود ذخیره می کنید، به یقین در این (معجزات)، نشانه ای برای شماست، اگر ایمان داشته باشید.

٥- و آنچه را پیش از من از تورات بوده، تصدیق می کنم. و (آمده ام) تا پاره ای از چیزهایی را که (بر اثر ظلم و گناه)، بر شما حرام شده، (مانند گوشت بعضی از حیوانات) حلال کنم. و نشانه ای از طرف پروردگار شما، برایتان آورده ام. از (نافرمانی) خدا پرهیزید، و مرا اطاعت کنید.

٦- خداوند، پروردگار من و پروردگار شماست. او را پرستید (نه من، و نه چیز دیگر را). این است راه مستقیم.»

۷- هنگامی که عیسی از آنان احساس کفر (و مخالفت) کرد، گفت: «کیست که یاور من به سوی خدا (برای تبلیغ آیین او) گردد؟» حواریون [= شاگردان مخصوص او] گفتند: «ما یاوران خداییم. به خدا ایمان آوردیم. و تو (نیز) گواه باش که ما اسلام آورده ایم.»

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (۵۳) ترجمه: (۱)

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ □ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ (۵۴) ترجمه: (۲)

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنِي مَتَوْفِيكَ وَرَافِعِيكَ إِلَىٰ وَمُطَهِّرِكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلِ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ □ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَحْكُم بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (۵۵) ترجمه: (۳)

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذُّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ (۵۶) ترجمه: (۴)

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ □ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (۵۷) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ (۵۸) ترجمه: (۶)

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ □ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (۵۹) ترجمه: (۷)

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ (۶۰) ترجمه: (۸)

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ آبَاءَنَا وَأَبْنَاكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ (۶۱) ترجمه: (۹)

ص: ۵۷

- ۱- پروردگارا! به آنچه نازل کرده ای، ایمان آوردیم و از فرستاده (تو) پیروی نمودیم. ما را در زمره گواهان قرار ده.»
- ۲- و (یهود و دشمنان مسیح، برای نابودی او و آیینش) توطئه کردند. و خداوند (برای حفظ او و آیینش)، تدبیر نمود. و خداوند، بهترین تدبیر کنندگان است.
- ۳- (به یاد آورید) هنگامی را که خدا فرمود: «ای عیسی! من تو را برمی گیرم و به سوی خود، بالا می برم و تو را از کسانی که کافر شدند، پاک (و دور) می سازم. و کسانی را که از تو پیروی کردند، تا روز رستاخیز، برتر از کسانی که کافر شدند، قرار می دهم. سپس بازگشت شما به سوی من است و (آنگاه) در میان شما، در آنچه اختلاف داشتید، داوری می کنم.
- ۴- اما کسانی که کافر شدند، (و با شناخت حق، آن را انکار کردند)، آنان را در دنیا و آخرت، با عذاب دردناکی مجازات خواهم کرد. و برای آنها، هیچ یآوری نیست.
- ۵- امّا کسانی که ایمان آوردند، و کارهای شایسته انجام دادند، خداوند پاداش آنان را بطور کامل خواهد داد. و خداوند، ستمکاران را دوست نمی دارد.»
- ۶- اینها را که بر تو می خوانیم، از نشانه ها (ی حَقَّانِیتِ تو) و یادآوری حکیمانه است.
- ۷- مَثَل (خلقت) عیسی در نزد خدا، همچون آدم است. که او را از خاک آفرید، و سپس به او فرمود: «موجود باش!» و (بی درنگ) موجود شد. (بنابراین، ولادت عیسی بدون پدر، هرگز دلیل بر الوهیت او نیست.)

۸- اینها حقیقتی است از جانب پروردگار تو. بنابراین، از تردید کنندگان مباش.

۹- هر گاه بعد از علم و دانشی که به تو رسیده، (باز) کسانی درباره مسیح با تو به ستیز برخیزند، بگو: «بیایید ما فرزندان خود را دعوت کنیم، شما نیز فرزندان خود را. ما زنان خویش را دعوت نماییم، شما نیز زنان خود را. ما از نفوس خود (و کسی که همچون جان ماست) دعوت کنیم، شما نیز از نفوس خود. آنگاه مباحله (و نفرین) کنیم. و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم.»

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٦٢) ترجمه: (١)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ (٦٣) ترجمه: (٢)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (٦٤) ترجمه: (٣)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٦٥) ترجمه: (٤)

هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (٦٦) ترجمه: (٥)

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٦٧) ترجمه: (٦)

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ (٦٨) ترجمه: (٧)

وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ (٦٩) ترجمه: (٨)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ (٧٠) ترجمه: (٩)

ص: ٥٨

١- این همان سرگذشت واقعی (عیسی) است. (و ادعاهایی همچون الوهیت او، یا فرزند خدا بودنش، بی اساس است.) و هیچ معبودی، جز خداوند یگانه نیست. و به یقین، تنها خداوند توانا و حکیم است.

٢- اگر (با این همه شواهد روشن، باز هم از پذیرش حق) روی گردانند، (بدان که طالب حق نیستند. و) خداوند از (اعمال) مفسدان، آگاه است

٣- بگو: «ای اهل کتاب! بیایید به سوی سخنی که میان ما و شما یکسان است. که جز خداوند یگانه را نپرستیم و چیزی را همتای او قرار ندهیم. و بعضی از ما، بعض دیگر را - غیر از خدای یگانه - به ربوبیت نپذیرد.» هر گاه (از این دعوت)، سرباز زند، بگویند: «گواه باشید که ما مسلمانیم.»

٤- ای اهل کتاب! چرا درباره ابراهیم، گفتگو و نزاع می کنید (و هر کدام، او را پیرو آیین خودتان معرفی می نمایید)؟! در حالی که تورات و انجیل، بعد از او نازل شده است. آیا نمی اندیشید؟!

٥- شما کسانی هستید که درباره آنچه نسبت به آن آگاه بودید، گفتگو و ستیز کردید. چرا درباره آنچه آگاه نیستید، گفتگو می کنید؟! در حالی که خدا می داند، و شما نمی دانید.

٦- ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی. بلکه موحدی خالص و مسلمان بود. و هرگز از مشرکان نبود.

٧- سزاوارترین مردم به ابراهیم، کسانی هستند که از او پیروی کردند، و این پیامبر و کسانی که (به او) ایمان آورده اند (از همه سزاوارترند). و خداوند، ولی و سرپرست مؤمنان است.

۸- جمعی از اهل کتاب (از یهود)، دوست داشتند (و آرزو می کردند) شما را گمراه کنند. در حالی که گمراه نمی کنند مگر خودشان را، و نمی فهمند!

۹- ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کافر می شوید، در حالی که (به درستی آن) گواهی می دهید!؟

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٧١) ترجمه: (١)

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَيَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٧٢) ترجمه: (٢)

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَىٰ هُدَىٰ اللَّهِ أَن يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيْتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ □ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ □ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٧٣) ترجمه: (٣)

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ □ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٧٤) ترجمه: (٤)

□ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَن إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَن إِنْ تَأْمَنَهُ بِيَدِينَارٍ لَّا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا □ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (٧٥) ترجمه: (٥)

بَلَىٰ مَن أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (٧٦) ترجمه: (٦)

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَمَّا خَالَفُوا وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٧) ترجمه: (٧)

ص: ٥٩

۱- ای اهل کتاب! چرا (برای گمراه کردن مردم) حق را با باطل (می آمیزید و) مشتبه می کنید و حقیقت را کتمان می کنید در حالی که می دانید؟!

۲- و جمعی از اهل کتاب (از یهود) گفتند: «به آنچه بر مؤمنان نازل شده، در آغاز روز (به ظاهر) ایمان بیاورید. و در پایان روز، کافر شوید (و به این وسیله مؤمنان را در ایمانشان متزلزل سازید). شاید آنها (از آیین خود) باز گردند.

۳- و (گفتند:) جز به کسی که از آیین شما پیروی می کند، (واقعاً) ایمان نیاورید.» بگو: «هدایت (واقعی)، هدایت الهی است (و توطئه آنها بی اثر است». و گفتند: «تصوّر نکنید) به کسی همانند کتاب آسمانی شما داده می شود، یا این که می توانند در پیشگاه پروردگارتان، با شما بحث و گفتگو کنند.» بگو: «فضل به دست خداست. و به هر کس بخواهد (و شایسته باشد)، می دهد. و خداوند، دارای مواهب گسترده و آگاه (از موارد شایسته آن) است.

۴- هر کس را بخواهد، ویژه رحمت خود می کند. و خداوند، دارای مواهب عظیم است.»

۵- و در میان اهل کتاب، کسانی هستند که اگر ثروت زیادی به رسم امانت به آنها بسپاری، آن را به تو باز می گردانند. و کسانی هستند که اگر یک دینار هم به آنان بسپاری، به تو باز نمی گردانند. مگر تا زمانی که بالای سر آنها ایستاده (و بر آنها مسلط) باشی. این بخاطر آن است که گفتند: «ما در برابر امّیین [= غیر یهود]، مسؤول نیستیم.» و بر خدا دروغ می بندند. در حالی که (دروغ بودن آن را) می دانند.

۶- آری، کسی که به پیمان خود وفا کند و پرهیزگاری پیشه نماید، (خدا او را دوست می دارد. زیرا) خداوند پرهیزگاران را دوست دارد.

۷- کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را (به نام مقدّس او) به بهای ناچیزی می فروشند، بهره ای در آخرت نخواهند داشت. و خداوند با آنها سخن نمی گوید و به آنان در قیامت نگاه (رحمت) نمی کند و آنها را پاک نمی سازد. و عذاب دردناکی برای آنهاست.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُؤُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (۷۸) ترجمه: (۱)

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبِيَّوَةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ (۷۹) ترجمه: (۲)

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا ۗ أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۸۰) ترجمه: (۳)

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ ۗ قَالَ أَأَقْرَضْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَلِكُمْ إِصْرِي ۗ قَالُوا أَقْرَضْنَا ۗ قَالَ فَاشْهَدُوا ۗ وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ (۸۱) ترجمه: (۴)

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۸۲) ترجمه: (۵)

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ (۸۳) ترجمه: (۶)

ص: ۶۰

۱- در میان آنها [= یهود] کسانی هستند که به هنگام تحریف کتاب خدا، زبان خود را چنان می گردانند که گمان کنید آن (چیزی را که می خوانند)، از کتاب خدا است. در حالی که از کتاب خدا نیست. و (با صراحت) می گویند: «آن از سوی خداست.» با این که از سوی خدا نیست، و بر خدا دروغ می بندند در حالی که می دانند.

۲- برای هیچ بشری سزاوار نیست که خداوند، کتاب آسمانی و حکم و نبوت به او دهد سپس او به مردم بگوید: «غیر از خدا، مرا پرستش کنید» بلکه (سزاوار مقام او، این است که بگوید: ای مردم) به سبب تعلیم دادن کتاب خدا و فرا گرفتن آن، خداپرست باشید.

۳- و به شما دستور نمی دهد که فرشتگان و پیامبران را، (به عنوان) پروردگار انتخاب کنید. آیا شما را، پس از آن که مسلمان شدید، به کفر فرمان می دهد؟!

۴- و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که خداوند، از پیامبران (و پیروان آنها)، پیمان مؤکد گرفت، که هر گاه کتاب و دانش به شما دادم، سپس پیامبری به سوی شما آمد که با نشانه هایی که نزد شماست، هماهنگ بود، به او ایمان بیاورید و او را یاری کنید. و فرمود: «آیا پذیرفتند؟ و بر آن، با من پیمان مؤکد بستید؟» گفتند: «(آری) پذیرفتیم.» (خداوند به آنها) فرمود: «پس گواه باشید! و من (نیز) با شما از گواهانم.»

۵- و کسی که بعد از این (پیمان محکم)، روی گرداند، فاسق است.

۶- آیا آنها (آیینی) غیر از آیین خدا می طلبند؟! (آیین او همین اسلام است.) و تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند، از روی اختیار یا از روی اجبار، در برابر (فرمان) او تسلیمند. و به سوی او بازگردانده می شوند.

قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (۸۴) ترجمه: (۱)

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۸۵) ترجمه: (۲)

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَاهَدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ □ وَاللَّهُ لَمَّا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۸۶) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (۸۷) ترجمه: (۴)

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (۸۸) ترجمه: (۵)

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۸۹) ترجمه: (۶)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ (۹۰) ترجمه: (۷)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَيَاتُوا وَهُمْ كَفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ افْتَدَىٰ بِهِ □ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (۹۱) ترجمه: (۸)

ص: ۶۱

۱- بگو: «به خدا ایمان آوردیم. و (همچنین) به آنچه بر ما و بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط [= پیامبران از فرزندان یعقوب] نازل گردیده. و آنچه به موسی و عیسی و سایر پیامبران، از طرف پروردگارشان داده شده است. در میان هیچ یک از آنان فرقی نمی گذاریم. و تنها در برابر (فرمان) او تسلیم هستیم.»

۲- و هر کس جز اسلام (و تسلیم در برابر فرمان حق)، آیینی برای خود انتخاب کند، از او پذیرفته نخواهد شد. و او در آخرت، از زیانکاران است.

۳- چگونه خداوند گروهی را هدایت می کند که بعد از ایمان و گواهی به حقایق پیامبر و رسیدن نشانه های روشن به آنها، کافر شدند؟! و خدا، گروه ستمکاران را هدایت نخواهد کرد!

۴- کیفر آنها، این است که لعن (و طرد) خداوند و فرشتگان و مردم همگی بر آنهاست.

۵- همواره در این لعن (و دوری از رحمت خداوند) می مانند. نه از مجازاتشان کاسته می شود. و نه به آنها مهلت داده خواهد شد.

۶- مگر کسانی که پس از آن، توبه کنند و اصلاح نمایند. (و گذشته را جبران کنند) زیرا خداوند، آمرزنده و مهربان است.

۷- کسانی که پس از ایمان آوردن، کافر شدند و سپس بر کفر (خود) افزودند، هیچ گاه توبه آنان، (که از روی ناچاری یا در آستانه مرگ صورت می گیرد)، پذیرفته نمی شود. و آنها گمراهان (واقعی) اند.

۸- کسانی که کافر شدند و در حال کفر از دنیا رفتند، اگر صفحه زمین پر از طلا باشد، و آن را بعنوان فدیة (و کفاره اعمال بد

خویش) بپردازند، هرگز از هیچ یک آنها پذیرفته نخواهد شد. و برای آنان، مجازاتِ دردناکی است. و هیچ یآوری ندارند.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ □ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (۹۲) ترجمه: (۱)

□ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلَ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنزَلَ التَّوْرَةُ □ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۹۳) ترجمه: (۲)

فَمَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۹۴) ترجمه: (۳)

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ □ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۹۵) ترجمه: (۴)

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ (۹۶) ترجمه: (۵)

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ □ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا □ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا □ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ (۹۷) ترجمه: (۶)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ (۹۸) ترجمه: (۷)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ □ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۹۹) ترجمه: (۸)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ (۱۰۰) ترجمه: (۹)

ص: ۶۲

۱- هرگز به (حقیقت) نیکوکاری نمی رسید مگر این که از آنچه دوست می دارید، (در راه خدا) انفاق کنید. و آنچه انفاق می کنید، خداوند از آن آگاه است.

۲- همه خوردنی ها بر بنی اسرائیل حلال بود، جز آنچه اسرائیل [= یعقوب]، پیش از نزول تورات، بر خود تحریم کرده بود. بگو: «اگر راست می گوئید تورات را بیاورید و بخوانید (تا معلوم شود این نسبتهایی که به پیامبران پیشین می دهید، حتی در تورات تحریف شده شما نیست.)»

۳- بنابراین، آنها که بعد از این (علم و آگاهی) بر خدا دروغ می بندند، ستمکارند.

۴- بگو: «خدا راست گفته (و اینها در آیین پاک ابراهیم بوده) است. بنابراین، از آیین ابراهیم پیروی کنید، که به حق گرایش داشت، و از مشرکان نبود.»

۵- نخستین خانه ای که برای مردم (و نیایش خداوند) بنا نهاده شد، همان است که در سرزمین مکه است. که پربرکت، و مایه هدایت جهانیان است.

۶- در آن، نشانه های روشن، (از جمله) مقام ابراهیم است. و هر کس داخل آن (حرم) شود، در امان خواهد بود. و برای خدا بر مردم (واجب) است که آهنگ خانه (او) کنند، آنها که توانایی رفتن به سوی آن دارند. و هر کس کفر ورزد (و حج را ترک کند، به خود زیان رسانده)، و خداوند از همه جهانیان، بی نیاز است.

- ۷- بگو: «ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کفر میورزید؟! و در حالی که خدا بر اعمالی که انجام می دهید، گواه است».
- ۸- بگو: «ای اهل کتاب! چرا افرادی را که ایمان آورده اند، از راه خدا باز می دارید، و می خواهید این راه را منحرف کنید؟! در حالی که شما (به درستی این راه) گواه هستید. و خداوند از آنچه انجام می دهید، غافل نیست».
- ۹- ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر از گروهی از اهل کتاب، (که کارشان نفاق افکنی است) اطاعت کنید، شما را پس از ایمان، به کفر باز می گردانند.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۚ وَمَنْ يَعْتَصِمِ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۱۰۱) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۰۲) ترجمه: (۲)

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرِهِ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱۰۳) ترجمه: (۳)

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّهٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۱۰۴) ترجمه: (۴)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۰۵) ترجمه: (۵)

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (۱۰۶) ترجمه: (۶)

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۱۰۷) ترجمه: (۷)

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۚ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ (۱۰۸) ترجمه: (۸)

ص: ۶۳

۱- و چگونه کفر میورزید، با این که (در دامن وحی قرار گرفته اید، و) آیات خدا بر شما خوانده می شود، و پیامبر او در میان شماست؟! (بنابراین، به خداتمسک جوید.) و هر کس به خداتمسک جوید، به راهی راست، هدایت شده است.

۲- ای کسانی که ایمان آورده اید! آن گونه که حق تقوا و پرهیزگاری است، از (مخالفت فرمان) خدا پرهیزید. و جز بر آیین اسلام از دنیا نروید

۳- و همگی به ریسمان خدا [=قرآن، و هر گونه وسیله وحدت الهی]، چنگ زید، و پراکنده نشوید. و نعمت (بزرگ) خدا را بر خود، به یاد آرید که چگونه دشمن یکدیگر بودید، و او میان دل‌های شما، الفت برقرار ساخت، و به برکت نعمت او، برادر شدید! و شما بر لب حفره ای از آتش بودید، خدا شما را از آن نجات داد. این چنین، خداوند آیات خود را برای شما آشکار می سازد. شاید هدایت شوید.

۴- و (برای رسیدن به وحدت) باید از میان شما، جمعی دعوت به نیکی، و امر به معروف و نهی از منکر کنند. و رستگاران آنها هستند.

۵- و مانند کسانی نباشید که پس از آنکه نشانه های روشن (پروردگار) به آنان رسید، پراکنده شدند و اختلاف کردند. و آنها عذاب عظیمی دارند.

۶- (آن عذاب عظیم) روزی خواهد بود که چهره هایی سفید، و چهره هایی سیاه می گردد. اما آنها که صورت‌هایشان سیاه است، (به آنها گفته می شود:) آیا بعد از ایمان، (و برادری در سایه آن)، کافر شدید؟! پس بچشید عذاب را، بسبب آنچه انکار می کردید!

۷- و اما آنها که چهره هایشان سفید است، در رحمتِ خداوند، جاودانه خواهند بود.

۸- اینها آیات خداست. که آن را بحق بر تو می خوانیم. و خداوند (هیچ گاه) ستمی بر (احدی از) جهانیان روا نمی دارد.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (۱۰۹) ترجمه: (۱)

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ۖ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ (۱۱۰) ترجمه: (۲)

لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذَى ۚ وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ يُؤَلُّوكُمْ الْأَذْبَارُ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۳)

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ أَيْنَ مَا تُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَحَبْلِ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ۚ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ (۱۱۲) ترجمه: (۴)

ۚ لَيْسُوا سَوَاءً ۚ مَنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ (۱۱۳) ترجمه: (۵)

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسِرُّوا عُنْوَنَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ (۱۱۴) ترجمه: (۶)

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ (۱۱۵) ترجمه: (۷)

ص: ۶۴

۱- و (چگونه ممکن است خدا ستم کند؟! در حالی که) آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن خداست. و همه امور، به سوی خدا باز می گردد.

۲- شما بهترین امتی بودید که به سود انسانها آفریده شده اید. (چه این که) امر به معروف و نهی از منکر می کنید و به خدا ایمان دارید. و اگر اهل کتاب، (به چنین برنامه و آیین درخشانی)، ایمان می آوردند، برای آنها بهتر بود. (ولی تنها) کمی از آنها با ایمانند. و بیشتر آنها فاسقند، (و خارج از اطاعت پروردگار).

۳- آنها [= اهل کتاب، مخصوصاً یهود] هرگز نمی توانند به شما زیان برسانند، جز آزارهای مختصر. و اگر با شما پیکار کنند، به شما پشت خواهند کرد (و شکست می خورند). سپس یاری نخواهند شد.

۴- هر جا یافت شوند، مهر ذلت بر آنان خورده است. مگر با ارتباط به خدا، (و تجدید نظر در روش ناپسند خود)، یا با ارتباط به مردم (و وابستگی به این و آن). و به خشم خدا، گرفتار شده اند. و مهر بیچارگی بر آنها زده شده. چرا که آنها به آیات خدا، کفر میورزیدند و پیامبران را به ناحق می کشتند. این بخاطر آن بود که نافرمانی کردند. و (به حقوق دیگران)، تجاوز می نمودند.

۵- آنها یکسان نیستند. (زیرا) گروهی از اهل کتاب، (به حق و ایمان) قیام می کنند. و پیوسته در اوقات شب، آیات خدا را می خوانند. در حالی که سجده می نمایند.

۶- به خدا و روز واپسین ایمان می آورند. امر به معروف و نهی از منکر می کنند. و در انجام کارهای نیک، بر یکدیگر پیشی می گیرند. و آنها از صالحانند.

۷- و آنچه از اعمال نیک انجام دهند، هرگز بدون پاداش نخواهد ماند و خدا از پرهیزگاران، آگاه است.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۱۱۶) ترجمه: (۱)

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتُهُ ۖ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ (۱۱۷) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةَ مَنْ دُونَكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُؤًا مَا عَنَتُمْ قَدَ يَدَاتِ الْبُغْضَاءِ مِنْ أَقْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ ۖ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ (۱۱۸) ترجمه: (۳)

هِيَ أَنْتُمْ أَوْلِيَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَمَّا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ ۖ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۱۱۹) ترجمه: (۴)

إِنْ تَمَسَّدِكُمْ حَسَنَةٌ تَسُوهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا ۖ وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا ۖ إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (۱۲۰) ترجمه: (۵)

وَإِذْ عَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ ۖ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۲۱) ترجمه: (۶)

ص: ۶۵

۱- کسانی که کافر شدند، هرگز اموال و فرزندانشان نمی تواند چیزی، از مجازات خدا را از آنان بکاهد. آنها اصحاب دوزخند. و جاودانه در آن خواهند ماند.

۲- آنچه آنها در این زندگی دنیا انفاق می کنند، همانند باد سوزانی است که به زراعت قومی که بر خود ستم کرده (و در جایگاه نامناسب، کشت نموده اند)، بوزد و آن را نابود سازد. خدا به آنها ستم نکرده. بلکه آنها، خودشان به خویشان ستم می کنند.

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! محرم اسراری از غیر خود، انتخاب نکنید. آنها از هر گونه شرّ و فسادی درباره شما، کوتاهی نمی کنند. آنها دوست دارند شما در رنج و زحمت باشید. (نشانه های) دشمنی از سخنانشان آشکار شده. و آنچه در دلها پنهان می دارند، از آن مهمتر است. ما آیات (و راههای پیشگیری از شرّ آنها) را برای شما بیان کردیم اگر بیندیشید.

۴- شما کسانی هستید که آنها را دوست دارید. اما آنها شما را دوست ندارند. و (شما) به همه کتابهای آسمانی ایمان دارید ولی (آنها) هنگامی که شما را ملاقات می کنند، (بدروغ) می گویند: «ایمان آورده ایم.» اما هنگامی که تنها می شوند، از شدت خشم بر شما، سر انگشتان (خود را به دندان) می گزند! بگو: «با همین خشم بمیرید! خدا از (اسرار) درون سینه ها آگاه است.»

۵- اگر نیکی به شما برسد، آنها را ناراحت می کند. و اگر حادثه ناگواری برای شما رخ دهد، خوشحال می شوند. ولی اگر (در برابرشان) استقامت و پرهیزگاری پیشه کنید، توطئه های آنان، به شما زیانی نمی رساند. زیرا خداوند بر آنچه انجام می دهند، احاطه دارد.

۶- و (به یاد آور) زمانی را که (در آستانه جنگ احد) صبحگاهان، از میان خانواده خود، جهت انتخاب اردوگاه جنگ برای

مؤمنان، بیرون رفتی. و خداوند، شنوا و داناست.

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا ۖ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۲۲) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۲۳) ترجمه: (۲)

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمَدِّدَ كُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُنَزَّلِينَ (۱۲۴) ترجمه: (۳)

بَلَىٰ ۚ إِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَذَا يُمَدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ (۱۲۵) ترجمه: (۴)

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ ۚ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۱۲۶) ترجمه: (۵)

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتَسِبُهُمْ فَيُنقَلِبُوا خَائِبِينَ (۱۲۷) ترجمه: (۶)

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ (۱۲۸) ترجمه: (۷)

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۲۹) ترجمه: (۸)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۱۳۰) ترجمه: (۹)

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (۱۳۱) ترجمه: (۱۰)

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۱۳۲) ترجمه: (۱۱)

ص: ۶۶

۱- (و به یاد آور) زمانی را که دو طایفه از شما تصمیم گرفتند سستی نشان دهند (و از وسط راه باز گردند). و خداوند یاور آنها بود (که از این فکر باز گردند). و افراد باایمان، باید تنها بر خدا توکل کنند.

۲- خداوند شما را در «بدر» یاری کرد (و پیروز شدید). در حالی که شما، (نسبت به آنها)، ناتوان بودید. پس، از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید، تا شکر نعمت او را به جا آورده باشید!

۳- در آن هنگام که به مؤمنان می گفتی: «آیا کافی نیست که پروردگارتان، شما را به سه هزار نفر از فرشتگان، که (از آسمان) فرود می آیند، یاری کند؟!»

۴- آری، (امروز هم) اگر استقامت و تقوا پیشه کنید، و دشمن به همین زودی به سراغ شما بیاید، پروردگارتان شما را به پنج هزار نفر از فرشتگان نشان دار، مدد خواهد داد.

۵- ولی این (یاری فرشتگان) را خداوند فقط برای بشارت، و اطمینان خاطر شما قرار داده. و گرنه، پیروزی تنها از جانب خداوند توانای حکیم است.

۶- (این وعده را که خدا به شما داده)، برای این است که قسمتی از (پیکر لشکر) کافران را قطع کند. یا آنها را با ذلت برگرداند. تا مایوس و ناامید، (به وطن خود) باز گردند.

۷- هیچ گونه اختیاری (درباره عفو کافران، یا مؤمنان فراری از جنگ)، برای تو نیست. مگر این که (خدا) بخواهد آنها را ببخشد، یا مجازات کند. زیرا آنها ستمکارند.

۸- و آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست. هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، می آمرزد. و هر کس را بخواهد، مجازات می کند. و خداوند آمرزنده مهربان است.

۹- ای کسانی که ایمان آورده اید! ربا (و سود پول) را چند برابر نخرید. و از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید، تا رستگار شوید.

۱۰- و از آتشی بپرهیزید که برای کافران آماده شده است!

۱۱- و خدا و پیامبر را اطاعت کنید، تا مشمول رحمت شوید.

□ وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ (۱۳۳) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ □ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۱۳۴) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ (۱۳۵) ترجمه: (۳)

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا □ وَنَعَمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (۱۳۶) ترجمه: (۴)

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ (۱۳۷) ترجمه: (۵)

هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ (۱۳۸) ترجمه: (۶)

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ (۱۳۹) ترجمه: (۷)

إِن يَمْسَسِكُمْ فَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ فَرْحٌ مِّثْلُهُ □ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَاءَ □ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (۱۴۰) ترجمه: (۸)

ص: ۶۷

۱- و شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان. و بهشتی که وسعت آن، آسمانها و زمین است. و برای پرهیزگاران آماده شده است.

۲- (همان) کسانی که در توانگری و تنگدستی، انفاق می کنند. و خشم خود را فرو می برند. و از (خطای) مردم درمی گذرند. و خدا نیکوکاران را دوست دارد

۳- و کسانی که هرگاه مرتکب عمل زشتی شوند، یا به خود ستم کنند، خدا را یاد کرده. و برای گناهان خود، طلب آمرزش می کنند - و کیست جز خدا که گناهان را ببخشد؟ - و اصرار بر گناه، نمی ورزند، در حالی که آگاهند.

۴- چنین کسانی پاداششان آمرزش پروردگار است، و باغهایی بهشتی که از پای درختان آن، نهرها جاری است. جاودانه در آن می مانند. و چه نیکو است پاداش عمل کنندگان!

۵- پیش از شما، سنت ها (و مجازات های الهی بر طبق اعمال امت ها) وجود داشت پس در روی زمین، گردش کنید و ببینید سرانجام تکذیب کنندگان (آیات خدا) چگونه بوده است؟!

۶- این، بیان و هشدار است برای عموم مردم. و هدایت و اندرزی است برای پرهیزگاران.

۷- هرگز سست نشوید! و غمگین نگردید. و شما برترید اگر ایمان داشته باشید.

۸- اگر (در جنگ اُحد)، به شما جراحی رسید (و ضربه ای وارد شد)، به آن جمعیت (نیز در جنگ بدر)، جراحی همانند آن وارد گردید. و ما این روزها (ی پیروزی و شکست) را در میان مردم می گردانیم. (و این خاصیت زندگی دنیاست) تا خدا، افرادی را که ایمان آورده اند، مشخص سازد. و (خداوند) از میان خودتان، شاهدانی بگیرد. و خدا ستمکاران را دوست

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ (۱۴۱) ترجمه: (۱)

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ (۱۴۲) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ (۱۴۳) ترجمه: (۳)

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ □ أَفَبِأَنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ □ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا □ وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ (۱۴۴) ترجمه: (۴)

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا □ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا □ وَسَيَجْزِي الشَّاكِرِينَ (۱۴۵) ترجمه: (۵)

وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُونَ كَثِيرًا فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا □ وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ (۱۴۶) ترجمه: (۶)

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَتَبَّتْ أَعْقَابُنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (۱۴۷) ترجمه: (۷)

فَاتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ □ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۱۴۸) ترجمه: (۸)

ص: ۶۸

۱- و تا خداوند، افراد با ایمان را خالص گرداند (و ورزیده شوند). و کافران را (بتدریج) نابود سازد.

۲- آیا چنین پنداشتید که (تنها با ادعای ایمان) وارد بهشت خواهید شد، در حالی که خداوند هنوز مجاهدان از شما و صابران را مشخص نساخته است؟!

۳- و شما مرگ (و شهادت در راه خدا) را، پیش از آن که با آن رو به رو شوید، آرزو می کردید. سپس آن را (با چشم خود) دیدید، در حالی که به آن نگاه می کردید (و حاضر نبودید به آن تن در دهید).

۴- محمد فقط فرستاده خداست. و پیش از او، فرستادگان دیگری نیز بودند. آیا اگر او بمیرد یا کشته شود، شما به گذشته (و دوران جاهلیت) باز برمی گردید؟! و هر کس به گذشته باز گردد، هرگز به خدا ضرری نمی رساند. و خداوند بزودی شاکران (و ثابت قدمان) را پاداش خواهد داد.

۵- هیچ کس، جز به فرمان خدا، نمی میرد. سرنوشتی است تعیین شده. و هر کس پاداش دنیا را بخواهد (و در زندگی خود، در این راه گام بردارد)، سهمی از آن را به او خواهیم داد. و هر کس پاداش آخرت را بخواهد، سهمی از آن به او می دهیم. و بزودی شکرگزاران را پاداش خواهیم داد.

۶- چه بسیار پیامبرانی که مردان الهی فراوانی به همراه آنان جنگ کردند. آنها (هیچ گاه) در برابر آنچه در راه خدا به آنان می رسید، سستی نکردند و ناتوان نشدند و تن به تسلیم ندادند. و خداوند استقامت کنندگان را دوست دارد.

۷- سخنشان تنها این بود که: «پروردگارا! گناهان و تدروی های ما در کارها را بر ما ببخش. قدمهای ما را استوار بدار. و ما را

بر جمعیت کافران، پیروز گردان.»

۸- از این رو خداوند پاداش دنیا، و پاداش نیک آخرت را به آنها داد. و خداوند نیکوکاران را دوست می دارد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يُزِدُواكُمْ عَلَىٰ أَغْقَابِكُمْ فَتَنقَلِبُوا خَاسِرِينَ (١٤٩) ترجمه: (١)

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ □ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ (١٥٠) ترجمه: (٢)

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا □ وَمَا أَوَاهُمُ النَّارُ □ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ (١٥١)
ترجمه: (٣)

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِ □ حَتَّىٰ إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ □ مِّنْكُمْ مَّن يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّن يُرِيدُ الْآخِرَةَ □ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ □ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ □ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ (١٥٢)
ترجمه: (٤)

□ إِذْ تُضْعِعُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ فَأَتَابَكُمْ عَمَّا بَغِمَ لَكُمْ لَكَيْلًا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ □
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٥٣) ترجمه: (٥)

ص: ٦٩

١- ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر از کسانی که کافر شده اند اطاعت کنید، شما را به گذشته هایتان باز می گردانند. سرانجام، زیانکار خواهید شد.

٢- (آنها تکیه گاه شما نیستند)، بلکه ولی و پشتیبان شما، خداست. و او بهترین یاوران است.

٣- بزودی در دلهای کافران، به سبب این که، چیزهایی را برای خدا همتا قرار دادند که (خداوند) هیچ گونه دلیلی درباره آن نازل نکرده بود، رعب و وحشت می افکنیم. و جایگاه آنها، آتش است. و چه بد است جایگاه ستمکاران!

٤- خداوند، وعده خود را به شما، (درباره پیروزی بر دشمن در اُحد)، تحقق بخشید. در آن هنگام که دشمنان را به فرمان او، به قتل می رسانید. تا این که سست شدید. و در کار (حفظ سنگرها) به نزاع پرداختید. و بعد از آن که خداوند آنچه را دوست می داشتید (از غلبه بر دشمن) به شما نشان داد، نافرمانی کردید. بعضی از شما، خواهان دنیا بودند. و بعضی خواهان آخرت. سپس خداوند شما را از غلبه بر آنان بازگرداند. (و پیروزی شما به شکست انجامید). تا شما را بیازماید. و او شما را بخشید. و خداوند نسبت به مؤمنان، دارای احسان و بخشش است.

٥- (به خاطر بیاورید) هنگامی را که از کوه بالا می رفتید. و (یا در بیابان پراکنده می شدید. و از وحشت،) به هیچ کس (از عقب ماندگان) نگاه نمی کردید. در حالی که پیامبر از پشت سر، شما را صدا می زد. سپس اندوهها را یکی پس از دیگری به شما جزا داد. این بخاطر آن بود که دیگر نه برای از دست رفتن چیزی (مانند غنایم جنگی) غمگین شوید، و نه بخاطر مصیبتهایی که بر شما وارد می گردد. و خداوند از آنچه انجام می دهید، آگاه است.

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ بَعِيدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَى طَائِفَةً مِّنْكُمْ □ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ □ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ □ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ □ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ □ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَاهُنَا □ قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَمُبِرْزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ □ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ □ وَلِيَمْحَصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (١٥٤) ترجمه: (١)

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا □ وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ □ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ (١٥٥) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ □ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ □ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (١٥٦) ترجمه: (٣)

وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ (١٥٧) ترجمه: (٤)

ص: ٧٠

۱- سپس به دنبال این غم و اندوه، آرامشی بر شما فرستاد. این آرامش، به صورت خواب سبکی بود که (در شب بعد از حادثه اُحُد)، گروهی از شما را فرا گرفت. امّا گروه دیگری در فکر جان خویش بودند. (و خواب به چشمانشان نرفت). آنها گمانهای نادرستی- همچون گمانهای دوران جاهلیت - درباره خدا داشتند. و می گفتند: «آیا سهمی از پیروزی نصیب ما می شود؟!» بگو: «همه کارها (و پیروزیها) به دست خداست.» آنها در دل خود، چیزی را پنهان می دارند که برای تو آشکار نمی سازند. می گویند: «اگر ما سهمی از پیروزی داشتیم، در این جا کشته نمی شدیم.» بگو: «اگر در خانه های خود نیز، بودید، آنهایی که کشته شدن بر آنها مقرر شده بود، قطعاً به سوی قتلگاه های خود، بیرون می آمدند (و کشته می شدند). و اینها برای این است که خداوند، آنچه در سینه هایتان پنهان دارید، بیازماید. و آنچه را در دلهای شما (از ایمان) است، خالص گرداند. و خداوند از آنچه در درون سینه هاست، آگاه است.»

۲- کسانی از شما که در روز رو به رو شدن دو جمعیت با یکدیگر (در جنگ اُحُد)، فرار کردند، شیطان آنها را بر اثر بعضی از گناهایی که مرتکب شده بودند، به لغزش انداخت. ولی خداوند آنها را بخشید. زیرا خداوند، آمرزنده و دارای حلم است.

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! همانند کافران نباشید که چون برادرانشان به مسافرتی می روند (و می میرند) یا در جنگ شرکت می کنند (و کشته می شوند)، می گویند: «اگر آنها نزد ما بودند، نمی مردند و کشته نمی شدند!» (شما از این گونه سخنان نگویند)، تا خدا این حسرت را بر دل آنها بگذارد. خداوند، زنده می کند و می میراند. (و زندگی و مرگ، به دست اوست). و خدا به آنچه انجام می دهید، بیناست.

۴- و اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، (زیان نکرده اید. زیرا) آمرزش و رحمت خدا، از آنچه (آنها در طول عمر خود)، جمع آوری می کنند، بهتر است.

وَلَيْنَ مُتَمِّمٌ أَوْ قَاتِلٌ لِلَّهِ تُحْشَرُونَ (۱۵۸) ترجمه: (۱)

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ □ وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ □ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ □ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ □ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ (۱۵۹) ترجمه: (۲)

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ □ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُم مِّن بَعْدِهِ □ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۶۰) ترجمه: (۳)

وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يُغَلِّقَ □ وَمَنْ يُغَلِّقْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ ثُمَّ تُوفِّي كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۱۶۱) ترجمه: (۴)

أَفَمَن اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ □ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۱۶۲) ترجمه: (۵)

هُم دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ □ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (۱۶۳) ترجمه: (۶)

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۱۶۴) ترجمه: (۷)

أَوْلَمَّا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا □ قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنفُسِكُمْ □ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۶۵) ترجمه: (۸)

ص: ۷۱

- ۱- و اگر بمیرید یا کشته شوید، به سوی خدا محشور می شوید. (و در جوار رحمت او خواهید بود).
- ۲- به سبب رحمت الهی، در برابر مؤمنان، نرم و مهربان شدی! و اگر خشنو سنگدل بودی، از اطراف تو، پراکنده می شدند. پس آنها را ببخش و برای آنها آمرزش بطلب. و در کارها، با آنان مشورت کن! اما هنگامی که تصمیم گرفتی، (قاطع باش و) بر خدا توکل کن. زیرا خداوند توکل کنندگان را دوست دارد.
- ۳- اگر خداوند شما را یاری کند، هیچ کس بر شما غلبه نخواهد کرد. و اگر دست از یاری شما بردارد، کیست که بعد از او، شما را یاری کند؟! و مؤمنان باید، تنها بر خداوند توکل کنند.
- ۴- ممکن نیست هیچ پیامبری خیانت کند. و هر کس خیانت کند، روز رستاخیز، آنچه را در آن خیانت کرده، (با خود به صحنه محشر) می آورد. سپس (نتیجه) اعمال هر کس، بطور کامل به او داده می شود. و به آنها ستم نخواهد شد.
- ۵- آیا کسی که به دنبال رضای خدا بوده، همانند کسی است که به خشم الهی گرفتار شده و جایگاه او جهنم، و پایان کار او بسیار بد است؟!
- ۶- هر یک از آنان، درجه و مقامی در پیشگاه خدا دارند. و خداوند به آنچه انجام می دهند، بیناست.
- ۷- خداوند بر مؤمنان نعمت بزرگی بخشید، هنگامی که در میان آنها، پیامبری از خودشان برانگیخت. تا آیات او را بر آنها بخواند، و آنها را پاکیزه سازد و کتاب و حکمت بیاموزد. هر چند پیش از آن، در گمراهی آشکاری بودند.
- ۸- آیا هنگامی که مصیبتی (در اُحد) به شما رسید، در حالی که دو برابر آن را (در بدر بر دشمن) وارد ساخته بودید، گفتید: «این مصیبت از کجاست؟! بگو: «از ناحیه خود شماست (که در جنگ احد، با دستور پیامبر مخالفت کردید)! خداوند بر هر

چیزی توانا است.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّقَى الْجَمْعَانِ فَيَا ذُنَّ لِلَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۶۶) ترجمه: (۱)

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا □ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا □ قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ □ هُمْ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ
لِلْإِيمَانِ □ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ □ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ (۱۶۷) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا □ قُلْ فَاذْرُوا عَنِّي أَنْفُسِكُمْ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۶۸) ترجمه: (۳)

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا □ بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزُقُونَ (۱۶۹) ترجمه: (۴)

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۱۷۰) ترجمه: (۵)

□ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ مِنْ فَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۷۱) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ □ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ (۱۷۲) ترجمه: (۷)

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ (۱۷۳) ترجمه: (۸)

ص: ۷۲

۱- و آنچه (در احد)، روزی که دو گروه (مؤمنان و کافران) با هم نبرد کردند به شما رسید، به فرمان خدا (و طبق سنت الهی) بود. و برای این بود که مؤمنان را مشخص کند.

۲- و (نیز) برای این بود که منافقان شناخته شوند. آنهایی که به ایشان گفته شد: «بیایید در راه خدا نبرد کنید. یا (از حریم خود)، دفاع نمایید.» گفتند: «اگر می دانستیم جنگی روی خواهد داد، از شما پیروی می کردیم. (امّا می دانیم جنگی نمی شود.)» آنها در آن روز، به کفر نزدیکتر بودند تا به ایمان. به زبان خود چیزی می گویند که در دلهاشان نیست. و خداوند به آنچه کتمان می کنند، آگاهتر است.

۳- همان کسانی (از منافقان) که به برادران (مؤمن) خود - در حالی که از حمایت آنها دست کشیده بودند - گفتند: «اگر آنها از ما پیروی می کردند، کشته نمی شدند.» بگو: «(اگر می توانید مرگ افراد را پیش بینی کنید)، پس مرگ را از خودتان دور سازید اگر راست می گوید!»

۴- (ای پیامبر!) هرگز گمان مبر کسانی که در راه خدا کشته شدند، مرده اند! بلکه زنده اند، و نزد پروردگارش روزی داده می شوند.

۵- آنها بخاطر نعمتهایی که خداوند از فضل خود به ایشان بخشیده است، خوشحالند. و بخاطر کسانی که هنوز به آنها ملحق نشده اند [= مجاهدان و شهیدان آینده]، شادمانند. که نه ترسی بر آنهاست، و نه اندوهی خواهند داشت.

۶- و از نعمت خدا و فضل او (نسبت به خودشان نیز) مسرورند. و (می بینند که) خداوند، پاداش مؤمنان را ضایع نمی کند.

۷- کسانی که دعوت خدا و پیامبر را، پس از (آن همه) جراحاتی که به ایشان رسید، اجابت کردند. (و به سوی میدان دیگری شتافتند.) برای کسانی از آنها، که نیکی کردند و تقوا پیشه نمودند، پاداش بزرگی است.

۸- (همان) کسانی که (بعضی از) مردم، به آنان گفتند: «دشمنان برای (حمله به) شما گرد آمده اند. از آنها بترسید!» اما این سخن، بر ایمانشان افزود. و گفتند: «خدا ما را بس است. و او بهترین حامی ماست.»

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ □ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ (۱۷۴) ترجمه: (۱)

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِيَّانَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۷۵) ترجمه: (۲)

وَلَا يَخْزُنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ □ إِنَّهُمْ لَن يَصُضُّوا وَاللَّهُ شَيْنٌ □ يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي الْآخِرَةِ □ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۷۶) ترجمه: (۳)

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَصُضُّوا وَاللَّهُ شَيْنٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۷۷) ترجمه: (۴)

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّى لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ □ إِنَّمَا نُمَلِّى لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا □ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ (۱۷۸) ترجمه: (۵)

مَا كَانَ اللَّهُ لِيُذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ □ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِن رُّسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ □ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ □ وَإِن تَوَمَّنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ (۱۷۹) ترجمه: (۶)

وَلَمَّا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ □ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ □ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ وَاللَّهُ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۱۸۰) ترجمه: (۷)

ص: ۷۳

۱- به همین جهت، آنها (از این میدان)، با نعمت و فضل پروردگار، بازگشتند. در حالی که هیچ بدی به آنان نرسید. و خشنودی خدا را بدست آوردند. و خداوند دارای فضلو بخشش بزرگی است

۲- این فقط شیطان است که پیروان خود را (با سخنانو شایعات بی اساس)، می ترساند. از آنها نترسید. و تنها از (مخالفت) من بترسید اگر ایمان دارید!

۳- کسانی که در راه کفر، شتاب می کنند، تو را غمگین نسازند! به یقین، آنها هرگز زبانی به خداوند نمی رسانند. و خدا می خواهد (آنها را به حال خودشان واگذارد. و در نتیجه)، بهره ای برای آنها در آخرت قرار ندهد. و برای آنها مجازات بزرگی است!

۴- (آری)، کسانی که ایمان را دادند و کفر را خریداری کردند، هرگز به خدا زبانی نمی رسانند. و برای آنها، مجازات دردناکی است!

۵- آنها که کافر شدند، (و راه طغیان پیش گرفتند)، گمان نکنند مهلتی که به آنان می دهیم، به سودشان است. ما به آنان مهلت می دهیم فقط برای این که بر گناهان خود بیفزایند. و برای آنها، عذاب خوارکننده ای (آماده شده) است.

۶- ممکن نبود که خداوند، مؤمنان را به همین گونه که شما هستید واگذارد. مگر آن که ناپاک را از پاک جدا سازد. و ممکن نبود که خداوند شما را از اسرار غیب، آگاه کند (تا مؤمنان و منافقان را از این راه بشناسید). ولی خداوند از میان پیامبران خود، هر کس را بخواهد برمی گزیند. (و برای رهبری مردم از غیب آگاهی می کند) پس به خدا و پیامبران او ایمان بیاورید! و اگر ایمان بیاورید و تقوا پیشه کنید، پاداش بزرگی برای شماست

۷- کسانی که نسبت به آنچه خدا از فضل خویش به آنان داده، بخل میورزند (و انفاق نمی کنند)، گمان نکنند این کار به سود آنهاست. بلکه برای آنها شرّ است. بزودی در روز قیامت، آنچه نسبت به آن بخل ورزیدند، همانند طوقی به گردنشان افکنده می شود. و میراث آسمانها و زمین، از آن خداست. و خداوند، از آنچه انجام می دهید، آگاه است.

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ □ سَيَنْكَتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (۱۸۱) ترجمه: (۱)

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (۱۸۲) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهْدٌ إِلَيْنَا أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِينَا بَقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ □ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالذِّكْرِ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۸۳) ترجمه: (۳)

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ (۱۸۴) ترجمه: (۴)

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ □ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ فَمَن زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ □ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُزُورِ (۱۸۵) ترجمه: (۵)

□ لَتَبْلُوَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا □ وَإِن تَصَبَّرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (۱۸۶) ترجمه: (۶)

ص: ۷۴

۱- خداوند، سخن آنها [= گروهی از یهود] را که گفتند: «خدا فقیر است، و ما بی نیازیم»، شنید! بزودی آنچه را گفتند، و (نیز) کشتن پیامبران را به ناحق، خواهیم نوشت. و به آنها خواهیم گفت: «بجشید عذاب سوزان را!»

۲- این بخاطر کارهایی است که با دست خود از پیش فرستاده اید و اینکه خداوند، نسبت به بندگان (خود)، هرگز ستم روا نمی دارد

۳- (اینها همان) کسانی (هستند) که گفتند: «خداوند از ما پیمان گرفته که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم تا (به عنوان معجزه) یک قربانی بیاورد، که آتش (صاعقه) آن را بسوزاند!» بگو: «پیامبرانی پیش از من، برای شما آمدند. و دلایل روشن، و آنچه را گفتید آوردند. اگر راست می گوید چرا آنها را به قتل رساندید؟!»

۴- پس اگر (این بهانه جویان) تو را تکذیب کنند، (چیز تازه ای نیست). پیامبران پیش از تو (نیز) تکذیب شدند. (پیامبرانی) که دلایل آشکار، و نوشته های متین و محکم، و کتاب روشنی بخش آورده بودند.

۵- هر انسانی مرگ را می چشد. و شما پاداش خود را بطور کامل در روز قیامت خواهید گرفت. و هر کس از آتش (دوزخ) دور شده، و به بهشت وارد شود، نجات یافته و رستگار شده است و زندگی دنیا، چیزی جز مایه فریب نیست.

۶- به یقین (همه شما) در اموال و جانهای خود، آزمایش می شوید! و از کسانی که پیش از شما به آنها کتاب آسمانی داده شده و از مشرکان، سخنان آزاردهنده فراوان خواهید شنید. و اگر استقامت کنید و تقوا پیشه سازید، (شایسته تر است. زیرا) این (استقامت و تقوا) از کارهای مهم است

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ
(۱۸۷) ترجمه: (۱)

لَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُوتُوا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَفَازِهِ مِنَ الْعَذَابِ ۖ وَالَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۸۸)
ترجمه: (۲)

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۸۹) ترجمه: (۳)

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ (۱۹۰) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا
عَذَابَ النَّارِ (۱۹۱) ترجمه: (۵)

رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ ۖ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (۱۹۲) ترجمه: (۶)

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا ۖ رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ (۱۹۳)
ترجمه: (۷)

رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ (۱۹۴) ترجمه: (۸)

ص: ۷۵

۱- و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که خدا، از کسانی که کتاب آسمانی به آنها داده شده، پیمان گرفت که حتماً آن را برای مردم آشکار سازید و کتمان نکنید! ولی آنها، آن را پشت سر افکندند. و به بهای ناچیزی فروختند. و چه بد متاعی می خزند؟!
۲- گمان مبر آنها که از اعمال (زشت) خود خوشحال می شوند، و دوست دارند در برابر کار (نیکی) که انجام نداده اند مورد ستایش قرار گیرند، از عذاب (الهی) برکنارند. (بلکه) برای آنها، عذاب دردناکی است!
۳- و حکومت و مالکیت آسمانها و زمین، از آن خداست. و خدا بر هر چیزی تواناست.
۴- به یقین در آفرینش آسمانها و زمین، و آمد و شد شبو روز، نشانه های (روشنی) برای خردمندان است.
۵- (همان) کسانی که خدا را ایستاده و نشسته، و در حالی که بر پهلو خوابیده اند، یاد می کنند. و در اسرار آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند. (و می گویند:) پروردگارا! اینها را بیهوده نیافریده ای. منزهی تو! ما را از عذاب دوزخ، نگاهدار.
۶- پروردگارا! هر که را تو (بخاطر اعمالش)، به آتش افکنی، او را خوار و رسوا ساخته ای. و برای ستمکاران، هیچ یآوری نیست

۷- پروردگارا! ما صدای منادی (تو) را شنیدیم که به ایمان دعوت می کرد که: «به پروردگار خود، ایمان بیاورید.» و ما ایمان آوردیم. پروردگارا! گناهان ما را ببخش. و بدیهای ما را بپوشان. و ما را با نیکان (و در مسیر آنها) بمیران!

۸- پروردگارا! آنچه را بوسیله پیامبران به ما وعده فرمودی، به ما عطا کن. و ما را در روز رستاخیز، رسوا مگردان. زیرا تو

هیچ گاه از وعده خود، تخلف نمی کنی.

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ ۖ بَعْضُكُم مِّنْ بَعْضٍ ۖ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ (١٩٥) ترجمه: (١)

لَا يَعْزُبُكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ (١٩٦) ترجمه: (٢)

مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ الْمِهَادُ (١٩٧) ترجمه: (٣)

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ (١٩٨) ترجمه: (٤)

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (١٩٩) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٢٠٠) ترجمه: (٦)

ص: ٧٦

١- پروردگارشان، درخواست آنها را پذیرفت. (و فرمود:) من عمل هیچ کسی از شما را، زن باشد یا مرد، ضایع نخواهم کرد. شما از جنس یکدیگر (و پیرو یک آیین). لذا کسانی که در راه خدا هجرت کردند، و از خانه های خود بیرون رانده شدند و در راه من آزار دیدند، و جنگ کردند و کشته شدند، به یقین گناهانشان را می بخشم. و آنها را در باغهای بهشتی، که از پای درختانش نهرا جاری است، وارد می کنم. این پاداشی است از طرف خداوند. و بهترین پاداشها نزد خدا است.

٢- آمد و شد (پیروزمندانه) کافران در شهرها، ت و را نفریید!

٣- این متاع ناچیزی است. و سپس جایگاهشان دوزخ است، و چه بدجایگاهی است!

٤- ولی کسانی که (ایمان دارند، و) از (نافرمانی) پروردگارشان می پرهیزند، برای آنها باغهایی بهشتی است، که از پای درختانش نهرا جاری است. جاودانه در آن خواهند بود. این، (نخستین) پذیرایی است که از سوی خداوند به آنها می رسد. و آنچه در نزد خداست، برای نیکان بهتر است!

٥- و از اهل کتاب، کسانی هستند که به خدا، و آنچه بر شما نازل شده، و آنچه بر خودشان نازل گردیده، ایمان دارند. در برابر (فرمان) خدا خاضعند. و آیات خدا را به بهای ناچیزی نمی فروشند. پاداش آنها، نزد پروردگارشان است. خداوند، سریع الحساب است. (تمام اعمال نیک آنها را بسرعت حساب می کند، و پاداش می دهد).

٦- ای کسانی که ایمان آورده اید! (در برابر مشکلات و هوسها،) استقامت کنید. و در برابر دشمنان، پایدار باشید و از مرزهای خود، مراقبت کنید و از (مخالفت فرمان) خدا پرهیزید، شاید رستگار شوید!

در قسمتهائی از این سوره، مسائل و احکامی درباره ازدواج با زنان و حقوق آنان و روابط خانوادگی و حل اختلافات و مسئله ارث و طلاق و ... بیان شده است. از آیه ۱۳۶ به بعد، تشریح روحيات منافقین است. از موضوعات دیگر این سوره، احکام نماز و جهاد و هجرت و شهادت و تجارت، حالات اهل کتاب، و همچنین شئون جامعه اسلامی است که بر ویرانه های سنت های جاهلی بنا می شود. و دستورات اجتماعی اسلام در این سوره ذکر شده است. این سوره در مدینه و پس از هجرت نازل شده است. و ۱۷۶ آیه دارد.

سوره النساء با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا (۱) ترجمه: (۱)

وَأَتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ ۚ وَلَا تَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ ۚ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا (۲) ترجمه: (۲)

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ ۚ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا (۳) ترجمه: (۳)

وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً ۚ فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا (۴) ترجمه: (۴)

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا (۵) ترجمه: (۵)

وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ ۚ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا ۚ وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسِّرْ عَنَفًا ۚ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا (۶) ترجمه: (۶)

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* به نام خداوند بخشنده مهربان. ای مردم! از (مخالفت) پروردگارتان بپرهیزید همان کسی که (همه) شما را از یک انسان آفرید. و همسر او را (نیز) از جنس او خلق کرد. و از آن دو، مردان و زنان فراوانی (در روی زمین) منتشر ساخت. و از خدایی بپرهیزید که هرگاه چیزی از یکدیگر می خواهید، نام او را می برید و (نیز) از (قطع رابطه با) خویشاوندان (پرهیز کنید) زیرا خداوند، مراقب شماست.

۲- و اموال یتیمان را (هنگامی که به حدّ رشد رسیدند) به آنها بدهید. و اموال بد (خود) را، با اموال خوب (آنها) عوض نکنید. و اموال آنان را همراه اموال خودتان (با مخلوط کردن یا تبدیل نمودن) نخورید، زیرا این گناه بزرگی است

۳- و اگر می ترسید که (به هنگام ازدواج با دختران یتیم)، عدالت رارایت نکنید، (از ازدواج با آنان، چشم پوشی کنید و) با زنان (پاک) مورد علاقه خود ازدواج نمایید، دو یا سه یا چهار همسر. و اگر می ترسید عدالت را (در باره همسران متعدّد) رعایت نکنید، تنها یک همسر بگیرید، و یا از زنانی که مالک آنهاست استفاده کنید. این کار، به ترک ظلم و ستم نزدیک تر است.

۴- و مهر زنان را (به طور کامل) بعنوان یک بدهی (یا هدیه)، به آنان پردازید. (ولی) اگر آنها چیزی از آن را با رضایت خاطر به شما ببخشند، حلال و گوارا مصرف کنید.

۵- اموالتان را، که خداوند وسیله قوام زندگی شما قرار داده، به دست سفیهان نسپارید. و از منافع آن، به آنها روزی دهید. و لباس بر آنان بپوشانید و با آنها سخن شایسته بگویید.

۶- و یتیمان را چون به حدّ بلوغ برسند، بیازمایید. اگر در آنها رشد (کافی) یافتید، اموالشان را به آنها بدهید. و پیش از آن که بزرگ شوند، اموالشان را عجلولانه و از روی اسراف نخورید هر کس که بی نیاز است، (از برداشت حق الزحمه) خودداری کند. و آن کس که نیازمند است، به طور شایسته (و مطابق زحمتی که می کشد)، از آن مصرف کند. و هنگامی که اموالشان را به آنها باز می گردانید، بر آنها شاهد بگیرید. (اگر چه) خداوند برای محاسبه کافی است.

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ ۖ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا (۷)
ترجمه: (۱)

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا (۸) ترجمه: (۲)

وَلِيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا (۹) ترجمه: (۳)

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا (۱۰) ترجمه: (۴)

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ ۖ فَإِن كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۖ وَإِن كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ۖ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ ۖ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ ۖ فَإِن لَّمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ ۖ فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ ۖ مِن بَعْدِ وَصِيَّتِهِ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۖ وَأَبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا ۖ فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (۱۱) ترجمه: (۵)

- ۱- برای مردان، از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان، برجای می گذارند، سهمی است. و برای زنان نیز، از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان بر جای می گذارند، سهمی. خواه آن چیز، کم باشد یا زیاد. این سهمی است تعیین شده و پرداختنی.
- ۲- و اگر به هنگام تقسیم (ارث)، خویشاوندان (و طبقه ای که ارث نمی برند) و یتیمان و مستمندان، حضور داشته باشند، چیزی از آن اموال را به آنها بدهید. و با آنان بطور شایسته سخن بگویید.
- ۳- کسانی که اگر فرزندان ناتوانی از خود به یادگار بگذارند (از ستم دیگران) بر آنان می ترسند، باید (از ستم درباره یتیمان مردم) بترسند! و از (مخالفت) خدا بپرهیزند، و سخنی استوار بگویند
- ۴- کسانی که اموال یتیمان را به ظلم و ستم می خورند، (در حقیقت)، تنها آتش می خورند. و بزودی در شعله های آتش (دوزخ) می سوزند.
- ۵- خداوند درباره فرزندانان به شما سفارش می کند که سهم (میراث) پسر، به اندازه سهم دو دختر باشد. و اگر فرزندان شما، (دو دختر و) بیش از دو دختر باشند، دو سوم میراث از آن آنهاست. و اگر یک دختر باشد، نیمی (از میراث)، از آن اوست. و برای هر یک از پدر و مادر میت، یک ششم میراث است، اگر او فرزندی داشته باشد. و اگر فرزندی نداشته باشد، و (تنها) پدر و مادرش از او ارث می برند، برای مادر او یک سوم است (و بقیه از آن پدر است). و اگر او برادرانی داشته باشد، مادرش یک ششم می برد (و پنج ششم باقیمانده، برای پدر است و همه اینها)، بعد از انجام وصیتی است که او کرده، و بعد از ادای دین است - شما نمی دانید پدران (و مادران) و فرزندانان، کدام یک برای شما سودمندترند - این فریضه الهی است. و خداوند، دانا و حکیم است.

□ وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ □ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَ □ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ يُوصِيَنَّ بِهَا أَوْ دَيْنٍ □ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ □ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمْنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ □ مِّنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ تُوَصُّونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ □ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً أَوْ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ □ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ □ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ □ وَصِيَّتُهُ مِّنَ اللَّهِ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ (١٢) ترجمه: (١)

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ □ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا □ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٣) ترجمه: (٢)

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ (١٤) ترجمه: (٣)

ص: ٧٩

١- و برای شما، نصف میراث زنانان است، اگر آنها فرزندی نداشته باشند. و اگر فرزندی داشته باشند، یک چهارم میراث آنها از آن شماست. پس از انجام وصیّتی که به آن سفارش کرده اند، و ادای دین. و برای زنان شما، یک چهارم میراث شماست، اگر فرزندی نداشته باشید. و اگر برای شما فرزندی باشد، یک هشتم میراث شما از آن آنهاست. بعد از انجام وصیّتی که به آن سفارش کرده اید، و ادای دین. و اگر (میت) مرد یا زنی بوده باشد که خواهر یا برادر از او ارث می برند. و یک برادر یا یک خواهر دارد، سهم هر کدام، یک ششم است (اگر برادر و خواهر مادری باشد). و اگر بیش از یک نفر باشند، آنها در یک سوّم شریکند. پس از انجام وصیّتی که به آن سفارش شده، و ادای دین. به شرط آن که (از طریق وصیّت و اقرار به دین)، به ورثه ضرر نزنند. این سفارش خداست. و خدا دانا و دارای حلم است.

٢- اینها مرزهای الهی است. و هر کس خدا و پیامبرش را اطاعت کند، (و قوانین او را محترم بشمرد)، خداوند وی را در باغهایی بهشتی وارد می کند که نهرها از پای درختانش جاری است. جاودانه در آن خواهند بود. و این، رستگاری بزرگ است.

٣- و هر کس در برابر خدا و پیامبرش نا فرمانی کند و از مرزهای او تجاوز نماید، خداوند او را در آتشی وارد می کند که جاودانه در آن خواهد بود. و برای او مجازات خوارکننده ای است.

وَاللَّاتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نَسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَهُ مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا (١٥) ترجمه: (١)

وَالَّذَانِ يَأْتِيَانَهَا مِنْكُمْ فَادُّوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا (١٦) ترجمه: (٢)

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ الشُّوْءَ بَجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ □ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (١٧) ترجمه: (٣)

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْمَانَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ □ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (١٨) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا يُحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرَاهًا □ وَلَا تَعْضُوهُنَّ لِيَظْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ □ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ □ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا (١٩) ترجمه: (٥)

ص: ٨٠

١- و کسانی از زنان شما که مرتکب زنا شوند، چهار نفر از شما مسلمانان را بعنوان شاهد بر آنها بطلبید. اگر گواهی دادند، آن زنان را در خانه ها (ی خود) نگاه دارید تا مرگشان فرارسد. یا این که خداوند، برای آنها راه نجاتی قرار دهد.

٢- و از میان شما، آن مرد و زنی که (همسر ندارند، و) مرتکب آن کار (زشت) می شوند، آنها را (با اجرای حد) مجازات کنید و اگر توبه کنند، و (خود را) اصلاح نمایند، از آنها در گذرید زیرا خداوند، توبه پذیر و مهربان است.

٣- پذیرش توبه از سوی خدا، تنها برای کسانی است که کار بد را از روی جهالت انجام می دهند، سپس به زودی توبه می کنند. خداوند، توبه چنین کسانی را می پذیرد. و خدا دانا و حکیم است.

٤- ولی توبه کسانی که کارهای بد انجام می دهند، تا هنگامی که مرگ یکی از آنها فرا می رسد می گوید: «الان توبه کردم.» پذیرفته نیست. و نه کسانی که در حال کفر از دنیا می روند. اینها کسانی هستند که عذاب دردناکی برایشان فراهم کرده ایم

٥- ای کسانی که ایمان آورده اید! برای شما حلال نیست که از زنان، از روی اکراه (و ایجاد ناراحتی برای آنها)، ارث ببرید و آنان را تحت فشار قرار ندهید که قسمتی از آنچه را (به عنوان مهر) به آنها داده اید، تملک کنید! مگر این که آنها عمل زشت آشکاری انجام دهند. و با آنان، بطور شایسته رفتار کنید. و اگر از آنها، (بجهتی) کراهت داشتید، (فوراً تصمیم به جدایی نگیرید.) چه بسا چیزی خوشایند شما نباشد، و خداوند خیر فراوانی در آن قرار می دهد

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا □ أَتَأْخُذُونَ بِمُهْتَانًا وَإِنَّمَا مُبِينًا (۲۰) ترجمه: (۱)

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذَنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا (۲۱) ترجمه: (۲)

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ □ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا (۲۲) ترجمه: (۳)

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمُ مِنَ الرِّضَاعِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِّنْ نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا (۲۳) ترجمه: (۴)

ص: ۸۱

۱- و اگر تصمیم گرفتید که همسر دیگری به جای همسر خود انتخاب کنید، و مال فراوانی (بعنوان مهر) به یکی از آنها پرداخته اید، چیزی از آن را پس نگیرید. آیا برای باز پس گرفتن آن، به تهمت و گناه آشکار متوسل می شوید؟!

۲- و چگونه آن را باز پس می گیرید، در حالی که شما با یکدیگر آمیزش کامل داشته اید؟! و (از این گذشته)، آنها (هنگام ازدواج)، از شما پیمان محکمی گرفته اند.

۳- با زنانی که پدران شما با آنها ازدواج کرده اند، ازدواج نکنید. مگر آنچه در گذشته (پیش از نزول این حکم) انجام شده است. زیرا این، عملی زشت و تنفر آور و راه نادرستی است.

۴- حرام شده است بر شما، مادرانتان، و دختران، و خواهران، و عمه ها، و خاله ها، و دختران برادر، و دختران خواهر شما، و مادرانی که شما را شیر داده اند، و خواهران رضاعی شما، و مادران همسرانتان، و دختران همسران که در دامان شما هستند از همسرانی که با آنها آمیزش جنسی داشته اید - و چنانچه با آنها آمیزش نداشته اید، (دختران آنها) برای شما مانعی ندارد - و (همچنین) همسرهای پسرانتان که از نسل شما هستند - (نه پسرخوانده ها -) و (نیز حرام است بر شما) میان دو خواهر جمع کنید. مگر آنچه در گذشته واقع شده. چرا که خداوند، آمرزنده و مهربان است.

□ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ □ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ □ وَأَجَلَ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ □ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً □ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (٢٤) ترجمه: (١)

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكَحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ □ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ □ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ □ فَاكْحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّحِدَاتٍ □ أَخْدَانٍ □ فَإِذَا أَحْصَنْتُمْ فَانْأَتَيْنَ بِفَاحِشِهِ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفٌ مِمَّا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ □ ذَلِكَ لِمَنْ حَشَى الْعَنَتَ مِنْكُمْ □ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ □ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٥) ترجمه: (٢)

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذَيِّبَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنْنَ الدِّينِ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٢٦) ترجمه: (٣)

ص: ٨٢

١- و زنان شوهردار (بر شما حرام است.) مگر آنها را که (در جنگ با کفار اسیر کرده و) مالک شده اید. (زیرا اسارت آنها در حکم طلاق است.) اینها احکامی است که خداوند بر شما مقرر داشته است. اما زنان دیگر غیر از اینها (که گفته شد)، برای شما حلال است که با اموال خود، آنان را اختیار کنید. در حالی که پاکدامن باشید و از زنا، خودداری نمایید. و زنانی را که متعه = ازدواج موقت [می کنید، واجب است مهر آنها را بپردازید. و گناهی بر شما نیست در آنچه بعد از تعیین مهر، با یکدیگر توافق کرده اید. (بعدها می توانید با توافق، آن را کم یا زیاد کنید.) خداوند، دانا و حکیم است.

٢- و هر کس که توانایی ازدواج با زنان (آزاد) پاکدامن با ایمان را ندارد، می تواند با زنان پاکدامن از بردگان با ایمانی که در اختیار دارید ازدواج کند - خدا به ایمان شما آگاه تر است. و همگی اعضای یک پیکرید - آنها را با اجازه صاحبان آنان تزویج نمایید، و مهرشان را به طور شایسته به خودشان بدهید. در حالی که پاکدامن باشند، (یعنی) نه مرتکب زنا شوند، و نه دوست پنهانی بگیرند. و در صورتی که «محصنه» باشند (و کسی آنها را مجبور به زنا نکرده باشد) و مرتکب عمل منافی عفت شوند، نصف مجازات زنان (آزاد) پاکدامن را خواهند داشت. این (اجازه ازدواج با کنیزان) برای کسانی از شماست که بترسند (از نظر غریزه جنسی) به زحمت بیفتند. و (با این حال نیز) خودداری (از ازدواج با آنان) برای شما بهتر است. و خداوند، آمرزنده و مهربان است.

٣- خداوند می خواهد (با این دستورها راههای سعادت را) برای شما آشکار سازد، و به سنتهای (صحیح) پیشینیان رهبری کند و توبه شما را بپذیرد. و خداوند دانا و حکیم است.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا (٢٧) ترجمه: (١)

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ □ وَخَلَقَ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا (٢٨) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالِكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ □ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا (٢٩) ترجمه: (٣)

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا □ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (٣٠) ترجمه: (٤)

إِنْ تَجَتَّبُوا كِبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا (٣١) ترجمه: (٥)

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ □ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا □ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ □ وَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (٣٢) ترجمه: (٦)

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِي مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ □ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا (٣٣) ترجمه: (٧)

ص: ٨٣

- ۱- خدا می خواهد توبه شما را بپذیرد (و از آلودگی پاک نماید). اما آنها که پیرو شهواتند، می خواهند بکلی منحرف شوید.
- ۲- خدا می خواهد (با احکام مربوط به ازدواج با کنیزان و مانند آن) کار را بر شما سبک (و آسان) کند. زیرا انسان، ضعیف آفریده شده (و در برابر تکالیف سنگین، کم توان) است.
- ۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! اموال یکدیگر را در میان خود باطل (و از طرق نامشروع) نخورید. مگر این که تجارتی با رضایت طرفین شما انجام گیرد. و خودکشی نکنید. خداوند نسبت به شما مهربان است.
- ۴- و هر کس از روی تجاوز و ستم چنین کند، بزودی او را در آتشی وارد خواهیم ساخت. و این کار برای خدا آسان است.
- ۵- اگر از گناهان بزرگی که از آن نهی می شوید پرهیز کنید، گناهان کوچک شما را می پوشانیم (و می بخشیم). و شما را در جایگاه با ارزشی وارد می کنیم.
- ۶- (امتیازات و) برتریهایی را که خداوند برای بعضی از شما بر بعضی دیگر قرار داده آرزو نکنید. (این تفاوت‌های طبیعی و حقوقی، برای حفظ نظام زندگی شماست. با این حال،) مردان به سبب آنچه به دست می آورند نصیبی دارند، و زنان نیز نصیبی. (و نباید حقوق هیچ یک پایمال گردد). و از فضل خدا، (برای رفع تنگناها) استمداد جویید. زیرا خداوند به هر چیز داناست.
- ۷- برای هر کس، وارثانی قرار دادیم، که از میراث پدر و مادر و نزدیکان ارث ببرند. و (نیز) کسانی که با آنها پیمان بسته اید، نصیبشان را به آنان بپردازید خداوند بر هر چیز، شاهد و ناظر است.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ □ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ □ وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُزُوهُنَّ فِي الْمَضْجَعِ وَأَضْرِبُوهُنَّ □ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَتَّبِعُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا (٣٤) ترجمه: (١)

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا (٣٥) ترجمه: (٢)

□ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا □ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ □ إِنَّ اللَّهَ لَأَكْرَمُ مَنْ كَانَتْ مُخْتَلًا فَخُورًا (٣٦) ترجمه: (٣)

الَّذِينَ يَخْلُونِ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ □ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا (٣٧) ترجمه: (٤)

ص: ٨٤

۱- مردان، سرپرست و نگهبان زنانند، بخاطر برتریهایی که خداوند (از نظر نظام اجتماع) برای بعضی نسبت به بعضی دیگر قرار داده است، و بخاطر هزینه هایی که از اموالشان (در مورد زنان) می کنند. و زنان شایسته، زانی هستند که متواضعند، و در غیاب (همسر خود)، اسرار و حقوق او را، در مقابل حقوقی که خدا برای آنان قرار داده، حفظ می کنند. و زانی را که از سرکشی و مخالفتشان بیم دارید، پند و اندرز دهید. و (اگر مؤثر واقع نشد)، در بستر از آنها دوری نمایید. و (اگر راهی جز شدت عمل نبود) آنها را تنبیه کنید. اگر از شما پیروی کردند، راهی برای تعدی بر آنها نجوید. (بدانید) خداوند، بلند مرتبه و بزرگ است. (و قدرت او، بالاترین قدرتهاست).

۲- و اگر از جدایی میان آن دو (همسر) بیم داشته باشید، یک داور از خانواده شوهر، و یک داور از خانواده زن انتخاب کنید (تا به کار آنان رسیدگی کنند). اگر این دو (داور)، تصمیم به اصلاح داشته باشند، خداوند دل های آن دو را به هم نزدیک می سازد. زیرا خداوند، دانا و آگاه است (و از نیات همه، باخبر است).

۳- و خدا را بپرستید. و هیچ چیز را همتای او قرار ندهید. و به پدر و مادر، نیکی کنید. همچنین به خویشاوندان و یتیمان و مستمندان، و همسایه نزدیک، و همسایه دور، و دوست و همنشین، و وامانندگان در سفر، و بردگانی که مالک آنها هستید. زیرا خداوند، کسی را که متکبر و فخر فروش است، (و از ادای حقوق دیگران سرباز می زند)، دوست نمی دارد.

۴- (همان) کسانی که بخل میورزند، و مردم را نیز به بخل دعوت می کنند، و آنچه را که خداوند از فضل (و رحمت) خود به آنها داده، کتمان می نمایند. (این عمل، در حقیقت از کفرشان سرچشمه گرفته). و ما برای کافران، عذاب خوارکننده ای آماده کرده ایم.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ □ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا (۳۸) ترجمه: (۱)

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ □ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا (۳۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ □ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يَضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا (۴۰) ترجمه: (۳)

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا (۴۱) ترجمه: (۴)

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا (۴۲) ترجمه: (۵)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا □ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا (۴۳) ترجمه: (۶)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتُرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ (۴۴) ترجمه: (۷)

ص: ۸۵

۱- و (همان) کسانی که اموال خود را برای نشان دادن به مردم (و ریاکاری) انفاق می کنند، و ایمان به خدا و روز بازپسین ندارند. (چرا که شیطان، رفیق و همنشین آنهاست.) و کسی که شیطان همنشین او باشد، بد همنشینی انتخاب کرده است.

۲- چه زبانی داشت اگر آنها به خدا و روز بازپسین ایمان می آوردند، و از آنچه خدا به آنان روزی داده، (در راه او) انفاق می کردند؟! و خداوند از (اعمال و نیات) آنها آگاه است.

۳- خداوند (حتی) به اندازه سنگینی ذره ای ستم نمی کند. و اگر کار نیکی باشد، آن را دو چندان (و بیشتر) می سازد. و از نزد خود، پاداش عظیمی (به آنها) می دهد.

۴- حال آنها چگونه است هنگامی که از هر امتی، شاهد و گواهی (بر اعمالشان) می آوریم، و تو را نیز بر آنان گواه خواهیم آورد؟!

۵- در آن روز، آنها که کافر شدند و با پیامبر به مخالفت برخاستند، آرزو می کنند (خاک بودند، و) با زمین یکسان می شدند. و (در آن روز)، نمی توانند سخنی را از خدا پنهان کنند.

۶- ای کسانی که ایمان آورده اید! در حال مستی به نماز (و جماعت در مسجد) نزدیک نشوید، تا بدانید چه می گوئید. و همچنین در حالی که جُنُب هستید - مگر در حال عبور (از مسجد) - تا غسل کنید. و اگر بیمارید، یا مسافر، و یا یکی از شما از محل پستی آمده (و قضای حاجت کرده)، و یا با زنان آمیزش جنسی داشته اید، و در این حال، آب (برای وضو یا غسل) نیافتید، بر زمین پاکی تیمم کنید. (به این طریق که) صورتها و دستهایتان را با آن مسح نمایید. خداوند، بخشنده و آمرزنده است.

۷- آیا ندیدی کسانی را که بهره ای از کتاب آسمانی به آنها داده شده است، (به جای این که از آن، برای هدایت خود و

دیگران استفاده کنند، برای خویش) گمراهی می خرنند، و می خواهند شما نیز گمراه شوید!؟

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ □ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا (۴۵) ترجمه: (۱)

مَنْ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ □ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا (۴۶) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ □ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا (۴۷) ترجمه: (۳)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ □ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا (۴۸) ترجمه: (۴)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ □ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا (۴۹) ترجمه: (۵)

انظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ □ وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا (۵۰) ترجمه: (۶)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا (۵۱) ترجمه: (۷)

ص: ۸۶

۱- خدا دشمنان شما را بهتر می شناسد. (و آنها نمی توانند زبانی به شما برسانند.) و کافی است که خدا ولی شما باشد. و کافی است که خدا یاور شما باشد

۲- بعضی از یهود، سخنان را از موردش، تحریف می کنند. و (به جای این که بگویند: «شنیدیم و اطاعت کردیم»)، می گویند: «شنیدیم و مخالفت کردیم و (نیز می گویند:) بشنو که هرگز نشنوی! (و از روی تمسخر می گویند:) راعنا [= ما را تحمیق کن.]» تا با زبان خود، حقایق را تحریف کنند و به آیین خدا، طعنه زنند. ولی اگر آنها (به جای این همه لجاجت) می گفتند: «شنیدیم و اطاعت کردیم. و سخنان ما را بشنو و به ما مهلت ده (تا حقایق را درک کنیم)»، برای آنان بهتر، و استوارتر بود. ولی خداوند، آنها را به سبب کفرشان، از رحمت خود دور ساخته است. از این رو جز عده کمی ایمان نمی آورند

۳- ای کسانی که کتاب آسمانی به شما داده شده! به آنچه (بر پیامبر خود) نازل کردیم - و هماهنگ با نشانه هایی است که با شماست - ایمان بیاورید، پیش از آن که صورت (انسانی) گروهی را محو کنیم، سپس به پشت سر باز گردانیم، یا آنها را از رحمت خود دور سازیم، همان گونه که «اصحاب سبت» [= گروهی از تبهکاران بنی اسرائیل] را از رحمت خود دور ساختیم. و فرمان خدا، در هر حال انجام شدنی است.

۴- خداوند (هرگز) شرک به او را نمی بخشد. و کمتر از آن را برای هر کس بخواهد (و شایسته بداند) می بخشد. و آن کس که برای خدا، همتایی قرار دهد، گناه بزرگی مرتکب شده است.

۵- آیا ندیدی کسانی را که (بی جهت) خودستایی می کنند؟! ولی خدا هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، ستایش

می کند. و کمترین ستمی به آنها نخواهد شد.

۶- بین چگونه بر خدا دروغ می بندند! و همین گناه (بزرگ و) آشکار، (برای مجازات آنان) کافی است.

۷- آیا ندیدی کسانی را که بهره ای از کتاب آسمانی به آنان داده شده، (با این حال)، به «جبت» و «طاغوت» [= بت و بت پرستان] ایمان می آورند، و درباره کافران می گویند: «آنها، از کسانی که ایمان آورده اند، به راه هدایت نزدیک ترند»!؟

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ □ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا (۵۲) ترجمه: (۱)

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا (۵۳) ترجمه: (۲)

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ □ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا (۵۴) ترجمه: (۳)

فَمِنْهُمْ مَّنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَّنْ صَدَّ عَنْهُ □ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا (۵۵) ترجمه: (۴)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّبُهُمْ نَارًا كَلِمًا نَضَّ بَتَّ جُلُودُهُمْ يَدُلُّنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا (۵۶) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا □ لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ □ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا (۵۷) ترجمه: (۶)

□ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُم بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ □ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا (۵۸) ترجمه: (۷)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ □ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ □ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا (۵۹) ترجمه: (۸)

ص: ۸۷

۱- آنها کسانی هستند که خداوند، ایشان را از رحمت خود، دور ساخته است. و هر کس را خدا از رحمتش دور سازد، هرگز یابری برای او نخواهی یافت.

۲- آیا آنها [یهود] سهمی در حکومت دارند (که بخواهند چنین داوری کنند)؟! در حالی که اگر چنین بود کمترین حقی را به مردم نمی دادند.

۳- یا این که نسبت به مردم [= پیامبر و خاندانش]، بر آنچه خدا از فضلش به آنان بخشیده، حسد میورزند؟! ما به خاندان ابراهیم، (که یهود از آنها هستند نیز)، کتاب و حکمت دادیم. و حکومت عظیمی در اختیار آنها [= پیامبران بنی اسرائیل] قرار دادیم.

۴- ولی جمعی از آنها به آن ایمان آوردند. و جمعی راه (مردم) را بر آن بستند. و شعله (سوزان) آتش دوزخ، (برای آنها) کافی است!

۵- کسانی که به آیات ما کافر شدند، بزودی آنها را در آتشی وارد می کنیم که هر گاه پوستهای تن آنها (در آن) بسوزد، پوستهای دیگری به جای آن برای آنها قرار می دهیم، تا کیفر (الهی) را بچشند. خداوند، توانا و حکیم است (و روی حساب، کیفر می دهد).

۶- و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، بزودی آنها را در باغهای بهشتی وارد می کنیم که نهرها از پای

درختانش جاری است. جاودانه در آن خواهند ماند. و در آنجا همسرانی پاکیزه برای آنها خواهد بود. و آنان را در سایه ای گسترده (و فرح بخش) وارد می کنیم.

۷- خداوند به شما فرمان می دهد که امانتها را به صاحبانش بدهید. و هنگامی که میان مردم داوری می کنید، به عدالت داوری کنید. خداوند، اندرزه‌های خوبی به شما می دهد. خداوند، شنوا و بیناست.

۸- ای کسانی که ایمان آورده اید! اطاعت کنید خدا را! و اطاعت کنید پیامبر (خدا) و پیشوایان (معصوم) خود را. و هر گاه در امری نزاع داشتید، آن را به خدا و پیامبر باز گردانید (و از آنها داوری بطلبید) اگر به خدا و روز رستاخیز ایمان دارید. این (کار برای شما) بهتر، و عاقبت و پایانش نیکوتر است.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا (٦٠) ترجمه: (١)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا (٦١) ترجمه: (٢)

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ تُمْ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا (٦٢) ترجمه: (٣)

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا (٦٣) ترجمه: (٤)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ □ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا (٦٤) ترجمه: (٥)

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (٦٥) ترجمه: (٦)

ص: ٨٨

۱- آیا ندیدی کسانی را که گمان می کنند به آنچه (از کتابهای آسمانی که) بر تو و پیش از تو نازل شده، ایمان آورده اند، در حالی که می خواهند برای داوری نزد طاغوت و حکام باطل بروند؟! با این که به آنها دستور داده شده که به طاغوت کافر شوند. اما شیطان می خواهد آنان را در گمراهی دوری بیفکند.

۲- و هنگامی که به آنها گفته شود: «به سوی آنچه خداوند نازل کرده، و به سوی پیامبر بیاید»، منافقان را می بینی که از (قبول دعوت) تو، به شدت اعراض می کنند.

۳- پس چگونه وقتی به خاطر اعمالی که در گذشته انجام دادند، گرفتار مصیبتی می شوند، سپس به سراغ تو می آیند، به خدا سوگند یاد می کنند که منظور ما (از بردن داوری نزد دیگران)، جز نیکی کردن و توافق (میان طرفین نزاع)، نبوده است؟!

۴- آنها کسانی هستند که خدا، آنچه را در دل دارند، می داند. از (مجازات) آنان صرف نظر کن. و آنها را اندرز ده. و با بیانی رسا، (نتایج اعمالشان را) به آنها گوشزد نما.

۵- ما هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر برای این که به فرمان خدا، از وی اطاعت شود. و اگر این مخالفان، هنگامی که به خود ستم می کردند (و فرمانهای خدا را زیر پا می گذاردند)، به نزد تو می آمدند، و از خدا طلب آمرزش می کردند، و پیامبر هم برای آنها استغفار می کرد، خدا را توبه پذیر و مهربان می یافتند.

۶- به پروردگارت سوگند که آنها ایمان نخواهند آورد، مگر این که در اختلافات خود، تو را به داوری طلبند. و سپس از داوری تو، در دل خود احساس ناراحتی نکنند. و کاملاً تسلیم باشند.

وَلَوْ أَنَا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ اخْرَجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ □ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَبِيئًا (٦٦) ترجمه: (١)

وَإِذَا لَأَتَيْنَاهُم مِّن لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا (٦٧) ترجمه: (٢)

وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا (٦٨) ترجمه: (٣)

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصّٰدِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصّٰلِحِينَ □ وَحَسَنَ أَوْلِيَٰكَ رَفِيقًا (٦٩) ترجمه: (٤)

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ □ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَلِيمًا (٧٠) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعًا (٧١) ترجمه: (٦)

وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيَبْتَغِيَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَالْ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَعَهُمْ شَهِيدًا (٧٢) ترجمه: (٧)

وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَّمْ تَكُن بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا (٧٣) ترجمه: (٨)

□ فَلْيَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ □ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (٧٤) ترجمه: (٩)

ص: ٨٩

١- اگر (همانند بعضی از امت‌های پیشین)، به آنان دستور می دادیم: «خود را [= یکدیگر را] به قتل برسانید»، و یا: «از خانه ها (و سرزمین) خود، بیرون روید»، تنها عدّه کمی از آنها به آن عمل می کردند. و اگر اندرزهایی را که به آنان داده می شد انجام می دادند، برای آنها بهتر بود. و موجب تقویت (ایمان) آنها می شد.

٢- و در این صورت، پاداش بزرگی از نزد خود به آنها می دادیم.

٣- و به یقین آنان را به راه راست، هدایت می کردیم.

٤- و کسانی که خدا و پیامبر را اطاعت کنند، (در روز رستاخیز)، همنشین کسانی خواهند بود که خدا، نعمت خود را بر آنان تمام کرده. از پیامبران و صدّیقان و شهدا و صالحان. و آنها همنشین خوبی هستند.

٥- این موهبتی از ناحیه خداست. و کافی است که او، (از حال بندگان، و نیات و اعمالشان) آگاه است

٦- ای کسانی که ایمان آورده اید! آمادگی خود را (در برابر دشمن) حفظ کنید. و در گروه های متعدّد، یا به صورت یک گروه، (طبق شرایط موجود، به سوی دشمن) حرکت نمایید.

٧- در میان شما، کسانی (از منافقان) هستند، که دیگران را به سستی می کشانند. اگر مصیبتی به شما برسد، می گویند: «خدا به ما نعمت داد که با آنها [=مجاهدان] شاهد (آن مصیبت) نبودیم.»

- ۸- و اگر غنیمتی از جانب خدا به شما برسد، درست مثل این که هرگز میان شما و آنها دوستی و موَدّتی نبوده، می گویند:
«ای کاش ما هم با آنها بودیم، و به رستگاری (و پیروزی) بزرگی می رسیدیم!»
- ۹- کسانی که زندگی دنیا را به آخرت فروخته اند، باید در راه خدا پیکار کنند. و هر کس که در راه خدا پیکار کند، و کشته شود یا پیروز گردد، به زودی پاداش بزرگی به او خواهیم داد.

وَمَا لَكُمْ لَمَا تَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا (٧٥) ترجمه: (١)

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ □ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ □ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا (٧٦) ترجمه: (٢)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً □ وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ □ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظَلِّمُونَ فَتِيلًا (٧٧) ترجمه: (٣)

أَيَّمَا تَكُونُوا يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ □ وَإِنْ تُصَبِّهُمُ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ □ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ □ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ □ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا (٧٨) ترجمه: (٤)

مَا أَصَابَكُمْ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ □ وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكُمْ □ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا □ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا (٧٩) ترجمه: (٥)

ص: ٩٠

۱- چرا در راه خدا، و (برای رهایی) مردان و زنان و کودکانی که (به دست ستمگران) تضعیف شده اند، پیکار نمی کنید؟! همان افراد (ستم‌دیده ای) که می گویند: «پروردگارا! ما را از این شهر (مکه)، که اهلش ستمگرند، بیرون ببر (و رهایی ببخش). و از سوی خود، برای ما سرپرستی قرار ده. و از جانب خود، یار و یابوری برای ما مقرر فرما»

۲- کسانی که ایمان دارند، در راه خدا پیکار می کنند. و آنها که کافرند، در راه طاغوت [=بت و افراد طغیانگر. پس شما با یاران شیطان، پیکار کنید. (و از آنها نهراسید). زیرا که نقشه شیطان، (همانند قدرتش) ضعیف است.

۳- آیا ندیدی کسانی را که (در مکه) به آنها گفته شد: «(فعلاً) دست از جهاد بردارید. و نماز را برپا کنید. و زکات را پردازید.» (اما آنها از این دستور ناراحت بودند)، ولی هنگامی که (در مدینه) فرمان جهاد به آنها داده شد، جمعی از آنان، از مردم می ترسیدند، همان گونه که از خدا می ترسند، بلکه بیشتر. و گفتند: «پروردگارا! چرا جهاد را بر ما مقرر داشتی؟! چرا این فرمان را تا زمان نزدیکی تأخیر نینداختی؟!» به آنها بگو: «سرمایه زندگی دنیا، ناچیز است. و آخرت، برای کسی که پرهیزگار باشد، بهتر است. و کمترین ستمی به شما نخواهد شد.»

۴- هر جا باشید، مرگ شما را درمی یابد. هر چند در برجهای محکم باشید. و اگر به آنها [=منافقان] نیکی (و پیروزی) برسد، می گویند: «این، از ناحیه خداست.» و اگر به آنها بدی (و شکستی) برسد، می گویند: «این، از ناحیه توست.» بگو: «همه از ناحیه خداست.» پس چرا این گروه حاضر نیستند سخنی را درک کنند؟!

۵- (آری)، آنچه از نیکی به تو می رسد، از طرف خداست. و آنچه از بدی به تو می رسد، از سوی خود توست. و ما تو را رسول برای مردم فرستادیم. و کافی است که خدا گواه (بر این امر) باشد.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ □ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا (۸۰) ترجمه: (۱)

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ □ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ □ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ □
وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (۸۱) ترجمه: (۲)

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ □ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا (۸۲) ترجمه: (۳)

وَإِذَا حَرَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَدْعَوْا بِهِ □ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنبِطُونَهُ مِنْهُمْ □
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا (۸۳) ترجمه: (۴)

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَمَا تَكَلَّفَ إِلَّا نَفْسَكَ □ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ □ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا □ وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ
تَنْكِيلًا (۸۴) ترجمه: (۵)

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا □ وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا □ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقَيِّمًا (۸۵)
ترجمه: (۶)

وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّهِ فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا (۸۶) ترجمه: (۷)

ص: ۹۱

۱- کسی که از پیامبر اطاعت کند، خدا را اطاعت کرده. و هر کس که سرباز زند، تو را نگهبان (و مراقب) او نفرستادیم (و در برابر او، مسئول نیستی).

۲- (آنها در حضور تو) می گویند: «فرمانبرداریم». امّا هنگامی که از نزد تو بیرون می روند، جمعی از آنان بر خلاف گفته های تو، جلسات شبانه تشکیل می دهند. آنچه را در این جلسات می گویند، خداوند می نویسد. اعتنایی به آنها نکن. (و از نقشه های آنان وحشت نداشته باش). و بر خدا توکل کن. کافی است که او یار و مدافع تو باشد

۳- آیا درباره قرآن نمی اندیشند؟! در حالی که اگر از سوی غیر خدا بود، اختلاف فراوانی در آن می یافتند.

۴- و هنگامی که خبری امید بخش یا نگران کننده به آنها برسد، (بدون تحقیق)، آن را شایع می سازند. در حالی که اگر آن را به پیامبر و پیشوایانشان باز گردانند، کسانی که قدرت تشخیص کافی دارند، از ریشه های مسائل آگاه خواهند شد. (و به آنها اطلاع خواهند داد) و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، همگی، جز عده کمی، از شیطان پیروی می کردید (و گمراه می شدید).

۵- در راه خدا پیکار کن، تنها مسؤول انجام وظیفه خود هستی. و مؤمنان را (بر این کار)، تشویق نما. امید است خداوند از قدرت کافران جلوگیری کند (حتی اگر تنها خودت به میدان بروی). و خداوند قدرتش بیشتر، و مجازاتش دردناک تر است.

۶- کسی که شفاعت [= تشویق و کمک] برای کار نیکی کند، سهمی از آن برای او خواهد بود. و کسی که شفاعت برای کار بدی کند، سهمی از آن خواهد داشت. و خداوند، حساب هر چیز را نگاه می دارد.

۷- هر گاه به شما تحیتی گویند، پاسخ آن را بهتر از آن بدهید. یا (لااقل) به همان گونه پاسخ گوئید. خداوند حساب همه چیز را دارد.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ □ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا (۸۷) ترجمه: (۱)

□ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكْسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا □ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْتَدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ □ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا (۸۸) ترجمه: (۲)

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً □ فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يَهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ □ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ □ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (۸۹) ترجمه: (۳)

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يَقَاتِلُوكُمْ أَوْ يَنْصَلُوا قَوْمَهُمْ □ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ □ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُفَاتِلُوكُمْ وَأَلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا (۹۰) ترجمه: (۴)

سَتَجِدُونَ آخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلًّا مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا □ فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكْفُوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ □ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا (۹۱) ترجمه: (۵)

ص: ۹۲

۱- معبودی جز خداوند نیست. و به یقین، همه شما را در روز رستاخیز - که شکی در آن نیست - جمع می کند و کیست که از خداوند، راستگوتر باشد؟!

۲- چرا درباره منافقین دو دسته شده اید؟! (بعضی جنگ با آنها را ممنوع و بعضی مجاز می دانید.) در حالی که خداوند بخاطر اعمالشان، (افکار) آنها را کاملاً وارونه کرده است. آیا شما می خواهید کسانی را که خداوند (بر اثر اعمال زشتشان) گمراه کرده، هدایت کنید؟! در حالی که هر کس را خداوند گمراه کند، هرگز راهی برای (هدایت) او نخواهی یافت.

۳- آنان آرزو می کنند که شما هم مانند ایشان کافر شوید، و همانند یکدیگر باشید. بنابراین، از آنها دوستانی انتخاب نکنید، مگر این که (توبه کنند، و) در راه خدا هجرت نمایند. اگر از این کار سر باز زنند، (و به اقدام بر ضد شما ادامه دهند)، هر جا آنها را یافتید، اسیر کنید. (در صورت احساس خطر) به قتل برسانید. و از میان آنها، هیچ دوست و یاری اختیار نکنید.

۴- مگر آنها که با همپیمانان شما، پیمان بسته اند. یا آنها که به سوی شما می آیند، و از پیکار با شما، یا پیکار با قوم خود به تنگ آمده اند. (نه سر جنگ با شما دارند، و نه توان مبارزه با قوم خود.) و اگر خداوند بخواهد، آنان را بر شما مسلط می کند تا با شما پیکار کنند. پس اگر از شما کناره گیری کرده و با شما پیکار ننمودند، (بلکه) پیشنهاد صلح کردند، خداوند برای شما راهی برای تعرض بر آنان قرار نداده است.

۵- بزودی گروه دیگری را می یابید که می خواهند هم از ناحیه شما در امان باشند، و هم از ناحیه قوم خودشان (که مشرکند. ولی) هر زمان آنان را به سوی فتنه (و بت پرستی) فرا خوانند، با سر در آن فرو می روند. اگر از درگیری با شما کنار نرفتند و پیشنهاد صلح نکردند و دست از شما نکشیدند، آنها را هر جا یافتید اسیر کنید و (در صورت احساس خطر) به قتل برسانید. آنها کسانی هستند که ما برای شما، تسلط آشکاری نسبت به آنان قرار داده ایم.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَأً ۖ وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا ۚ فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ ۚ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدْيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ ۚ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (۹۲) ترجمه: (۱)

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا (۹۳) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ ۚ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِّن قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (۹۴) ترجمه: (۳)

ص: ۹۳

۱- هیچ فرد باایمانی مجاز نیست که مؤمنی را به قتل برساند، مگر این که (این کار) از روی خطا و اشتباه باشد. و اگر کسی مؤمنی را از روی خطا به قتل رساند، باید یک برده مؤمن را آزاد کند و خونیهایی به کسان او بپردازد. مگر این که آنها خونیهایی را ببخشند. و اگر مقتول، از گروهی باشد که دشمن شما هستند (و کافرند)، ولی مقتول با ایمان بوده، (تنها) باید یک برده مؤمن را آزاد کند (و پرداختن خونیهایی به کافران لازم نیست). و اگر از گروهی باشد که میان شما و آنها پیمانی برقرار است، باید خونیهایی او را به کسان او بپردازد، و یک برده مؤمن (نیز) آزاد کند. و آن کس که نمی تواند (برده آزاد کند) باید دو ماه پی در پی روزه بگیرد. این، (یک نوع تخفیف، و) توبه الهی است. و خداوند، دانا و حکیم است.

۲- و هر کس، فرد با ایمانی را از روی عمد به قتل برساند، مجازات او دوزخ است. در حالی که جاودانه در آن خواهد بود. و خداوند بر او غضب می کند. و او را از رحمتش دور می سازد. و مجازات بزرگی برای او آماده ساخته است.

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که در راه خدا (و برای جهاد) سفر می کنید، تحقیق کنید. و بخاطر این که متاع ناپایدار دنیا (و غنایمی) به دست آورید، به کسی که اظهار صلحو اسلام می کند نگویید: «مسلمان نیستی». زیرا غنیمتهای فراوانی (برای شما) نزد خداست. شما قبلاً چنین بودید. و خداوند بر شما منت نهاد (و هدایت شدید). پس، (به شکرانه این نعمت بزرگ)، تحقیق کنید. خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولَى الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى ۚ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا (۹۵) ترجمه: (۱)

دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا (۹۶) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ ۚ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ ۚ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا ۚ فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۚ وَسَاءَتْ مَصِيرًا (۹۷) ترجمه: (۳)

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَّا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا (۹۸) ترجمه: (۴)

فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَعْفُو عَنْهُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا غَفُورًا (۹۹) ترجمه: (۵)

ۚ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۚ وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا (۱۰۰) ترجمه: (۶)

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا (۱۰۱) ترجمه: (۷)

ص: ۹۴

۱- (هرگز) افراد باایمانی که بدون بیماری و ناراحتی، از جهاد خودداری می کنند، با مجاهدانی که در راه خدا با مال و جان خود جهاد کردند، یکسان نیستند. خداوند، مجاهدانی را که با مال و جان خود جهاد نمودند، بر کسانی که از جهاد خودداری کرده اند مقام برتری بخشیده. و به هر یک (از این دو گروه به نسبت اعمال نیکشان)، خداوند وعده پاداش نیک داده. و مجاهدان را بر کسانی که از جهاد خودداری کرده اند، با پاداش مهمی برتری بخشیده است.

۲- درجات (والا) و آمرزش و رحمت از ناحیه خود (نصیب آنان می کند). و (اگر لغزش هایی داشته اند)، خداوند آمرزنده و مهربان است.

۳- کسانی که فرشتگان (قبض روح)، جان آنها را گرفتند در حالی که به خویشتن ستم کرده بودند، به آنها گفتند: «شما در چه حالی بودید؟» گفتند: «ما در سرزمین خود، تحت فشار و مستضعف بودیم.» آنها [= فرشتگان] گفتند: «مگر زمین خدا، پهناور نبود که مهاجرت کنید؟!» آنها (عذری نداشتند، و) جایگاهشان دوزخ است، و فرجام بدی دارند

۴- جز آن دسته از مردان و زنان و کودکانی که برآستی تحت فشار قرار گرفته اند. نه توان چاره جویی دارند، و نه راهی (برای نجات از آن محیط آلوده) می یابند.

۵- امید است خداوند، آنها را مورد عفو قرار دهد. و خداوند، بخشنده آمرزنده است.

۶- و هر کس که در راه خدا هجرت کند، مناطق امن فراوانی وسیعی در زمین می یابد. و هر کس از خانه خود بعنوان مهاجرت به سوی خدا و پیامبر او، خارج شود، سپس مرگش فرارسد، پاداش او بر خداست. و خداوند، آمرزنده مهربان

است.

۷- هنگامی که سفر می کنید، گناهی بر شما نیست که نماز را کوتاه کنید در صورتی که از فتنه (و خطر) کافران بترسید. زیرا کافران، دشمن آشکاری برای شما هستند.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا آسِيْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسِيْلِحَتَهُمْ ۖ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَمْ يَغْفُلُوا عَنْ آسِيْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً ۖ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذَىٰ مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَنْ تَضَعُوا آسِيْلِحَتَكُمْ ۖ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا (١٠٢) ترجمه: (١)

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ۖ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۖ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا (١٠٣) ترجمه: (٢)

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ ۖ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ ۖ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (١٠٤) ترجمه: (٣)

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ ۖ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا (١٠٥) ترجمه: (٤)

ص: ٩٥

١- و هنگامی که در میان آنها باشی، و (در کنار میدان جنگ) برای آنها نماز را برپا کنی، باید دسته ای از آنها با تو (به نماز) برخیزند، و سلاحهایشان را (با خود) بگیرند. و هنگامی که سجده کردند (و نماز را به پایان رساندند)، باید در پشت سر شما قرار گیرند (و به میدان باز گردند) و آن دسته دیگر که نماز نخوانده اند (و مشغول پیکار بوده اند)، بیایند و با تو نماز بخوانند. آنها باید وسایل دفاعی و سلاحهایشان را (در حال نماز با خود) بگیرند. (زیرا) کافران آرزو دارند که شما از سلاحها و وسایل خود غافل شوید تا یکباره به شما هجوم آورند. و اگر از باران ناراحتید، و یا بیمار (و مجروح) هستید، گناهی بر شما نیست که سلاحهای خود را بر زمین بگذارید. ولی وسایل دفاعی (مانند زره و خود) را بگیرید. خداوند، عذاب خوارکننده ای برای کافران فراهم ساخته است.

٢- و هنگامی که نماز را به پایان رساندید، خدا را یاد کنید. ایستاده، و نشسته، و در حالی که به پهلو خوابیده اید. و هرگاه آرامش یافتید (و حالت ترس زایل گشت)، نماز را (بطور معمول) برپا دارید، زیرا نماز، برای مؤمنان وظیفه ای است ثابت و دارای اوقات معین.

٣- و در تعقیب دشمن، (هیچ گاه) سست نشوید. (زیرا) اگر شما درد و رنج می بینید، آنها نیز همانند شما درد و رنج می بینند. در حالی که شما امیدوار خدا (برای پاداش) دارید که آنها ندارند. و خداوند، دانا و حکیم است.

٤- ما این کتاب را بحق بر تو نازل کردیم. تا به آنچه خداوند به تو آموخته، در میان مردم قضاوت کنی. و از کسانی مباش که از خائنان حمایت نمایی.

وَاسْتَغْفِرِ اللَّهُ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (۱۰۶) ترجمه: (۱)

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ □ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا (۱۰۷) ترجمه: (۲)

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مِمَّا لَمَّا يَرِضَى مِنَ الْقَوْلِ □ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا (۱۰۸)
ترجمه: (۳)

هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَن يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا (۱۰۹) ترجمه: (۴)

وَمَن يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا (۱۱۰) ترجمه: (۵)

وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهِ عَلَى نَفْسِهِ □ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (۱۱۱) ترجمه: (۶)

وَمَن يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا (۱۱۲) ترجمه: (۷)

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ يُضَمُّوكَ وَمَا يُضَمُّونَ إِلَّا أَنفُسُهُمْ □ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ □ وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ □ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا (۱۱۳) ترجمه: (۸)

ص: ۹۶

۱- و از خداوند، طلب آمرزش نما، که خداوند، آمرزنده و مهربان است.

۲- و از آنها که به خود خیانت کردند، دفاع مکن. زیرا خداوند، افراد خیانت پیشه گنهکار را دوست ندارد.

۳- (آنها زشتکاری خود را) از مردم پنهان می دارند. اما از خدا پنهان نمی دارند. و هنگامی که در مجالس شبانه، سخنانی که خدا راضی نبود می گفتند، خدا با آنها بود. خدا به آنچه انجام می دهند، احاطه دارد.

۴- آری، شما کسانی هستید که در زندگی این جهان، از آنان دفاع کردید. اما کیست که در برابر خداوند، در روز رستاخیز از آنها دفاع کند؟! یا چه کسی است که حامی آنها باشد؟!

۵- هر کس کار بدی انجام دهد یا به خود ستم کند، سپس از خداوند طلب آمرزش نماید، خدا را آمرزنده و مهربان خواهد یافت.

۶- و هر کس گناهی مرتکب شود، به خود زیان رسانده. خداوند، دانا و حکیم است.

۷- و کسی که خطا یا گناهی مرتکب شود، سپس بی گناهی را به آن متهم سازد، بار بهتان و گناه آشکاری را بر دوش گرفته است.

۸- اگر فضل و رحمت خدا شامل حال تو نبود، گروهی از آنان تصمیم داشتند تو را گمراه کنند. اما جز خودشان را گمراه نمی کنند. و هیچ گونه زیبایی به تو نمی رسانند. خداوند، کتاب و حکمت را بر تو نازل کرد. و آنچه را نمی دانستی، به تو آموخت. و فضل خدا بر تو (همواره) بزرگ بوده است.

□ لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصِدْقِهِ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ □ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (۱۱۴) ترجمه: (۱)

وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصِِّلِهِ جَهَنَّمَ □ وَسِيَءٌ مِّمَّا يَصْرِفُونَ (۱۱۵) ترجمه: (۲)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ □ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا (۱۱۶) ترجمه: (۳)

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا (۱۱۷) ترجمه: (۴)

لَعَنَهُ اللَّهُ □ وَقَالَ لَاتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا (۱۱۸) ترجمه: (۵)

وَلَا ضَلَالَتُهُمْ وَلَا مَنِيَّتُهُمْ وَلَا مَرْنُهُمْ فَلْيَتَّكِنْ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرْنَهُمْ فَلْيَغْيِرْنَ خَلْقَ اللَّهِ □ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا (۱۱۹) ترجمه: (۶)

يَعِدُّهُمْ وَيُمْنِيهِمْ □ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا (۱۲۰) ترجمه: (۷)

أُولَئِكَ مَاوَاهُمْ جَهَنَّمَ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا (۱۲۱) ترجمه: (۸)

ص: ۹۷

۱- بسیاری از سخنان در گوشی (و جلسات محرمانه) آنها، خیر و سودی ندارد. مگر کسی که (از این راه)، دعوت به کمک کردن به دیگران، یا کار نیک، یا اصلاح در میان مردم کند. و هر کس برای به دست آوردن خشنودی خداوند چنین کند، به زودی پاداش بزرگی به او خواهیم داد.

۲- هر کس که بعد از آشکار شدن هدایت برای او، با پیامبر مخالفت کند، و از راهی جز راه مؤمنان پیروی نماید، ما او را به همان سو که می رود می بریم. و به دوزخ داخل می کنیم. و چه بد فرجامی است.

۳- خداوند، شرک به او را نمی آمرزد. (ولی) کمتر از آن را برای هر کس بخواهد (و شایسته ببیند) می آمرزد. و هر کس برای خدا همتایی قرار دهد، در گمراهی دوری افتاده است.

۴- آنچه آنها غیر از خدا می خوانند، تنها بتهایی است بی روح و بی اثر یا شیطانی سرکشو ویرانگر.

۵- (همان شیطانی که) خدا او را از رحمت خویش دور ساخت و او گفت: «از بندگان تو، سهم معینی خواهم گرفت.

۶- و آنها را گمراه می کنم. و به آرزوها سرگرم می سازم. و به آنان دستور می دهم که (اعمال خرافی انجام دهند، و) گوش چهار پایان را بشکافند، و آفرینش (پاک) خدایی را تغییر دهند. (و فطرت توحید را به شرک بیالایند.)» و هر کس، شیطان را به جای خدا ولی خود برگزیند، زیان آشکاری کرده است.

۷- شیطان به آنها وعده ها (ی دروغین) می دهد. و به آرزوها، سرگرم می سازد. در حالی که جز فریب و نیرنگ، به آنها وعده نمی دهد.

۸- آنها [= پیروان شیطان] جایگاهشان جهنم است. و هیچ راه فراری از آن ندارند

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَيْدًا ۖ وَعِيدَ اللَّهُ حَقًّا ۖ وَمَنْ أَضِيدُ مَنْ
اللَّهُ قِيلًا (۱۲۲) ترجمه: (۱)

لَيْسَ بِأَمَانِيَّتِكُمْ وَلَا أَمَانِيَّ أَهْلِ الْكِتَابِ ۖ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (۱۲۳) ترجمه: (۲)

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا (۱۲۴) ترجمه: (۳)

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا (۱۲۵) ترجمه: (۴)

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا (۱۲۶) ترجمه: (۵)

وَيَسِّرْ تَفْتُونَكَ فِي النَّسَاءِ ۖ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النَّسَاءِ اللَّاتِي لَمَّا تُؤْتُونَهُنَّ مِمَّا كُتِبَ لَهُنَّ
وَتَزْعُبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوَالِدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ ۖ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا (۱۲۷)
ترجمه: (۶)

ص: ۹۸

۱- و کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، بزودی آنان را در باغهای بهشتی وارد می کنیم که نهرها از پای درختانش جاری است. جاودانه در آن خواهند بود. خداوند وعده حقی داده است و کیست که در گفتار و وعده هایش، از خدا راستگوتر باشد؟!

۲- (پاداش های الهی) به آرزوهای شما و آرزوهای اهل کتاب نیست. هر کس عمل بدی انجام دهد، مطابق آن کیفر داده می شود. و کسی را جز خدا، ولی و یاور خود نخواهد یافت.

۳- و کسانی که کار شایسته ای انجام دهند، خواه مرد باشند یا زن، در حالی که ایمان داشته باشند، چنین کسانی داخل بهشت می شوند. و کمترین ستمی به آنها نخواهد شد.

۴- دین و آیین چه کسی بهتر از آن کس است که خود را تسلیم خدا کند، و نیکوکار باشد، و از آیین ابراهیم که ایمانی خالص و پاک داشت پیروی کند؟! و خدا ابراهیم را به دوستی انتخاب کرد.

۵- آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست. و خداوند به هر چیزی احاطه دارد.

۶- از تو درباره (حکم و حقوق) زنان سؤال می کنند. بگو: «خداوند درباره آنان به شما پاسخ می دهد و آنچه در قرآن درباره زنان یتیمی که حقوقشان را به آنها نمی دهید و می خواهید با آنها ازدواج کنید، و نیز آنچه درباره کودکان صغیر و ناتوان برای شما بیان شده است، (بخشی از سفارشهای خدا در این زمینه است. و به شما سفارش می کند که) با یتیمان به عدالت رفتار کنید. و هر کار نیکی انجام می دهید، خداوند از آن آگاه است (و به شما پاداش شایسته می دهد)».

وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا □ وَالصُّلْحُ خَيْرٌ □ وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ □ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (۱۲۸) ترجمه: (۱)

وَلَنْ تَشِيءُوا أَنْ تُعِيدُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ □ فَلَمَّا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَذَرُوهُنَّ كَالْمَعْلَقَةِ □ وَإِنْ تَصِلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (۱۲۹) ترجمه: (۲)

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهِ □ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا (۱۳۰) ترجمه: (۳)

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ □ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ □ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ □ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا (۱۳۱) ترجمه: (۴)

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ □ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (۱۳۲) ترجمه: (۵)

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ □ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ قَدِيرًا (۱۳۳) ترجمه: (۶)

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ □ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا (۱۳۴) ترجمه: (۷)

ص: ۹۹

۱- و اگر زنی، از سرکشی و ناسازگاری یا بی‌اعتنایی شوهرش، بیم داشته باشد، مانعی ندارد با هم به گونه‌ای صلح کنند (و از پاره‌ای از حقوق خود، بخاطر صلح، صرف نظر نمایند). و صلح، بهتر است. اگر چه (بسیاری از) مردم (طبق هوای نفسشان، در این گونه موارد) بخل می‌ورزند. و گذشت ندارند و اگر نیکی (و گذشت) کنید و پرهیزگاری پیشه‌سازید، خداوند به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است (و پاداش شایسته به شما خواهد داد).

۲- شما هرگز نمی‌توانید (از نظر محبت قلبی) در میان زنان خود، عدالت برقرار کنید، هر چند کوشش نمایید. ولی تمایل خود را بکلی متوجه یک طرف نسازید که دیگری را بصورت زنی بلا تکلیف در آورید. و اگر راه صلاح و پرهیزگاری پیش گیرید، خداوند آمرزنده و مهربان است.

۳- و اگر (راهی برای اصلاح در میان خود نیابند، و) از هم جدا شوند، خداوند هر کدام از آنها را با گشایش و فضل خویش، بی‌نیاز می‌کند. و خداوند، دارای فضل و احسان گسترده، و حکیم است.

۴- آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن خداست. و ما به کسانی که پیش از شما، کتاب آسمانی به آنها داده شده بود، و نیز به شما سفارش کردیم، که از (نافرمانی) خدا بپرهیزید. و اگر کافر شوید، (به خدا زبانی نمی‌رسد). زیرا آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است برای خداست. و خداوند، بی‌نیاز و ستوده است.

۵- آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست. و کافی است که خدا، حافظ و نگاهبان (شما) باشد.

۶- ای مردم! اگر او بخواهد، شما را (از میان) می‌برد و افراد دیگری را (به جای شما) می‌آورد. و خداوند، بر این کار تواناست.

۷- کسانی که پاداش دنیوی بخواهند، (و از پاداش اخروی غافل باشند، در اشتباهند. زیرا) پاداش دنیا و آخرت نزد خداست. و خداوند، شنوا و بیناست.

□ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ □ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا □ فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا □ وَإِنْ تَلَّوْا أَوْ تُعْرَضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (۱۳۵) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ □ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا (۱۳۶) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ أزدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا (۱۳۷) ترجمه: (۳)

بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (۱۳۸) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ □ أَيْتَّبِعُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا (۱۳۹) ترجمه: (۵)

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ □ إِنَّكُمْ إِذَا مَثَلْتُمْ □ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا (۱۴۰) ترجمه: (۶)

ص: ۱۰۰

۱- ای کسانی که ایمان آورده اید! همواره و همیشه قیام به عدالت کنید. برای خدا گواهی دهید، اگر چه به زیان شما، یا پدر و مادر و نزدیکانتان بوده باشد! (چرا که) اگر او [= کسی که گواهی شما به زیان اوست] غنی یا فقیر باشد، خداوند سزاوارتر است که از آنان حمایت کند. بنابراین، از هوا و هوس پیروی نکنید. که منحرف خواهید شد. و اگر حق را تحریف کنید، و یا از اظهار آن، اعراض نمایید، خداوند به آنچه انجام می دهید، آگاه است

۲- ای کسانی که ایمان آورده اید! به خدا و پیامبرش، و کتابی که بر او نازل کرده، و کتب آسمانی که پیش از آن فرستاده است، ایمان (واقعی) بیاورید. کسی که خدا و فرشتگان او و کتابها و پیامبرانش و روز واپسین را انکار کند، در گمراهی دوری افتاده است.

۳- کسانی که ایمان آوردند، سپس کافر شدند، و باز هم ایمان آوردند، و دیگر بار کافر شدند، سپس بر کفر خود افزودند، خدا هرگز آنها را نخواهد بخشید، و آنها را به راه (راست) هدایت نخواهد کرد.

۴- به منافقان بشارت ده که مجازات دردناک در انتظار آنهاست!

۵- (همان) کسانی که کافران را به جای مؤمنان، دوست خود انتخاب می کنند. آیا عزت و سربلندی را نزد آنان می جویند با این که همه عزت‌ها از آن خداست!؟

۶- و (خداوند این حکم را) در کتابش بر شما نازل کرده که هر گاه بشنوید افرادی آیات خدا را انکار و استهزا می کنند، با آنها ننشینید تا به سخن دیگری پردازند. و گرنه، شما هم مثل آنان خواهید بود. خداوند، همه منافقان و کافران را در دوزخ جمع می کند.

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ بِكُمُ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعَكُم مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا (۱۴۱) ترجمه: (۱)

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسِيَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَمْ يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا (۱۴۲) ترجمه: (۲)

مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ ۚ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا (۱۴۳) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۚ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا (۱۴۴) ترجمه: (۴)

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا (۱۴۵) ترجمه: (۵)

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ۚ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا (۱۴۶) ترجمه: (۶)

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا (۱۴۷) ترجمه: (۷)

ص: ۱۰۱

۱- (منافقان) کسانی (هستند) که پیوسته انتظار می کشند و اگر فتح و پیروزی از سوی خدا نصیب شما گردد، می گویند: «مگر ما با شما نبودیم؟ (پس ما نیز در افتخارات و غنایم شریکیم).» و اگر بهره ای نصیب کافران گردد، به آنان می گویند: «مگر ما شما را به مبارزه و تسلیم نشدن در برابر مؤمنان، تشویق نمی کردیم؟! (پس با شما شریک خواهیم بود).» خداوند در روز رستاخیز، میان شما داوری می کند. و خداوند هرگز راهی برای تسلط کافران بر مؤمنان قرار نداده است.

۲- منافقان (به گمان خود) می خواهند خدا را فریب دهند. در حالی که او آنها را فریب می دهد. و هنگامی که به نماز بر می خیزند، با کسالت بر می خیزند. و در برابر مردم ریا می کنند. و خدا را جز اندکی یاد نمی نمایند.

۳- آنها افراد بی هدفی هستند که نه سوی اینها هستند، و نه سوی آنها. (در واقع، نه در صف مؤمنان قرار دارند، و نه در صف کافران.) و هر کس را خداوند گمراه کند، راهی برای (نجات) او نخواهی یافت.

۴- ای کسانی که ایمان آورده اید!، کافران را به جای مؤمنان، ولی و تکیه گاه خود انتخاب نکنید. آیا می خواهید (با این عمل)، دلیل آشکاری بر ضد خود در پیشگاه خدا قرار دهید؟!

۵- منافقان در پایین ترین درکات (و طبقات) دوزخ قرار دارند. و هرگز یابوری برای آنها نخواهی یافت. (بنابراین، از طرح دوستی با دشمنان خدا، که نشانه نفاق است، بپرهیزید.)

۶- مگر کسانی که توبه کنند، و اصلاح (و جبران) نمایند و به خدا تمسک جویند، و دین خود را برای خدا خالص کنند. آنها با مؤمنان خواهند بود. و خداوند به افراد با ایمان، پاداش عظیمی خواهد داد.

۷- اگر شکرگزاری کنید و ایمان آورید چگونه ممکن است خداوند شما را مجازات کند؟! خداوند (در برابر اعمال شما)

قدردان و (از آن) آگاه است.

□ لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ □ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا (۱۴۸) ترجمه: (۱)

□ إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا (۱۴۹) ترجمه: (۲)

□ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا (۱۵۰) ترجمه: (۳)

□ أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا □ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا (۱۵۱) ترجمه: (۴)

□ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ □ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا (۱۵۲) ترجمه: (۵)

□ يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ □ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ □ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ □ وَآتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُّبِينًا (۱۵۳) ترجمه: (۶)

□ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لِمَا تَعْبُدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّيثَاقًا غَلِيظًا (۱۵۴) ترجمه: (۷)

ص: ۱۰۲

۱- خداوند دوست ندارد کسی با سخنان خود، بدیها (ی دیگران) را اظهار کند. مگر آن کس که مورد ستم واقع شده باشد. خداوند، شنوا و داناست.

۲- اگر نیکبها را آشکار یا پنهان سازید، و از بدیها گذشت نمایید، خداوند آمرزنده و تواناست (و با این که قادر بر مجازات است، عفو و گذشت می کند).

۳- کسانی که به خدا و پیامبران او کفر میورزند، و می خواهند میان خدا و پیامبران جدایی بیفکنند، و می گویند: «به بعضی ایمان می آوریم، و بعضی را انکار می کنیم» و می خواهند در میان این (دو)، راهی (برای خود) انتخاب کنند.

۴- آنها کافران حقیقی اند. و برای کافران، مجازات خوارکننده ای فراهم ساخته ایم.

۵- ولی کسانی که به خدا و پیامبران ایمان آورده، و میان هیچ یک از آنها فرق نگذاشته اند، خداوند پاداششان را خواهد داد. خداوند، آمرزنده و مهربان است.

۶- اهل کتاب از تو می خواهند کتابی از آسمان (یکجا) بر آنها نازل کنی. (در حالی که این یک بهانه است). آنها از موسی، بزرگتر از این را خواستند، و گفتند: «خدا را آشکارا به ما نشان ده!» و بخاطر ظلم و ستمشان، صاعقه آنها را فرا گرفت. سپس گوساله (سامری) را، پس از آن همه دلایل روشن که برای آنها آمد، (به خدایی) انتخاب کردند. ولی ما از آن در گذشتیم (و عفو کردیم) و به موسی، برهان آشکاری دادیم.

۷- و کوه طور را بر فراز آنها برافراشتیم. و در همان حال از آنها پیمان گرفتیم، و به آنها گفتیم: «(برای توبه)، از در (بیت المقدس) با خضوع در آید.» و به آنان گفتیم: «در روز شنبه تعدی نکنید (و دست از کار بکشید).» و از آنان (در برابر همه

اینها، پیمان محکمی گرفتیم.

فَبِمَا نَقَضَتْهُمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفِّرِهِمْ بآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بَغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ □ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا (١٥٥) ترجمه: (١)

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا (١٥٦) ترجمه: (٢)

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ □ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ □ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ □ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا (١٥٧) ترجمه: (٣)

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ □ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (١٥٨) ترجمه: (٤)

وَإِنَّ مَنِ أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ □ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا (١٥٩) ترجمه: (٥)

فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا (١٦٠) ترجمه: (٦)

وَأَخَذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ □ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (١٦١) ترجمه: (٧)

لَكِنَّ الرِّسَالَةَ خُوتٌ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ □ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةِ □ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا (١٦٢) ترجمه: (٨)

ص: ١٠٣

١- (ولی) بخاطر پیمان شکنی آنها، و انکار آیات خدا، و کشتن پیامبران به ناحق، و این که (از روی استهزا) می گفتند: «دل‌های ما، در غلاف است (و سخنان پیامبر را درک نمی کنیم).» رانده درگاه خدا شدند. آری، خداوند به سبب کفرشان، بر دل‌های آنها مهر زده. که جز عده کمی (که راه حق می پویند) ایمان نمی آورند.

٢- و (نیز) بخاطر کفرشان، و تهمت بزرگی که بر مریم زدند.

٣- و اینکه گفتند: «ما، مسیح - عیسی بن مریم -، پیامبر خدا را کشتیم.» در حالی که نه او را کشتند، و نه بردار کردند. بلکه امر بر آنها مشتبه شد. و کسانی که در مورد (قتل) او اختلاف کردند، نسبت به آن در شک هستند و به هیچ صورت علم به آن ندارند و تنها از پندارهای بی اساس پیروی می کنند. و به یقین او را نکشتند.

٤- بلکه خدا او را به سوی خود، بالا برد. و خداوند، توانا و حکیم است.

٥- و هیچ یک از اهل کتاب نیست مگر این که پیش از مرگش به او [= حضرت مسیح] ایمان می آورد. و روز قیامت، علیه آنها گواه خواهد بود.

٦- بخاطر ظلمی که از یهود صادر شد، و (نیز) بخاطر بازداشتن فراوان آنها از راه خدا، بخشی از چیزها (و خوراکی های) پاکیزه را که برای آنها حلال شده بود، بر آنان حرام کردیم.

٧- و (همچنین) بخاطر ربا گرفتن، در حالی که از آن نهی شده بودند. و خوردن اموال مردم بباطل. و برای کافران آنها، عذاب دردناکی آماده کرده ایم.

۸- ولی راسخان در علم از آنها، و مؤمنان (از امت اسلام)، به تمام آنچه بر تو نازل شده، و آنچه پیش از تو نازل گردیده، ایمان می آورند. (همچنین) نمازگزاران و زکات دهندگان و ایمان آورندگان به خدا و روز بازپسین، بزودی به همه آنان پاداش عظیمی خواهیم داد.

□ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ □ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ □ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا (١٦٣) ترجمه: (١)

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ □ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا (١٦٤) ترجمه: (٢)

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِنَّا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ □ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (١٦٥) ترجمه: (٣)

لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ □ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ □ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ □ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا (١٦٦) ترجمه: (٤)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا (١٦٧) ترجمه: (٥)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيُهْدِيَهُمْ طَرِيقًا (١٦٨) ترجمه: (٦)

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا □ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (١٦٩) ترجمه: (٧)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ □ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (١٧٠) ترجمه: (٨)

ص: ١٠٤

١- ما به تو وحی فرستادیم. همان گونه که به نوح و پیامبران بعد از او وحی فرستادیم. و (نیز) به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط [= پیامبران از فرزندان یعقوب] و عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلیمان وحی نمودیم. و به داود زبور بخشیدیم.

٢- و پیامبرانی که سرگذشت آنها را پیش از این، برای تو بازگفته ایم. و پیامبرانی که سرگذشت آنها را بیان نکرده ایم. و خداوند با موسی سخن گفت. (و این امتیاز، از آن او بود).

٣- پیامبرانی که بشارت دهنده و بیم دهنده بودند، تا بعد از (آمدن) این پیامبران، حاجتی برای مردم در برابر خدا باقی نماند، (و بر همه اتمام حاجت شود). و خداوند، توانا و حکیم است.

٤- (آنها نبوت تو را انکار می کنند) ولی خداوند گواهی می دهد به آنچه بر تو نازل کرده. که از روی علمش نازل کرده است. و فرشتگان (نیز) گواهی می دهند. هر چند گواهی خدا کافی است.

٥- کسانی که کافر شدند، و (مردم را) از راه خدا باز داشتند، در گمراهی دوری افتاده اند.

٦- کسانی که کافر شدند، و (به خود و دیگران) ستم کردند، هرگز خدا آنها را نخواهد بخشید، و آنان را به هیچ راهی هدایت نخواهد کرد،

٧- مگر به راه دوزخ، که جاودانه در آن خواهند ماند. و این امر برای خدا آسان است!

٨- ای مردم! پیامبر (ی که انتظارش را می کشیدید)، حق را از جانب پروردگارتان برای شما آورده است، پس به او ایمان بیاورید که برای شما بهتر است. و اگر کافر شوید، (به خدا زیانی نمی رسد). زیرا آنچه در آسمانها و زمین است از آن

خداست، و خداوند، دانا و حکیم است.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ □ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ □ فَاٰمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ □ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةً □ انْتَهُوا خَيْرًا لَّكُمْ □ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ □ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ □ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ □ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (١٧١) ترجمه: (١)

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ □ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا (١٧٢) ترجمه: (٢)

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ □ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (١٧٣) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا (١٧٤) ترجمه: (٤)

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (١٧٥) ترجمه: (٥)

ص: ١٠٥

١- ای اهل کتاب! در دین خود، غلو (و زیاده روی) نکنید. و درباره خدا، غیر از حق نگویید. مسیح - عیسی بن مریم - فقط فرستاده خدا، و کلمه (و مخلوق) اوست. که او را به مریم القا نمود. و روحی (شایسته) از طرف او بود. پس به خدا و پیامبران او، ایمان بیاورید. و نگویید: «(خداوند) سه گانه است.» (از این سخن) خودداری کنید که برای شما بهتر است. خدا، تنها معبود یگانه است. او منزّه است که فرزندی داشته باشد. (بلکه) از آن اوست آنچه در آسمانها و زمین است. و برای تدبیر و سرپرستی آنها، خداوند کافی است.

٢- هیچ گاه مسیح از این ابا نداشت که بنده خدا باشد. و نه فرشتگان مقرب (از این ابا دارند). و آنها که از بندگی او، روی برتابند و تکبر کنند، بزودی خداوند همه آنها را (در قیامت) نزد خود جمع خواهد کرد.

٣- پس کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، پاداششان را بطور کامل به آنان خواهد داد. و از فضل و بخشش خود، بر (پاداش) آنها خواهد افزود. ولی کسانی را که ابا کردند و تکبر ورزیدند، با مجازات دردناکی کیفر خواهد داد. و برای خود، غیر از خدا، سرپرست و یاری نخواهند یافت (اگر توبه نکنند).

٤- ای مردم! دلیل روشنی از طرف پروردگارتان برای شما آمده. و نور آشکاری [= کتاب آسمانی] به سوی شما نازل کرده ایم.

٥- پس کسانی که به خدا ایمان آوردند و به آن (کتاب آسمانی) چنگ زدند، بزودی همه را در رحمت و فضل خود، وارد خواهد ساخت. و در راه راستی، به سوی خویش هدایت می کند (ولی کسانی که کافر شدند به عذاب دردناکی گرفتار خواهند شد).

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلِمَاتِ □ إِنَّ امْرُؤًا هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ □ وَهُوَ يَرِيئُهَا إِنْ لَمْ يَكُن لَهَا
وَلَدٌ □ فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ □ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيْنِ □ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضَلُّوا
□ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (١٧٦) ترجمه: (١)

٥. سوره المائده

آشنایی با سوره

٥- مائده [سفره و خوان غذا]

در آیه ١١٢ تا ١١٥ حواریون و پیروان عیسی (ع) از او درخواست می کنند که برای اطمینان بیشتر، خداوند از آسمان، خوان غذا فرود آورد. و عیسی از خداوند می خواهد که: «پروردگارا! برای ما غذایی از آسمان نازل کن تا برای اول و آخر ما عید باشد و نشانه ای از تو ...». نام دیگر سوره، «عقود» است. این سوره دارای ١٢٠ آیه است و پس از هجرت، در مدینه جزء آخرین سوره هائی است که نازل شده و عمدتاً تاکید آیاتش بر بنای اجتماعی اسلامی، بر پایه بینش توحیدی و مبارزه با خرافات و شرکها و تاسیس روابط صحیح اجتماعی و احکام حلال و حرام می باشد. حرمت شراب و قمار، در آیه ٩٠ آمد است. و از این رهگذر، مسائلی از عهد و پیمان و حدود و قصاص و داستان هائی از هابیل و قابیل و از بنی اسرائیل نیز بیان شده است، که در زمینه مسائل حقوقی و جزائی می باشد. مطالب مربوط به غدیر خم در آیات ٣ و ٦٧ بیان شده است.

سوره المائده با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ □ أَحَلَّتْ لَكُمْ بِهِمَهُ الْأَنْعَامَ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرِ مُجْلَى الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ
حُرْمٌ □ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ (١) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا تَحَلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلِمَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلِمَا الْهَيْدَىٰ وَلِمَا الْقَلَائِدَ وَلِمَا آمَنَ الْحَرَامِ يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ
وَرِضْوَانًا □ وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا □ وَلَمَّا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ أَن صَيَّدُوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن تَعْتَدُوا □ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ
وَالتَّقْوَىٰ □ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ □ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٢) ترجمه: (٣)

ص: ١٠٦

١- از تو درباره حکم (ارث خواهران و برادران) سؤال می کنند، بگو: «خداوند، حکم (ارث) خواهر و برادر را برای شما بیان

می کند: اگر مردی از دنیا برود، که فرزندی نداشته باشد، و برای او خواهری باشد، نصف اموالی را که به جا گذاشته، از آن اوست. و (اگر خواهری از دنیا برود و وارث او یک برادر باشد)، او تمام مال را از آن خواهر، به ارث می برد، در صورتی که آن خواهر فرزند نداشته باشد. و اگر (وارث او) دو خواهر باشند دو سوم اموال را می برند. و اگر (وارثان) جمعی از برادران و خواهران باشند، سهم هر برادر به اندازه سهم دو خواهر است. خداوند (احکام خود را) برای شما بیان می کند تا گمراه نشوید. و خداوند به همه چیز داناست.»

۲- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ای کسانی که ایمان آورده اید! به پیمانها (و قراردادهای) وفا کنید! چهار پایان (و جنین آنها) برای شما حلال شده است. مگر آنچه بر شما خوانده می شود (و استثنا خواهد شد). و در حالی که در احرام هستید، صید را حلال نشمرید. خداوند هر چه را بخواهد (و مصلحت باشد) حکم می کند.

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! شعائر الهی (و مراسم حج را محترم بشمرید. و مخالفت با حدود الهی) را حلال ندانید. و نه ماه حرام را، و نه قربانیهای بی نشان و نشاندار را، و نه آنها را که به قصد خانه خدا برای به دست آوردن فضل پروردگار و خشنودی او می آیند. اما هنگامی که از احرام بیرون آمدید، صید کردن برای شما مانعی ندارد. و دشمنی با جمعیتی که شما را از آمدن به مسجدالحرام (در سال حدیبیه) باز داشتند، نباید شما را وادار به تعدی و تجاوز کند! و (همواره) در راه نیکی و پرهیزگاری به یکدیگر کمک کنید. و (هرگز) در راه گناه و تعدی همکاری ننمایید. و از (مخالفت فرمان) خدا پرهیزید که مجازات خدا شدید است!

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالِدًا وَالْحَيْضَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ □ ذَلِكَمْ فِسْقٌ □ الْيَوْمَ يَنْسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ □ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتْ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا □ فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ □ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۳) ترجمه: (۱)

يَسْأَلُونَكَ مِإِذَا أُجِلَّ لَهُمْ □ قُلْ أُجِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ □ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْحَرْبِ مَكَلِّينَ تَعَلَّمُوا وَنَهْنُ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ □ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ □ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۴) ترجمه: (۲)

الْيَوْمَ أُجِّلَ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ □ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلٌّ لَهُمْ □ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرِ مُسَافِحِينَ □ وَلَا تَخْذِي أَعْدَانِ □ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۵) ترجمه: (۳)

ص: ۱۰۷

۱- (گوشت) مردار، و خون، و گوشت خوک، و حیوانی که به غیر نام خدا ذبح شود، و حیوان خفه شده، و به زجر کشته شده، و حیوانی که بر اثر پرت شدن از بلندی بمیرد، و حیوانی که به ضرب شاخ حیوان دیگری مرده باشد. و باقیمانده صید حیوان درنده - مگر آن که (بموقع به آن شکار برسید و) آن را سر ببرید - و حیوانی که روی بتها (یا در برابر آنها) ذبح می شود، (همه) بر شما حرام شده است. و (همچنین) تقسیم کردن (گوشت حیوان) بوسیله چوبه های تیر مخصوص بخت آزمایی. تمام

این اینها، فسق و گناه است. - امروز، کافران از (شکست) آیین شما مأیوس شدند. بنابراین، از آنها نترسید. و از (مخالفت) من بترسید! امروز، دین شما را برایتان کامل کردم. و نعمت خود را بر شما تمام نمودم. و اسلام را بعنوان آیین (جاودان) شما پذیرفتم - اما کسانی که در حال گرسنگی، ناچار شوند، و تمایل به گناه نداشته باشند، (مانعی ندارد که از گوشتهای ممنوع بخورند). - خداوند، آمرزنده و مهربان است.

۲- از تو سؤال می کنند چه چیزهایی برای آنها حلال شده است؟ بگو: «هر آنچه پاکیزه است، برای شما حلال گردیده. و سگهای شکاری تعلیم یافته که از آنچه خداوند به شما یاد داده است به آنها تعلیم داده اید از آنچه برای شما (صید می کنند (و نگاه می دارند، بخورید. و نام خدا را (به هنگام فرستادن آنها) بر آن ببرید. و از (نافرمانی) خدا بپرهیزید که خداوند سریع الحساب است.»

۳- امروز چیزهای پاکیزه برای شما حلال شده. و (همچنین) طعام اهل کتاب، برای شما حلال است. و طعام شما برای آنها حلال. و (نیز) زنان پاکدامن از مسلمانان، و زنان پاکدامن از کسانی که پیش از شما به آنها کتاب آسمانی داده شده، حلالند. هنگامی که مهر آنها را پردازید و پاکدامن باشید. نه زناکار، و نه دوست پنهانی (و نامشروع) گیرید. و کسی که آنچه را باید به آن ایمان بیاورد، انکار کند اعمال او تباہ می گردد. و در سرای دیگر، از زیانکاران خواهد بود.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ □
وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا □ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ □ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٦) ترجمه: (١)

وَإِذْ كَرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقْتُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا □ وَاتَّقُوا اللَّهَ □ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٧) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ □ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نَقَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا □ اْعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى □ وَاتَّقُوا
اللَّهَ □ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (٨) ترجمه: (٣)

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ □ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ (٩) ترجمه: (٤)

ص: ١٠٨

۱- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که برای نماز بر می خیزید، صورت و دستها را تا آرنج بشویید. و سر و پاها را تا برآمدگی روی پا مسح کنید. و اگر جنب باشید، خود را بشویید (و غسل کنید). و اگر بیمار یا مسافر باشید، یا یکی از شما از محل پستی آمده (و قضای حاجت کرده)، یا با زنان آمیزش جنسی داشته اید، و آب (برای غسل یا وضو) نیافتید، بر زمین پاکی تیمم کنید. (به این طریق که) صورت [= پیشانی] و دست هایتان را با آن مسح کنید، خداوند نمی خواهد شما را در تنگنا قرار دهد. بلکه می خواهد شما را پاک سازد و نعمتش را بر شما تمام نماید. شاید شکر به جا آورید.

۲- و به یاد آورید نعمت خدا را بر شما، و پیمانی را که با تأکید از شما گرفت، آن زمان که گفتید: «شنیدیم و اطاعت کردیم». و از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید که خدا، از آنچه درون سینه هاست، آگاه است.

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! همواره برای خدا قیام کنید، و از روی عدالت، گواهی دهید. دشمنی با جمعیتی، شما را به گناه و ترک عدالت نکشاند. عدالت پیشه کنید، که به پرهیزگاری نزدیکتر است. و از (نافرمانی) خدا بپرهیزید، که خداوند از آنچه انجام می دهید، آگاه است.

۴- خداوند، به آنها که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، وعده آمرزش و پاداش بزرگی داده است.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۱۰) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ □ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۱) ترجمه: (۲)

□ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِيًّا □ وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ □ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ □ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ (۱۲) ترجمه: (۳)

فَبِمَا نَقَضَتْهُمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً □ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهَا □ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ □ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا □ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ □ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۱۳) ترجمه: (۴)

ص: ۱۰۹

- ۱- و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، آنان اهل دوزخند
- ۲- ای کسانی که ایمان آورده اید! نعمت خدا را بر خویشتان، به یاد آورید. آن زمان که گروهی (از دشمنان)، قصد داشتند دست به سوی شما دراز کنند (و شما را از میان بردارند)، اما خدا دستشان را از شما کوتاه کرد. از (مخالفت فرمان) خدا پرهیزید. و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند.
- ۳- خدا از بنی اسرائیل پیمان گرفت. و از آنها، دوازده نقیب [= سرپرست] برانگیختیم. و خداوند (به آنها) گفت: «من با شما هستم. اگر نماز را برپا دارید، و زکات را پردازید، و به پیامبران من ایمان بیاورید و آنها را یاری کنید، و به خدا قرض نیکویی دهید (و به نیازمندان کمک کنید)، گناهان شما را می بخشم و شما را در باغهای بهشتی، که نهرها از پای درختانش جاری است، وارد می کنم. اما هر کس از شما بعد از این کافر شود، از راه راست منحرف شده است.»
- ۴- ولی بخاطر پیمان شکنی آنها، از رحمت خویش دورشان ساختیم. و دلهای آنان را سخت و پرقساوت نمودیم. آنها کلمات الهی را از موردش تحریف می کنند. و بخشی از آنچه را به آنها گوشزد شده بود، فراموش کردند. و پیوسته از خیانتی (تازه) از آنها آگاه می شوی، مگر عده کمی از آنان. ولی از آنها در گذر و صرف نظر کن، که خداوند نیکوکاران را دوست می دارد.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصِيْرَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعِدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ □ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ (١٤) ترجمه: (١)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ □ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ (١٥) ترجمه: (٢)

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (١٦) ترجمه: (٣)

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ □ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا □ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا □ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ □ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٧) ترجمه: (٤)

ص: ١١٠

١- و از کسانی که می گفتند: «ما نصرانی (و یاور مسیح) هستیم» (نیز) پیمان گرفتیم. ولی آنها بخش مهمی از آنچه را به آنان تذکر داده شده بود به دست فراموشی سپردند. از این رو در میان آنها، تا روز قیامت، (و پایان دنیا) دشمنی و کینه افکندیم. و خداوند، (در قیامت) آنها را از (نتایج) اعمالشان آگاه خواهد ساخت.

٢- ای اهل کتاب! فرستاده ما، به سوی شما آمد، در حالی که بسیاری از حقایق کتاب آسمانی را که شما کتمان می کردید روشن می سازد. و از بسیاری از آن، (که در این زمان مصلحت نیست)، صرف نظر می نماید. (آری،) از طرف خدا، نور و کتاب روشنگری به سوی شما آمد.

٣- خداوند به برکت آن، کسانی را که از رضای او پیروی کنند، به راههای سلامت و امنیت، هدایت می کند. و به فرمانش، آنان را از ظلمت ها خارج ساخته به سوی نور می برد. و آنها را به سوی راه راست، هدایت می نماید.

٤- کسانی که گفتند: «خدا، همان مسیح بن مریم است»، به یقین کافر شدند. بگو: «اگر خدا بخواهد مسیح بن مریم و مادرش و همه کسانی را که روی زمین هستند هلاک کند، چه کسی می تواند مانع شود؟ (آری،) حکومت آسمانها و زمین، و آنچه میان آن دو قرار دارد از آن خداست. هر چه بخواهد، می آفریند. (حتی انسانی بدون پدر، مانند مسیح.) و خدا، بر هر چیزی تواناست.»

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ □ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ
مَن يَشَاءُ □ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا □ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ (۱۸) ترجمه: (۱)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِّنَ الرَّسُلِ أَن تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ □ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ □
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۹) ترجمه: (۲)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُوْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ
(۲۰) ترجمه: (۳)

يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَزْتَدُوا عَلَىٰ آذَانِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ (۲۱) ترجمه: (۴)

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَدْخُلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ (۲۲) ترجمه: (۵)

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَانكِسُوا ظُهُورَكُمُ فَالْتُمُوا السَّيْرَ □ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ (۲۳) ترجمه: (۶)

ص: ۱۱۱

۱- یهود و نصاری گفتند: «ما، فرزندان خدا و دوستان (خاص) او هستیم.» بگو: «پس چرا شما را در برابر گناهانتان مجازات می کند؟! بلکه شما هم انسانی هستید از خلوقات او. هر کس را بخواهد (و شایسته ببیند)، می بخشد. و هر کس را بخواهد (و سزاوار باشد)، مجازات می کند. و حکومت آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست، از آن اوست. و بازگشت (همه)، به سوی اوست.»

۲- ای اهل کتاب! پیامبر ما، پس از فاصله و فترتی میان پیامبران، به سوی شما آمد. در حالی که حقایق را برای شما بیان می کند. تا مبادا بگویید: «نه بشارت دهنده ای به سراغ ما آمد، و نه بیم دهنده ای.» هم اکنون، (پیامبر) بشارت دهنده و بیم دهنده، به سوی شما آمد. و خداوند بر هر چیزی تواناست.

۳- (یاد کنید) هنگامی را که موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من! نعمت خدا را بر خود به یاد آورید هنگامی که در میان شما، پیامبرانی قرار داد. (و از اسارت فرعونیان رهایی بخشید) و شما را حاکم و صاحب اختیار خود قرار داد. و به شما نعمتهایی داد که به هیچ یک از جهانیان نداده بود.

۴- ای قوم من! به سرزمین مقدسی که خداوند برای شما معین کرده، وارد شوید. و به پشت سر خود بازنگردید (و عقب نشینی نکنید) که زیانکار خواهید بود.»

۵- گفتند: «ای موسی! در آن جا، گروهی (نیرومند و) ستمگرند. و ماهرگز وارد آن نمی شویم تا آنها از آن خارج شوند. اگر آنها از آن خارج شوند، ما وارد خواهیم شد.»

۶- (ولی) دو نفر از مردان خدا ترس که خداوند به آنها، نعمت (عقل و ایمان و شجاعت) داده بود، گفتند: «شما (به یکباره) وارد دروازه (شهر آنان) شوید و هنگامی که وارد شدید، پیروز خواهید شد. و بر خدا توکل کنید اگر ایمان دارید.»

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَن نَدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا □ فَادْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ (٢٤) ترجمه: (١)

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي □ فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٢٥) ترجمه: (٢)

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ □ أَرْبَعِينَ سَنَةً □ يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ □ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٢٦) ترجمه: (٣)

□ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَى آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَا لَأَقْتُلَنَّكَ □ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ (٢٧) ترجمه: (٤)

لَئِن بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ □ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ (٢٨) ترجمه: (٥)

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ □ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ (٢٩) ترجمه: (٦)

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٣٠) ترجمه: (٧)

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُؤَارِي سَوْءَةَ أَخِيهِ □ قَالَ يَا وَيْلَتَا أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْءَةَ أَخِي □ فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ (٣١) ترجمه: (٨)

ص: ١١٢

١- (بنی اسرائیل) گفتند: «ای موسی! تا آنها در آن جا هستند، ما هرگز وارد نخواهیم شد. تو و پروردگارت بروید و (با آنان) بجنگید، ما همین جا نشسته ایم.»

٢- (موسی) گفت: «پروردگارا! من تنها اختیار خودم و برادرم را دارم، میان ما و این جمعیت گنهکار، جدایی بیفکن.»

٣- خداوند (به موسی) فرمود: «این سرزمین (مقدس)، تا چهل سال بر آنها ممنوع است (و به آن نخواهند رسید). پیوسته در زمین [= در این بیابان]، سرگردان خواهند بود. و درباره (سرنوشت) این جمعیت گنهکار، غمگین مباش.»

٤- و داستان دو فرزند آدم را به درستی بر آنها بخوان: هنگامی که هر کدام، کاری برای تقرب انجام دادند. آیا از یکی پذیرفته شد، و از دیگری پذیرفته نشد. (برادری که عملش مردود شده بود، به برادر دیگر) گفت: «به خدا سوگند تو را خواهم کشت!» (برادر دیگر) گفت: «(من چه گناهی دارم؟ زیرا) خدا، تنها از پرهیزگاران می پذیرد.»

٥- اگر تو برای کشتن من، دست دراز کنی، من هرگز به قتل تو دست نمی گشایم، چون من از خداوند که پروردگار جهانیان است می ترسم.

٦- من می خواهم تو بار گناه من و گناه خود را بر دوش کنی. و از دوزخیان گردی. و همین است سزای ستمکاران!»

٧- نفس سرکش، به تدریج او را به کشتن برادرش ترغیب کرد. و (سرانجام) او را کشت. و از زیانکاران شد.

٨- سپس خداوند زاغی را فرستاد که در زمین، جستجو (و کند و کاو) می کرد. تا به او نشان دهد چگونه جسد برادر خود را دفن کند. او گفت: «وای بر من! آیا من ناتوان تر از آن هستم که مانند این زاغ باشم و جسد برادرم را دفن کنم؟!» و سرانجام از ترس رسوایی، و بر اثر فشار وجدان از نادمان شد.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا □ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنْ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ (٣٢) ترجمه: (١)

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ □ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا □ وَلَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٣٣) ترجمه: (٢)

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ □ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣٤) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٣٥) ترجمه: (٤)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ □ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٣٦) ترجمه: (٥)

ص: ١١٣

١- به همین جهت، بر بنی اسرائیل مقرر داشتیم که هر کس، انسانی را بدون ارتکاب قتل یا فساد در روی زمین بکشد، چنان است که گویی همه انسانها را کشته. و هر کس، انسانی را از مرگ رهایی بخشد، چنان است که گویی به همه مردم حیات بخشیده است. و پیامبران ما، دلایل روشن برای آنان [= بنی اسرائیل] آوردند، اما بسیاری از آنها، پس از آن در روی زمین، تعدی و زیاده روی کردند.

٢- کیفر آنها که با خدا و پیامبرش به جنگ برمی خیزند، و برای فساد در روی زمین تلاش می کنند، (و با تهدید اسلحه، به جان و مال و ناموس مردم حمله می برند)، فقط این است که اعدام شوند. یا به دار آویخته گردند. یا دست و پای آنها، بعکس یکدیگر (چهار انگشت از دست راست و چهار انگشت از پای چپ)، بریده شود. و یا از سرزمین خود تبعید گردند. این رسوایی آنها در دنیا است. و در آخرت، مجازات بزرگی دارند.

٣- مگر کسانی که پیش از دست یافتن شما بر آنان، توبه کنند. پس بدانید (خدا توبه آنها را می پذیرد). خداوند آمرزنده و مهربان است.

٤- ای کسانی که ایمان آورده اید! از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید. و وسیله ای برای تقرب به او بجوید. و در راه او جهاد کنید، باشد که رستگار شوید.

٥- بیقین کسانی که کافر شدند، اگر تمام آنچه در زمین است و همانندش، از آن آنها باشد و همه آن را برای نجات از کیفر روز قیامت بدهند، از آنان پذیرفته نخواهد شد. و مجازات دردناکی خواهند داشت.

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا □ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ (۳۷) ترجمه: (۱)

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللَّهِ □ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۳۸) ترجمه: (۲)

فَمَنْ تَابَ مِن بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ □ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۳۹) ترجمه: (۳)

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ □ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۴۰) ترجمه: (۴)

□ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَمَّا يَخِزُّنَكَ الَّذِينَ يَسْتَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ □ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا □ سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ □ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ □ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا □ وَمَن يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَن تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا □ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَن يُطَهِّر قُلُوبَهُمْ □ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ □ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۴۱) ترجمه: (۵)

ص: ۱۱۴

- ۱- پیوسته می خواهند از دوزخ خارج شوند، ولی آنها نمی توانند از آن خارج گردند. و برای آنها مجازاتی پایدار است.
- ۲- دست مرد دزد و زن دزد را، به کیفر عملی که انجام داده اند، بعنوان یک مجازات الهی، (به مقدار چهار انگشت) قطع کنید. و خداوند توانا و حکیم است.
- ۳- و هر کس که پس از ستم کردن، توبه و جبران نماید، خداوند توبه او را می پذیرد. (و از این مجازات، معاف می شود). زیرا خداوند، آمرزنده و مهربان است.
- ۴- آیا نمی دانی که حکومت و مالکیت آسمانها و زمین تنها از آن خداست؟! هر کس را بخواهد (و سزاوار باشد)، کیفر می کند. و هر کس را بخواهد (وشایسته ببیند)، می بخشد. و خداوند بر هر چیزی توانا است.
- ۵- ای پیامبر! کسانی که در مسیر کفر شتاب می کنند و با زبان می گویند: «ایمان آورده ایم» و قلب آنها ایمان نیاورده، تو را اندوهگین ن سازند! و نیز گروهی از یهود که با دقت (به سخنان تو) گوش می دهند، تا دستاویزی برای تکذیب تو بیابند. آنها جاسوسان گروه دیگری هستند که خودشان نزد تو نیامده اند. آنها سخنان را از مفهوم اصلیش تحریف می کنند، و (به یکدیگر) می گویند: «اگر این (که ما می خواهیم) به شما داده شد (و محمد بر طبق خواسته شما داوری کرد)، بپذیرید. و گرنه (از او) دوری کنید.» (ولی) کسی را که خدا (بر اثر گناهان پی در پی او) بخواهد مجازات کند، نمی توانی در برابر خداوند از او دفاع کنی. آنها کسانی هستند که خدا نخواستند دلهايشان را پاک کند. در دنیا رسوایی، و در آخرت مجازات بزرگی نصیبشان خواهد شد.

سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ □ فَإِن جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ □ وَإِن تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَن يَضُرُّوكَ شَيْئًا □ وَإِن حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ □ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (٤٢) ترجمه: (١)

وَكَيفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ □ وَمَا أَوْلَيْكَ بِالْمُؤْمِنِينَ (٤٣) ترجمه: (٢)

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ □ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّاتُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ □ فَلَمَّا تَخَشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا □ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ (٤٤) ترجمه: (٣)

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ □ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ □ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٤٥) ترجمه: (٤)

ص: ١١٥

١- آنها با دقت (به سخنان تو) گوش می دهند تا (دستاویزی پیدا کنند و آن را) تکذیب نمایند. و بسیار مال حرام می خورند. ولی اگر نزد تو آمدند، در میان آنان داوری کن، یا (اگر صلاح دانستی) از آنان صرف نظر کن. و اگر از آنان صرف نظر کنی، به تو هیچ زبانی نمی رسانند. و اگر داوری کنی، با عدالت در میان آنها داوری کن، که خدا عدالت پیشگان را دوست دارد.

٢- چگونه تو را به داوری می طلبند؟! در حالی که تورات نزد ایشان است. و در آن، حکم خدا آمده است. (وانگهی) چرا پس از داوری، (از حکم تو،) روی می گردانند؟! آنها مؤمن نیستند.

٣- ما تورات را نازل کردیم در حالی که در آن، هدایت و نوری بود. و پیامبران (بنی اسرائیل)، که در برابر فرمان خدا تسلیم بودند، با آن برای یهود حکم می کردند. و (همچنین) علما و دانشمندان (الهی) بر اساس کتاب خداوند که به آنها سپرده شده و بر آن گواه بودند، داوری می نمودند. بنابراین، (بخاطر داوری بر طبق آیات الهی)، از مردم نترسید، و از (نافرمانی) من بترسید. و آیات مرا به بهای ناچیزی نفروشید. و آنها که به آنچه خدا نازل کرده حکم نمی کنند، کافرند.

٤- و بر آنها [= بنی اسرائیل] در آن [= تورات]، مقرر داشتیم که جان در مقابل جان، و چشم در مقابل چشم، و بینی در برابر بینی، و گوش در مقابل گوش، و دندان در برابر دندان، قصاص می شود. و جراحات نیز، قصاص دارد. و اگر کسی از قصاص، در گذرد، کفاره (گناهان) او محسوب می شود. و هر کس به آنچه خدا نازل کرده حکم نکند، ستمکار است.

وَقَفَيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَأَتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ (٤٦) ترجمه: (١)

وَلِيُحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ □ وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (٤٧) ترجمه: (٢)

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ □ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ □ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا حَيَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ □ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا □ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ □ فَاشْتَبِهُوا الْخَيْرَاتِ □ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٤٨) ترجمه: (٣)

وَأَنْ أَحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ □ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحِدَهُمْ أَنْ يَفْتِنُواكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ □ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ □ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ (٤٩) ترجمه: (٤)

أَفْحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ □ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ (٥٠) ترجمه: (٥)

ص: ١١٦

۱- و در پی آنها [= پیامبران پیشین]، عیسی بن مریم را فرستادیم در حالی که تورات را که پیش از او فرستاده شده بود تصدیق داشت. وانجیل را به او دادیم که در آن، هدایت و نوری بود. و تورات را، که قبل از آن بود، تصدیق می کرد. و هدایت و موعظه ای برای پرهیزگاران بود.

۲- اهل انجیل (و پیروان مسیح) نیز باید مطابق آنچه خداوند در آن نازل کرده حکم کنند. و کسانی که بر طبق آنچه خدا نازل کرده حکم نمی کنند، فاسقند.

۳- و این کتاب [= قرآن] را به حق بر تو نازل کردیم، در حالی که کتب پیشین را تصدیق می کند و با آنها هماهنگ است، و نگاهبان و حاکم بر آنهاست. پس بر طبق آنچه خدا نازل کرده، در میان آنها حکم کن و از هوا و هوسهای آنان پیروی نکن. و از احکام الهی، روی مگردان. ما برای هر کدام از شما (امت ها)، آیین و طریقه روشنی قرار دادیم. و اگر خدا می خواست، همه شما را امت واحدی قرار می داد. ولی خدا می خواهد شما را در آنچه به شما ارزانی داشته بیازماید. (و استعدادهای مختلف شما را پرورش دهد) پس در نیکیها بر یکدیگر سبقت جوید. بازگشت همه شما، به سوی خداست. و از آنچه در آن اختلاف می کردید. (در قیامت) به شما خبر خواهد داد.

۴- و در میان آنها [= اهل کتاب]، طبق آنچه خداوند نازل کرده، داوری کن. و از هوسهای آنان پیروی مکن. و از آنها برحذر باش، مبدا تو را نسبت به بخشی از آنچه خداوند بر تو نازل کرده، منحرف سازند. و اگر آنها (از حکم و داوری تو)، روی گردانند، بدان که خداوند می خواهد آنان را بخاطر پاره ای از گناهانشان مجازات کند. و بسیاری از مردم فاسقند.

۵- آیا آنها حکم جاهلیت را (از تو) می خواهند؟! و چه کسی بهتر از خدا، برای قومی که اهل ایمان و یقین هستند، حکم می کند؟!

□ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ □ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ □ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ □ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٥١) ترجمه: (١)

فَسَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰ أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ □ فَعَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهِ فَيُضْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرَوْا فِي أَنفُسِهِمْ نَادِمِينَ (٥٢) ترجمه: (٢)

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ □ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ □ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ (٥٣) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِيَ اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ □ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ □ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٥٤) ترجمه: (٤)

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ (٥٥) ترجمه: (٥)

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهُ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ (٥٦) ترجمه: (٦)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُورًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ أَوْلِيَاءَ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (٥٧) ترجمه: (٧)

ص: ١١٧

١- ای کسانی که ایمان آورده اید! یهود و نصاری را دوست و تکیه گاه خود، انتخاب نکنید. آنها اولیای یکدیگرند. و کسانی که از شما با آنان دوستی کنند، از آنها هستند. خداوند، گروه ستمکاران را هدایت نمی کند.

٢- (ولی) کسانی را که در دلهایشان بیماری است می بینی که در (دوستی با) آنان، بر یکدیگر پیشی می گیرند، و می گویند: «می ترسیم حادثه ای برای ما پیش آید (و نیاز به کمک آنها داشته باشیم).» چه بسا خداوند پیروزی یا حادثه ای از سوی خود (به نفع مسلمانان) پیش آورد. و این گروه، از آنچه در دل پنهان داشتند، پشیمان گردند.

٣- کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «آیا اینها [= منافقان] همان کسانی هستند که با نهایت تاکید به خدا سوگند یاد کردند که با شما هستند؟! (ولی) اعمالشان نابود گشت، و زیانکار شدند.

٤- ای کسانی که ایمان آورده اید! هر کس از شما، از آیین خود باز گردد، (به خدا زبانی نمی رساند). خداوند گروهی را می آورد که آنها را دوست دارد و آنان (نیز) او را دوست دارند. در برابر مؤمنان متواضع، و در برابر کافران سرسخت و نیرومندند. در راه خدا جهاد می کنند، و از سرزنش هیچ ملامتگری هراسی ندارند. این، فضل خداست که آن را به هر کس بخواهد (و شایسته ببیند) می دهد. و فضل و احسان خداوند، گسترده و (او به همه چیز) داناست.

٥- سرپرست و ولی شما، تنها خداست و پیامبر او و کسانی که ایمان آورده اند. همانها که نماز را بر پا می دارند، و در حال رکوع، زکات می دهند.

٦- و کسانی که ولایت خدا و پیامبر او و افراد با ایمان را بپذیرند، (پیروزند). زیرا حزب خدا [= گروه خداپرستان] پیروزند.

۷- ای کسانی که ایمان آورده اید! افرادی که آیین شما را به باد استهزا و بازی می گیرند از اهل کتاب و مشرکان را ولی خود انتخاب نکنید. و از (نافرمانی) خدا بپرهیزید اگر ایمان دارید.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُؤًا وَلَعِبًا ۖ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُونَ (۵۸) ترجمه: (۱)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقُمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ (۵۹) ترجمه: (۲)

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ مِّنْ ذَٰلِكَ مُتَّبِعَةً عِنْدَ اللَّهِ ۖ مَنْ لَّعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرْدَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ ۖ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ (۶۰) ترجمه: (۳)

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ (۶۱) ترجمه: (۴)

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ ۖ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۶۲) ترجمه: (۵)

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّائِيُّونَ وَالْأَنْجَارُ عَن قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ ۖ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ (۶۳) ترجمه: (۶)

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ ۖ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا ۖ بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ ۖ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۖ وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعِدَاوَةَ وَالْبُغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۖ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ ۖ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا ۖ وَاللَّهُ لَأَ يُجِبُّ الْمُفْسِدِينَ (۶۴) ترجمه: (۷)

ص: ۱۱۸

۱- هنگامی که (مردم را) به نماز فرا می خوانید، آن را به مسخره و بازی می گیرند. این بخاطر آن است که آنها گروهی نابخردند.

۲- بگو: «ای اهل کتاب! آیا بر ما خرده می گیرید؟! مگر جز این است که ما به خداوند یگانه، و به آنچه بر ما نازل شده، و به آنچه پیش از این نازل گردیده، ایمان آورده ایم، در حالی که بیشتر شما، از راه حق، خارج شده اید».

۳- بگو: «آیا شما را از جایگاه و کفیری که نزد خدا بدتر از این است، با خبر کنم؟ کسانی که خداوند آنها را از رحمت خود دور ساخته، و مورد خشم قرار داده، و بعضی از آنها را به صورت میمون ها و خوک ها قرار داده. و در بندگی طاغوت در آمده اند. موقعیت و جایگاه آنها، بدتر است. و از راه راست، گمراهترند».

۴- هنگامی که نزد شما می آیند، می گویند: «ایمان آورده ایم.» (امیاً) با کفر وارد شده اند، و با کفر خارج شده اند. و خداوند، از آنچه کتمان می کردند، آگاهتر است.

۵- بسیاری از آنان را می بینی که در گناه و تعدی، و خوردن مال حرام، شتاب می کنند. چه بد و ناپسند است کاری که انجام می دادند.

۶- چرا دانشمندان و علما (ی یهود و نصارا)، آنها را از سخنان گناه آمیز و خوردن مال حرام، نهی نمی کنند؟! چه بد و ناپسند است عملی که انجام می دادند!

۷- و یهود گفتند: «دست خدا بسته است.» دستهایشان بسته باد! و بخاطر آنچه گفتند، از رحمت (الهی) دور شوند! بلکه هر دو دست (قدرت) او، گشاده است. هرگونه بخواهد، می بخشد. ولی این آیات، که از طرف پروردگارت بر تو نازل شده،

بر طغیان و کفر بسیاری از آنها می افزاید. و ما در میان آنها تا روز قیامت عداوت و دشمنی افکندیم. هر زمان آتش جنگی (در برابر شما) افروختند، خداوند آن را خاموش ساخت. و برای فساد در زمین، تلاش می کنند. و خداوند، مفسدان را دوست ندارد.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَرْنَا عَنْهُمْ سِنَّاتِهِمْ وَلَدْخَلْنَاَهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٦٥) ترجمه: (١)

وَلَوْ أَنَّهُمْ آفَاقُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ □ مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ □ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ (٦٦) ترجمه: (٢)

□ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ □ وَإِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ □ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ □ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٦٧) ترجمه: (٣)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسَيُؤَمِّرُ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ □ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا □ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٦٨) ترجمه: (٤)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَى مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٦٩) ترجمه: (٥)

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَرُسَيْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا □ كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ (٧٠) ترجمه: (٦)

ص: ١١٩

١- و اگر اهل کتاب ایمان می آوردند و تقوا پیشه می کردند، گناهان آنها را می بخشیدیم. و آنها را در باغهای پر نعمت بهشت، وارد می ساختیم.

٢- و اگر آنان، تورات و انجیل و آنچه را از سوی پروردگارشان بر آنها نازل شده [=قرآن] برپا می داشتند، از آسمان و زمین، روزی می خوردند. جمعی از آنها، معتدل و میانه رو هستند. ولی بیشتر آنها اعمالشان بد است.

٣- ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است، به طور کامل (به مردم) ابلاغ کن. و اگر چنین نکنی، رسالت او را انجام نداده ای. خداوند تو را از (خطرات احتمالی) مردم، حفظ می کند. و خداوند، گروه کافران (لجوج) را هدایت نمی کند.

٤- بگو: «ای اهل کتاب! شما هیچ جایگاهی (نزد خداوند) ندارید، مگر این که تورات و انجیل و آنچه را از طرف پروردگارتان بر شما نازل شده است، برپا دارید.» ولی به یقین آنچه بر تو از سوی پروردگارت نازل شده (نه تنها مایه بیداری آنها نمی گردد، بلکه) بر طغیان و کفر بسیاری از آنها می افزاید. بنابراین، از این (مخالفت و انحراف) گروه کافران غمگین مباش.

٥- کسانی که (به پیامبر اسلام) ایمان آوردند، و کسانی که به آیین یهود گرویدند و صابئان [=پیروان یحیی] و نصاری، هر کدام که به خداوند یگانه و روز بازپسین، ایمان بیاورند، و کارهای شایسته انجام دهند، نه ترسی بر آنهاست، و نه اندوهگین می شوند.

٦- ما از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم. و پیامبرانی به سوی آنها فرستادیم. (ولی) هر زمان پیامبری چیزی بر خلاف هوای نفس

آنها می آورد، عده ای را تکذیب می کردند. و عده ای را می کشتند.

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِئْتَهُ فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِّنْهُمْ □ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (۷۱) ترجمه: (۱)

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ □ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ □ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ □ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (۷۲) ترجمه: (۲)

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثُ ثَلَاثٍ □ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهٌ وَاحِدٌ □ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۷۳) ترجمه: (۳)

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ □ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۷۴) ترجمه: (۴)

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ □ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ □ انظُرْ كَيْفَ بُيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (۷۵) ترجمه: (۵)

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَّا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا □ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۷۶) ترجمه: (۶)

ص: ۱۲۰

۱- آنها گمان کردند مجازاتی در کار نخواهد بود. از این رو (از دیدن حقایق) نابینا و (از شنیدن سخنان حق)، ناشنوا شدند. سپس (بیدار گشتند، و) خداوند توبه آنها را پذیرفت. دیگر بار (در خواب غفلت فرو رفتند، و) بسیاری از آنها کور و کر شدند. و خداوند، به آنچه انجام می دهند، بیناست.

۲- کسانی که گفتند: «خداوند همان مسیح فرزند مریم است»، بیقین کافر شدند، (با این که خود) مسیح گفت: «ای بنی اسرائیل! خداوند یگانه را، که پروردگار من و شماست، پرستش کنید. زیرا هر کس همتایی برای خدا قرار دهد، خداوند بهشت را بر او حرام کرده. و جایگاه او دوزخ است. و برای ستمکاران، هیچ یار و یآوری نیست.»

۳- کسانی که گفتند: «خداوند، یکی از سه خداست» بیقین کافر شدند. هیچ معبودی جز معبود یگانه نیست. و اگر از آنچه می گویند دست برندارند، عذاب دردناکی به کافران آنها (که روی این عقیده ایستادگی کنند)، خواهد رسید.

۴- آیا به سوی خدا باز نمی گردند، و از او طلب آمرزش نمی کنند؟! (در حالی که) خداوند آمرزنده و مهربان است.

۵- مسیح فرزند مریم، فقط پیامبر (خدا) بود. پیش از وی نیز، پیامبرانی بودند. مادرش، زن بسیار راستگویی بود. هر دو، غذا می خوردند. (با این حال، چگونه ادعای الوهیت مسیح و پرستش مریم را دارید؟! بنگر چگونه نشانه ها (ی حق) را برای آنها آشکار می سازیم. سپس بنگر چگونه از حق منحرف می شوند!

۶- بگو: «آیا جز خدا چیزی را می پرستید که مالک سود و زیانی برای شما نیست؟! و خداوند، شنوا و داناست.»

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ (۷۷)
ترجمه: (۱)

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ □ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ (۷۸) ترجمه: (۲)

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ □ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۷۹) ترجمه: (۳)

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا □ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ (۸۰)
ترجمه: (۴)

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا لَهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (۸۱) ترجمه: (۵)

□ لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا □ وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى □
ذَلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قَسِيصِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ (۸۲) ترجمه: (۶)

ص: ۱۲۱

۱- بگو: «ای اهل کتاب! در دین خود، غلو (و زیاده روی) نکنید. و غیر از حق نگویید. و از هوسهای گروهی که بیشتر گمراه شدند و بسیاری را گمراه کردند و از راه راست منحرف گشتند، پیروی نمایید.»

۲- کافران بنی اسرائیل، بر زبان داود و عیسی بن مریم، لعن (و نفرین) شدند. این بخاطر آن بود که نافرمانی کرده، و تجاوز می نمودند.

۳- آنها از اعمال زشتی که انجام می دادند، یکدیگر را نهی نمی کردند. چه بدکاری انجام می دادند!

۴- بسیاری از آنها را می بینی که کافران (و بت پرستان) را دوست و تکیه گاه خود قرار می دهند نفس (سرکش) آنها، چه بد اعمالی از پیش برای (قیامت) آنها فرستاد، که نتیجه آن، خشم خداوند بود. و در عذاب (الهی) جاودانه خواهند ماند.

۵- و اگر به خدا و پیامبر و آنچه بر او نازل شده، ایمان می آوردند، (هرگز) آنان [= کافران] را به دوستی انتخاب نمی کردند. ولی بسیاری از آنها فاسقند.

۶- به یقین از میان مردم، یهود و مشرکان را سرسخت ترین دشمن نسبت به مؤمنان خواهی یافت. و بیشترین دوستی و محبت نسبت به مؤمنان را در کسانی می یابی که می گویند: «ما نصارا هستیم». این بخاطر آن است که بعضی از آنها عالمانی روحانی یا تارک دنیا هستند. و آنها (در برابر حق) تکبر نمیورزند.

وَإِذَا سَجَعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ □ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (۸۳) ترجمه: (۱)

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ (۸۴) ترجمه: (۲)

فَأَتَاهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا □ وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (۸۵) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۸۶) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْرِمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا □ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (۸۷) ترجمه: (۵)

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا □ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ (۸۸) ترجمه: (۶)

لَمَّا يُؤَاخِذْكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذْكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْأَيْمَانَ □ فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ □ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَّةً يَوْمَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ □ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ □ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ □ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۸۹) ترجمه: (۷)

ص: ۱۲۲

۱- و هر زمان آیاتی را که بر پیامبر (اسلام) نازل شده بشنوند، چشمان آنها را می بینی که از شوق حقیقتی که دریافته اند اشک می ریزد، در حالی که می گویند: « پروردگارا! ایمان آوردیم. پس ما را با گواهان (و شاهدان حق، در زمره یاران محمد) بنویس.

۲- (و می گویند:) چرا ما به خدا و آنچه از حق به ما رسیده است، ایمان نیاوریم، در حالی که آرزو داریم پروردگارمان ما را در زمره صالحان قرار دهد؟!»

۳- خداوند بخاطر این سخن، به آنها باغهای بهشتی پاداش داد که از پای درختانش، نهرها جاری است. جاودانه در آن خواهند ماند. و این است جزای نیکوکاران!

۴- و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، همانها اهل دوزخند.

۵- ای کسانی که ایمان آورده اید! چیزهای پاکیزه را که خداوند برای شما حلال کرده است، حرام نشمرید. و از حد، تجاوز ننمایید. زیرا خداوند متجاوزان را دوست نمی دارد.

۶- و از روزی های حلال و پاکیزه ای که خداوند به شما داده است، بخورید و از (مخالفت) خداوندی که به او ایمان دارید، پرهیزید.

۷- خداوند شما را بخاطر سوگندهایی که بدون توجه یاد می کنید مؤاخذه نمی کند. ولی در برابر سوگندهایی که (از روی اراده) محکم کرده اید، مؤاخذه می نماید. کفار این گونه سوگندها، اطعام ده نفر مستمند، از غذاهایی است که غالباً به خانواده خود می دهید. یا لباس پوشاندن بر آن ده نفر. و یا آزاد کردن یک برده. و هرکس که نمی توند، باید سه روز روزه

بگیرد. این، کفّاره سوگندهای شماس‌ت به هنگامی که سوگند یاد می‌کنید (و مخالفت می‌نمایید). و سوگندهای خود را حفظ کنید (و نشکنید). خداوند آیات خود را این چنین برای شما بیان می‌کند، شاید شکر به جا آورید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٩٠) ترجمه: (١)

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعِدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ □ فَهَلْ أَنتُمْ مُنْتَهُونَ (٩١) ترجمه: (٢)

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا □ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٩٢) ترجمه: (٣)

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا □ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (٩٣) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بَشِيءً مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ □ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٩٤) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ □ وَمَن قَتَلَهُ مِنكُم مُّتَعَمَّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكُمْ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ □ عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ □ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمِ اللَّهُ مِنْهُ □ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ (٩٥) ترجمه: (٦)

ص: ١٢٣

١- ای کسانی که ایمان آورده اید! شراب و قمار و بتها و ازلام [= نوعی بخت آزمایی]، پلید و از عمل شیطان است، از آن دوری کنید تا رستگار شوید.

٢- شیطان می خواهد بوسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند، و شما را از یاد خدا و از نماز باز دارد. آیا (با این همه زیان و فساد، و با این نهی اکید)، خودداری خواهید کرد؟!

٣- اطاعت کنید خدا را و اطاعت کنید پیامبر (خدا) را. و (از نافرمانی) برحذر باشید. و اگر سرپیچی کنید، (مستحق مجازات خواهید بود. و) بدانید بر پیامبر ما، جز ابلاغ آشکار، نیست.

٤- بر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، گناهی در آنچه (قبل از نزول حکم تحریم شراب) خورده اند نیست. هرگاه تقوا پیشه کنند، و ایمان آورند، و اعمال صالح انجام دهند. سپس تقوا پیشه کنند و ایمان آورند. سپس تقوا پیشه کنند و نیکی نمایند. و خداوند، نیکوکاران را دوست می دارد.

٥- ای کسانی که ایمان آورده اید! خداوند شما را با شکارهایی که (در حال احرام به شما نزدیک می شوند، به طوری که) دستها و نیزه هایتان به آن می رسد، می آزماید. تا مشخص کند چه کسی با ایمان به غیب از خدا می ترسد. و هر کس بعد از آن تجاوز کند، مجازات دردناکی خواهد داشت.

٦- ای کسانی که ایمان آورده اید! در حال احرام، شکار نکنید. و هر کس از شما از روی عمد آن را به قتل برساند، باید کفاره ای معادل آن از چهارپایان بدهد. (کفاره ای) که دو نفر عادل از شما، معادل بودن آن را تصدیق کنند. و بصورت قربانی به (حریم) کعبه برسد. یا (به جای قربانی)، با اطعام مستمندان کفاره دهد. یا معادل آن، روزه بگیرد، تا کیفر کار خود

را بچشد. خداوند گذشته را عفو کرده است. و هر کس تکرار کند، خدا او را مجازات می کند. و خداوند، توانا و دارای مجازات است.

أَحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلنَّاسِ ۖ وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمُّمَ حُرْمًا ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۹۶)
ترجمه: (۱)

ۖ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَيْدَى وَالْقَلَائِدَ ۖ ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۹۷) ترجمه: (۲)

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۖ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۹۸) ترجمه: (۳)

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ (۹۹) ترجمه: (۴)

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۱۰۰) ترجمه: (۵)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنَ أَشْيَاءٍ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ تَسْوُكُمْ ۖ وَإِن تَسَأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنزَّلَ الْقُرْآنُ تُبَدَّلَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ
حَلِيمٌ (۱۰۱) ترجمه: (۶)

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ (۱۰۲) ترجمه: (۷)

مِمَّا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرِهِ وَلَا سَابِغِهِ وَلَا وَصِيْلِهِ وَلَا حَامٍ ۖ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَقْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۖ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ (۱۰۳)
ترجمه: (۸)

ص: ۱۲۴

-
- ۱- صید دریایی و طعام آن برای شما و کاروانیان حلال است. تا (در حال احرام نیز) از آن بهره مند شوید. ولی تا زمانی که محرم هستید، شکار صحرایی برای شما حرام است. و از (نافرمانی) خدایی که به سوی او محشور می شوید، پرهیزید!
  - ۲- خداوند، کعبه - بیت الحرام - را وسیله ای برای استواری و سامان بخشیدن به کار مردم قرار داده. و همچنین ماه حرام، و قربانیهای بی نشان، و قربانیهای نشاندار را. این گونه احکام بخاطر آن است که بدانید خداوند، آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، می داند. و بدانید خدا بر هر چیزی داناست.
  - ۳- بدانید خدا دارای مجازات شدید، و (در عین حال) آمرزنده و مهربان است.
  - ۴- پیامبر وظیفه ای جز رساندن پیام (الهی) ندارد. (و مسؤول اعمال شما نیست). و خداوند آنچه را آشکار می کنید، و آنچه را پنهان می دارید می داند.
  - ۵- بگو: «هیچ گاه) ناپاک و پاک مساوی نیستند. هر چند فزونی ناپاکها، تو را به شگفتی اندازد. از (مخالفت) خدا پرهیزید ای صاحبان خرد، تا رستگار شوید.»
  - ۶- ای کسانی که ایمان آورده اید! از چیزهایی که اگر برای شما آشکار گردد، شما را در رنج می افکند، سؤال نکنید. و اگر به هنگام نزول قرآن، از آنها سؤال کنید، برای شما آشکار می شود. خداوند آنها را (برای سهولت) نادیده گرفته است. و خداوند، آمرزنده و دارای حلم است.

۷- جمعی از پیشینیان شما، از چنان اموری سؤال کردند. و سپس با آن به مخالفت برخاستند. (ممکن است شما هم چنین سرنوشتی پیدا کنید).

۸- خداوند هیچ گونه «بحیره» و «سائبه» و «وصیله» و «حام» قرار نداده است [= اشاره به چهار نوع از حیوانات اهلی که در زمان جاهلیت، استفاده از آنها را به عللی حرام می دانستند. و این بدعت، در اسلام ممنوع شد.] ولی کسانی که کافر شدند، بر خدا دروغ می بندند. و بیشتر آنها درک نمی کنند.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۖ أُولَٰئِكَ كَانُوا آبَاءَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ (۱۰۴) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسِكُمْ ۖ لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ ۖ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ ۖ تَحْسِبُونَهُمَا مِنَ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَأَنْشُرِي بِهِ نَمْنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَّمِنَ الْآثِمِينَ (۱۰۶) ترجمه: (۳)

فَإِنْ عُرِّيَ عَلَىٰ أُنْفُسِهِمَا اسْتَحَقَّ إِثْمًا ۖ فَمَا آخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لَّمِنَ الظَّالِمِينَ (۱۰۷) ترجمه: (۴)

ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَحَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعِيدٌ أَيْمَانِهِمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمِعُوا ۖ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (۱۰۸) ترجمه: (۵)

ص: ۱۲۵

۱- هنگامی که به آنها گفته شود: «به سوی آنچه خدا نازل کرده، و به سوی پیامبر بیاید»، می گویند: «آنچه پدران خود را بر آن یافته ایم، ما را بس است». آیا اگر پدران آنها چیزی نمی دانستند، و هدایت نیافته بودند (باز هم باید از آنها پیروی کنند)؟!

۲- ای کسانی که ایمان آورده اید! مراقب خود باشید. اگر شما هدایت یافته باشید، گمراهی کسانی که گمراه شده اند، به شما زبانی نمی رساند. بازگشت همه شما به سوی خداست. و شما را به آنچه انجام می دادید، آگاه می سازد.

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که مرگ یکی از شما فرا رسد، در موقع وصیت باید از میان شما، دو نفر عادل را به شهادت بطلبید. یا اگر مسافرت کردید، و مصیبت مرگ شما فرا رسید، (و در آن جا مسلمانی نیافتید)، دو نفر از غیر خودتان را (به گواهی بطلبید). و اگر (به هنگام ادای شهادت، در راستگویی آنها) شک کردید، آنها را بعد از نماز نگاه می دارید تا سوگند یاد کنند که: «ما حاضر نیستیم حق را به چیزی بفروشیم، هر چند در مورد خویشاوندان ما باشد. و شهادت الهی را کتمان نمی کنیم، که در این صورت، از گناهکاران خواهیم بود»

۴- و اگر اطلاعی حاصل شود که آن دو، مرتکب گناهی شده اند (و حق را کتمان کرده اند)، دو نفر از کسانی که نسبت به میت، اولی هستند، به جای آنها قرار می گیرند، و به خدا سوگند یاد می کنند که: «گواهی ما، از گواهی آن دو، به حق نزدیکتر است. و ما تجاوزی نکرده ایم. که اگر چنین کرده باشیم، از ستمکاران خواهیم بود»

۵- این کار، نزدیکتر است به این که (از خدا بترسند و) گواهی بحق دهند، یا بترسند که (دروغشان نزد مردم فاش گردد. و) سوگندهایی جای سوگندهای آنها را بگیرد. از (مخالفت) خدا بپرهیزید، و گوش فرا دهید. و خداوند، گروه فاسقان را هدایت نمی کند.

□ يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمْ □ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا □ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (۱۰۹) ترجمه: (۱)

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا □ وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ □ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي □ وَتُبْرِئُ الْمَأْكَمَةَ وَالْمَبْرَصَ بِإِذْنِي □ وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي □ وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ (۱۱۰) ترجمه: (۲)

وَإِذْ أُوحِيَتْ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۳)

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ □ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۱۲) ترجمه: (۴)

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتُنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ (۱۱۳) ترجمه: (۵)

ص: ۱۲۶

۱- (به یاد آورید) روزی را که خداوند، پیامبران را جمع می کند، و می گوید: «(در برابر دعوت شما)، چه پاسخی به شما داده شد؟»، می گویند: «ما چیزی نمی دانیم. تو خود، دانای همه اسرار نهان هستی.»

۲- (به خاطر بیاور) هنگامی را که خداوند به عیسی بن مریم گفت: یاد کن نعمتم را که به تو و مادرت بخشیدم. زمانی که تو را با «روح القدس» تأیید کردم. که در گاهواره و نیز در حال میانسالی، با مردم سخن می گفتم. و هنگامی را که کتاب و حکمت و تورات و انجیل را به تو آموختم. و هنگامی را که به اذن من، از گل چیزی به صورت پرنده می ساختی، و در آن می دمیدی، و به اذن من، پرنده ای می شد. و کور مادرزاد، و مبتلا به بیماری پسی را به اذن من، شفا می دادی. و هنگامی که مردگان را به اذن من زنده می کردی. و هنگامی که بنی اسرائیل را از آسیب رساندن به تو، باز داشتیم. در آن زمان که دلایل روشن برای آنها آوردی، ولی جمعی از کافران آنها گفتند: «اینها جز سحر آشکار نیست.»

۳- و (به یاد آور) زمانی را که به حواریون وحی فرستادم که: «به من و فرستاده من، ایمان بیاورید». آنها گفتند: «ایمان آوردیم، و گواه باش که ما مسلمانیم.»

۴- در آن هنگام که حواریون گفتند: «ای عیسی بن مریم! آیا پروردگارت می تواند مانده ای از آسمان بر ما نازل کند؟» او (در پاسخ) گفت: «از (شک و تردید در قدرت) خدا بپرهیزید اگر با ایمان هستید!»

۵- گفتند: «(شک نداریم، ولی) می خواهیم از آن بخوریم، و دلهای ما (به رسالت تو) مطمئن گردد. و بدانیم به ما راست گفته ای. و بر آن، گواه باشیم.»

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ □ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (۱۱۴) ترجمه: (۱)

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ □ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ مَنكُم فَأِنِّي أَعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ (۱۱۵) ترجمه: (۲)

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّبِعُونِي وَأَطِئُوا أَمْرِي إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ □ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ □ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ □ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ □ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (۱۱۶) ترجمه: (۳)

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مِمَّا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ آعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ □ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ □ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ □ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (۱۱۷) ترجمه: (۴)

إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ □ وَإِنْ تُعْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱۱۸) ترجمه: (۵)

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ □ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا □ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ □ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۱۱۹) ترجمه: (۶)

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ □ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۲۰) ترجمه: (۷)

ص: ۱۲۷

۱- عیسی بن مریم گفت: «خداوندا! ای پروردگارا! از آسمان مائده ای بر ما نازل کن. تا عیدی برای اول و آخر ما، و نشانه ای از تو باشد. و به ما روزی ده. تو بهترین روزی دهندگانی.»

۲- خداوند (دعای او را مستجاب کرد. و) فرمود: «من آن را بر شما نازل می کنم. ولی هر کس از شما بعد از آن کافر گردد (و راه انکار پوید)، او را به گونه ای مجازات می کنم که هیچ کس از جهانیان را چنان مجازات نکرده باشم!»

۳- و (به یاد آورید) آنگاه که خداوند به عیسی بن مریم می گوید: «آیا تو به مردم گفتی که من و مادرم را بعنوان دو معبود در برابر خدای یکتا انتخاب کنید؟!»، او می گوید: «متزهی تو! من حق ندارم آنچه را که شایسته من نیست، بگویم! اگر چنین سخنی را گفته باشم، تو می دانی. تو از آنچه در روح و جان من است، آگاهی. و من از آنچه در ذات (پاک) توست، آگاه نیستم. بیقین تنها تو دانای همه اسرار نهان هستی.»

۴- من، جز آنچه مرا به آن فرمان دادی، چیزی به آنها نگفتم. (به آنها گفتم): خداوندی را بپرستید که پروردگار من و پروردگار شماست. و تا زمانی که در میان آنها بودم، گواه بر (اعمال) آنها بودم. ولی هنگامی که مرا از میانشان برگرفتی، تو خود مراقب آنها بودی. و تو بر هر چیز، گواهی.

۵- (با این حال)، اگر آنها را مجازات کنی، بندگان تو نیستند. (و اختیار آنها به دست توست). و اگر آنان را ببخشی، توانا و حکیمی. (نه کیفر تو نشانه بی حکمتی است، و نه بخشش تو نشانه ناتوانی)»

۶- خداوند می گوید: «این (همان) روزی است که راستی راستگویان، به آنها سود می بخشد. برای آنها باغهای بهشتی است

که نه‌ها از پای درختان آن می‌گذرد، و تا ابد، جاودانه در آن می‌مانند. خداوند از آنها خشنود است، و آنها نیز، از او خشنودند. این، (همان) رستگاری بزرگ است.»

۷- حکومت و مالکیت آسمانها و زمین و آنچه در آنهاست، تنها از آن خداست. و او بر هر چیزی تواناست.

۶- انعام [احشام و چهارپایان]

در قسمتهائی از آیات ۱۳۶ تا ۱۴۴ و رسوم و سنت های جاهلی را در باره گاو و گوسفند و شتر و بز و قربانی و گوشت آن بیان کرده و در اصلاح عقائد انحرافی آنان در مورد این حیوانات کوشیده است. تلاش همیشگی قرآن در اصلاح «عقیده» انسان بخصوص در مورد الوهیت و عبودیت، در این سوره روشن است و در همین باره به مسائلی از قبیل توحید و نبوت و معاد و احتجاج با مشرکین و برخی وظائف شرعی پرداخته است. این سوره ۱۶۵ آیه دارد و جز ۶ آیه، بقیه در مکه و قبل از هجرت نازل شده است و بنا به نقلی آیات ۲۰، ۲۳، ۹۱، ۹۳، ۱۱۴، ۱۴۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، از این سوره، مکی است. این سوره، پس از سوره «حجر» نازل شده است.

سوره الأنعام با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ □ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ (۱)
ترجمه: (۱)

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا □ وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ □ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ (۲) ترجمه: (۲)

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ □ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (۴) ترجمه: (۴)

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ □ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۵) ترجمه: (۵)

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَوْمٍ مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمْكِنْ لَهُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ (۶) ترجمه: (۶)

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ (۷) ترجمه: (۷)

وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ □ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ لَفَضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ (۸) ترجمه: (۸)

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* حمد و سپاس، مخصوص خداوندی است که آسمانها و زمین را آفرید، و ظلمتها و نور را پدید آورد. اما کافران برای پروردگار خود، همتا و شبیه قرار می دهند (با این که دلایل توحید و یگانگی او، در آفرینش جهان آشکار است).

۲- او کسی است که شما را از گل آفرید. سپس مدتی مقرر داشت (تا انسان تکامل یابد). و اجل (و مرگ) حتمی نزد اوست (و فقط او از آن آگاه است). سپس شما (در یگانگی و قدرت او)، تردید می کنید.

۳- در آسمانها و زمین. خداوند یگانه اوست، پنهان و آشکار شما را می داند. و از آنچه (انجام می دهید و) به دست می آورید، باخبر است.

۴- (کافران) هیچ نشانه و آیه ای از آیات پروردگارشان برای آنان نمی آید، مگر این که از آن رویگردان می شوند.

۵- آنان، حق را هنگامی که به سراغشان آمد، تکذیب کردند، ولی بزودی اخبار (و کیفر) آنچه را استهزا می کردند، به آنان می رسد.

۶- آیا ندیدند چه بسیار از اقوام (بی ایمان) پیشین را هلاک کردیم؟! اقوامی که (از شما نیرومندتر بودند. و) امکاناتی به آنها داده بودیم که به شما ندادیم. بارانهای پی در پی برای آنها فرستادیم. و از میان زمینهای آنها، نهرها جاری ساختیم. (اما هنگامی که سرکشی و طغیان کردند)، آنان را به سبب گناهانشان نابود کردیم. و اقوام دیگری بعد از آنان پدید آوردیم.

۷- (حتی) اگر ما مکتوبی را بر روی کاغذی (از آسمان) بر تو نازل کنیم، و (علاوه بر دیدن و خواندن)، آن را با دستهای خود لمس کنند، به یقین کافران می گویند: «این، جز یک سحر آشکار نیست!»

۸- (این بهانه جویان) گفتند: «چرا فرشته ای بر او نازل نشده (تا او را همراهی کند؟!)) در حالی که اگر فرشته ای بفرستیم، کار تمام می شود. و دیگر به آنها مهلت داده نخواهد شد (و همگی هلاک می شوند).

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبَسُونَ (۹) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلِنَا مِنْ قَبْلِكُمْ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۱۰) ترجمه: (۲)

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ (۱۱) ترجمه: (۳)

قُلْ لِمَنْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ قُلْ لِلَّهِ □ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ □ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ □ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۲) ترجمه: (۴)

□ وَ لَهُ مَّا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ □ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۱۳) ترجمه: (۵)

قُلْ أَعْيَرَ اللَّهُ اتِّخَذَ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعَمُ وَلَا يُطْعَمُ □ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ □ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۴) ترجمه: (۶)

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (۱۵) ترجمه: (۷)

مَنْ يُصِرْفُ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ □ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ (۱۶) ترجمه: (۸)

وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ □ وَإِنْ يَمَسُّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۷) ترجمه: (۹)

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ □ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (۱۸) ترجمه: (۱۰)

ص: ۱۲۹

۱- اگر او را فرشته ای قرار می دادیم، به یقین وی را به صورت انسانی در می آوردیم. باز (به پندار آنان)، کار را بر آنها مشتبه می ساختیم. همان طور که آنها بر دیگران مشتبه می سازند.

۲- (با این حال، نگران نباش). جمعی از پیامبران پیش از تو را نیز استهزا کردند. اما سرانجام، آنچه را مسخره می کردند، دامانشان را گرفت. (و عذاب الهی بر آنها فرود آمد).

۳- بگو: «روی زمین سیر کنید. سپس بنگرید سرانجام تکذیب کنندگان آیات الهی چگونه بود؟!»

۴- بگو: «آنچه در آسمانها و زمین است، از آن کیست؟» بگو: «از آن خداست.» رحمت (و بخشش) را بر خود، لازم دانسته. (و به همین دلیل)، بطور قطع همه شما را در روز قیامت، که در آن شک و تردیدی نیست، گرد خواهد آورد. (آری)، فقط کسانی که سرمایه های وجود خویش را از دست داده اند، ایمان نمی آورند.

۵- و برای اوست آنچه در شب و روز آرام می گیرد. و او، شنوا و داناست.

۶- بگو: «آیا غیر خدا را ولی خود انتخاب کنم؟! (خدایی) که آفریننده آسمانها و زمین است. اوست که روزی می دهد، و نیازی به روزی ندارد.» بگو: «من مأورم که نخستین مسلمان باشم. و (خداوند به من دستور داده که) از مشرکان نباش.»

۷- بگو: «من (نیز) اگر نافرمانی پروردگارم کنم، از مجازات روزی بزرگ [= قیامت] می ترسم.

۸- آن کس که در آن روز، مجازات الهی به او نرسد، به یقین خداوند او را مشمول رحمت خویش ساخته. و این همان پیروزی آشکار است.»

۹- اگر خداوند زبانی به تو برساند، هیچ کس جز او نمی تواند آن را برطرف سازد. و اگر خیری به تو برساند، او بر هر چیزی تواناست.

۱۰- اوست که بر بندگان خود، تسلط کامل دارد. و اوست حکیم آگاه.

قُلْ أَى شَىءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً □ قُلِ اللَّهُ □ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ □ وَأَوْحَىٰ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنَ لِأُنذِرْكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ □ أُنذِرْكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ آلِهَةً أُخْرَى □ قُلْ لَّا أَشْهَدُ □ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِنِّى بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ (١٩) ترجمه: (١)

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ □ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَّا يُؤْمِنُونَ (٢٠) ترجمه: (٢)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ □ إِنَّهُ لَّا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (٢١) ترجمه: (٣)

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا آيِنَ شُرَكَائِكُمْ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ (٢٢) ترجمه: (٤)

ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَن قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ (٢٣) ترجمه: (٥)

انظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ □ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتُرُونَ (٢٤) ترجمه: (٦)

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ □ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا □ وَإِن يَرَوْا كَلِمًا إِلَيْهِ لَّا يُؤْمِنُوهَا □ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّا هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٢٥) ترجمه: (٧)

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ □ وَإِن يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ (٢٦) ترجمه: (٨)

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنُكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٢٧) ترجمه: (٩)

ص: ١٣٠

١- بگو: «بالا-ترین گواهی، گواهی کیست؟» (سپس) بگو: «خداوند، گواه میان من و شماست. و (بهترین دلیل این است که) این قرآن بر من وحی شده، تا شما و تمام کسانی را که این (قرآن) به آنها می رسد، با آن بیم دهم. آیا براستی شما گواهی می دهید که معبودان دیگری با خداست؟!» بگو: «من هرگز چنین گواهی نمی دهم». بگو: «اوست تنها معبود یگانه. و من از آنچه همتای او قرار می دهید، بیزارم.»

٢- کسانی که کتاب آسمانی به ایشان داده ایم، بخوبی او [= پیامبر] را می شناسند، همان گونه که فرزندان خود را می شناسند. فقط کسانی که سرمایه وجود خود را از دست داده اند، ایمان نمی آورند.

٣- چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ بسته (و همتایی برای او قائل شده)، یا آیات او را تکذیب کرده است؟! به یقین ستمکاران، رستگار نخواهند شد.

٤- (به یاد آور) آن روز را که همه آنها را محشور می کنیم. سپس به مشرکان می گوییم: «معبودهایتان، که همتای خدا می پنداشتید، کجایند؟!» (چرا به یاری شما نمی آیند?!)

٥- سپس پاسخ و عذر آنها، چیزی جز این نیست که می گویند: «به خداوندی که پروردگار ماست سوگند که ما مشرک نبودیم!»

٦- بین چگونه به خودشان (نیز) دروغ می گویند، و (آن روز) آنچه را بدروغ همتای خدا می پنداشتند، از دست می دهند!

۷- پاره ای از آنها به (سخنان) تو، گوش فرا می دهند. ولی بر دلهای آنان پرده ها افکنده ایم تا آن را نفهمند. و در گوش های آنها، سنگینی قرار داده ایم. و اگر هر نشانه ای را ببینند، ایمان نمی آورند. تا آن جا که وقتی به سراغ تو می آیند با تو مجادله می کنند. و کافران می گویند: «اینها فقط افسانه های پیشینیان است.»

۸- آنها دیگران را (از ایمان به) آن باز می دارند. و خود نیز از آن دوری می کنند. آنها جز خود را هلاک نمی کنند. ولی نمی فهمند!

۹- اگر (حال آنها را) هنگامی که در برابر آتش (دوزخ) ایستاده اند، ببینی! می گویند: «ای کاش (بار دیگر به دنیا) بازگردانده می شدیم، و آیات پروردگاران را تکذیب نمی کردیم، و از مؤمنان بودیم.»

بَلْ بَدَأَ لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ □ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۲۸) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ (۲۹) ترجمه: (۲)

وَلَوْ تَرَى إِذِ وُفِّقُوا عَلَى رَبِّهِمْ □ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ □ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا □ قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (۳۰) ترجمه: (۳)

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ □ حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَى مَا فَرَطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَى ظُهُورِهِمْ □ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ (۳۱) ترجمه: (۴)

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ □ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ □ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۳۲) ترجمه: (۵)

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ □ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ (۳۳) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا وَأَوْدُوا حَتَّى أَتَاهُمْ نَصِيرُنَا □ وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ □ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبِيِّ الْمُرْسَلِينَ (۳۴) ترجمه: (۷)

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ امْسَتْ غَابَتْ أَنْ تَبْتَغِي نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سِيلًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيهِمْ بَأْيِهِ □ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى □ فَلَا تُكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ (۳۵) ترجمه: (۸)

ص: ۱۳۱

۱- (آنها پشیمان نیستند) بلکه آنچه (از اعمال و نيات) که قبلاً پنهان می کردند، در برابر آنها آشکار شده (و به وحشت افتاده اند). و اگر باز گردند، به آنچه که از آن نهی شده بودند باز می گردند. و آنها دروغگویند.

۲- آنها گفتند: «غیر از این زندگی دنیای ما چیزی در کار نیست. و ما هرگز برانگیخته نخواهیم شد.»

۳- اگر (آنها را) به هنگامی که در پیشگاه پروردگارشان ایستاده اند، ببینی! (او به آنها) می گوید: «آیا این حق نیست؟!» می گویند: «آری، قسم به پروردگارمان (حق است)» می گوید: «پس مجازات را بچشید به سزای آنچه انکار می کردید!»

۴- کسانی که لقای پروردگار را تکذیب کردند، مسلماً زیان دیدند. تا هنگامی که ناگهان قیامت به سراغشان بیاید. می گویند: «ای افسوس بر ما که درباره آن، کوتاهی کردیم!» و آنها (بار سنگین) گناهانشان را بر دوش می کشند آگاه باشید. چه بد باری بر دوش خواهند داشت!

۵- زندگی دنیا، جز بازی و سرگرمی نیست. و سرای آخرت، برای آنها که پرهیزگارند، بهتر است. آیا نمی اندیشید؟!!

۶- به یقین می دانیم که گفتار آنها، تو را غمگین می کند. ولی (غم مخور. و بدان که) آنها تو را تکذیب نمی کنند. بلکه ستمکاران، آیات خدا را انکار می نمایند.

۷- به یقین پیش از تو نیز پیامبرانی تکذیب شدند. و در برابر تکذیبها، صبر و استقامت کردند. و (در این راه)، آزار دیدند، تا هنگامی که یاری ما به آنها رسید. و هیچ چیز سنت های خدا را تغییر نمی دهد. و به یقین اخبار پیامبران به تو رسیده است.

۸- و اگر اعراض کردن آنها بر تو سنگین است، چنانچه بتوانی نقبی در زمین بزنی، یا نردبانی به آسمان بگذاری (و اعماق

زمین و آسمانها را جستجو کنی، چنین کن) تا آیه (و نشانه دیگری) برای آنها بیاوری! اما اگر خدا بخواهد، آنها را (به اجبار) بر هدایت جمع خواهد کرد. (ولی هدایت اجباری، چه سودی دارد؟) پس هرگز از جاهلان مباش.

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ (۳۶) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۳۷) ترجمه: (۲)

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ (۳۸) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُومٌ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَأِ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۳۹) ترجمه: (۴)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرِ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۴۰) ترجمه: (۵)

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ (۴۱) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ (۴۲) ترجمه: (۷)

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۴۳) ترجمه: (۸)

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ (۴۴) ترجمه: (۹)

ص: ۱۳۲

۱- تنها کسانی (دعوت تو را) می پذیرند که گوش شنوا دارند. اما مردگان (و آنها که گوش شنوا ندارند، ایمان نمی آورند. و) خدا آنها را (در قیامت) برمی انگیزد. سپس به سوی او، باز گردانده می شوند.

۲- و گفتند: «چرا نشانه (و معجزه ای) از طرف پروردگارش بر او نازل نمی شود؟!» بگو: «خداوند، قادر است که نشانه ای نازل کند.» ولی بیشتر آنها نمی دانند.

۳- هیچ جنبنده ای در زمین، و هیچ پرنده ای که با دو بال خود پرواز می کند، نیست مگر این که امتهایی همانند شما هستند. ما هیچ چیز را در این کتاب، فروگذار نکردیم. سپس (همگی) به سوی پروردگارشان محشور می گردند.

۴- کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، کر و لالهایی هستند که در تاریکیها قرار دارند. هر کس را خدا بخواهد (و مستحق باشد)، گمراه می کند. و هر کس را بخواهد (و شایسته ببیند)، در راه راست قرار خواهد داد.

۵- بگو: «به من خبر دهید اگر عذاب پروردگار به سراغ شما آید، یا قیامت فرا رسد، آیا (برای حل مشکل خود)، غیر خدا را می خوانید اگر راست می گوید؟!»

۶- (نه)، بلکه تنها او را می خوانید. و او اگر بخواهد، مشکلی را که بخاطر آن او را خوانده اید، برطرف می سازد. و آنچه را (امروز) همتای خدا قرار می دهید، (در آن روز) فراموش خواهید کرد.

۷- ما به سوی امتهایی که پیش از تو بودند، (پیامبرانی) فرستادیم. (و هنگامی که با این پیامبران به مخالفت برخاستند)، آنها را با سختی و رنج مواجه ساختیم. شاید تسلیم گردند.

- ۸- چرا هنگامی که سختی (و عذاب) ما به آنان رسید، (تضرع نکردند و) تسلیم نشدند؟! بلکه دل‌های آنها قساوت پیدا کرد. و شیطان، آنچه را انجام می‌دادند، در نظرشان زینت داد.
- ۹- (آری،) هنگامی که آنچه را به آنها یادآوری شده بود فراموش کردند، درهای همه چیز (از نعمتها) را به روی آنها گشودیم. تا (کاملاً) به آن خوشحال شدند (و دل بستند). ناگهان آنها را گرفتیم (و سخت مجازات کردیم). در این هنگام، همگی مأیوس شدند. (و درهای امید به روی آنها بسته شد).

فَقَطَعَ دَابِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا □ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۴۵) ترجمه: (۱)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ □ انظُرْ كَيْفَ نُصَيِّرُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصُدُّونَ (۴۶) ترجمه: (۲)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنَا كُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَعْتَهُ أَوْ جَهْرَهُ هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ (۴۷) ترجمه: (۳)

وَمَا نُزِيلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ □ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۴۸) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (۴۹) ترجمه: (۵)

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ □ إِنْ أَتَيْتُمْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ □ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ □ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ (۵۰) ترجمه: (۶)

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ □ لَيْسَ لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۵۱) ترجمه: (۷)

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ □ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِّنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ (۵۲) ترجمه: (۸)

ص: ۱۳۳

- ۱- و (به این ترتیب)، ریشه گروهی که ستم کرده بودند، قطع شد. و ستایش مخصوص خداوند، پروردگار جهانیان است.
- ۲- بگو: «به من خبر دهید اگر خداوند، گوشو چشمهایتان را بگیرد، و بر دل‌های شما مهر نهد (که چیزی را نفهمید)، کدام معبودی جز خدا آنها را به شما باز می گرداند؟» بین چگونه آیات را به گونه های مختلف برای آنها شرح می دهیم، سپس آنها روی می گردانند!
- ۳- بگو: «به من خبر دهید اگر عذاب خدا ناگهان یا آشکارا به سراغ شما بیاید، آیا جز گروه ستمکاران هلاک می شوند؟!»
- ۴- ما پیامبران را، جز (بعنوان) بشارت دهنده و بیم دهنده، نمی فرستیم. کسانی که ایمان بیاورند و عمل صالح انجام دهند، نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهگین می شوند.
- ۵- و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، عذاب (پروردگار) بخاطر نافرمانیهایشان به آنان می رسد.
- ۶- بگو: «من به شما نمی گویم گنجینه های الهی نزد من است. و من، (جز آنچه خدا به من بیاموزد)، از غیب آگاه نیستم. و به شما نمی گویم من فرشته ام. تنها از آنچه به من وحی می شود پیروی می کنم.» بگو: «آیا نابینا و بینا مساویند؟! پس چرا نمی اندیشید؟!»
- ۷- و بوسیله آن (قرآن)، کسانی را که از محشور شدن به سوی پروردگارشان (در روز قیامت) می ترسند، بیم ده! (روزی که در آن، هیچ یاور و سرپرست و شفاعت کننده ای جز خدا ندارند. شاید پرهیزگاری پیشه کنند.
- ۸- و کسانی را که صبح و شام خدا را می خوانند، و ذات پاک او را می طلبند، از خود دور مکن. نه چیزی از حساب آنها بر

توست، و نه چیزی از حساب تو بر آنها. اگر آنها را طرد کنی، از ستمکاران خواهی بود.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا □ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ (۵۳) ترجمه: (۱)

وَإِذَا حِجَاءُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ □ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ □ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۵۴) ترجمه: (۲)

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ لَيْسَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا □ وَهُمْ يُسْمِعُونَ الْبُهْمَانَ □ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا □ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ (۵۵) ترجمه: (۳)

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ □ قُلْ لَأَتَّبِعَ أَهْوَاءَ كُمْ □ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ (۵۶) ترجمه: (۴)

قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ □ مَا عِنْدِي مَا تَشْتَعِجُونَ بِهِ □ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ □ يَقْضُ الْحَقُّ □ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ (۵۷) ترجمه: (۵)

قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَشْتَعِجُونَ بِهِ لَفُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ □ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ (۵۸) ترجمه: (۶)

□ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ □ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ □ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلْمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۵۹) ترجمه: (۷)

ص: ۱۳۴

۱- و این گونه بعضی از آنها را با بعض دیگر آزمودیم. تا (توانگران) بگویند: «آیا این گروه (فقیران) هستند که خداوند از میان ما (برگزیده، و) بر آنها منت گذارده (و نعمت ایمان بخشیده) است؟!» (بگو): «آیا خداوند، شاکران را بهتر نمی شناسد؟!»
۲- هرگاه کسانی که به آیات ما ایمان دارند نزد تو آیند، به آنها بگو: «سلام بر شما! پروردگارتان، رحمت را بر خود لازم شمرده است. تا هر کس از شما کار بدی از روی نادانی انجام دهد، سپس توبه و اصلاح (و جبران) نماید، (مشمول رحمت خدا شود). زیرا او آمرزنده و مهربان است.»

۳- و این گونه آیات را شرح می دهیم، تا (حقیقت بر شما روشن شود، و) راه گناهکاران آشکار گردد.

۴- بگو: «من از پرستش کسانی که غیر از خدا می خوانید، نهی شده ام.» بگو: «من از هوا و هوسهای شما، پیروی نمی کنم. اگر چنین کنم، گمراه شده ام. و از هدایت یافتگان نخواهم بود.»

۵- بگو: «من دلیل روشنی از پروردگارم دارم. ولی شما آن را تکذیب کرده اید. آنچه شما (از عذاب الهی) درباره آن شتاب می کنید در اختیار من نیست. حکم و فرمان، تنها از آن خداست! حق را از باطل جدا می کند. و او بهترین جدا کننده (حق از باطل) است.»

۶- بگو: «اگر آنچه درباره آن شتاب می کنید، در اختیار من بود، (و به درخواست شما ترتیب اثر می دادم، عذاب الهی بر شما نازل می گشت. و) کار میان من و شما پایان گرفته بود. ولی خداوند ستمکاران را بهتر می شناسد (و به موقع مجازات می کند).»

۷- کلیدهای غیب، تنها نزد اوست. و جز او، کسی آنها را نمی داند. او آنچه را در خشکی و دریاست می داند. هیچ برگی (از

درختی) نمی افتند، مگر این که از آن آگاه است. و هیچ دانه ای در تاریکیهای زمین، و هیچ تر و خشکی وجود ندارد، جز این که در کتابی آشکار [= در کتاب علم خدا] ثبت است.

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ۖ ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (٦٠) ترجمه: (١)

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۖ وَيُرْسِلْ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفِرُّونَ (٦١) ترجمه: (٢)

ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ ۗ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ (٦٢) ترجمه: (٣)

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنْجَانَا مِنْ هَذِهِ لَنُكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (٦٣) ترجمه: (٤)

قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ (٦٤) ترجمه: (٥)

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ لُتِيًّا وَيُذِيقَ بَعْضَ كُفْرِكُمْ بَعْضًا ۗ انظُرْ كَيْفَ نَصَرَفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ (٦٥) ترجمه: (٦)

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۗ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ (٦٦) ترجمه: (٧)

لِّكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ ۖ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (٦٧) ترجمه: (٨)

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۖ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٦٨) ترجمه: (٩)

ص: ١٣٥

۱- اوست آن کسی که (روح) شما را در شب (به هنگام خواب) می گیرد. و از آنچه در روز انجام داده اید آگاه است. سپس در روز شما را (از خواب) برمی انگیزد. (و این وضع همچنان ادامه می یابد) تا سر آمد معینی فرا رسد. سپس باز گشت شما به سوی اوست. آنگاه شما را از آنچه انجام می دادید، با خبر می سازد.

۲- و اوست که بر بندگان خود تسلط کامل دارد. و مراقبانی بر شما می گمارد. تا زمانی که مرگ یکی از شما فرا رسد. (در این هنگام)، فرستادگان ما جان او را می گیرند. و آنها (در نگاهداری حساب عمر و اعمال بندگان)، کوتاهی نمی کنند.

۳- سپس (تمام بندگان) به سوی خدا، که مولای حقیقی آنهاست، باز می گردند. بدانید که حکم و داوری، مخصوص اوست. و او، سریعترین حسابگران است.

۴- بگو: «چه کسی شما را از تاریکیهای صحرا و دریا رهایی می بخشد؟! در حالی که او را با حالت تضرع (و آشکارا) و در پنهانی می خوانید. (و می گوید): اگر از این (خطرات و تاریکی ها) ما را رهایی بخشد، از شکر گزاران خواهیم بود.»

۵- بگو: «خداوند شما را از اینها، و از هر مشکل و اندوهی، نجات می دهد. باز هم شما برای او همتا قرار می دهید. (و راه کفر می پویید).»

۶- بگو: «او قادر است که از فرازتان یا از زیر پای شما، عذابی بر شما بفرستد. یا بصورت دسته های پراکنده شما را با هم

بیامیزد. و طعم جنگ (و اختلاف) را به هر یک از شما بوسیله دیگری بچشانند.» بین چگونه آیات گوناگون را (برای آنها) شرح می دهیم. شاید بفهمند (و باز گردند).

۷- قوم و جمعیت تو، آن (آیات الهی) را تکذیب و انکار کردند، در حالی که حق است. (به آنها) بگو: «من مسؤول (ایمان آوردن و اجبار) شما نیستم. (وظیفه من، تنها ابلاغ رسالت است).»

۸- هر خیری قرارگاهی دارد، (و در موعد خود انجام می گیرد). و به زودی خواهید دانست!

۹- هرگاه کسانی را دیدی که آیات ما را استهزا می کنند، از آنها روی بگردان تا به سخن دیگری پردازند. و اگر شیطان تو را به فراموش افکند، پس از یاد آوری با این گروه ستمکار منشین.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۶۹) ترجمه: (۱)

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَعَرَثُهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا □ وَذَكَرْ بِهِ أَنْ تُبْسِلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَأُؤْخَذَ مِنْهَا □ أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا □ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (۷۰) ترجمه: (۲)

قُلْ أُنَدِّعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعِيدٍ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ ائْتِنَا □ قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ □ وَأْمُرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۷۱) ترجمه: (۳)

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوا □ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۷۲) ترجمه: (۴)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ □ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن فَيَكُونُ □ قَوْلُهُ الْحَقُّ □ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ □ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ □ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (۷۳) ترجمه: (۵)

ص: ۱۳۶

۱- و (اگر) افراد با تقوا (برای ارشاد و اندرز با آنها بنشینند)، چیزی از حساب (و گناه) آنها بر ایشان نیست. ولی (باید تنها) برای یادآوری آنها باشد، شاید (بشنوند و) تقوا پیشه کنند.

۲- و رها کن کسانی را که آیین (فطری) خود را بازیچه و سرگرمی قرار دادند، و زندگی دنیا، آنها را مغرور ساخته. و با این (قرآن)، به آنها یادآوری کن، تا گرفتار (عواقب شوم) اعمال خود نشوند. (و در قیامت) جز خدا، نه یآوری دارند، و نه شفاعت کننده ای. و (چنین کسانی) هر گونه عوضی بپردازند، از آنها پذیرفته نخواهد شد. آنها کسانی هستند که به سبب اعمالی که انجام داده اند گرفتار شده اند. نوشابه ای از آب سوزان و عذاب دردناکی برای آنهاست. به سزای این که کفر میورزیدند (و آیات الهی را انکار می کردند).

۳- بگو: «آیا غیر از خدا، چیزی را بخوانیم (و عبادت کنیم) که نه سودی به حال ما دارد، نه زیانی. و (به این ترتیب)، به عقب برگردیم بعد از آن که خداوند ما را هدایت کرده است؟! همانند کسی که بر اثر وسوسه های شیاطین، در روی زمین راه را گم کرده، و سرگردان مانده است. در حالی که یارانی دارد که او را به هدایت دعوت می کنند (و می گویند): به سوی ما بیا!» بگو: «تنها هدایت خداوند، هدایت (واقعی) است. و ما دستور داریم که تسلیم پروردگار جهانیان باشیم.

۴- و (نیز به ما فرمان داده شده به) این که: نماز را برپا دارید. و از (نافرمانی) او پرهیزید. و تنها اوست که به سوی محشور خواهد شد.»

۵- اوست آن کس که آسمانها و زمین را بحق آفرید. و آن روز که (به هر چیز) می گوید: «موجود باش!» موجود می شود. سخن او، حق است. و در آن روز که در «صور» دمیده می شود، حاکمیت مخصوص اوست، از نهانو آشکار باخبر است، و اوست حکیم و آگاه.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ آزرَ اتَّخِذْ أَصْنَامًا آلِهَةً ۖ إِنِّي أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (٧٤) ترجمه: (١)

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ (٧٥) ترجمه: (٢)

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَذَا رَبِّي ۖ فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ (٧٦) ترجمه: (٣)

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي ۖ فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ (٧٧) ترجمه: (٤)

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ ۖ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ (٧٨) ترجمه: (٥)

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا ۖ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٧٩) ترجمه: (٦)

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ ۖ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ ۖ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا ۖ وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۖ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ (٨٠) ترجمه: (٧)

وَكَيفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَمَّا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا ۖ فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٨١) ترجمه: (٨)

ص: ١٣٧

١- (به خاطر بیاورید) هنگامی را که ابراهیم به پدرش [= سرپرستش که در آن زمان عمویش بود] «آزر» گفت: «آیا بتهایی را به عنوان معبود (خود) انتخاب می کنی؟! به یقین تو و قومت را در گمراهی آشکاری می بینم.»

٢- و این گونه، ملکوت آسمانها و زمین (و حاکمیت مطلق خداوند بر آنها) را به ابراهیم نشان دادیم. تا (به آن استدلال کند. و) اهل یقین گردد.

٣- هنگامی که (تاریکی) شب او را فرا گرفت، ستاره ای را مشاهده کرد. گفت: «این پروردگار من است؟! اما هنگامی که غروب کرد، گفت: «غروب کنندگان را دوست ندارم.»

٤- و هنگامی که ماه را دید که (سینه افق را) می شکافت، گفت: «این پروردگار من است؟! اما هنگامی که (آن هم) غروب کرد، گفت: «اگر پروردگارم مرا راهنمایی نمی کرد، مسلماً از گروه گمراهان بودم.»

٥- و هنگامی که خورشید را دید (که سینه افق را) می شکافت، گفت: «این پروردگار من است این (که از همه) بزرگتر است؟! اما هنگامی که غروب کرد، گفت: «ای قوم من! به یقین من از آنچه همتای خدا قرار می دهید، بیزارم.»

٦- من روی خود را به سوی کسی متوجه کردم که آسمانها و زمین را آفریده. در حالی که ایمان من خالص است. و از مشرکان نیستم.»

٧- ولی قوم او [= ابراهیم]، با وی به گفتگو و ستیز پرداختند. گفت: «آیا درباره خدا با من گفتگو و ستیز می کنید؟! در حالی که (خداوند با دلایل روشن)، مرا هدایت کرده. و من از آنچه شما همتای او قرار می دهید، نمی ترسم (و زیانی به من نمی رسانند). مگر پروردگارم چیزی را بخواهد. وسعت آگاهی پروردگارم همه چیز را در بر می گیرد. آیا متذکر (و بیدار)

نمی شوید؟!

۸- چگونه من از آنچه همتای خدا قرار می دهید بترسم؟! در حالی که شما از این نمی ترسید که برای خدا، همتایی قرار داده اید که هیچ گونه دلیلی درباره آن، بر شما نازل نکرده است. (راست بگویید) کدام یک از این دو دسته (مشرکان و خداپرستان)، شایسته تر به ایمنی (از مجازات) هستند اگر می دانید؟!

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ (۸۲) ترجمه: (۱)

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ □ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ □ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۸۳) ترجمه: (۲)

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ □ كُلًّا هَدَيْنَا □ وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ □ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ □
وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (۸۴) ترجمه: (۳)

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ □ كُلٌّ مِّن الصَّالِحِينَ (۸۵) ترجمه: (۴)

وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا □ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ (۸۶) ترجمه: (۵)

وَمِن آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ □ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۸۷) ترجمه: (۶)

ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ مَن عِبَادِهِ □ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۸۸) ترجمه: (۷)

أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ □ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هُنَّ لِآئِن فَفَدَّ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ (۸۹) ترجمه: (۸)

أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ □ فَهَدَاهُمْ أَقْتَدَهُ □ قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا □ إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْعَالَمِينَ (۹۰) ترجمه: (۹)

ص: ۱۳۸

۱- (آری)، آنها که ایمان آوردند، و ایمان خود را با هیچ ستم (و شرک) نیالودند، ایمنی تنها از آن آنهاست. و آنها هدایت یافتگانند.»

۲- اینها دلایل ما بود که به ابراهیم در برابر قومش عطا کردیم. درجات هر کس را بخواهیم (و شایسته بینیم)، بالا می بریم. پروردگار تو، حکیم و داناست.

۳- و اسحاق و یعقوب را به او [= ابراهیم] بخشیدیم. و همه را هدایت کردیم. و نوح را (نیز) پیش از آن هدایت نمودیم. و از فرزندان او، داود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را (هدایت کردیم). این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم.

۴- و (همچنین) زکریا و یحیی و عیسی و الیاس را. که همگی از صالحان بودند.

۵- و اسماعیل و الیسع و یونس و لوط را. و همه را بر جهانیان برتری دادیم.

۶- و از پدران و فرزندان و برادران آنها (افرادی را برتری بخشیدیم) و آنان را برگزیدیم و به راه راست، هدایت نمودیم.

۷- این، هدایت خداست. که هر کس از بندگان خود را بخواهد با آن راهنمایی می کند. و اگر مشرک شوند، آنچه (از اعمال نیک) انجام داده اند، نابود می گردد (و نتیجه ای عاید آنها نمی شود).

۸- آنها کسانی هستند که کتاب آسمانی و حکم و نبوت به آنان دادیم. و اگر این گروه (مشرکان) نسبت به آن کفر ورزند، (آیین حق زمین نمی ماند. زیرا) کسان دیگری را نگاهبان آن می سازیم که نسبت به آن، کافر نیستند.

۹- آنها کسانی هستند که خداوند هدایتشان کرده. پس به هدایت آنان اقتدا کن. (و) بگو: «در برابر این (رسالت و تبلیغ)،

پادشاه شما نمی طلبم. این (رسالت، چیزی) جز یک یادآوری برای جهانیان نیست. (و این وظیفه من است.)»

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ □ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ □ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا □ وَعَلَّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ □ قُلِ اللَّهُ □ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضَةٍ يَلْعَبُونَ (٩١) ترجمه: (١)

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا □ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ □ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (٩٢) ترجمه: (٢)

وَمِنَ أظْلَمِ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَيَأْتِيَنِي مِثْلُ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ □ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسِكُمْ □ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ (٩٣) ترجمه: (٣)

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ □ وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ □ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (٩٤) ترجمه: (٤)

ص: ١٣٩

١- خدا را آنگونه که باید بشناسند، نشناختند که گفتند: «خدا، هیچ چیز بر هیچ انسانی، نازل نکرده است.» بگو: «چه کسی کتابی را که موسی آورد، نازل کرد؟! کتابی که برای مردم، نور و هدایت بود. (اما شما) آن را به صورت اوراق پراکنده ای قرار می دهید. قسمتی را آشکار، و قسمت زیادی را پنهان می دارید. در حالی که مطالبی به شما تعلیم داده شده که نه شما و نه پدرانان، از آن آگاه نبودید.» بگو: «خدا!» سپس آنها را در سخنان باطلشان رها کن، تا سرگرم بازی شوند.

٢- و این کتابی است مبارک و هماهنگ با آنچه پیش از آن آمده که ما آن را نازل کردیم. (تا مردم را بشارت دهی) و تا امّ القری و کسانی را که گرد آن هستند، [= ساکنان سرزمین وحی و همه جهانیان] ایتسانی. (یقین بدان) کسانی که به آخرت ایمان دارند، به آن ایمان می آورند. در حالی که نسبت به نمازهای خویش، مراقبت می کنند.

٣- چه کسی ستمکارتر است از کسی که دروغی به خدا ببندد، یا بگوید: «بر من، وحی شده»، در حالی که بر او چیزی وحی نشده است، و کسی که بگوید: «من نیز همانند آنچه خدا نازل کرده است، نازل خواهم کرد»؟! و اگر بینی هنگامی که (این) ستمکاران در شاید مرگ فرو رفته اند، و فرشتگان دستها را گشوده، (به آنان می گویند): «جان خود را تسلیم کنید! امروز در برابر دروغهایی که به خدا بستید و نسبت به آیات او تکبر ورزیدید، مجازات خوارکننده ای خواهید دید» (به حال آنها تأسف خواهی خورد)!

٤- و (روز قیامت به آنها گفته می شود:) همه شما تنها (و با دست خالی) به سوی ما بازگشت نمودید، همان گونه که اولین بار شما را آفریدیم. و آنچه را به شما بخشیده بودیم، پشت سرتان رها کردید. و شفیعیانی را که شریک در شفاعت خود می پنداشتید، با شما نمی بینیم. پیوند شما بریده شده است. و تمام آنچه را تکیه گاه خود تصور می کردید، از دست شما رفته است.

□ إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى □ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ □ ذَلِكَمُ اللَّهُ □ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (۹۵) ترجمه: (۱)

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا □ ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (۹۶) ترجمه: (۲)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ □ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۹۷) ترجمه: (۳)

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ □ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ (۹۸) ترجمه: (۴)

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَائِيَةٌ وَجَنَابٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالزَّمَانَ مُمْسَبَبًا وَمِنْهَا أَعْيُنٌ مُّسَبَّابَةٌ وَإِلَىٰ نَجْمِهَا إِذَا تَوَلَّىٰ □ إِنَّا فِي ذَلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۹۹) ترجمه: (۵)

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ □ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ □ سُبْحَانَہُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُصِفُونَ (۱۰۰) ترجمه: (۶)

بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُن لَّهُ صَاحِبَةٌ □ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ □ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۰۱) ترجمه: (۷)

ص: ۱۴۰

۱- خداوند، شکافنده دانه و هسته است. زنده را از مرده خارج می سازد، و بیرون آورنده مرده از زنده است. این است خدای

شما! پس چگونه (از حق) منحرف می شوید!؟

۲- او شکافنده صبح است. و شب را مایه آرامش، و خورشید و ماه را وسیله حساب قرار داده است. این، اندازه گیری خداوند توانای داناست.

۳- او کسی است که ستارگان را برای شما آفرید، تا در تاریکیهای صحرا و دریا، بوسیله آنها راه یابید. ما نشانه ها(ی خود) را برای گروهی که آگاهند، (و اهل فکر و اندیشه اند) بیان داشتیم.

۴- او کسی است که شما را از یک انسان آفرید! (و شما از نظر ایمان یا آفرینش دو گروه مختلف هستید): پایدار و ناپایدار. ما آیات خود را برای کسانی که می فهمند، شرح دادیم.

۵- اوست آن کس که از آسمان، آبی نازل کرد. و بوسیله آن، انواع نباتات را رویانیدیم. و از آن، ساقه ها و شاخه های سبز، خارج ساختیم. و از آنها دانه های متراکم، و از شکوفه نخل، خوشه هایی با رشته های باریک خارج ساختیم. و باغهایی از انواع انگور و زیتون و انار، (گاه) شبیه به یکدیگر، و (گاه) بی شباهت! هنگامی که میوه می دهد، به میوه آن و طرز رسیدنش بنگرید که در آن، نشانه هایی (از عظمت خدا) برای گروه مؤمنان است.

۶- آنان برای خدا همتیانی از جنّ قرار دادند، در حالی که آنها مخلوق او هستند. و برای خدا، بدروغ و از روی جهل، پسران و دخترانی قائل شدند. منزّه است خدا، و برتر است از آنچه وصف می کنند!

۷- او پدیدآورنده آسمانها و زمین است. چگونه ممکن است فرزندی داشته باشد؟! حال آن که همسری نداشته، و همه چیز را آفریده. و او به هر چیزی داناست.

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ □ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ □ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (۱۰۲) ترجمه: (۱)

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ □ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (۱۰۳) ترجمه: (۲)

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ □ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ □ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا □ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ (۱۰۴) ترجمه: (۳)

وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِيُقُولُوا لَيْقُولُوا دَرَسْتَ وَلِتَبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۴)

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ □ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ (۱۰۶) ترجمه: (۵)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا □ وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا □ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (۱۰۷) ترجمه: (۶)

وَلَا تَسْجُدُوا لِلَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْجُدُوا لِلَّهِ عَدُوًّا بِغَيْرِ عِلْمٍ □ كَذَلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۰۸) ترجمه: (۷)

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا □ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ □ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۰۹) ترجمه: (۸)

وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَدْرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۱۰) ترجمه: (۹)

ص: ۱۴۱

۱- (آری)، این خدای با عظمت، پروردگار شما است! هیچ معبودی جز او نیست. آفریدگار همه چیز است. او را پرستید. و او نگهبان و مدبر هر چیزی است.

۲- چشمها او را نمی بینند. ولی او همه چشمها را می بیند. و او بخشنده (نعمت ها) و با خبر از دقایق امور و آگاه (از همه چیز) است.

۳- دلایل بصیرت آفرین از طرف پروردگارتان برای شما آمد. کسی که (به وسیله آن)، بصیرت و آگاهی یافت، به سود خود اوست. و کسی که از دیدن آن چشم پوشید، به زیان خودش می باشد. و من نگاهبان شما نیستم (و شما را بر قبول ایمان مجبور نمی کنم).

۴- و این گونه آیات (خود) را شرح می دهیم. بگذار آنها بگویند: «تو درس خوانده ای (و از دیگری آموخته ای)»! سرانجام می خواهیم آن را برای کسانی که آماده درک حقایقند، روشن سازیم.

۵- از آنچه که از سوی پروردگارت بر تو وحی شده، پیروی کن. هیچ معبودی جز او نیست. و از مشرکان، روی بگردان.

۶- اگر خدا می خواست، (همه به اجبار ایمان می آوردند، و) هیچ یک مشرک نمی شدند. و ما تو را نگهبان (اعمال) آنها قرار نداده ایم. و وظیفه اجبار آنها را نداریم.

۷- (به معبود) کسانی که غیر خدا را می خوانند دشنام ندهید، مبادا آنها (نیز) از روی ظلم و جهل، خدا را دشنام دهند. این

گونه برای هر امتی عملشان را زینت دادیم. سپس بازگشت همه آنان به سوی پروردگارشان است. و آنها را از آنچه عمل می کردند، آگاه می سازد (و پاداش و کیفر می دهد).

۸- آنها با نهایت اصرار، به خدا سوگند یاد کردند که اگر معجزه ای برای آنان بیاید، حتما به آن ایمان می آورند. بگو: «معجزات فقط به اراده خداست (و در اختیار من نیست). و شما از کجا می دانید که هر گاه معجزه ای بیاید (ایمان می آورند؟ خیر،) ایمان نمی آورند!»

۹- و ما دلها و چشمهای آنها را (به سبب اعمالشان) واژگونه می سازیم. (آری آنها ایمان نمی آورند) همان گونه که در آغاز، به آن ایمان نیاوردند. و آنان را در حال طغیان و سرکشی، به خود وا می گذاریم تا سرگردان شوند.

□ وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۱)

□ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا □ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ □ فَذَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ (۱۱۲) ترجمه: (۲)

□ وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ (۱۱۳) ترجمه: (۳)

□ أَفَعَيَّرَ اللَّهُ أَبْنَعَى حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا □ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ □ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (۱۱۴) ترجمه: (۴)

□ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا □ لَا مُبَدَّلَ لِكَلِمَاتِهِ □ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۱۱۵) ترجمه: (۵)

□ وَإِنْ تَطَّعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ □ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (۱۱۶) ترجمه: (۶)

□ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ □ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (۱۱۷) ترجمه: (۷)

□ فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ (۱۱۸) ترجمه: (۸)

ص: ۱۴۲

۱- و (حتی) اگر فرشتگان را بر آنها نازل می کردیم، و مردگان با آنان سخن می گفتند، و همه چیز را در برابر آنها جمع می نمودیم، هرگز ایمان نمی آوردند. مگر آن که خدا بخواهد. ولی بیشتر آنها جهل میورزند.

۲- این گونه در برابر هر پیامبری، دشمنی از شیاطین انس و جن قرار دادیم. آنها بطور سری سخنان ظاهر فریب و بی اساس (برای اغفال مردم) به یکدیگر القا می کردند. و اگر پروردگارت می خواست، چنین نمی کردند. (ولی ایمان اجباری سودی ندارد). بنابراین، آنها و تهمت هایشان را به حال خود واگذار.

۳- نتیجه (وسوسه های شیاطین) این خواهد شد که دلهای کسانی که به قیامت ایمان ندارند، به آنها متمایل گردد. و به آن راضی شوند. و هر گناهی که بخواهند، مرتکب شوند.

۴- (با این حال)، آیا غیر خدا را به داوری طلبیم؟! در حالی که اوست که این کتاب آسمانی را، که همه چیز در آن بیان شده، به سوی شما فرستاده است. و کسانی که به آنها کتاب آسمانی داده ایم می دانند این کتاب، بحق از طرف پروردگارت نازل شده. بنابراین، هرگز از تردیدکنندگان مباش.

۵- و کلام پروردگارتو، با صدق و عدل، به حدّ تمام حاصل شد. هیچ کس نمی تواند کلمات او را دگرگون سازد. و او شنونده داناست.

۶- و اگر از بیشتر کسانی که در روی زمین هستند اطاعت کنی، تو را از راه خدا گمراه می کنند. (زیرا) آنها تنها از گمان پیروی می نمایند، و تخمین و حدس (واهی) می زنند.

۷- پروردگارت کسانی را که از راه او گمراه گشته اند، بهتر می شناسد. و همچنین کسانی را که هدایت یافته اند.

۸- از (گوشت) آنچه نام خدا (هنگام ذبح) بر آن گفته شده، بخورید (و از غیر آن نخورید) اگر به آیات او ایمان دارید.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ □ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ □ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ (۱۱۹) ترجمه: (۱)

وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ □ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ (۱۲۰) ترجمه: (۲)

وَلَمَّا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ □ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ □ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ (۱۲۱) ترجمه: (۳)

أَوْ مَنْ كَانَ مِثِّيَا فَأَحْبَبْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا □ كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲۲) ترجمه: (۴)

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَوْمٍ مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا □ وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ (۱۲۳) ترجمه: (۵)

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ □ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ □ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ (۱۲۴) ترجمه: (۶)

ص: ۱۴۳

۱- چرا از آنچه نام خدا بر آن برده شده نمی خورید؟! در حالی که (خداوند) آنچه را بر شما حرام بوده، بیان کرده است! مگر این که ناچار باشید. (که در این صورت، خوردن از گوشت آن حیوانات جایز است.) و بسیاری از مردم، بخاطر هوا و هوس و نادانی، (دیگران را) گمراه می سازند. و پروردگارت، تجاوزکاران را بهتر می شناسد.

۲- گناهان آشکار و پنهان را رها کنید. زیرا کسانی که گناه می کنند، بزودی در برابر آنچه مرتکب می شدند، مجازات خواهند شد.

۳- و از آنچه نام خدا بر آن برده نشده، نخورید که این کار گناه است. و شیاطین به دوستان خود مطالبی مخفیانه القا می کنند، تا با شما به معادله برخیزند. اگر از آنها اطاعت کنید، شما هم مشرک خواهید بود.

۴- آیا کسی که مرده بود، سپس او را زنده کردیم، [= کافر بود و ایمان آورد] و نوری برایش قرار دادیم که با آن در میان مردم راه برود، همانند کسی است که در تاریکی هاست و از آن خارج نمی شود؟! این گونه برای کافران، آنچه که (از اعمال زشت) انجام می دادند، تزئین شده (و زیبا جلوه کرده) است.

۵- و (نیز) این گونه در هر شهر و آبادی، بزرگان گنهکاری قرار دادیم. (و همه گونه قدرت در اختیارشان گذاردیم.) و سرانجام کارشان این شد که به مکر (و فریب مردم) پرداختند. ولی (اینگونه افراد) تنها خودشان را فریب می دهند و نمی فهمند.

۶- و هنگامی که آیه ای برای آنها بیاید، می گویند: «ما هرگز ایمان نمی آوریم، مگر این که همانند چیزی که به پیامبران خدا داده شده، به ما داده شود.» خداوند آگاهتر است که رسالت خویش را در کجا (و به عهده چه کسی) قرار دهد. بزودی کسانی که مرتکب گناه شدند، (و مردم را از راه حق منحرف ساختند)، در برابر مکر (و فریب و نیرنگی) که

می کردند، گرفتار حقارت در پیشگاه خدا، و عذاب شدید خواهند شد.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ □ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ □ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرُّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۲۵) ترجمه: (۱)

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا □ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ (۱۲۶) ترجمه: (۲)

□ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ □ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲۷) ترجمه: (۳)

وَيَوْمَ يُحْشِرُهُمْ جَمِيعًا يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ □ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا □ قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ □ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۱۲۸) ترجمه: (۴)

وَكَذَلِكَ نُؤَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۱۲۹) ترجمه: (۵)

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا □ قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا □ وَعَرَّثْتُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ (۱۳۰) ترجمه: (۶)

ذَلِكَ أَنْ لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقَرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ (۱۳۱) ترجمه: (۷)

ص: ۱۴۴

۱- آن کس را که خدا بخواهد هدایت کند، سینه اش را برای (پذیرش) اسلام، گشاده می سازد. و آن کس را که (بخاطر اعمال خلافش) بخواهد گمراه سازد، سینه اش را آنچنان تنگ می کند که گویا می خواهد به آسمان بالا برود. این گونه خداوند پلیدی را بر افرادی که ایمان نمی آورند قرار می دهد.

۲- و این راه مستقیم (و سنت جاویدان) پروردگار توست. ما آیات خود را برای کسانی که پند می گیرند، بیان کرده ایم.

۳- برای آنها نزد پروردگارشان (در بهشت) سرای امن و آرامش خواهد بود. و بخاطر اعمال (نیکی) که انجام می دادند، او ولی و یاور آنهاست.

۴- در آن روز که (خدا) همه آنها را جمع و محشور می سازد، (می گوید): ای گروه جنیان (و شیاطین)! شما افراد زیادی از انسانها را گمراه ساختید! دوستان و پیروان آنها از میان انسانها می گویند: «پروردگارا! هر یک از ما دو گروه [=پیشوایان و پیروان گمراه] از دیگری بهره بردیم. (ما به لذات زود گذر رسیدیم و آنها به حکومت بر ما) و به پایان مهلتی که برای ما مقرر داشته بودی رسیدیم.» (خداوند) می گوید: «آتش جایگاه شماسست. جاودانه در آن خواهید ماند، مگر آنچه خدا بخواهد.» پروردگار تو حکیم و داناست.

۵- ما این گونه بعضی از ستمکاران را بر بعض دیگر می گماریم بسبب اعمالی که انجام می دادند.

۶- (در آن روز به آنها می گوید): ای گروه جنّ و انس! آیا پیامبرانی از خودتان به سوی شما نیامدند که آیات مرا برایتان بیان می کردند، و شما را از ملاقات چنین روزی بیم می دادند؟! آنها می گویند: «(آری ما بد کردیم و) بر زیان خود گواهی می دهیم.» و زندگی (پر زرقو برق) دنیا آنها را فریب داد. و به زیان خود گواهی می دهند که کافر بودند.

۷- این بخاطر آن است که پروردگارت هیچ گاه (بدون فرستادن پیامبران، مردم) شهرها و آبادی ها را بخاطر ستمها (و گناهانشان) در حالی که غافلند هلاک نمی کند.

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا □ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ (۱۳۲) ترجمه: (۱)

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ □ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخَرِينَ (۱۳۳) ترجمه: (۲)

إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِي □ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ (۱۳۴) ترجمه: (۳)

قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنْ أَعْمِلُ □ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ □ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (۱۳۵) ترجمه: (۴)

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِرِعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا □ فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ □ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ □ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (۱۳۶) ترجمه: (۵)

وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ لِيُزِدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ □ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ □ فَذَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ (۱۳۷) ترجمه: (۶)

ص: ۱۴۵

۱- و برای هر یک (از این دو دسته)، درجات (و مراتبی) است از آنچه عمل کردند. و پروردگارت از اعمالی که انجام می دهند، غافل نیست.

۲- و پروردگارت بی نیاز و مهربان است. (پس به کسی ستم نمی کند. بلکه همه، نتیجه اعمال خود را می گیرند.) اگر بخواهد، همه شما را (از این جهان) می برد. سپس هر کس را بخواهد جانشین شما می سازد. همان طور که شما را از نسل اقوام دیگری آفرید.

۳- آنچه به شما وعده داده می شود، به یقین فرا می رسد. و شما نمی توانید از عدالت و کیفر خدا فرار کنید.

۴- بگو: «ای قوم من! هر چه در توان دارید، انجام دهید! من (هم به وظیفه خود) عمل می کنم. اما بزودی خواهید دانست که سرانجام نیک (و رستگاری) از آن کیست! به یقین، ستمکاران رستگار نخواهند شد!»

۵- آنها [= مشرکان] سهمی از آنچه خداوند از زراعت و چهارپایان آفریده، برای او قرار دادند. (و سهمی برای بتها.) و به گمان خود گفتند: «این، از آن خداست. و این هم از آن معبودهای ما.» آنچه برای معبودهایشان بود، به خدا نمی رسید. ولی آنچه برای خدا بود، به معبودهایشان می رسید. (چون، اگر سهم بتها با کمبودی مواجه می شد، سهم خدا را به بتها می دادند. اما عکس آن را مجاز نمی دانستند.) چه بد داوری می کنند (که علاوه بر شرک، خدا را کمتر از بتها می دانند)!

۶- و این گونه معبودهای آنها، قتل فرزندانشان را در نظر بسیاری از آنها جلوه دادند. (زیرا کودکان خود را قربانی بتها می کردند، و افتخار می نمودند.) سرانجام آنها را به هلاکت افکندند. و در نهایت، آیینشان را بر آنان مشتبه ساختند. و اگر خدا می خواست، چنین نمی کردند. (ولی اجبار سودی ندارد.) بنابراین، آنها و تهمت هایشان را به حال خود واگذار (و به آنها اعتنا مکن).

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْتُ حِجْرًا لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بَزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ □ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتُرُونَ (۱۳۸) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا □ وَإِنْ يَكُن مِّتَّةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ □ سَيَجْزِيهِمْ وَصِيْفَهُمْ □ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۱۳۹) ترجمه: (۲)

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ □ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (۱۴۰) ترجمه: (۳)

□ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرِ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أُكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ □ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ □ وَلَا تُسْرِفُوا □ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (۱۴۱) ترجمه: (۴)

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ وَفَرَسَاتٌ □ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ □ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (۱۴۲) ترجمه: (۵)

ص: ۱۴۶

۱- و گفتند: «این چهارپایان و زراعت (که مخصوص بتهاست، برای همه) ممنوع است. و جز کسانی که ما بخواهیم - به گمان آنها - نباید از آن بخورند. و (اینها) چهارپایانی است که سوار شدن بر آنها حرام شده است.» و چهارپایانی (داشتند) که (هنگام ذبح)، نام خدا را بر آن نمی بردند، و به خدا دروغ می بستند. (و می گفتند: «این احکام، همه از ناحیه اوست.») بزودی (خدا) آنها را به سزای افتراهایی که می بستند کیفر می دهد.

۲- و گفتند: «بچه هایی که در شکم این حیوانات است، مخصوص مردان ماست. و بر همسران ما حرام است. اما اگر مرده باشد [= مرده متولد شود]، همه در آن شریکند.» بزودی (خدا) کیفر این سخنان ناروا (و احکام دروغین) آنها را می دهد. او حکیمو داناست.

۳- به یقین کسانی که فرزندان خود را از روی سفاهت و نادانی کشتند، گرفتار خسران شدند. (زیرا) آنچه را خدا به آنها روزی داده بود، برخورد حرام کردند. و بر خدا افترا بستند. آنها گمراه شدند. و هدایت نیافتند.

۴- اوست کسی که باغهای معروش [= اغهایی که درختانش روی داربست ها قرار دارد]، و باغهای غیر معروش [= باغهایی که نیاز به داربست ندارد] را آفرید. و (همچنین) نخل و انواع زراعت را، که از نظر میوه و طعم باهم متفاوتند. و (نیز) درخت زیتون و انار را، که از جهتی با هم شبیه، و از جهتی تفاوت دارند. (برگ و ساختمان ظاهریشان شبیه یکدیگر است، ولی طعم و میوه آنها متفاوت می باشد). از میوه آن، به هنگامی که به ثمر می نشیند، بخورید. و حق آن را به هنگام برداشت (محصول)، پردازید. و اسراف نکنید، که خداوند مسرفان را دوست ندارد.

۵- (اوست کسی که) از چهارپایان، برای شما حیوانات باربر، و حیوانات کوچک (برای منافع دیگر) آفرید. از آنچه به شما روزی داده است، بخورید. و از گامهای شیطان پیروی ننمایید، که او برای شما دشمنی آشکار است.

ثَمَّ إِنِّيهِ أَزْوَاجٍ □ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ □ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ □ تَبْنُونِي بِعِلْمٍ
إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۴۳) ترجمه: (۱)

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ □ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ □ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّاكُمْ اللَّهُ
بِهَذَا □ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ □ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۱۴۴) ترجمه: (۲)

قُلْ لَّا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا
لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ □ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۴۵) ترجمه: (۳)

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ □ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ
بِعَظْمٍ □ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ □ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (۱۴۶) ترجمه: (۴)

ص: ۱۴۷

۱- هشت زوج از چهارپایان. از میش دو زوج (نر و ماده)، و از بز دو زوج (نر و ماده) (برای شما آفرید). بگو: «آیا خداوند نرهای آنها را حرام کرده، یا ماده ها را؟! یا آنچه شکم ماده ها در بر گرفته؟! اگر راست می گویند (و بر تحریم اینها دلیلی دارید)، به من از روی علم و آگاهی خبر دهید!»

۲- و از شتر دو زوج (نر و ماده)، و از گاو هم دو زوج (نر و ماده). بگو: «آیا خداوند نرها را حرام کرده یا ماده ها را؟! یا آنچه را شکم ماده هادر بر گرفته؟! یا هنگامی که خدا شما را به این موضوع سفارش کرد، شما گواه (بر این تحریم) بودید؟! پس چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ می بندد، تا از روی جهل، مردم را گمراه سازد؟! خداوند هیچ گاه گروه ستمکاران را هدایت نمی کند»

۳- بگو: «در آنچه بر من وحی شده، هیچ طعامی را برای خورندگان، حرام نمی یابم. بجز این که مردار باشد، یا خونی که (از بدن حیوان) بیرون ریخته، یا گوشت خوک - که اینها همه پلیدند - یا حیوانی که به گناه، (هنگام ذبح) نام غیر خدا [= نام بتها] بر آن برده شده است.» اما کسی که ناچار (از خوردن این محرّمات) شود، در صورتی که ستمکار و متجاوز نباشد، (گناهی بر او نیست). زیرا پروردگارت، آمرزنده و مهربان است.

۴- و بر یهودیان، هر حیوان ناخن دار [= حیواناتی که سم یکپارچه دارند] را حرام کردیم. و از گاو و گوسفند، بیه و چربیشان را بر آنان تحریم نمودیم. مگر چربیهایی که بر پشت آنها قرار دارد، و یا در دو طرف پهلوها، و یا آنها که با استخوان آمیخته است. این کیفر را به سزای ستمشان به آنها دادیم. و ما راست می گوئیم.

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ (۱۴۷) ترجمه: (۱)

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ □ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا □ قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا □ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ (۱۴۸) ترجمه: (۲)

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ □ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ (۱۴۹) ترجمه: (۳)

قُلْ هَلُمْ شُهَدَاءُ كُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا □ فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ □ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ (۱۵۰) ترجمه: (۴)

□ قُلْ تَعَالَوْا أَنُؤَلِّمُكُمْ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ □ أَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا □ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا □ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ □ نَحْنُ نَزَّلْنَا نَزُوقَكُمْ وَإِيَّاهُمْ □ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ □ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ □ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۱۵۱) ترجمه: (۵)

ص: ۱۴۸

۱- اگر تو را تکذیب کنند (و این حقایق را نپذیرند)، به آنها بگو: «پروردگار شما، دارای رحمتی گسترده است. اما مجازات او هم از مجرمان بازگردانده نمی شود. (و اگر ادامه دهید کیفر شما حتمی است)».

۲- بزودی مشرکان (برای تبرئه خویش) می گویند: «اگر خدا می خواست، نه ما مشرک می شدیم و نه پدران ما. و نه چیزی را تحریم می کردیم.» کسانی که پیش از آنها بودند نیز، همین گونه (آیات خدا را) تکذیب کردند. و سرانجام (طعم) کیفر ما را چشیدند. بگو: «آیا دلیل روشنی (بر این موضوع) دارید که آن را بر ما آشکار سازید؟! شما فقط از پندارهای بی اساس پیروی می کنید، و تخمینهای نابجا می زنید.»

۳- بگو: «دلیل رسا برای خداست (دلیلی که برای هیچ کس بهانه ای باقی نمی گذارد). و اگر او می خواست، همه شما را (به اجبار) هدایت می کرد. (ولی هدایت اجباری بی ثمر است.)»

۴- بگو: «گواهان خود را، که گواهی می دهند خداوند اینها را حرام کرده است، بیاورید!» اگر آنها (به دروغ) گواهی دهند، تو با آنان (همصدا نشو. و) گواهی نده. و از هوا و هوس کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، و کسانی که به آخرت ایمان ندارند و برای پروردگارتان همتا و شبیه قرار می دهند، پیروی مکن.

۵- بگو: «بیاید آنچه را پروردگارتان بر شما حرام کرده است برایتان بخوانم: این که چیزی را همتای خدا قرار ندهید. و به پدر و مادر نیکی کنید. و فرزندان را از (ترس) فقر، نکشید. ما شما و آنها را روزی می دهیم. و به کارهای زشت نزدیک نشوید، چه آشکار باشد چه پنهان. و انسانی را که خداوند محترم شمرده، به قتل نرسانید، مگر بحق (و از روی استحقاق). این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش کرده، تا ببیندیشید.»

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۖ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ ۖ لَا تَكْلَفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ۖ ذَلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۱۵۲) ترجمه: (۱)

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ۖ ذَلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۵۳) ترجمه: (۲)

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ (۱۵۴) ترجمه: (۳)

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۱۵۵) ترجمه: (۴)

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابُ عَلَي طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ (۱۵۶) ترجمه: (۵)

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ ۖ فَصَدَّقُوا كَذِبَ الْيَهُودِ الَّذِينَ يُضِدُّونَ عَن آيَاتِنَا سُوءَ الْعَدَابِ بِمَا كَانُوا يَـٰضِدُّونَ (۱۵۷) ترجمه: (۶)

ص: ۱۴۹

۱- و به مال یتیم، جز به بهترین صورت (و برای اصلاح)، نزدیک نشوید، تا به حدّ رشد خود برسد. و حقّ پیمانانه و وزن را بعدالت ادا کنید. - هیچ کس را، جز به مقدار توانایش، تکلیف نمی کنیم - و هنگامی که سخنی می گوئید، (و داوری می کنید)، عدالت را رعایت نمایید، حتی اگر در مورد نزدیکان (شما) بوده باشد. و به پیمان خدا وفا کنید. این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش می کند، تا متذکر شوید.

۲- این راه مستقیم من است. از آن پیروی کنید. و از راههای پراکنده (و انحرافی) پیروی نکنید، که شما را از راه او، دور می سازد. این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش می کند، تا پرهیزگاری پیشه کنید.»

۳- سپس به موسی کتاب آسمانی دادیم. تا (نعمت خود را) بر آنها که نیکوکار بودند، کامل کنیم. و همه چیز را (که مورد نیاز آنها بود، در آن) روشن سازیم. و آن را مایه هدایت و رحمت قرار دهیم. شاید به لقای پروردگارشان (و روز رستاخیز)، ایمان آورند.

۴- و این کتابی است پر برکت، که ما نازل کردیم. از آن پیروی کنید، و پرهیزگاری پیشه نمایید، تا مورد رحمت (خدا) قرار گیرید.

۵- (ما این کتاب را نازل کردیم) تا مبادا بگوئید: «کتاب آسمانی تنها بر دو طایفه پیش از ما [= یهود و نصاری] نازل شده بود. و ما از بحث و بررسی آنان بی خبر بودیم.»

۶- یا بگوئید: «اگر کتاب آسمانی بر ما نازل می شد، از آنها هدایت یافته تر بودیم.» اینک آیات و دلایل روشن از جانب پروردگارتان، و هدایت و رحمت برای شما آمد. پس، چه کسی ستمکارتر است از کسی که آیات خدا را تکذیب کرده، و از آن روی گردانده است؟! و بزودی کسانی را که از آیات ما روی می گردانند، به سبب اعراضشان، مجازات بدی خواهیم کرد!

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ ۚ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا ۚ قُلِ انْتَضِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ (۱۵۸) ترجمه: (۱)

إِنَّ الَّذِينَ فَرَقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ ۚ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۱۵۹) ترجمه: (۲)

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ۚ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۱۶۰) ترجمه: (۳)

قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مُلَّهُ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۶۱) ترجمه: (۴)

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۶۲) ترجمه: (۵)

لَا شَرِيكَ لَهُ ۚ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ (۱۶۳) ترجمه: (۶)

قُلْ أَغْيِرَ اللَّهُ أَبْعَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ ۚ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (۱۶۴) ترجمه: (۷)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيُبْلِغَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ ۚ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۶۵) ترجمه: (۸)

ص: ۱۵۰

۱- آیا جز این انتظار دارند که فرشتگان به سراغشان آیند، یا پروردگارت (خودش) به سوی آنها بیاید، یا بعضی از آیات پروردگارت (و نشانه های رستاخیز)؟! اما آن روز که بعضی از آیات پروردگارت (نشانه های مرگ و عذاب) ظاهر شود، ایمان آوردن کسی که قبلاً ایمان نیاورده، یا در ایمانش عمل نیکی انجام نداده، سودی به حالش نخواهد داشت. بگو: «اکنون که شما چنین انتظارات نادرستی دارید،(انتظار بکشید! ما هم انتظار (کیفر شما را) می کشیم!»

۲- کسانی که در آیین خود تفرقه ایجاد کردند، و به دسته های گوناگون (و مذاهب مختلف) تقسیم شدند، تو هیچ گونه رابطه ای با آنها نداری. سر و کار آنها تنها با خداست. سپس خدا آنها را از آنچه انجام می دادند، با خبر می کند.

۳- هر کس کار نیکی به جا آورد، ده برابر آن پاداش دارد، و هر کس کار بدی انجام دهد، جز بمانند آن، کیفر نخواهد دید. و ستمی بر آنها نخواهد شد.

۴- بگو: «پروردگارم مرا به راه راست هدایت کرده. آیینی استوار (و ضامن سعادت دینو دنیا). آیین ابراهیم. که ایمانی خالص داشت. و از مشرکان نبود.»

۵- بگو: «نماز و تمام عبادات من، و زندگی و مرگ من، همه برای خداوندی است که پروردگار جهانیان است.

۶- همتایی برای او نیست. و به همین مأمور شده ام. و من نخستین مسلمانم.»

۷- بگو: «آیا غیر خدا، پروردگاری را بطلبم، در حالی که او پروردگار همه چیز است؟! هیچ کس، عمل (بدی) جز به زیان خودش، انجام نمی دهد. و هیچ گنهکاری بار گناه دیگری را به دوش نمی کشد. سپس بازگشت همه شما به سوی

پروردگارتان است. و شما را از آنچه در آن اختلاف داشتید، باخبر خواهد کرد.

۸- و او کسی است که شما را جانشینان (و نمایندگان خود) در زمین ساخت، و درجات بعضی از شما را بالاتر از بعضی دیگر قرار داد، تا شما را بوسیله آنچه در اختیارتان قرار داده بیازماید. به یقین پروردگار تو دارای مجازات سریع و (در عین حال نسبت به حق پویان) آمرزنده و مهربان است.

۷- اعراف [جائی است میان بهشت و جهنم]

در آیات ۴۵ تا ۴۸ از گروهی که در قیامت، در اعراف خواهند بود یا می کند و از خطاب های آنان با اهل بهشت، در رابطه با اعمال و پاداشها سخن می گوید. بنا به تفسیری هم، این اصحاب اعراف، ممکن است ائمه باشند که در حدیث است که: «نحن الاعراف» - ما اعرافیم که یاران خود را می شناسیم و هر کس که ما را بشناسد و ما او را بشناسیم وارد بهشت می شود. (تفسیر البرهان ج ۲ ص ۱۷). این سوره، بیشتر روی سخن با مشرکین دارد و نیز مؤمنین، و از سرنوشت انسانها در طول تاریخ در رابطه با وفا به عهد خدائی و نیز فرجام کار انسان در آخرت، و عذاب و پاداش و عرش و ساعت و قرآن و ... سخن می گوید و از آیه ۱۴۸ به بعد، اشاره به رجعتی که در قوم موسی به صورت گوساله پرستی پیدا شد می کند. خطاب «یا بنی آدم» چندین بار تکرار شده و لحن هشدار دهنده دارد. این سوره در مکه و قبل از هجرت نازل شده و ۲۰۶ آیه دارد.

سوره الاعراف با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ المص (۱) ترجمه: (۱)

كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لَتُنذِرَ بِهِ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ (۲) ترجمه: (۲)

اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ □ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَكَم مِّن قَوْمٍ أَهْلَكْنَا هَا فَجَاءَهَا فَأَسْنَا بِهَا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ (۴) ترجمه: (۴)

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بِأَسْنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (۵) ترجمه: (۵)

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ (۶) ترجمه: (۶)

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ □ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ (۷) ترجمه: (۷)

وَالْوِزْنَ يُؤْمِنُ الْحَقُّ □ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۸) ترجمه: (۸)

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ (۹) ترجمه: (۹)

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ □ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۱۵۱

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* المص.

۲- این کتابی است که بر تو نازل شده - پس نباید از (ناحیه ابلاغ) آن، ناراحتی در سینه داشته باشی. - تا به وسیله آن، (مردم را از عواقب اعمال بد) بیم دهی. و تذکری است برای مؤمنان.

۳- از چیزی که از جانب پروردگارتان بر شما نازل شده، پیروی کنید. و از اولیا و معبودهای دیگر جز او، پیروی نکنید. هر چند کمتر متذکر می شوید.

۴- چه بسیار شهرها و آبادیها که آنها را (بر اثر گناه فراوانشان) هلاک کردیم. و عذاب ما شب هنگام، یا در روز هنگامی که استراحت کرده بودند، به سراغشان آمد.

۵- و در آن موقع که عذاب ما به سراغ آنها آمد، سخنی نداشتند جز این که گفتند: «ما ستمکار بودیم.» (ولی این اعتراف به گناه. دیگر دیر شده بود.)

۶- به یقین، (هم) از کسانی که پیامبران به سوی آنها فرستاده شدند سؤال خواهیم کرد. و (هم) از پیامبران سؤال می کنیم.

۷- و مسلماً (اعمالشان را) با علم (خود) برای آنان شرح خواهیم داد. و ما هرگز غایب نبودیم (بلکه همه جا ناظر اعمال بندگان هستیم).

۸- وزن کردن (اعمال، و سنجش ارزش آنها) در آن روز، حق است. کسانی که کفّه های (عمل) آنها سنگین است، تنها آنان رستگارند.

۹- و کسانی که کفّه های (عمل) آنها سبک است، افرادی هستند که سرمایه وجود خود را، به سبب ظلم و ستمی که نسبت به آیات ما روا می داشتند، از دست داده اند.

۱۰- ما تسلط بر زمین را برای شما قرار دادیم. و انواع وسایل زندگی را برای شما فراهم ساختیم. هر چند کمتر شکرگزاری می کنید.

۱۱- ما شما را آفریدیم. سپس صورت بندی کردیم. بعد به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده و خضوع کنید.» آنها همه سجده کردند. جز ابلیس که از سجده کنندگان نبود.

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ □ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ (۱۵) ترجمه: (۴)

قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ (۱۶) ترجمه: (۵)

ثُمَّ لَأَتَيْنَهُمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ □ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ (۱۷) ترجمه: (۶)

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَّدْحُورًا □ لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ (۱۸) ترجمه: (۷)

وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ (۱۹) ترجمه: (۸)

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ (۲۰) ترجمه: (۹)

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ (۲۱) ترجمه: (۱۰)

فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ □ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ يَدَّتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِمَ فَمَا نِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقٍ الْجَنَّةِ □ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُل لَّكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ (۲۲) ترجمه: (۱۱)

ص: ۱۵۲

۱- (خداوند به او) فرمود: «در آن هنگام که به تو فرمان دادم، چه چیز تو را مانع شد که سجده کنی؟!». گفت: «من از او بهترم.

مرا از آتش آفریده ای و او را از گل!»

۲- فرمود: «از آن (مقام و مرتبه ات) فرود آی. تو حق نداری در آن (مقام و مرتبه) تکبر کنی. بیرون رو، که تو از افراد پست و کوچکی.»

۳- گفت: «مرا تا روزی که (مردم) برانگیخته می شوند مهلت ده (و زنده بگذار).»

۴- فرمود: «تو از مهلت داده شد گانی.»

۵- به دروغ گفت: «به سبب آنکه مرا گمراه ساختی، من بر سر راه مستقیم تو، در کمین آنها می نشینم.

۶- سپس از پیش رو و از پشت سر، و از طرف راست و از طرف چپ آنها، به سراغشان می روم. و بیشتر آنها را شکر گزار نخواهی یافت.»

۷- فرمود: «از آن (مقام)، با ننگ و عار و خواری، بیرون رو! به یقین هر کس از آنها از تو پیروی کند، جهنم را از شما همگی پر می کنم.

۸- و ای آدم! تو و همسرت در بهشت ساکن شوید. و از هر جا که خواستید، بخورید! اما به این درخت نزدیک نشوید، که از ستمکاران خواهید بود.»

۹- سپس شیطان آن دو را وسوسه کرد، تا آنچه را از اندامشان پنهان بود، آشکار سازد. و گفت: «پروردگارتان شما را از این درخت نهی نکرده مگر بخاطر این که (اگر از آن بخورید)، هر دو فرشته خواهید شد، یا جاودانه (در بهشت) خواهید ماند.»

۱۰- و برای آنها سوگند یاد کرد که من برای شما از خیرخواهانم.

۱۱- و به این ترتیب، آنها را با فریب (از مقامشان) فرود آورد. و هنگامی که از آن درخت چشیدند، اندامشان [= عورتشان] بر آنها آشکار شد. و برای پوشاندن خود، از برگهای (درختان) بهستی جامه دوختند. و پروردگارشان آنها را ندا داد که: «آیا شما را از آن درخت نهی نکردم، و نگفتم که شیطان برای شما دشمن آشکاری است؟!»

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۲۳) ترجمه: (۱)

قَالَ اهْبُطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ (۲۴) ترجمه: (۲)

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ (۲۵) ترجمه: (۳)

يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُؤَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا ۖ وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَلِكَ خَيْرٌ ۖ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (۲۶)
ترجمه: (۴)

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا ۖ إِنَّهُ يَرَакُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۖ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ (۲۷) ترجمه: (۵)

وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَحَدِّثْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرْنَا بِهِيَ ۖ قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ ۖ اتَّقُوا اللَّهَ عَلَىٰ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۲۸)
ترجمه: (۶)

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ ۖ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۖ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ (۲۹) ترجمه: (۷)

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ ۖ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ (۳۰) ترجمه: (۸)

ص: ۱۵۳

-
- ۱- گفتند: «پروردگارا! ما به خویشتن ستم کردیم. و اگر ما را نبخشی و بر ما رحم نکنی، به یقین از زیانکاران خواهیم بود.»
  - ۲- فرمود: «(از مقام خویش)، فرود آید، در حالی که بعضی از شما نسبت به بعض دیگر، دشمن خواهید بود. (شیطان دشمن شماست، و شما دشمن او.) و برای شما در زمین، تا زمان معینی محل اقامت و وسیله بهره برداری خواهد بود.»
  - ۳- فرمود: «در آن [= زمین] زنده می شوید. و در آن می میرید. و (در رستاخیز) شما را از آن بیرون می آورند.»
  - ۴- ای فرزندان آدم! لباسی برای شما آفریدیم که اندام شمارا می پوشاند و مایه زینت شماست. اما جامه پرهیزگاری بهتر است. اینها (همه) از آیات خداست، تا متذکر (نعمتهای او) شوند.
  - ۵- ای فرزندان آدم! شیطان شما را نفریبد، آن گونه که پدر و مادر شما را از بهشت بیرون کرد، و لباسشان را از تنشان بیرون ساخت تا عورتشان را به آنها نشان دهد. چه این که او و طایفه اش شما را می بینند از جایی که شما آنها را نمی بینید. (اما بدانید) ما شیاطین را اولیای کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند.
  - ۶- و هنگامی که کار زشتی انجام می دهند می گویند: «پدران خود را بر این (عمل) یافتیم. و خداوند ما را به آن فرمان داده است.» بگو: «خداوند (هرگز) به کار زشت فرمان نمی دهد. آیا چیزی به خدا نسبت می دهید که نمی دانید؟!»
  - ۷- بگو: «پروردگارم امر به عدالت کرده است. و روی خویش را در هر مسجد (و به هنگام عبادت) به سوی او کنید. و او را بخوانید، و دین (خود) را برای او خالص کنید. (و بدانید) همان گونه که در آغاز شما را آفرید، (بار دیگر در رستاخیز) باز می گردید.»

۸- جمعی را هدایت کرده. و جمعی (که شایستگی نداشته اند)، گمراهی بر آنها مسلّم شده است. آنها (کسانی هستند که) شیاطین را به جای خداوند، اولیای خود انتخاب کردند. و گمان می کنند هدایت یافته اند.

﴿ يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴾ (۳۱) ترجمه: (۱)

﴿ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ ۚ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴾ (۳۲) ترجمه: (۲)

﴿ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَالْأِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴾ (۳۳) ترجمه: (۳)

﴿ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۚ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً ۚ وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴾ (۳۴) ترجمه: (۴)

﴿ يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي ۚ فَمَنْ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴾ (۳۵) ترجمه: (۵)

﴿ وَالَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴾ (۳۶) ترجمه: (۶)

﴿ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصَبٌ مِنْهُم مِّنَ الْكِتَابِ ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ رَسُولُنَا يُتَوَفَّوهُمْ قَالُوا أَيَّنَّ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَيْنَا أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴾ (۳۷) ترجمه: (۷)

ص: ۱۵۴

۱- ای فرزندان آدم! زینت خود را در هنگام رفتن به هر مسجدی، با خود بردارید. و (از نعمتهای الهی) بخورید و بیاشامید، ولی اسراف نکنید که خداوند مسرفان را دوست نمی دارد.

۲- بگو: «چه کسی زینتهای الهی را که برای بندگان خود آفریده، و روزیهای پاکیزه را حرام کرده است؟!» بگو: «اینهادر زندگی دنیا، برای کسانی است که ایمان آورده اند. (اگر چه دیگران نیز با آنها مشارکت دارند. ولی) در قیامت، فقط برای مؤمنان خواهد بود.» این گونه آیات (خود) را برای کسانی که آگاهند، شرح می دهیم.

۳- بگو: «خداوند، تنها اعمال زشت را، حرام کرده است. چه آشکار باشد و چه پنهان. و (همچنین) گناه و ستم به ناحق را. و این که چیزی را که خداوند دلیلی برای آن نازل نکرده، همتای خداوند قرار دهید. و چیزی را که نمی دانید به نسبت دهید.»

۴- برای هر قوم و جمعیتی، زمان و اجل (معینی) است. و هنگامی که اجل آنها فرا رسد، نه ساعتی از آن تأخیر می کنند، و نه بر آن پیشی می گیرند.

۵- ای فرزندان آدم! اگر پیامبرانی از خود شما به سراغتان بیایند که آیات مرا برای شما بازگو کنند، (از آنها پیروی کنید). کسانی که پرهیزگاری پیشه کنند و عمل صالح انجام دهند، نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهگین می شوند.

۶- و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، و در برابر آن تکبر نمودند، اهل دوزخند. جاودانه در آن خواهند ماند.

۷- چه کسی ستمکارتر است از آنها که بر خدا دروغ بستند، یا آیات او را تکذیب کردند؟! آنها نصیبشان را از آنچه مقدر شده (از نعمتها و مواهب این جهان) می برند. تا زمانی که فرستادگان ما (و فرشتگان قبض روح) به سراغشان آیند که جانشان را بگیرند. از آنها می پرسند: «کجا ایند معبودهایی که غیر از خدا می خواندید؟! (چرا به یاری شما نمی آیند؟!)) می گویند:

«آنها (همه) از نظر ما پنهان و گم شدند» و به زیان خود گواهی می دهند که کافر بودند.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَّمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ □ كَلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّهُ لَعَنَتْ أُخْتَهَا □ حَتَّى إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأَوْلَاهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ □ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِن لَّا تَعْلَمُونَ (٣٨) ترجمه: (١)

وَقَالَتْ أَوْلَاهُمْ لِأَخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (٣٩) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَأَنفُتَحَّ لَهُم أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلْبِغَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ □ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ (٤٠) ترجمه: (٣)

لَهُمْ مِّنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنَ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ □ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ (٤١) ترجمه: (٤)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَأَنُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ □ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٤٢) ترجمه: (٥)

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غَلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ □ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ □ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ □ وَنُودُوا أَنْ تِلْكَمُ الْجَنَّةُ أَوْرَثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٤٣) ترجمه: (٦)

ص: ١٥٥

۱- (خداوند به آنها) می گوید: «در صف اقوام گمراهی از جنّ و انس که پیش از شما بودند در آتش وارد شوید!» هر زمان که گروهی وارد می شوند، گروه همسان خود را لعن می کنند. تا همگی با ذلت در آن قرار گیرند، در این هنگام، گروه پیروان درباره پیشوایان خود می گویند: «پروردگارا! اینها بودند که ما را گمراه ساختند. پس کیفر آنها را از آتش دو برابر کن. (کیفری برای گمراهیشان، و کیفری به خاطر گمراه ساختن ما.)» می فرماید: «برای هر کدام (از شما) دو عذاب است. ولی نمی دانید.»

۲- و پیشوایان آنها به پیروان خود می گویند: «شما برتری بر ما نداشتید. پس بچشید عذاب (الهی) را در برابر آنچه انجام می دادید!»

۳- کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، و در برابر آن تکبر ورزیدند، (هرگز) درهای آسمان به رویشان گشوده نمی شود. (هیچ گاه) داخل بهشت نخواهند شد مگر این که شتر از سوراخ سوزن بگذرد! این گونه، مجرمان را کیفر می دهیم.

۴- برای آنها بستری از (آتش) دوزخ، و روی آنها پوششی (از آن) است. و اینچنین ستمکاران را جزا می دهیم.

۵- و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند - البته هیچ کس را جز به اندازه توانایش تکلیف نمی کنیم - آنها اهل بهشتند. و جاودانه در آن خواهند ماند.

۶- و آنچه در دلها از کینه و حسد دارند، برمی کنیم (تا در صفا با هم زندگی کنند). و از زیر (قصرهای) آنها، نهرها جاری است. می گویند: «ستایش مخصوص خداوندی است که ما را به این (همه نعمتها) رهنمون شد. و اگر خدا ما را هدایت نکرده بود، ما (به اینها) راه نمی یافتیم. مسلماً فرستادگان پروردگار ما حق را آوردند.» (در این هنگام) به آنان ندا داده می شود که: «این بهشت را در برابر اعمالی که انجام می دادید، به ارث بردید.»

وَنَادَى أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا □ قَالُوا نَعَمْ □ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (٤٤) ترجمه: (١)

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ (٤٥) ترجمه: (٢)

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ □ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ □ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْنَا □ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ (٤٦) ترجمه: (٣)

□ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٤٧) ترجمه: (٤)

وَنَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ (٤٨) ترجمه: (٥)

أَهْوَلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمِهِ □ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ (٤٩) ترجمه: (٦)

وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ □ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهَا عَلَى الْكَافِرِينَ (٥٠) ترجمه: (٧)

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا □ فَالْيَوْمَ نَنسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَٰذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (٥١) ترجمه: (٨)

ص: ١٥٦

١- و بهشتیان دوزخیان را صدا می زنند که: «آنچه را پروردگارمان به ما وعده داده بود، همه را حق یافتیم. آیا شما هم آنچه را پروردگارتان به شما وعده داده بود حق یافتید؟!» می گویند: «آری» در این هنگام، ندادهنده ای در میان آنها ندا می دهد که: «لعنت خدا بر ستمکاران باد!

٢- (همان) کسانی که (مردم را) از راه خدا باز می دارند، و (با القای شبهات) می خواهند آن را کج و معوج نشان دهند. و آنها سرای دیگر را انکار می کنند.»

٣- و در میان آن دو [= بهشتیان و دوزخیان]، حجابی است. و بر «اعراف» مردانی هستند که هر یک از آن دو گروه را از چهره هایشان می شناسند. و بهشتیان را صدا می زنند که: «درود بر شما باد!» اما داخل بهشت نمی شوند، در حالی که امید آن را دارند.

٤- و هنگامی که چشمشان به دوزخیان می افتد می گویند: «پروردگارا! ما را با گروه ستمکاران قرار مده.»

٥- و اصحاب اعراف، مردانی (از دوزخیان را) که از سیمایشان آنها را می شناسند، صدا می زنند و می گویند: «(دیدید که) نه جمع آوری (مال و ثروت) شما و نه تکبر ورزیدن شما، به حالتان سودی نداد!»

٦- آیا اینها [= این و اماندگان بر اعراف] همانان هستند که سوگند یاد کردید خداوند، هرگز رحمتش را شامل حال آنها نخواهد کرد؟! (ولی خداوند بخاطر ایمان و کارهای نیکشان، آنها را ببخشید. هم اکنون به آنها گفته می شود: داخل بهشت

شوید، که نه ترسی بر شماست و نه اندوهگین می شوید.

۷- و دوزخیان، بهشتیان را صدا می زنند که: «(ترحم کنید و) مقداری آب، یا از آنچه خدا به شما روزی داده، به ما ببخشید.» آنها (در پاسخ) می گویند: «خداوند اینها را بر کافران حرام کرده است.»

۸- (همان) کسانی که دین و آیین خود را سرگرمی و بازیچه گرفتند. و زندگی دنیا آنان را مغرور ساخت. امروز ما آنها را فراموش می کنیم، همان گونه که آنها دیدار چنین روزی را فراموش کردند و آیات ما را انکار می نمودند.

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۵۲) ترجمه: (۱)

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ □ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبَّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ □ قَدْ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (۵۳) ترجمه: (۲)

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ □ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ □ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (۵۴) ترجمه: (۳)

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً □ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (۵۵) ترجمه: (۴)

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا □ إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ (۵۶) ترجمه: (۵)

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ □ حَتَّىٰ إِذَا أَقْلَّتْ سَحَابًا نِّقَالًا سَفَقْنَا لِيُدْرِكَ مَيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ □ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۵۷) ترجمه: (۶)

ص: ۱۵۷

۱- ما کتابی برای آنها آوردیم که (اسرار و رموز) آن را با آگاهی شرح دادیم. (کتابی) که مایه هدایت و رحمت برای گروهی است که ایمان می آورند.

۲- آیا آنها جز انتظار ظهور آیات (و فرا رسیدن تهدیدهای الهی) را دارند؟! آن روز که ظهور آنها فرا رسد، (کار از کار گذشته، و پشیمانی سودی ندارد. و) کسانی که قبلاً آن را فراموش کرده بودند می گویند: «فرستادگان پروردگار ما، حق را آوردند. آیا (امروز) برای ما شفاعت کنندگانی وجود دارند که برای ما شفاعت کنند، یا (به ما اجازه داده شود به دنیا) بازگردیم، و اعمالی غیر از آنچه انجام می دادیم، انجام دهیم؟!» (ولی) آنها سرمایه وجود خود را از دست داده اند. و معبودهایی را که به دروغ ساخته بودند، همگی از نظرشان گم می شوند. (نه راه بازگشتی دارند، و نه شفاعت کننده ای)

۳- پروردگار شما، خداوندی است که آسمانها و زمین را در شش روز [= شش دوران] آفرید. سپس بر عرش (قدرت) قرار گرفت (و به تدبیر جهان پرداخت). با (پرده تاریکی) شب، روز را می پوشانند. و شب به سرعت، در پی روز می آید. و خورشید و ماه و ستارگان را آفرید، که مسخر فرمان او هستند. آگاه باشید که آفرینش و تدبیر (جهان)، از آن او (و به فرمان او) است! پر برکت و بی زوال است خداوندی که پروردگار جهانیان است.

۴- پروردگار خود را (آشکارا) از روی تضرع، و در پنهانی، بخوانید. (و از تجاوز، دست بردارید که) او متجاوزان را دوست نمی دارد.

۵- و در زمین پس از اصلاح آن فساد نکنید، و او را با بیم و امید بخوانید. (بیم از مسوولیتها، و امید به رحمتش. و نیکی کنید) زیرا رحمت خدا به نیکوکاران نزدیک است.

۶- او همان کسی است که بادهای را به عنوان بشارت، در پیشاپیش (باران) رحمتش می فرستد. تا ابرهای سنگین بار را (بر دوش) کشند. (سپس) ما آنها را به سوی زمینهای مرده می فرستیم. و بوسیله آنها، آب (حیاتبخش) را نازل می کنیم. و با آن،

میوه های گوناگون (از خاک تیره) بیرون می آوریم. این گونه (که زمینهای مرده را زنده کردیم)، مردگان را (نیز در قیامت) زنده می کنیم، شاید (با توجه به این مثال) متذکر شوید.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ □ وَالَّذِي خَبِثَ لَا يَخْرِجُ إِلَّا نَجَسًا □ كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ (۵۸) ترجمه: (۱)

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (۵۹) ترجمه: (۲)

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۶۰) ترجمه: (۳)

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۶۱) ترجمه: (۴)

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۶۲) ترجمه: (۵)

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۶۳) ترجمه: (۶)

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَعَزَّنَا فِي الْفُلْكِ مِّنْ كَذْبِ الْفَالِجِينَ □ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ (۶۴) ترجمه: (۷)

□ وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا □ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ □ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۶۵) ترجمه: (۸)

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظَنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (۶۶) ترجمه: (۹)

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۶۷) ترجمه: (۱۰)

ص: ۱۵۸

- ۱- سرزمین پاکیزه (و مستعد)، گیاهش به فرمان پروردگار می روید. اما سرزمین های ناپاک (و شوره زار)، جز گیاه اندک و بی ارزش، از آن نمی روید. این گونه آیات (خود) را برای گروهی که شکر گزارند، شرح می دهیم.
- ۲- ما نوح را به سوی قومش فرستادیم. او گفت: «ای قوم من! (تنها) خداوند یگانه را پرستش کنید، که معبودی جز او برای شما نیست. (و اگر غیر او را عبادت کنید)، من بر شما از عذاب روز بزرگی می ترسم!»
- ۳- (ولی) اشراف قومش به او گفتند: «ما تو را در گمراهی آشکاری می بینیم.»
- ۴- گفت: «ای قوم من! من هیچگونه گمراهی ندارم. بلکه من فرستاده ای از جانب پروردگار جهانیانم.
- ۵- رسالتهای پروردگارم را به شما ابلاغ می کنم. و خیرخواه شما هستم. و از خداوند چیزهایی می دانم که شما نمی دانید.
- ۶- آیا تعجب کرده اید که پیام آگاه کننده پروردگارتان بوسیله مردی از خودتان به شما برسد، تا (از عواقب اعمال خلاف) بیمتان دهد، و در پرتو آن، پرهیزگاری پیشه کنید و مشمول رحمت (الهی) شوید؟!»
- ۷- اما سرانجام او را تکذیب کردند. و ما او و کسانی را که با وی در کشتی بودند، رهایی بخشیدیم. و کسانی را که آیات ما را تکذیب کردند، غرق کردیم. زیرا آنها گروهی نابینا (و کوردل) بودند.
- ۸- و به سوی قوم عاد، برادرشان «هود» را (فرستادیم). گفت: «ای قوم من! (تنها) خدا را پرستش کنید، که جز او معبودی برای شما نیست. آیا پرهیزگاری پیشه نمی کنید؟!»
- ۹- اشراف کافر قوم او گفتند: «ما تو را گرفتار سفاهت می بینیم، و به یقین تو را از دروغگویان می دانیم.»

۱۰- گفت: «ای قوم من! من دچار سفاهتی نیستم، بلکه فرستاده ای از سوی پروردگار جهانیانم.

أَبْلُغْكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ (٦٨) ترجمه: (۱)

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ ۖ وَادْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَسْطَةً ۖ فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٦٩) ترجمه: (۲)

قَالُوا أَجِئْنَا لِنُعْبَدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا ۖ فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٧٠) ترجمه: (۳)

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَعَظْبٌ ۖ أَنْتُمْ جَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءِ سَيَّمَيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۖ فَانظُرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ (٧١) ترجمه: (۴)

فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمِهِ مَنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا ۖ وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ (٧٢) ترجمه: (۵)

وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا ۖ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ ۖ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ ۖ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٣) ترجمه: (۶)

ص: ۱۵۹

- ۱- رسالت‌های پروردگرم را به شما ابلاغ می‌کنم. و من خیرخواه امینی برای شما هستم.
- ۲- آیا تعجب کرده اید که پیام آگاه کننده پروردگارتان بوسیله مردی از خودتان به شما برسد تا (از مجازات الهی) بی‌مانند دهد؟! و به یاد آورید هنگامی که شما را جانشینان قوم نوح قرار داد. و شما را از جهت خلقت (و توانایی جسمانی) فزونی بخشید. پس نعمتهای خدا را به یاد آورید، تا رستگار شوید.
- ۳- گفتند: «آیا آمده ای که تنها خدای یگانه را بپرستیم، و آنچه را پدران ما می پرستیدند، رها کنیم؟! پس اگر راست می گویی آنچه را (از بلا و عذاب الهی) به ما وعده می دهی، بیاور!»
- ۴- گفت: «پلیدی و غضب از سوی پروردگارتان، شما را (به سبب اعمالتان) فرا گرفته است. آیا با من در مورد اسم هایی (بی مسما) که شما و پدرانتان آنها را (خدا) نامیده اید مجادله می کنید، در حالی که خداوند هیچ دلیلی درباره آن نازل نکرده است؟! پس شما منتظر باشید، من هم با شما انتظار می کشم! (شما انتظار شکست من، و من انتظار عذاب الهی برای شما!)»
- ۵- سرانجام، او و کسانی را که با او بودند، با رحمتی از سوی خود نجات بخشیدیم. و ریشه کسانی که آیات ما را تکذیب کردند و مؤمن نبودند، قطع کردیم.
- ۶- و به سوی (قوم) ثمود، برادرشان صالح را (فرستادیم). گفت: «ای قوم من! (تنها) خدا را بپرستید، که جز او، معبودی برای شما نیست. دلیل روشنی از طرف پروردگارتان برای شما آمده: این «ناقه» الهی برای شما نشانه ای است. بگذارید در زمین خدا به چرا مشغول شود. و هیچ گونه آزاری به آن نرسانید، که عذاب دردناکی شما را خواهد گرفت!

وَأذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا ۖ فَادْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (۷۴) ترجمه: (۱)

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُرْسِلٌ مِنْ رَبِّهِ ۖ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ (۷۵) ترجمه: (۲)

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (۷۶) ترجمه: (۳)

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ (۷۷) ترجمه: (۴)

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (۷۸) ترجمه: (۵)

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولَهُ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ (۷۹) ترجمه: (۶)

وَلَوْ طَآ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ (۸۰) ترجمه: (۷)

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ ۖ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ (۸۱) ترجمه: (۸)

ص: ۱۶۰

۱- و به خاطر بیاورید هنگامی که شما را جانشینان قوم «عاد» قرار داد، و در زمین مستقر ساخت، که در دشتهایش، قصرها برای خود بنا می کنید. و در کوهها، برای خود خانه ها می تراشید. بنابراین، نعمتهای خدا را متذکر شوید. و در زمین، به فساد نکوشید.»

۲- (ولی) اشراف مستکبر قوم او، به مستضعفانی از آنها که ایمان آورده بودند، گفتند: «آیا (براستی) شما یقین دارید که صالح از طرف پروردگارش فرستاده شده است؟! آنها گفتند: «ما به آنچه او برای آن فرستاده شده، ایمان آورده ایم.»

۳- مستکبران گفتند: «(ولی) ما به آنچه شما به آن ایمان آورده اید، کافریم.»

۴- سپس «ناقه» را پی کردند، و از فرمان پروردگارش سرپیچیدند. و گفتند: «ای صالح! اگر تو از فرستادگان (خدا) هستی، آنچه را (از عذاب الهی) به ما وعده می دهی، بیاور!»

۵- سرانجام زمین لرزه آنها را فرا گرفت. و صبحگاهان، در خانه هایشان به رو افتاده و مرده بودند.

۶- (صالح) از آنها روی برتافت. و گفت: «ای قوم من! رسالت پروردگارم را به شما ابلاغ کردم، و شرط خیرخواهی را انجام دادم، ولی (چه کنم که) شما خیرخواهان را دوست ندارید.»

۷- و (به خاطر آوردید) لوط را، هنگامی که به قوم خود گفت: «آیا عمل بسیار زشتی را انجام می دهید که هیچ یک از جهانیان، پیش از شما انجام نداده است؟!»

۸- آیا شما از روی شهوت به جای زنان، به سراغ مردان می روید؟! آری شما گروه اسرافکار (و منحرفی) هستید»

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ □ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ (۸۲) ترجمه: (۱)

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (۸۳) ترجمه: (۲)

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا □ فَاَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ (۸۴) ترجمه: (۳)

وَإِلَىٰ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ أَعْتَدْنَا لَهُمْ أَجْرًا غَيْرُهَا □ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ □ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ □ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا □ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۸۵) ترجمه: (۴)

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصِفُوهَا عَن سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُوهَا عَوْجًا □ وَادْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرَكُم □ وَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (۸۶) ترجمه: (۵)

وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا □ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (۸۷) ترجمه: (۶)

ص: ۱۶۱

۱- ولی پاسخ قومش چیزی جز این نبود که گفتند: «اینها را از شهر و دیار خود بیرون کنید، که اینها مردمی هستند که پاکدامنی را می طلبند (و با ما همصدا نیستند).»

۲- (چون کار به این جا رسید،) ما او و خاندانش را رهایی بخشیدیم. جز همسرش، که از بازماندگان (و هلاک شدگان در شهر) بود.

۳- و آن چنان بارانی (از سنگ) بر آنها فرو ریختیم. (که آنها را در هم کوبید و نابود ساخت.) پس بنگر سرانجام مجرمان چگونه بود!

۴- و به سوی مدین، برادرشان شعیب را (فرستادیم). گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید، که جز او معبودی برای شما نیست. دلیل روشنی از طرف پروردگارتان برای شما آمده است. بنابراین، حق پیمانانه و وزن را ادا کنید. و از اموال مردم کم نگذارید. و در روی زمین، بعد از آن که (در پرتو ایمان و دعوت انبیا) اصلاح شده است، فساد نکنید. این برای شما بهتر است اگر باایمان هستید.

۵- و بر سر هر راه ننشینید تا کسانی را که به خدا ایمان آورده اند تهدید کنید و از راه خدا باز دارید، و بخواهید (با القای شبهات،) آن را کج و منحرف سازید. و به خاطر بیاورید زمانی را که اندک بودید، و او شما را فزونی بخشید. و بنگرید سرانجام مفسدان چگونه بود!

۶- و اگر گروهی از شما به آنچه من به آن فرستاده شده ام ایمان آورده اند، و گروهی ایمان نیاورده اند، صبر کنید تا خداوند میان ما داوری کند، که او بهترین داوران است.»

□ قَالَ الْمَلَأَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا □ قَالَ أَوْلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ (۸۸) ترجمه: (۱)

قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعِيدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا □ وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا □ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا □ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا □ رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ (۸۹) ترجمه: (۲)

وَقَالَ الْمَلَأَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ (۹۰) ترجمه: (۳)

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (۹۱) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا □ الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ (۹۲) ترجمه: (۵)

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ □ فَكَيْفَ آسَى عَلَى قَوْمِ كَافِرِينَ (۹۳) ترجمه: (۶)

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ (۹۴) ترجمه: (۷)

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَعْتَهُ وَهُمْ لَا يُشْعُرُونَ (۹۵) ترجمه: (۸)

ص: ۱۶۲

۱- اشراف مستکبر قوم او گفتند: «ای شعیب! به یقین، تو و کسانی را که با تو ایمان آورده اند، از شهر و دیارمان بیرون خواهیم راند یا این که به آیین ما باز گردید.» گفت: «آیا (می خواهید ما را باز گردانید) اگر چه مایل نباشیم!؟»

۲- اگر ما به آیین شما باز گردیم، بعد از آن که خدا ما را از آن نجات بخشیده، به خدا دروغ بسته ایم. و برای ما ممکن نیست که ما به آن باز گردیم مگر این که خدایی که پروردگار ماست بخواند. علم پروردگار ما، به همه چیز احاطه دارد. تنها بر خدا توکل کرده ایم. پروردگار! میان ما و قوم ما بحق داوری کن، که تو بهترین داورانی.»

۳- اشراف کافر قوم او گفتند: «اگر از شعیب پیروی کنید، به یقین شما زیانکار خواهید شد.»

۴- سرانجام زمین لرزه آنها را فرا گرفت. و صبحگاهان در خانه هایشان به رو افتاده و مرده بودند.

۵- کسانی که شعیب را تکذیب کردند، (آنچنان نابود شدند که) گویا هرگز در آن (خانه ها) سکونت نداشتند! (آری) آنها که شعیب را تکذیب کردند، زیانکاران واقعی بودند.

۶- و از آنان روی بر تافت و گفت: «ای قوم من! من رسالتهای پروردگارم را به شما ابلاغ کردم و برای شما خیرخواهی نمودم. با این حال، چگونه بر حال قوم بی ایمان تأسف بخورم!؟»

۷- و ما در هیچ شهر و آبادی پیامبری نفرستادیم مگر این که اهل آن را به سختی ها و رنج ها گرفتار ساختیم. شاید (به خود آیند، و به سوی خدا) باز گردند و تضرع کنند

۸- سپس (هنگامی که این هشدارها در آنان اثر نگذاشت)، نیکی (و فراوانی نعمت و رفاه) را به جای بدی قرار دادیم. آنچنان که فزونی گرفتند، (و مغرور شدند)، و گفتند: «تنها ما نبودیم که گرفتار این مشکلات شدیم.» به پدران ما نیز ناراحتی

شادمانی رسید.» چون چنین شد، آنها را (به سبب اعمالشان) ناگهان گرفتیم (و مجازات کردیم)، در حالی که درک نمی کردند.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٩٦)
ترجمه: (١)

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ (٩٧) ترجمه: (٢)

أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ (٩٨) ترجمه: (٣)

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ ﻻ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ (٩٩) ترجمه: (٤)

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ نَشَاءُ أَصِيْبَنَاهُمْ بِمِثْلِ نَبْتِهِمْ ﻻ وَنَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَمَّا يَسْمَعُونَ (١٠٠)
ترجمه: (٥)

تِلْكَ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا ﻻ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ ﻻ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ (١٠١) ترجمه: (٦)

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ ﻻ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ (١٠٢) ترجمه: (٧)

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَأْنَاهُ فَظَلَمُوا بِهَا ﻻ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (١٠٣) ترجمه: (٨)

وَقَالَ مُوسَىٰ يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ (١٠٤) ترجمه: (٩)

ص: ١٦٣

۱- و اگر اهل شهرها و آبادیها، ایمان می آوردند و تقوا پیشه می کردند، به یقین برکات آسمان و زمین را بر آنها می گشودیم. ولی (آنها حق را) تکذیب کردند. ما هم آنان را به کیفر اعمالشان مجازات کردیم.

۲- آیا اهل این آبادیها، از این ایمن هستند که عذاب ما شبانه به سراغ آنها بیاید در حالی که در خواب باشند؟!

۳- و یا اهل این آبادیها، از این در امان می باشند که عذاب ما هنگام روز به سراغشان بیاید در حالی که سرگرم بازی هستند؟!

۴- آیا آنها خود را از عذاب ناگهانی خدا در امان می دانند؟! در حالی که جز زیانکاران، خود را از مجازات خدا ایمن نمی دانند.

۵- آیا کسانی که زمین را بعد از صاحبان (پیشین) آن به ارث می برند، عبرت نمی گیرند که اگر بخواهیم، آنها را نیز به گناهانشان هلاک می کنیم، و بر دلهایشان مهر می نهیم تا (صدای حق را) نشنوند؟!

۶- اینها، شهرها و آبادیهایی است که قسمتی از اخبار آن را برای تو شرح می دهیم. پیامبرانشان دلایل روشن برای آنان آوردند. ولی آنها (چنان لجوج بودند که) به آنچه قبلاً تکذیب کرده بودند، ایمان نمی آوردند. این گونه خداوند بر دلهای کافران مهر می نهد (و بر اثر لجاجت و ادامه گناه، توان تشخیص را از آنها سلب می کند).

۷- و برای بیشتر آنها پابندی به هیچ پیمانی نیافتیم. (بلکه) به یقین اکثر آنها را فاسقو گنهگار یافتیم.

- ۸- سپس به دنبال آنها [= پیامبران پیشین] موسی را با آیات خویش به سوی فرعون و اطرافیان او فرستادیم. اما آنها (با عدم پذیرش)، به آن (آیات) ظلم کردند. بین سرانجام مفسدان چگونه بود!
- ۹- و موسی گفت: «ای فرعون! من فرستاده ای از سوی پروردگار جهانیانم.

- حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَّا أَقُولَ عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ ۖ قَدْ جِئْتَكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ (۱۰۵) ترجمه: (۱)
- قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۱۰۶) ترجمه: (۲)
- فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ (۱۰۷) ترجمه: (۳)
- وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ (۱۰۸) ترجمه: (۴)
- قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ (۱۰۹) ترجمه: (۵)
- يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ ۖ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ (۱۱۰) ترجمه: (۶)
- قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (۱۱۱) ترجمه: (۷)
- يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ (۱۱۲) ترجمه: (۸)
- وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ (۱۱۳) ترجمه: (۹)
- قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (۱۱۴) ترجمه: (۱۰)
- قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ (۱۱۵) ترجمه: (۱۱)
- قَالَ أَلْقُوا ۖ فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ (۱۱۶) ترجمه: (۱۲)
- ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَلْقِ عَصَاكَ ۖ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ (۱۱۷) ترجمه: (۱۳)
- فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۱۸) ترجمه: (۱۴)
- فَعُلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ (۱۱۹) ترجمه: (۱۵)
- وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ (۱۲۰) ترجمه: (۱۶)

ص: ۱۶۴

۱- سزاوار است که بر خدا جز حق نگوییم. من دلیل روشنی از پروردگارتان برای شما آورده ام. پس بنی اسرائیل را با من بفرست.

۲- (فرعون) گفت: «اگر نشانه ای آورده ای، نشان بده اگر از راستگویانی.»

۳- (موسی) عصای خود را افکند. ناگهان ازدهای آشکاری شد.

- ۴- و دست خود را (از گریبان) بیرون آورد. سفید و نورانی برای بینندگان بود.
- ۵- اشراف قوم فرعون گفتند: «بی شک، این ساحری ماهر و داناست.
- ۶- می خواهد شما را از سرزمینتان بیرون کند. شما چه نظر می دهید؟»
- ۷- (سپس به فرعون) گفتند: «او و برادرش را مهلت ده، و مأموران را برای گردآوری (ساحران) به تمام شهرها اعزام کن،
- ۸- تا هر ساحر ماهر و دانا را به خدمت تو بیاورند.»
- ۹- ساحران نزد فرعون آمدند و گفتند: «آیا اگر ما پیروز گردیم، اجر و پاداش مهمی خواهیم داشت؟!»
- ۱۰- گفت: «آری، و به یقین شما از مقربان خواهید بود.»
- ۱۱- (و چون روز مبارزه فرا رسید. ساحران) گفتند: «ای موسی! یا تو (وسایل سحر را) بیفکن، یا ما می افکنیم.»
- ۱۲- گفت: «شما بیفکنید.» و هنگامی که (وسایل سحر خود را) افکندند، مردم را چشم بندی کردند و ترساندند. و سحر عظیمی پدید آوردند.
- ۱۳- (ما) به موسی وحی کردیم که: «عصای خود را بیفکن.» ناگهان (به صورت مار عظیمی در آمد و) وسایل دروغین آنها را (بسرعت) بلعید.
- ۱۴- (در این هنگام،) حق آشکار شد. و آنچه آنها انجام می دادند، باطل گشت.
- ۱۵- و در آن جا (همگی) مغلوب شدند. و خوار و حقیر گشتند.
- ۱۶- و ساحران بی اختیار به سجده افتادند.

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۲۱) ترجمه: (۱)

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ (۱۲۲) ترجمه: (۲)

قَالَ فِرْعَوْنُ آمَنْتُ بِه قَبِيلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ □ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَكْرُومٌ فِي الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا □ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (۱۲۳)
ترجمه: (۳)

لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ (۱۲۴) ترجمه: (۴)

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ (۱۲۵) ترجمه: (۵)

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَنَا □ رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ (۱۲۶) ترجمه: (۶)

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَالْهَيْكَةَ □ قَالَ سَيُنْفِقُلُ أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ (۱۲۷) ترجمه: (۷)

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا □ إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ □ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (۱۲۸) ترجمه: (۸)

قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْنَا □ قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ (۱۲۹) ترجمه: (۹)

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقَصْنَا مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (۱۳۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۱۶۵

۱- و گفتند: «ما به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم

۲- همان پروردگار موسیو هارون.»

۳- فرعون گفت: «آیا پیش از آن که به شما اجازه دهم، به او ایمان آوردید؟! حتماً این نیرنگ و توطئه ای است که در این شهر (و دیار) به کار گرفته اید، تا اهلش را از آن بیرون کنید. ولی بزودی (نتیجه کار خود را) خواهید دانست!

۴- سوگند می خورم که دستها و پاهاى شما را بطور مخالف (یکی از راست و دیگری از چپ) قطع می کنم. سپس همگی را به دار می آویزم!»

۵- (ساحران) گفتند: «مهم نیست،) ما به سوی پروردگارمان باز می گردیم.

۶- انتقام تو از ما، تنها بخاطر این است که ما به آیات پروردگار خویش - هنگامی که به سراغ ما آمد - ایمان آوردیم. پروردگار! صبر و استقامتی (کافی) بر ما فروریز. و ما را مسلمان بمیران.»

۷- و اشراف قوم فرعون (به او) گفتند: «آیا موسی و قومش را رها می کنی که در زمین فساد کنند، و تو و خدایانت را رها سازد؟!» گفت: «بزودی پسرانشان را می کشیم، و زنانشان را (برای خدمت کاری) زنده نگه می داریم. و ما بر آنها کاملاً

مسلطیم.»

۸- موسی به قوم خود گفت: «از خدا یاری جوئید، و استقامت پیشه کنید، که زمین از آن خداست، و آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد، واگذار می کند. و سرانجام (نیک) برای پرهیزگاران است.»

۹- گفتند: «پیش از آن که به سوی ما بیایی آزار دیدیم، (هم اکنون) پس از آمدنت نیز آزار می بینیم! (کی این آزارها به سر خواهد آمد؟)» گفت: «امید است پروردگارتان دشمن شما را هلاک کند، و شما را در زمین جانشین (آنها) سازد، تا ببیند چگونه عمل می کنید.»

۱۰- و ما فرعونیان را به خشکسالی و کمبود میوه ها گرفتار کردیم، شاید متذکر گردند.

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى وَمَنْ مَعَهُ □ أَلَا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۱۳۱) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِنُتَسَحَّرَ بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ (۱۳۲) ترجمه: (۲)

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالِدَّمَ آيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ (۱۳۳) ترجمه: (۳)

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ □ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ (۱۳۴) ترجمه: (۴)

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَى أَجَلٍ هُمْ بِالْعُوهِ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ (۱۳۵) ترجمه: (۵)

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ (۱۳۶) ترجمه: (۶)

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَعَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا □ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسَيْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا □ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ (۱۳۷) ترجمه: (۷)

ص: ۱۶۶

- ۱- هنگامی که نیکی (ونعمت) به آنها می رسید، می گفتند: «این بخاطر خود ماست.» و اگر بدی (و بلا) به آنها می رسید، می گفتند: «از شومی موسی و کسان اوست.» آگاه باشید همه اینها، از سوی خداست. ولی بیشتر آنها نمی دانند.
- ۲- و گفتند: «هر زمان نشانه معجزه ای برای ما بیاوری که با آن سحرمان کنی، ما به تو ایمان نمی آوریم.»
- ۳- سپس (بلاها را پشت سر هم بر آنها نازل کردیم): طوفان و ملخ و آفت گیاهیهو قورباغه ها و خون را - که نشانه هایی از هم جدا بودند - بر آنها فرستادیم. ولی (باز بیدار نشدند، و) تکبر ورزیدند، و جمعیت گنهکاری بودند.
- ۴- هنگامی که بلا بر آنها مسلط می شد، می گفتند: «ای موسی! از پروردگارت برای ما بخواه به عهدی که با تو کرده، رفتار کند. اگر این بلا را از ما مرتفع سازی، به یقین به تو ایمان می آوریم، و بنی اسرائیل را با تو خواهیم فرستاد.»
- ۵- اما هنگامی که بلا را، پس از مهلت معینی که به آن می رسیدند، از آنها برمی داشتیم، پیمان خویش را می شکستند.
- ۶- سرانجام از آنها انتقام گرفتیم، و آنان را در دریا غرق کردیم. زیرا آیات ما را تکذیب کردند، و از آن غافل بودند.
- ۷- و مشرقها و مغربهای پر برکت زمین را به آن قوم که (زیر زنجیر ظلم و ستم) به ضعف کشانده شده بودند، واگذار کردیم. و وعده نیک پروردگارت بر بنی اسرائیل، بخاطر صبر و استقامتی که به خرج دادند، تحقق یافت. و آنچه فرعون و فرعونیان (از کاخهای مجلل) می ساختند، و آنچه از باغهای داربست دار فراهم ساخته بودند، در هم کوبیدیم!

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكِفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ □ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ □ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ (۱۳۸) ترجمه: (۱)

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۳۹) ترجمه: (۲)

قَالَ أَغَيِّرَ اللَّهُ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (۱۴۰) ترجمه: (۳)

وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ □ يُقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ □ وَفِي ذَلِكَ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ (۱۴۱) ترجمه: (۴)

□ وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأْتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً □ وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ (۱۴۲) ترجمه: (۵)

وَلَمَّا حَيَّاهُ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ □ قَالَ لَنْ تَرَانِي وَلَكِنْ انظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي □ فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَاعِقًا □ فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ (۱۴۳) ترجمه: (۶)

ص: ۱۶۷

۱- و بنی اسرائیل را (سالم) از دریا عبور دادیم. (ناگاه) در راه خود به گروهی رسیدند که اطراف بت‌هایشان، برای عبادت، گرد آمده بودند. (در این هنگام، بنی اسرائیل) به موسی گفتند: «تو هم برای ما معبودی قرار ده، همان گونه که آنها معبودان (و خدایانی) دارند.» گفت: «شما جمعیتی جاهل و نادان هستید.

۲- اینها (را که می بینید)، سرانجام کارشان نابودی است. و آنچه انجام می دهند، باطل و بی اساس است.»

۳- (سپس) گفت: «آیا غیر از خداوند، معبودی برای شما بطلبیم؟! در حالی که او شما را بر جهانیان (هم عصرتان) برتری داد.»

۴- (به خاطر بیاورید) زمانی را که از (چنگال) فرعونیان نجاتتان بخشیدیم. در حالی که پیوسته شما را به بدترین صورت شکنجه می دادند، پسرانتان را می کشتند، و زنانتان را (برای خدمت کاری) زنده می گذاشتند. و در این، آزمایش بزرگی برای شما از سوی پروردگارتان بود.

۵- و ما با موسی، سی شب وعده گذاشتیم. سپس آن را با ده شب (دیگر) تکمیل نمودیم. به این ترتیب، میعاد پروردگارش (با او)، چهل شب تمام شد. و موسی به برادرش هارون گفته بود: «در میان قومم جانشین من باش. و (امور آنها را) اصلاح کن. و از روش مفسدان، پیروی منما.»

۶- و هنگامی که موسی به میعادگاه ما آمد، و پروردگارش با او سخن گفت، عرض کرد: «پروردگارا! خودت را به من نشان ده، تا تو را ببینم.» گفت: «هرگز مرا نخواهی دید. ولی به کوه بنگر، اگر (تاب بیاورد که) در جای خود ثابت بماند، مرا خواهی دید.» اما هنگامی که پروردگارش بر کوه تجلی نمود، آن را همسان خاک قرار داد. و موسی مدهوش به زمین افتاد. چون به هوش آمد، عرض کرد: «خداوندا. منزهی تو (از این که با چشم تو را ببینم)! من به سوی تو بازگشتم. و من نخستین

قَالَ يَا مُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي وَبِكَلَامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ (١٤٤) ترجمه: (١)

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا □ سَأُرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ (١٤٥) ترجمه: (٢)

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا □ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ (١٤٦) ترجمه: (٣)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ □ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٤٧) ترجمه: (٤)

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ □ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا □ اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ (١٤٨) ترجمه: (٥)

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (١٤٩) ترجمه: (٦)

ص: ١٤٨

١- (خداوند) فرمود: «ای موسی! من تو را با رسالت‌های خویش، و با سخن گفتنم (با تو)، بر مردم برتری دادم و برگزیدم. پس آنچه را به تو داده ام بگیر. و از شکر گزاران باش.»

٢- و برای او در الواح (تورات) اندرزی از هر موضوعی نوشتیم. و هر چیزی را (که مورد نیازشان بود) شرح دادیم، پس (به او گفتیم): آن را با جدیت بگیر. و به قوم خود دستور ده: به نیکوترین آنها عمل کنند. (و آنها که به مخالفت برخیزند، کیفرشان دوزخ است.) و بزودی جایگاه فاسقان را به شما نشان خواهم داد!»

٣- بزودی کسانی را که در روی زمین به ناحق تکبر می ورزند، از (ایمان به) آیات خود، منصرف می سازم. (زیرا آنها چنانند که) اگر هر آیه و نشانه ای را ببینند، به آن ایمان نمی آورند. اگر راه هدایت را ببینند، آن را راه خود انتخاب نمی کنند. و اگر طریق گمراهی را ببینند، آن را راه خود انتخاب می کنند. (همه) اینها بخاطر آن است که آیات ما را تکذیب کردند، و از آن غافل بودند.

٤- و کسانی که آیات ما، و دیدار آخرت را تکذیب (و انکار) کنند، اعمالشان نابود می گردد. آیا جز آنچه را عمل می کردند پاداش داده می شوند؟!

٥- قوم موسی بعد از (رفتن) او (به میعادگاه الهی)، از زیورهای خود مجسمه گوساله ای ساختند. که صدایی همچون صدای گوساله داشت. آیا آنها نمی دیدند که با آنان سخن نمی گوید، و به راه (راست) هدایتشان نمی کند؟! آن را (خدای خود) انتخاب کردند، و ستمکار بودند.

٦- و هنگامی که حقیقت در دسترسشان قرار گرفت، و دیدند گمراه شده اند، گفتند: «اگر پروردگاران ما رحم نکند، و ما را نیامرزد، بطور قطع از زیانکاران خواهیم بود.»

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضَبَانَ أَسِئًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي □ أَعَجَلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ □ وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ □ قَالَ ابْنُ أُمِّ إِبْنِ الْقَوْمِ اسْتَضِعْفُونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَمَّا تَشَمَّتْ بَنِي الْأَعْدَاءِ وَلَمَّا تَجَعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (١٥٠) ترجمه: (١)

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ □ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (١٥١) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئًا لَّهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا □ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ (١٥٢) ترجمه: (٣)

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ (١٥٣) ترجمه: (٤)

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ □ وَفِي نُسْحَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ (١٥٤) ترجمه: (٥)

وَاخْتِيارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَيِّئِينَ رَجُلًا لَّمِيقَاتِنَا □ فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِّن قَبْلِ وَإِيَّاي □ أَتَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا □ إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ □ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا □ وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ (١٥٥) ترجمه: (٦)

ص: ١٦٩

١- و هنگامی که موسی خشمگین و اندوهناک به سوی قوم خود بازگشت، گفت: «پس از من، بد جانشینانی برایم بودید (و آیین الهی را ضایع کردید). آیا در مورد فرمان پروردگارتان (و تمدید مدّت میعاد او)، عجله نمودید (و زود قضاوت کردید)؟!» سپس الواح را افکند، و سر برادر خود را گرفت (و با عصبانیت) به سوی خود کشید. (برادرش) گفت: «فرزند مادرم! این گروه، مرا در فشار گذاردند و ناتوان کردند. و نزدیک بود مرا بکشند. پس کاری نکن که دشمنان مرا سرزنش کنند. و مرا در زمره ستمکاران قرار مده.»

٢- (موسی) گفت: «پروردگارا! من و برادرم را بیمارز، و ما را در رحمت خود وارد کن، و تو مهربانترین مهربانانی.»

٣- کسانی که گوساله را (به خدایی) برگزیدند، بزودی خشمی از جانب پروردگارشان، و ذلتی (بزرگ) در زندگی دنیا به آنها می رسد. و اینچنین، کسانی را که (بر خدا) افترا می بندند، کیفر می دهیم!

٤- و کسانی که گناه کردند، و بعد از آن توبه نمودند و ایمان آوردند، (مشمول عفو او می شوند. زیرا) پروردگار تو، در پی آن، آمرزنده و مهربان است.

٥- هنگامی که خشم موسی فرو نشست. الواح (تورات) را بر گرفت. و در نوشته های آن، هدایت و رحمتی بود برای کسانی که از پروردگار خویش می ترسند (و از مخالفت فرمانش بیم دارند).

٦- موسی از قوم خود، هفتاد تن از مردان را برای میعادگاه ما برگزید. و هنگامی که زمین لرزه آنها را فرا گرفت (و هلاک شدند)، گفت: «پروردگارا! اگر می خواستی، آنها و مرا پیش از این هلاک می کردی. آیا ما را به آنچه بی خردان ما انجام داده اند، (معجازات و) هلاک می کنی؟! این، جز آزمایش تو، چیز دیگری نیست. هر کس را بخواهی (و سزاوار بینی)، بوسیله آن گمراه می سازی. و هر کس را بخواهی، هدایت می کنی. تو ولیّ مایی، پس ما را بیمارز، و بر ما رحم کن، و تو بهترین

□ وَاکْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ □ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ □ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ □
فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ (١٥٦) ترجمه: (١)

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ
لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْمَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ □ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ □ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (١٥٧) ترجمه: (٢)

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ لِمَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ □ فَآمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبَعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (١٥٨) ترجمه: (٣)

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ (١٥٩) ترجمه: (٤)

ص: ١٧٠

۱- و برای ما، در این دنیا و سرای دیگر، نیکی مقرر فرما. چه این که ما به سوی تو بازگشت کرده ایم.» (خداوند در برابر این تقاضا، به موسی) گفت: «مجازاتم را به هر کس بخواهم (و سزاوار بینم) می رسانم. و رحمتم همه چیز را فرا گرفته. و آن را برای کسانی که تقوا پیشه کنند، و زکات پردازند، و کسانی که به آیات ما ایمان می آورند، مقرر خواهم داشت.

۲- همان کسانی که از فرستاده (خدا)، پیامبر «امی» (و درس نخوانده) پیروی می کنند. پیامبری که صفاتش را، در تورات و انجیلی که به صورت مکتوب نزدشان است، می یابند. که آنها را به معروف دستور می دهد، و از منکر باز می دارد. اشیاء پاکیزه را برای آنها حلال می شمرد، و ناپاکیها را تحریم می کند. و بارهای سنگین، و زنجیرهایی را که بر آنها بود، (از دوش و گردنشان) برمی دارد. پس کسانی که به او ایمان آوردند، و حمایت و یاریش کردند، و از (هدایت و) نوری که با او نازل شده پیروی نمودند، تنها آنان رستگارانند.»

۳- بگو: «ای مردم! من فرستاده خدا به سوی همه شما هستم. آن کس که حکومت آسمانها و زمین، از آن اوست. معبودی جز او نیست. زنده می کند و می میراند. پس ایمان بیاورید به خدا و فرستاده اش، آن پیامبر درس نخوانده ای که به خدا و سخنانش ایمان دارد. و از او پیروی کنید تا هدایت یابید.»

۴- و از قوم موسی، گروهی هستند که به سوی حق هدایت می کنند. و با آن، عدالت را اجرا می کنند.

وَقَطَعْنَا لَهُمْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أَمَمًا □ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ □ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَا عَشْرَةَ عَيْنًا □ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ □ وَظَلَلْنَا عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ □ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى □ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ □ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (١٦٠) ترجمه: (١)

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ □ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ (١٦١) ترجمه: (٢)

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ (١٦٢) ترجمه: (٣)

وَاسْأَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ □ لَا تَأْتِيهِمْ □ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (١٦٣) ترجمه: (٤)

ص: ١٧١

- ۱- ما آنها را به دوازده گروه - که هر یک طایفه ای (از دودمان اسرائیل) بودند - تقسیم کردیم. و هنگامی که قوم موسی (در بیابان) از او تقاضای آب کردند، به او وحی فرستادیم که: «عصای خود را بر سنگ مخصوص بزن.» ناگهان دوازده چشمه از آن بیرون جست. آنچنان که هر طایفه، چشمه و آبشخور خود را می شناخت. و ابر را بر سر آنها سایبان ساختیم. و بر آنها «من» [= نوعی صمغ شیرین گیاهان] و «سلوی» [= پرندۀ ای مانند بلدرچین] فرستادیم. (و به آنان گفتیم): از روزیهای پاکیزه ای که به شما داده ایم، بخورید. (و آنها کفران کردند. ولی با این کار) به ما ستم نکردند، بلکه به خودشان ستم می نمودند.
- ۲- (یاد آورید) هنگامی را که به آنها گفته شد: «در این شهر [= بیت المقدس] ساکن شوید، و از هر جا (و به هر کیفیت) بخواهید، از آن تغذیه کنید. و بگویید: خداوند! گناهان ما را بریز.» و از در (بیت المقدس) با خضوع وارد شوید. که اگر چنین کنید، گناهان شما را می بخشیم. و پاداش نیکوکاران را افزون خواهیم ساخت.
- ۳- اما ستمکاران آنها، این سخن را، به غیر آنچه به آنها گفته شده بود، (به صورتی استهزاآمیز) تغییر دادند. از این رو بخاطر ستمی که روا می داشتند، عذابی از آسمان بر آنها فرستادیم (و مجازاتشان کردیم).
- ۴- و از آنها درباره (سرگذشت) شهری که در ساحل دریا بود پرس. زمانی که آنها در روزهای شنبه، تجاوز (و نافرمانی خدا) می کردند. همان هنگام که ماهیانشان، روز شنبه (که روز تعطیل و عبادت بود، بر سطح آب)، آشکار می شد. اما در غیر روز شنبه، به سراغ آنها نمی آمد. این گونه آنها را به چیزی آزمایش کردیم که نافرمانی می کردند.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا ۚ اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۚ قَالُوا مَعِذْرَةٌ إِلَيْنَا رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۱۶۴)
ترجمه: (۱)

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (۱۶۵) ترجمه: (۲)
فَلَمَّا عَتَوْا عَن مَّا نُهَوُّوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ (۱۶۶) ترجمه: (۳)

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيُبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْفِيَامَةِ مَن يَسِيءُ وَمُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ ۚ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۶۷)
ترجمه: (۴)

وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَّمًا ۚ مِّنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ ۚ وَبَلَّوْنَاهُم بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۱۶۸)
ترجمه: (۵)

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَذَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلَهُ يَأْخُذُوهُ ۚ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِّثَاقُ الْكِتَابِ أَن لَّا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ ۚ وَالدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۱۶۹)
ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَأُنْضِيعَ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ (۱۷۰) ترجمه: (۷)

ص: ۱۷۲

۱- و (به یاد آر) هنگامی را که گروهی از آنها گفتند: «چرا گروهی (گنهکار) را که خداوند هلاکشان خواهد کرد، یا به عذاب شدیدی گرفتار خواهد ساخت، اندرز می دهید؟!» گفتند: «این اندرزها، برای اعتذار (و انجام وظیفه) در پیشگاه پروردگار شمامست. (بعلاوه) شاید آنها (بپذیرند، و) تقوا پیشه کنند.»

۲- اما هنگامی که تذکراتی را که به آنها داده شده بود فراموش کردند، (و لحظه عذاب فرا رسید.) نهی کنندگان از بدی را رهایی بخشیدیم. و کسانی را که ستم کردند، بخاطر نافرمانیشان به عذاب شدیدی گرفتار ساختیم.

۳- (آری،) هنگامی که در برابر آنچه از آن نهی شده بودند سرپیچی کردند، به آنها گفتیم: «به شکل میمون هایی طرد شده در آید!»

۴- و (نیز به خاطر بیاور) هنگامی را که پروردگارت اعلام کرد: تا روز قیامت، کسی را بر آنها مسلط خواهد ساخت که همواره آنها را در عذاب سختی قرار دهد. زیرا پروردگارت مجازاتش سریع، و (در عین حال، نسبت به توبه کنندگان) آمرزنده و مهربان است.

۵- و آنها را در زمین بصورت گروههایی، پراکنده ساختیم. گروهی از آنها صالح، و گروهی ناصالحند. و آنها را با نیکی ها و بدی ها آزمودیم، شاید باز گردند.

۶- پس از آنها، فرزندان (ناصالح) جای آنها را گرفتند که وارث کتاب (تورات) شدند. (اما با این حال،) متاع زودگذر این

دنیای پست را گرفته، (براطاعت فرمان خدا ترجیح می دهند) و می گویند: «اگر ما گنهکاریم توبه می کنیم) و بزودی بخشیده خواهیم شد.» اما اگر متاع دیگری همانند آن به دستشان بیفتد، آن را (نیز) می گیرند، آیا در کتاب آسمانی از آنها پیمان گرفته نشده که بر خدا (دروغ نبندند، و) جز حق نگویند، و آنها آنچه را در آن (کتاب آسمانی) است آموخته اند؟! و سرای آخرت برای پرهیزگاران بهتر است، آیا نمی اندیشید؟!

۷- و آنها که به کتاب (خدا) تمسک جویند، و نماز را برپا دارند، (پاداش بزرگی خواهند داشت. زیرا) ما پاداش مصلحان را ضایع نخواهیم کرد.

□ وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۷۱) ترجمه: (۱)

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ □ قَالُوا بَلَىٰ □ شَهِدْنَا □ أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ (۱۷۲) ترجمه: (۲)

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنْ بَعْدِهِمْ □ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ (۱۷۳) ترجمه: (۳)
وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۱۷۴) ترجمه: (۴)

وَإِن لَّعَلَيْهِمْ نَبَأٌ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ (۱۷۵) ترجمه: (۵)

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ □ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَتْرُكُهُ يَلْهَثُ □ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا □ فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (۱۷۶) ترجمه: (۶)

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنفُسُهُمْ كَانُوا يَظْلُمُونَ (۱۷۷) ترجمه: (۷)

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي □ وَمَنْ يُضِلُّ فَاُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۱۷۸) ترجمه: (۸)

ص: ۱۷۳

۱- و (نیز به خاطر بیاور) هنگامی که کوه را همچون سایبانی بر فراز آنها بلند کردیم، آنچنان که گمان کردند بر آنان فرود می آید. (و گفتیم:) آنچه را به شما داده ایم، با قوتو جدیت بگیرید! و آنچه در آن است، به یاد داشته باشید، (و عمل کنید)، تا پرهیزگار شوید.

۲- و (به خاطر بیاور) زمانی را که پروردگارت از صلب فرزندان آدم، ذریه آنها را برگرفت. و آنها را بر خودشان گواه ساخت. (و فرمود:) «آیا من پروردگار شما نیستم؟» گفتند: «آری، گواهی می دهیم.» (خداوند چنین فرمود، مبادا) روز رستاخیز بگویند: «ماز این، غافل بودیم. (و از پیمان فطری بی خبر ماندیم).»

۳- یا بگویند: «پدرانمان پیش از این مشرک بودند، ما هم فرزندان بعد از آنها بودیم. (و چاره ای جز پیروی نداشتیم). آیا ما را به آنچه اهل باطل انجام دادند مجازات می کنی؟!»

۴- این گونه، آیات را شرح می دهیم. و شاید (به سوی حق) بازگردند.

۵- و سرگذشت کسی که آیات خود را به او دادیم، بر آنها بخوان که سرانجام خود را از آن تهی ساختو شیطان در پی او افتاد، و از گمراهان شد!

۶- و اگر می خواستیم، (مقام) او را با این آیات (و علوم الهی) بالا می بردیم. ولی (اجبار، برخلاف سنت ماست. پس او را به حال خود رها کردیم) و او به پستی گرایید، و از هوای نفس خود پیروی کرد. مثل او همچون سگ (هار) است که اگر به او حمله کنی، زبانش را بیرون می آورد، و اگر او را به حال خود واگذاری، باز زبانش را بیرون می آورد. (گویی چنان تشنه دنیاست که هرگز سیراب نمی شود). این مثل گروهی است که آیات ما را تکذیب کردند. این داستانها را (برای آنها) بازگو

کن، شاید بیندیشند (و بیدار شوند).

۷- چه بد است مثل گروهی که آیات ما را تکذیب کردند، و تنها به خودشان ستم می نمودند!

۸- هر کس را که خدا هدایت کند، هدایت یافته (واقعی) اوست. و هر کس را که (بخاطر اعمالش) گمراه سازد، همان ها زیانکارانند.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالإِنسِ □ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا □
أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ □ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (۱۷۹) ترجمه: (۱)

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا □ وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ □ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۸۰) ترجمه: (۲)

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ (۱۸۱) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ (۱۸۲) ترجمه: (۴)

وَأْمَلَى لَهُمْ □ إِنْ كَيْدِي مَتِينٌ (۱۸۳) ترجمه: (۵)

أَوْلَمْ يَتَفَكَّرُوا □ مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ جِنَّةٍ □ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ (۱۸۴) ترجمه: (۶)

أَوْلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ □ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ
يُؤْمِنُونَ (۱۸۵) ترجمه: (۷)

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ □ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۸۶) ترجمه: (۸)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا □ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي □ لَّا يُجْلِيهَا لَوْفَتِهَا إِلَّا هُوَ □ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ لَّا تَأْتِيكُمْ
إِلَّا بَغْتَةً □ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا □ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَّا يَعْلَمُونَ (۱۸۷) ترجمه: (۹)

ص: ۱۷۴

۱- به یقین، گروه بسیاری از جنّ و انس را برای دوزخ آفریدیم. آنها دلها [= عقلها] یی دارند که با آن (اندیشه نمی کنند، و) نمی فهمند. و چشمانی که با آن نمی بینند. و گوشهایی که با آن نمی شنوند. آنها همچون چهارپایانند. بلکه گمراهتر! اینان همان غافلانند (چون امکان هدایت دارند و بهره نمی گیرند).

۲- و بهترین نام ها برای خداست. خدا را به آن (نامها) بخوانید. و کسانی که نام های او را تحریف می کنند (و بر غیر او می نهند)، رها سازید. آنها بزودی جزای اعمالی را که انجام می دادند، می بینند.

۳- و از آنها که آفریدیم، گروهی به سوی حق هدایت می کنند، و با آن اجرای عدالت می نمایند.

۴- و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، ما آنان را از جایی که نمی دانند، به تدریج به سوی عذاب پیش می بریم.

۵- و به آنها مهلت می دهیم (تا مجازاتشان دردناکتر باشد). زیرا تدبیر من، قوی و متین است. (و هیچ کس را قدرت فرار از آن نیست.)

۶- آیا فکر نکردند که همنشین آنها [= پیامبر] هیچ گونه (اثری از) جنون ندارد؟! (پس چگونه چنین نسبت ناروایی به او می دهند؟! او فقط بیم دهنده ای روشنگر است. (که مردم را متوجه وظایفشان می سازد).

۷- آیا در ملکوت آسمانها و زمین (و حاکمیت مطلق خداوند بر آنها)، و آنچه خدا آفریده است، (از روی دقت و عبرت) نظر

نیفکندند؟! (و آیا در این نیز اندیشه نکردند که) شاید پایان زندگی آنها نزدیک شده باشد؟! (اگر به این کتاب آسمانی روشن ایمان نیاورند،) بعد از آن به کدام سخن ایمان خواهند آورد؟!

۸- هر کس را خداوند (به جرم اعمال زشتش) گمراه سازد، هدایت کننده ای ندارد. و آنها را در طغیان و سرکشی شان رها می سازد، و سرگردان می شوند.

۹- از تو درباره زمان رستاخیز سؤال می کنند، کی فرا می رسد؟ بگو: «علمش فقط نزد پروردگار من است. و جز او (نمی تواند) وقت آن را آشکار سازد. (و آن، حتی) در آسمانها و زمین، سنگین (و بسیار پر اهمیت) است. و جز بطور ناگهانی، به سراغ شما نمی آید.» (باز) از تو سؤال می کنند، چنان که گویی تو از زمان وقوع آن باخبری. بگو: «علمش تنها نزد خداست. ولی بیشتر مردم نمی دانند.»

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ □ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ □ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ
وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۱۸۸) ترجمه: (۱)

□ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا □ فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ □ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ
دَعَا اللَّهُ رَبَّهُمَا لِئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَنُكَوِّنَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (۱۸۹) ترجمه: (۲)

فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا □ فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۱۹۰) ترجمه: (۳)

أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ (۱۹۱) ترجمه: (۴)

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ (۱۹۲) ترجمه: (۵)

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ □ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ (۱۹۳) ترجمه: (۶)

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ □ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۹۴) ترجمه: (۷)

أَلَهُمْ أَزْجُلٌ يَمُشُونَ بِهَا □ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا □ أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا □ أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا □ قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ
ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ (۱۹۵) ترجمه: (۸)

ص: ۱۷۵

۱- بگو: «من مالک هیچ سود و زبانی برای خویش نیستم، مگر آنچه را خدا بخواهد. (و از غیب و اسرار نهان نیز خبر ندارم، مگر آنچه خداوند اراده کند.) و اگر از غیب باخبر بودم، سود فراوانی برای خود فراهم می‌کردم، و هیچ بدی (و زبانی) به من نمی‌رسید. من فقط بیم دهنده و بشارت دهنده ام برای گروهی که ایمان می‌آورند. (و آماده پذیرش حقتند).»

۲- اوست کسی که (همه) شما را از یک فرد آفرید. و همسرش را نیز از جنس او قرار داد، تا در کنار او بیاساید. سپس هنگامی که با او آمیزش کرد، حملی سبک برداشت، که با وجود آن، به کارهای خود ادامه می‌داد. و چون سنگین شد، هر دو از خدایی که پروردگارشان است خواستند: «اگر فرزند صالحی به ما دهی، به یقین از شاکران خواهیم بود.»

۳- آیا هنگامی که خداوند فرزند صالحی به آنها [= پدران و مادران از نسل آدم] داد، (موجودات دیگر را در این موهبت مؤثر دانستند. و) برای خدا، در این نعمت که به آنها بخشیده بود، همتیانی قائل شدند. خداوند برتر است از آنچه همتای او قرار می‌دهند.

۴- آیا موجوداتی را همتای او قرار می‌دهند که چیزی را نمی‌آفرینند، و خودشان آفریده شده‌اند.

۵- و (آن بت‌ها) نمی‌توانند آنان را یاری کنند، و نه خودشان را یاری می‌دهند.

۶- و اگر آنها را به سوی هدایت دعوت کنید، از شما پیروی نمی‌کنند. و برای شما یکسان است چه آنها را دعوت کنید و چه خاموش باشید؟!

۷- کسانی را که غیر از خدا می‌خوانید (و پرستش می‌کنید)، بندگانی همچون خود شما هستند. آنها را بخوانید، و اگر راست

می گویند باید به شما پاسخ دهند(و تقاضایتان را برآورند)!

۸- آیا (آنها حداقل همانند خود شما) پاهایی دارند که با آن راه بروند؟! یا دستهایی دارند که با آن چیزی را بگیرند (و کاری انجام دهند)؟! یا چشمانی دارند که با آن ببینند؟! یا گوشهایی دارند که با آن بشنوند؟! (نه، هرگز، چنین نیست) بگو: «شریکانتان را (و بت هایی که همتای خدا قرار داده اید، بر ضد من) بخوانید، و برای من توطئه کنید، و لحظه ای مهلتم ندهید (تا بدانید کاری از آنها ساخته نیست)!

إِنَّ وَلِيَّيَ اللَّهُ الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابَ □ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ (۱۹۶) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ (۱۹۷) ترجمه: (۲)

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا □ وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ (۱۹۸) ترجمه: (۳)

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ (۱۹۹) ترجمه: (۴)

وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ □ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۰۰) ترجمه: (۵)

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ (۲۰۱) ترجمه: (۶)

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوْنَهُمْ فِي الْغَىِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ (۲۰۲) ترجمه: (۷)

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا □ قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي □ هَذَا بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۲۰۳) ترجمه: (۸)

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۲۰۴) ترجمه: (۹)

وَإِذْ كَرَّمَكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ (۲۰۵) ترجمه: (۱۰)

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ □ (۲۰۶) ترجمه: (۱۱)

ص: ۱۷۶

۱- ولی و سرپرست من، خدایی است که این کتاب را نازل کرده. و او صالحان را سرپرستی می کند.

۲- و کسانی را که جز او می خوانید، نمی توانند یاریتان کنند، و نه (حتی) خودشان را یاری دهند.

۳- و اگر آنها را به هدایت فراخوانید، نمی شنوند. و آنها را می بینی (که با چشمهای مصنوعیشان) به تو نگاه می کنند، اما چیزی را نمی بینند!

۴- (به هر حال) با عفو و مدارا رفتار کن، و به کارهای شایسته دعوت نما، و از جاهلان روی بگردان (و با آنان ستیزه مکن).

۵- و اگر وسوسه ای از شیطان به تو رسد، به خدا پناه بر. که او شنونده و داناست.

۶- پرهیزگاران هنگامی که گرفتار وسوسه های شیطان شوند، به یاد (خدا و پاداش و کیفر او) می افتند. و (در پرتو یاد او، راه حق را می بینند و) در این هنگام بینا می شوند

۷- و (مشرکان را) برادرانشان (از شیاطین) پیوسته در گمراهی پیش می برند، و (در این راه) کوتاهی نمی کنند.

۸- هنگامی که (در نزول وحی تأخیر افتد، و) آیه ای برای آنان نیامد، می گویند: «چرا از پیش خود، آیه ای انتخاب نکردی؟!» بگو: «من تنها از چیزی پیروی می کنم که از سوی پروردگام بر من وحی می شود. این (آیات) وسیله های بصیرت

از جانب پروردگارتان، و مایه هدایت و رحمت است برای گروهی که ایمان می آورند.»

۹- هنگامی که قرآن خوانده شود، گوش فرا دهید و خاموش باشید. شاید مشمول رحمت (خدا) شوید.

۱۰- پروردگارت را در درون خود، از روی تضرع و خوف، آهسته و آرام، صبحگاهان و شامگاهان، یاد کن. و از غافلان مباش.

۱۱- آنها که (در مقام قرب) نزد پروردگار تو هستند، (هیچ گاه) از عبادتش تکبر نمیورزند، و او را تسبیح می گویند، و تنها برای او سجده می کنند.

۸- انفال [منابع و ثروت های عمومی در طبیعت]

در نخستین آیه این سوره، حکم ثروت های عمومی و اینکه از آن کیست و چگونه و در چه راهی مصرف می شود، بیان شده است این سوره به نام «بدر» هم گفته شده زیرا پس از هجرت به مدینه و وقوع جنگ بدر در ماه رمضان، این سوره در سال دوم هجری نازل شده است و متضمن مسائلی مربوط به جهاد و غنائم و انفال و هجرت می باشد و به تعبیر امام باقر و امام صادق، سوره انفال، بریدن دماغ کفار است. کنایه از ضربه هائی که بر آنان وارد شده است. نزول این سوره پس از اولین حرکت مسلحانه مسلمانان (جنگ بدر) درخور تامل و دقت است. به جمع بندی نقاط قوت و ضعف و ارزیابی عمل مسلمین پرداخته و رهنمودهای متناسبی می دهد. این سوره ۷۵ آیه دارد و نود و سومین سوره ای است که نازل شده است.

سوره الأنفال با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ ۖ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ ۖ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱) ترجمه: (۱)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۲) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ يُتِمُّونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (۳) ترجمه: (۳)

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا ۖ لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (۴) ترجمه: (۴)

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنَ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ (۵) ترجمه: (۵)

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ (۶) ترجمه: (۶)

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكِهِ تَكُونَ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ (۷) ترجمه: (۷)

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (۸) ترجمه: (۸)

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* از تو درباره انفال [= غنائم، و اموال بدون مالک] سؤال می کنند. بگو: «انفال مخصوص خدا و پیامبر است. پس، از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید. و خصوصتهایی را که در میان شماست، اصلاح کنید. و اگر ایمان دارید، از خدا و پیامبرش اطاعت کنید.»

۲- مؤمنان، تنها کسانی هستند که هرگاه نام خدا برده شود، دلهاشان ترسان می گردد. و هنگامی که آیات او بر آنها خوانده می شود، ایمانشان فروتر می گردد. و تنها بر پروردگارشان توکل دارند.

۳- همان کسانی که نماز را برپا می دارند. و از آنچه به آنها روزی داده ایم، انفاق می کنند.

۴- (آری)، مؤمنان حقیقی آنها هستند. برای آنان درجاتی (والا-) نزد پروردگارشان است. و برای آنها، آمرزش روزی پرارزشی است.

۵- همان گونه که پروردگارت تو را بحق از خانه ات (به سوی میدان بدر)، خارج ساخت، در حالی که گروهی از مؤمنان ناخشنود بودند (ولی سرانجامش پیروزی بود).

۶- آنها پس از روشن شدن حق، باز با تو مجادله می کردند. (و چنان ترس و وحشت آنها را فرا گرفته بود، که) گویی به سوی مرگ رانده می شوند، و آن را با چشم خود می نگرند.

۷- و (به یاد آرید) هنگامی را که خداوند به شما وعده داد که یکی از دو گروه [= کاروان تجاری، یا لشکر مسلح قریش] نصیب شما خواهد بود. و شما دوست می داشتید که کاروان (غیر مسلح) برای شما باشد. ولی خداوند می خواهد حق را با دستورات خود تقویت، و ریشه کافران را قطع کند. (از این رو شما را برخلاف میلتان، با لشکر قریش درگیر ساخت.)

۸- تا حق را تثبیت کند، و باطل را از میان بردارد، هرچند مجرمان کراهت داشته باشند.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُزْدِفِينَ (۹) ترجمه: (۱)

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ □ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ □ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۱۰) ترجمه: (۲)

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النَّعَاسَ أَمَنَّهُ مِنْهُ وَيُنزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيَطَهَّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُم رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ (۱۱) ترجمه: (۳)

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا □ سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ (۱۲) ترجمه: (۴)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ □ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۱۳) ترجمه: (۵)

ذَلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ (۱۴) ترجمه: (۶)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ (۱۵) ترجمه: (۷)

- ۱- (به خاطر بیاورید) زمانی را (که از شدت ناراحتی در میدان بدر،) از پروردگارتان کمک می خواستید. و او خواسته شما را پذیرفت (و گفت): من شما را با هزار فرشته، که پیاپی فرود می آیند، یاری می کنم.
- ۲- ولی خداوند، این را تنها برای شادی و اطمینان قلب شما قرار داد. و پیروزی جز از طرف خدا نیست. زیرا خداوند توانا و حکیم است.
- ۳- و (یادآورید) هنگامی را که خواب سبکی که مایه آرامش بود از سوی خدا، شما را فرا گرفت. و آبی از آسمان برایتان فرستاد، تا شما را با آن پاک کند. و پلیدی شیطانرا از شما بر طرف سازد. و دلهایتان را محکم، و گامها را با آن استوار دارد.
- ۴- و (به یاد آر) هنگامی را که پروردگارت به فرشتگان وحی کرد: «من با شما هستم. کسانی را که ایمان آورده اند، تقویت کنید. بزودی در دلهای کافران ترس و وحشت می افکنم. ضربه ها را بر بالاتر از گردن (بر سرهای دشمنان) فرود آرید. و همه انگشتانشان را قطع کنید!»
- ۵- این بخاطر آن است که آنها با خدا و پیامبرش دشمنی ورزیدند. و هر کس با خدا و پیامبرش دشمنی کند، (کیفر شدیدی می بیند. و) خداوند سخت کیفر است.
- ۶- این (مجازات دنیا) را بچشید! و برای کافران، مجازات آتش (در جهان دیگر) خواهد بود.
- ۷- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که با کافران در میدان نبرد رو به رو شوید، به آنها پشت نکنید (و فرار ننمایید).
- ۸- و هر کس در آن هنگام به آنها پشت کند به غضب خدا گرفتار خواهد شد. و جایگاه او جهنم است، و چه بد جایگاهی است! مگر آنکه هدفش از کناره گیری، تجدید نیرو برای حمله (مجدد) و یا پیوستن به گروهی (از مجاهدان) باشد.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ ۖ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى ۖ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسِينًا ۖ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۷)
ترجمه: (۱)

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدِ الْكَافِرِينَ (۱۸) ترجمه: (۲)

إِنْ تَشَاءُ تَفْتَحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ ۖ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهِيَ خَيْرٌ لَكُمْ ۖ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِتْنَتَكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ
الْمُؤْمِنِينَ (۱۹) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ وَاتَّبَعْتُمْ تَسْمَعُونَ (۲۰) ترجمه: (۴)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ (۲۱) ترجمه: (۵)

ۖ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ (۲۲) ترجمه: (۶)

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ ۖ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ (۲۳) ترجمه: (۷)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۲۴)
ترجمه: (۸)

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۲۵) ترجمه: (۹)

ص: ۱۷۹

۱- این شما نبودید که آنها را کشتید. بلکه خداوند آنها را کشت. و این تو نبودی (ای پیامبر که خاک و سنگ به صورت آنها) افکندی. بلکه خدا افکند. و (خدا می خواست) تا مؤمنان را از این طریق به خوبی امتحان کند. خداوند شنوا و داناست.

۲- (سرنوشت مؤمنان و کافران)، همان بود (که دیدید!) و خداوند سست کننده توطئه کافران است.

۳- اگر شما فتح و پیروزی می خواهید، پیروزی به سراغ شما آمد. و اگر (از مخالفت پیامبر) خودداری کنید، برای شما بهتر است. و اگر (به مخالفت) باز گردید، ما هم باز خواهیم گشت. و جمعیت شما هر چند زیاد باشد، شما را (از یاری خدا) بی نیاز نخواهد کرد. و خداوند با مؤمنان است.

۴- ای کسانی که ایمان آورده اید! خداو پیامبرش را اطاعت کنید. و از فرمان او سرپیچی ننمایید در حالی که (سخنان او را) می شنوید.

۵- و همانند کسانی نباشید که می گفتند: «شنیدیم.» ولی در حقیقت نمی شنیدند.

۶- به یقین بدترین جنبندها نزد خدا، افراد کر و لال (و کور دلی) هستند که اندیشه نمی کنند.

۷- و اگر خداوند خیری در آنها می دانست، (حرف حق را) به گوش آنها می رساند. ولی (با این حالی که دارند.) اگر حق را به گوش آنها برساند، سرپیچی کرده و رویگردان می شوند.

- ۸- ای کسانی که ایمان آورده اید! دعوت خدا و پیامبر را اجابت کنید هنگامی که شما را به سوی چیزی می خواند که شما را حیات می بخشد. و بدانید خداوند (به اندازه ای به شما نزدیک است که) میان انسان و قلب او حایل می شود، و (همه شما) به سوی او محشور می شوید.
- ۹- و از فتنه و مجازاتی بپرهیزید که تنها به ستمکاران شما نمی رسد. (بلکه همه را فرا می گیرد. چرا که دیگران سکوت اختیار کردند.) و بدانید خداوند سخت کیفر است!

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِبَضْعِهِ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٢٦) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٢٧) ترجمه: (٢)

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (٢٨) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢٩) ترجمه: (٤)

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ (٣٠) ترجمه: (٥)

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٣١) ترجمه: (٦)

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٣٢) ترجمه: (٧)

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبُهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ (٣٣) ترجمه: (٨)

ص: ١٨٠

۱- و به خاطر بیاورید هنگامی را که شما در روی زمین، گروهی کوچک و زبون بودید. آنچنان که می ترسیدید مردم شما را بربایند. ولی او شما را پناه داد. و با یاری خود تقویت کرد. و از روزیهای پاکیزه بهره مند ساخت. تا شکر (نعمت هایش را) به جا آورید.

۲- ای کسانی که ایمان آورده اید! به خدا و پیامبر خیانت نکنید. و (نیز) در امانتهای خود خیانت روا مدارید، در حالی که می دانید (این کار، گناه بزرگی است).

۳- و بدانید اموال و فرزندان شما، وسیله آزمایش است. و (برای کسانی که از عهده امتحان برآیند،) پاداش عظیمی نزد خداست.

۴- ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید، برای شما (نورانیت درون و) وسیله تشخیص حق از باطل قرار می دهد. و گناهانتان را می پوشاند. و شما را می آمرزد. و خداوند دارای فضل عظیم است.

۵- (به خاطر بیاور) هنگامی را که کافران برای تو نقشه می کشیدند که تو را به زندان بیفکنند، یا به قتل برسانند، و یا (از مکه) بیرون کنند. آنها توطئه می کردند، و خداوند هم تدبیر می کرد. و خدا بهترین تدبیرکنندگان است.

۶- و هنگامی که آیات ما بر آنها خوانده می شود، می گویند: «شنیدیم. (چیز مهمی نیست). اگر بخواهیم مثل آن را می گوئیم. اینها همان افسانه های پیشینیان است!»

۷- و (به خاطر بیاور) زمانی را که گفتند: «خداوند! اگر این حقیقتی از سوی توست، بارانی از سنگ از آسمان بر ما فرو ریز، یا عذاب دردناکی برای ما بفرست!»

۸- ولی (ای پیامبر!) تا تو در میان آنها هستی، خداوند آنها را مجازات نخواهد کرد. و (نیز) تا (گروهی از آنها) استغفار

می کنند، خدا عذابشان نمی کند.

وَمَا لَهُمْ آلَا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصِيدُونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ ۖ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۳۴) ترجمه: (۱)

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً ۖ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (۳۵) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ (۳۶) ترجمه: (۳)

لِيُمَيِّزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ ۖ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۳۷) ترجمه: (۴)

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ (۳۸) ترجمه: (۵)

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلَّهُ لِلَّهِ ۖ فَإِنْ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۳۹) ترجمه: (۶)

وَإِنْ تَوَلَّوْا فاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ ۖ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ (۴۰) ترجمه: (۷)

ص: ۱۸۱

۱- چرا خدا آنها را مجازات نکند، با این که آنان از (عبادت موحدان در کنار) مسجدالحرام جلوگیری می کنند در حالی که سرپرست (و متولی) آن نیستند؟! سرپرست آن، فقط پرهیزگارانند. ولی بیشتر آنها نمی دانند.

۲- (آنها که مدعی بودند ما هم نماز داریم)، نمازشان نزد خانه کعبه، چیزی جز سوت کشیدن و کف زدن نبود. پس بچشید عذاب (الهی) را به سبب آنچه انکار می کردید!

۳- کسانی که کافر شدند، اموالشان را برای بازداشتن (مردم) از راه خدا خرج می کنند. آنان این اموال را (در این راه) صرف می کنند، اما مایه حسرت و اندوهشان خواهد شد. سپس شکست خواهند خورد. و (در جهان دیگر) کافران به سوی دوزخ گردآوری خواهند شد.

۴- (اینها همه) بخاطر آن است که خداوند (می خواهد) ناپاک را از پاک جدا سازد، و ناپاکها را روی یکدیگر بگذارد، و همه را متراکم سازد، و (یکجا) در دوزخ قرار دهد. و اینها همان زیانکارانند.

۵- به کسانی که کافر شدند بگو: «چنانچه از مخالفت باز ایستند، (و ایمان آورند)، گذشته آنها بخشوده خواهد شد. و اگر (به اعمال سابق) باز گردند، سُنَّت (خداوند در مورد) گذشتگان، (درباره آنها) جاری می شود.» (و مجازات شدیدی خواهند شد).

۶- و با آنها پیکار کنید، تا فتنه (و بت پرستی و سلب آزادی) برچیده شود، و دین (و پرستش) همه مخصوص خدا گردد. و اگر آنها (از اعمال نادرست خود) دست بردارند، (خداوند آنها را می پذیرد). خدا به آنچه انجام می دهند بیناست.

۷- و اگر سرپیچی کنند، بدانید (ضرری به شما نمی رسانند). خداوند سرپرست شماست. چه سرپرست خوبی. و چه یاور نیکویی!

□ وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِإِئْتِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَإِذْنَ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقْيِ الْجَمْعَانِ □ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۴۱) ترجمه: (۱)

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ □ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ □ وَلَكِنَّ لِيُقْضَىٰ لِلَّهِ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَن بَيْنِهِ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَن بَيْنِهِ □ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ (۴۲) ترجمه: (۲)

إِذْ يُرِيكُهُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكَ قَلِيلًا □ وَلَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيرًا لَفَشَسْتَهُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأُمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ □ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۴۳) ترجمه: (۳)

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّفَاقُتُمْ فِي آعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي آعْيُنِهِمْ لِيُقْضَىٰ لِلَّهِ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا □ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (۴۴) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۴۵) ترجمه: (۵)

ص: ۱۸۲

۱- بدانید هر گونه غنیمتی به دست آورید، خمس آن برای خدا، و برای پیامبر، و برای خویشاوندان (او) و یتیمان و مستمندان و واماندگان در سفر (از آنها) است، اگر به خدا و آنچه بر بنده خود در روز جدایی حق از باطل، روز درگیری دو گروه (با ایمان و بی ایمان در جنگ بدر) نازل کردیم، ایمان آورده اید. و خداوند بر هر چیزی تواناست.

۲- در آن هنگام که شما در طرف پایین بودید، و آنها در طرف بالا. (و دشمن بر شما برتری داشت.) و کاروان (قریش)، پایین تر از شما بود. (و وضع چنان سخت بود که) اگر با یکدیگر وعده می گذاشتید (که در میدان نبرد حاضر شوید)، از انجام وعده خود تخلف می کردید. ولی (همه اینها) برای آن بود که خداوند، کاری را که می بایست انجام شود، تحقق بخشد. تا آنها که گمراه می شوند، از روی اتمام حجت باشد. و آنها که هدایت می یابند، از روی دلیل روشن باشد. و به یقین خداوند شنوا و داناست.

۳- در آن هنگام که خداوند تعداد آنها را در خواب به تو کم نشان داد. و اگر آنان را فراوان نشان می داد، به یقین سست می شدید. و (درباره شروع جنگ با آنها) کارتان به اختلاف می کشید. ولی خداوند (شما را از شر اینها) سالم نگه داشت. خداوند به آنچه درون سینه هاست، داناست.

۴- و در آن هنگام که (در میدان نبرد)، با هم رو به رو شدید، آنها را در نظر شما کم نشان می داد. و شما را (نیز) در نظر آنها کم می نمود. تا خداوند، کاری را که می بایست انجام گیرد، تحقق بخشد. (تا جنگ آغاز گردد و منتهی به شکست آنها شود و شکست بخورند!) و همه امور به سوی خدا باز می گردد.

۵- ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که (در میدان نبرد) با گروهی رو به رو می شوید، ثابت قدم باشید. و خدا را فراوان یاد کنید، تا رستگار شوید.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ □ وَاصْبِرُوا □ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (٤٦) ترجمه: (١)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطْرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ □ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (٤٧) ترجمه: (٢)

وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَاءَهُمْ وَقَالَ لَمَّا غَابَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ □ فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ
إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ □ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٤٨) ترجمه: (٣)

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هُوَلَاءُ دِينَهُمْ □ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٤٩) ترجمه: (٤)

وَلَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا □ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَذْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (٥٠) ترجمه: (٥)

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتِ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (٥١) ترجمه: (٦)

كَذَابَ آلِ فِرْعَوْنَ □ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ □ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ □ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٥٢) ترجمه: (٧)

ص: ١٨٣

۱- و از خدا و پیامبرش اطاعت نمایید. و با یکدیگر نزاع نکنید، که سست می شوید، و قدرت (و شوکت) شما از میان می رود! و صبر و استقامت کنید که خداوند با صابران است.

۲- و مانند کسانی نباشید که از روی سرمستی و غرور و خودنمایی در برابر مردم، از سرزمین خود (به سوی میدان بدر) بیرون آمدند. و (مردم را) از راه خدا باز می داشتند. (و سرانجام شکست خوردند) و خداوند به آنچه عمل می کنید، احاطه (و آگاهی) دارد.

۳- و (به یاد آور) هنگامی را که شیطان، اعمال آنها [= مشرکان] را در نظرشان جلوه داد، و گفت: «امروز هیچ کس از مردم بر شما پیروز نمی گردد. و من، در کنار شما (و پناه دهنده شما) هستم» امّا هنگامی که دو گروه (کافران و مؤمنان) در برابر یکدیگر قرار گرفتند، به عقب برگشت و گفت: «من از شما (پیروانم) بیزارم من چیزی می بینم که شما نمی بینید. من از خدا می ترسم، خداوند سخت کیفر است!»

۴- و هنگامی را که منافقان، و بیمار دلان می گفتند: «این گروه (مسلمانان) را دینشان مغرور ساخته است.» (آنها نمی دانستند که) هر کس بر خدا توکل کند، (پیروز می گردد). خداوند توانا و حکیم است.

۵- و اگر ببینی کافران را هنگامی که فرشتگان (مرگ)، جانشان را می گیرند، در حالی که بر صورت و پشت آنها می زنند و (می گویند:) بچشید عذاب سوزنده را (، به حال آنان تأسّف خواهی خورد)!

۶- (و به آنان گفته می شود:) این، در مقابل کارهایی است که با دست خود از پیش فرستاده اید. و خداوند نسبت به بندگان، هرگز ستم روا نمی دارد!

۷- (حال این گروه مشرکان،) همانند حال فرعونیان، و کسانی است که پیش از آنان بودند. آنها آیات خدا را انکار کردند. خداوند هم آنان را به گناهانشان کیفر داد. خداوند توانا، و سخت کیفر است!

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ □ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۵۳) ترجمه: (۱)

كَذَابِ آلِ فِرْعَوْنَ □ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ □ كَذَبُوا بآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ □ وَكُلُّ كَاثِرٍ ظَالِمِينَ (۵۴) ترجمه: (۲)

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۵۵) ترجمه: (۳)

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ (۵۶) ترجمه: (۴)

فَإِمَّا تَنْفَرْنَهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مَنْ خَلَفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَدَّكُرُونَ (۵۷) ترجمه: (۵)

وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ □ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ (۵۸) ترجمه: (۶)

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا □ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ (۵۹) ترجمه: (۷)

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُزْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ □ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ (۶۰) ترجمه: (۸)

□ وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ □ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۶۱) ترجمه: (۹)

ص: ۱۸۴

۱- این، بخاطر آن است که خداوند، هیچ نعمتی را که به گروهی داده، تغییر نمی دهد. مگر آن که آنها خودشان را تغییر دهند. و خداوند، شنوا و داناست.

۲- این، (درست) شبیه حال فرعونیان و کسانی است که پیش از آنها بودند. آیات پروردگارشان را تکذیب کردند. ما هم بخاطر گناهانشان، آنها را هلاک کردیم، و فرعونیان را غرق نمودیم. و همگی ستمکار بودند.

۳- به یقین، بدترین جنبدگان نزد خدا، کسانی هستند که کافر شدند و (به هیچ وجه) ایمان نمی آورند.

۴- همان کسانی که از آنها پیمان گرفتی. سپس هر بار عهد و پیمان خود را می شکنند. و (از پیمان شکنی و خیانت)، پرهیز ندارند.

۵- اگر آنها را در (میدان) جنگ بیابی، آنچنان به آنها حمله کن که گروهی که پشت سر آنها هستند، پراکنده شوند. شاید متذکر گردند (و عبرت گیرند)!

۶- و هر گاه (با ظهور نشانه هایی)، از خیانت گروهی بیم داشته باشی بطور عادلانه پیمان با آنها را لغو کن. زیرا خداوند، خائن را دوست نمی دارد.

۷- کسانی که کافر شدند گمان نکنند (با این اعمال)، پیش برده اند، آنها هرگز نمی توانند از قلمرو و کیفر ما بیرون روند!

۸- برای مقابله با آنها [= دشمنان]، هر چه در توان داری از نیرو و از اسبهای ورزیده آماده سازید، تا به وسیله آن، دشمن خدا

و دشمن (شناخته شده) خویش را بترسانید! و دشمنان دیگری غیر از اینها، که شما آنها را (به علت نفاقشان) نمی شناسید و خدا آنها را می شناسد. و هر چه در راه خدا (و تقویت اسلام) انفاق کنید، بی کم و کاست به شما بازگردانده می شود، و به شما ستم نخواهد شد.

۹- و اگر تمایل به صلح نشان دهند، تو نیز از در صلح در آی. و بر خدا توکل کن، که او شنوا و داناست.

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ ۖ هُوَ الَّذِي أَيْدَكَ بِبِضْرِهِ وَإِلَى الْمُؤْمِنِينَ (٦٢) ترجمه: (۱)

وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ ۚ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَّا أَلْفَتْ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٦٣) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٦٤) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ ۚ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ ۚ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ (٦٥) ترجمه: (۴)

الْأَمَانُ حَقٌّ فَمَا عَلِمَ أَنْ فِيكُمْ ضَعْفًا ۚ فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ ۚ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ (٦٦) ترجمه: (۵)

مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُ شِرْكٌ ۚ لَوْ لَفِيَ فِي الْإِنْسَانِ لَفَاسِقٌ ۚ تَرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۚ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٦٧) ترجمه: (۶)

لَوْ لَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٦٨) ترجمه: (۷)

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٦٩) ترجمه: (۸)

ص: ۱۸۵

۱- و اگر بخواهند تو را فریب دهند، خدا برای (حمایت) تو کافی است. او همان کسی است که تو را، با یاری خود و مؤمنان، تأیید کرد.

۲- و دل‌های آنها را با هم، پیوند داد. اگر تمام آنچه را روی زمین است صرف می‌کردی که میان دل‌های آنان پیوند دهی، نمی‌توانستی. ولی خداوند در میان آنها پیوند ایجاد کرد. زیرا او توانا و حکیم است.

۳- ای پیامبر! خداوند و مؤمنانی که از تو پیروی می‌کنند، برای (حمایت) تو کافی است. (فقط بر آنها تکیه کن).

۴- ای پیامبر! مؤمنان را به جنگ (با دشمنان خطرناک) برانگیز. هرگاه از شما بیست نفر با استقامت باشند، بر دویست نفر غلبه می‌کنند. و اگر صد نفر باشند، بر هزار نفر از کسانی که کافر شدند، پیروز می‌گردند. چرا که آنها گروهی هستند که نمی‌فهمند.

۵- هم اکنون خداوند به شما تخفیف داد، و دانست که در شما نوعی ضعف است. بنابراین، هرگاه از شما یکصد نفر با استقامت باشند، بر دویست نفر پیروز می‌شوند. و اگر یکهزار نفر باشند، به خواست خدا بر دو هزار نفر غلبه خواهند کرد. و خدا با صابران است.

۶- هیچ پیامبری حق ندارد اسیرانی (از دشمن) بگیرد تا زمانی که کاملاً بر آنها غلبه کند. شما متاع ناپایدار دنیا را می‌خواهید. (و مایله اسیران بیشتری بگیرید، تا با گرفتن فدیة آزاد کنید). ولی خداوند، سرای دیگر را (برای شما) می‌خواهد. و خداوند توانا و حکیم است.

۷- اگر آنچه خداوند از قبل مقرر داشته، نبود (که بدون ابلاغ، هیچ امتی را کیفر ندهد)، بخاطر چیزی [= اسیرانی] که گرفتید، مجازات بزرگی به شما می رسد.

۸- از آنچه به غنیمت گرفته اید، حلال و پاکیزه بخورید. و از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید. خداوند آمرزنده و مهربان است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسِيرِ إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أَخَذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٧٠) ترجمه: (١)

وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٧١) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مِثْلَ لَكُمْ مَنْ وَلَّيْتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا ۗ وَإِنْ اسْتَنْصَرْتُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصِيرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٧٢) ترجمه: (٣)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ (٧٣) ترجمه: (٤)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا ۗ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (٧٤) ترجمه: (٥)

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ ۗ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٧٥) ترجمه: (٦)

ص: ١٨٦

١- ای پیامبر! به کسانی که در دست شما اسیرند بگو: «اگر خداوند، خیری در دلهای شما ببیند، (و نیات پاکى داشته باشید)، بهتر از آنچه از شما گرفته شده به شما مى دهد. و شما را مى بخشد. و خداوند آمرزنده و مهربان است.»

٢- اما اگر بخواهند به تو خیانت کنند، (تازگی ندارد) آنها پیش از این (نیز) به خدا خیانت کردند. و خداوند (شما را) بر آنها پیروز کرد. خداوند دانا و حکیم است.

٣- کسانی که ایمان آوردند و هجرت نمودند و با مال و جان خود در راه خدا جهاد کردند، و کسانی که (به مؤمنان مهاجر) پناه دادند و یاری نمودند، آنها پشتیبان یکدیگرند. و آنها که ایمان آوردند و مهاجرت نکردند، هیچ گونه ولایتی [= تعهدی] در برابر آنها ندارند تا هجرت کنند. و (تنها) اگر در (حفظ) دین (خود) از شما یاری طلبند، بر شماست که آنها را یاری کنید، جز بر ضد گروهی که میان شما و آنها، پیمان (ترکِ مخاصمه) است. و خداوند به آنچه انجام می دهید، بیناست.

٤- کسانی که کافر شدند، اولیا و پشتیبان یکدیگرند. اگر این (دستور) را انجام ندهید، فتنه و فساد عظیمی در زمین روی می دهد

٥- و کسانی که ایمان آوردند و هجرت نمودند و در راه خدا جهاد کردند، و کسانی که (به آنها) پناه دادند و یاری نمودند، آنان مؤمنان حقیقی اند. برای آنها، آمرزش (و رحمت خدا) و روزی با ارزشی است.

٦- و کسانی که بعداً ایمان آوردند و هجرت کردند و همراه شما جهاد نمودند، از شما هستند. و خویشاوندان نسبت به یکدیگر، در احکامی که خدا مقرر داشته، (از دیگران) سزاوارترند. خداوند به هر چیزی داناست.

در آیه ۲ سخن از این است که اگر مشرکین از راه کج و انحرافی خویش باز گردند و حق را بپذیرند به نفع آنهاست. این سوره، بخصوص در ۴۰ آیه اول، اعلام جنگ با مشرکین و منافقین و اولتیماتوم با آنهاست و (آخرین حرف)ها را با آنها می زند. و به خاطر همین لحن حاد، بدون «بسم الله الرحمن الرحيم» شروع می شود. از آخرین سوره های نازل شده در سال هشتم هجری و به روایتی در سال نهم در مدینه است و از نظر ترسیم خط مشی حکومت اسلامی با قبایل و گروه ها و جناحهای مخالف و روش سیاسی اسلام، در روابط و عملها، اهمیت خاصی دارد. روحیه شهادت طلبی مسلمین و رسیدن به «احدی الحسین» در آیه ۵۲ مطرح شده است و در آیه ۱۰۷ ماجرای مسجد ضرار و توطئه منافقین بیان گردیده است. نام دیگر این سوره «برائت» است. بنا به اعلان برائت و بیزاری نسبت به مشرکین پیمان شکن. و به همین جهت هم در اول سوره بسم الله ... نیست زیرا بسم الله نشان امان و رافت است و سوره برائت، بر داشتن امان است و در آن، شمشیر است. (از علی علیه السلام. به نقل مرحوم طبرسی.) در این سوره، مفصلاً درباره منافقین بحث شده است و مشت آنان را در رابطه با مسائل مبارزاتی و اقتصادی باز کرده است و به همین جهت نام دیگرش «فاضحه» یعنی رسوا کننده است. دارای ۱۲۹ آیه است. است.

سوره التوبه با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ (۱) ترجمه: (۱)

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ □ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ (۲) ترجمه: (۲)

وَإِذَا مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ □ وَرَسُولُهُ □ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ □ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ □ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۳) ترجمه: (۳)

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوا شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ □ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (۴) ترجمه: (۴)

فَإِذَا انسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْضِرُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ □ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ □ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۵) ترجمه: (۵)

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ □ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ (٦) ترجمه: (٦)

ص: ۱۸۷

- ۱- این، (اعلام) بیزاری از سوی خدا و پیامبر او، به کسانی از مشرکان است که با آنها پیمان بسته اید!
- ۲- (شما ای مشرکان!)، چهار ماه (مهلت دارید آزادانه) در زمین رفت و آمد کنید (و ببندیشید). و بدانید شما نمی توانید از قدرت خدا فرار کنید. (و بدانید) خداوند خوارکننده کافران است!
- ۳- و این، اعلامی است از ناحیه خدا و پیامبرش به (عموم) مردم در روز حج اکبر [= روز عید قربان] که: خداوند و پیامبرش از مشرکان بیزارند! با این حال، اگر توبه کنید، برای شما بهتر است! و اگر سرپیچی نمایید، بدانید که شما نمی توانید از قلمرو قدرت خداوند خارج شوید. و کافران را به مجازات دردناکی بشارت ده!
- ۴- مگر کسانی از مشرکان که با آنها پیمان بستید، و چیزی از آن را در حق شما فروگذار نکردند، و هیچ کس را بر ضد شما تقویت ننمودند. پیمان آنها را در حق آنان تا پایان مدّتشان محترم بشمرید. زیرا خداوند پرهیزگاران را دوست دارد.
- ۵- و هنگامی که ماههای حرام پایان گرفت، مشرکان را هر جا یافتید به قتل برسانید. و آنها را اسیر سازید. و محاصره کنید. و در هر کمینگاه، بر سر راه آنها بنشینید. ولی اگر توبه کنند، و نماز را برپا دارند، و زکات را پردازند، آنها را رها سازید. زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است.
- ۶- و اگر کسی از مشرکان از تو پناه بخواهد، به او پناه ده تا سخن خدا را بشنود (و در آن ببندیشد). سپس او را به محل امنش برسان، چرا که آنها گروهی ناآگاهند.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ □ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ □ إِنْ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (٧) ترجمه: (١)

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً □ يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ (٨) ترجمه: (٢)

اسْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمًّا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن سَبِيلِهِ □ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٩) ترجمه: (٣)

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً □ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ (١٠) ترجمه: (٤)

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ □ وَنُفِّصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (١١) ترجمه: (٥)

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِّن بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَنَّمَا الْكُفْرُ □ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ (١٢) ترجمه: (٦)

أَلَمْ تَقَاتِلُوا قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ يَدْعُوكُمْ أُولَ مَرَّةٍ □ أَتَخْشَوْنَهُمْ □ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (١٣) ترجمه: (٧)

ص: ۱۸۸

- ۱- چگونه برای مشرکان پیمانی نزد خدا و پیامبرش خواهد بود (در حالی که آنها همواره آماده شکستن پیمانشان هستند)؟! مگر کسانی که نزد مسجدالحرام با آنان پیمان بستید. (و پیمان خود را محترم شمردند.) تا زمانی که به پیمان شما پایبند باشند، شما نیز به پیمان آنها پایبند باشید، که خداوند پرهیزگاران را دوست دارد.
- ۲- چگونه (پیمان مشرکان ارزش دارد)، در حالی که اگر بر شما غالب شوند، نه رعایت خویشاوندی با شما را می کنند، و نه پیمان را؟! شما را با زبان خود خشنود می کنند، ولی دل‌هایشان ابا دارد. و بیشتر آنها گنهکارند.
- ۳- آنها آیات خدا را به بهای کمی فروختند. و (مردم را) از راه او بازداشتند. آنها چه بد اعمالی انجام می دادند!
- ۴- (این روش آنهاست که) درباره هیچ فرد باایمانی رعایت خویشاوندی و پیمان را نمی کنند. و آنها همان تجاوزکارانند!
- ۵- (ولی) اگر توبه کنند، و نماز را برپا دارند، و زکات را بپردازند، برادر دینی شما هستند. و ما آیات خود را برای گروهی که می دانند (و می اندیشند)، شرح می دهیم.
- ۶- و اگر پیمانهای خود را پس از عهد خویش بشکنند، و آیین شما را مورد طعن (و تمسخر) قرار دهند، با پیشوایان کفر پیکار کنید. چرا که پیمان آنها اعتباری ندارد. شاید (با شدت عمل) دست بردارند.
- ۷- آیا با گروهی که پیمانهای خود را شکستند، و تصمیم به اخراج پیامبر گرفتند، پیکار نمی کنید؟! در حالی که نخستین بار، آنها (پیکار با شما را) آغاز کردند. آیا از آنها می ترسید؟! با این که اگر ایمان دارید، خداوند سزاوارتر است که از او بترسید.

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ (۱۴) ترجمه: (۱)

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ □ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۱۵) ترجمه: (۲)

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً □ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۱۶) ترجمه: (۳)

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ □ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ (۱۷) ترجمه: (۴)

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَ إِلَّا اللَّهَ □ فَعَسَى أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ (۱۸) ترجمه: (۵)

□ أَجَعَلْتُمْ سِتْقَابَهُ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ □ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ □ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۱۹) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ □ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (۲۰) ترجمه: (۷)

ص: ۱۸۹

۱- با آنها پیکار کنید، که خداوند آنان را به دست شما مجازات کرده و رسوا می سازد. و شما را بر آنها یاری می دهد. و سینه گروه مؤمنین را شفا می بخشد (. و بر قلب آنها مرهم می نهد)

۲- و خشم دل‌های آنان را از میان می برد. و خدا توبه هر کس را بخواهد (و شایسته ببیند)، می پذیرد. و خداوند دانا و حکیم است.

۳- آیا چنین پنداشتید که (به حال خود) رها می شوید در حالی که خداوند هنوز کسانی را که از شما جهاد کردند، و غیر از خدا و پیامبرش و مؤمنان را محرم اسرار خویش انتخاب نمودند، (از دیگران) مشخص نساخته است؟! (باید آزمایش شوید. تا مؤمنان واقعی شناخته شوند.) و خداوند به آنچه عمل می کنید، آگاه است.

۴- مشرکان حق ندارند مساجد خدا را آباد کنند در حالی که بر کفر خویش گواهند! آنها اعمالشان نابود (و بی ارزش) شده. و در آتش (دوزخ)، جاودانه خواهند بود.

۵- مساجد خدا را تنها کسی آباد می کند که به خدا و روز بازپسین، ایمان آورده، و نماز را برپا دارد، و زکات را پردازد، و جز از خدا نترسد. امید می رود آنها از هدایت یافتگان باشند.

۶- آیا آب دادن به حاجیان، و آباد ساختن مسجد الحرام را، همانند (عمل) کسی قرار دادید که به خدا و روز بازپسین ایمان آورده، و در راه او جهاد کرده است؟! (این دو)، نزد خدا یکسان نیستند. و خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند.

۷- کسانی که ایمان آوردند، و هجرت کردند، و با مال و جانشان در راه خدا جهاد نمودند، مقامشان نزد خدا برتر است. و

آنها رستگارانند.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ (٢١) ترجمه: (١)

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا □ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (٢٢) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ □ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٢٣) ترجمه: (٣)

قُلْ إِن كَانَ آيَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ □ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (٢٤) ترجمه: (٤)

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ □ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ □ إِذْ أَعَجَبْتَكُمْ كَثُرْتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَصَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ (٢٥) ترجمه: (٥)

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَيِّئَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا □ وَذَلَّكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ (٢٦) ترجمه: (٦)

ص: ١٩٠

١- پروردگارشان آنها را به رحمتی از ناحیه خود، و خشنودی (خویش)، و باغهای بهشتی بشارت می دهد که در آن، نعمتهای پایدار دارند.

٢- جاودانه و تا ابد در این باغها (و در میان این نعمتها) خواهند بود. زیرا پاداش عظیم نزد خداوند است.

٣- ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر پدران و برادران شما، کفر را بر ایمان ترجیح دهند، آنها را ولی (و یار و یاور و تکیه گاه) خود قرار ندهید. و کسانی از شما که آنان را ولی خود قرار دهند، آنان ستمکارانند.

٤- بگو: «اگر پدران و فرزندان و برادران و همسران و طایفه شما، و اموالی که به دست آورده اید، و تجارتی که از کساد شدنش می ترسید، و خانه هایی که به آن علاقه دارید، در نظرتان از خداوند و پیامبرش و جهاد در راه او محبوبتر است، در انتظار این باشید که خداوند عذابش را بر شما نازل کند! و خداوند گروه فاسقان را هدایت نمی کند.»

٥- خداوند شما را در مواضع بسیاری یاری کرد (و بر دشمن پیروز شدید). و در روز حنین (نیز یاری نمود). در آن هنگام که فزونی جمعیتتان شما را مغرور ساخت، ولی (این فزونی جمعیت) مشکلی را از شما حل نکرد و زمین با همه وسعتش بر شما تنگ شد. سپس پشت (به دشمن) کرده، فرار نمودید.

٦- سپس خداوند «آرامش» خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد. و لشکریایی فرستاد که شما آنها را نمی دیدید. و کافران را مجازات کرد. و این است جزای کافران!

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ □ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٧) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا □ وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ □ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٢٨) ترجمه: (٢)

فَاتَّبَعُوا الَّذِينَ لَمْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَن يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ (٢٩) ترجمه: (٣)

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ □ ذَلِكُمْ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ □ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ □ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ □ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (٣٠) ترجمه: (٤)

اتَّخَذُوا أَحْبَابَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا □ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (٣١) ترجمه: (٥)

ص: ١٩١

- ١- سپس خداوند - بعد از آن - توبه هر کس را بخواهد (و شایسته بیند)، می پذیرد. و خداوند آمرزنده و مهربان است.
- ٢- ای کسانی که ایمان آورده اید! مشرکان ناپاکند. پس نباید بعد از این سال به مسجدالحرام نزدیک شوند! و اگر از فقر می ترسید، خداوند هر گاه بخواهد، شما را به فضل (و کرم) خود بی نیاز می سازد. (و از راه دیگر جبران می کند). خداوند دانا و حکیم است.
- ٣- با کسانی از اهل کتاب که نه به خدا، و نه به روز بازپسین ایمان دارند، و نه آنچه را خدا و پیامبرش تحریم کرده حرام می شمردند، و نه آیین حق را می پذیرند، پیکار کنید تا زمانی که با خضوع و تسلیم، جزیه را به دست خود پردازند.
- ٤- یهود گفتند: «عزیر پسر خداست.» و نصاری گفتند: «مسیح پسر خداست.» این سخنی است که آنها به زبان می آورند، در حالی که همانند گفتار کافران پیشین (و مشرکان) است. خدا آنان را بکشد، چگونه از حق انحراف می یابند!
- ٥- (آنها) دانشمندان و راهبان خویش را معبودهایی در برابر خدا قرار دادند، و (همچنین) مسیح فرزند مریم را. در حالی که دستور داشتند فقط خداوند یکتایی را که هیچ معبودی جز او نیست، پرستند، او پاک و منزّه است از آنچه همتایش قرار می دهند!

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَا أَنْ يُيَمِّمَ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (۳۲) ترجمه: (۱)

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (۳۳) ترجمه: (۲)

□ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَخْيَارِ وَالرَّهْيَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصِيدُونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ □ وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ
الدَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۳۴) ترجمه: (۳)

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ □ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ (۳۵)
ترجمه: (۴)

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ □ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ □ فَلَا
تَظْلَمُوا فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ □ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً □ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (۳۶) ترجمه: (۵)

ص: ۱۹۲

۱- آنها می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند. ولی خدا جز این نمی خواهد که نور خود را کامل کند، هر چند کافران ناخشنود باشند.

۲- او کسی است که پیامبرش را با هدایت و آیین حق فرستاد، تا آن را بر همه آیین ها پیروز گرداند، هر چند مشرکان ناخشنود باشند.

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! بسیاری از احبار (یهود) و راهبان (نصرانی)، اموال مردم را بباطل (و ناروا) می خورند، و (آنان را) از راه خدا باز می دارند. و کسانی که طلا و نقره را گنجینه (و ذخیره و پنهان) می سازند، و در راه خدا انفاق نمی کنند، به مجازات دردناکی بشارت ده!

۴- در آن روز که آن (اندوخته ها) را در آتش جهنم، گرم و سوزان کرده، و با آن پیشانی و پهلو و پشت آنان را داغ می نهند. (و به آنها می گویند:) این همان چیزی است که برای خود اندوختید و گنج ساختید! پس بچشید چیزی را که برای خود می اندوختید!

۵- تعداد ماه ها نزد خداوند در کتاب الهی، از آن روز که آسمان ها و زمین را آفریده، دوازده ماه است. که چهار ماه از آن، ماه حرام است. (و جنگ در آن ممنوع می باشد.) این، آئین ثابت و پابرجا (ی الهی) است! بنابراین، در این ماه ها به خود ستم نکنید (و از هر گونه خونریزی بپرهیزید)! و با مشرکان، دسته جمعی پیکار کنید، همان گونه که آنها دسته جمعی با شما پیکار می کنند. و بدانید خداوند با پرهیزکاران است

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ □ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحْلُونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِّئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ □
زَيْنٌ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ □ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٣٧) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِمَّا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ □ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ □ فَمَا مَتَاعِ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ (٣٨) ترجمه: (٢)

إِلَّا تَنْفَرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا □ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٣٩) ترجمه: (٣)

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَمَانِينَ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا □ فَأَنْزَلَ اللَّهُ
سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى □ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا □ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٤٠) ترجمه: (٤)

ص: ١٩٣

١- تأخیر ماههای حرام (و جا به جا کردن آنها) فقط، افزایشی در کفر (مشركان) است. که با آن، کافران گمراه می شوند. یک سال، آن را حلال، و سال دیگر آن را حرام می کنند، تا با مقدار ماههایی که خداوند تحریم کرده هماهنگ شود (و عدد چهار ماه، به پندارشان تکمیل گردد). و به این ترتیب، آنچه را خدا حرام کرده، حلال بشمرند. اعمال زشتشان در نظرشان زینت داده شده. و خداوند جمعیت کافران را هدایت نمی کند.

٢- ای کسانی که ایمان آورده اید! چرا هنگامی که به شما گفته می شود: «در راه خدا (به سوی میدان جهاد) حرکت کنید.» بر زمین سنگینی می کنید (و سستی به خرج می دهید)؟! آیا به زندگی دنیا به جای آخرت راضی شده اید؟! با این که متاع زندگی دنیا، در برابر آخرت، جز اندکی نیست.

٣- اگر (به سوی میدان جهاد) حرکت نکنید، شما را مجازات دردناکی می کند، و گروه دیگری را جایگزین شما خواهد ساخت. و هیچ زیانی به او نمی رسانید. و خداوند بر هر چیزی تواناست.

٤- اگر او [= پیامبر] را یاری نکنید، خداوند او را (در سخت ترین لحظات) یاری کرد. آن هنگام که کافران او را (از مکه) بیرون کردند، در حالی که یکی از دو نفر بود (و یک نفر بیشتر همراه نداشت). در آن هنگام که آن دو در غار بودند، و او به همسفر خود می گفت: «غم مخور، خدا با ماست.» آنگاه، خداوند، آرامش خود را بر او فرستاد. و با لشکرهایی که مشاهده نمی کردید، او را تأیید نمود. و گفتار (و خواسته) کافران را پایین تر قرار داد، (و آنها را با شکست مواجه ساخت). و تنها سخن خدا (و آیین او)، برتر (و پیروز) است. و خداوند توانا و حکیم است.

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ □ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۴۱) ترجمه: (۱)

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعِدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ □ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتِطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۴۲) ترجمه: (۲)

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لُهُمْ حَتَّى يَتَّبِعَنَّ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعَلَّمَ الْكَاذِبِينَ (۴۳) ترجمه: (۳)

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ (۴۴) ترجمه: (۴)

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَازْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ (۴۵) ترجمه: (۵)

□ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنَّ اللَّهَ انبَعَثَهُمْ فَبَطَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ (۴۶) ترجمه: (۶)

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِبالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (۴۷) ترجمه: (۷)

ص: ۱۹۴

۱- (همگی به سوی میدان جهاد) حرکت کنید. سبکبار یا سنگین بار. و با مال و جان خود، در راه خدا جهاد نمایید. این برای شما بهتر است اگر بدانید.

۲- (ای گروهی از آنها، چنانند که) اگر غنایمی نزدیک (و در دسترس)، و سفری آسان باشد، (به طمع دنیا) از تو پیروی می کنند. ولی (اکنون که برای میدان تبوک)، راه بر آنها دور (و پر مشقت) است، (سر باز می زنند). و به خدا سوگند یاد می کنند که: «اگر توانایی داشتیم، همراه شما حرکت می کردیم!» (آنها با این اعمال و این دروغها، در واقع) خود را هلاک می کنند. و خداوند می داند آنها دروغگو هستند.

۳- خداوند تو را بخشید. چرا پیش از آن که راستگویان برای تو آشکار شوند و دروغگویان را بشناسی، به آنها اجازه دادی؟! (خوب بود صبر می کردی، تا هر دو گروه خود را نشان دهند).

۴- کسانی که به خدا و روز بازپسین ایمان دارند، هرگز برای ترک جهاد (در راه خدا) با مال و جانشان، از تو اجازه نمی گیرند. و خداوند پرهیزگاران را می شناسد.

۵- تنها کسانی از تو اجازه می گیرند که به خدا و روز بازپسین ایمان ندارند، و دلهایشان با شک و تردید آمیخته است از این رو. آنها در تردید خود سرگردانند.

۶- اگر آنها (راست می گفتند، و) می خواستند که (به سوی میدان جهاد) خارج شوند، وسیله ای برای آن فراهم می ساختند. ولی خدا از حرکت آنها ناخشنود بود. از این رو (توفیقش را از آنان سلب کرد. و) آنها را (از جهاد) بازداشت. و به آنان گفته شد: «با افراد ناتوان [= کودکان و پیران و بیماران] بشینید!»

۷- اگر آنها همراه شما (به سوی میدان جهاد) خارج می شدند، جز اضطراب و تردید و فساد، چیزی بر شما نمی افزودند. و

بسرعت در بین شما به فتنه انگیزی (و ایجاد تفرقه و نفاق) می پرداختند. و در میان شما، افرادی (سستو ضعیف) هستند که به سخنان آنها کاملاً گوش فرا می دهند. و خداوند، ستمکاران را می شناسد.

لَقَدْ ابْتِغَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّىٰ جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ (۴۸) ترجمه: (۱)

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ ائْذَنْ لِّي وَلَا تَنْتَهِيَنَّ لِي أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۗ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ (۴۹) ترجمه: (۲)

إِن تَصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۗ وَإِن تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ (۵۰) ترجمه: (۳)

قُلْ لَن يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۵۱) ترجمه: (۴)

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسْدَيْنِ ۗ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَن يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا ۗ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ (۵۲) ترجمه: (۵)

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّن يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ ۗ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ (۵۳) ترجمه: (۶)

وَمَا مَنَعَهُمْ أَن تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ (۵۴) ترجمه: (۷)

ص: ۱۹۵

۱- آنها پیش از این (نیز) در پی فتنه انگیزی بودند، و کارها را بر تو دگرگون (و آشفته) ساختند. تا آن که حق فرا رسید، و فرمان خدا آشکار گشت (و پیروز شدید)، در حالی که آنها ناخشنود بودند.

۲- از آنها کسانی هستند که می گویند: «به ما اجازه ده (تا در جهاد شرکت نکنیم)، و ما را به گناه نیفکن!» آگاه باشید آنها (هم اکنون) در گناه سقوط کرده اند. و به یقین جهنم، کافران را احاطه کرده است.

۳- اگر نیکی به تو رسد، آنها را ناراحت می کند. و اگر مصیبتی به تو رسد، می گویند: «ما تصمیم خود را از پیش گرفته ایم.» و (از نزد تو) باز می گردند در حالی که خوشحالند.

۴- بگو: «هیچ حادثه ای برای ما رخ نمی دهد، مگر آنچه خداوند برای ما مقدر داشته است. او پشتیبان سرپرست ماست. و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند.»

۵- بگو: «آیا درباره ما، جز یکی از دو نیکی را انتظار دارید؟! (: یا پیروزی یا شهادت) ولی ما انتظار داریم که خداوند، عذابی از سوی خود (در آن جهان) به شما برساند، یا (در این جهان) به دست ما (مجازات شوید) اکنون شما انتظار بکشید، ما هم با شما انتظار می کشیم!»

۶- بگو: «انفاق کنید. خواه از روی میل باشد یا اکراه، هرگز از شما پذیرفته نمی شود. چرا که شما گروه فاسقی بوده اید.»

۷- هیچ چیز مانع قبول انفاقهای آنها نشد، جز این که آنها به خدا و پیامبرش کافر شده اند، و نماز به جا نمی آورند جز با کسالت، و انفاق نمی کنند مگر با کراهت.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ ۖ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ (۵۵) ترجمه: (۱)

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرُقُونَ (۵۶) ترجمه: (۲)

لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ مَدَّخِلًا لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ (۵۷) ترجمه: (۳)

وَمِنْهُمْ مَن يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ (۵۸) ترجمه: (۴)

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ (۵۹) ترجمه: (۵)

ۖ إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۖ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۶۰) ترجمه: (۶)

ص: ۱۹۶

۱- و (فزون) ثروت ها و فرزندان شان، تو را در شگفتی فرو نبرد. (این برای آنها نعمت نیست، بلکه) خدا می خواهد آنان را بوسیله آن، در زندگی دنیا عذاب کند، و در حال کفر بمیرند.

۲- آنها به خدا سوگند یاد می کنند که از شما هستند، در حالی که از شما نیستند. ولی آنها گروهی هستند که می ترسند (و از ترس افشای اسرارشان دروغ می گویند)!

۳- اگر پناهگاه یا غارهایی یا راهی در زیر زمین بیابند، با سرعت و شتاب به سوی آن فرار می کنند.

۴- و در میان آنها کسانی هستند که در (تقسیم) غنایم به تو خرده می گیرند. اگر سهمی از آن (غنایم)، به آنها داده شود، راضی می شوند. و اگر چیزی به آنها داده نشود، خشمگین می شوند (. هر چند حقی نداشته باشند).

۵- (در حالی که) اگر به آنچه خدا و پیامبرش به آنان داده راضی می شدند و می گفتند: «خداوند برای ما کافی است. و بزودی خدا و پیامبرش، از فضل خود به ما می بخشند. و ما تنها رضای خدا را می طلبیم.» (برای آنها بهتر بود).

۶- زکات ها مخصوص فقرا و مساکین و کارکنانی است که برای (جمع آوری) آن زحمت می کشند، و کسانی که برای جلب محبتشان اقدام می شود، و برای (آزادی) بردگان و (ادای دین) بدهکاران و در راه (تقویت آیین) خدا، و واماندگان در راه؛ این، یک فریضه (مهم) الهی است؛ و خداوند دانا و حکیم است.

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أذُنٌ قُلُوبِ أُنْ خَيْرٌ لَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ ۚ وَالَّذِينَ
يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٦١) ترجمه: (۱)

ص: ۱۹۷

۱- از آنها کسانی هستند که پیامبر را آزار می دهند و می گویند: «او آدم خوش باوری است!» بگو: «خوش باور بودن او به نفع شماست. (ولی بدانید) او به خدا ایمان دارد. و (تنها) مؤمنان را تصدیق می کند. و رحمت است برای کسانی از شما که ایمان آورده اند.» و آنها که پیامبر خدا را آزار می دهند، برای آنها عذاب دردناکی است!

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ (٦٢) ترجمه: (١)

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا □ ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ (٦٣) ترجمه: (٢)

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ □ قُلِ اسْتَهْرْتُمُوهُمْ إِنْ أَلَّاهُ مُخْرِجٌ مَّا تَحْذَرُونَ (٦٤) ترجمه: (٣)

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ □ قُلْ أِبَالَهُ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ (٦٥) ترجمه: (٤)

لَا تَعْتَدُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ □ إِنْ نَعَفُ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةَ بَأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ (٦٦) ترجمه: (٥)

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ □ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ □ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ □ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (٦٧) ترجمه: (٦)

وَعَدَّ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا □ هِيَ حَسْبُهُمْ □ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ □ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ (٦٨) ترجمه: (٧)

ص: ١٩٨

١- آنها برای شما به خدا سوگند یاد می کنند، تا شما را راضی سازند. در حالی که شایسته تر این است که اگر ایمان دارند، خدا و پیامبرش را راضی کنند.

٢- آیا نمی دانند هر کس با خدا و رسولش دشمنی کند، برای او آتش دوزخ است؛ جاودانه در آن می ماند؟ این، همان رسوایی بزرگ است!

٣- منافقان از آن بیم دارند که سوره ای برضد آنان نازل گردد، و به آنها از (اسرار) درون قلبشان خبر دهد. بگو: «استهزا کنید! خداوند، آنچه را از آن بیم دارید، آشکار می سازد.»

٤- و اگر از آنها بررسی: («چرا این اعمال خلاف را انجام دادید؟!»،) می گویند: «ما شوخی و بازی می کردیم.» بگو: «آیا خدا و آیات او و پیامبرش را مسخره می کردید؟!»

٥- (بگو: عذر (و بهانه) نیاورید (که بیهوده است. چرا که) شما پس از ایمان آوردن، کافر شدید. اگر گروهی از شما را (بخاطر توبه) مورد عفو قرار دهیم، گروه دیگری را به سبب مجرم بودن، عذاب خواهیم کرد.

٦- مردان منافق و زنان منافق، همه از یک گروهند. آنها امر به منکر، و نهی از معروف می کنند. و دستهایشان را (از انفاق و بخشش) می بندند. خدا را فراموش کردند، و خدا (نیز) آنها را فراموش کرد (، و رحمتش را از آنها قطع نمود). به یقین، منافقان همان فاسقانند.

٧- خداوند به مردان و زنان منافق و کفار، وعده آتش دوزخ داده. جاودانه در آن خواهند ماند - همان برای آنها کافی است. - و خدا آنها را از رحمت خود دور ساخته. و عذابی پایدار برای آنهاست.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا □ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ □ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٦٩) ترجمه: (١)

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ □ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ □ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٧٠) ترجمه: (٢)

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ □ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ □ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ □ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٧١) ترجمه: (٣)

وَعِدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ □ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ □ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٧٢) ترجمه: (٤)

ص: ١٩٩

١- (شما منافقان،) همانند کسانی هستید که قبل از شما بودند (و راه نفاق پیمودند. بلکه) آنها از شما نیرومندتر، و اموال و فرزندانشان بیشتر بود. آنها از بهره خود (از مواهب الهی در راه گناه و هوس) استفاده کردند. شما نیز از بهره خود، (در این راه) استفاده کردید، همان گونه که آنها استفاده کردند. شما (در کفر و نفاق و استهزای مؤمنان) فرو رفتید، همان گونه که آنها فرو رفتند. (و سرانجام) اعمالشان در دنیا و آخرت نابود شد. و آنها همان زیانکارانند.

٢- آیا خبر کسانی که پیش از آنها بودند، به آنان نرسیده است؟! «قوم نوح» و «عاد» و «ثمود» و «قوم ابراهیم» و «اصحاب مدین» [= قوم شعیب] و «شهرهای زیر و رو شده» [= شهرهای قوم لوط]. (همان ها که) پیامبرانسان دلایل روشن برای آنان آوردند، (ولی نپذیرفتند). خداوند هرگز به آنها ستم نکرد، اما خودشان همواره بر خویشان ستم می کردند.

٣- مردان و زنان باایمان، ولی (و یار و یاور) یکدیگرند. امر به معروف، و نهی از منکر می کنند. نماز را برپا می دارند. و زکات را می پردازند. و خدا و پیامبرش را اطاعت می کنند. بزودی خدا آنان را مورد رحمت (خویش) قرار می دهد. خداوند توانا و حکیم است.

٤- خداوند به مردان و زنان باایمان، باغهای بهشتی وعده داده که نهرها از پای درختانش جاری است. جاودانه در آن خواهند ماند. و (همچنین،) خانه ها (و قصرهای) پاکیزه در باغهای جاودان بهشتی (به آنها وعده داده). و خوشنودی خدا، (از همه اینها) برتر است. و این، همان رستگاری و پیروزی بزرگ است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ □ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ □ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٧٣) ترجمه: (١)

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعِيدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا □ وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ □ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ □ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يَعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ □ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (٧٤) ترجمه: (٢)

□ وَمِنْهُمْ مَن عَاهَدَ اللَّهُ لِنِئَانِنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنُصَدِّقَنَّهُمْ وَلَنُكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ (٧٥) ترجمه: (٣)

فَلَمَّا آتَاهُم مِّن فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ (٧٦) ترجمه: (٤)

فَأَعْتَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ (٧٧) ترجمه: (٥)

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (٧٨) ترجمه: (٦)

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ □ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٩) ترجمه: (٧)

ص: ٢٠٠

۱- ای پیامبر! با کافران و منافقان جهاد کن، و بر آنها سخت بگیر! جایگاهشان جهنم است. و بد فرجامی است!

۲- به خدا سوگند یاد می کنند که (در غیاب پیامبر، سخنان کفر آمیز) نگفته اند. در حالی که به یقین سخنان کفر آمیز گفته اند. و پس از اسلام آوردنشان، کافر شده اند. و تصمیم به امری (خطرناک) گرفتند، که به آن نرسیدند. آنها فقط از این ایراد می گیرند که خداوند و پیامبرش، آنان را به فضل (و کرم) خود، بی نیاز ساختند. (با این حال)، اگر توبه کنند، برای آنها بهتر است. و اگر روی گردانند، خداوند آنها را در دنیا و آخرت، به مجازات دردناکی کیفر خواهد داد. و در سراسر زمین، نه ولی و سرپرستی دارند، و نه یوری.

۳- از آنها کسانی هستند که با خدا پیمان بسته بودند: «اگر خداوند ما را از فضل خود روزی دهد، قطعاً صدقه و زکات خواهیم داد. و از صالحان (و شاکران) خواهیم بود.»

۴- اما هنگامی که خدا از فضل خود به آنها بخشید، نسبت به آن بخل ورزیدند و سرپیچی کردند و روی برتافتند.

۵- این عمل، (روح) نفاق را، تا روزی که خدا را ملاقات کنند، در دلهایشان برقرار ساخت. این سزای شکستن پیمانی است که با خدا بسته بودند و سزای دروغ هایی است که می گفتند.

۶- آیا نمی دانستند که خداوند، اسرار و سخنان در گوشی آنها را می داند. و خداوند دانای اسرار نهمان است!؟

۷- کسانی که از مؤمنان فرمانبردار، در صدقاتشان عیبجویی می کنند، و کسانی را که (برای انفاق در راه خدا) جز به مقدار (ناچیز) توانایی خود دسترسی ندارند، مسخره می نمایند، خدا آنها را استهزا می کند. (و کیفر می دهد). و برای آنها عذاب دردناکی است!

اسِيَتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَمَّا تَسِيَتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسِيَتَغْفِرْ لَهُمْ سِيَتَعِينُ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ □ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ □ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (۸۰) ترجمه: (۱)

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ □ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا □ لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ (۸۱) ترجمه: (۲)

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۸۲) ترجمه: (۳)

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسِيَتَأَذِّنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عِيدُوا □ إِنَّكُمْ رَضِيْتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ (۸۳) ترجمه: (۴)

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ □ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ (۸۴) ترجمه: (۵)

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ □ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ (۸۵) ترجمه: (۶)

وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الطُّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ (۸۶) ترجمه: (۷)

ص: ۲۰۱

۱- چه برای آنها استغفار کنی، و چه نکنی، (حتی) اگر هفتاد بار برای آنها استغفار کنی، هرگز خدا آنها را نمی آمرزد. چرا که خدا و پیامبرش را انکار کردند. و خداوند گروه فاسقان را هدایت نمی کند.

۲- تخلف کنندگان (از جنگ تبوک)، از مخالفت با پیامبر خدا و کناره گیری از جهاد، خوشحال شدند. و خوش نداشتند که با مال و جان خود، در راه خدا جهاد کنند. و گفتند: «در این گرما، (به سوی میدان) حرکت نکنید.» (به آنان) بگو: «آتش دوزخ از این سوزان تر است!» اگر می فهمیدند.

۳- از این رو آنها باید کمتر بخندند و بسیار بگریند. (چرا که آتش جهنم در انتظارشان است) این، جزای کارهایی است که انجام می دادند.

۴- هرگاه خداوند تو را به سوی گروهی از آنان بازگرداند، و از تو اجازه خروج (به سوی میدان جهاد) بخواهند، بگو: «هیچ گاه با من خارج نخواهید شد. و هرگز همراه من، با دشمنی نخواهید جنگید. شما نخستین بار به کناره گیری (از جهاد) راضی شدید، اکنون نیز با متخلفان بمانید.»

۵- هرگز بر مرده هیچ یک از آنان، نماز نخوان. و بر کنار قبرش، (برای دعا و طلب آمرزش)، نیست. چرا که آنها به خدا و پیامبرش کافر شدند. و در حالی که فاسق بودند از دنیا رفتند.

۶- (فزونی) اموال و فرزندانشان، تو را در شگفتی فرو نبرد! (این برای آنها نعمت نیست. بلکه) خدا می خواهد آنان را به وسیله آن، در زندگی دنیا عذاب کند، و در حال کفر بمیرند.

۷- و هنگامی، که سوره ای نازل شود (و به آنان دستور دهد) که: «به خدا ایمان بیاورید، و همراه پیامبرش جهاد کنید» افرادی

از آنها [= گروه منافقان] که توانایی (بر جهاد) دارند، از تو اجازه می خواهند و می گویند: «بگذار ما با افراد ناتوان (و آنها که از جهاد معافند) باشیم.»

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ (۸۷) ترجمه: (۱)

لَكِنَّ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ □ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۸۸) ترجمه: (۲)

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا □ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۸۹) ترجمه: (۳)

وَحَيَاءَ الْمُعَذَّبُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعِدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ □ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۹۰)
ترجمه: (۴)

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ □ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ □ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۹۱) ترجمه: (۵)

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ (۹۲)
ترجمه: (۶)

□ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْتِيَاءُ □ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۹۳)
ترجمه: (۷)

ص: ۲۰۲

۱- (آری)، آنها راضی شدند که با واماندگان (و افراد ناتوان) باشند. و بر دل‌هایشان مهر نهاده شده. از این رو (حقایق را) درک نمی‌کنند.

۲- ولی پیامبر و کسانی که با او ایمان آوردند، با مال و جان‌شان جهاد کردند. و همه نیکیها برای آنهاست. و رستگاران آنها هستند.

۳- خداوند برای آنها باغهای بهشتی آماده ساخته که نهرها از پای درختانش جاری است. جاودانه در آن خواهند بود. و این است رستگاری و پیروزی بزرگ.

۴- و معذوران از اعراب، (نزد تو) آمدند که به آنها اجازه (عدم شرکت در جهاد) داده شود. ولی کسانی که به خدا و پیامبرش دروغ گفتند، (بدون هیچ عذری) از جهاد کناره‌گیری کردند. بزودی به کسانی از آنها که کفر ورزیدند (و بدون عذر مخالفت کردند)، عذاب دردناکی خواهد رسید!

۵- نه بر افراد ناتوان و نه بر بیماران و نه بر کسانی که چیزی برای انفاق (در راه جهاد) ندارند، گناهی نیست (که در میدان جهاد شرکت نجویند)، به شرط آنکه برای خدا و پیامبرش خیرخواهی کنند (. و از آنچه در توان دارند، مضایقه نمایند. زیرا) بر نیکوکاران راهی برای مؤاخذه نیست. و خداوند آمرزنده و مهربان است.

۶- و (نیز) گناهی نیست بر آنها که وقتی نزد تو آمدند که آنان را بر مرکبی (برای جهاد) سوار کنی، گفتی: «مرکبی که شما را بر آن سوار کنم، در اختیار ندارم.» (از نزد تو) بازگشتند در حالی که چشمانشان از اندوه اشکبار بود. زیرا چیزی نداشتند

که در راه خدا انفاق کنند (و با آن به میدان بروند).

۷- راه مؤاخذه تنها به روی کسانی باز است که از تو اجازه می‌خواهند در حالی که توانگرند. (و امکانات کافی برای جهاد دارند.) آنها راضی شدند که با واماندگان (و افراد معذور و ناتوان) بمانند. و خداوند بر دلهایشان مُهر نهاده. به همین جهت چیزی نمی‌دانند.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ □ قُلْ لَّا تَعْتَذِرُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَد تَّبَأْنَا اللَّهَ مِنْ أَخْيَارِكُمْ □ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تَرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٩٤) ترجمه: (١)

سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِنُعْرِضُوا عَنْهُمْ □ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ □ إِنَّهُمْ رِجْسٌ □ وَمِمَّا أَوَاهُمْ جَهَنَّمَ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٩٥) ترجمه: (٢)

يَخْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ □ فَإِن تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّا اللَّهُ لَّا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٩٦) ترجمه: (٣)

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٩٧) ترجمه: (٤)

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمُ الدَّوَائِرَ □ عَلَيْهِمُ الدَّائِرَةُ السَّوْءُ □ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٩٨) ترجمه: (٥)

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ □ أَلَّا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ □ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ □ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٩٩) ترجمه: (٦)

ص: ٢٠٣

۱- هنگامی که به سوی آنها (که از جهاد تخلف کردند) باز گردید، برای شما عذر (و بهانه) می آورند. بگو: «عذر نیاورید، ما هرگز (سخن) شما را باور نخواهیم کرد! چرا که خدا ما را از اخبارتان آگاه ساخته. و خدا و پیامبرش، اعمال شما را خواهند دید. سپس به سوی کسی که دانای پنهان و آشکار است باز گشت داده می شوید. و او شما را به آنچه انجام می دادید، آگاه می کند (و جزا می دهد).»

۲- هنگامی که به سوی آنان باز گردید، برای شما به خدا سوگند یاد می کنند، تا از آنها اعراض (و صرف نظر) کنید. (آری) از آنها اعراض کنید (و روی بگردانید). چرا که آنها پلیدند. و به کیفر اعمالی که انجام می دادند، جایگاهشان، دوزخ است. ۳- برای شما قسم یاد می کنند تا از آنها راضی شوید. اگر شما از آنها راضی شوید، خداوند (هرگز) از گروه فاسقان راضی نخواهد شد.

۴- بادیه نشینان عرب، کفر و نفاقشان شدیدتر است. و به ناآگاهی از حدود احکامی که خدا بر پیامبرش نازل کرده، سزاوارترند. و خداوند دانا و حکیم است.

۵- گروهی از (این) اعراب بادیه نشین، چیزی را که (در راه خدا) انفاق می کنند، غرامت محسوب می دارند. و انتظار حوادث ناگوار برای شما می کشند. حوادث بد، سزاوار خودشان است. و خداوند شنوا و داناست.

۶- گروهی (دیگر) از عربهای بادیه نشین، به خدا و روز بازپسین ایمان دارند. و آنچه را انفاق می کنند، مایه تقرب به خدا، و دعای پیامبر می دانند. آگاه باشید اینها مایه تقرب آنهاست! خداوند بزودی آنان را در رحمت خود وارد خواهد ساخت. به یقین، خداوند آمرزنده و مهربان است.

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا □ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۱۰۰) ترجمه: (۱)

وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ □ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ □ مَرَدُوا عَلَى النَّفَاقِ لَمَا تَعَلَّمَهُمْ □ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ □ سَيُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ (۱۰۱) ترجمه: (۲)

وَآخِرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ □ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۰۲) ترجمه: (۳)

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ □ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ □ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۰۳) ترجمه: (۴)

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (۱۰۴) ترجمه: (۵)

وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ □ وَسَيُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۶)

وَآخِرُونَ مُرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۱۰۶) ترجمه: (۷)

ص: ۲۰۴

۱- پیشگامان نخستین از مهاجرین و انصار، و کسانی که به نیکی از آنها پیروی کردند، خداوند از آنها خشنود گشت، و آنها (نیز) از او خشنود شدند. و باغهای بهشتی برای آنان آماده ساخته، که نهرها از پای درختانش جاری است. جاودانه در آن خواهند ماند. و این است رستگاری و پیروزی بزرگ!

۲- و از (میان) اعراب بادیه نشین که اطراف شما هستند، جمعی منافقند. و از اهل مدینه (نیز)، گروهی سخت به نفاق پای بندند. تو آنها را نمی شناسی، ولی ما آنها را می شناسیم. بزودی آنها را دو بار مجازات می کنیم: (مجازات) در زمان حیات، و مجازاتی به هنگام مرگ). سپس به سوی مجازات بزرگی (در قیامت) فرستاده می شوند.

۳- و گروهی دیگر (مؤمنانی هستند که) به گناهان خود اعتراف کرده اند. و کار خوب و بد را به هم آمیخته اند. امید می رود که خداوند توبه آنها را بپذیرد. به یقین، خداوند آمرزنده و مهربان است.

۴- از اموال آنها صدقه ای (بعنوان زکات) بگیر، تا بوسیله آن، آنها را پاک سازی و پرورش دهی. و (به هنگام گرفتن زکات،) به آنها دعا کن. که دعای تو، مایه آرامش آنهاست. و خداوند شنوا داناست.

۵- آیا نمی دانستند که فقط خداوند توبه را از بندگانش می پذیرد، و صدقات را می گیرد، و خداوند توبه پذیر و مهربان است؟!

۶- بگو: «عمل کنید! خداوند و فرستاده او و مؤمنان، اعمال شما را می بینند! و بزودی، به سوی دانای نهانو آشکار، بازگردانده می شوید. و شما را به آنچه عمل می کردید، خبر می دهد!»

۷- و گروهی دیگر، به فرمان خدا واگذار شده اند (و کارشان با خداست). یا آنها را مجازات می کند، و یا توبه آنان را

می پذیرد (، هر طور که شایسته باشند). و خداوند دانا و حکیم است.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِزْوَاجًا لِّمَنْ حَرَبَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ قَبْلُ □ وَيَحْلِفْنَ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَى □ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۱۰۷) ترجمه: (۱)

لَمَا تَقُومَ فِيهِ آيَةً □ لَمَسَّ جِدُّ أَسَسَ عَلَى التَّقْوَى مَنْ أَوَّلَ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ □ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا □ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ (۱۰۸) ترجمه: (۲)

أَفَمَنْ أَسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ □ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۱۰۹) ترجمه: (۳)

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۱۱۰) ترجمه: (۴)

□ إِنْ اللَّهُ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ □ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ □ وَعِيدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ □ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ □ فَاسْتَبِشِرُوا بِعَيْبِكُمُ الَّذِي يَبَايِعُكُمْ بِهِ □ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۱۱۱) ترجمه: (۵)

ص: ۲۰۵

۱- (گروهی دیگر از منافقان) کسانی هستند که مسجدی ساختند برای زیان رساندن (به اسلام)، و (تقویت) کفر، و تفرقه افکنی میان مؤمنان، و کمینگاهی برای کسی که از پیش با خدا و پیامبرش مبارزه کرده بود. آنها سوگند یاد می کنند که: «جز نیکی (و خدمت)، نظری نداشته ایم.» اما خداوند گواهی می دهد که آنها قطعاً دروغگو هستند.

۲- هرگز در آن (مسجد به عبادت) نیست! مسجدی که از روز نخست برپایه تقوا بنا شده، شایسته تر است که در آن (به عبادت) بایستی. در آن، مردانی هستند که دوست می دارند پاکیزه باشند. و خداوند پاکیزگان را دوست دارد.

۳- آیا کسی که شالوده آن را بر تقوای الهی و خشنودی او بنا کرده بهتر است، یا کسی که شالوده آن را بر کنار پرتگاه سستی بنا نموده که ناگهان در آتش دوزخ فرو می ریزد؟! و خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند.

۴- بنایی را که آنها ساختند، همواره بصورت وسیله شک و تردید، در دلهایشان باقی می ماند. مگر این که دلهایشان پاره پاره شود (و بمیرند. و گرنه، هرگز از دل آنها بیرون نمی رود). و خداوند دانا و حکیم است.

۵- خداوند از مؤمنان، جان و مالشان را خریداری کرده، که (در برابرش) بهشت برای آنان باشد. (به این گونه که: در راه خدا پیکار می کنند، می کشند و کشته می شوند. این وعده حقیقی است بر او، که در تورات و انجیل و قرآن ذکر فرموده. و چه کسی از خدا به عهدش وفادارتر است؟! اکنون، به داد و ستدی که با خدا کرده اید، شادمان باشید. و این است همان رستگاری و پیروزی بزرگ!

التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ □
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (۱۱۲) ترجمه: (۱)

مِمَّا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أُصِيبَتْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۱۱۳)
ترجمه: (۲)

وَمِمَّا كَانَ اللَّهُ لِيُغْفِرَ لِإِبْرَاهِيمَ إِذِ ابْتِغَىٰ الْكَبِيرَ إِذِ ابْتِغَىٰ الْكَبِيرَ إِذِ ابْتِغَىٰ الْكَبِيرَ إِذِ ابْتِغَىٰ الْكَبِيرَ □ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ (۱۱۴)
ترجمه: (۳)

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ □ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۱۵) ترجمه: (۴)

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ يُحْيِي وَيُمِيتُ □ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (۱۱۶) ترجمه: (۵)

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ
□ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ (۱۱۷) ترجمه: (۶)

ص: ۲۰۶

- ۱- توبه کنندگان، عبادت کنندگان، سپاس گویان، جهادگران، رکوع کنندگان، سجده گزاران، امرکنندگان به معروف، نهی کنندگان از منکر، و حافظان حدود (و مرزهای) الهی، (مؤمنان حقیقی اند). و بشارت ده به (اینچنین) مؤمنان!
- ۲- برای پیامبر و مؤمنان، شایسته نیست که برای مشرکان، پس از آنکه بر آنها روشن شد که این گروه اهل دوزخند، (از خداوند) طلب آمرزش کنند، هر چند از نزدیکانشان باشند.
- ۳- و استغفار ابراهیم برای پدرش [= سرپرستش که در آن زمان، عمویش آزر بود]، فقط بخاطر وعده ای بود که به او داده بود. (تا وی را به سوی ایمان جذب کند). اما هنگامی که برای او روشن شد که وی دشمن خداست، از او بیزاری جست. به یقین، ابراهیم دلسوز و بردبار بود.
- ۴- ممکن نیست خداوند قومی را، پس از آن که آنها را هدایت کرد (و ایمان آوردند) گمراه (و مجازات) کند. مگر آن که اموری را که باید از آن پرهیزند، برای آنان بیان نماید (و آنها مخالفت کنند). زیرا خداوند به هر چیزی داناست.
- ۵- حکومت و مالکیت آسمانها و زمین تنها از آن خداست. زنده می کند و می میراند. و جز خدا، سرپرست و یاور ندارد.
- ۶- به یقین خداوند رحمت خود را شامل حال پیامبر و مهاجران و انصار، که در زمان عسرت و شدت (در جنگ تبوک) از او پیروی کردند، نمود. بعد از آن که نزدیک بود دلهای گروهی از آنها، از حق منحرف شود (و از میدان جنگ بازگردند). سپس خدا توبه آنها را پذیرفت، چرا که او نسبت به آنان رئوف و مهربان است.

وَعَلَى الثَّمَانِيَةِ الَّذِينَ خَلَفُوا حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (۱۱۸) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ (۱۱۹) ترجمه: (۲)

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ۗ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عِدُوِّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (۱۲۰) ترجمه: (۳)

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲۱) ترجمه: (۴)

ۗ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً ۗ فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ (۱۲۲) ترجمه: (۵)

ص: ۲۰۷

۱- و (همچنین) آن سه نفر که (از شرکت در جنگ تبوک) تخلف جستند، (و مسلمانان با آنان قطع رابطه نمودند)، تا آن جا که زمین با همه وسعتش بر آنها تنگ شد. (حتی) در وجود خویش، جایی برای خود نمی یافتند. (و) دانستند پناهگاهی در برابر عذاب خدا جز رفتن به سوی او نیست. سپس خدا رحمتش را شامل حال آنها نمود، (و به آنان توفیق داد) تا توبه کنند. زیرا خداوند بسیار توبه پذیر و مهربان است.

۲- ای کسانی که ایمان آورده اید! از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید، و باصادقان و راستگویان باشید.

۳- سزاوار نیست که اهل مدینه، و کسانی از اعراب بادیه نشین که اطراف آنها هستند، از پیامبر خدا جدا شوند. و برای حفظ جان خویش، از جان او چشم پپوشند. زیرا هیچگونه تشنگی و خستگی، و گرسنگی در راه خدا به آنها نمی رسد و هیچ گامی که موجب خشم کافران می شود بر نمی دارند، و ضربه ای از دشمن نمی خورند، مگر این که بخاطر آن، عمل صالحی برای آنها نوشته می شود. زیرا خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کند.

۴- و هیچ مال کوچک یا بزرگی را (در این راه) صرف نمی کنند، و هیچ سرزمینی را (به سوی میدان جهاد و یا در بازگشت) نمی پیمایند، جز این که برای آنها نوشته می شود. تا خداوند آن را بعنوان بهترین اعمالشان، پاداش دهد.

۵- و شایسته نیست مؤمنان همگی (به سوی میدان جهاد) کوچ کنند. چرا از هر گروهی از آنان، طایفه ای کوچ نمی کند (تا طایفه ای در مدینه بماند)، که در دین (و معارف و احکام اسلام) آگاهی یابند و به هنگام بازگشت به سوی قوم خود، آنها را بیم دهند؟! شاید (از مخالفت فرمان پروردگار) بترسند، و خودداری کنند!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً ۖ وَعَلِّمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (١٢٣) ترجمه: (١)

وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ أَتَيْكُم زَادَتْهُ هَذِهِ إِيْمَانًا ۖ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فزَادَتْهُمْ إِيْمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (١٢٤) ترجمه: (٢)

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ (١٢٥) ترجمه: (٣)

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ (١٢٦) ترجمه: (٤)

وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هِيلًا يَرَاكُم مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ انصَرَفُوا ۖ صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ (١٢٧) ترجمه: (٥)

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ (١٢٨) ترجمه: (٦)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۖ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (١٢٩) ترجمه: (٧)

١٠. سوره يونس

آشنایی با سوره

١٠- یونس [نام یکی از پیامبران]

در این سوره که ۱۰۹ آیه دارد و در مکه نازل شده، علاوه بر یادی از یونس پیامبر، مسائلی در مورد توحید و رسالت انبیاء و سرگذشت امتهای گذشته به میان آمده است. که قوت قلبی برای مسلمین است و عبرتی است برای مخالفان عنود و سرکش. بخصوص سرگذشت هلاکت بار فرعون و سپاه او و غرق شدنشان.

سوره یونس با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الر ۖ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ (١) ترجمه: (٨)

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ مُّبِينٌ (٢) ترجمه: (٩)

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۖ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۖ مَا مِنْ شَافِعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ۖ

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۖ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (۳) ترجمه: (۱۰)

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا ۖ وَعِيدَ اللَّهُ حَقًّا ۖ إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (۴) ترجمه: (۱۱)

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عِدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابِ ۖ مَّا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ ۖ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۵) ترجمه: (۱۲)

إِنَّ فِي اخْتِلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ (۶) ترجمه: (۱۳)

ص: ۲۰۸

۱- ای کسانی که ایمان آورده اید! (نخست) با کافرانی که به شما نزدیکترند، پیکار کنید. (و دشمن دورتر، شما را از دشمنان نزدیک غافل نسازد.) آنها باید در شما شدتو قدرت، احساس کنند. و بدانید خداوند با پرهیزگاران است.
۲- و هنگامی که سوره ای نازل می شود، بعضی از آنان (به افراد دیگر) می گویند: «این سوره، ایمان کدام یک از شما را افزون ساخت؟!» (به آنها بگو): امّا کسانی که ایمان آورده اند، بر ایمانشان افزوده است. و آنها (به فضل و رحمت الهی) خوشحالند.

۳- و امّا کسانی که در دلهایشان بیماری است، پلیدی بر پلیدیشان افزوده. و از دنیا رفتند در حالی که کافر بودند.
۴- آیا آنها نمی بینند که در هر سال، یک یا دو بار آزمایش (مهمی) می شوند؟! باز نه توبه می کنند، و نه متذکر می شوند.
۵- و هنگامی که سوره ای نازل می شود، بعضی از آنها [= منافقان] به یکدیگر نگاه می کنند (و می گویند): آیا کسی شما را می بیند؟ سپس منصرف می شوند (و از حضور پیامبر بیرون می روند). خداوند دلهایشان را (از حق) منصرف ساخته. چرا که آنها، گروهی هستند که نمی فهمند (و بی دانشند).

۶- به یقین، پیامبری از میان شما به سویتان آمد که رنجهای شما بر او سخت است. و اصرار بر هدایت شما دارد. و نسبت به مؤمنان، رئوف و مهربان است.

۷- اگر آنها (از حق) روی بگردانند، (نگران مباش!) بگو: «خداوند مرا کفایت می کند. هیچ معبودی جز او نیست. بر او توکل کردم. و او پروردگار عرش عظیم است.»

۸- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الر، این آیات کتاب حکیم است (کتابی حکمت آمیز و استوار).

۹- آیا برای مردم، موجب شگفتی بود که به مردی از آنها وحی فرستادیم (و گفتیم): «مردم را (از عواقب کفر و گناه) بیم ده، و به کسانی که ایمان آورده اند بشارت ده که برای آنها، سابقه نیک [= نیکنامی و پاداش] نزد پروردگارشان است؟! (امّا) کافران گفتند: «این مرد، ساحر آشکاری است!»

۱۰- پروردگار شما، خداوندی است که آسمانها و زمین را در شش روز [= شش دوران] آفرید. سپس بر تخت (قدرت) قرار گرفت، و به تدبیر کار (جهان) پرداخت. هیچ شفاعت کننده ای، بی اذن او نیست. این است خداوند، پروردگار شما! پس او را پرستش کنید. آیا متذکر نمی شوید؟!

۱۱- بازگشت همه شما تنها به سوی اوست. خداوند وعده حقی فرموده. او آفرینش را آغاز می کند، سپس آن را باز می گرداند، تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، بعدالت جزا دهد. و برای کسانی که کافر شدند، نوشابه ای از آب سوزان و عذابی دردناک است، به سزای آن که کفر می ورزیدند!

۱۲- او کسی است که خورشید را روشنایی بخش، و ماه را نورافشان قرار داد. و برای آن منزلگاههایی مقدر کرد، تا عدد سالها و حساب (زمان) را بدانید. خداوند این را جز بحق نیافریده. او آیات (خود را) برای گروهی که آماده درک حقایقند، شرح می دهد.

۱۳- به یقین در آمد و شد شب و روز، و آنچه خداوند در آسمانها و زمین آفریده، آیات (و نشانه هایی) است برای گروهی که پرهیزگارند (و حقایق را می پذیرند).

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُوجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ (۷) ترجمه: (۱)

أُولَئِكَ مَاوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۸) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ □ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (۹) ترجمه: (۳)

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ □ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۰) ترجمه: (۴)

□ وَلَوْ يَعْجَلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقَضَىٰ إِلَيْهِمْ أَجْلَهُمْ □ فَانذَرُ الَّذِينَ لَمَّا يُوجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُعْنٍ إِنْهُمْ يَعْمَهُونَ (۱۱) ترجمه: (۵)

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ □ كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا □ وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا □ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ (۱۳) ترجمه: (۷)

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ (۱۴) ترجمه: (۸)

ص: ۲۰۹

۱- کسانی که امید و ایمان به لقای ما (و روز رستاخیز) ندارند، و (تنها) به زندگی دنیا راضی شدند و بر آن تکیه کردند، و کسانی که از آیات ما غافلند،

۲- آنها جایگاهشان آتش است، به سزای آنچه که انجام می دادند.

۳- (ولی) کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، پروردگارشان آنها را در پرتو ایمانشان هدایت می کند. از زیر (قصرهای) آنها در باغهای پر نعمت بهشتی، نهرها جاری است.

۴- گفتار (و دعای) آنها در آنجا این است که: «خداوندا، منزهی تو!» و تحیت آنها در آن جا: سلام. و آخرین سخنشان این است که: «حمد و سپاس، مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است.»

۵- اگر همان گونه که مردم در به دست آوردن «خوبی»ها عجله دارند، خداوند (نیز) در مجازاتشان شتاب می کرد، (بزودی) عمرشان به پایان می رسید (و همگی نابود می شدند). ولی کسانی را که امید و ایمان به لقای ما ندارند، در سرکشی و طغیانشان رها می کنیم تا سرگردان شوند.

۶- هنگامی که به انسان زیان (و ناراحتی) رسد، ما را (در هر حال:) در حالی که به پهلو خوابیده، یانشسته، یا ایستاده است، (برای حل مشکل خود) می خواند. ایا هنگامی که زیان را از او برطرف ساختیم، چنان می رود که گویی هرگز ما را برای برطرف کردن زبانی که به او رسیده بود، نخوانده است. این گونه برای اسرافکاران، اعمالشان زینت داده شده است (که زشتی این عمل را درک نمی کنند).

۷- ما اقوام پیش از شما را، هنگامی که ظلم کردند، هلاک نمودیم. در حالی که پیامبرانشان دلایل روشن برای آنها آوردند، ولی آنها هرگز ایمان نیاوردند. این گونه گروه مجرمان را کیفر می دهیم!

۸- سپس شما را پس از ایشان جانشینان آنها در روی زمین قراردادیم. تا ببینیم شما چگونه عمل می کنید.

وَإِذَا تُلِيٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ ۖ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا اِنَّتِ بَقْرَانٍ غَيْرِ هَذَا اَوْ بَدَّلَهُ ۗ قُلْ مَا يَكُوْنُ لِيْ اَنْ اُبَدِّلَهُ مِنْ تَلَقّٰءِ نَفْسِيْ ۗ اِنْ اَتَّبِعْ اِلَّا مَا يُوْحٰى اِلَيّْ ۖ اِنِّيْ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ (۱۵) ترجمه: (۱)

قُلْ لَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا اَدْرَاكُمْ بِهِ ۗ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيْكُمْ عُمُرًا مِّنْ قَبْلِهِ ۗ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ (۱۶) ترجمه: (۲)

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلٰى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۗ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُوْنَ (۱۷) ترجمه: (۳)

وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُوْنَ هٰؤُلَاءِ شَفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللّٰهِ ۗ قُلْ اَتَّبِعُوْنَ اللّٰهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْاَرْضِ ۗ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ (۱۸) ترجمه: (۴)

وَمَا كَانَ النَّاسُ اِلَّا اُمَّةً وَّاحِدَةً فَاخْتَلَفُوْا ۗ وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقَضٰى بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ (۱۹) ترجمه: (۵)

وَيَقُولُوْنَ لَوْلَا اُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّنْ رَبِّهِ ۗ فَقُلْ اِنَّمَا الْغَيْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُوْا اِنِّيْ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ (۲۰) ترجمه: (۶)

ص: ۲۱۰

۱- و هنگامی که آیات روشن ما بر آنها خوانده می شود، کسانی که امید و ایمان به لقای ما (و روز رستاخیز) ندارند می گویند: «قرآنی غیر از این بیاور، یا آن را تغییر ده. (و آیات نکوهش بتها را بردار)» بگو: «برای من روا نیست که از پیش خود آن را تغییر دهم. فقط از چیزی که بر من وحی می شود، پیروی می کنم. من اگر پروردگارم را نافرمانی کنم، از مجازات روز بزرگ (قیامت) می ترسم!»

۲- بگو: «اگر خدا می خواست، من این (قرآن) را بر شما نمی خواندم. و (خداوند) از آن آگاهتان نمی کرد. چه این که مدتها پیش از این، در میان شما زندگی نمودم. (و هرگز آیه ای نیاوردم). آیا نمی فهمید؟!»

۳- چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ بسته، یا آیات او را تکذیب کرد؟! به یقین مجرمان رستگار نخواهند شد.

۴- آنها غیر از خدا، چیزهایی را می پرستند که نه به آنان زیانی می رساند، و نه سودی می بخشد. و می گویند: «اینها شفیعان ما نزد خدا هستند.» بگو: «آیا خدا را به چیزی خیر می دهید که در آسمانها و زمین سراغ ندارد؟! منزه است او، و برتر است از آنچه همتای او قرار می دهند!»

۵- (در آغاز) همه مردم جز امت واحدی نبودند. سپس اختلاف کردند. و اگر وعده قطعی پروردگارت (درباره عدم مجازات سریع آنان) از قبل صادر نشده بود، در میان آنها در آنچه اختلاف داشتند داوری می شد (و بی درنگ مجرمان به مجازات می رسیدند).

۶- می گویند: «چرا معجزه ای از پروردگارش بر او نازل نمی شود؟!» بگو: «غیب (و ظهور معجزات) تنها برای خدا (و به فرمان او) است. شما در انتظار باشید، من هم با شما در انتظارم! (شما در انتظار معجزات بهانه جویانه باشید، و من هم در انتظار مجازات شما!)»

وَإِذَا أَدَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعِيدٍ ضَرَاءَ مَسْتَهُمْ إِذَا لَهُمْ مَكْرٌ فِي آيَاتِنَا □ قُلِ اللَّهُ أَسْرِعُ مَكْرًا □ إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ (٢١)
ترجمه: (١)

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ □ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ □ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِن أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (٢٢)
ترجمه: (٢)

فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ □ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغَيْتُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ □ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا □ ثُمَّ إِنَّا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٣) ترجمه: (٣)

إِنَّمَا مِثْلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَ بِالْأَمْسِ □ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٢٤) ترجمه: (٤)

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٢٥) ترجمه: (٥)

ص: ٢١١

١- هنگامی که به مردم، پس از زبانی که به آنها رسیده است، رحمتی بپشانیم، در مورد آیات ما (با توجیهاات ناروا) توطئه می کنند. بگو: «تدبیر خداوند (از شما) سریع تر است. و رسولان [=فرشتگان] ما، آنچه را توطئه می کنید، می نویسند!»
٢- او کسی است که شما را در صحرا و دریا سیر می دهد. زمانی که در کشتی قرار می گیرید، و بادهای موافق کشتی نشینان را (به سوی مقصد) می برد و خوشحال می شوند، (ناگهان) طوفان شدیدی میوزد. و امواج از هر سو به سراغ آنها می آید. و گمان می کنند هلاک خواهند شد. (در آن هنگام) خدا را از روی خلوص عقیده می خوانند که: «اگر ما را از این گرفتاری نجات دهی، حتماً از سپاسگزاران خواهیم بود.»

٣- اما هنگامی که خدا آنها را رهایی بخشید، (بار دیگر) به ناحق، در زمین ستم می کنند. ای مردم! ستمهای شما، به زیان خود شماست. از زندگی دنیا بهره (اندکی می برید)، سپس بازگشت شما به سوی ماست. و ما، شما را به آنچه عمل می کردید، خبر می دهیم.

٤- مثل زندگی دنیا، همانند آبی است که از آسمان نازل کرده ایم. که در پی آن، گیاهان (گوناگون) زمین - که مردم و چهارپایان (از آن) می خورند - (می روید) و در هم فرو می رود. تا زمانی که زمین، زیبایی خود را یافته و آراسته گردید، و اهل آن مطمئن شدند که می توانند (بی هیچ مانعی) از آن بهره مند گردند، (ناگهان) فرمان ما، شب هنگام یا در روز، فرا می رسد. (و سرما یا صاعقه ای را بر آن مسلط می سازیم). و آنچنان آن را درو می کنیم که گویی دیروز هرگز (چنین کشتزاری) نبوده است! این گونه، آیات خود را برای گروهی که می اندیشند، شرح می دهیم.

٥- و خداوند به سرای صلح و آرامش دعوت می کند. و هر کس را بخواهد (و شایسته ببیند)، به راه راست هدایت می نماید.

□ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ □ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ □ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ □ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٦) ترجمه: (١)

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ □ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ □ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا □ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ □ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٧) ترجمه: (٢)

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ □ فزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ □ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تُعْبُدُونَ (٢٨) ترجمه: (٣)

فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ (٢٩) ترجمه: (٤)

هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ □ وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ □ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَفْتُرُونَ (٣٠) ترجمه: (٥)

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ □ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ □ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ (٣١) ترجمه: (٦)

فَذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ □ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ □ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ (٣٢) ترجمه: (٧)

كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (٣٣) ترجمه: (٨)

ص: ٢١٢

١- برای کسانی که نیکی کردند، پاداش نیک (همانند عملشان) و افزون بر آن خواهد بود. و غبار (غم) و ذلت، چهره هایشان را نمی پوشاند. آنها اهل بهشتند، و جاودانه در آن خواهند ماند.

٢- اما کسانی که مرتکب گناهان شدند، جزای بدی به مقدار آن دارند. و ذلت و خواری، چهره آنان را می پوشاند. و هیچ نگهدارنده ای در برابر (مجازات) خدا برای آنان نیست. (چهره هایشان آنچنان گرفته است که) گویی با پاره هایی از شب تاریک، صورت آنها پوشیده شده! آنها اهل دوزخند. و جاودانه در آن خواهند ماند.

٣- (به خاطر بیاورید) روزی را که همه آنها را جمع می کنیم، سپس به مشرکان می گوئیم: «شما و معبودهایتان (هر کدام) در جای خودتان باشید» سپس آنها را (برای حساب) از هم جدا می سازیم، و معبودهایشان (به آنها) می گویند: «شما هرگز ما را عبادت نمی کردید!

٤- همین بس که خدا میان ما و شما گواه باشد، که به یقین ما از عبادت شما بی خبر بودیم

٥- در آن جا، هر کس عملی را که قبلاً انجام داده است، می آزماید. و همگی به سوی خداوند یگانه که مولا و سرپرست حقیقی آنهاست بازگردانده می شوند. و چیزهایی را که بدروغ همتای خدا قرارداد داده بودند، از نظرشان گم و نابود می شوند.

٦- بگو: «چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد؟ یا چه کسی مالک (و خالق) گوش و چشمهاست؟ و چه کسی زنده را از مرده، و مرده را از زنده بیرون می آورد؟ و چه کسی امور (جهان) را تدبیر می کند؟» بزودی (در پاسخ) می گویند:

«خدا»، بگو: «پس چرا تقوا پیشه نمی کنید (و راه شرک می پوید)؟!

- ۷- این گونه است خداوند، پروردگارِ حقّ شما (دارای همه این صفات)! با این حال، بعد از حق، چه چیزی جز گمراهی وجود دارد؟! پس چرا (از پرستش او) روی گردان می شوید؟!»
- ۸- اینچنین فرمان پروردگارت بر فاسقان مسلّم شده که آنها (پس از این همه لجاجت و گناه)، ایمان نخواهند آورد.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ □ قُلِ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ □ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (۳۴) ترجمه: (۱)

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ □ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ □ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ مَنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِي □ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (۳۵) ترجمه: (۲)

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا □ إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا □ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ (۳۶) ترجمه: (۳)

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۳۷) ترجمه: (۴)

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ □ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَعْظَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۳۸) ترجمه: (۵)

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ □ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ □ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ (۳۹) ترجمه: (۶)

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ □ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ (۴۰) ترجمه: (۷)

وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلكُمْ عَمَلُكُمْ □ أَنْتُمْ بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ (۴۱) ترجمه: (۸)

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ □ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصَّمَّمَ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ (۴۲) ترجمه: (۹)

ص: ۲۱۳

۱- بگو: «آیا هیچ یک از معبودهای شما، آفرینش را آغاز می کند و سپس باز می گرداند؟!» بگو: «تنها خدا آفرینش را آغاز کرده، سپس باز می گرداند. با این حال، چرا (از حق) روی گردان می شوید؟!»

۲- بگو: «آیا هیچ یک از معبودهای شما، به سوی حق هدایت می کند؟!» بگو: «تنها خدا به حق هدایت می کند. آیا کسی که هدایت به سوی حق می کند برای پیروی شایسته تر است، یا آن کس که هدایت نمی شود مگر هدایتش کنند؟! شما را چه می شود، چگونه داوری می کنید؟!»

۳- و بیشتر آنها، جز از گمان (و پندارهای بی اساس)، پیروی نمی کنند. با آنکه گمان، هرگز (انسان را) از حق بی نیاز نمی سازد (و به حق نمی رساند). به یقین، خداوند از آنچه انجام می دهند، آگاه است.

۴- ممکن نبود که این قرآن، بدون وحی الهی به خدا نسبت داده شود. بلکه با کتب آسمانی پیشین هماهنگ است و شرح و تفصیل کتاب (الهی) است. که هیچ شکی در آن نیست، و از سوی پروردگار جهانیان است.

۵- آیا آنها می گویند: «او قرآن را بدروغ (به خدا) نسبت داده است؟! بگو: «اگر راست می گویند، یک سوره همانند آن بیاورید. و غیر از خدا، هر کس را می توانید (به یاری) فراخوانید!»

۶- (ولی آنها از روی علم و دانش قرآن را انکار نکردند). بلکه چیزی را تکذیب کردند که آگاهی از آن نداشتند، در حالی

که هنوز واقعیتش بر آنان روشن نشده بود! پیشینیان آنها نیز همین گونه تکذیب کردند. پس بنگر عاقبت کار ستمکاران چگونه بود!

۷- بعضی از آنها، به آن ایمان می آورند. و بعضی ایمان نمی آورند. و پروردگارت مفسدان را بهتر می شناسد.

۸- و اگر تو را تکذیب کردند، بگو: «عمل من برای من، و عمل شما برای شماست. شما از آنچه من انجام می دهم بیزارید و من (نیز) از آنچه شما انجام می دهید بیزارم.»

۹- گروهی از آنان، به تو گوش فرامی دهند (. اما گویی که هستند). آیا تو می توانی سخن خود را به گوش کران برسانی، هر چند نفهمند؟!

وَمِنْهُمْ مَّن يَنْظُرُ إِلَيْكَ ۖ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمَىٰ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ (۴۳) ترجمه: (۱)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ (۴۴) ترجمه: (۲)

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ ۖ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (۴۵)
ترجمه: (۳)

وَأِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ (۴۶) ترجمه: (۴)

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ ۖ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۴۷) ترجمه: (۵)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ (۴۸) ترجمه: (۶)

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۚ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۖ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً ۖ وَلَا يَسْتَأْتِدُمُونَ (۴۹)
ترجمه: (۷)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ (۵۰) ترجمه: (۸)

أَنْتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنْتُمْ بِهِ ۖ آلآنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ (۵۱) ترجمه: (۹)

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (۵۲) ترجمه: (۱۰)

ۖ وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ ۖ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ ۖ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ (۵۳) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۱۴

۱- و گروهی از آنان، به سوی تو می نگرند (ایا گویی هیچ نمی بینند)! آیا تو می توانی کوران را هدایت کنی، هر چند
نبینند!؟

۲- خداوند هیچ به مردم ستم نمی کند. ولی این مردمند که به خویشان ستم می کنند.

۳- (به یاد آور) روزی را که (خداوند) آنها را جمع خواهد کرد. آنچنان که (احساس می کنند) گویی جز ساعتی از روز، (در
دنیا) توقف نکردند. به آن مقدار که یکدیگر را (بینند و) بشناسند. به یقین آنها که لقای خداوند (و روز رستاخیز) را تکذیب
کردند، زیان بردند و هدایت نیافتند.

۴- اگر ما، پاره ای از مجازاتهایی را که به آنها وعده می دهیم، به تو نشان دهیم، و یا (پیش از آن که گرفتار عذاب شوند،)
تو را از دنیا ببریم، در هر حال، بازگشتشان به سوی ماست. و خداوند بر آنچه آنها انجام می دادند گواه است.

۵- برای هر امتی، پیامبری است. هنگامی که پیامبران به سوی آنان بیاید، بعدالت در میان آنها داوری می شود. و ستمی به
آنها نخواهد شد.

۶- و می گویند: «اگر راست می گوید، این وعده (مجازات) کی خواهد بود؟»

۷- بگو: «من (حتی) برای خودم، مالک زیان و سودی نیستم، (تا چه رسد برای شما). مگر آنچه خدا بخواهد. (این مقدار می دانم که) برای هر قومی، اجلی (معین) است. هنگامی که اجل آنها فرا رسد، (و فرمان مجازات یا مرگشان صادر شود)، نه ساعتی تأخیر می کنند، و نه پیشی می گیرند.

۸- بگو: «به من خبر بدهید اگر مجازات او، شب هنگام یا در روز به سراغ شما آید، آیا می توانید آن را از خود دفع کنید؟!» پس مجرمان برای چه چیزی عجله می کنند؟!

۹- آیا پس از آنکه (عذاب) واقع شد، آنگاه به آن ایمان می آورید؟! (به شما گفته می شود:، حالا (چه سودی دارد)؟! در حالی که قبلاً برای آن عجله می کردید!

۱۰- سپس به کسانی که ستم کردند گفته می شود: «عذاب ابدی رابچشید! آیا جز به آنچه انجام می دادید کیفر داده می شوید؟!»

۱۱- از تو می پرسند: «آیا آن (وعده مجازات الهی) حقّ است؟» بگو: «آری، به پروردگرم سوگند، قطعاً حق است. و شما نمی توانید (از مجازات الهی) فرار کنید.»

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ □ وَأَسِرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ □ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ □ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۵۴) ترجمه: (۱)

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۵۵) ترجمه: (۲)

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۵۶) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ (۵۷) ترجمه: (۴)

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبَدَلِكُمْ فَلْيَنْفِرْخُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ (۵۸) ترجمه: (۵)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ □ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ (۵۹) ترجمه: (۶)

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ (۶۰) ترجمه: (۷)

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ □ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۶۱) ترجمه: (۸)

ص: ۲۱۵

۱- و هر کس ستم کرده، اگر تمامی آنچه روی زمین است در اختیار داشته باشد، (همه را برای نجات خویش) فدیهِ می دهد. و هنگامی که عذاب را ببینند، (پشیمان می شوند. اما) پشیمانی خود را کتمان می کنند، (مبادا رسواتر شوند). و در میان آنها، به عدالت داوری می شود. و ستمی بر آنها نخواهد شد.

۲- آگاه باشید آنچه در آسمانها و زمین است، تنها از آن خداست. آگاه باشید وعده خدا حق است، ولی اکثر آنها نمی دانند.

۳- او زنده می کند و می میراند، و به سوی او بازگردانده می شوید.

۴- ای مردم! اندرزی از سوی پروردگارتان برای شما آمده است. و درمانی برای آنچه در سینه هاست. و هدایت و رحمتی است برای مؤمنان.

۵- بگو: «تنها به فضل خدا و رحمت او باید خوشحال شوند. که این، از تمام آنچه گردآوری می کنند، بهتر است.»

۶- بگو: «به من خبر بدهید (چرا) روزیهایی را که خداوند بر شما نازل کرده، بعضی از آن را حرام، و بعضی را حلال قرار داده اید؟!» بگو: «آیا خداوند به شما اجازه (چنین کاری) داده، یا بر خدا افترا می بندید (و از پیش خود، حلال و حرام درست می کنید)؟!»

۷- آنها که بر خدا به دروغ افترا می بندند، درباره (مجازات) روز رستاخیز، چه گمان می کنند؟! خداوند نسبت به همه مردم دارای فضل (و رحمت) است، اما اکثر آنها سپاسگزاری نمی کنند.

۸- در هیچ حال (و اندیشه ای) نیستی، و هیچ قسمتی از قرآن را از جانب خداوند، تلاوت نمی کنی، و هیچ عملی را انجام نمی دهی، مگر این که در آن هنگام که وارد آن می شوی ما گواه بر شما هستیم. و هیچ چیز در زمین و آسمان، از پروردگار

تو مخفی نمی ماند. حتی به اندازه سنگینی ذره ای. و نه کوچکتر و نه بزرگتر از آن نیست، مگر این که (همه آنها) در کتاب آشکار (و لوح محفوظ علم خداوند) ثبت است.

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۶۲) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (۶۳) ترجمه: (۲)

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۚ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ۚ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۶۴) ترجمه: (۳)

وَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ ۚ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۚ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۶۵) ترجمه: (۴)

أَلَمْ آتِ اللَّهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ ۚ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (۶۶) ترجمه: (۵)

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (۶۷) ترجمه: (۶)

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۚ سُبْحَانَهُ ۚ هُوَ الْغَنِيُّ ۚ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ إِن عِنْدَكُمْ مِّنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا ۚ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۶۸) ترجمه: (۷)

قُلْ إِن الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ لَا يُفْلِحُونَ (۶۹) ترجمه: (۸)

مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنذِقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (۷۰) ترجمه: (۹)

ص: ۲۱۶

- ۱- آگاه باشید! (دوستان و) اولیای خدا، نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهگین می شوند.
- ۲- همان کسانی که ایمان آوردند، و(از مخالفت فرمان خدا، پیوسته) پرهیز می کردند.
- ۳- شادمانی (حقیقی) در زندگی دنیا و در آخرت تنها برای آنهاست. وعده های الهی تخلف ناپذیر است! این است آن رستگاری و پیروزی بزرگ!
- ۴- سخن آنها تو را غمگین نسازد! تمام عزت (و قدرت)، از آن خداست. و او شنوا و داناست.
- ۵- آگاه باشید کسانی که در آسمانها و کسانی که در زمین هستند، تعلق به خدا دارند. و آنها که غیر خدا را همتای او می خوانند، (از منطق و دلیلی) پیروی نمی کنند. آنها تنها از گمان بی اساس پیروی می نمایند و تخمین و حدس (واهی) می زنند.
- ۶- او کسی است که شب را برای شما آفرید، تا در آن آرامش بیابید. و روز را روشنی بخش (تا به تلاش برای زندگی پردازید). در این (نظام نور و ظلمت) نشانه هایی است برای کسانی که گوش شنوا دارند!
- ۷- گفتند: «خداوند فرزندی برای خود انتخاب کرده است». (بدانید او از هر عیب و نقص و احتیاجی) منزّه است! او بی نیاز است. از آن اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است. شما هیچ گونه دلیلی بر این ادعا ندارید. آیا چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید!؟

۸- بگو: «آنها که به خدا دروغ می‌بندند، (هرگز) رستگار نمی‌شوند.

۹- (برای آنها) بهره‌ای (ناچیز) از دنیاست. سپس بازگشتشان به سوی ماست. و آنگاه، مجازات شدیدی به سزای کفرشان به آنها می‌چشانیم!»

۶- و هنگامی که حقّ از جانب ما به سراغ آنها آمد، گفتند: «این، سحری است آشکارا!»

۷- موسی گفت: «آیا درباره حق، هنگامی که به سوی شما آمد، (چنین) می گوید؟! آیا این سحر است؟! در حالی که ساحران (هرگز) رستگار (و پیروز) نمی شوند.»

۸- گفتند: «آیا آمده ای که ما را، از آنچه پدرانمان را بر آن یافته ایم، منصرف سازی. و بزرگی (و ریاست) در روی زمین، از آن شما دو نفر باشد؟! ما (هرگز) به شما ایمان نمی آوریم!»

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ (۷۹) ترجمه: (۱)

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ (۸۰) ترجمه: (۲)

فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السُّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِلُّ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ (۸۱) ترجمه: (۳)

وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (۸۲) ترجمه: (۴)

فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّتَهُ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُشْرِكِينَ (۸۳) ترجمه: (۵)

وَقَالَ مُوسَى يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ (۸۴) ترجمه: (۶)

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۸۵) ترجمه: (۷)

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (۸۶) ترجمه: (۸)

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بَيْوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (۸۷) ترجمه: (۹)

وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَآمَوالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَن سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (۸۸) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۱۸

۱- فرعون گفت: «(بروید و) هر ساحر ماهری را نزد من آورید.»

۲- هنگامی که ساحران (برای مبارزه) آمدند، موسی به آنها گفت: «آنچه (از وسایل سحر) را می خواهید بیفکنید، بیفکنید!»

۳- هنگامی که افکندند، موسی گفت: «آنچه شما انجام دادید، سحر است. که خداوند بزودی آن را باطل می کند. چرا که خداوند (هرگز) عمل مفسدان را اصلاح نمی کند.

۴- و او حق را به وعده های خویش، تحقق می بخشد. هر چند مجرمان ناخشنود باشند!»

۵- (در آغاز)، هیچ کس به موسی ایمان نیاورد، مگر گروهی از فرزندان قوم او. (آن هم) با ترس از فرعون و اطرافیانش، مبادا آنها را شکنجه کنند. زیرا فرعون، برتری جویی در زمین داشت. و از اسرافکاران بود.

۶- موسی گفت: «ای قوم من! اگر شما به خدا ایمان آورده اید، و تسلیم فرمان او هستید، تنها بر او توکل کنید.»

۷- آنها گفتند: «تنها بر خدا توکل داریم. پروردگارا! ما را مورد شکنجه گروه ستمکاران قرار نده.»

۸- و ما را با رحمتت از (شر) گروه کافران رهایی بخش.»

۹- و به موسی و برادرش وحی کردیم که: «برای قوم خود، خانه هایی در سرزمین مصر آماده کنید. و خانه هایتان را مقابل

یکدیگر (و متمرکز) قرار دهید. و نماز را برپا دارید. و به مؤمنان بشارت ده (که سرانجام پیروز می شوند.)»

۱۰- موسی گفت: «پروردگارا! تو فرعون و اطرافیانش را زینت و اموالی (سرشار) در زندگی دنیا داده ای، پروردگارا! در نتیجه (آنها بندگانت را) از راه تو گمراه می سازند. پروردگارا! اموالشان را نابود کن. و (به جرم گناهانشان،) دلهایشان را سخت و سنگین ساز، که ایمان نیاورند تا عذاب دردناک را ببینند.»

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانَّ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (۸۹) ترجمه: (۱)

□ وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا □ حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَرْقُ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ
بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ (۹۰) ترجمه: (۲)

الآن وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ (۹۱) ترجمه: (۳)

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بَدَنِكَ لَتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً □ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنِ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ (۹۲) ترجمه: (۴)

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مَبُوءًا صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ □ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۹۳) ترجمه: (۵)

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكِّكَ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَاسْأَلِ الَّذِينَ يُقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ □ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلِمَ تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُتَمَتِّينَ (۹۴) ترجمه: (۶)

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۹۵) ترجمه: (۷)

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ (۹۶) ترجمه: (۸)

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (۹۷) ترجمه: (۹)

ص: ۲۱۹

- ۱- فرمود: «دعای شما پذیرفته شد. استقامت به خرج دهید! و از راه (و رسم) کسانی که نمی دانند، تبعیت نکنید.»
- ۲- (سرانجام) بنی اسرائیل را از دریا [= رود عظیم نیل] عبور دادیم. و فرعون و لشکریانش از سرِ ظلم و تجاوز، به دنبال آنها رفتند. تا زمانی که غرقاب دامن او را گرفت، گفت: «ایمان آوردم که هیچ معبودی، جز کسی که بنی اسرائیل به او ایمان آورده اند، وجود ندارد. و من از مسلمین هستم.»
- ۳- (اما به او خطاب شد:) الآن؟! در حالی که قبلاً نافرمانی کردی، و از مفسدان بودی!
- ۴- ولی امروز، بدنت را (از آب) نجات می دهیم، تا عبرتی برای آیندگان باشی. و بسیاری از مردم، از نشانه های (عبرت انگیز) ما غافلند.
- ۵- (سپس) بنی اسرائیل را در جایگاه خوبی منزل دادیم. و از روزیهای پاکیزه به آنها عطا کردیم. (اما آنها به نزاع برخاستند.) و اختلاف نکردند، مگر بعد از آن که علم و آگاهی به سراغشان آمد. پروردگار تو روز قیامت، در آنچه اختلاف می کردند، میان آنها داوری می کند.
- ۶- و اگر در آنچه بر تو نازل کرده ایم تردیدی داری، از کسانی که پیش از تو کتاب آسمانی را می خواندند بپرس. به یقین، حق از طرف پروردگارت به تو رسیده است. بنابراین، هرگز از تردیدکنندگان مباش! (مسلماً او تردیدی نداشت و این درسی

برای مردم بود!

۷- و هرگز از کسانی مباش که آیات خدا را تکذیب کردند، که از زیانکاران خواهی بود.

۸- (و بدان) کسانی که فرمان پروردگار تو بر آنان تحقّق یافته، (و به جرم اعمالشان، توفیق هدایت را از آنها گرفته هرگز) ایمان نمی آورند،

۹- هر چند تمام آیات (و نشانه های الهی) به آنان برسد، تا زمانی که عذاب دردناک را ببینند! (زیرا تاریکی گناه، قلبهایشان را فرا گرفته است).

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمٌ يُنْسَىٰ لَمَا آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ (٩٨) ترجمه: (١)

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا ۖ أَفَأَنْتَ تُكْرَهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (٩٩) ترجمه: (٢)

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ (١٠٠) ترجمه: (٣)

قُلْ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ (١٠١) ترجمه: (٤)

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ (١٠٢) ترجمه: (٥)

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا ۖ كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِّ الْمُؤْمِنِينَ (١٠٣) ترجمه: (٦)

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (١٠٤) ترجمه: (٧)

وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٠٥) ترجمه: (٨)

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۖ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ (١٠٦) ترجمه: (٩)

ص: ٢٢٠

۱- چرا هیچ یک از شهرها و آبادیها ایمان نیاوردند تا ایمانشان سبب نجاتشان شود؟! مگر قوم یونس، هنگامی که آنها ایمان آوردند، عذاب رسواکننده را در زندگی دنیا از آنان برطرف ساختیم. و تا مدت معینی [= سر آمدن اجلشان] آنها را بهره مند ساختیم.

۲- و اگر پروردگار تو می خواست، تمام کسانی که روی زمین هستند، همگی (به اجبار) ایمان می آوردند. آیا تو می خواهی مردم را مجبور سازی که ایمان بیاورند؟! (ایمان اجباری چه سودی دارد!؟)

۳- و هیچ کس نمی تواند ایمان بیاورد، جز به خواست خدا (و توفیق و یاری و هدایت او). و خداوند، پلیدی (کفر و گناه) را بر کسانی قرار می دهد که نمی اندیشند.

۴- بگو: «نگاه کنید چه چیز (از آیات عظمت خدا) در آسمانها و زمین است؟» اما این آیات و اندازها برای کسانی که (بخاطر لجاجت) ایمان نمی آورند مفید نخواهد بود.

۵- آیا آنها (چیزی) جز همانند روزهای (مجازات) پیشینیان را انتظار می کشند؟! بگو: «شما انتظار بکشید، من نیز با شما انتظار می کشم!»

۶- سپس (هنگام نزول بلا- و مجازات)، پیامبران خود و کسانی را که (به آنان) ایمان می آوردند، نجات می دادیم و همین گونه، بر ما لازم است که مؤمنان (به تو) را (نیز) نجات بخشیم.

۷- بگو: «ای مردم! اگر در آیین من شک دارید، من کسانی را که جز خدا می پرستید، نمی پرستم. تنها خداوندی را پرستش می کنم که شما را می میراند. و من مأمورم که از مؤمنان باشم.

۸- و (به من دستور داده شده که): روی خود را با اخلاص به آیین الهی متوجه ساز. و از مشرکان مباش!

۹- و جز خدا، چیزی را که نه سودی به تو می رساند و نه زیانی، مخوان (و پرستش مکن)! که اگر چنین کنی، از ستمکاران خواهی بود.

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَمَا كَاشَفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ۖ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَمَا رَادَّ لِفَضْلِهِ ۖ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ وَهُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ (۱۰۷) ترجمه: (۱)

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِوَكِيلٍ (۱۰۸) ترجمه: (۲)

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (۱۰۹) ترجمه: (۳)

۱۱. سوره هود

آشنایی با سوره

۱۱- هود [نام یکی از پیامبران]

علاوه بر یادی که از هود - پیامبر قوم عاد - در آیات ۵۰ تا ۶۰ شده است، این سوره مشتمل بر معارف الهی و احکام و عبادات، و آغاز و فرجام خلقت می باشد و از آیه ۲۵ تا ۴۵ سرگذشت مفصل نوح پیامبر و همچنین سرگذشت صالح و لوط و شعیب و موسی نقل شده است. این سوره ۱۲۳ آیه دارد و در سال ۹ بعثت در مکه نازل شده است. پیامبر فرموده: سوره هود مرا پیر کرد. این به خاطر آیه ۱۱۲ است که خدا دستور به استقامت می دهد. مرا پیر کرد.

سوره هود با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرَّحِيمِ الرَّحِيمِ ۖ كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ (۱) ترجمه: (۴)

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ إِنَّنِي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ (۲) ترجمه: (۵)

وَأَنْ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ
عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ (۳) ترجمه: (۶)

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۴) ترجمه: (۷)

أَلَمْ إِنَّهُمْ يُنْتَوْنَ ضِعُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ ۖ أَلَمْ حِينَ يَسْتَعْشُونَ نِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسْتُرُونَ وَمَا يُغْلِنُونَ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۵)
ترجمه: (۸)

۱- و اگر خداوند، (برای امتحان و مانند آن)، زیانی به تو رساند، هیچ کس جز او نمی تواند آن را برطرف کند. و اگر اراده خیری برای تو کند، هیچ کس مانع فضل او نخواهد شد. آن را به هر کس از بندگانش بخواهد می رساند. و او آمرزنده و مهربان است.»

۲- بگو: «ای مردم! حق از طرف پروردگارتان به سراغ شما آمده. هر کس (در پرتو آن) هدایت یابد، به نفع خود هدایت می شود. و هر کس گمراه گردد، به زیان خود گمراه می گردد. و من مأمور (به اجبار) شما نیستم.»

۳- و از آنچه بر تو وحی می شود پیروی کن، و شکیباش (و استقامت نما)، تا خداوند حکم (پیروزی) را صادر کند. و او بهترین حاکمان است.

۴- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الر، این کتابی است که آیاتش استحکام یافته. سپس تشریح شده و از نزد خداوند حکیم و آگاه (نازل گردیده) است!

۵- (دعوت من این است) که: جز خداوند یگانه را نپرستید. من از سوی او برای شما بیم دهنده و بشارت دهنده ام.

۶- و: از پروردگار خویش آمرزش بطلبید. سپس به سوی او بازگردید. تا شما را تا مدت معینی، از مواهب خوب (زندگی این جهان)، بهره مند سازد. و به هر صاحب فضیلتی، به مقدار فضیلتش عطا کند. و اگر (از این دعوت) روی گردان شوید، من بر شما از عذاب روز بزرگی بیمناکم!

۷- (بدانید) بازگشت شما تنها بسوی خداوند یگانه است. و او بر هر چیزی تواناست.

۸- گاه باشید، آنها (برای نجوا)، سینه هاشان را در کنار هم قرار می دهند، تا خود (و سخنان خویش) را از او [= پیامبر] پنهان دارند. آگاه باشید، آنگاه که آنها لباسهایشان را به خود می پیچند و خویش را در آن پنهان می کنند، (خداوند) آنچه را پنهان می کنند و آنچه را آشکار می سازند می داند. چرا که او، از اسرار درون سینه ها، آگاه است.

□ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا □ كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۶) ترجمه: (۱)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا □ وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ (۷) ترجمه: (۲)

وَلَئِنْ أَخْرَجْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَىٰ أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَيَقُولَنَّ مَا يَجْبِسُهُ □ أَلَّا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۸) ترجمه: (۳)

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيُؤْسُ كَافِرٌ (۹) ترجمه: (۴)

وَلَئِنْ أَذَقْنَا نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسَّتُهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي □ إِنَّهُ لَفَرِحَ فَخُورٌ (۱۰) ترجمه: (۵)

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (۱۱) ترجمه: (۶)

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضُ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صِدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كِتَابٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ ۚ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (۱۲) ترجمه: (۷)

ص: ۲۲۲

۱- هیچ جنبنده ای در زمین نیست مگر این که روزی او بر خداست. او قرارگاه و محلّ نقل و انتقالشان را می داند. همه اینها در کتاب مبین (لوح محفوظ) ثبت است.

۲- او کسی است که آسمانها و زمین را در شش روز [= شش دوران] آفرید. وعرش (قدرت) او، بر آب قرار داشت. (و جهان در آغاز توده مذابی بود، او آن را آفرید) تا شما را بیازماید که کدام یک عملتان بهتر است. و اگر (به آنها) بگویی: «شما بعد از مرگ، برانگیخته می شوید»، به یقین کافران می گویند: «این سحری آشکار است!»

۳- و اگر مجازات را تا زمان محدودی از آنها به تأخیر اندازیم، (از روی استهزا) می گویند: «چه چیز مانع آن شده است؟!» آگاه باشید، آن روز که (عذاب) به سراغشان آید، از آنها بازگردانده نخواهد شد. و آنچه را مسخره می کردند، دامانشان را می گیرد.

۴- و اگر از جانب خویش، رحمتی به انسان بچشانیم، سپس آن را از او بگیریم، بسیار نومید و ناسپاس خواهد بود.

۵- و اگر بعد از ناراحتی و زیانی که به او رسیده، نعمتهایی به او بچشانیم، به یقین می گوید: «بدی ها از من برطرف شده، (و دیگر باز نخواهد گشت)». و غرق شادی و غفلت و فخرفروشی می شود.

۶- مگر آنها که (در سایه ایمان راستین)، صبر و استقامت ورزیدند و کارهای شایسته انجام دادند. که برای آنها، آمرزش و اجر بزرگی است.

۷- شاید (ابلاغ) بعض آیاتی را که به تو وحی می شود، (به خاطر عدم پذیرش آنها) ترک کنی (و به تأخیر اندازی). و سینه ات از این جهت تنگ (و ناراحت) شود که می گویند: «چرا گنجی بر او نازل نشده و یا چرا فرشته ای همراه او نیامده است؟!» (نگران مباش! چرا که) تو فقط بیم دهنده ای. و خداوند، نگاهبان و ناظر بر همه چیز است. (و به حساب آنان می رسد).

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ □ قُلْ فَاتُوا بَعْشِرِ سُورٍ مِّثْلِهِ مَفْتَرِيَاتٍ وَاذْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۳) ترجمه: (۱)

فَالَّذِينَ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أُنزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۴) ترجمه: (۲)

مَنْ كَانَ يَرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ (۱۵) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ □ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۶) ترجمه: (۴)

أَفَمِنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْنِيهِ مِّنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابٌ مُّوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً □ أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ □ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ □ فَلَا تَكُ فِي مَرْيَةِ مِّنْهُ □ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۷) ترجمه: (۵)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا □ أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ □ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (۱۸) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ (۱۹) ترجمه: (۷)

ص: ۲۲۳

۱- آیا می گویند: «او به دروغ قرآن را (به خدا) نسبت داده (و ساختگی است)»! بگو: «اگر راست می گویند، شما هم ده

سوره ساختگی همانند این قرآن بیاورید. و هر کس را که می توانید - غیر از خدا - (برای این کار) دعوت کنید!»

۲- و اگر کافران دعوت شما را نپذیرفتند (به آنها بگویند:)، بدانید (قرآن) تنها با علم الهی نازل شده. و هیچ معبودی جز او نیست. آیا (با این حال)، تسلیم (حق) می شوید؟!

۳- کسانی که زندگی دنیا و زینت آن را بخواهند، (نتیجه) اعمالشان را در همین دنیا بطور کامل به آنها می دهیم. و چیزی در این (دنیا) از آنها کم و کاست نخواهد شد.

۴- (ولی) آنها کسانی هستند که در آخرت، جز آتش، (سهمی) نخواهند داشت. و آنچه را در دنیا (برای غیر خدا) انجام دادند، نابود می شود. و آنچه را عمل می کردند، باطل و بی اثر خواهد شد.

۵- آیا آن کس که دلیل آشکاری از پروردگار خویش دارد، و به دنبال آن، شاهی از سوی (خدا) آمده، و پیش از آن، کتاب موسی که پیشوا و رحمت بوده (گواهی بر آن می دهد، همچون کسی است که چنین نباشد)؟! آنها [= حق طلبان] به او ایمان می آورند. و هر کس از گروههای مخالف به او کافر شود، آتش وعده گاه اوست. پس، تردیدی در آن نداشته باش که آن حق است از پروردگارت. ولی بیشتر مردم ایمان نمی آورند.

۶- چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ بسته؟! آنان، (روز رستاخیز) بر پروردگارشان عرضه می شوند، در حالی که شاهدان [= پیامبران و فرشتگان] می گویند: «اینها همان کسانی هستند که به پروردگارشان دروغ بستند. اینک لعنت خدا بر ستمکاران باد!»

۷- همانها که (مردم را) از راه خدا باز می دارند. و (با القای شبهات) آن را کج و معوج نشان می دهند. و به سرای آخرت

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ □ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ □ مَا كَانُوا يَسْتَعْجِلُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ (٢٠) ترجمه: (١)

أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢١) ترجمه: (٢)

لَا جَزْمَ لَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخِسُونَ (٢٢) ترجمه: (٣)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ □ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٣) ترجمه: (٤)

□ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ □ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا □ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (٢٤) ترجمه: (٥)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ (٢٥) ترجمه: (٦)

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ □ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ أَلِيمٍ (٢٦) ترجمه: (٧)

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشْرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا بِادِّئِ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ (٢٧) ترجمه: (٨)

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنِهِ مِنْ رَبِّي وَآتَانِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهِ فَعَمَّيْتُ عَلَيْكُمْ أَنْزِلُكُمْ هِيَ وَأَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ (٢٨) ترجمه: (٩)

ص: ٢٢٤

١- آنها هیچ گاه توانایی فرار از کیفر خدا را در زمین نداشتند. و جز خدا، پشتیبان‌هایی نمی یافتند. عذاب خدا برای آنها مضاعف خواهد بود. (چرا که هم خودشان گمراه بودند، و هم دیگران را گمراه ساختند.) آنها هرگز توانایی شنیدن (حق را) نداشتند. و (حقیقت را) نمی دیدند.

٢- آنان کسانی هستند که سرمایه وجود خود را از دست داده اند. و آنچه را به دروغ همتای خدا می پنداشتند از نظرشان گم شد.

٣- بی تردید آنها در آخرت، از همه زیانکارترند!

٤- کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند و در برابر پروردگارشان خاضع و تسلیم بودند، آنها اهل بهشتند. و جاودانه در آن خواهند ماند.

٥- حال این دو گروه [= مؤمنان و منکران]، حال «نابینا و ناشنوا» و «بینا و شنوا» است. آیا این دو، همانند یکدیگرند؟! آیا متذکر نمی شوید؟!

٦- و ما نوح را به سوی قومش فرستادیم (. او به آنها گفت): «من برای شما بیم دهنده ای آشکارم.

٧- جز خدای یگانه را نپرستید. زیرا بر شما از عذاب روز دردناکی می ترسم!»

۸- اشراف کافر قومش (در پاسخ او) گفتند: «ما تو را جز بشری همچون خودمان نمی بینیم. و کسانی را که از تو پیروی کرده اند، جز افراد پست ساده لوح، مشاهده نمی کنیم. و برای شما فضیلتی نسبت به خود نمی بینیم. بلکه گمان می کنیم که شما دروغگو هستید.»

۹- (نوح) گفت: «ای قوم من! به من خبر دهید اگر من دلیل روشنی از پروردگارم داشته باشم، و او از سوی خود رحمتی که شما از آن بی خبرید، به من داده باشد (آیا باز هم رسالت مرا انکار می کنید)؟! آیا ما می توانیم شما را به پذیرش این دلیل روشن مجبور سازیم، با این که شما کراحت دارید؟!»

وَيَا قَوْمِ لِمَ أَتَيْتُمْ عَلَيَّ مَالًا ۖ إِنِ اجْتَرَىٰ إِلَّا عَلَى اللَّهِ ۖ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا ۖ إِنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ (۲۹) ترجمه: (۱)

وَيَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ ۖ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (۳۰) ترجمه: (۲)

وَلَمَّا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَمَّا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَمَّا أَقُولُ إِنِّي مَلَكُكُمْ وَلَمَّا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا ۖ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ ۖ إِنِّي إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ (۳۱) ترجمه: (۳)

قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۳۲) ترجمه: (۴)

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ (۳۳) ترجمه: (۵)

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ ۖ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۳۴) ترجمه: (۶)

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۖ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ (۳۵) ترجمه: (۷)

وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۳۶) ترجمه: (۸)

وَاصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا ۖ إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ (۳۷) ترجمه: (۹)

ص: ۲۲۵

۱- «ای قوم من! به خاطر این دعوت، اجر و پاداشی از شما نمی طلبم. اجر من، تنها بر خداست. و من، کسانی را که ایمان آورده اند، (بخاطر شما) از خود طرد نمی کنم. چرا که آنها پروردگارشان را ملاقات خواهند کرد. (اگر آنها را از خود برانم، در دادگاه قیامت، خصم من خواهند بود.) ولی شما را گروهی می بینم که جهالت به خرج می دهید.

۲- ای قوم من! چه کسی مرا در برابر (مجازات) خدا یاری می دهد اگر آنان را طرد کنم؟! آیا متذکر نمی شوید؟!!

۳- من هرگز به شما نمی گویم خزائن الهی نزد من است. و غیب هم نمی دانم. (جز آنچه خدا به من بیاموزد) و نمی گویم من فرشته ام. و (نیز) نمی گویم کسانی که در نظر شما خوار می آیند، خداوند خیری به آنها نخواهد داد. خدا از آنچه در دل آنهاست آگاهتر است. (و اگر آنها را از خود برانم،) در این صورت از ستمکاران خواهم بود.»

۴- گفتند: «ای نوح! با ما جرّ و بحث کردی، و زیاد مجادله کردی! (بس است!) اکنون اگر راست می گویی، آنچه را (از عذاب الهی) به ما وعده می دهی بیاور!»

۵- (نوح) گفت: «اگر خدا اراده کند، (عذابش را) خواهد آورد. و شما قدرت فرار (از آن را) نخواهید داشت!

۶- و هر گاه خدا بخواهد شما را (به خاطر گناهانتان) گمراه سازد، و من بخواهم شما را اندرز دهم، اندرز من سودی به حالتان نخواهد داشت. او پروردگار شماست. و به سوی او بازگشت داده می شوید.»

۷- آیا (مشرکان) می گویند: «او [=محمد] قرآن را بدروغ به خدا نسبت داده است.»؟! بگو: «اگر من آن را به دروغ به خدا

نسبت داده باشم، گناهِش بر عهده من است. ولی من از گناهانی که شما مرتکب می شوید بیزارم.»

۸- به نوح وحی شد که: «جز آنها که (تاکنون) ایمان آورده اند، دیگر هیچ کس از قوم تو ایمان نخواهد آورد. پس، از کارهایی که انجام می دادند، غمگین مباش.

۹- و (اکنون) در محضر ما و طبق وحی ما، کشتی بساز. و درباره آنها که ستم کردند با من سخن مگو (و شفاعت مکن)، که (همه) آنها غرق شدنی هستند!»

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكَلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ □ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ (۳۸) ترجمه: (۱)

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُثِيمٌ (۳۹) ترجمه: (۲)

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ □ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ (۴۰) ترجمه: (۳)

□ وَقَالَ اذْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا □ إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۴۱) ترجمه: (۴)

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوْحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ اذْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ (۴۲) ترجمه: (۵)

قَالَ سَيَأْوِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَغِيظُ مَنِي مِنَ الْمَاءِ □ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ □ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ (۴۳) ترجمه: (۶)

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ □ وَقِيلَ بُعِدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۴۴) ترجمه: (۷)

وَ نَادَى نُوْحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ (۴۵) ترجمه: (۸)

ص: ۲۲۶

۱- او مشغول ساختن کشتی بود، و هر زمان گروهی از اشراف قومش بر او می گذشتند، او را مسخره می کردند. (ولی نوح) گفت: «اگر ما را مسخره می کنید، ما نیز شما را همین گونه مسخره خواهیم کرد.

۲- بزودی خواهید دانست چه کسی عذاب رسوا کننده به سراغش خواهد آمد، و عذاب ابدی بر او وارد خواهد شد!

۳- (این وضع همچنان ادامه یافت) تا آن زمان که فرمان ما فرارسید، و تنور جوشیدن گرفت. (به نوح) گفتیم: «از هر یک از انواع حیوانات، یک جفت (نر و ماده) در آن (کشتی) حمل کن. همچنین خاندانت را (بر آن سوار کن) مگر آنها که قبلاً وعده هلاک آنان داده شده [= همسر و یکی از فرزندان]. - و همچنین مؤمنان را.» اما جز عده کمی همراه او ایمان نیاوردند.

۴- او گفت: «بر آن (کشتی) سوار شوید به نام خدا. در هنگام حرکت آنو توقفش، که پروردگارم آمرزنده و مهربان است.»

۵- و کشتی، آنها را از میان امواجی همچون کوهها حرکت می داد. (در این هنگام)، نوح فرزندش را که در گوشه ای بود صدا زد: «پسرم! همراه ما سوار شو، و با کافران مباش!»

۶- گفت: «بزودی به کوهی پناه می برم که مرا از آب حفظ می کند!» (نوح) گفت: «امروز هیچ نگهدارنده ای در برابر فرمان خدا نیست. مگر آن کس را که او رحم کند.» در این هنگام، موج در میان آن دو جدایی افکند. و او در زمره غرق شدگان قرار گرفت!

۷- و گفته شد: «ای زمین، آبت را فروبر! و ای آسمان، (از بارش) خودداری کن!» و آب فرو نشست و کار پایان یافت و (کشتی) بر (دامنه کوه) جودی، پهلو گرفت. و (در این هنگام)، گفته شد: «دور باد گروه ستمکاران (از رحمت خدا!)»

۸- نوح به پروردگارش عرض کرد: «پروردگارا! پسر من از خاندان من است. و وعده تو (در مورد نجات خاندانم) حق است. و تو بهترین حکم کننده گانی.»

قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ □ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ □ فَلَمَّا تَسَاءَلْنَا مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ □ إِنِّي أَعْظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ
(۴۶) ترجمه: (۱)

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ □ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنَ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۴۷) ترجمه: (۲)

قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ □ وَأُمَّمٌ سَنُنْتَعِبُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ (۴۸) ترجمه: (۳)

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ □ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا □ فَاصْبِرْ □ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ (۴۹) ترجمه: (۴)

وَإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا □ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ □ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ (۵۰) ترجمه: (۵)

يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا □ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ الَّذِي فَطَرَنِي □ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۵۱) ترجمه: (۶)

وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ (۵۲) ترجمه: (۷)

قَالُوا يَا هُوْدُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ (۵۳) ترجمه: (۸)

ص: ۲۲۷

۱- فرمود: «ای نوح! او از خاندان تو نیست. او عمل غیر صالحی است [= فرد ناشایسته ای است]. پس، آنچه را از آن آگاه نیستی، از من مخواه. من به تو اندرز می دهم که از جاهلان نباشی.»

۲- عرض کرد: «پروردگارا! من به تو پناه می برم که از تو چیزی بخواهم که از آن آگاهی ندارم. و اگر مرا نیامرزی، و بر من رحم نکنی، از زیانکاران خواهم بود.»

۳- (به نوح) گفته شد: «ای نوح! با سلامت و برکاتی از ناحیه ما بر توو بر تمام امتهایی که با تو، فرود آی! و امتهایی نیز هستند که ما آنها را از نعمتها بهره مند خواهیم ساخت، سپس (به سبب کفران نعمت) عذاب دردناکی از سوی ما به آنها می رسد.»

۴- (ای پیامبر!) اینها از اخبار غیبی است که به تو وحی می کنیم. نه تو، و نه قومت، اینها را پیش از این نمی دانستید. بنابراین، صبر و استقامت کن، که عاقبت از آن پرهیزگاران است.

۵- و به سوی (قوم) عاد، برادرشان «هود» را فرستادیم. (به آنها) گفت: «ای قوم من! خدا را پرستش کنید، که معبودی جز او برای شما نیست. شما فقط افترا می بندید (و بتها را همتای او می خوانید).

۶- ای قوم من! من از شما برای این (رسالت)، پاداشی نمی طلبم. پاداش من، تنها بر کسی است که مرا آفریده است. آیا نمی اندیشید؟!

۷- و ای قوم من! از پروردگارتان طلب آموزش کنید، سپس به سوی او باز گردید، تا باران را پی در پی بر شما بفرستد. و نیرویی بر نیرویتان بیفزاید. و گنجهکارانه، روی (از حق) برنتابید.»

۸- گفتند: «ای هود! تو دلیل روشنی برای ما نیاورده ای. و ما خدایان خود را بخاطر گفتار تو، رها نخواهیم کرد! و ما هرگز به

تو ایمان نمی آوریم».

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ □ قَالَ إِنِّي أَشْهَدُ اللَّهَ وَأَشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ (٥٤) ترجمه: (١)

مِنْ دُونِهِ □ فَكَيْدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ (٥٥) ترجمه: (٢)

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ □ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا □ إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٥٦) ترجمه: (٣)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسَلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ □ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا □ إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ (٥٧)
ترجمه: (٤)

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَا هُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ (٥٨) ترجمه: (٥)

وَتِلْكَ عَادٌ □ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ (٥٩) ترجمه: (٦)

وَأَتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ □ أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ □ أَلَا بُعْدًا لِعَادٍ لِقَوْمِ هُودٍ (٦٠) ترجمه: (٧)

□ وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا □ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ □ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَعِفُّوه ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ □ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ (٦١) ترجمه: (٨)

قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا □ أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ (٦٢) ترجمه: (٩)

ص: ٢٢٨

١- ما (درباره تو) فقط می گویم: «بعضی از خدایان ما، به (عقل) تو آسیب رسانده اند.» (هود) گفت: «من خدا را به شهادت می طلبم، شما نیز گواه باشید که من از آنچه همتای (خدا) قرار می دهید، بیزارم

٢- (بیزار از آنچه) غیر او (می پرستید)! حال که چنین است، همگی برای من توطئه کنید. و مهلت ندهید (اما بدانید کاری از شما ساخته نیست).

٣- من، بر خدای یگانه که پروردگار من و شماست، توکل کرده ام. هر جنبه ای در قبضه قدرت (توأم با عدالت) اوست. زیرا پروردگار من بر صراط مستقیم است.

٤- پس اگر روی گردان شوید، من رسالتی را که مأمور بودم به شما رساندم. و پروردگارم گروه دیگری را جایگزین شما خواهد ساخت. و شما هیچ زبانی به او نمی رسانید. پروردگارم حافظ و نگاهبان هر چیز است.»

٥- و هنگامی که فرمان ما فرارسید، هود و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، با رحمت خود نجات دادیم. و آنها را از عذاب شدید، رهایی بخشیدیم!

٦- و این قوم «عاد» بودند که آیات پروردگارش را انکار کردند. و از اطاعت پیامبرنش سر برتافتند. و از فرمان هر ستمگر حق ستیز، پیروی کردند!

٧- آنان، در این دنیا و روز قیامت، لعنت (و نام ننگینی) به دنبال دارند! بدانید قوم «عاد» نسبت به پروردگارش کفر ورزیدند.

دور باد «عاد» قوم هود(از رحمت خدا، و خیر و سعادت)!

۸- و به سوی قوم «ثمود»، برادرشان «صالح» را فرستادیم. گفت: «ای قوم من! خدا را پرستش کنید، که هیچ معبودی جز او برای شما نیست! اوست که شما را از زمین آفرید. و آباد کردن آن را به شما سپرد! از او آمرزش بطلبید، سپس به سوی او باز گردید، که پروردگرم (به بندگان خود) نزدیک، و اجابت کننده (خواسته های آنها) است!»

۹- گفتند: «ای صالح! تو پیش از این، در میان ما مایه امید بودی! آیا ما را از پرستش آنچه پدرانمان می پرستیدند، نهی می کنی؟! در حالی که ما، در مورد آنچه به سوی آن دعوتمان می کنی، در شکی توأم با بد گمانی هستیم!»

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيْتِهِ مِّن رَّبِّي وَآتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ ۖ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ (۶۳) ترجمه: (۱)

وَيَا قَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ (۶۴) ترجمه: (۲)

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ۖ ذَٰلِكَ وَعَدُّ غَيْرٍ مَّكَذُوبٍ (۶۵) ترجمه: (۳)

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِن خِزْيِ يَوْمِنِذٍ ۖ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ (۶۶) ترجمه: (۴)

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ (۶۷) ترجمه: (۵)

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۖ أَلَا إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۖ أَلَا بُعْدًا لِّثَمُودَ (۶۸) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامًا ۖ فَمَا لَبِثَ أَن جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ (۶۹) ترجمه: (۷)

فَلَمَّا رَأَىٰ أَن يُدْيِهِمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ لُّوطٍ (۷۰) ترجمه: (۸)

وَأَمْرَاتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ (۷۱) ترجمه: (۹)

ص: ۲۲۹

۱- گفت: «ای قوم من! به من خبر بدهید اگر دلیل آشکاری از پروردگارم داشته باشم، و رحمتی از جانب خود به من داده باشد، پس اگر من نافرمانی او کنم، چه کسی می تواند مرا در برابر خداوند یاری دهد؟! پس شما، جز زیان، چیزی بر من نخواهید افزود.

۲- ای قوم من! این «ناقه» از سوی خداوند برای شما معجزه ای است. بگذارید در زمین خدا به چرا مشغول شود. و هیچ گونه آزاری به آن نرسانید، که به زودی عذاب (خدا) شما را خواهد گرفت!

۳- سرانجام، ناقه را پی کردند. و (صالح به آنها) گفت: «مهلت شما تمام شد!» سه روز در خانه هایتان بهره مند گردید. (و بعد از آن، عذاب الهی فراخواهد رسید.) این وعده ای است که دروغ نخواهد بود.

۴- و هنگامی که فرمان (مجازات) ما فرارسید، صالح و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمت خود (از آن عذاب) و از رسوایی آن روز، رهایی بخشیدیم. چرا که پروردگارت توانا و شکست ناپذیر است.

۵- و کسانی را که ستم کرده بودند، صیحه (مرگبار آسمانی) فروگرفت. و بامدادان در خانه هایشان به روی افتاده و مرده بودند.

۶- آنچنان که گویی هرگز ساکن آن دیار نبودند! بدانید قوم ثمود، پروردگارشان را انکار کردند. دور باد قوم ثمود (از رحمت خداوند)!

۷- فرستادگان ما [= فرشتگان] برای ابراهیم بشارت آوردند. گفتند: «سلام!» (او نیز) گفت: «سلام!» و چندان درنگ نکرد که

گوساله بریانی (برای آنها) آورد.

۸- (اما) هنگامی که دید دست آنها به آن نمی رسد (و از آن نمی خورند) آنها را نا آشنا (و دشمن) شمرد. و از آنان احساس

ترس نمود. به او گفتند: «نترس! ما به سوی قوم لوط فرستاده شده ایم.»

۹- و همسرش ایستاده بود، (از خوشحالی) خندید. پس او را به اسحاق، و بعد از اسحاق به یعقوب بشارت دادیم.

قَالَتْ يَا وَيْلَتَى أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا □ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ (۷۲) ترجمه: (۱)

قَالُوا أَنْعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ □ رَحِمْتُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ □ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ (۷۳) ترجمه: (۲)

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ (۷۴) ترجمه: (۳)

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ (۷۵) ترجمه: (۴)

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا □ إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرٌ رَبِّكَ □ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ (۷۶) ترجمه: (۵)

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ (۷۷) ترجمه: (۶)

وَخِيَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ □ قَالِ يَا قَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ □ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي □ أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ (۷۸) ترجمه: (۷)

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَمَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ (۷۹) ترجمه: (۸)

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَى إِلَيَّ رُكْنٌ شَدِيدٌ (۸۰) ترجمه: (۹)

قَالُوا يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ □ فَأَسِرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَاتُكَ □ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ □ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ □ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ (۸۱) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۳۰

۱- گفت: «ای وای بر من! آیا من فرزند می آورم در حالی که پیرزنم، و این شوهرم پیرمردی است؟! این راستی چیز عجیبی است!»

۲- گفتند: «آیا از فرمان خدا تعجب می کنی؟! این رحمت خدا و برکاتش بر شما خانواده است. چرا که او ستوده و دارای مجد و عظمت است.»

۳- هنگامی که ترس ابراهیم فرو نشست، و بشارت به او رسید، درباره قوم لوط با ما مجادله می کرد. (و تقاضای عفو آنان را داشت)

۴- چرا که ابراهیم، بردبار و دلسوز و همواره رجوع کننده (به سوی خدا) بود.

۵- (گفتیم:) ای ابراهیم! از این (درخواست) صرف نظر کن، که فرمان پروردگارت فرا رسیده. و به یقین عذاب بدون بازگشت (الهی) به سراغ آنها می آید.

۶- و هنگامی که فرستادگان ما [=فرشتگان عذاب] به سراغ لوط آمدند، از آمدنشان ناراحت شد. و قلبش پریشان گشت. و گفت: «امروز روز سختی است!» (زیرا آنها را نشناخت. و ترسید قوم تبهکار مزاحم آنها شوند.)

۷- قوم او (به قصد مزاحمت میهمانان) سرعت به سراغ او آمدند- و قبلاً کارهای بد و زشتی انجام می دادند - گفت: «ای قوم

من! اینها دختران منند. که برای شما پاکیزه ترند. (با آنها ازدواج کنید. و از زشتکاری چشم بپوشید.) از خدا بترسید. و مرا در مورد میهمانانم رسوا نسازید. آیا در میان شما یک مرد فهمیده و آگاه وجود ندارد؟!»

۸- گفتند: «تو می دانی ما تمایلی به دختران تو نداریم. و خوب می دانی ما چه می خواهیم.»

۹- گفت: «(افسوس!) ای کاش در برابر شما قدرتی داشتم. یا پناهگاه نیرومندی در اختیار من بود. (آنگاه می دانستم با شما زشت سیرتان چه کنم.)»

۱۰- (فرشتگان عذاب) گفتند: «ای لوط! ما فرستادگان پروردگار توایم. آنها هرگز دسترسی به تو پیدا نخواهند کرد. در تاریکی شب، خانواده ات را (از این شهر) حرکت ده - و هیچ یک از شما پشت سرش را نگاه نکند - مگر همسرت، که او هم به همان بلایی که آنها گرفتار می شوند، گرفتار خواهد شد. موعد آنها صبح است. آیا صبح نزدیک نیست؟!»

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنصُودٍ (۸۲) ترجمه: (۱)

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ □ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بَعِيدٍ (۸۳) ترجمه: (۲)

وَإِلَى مِثْقَالِ ذَرَّةٍ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا □ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِن إِلَهٍ غَيْرُهُ □ وَلَا تَتَّبِعُوا المِثْقَالَ وَالمِيزَانَ □ إِنِّي أَرَأَيْتُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ (۸۴) ترجمه: (۳)

وَيَا قَوْمِ أَوْفُوا المِثْقَالَ وَالمِيزَانَ بِالْقِسْطِ □ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الأَرْضِ مُفْسِدِينَ (۸۵) ترجمه: (۴)

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ □ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِخَفِيظٍ (۸۶) ترجمه: (۵)

قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصِلمَاتُكَ تَأْمُرُكَ أَن نَّتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَن نَّفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ □ إِنَّكَ لَأَنْتَ الحَلِيمُ الرَّشِيدُ (۸۷) ترجمه: (۶)

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَى بَيْتِهِ مِّن رَّبِّي وَرَزَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسِينًا □ وَمَا أُرِيدُ أَن أُخَالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنهَأَكُم عَنْهُ □ إِن أُرِيدُ إِلاَّ الإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ □ وَمَا تَوْفِيقِي إِلاَّ بِاللَّهِ □ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ (۸۸) ترجمه: (۷)

ص: ۲۳۱

۱- و هنگامی که فرمان ما فرارسید، آن (شهرها) را زیر و رو کردیم. و بارانی از سنگ به صورت گلهای متحجر متراکم، بر آنها فرو ریختیم.

۲- (سنگهایی) که نزد پروردگارت (برای مجازات گناهکاران) نشانه گذاری شده بود. و آن (مجازات)، از (سایر) ستمکاران دور نیست.

۳- و به سوی «مِثْقَالِ ذَرَّةٍ» برادرشان شعیب را فرستادیم. گفت: «ای قوم من! خدا را پرستش کنید، که جز او، معبودی برای شما نیست. پیمانها وزن را کم نکنید (و دست به کم فروشی نزنید). که من خیرخواه شما هستم و از عذاب روز فراگیر، بر شما بیمناکم.

۴- و ای قوم من! حق پیمانها و وزن را با عدالت، ادا کنید. و از اموال مردم چیزی کم نگذارید. و در زمین به فساد نکوشید.

۵- آنچه (از سرمایه های حلال)، خداوند برای شما باقی گذارده، برایتان بهتر است اگر ایمان داشته باشید. و من، نگهبان شما (و مأمور بر اجبارتان به ایمان) نیستم.»

۶- گفتند: «ای شعیب! آیا نمازت به تو دستور می دهد که آنچه را پدرانمان می پرستیدند، ترک کنیم. یا آنچه را می خواهیم در اموالمان انجام ندهیم؟! تو که مرد بردبار و فهمیده ای هستی!»

۷- گفت: «ای قوم من! به من خبر دهید، اگر دلیل آشکاری از پروردگارم داشته باشم، و روزی و موهبت نیکویی به من داده باشد، (آیا می توانم برخلاف فرمان او رفتار کنم؟! من هرگز نمی خواهم چیزی که شما را از آن باز می دارم، خودم مرتکب شوم. من جز اصلاح - تا آن جا که توانایی دارم - نمی خواهم. و توفیق من (در این کار)، جز به (یاری) خدا نیست. تنها بر او

توکل کردم. و به سوی او باز می گردم.

وَيَا قَوْمِ لِمَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصَِّبَكُمْ مِثْلَ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ □ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنْكُمْ بِبَعِيدٍ (٨٩)
ترجمه: (١)

وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ □ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ (٩٠) ترجمه: (٢)

قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا □ وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ □ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بَعِزٌّ (٩١) ترجمه: (٣)

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا □ إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (٩٢) ترجمه: (٤)

وَيَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ □ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ □ وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ (٩٣)
ترجمه: (٥)

وَلَمَّا حَيَّاءُ أَمَرْنَا نَجِّنِيَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ حِيَاثِمِينَ (٩٤)
ترجمه: (٦)

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا □ أَلَا بُعْدًا لِّلْمَدِينِ كَمَا بَعَدَتْ ثَمُودُ (٩٥) ترجمه: (٧)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (٩٦) ترجمه: (٨)

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَأْنَاهُ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ □ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ (٩٧) ترجمه: (٩)

ص: ٢٣٢

١- وای قوم من! دشمنی و مخالفت با من، سبب نشود که شما به همان سرنوشتی که قوم نوح یا قوم هود یا قوم صالح گرفتار شدند، گرفتار شوید. و (سرزمین) قوم لوط از شما چندان دور نیست.

٢- از پروردگار خود، آمرزش بطلبید. و به سوی او باز گردید. که پروردگارم مهربان و دوستدار (بندگان توبه کار) است.»

٣- گفتند: «ای شعیب! بسیاری از آنچه را می گویی، ما نمی فهمیم. و ما تو را در میان خود، ضعیف می یابیم. و اگر (بخاطر) قبیله کوچک نبود، تو را سنگسار می کردیم. و تو در برابر ما قدرتی نداری.»

٤- گفت: «ای قوم من! آیا قبیله کوچکم، نزد شما عزیزتر از خداوند است؟! در حالی که (فرمان) او را پشت سر انداخته اید! پروردگارم به آنچه انجام می دهید، احاطه دارد (و آگاه است).

٥- ای قوم من! هر چه در توان دارید، انجام دهید. من هم کار خود را انجام می دهم. و بزودی خواهید دانست چه کسی عذاب رسواکننده به سراغش می آید، و چه کسی دروغگوست! شما انتظار بکشید، من هم با شما در انتظارم!»

٦- و هنگامی که فرمان ما فرا رسید، شعیب و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، با رحمت خود نجات دادیم. و آنها را که ستم کردند، صیحه (مرگبار آسمانی) فرو گرفت. و بامدادان در خانه هایشان، به رو افتاده و مرده بودند.

٧- آنچنان که گویی هرگز ساکن آن (دیار) نبودند! دور باد میدین (و اهل آن از رحمت خدا)، همان گونه که قوم ثمود دور

شدند!

۸- ما، موسی را با آیات خود و دلیل آشکاری فرستادیم...

۹- به سوی فرعون و اطرافیان‌ش. اما آنها از فرمان فرعون پیروی کردند. در حالی که فرمان فرعون، مایه رشد و نجات نبود.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ □ وَبِئْسَ الْوَرْدَ الْمَوْرُودُ (٩٨) ترجمه: (١)

وَأَتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ □ بئس الرّفْدُ المرفُودُ (٩٩) ترجمه: (٢)

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ □ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ (١٠٠) ترجمه: (٣)

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ □ فَمَا أَعْنَتْ عَنْهُمْ آلِهِمْ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ □ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ (١٠١) ترجمه: (٤)

وَكَذَلِكَ أَخَذُ رَبُّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ □ إِنَّ أَخَذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ (١٠٢) ترجمه: (٥)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ □ ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ (١٠٣) ترجمه: (٦)

وَمَا تُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ (١٠٤) ترجمه: (٧)

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلِّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ □ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ (١٠٥) ترجمه: (٨)

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ (١٠٦) ترجمه: (٩)

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ □ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لَمَّا يُرِيدُ (١٠٧) ترجمه: (١٠)

□ وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مِمَّا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مِمَّا شَاءَ رَبُّكَ □ عَطَاءٌ غَيْرَ مَحْدُودٍ (١٠٨) ترجمه: (١١)

ص: ٢٣٣

١- روز قیامت، او در پیشاپیش قومش خواهد بود. و (به جای چشمه های زلال بهشت) آنها را وارد آتش می کند. و چه بد آبشخوری است (آتش)، که بر آن وارد می شوند!

٢- آنان در این جهان و روز قیامت، لعنتی به دنبال دارند. و چه بد عطایی است (لغو دوری از رحمت خدا)، که نصیب آنان می شود!

٣- این از اخبار شهرها و آبادیهاست که مابرای تو شرح می دهیم. که بعضی (هنوز) برپا هستند، و بعضی درو شده اند (و از میان رفته اند).

٤- ما به آنها ستم نکردیم. بلکه آنها خودشان بر خویشان ستم روا داشتند. و هنگامی که فرمان (مجازات) پروردگارت فرا رسید، معبودهایی را که غیر از خدا می خواندند، آنها را نجات بخشیدند. و جز بر هلاکت آنان نیفزودند.

٥- و اینچنین است مجازات پروردگارت، هنگامی که (مردم) شهرها و آبادیها را مجازات می کند، در حالی که آنها ستمکارند! به یقین مجازات او، دردناک و شدید است!

- ۶- در این (سرگذشت پیشینان)، نشانه ای است برای کسی که از عذاب آخرت می ترسد. همان روزی که مردم در آن جمع آوری می شوند، و روزی که همه آن را مشاهده می کنند.
- ۷- و ما آن (مجازات) را، جز تا زمان محدودی، تأخیر نمی اندازیم!
- ۸- آن روز که (قیامت و زمان مجازات) فرارسد، هیچ کس جز به اجازه او سخن نمی گوید. گروهی از آنها بدبختند و گروهی سعادتمند.
- ۹- اما کسانی که بدبخت شدند، در آتشند. و برای آنان در آن جا، ناله های دردناک و نعره های طولانی است.
- ۱۰- تا آسمانها و زمین برپاست، جاودانه در آن خواهند ماند. مگر آنچه پروردگارت بخواهد. به یقین پروردگارت آنچه را بخواهد انجام می دهد.
- ۱۱- اما کسانی که سعادتمند شدند، تا آسمانها و زمین برپاست، جاودانه در بهشت خواهند ماند. مگر آنچه پروردگارت بخواهد. (این) بخششی است قطع نشدنی.

فَلَمَّا تَكَ فِي مَرْيَةِ مِمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمِمَّنْ وَفَوْهُمْ نَصِّبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ (۱۰۹) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ □ وَلَوْ لَمَا كَلِمَةً سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقَضَيْ بَيْنَهُمْ □ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ (۱۱۰) ترجمه: (۲)

وَإِنْ كُلاً لَمَّا لَيُوقِنُهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ □ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۱۱۱) ترجمه: (۳)

فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا □ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۱۱۲) ترجمه: (۴)

وَلَا تَزْكُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءٍ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ (۱۱۳) ترجمه: (۵)

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَاً مِنَ اللَّيْلِ □ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ □ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ (۱۱۴) ترجمه: (۶)

وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (۱۱۵) ترجمه: (۷)

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ □ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ (۱۱۶) ترجمه: (۸)

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقَرْيَةَ بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ (۱۱۷) ترجمه: (۹)

ص: ۲۳۴

۱- پس تردیدی در (باطل بودن) معبودهایی که آنها می پرستند، به خود راه مده. آنها همان گونه این معبودها را پرستش می کنند که پدرانشان قبلاً می پرستیدند. و ما نصیبشان را بی کم و کاست به آنان خواهیم داد.

۲- ما به موسی کتاب آسمانی دادیم. سپس در آن اختلاف شد. و اگر فرمان پیشین خدا (در زمینه آزمایش و اتمام حجت بر آنها) نبود، در میان آنان داوری می شد. و آنها (هنوز) در شکی آمیخته با بدگمانی اند.

۳- و پروردگارت اعمال هر یک را بی کم و کاست به آنها خواهد داد. زیرا او به آنچه عمل می کنند آگاه است.

۴- پس همان گونه که فرمان یافته ای، استقامت کن. و (همچنین) کسانی که با تو، (به سوی خدا) آمده اند (باید استقامت کنند). و سرپیچی نکنید، که او آنچه را انجام می دهید می بیند.

۵- و بر ستمکاران تکیه نمایید، که موجب می شود آتش شما را فرا گیرد. و در آن حال، هیچ ولی و سرپرستی جز خدا نخواهد داشت. سپس یاری نمی شوید.

۶- در دو طرف روز، و اوایل شب، نماز را برپا دار. چرا که حسنات، سیئات (و آثار آنها) را از بین می برند. این تذکری است برای کسانی که اهل تذکرند.

۷- و شکیبایی کن، که خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نخواهد کرد.

- ۸- چرا در اقوام قبل از شما، دانشمندان صاحب قدرتی نبودند که از فساد در زمین جلوگیری کنند؟! مگر اندکی از آنها، که نجاتشان دادیم. و آنان که ستم می کردند، به دنبال نعمتها و لذات رفتند. و گناهکار بودند (و نابود شدند).
- ۹- و چنین نبود که پروردگارت آبادیها را بظلم و ستم نابود کند در حالی که اهلش در صدد اصلاح بوده باشند.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۖ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ (۱۱۸) ترجمه: (۱)

إِلَّا مَنْ رَّحِمَ رَبُّكَ ۖ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (۱۱۹) ترجمه: (۲)

وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ ۖ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (۱۲۰) ترجمه: (۳)

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ (۱۲۱) ترجمه: (۴)

وَانتَظِرُوا إِنَّا مُنتَظِرُونَ (۱۲۲) ترجمه: (۵)

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۖ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۱۲۳) ترجمه: (۶)

۱۲. سوره يوسف

آشنایی با سوره

۱۲- يوسف [نام یکی از پیغمبران]

این سوره که ۱۱۱ آیه دارد و در سال یازدهم بعثت در مکه، پس از سوره هود نازل شده سرگذشت عبرت آموز یوسف، پسر یعقوب پیامبر را به تفصیل، بیان می کند و در آیات آخر، یادی مجدد از دعوت انبیاء و موضعگیری مخالفان و پیروزی و نصرت نهائی خداوند بعمل می آید تا مؤمنین، به راه خویش دلگرم تر شوند. در بعضی احادیث آمده که چون در این سوره فتنه گری زلیخا و غیر او آمده به زنان یاد ندهید و بجای آن سوره «نور» یادشان دهید که سرشار از مواعظ و احکام حجاب است. (از علی علیه السلام تفسیر البرهان ج ۲ ص ۲۴۲).

سوره يوسف با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرَّ ۖ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (۱) ترجمه: (۷)

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۲) ترجمه: (۸)

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ (۳) ترجمه: (۹)

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ (۴) ترجمه: (۱۰)

- ۱- و اگر پروردگارت می خواست، همه مردم را (به اجبار) امت واحدی (بدون هیچ گونه اختلاف) قرار می داد. ولی آنها همواره با هم اختلاف دارند.
- ۲- مگر کسی را که پروردگارت رحم کند. و برای همین (پذیرش رحمت) آنها را آفرید. و وعده پروردگارت قطعی شده که: دوزخ را از همه (سرکشان و طاغیان) جنّ و انس پُر خواهم کرد!
- ۳- ما از سرگذشتهای همه پیامبران برای تو شرح می دهیم، تا بوسیله آن، قلبت را آرامش بخشیم. (و اراده ات قوی گردد.) و در این (اخبار و سرگذشتهای) برای تو حق آمده، و برای مؤمنان موعظه و تذکری است.
- ۴- و به کسانی که ایمان نمی آورند، بگو: «هر چه در توان دارید، انجام دهید. ما هم انجام می دهیم!»
- ۵- و انتظار بکشید. ما هم منتظریم!»
- ۶- و (آگاهی از) غیب (و اسرار نهانی) آسمانها و زمین، تنها از آن خداست. و همه کارها تنها به او بازگردانده می شود. پس او را پرستش کن. و بر او توکل نما. و پروردگارت از آنچه انجام می دهید، هرگز غافل نیست.
- ۷- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الر، این آیات کتاب مبین و روشنگر است
- ۸- ما آن را قرآنی عربی (و فصیح و گویا) نازل کردیم، تا شما (آن را) درک کنید.
- ۹- ما بهترین سرگذشتهای را به وسیله این قرآن که به تو وحی کردیم، برای تو شرح می دهیم. و به یقین پیش از این، از آن غافل بودی.
- ۱۰- (به خاطر بیایور) هنگامی را که یوسف به پدرش گفت: «پدرم! من در خواب دیدم که یازده ستاره، و خورشید و ماه در برابرم سجده می کنند.»

قَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَقْضُصْ رُؤْيَاكُمْ عَلَىٰ إِخْوَتِكُمْ فَيَكِيدُوا لَكُمْ كَيْدًا ۖ إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (۵) ترجمه: (۱)

وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُنمِّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۶) ترجمه: (۲)

ۚ لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِّلْمُتَلَبِّينَ (۷) ترجمه: (۳)

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۸) ترجمه: (۴)

اقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهَ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ (۹) ترجمه: (۵)

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غِيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ (۱۰) ترجمه: (۶)

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ (۱۱) ترجمه: (۷)

أَرْسَلَهُ مَعَنَا عَدَا يَزْنَعُ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (۱۲) ترجمه: (۸)

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذُّبُّ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ (۱۳) ترجمه: (۹)

قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذُّبُّ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَاسِرُونَ (۱۴) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۳۶

۱- گفت: «پسرم! خواب خود را برای برادرانت بازگو مکن، مبادا برای تو نقشه (خطرناکی) بکشند. زیرا شیطان، دشمن آشکار انسان است.

۲- و این گونه پروردگارت تو را بر می گزیند. و از تعبیر خوابها به تو می آموزد. و نعمتش را بر تو و بر خاندان یعقوب کامل می کند، همان گونه که پیش از این، بر پدران ابراهیم و اسحاق کامل کرد. به یقین، پروردگار تو دانا و حکیم است.»

۳- به یقین در (داستان) یوسف و برادرانش، نشانه های هدایت) برای سؤال کنندگان بود.

۴- هنگامی که (برادران) گفتند: «یوسف و برادرش (بنیامین) نزد پدر، از ما محبوبترند. در حالی که ما مردان نیرومندی هستیم. مسلماً پدر ما، در گمراهی آشکاری است.

۵- یوسف را به قتل رسانید. یا او را به سرزمین دوردستی بیفکنید. تا توجه پدرتان، فقط به شما باشد. و بعد از آن، (از گناه خود توبه می کنید. و) افراد صالحی خواهید بود.»

۶- یکی از آنها گفت: «یوسف را به قتل نرسانید. و اگر می خواهید کاری انجام دهید، او را در مخفی گاه چاه بیفکنید. تا بعضی از قافله ها او را بگیرند (و با خود به مکان دوری ببرند).»

۷- (برادران نزد پدر آمدند و) گفتند: «ای پدر! چرا تو درباره یوسف، به ما اطمینان نمی کنی؟! در حالی که ما خیرخواه او هستیم!

۸- فردا او را با ما (به خارج شهر) بفرست، تا غذای کافی بخورد و تفریح کند. و به یقین ما از او محافظت خواهیم کرد.»

۹- (پدر) گفت: «من از بردن او غمگین می شوم. و از این می ترسم که گرگ او را بخورد، در حالی که شما از او غافل باشید!»

۱۰- گفتند: «با این که ما مردان نیرومندی هستیم، اگر گرگ او را بخورد، ما از زیانکاران خواهیم بود (و هرگز چنین چیزی ممکن نیست).»

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ □ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (۱۵) ترجمه: (۱)

وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ (۱۶) ترجمه: (۲)

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذُّبُّ □ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ (۱۷) ترجمه: (۳)

وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ □ قَالَ يَلِئَلٍ سِوَلْتُ لَكُمْ أَنْفُسِكُمْ أَمْراً □ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ □ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ (۱۸) ترجمه: (۴)

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ □ قَالَ يَا بُشْرَى هَذَا غُلَامٌ □ وَأَسْرُوهُ بِضَاعَ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (۱۹) ترجمه: (۵)

وَشَرُّهُ بِثَمَنِ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ (۲۰) ترجمه: (۶)

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِمَرْأَتِهِ أَكْرَمِي مَثْوَاهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا □ وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ □ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۲۱) ترجمه: (۷)

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا □ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (۲۲) ترجمه: (۸)

ص: ۲۳۷

۱- هنگامی که او را با خود بردند، و به اتفاق تصمیم گرفتند وی را در مخفی گاه چاه قرار دهند، و (مقصد خود را عملی ساختند). به او وحی فرستادیم که آنها را در آینده از این کارشان با خیر خواهی ساخت. در حالی که آنها نمی دانند.

۲- (برادران یوسف) شب هنگام، گریان به سراغ پدر آمدند.

۳- گفتند: «ای پدر! ما رفتیم تا مشغول مسابقه شویم، و یوسف را نزد اثاث خود گذاردیم. و گرگ او را خورد! و (می دانیم) تو هرگز سخن ما را باور نخواهی کرد، هر چند راستگو باشیم.»

۴- و پیراهن او را با خونی دروغین (آغشته ساخته، نزد پدر) آوردند. گفت: «نفس (سرکش) شما این کار (زشت) را برایتان زینت داده. من صبر جمیل خواهم داشت (و شکیبایی خالی از ناسپاسی). و در برابر آنچه می گوئید، از خداوند یاری می طلبم.»

۵- و (در همین حال) کاروانی فرا رسید. و مأمور آب را فرستادند (تا آب بیاورد). او دلو خود را (در چاه) افکند. (ناگهان) صدا زد: «مژده باد! این کودک است (زیبا و دوست داشتنی!)» و او را بعنوان کالایی (از دیگران) مخفی داشتند. و خداوند به آنچه آنها انجام می دادند، آگاه بود.

۶- و (سرانجام) او را به بهایی اندک، به چند درهم فروختند. و نسبت به (فروختن) او، بی رغبت بودند. (چرا که می ترسیدند رازشان فاش شود).

۷- و آن کس از (مردم) مصر که او را خرید [= عزیز مصر]، به همسرش گفت: «مقام وی را گرامی دار، شاید برای ما سودمند باشد. و یا او را بعنوان فرزند انتخاب کنیم.» و اینچنین یوسف را در آن سرزمین، جایگاه (ویژه ای) دادیم. (ما این کار را

کردیم، تا او را بزرگ داریم. (و از علم تعبیر خواب به او بیاموزیم. خداوند بر کارش توانا و پیروز است، ولی بیشتر مردم نمی دانند.

۸- و هنگامی که به بلوغ و رشد رسید، ما حکم (پیامبری) و «علم» به او دادیم. و اینچنین نیکوکاران را پاداش می دهیم!

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْت لَكَ □ قَالَ مَعِيَ اللَّهُ □ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ □ إِنَّهُ لَمَّا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ (٢٣) ترجمه: (١)

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ □ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ □ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ □ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ (٢٤)
ترجمه: (٢)

وَاسْتَيْتَبَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ □ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
(٢٥) ترجمه: (٣)

قَالَ هِيَ رَاوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي □ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدًّا مِنْ قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (٢٦) ترجمه: (٤)
وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدًّا مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٢٧) ترجمه: (٥)

فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدًّا مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ □ إِنْ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ (٢٨) ترجمه: (٦)

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا □ وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ □ إِنَّكَ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ (٢٩) ترجمه: (٧)

□ وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ □ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا □ إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (٣٠) ترجمه: (٨)

ص: ٢٣٨

١- و آن زن که یوسف در خانه او بود، از او تمنای کامجویی کرد. درها را بست و گفت: «بیا به سوی آنچه برای تو مهیاست!» (یوسف) گفت: «پناه می برم به خدا! او [= عزیز مصر] صاحب نعمت من است. مقام مرا گرامی داشته. (آیا ممکن است به او ظلم و خیانت کنم؟! به یقین ستمکاران رستگار نمی شوند.»

٢- آن زن قصد او کرد. و او نیز، اگر برهان پروردگار را نمی دید، قصد وی می نمود. اینچنین کردیم تا بدی و فحشا را از او دور سازیم. چرا که او از بندگان خالص شده ما بود.

٣- و هر دو به سوی در، دویدند و (در حالی که همسر عزیز، یوسف را تعقیب می کرد). پیراهن او را از پشت (کشید و) پاره کرد. و در این هنگام، همسر آن زن را نزدیک در یافتند. آن زن گفت: «کیفر کسی که بخواهد نسبت به خانواده تو خیانت کند، جز زندان یا عذاب دردناک، چیست؟!»

٤- (یوسف) گفت: «او مرا به کامجویی از خود دعوت کرد!» و در این هنگام، شاهی از خانواده آن زن شهادت داد که: «اگر پیراهنش از پیش رو پاره شده، آن زن راست می گوید. و او از دروغگویان است.»

٥- و اگر پیراهنش از پشت پاره شده، آن زن دروغ می گوید. و او از راستگویان است.»

٦- هنگامی که (عزیز مصر) دید پیراهن او از پشت پاره شده، گفت: «این از مکر و حيله شما زنان است. که مکر و حيله شما زنان، عظیم است!»

٧- یوسف! از این (جریان)، صرف نظر کن. و تو نیز ای زن از گناهت استغفار کن، زیرا تو از خطاکاران بودی.»

۸- (این جریان در شهر منعکس شد.) گروهی از زنان شهر گفتند: «همسر عزیز، غلامش را به سوی خود دعوت می کند. عشق (این جوان)، در اعماق قلبش نفوذ کرده. ما او را در گمراهی آشکاری می بینیم.»

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سَكِينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ □ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ (٣١) ترجمه: (١)

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ □ وَلَقَدْ رَاودْنَتْهُ عَنِ نَفْسِهِ فَوَسْوَسَ فَاتَّقَصَّم □ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونَا مِنَ الصَّاغِرِينَ (٣٢) ترجمه: (٢)

قَالَ رَبُّ السُّجُنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ □ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ (٣٣) ترجمه: (٣)

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ □ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٣٤) ترجمه: (٤)

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِّن بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنَنَّهُ حَتَّى حِينٍ (٣٥) ترجمه: (٥)

وَدَخَلَ مَعَهُ السُّجُنَ فَتَيَانٍ □ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا □ وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ □ تَبْنَيْنَا بِنَاوِيلِهِ □ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (٣٦) ترجمه: (٦)

قَالَ لَا يَا بُدَيَّ كَيْفَ يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُزْرَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِنَاوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا □ ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي □ إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ (٣٧) ترجمه: (٧)

ص: ٢٣٩

١- هنگامی که (همسر عزیز) نیرنگ آنها را شنید، به سراغشان فرستاد. و برای آنها پستی (گرانها، و مجلس باشکوهی) فراهم ساخت. و به دست هر کدام، کاردی (برای بریدن میوه) داد. و (به یوسف) گفت: «بر آنان وارد شو!» هنگامی که چشمشان به او افتاد، او را بسیار با شکوه (و زیبا) یافتند. و (بی توجه) دستهای خود را بریدند. و گفتند: «منزه است خدا! این بشر نمی باشد. این جز یک فرشته بزرگوار نیست!»

٢- (همسر عزیز) گفت: «این همان کسی است که بخاطر (عشق) او مرا سرزنش کردید. (آری) من او را به خویشتن دعوت کردم. و او خودداری کرد. و اگر آنچه را به او دستور می دهم انجام ندهد، به زندان خواهد افتاد. و به یقین خوار و حقیر خواهد شد.»

٣- (یوسف) گفت: «پروردگارا! زندان نزد من محبوبتر است از آنچه اینها مرا به سوی آن می خوانند. و اگر مکر و نیرنگ آنها را از من بازگردانی، به سوی آنان متمایل خواهم شد و از جاهلان خواهم بود.»

٤- پروردگارش دعای او را اجابت کرد. و مکر آنان را از او بازگرداند. چرا که او شنوا و داناست.

٥- سپس با اینکه نشانه های (پاکی یوسف) را دیدند، تصمیم گرفتند او را تا مدتی زندانی کنند.

٦- و (در این هنگام) دوجوان، همراه او وارد زندان شدند. یکی از آن دو گفت: «من در خواب دیدم که (انگور برای ساختن) شراب می فشارم.» و دیگری گفت: «من در خواب دیدم نان بر سرم حمل می کنم. که پرندگان از آن می خورند. ما را از تعبیر این خواب آگاه کن که تو را از نیکوکاران می بینیم.»

۷- (یوسف) گفت: «غذای روزانه شما را نمی آورند، مگر اینکه پیش از آن، شما را از تعبیر خوابتان آگاه خواهم ساخت. این، از دانشی است که پروردگرم به من آموخته است. زیرا من آیین قومی را که به خدا ایمان ندارند، و به سرای دیگر کافرند، ترک گفتم (و شایسته چنین موهبتی شدم).

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۚ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ۚ ذَٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ (۳۸) ترجمه: (۱)

يَا صَاحِبِي السَّجْنِ أَرَبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (۳۹) ترجمه: (۲)

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَيَّمَّتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۚ إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ ۚ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ۚ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۴۰) ترجمه: (۳)

يَا صَاحِبِي السَّجْنِ أَمَا أَحَدُكُمْ فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا ۚ وَأَمَا الْآخَرَ فَيُضَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ ۚ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ (۴۱) ترجمه: (۴)

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السَّجْنِ بَضْعَ سِنِينَ (۴۲) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَمِعْتُ سُبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأَخْرَجَ يَابِسَاتٍ ۚ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ (۴۳) ترجمه: (۶)

ص: ۲۴۰

۱- و من از آیین پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب پیروی کردم. برای ما شایسته نبود چیزی را همتای خدا قرار دهیم. این از فضل خدا بر ما و بر مردم است. ولی بیشتر مردم شکرگزاری نمی کنند.

۲- ای دوستان زندانی من! آیا خدایان متعدد و پراکنده بهترند، یا خداوند یگانه ای که بر همه چیز قاهر است؟!

۳- آنچه غیر از خدا می پرستید، جز اسمهایی (بی مسما) که شما و پدرانتان آنها را (خدا) نامیده اید، نیست. خداوند هیچ دلیلی بر آن نازل نکرده. حکم تنها از آن خداست. فرمان داده که غیر از او را نپرستید. این است آیین ثابت و پایدار. ولی بیشتر مردم نمی دانند.

۴- ای دوستان زندانی من! امّا (تعبیر خواب شما چنین است که) یکی از شما (دو نفر، آزاد می شود. و) ساقی شراب برای آقای خود خواهد شد. و امّا دیگری به دار آویخته می شود. و پرندگان از سر او می خورند. و مطلبی که درباره آن (از من) نظر خواستید، قطعی و حتمی است.»

۵- و از میان آن دو نفر، به آن کس که می دانست رهایی می یابد، گفت: «مرا نزد آقایت [=سلطان مصر] یاد کن (تا از زندان رهایی یابم.)» ولی شیطان یاد او را نزد آقایش از خاطر وی برد. و از این رو، (یوسف) چند سال در زندان باقی ماند.

۶- و (در این هنگام) پادشاه گفت: «من در خواب دیدم هفت گاو چاق را که هفت گاو لاغر آنها را می خورند. و هفت خوشه سبز و هفت خوشه خشکیده. (که خشکیده ها بر سبزهها پیچیدند. و آنها را از بین بردند.) ای گروه اشراف! درباره خواب من نظر دهید، اگر خواب را تعبیر می کنید.»

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ ۖ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالَمِينَ (۴۴) ترجمه: (۱)

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّهِ أَنَا أَنْبُؤُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ (۴۵) ترجمه: (۲)

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عِجَافٍ وَسَبْعِ سُيُوفَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ (۴۶) ترجمه: (۳)

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ (۴۷) ترجمه: (۴)

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تُحْصِنُونَ (۴۸) ترجمه: (۵)

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْرِضُونَ (۴۹) ترجمه: (۶)

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النَّسْوَةِ اللَّاتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ ۖ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ (۵۰) ترجمه: (۷)

قَالَ مَا خَطْبُكَ إِذْ رَاوَدْتَنِّي يُوسُفُ عَنْ نَفْسِهِ ۖ قُلْنَا حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ ۖ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْآنَ حَصِيْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ (۵۱) ترجمه: (۸)

ذَلِكَ لِيُعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ (۵۲) ترجمه: (۹)

ۖ وَمَا أُبْرئُ نَفْسِي ۖ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي ۖ إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ (۵۳) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۴۱

۱- گفتند: «اینها خوابهای پریشان و آشفته ای است. و ما از تعبیر این گونه خوابها آگاه نیستیم.»

۲- و یکی از آن دو که نجات یافته بود - و بعد از مدتی به یاد آورد - گفت: «من تعبیر آن را به شما خبر می دهم. مرا (به سراغ آن جوان زندانی) بفرستید.»

۳- (او به زندان آمد، و گفت:) یوسف، ای مرد بسیار راستگو! درباره این خواب اظهار نظر کن که هفت گاو چاق را هفت گاو لاغر می خورند. و هفت خوشه تر، و هفت خوشه خشکیده. تا من به سوی مردم بازگردم، تا (از تعبیر این خواب) آگاه شوند.

۴- گفت: «هفت سال پی در پی زراعت می کنید. و آنچه را درو کردید، جز کمی که می خورید، در خوشه های خود باقی بگذارید (و ذخیره نمایید).»

۵- پس از آن، هفت سال سخت (قحطی و خشکسالی) می آید، که آنچه را برای آن سالها اندوخته اید، می خورند. جز کمی که (برای بذر) ذخیره خواهید کرد.

۶- سپس سالی فرا می رسد که باران فراوان نصیب مردم می شود. و در آن سال، مردم عصاره (میوه ها را) می گیرند (و سال

پربرکتی است.»

۷- پادشاه گفت: «او را نزد من آورید.» ولی هنگامی که فرستاده او نزد وی آمد، یوسف گفت: «به سوی آقایت بازگرد، و از

او بپرس ماجرای زنانی که دستهای خود را بریدند چه بود؟ به یقین پروردگار من به نیرنگ آنها آگاه است.»

۸- (پادشاه آن زنان را طلبید و) گفت: «به هنگامی که یوسف را به سوی خویش دعوت کردید، جریان کار شما چه

بود؟» گفتند: «منزه است خدا، ما هیچ (خطا و) عیبی در او نیافتیم!» (در این هنگام) همسر عزیز گفت: «الآن حق آشکار گشت.

من بودم که او را به سوی خود دعوت کردم. و او از راستگویان است.

۹- این سخن را بخاطر آن گفتم تا بدانند من در غیاب به او [= یوسف] خیانت نکردم. و خداوند مکر خائنان را هدایت

نمی کند.

۱۰- من خودم را تبرئه نمی کنم، که نفس (سرکش) بسیار به بدیها امر می کند. مگر آنچه را پروردگارم رحم کند.

پروردگارم آمرزنده و مهربان است.»

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ اَسْتَخْلِصُهُ لِنَفْسِي □ فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ اَمِينٌ (٥٤) ترجمه: (١)

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ □ اِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْكُمْ (٥٥) ترجمه: (٢)

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ □ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ □ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (٥٦) ترجمه: (٣)

وَلَا أَجْرَ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (٥٧) ترجمه: (٤)

وَجَاءَ إِخْوَهُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ (٥٨) ترجمه: (٥)

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ ائْتُونِي بِأَخٍ لَكُمْ مِّنْ أَيْكُم □ أَلَا تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ (٥٩) ترجمه: (٦)

فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِي (٦٠) ترجمه: (٧)

قَالُوا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ (٦١) ترجمه: (٨)

وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٦٢) ترجمه: (٩)

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُعِنَّا مِنَ الْكَيْلِ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانًا نَّكَتِلُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (٦٣) ترجمه: (١٠)

ص: ٢٤٢

۱- پادشاه گفت: «او [= یوسف] را نزد من آورید، تا وی را از خالصان خود قرار دهم.» هنگامی که با او صحبت کرد، (پادشاه) گفت: «تو امروز نزد ما جایگاهی والا داری، و امین ما هستی.»

۲- (یوسف) گفت: «مرا سرپرست خزاین سرزمین (مصر) قرار ده، که من نگاهبانی آگاهم.»

۳- و این گونه مابه یوسف در سرزمین (مصر) قدرت دادیم، که هر جا می خواست در آن منزل می گزید (و تصرف می کرد). ما رحمت خود را به هر کس بخواهیم (و شایسته بینیم) می بخشیم. و پادشاه نیکوکاران را (حتی در این دنیا) ضایع نمی کنیم.

۴- (اما) پادشاه آخرت، برای کسانی که ایمان آورده و پرهیزگاری داشتند، بهتر است.

۵- (سرزمین کنعان را قحطی فراگرفت). برادران یوسف (به مصر) آمدند. و بر او وارد شدند. او آنان را شناخت. ولی آنها او را نشناختند.

۶- و هنگامی که (یوسف) بارهای آنان را آماده ساخت، گفت: «(نوبت آینده) آن برادری را که از پدر دارید، نزد من آورید.

آیا نمی بینید من حق پیمانانه را ادا می کنم، و من بهترین میزبانان هستم؟!»

۷- و اگر او را نزد من نیاورید، نه پیمانانه ای (از غله) نزد من خواهید داشت. و نه (هیچ گاه) به من نزدیک شوید.»

۸- گفتند: «ما درباره او با پدرش گفتگو خواهیم کرد. و ما (این کار را) انجام خواهیم داد.»

۹- (سپس) به کارگزاران خود گفت: «بهایبی را که پرداخته اند، در بارهایشان بگذارید! شاید هنگامی که به سوی خانواده

خویش باز گشتند، آن را بشناسند. شاید باز گردند.»

۱۰- هنگامی که به سوی پدرشان باز گشتند، گفتند: «ای پدر! دستور داده شده که (بدون حضور برادرمان بنیامین) پیمانہ ای (از غلّه) به ما ندهند. پس برادرمان را با ما بفرست، تا پیمانہ ای (از غلّه) دریافت داریم. و به یقین ما او را محافظت خواهیم کرد.»

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ ۖ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا ۖ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (٦٤) ترجمه: (١)

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ ۖ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي ۖ هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا ۖ وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزِدَادُ كَيْلٍ بَعِيرٍ ۖ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ (٦٥) ترجمه: (٢)

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَن يُحَاطَ بِكُمْ ۖ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ (٦٦) ترجمه: (٣)

وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ ۖ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مَنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ۖ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۖ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۖ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ (٦٧) ترجمه: (٤)

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِّنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَهُ فِي نَفْسٍ يَعْقُوبَ قَضَاهَا ۖ وَإِنَّهُ لَكَدُوٌّ عَلِيمٌ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٦٨) ترجمه: (٥)

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ آوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ ۖ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٦٩) ترجمه: (٦)

ص: ٢٤٣

١- گفت: «آیا نسبت به او به شما اطمینان کنم همان گونه که قبلا نسبت به برادرش (یوسف) اطمینان کردم (و دیدید چه شد)؟! و (در هر حال)، خداوند بهترین حافظ، و مهربانترین مهربانان است.»

٢- و هنگامی که متاع خود را گشودند، دیدند سرمایه آنها به آنها بازگردانده شده. گفتند: «پدر! ما دیگر چه می خواهیم؟! این سرمایه ماست که به ما بازپس داده شده است. (پس چه بهتر که برادر رابا ما بفرستی.) و ما برای خانواده خویش مواد غذایی می آوریم. و برادرمان را حفظ خواهیم کرد. و یک بار شتر زیادتر دریافت خواهیم داشت. این پیمانها (باری که اکنون گرفته ایم، پیمانها) کوچکی است.»

٣- گفت: «من هرگز او را با شما نخواهم فرستاد، تا تعهد الهی مؤکدی بدهید که او را حتماً نزد من خواهید آورد. مگر این که قدرت از شما سلب گردد. و هنگامی که آنها تعهد مؤکد خود را در اختیار او گذاردند، گفت: «خداوند، نسبت به آنچه می گوئیم، ناظر و نگهبان است.»

٤- و (به هنگام حرکت، یعقوب) گفت: «پسران من. همگی از یک در وارد نشوید. بلکه از درهای مختلف وارد گردید (تا توجه مردم به سوی شما جلب نشود). و (من با این دستور)، نمی توانم تقدیر حتمی الهی را از شما دفع کنم. حکم و فرمان، تنها از آن خداست. بر او توکل کرده ام. و توکل کنندگان باید تنها بر او توکل کنند.»

٥- و هنگامی که از همان طریق که پدرشان به آنها دستور داده بود وارد شدند، این کار تقدیر حتمی الهی را نمی توانست از آنها دور سازد، جز اینکه خواسته قلبی یعقوب (از این طریق) انجام شد (و خاطرش آرام گرفت). و او بخاطر تعلیمی که ما به او دادیم، علم فراوانی داشت. ولی بیشتر مردم نمی دانند.

٦- هنگامی که (برادران) بر یوسف وارد شدند، برادرش را نزد خود جای داد و گفت: «من برادر تو هستم، از آنچه آنها انجام

می دادند، غمگین میاش.»

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رِجْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَتَتْهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ (٧٠) ترجمه: (١)

قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ (٧١) ترجمه: (٢)

قَالُوا نَفَقْدُ صُوعَ الْمَلِكِ وَلَمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ (٧٢) ترجمه: (٣)

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ (٧٣) ترجمه: (٤)

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ (٧٤) ترجمه: (٥)

قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ وَجَدَ فِي رِجْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ □ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ (٧٥) ترجمه: (٦)

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ □ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ □ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ □ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ □ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ (٧٦) ترجمه: (٧)

□ قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرِقَ أَخٌ لَّهُ مِنْ قَبْلُ □ فَأَسْرَبْنَا يَوسُفَ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبَيِّدْهَا لَهُمْ □ قَالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا □ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ (٧٧) ترجمه: (٨)

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ □ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (٧٨) ترجمه: (٩)

ص: ٢٤٤

١- و هنگامی که (مأمور یوسف) بارهای آنها را بست، جام آبخوری (گران قیمت) پادشاه را در بار برادرش گذاشت. سپس کسی صدا زد: «ای اهل قافله! شما سارقید.»

٢- (برادران یوسف) رو به سوی آنها کردند و گفتند: «چه چیز گم کرده اید؟»

٣- گفتند: «جام مخصوص پادشاه را! و هر کس آن را بیاورد، یک بار شتر (غله) به او داده می شود. و من ضامن این (پادشاه) هستم.»

٤- گفتند: «به خدا سوگند شمامی دانید ما نیامده ایم که در این سرزمین فساد کنیم. و ما هیچ گاه دزد نبوده ایم!»

٥- آنها گفتند: «اگر دروغگو باشید، کیفرش چیست؟»

٦- گفتند: «هر کس (آن جام) در بار او پیدا شود، خودش کیفر آن خواهد بود. (و بخاطر این کار، برده شما خواهد شد.) ما این گونه ستمکاران را کیفر می دهیم.»

٧- در این هنگام، (یوسف) قبل از بار برادرش، به کاوش بارهای آنها [= سایر برادرانش] پرداخت. سپس آن را از بار برادرش [= بنیامین] بیرون آورد. این گونه راه چاره را به یوسف یاد دادیم. او هرگز نمی توانست برادرش را مطابق آیین پادشاه (مصر) بگیرد، مگر آن که خدا بخواهد (و راه چاره را به او بیاموزد). درجات هر کس را بخواهیم بالا می بریم. و برتر از هر صاحب علمی، عالمی است (و از همه برتر خداست).

۸- (برادران) گفتند: «اگر او [= بنیامین] سرقت کند، (جای تعجب نیست.) برادرش (یوسف) نیز قبل از او سرقت کرد!» یوسف (سخت ناراحت شد، و) این (ناراحتی) را در درون خود پنهان داشت، و برای آنها آشکار نکرد. (همین اندازه) گفت: «شما از نظر منزلت (نزد من) از او بدترید. و خدا از آنچه وصف می کنید، آگاهتر است.»

۹- گفتند: «ای عزیز! او پدر بسیار پیری دارد (که طاقت دوری او را ندارد). یکی از ما را به جای او بگیر. ما تو را از نیکوکاران می بینیم.»

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ إِذَا لَطَلِمُونَ (۷۹) ترجمه: (۱)

فَلَمَّا اسْتَيْأَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا □ قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ □
فَلَنْ أُبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي □ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (۸۰) ترجمه: (۲)

ارْجِعُوا إِلَىٰ أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ (۸۱) ترجمه: (۳)

وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعَيْرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا □ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (۸۲) ترجمه: (۴)

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا □ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ □ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا □ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (۸۳) ترجمه: (۵)

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسْفَىٰ عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِیْضَتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ (۸۴) ترجمه: (۶)

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَأُ تَذْكَرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ (۸۵) ترجمه: (۷)

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۸۶) ترجمه: (۸)

ص: ۲۴۵

۱- گفت: «پناه بر خدا که ما غیر از آن کس که متاع خود را نزد او یافته ایم بگیریم. که در آن صورت، از ستمکاران خواهیم بود.»

۲- هنگامی که (برادران) از او مأیوس شدند، به کناری رفتند و با هم به نجوا پرداختند. (برادر) بزرگشان گفت: «آیا نمی دانید پدرتان از شما پیمان الهی گرفته. و پیش از این درباره یوسف نیز، کوتاهی کردید؟! من از این سرزمین حرکت نمی کنم، تا پدرم به من اجازه دهد. یا خدا درباره من حکم کند، که او بهترین حکم کنندگان است.»

۳- شما به سوی پدرتان بازگردید و بگویید: پدر (جان)، پسرت سرقت کرد. و ما جز به آنچه آگاه بودیم گواهی ندادیم. و ما از غیب با خبر نبودیم.

۴- (و اگر اطمینان نداری)، از آن شهر که در آن بودیم سؤال کن، و نیز از آن قافله که با آن آمدیم (پرس). و ما (در گفتار خود) صادق هستیم.»

۵- (یعقوب) گفت: «هوای نفس شما، این امر را چنین در نظرتان جلوه داده است. من صبری جمیل (و خالی از بی تابی) خواهم داشت. امیدوارم خداوند همه آنها را به من بازگرداند. چرا که او دانا و حکیم است.»

۶- و از آنها روی برگرداند و گفت: «وا اسفا بر یوسف!» و چشمان او از اندوه سفید شد. اما خشم خود را فرو می برد (و هرگز کفران و بی تابی نمی کرد).

۷- گفتند: «به خدا سوگند که تو آن قدر یاد یوسف می کنی تا مشرف به مرگ شوی، یا بمیری!»

۸- گفت: «من غم و اندوهم را تنها به خدا شکوه می کنم. و از خدا چیزهایی می دانم که شما نمی دانید.»

يَا بَنِي أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَبْأَسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ ۖ إِنَّهُ لَا يَأْسُ مِنَ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ (۸۷) ترجمه: (۱)

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَيْنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعِهِ مُزْحَاهٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا ۖ إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ (۸۸) ترجمه: (۲)

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ (۸۹) ترجمه: (۳)

قَالُوا إِنَّكَ لَمَأْتٌ يُوسُفَ ۖ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي ۖ قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا ۖ إِنَّهُ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (۹۰) ترجمه: (۴)

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ آتَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ (۹۱) ترجمه: (۵)

قَالَ لَا تَثْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ ۖ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ ۖ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (۹۲) ترجمه: (۶)

أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَالْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ (۹۳) ترجمه: (۷)

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ ۖ لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِ (۹۴) ترجمه: (۸)

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ (۹۵) ترجمه: (۹)

ص: ۲۴۶

۱- پسرانم! بروید، و از یوسف و برادرش جستجو کنید. و از رحمت خدا مأیوس نشوید. که تنها گروه کافران، از رحمت خدا مأیوس می شوند!

۲- هنگامی که آنها بر او [= یوسف] وارد شدند، گفتند: «ای عزیز (مصر)! ما و خاندان ما را پریشانی (و قحطی) فرا گرفته، و بهای اندکی (برای تهیه مواد غذایی) با خود آورده ایم. پیمانۀ را برای ما کامل کن. و بر ما تصدق و بخشش نما، که خداوند بخشنده گان را پاداش می دهد.»

۳- گفت: «آیا دانستید، آنگاه که جاهل بودید، با یوسف و برادرش چه کردید؟!»

۴- گفتند: «آیا تو همان یوسفی؟!» گفت: (آری)، من یوسفم، و این برادر من است. خداوند بر ما ممت گذارد. هر کس تقوا پیشه کند، و شکیبایی و استقامت نماید، (سرانجام پیروز می شود). چرا که خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کند.»

۵- گفتند: «به خدا سوگند، خداوند تو را بر ما برتری بخشید. و ما خطا کار بودیم.»

۶- (یوسف) گفت: «امروز ملامت و توبیخی بر شما نیست. خداوند شما را می آموزد. و او مهربانترین مهربانان است.»

۷- این پیراهن مرا ببرید، و بر صورت پدرم بیندازید تا بینا شود. و همه خانواده خود را نزد من بیاورید.»

۸- هنگامی که کاروان (از سرزمین مصر) جدا شد، پدرشان [= یعقوب] گفت: «من بوی یوسف را احساس می کنم، اگر مرا به نادانی و کم عقلی نسبت ندهید.»

۹- گفتند: «به خدا تو در همان گمراهی سابقت هستی!»

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا □ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنَّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٩٦) ترجمه: (١)

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ (٩٧) ترجمه: (٢)

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي □ إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ (٩٨) ترجمه: (٣)

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَبُوئِهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ (٩٩) ترجمه: (٤)

وَرَفَعَ أَبُوئِهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا □ وَقَالَ يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا □ وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعِيدٍ أَنْ نَبِّغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي □ إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ □ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (١٠٠) ترجمه: (٥)

□ رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ □ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَليُّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ □ تَوْفَنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ (١٠١) ترجمه: (٦)

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ □ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ (١٠٢) ترجمه: (٧)

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ (١٠٣) ترجمه: (٨)

ص: ٢٤٧

١- اما هنگامی که بشارت دهنده آمد، آن (پیراهن) را بر صورت او افکند. ناگهان بینا شد. گفت: «آیا به شما نگفتم من از خدا چیزهایی می دانم که شما نمی دانید؟!»

٢- گفتند: «پدر! از خدا آمرزش گناهان ما را بخواه، که ما خطاکار بودیم.»

٣- گفت: «بزودی برای شما از پروردگرم آمرزش می طلبم، که او آمرزنده و مهربان است.»

٤- و هنگامی که بر یوسف وارد شدند، او پدر و مادر خود را (در آغوش گرفت و) نزدیک خود جای داد و گفت: «همگی وارد مصر شوید، که ان شاءالله در امنیت خواهید بود.»

٥- و پدر و مادر خود را بر تخت نشاند. و همگی برای او (در پیشگاه خداوند) به سجده افتادند. و گفت: «پدر! این تعبیر همان خوابی است که پیش از این دیدم. پروردگرم آن را تحقق بخشد. و او به من نیکی کرد آنگاه که مرا از زندان بیرون آورد، و شما را نیز از آن بیابان (به این جا) آورد بعد از آن که شیطان، میان من و برادرانم فتنه کرد. پروردگرم نسبت به آنچه می خواهد (و شایسته می بیند)، صاحب لطف است. چرا که او دانا و حکیم است.»

٦- پروردگارا! بهره ای (عظیم) از حکومت به من بخشیدی، و مرا از علم تعبیر خواب آگاه ساختی. ای آفریننده آسمانها و زمین! تو ولی و سرپرست من در دنیا و آخرت هستی، مرا مسلمان بمیران. و به صالحان ملحق فرما.»

٧- (ای پیامبر!) این از اخبار غیبی است که به تو وحی می فرستیم. تو (هرگز) نزد آنها نبودی هنگامی که به اتفاق تصمیم می گرفتند و توطئه می کردند.

۸- ولی اکثر مردم، هر چند اصرار داشته باشی، ایمان نمی آورند.

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ (۱۰۴) ترجمه: (۱)

وَكَأَيِّن مِّنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۲)

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُّشْرِكُونَ (۱۰۶) ترجمه: (۳)

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (۱۰۷) ترجمه: (۴)

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ ۚ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي ۖ وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۰۸) ترجمه: (۵)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ مِّنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ ۚ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ

وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۱۰۹) ترجمه: (۶)

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كَذَّبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّىٰ مَنْ نَّشَاءُ ۚ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ (۱۱۰) ترجمه: (۷)

لَقَدْ كَانَ فِي قَصصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۚ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً

لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۸)

ص: ۲۴۸

۱- و تو (هرگز) از آنها در برابر این دعوت پاداشی نمی طلبی. آن نیست مگر تذکری برای جهانیان.

۲- و چه بسیار نشانه ای (از خدا) در آسمانها و زمین است که آنها از کنارش می گذرند، در حالی که از آن روی گردان و غافلند.

۳- و بیشتر آنها به خدا ایمان نمی آورند، مگر آنکه ایمان خود را با شرک آلوده می کنند.

۴- آیا از این ایمن هستی که عذاب فراگیری از سوی خدا به سراغ آنان بیاید، یا قیامت ناگهان فرا رسد، در حالی که متوجه نیستند؟!

۵- بگو: «این راه من است! من و پیروانم، با بصیرت کامل، به سوی خدا دعوت می کنیم. منزه است خدا! و من از مشرکان نیستم.»

۶- و ما نفرستادیم پیش از تو، جز مردانی از اهل آبادیها که به آنها وحی می کردیم. آیا (مخالفان دعوت تو)، در زمین سیر نکردند تا ببینند سرانجام کسانی که پیش از آنها بودند چگونه شد؟! و سرای آخرت برای پرهیزگاران بهتر است! آیا فکر نمی کنید؟!

۷- پیامبران به دعوت خود، و دشمنان به مخالفت با آنها، همچنان ادامه دادند) تا آنگاه که پیامبران مأیوس شدند، و (گروهی) گمان کردند که به آنان دروغ گفته شده است. در این هنگام، یاری ما به سراغ آنها آمد. آنان را که خواستیم نجات یافتند. و مجازات و عذاب ما از قوم گنهکار بازگردانده نمی شود.

۸- به راستی در سرگذشت آنها عبرتی برای صاحبان اندیشه بود. اینها داستان دروغین نبود. بلکه (وحی آسمانی است، و) با

کتاب آسمانی پیشین هماهنگ است. و در آن است شرح هر چیزی (که مایه سعادت انسان است). و هدایت و رحمتی است
برای گروهی که ایمان می آورند.

۱۳- رعد [غرش آسمان و ابر]

در آیات ۱۲ و ۱۳ سخنانی درباره رعد و برق و صاعقه، آمده و از این پدیده های طبیعی به عنوان مظهري از قدرت و رحمت خداوند یاد شده است. اینها هم در مسیر کلی سوره که از توحید و خلقت و بعثت و راه و بیراهه و ... بحث می کند می باشد. از آیه ۱۴ به بعد محور سخن، حالت پذیری حق یا انکار آن است و نتایج خوب حق پذیری و پای بندی به تعهدات در مقابل خداوند را بیان می کند و اینکه پیروزی نهائی از آن طرفداران دین خداست. این سوره که ۴۳ آیه دارد در اواخر سال ۶ هجری در مدینه بعد از سوره محمد نازل شده است.

سوره الرعد با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْمُر ۞ تَلَمَّكَ آيَاتُ الْكِتَابِ ۞ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَمَا يُؤْمِنُونَ (۱)
ترجمه: (۱)

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۞ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۞ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۞ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۞ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بَلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوفَّقُونَ (۲) ترجمه: (۲)

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا ۞ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ ۞ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ ۞ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُّتَجَاوِرَاتٍ وَجَنَاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَعَيْرٌ صِنْوَانٌ يُشْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفُّلٌ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ ۞ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۴) ترجمه: (۴)

۞ وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا أِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۞ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ ۞ وَأُولَٰئِكَ الْأَغْلَامُ فِي أَعْنَاقِهِمْ ۞ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۞ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۵) ترجمه: (۵)

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* المر، اینها آیات کتاب الهی است. و آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده، حق است. هر چند بیشتر مردم ایمان نمی آورند.

۲- خدا همان کسی است که آسمانها را، بدون ستونهایی که بتوانید آنها را ببینید، برافراشت، سپس بر عرش (قدرت) قرار گرفت. (و به تدبیر جهان پرداخت). و خورشید و ماه را مسخر ساخت، که هر کدام تا زمان معینی حرکت دارند. کارها را او تدبیر می کند. آیات را (برای شما) تشریح می نماید. شاید به لقای پروردگارتان یقین پیدا کنید.

۳- و او کسی است که زمین را گسترده و در آن کوههای استوار و نهرهایی قرارداد. و در آن از انواع میوه ها یک جفت آفرید. (پرده سیاه) شب را بر روز می پوشاند. در اینها نشانه هایی است برای گروهی که تفکر می کنند.

۴- و در روی زمین، قطعات متفاوتی در کنار هم وجود دارد. و باغهایی از انگور و زراعت و نخلها، (و درختان میوه گوناگون) که گاه بر یک پایه می رویند و گاه بر دو پایه. (و عجب آن که) همه آنها از یک آب سیراب می شوند! و با این حال، بعضی از آنها را از جهت میوه بر دیگری برتری می دهیم. در اینها نشانه هایی است برای گروهی که می اندیشند.

۵- و اگر (از چیزی) در شگفتی فرو می روی، عجیب گفتار آنهاست که می گویند: «آیا هنگامی که ما خاک شدیم، (بار دیگر زنده می شویم و) به خلقت جدیدی باز می گردیم؟!» آنها کسانی هستند که به پروردگارشان کافر شده اند. و غل و زنجیرها در گردنشان است. و آنها اهل دوزخند، و جاودانه در آن خواهند ماند.

وَيَسِّرْ لَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلَاتُ □ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ □ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ (۶) ترجمه: (۱)

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ □ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ □ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ (۷) ترجمه: (۲)

اللَّهُ يَغْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامَ وَمَا تَزْدَادُ □ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ (۸) ترجمه: (۳)

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ (۹) ترجمه: (۴)

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسْرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ (۱۰) ترجمه: (۵)

لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ □ إِنَّ اللَّهَ لَمَّا يُعَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُعَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ □ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ □ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ (۱۱) ترجمه: (۶)

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبُرُوقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنشِئُ السَّحَابَ الثَّقَالَ (۱۲) ترجمه: (۷)

وَيَسِّرُ الْبَحْرَ الرِّجْدَ بِحَمِيدِهِ وَالْمَلَائِكَةَ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ (۱۳) ترجمه: (۸)

۱- آنها پیش از تقاضای حسنه (و رحمت)، از تو تقاضای شتاب در سئئه (و عذاب) می کنند. با این که پیش از آنها بلاهای عبرت انگیز نازل شده است. و پروردگار تو نسبت به مردم - با این که ظلم می کنند - دارای آمرزش است. و (در عین حال)، پروردگارت سخت کیفر است!

۲- کسانی که کافر شدند می گویند: «چرا آیه (و معجزه ای) از پروردگارش بر او نازل نشده؟!» تو فقط بیم دهنده ای. و برای هر گروهی هدایت کننده ای است. (و اینها همه بهانه است).

۳- خدا از جنین هایی که هر (انسان یا حیوان) ماده ای حمل می کند آگاه است. و نیز از آنچه رحمها کم می کنند (و پیش از موعد مقرر به دنیا می آورند)، و هم از آنچه افزون می کنند (و بعد از موقع به دنیا می آورند). و هر چیز نزد او مقدار معینی دارد.

۴- او دانای پنهان و آشکار، و بزرگ و متعالی است.

۵- کسانی از شما که به طور پنهان سخن بگویند، یا آشکار، برای او یکسان است. و (نیز) کسانی که شبانگاه به طور مخفیانه حرکت می کنند، یا در روشنایی روز.

۶- برای هر کس، مأمورانی است که پی در پی، از پیش رو، و از پشت سر او را از فرمان خدا [=حوادث غیر حتمی] حفظ می کنند. و خداوند سرنوشت هیچ قومی (وملتی) را تغییر نمی دهد مگر آن که آنان آنچه را در (وجود) خودشان است تغییر دهند. و هنگامی که خدا برای قومی (به خاطر اعمالشان) بدی (و عذاب) بخواهد، هیچ چیز مانع آن نخواهد شد. و جز خدا، (نجات دهنده و) سرپرستی نخواهند داشت.

۷- او کسی است که برق (و صاعقه) را به شما نشان می دهد، که هم مایه بیم است و هم مایه امید. و ابرهای سنگین بار ایجاد می کند.

۸- و رعد، تسبیح و حمد او می گوید. و (همچنین) فرشتگان از خوف او! و (اوست که) صاعقه ها را می فرستد. و هر کس را بخواهد گرفتار آن می سازد، با این حال آنها (همچنان) درباره خدا به مجادله مشغولند. با اینکه قدرت او بی انتهاست!

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ □ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَمَا يَشْتَعِبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كِبَاسٌ طِ كَفَيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ □ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ (١٤) ترجمه: (١)

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْعُدْوِ وَالْآصَالِ □ (١٥) ترجمه: (٢)

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ □ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا □ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ □ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ □ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (١٦) ترجمه: (٣)

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَهُ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا □ وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حُلِيِّهِ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلَهُ □ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ □ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً □ وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ □ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ (١٧) ترجمه: (٤)

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَى □ وَالَّذِينَ لَمْ يَشْتَعِبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ □ أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ □ وَبِئْسَ الْمِهَادُ (١٨) ترجمه: (٥)

ص: ٢٥١

١- دعوت حق (و دعای مستجاب) از آن اوست. و کسانی را که (مشرکان) غیر از او می خوانند، (هرگز) به دعوت آنها پاسخ نمی گویند. آنها همچون کسی هستند که کفهای (دست) خود را به سوی آب می گشاید تا آب به دهانش برسد، و هرگز نخواهد رسید. و دعای کافران، جز در ضلال (و گمراهی) نیست.

٢- کسانی که در آسمانها و زمین هستند از روی اختیار یا اجبار - و همچنین سایه هایشان - هر صبح و شام برای خدا سجده می کنند.

٣- بگو: «چه کسی پروردگار آسمانها و زمین است؟» بگو: خداوند یگانه! (سپس) بگو: «آیا خدایانی غیر از او برای خود برگزیده اید که (حتی) مالک سود و زیان خود نیستند (تا چه رسد به شما؟)!» بگو: «آیا اینها و بینا یکسانند؟! یا ظلمتها و نور برابرنند؟! آیا آنها همتیانی برای خدا قرار دادند بخاطر این که آنان همچون خدا آفرینشی داشتند، و این آفرینشها بر آنها مشتبّه شده است؟!» بگو: «خدا آفریننده همه چیز است. و اوست یکتا و حاکم بر همه چیز.»

٤- (خداوند) از آسمان آبی فرو فرستاد. و از هر درّه و رودخانه ای به اندازه آنها سیلابی جاری شد. سپس سیلاب بر روی خود کفی حمل کرد. (همچنین) و از آنچه (در کوره ها)، برای به دست آوردن زینت آلایت یا وسایل زندگی، آتش بر آن می افروزند، کفهایی مانند آن به وجود می آید - خداوند برای، حق و باطل چنین مثالی می زند - سرانجام کفها به بیرون پرتاب می شوند، ولی آنچه به مردم سود می رساند [= آب یا فلز خالص] در زمین می ماند. خداوند اینچنین مثال می زند!

٥- برای آنها که دعوت پروردگارشان را اجابت کردند، پاداش نیکو است. و کسانی که دعوت او را اجابت نکردند، (آنچنان در وحشت عذاب الهی فرو می روند، که) اگر تمام آنچه در روی زمین است، و همانندش، از آن آنها باشد، همه را برای رهایی از عذاب فدیّه می دهند. (ولی از آنها پذیرفته نخواهد شد). برای آنها حساب بدی است. و جایگاهشان جهنم، و چه بد

جایگاہی است!

□ أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى □ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ (۱۹) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ يُؤْفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَا لَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ (۲۰) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ (۲۱) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرءُونَ بِالْحَسَنَةِ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ (۲۲) ترجمه: (۴)

جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ □ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ (۲۳) ترجمه: (۵)

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ □ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ (۲۴) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ □ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ (۲۵) ترجمه: (۷)

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ □ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ (۲۶) ترجمه: (۸)

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ □ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أُنَابَ (۲۷) ترجمه: (۹)

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ □ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ (۲۸) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۵۲

۱- آیا کسی که می داند آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است، همانند کسی است که نابیناست؟! تنها خردمندان متذکر می شوند.

۲- همان کسانی که به عهد الهی وفا می کنند، و پیمان را نمی شکنند.

۳- و کسانی که پیوندهایی را که خدا دستور به برقراری آن داده، برقرار می دارند. و از پروردگارشان می ترسند. و از بدی حساب (روز قیامت) بیم دارند.

۴- و کسانی که برای جلب رضای پروردگارشان شکیبایی می کنند. و نماز را برپا می دارند. و از آنچه به آنها روزی داده ایم، پنهان و آشکار، انفاق می کنند. و با حسنات، سیئات را برطرف می سازد. سرانجام (نیک) سرای آخرت، از آن آنهاست.

۵- (همان) باغهای جاویدان بهشتی که همراه پدران و همسران و فرزندان صالحشان، وارد آن می شوند. و فرشتگان از هر دری بر آنان وارد می گردند.

۶- (و به آنان می گویند): سلام بر شما بخاطر صبر و استقامتان! چه نیکوست سرانجام سرای جاویدان!

۷- آنها که عهد الهی را پس از محکم کردن می شکنند، و پیوندهایی را که خدا دستور به برقراری آن داده قطع می کنند، و

- در روی زمین فساد می نمایند، برای آنهاست لعنت (و دوری از رحمت الهی). و مجازات سرای آخرت!
- ۸- خدا روزی را برای هر کس بخواهد گسترده می سازد، یا تنگ می گیرد ولی آنها [= کافران] به زندگی دنیا، شاد (و خوشحال) شدند. در حالی که زندگی دنیا در برابر آخرت، جز متاع ناچیزی نیست.
- ۹- کسانی که کافر شدند می گویند: «چرا نشانه (و معجزه) ای از پروردگارش بر او نازل نشده است؟!». بگو: «خداوند هر کس را بخواهد گمراه، و هر کس را که بازگردد، به سوی خودش هدایت می کند.»
- ۱۰- همان کسانی که ایمان آورده اند، و دلهایشان به یاد خدا مطمئن (و آرام) است. آگاه باشید، تنها با یاد خدا دلها آرام می گیرد.

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسُنَ مَا أَجْرُهُمْ (۲۹) ترجمه: (۱)

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لَّتَتَلَوْنَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ □ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٍ (۳۰) ترجمه: (۲)

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْبُرُجُ أَوْ كَلَّمَ بِهِ الْمَمُوتَى □ بَلِ اللَّهُ الْأَمْرُ جَمِيعًا □ أَفَلَمْ يَنَاسِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا □ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ □ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ (۳۱) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ □ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ (۳۲) ترجمه: (۴)

أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ □ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ □ أَمْ تُبْتَوْنَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ □ بَلِ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرَهُمْ وَصَدُّوا عَنِ السَّبِيلِ □ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (۳۳) ترجمه: (۵)

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا □ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ □ وَمَا لَهُمْ مِّنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ (۳۴) ترجمه: (۶)

ص: ۲۵۳

- ۱- کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، برای آنها پاکیزه ترین (زندگی) و سرانجام نیک است.
- ۲- همان گونه (که پیامبران پیشین را مبعوث کردیم)، تو را به میان امتی فرستادیم که پیش از آنها امتهای دیگری آمدند و رفتند، تا آنچه را به تو وحی نموده ایم بر آنان بخوانی، درحالی که به خداوندی که رحمتش عام است، کفر میورزند. بگو: «او پروردگار من است. معبودی جز او نیست. تنها بر او توکل کردم. و بازگشتم به سوی اوست.»
- ۳- اگر بوسیله قرآن، کوهها به حرکت در آیند یا زمین قطعه قطعه شود، یا بوسیله آن با مردگان سخن گفته شود، (باز هم کافران، ایمان نخواهند آورد). ولی تمام امور در اختیار خداست. آیا آنها که ایمان آورده اند نمی دانند که اگر خدا بخواهد همه مردم را (به اجبار) هدایت می کند؟! (اما هدایت اجباری سودی ندارد). و پیوسته بلاهای کوبنده ای بر کافران به سبب اعمالشان وارد می شود، و یا به نزدیکی خانه آنها فرود می آید، تا وعده (نهایی) خدا فرارسد. به یقین خداوند از وعده خود تخلف نمی کند.
- ۴- (تنها تو را استهزا نکردند، بلکه) پیامبران پیش از تو نیز مورد استهزا قرار گرفتند. من به کافران مهلت دادم. سپس آنها را مجازات کردم. و چه مجازات شدیدی بود؟!
- ۵- آیا کسی که بر همه سلطه دارد (و مراقب همه است) و اعمالشان را می بیند (همچون کسی است که هیچ یک از این صفات را ندارد)؟! آنان برای خدا همتایانی قراردادند. بگو: «آنها را نام ببرید! آیا چیزی را به او خبر می دهید که از وجود آن در روی زمین بی خبر است، یا سخنان ظاهری و بی محتوا می گویند؟!» (او همتایی ندارد). ولی در نظر کافران، دروغ و نیرنگشان جلوه داده شده است، (و می پندارند واقعیتهای) و آنها (به سبب اعمالشان) از راه (خدا) بازداشته شده اند. و هر کس را خدا گمراه کند، هدایت کننده ای برای او وجود نخواهد داشت.

۶- در زندگی دنیا، برای آنها عذابی (دردناک) است. و عذاب آخرت سخت تر است. و در برابر (عذاب) خدا، هیچ نگه‌دارنده ای برای آنها نیست.

□ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ □ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ □ أَكْلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا □ تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا □ وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ
(۳۵) ترجمه: (۱)

□ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ □ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ □ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ □
إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبٍ (۳۶) ترجمه: (۲)

□ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا □ وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ (۳۷) ترجمه: (۳)
□ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً □ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ □ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ (۳۸)
ترجمه: (۴)

□ يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ □ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ (۳۹) ترجمه: (۵)

□ وَإِن مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ (۴۰) ترجمه: (۶)

□ أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا □ وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَمْ يُعْتَبَ لِحُكْمِهِ □ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۴۱) ترجمه: (۷)

ص: ۲۵۴

۱- وصف بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده، (این است که) نهرها از پای درختانش جاری است، میوه های آن همیشگی، و سایه اش دائمی است. این سرانجام کسانی است که پرهیزگاری پیشه کردند. و سرانجام کافران، آتش دوزخ است.

۲- کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده ایم، از آنچه بر تو نازل شده، شادمانند. و بعضی از احزاب (و گروهها)، قسمتی از آن را انکار می کنند. بگو: «من مأمورم که خداوند یگانه را بپرستم. و همتایی برای او قائل نشوم. تنها به سوی او دعوت می کنم. و باز گشتم فقط به سوی اوست.»

۳- همان گونه (که به پیامبران پیشین کتاب آسمانی دادیم). بر تو نیز این (قرآن) را بعنوان فرمان روشن و صریحی نازل کردیم. و اگر بعد از علم و دانشی که به تو رسیده از هوسهای آنان پیروی کنی، در برابر خدا، نه سرپرستی خواهی داشت و نه نگهدارنده ای.

۴- وما پیش از تو (نیز) پیامبرانی فرستادیم. و برای آنها همسران و فرزندان قرار دادیم. و هیچ پیامبری نمی توانست معجزه ای بیاورد، مگر به اذن خدا. و برای هر سرنوشتی موعد مقرر است.

۵- خداوند هر چه را بخواهد محو، و هر چه را بخواهد ثابت نگه می دارد. و «ام الكتاب» [= لوح محفوظ] نزد اوست.

۶- و اگر پاره ای از مجازاتها را که به آنها وعده می دهیم به تو نشان دهیم، یا (پیش از فرارسیدن این مجازاتها) تو را بمیرانیم، در هر حال وظیفه تو فقط ابلاغ (وحی الهی) است. و حساب (آنها) بر ماست.

۷- آیا ندیدند که ما پیوسته از اطراف (و جوانب) زمین می کاهیم؟! (و جامعه ها، به تدریج از میان می روند.) و خداوند

حکم می کند. و هیچ کس را یارای جلوگیری از حکم او نیست. و او سریع الحساب است.

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا □ يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ □ وَسِعِلَّمُ الْكَفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ (۴۲) ترجمه: (۱)

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا □ قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ (۴۳) ترجمه: (۲)

۱۴. سوره ابراهیم

آشنایی با سوره

۱۴- ابراهیم [نام یکی از انبیاء]

در آیات ۳۷ تا ۴۲ این سوره، از دعوت و دعای این بنیانگذار توحید، ابراهیم بت شکن یاد می کند و در آیات دیگر، مطالبی از رسالت و توحید و توصیف آخرت بیان شده است. در این سوره اشاره ای هم به سرگذشت اقوام بنی اسرائیل و عاد و ثمود دارد و سرنوشت شوم تکذیب کنندگان را یادآوری می کند. بعد از سوره نوح، در مکه، قبل از هجرت نازل شده است، به استثنای بعضی آیات و ۵۲ آیه دارد.

سوره ابراهیم با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرَّ □ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (۱) ترجمه: (۳)

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ □ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ (۲) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا □ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ (۳) ترجمه: (۵)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ □ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ □ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۴) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (۵) ترجمه: (۷)

ص: ۲۵۵

بزودی کفار می دانند سرانجام (نیک) سرای دیگر از آن کیست!

۲- آنها که کافر شدند می گویند: «تو پیامبر نیستی!» بگو: «کافی است که خداوند، و کسی که علم کتاب (و آگاهی بر قرآن) نزد اوست، میان من و شما گواه باشند.»

۳- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الر، (این) کتابی است که بر تو نازل کردیم، تا مردم را از تاریکیها (ی شرک و ظلمو جهل) به سوی روشنایی (ایمان و عدل و آگاهی)، به خواست پروردگارشان بیرون آوری و، (و هدایت کنی) به سوی راه خداوند توانا و ستوده.

۴- همان خدایی که آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن اوست. وای بر کافران از مجازات شدید (الهی)!

۵- همان کسانی که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند. و (مردم را) از راه خدا باز می دارند. و می خواهند آن را منحرف سازند. آنها در گمراهی دوری هستند.

۶- ما هیچ پیامبری را نفرستادیم، جز به زبان قومش. تا (حقایق را) برای آنها آشکار سازد. سپس خدا هر کس را بخواهد (و مستحق بداند) گمراه، و هر کس را بخواهد (و شایسته باشد) هدایت می کند. و او توانا و حکیم است.

۷- ما موسی را با آیات (و معجزات) خود فرستادیم. (و دستور دادیم:) قومت را از تاریکی ها به سوی نور خارج ساز. و «ایام الله» [= روزهای خاص الهی] را به آنان یادآوری کن. در این، نشانه هایی است برای هر شکیبای شکرگزار.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ ۗ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٍ (۶) ترجمه: (۱)

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ ۖ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ (۷) ترجمه: (۲)

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ (۸) ترجمه: (۳)

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبِيٌّ مِنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ ۖ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۖ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ ۗ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ (۹) ترجمه: (۴)

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِى اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ قَالُوا إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (۱۰) ترجمه: (۵)

ص: ۲۵۶

۱- و (به یاد آورید) هنگامی را که موسی به قومش گفت: «نعمت خدا را نسبت به خود به یاد داشته باشید، زمانی که شما را از (چنگ) فرعونیان رهایی بخشید. همانها که شما را به بدترین وجهی پیوسته شکنجه می کردند. پسرانتان را سر می بردند، و زنانتان را (برای خدمتکاری) زنده می گذاشتند. و در این، آزمایش بزرگی از طرف پروردگارتان بود!»

۲- و نیز به یاد آورید هنگامی را که پروردگارتان اعلام داشت: «اگر شکرگزاری کنید، (نعمت خود را) بر شما افزون خواهم کرد. و اگر ناسپاسی کنید، مجازاتم شدید است!»

۳- و موسی (به بنی اسرائیل) گفت: «اگر شما و همه مردم روی زمین کافر شوید، (به خدا زبانی نمی رسد. چرا که) خداوند، بی نیاز و شایسته ستایش است.»

۴- آیا خبر کسانی که پیش از شما بودند، به شما نرسیده؟! «قوم نوح» و «عاد» و «ثمود» و کسانی که پس از ایشان بودند. همانها که جز خداوند از آنان آگاه نیست. پیامبرانشان با دلایل روشن به سراغ آنان آمدند، ولی آنها (از روی تعجب و استهزا) دست بر دهان گرفتند و گفتند: «ما به آنچه شما به آن فرستاده شده اید، کافریم. و نسبت به آنچه ما را به سوی آن می خوانید، در شک و تردیدی آمیخته با بدگمانی هستیم.»

۵- پیامبران آنها گفتند: «آیا در خدایی که آسمانها و زمین را آفریده، شکو تردیدی است. او شما را دعوت می کند تا گناهانتان را بیامرزد، و تا موعد مقرّری شما را باقی گذارد.» آنها گفتند: «ما اینها را نمی فهمیم! همین اندازه می دانیم که شما انسانهایی همانند ما هستید، که می خواهید ما را از آنچه پدرانمان می پرستیدند باز دارید. پس (اگر راست می گوئید) دلیل و معجزه روشنی برای ما بیاورید.»

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُم بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۱) ترجمه: (۱)

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَىٰ اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا ۖ وَلَنْصَبِرَنَّ عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا ۖ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ (۱۲) ترجمه: (۲)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا ۖ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ (۱۳) ترجمه: (۳)

وَلَنَسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۖ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ (۱۴) ترجمه: (۴)

وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ (۱۵) ترجمه: (۵)

مَنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ (۱۶) ترجمه: (۶)

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۖ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ (۱۷) ترجمه: (۷)

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ ۖ أَعْمَىٰ لَهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ ۖ لَأَقْعُدِرُونَ مِمَّا كَتَبُوا عَلَيَّ شَيْءٌ ۖ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ (۱۸) ترجمه: (۸)

ص: ۲۵۷

۱- پیامبرانشان به آنها گفتند: «درست است که ما بشری همانند شما هستیم، ولی خداوند بر هر کس از بندگانش بخواهد (و شایسته باشد)، نعمت می بخشد (و مقام رسالت عطا می کند). و برای ما ممکن نیست جز به فرمان خدا معجزه ای بیاوریم. و (از تهدیدهای شما نمی هراسیم.) مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند!

۲- و چرا بر خدا توکل نکنیم، با این که ما را به راههای (سعادت) مان رهبری کرده است؟! و ما به یقین در برابر آزارهای شما صبر خواهیم کرد (و دست از رسالت خویش بر نمی داریم). و توکل کنندگان، باید فقط بر خدا توکل کنند.»

۳- (ولی) کافران به پیامبران خود گفتند: «ما به یقین شما را از سرزمین خود بیرون خواهیم کرد، مگر این که به آیین ما بازگردید.» در این هنگام، پروردگارشان به آنها وحی فرستاد که: «ما ستمکاران را هلاک می کنیم.»

۴- و شما را بعد از آنان در این سرزمین سکونت خواهیم داد، این (موهبت)، برای کسی است که از مقام (عدالت) من بترسد. و از تهدیدم بیمناک باشد.»

۵- و آنها (از خدا) تقاضای فتح و پیروزی (بر کفار) کردند. و (سرانجام) هر گردنکش حق ستیزی نوید و نابود شد.

۶- به دنبال او جهنم خواهد بود. و از آب بد بوی متعفنی نوشانده می شود.

۷- آن را جرعه جرعه سر می کشد. و هرگز حاضر نیست به میل خود آن را بیاشامد. و مرگ از هر جا به سراغ او می آید. ولی با این همه نمی میرد. و در پی او، عذاب شدیدی است!

۸- کسانی که به پروردگارشان کافر شدند، اعمالشان همچون خاکستری است در برابر وزش تند باد در یک روز طوفانی. آنها توانایی ندارند کمترین چیزی از آنچه را انجام داده اند، به دست آورند. و این همان گمراهی دور و دراز است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ □ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ (١٩) ترجمه: (١)

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بَعِزٌ (٢٠) ترجمه: (٢)

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ □ قَالُوا لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ □ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرُنَا أَمْ صَبْرُنَا مَا لَنَا مِنَ مَحِيصٍ (٢١) ترجمه: (٣)

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَعَوَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ □ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي □ فَلَا تُلُومُونِي وَلُومُوا أَنْفُسِكُمْ □ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي □ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ □ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٢) ترجمه: (٤)

وَأَدْخَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ □ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ (٢٣) ترجمه: (٥)

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ (٢٤) ترجمه: (٦)

ص: ٢٥٨

١- آیا ندیدی خداوند، آسمانها و زمین را بحق آفریده است؟! اگر بخواهد، شما را می برد و خلق تازه ای می آورد.

٢- و این کار برای خدا مشکل نیست.

٣- و (در قیامت)، همه آنها در برابر (دادگاه عدل) خدا ظاهر می شوند. در این هنگام، ضعفا (و پیروان نادان) به مستکبران (و پیشوایان گمراه) می گویند: «ما پیروان شما بودیم. آیا (اکنون که گرفتار مجازات الهی شده ایم)، حاضرید سهمی از عذاب الهی را از ما بردارید؟» آنها می گویند: «اگر خدا ما را هدایت کرده بود، ما نیز شما را هدایت می کردیم. (ولی اکنون) چه بی تابی کنیم و چه شکیبایی، تفاوتی برای ما ندارد. راه گریزی برای ما نیست.»

٤- و هنگامی که کار تمام می شود، شیطان می گوید: «خداوند به شما وعده حق داد. و من به شما وعده (باطل) دادم، و تخلف کردم. من بر شما تسلطی نداشتم، جز این که دعوتتان کردم و شما دعوت مرا پذیرفتید. بنابراین، مرا سرزنش نکنید. و خود را سرزنش کنید. نه من فریادرس شما هستم، و نه شما فریادرس من. من نسبت به شرک شما درباره خود، که از قبل داشتید، (و اطاعت مرا همردیف اطاعت خدا قرار دادید) بیزار و کافر!» به یقین ستمکاران عذاب دردناکی دارند!

٥- و کسانی را که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند، به باغهای بهشتی وارد می کنند. باغهایی که نهرها از پای درختانش جاری است. به اذن پروردگارشان، جاودانه در آن می مانند. و تحیت آنها در آن، «سلام» است.

٦- آیا ندیدی چگونه خداوند «کلمه طیبه» (و گفتار پاکیزه) را به درخت پاکیزه ای تشبیه کرده که ریشه آن (در زمین) ثابت، و شاخه آن در آسمان است؟! و

تَوْتِي أَكْلَهَا كُلِّ حِينٍ يَأْذِنُ رَبُّهَا □ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٢٥) ترجمه: (١)

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ (٢٦) ترجمه: (٢)

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ □ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ □ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ (٢٧) ترجمه: (٣)

□ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ (٢٨) ترجمه: (٤)

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا □ وَبِئْسَ الْقَرَارُ (٢٩) ترجمه: (٥)

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ □ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ (٣٠) ترجمه: (٦)

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالَ (٣١) ترجمه: (٧)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ □ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلُوكَ لَتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ □ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ (٣٢) ترجمه: (٨)

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ □ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ (٣٣) ترجمه: (٩)

ص: ٢٥٩

- ١- هر زمان میوه خود را به اذن پروردگارش می دهد. و خداوند برای مردم مثلها می زند، شاید متذکر شوند (و پند گیرند).
- ٢- و «کلمه خبیثه» (و سخن ناپاک) را به درخت ناپاکی تشبیه کرده که از زمین ریشه کن شده، و قرار و ثباتی ندارد.
- ٣- خداوند کسانی را که ایمان آوردند، به سبب گفتار و اعتقاد استوار در این جهان، و در سرای دیگر، ثابت قدم می دارد. و ستمکاران را گمراه می سازد، (و لطف خود را از آنها به سبب اعمالشان بر می گیرد). و خداوند هر چه را اراده کند (و مصلحت باشد) انجام می دهد.
- ٤- آیا ندیدی کسانی را که (شکر) نعمت خدا را به کفران تبدیل کردند، و قوم خود را به سرای نیستی نابودی کشاندند؟!
- ٥- (سرای نیستی و نابودی، همان) دوزخ است که آنها در آتش آن وارد می شوند. و چه بد قرارگاهی است!
- ٦- آنها برای خدا همتیانی قرار داده اند، تا (مردم را) از راه او (منحرف و) گمراه سازند. بگو: «چند روزی از زندگی دنیا و لذات آن بهره گیرید. اما سرانجام کار شما (رفتن) به سوی آتش (دوزخ) است!»
- ٧- به بندگان من که ایمان آورده اند بگو نماز را برپا دارند. و از آنچه به آنها روزی داده ایم، پنهانو آشکار، انفاق کنند. پیش از آن که روزی فرارسد که در آن، نه داد و ستدی است، و نه دوستی. (نه با مال می توانند از کیفر خدا رهایی یابند، و نه با پیوندهای مادی).
- ٨- خداوند، کسی است که آسمانها و زمین را آفرید. و از آسمان، آبی فرو فرستاد. و با آن، میوه ها (و محصولات گوناگون) را برای روزی شما (از زمین) بیرون آورد. و کشتیها را مسخر شما ساخت، تا بر صفحه دریا به فرمان او حرکت کنند. و نهرها

را (نیز) مسخر شما نمود.

۹- و خورشید و ماه را - که با برنامه منظمی در حرکتند - به تسخیر شما درآورد. و شب و روز را (نیز) مسخر شما ساخت.

وَأَتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ □ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا □ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ (۳۴) ترجمه: (۱)

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ (۳۵) ترجمه: (۲)

رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلُّنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ □ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي □ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۳۶) ترجمه: (۳)

رَبَّنَا إِنِّي أَسِيَّكَتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ (۳۷) ترجمه: (۴)

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ □ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ (۳۸) ترجمه: (۵)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ □ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ (۳۹) ترجمه: (۶)

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي □ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ (۴۰) ترجمه: (۷)

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ (۴۱) ترجمه: (۸)

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهُ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ □ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمَ تَشْخُصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ (۴۲) ترجمه: (۹)

ص: ۲۶۰

۱- و از هر چیزی که از او خواستید، به شما داد. و اگر نعمتهای خدا را بشمارید، هرگز نمی توانید آنها را احصا کنید. انسان، ستمکار و ناسپاس است.»

۲- (به یاد آورید) زمانی را که ابراهیم گفت: «پروردگارا! این شهر (مکه) را شهر امنی قرار ده. و منو فرزندانم را از پرستش بتهای دور نگاه دار

۳- پروردگارا! آنها [= بتهای] بسیاری از مردم را گمراه ساختند. هر کس از من پیروی کند از من است. و هر کس نافرمانی من کند، تو آمرزنده و مهربانی.

۴- پروردگارا! من بعضی از فرزندانم را در سرزمین بی آب و علفی، در کنار خانه ای که حرم توست، ساکن ساختم تا نماز را برپا دارند. تو دلهای گروهی از مردم را متوجه آنها ساز. و از ثمرات به آنها روزی ده. شاید آنان شکر تو را به جای آورند.

۵- پروردگارا! تو آنچه را که پنهان کرده و یا آشکار می سازیم، می دانی. و چیزی در زمین و آسمان بر خدا پنهان نیست.

۶- ستایش مخصوص خدایی است که در پیری، اسماعیل و اسحاق را به من بخشید. به یقین پروردگارا من، شنونده (و اجابت کننده) دعاست.

۷- پروردگارا! مرا بر پادارنده نماز قرار ده، و از فرزندانم (نیز چنین فرما)، پروردگارا! دعای مرا بپذیر.

۸- پروردگارا! من و پدر و مادرم و همه مؤمنان را، در آن روزی که حساب برپا می شود، پیامرزا!

۹- (ای پیامبر!) هرگز گمان مبر که خدا، از آنچه ستمکاران انجام می دهند، غافل است! (نه، بلکه کیفر) آنها را برای روزی

که چشمها در آن (بخاطر ترس و وحشت) از حرکت باز می ایستد تأخیر می اندازد.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ ۖ وَأَفْنِدُ تَهُمَّ هَوَاءً (۴۳) ترجمه: (۱)

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبُ دَعْوَتَكَ وَتَتَّبِعِ الرَّسُولَ ۖ أَوْلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ
مَنْ قَبْلَ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ (۴۴) ترجمه: (۲)

وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ (۴۵) ترجمه: (۳)

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ (۴۶) ترجمه: (۴)

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ ۖ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ (۴۷) ترجمه: (۵)

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ ۖ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ (۴۸) ترجمه: (۶)

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ (۴۹) ترجمه: (۷)

سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطَرَانٍ وَتَعْشَىٰ وُجُوهُهُمْ النَّارُ (۵۰) ترجمه: (۸)

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۖ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۵۱) ترجمه: (۹)

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّ مَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ (۵۲) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۶۱

۱- در حالی که (در آن روز) گردنها را کشیده، سرها را بالا نگهداشته، حتی پلک چشمهایشان (به سبب وحشت) از حرکت باز می ماند. و دلهایشان (فرو می ریزد. و از اندیشه و امید،) خالی می گردد.

۲- و مردم را از روزی که عذاب الهی به سراغشان می آید، بترسان! آن روز که ستمکاران می گویند: «پروردگارا! مدت کوتاهی ما را مهلت ده، تا دعوت تو را بپذیریم از پیامبران پیروی کنیم!» (اما پاسخ می شنوند که:) مگر شما نبودید که پیش از این سوگند یاد کردید که زوال و فنا بی برای شما نیست!؟

۳- (آری شما بودید که) در منازل (و کاخهای) کسانی که به خویشتن ستم کردند، ساکن شدید. و برای شما آشکار شد چگونه با آنان رفتار کردیم. و برای شما، مثالها (از سرگذشت پیشینیان) زدیم (باز هم بیدار نشدید)!

۴- آنها نهایت مکر (و نیرنگ) خود را به کار زدند. و همه مکرها (و توطئه هایشان) نزد خدا (آشکار و بی اثر) است، هر چند مکرشان چنان باشد که کوهها از جا برکنده شود.

۵- پس هرگز گمان مبر که خدا از وعده ای که به پیامبرانش داده، تخلف کند. چرا که خداوند توانا و مجازات کننده است.

۶- در آن روز که این زمین به زمین دیگر، و آسمانها (به آسمانهای دیگری) مبدل می شود، و همه در پیشگاه خداوند یگانه حاکم بر همه چیز ظاهر می گردند.

۷- و در آن روز، مجرمان را با هم در غل و زنجیر می بینی.

- ۸- لباسهایشان از قطران [= ماده چسبنده بد بوی قابل اشتعال] است. و صورتهایشان را آتش می پوشاند.
- ۹- تا خداوند هر کس را، (مطابق) آنچه انجام داده، جزا دهد. به یقین، خداوند سریع الحساب است.
- ۱۰- این (قرآن، ابلاغی برای عموم مردم است. تا بوسیله آن انذار شوند، و بدانند او خدای یکتاست. و تا خردمندان پند گیرند.

۱۵- حجر [نام سرزمین قوم ثمود]

حجر، نام سرزمینی بین مدینه و شام بود که قوم ثمود آنجا می زیستند و خداوند، حضرت «صالح» را برای هدایت مردم آن فرستاد. در آیه ۸۰ خداوند از تکذیب این قوم نسبت به پیامبران و سرانجام شومشان که دچار عذاب شدند یاد می کند. داستانهای تنذیری و سرگذشت اقوام دیگر در رابطه با نبوت، از مطالب دیگر این سوره است. در چند آیه هم از خلقت اولیه آدم و دشمنی ابلیس با انسان و برنامه های اغواگرانه اش بحث شده است. پنجاه و چهارمین سوره ای است که قبل از هجرت، در سال چهارم بعثت در مکه نازل شده و ۹۹ آیه دارد.

سوره الحجر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرَّ ۞ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ (۱) ترجمه: (۱)

رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ (۲) ترجمه: (۲)

ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهَهُمُ الْأَمَلُ ۞ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمِهِ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ (۴) ترجمه: (۴)

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّه أَجْلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ (۵) ترجمه: (۵)

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ (۶) ترجمه: (۶)

لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۷) ترجمه: (۷)

مَا نُنزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ (۸) ترجمه: (۸)

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (۹) ترجمه: (۹)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعَابِ الْأَوَّلِينَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ □ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

ص: ۲۶۲

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الر، این آیات کتاب الهی، و قرآن مبین است.
- ۲- کافران (هنگامی که آثار شوم اعمال خود را ببینند)، چه بسا آرزو می کنند کهای کاش مسلمان بودند!
- ۳- آنها را به حال خود واگذار تا بخورند، و (از دنیا) بهره گیرند، و آرزوها آنان را غافل سازد. ولی بزودی خواهند فهمید!
- ۴- ما اهل هیچ شهر و دیاری را هلاک نکردیم جز این که اجل معین (و زمان تغییرناپذیری) داشتند.
- ۵- هیچ گروهی از اجل خود پیشی نمی گیرد. و از آن عقب نخواهد افتاد.
- ۶- و (کافران) گفتند: «ای کسی که «ذکر» [= قرآن] بر تو نازل شده، تو به یقین دیوانه ای!
- ۷- اگر راست می گویی، چرا فرشتگان را نزد ما نمی آوری؟!»
- ۸- (آنان بدانند) ما فرشتگان را، جز بحق، نازل نمی کنیم. و آنگاه که نازل شوند، دیگر به آنان مهلت داده نمی شود. (و در صورت انکار، به عذاب الهی نابود می گردند)!
- ۹- ما قرآن را نازل کردیم. و ما بطور قطع آن را حفظ می کنیم.
- ۱۰- ما پیش از تو (نیز) پیامبرانی در میان امتهای نخستین فرستادیم.
- ۱۱- هیچ پیامبری به سراغ آنها نمی آمد مگر این که او را مسخره می کردند.
- ۱۲- ما اینچنین (و از هر طریق ممکن) قرآن را به درون دلهای مجرمان راه می دهیم.
- ۱۳- (اما با این حال)، آنها به آن ایمان نمی آورند. و روش اقوام پیشین نیز چنین بود.
- ۱۴- و اگر دری از آسمان به روی آنان می گشودیم، و آنها پیوسته در آن بالا می رفتند.
- ۱۵- باز می گفتند: «ما چشم بندی شده ایم. بلکه ما قومی سحر شده ایم!»

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

وَخَفِظْنَاهَا مِن كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شَهَابٌ مُّبِينٌ (۱۸) ترجمه: (۱۸)

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ (۱۹) ترجمه: (۴)

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ (۲۰) ترجمه: (۵)

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ (۲۱) ترجمه: (۶)

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ (۲۲) ترجمه: (۷)

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ (۲۳) ترجمه: (۸)

وَلَقَدْ عَلَّمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلَّمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ (۲۴) ترجمه: (۹)

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ □ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۲۵) ترجمه: (۱۰)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (۲۶) ترجمه: (۱۱)

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ (۲۷) ترجمه: (۱۲)

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (۲۸) ترجمه: (۱۳)

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ (۲۹) ترجمه: (۱۴)

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ (۳۰) ترجمه: (۱۵)

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ (۳۱) ترجمه: (۱۶)

ص: ۲۶۳

-
- ۱- ما در آسمان برجهایی قرار دادیم. و آن را برای بینندگان آراستیم.
  - ۲- و آن را از هر شیطان رانده شده ای حفظ کردیم.
  - ۳- مگر آن کس که استراق سمع کند (و دزدانه گوش فراهد) که «شهابی آشکار» او را تعقیب می کند (و می راند).
  - ۴- و زمین را گسترديم. و در آن کوههای استواری قرار دادیم. و از هر گیاه موزون، در آن رویاندیم.
  - ۵- و برای شما انواع وسایل زندگی در آن قرار دادیم. همچنین برای کسانی که شما نمی توانید به آنها روزی دهید.
  - ۶- و هیچ چیز نیست، مگر آنکه خزاین آن نزد ماست. ولی ما جز به اندازه معینی آن رانازل نمی کنیم.
  - ۷- ما بادها را برای بارور ساختن (ابرها) فرستادیم. و از آسمان آبی نازل کردیم، و شما را با آن سیراب ساختیم. در حالی که شما توانایی حفظ و نگهداری آن را نداشتید.
  - ۸- ما میم که زنده می کنیم و می میرانیم. و ما میم وارث (همه جهانیان).

۹- ما، هم از پیشینان شما آگاه بودیم. و هم از آیندگان.

۱۰- به یقین پروردگار تو، آنها را (در قیامت) جمع و محشور می کند. چرا که او حکیم و داناست.

۱۱- ما انسان را از گل خشکیده ای (همچون سفال) که از گل بدبوی (تیره رنگی) گرفته شده بود آفریدیم.

۱۲- و جن را پیش از آن، از آتش گرم و سوزان خلق کردیم.

۱۳- و (به خاطر بیاور) هنگامی را که پروردگارت به فرشتگان گفت: «من بشری را از گل خشکیده ای که از گل بدبوی (تیره رنگی) گرفته شده، می آفرینم.

۱۴- هنگامی که آن را نظام بخشیدم، و در او از روح خود [= روحی شایسته و بزرگ] دمیدم، همگی برای او سجده کنید!»

۱۵- پس همه فرشتگان، بی استثنا، سجده کردند.

۱۶- جز ابلیس، که ابا کرد از این که با سجده کنندگان باشد.

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ (٣٢) ترجمه: (١)

قَالَ لَمْ أَكُنْ لَأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ (٣٣) ترجمه: (٢)

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ (٣٤) ترجمه: (٣)

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (٣٥) ترجمه: (٤)

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (٣٦) ترجمه: (٥)

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ (٣٧) ترجمه: (٦)

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (٣٨) ترجمه: (٧)

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (٣٩) ترجمه: (٨)

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ (٤٠) ترجمه: (٩)

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ (٤١) ترجمه: (١٠)

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ (٤٢) ترجمه: (١١)

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ (٤٣) ترجمه: (١٢)

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ (٤٤) ترجمه: (١٣)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (٤٥) ترجمه: (١٤)

ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِينَ (٤٦) ترجمه: (١٥)

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ (٤٧) ترجمه: (١٦)

لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ (٤٨) ترجمه: (١٧)

إِنِّي عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٤٩) ترجمه: (١٨)

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ (٥٠) ترجمه: (١٩)

وَتَبَّتْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ (٥١) ترجمه: (٢٠)

- ۱- (خداوند) فرمود: «ای ابلیس! چرا با سجده کنندگان نیستی؟!»
- ۲- گفت: «من هرگز برای بشری که او را از گل خشکیده ای که از گل بدبویی آفریده ای، سجده نخواهم کرد.»
- ۳- فرمود: «از آن [= صف فرشتگان] بیرون رو، که تو (از درگاه ما) رانده شده ای!
- ۴- و لعنت (و دوری از رحمت حق) تا روز قیامت بر تو خواهد بود.»
- ۵- گفت: «پروردگارا! مرا تا روز رستاخیز مهلت ده (و زنده بگذار.)»
- ۶- فرمود: «تو از مهلت یافتگانی!
- ۷- (اما نه تا روز رستاخیز، بلکه) تا روز و وقت معینی.»
- ۸- گفت: «پروردگارا! به سبب آنکه مرا گمراه ساختی، من (نعمتهای مادی را) در زمین در نظر آنها جلوه می دهم، و به یقین همگی را گمراه خواهم ساخت،
- ۹- مگر بندگان خالص شده ات را.»
- ۱۰- فرمود: «این راه مستقیمی است که بر عهده من است (و سنت همیشگی ام).
- ۱۱- که بر بندگانم هیچ تسلطی نخواهی یافت. مگر گمراهانی که از تو پیروی می کنند.
- ۱۲- و دوزخ، میعادگاه همه آنهاست!
- ۱۳- هفت در دارد. و برای هر دری، بخشی از آنها تعیین و تقسیم شده اند.»
- ۱۴- به یقین، پرهیزگاران در باغهای (سرسبز) بهشتی و در کنار چشمه ها هستند.
- ۱۵- (فرشتگان به آنها می گویند:) داخل این باغها شوید با (نهایت) سلامت و امتیاز!
- ۱۶- و ما هر گونه حسد و کینه را از سینه آنها بر می کنیم. در حالی که همه برادرند، و بر تختها رو به روی یکدیگر قرار دارند.
- ۱۷- هیچ خستگی و رنجی در آن جا به آنها نمی رسد، و هیچ گاه از آن اخراج نمی شوند!
- ۱۸- (ای پیامبر!) بندگانم را آگاه کن که آمرزنده مهربان منم.
- ۱۹- و (این که) عذاب من، همان عذاب دردناک است!
- ۲۰- و به آنها از مهمانهای ابراهیم خبر ده.

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ (٥٢) ترجمه: (١)

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ (٥٣) ترجمه: (٢)

قَالَ أَبَشِرْتُمْوْنِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ (٥٤) ترجمه: (٣)

قَالُوا بَشِّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ (٥٥) ترجمه: (٤)

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ (٥٦) ترجمه: (٥)

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ (٥٧) ترجمه: (٦)

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ (٥٨) ترجمه: (٧)

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ (٥٩) ترجمه: (٨)

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَرْنَا ۚ إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ (٦٠) ترجمه: (٩)

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ (٦١) ترجمه: (١٠)

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ (٦٢) ترجمه: (١١)

قَالُوا بَلْ جِنَّاتِكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَسْتَمِرُونَ (٦٣) ترجمه: (١٢)

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (٦٤) ترجمه: (١٣)

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ (٦٥) ترجمه: (١٤)

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ (٦٦) ترجمه: (١٥)

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ (٦٧) ترجمه: (١٦)

قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ (٦٨) ترجمه: (١٧)

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ (٦٩) ترجمه: (١٨)

قَالُوا أَوْلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ (٧٠) ترجمه: (١٩)

- ۱- هنگامی که بر او وارد شدند و سلام کردند. (ابراهیم) گفت: «ما از شما بیمناکیم!»
- ۲- گفتند: «نترس، ما تو را به پسر دانا بشارت می دهیم!»
- ۳- گفت: «آیا به من (چنین) بشارت می دهید با این که پیر شده ام؟! با این حال به چه چیز بشارت می دهید؟!»
- ۴- گفتند: «تو را بحق بشارت دادیم. بنابراین جزء مایوسان مباش.»
- ۵- گفت: «چه کسی جز گمراهان، از رحمت پروردگارش مأیوس می شود؟!»
- ۶- (سپس) گفت: «مأموریت شما چیست ای فرستادگان (خدا)؟»
- ۷- گفتند: «ما به سوی قومی گنهکار فرستاده شده ایم (تا آنها را هلاک کنیم).
- ۸- مگر خاندان لوط، که همگی آنها را نجات خواهیم داد.
- ۹- بجز همسرش، که مقدر داشتیم از بازماندگان (در شهر، و هلاک شوندگان) باشد.»
- ۱۰- هنگامی که فرستادگان (خدا) به سراغ خاندان لوط آمدند،
- ۱۱- (لوط) گفت: «شما گروه ناشناسی هستید!»
- ۱۲- گفتند: «ما همان چیزی را برای تو آورده ایم که آنها [= کافران] در آن پیوسته تردید داشتند (آری، ما مأمور عذابیم)!
- ۱۳- ما واقعیت مسلمی را برای تو آورده ایم. و به یقین ما راستگو هستیم.
- ۱۴- پس، خانواده ات را در دل شب با خود بردار، و از این جا بپرو. و خودت به دنبال آنها حرکت کن. و کسی از شما به پشت سر خویش ننگرد. و به همان جا که مأمور می شوید بروید.»
- ۱۵- و ما به لوط این موضوع را وحی فرستادیم که صبحگاهان، همه آنها ریشه کن خواهند شد.
- ۱۶- اهل شهر (از ورود میهمانان باخبر شدند، و به طرف خانه لوط) آمدند در حالی که شادمان بودند.
- ۱۷- (لوط) گفت: «اینها میهمانان منند. آبروی مرا نریزید.
- ۱۸- و از (خشم) خدا بترسید، و مرا شرمنده نسازید!»
- ۱۹- گفتند: «مگر ما تو را از جهانیان نهی نکردیم (و نگفتیم کسی را به میهمانی نپذیر؟!))»

قَالَ هُوَ لَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (٧١) ترجمه: (١)

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ (٧٢) ترجمه: (٢)

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ (٧٣) ترجمه: (٣)

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ (٧٤) ترجمه: (٤)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ (٧٥) ترجمه: (٥)

وَإِنَّهَا لَسَبِيلٌ مَّقِيمٌ (٧٦) ترجمه: (٦)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ (٧٧) ترجمه: (٧)

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لظَالِمِينَ (٧٨) ترجمه: (٨)

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ (٧٩) ترجمه: (٩)

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِينَ (٨٠) ترجمه: (١٠)

وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (٨١) ترجمه: (١١)

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ (٨٢) ترجمه: (١٢)

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُضْبِحِينَ (٨٣) ترجمه: (١٣)

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٨٤) ترجمه: (١٤)

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَأَتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ (٨٥) ترجمه: (١٥)

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ (٨٦) ترجمه: (١٦)

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ (٨٧) ترجمه: (١٧)

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ (٨٨) ترجمه: (١٨)

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ (٨٩) ترجمه: (١٩)

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ (٩٠) ترجمه: (٢٠)

- ۱- گفت: «اگر می خواهید کار صحیحی انجام دهید، این دختران من حاضرند (با آنها ازدواج کنید. و از گناه بپرهیزید!» ولی آنها نپذیرفتند.
- ۲- (ای پیامبر!) به جان تو سوگند، اینها در مستی خود سرگردانند (و عقل و شعور خود را از دست داده اند)!
- ۳- سرانجام هنگام طلوع آفتاب، صیحه (مرگبار) آنها را فرا گرفت!
- ۴- سپس شهرهای آنها را زیر و رو کردیم و بارانی از سنگ به صورت گل‌های متحجر بر آنها فرو ریختیم!
- ۵- در این (سرگذشت عبرت انگیز)، نشانه هایی است برای هوشیاران.
- ۶- و آن (سرزمین ویران) همواره، بر سر راه (کاروانها) است.
- ۷- در این، نشانه ای است برای مؤمنان!
- ۸- اصحاب «ایکه» [= قوم شعیب، صاحبان سرزمین های پر درخت] به یقین قوم ستمکاری بودند.
- ۹- ما آنان را مجازات کردیم. و (شهرهای ویران شده) این دو [= قوم لوط و شعیب] بر سر راه آشکار است!
- ۱۰- و «اصحاب حجر» [= قوم ثمود] پیامبران را تکذیب کردند.
- ۱۱- ما آیات خود را به آنان دادیم. ولی آنها از آن روی گردان بودند.
- ۱۲- در دل کوهها خانه هایی می تراشیدند که در آن در امنیت بودند.
- ۱۳- اما سرانجام صیحه (مرگبار)، صبحگاهان آنان را فرا گرفت.
- ۱۴- و آنچه را به دست آورده بودند، آنها را از عذاب الهی نجات نداد.
- ۱۵- ما آسمانها و زمین و آنچه رامیان آن دو است، جز بحق نیافریدیم. و قیامت به یقین فرا خواهد رسید (و جزای هر کس به او می رسد). پس، به نحو شایسته ای از آنها صرف نظر کن.
- ۱۶- به یقین، پروردگار تو، آفریننده آگاه است.
- ۱۷- ما به تو سوره حمد و قرآن عظیم دادیم!
- ۱۸- (بنابراین،) هرگز چشم خود را به نعمتهای (مادی)، که به گروههایی از آنها [= کفار] دادیم. میفکن! و بخاطر آنچه آنها دارند، غمگین مباش. و پر و بال (عطوفت) خود را برای مؤمنین فرود آر.
- ۱۹- و بگو: «منم بیم دهنده آشکارا!»
- ۲۰- (ما بر آنها عذابی می فرستیم) همان گونه که بر تجزیه گران (آیات الهی) فرو فرستادیم.

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ (۹۱) ترجمه: (۱)

فَوَرَبِّكَ لَسَأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (۹۲) ترجمه: (۲)

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۹۳) ترجمه: (۳)

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ (۹۴) ترجمه: (۴)

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ (۹۵) ترجمه: (۵)

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (۹۶) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ نَعَلْنَاكَ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ (۹۷) ترجمه: (۷)

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ (۹۸) ترجمه: (۸)

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ (۹۹) ترجمه: (۹)

۱۶. سوره النحل

آشنایی با سوره

۱۶- نحل [زنبور عسل]

زنبور عسل و خانه سازی آن در کوه و کوخ و تهیه عسل از میوه ها و گلها و شفافبخش بودن عسل در آیه ۶۸ و ۶۹ این سوره بیان شده و الهام خدائی به زنبور در این تدبیرها و نقشه ها ذکر شده است. نعمتهای فراوان زمینی و آسمانی خدا از قبیل دریا و کشتی، ماهیها، جواهرات دریائی، روشنائی ستارگان، باران، و چهارپایان و همچنین از مسئله وحی، بعثت، قیامت، بطلان عقاید مشرکین، کیفر اقوام و ... از دیگر موضوعات این سوره است. به همین جهت نام دیگرش «نعم» (نعمتها) است. در این سوره، همچنین به بعضی از عادات و رسوم جاهلی هم اشاره و از آنها مذمت شده است. این سوره در مکه بعد از سوره کهف (و قسمتی هم در مدینه) نازل شده و ۱۲۸ آیه دارد.

سوره النحل با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ □ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (۱) ترجمه: (۱۰)

يُنزِلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ (۲) ترجمه: (۱۱)

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ □ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (۳) ترجمه: (۱۲)

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ (۴) ترجمه: (۱۳)

وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا □ لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (۵) ترجمه: (۱۴)

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْبِحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ (۶) ترجمه: (۱۵)

ص: ۲۶۷

- ۱- همان کسانی که قرآن را تقسیم کردند (و فقط آنچه را به سودشان بود پذیرفتند)!
- ۲- به پروردگارت سوگند، (در قیامت) از همه آنها سؤال خواهیم کرد،
- ۳- از آنچه انجام می داند!
- ۴- آنچه را مأموریت داری، آشکار ساز. و از مشرکان روی گردان (و به آنها اعتنا نکن).
- ۵- به یقین ما سر استهزاکنندگان را از تو دفع کردیم.
- ۶- همان کسانی که معبود دیگری با خدا قرار می دهند. اما بزودی می فهمند (که در اشتباه بودند)!
- ۷- ما می دانیم سینه ات از آنچه آنها می گویند تنگ می شود (و تو را سخت ناراحت می کنند).
- ۸- (برای دفع این ناراحتی) پروردگارت را تسبیح گو و ستایش نما. و از سجده کنندگان باش.
- ۹- و پروردگارت را عبادت کن تا یقین تو را فرارسد (و از جهان چشم فروبندی).
- ۱۰- *بنام خداوند بخشنده مهربان* فرمان خدا (برای مجازات مشرکان)، فرا رسیده است. برای آن عجله نکنید! او منزّه برتر است از آنچه همتای او قرار می دهند!
- ۱۱- فرشتگان را با روح (و وحی الهی) به فرمانش بر هر کس از بندگانش بخواهد نازل می کند. (و به آنها دستور می دهد) که (مردم را) انذار کنید. (و بگویید: معبودی جز من نیست. از (مخالفت دستور) من، پرهیزید!
- ۱۲- آسمانها و زمین را بحق آفرید. او برتر است از آنچه همتای او قرار می دهند!
- ۱۳- انسان را از نطفه بی ارزشی آفرید. و (این موجود ضعیف) سرانجام (موجودی فصیح، و) مدافع گویا و آشکار خویش گردید.
- ۱۴- و چهارپایان را برای شما آفرید. در حالی که در آنها، وسیله پوشش، و منافع دیگری است. و از (گوشت و شیر) آنها می خورید.
- ۱۵- و در آنها برای شما زینت و شکوه (فراوانی) است به هنگامی که آنها را به استراحتگاهشان باز می گردانید، و هنگامی که (صبحگاهان) به صحرا می فرستید.

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بِالْغَيْهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ ۚ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَّءُوفٌ رَّحِيمٌ (۷) ترجمه: (۱)

وَالْخَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ لَتَزْكُوهَا وَزِينَهُ ۚ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۸) ترجمه: (۲)

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِزٌ ۚ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ (۹) ترجمه: (۳)

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۚ لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ (۱۰) ترجمه: (۴)

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۱۱) ترجمه: (۵)

وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۚ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۱۲) ترجمه: (۶)

وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ (۱۳) ترجمه: (۷)

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حَبْلًا مِّنْهُ تَلْبَسُونَ فِيهَا وَتَرَى الْفُلَ مَكَّ مَوَاجِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۴) ترجمه: (۸)

ص: ۲۶۸

۱- آنها بارهای سنگین شما را به شهری حمل می کنند که خودتان جز با مشقت زیاد، به آن نمی رسیدید. پروردگارتان به یقین رئوف و مهربان است.

۲- (همچنین) اسبهاو استرها و الاغها را (آفرید)، تا بر آنها سوار شوید و زینت شما باشد. و چیزهایی می آفریند که نمی دانید.

۳- و بر خداست که راه راست را (به بندگان) نشان دهد. اما بعضی از راهها بیراهه است. و اگر خدا می خواست، همه شما را (به اجبار) هدایت می کرد. (ولی هدایت اجباری ارزش ندارد).

۴- او کسی است که از آسمان، آبی فرستاد، که هم از آن می نوشید و هم گیاهانی که حیوانات خود را در آن به چرا می برید، از آن حاصل می شود.

۵- خداوند با آن (آب)، برای شما زراعت و زیتون و نخلو انگور، و از همه میوه ها می رویاند. به یقین در این، نشانه ای (روشن از عظمت خدا) برای اندیشمندان است.

۶- او شب و روزو خورشید و ماه را مسخر شما ساخت. و ستارگان نیز به فرمان او مسخر (و در خدمت شما) هستند. در این نیز، نشانه هایی است (از عظمت خدا)، برای گروهی که می اندیشند.

۷- و (همچنین)، مخلوقاتی را که در زمین به رنگهای گوناگون آفریده (نیز مسخر و در خدمت شما) قرار داد. در این، نشانه روشنی است برای گروهی که متذکر می شوند.

۸- او کسی است که دریا را مسخر (شما) ساخت تا از آن، گوشت تازه بخورید. و زیوری که آن را بر خود می پوشانید (همچون مروارید) از آن استخراج کنید. و کشتیها را می بینی که سینه دریا را می شکافند تا شما (به تجارت پردازید و) از فضل خدا بهره گیرید. شاید شکر او را به جای آورید.

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱۵) ترجمه: (۱)

وَعَلَامَاتٍ □ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ (۱۶) ترجمه: (۲)

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ □ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (۱۷) ترجمه: (۳)

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا □ إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۸) ترجمه: (۴)

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ (۱۹) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ (۲۰) ترجمه: (۶)

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ □ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (۲۱) ترجمه: (۷)

إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ □ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ (۲۲) ترجمه: (۸)

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ □ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ (۲۳) ترجمه: (۹)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ □ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (۲۴) ترجمه: (۱۰)

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ □ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ (۲۵) ترجمه: (۱۱)

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ (۲۶)

ترجمه: (۱۲)

ص: ۲۶۹

۱- و در زمین، کوههای استواری قرار داد تا شما را نلرزاند. و نهرها و راههایی ایجاد کرد، تا (به مقصدتان) راه یابید.

۲- و (نیز) علاماتی قرار داد. و (شب هنگام) بوسیله ستارگان راه (خود را) می یابند.

۳- آیا کسی که می آفریند، همچون کسی است که نمی آفریند؟! آیا متذکر نمی شوید؟!

۴- و اگر نعمتهای خدا را بشمارید، هرگز نمی توانید آنها را احصا کنید. خداوند آمرزنده و مهربان است.

۵- خداوند آنچه را پنهان می دارید و آنچه را آشکار می سازید، می داند.

۶- معبودهایی را که غیر از خدا می خوانند، چیزی را نمی آفرینند. بلکه خودشان هم آفریده شده اند.

۷- آنها مردگانی هستند بی جان. و نمی دانند (عبادت کنندگانشان) چه زمانی برانگیخته می شوند؟!

۸- معبود شما معبودی یگانه است. اما کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند، در حالی که مستکبرند دلهایشان (حق را) انکار

می کند.

- ۹- بی تردید خداوند از آنچه پنهان می دارند و آنچه آشکار می سازند باخبر است. او مستکبران را دوست نمی دارد.
- ۱۰- و هنگامی که به آنها گفته شود: پروردگار شما چه نازل کرده است؟ می گویند: «اینها افسانه های پیشینیان است.»
- ۱۱- آنها باید روز قیامت، بار گناهان خود را بطور کامل بر دوش کشند. و همچنین سهمی از گناهان کسانی که بخاطر جهل، گمراهشان می سازند. بدانید آنها بار سنگین بدی بر دوش می کشند!
- ۱۲- کسانی که قبل از ایشان بودند (نیز) مکر و توطئه کردند. ولی خداوند شالوده (زندگی) آنها را از اساس ویران کرد. و سقف از بالای سرشان بر آنها فرو ریخت. و عذاب (الهی) از جایی که نمی دانستند (و انتظار نداشتند) به سراغشان آمد.

تُعَمُّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقِقُونَ فِيهِمْ □ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ (٢٧) ترجمه: (١)

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ □ فَالْقَوْمَ السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ □ بَلَى إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٨) ترجمه: (٢)
فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا □ فَلَيْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (٢٩) ترجمه: (٣)

□ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ □ قَالُوا خَيْرًا □ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ □ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ □ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ (٣٠) ترجمه: (٤)

جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ □ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ □ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ (٣١) ترجمه: (٥)

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ □ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٣٢) ترجمه: (٦)

هَيْلٌ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ □ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ □ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسِهِمْ يَظْلِمُونَ (٣٣) ترجمه: (٧)

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (٣٤) ترجمه: (٨)

ص: ٢٧٠

١- سپس روز قیامت خدا آنها را رسوا می سازد. و می گوید: «کجا ایند همتایان من (به پندار شما) که به خاطر آنها (با مؤمنان) دشمنی می کردید؟!» (در این هنگام)، کسانی که از علم بهره دارند می گویند: «رسوایی و بدبختی، امروز بر کافران است!»
٢- همان کسانی که فرشتگان (مرگ) جانشان را می گیرند در حالی که به خود ظلم کرده بودند! در این موقع آنها (به ظاهر) تسلیم می شوند (و بدروغ می گویند): ما کار بدی انجام نمی دادیم! (به آنها گفته می شود): آری، خداوند به آنچه انجام می دادید عالم است،

٣- اکنون از درهای جهنم وارد شوید در حالی که جاودانه در آن خواهید بود. چه بد است جایگاه متکبران!

٤- و (هنگامی که) به پرهیزگاران گفته شد: «پروردگار شما چه چیز نازل کرده است؟» گفتند: «خیر (و سعادت)» (آری)، برای کسانی که نیکی کردند، در این دنیا نیکی است. و سرای آخرت از آن بهتر است. و چه خوب است سرای پرهیزگاران!
٥- باغهای جاویدان بهشتی که همگی وارد آن می شوند. نهرها از پای درختانش جاری است. هر چه بخواهند در آن جا برای آنها فراهم است. خداوند پرهیزگاران را چنین پاداش می دهد.

٦- همان کسانی که فرشتگان (مرگ) جانشان را می گیرند در حالی که پاک و پاکیزه اند. به آنها می گویند: «سلام بر شما! به پاداش آنچه انجام می دادید، وارد بهشت شوید.»

٧- آیا آنها [= کافران] انتظاری جز این دارند که فرشتگان (قبض روح) به سراغشان بیایند، یا فرمان پروردگارت (برای مجازاتشان) فرارسد (آن گاه توبه کنند؟! ولی توبه ای بی اثر! آری)، کسانی که پیش از ایشان بودند نیز چنین کردند.

خداوند به آنها ستم نکرد. ولی آنان به خویشان ستم می نمودند.

۸- و بدیهای اعمالشان سرانجام به آنها رسید. و آنچه را (از وعده عذاب الهی) استهزا می کردند، دامانشان را گرفت.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ □ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ □ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٣٥) ترجمه: (١)

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ □ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ □ فَسَبِّحُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ (٣٦) ترجمه: (٢)

إِنْ تَحَرَّضْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ □ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٣٧) ترجمه: (٣)

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ □ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ □ بَلَى وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٣٨) ترجمه: (٤)

لَيَبَيِّنَنَّ لَهُمْ الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلَيَعْلَمَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ (٣٩) ترجمه: (٥)

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَا أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٤٠) ترجمه: (٦)

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبْوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً □ وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ □ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٤١) ترجمه: (٧)

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٤٢) ترجمه: (٨)

ص: ٢٧١

۱- مشرکان گفتند: «اگر خدا می خواست، نه ما و نه پدران ما، غیر او چیزی را پرستش نمی کردیم. و چیزی را بدون اجازه او حرام نمی ساختیم.» (آری)، کسانی که پیش از ایشان بودند نیز چنین کردند. ولی آیا پیامبران وظیفه ای جز ابلاغ آشکار دارند؟!

۲- ما در هر امتی رسولی برانگیختیم که: «خدای یکتا را پرستید. و از (پرستش) طاغوت اجتناب کنید.» خداوند گروهی از آنان را هـ_____دایت کرد. و گروهی از آن_____ان

ضلالتو گمراهی دامانشان را گرفت. پس در روی زمین بگردید و ببینید عاقبت تکذیب کنندگان چگونه بود!

۳- هر قدر بر هدایت آنها حریص باشی، (سودی ندارد. چرا که) خداوند کسی را که (به سبب اعمالش) گمراه ساخت، هدایت نمی کند. و آنها هیچ یآوری نخواهند داشت.

۴- آنها سوگندهای شدید به خدا یاد کردند که: «هرگز خداوند کسی را که می میرد، بر نمی انگیزد!» آری، (آنها در اشتباهند) این وعده قطعی خداست (که همه مردگان را برای جزا باز می گرداند). ولی بیشتر مردم نمی دانند.

۵- هدف این است که آنچه را در آن اختلاف می کردند، برای آنها روشن سازد. و کسانی که کافر شدند، بدانند که خود دروغ می گفتند.

۶- (رستخیز مردگان برای ما مشکل نیست. زیرا) وقتی چیزی را اراده می کنیم، سخن ما این است که می گوئیم: «موجود باش!» بی درنگ موجود می شود.

۷- کسانی که پس از آنکه مورد ستم واقع شدند، در راه خدا هجرت کردند، در این دنیا جایگاه (و مقام) شایسته ای به آنها

می دهیم. و پاداش آخرت، از آن هم مهم تر است اگر می دانستند.
۸- همان کسانی که صبر و استقامت پیشه کردند، و تنها بر پروردگارشان توکل می کنند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ □ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (۴۳) ترجمه: (۱)

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ □ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (۴۴) ترجمه: (۲)

أَقَامِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ (۴۵) ترجمه: (۳)

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلُبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ (۴۶) ترجمه: (۴)

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (۴۷) ترجمه: (۵)

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَتَّحُ ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ (۴۸) ترجمه: (۶)

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ (۴۹) ترجمه: (۷)

ص: ۲۷۲

۱- و پیش از تو، جز مردانی که به آنها وحی می کردیم، نفرستادیم. اگر نمی دانید، از آگاهان پرسید.

۲- تا از دلایل روشن و کتب (پیامبران پیشین) آگاه شوید و بر تو نیز، قرآن را نازل کردیم، تا آنچه را که به سوی مردم نازل شده است برای آنها روشن سازی. شاید اندیشه کنند.

۳- آیا کسانی که توطئه های شومی کردند از این ایمن گشتند که خدا آنها را در زمین فرو برد، و یا مجازات (الهی)، از آن جا که انتظارش را ندارند، به سراغشان آید؟!

۴- یا به هنگامی که (برای زندگی دنیا) در رفت و آمدند (عذاب خدا)، دامانشان را بگیرد در حالی که قادر به فرار نیستند؟!

۵- یا پس از هشدارهای خوف انگیز آنان را گرفتار سازد؟! چرا که پروردگار شما، رؤوف و مهربان است.

۶- آیا آنها مخلوقات خدا را ندیدند که سایه هایشان از راست و چپ حرکت دارند، در حالی که با خضوع برای خدا سجده می کنند؟!

۷- (نه تنها سایه ها، بلکه) تمام آنچه در آسمان ها و زمین از جنندگان وجود دارد، و همچنین فرشته گان، برای خدا سجده می کنند و تکبر نمی ورزند.

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾ ترجمه: (۱)

﴿ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ ﴿ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ ﴿ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴾ (۵۱) ترجمه: (۲)

وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا ﴿ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴾ (۵۲) ترجمه: (۳)

وَمَا بِكُمْ مِّنْ نُّعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ ﴿ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ ﴾ (۵۳) ترجمه: (۴)

ثُمَّ إِذَا كَسَفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴾ (۵۴) ترجمه: (۵)

ص: ۲۷۳

-
- ۱- آنها (تنها) از (عذاب) پروردگارشان، که حاکم بر آنهاست، خائفند. و آنچه را مأموریت دارند انجام می دهند.
  - ۲- خداوند فرمان داده: «دو معبود (برای خود) انتخاب نکنید. معبود (شما) تنها خدای یگانه است. فقط از (کیفر) من بترسید!»
  - ۳- آنچه در آسمانها و زمین است، از آن اوست. و دین خالص (نیز) همواره از آن او می باشد. آیا با این حال از غیر خداوند یگانه می ترسید؟!
  - ۴- آنچه از نعمتها دارید، همه از سوی خداست. و هنگامی که ناراحتی به شما رسد، فقط او را می خوانید.
  - ۵- (اما) هنگامی که ناراحتی و رنج را از شما برطرف ساخت، آنگاه گروهی از شما برای پروردگارشان همتا قائل می شوند.

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ □ فَتَمَتَّعُوا □ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (۵۵) ترجمه: (۱)

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ □ تَاللَّهِ لَتَسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ (۵۶) ترجمه: (۲)

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ شُبْحَانَهُ □ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ (۵۷) ترجمه: (۳)

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ (۵۸) ترجمه: (۴)

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ □ أَيَسِرُّكَ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ □ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (۵۹) ترجمه: (۵)

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ □ وَاللَّهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ □ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۶۰) ترجمه: (۶)

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى □ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً □ وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ (۶۱) ترجمه: (۷)

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ □ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ (۶۲) ترجمه: (۸)

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهَوَوْا وَإِنَّهُمْ لَيَوْمَ الْعَذَابِ أَلِيمٌ (۶۳) ترجمه: (۹)

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ □ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۶۴) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۷۴

۱- (بگذار) تا نعمتهایی را که به آنها داده ایم کفران کنند! (چند روزی از لذات دنیا) بهره گیرید، اما بزودی خواهید دانست (راه خطا پیموده اید)

۲- آنان برای بتهایی که هیچ گونه سود و زیانی از آنها سراغ ندارند، سهمی از آنچه به آنان روزی داده ایم قرار می دهند. به خدا سوگند، (در دادگاه قیامت)، از این افتراها که می بندید، بازپرسی خواهید شد!

۳- آنها (در پندار خود)، برای خداوند دخترانی قرار می دهند. - منزه است (از این که فرزندی داشته باشد) - در حالی که برای خودشان، آنچه را دوست دارند قاتل می شوند.

۴- و هنگامی که به یکی از آنها بشارت دهند دختر نصیب تو شده، صورتش (از فرط ناراحتی) سیاه می شود. و بشدت خشمگین می گردد.

۵- بخاطر بشارت بدی که به او داده شده، از قوم و قبیله خود پنهان می شود. (و نمی داند) آیا آن (دختر) را با قبول ننگ نگهدارد، یا (زنده) در خاک پنهانش کند؟! آگاه باشید که بد حکم می کنند!

۶- صفات زشت برای آنهاست که به سرای آخرت ایمان نمی آورند. و بهترین صفات برای خداست. و او توانا و حکیم است.

۷- و اگر خداوند مردم را بخاطر ظلمشان مجازات می کرد، جنبنده ای را بر روی زمین باقی نمی گذارد. ولی (مجازات) آنها

- را تا زمان معینی به تأخیر می اندازد. و هنگامی که اجلشان فرا رسد، نه ساعتی تأخیر می کنند، و نه ساعتی پیشی می گیرند.
- ۸- و آنها برای خدا چیزهایی [= دخترانی] اقرار می دهند که خودشان از آن کراهت دارند. با این حال زبانشان بدروغ می گوید که برای آنها پاداش نیک است! بی تردید برای آنان آتش است. و آنها از یشگامان (دوزخ) اند.
- ۹- به خدا سوگند، به سوی اُمتهای پیش از تو پیامبرانی فرستادیم. اما شیطان اعمال آنها را در نظرشان آراست. و امروز او ولی و سرپرستان است. و (در سرای آخرت) مجازات دردناکی برای آنهاست!
- ۱۰- ما این کتاب را بر تو نازل نکردیم مگر برای این که آنچه را در آن اختلاف کرده اند، برای آنها روشن کنی. و (این قرآن) مایه هدایت و رحمت است برای قومی که ایمان می آورند.

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (۶۵) ترجمه: (۱)

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُشَفِّئُكُمْ بِمَا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَوْثٍ وَدَمٍ لِّبُنَا خَالِصًا سَائِعًا لِلشَّارِبِينَ (۶۶) ترجمه: (۲)

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۶۷) ترجمه: (۳)

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ (۶۸) ترجمه: (۴)

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۶۹) ترجمه: (۵)

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ ۚ وَمِنْكُمْ مَن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ (۷۰) ترجمه: (۶)

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ ۚ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادَىٰ رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ ۚ أَفَبِعَنَمِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ (۷۱) ترجمه: (۷)

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ۚ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ (۷۲) ترجمه: (۸)

ص: ۲۷۵

۱- خداوند از آسمان، آبی فرو فرستاد. و زمین را، پس از آن که مرده بود، با آن حیات بخشید. در این، نشانه روشنی است برای گروهی که گوش شنوا دارند.

۲- و در آفرینش چهارپایان، برای شما (درسهایی) عبرتی است: از درون شکم آنها، از میان غذاهای هضم شده و خون، شیر خالص و گوارابه شما می نوشانیم.

۳- و از میوه های درختان خرما و انگور، مسکرات (ناپاک) و روزی خوب و پاکیزه می گیرید. در این، نشانه روشنی است برای گروهی که می اندیشند.

۴- و پروردگار تو، به زنبور عسل «وحی» [=الهام غریزی] نمود که: «از کوهها و درختان و داربستهایی که (مردم) می سازند، خانه هایی برگزین.

۵- سپس از تمام ثمرات (و شیره گلها) بخور و راههایی را که پروردگارت برای تو تعیین کرده است، براحتی بپیم. از درون (چینه دان) آنها، نوشیدنی با رنگهای مختلف خارج می شود که در آن، شفا و درمانی برای مردم است. به یقین در این امر، نشانه روشنی است برای گروهی که فکر می کنند.

۶- خداوند شما را آفرید. سپس شما را می میراند. بعضی از شما به نامطلوب ترین (مراحل) عمر می رسند، که بعد از آگاهی، چیزی نمی دانند (و همه چیز را فراموش می کنند). خداوند دانا و تواناست.

۷- خداوند بعضی از شما را بر بعضی دیگر از نظر روزی برتری داد (چرا که تلاشهایتان متفاوت است). ولی کسانی که برتری

داده شده اند، حاضر نیستند از روزی خود به بردگانشان بدهند تا همگی در آن مساوی گردند. آیا آنان نعمت خدا را انکار می نمایند (که شکر او را ادا نمی کنند)؟!

۸- خداوند برای شما از جنس خودتان همسرانی قرارداد. و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوه هایی به وجود آورد. و از نعمت های پاکیزه به شما روزی داد. آیا به باطل ایمان می آورند، و نعمت خدا را انکار می کنند؟!

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ (۷۳) ترجمه: (۱)

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ □ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (۷۴) ترجمه: (۲)

□ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا □ هَلْ يَسْتَوُونَ □ الْحَمْدُ لِلَّهِ □ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۷۵) ترجمه: (۳)

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ □ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ □ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۷۶) ترجمه: (۴)

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ □ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۷۷) ترجمه: (۵)

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِّنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ □ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۷۸) ترجمه: (۶)

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۷۹) ترجمه: (۷)

ص: ۲۷۶

۱- و آنها غیر از خدا، موجوداتی را می پرستند که هیچ رزقی را برای آنان از آسمانها و زمین در اختیار ندارند. و توان آن را نیز ندارند.

۲- پس، برای خدا امثال (و شبیه) قائل نشوید. زیرا خدا می داند، و شما نمی دانید.

۳- خداوند مثالی زده: برده مملوکی را که قادر بر هیچ چیز نیست. و شخص (آزاد و با ایمانی) را که از جانب خود، رزقی نیکو به او بخشیده ایم، و او پنهان و آشکار از آن، انفاق می کند. آیا آنها یکسانند؟! ستایش مخصوص خداست. ولی اکثر آنها نمی دانند.

۴- خداوند مثالی (دیگر) زده است: دو نفر را، که یکی از آن دو، گنگ مادر زاد است. و قادر بر هیچ کاری نیست. و سربار صاحبش می باشد. او را در پی هر چیز می فرستد، کاری از پیش نمی برد. آیا او، با کسی که امر به عدل و داد می کند، و بر راهی راست قرار دارد، برابر است؟!

۵- غیب آسمانها و زمین، مخصوص خداست (و او همه را می داند). و امر قیامت (به قدری نزدیکو آسان است) درست همانند چشم برهم زدن، و یا از آن هم نزدیکتر. چرا که خدا بر هر چیزی تواناست.

۶- و خداوند شما را از شکم مادرانتان خارج نمود در حالی که هیچ چیز نمی دانستید. و برای شما، گوش و چشم و عقل قرار داد، تا شکر به جا آورید.

۷- آیا آنها به پرندگان که بر فراز آسمان نگه داشته شده اند، نظر نیفکندند؟ هیچ کس جز خدا آنها را نگاه نمی دارد. در این امر، نشانه هایی (از عظمت و قدرت خدا) است برای کسانی که ایمان می آورند.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ □ وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَانًا وَمَتَاعًا إِلَى حِينٍ (٨٠) ترجمه: (١)

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ □ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ (٨١) ترجمه: (٢)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٨٢) ترجمه: (٣)

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ (٨٣) ترجمه: (٤)

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ (٨٤) ترجمه: (٥)

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفِّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (٨٥) ترجمه: (٦)

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِنْ دُونِكَ □ فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ (٨٦) ترجمه: (٧)

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ □ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٨٧) ترجمه: (٨)

ص: ٢٧٧

١- و خدا برای شما از خانه هایتان محل سکونت (و آرامش) قرار داد. و از پوست چهارپایان نیز برای شما خانه هایی [= خیمه هایی] قرار داد که روز کوچ کردن و روز اقامتتان، به آسانی می توانید آنها را جا به جا کنید. و از پشم ها و کرک ها و موهای آنها، برای شما وسایل زندگی تا زمان معینی قرار داد.

٢- و (نیز) خداوند از آنچه آفریده است سایه هایی برای شما قرار داده. و از کوهها پناهگاههایی. و برای شما پوشش هایی آفریده، که شما را از گرما (و سرما) حفظ می کند. و پوشش هایی که به هنگام جنگ، حافظ شماست. این گونه نعمتش را بر شما کامل می کند، شاید تسلیم (فرمان او) شوید.

٣- (با این همه)، اگر روی برتابند، (نگران مباش). وظیفه تو تنها ابلاغ آشکار است.

٤- آنها نعمت خدا را می شناسند. سپس آن را انکار می کنند. و اکثرشان کافرند.

٥- (به خاطر بیایور) روزی را که از هر امتی گواهی (بر آنان) بر می انگیزیم. سپس به آنان که کفر ورزیدند، اجازه (سخن گفتن) داده نمی شود. (بلکه اعضای آنها گواهی می دهند). و اجازه عذرخواهی و تقاضای عفو نیز به آنان نمی دهند.

٦- و هنگامی که ستمکاران عذاب را ببینند، دیگر نه از مجازاتشان کاسته می شود، و نه مهلت داده می شوند.

٧- و هنگامی که مشرکان معبودهایی را که همتای خدا قرار دادند می بینند، می گویند: «پروردگارا! اینها همتایانی هستند که ما به جای تو، آنها را می خواندیم (و پرستش می کردیم)». در این هنگام، معبودان به آنها می گویند: «شما دروغگو هستید! (شما هوای نفس خود را پرستش می کردید).»

۸- و در آن روز، آنها (ناگزیر) در پیشگاه خدا تسلیم می شوند. و آنچه را (نسبت به خدا) دروغ می بستند، از نظرشان گم و نابود می شود.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ (۸۸) ترجمه: (۱)

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ ۖ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ ۖ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ (۸۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ ۖ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۹۰) ترجمه: (۳)

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ ۖ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا ۖ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ (۹۱) ترجمه: (۴)

وَلَمَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزَلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ ۖ إِنَّمَا يَبُلُوكُمْ اللَّهُ بِهِ ۖ وَلِيُبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (۹۲) ترجمه: (۵)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۖ وَلَتَسْأَلَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۹۳) ترجمه: (۶)

ص: ۲۷۸

- ۱- کسانی که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا باز داشتند، بخاطر فسادى که مى کردند، عذابى بر عذابشان مى افزاییم.
- ۲- (به یاد آور) روزى را که از هر امتى، گواهى از خودشان بر آنها بر مى انگیزیم. و تو را گواه بر آنان قرار مى دهیم. و این کتاب را که بیانگر همه چیز، و مایه هدایت و رحمت و بشارت برای مسلمانان است، بر تو نازل کردیم.
- ۳- خداوند به عدل و احسان فرمان مى دهد و (همچنین) به بخشش به نزدیکان. و از فحشا و منکر و ستم، نهى مى کند. خداوند به شما اندرز مى دهد، شاید متذکر شوید.
- ۴- و هنگامى که با خدا عهد بستید، به عهد او وفا کنید. و سوگندها را بعد از محکم ساختن نشکنید، در حالى که خدا را ضامن بر (سوگند) خود قرار داده اید. به یقین خداوند از آنچه انجام مى دهید، آگاه است.
- ۵- همانند آن زن (سبک مغز) نباشید که پشمهای تاییده خود را، پس از استحکام، وا مى تابد! درحالی که سوگندها (و پیمان) خود را وسیله خیانت و فساد در میان خود قرار مى دهید. بخاطر این که گروهى، جمعیتشان از گروه دیگر بیشتر است (و کثرت دشمن را بهانه اى برای شکستن بیعت با پیامبر مى شمرد). خدا شما را با این وسیله مى آزماید. و به یقین روز قیامت، آنچه را در آن اختلاف داشتید، برای شما روشن مى سازد.
- ۶- و اگر خدا مى خواست، شما را (به اجبار) امت واحدی قرار مى داد. ولى خدا هر کس را بخواهد (و شایسته باشد) گمراه، و هر کس را بخواهد (و لایق باشد) هدایت مى کند. و به یقین شما از آنچه انجام مى دادید، بازپرسى خواهید شد.

وَلَمَّا تَتَجَدَّذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلْنَا بَيْنَكُمْ فَتْرًا قَدِمَ بَعْدَ تَبْوَتِهَا وَتَذَوُّقِهَا الشُّوَاءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ ۖ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۹۴)
ترجمه: (۱)

وَلَا تَسْتُرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ تَمَنَّا قَلِيلًا ۖ إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (۹۵) ترجمه: (۲)

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ ۖ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ ۖ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۹۶) ترجمه: (۳)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۹۷) ترجمه: (۴)

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (۹۸) ترجمه: (۵)

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۹۹) ترجمه: (۶)

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ (۱۰۰) ترجمه: (۷)

وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنزِّلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ ۖ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۱۰۱) ترجمه: (۸)

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ (۱۰۲) ترجمه: (۹)

ص: ۲۷۹

- ۱- سوگندهایتان را وسیله فساد و خیانت در میان خود قرار ندهید، مبادا گامی بعد از ثابت گشتن (بر ایمان) متزلزل شود. و بخاطر بازداشتن (مردم) از راه خدا، آثار سوء آن را بچشید! و برای شما، عذاب عظیمی خواهد بود!
- ۲- و (هرگز) پیمان الهی را با بهای کمی مبادله نکنید (که هر بهایی در برابر آن ناچیز است). آنچه نزد خداست، برای شما بهتر است اگر می دانستید.
- ۳- آنچه نزد شماست از میان می رود. و آنچه نزد خداست باقی می ماند. و به یقین به کسانی که صبر و استقامت پیشه کنند، مطابق بهترین اعمالی که انجام می دادند پاداش خواهیم داد.
- ۴- هر کس کار شایسته ای انجام دهد، خواه مرد باشد یا زن، در حالی که مؤمن است، به طور مسلم او را حیات پاکیزه ای می بخشیم. و پاداش آنها را مطابق بهترین اعمالی که انجام می دادند، خواهیم داد.
- ۵- هنگامی که قرآن می خوانی، از شرّ شیطان رانده شده (از درگاه خدا)، به خدا پناه بر (و بر او توکل کن).
- ۶- زیرا او، بر کسانی که ایمان دارند و بر پروردگارشان توکل می کنند، سلطه ای ندارد.
- ۷- سلطه او تنها بر کسانی است که او را سرپرست خود قرار داده اند، و کسانی که او را شریک (خدا در اطاعت و بندگی) قرار می دهند (و به فرمان شیطان گردن می نهند).
- ۸- و هنگامی که آیه ای را به آیه دیگر مبدل کنیم (و حکمی را نسخ نماییم) - و خدا بهتر می داند چه حکمی را نازل کند - آنها می گویند: «تو (بر خدا) افترا می بندی!» اما اکثر آنها (حقیقت را) نمی دانند.

۹- بگو: «روح القدس آن را از جانب پروردگارت بحق نازل کرده، تا افراد با ایمان را ثابت قدم گردانند. و هدایتو بشارتی باشد برای عموم مسلمانان.»

وَلَقَدْ نَعَلِمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّلسَّانِ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِي وَيَهْدِي عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ (۱۰۳) ترجمه: (۱)

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۰۴) ترجمه: (۲)

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۳)

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَيْدًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۰۶) ترجمه: (۴)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (۱۰۷) ترجمه: (۵)

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَعِبَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (۱۰۸) ترجمه: (۶)

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۱۰۹) ترجمه: (۷)

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۱۰) ترجمه: (۸)

ص: ۲۸۰

۱- ما می دانیم که آنها می گویند: «(این آیات را) انسانی به او تعلیم می دهد.» در حالی که زبان کسی که اینها را به او نسبت می دهند عجمی است. ولی این (قرآن)، زبان عربی آشکار است.

۲- به یقین، کسانی که به آیات الهی ایمان نمی آورند، خدا آنها را هدایت نمی کند. و برای آنان عذاب دردناکی است.

۳- تنها کسانی (به خدا) دروغ می بندند که به آیات خدا ایمان ندارند. (آری،) دروغگویان (واقعی) آنها هستند.

۴- کسانی که بعد از ایمانشان، به خدا کافر شوند (مجازات می شوند) - بجز آنها که تحت فشار واقع شده اند در حالی که قلبشان با ایمان، آرام است - آری، آنها که سینه خود را برای پذیرش کفر گشوده اند، غضب خدا بر آنهاست. و عذاب عظیمی در انتظارشان!

۵- این بخاطر آن است که زندگی پست دنیا را بر آخرت ترجیح دادند. و خداوند افراد بی ایمان (لجوج) را هدایت نمی کند.

۶- آنها کسانی هستند که (بر اثر فزونی گناه)، خدا بر دلها و گوش و چشمانشان مهر نهاده. (به همین دلیل نمی فهمند،) و غافلان (واقعی) همانها هستند.

۷- بی تردید آنها در آخرت زیانکارند.

۸- اما پروردگار تو نسبت به کسانی که بعد از فریب خوردن، (به ایمان بازگشتند و) هجرت کردند. سپس جهاد نمودند و (در راه خدا) استقامت ورزیدند. پروردگارت، پس از این (امور)، آمرزنده و مهربان است.

□ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۱)

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَوْمِيَّ كَانَتْ آمِنَهُ مُطْمَئِنِّتَةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ (۱۱۲) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ (۱۱۳) ترجمه: (۳)

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (۱۱۴) ترجمه: (۴)

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالسَّيِّئَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمِمَّا أَهْلًا لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ □ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بِيَاعٍ وَلَمَّا عَادَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۱۵) ترجمه: (۵)

وَلَمَّا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتَكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ □ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ (۱۱۶) ترجمه: (۶)

مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۱۷) ترجمه: (۷)

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ □ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (۱۱۸) ترجمه: (۸)

ص: ۲۸۱

۱- (به یاد آور) روزی را که هر کس (در فکر خویشتن است. و تنها) به دفاع از خود برمی خیزد. و نتیجه اعمال هر کسی، بی کم و کاست، به او داده می شود. و به آنها ستم نخواهد شد.

۲- خداوند (برای آنان که کفران نعمت می کنند)، مثلی زده است: سرزمینی که امن و آرام بود. و همواره روزیش از هر جا می رسید. اما نعمتهای خدا را ناسپاسی کردند. و خداوند بخاطر اعمالی که انجام می دادند، لباس گرسنگی و ترس را بر آنها پوشانید.

۳- پیامبری از خودشان به سراغ آنها آمد، ولی او را تکذیب کردند. از این رو عذاب الهی آنها را فراگرفت در حالی که ستمکار بودند.

۴- پس، از نعمت های حلال و پاکیزه ای که خدا به شما روزی داده است بخورید. و شکر نعمت خدا را به جا آورید اگر او را می پرستید.

۵- خداوند، تنها مردار، خون، گوشت خوگو حیوانی که با نام غیر خدا ذبح شده، بر شما حرام کرده است. اما کسی که ناچار شود، در صورتی که ستمکار و متجاوز نباشد، (خدا او را می بخشد. چرا که) خدا آمرزنده و مهربان است.

۶- بخاطر دروغی که بر زبانتان جاری می شود نگویید: «این حلال است و آن حرام»، تا بر خدا افترا ببندید. به یقین کسانی که به خدا افترا می بندند، رستگار نخواهند شد!

۷- بهره کمی است (که در این دنیا نصیبشان می شود). و عذاب دردناکی در انتظار آنان است!

۸- چیزهایی را که پیش از این برای تو شرح داده ایم، بر یهود حرام کردیم. ما به آنها ستم نکردیم، امّا آنها بودند که به خودشان ستم می کردند.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوَاءَ بِجَهَائِهِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۱۹) ترجمه: (۱)

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۲۰) ترجمه: (۲)

شَاكِرًا لِنِعْمِهِ □ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۱۲۱) ترجمه: (۳)

وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً □ وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ (۱۲۲) ترجمه: (۴)

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا □ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۲۳) ترجمه: (۵)

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ □ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۲۴) ترجمه: (۶)

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ □ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ □ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ □ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (۱۲۵) ترجمه: (۷)

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ □ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ (۱۲۶) ترجمه: (۸)

وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ □ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ (۱۲۷) ترجمه: (۹)

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ (۱۲۸) ترجمه: (۱۰)

۱۷. سوره الإسراء

آشنایی با سوره

۱۷- اسراء [حرکت شبانه]

آغاز سوره اشاره به حرکت و سیر شبانه پیامبر از مکه تا مسجد الاقصی به قدرت الهی شده است. این حرکت، مقدمه معراج بزرگ پیامبر به آسمانها بود و رمزی از حرکت صعودی انسان در مسیر تکامل. نام دیگر این سوره «سبحان» است. سرگذشت بنی اسرائیل و ضعف و قوت و پیروزی و شکست آنان، به عنوان مایه عبرتی برای مسلمانان در این سوره بیان شده است. به همین علت، نام دیگر این سوره، «بنی اسرائیل» است. در این سوره چند نکته اخلاقی (اخلاق خانواده و اجتماع) هم مطرح شده است. بهانه گیری های مشرکین در نپذیرفتن دعوت قرآن در بخش پایانی سوره بیان گشته است. سوره اسراء، ۱۱۱ آیه دارد و در مکه در حدود سال ۸ بعثت نازل شده است.

سوره الإسراء با ترجمه

صوت

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا
□ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (۱) ترجمه: (۱۱)

وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكَيْلًا (۲) ترجمه: (۱۲)

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ □ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا (۳) ترجمه: (۱۳)

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقًا كَبِيرًا (۴) ترجمه: (۱۴)

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولَى بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ □ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا (۵) ترجمه: (۱۵)

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا (۶) ترجمه: (۱۶)

إِن أَحْسَبْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ □ وَإِن أَسَأْتُمْ فَلَهَا □ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيُسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَلِيُتَبَّرُوا مَا عَلَوُا تَتْبِيرًا (۷) ترجمه: (۱۷)

ص: ۲۸۲

۱- امیاً پروردگارت نسبت به آنها که از روی جهالت، کار بدی انجام داده اند، سپس توبه کرده و در مقام جبران و اصلاح برآمده اند، پروردگارت بعد از آن آمرزنده و مهربان است.

۲- ابراهیم (به تنهایی) امّتی بود مطیع فرمان خدا. خالی از هر گونه انحراف. و از مشرکان نبود.

۳- شکر گزار نعمتهای او بود. خدا او را برگزید. و به راهی راست هدایت نمود.

۴- ما در دنیا به او پاداش نیکویی دادیم. و در آخرت از صالحان است.

۵- سپس به تو وحی فرستادیم که از آیین ابراهیم - که ایمانی خالص داشتو از مشرکان نبود - پیروی کن.

۶- (تحریمهای) روز شنبه (برای یهود) یک مجازات بود، که در آن هم اختلاف کردند. و پروردگارت روز قیامت، در آنچه اختلاف داشتند، میان آنها داوری می کند.

۷- با حکمت و اندرز نیکو، به راه پروردگارت دعوت نما. و با آنها به روشی که نیکوتر است، استدلال و مناظره کن. پروردگارت، از هر کسی بهتر می داند چه کسی از راه او گمراه شده است. و او هدایت یافتگان را بهتر می شناسد.

۸- و هر گاه خواستید مجازات کنید، تنها همان گونه که به شما تعدی شده کیفر دهید. و اگر شکیبایی کنید، این کار برای شکیبایان بهتر است.

۹- شکیبایی کن، و شکیبایی تو فقط برای خدا (و به توفیق خدا) باشد. و بخاطر (کارهای) آنها، اندوهگین و (دلسرد) مشو. و

از توطئه های آنها، در تنگنا قرار مگیر.

۱۰- زیرا خداوند با کسانی است که تقوا پیشه کرده اند، و کسانی که نیکوکارند.

۱۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* پاک و منزّه است آن کس که بنده اش را در یک شب، از مسجدالحرام به مسجدالاقصی

- که گرداگردش را پربرکت ساخته ایم - برد، تا برخی از نشانه های خود را به او ارائه دهیم. چرا که او شنوا و بیناست.

۱۲- ما به موسی کتاب آسمانی دادیم. و آن را وسیله هدایت بنی اسرائیل ساختیم. (و گفتیم:) غیر مرا تکیه گاه خود قرار ندهید.

۱۳- ای فرزندان کسانی که با نوح (بر کشتی) سوار کردیم! او بنده شکرگزار بود. (شما هم مانند او باشید، تا نجات یابید.)

۱۴- ما به بنی اسرائیل در کتاب آسمانی اعلام کردیم که دو بار در زمین فساد خواهید کرد، و برتری جویی بزرگی خواهید نمود.

۱۵- هنگامی که نخستین وعده فرارسد، گروهی از بندگان پیکار جوی خود را بر ضدّ شما بر می انگیزیم تا (شما را سخت در هم کوبند. حتی برای به دست آوردن مجرمان)، درون خانه ها را جستجو کنند. و این وعده ای است قطعی.

۱۶- سپس شما را بار دیگر بر آنها چیره می کنیم. و شما را بوسیله اموال و فرزندان کمک خواهیم کرد. و نفرات شما را بیشتر (از دشمن) قرار می دهیم.

۱۷- (و به آنها گفتیم:) اگر نیکی کنید، به خودتان نیکی می کنید. و اگر بدی کنید باز هم به خود می کنید. و هنگامی که وعده آخر فرارسد، (آنچنان دشمن بر شما سخت خواهد گرفت که) آثار غم و اندوه در چهره شما ظاهر می شود. و آنها داخل مسجد (الاقصی) می شوند همان گونه که بار اول وارد شدند. و آنچه را زیر سلطه (خود) می گیرند، درهم کوبیده و نابود می کنند.

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُم ۖ وَإِنْ عُدتُمْ عُدنَا ۖ وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا (۸) ترجمه: (۱)

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا (۹) ترجمه: (۲)

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (۱۰) ترجمه: (۳)

وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ ۖ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا (۱۱) ترجمه: (۴)

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ ۖ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عِيدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابِ ۖ وَكُلَّ شَيْءٍ فَضَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا (۱۲) ترجمه: (۵)

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا (۱۳) ترجمه: (۶)

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا (۱۴) ترجمه: (۷)

مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۖ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا (۱۵) ترجمه: (۸)

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَوْمًا أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاَهَا تَدْمِيرًا (۱۶) ترجمه: (۹)

وَكَم أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ □ وَكَفَى بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا (۱۷) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۸۳

- ۱- امید است پروردگارتان بر شما رحمت آورد. و اگر برگردید، ما هم باز می گردیم. و جهنم را برای کافران، زندان سختی قرار دادیم.
- ۲- این قرآن، به راهی که استوارترین راههاست، هدایت می کند. و به مؤمنانی که کارهای شایسته انجام می دهند، بشارت می دهد که برای آنها پاداش بزرگی است.
- ۳- و این که آنها که به سرای دیگر ایمان نمی آورند، عذاب دردناکی برای آنان آماده ساخته ایم.
- ۴- انسان (بر اثر شتابزدگی)، بدیها را طلب می کند آن گونه که نیکيها را می طلبد. و انسان، همیشه عجول بوده است!
- ۵- ما شب و روز را دو نشانه (عظمت و رحمت خود) قرار دادیم. سپس نشانه شب را محو کرده، و نشانه روز را روشنی بخش ساختیم تا (در پرتو آن)، فضل پروردگارتان را بطلیبید (و به تلاش برای زندگی برخیزید)، و عدد سالها و حساب را بدانید. و هر چیزی را بطور مشخص (و آشکاره) بیان کردیم.
- ۶- و هر انسانی، اعمالش را بر گردنش آویخته ایم. و روز قیامت، نامه (اعمالش را) برای او بیرون می آوریم که آن را در برابر خود، گشوده می بیند.
- ۷- (و به او می گوئیم): نامه (اعمال) خود را بخوان، کافی است که امروز، خود حسابرس خویش باشی!
- ۸- هر کس هدایت شود، به نفع خود هدایت می یابد. و آن کس که گمراه گردد، به زیان خود گمراه می شود. و هیچ گنهکاری بار گناه دیگری را به دوش نمی کشد. و ما هرگز (قومی را) مجازات نخواهیم کرد، مگر آن که پیامبری مبعوث کنیم. (تا وظایفشان را بیان کند).
- ۹- و هنگامی که بخواهیم شهر و دیاری را هلاک کنیم، نخست اوامر خود را برای «مترفین» [= ثروتمندان مست ثروت] آن جا، بیان می داریم، سپس هنگامی که به مخالفت برخاستند و استحقاق مجازات یافتند، آنها را به شدت در هم می کوبیم.
- ۱۰- چه بسیار اقوامی را که بعد از نوح، می زیستند (طبق همین سنت) هلاک کردیم. و کافی است که پروردگارت نسبت به گناهان بندگانش آگاه، و بیناست.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا (۱۸) ترجمه: (۱)

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا (۱۹) ترجمه: (۲)

كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ □ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا (۲۰) ترجمه: (۳)

انظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ □ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا (۲۱) ترجمه: (۴)

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُعَدَّ مَذْمُومًا مَّخْذُومًا (۲۲) ترجمه: (۵)

□ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا □ إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَوْفٌ وَلَا تَنْهَهِمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا (۲۳) ترجمه: (۶)

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا (۲۴) ترجمه: (۷)

رَبُّكُمْ أَغْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ □ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلأَوَّابِينَ غَفُورًا (۲۵) ترجمه: (۸)

وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا (۲۶) ترجمه: (۹)

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ □ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا (۲۷) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۸۴

۱- هر کس که (تنها) زندگی زودگذر (دنیا) را می‌طلبد، آن مقدار را که بخواهیم به هر کس اراده کنیم، می‌دهیم. سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد، که در آتش سوزانش می‌سوزد در حالی که نکوهیده و رانده (درگاه خدا) است.

۲- و هر کس که سرای آخرت را بطلبد، و برای آن سعی و کوشش کند، در حالی که ایمان داشته باشد، چنین کسانی سعی و تلاش آنها، (از سوی خدا) پاداش داده خواهد شد.

۳- هر یک از این دو گروه را (به اندازه شایستگی آنها) از عطای پروردگارت، بهره و کمک می‌دهیم. و عطای پروردگارت هرگز (از کسی) منع نشده است.

۴- بین چگونه بعضی را (در دنیا بخاطر تلاششان) بر بعضی دیگر برتری بخشیده ایم. درجات آخرت مهم تر و برتریهایش، (از این هم) بیشتر است.

۵- هرگز معبود دیگری را با خدا قرار مده، که نکوهیدهو بی یار و یاور خواهی ماند.

۶- و پروردگارت فرمان داده: جز او را نپرستید. و به پدر و مادر نیکی کنید. هر گاه یکی از آن دو، یا هر دو، نزد تو به سنّ پیری رسند، کمترین اهانتی به آنها روا مدار. و بر آنها فریاد مزن. و گفتار (لطیف و سنجیده و) بزرگوارانه به آنها بگو.

۷- و پر و بال تواضع خویش را از روی محبت و لطف، در برابر آنان فرود آر. و بگو: «پروردگارا! همان گونه که آنها مرا در کودکی تربیت کردند، مشمول رحمتشان قرار ده.»

۸- پروردگار شما از درون دلهایتان آگاهتر است. (هرگاه لغزشی در این زمینه داشتید) اگر صالح باشید (و جبران کنید) او بازگشت کنندگان را می‌آمزد.

۹- و حقّ خویشاوندان را بپرداز، و (همچنین حقّ) مستمند و وامانده در راه را. و هرگز اسراف و تبذیر مکن،

۱۰- چرا که تبذیرکنندگان، برادران شیاطینند. و شیطان در برابر پروردگارش، بسیار ناسپاس بود.

وَأِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْنِعَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا (۲۸) ترجمه: (۱)

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا (۲۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۗ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا (۳۰) ترجمه: (۳)

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ ۗ نَّحْنُ نَزُفُّهُمْ وَاِيَّاكُمْ ۗ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا (۳۱) ترجمه: (۴)

وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزَا ۗ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا (۳۲) ترجمه: (۵)

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ۗ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ ۗ إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا (۳۳)

ترجمه: (۶)

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۗ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۗ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا (۳۴) ترجمه: (۷)

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۗ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا (۳۵) ترجمه: (۸)

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۗ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (۳۶) ترجمه: (۹)

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۗ إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا (۳۷) ترجمه: (۱۰)

كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا (۳۸) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۸۵

۱- و هر گاه از آنان [= مستمندان] روی برتابی، و انتظار رحمت (و نعمت) پروردگارت را داشته باشی، (تا توانایی یابی و به آنها کمک کنی) با گفتار نرم و آمیخته با لطف با آنها سخن بگو.

۲- هرگز دستت را بر گردن بسته مگذار، (و ترک انفاق و بخشش منما) و بیش از حد (نیز) دست خود را مگشای، که مورد سرزنش قرار گیری و از کار فرومانی.

۳- به یقین، پروردگارت روزی را برای هر کس بخواهد، گشاده یا محدود می دارد. به یقین او نسبت به بندگانش، آگاه و بیناست.

۴- و فرزندان را از ترس فقر، به قتل نرسانید. ما آنها و شما را روزی می دهیم. به یقین کشتن آنها گناه بزرگی است!

۵- و نزدیک زنا نشوید، که کار بسیار زشت، و راه بدی است!

۶- و کسی را که خداوند خونس را حرام شمرده، جز بحق به قتل نرسانید. و آن کس که مظلوم کشته شده، برای ولیش سلطه (و حق قصاص) قرار دادیم. اما در قتل زیاده روی نکند، چرا که او مورد حمایت است.

۷- و به مال یتیم، جز به بهترین طریق نزدیک نشوید، تا به سر حد بلوغ رسد. و به عهد (خود) وفا کنید، که از عهد سؤال

می شود.

۸- و هنگامی که (چیزی را برای معامله) پیمانہ می کنید، حقّ پیمانہ را ادا نمایید، و با ترازوی درست وزن کنید. این (کار) بهتر، و عاقبتش نیکوتر است.

۹- از آنچه به آن آگاهی نداری، پیروی مکن. چرا که گوش و چشم و دل، همه مسؤولند.

۱۰- و بر زمین، با تکبر راه مرو. تو هرگز نمی توانی زمین را بشکافی، و طول قامتت هرگز به کوهها نمی رسد.

۱۱- همه اینها گناہش نزد پروردگار تو ناپسند است.

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمِ □ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَلْقَى فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا (۳۹) ترجمه: (۱)

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا □ إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا (۴۰) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا (۴۱) ترجمه: (۳)

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَأَبْتَعُوا إِلَيَّ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا (۴۲) ترجمه: (۴)

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوهًا كَبِيرًا (۴۳) ترجمه: (۵)

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ □ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ □ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا (۴۴) ترجمه: (۶)

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا (۴۵) ترجمه: (۷)

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا □ وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَخِـدَهُ وَلَوْأَ عَلَى أَدْبَانِهِمْ نُفُورًا (۴۶) ترجمه: (۸)

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَى إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَشْحُورًا (۴۷) ترجمه: (۹)

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا (۴۸) ترجمه: (۱۰)

وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا (۴۹) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۸۶

۱- این (احکام)، از حکمت‌هایی است که پروردگارت به تو وحی فرستاده. و هرگز معبود دیگری با خدا قرار مده، که در جهنم افکنده می شوی، در حالی که سرزنش شده، و رانده (درگاه خدا) خواهی بود.

۲- آیا پروردگارتان پسران را مخصوص شما ساخته، و خودش دخترانی از فرشتگان برگزیده است؟! شما سخن بزرگ (و بسیار ناروایی) می گوید!

۳- ما در این قرآن، حقایق را به صورت های گوناگون بیان کردیم تا متذکر شوند. ولی (کوردلان)، جز بر نفرتشان نمی افزاید.

۴- بگو: «اگر آنچنان که آنها می گویند با او خدایانی بود، در این صورت، (خدایان) سعی می کردند راهی به سوی (خداوند) صاحب عرش پیدا کنند (و بر او غالب شوند).»

۵- او منزّه و برتر است از آنچه آنها می گویند. بسیار برتر و والاتر!

۶- آسمانهای هفتگانه و زمین و کسانی که در آنها هستند، همه تسبیح او می گویند. و هیچ موجودی نیست، جز آنکه،

تسیحو حمد او می گوید. ولی شما تسبیح آنها را نمی فهمید. او دارای حلم و آمرزنده است.

۷- و هنگامی که قرآن می خوانی، میان تو و آنها که به آخرت ایمان نمی آورند، حجاب ناپیدایی قرار می دهیم.

۸- و بر دل‌هایشان (به سبب بی ایمانی و لجابت) پوششهایی می نهیم، تا آن را نفهمند. و در گوش‌هایشان سنگینی قرار می دهیم. و هنگامی که پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد می کنی، آنها با حال نفرت پشت می کنند و از توری بر می گردانند.

۹- هنگامی که به سخنان تو گوش فرا می دهند، ما بهتر می دانیم برای چه گوش فرا می دهند. (و همچنین) در آن هنگام که با هم نجوا می کنند. آنگاه که ستمکاران می گویند: «شما تنها از مردی افسون شده، پیروی می کنید.»

۱۰- بین چگونه برای تو مثلها زدند. در نتیجه گمراه شدند، و نمی توانند راه حق را پیدا کنند.

۱۱- و گفتند: «آیا هنگامی که ما، استخوان‌های پوسیده و پراکنده ای شدیم، دگر بار با آفرینش تازه ای برانگیخته خواهیم

شد؟!»

□ قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا (۵۰) ترجمه: (۱)

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ □ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا □ قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ □ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ □ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا (۵۱) ترجمه: (۲)

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا (۵۲) ترجمه: (۳)

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ □ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ □ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا (۵۳) ترجمه: (۴)

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ □ إِنَّ يَشَأُ يُوحَمِكُمْ أَوْ إِنْ يَشَأُ يُعَذِّبْكُمْ □ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا (۵۴) ترجمه: (۵)

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ □ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا (۵۵) ترجمه: (۶)

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضَّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا (۵۶) ترجمه: (۷)

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ □ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا (۵۷) ترجمه: (۸)

وَإِنْ مِّنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا □ كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا (۵۸) ترجمه: (۹)

ص: ۲۸۷

۱- بگو: «شما سنگ باشید یا آهن،

۲- یا هر مخلوقی که در نظر شما، بزرگ است، (باز خدا قادر است شما را به زندگی مجدد بازگرداند)». آنها بزودی می گویند: «چه کسی ما را باز می گرداند؟! بگو: «همان کسی که نخستین بار شما را آفرید». آنان سر خود را (از روی تعجب و انکار)، به سوی تو خم می کنند و می گویند: «در چه زمانی خواهد بود؟! بگو: «شاید نزدیک باشد!

۳- همان روز که شما را (از قبرهایتان) فرا می خواند. شما هم اجابت می کنید در حالی که حمد او را می گویند. و می پندارید تنها مدت کوتاهی (در جهان برزخ) درنگ کرده اید.»

۴- به، بندگانم بگو: «سخنی بگویند که بهترین (سخن) باشد.» چرا که شیطان (به وسیله سخنان ناروا) میان آنها فتنه و فساد می کند. زیرا (همیشه) شیطان دشمن آشکاری برای انسان بوده است.

۵- پروردگار شما، از (ثبات و اعمال) شما آگاهتر است. اگر بخواهد (و شایسته باشید)، شما را مشمول رحمت خود می سازد. و اگر بخواهد، مجازات می کند. و ما تو را بعنوان مأمور بر آنان نفرستاده ایم (که آنان را مجبور به ایمان کنی).

۶- پروردگار تو، از (حال همه) کسانی که در آسمانها و زمین هستند، آگاهتر است. و (اگر تو را بر دیگران برتری دادیم، به خاطر شایستگی توست). ما بعضی از پیامبران را بر بعضی دیگر برتری دادیم. و به داود، «زبور» بخشیدیم.

۷- بگو: «کسانی را که غیر از او (معبود خود) می پندارید، بخوانید! آنها نه می توانند زبانی را از شما برطرف سازند، و نه هیچ

تغییری در آن ایجاد کنند.»

- ۸- کسانی را که آنان (به عنوان معبود) می خوانند، خودشان وسیله ای (برای تقرّب) به پروردگارشان می جویند، وسیله ای هر چه نزدیکتر. و به رحمت او امیدوارند. و از عذاب او می ترسند. چرا که عذاب پروردگارت، همواره هراسناک است!
- ۹- هیچ شهر و آبادی نیست مگر این که آن را پیش از روز قیامت هلاک می کنیم. یا (اگر گناهکارند،) به عذاب شدیدی گرفتارشان خواهیم ساخت. این، در کتاب (علم الهی) ثبت شده است.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوْلُونَ □ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا □ وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا (۵۹)
ترجمه: (۱)

وَإِذْ قُلْنَا لِمَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ □ وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ □ وَنُحَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا (۶۰) ترجمه: (۲)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا (۶۱) ترجمه: (۳)

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أُخْرُتَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأُحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا (۶۲) ترجمه: (۴)

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا (۶۳) ترجمه: (۵)

وَإِذْ تَفَرَّقْنَا مِنْهُمْ بِصُورَتِكَ وَأَجَلِبْ عَلَيْهِمْ بِخِيَلِكِ وَرَجِلِكَ وَشَارِكِهِمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدَّهُمْ □ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا (۶۴) ترجمه: (۶)

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ □ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا (۶۵) ترجمه: (۷)

رَبُّكُمْ الَّذِي يُرْجِي لَكُمْ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ □ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا (۶۶) ترجمه: (۸)

ص: ۲۸۸

۱- هیچ چیز مانع ما نبود که این معجزات (در خواستی بهانه جویان) را بفرستیم جز این که پیشینیان (که همین درخواستها را داشتند)، آن را تکذیب کردند. (از جمله)، ما به (قوم) ثمود، ناقه دادیم. در حالی که (معجزه ای) روشنگر بود. اما بر آن ستم کردند (و ناقه را کشتند). ما معجزات را فقط برای بیم دادن (و اتمام حجت) می فرستیم.

۲- (به یاد آور) زمانی را که به تو گفتیم: «پروردگارت احاطه (و آگاهی کامل) به مردم دارد. و رؤیایی را که به تو نشان دادیم و درخت نفرین شده را که در قرآن ذکر کرده ایم، فقط برای آزمایش مردم بود. و ما آنها را بیم می دهیم. امّا جز طغیان شدید، چیزی بر آنها نمی افزاید!»

۳- (به یاد آور) زمانی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید.» همگی سجده کردند، جز ابلیس که گفت: «آیا برای کسی سجده کنم که او را از گل آفریده ای؟!»

۴- (سپس) گفت: «آیا خبر می دهی، این کسی را که بر من برتری داده ای (به چه دلیل بوده است؟) اگر مرا تا روز قیامت زنده بگذاری، همه فرزندانم را، جز اندکی از ایشان، گمراه و ریشه کن خواهم ساخت.»

۵- فرمود: «برو! هر کس از آنان از تو تبعیت کند، جهنم کیفری کامل برای شماست!»

۶- هر کدام از آنها را می توانی با صدایت تحریک کن! و لشکر سواره و پیاده ات را بر آنها گسیل دار. و در ثروت و فرزندانشان شرکت جوی. و آنان را با وعده ها سرگرم ساز! - ولی شیطان، جز فریب و دروغ، وعده ای به آنها نمی دهد -

۷- امّا (بدان) تو هرگز سلطه ای بر بندگان من، نخواهی یافت (و آنها به دام تو گرفتار نمی شوند)! همین بس که پروردگارت

حافظ آنهاست.»

۸- پروردگارتان کسی است که کشتی را در دریا برای شما به حرکت در می آورد، تا از فضل و موهبت او بهره مند شوید. به یقین او نسبت به شما مهربان است.

تمایل پیدا کنی.

۹- اگر چنین می کردی، ما دو برابر مجازات (مشرکان) در زندگی دنیا، و دو برابر (مجازات آنها) را بعد از مرگ، به تو می چشاندیم. سپس در برابر ما، یآوری برای خود نمی یافتی.

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفْرِزُوا مِنْكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا □ وَإِذَا لَا يَلْبُثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلًا (٧٦) ترجمه: (١)

سُنَّه مَن قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا □ وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا (٧٧) ترجمه: (٢)

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ □ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا (٧٨) ترجمه: (٣)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا (٧٩) ترجمه: (٤)

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَّصِيرًا (٨٠) ترجمه: (٥)

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ □ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا (٨١) ترجمه: (٦)

وَنَزَّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ □ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا (٨٢) ترجمه: (٧)

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ □ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا (٨٣) ترجمه: (٨)

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ فَرُبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا (٨٤) ترجمه: (٩)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ □ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا (٨٥) ترجمه: (١٠)

وَلَيْسَ شِئْنَا لَنُدْهِبَنَّ بِالَّذِي أُوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا (٨٦) ترجمه: (١١)

ص: ٢٩٠

۱- و نزدیک بود (با نیرنگ و توطئه) جایگاه تو را در این سرزمین سست ساخته، تا از آن بیرون کنند. و هر گاه چنین می کردند، (گرفتار مجازات سخت الهی شده، و) پس از تو، جز مدت کمی باقی نمی ماندند.

۲- این سنت (ما در مورد) پیامبرانی است که پیش از تو فرستادیم. و هرگز برای سنت ما تغییر و دگرگونی نخواهی یافت.

۳- نماز را از زوال خورشید [= هنگام ظهر] تا نهایت تاریکی شب [= نیمه شب] برپادار. و همچنین قرآن فجر [= نماز صبح] را. چرا که قرآن فجر، مشهود (فرشتگان شب و روز) است.

۴- و پاسی از شب را از خواب برخیز، و قرآن (و نماز) بخوان. این یک وظیفه اضافی برای توست. امید است پروردگارت تو را به مقامی در خور ستایش برساند.

۵- و بگو: «پروردگارا! مرا (در هر کار)، با صداقت وارد کن، و با صداقت خارج ساز. و از سوی خود، حجتی یاری کننده برایم قرار ده.»

۶- و بگو: «حق آمد، و باطل نابود شد. زیرا باطل نابود شدنی است.»

۷- و از قرآن، آنچه شفا و رحمت برای مؤمنان است، نازل می کنیم. ولی ستمکاران را جز خسران (و زیان) نمی افزاید.

۸- هنگامی که به انسان (مغرور) نعمت می بخشیم، (از حق) روی می گرداند و متکبرانه دور می شود. و هنگامی که بدی به

او می رسد،(از همه چیز) مأیوس می گردد.

۹- بگو: «هر کس طبق روش (و خلق و خوی) خود عمل می کند. و پروردگارتان کسانی را که راهشان هدایت بخش تر است، بهتر می شناسد.»

۱۰- واز تو درباره «روح» سؤال می کنند، بگو: «روح از فرمان پروردگار من است. و از علم و دانش، جز اندکی به شما داده نشده است.»

۱۱- و اگر بخواهیم، آنچه را بر تو وحی فرستاده ایم، از یادت می بریم. سپس کسی را نمی یابی که در برابر ما، از تو دفاع کند.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ □ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا (۸۷) ترجمه: (۱)

قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَأَيَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا (۸۸) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا (۸۹) ترجمه: (۳)

وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنبُوعًا (۹۰) ترجمه: (۴)

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا (۹۱) ترجمه: (۵)

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتِ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا (۹۲) ترجمه: (۶)

أَوْ يَكُونَ لِمَكَّ بَيْتٌ مِّن زُخْرَفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَلَن نُّؤْمِنَ لِرُفُوقِكَ حَتَّىٰ تُنزِلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ □ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا (۹۳) ترجمه: (۷)

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا (۹۴) ترجمه: (۸)

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّن السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا (۹۵) ترجمه: (۹)

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ □ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا (۹۶) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۹۱

۱- مگر رحمتی از سوی پروردگارت (شامل حالت گردد)، که فضل پروردگارت بر تو بزرگ بوده است.

۲- بگو: «اگر انس و جن دست به دست هم دهند که همانند این قرآن را بیاورند، همانند آن را نخواهند آورد. هر چند (در این کار) پشتیبان یکدیگر باشند.»

۳- ما در این قرآن، به صورت های گوناگون برای مردم از هر چیز نمونه ای آوردیم (و همه معارف در آن جمع است). اما بیشتر مردم جز کفر و انکار را، ابا داشتند.

۴- و گفتند: «ما هرگز به تو ایمان نمی آوریم تا این که چشمه جوشانی از این سرزمین (خشک و سوزان) برای ما خارج سازی،

۵- یاباغی از نخل و انگور از آن تو باشد. و در لابه لای آن نهرها جاری سازی،

۶- یا قطعات (سنگهای) آسمان را آنچنان که می پنداری، بر سر ما فرود آری. یا خداوند و فرشتگان را در برابر ما بیاوری،

۷- یا برای تو خانه ای (پر نقش و نگار) از طلا باشد. یا به آسمان بالا روی. و حتی اگر به آسمان روی، ایمان نمی آوریم مگر آن که نامه ای (از سوی خدا) بر ما فرود آوری که آن را بخوانیم.» بگو: «منزه است پروردگارم (از این سخنان بی معنا)! مگر من جز انسانی فرستاده (از سوی خدا) هستم!؟»

۸- تنها چیزی که بعد از آمدن هدایت، مانع شد مردم ایمان بیاورند، این بود که (از روی نادانی و بی خبری) گفتند: «آیا

خداوند بشری را بعنوان رسول فرستاده است؟!»

۹- بگو: «(آری) اگر در روی زمین فرشتگانی (زندگی می کردند، و) با آرامش گام بر می داشتند، ما فرشته ای را از آسمان بعنوان رسول، بر آنها می فرستادیم.» (چرا که رهنمای هر گروهی باید از جنس خودشان باشد).

۱۰- بگو: «همین بس که خداوند، میان من و شما گواه باشد. چرا که او نسبت به بندگانش آگاه و بیناست.»

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ □ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ □ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمِّيًّا وَبُكْمًا وَصُمًّا □
مَاْوَاهُمْ جَهَنَّمَ □ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا (۹۷) ترجمه: (۱)

ذَلِكَ جَزَاءُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا (۹۸) ترجمه: (۲)

□ أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَّا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا
(۹۹) ترجمه: (۳)

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ □ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا (۱۰۰) ترجمه: (۴)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ □ فَاسْتَأْذَنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَمَأْظِنُكَ يَا مُوسَىٰ مَسِيحُورًا (۱۰۱)
ترجمه: (۵)

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَائِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا (۱۰۲) ترجمه: (۶)

فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِرَ بِهِمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا (۱۰۳) ترجمه: (۷)

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا (۱۰۴) ترجمه: (۸)

ص: ۲۹۲

۱- هر کس را خدا هدایت کند، هدایت یافته (واقعی) اوست. و کسانی را که (به سبب اعمالشان) گمراه سازد، سرپرستانی (هدایت کننده) غیر خدا برای آنها نخواهی یافت. و روز قیامت، آنها را بر صورتهایشان محشور می کنیم، در حالی که نابینا و گنگ و کرند. جایگاهشان دوزخ است. هر زمان آتش آن فرونشیند، شعله سوزانی بر آنان می افزایم!

۲- این کیفر آنهاست، بخاطر این که نسبت به آیات ما کافر شدند و گفتند: «آیا هنگامی که ما استخوانهای پوسیده و خاکهای پراکنده ای شدیم، آیا بار دیگر آفرینش تازه ای خواهیم یافت؟!»

۳- آیا نمی دانند خدایی که آسمانها و زمین را آفریده، قادر است مثل آنان را بیافریند (و به زندگی جدید بازشان گرداند)؟! و برای آنان سرآمدی قطعی - که شکی در آن نیست - قرار داده. اما ستمکاران، جز کفر و انکار را ابا داشتند.

۴- بگو: «اگر شما مالک خزاین رحمت پروردگار من بودید. در آن صورت، (بخاطر تنگ نظری) امساک می کردید، مبادا انفاق، مایه تنگدستی شما شود» و انسان تنگ نظر است.

۵- ما به موسی نه معجزه روشن دادیم. پس از بنی اسرائیل سؤال کن آن زمان که (موسی) به سراغ آنها آمد (چگونه بودند)؟ فرعون به او گفت: «ای موسی! گمان می کنم تو افسون شده ای.»

۶- (موسی) گفت: «تو می دانی این معجزات را جز پروردگار آسمانها و زمین نفرستاده. در حالی که مایه روشنی دلهاست و من گمان می کنم ای فرعون، تو (بزودی) هلاک خواهی شد!»

۷- پس (فرعون) تصمیم گرفت آنان را از آن سرزمین براند. ولی ما، او و تمام کسانی را که با او بودند، غرق کردیم.

۸- و بعد از آن به بنی اسرائیل گفتیم: «در این سرزمین ساکن شوید. اما هنگامی که وعده آخرت فرا رسد، همه شما را دسته جمعی (به آن دادگاه عدل) می آوریم.»

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ ۖ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (۱۰۵) ترجمه: (۱)

وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَلْنَاهُ تَنْزِيلًا (۱۰۶) ترجمه: (۲)

قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا ۚ إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا (۱۰۷) ترجمه: (۳)

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا (۱۰۸) ترجمه: (۴)

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ۚ (۱۰۹) ترجمه: (۵)

قُلْ اذْعُوا لِلَّهِ أَوْ اذْعُوا الرَّحْمَنَ ۚ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَلَا تَجْهَرُوا بِصِيَامَتِكُمْ وَلَا تُخَافُوا بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا (۱۱۰) ترجمه: (۶)

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِّنَ الذُّلِّ ۚ وَكَبْرُهُ تَكْبِيرًا (۱۱۱) ترجمه: (۷)

۱۸. سوره الكهف

آشنایی با سوره

۱۸- كهف [غار]

داستان اصحاب كهف، آن غارنشینان یکتاپرستی که از نظام شرک آلود «دقیانوس» به غار پناهنده شدند و پس از ۳۰۹ سال خواب در آن غار پس از تغییر نظام و زوال دقیانوس، به شهر برگشتند. به آیات ۹ تا ۲۶ رجوع کنید. داستان ذوالقرنین و مسافرت موسی با خضر، از فرازهای مهم دیگر این سوره است و در هر سه داستان شگفت این سوره، قدرت اعجازگر خدائی مشهود است. تباهی کار کافران و پاداش بزرگ صالحان در بهشت، از مطالب پایانی این سوره است. دارای ۱۱۰ آیه است و در مکه قبل از هجرت نازل شده است. در حدیث است: هر که آیه آخر این سوره را هنگام خواب بخواند در هر ساعتی که بخواهد بیدار می شود. و در حدیثی دیگر آمده: هر کس هر شب جمعه این سوره را بخواند مرگش شهادت خواهد بود و در قیامت، با شهدا برانگیخته خواهد شد. (تفسیر برهان ج ۲ ص ۴۵۵).

سوره الكهف

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ۚ (۱) ترجمه: (۸)

قِيَمًا لِّيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا (۲) ترجمه: (۹)

مَا كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا (۳) ترجمه: (۱۰)

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا (۴) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۹۳

- ۱- و ما آن [قرآن] را بحق نازل کردیم. و بحق نازل شد. و تو را، جز بشارت دهندو بیم دهنده، نفرستادیم.
- ۲- و قرآنی (بر تو نازل کردیم) که (آیات) آن را از هم جدا کردیم، تا آن را به تدریج و با آرامش بر مردم بخوانی. و به یقین آن را ما نازل کردیم.
- ۳- بگو: «خواه به آن ایمان بیاورید، یا نیاورید، کسانی که پیش از آن به آنها دانش داده شده، هنگامی که قرآن بر آنان خوانده می شود، سجده کنان به خاک می افتند»
- ۴- و می گویند: «منزه است پروردگار ما، که وعده اش به یقین انجام شدنی است».
- ۵- آنها (بی اختیار) به خاک می افتند و گریه می کنند. و (این آیات، همواره) بر خشوعشان می افزاید.
- ۶- بگو: «اللَّهُ» را بخوانید یا «رحمان» را، هر کدام را بخوانید، (ذات پاکش یکی است. و) بهترین نامها برای اوست. و نمازت را زیاد بلند، یا زیاد آهسته بخوان. و در میان آن دو، راهی (معتدل) انتخاب کن.
- ۷- و بگو: «حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که نه فرزندی اختیار کرده، و نه شریکی در حکومت دارد، و نه بخاطر ضعف و ذلت، (حامی و) سرپرستی برای اوست.» و او را بسیار بزرگ بشمار.
- ۸- *بنام خداوند بخشنده مهربان* حمد مخصوص خدایی است که این کتاب را بر بنده (برگزیده) اش نازل کرد، و هیچ گونه کژی در آن قرار نداد.
- ۹- در حالی که پایدار و بر پا دارنده (دیگر کتب آسمانی) است. تا از جانب او (بدکاران را) از عذاب شدیدی بترساند. و مؤمنانی را که کارهای شایسته انجام می دهند، بشارت دهد که پاداش نیکویی برای آنهاست.
- ۱۰- (همان بهشت برین) که جاودانه در آن خواهند ماند.
- ۱۱- و (نیز) آنها را که گفتند: «خداوند، فرزندی اختیار کرده است»، انذار کند.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ ۚ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ ۚ إِنَّ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا (۵) ترجمه: (۱)

فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ عَلَى آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا (۶) ترجمه: (۲)

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا (۷) ترجمه: (۳)

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا (۸) ترجمه: (۴)

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا (۹) ترجمه: (۵)

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا (۱۰) ترجمه: (۶)

فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا (۱۱) ترجمه: (۷)

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا (۱۲) ترجمه: (۸)

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ □ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاَهُمْ هُدًى (۱۳) ترجمه: (۹)

وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا □ لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا (۱۴) ترجمه: (۱۰)

هُؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً □ لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ □ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا (۱۵) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۹۴

۱- نه آنها (هرگز) به این سخن یقین دارند، و نه پدرانشان. سخن بزرگی از دهانشان خارج می شود! آنها فقط دروغ می گویند!

۲- گویی می خواهی، خود را به خاطر اعمال آنها از غم و اندوه هلاک کنی اگر به این گفتار ایمان نیاورند!

۳- ما آنچه را روی زمین است زینت آن قراردادیم، تا آنها را بیازماییم که کدام یک دارای بهترین عمل هستند.

۴- (ولی این زیورها پایدار نیست)، و ما (سرانجام) آنچه را بر روی زمین است خاک بی حاصلی قرار می دهیم.

۵- آیا گمان کردی اصحاب کهف و رقیم از آیات شگفت انگیز ما بودند؟!

۶- زمانی را (به خاطر بیاور) که آن جوانان به غار پناه بردند، و گفتند: «پروردگارا! از سوی خودت رحمتی به ما عطا کن، و از کار (فرو بسته) ما راه نجاتی بر ایمان فراهم ساز.»

۷- ما (پرده خواب را) سالیانی دراز در آن غار بر گوششان زدیم، و سالها در خواب فرو رفتند.

۸- سپس آنان را برانگیختیم تا آشکار گردد که کدام یک از آن دو گروه، مدت خواب خود را بهتر احصا کرده اند.

۹- ما داستان آنان را به درستی برای تو بازگو می کنیم. آنها جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند، و ما بر هدایتشان افزودیم.

۱۰- و به دلهایشان نیرو بخشیدیم در آن هنگام که قیام کردند و گفتند: «پروردگارا، پروردگار آسمانها و زمین است. هرگز غیر او معبودی را نمی خوانیم. که اگر چنین کنیم، سخنی بگزارف گفته ایم.

۱۱- این قوم ما هستند که معبودهایی جز او انتخاب کرده اند. چرادلایل آشکاری (بر این کار) نمی آورند؟! پس چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ ببندد؟!»

وَإِذِ اعْتَرَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَخْرَجًا (۱۶) ترجمه: (۱)

□ وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَّوَّرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ مِنْهُمْ ذَاتَ الشَّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ □ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ □ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ □ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا (۱۷) ترجمه: (۲)

وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ □ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشَّمَالِ □ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ □ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَلَّمِيتَ مِنْهُمْ رُعبًا (۱۸) ترجمه: (۳)

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ □ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ □ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ □ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا (۱۹) ترجمه: (۴)

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا (۲۰) ترجمه: (۵)

ص: ۲۹۵

۱- و (به آنها گفتیم:) هنگامی که از آنان و آنچه جز خدا می پرستند کناره گیری کردید، به غار پناه برید. که پروردگارتان رحمتش را بر شما می گستراند. و در کارتان، آرامشی برای شما فراهم می سازد.

۲- و (اگر در آن جا بودی) خورشید را می دیدی که به هنگام طلوع، به سمت راست غارشان متمایل می گردد. و به هنگام غروب، به سمت چپ. و آنها در فراخنایی از آن (غار) قرار داشتند. این از نشانه های خداست. هر کس را خدا هدایت کند، هدایت یافته (واقعی) اوست. و هر کس را گمراه نماید، هرگز سرپرست و راهنمایی برای اونخواهی یافت.

۳- و (اگر به آنها نگاه می کردی) آنها را بیدار می پنداشتی. در حالی که در خواب فرو رفته بودند. و ما آنها را به سمت راست و چپ می گرداندیم (تا بدنشان سالم بماند). و سگ آنها (مانند نگهبان) دستهای خود را بر دهانه غار گشوده بود. اگر از حال آنان آگاه می شدی، از آنان می گریختی. و تمام وجودت را وحشت فرا می گرفت!

۴- این گونه آنها را (از خواب) برانگیختیم تا از یکدیگر سؤال کنند. یکی از آنها گفت: «چه مدت در خواب بوده اید؟» گفتند: «یک روز، یا بخشی از یک روز.» (و چون نتوانستند مدت خوابشان را دقیقاً بدانند) گفتند: «پروردگارتان از مدت خوابتان آگاهتر است. اکنون یک نفر از خودتان را با این سگه ای که دارید به شهر بفرستید، پس بنگرد کدام یک از آنها غذای پاکیزه تری دارند، و مقداری از آن را برای روزی شما بیاورد. اما باید مراقب باشید، و هیچ کس را از وضع شما باخبر نسازد.

۵- زیرا اگر آنان به شما دسترسی پیدا کنند، سنگسارتان می کنند. یا شما را به آیین خویش باز می گردانند. و در آن صورت، هیچگاه روی رستگاری را نخواهید دید.»

وَكَذَلِكَ أَعْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَمَّا رَئِبَ فِيهَا إِذِ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ ۖ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُيُوتًا ۖ رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ ۚ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا (۲۱) ترجمه: (۱)

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةً رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةً سَادِسِيَهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ ۖ وَيَقُولُونَ سَبْعَةً وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ ۖ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ ۖ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا (۲۲) ترجمه: (۲)

وَلَا تَقُولَنَّ لَشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكِ غَدًا (۲۳) ترجمه: (۳)

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۖ وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنَّ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا (۲۴) ترجمه: (۴)

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا (۲۵) ترجمه: (۵)

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا ۖ لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ ۖ مَا لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا (۲۶) ترجمه: (۶)

وَإِن لَّمْ يَأْتِكُمْ مِّن بَشِيرٍ مِّن لَّدُنِّي فَإِنَّ عَاقِبَةَ الْأَعْمَىٰ لِلْآخِرَةِ ۖ أَلَّا يُبَدِّلُ لِكَلِمَاتِهِ وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِ مُلْتَحَدًا (۲۷) ترجمه: (۷)

ص: ۲۹۶

۱- و اینچنین مردم را از حال آنها آگاه کردیم، تا بدانند که وعده خداوند (در مورد رستاخیز) حق است. و در قیام قیامت شکی نیست. (و به یاد آور) هنگامی را که (مردم) میان خود درباره کار آنها نزاع داشتند، گروهی می گفتند: «بنایی بر آنان بسازید (تا از نظرها پنهان شوند که) پروردگارشان از وضع آنها آگاهتر است.» ولی کسانی که از راز آنها آگاهی یافتند (و آن را دلیلی بر رستاخیز دیدند) گفتند: «ما عبادتگاهی در کنار (مدفن) آنها می سازیم (تا خاطره آنان فراموش نشود).»

۲- به زودی گروهی خواهند گفت: «آنها سه نفر بودند، که چهارمین آنها سگشان بود.» - و گروهی می گویند: «پنج نفر بودند، که ششمین آنها سگشان بود.» - در حالی که اینها سخنانی بی دلیل است - و گروهی می گویند: «آنها هفت نفر بودند، و هشتمین آنها سگشان بود.» بگو: «پروردگار من از تعدادشان آگاهتر است.» جز گروه کمی، تعداد آنها را نمی دانند. پس درباره آنان جز با دلیل سخن مگو. و از هیچ کس درباره آنها سؤال مکن.

۳- و هرگز در مورد کاری نگو: «من فردا آن را انجام می دهم»،

۴- مگر این که خدا بخواهد. و هرگاه فراموش کردی، پروردگارت را به خاطر بیاور. و بگو: «امیدوارم که پروردگارم مرا به راهی روشن تر از این هدایت کند.»

۵- آنها در غارشان سیصد سال درنگ کردند، و نه سال (نیز) بر آن افزودند.

۶- بگو: «خداوند از مدت درنگ آنها آگاهتر است. غیب آسمانها و زمین تنها از آن اوست. خداوند چه بینا و شنواست! آنها هیچ ولی و سرپرستی جز او ندارند. و او هیچ کس را در حکومت خود شرکت نمی دهد.»

۷- آنچه را از کتاب پروردگارت به تو وحی شده تلاوت کن. هیچ چیز سخنان او را دگرگون نمی سازد. و هرگز پناهگاهی

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدَ زِينَةَ الدُّنْيَا ۖ وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا (۲۸) ترجمه: (۱)

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۖ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۖ وَإِن يَسْتَعِينُوا يُوَسْوِسُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ۖ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا (۲۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا (۳۰) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِن أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ ۖ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا (۳۱) ترجمه: (۴)

ۖ وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَخَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا (۳۲) ترجمه: (۵)

كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِم مِّنْهُ شَيْئًا ۖ وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا (۳۳) ترجمه: (۶)

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا (۳۴) ترجمه: (۷)

ص: ۲۹۷

۱- با کسانی باش که پروردگار خود را صبح و شام می خوانند، و تنها رضای او را می طلبند. و هرگز بخاطر زیورهای دنیا، چشمان خود را از آنها برنگیر. و از کسانی که قلبشان را از یادمان غافل ساختیم و از هوای نفس پیروی کردند، و کارشان افراطی است، اطاعت مکن.

۲- بگو: «حق از سوی پروردگارتان برای شما آمده است! هر کس می خواهد ایمان بیاورد (و این حقیقت را پذیرا شود)، و هر کس می خواهد کافر گردد.» ما برای ستمکاران آتشی آماده کرده ایم که سرا پرده اش آنان را از هر سو احاطه کرده است. و اگر تقاضای آب کنند، آبی برای آنان می آورند که همچون فلز گداخته صورتها را بریان می کند. چه نوشیدنی بدی، و چه اجتماع ناپسندی!

۳- به طور مسلم کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، (به آنها پاداش نیک می دهیم) به یقین ما پاداش نیکوکاران را ضایع نخواهیم کرد.

۴- آنها کسانی هستند که برای آنان باغهای جاویدان بهشتی است. که نهرها از پای درختان و قصرهایش جاری است. در آن جا با دستبندهایی از طلا آراسته می شوند. و لباسهایی (فاخر) به رنگ سبز، از حریر نازکو ضخیم، در بر می کنند. در حالی که در آنجا بر تختها تکیه کرده اند. چه پاداش خوبی، و چه جمع نیکویی!

۵- (ای پیامبر!) برای آنان مثلی بز: دو مردی، که برای یکی از آنها دو باغ از انواع انگورها قرار دادیم. و گرداگرد آن دو (باغ) را با درختان نخل پوشانیم. و در میان آن دو، کشتزاری (پر برکت) قرار دادیم.

۶- هر دو باغ، به ثمر نشسته بود، و چیزی از آن فروگذار نکرده بود. و میان آن دو، نهر بزرگی جاری ساخته بودیم.

۷- و برای او، درآمد فراوانی داشت. پس به دوستش - در حالی که با او گفتگو می کرد - گفت: «من از نظر ثروت از تو برتر، و از نظر نفقات نیرومندترم.»

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا (۳۵) ترجمه: (۱)

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا (۳۶) ترجمه: (۲)

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا (۳۷) ترجمه: (۳)

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا (۳۸) ترجمه: (۴)

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ □ إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا (۳۹) ترجمه: (۵)

فَعَسَى رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَيُصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا (۴۰) ترجمه: (۶)

أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَاهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا (۴۱) ترجمه: (۷)

وَأَحْيِطَ بِشِمْرِهٖ فَأَصْبَحَ يَقْلُبُ كَفَيْهِ عَلَى مَيَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا (۴۲)

ترجمه: (۸)

وَلَمْ تَكُن لَّهُ فِتْنَةً يَنْصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا (۴۳) ترجمه: (۹)

هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ □ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا (۴۴) ترجمه: (۱۰)

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ □ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا (۴۵) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۹۸

- ۱- و در حالی که نسبت به خود ستمکار بود، در باغ خویش گام نهاد، و گفت: «باور نمی کنم هرگز این باغ نابود شود.
- ۲- و باور نمی کنم قیامت برپا گردد. و اگر به سوی پروردگرم بازگردانده شوم (و قیامتی در کار باشد)، جایگاهی بهتر از این جا خواهم یافت.»
- ۳- دوست (باایمان) وی- در حالی که با او گفتگو می کرد - گفت: «آیا به کسی که تو را از خاک، سپس از نطفه آفرید، و پس از آن تو را مرد کاملی قرار داد، کافر شدی؟!»
- ۴- ولی من کسی هستم که خدای یگانه، پروردگار من است. و هیچ کس را همتای پروردگرم قرار نمی دهم.
- ۵- چرا هنگامی که وارد باغت شدی، نگفتی این نعمتی است که خدا خواسته است؟! قوت (و نیرویی) جز از ناحیه خدا نیست. و اگر می بینی من از نظر مال و فرزند از تو کمترم!
- ۶- امید است پروردگرم بهتر از باغ تو، به من بدهد. و مجازات حساب شده ای از آسمان بر باغ تو فرو فرستد، بگونه ای که آن را به زمین بی گیاهی مبدل کند.

۷- و یا آب آن (در زمین) فرو رود، آن گونه که هرگز نتوانی به آن دست یابی.»

۸- (سرانجام عذاب الهی فرا رسید،) و میوه های آن نابود شد. و او بخاطر هزینه هایی که در آن صرف کرده بود، پیوسته دستهایش را به هم می مالید در حالی که تمام باغ بر داربستهایش فرو ریخته بود. و می گفت: «ای کاش هیچ کس را همتای پروردگارم قرار نداده بودم!»

۹- و گروهی نداشت که او را در برابر (عذاب) خداوند یاری دهند. و کاری هم از دستش ساخته نبود.

۱۰- در آن جا ثابت شد که ولایت (و قدرت) از آن خداوند بر حق است. اوست که برترین ثواب، و بهترین فرجام را (برای مطیعان) دارد.

۱۱- (ای پیامبر!) زندگی دنیا را برای آنان به آبی تشبیه کن که از آسمان فرو می فرستیم. و بوسیله آن، گیاهان زمین (سرسبز می شود و) درهم فرو می رود. اما (بعد از مدتی) می خشکد. به گونه ای که بادهای آن را به هر سو پراکنده می کند. و خداوند بر همه چیز تواناست.

الْمَالِ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا □ وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا (۴۶) ترجمه: (۱)

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَا هُمْ فَلَمْ نُعَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا (۴۷) ترجمه: (۲)

وَعَرَضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ □ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا (۴۸) ترجمه: (۳)

وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لِمَا يُعَادِرُ صَاحِبَهُ وَلَا كَبِيرَهُ إِلَّا أَحْصَاهَا □
وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا □ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا (۴۹) ترجمه: (۴)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ □ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ
عَدُوٌّ □ بئسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا (۵۰) ترجمه: (۵)

□ مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُمْ تُتَّخَذُونَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا (۵۱) ترجمه: (۶)

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا (۵۲) ترجمه: (۷)

وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا (۵۳) ترجمه: (۸)

ص: ۲۹۹

۱- اموال و فرزندان، زینت زندگی دنیاست. و باقیات صالحات [= آثار ماندگار شایسته] ثوابش نزد پروردگارت بهتر و امیدبخش تر است.

۲- و روزی را (به خاطر بیاور) که کوهها را به حرکت درآوریم. و زمین را آشکارا (و هموار) می بینی. و همه مردم را محشور می کنیم، و احدی از ایشان را فروگذار نخواهیم کرد.

۳- آنها در یک صف به (پیشگاه) پروردگارت عرضه می شوند. (و به آنان گفته می شود): همگی نزد ما آمدید، آن گونه که نخستین بار شما را آفریدیم. اما شما گمان کردید که ما هرگز موعدی برایتان قرار نخواهیم داد.

۴- و نامه اعمال (آنها) در آن جا گذارده می شود، پس گنهکاران را می بینی در حالی که از آنچه در آن است، ترسان و هراسانند. و می گویند: «ای وای بر ما! این چه نامه ای است که هیچ عمل کوچک و بزرگی را فروگذار نمی کند مگر این که آن را احصا کرده است؟!» و (این در حالی است که همه) اعمال خود را حاضر می بینند. و پروردگارت به هیچ کس ستم نمی کند.

۵- و (به یاد آورید) زمانی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید!» همگی سجده کردند جز ابلیس - که از جن بود - و از فرمان پروردگارش بیرون شد. آیا (با این حال)، او و فرزندان او را به جای من به سرپرستی انتخاب می کنید، در حالی که آنها دشمن شما هستند؟! چه جایگزین بدی است برای ستمکاران!

۶- هرگز آنها [= ابلیس و فرزندان او] را به هنگام آفرینش آسمانها و زمین، و نه به هنگام آفرینش خودشان، حاضر نساختیم. و هیچ گاه گمراه کنندگان را دستیار خود قرار نمی دادم.

- ۷- (به خاطر بیاورید) روزی را که (خداوند) می گوید: «همتایانی را که برای من می پنداشتید، بخوانید (تا به کمک شما بستانند!)» ولی هرچه آنها را می خوانند، جوابشان نمی دهند. و در میان این دو گروه، کانون هلاکتی قرار داده ایم.
- ۸- و گنهکاران، آتش (دوزخ) را می بینند. و یقین می کنند که در آن گرفتار می شوند. و هیچ گونه راه گریزی از آن نخواهند یافت.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ □ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا (۵۴) ترجمه: (۱)

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا (۵۵) ترجمه: (۲)

وَمَا نُزِّلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مَبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ □ وَبُجَادِلِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ □ وَاتَّخِذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا (۵۶) ترجمه: (۳)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ □ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا □ وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا (۵۷) ترجمه: (۴)

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ □ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ □ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلًا (۵۸) ترجمه: (۵)

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا (۵۹) ترجمه: (۶)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ لِمَ أَبْرُحُ حَتَّىٰ أَتْلُجَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمُوتَ حُقُبًا (۶۰) ترجمه: (۷)

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا (۶۱) ترجمه: (۸)

ص: ۳۰۰

۱- و به یقین در این قرآن، از هرگونه مثلی برای مردم بیان کرده ایم. ولی انسان بیش از هر چیز، به مجادله می پردازد.
۲- و چیزی مردم را باز نداشت از این که - وقتی هدایت به سراغشان آمد - ایمان بیاورند و از پروردگارش طلب آموزش کنند، جزاین که (خیره سری کردند. گویی می خواستند) به سرنوشت پیشینیان دچار شوند، یا عذاب (الهی) در برابرشان قرار گیرد.

۳- ما پیامبران را، جز به عنوان بشارت دهنده و انذار کننده، نمی فرستیم؛ اما کافران همواره مجادله به باطل می کنند، تا (به گمان خود،) حق را به وسیله آن از میان بردارند. و آیات ما، و مجازات هایی را که به آنان وعده داده شده است، به باد مسخره گرفتند.

۴- چه کسی ستمکارتر است از آن کس که آیات پروردگارش به او تذکر داده شد، و از آن روی گرداند، و آنچه را با دستهای خود پیش فرستاد فراموش کرد؟! ما بر دلهای آنها(به سبب اعمالشان) پرده هایی افکنده ایم تا نفهمند. و در گوشهایشان سنگینی قرار داده ایم. (تا صدای حق را نشنوند)!. و از این رو اگر آنها را به سوی هدایت بخوانی، هرگز هدایت نمی شوند.

۵- و پروردگارت، آمرزنده و دارای رحمت است. اگر می خواست آنان را بخاطر اعمالشان مجازات کند، عذاب را هرچه زودتر برای آنها می فرستاد. ولی برای آنان موعدی است که هرگز از آن راه فراری نخواهند داشت.

۶- این شهرها و آبادیهایی است که ما آنها را هنگامی که ستم کردند هلاک نمودیم. و برای هلاکتشان موعدی قرار دادیم. (آنها را با چشم می بینند، ولی عبرت نمی گیرند).

۷- (به خاطر بیاور) هنگامی را که موسی به یار همسفرش گفت: «دست (از جستجو) بر نمی دارم تا به محل تلاقی دو دریا برسم. هر چند مدّت طولانی به راه خود ادامه دهم.»

۸- (ولی) هنگامی که به محل تلاقی دو دریا رسیدند، ماهی خود را (که برای تغذیه همراه داشتند) فراموش کردند. و ماهی راه خود را در دریا پیش گرفت.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا (۶۲) ترجمه: (۱)

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسَانِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ □ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا (۶۳) ترجمه: (۲)

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ □ فَارْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا قَصَصًا (۶۴) ترجمه: (۳)

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا (۶۵) ترجمه: (۴)

قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا (۶۶) ترجمه: (۵)

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا (۶۷) ترجمه: (۶)

وَكَيفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا (۶۸) ترجمه: (۷)

قَالَ سَتَجِدُنِي إِِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا (۶۹) ترجمه: (۸)

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا (۷۰) ترجمه: (۹)

فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا □ قَالَ أَخَرَقْتُهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا (۷۱) ترجمه: (۱۰)

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا (۷۲) ترجمه: (۱۱)

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا (۷۳) ترجمه: (۱۲)

فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقْتَلْتَنِي بِغَيْرِ زَكَاةٍ وَأَنَا كَافٍ بِمَا كُنتَ تَعْمَلُ □ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا (۷۴) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۰۱

۱- هنگامی که از آن جا گذشتند، (موسی) به یار همسفرش گفت: «غذایمان را بیاور، که سخت از این سفر خسته شده ایم!»
۲- گفت: «به خاطر داری هنگامی که ما (برای استراحت) به کنار آن صخره پناه بردیم، من (در آن جا) فراموش کردم جریان ماهی را بازگو کنم و فقط شیطان بود که آن را از خاطر من برد و ماهی به طرز شگفت آوری راه خود را در دریا پیش گرفت!»

۳- (موسی) گفت: «آن همان بود که ما می خواستیم!» سپس از همان راه بازگشتند، در حالی که پی جویی می کردند.
۴- و (در آن جا) بنده ای از بندگان ما را یافتند که رحمت (و موهبت عظیمی) از سوی خود به او داده، و علم فراوانی از نزد خود به او آموخته بودیم.

۵- موسی به او گفت: «آیا (اجازه می دهی) از تو پیروی کنم تا از آنچه به تو تعلیم داده شده و مایه رشد و صلاح است، به من

بیاموزی؟»

۶- گفت: «تو هرگز نمی توانی با من شکیبایی کنی!»

۷- و چگونه می توانی در برابر چیزی که از رموزش آگاه نیستی شکیبیا باشی؟!»

۸- (موسی) گفت: «به خواست خدا مرا شکیبیا خواهی یافت. و در هیچ کاری مخالفت فرمان تو را نخواهم کرد.»

۹- (خضر) گفت: «پس اگر می خواهی به دنبال من بیایی، از من چیزی مپرس تا خودم (به موقع، راز) آن را برای تو بازگو کنم.»

۱۰- آن دو به راه افتادند. تا آن که سوار کشتی شدند، (خضر) کشتی را سوراخ کرد. (موسی) گفت: «آیا آن را سوراخ کردی که اهل کشتی را غرق کنی؟! راستی چه کار ناپسندی انجام دادی!»

۱۱- گفت: «آیا نگفتم تو هرگز نمی توانی با من شکیبایی کنی؟!»

۱۲- (موسی) گفت: «مرا بخاطر فراموشکاریم مؤاخذه مکن و به سبب این کارم بر من سخت مگیر.»

۱۳- باز به راه خود ادامه دادند، تا این که جوانی را دیدند. و او آن جوان را کشت. (موسی) گفت: «آیا انسان پاکی را، بی آن که کسی را به قتل رسانده باشد، کُشتی؟! براستی کار زشتی انجام دادی!»

□ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا (۷۵) ترجمه: (۱)

قَالَ إِنْ سَأَلْتَكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي □ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا (۷۶) ترجمه: (۲)

فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتِطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبْوَا أَنْ يُضَيَّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقُضَ فَاقَامَهُ □ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا (۷۷) ترجمه: (۳)

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ □ سَأُبْنُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا (۷۸) ترجمه: (۴)

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا (۷۹) ترجمه: (۵)

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنِينَ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا (۸۰) ترجمه: (۶)

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاءً وَأَقْرَبَ رُحْمًا (۸۱) ترجمه: (۷)

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْرِخَ تَخْرَجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ □ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي □ ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا (۸۲) ترجمه: (۸)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ □ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا (۸۳) ترجمه: (۹)

ص: ۳۰۲

۱- (خضر) گفت: «آیا به تو نگفتم که تو هرگز نمی توانی با من صبر کنی؟!»

۲- (موسی) گفت: «بعد از این اگر درباره چیزی از تو سؤال کردم، دیگر با من مصاحبت نکن. (زیرا) از ناحیه من معذور خواهی بود.»

۳- باز به راه خود ادامه دادند تا به اهل شهری رسیدند. از آنان خواستند که به ایشان غذا دهند. ولی آنان از پذیرایی آن دو خودداری نمودند. (با این حال) در آن جا دیواری یافتند که می خواست فرو ریزد. و (خضر) آن را برپاداشت. (موسی) گفت: «(لااقل) اگر می خواستی در مقابل این کار مزدی می گرفتی.»

۴- او گفت: «اینک جدایی من و تو فرارسیده. اما بزودی راز آنچه را که نتوانستی در برابر آن صبر کنی، به تو خبر می دهم.

۵- اما آن کشتی برای گروهی از مستمندان بود که با آن در دریا کار می کردند. و من خواستم آن را معیوب کنم. (چراکه) پشت سرشان پادشاهی (ستمگر) بود که هر کشتی (سالمی) را بزور می گرفت.

۶- و اما آن جوان، پدر و مادرش باایمان بودند. و بیم داشتیم که آنان را به طغیان و کفر وادارد.

۷- از این رو، خواستیم که پروردگارشان به جای او، فرزندی پاکتر و با محبت تر به آن دو بدهد.

۸- و امّا آن دیوار، از آن دو نوجوان یتیم در آن شهر بود. و زیر آن، گنجی متعلق به آن دو وجود داشت. و پدرشان مرد صالحی بود. و پروردگار تو می خواست آنها به حدّ بلوغ برسند و گنجشان را بیرون آوردند. این رحمتی از پروردگارت بود.

و من آن (کارها) را خودسرانه انجام ندادم. این بود راز آنچه نتوانستی در برابر آن شکیبایی کنی.»
۹- و از تو درباره «ذوالقرنین» می پرسند. بگو: «بزودی بخشی از سرگذشت او را برای شما بازگو خواهم کرد.»

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا (۸۴) ترجمه: (۱)

فَاتَّبَعَ سَبَبًا (۸۵) ترجمه: (۲)

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجِدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا □ قُلْنَا يَا ذَا الْقُرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْتَ تُعَذِّبُ وَإِنَّمَا أَنْتَ تُتَّخَذُ فِيهِمْ حُسْنًا (۸۶) ترجمه: (۳)

قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا (۸۷) ترجمه: (۴)

وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحُسْنَىٰ □ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا (۸۸) ترجمه: (۵)

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا (۸۹) ترجمه: (۶)

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجِدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا (۹۰) ترجمه: (۷)

كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا (۹۱) ترجمه: (۸)

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا (۹۲) ترجمه: (۹)

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا (۹۳) ترجمه: (۱۰)

قَالُوا يَا ذَا الْقُرْنَيْنِ إِنَّ يَا أُجُوجَ وَمِأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سِدًّا (۹۴) ترجمه: (۱۱)

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا (۹۵) ترجمه: (۱۲)

آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ □ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا □ حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغَ عَلَيْهِ قِطْرًا (۹۶) ترجمه: (۱۳)

فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا (۹۷) ترجمه: (۱۴)

ص: ۳۰۳

۱- ما به او در روی زمین، قدرت و حکومت دادیم. و اسباب هر چیز را در اختیارش گذاشتیم.

۲- او از این اسباب، پیروی (و استفاده) کرد،

۳- تا هنگامی که به غروبگاه آفتاب رسید. (در آن جا) چنان به نظرش آمد که خورشید در چشمه تیره و گل آلودی غروب می کند. و در آن جا قومی را یافت. گفتیم: «ای ذوالقرنین! یا (آنان را) مجازات می کنی، و یا روش نیکویی در مورد آنها انتخاب می نمایی.»

- ۴- گفت: «اما کسی را که ستم کرده است، مجازات خواهیم کرد. سپس به سوی پروردگارش باز گردانده می شود، و خدا او را مجازات شدیدی خواهد کرد!
- ۵- و اما کسی که ایمان آورد و عمل صالحی انجام دهد، پاداشی نیکوتر خواهد داشت. و ما دستور آسانی به او خواهیم داد.»
- ۶- سپس (بار دیگر) از اسبابی (که در اختیار داشت) بهره گرفت،
- ۷- تا زمانی که به خاستگاه خورشید رسید. (در آن جا) دید خورشید بر جمعیتی طلوع می کند که در برابر (تابش) آفتاب، پوششی برای آنها قرار نداده بودیم. (و سایبانی نداشتند).
- ۸- (آری) اینچنین بود (کار ذوالقرنین!) و ما بخوبی بر آنچه نزد او بود احاطه داشتیم.
- ۹- (باز) از اسباب مهمی (که در اختیار داشت) استفاده کرد.
- ۱۰- (و همچنان به راه خود ادامه داد) تا هنگامی که به میان دو کوه رسید. و در کنار آن دو (کوه) قومی را یافت که هیچ سخنی را نمی فهمیدند (و زبانشان مخصوص خودشان بود).
- ۱۱- (آن گروه با اشاره به او) گفتند: «ای ذوالقرنین! (قوم) یاجوج و ماجوج در این سرزمین فساد می کنند. آیا ممکن است ما هزینه ای برای تو قرار دهیم، که میان ما و آنها سدّی ایجاد کنی؟!»
- ۱۲- ذوالقرنین گفت: «آنچه پروردگارم در اختیار من گذارده، بهتر است. (از آنچه شما پیشنهاد می کنید. کافی است) مرا با نیرویی یاری دهید، تا میان شما و آنها سدّ محکمی قرار دهم.
- ۱۳- قطعات بزرگ آهن برایم بیاورید (و روی هم بچینید).» تا وقتی که کاملاً میان دو کوه را پوشانید، گفت: «(در اطراف آن آتش بیفروزید، و در آن) بدمید.» (آنها دمیدند) تا آتش، قطعات آهن را سرخ کرد، گفت: (اکنون) «مس مذاب برایم بیاورید تا بر روی آن بریزم (و شکافهای آن را پر کنم).»
- ۱۴- (سرانجام چنان سدّی ساخت) که آنها [= طایفه یاجوج و ماجوج] قادر نبودند از آن بالا روند. و نمی توانستند سوراخی در آن ایجاد کنند.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي □ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ □ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا (۹۸) ترجمه: (۱)

□ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجٌ فِي بَعْضٍ □ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا (۹۹) ترجمه: (۲)

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا (۱۰۰) ترجمه: (۳)

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا (۱۰۱) ترجمه: (۴)

أَفْحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي أَوْلِيَاءَ □ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِّلْكَافِرِينَ نَزْلًا (۱۰۲) ترجمه: (۵)

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا (۱۰۳) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا (۱۰۴) ترجمه: (۷)

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا (۱۰۵) ترجمه: (۸)

ذَلِكَ جَزَاءُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا (۱۰۶) ترجمه: (۹)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزْلًا (۱۰۷) ترجمه: (۱۰)

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا (۱۰۸) ترجمه: (۱۱)

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لُّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا (۱۰۹) ترجمه: (۱۲)

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ □ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا (۱۱۰) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۰۴

۱- (آنگاه) گفت: «این رحمتی از جانب پروردگار من است. و هنگامی که وعده پروردگارم فرارسد، آن را درهم می‌کوبد. و وعده پروردگارم حق است.»

۲- و در آن روز (که جهان پایان می‌گیرد)، ما آنان را چنان رها می‌کنیم که در هم موج می‌زنند. و در صور [= شیپور] دمیده می‌شود. و ما آنها را کاملاً جمع می‌کنیم.

۳- و در آن روز، جهنم را بر کافران آشکارا عرضه می‌داریم.

۴- همان کسانی که پرده‌ای چشمانشان را از یاد من پوشانده بود، و قدرت شنوایی نداشتند.

۵- آیا کافران پنداشتند می‌توانند بندگانم را به جای من اولیای خود انتخاب کنند؟! ما جهنم را برای پذیرایی کافران آماده کرده ایم.

- ۶- بگو: «آیا به شما خبر دهیم که زیانکارترین (مردم) در کارها، چه کسانی هستند؟»
- ۷- همان کسانی که سعی و تلاششان در زندگی دنیا گم (و نابود) شده. در حالی که، می پندارند کار نیک انجام می دهند.»
- ۸- آنها کسانی هستند که به آیات پروردگارشان و لقای او کافر شدند. به همین جهت، اعمالشان حبط و نابود شد. از این رو روز قیامت، میزانی برای (سنجش اعمال) آنها برپا نخواهیم کرد.
- ۹- (آری)، این گونه است! کیفرشان دوزخ است، بخاطر آن که کافر شدند، و آیات من و پیامبرانم را به استهزا گرفتند.
- ۱۰- اما کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، باغهای بهشت برین محل پذیرایی آنان خواهد بود.
- ۱۱- آنها جاودانه در آن خواهند ماند. و هرگز خواهان نقل مکان از آن جا نیستند.
- ۱۲- بگو: «اگر دریا برای (نوشتن) کلمات پروردگارم مرگب شود، دریا پایان می گیرد. پیش از آن که کلمات پروردگارم پایان یابد. هر چند همانند آن (دریا) را کمک آن قرار دهیم.»
- ۱۳- بگو: «من فقط بشری هستم مثل شما. (ولی) به من وحی می شود که معبودتان، تنها معبود یگانه است. پس هر که به لقای پروردگارش امید دارد، باید کاری شایسته انجام دهد، و هیچ کس را در عبادت پروردگارش شریک نکند.»

۱۹- مریم [مادر حضرت عیسی]

در این سوره داستان مریم و ولادت عیسی (ع) و یادی از انبیاء دیگر و آیاتی مربوط به دین و آخرت و توحید و شرکت بیان شده است. گيرائی و جذبۀ این سوره، حتی پادشاه مسیحی حبشه را هم تحت تاثیر قرار داد و وقتی که جعفر بن ابیطالب قسمتی از آن را خواند. در پایان سوره، باز هم اشاره ای شده به نهایت امر متقین و مجرمین که بهشت و جهنم است. در مکه و قبل از هجرت و بعد از سوره فاطر نازل شده و دارای ۹۸ آیه می باشد.

سوره مریم با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ کَهِیْعَص (۱) ترجمه: (۱)

ذِکْرُ رَحْمَتِ رَبِّکَ عَبْدُهُ زَکْرِيَّا (۲) ترجمه: (۲)

اِذْ نَادٰی رَبُّهُ نِدَاءً خَفِيًّا (۳) ترجمه: (۳)

قَالَ رَبِّ اِنِّیْ وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّیْ وَاسْتَعَلَ الرَّاسُ شَيْبًا وَّلَمْ اَكُنْ بِدُعَائِکَ رَبَّ شَقِيًّا (۴) ترجمه: (۴)

وَ اِنِّیْ خِفْتُ الْمَوَالِیَ مِنْ وَرَائِیْ وَ کَانَتِ امْرَاَتِیْ عَاقِرًا فَهَبْ لِیْ مِنْ لَدُنْکَ وَلِيًّا (۵) ترجمه: (۵)

یَرْثِیْ وَ یَرِثُ مِنْ آلِ یَعْقُوبَ □ وَ اجْعَلْهُ رَبَّ رَضِيًّا (۶) ترجمه: (۶)

یَا زَکْرِيَّا اِنَّا نُبَشِّرُکَ بِغُلَامٍ اِسْمُهُ یَحٰیی لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا (۷) ترجمه: (۷)

قَالَ رَبِّ اَتٰی یَکُوْنُ لِیْ غُلَامٌ وَّ کَانَتِ امْرَاَتِیْ عَاقِرًا وَ قَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْکِبَرِ عِتِيًّا (۸) ترجمه: (۸)

قَالَ کَذٰلِکَ قَالَ رَبُّکَ هُوَ عَلٰی هٰیئٍ وَّ قَدْ خَلَقْتِکَ مِنْ قَبْلُ وَّلَمْ تَکُ شَیْئًا (۹) ترجمه: (۹)

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّیْ آیَةً □ قَالَ اَتِیْتُکَ اَلَّا تُکَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَ لَیَالٍ سَوِيًّا (۱۰) ترجمه: (۱۰)

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* کهیعیص.
- ۲- (این) یادی است از رحمت پروردگار تو نسبت به بنده اش زکریا،
- ۳- در آن هنگام که پروردگارش را در خلوتگاه (عبادت) خواند.
- ۴- گفت: «پروردگارا! استخوانم سست شده. و شعله پیری سرم را فراگرفته. و من هرگز در دعای تو ای پروردگار من، از اجابت محروم نبوده ام.
- ۵- و من از بستگانم بعد از خودم بیمناکم (که حق پاسداری از آیین تو را نگاه ندارند). و در حالی که همسرم نازا و عقیم است. تو از نزد خود جانشینی به من ببخش،
- ۶- که وارث من و وارث دودمان یعقوب باشد. و او را ای پروردگار من مورد رضایت خود قرار ده.»
- ۷- ای زکریا! ما تو را به پسری بشارت می دهیم که نامش «یحیی» است. و پیش از این، همنامی برای او قرار نداده ایم.
- ۸- گفت: «پروردگارا! چگونه برای من پسری خواهد بود؟! در حالی که همسرم نازاست، و من نیز به سبب پیری ناتوان شده ام!»
- ۹- فرمود: «این گونه است. پروردگارت گفته این کار بر من آسان است. و قبلاً تو را آفریدم در حالی که چیزی نبودی!»
- ۱۰- عرض کرد: «پروردگارا! نشانه ای برای من قرار ده!» فرمود: «نشانه تو این است که سه شبانه روز قدرت تکلم با مردم را نخواهی داشت. در حالی که سالم هستی.»
- ۱۱- او از محراب عبادت به سوی مردم بیرون آمد. و با اشاره به آنها گفت: «(به شکرانه این موهبت،) صبح و شام (خدا را) تسبیح گوید.»

يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ ۚ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَخَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۚ وَكَانَ تَقِيًّا (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا (۱۴) ترجمه: (۱۴)

وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا (۱۵) ترجمه: (۱۵)

وَإِذْ كَرَّمْنَا مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا (۱۶) ترجمه: (۱۶)

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا (۱۷) ترجمه: (۱۷)

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا (۱۸) ترجمه: (۱۸)

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا (۱۹) ترجمه: (۸)

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا (۲۰) ترجمه: (۹)

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ ۖ وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا ۖ وَكَانَ امْرَأًا مَّقْضِيًّا (۲۱) ترجمه: (۱۰)

ۖ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا (۲۲) ترجمه: (۱۱)

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا (۲۳) ترجمه: (۱۲)

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا (۲۴) ترجمه: (۱۳)

وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلِ تُسَاقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا (۲۵) ترجمه: (۱۴)

ص: ۳۰۶

-
- ۱- ای یحیی! کتاب الهی را باقوت بگیر. و ما در کودکی فرمان (نبوت) به او دادیم!
  - ۲- و محبت و پاکی (روح) از ناحیه خود به او بخشیدیم، و او پرهیزگار بود!
  - ۳- و نسبت به پدر و مادرش نیکوکار بود. و جبار (و متکبر) و عصیانگر نبود.
  - ۴- سلام بر او، روزی که تولد یافت، و روزی که می میرد، و روزی که زنده برانگیخته می شود!
  - ۵- و مریم را در این کتاب یاد کن، آن هنگام که از خانواده اش در ناحیه شرقی (بیت المقدس) کناره گرفت.
  - ۶- و میان خود و آنان حجابی افکند. (تا خلوتگاهش از هر نظر برای عبادت آماده باشد). در این هنگام، ما روح (و فرشته مقرب) خود را به سوی او فرستادیم. و او در شکل انسانی بی عیب و نقص، بر مریم ظاهر شد.
  - ۷- (مریم سخت ترسید و) گفت: «اگر خدا ترس هستی، من از تو، به خدای رحمان پناه می برم».
  - ۸- گفت: «من تنها فرستاده پروردگار توام. (آمده ام) تا پسر پاکیزه ای به تو ببخشم».
  - ۹- گفت: «چگونه ممکن است پسری برای من باشد؟! در حالی که تاکنون انسانی با من تماس نداشته، و زن آلوده ای نبوده ام!»
  - ۱۰- گفت: «این گونه پروردگارت فرموده: این کار بر من آسان است. (ما او را می آفرینیم) تا او را برای مردم نشانه ای قرار دهیم. و رحمتی باشد از سوی ما. و این امری است پایان یافته (و گفتگو ندارد)».
  - ۱۱- سرانجام (مریم) به او [= عیسی] باردار شد. و او را به نقطه دور دستی برد.
  - ۱۲- درد زایمان او را به کنار تنه درخت خرمایی کشاند. (آن قدر ناراحت شد که) گفت: «ای کاش پیش از این مرده بودم، و کاملاً فراموش شده بودم!»
  - ۱۳- ناگهان از طرف پایین پایش او را صدا زد که: «غمگین مباش! پروردگارت زیر پای تو چشمه آبی (گوارا) قرار داده است».

۱۴- و این تنه نخل را به طرف خود تکان ده، تا رطب تازه ای بر تو فرو ریزد.

فَكَلِمَىٰ وَاشْرَبَىٰ وَقَرَىٰ عَيْنًا ۖ فَإِمَّا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنَّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا (٢٦) ترجمه: (١)

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۖ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا (٢٧) ترجمه: (٢)

يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَعْثًا (٢٨) ترجمه: (٣)

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ۖ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا (٢٩) ترجمه: (٤)

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا (٣٠) ترجمه: (٥)

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا (٣١) ترجمه: (٦)

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا (٣٢) ترجمه: (٧)

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا (٣٣) ترجمه: (٨)

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۖ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ (٣٤) ترجمه: (٩)

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ ۚ سُبْحَانَهُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٣٥) ترجمه: (١٠)

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٣٦) ترجمه: (١١)

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ (٣٧) ترجمه: (١٢)

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُوتُنَّا ۖ لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٣٨) ترجمه: (١٣)

ص: ٣٠٧

١- پس (از این غذای لذیذ و آب گوارا) بخور و بنوش. و چشمت (به فرزندت) روشن باد! او هرگاه کسی از انسانها را دیدی، (با اشاره) بگو: من برای خداوند رحمان روزه ای نذر کرده ام. بنابراین امروز با هیچ انسانی سخن نمی گویم. (و بدان که این نوزاد از تو دفاع خواهد کرد.)»

٢- (مریم) در حالی که او را در آغوش گرفته بود، وی را نزد قومش آورد. گفتند: «ای مریم! کار بسیار عجیب و بدی انجام دادی!

٣- ای خواهر هارون! نه پدرت مرد بدی بود، و نه مادرت زن بدک--اره ای!»

٤- (مریم) به او اشاره کرد. گفتند: «چگونه با کودکی که در گاهواره است سخن بگوییم!؟»

٥- (ناگهان عیسی زبان به سخن گشود و) گفت: «من بنده خدایم. او کتاب آسمانی به من داده. و مرا پیامبر قرار داده است.

٦- و هر جا که باشم مرا وجودی پربرکت قرار داده. و تا زمانی که زنده ام، مرا به نماز و زکات توصیه کرده است.

۷- و مرا نسبت به مادرم نیکوکار قرار داده. و جبار و عصیانگر قرار نداده است.

۸- و سلام (خدا) بر من، روزی که متولد شدم، و روزی که می میرم، و روزی که زنده برانگیخته خواهم شد!»

۹- این است عیسی پسر مریم. گفتار حقی که در آن تردید می کنند.

۱۰- هرگز برای خدا شایسته نبود که فرزندی اختیار کند. منزه است او! هرگاه امری را اراده کند، تنها به آن می گوید: «موجود باش!» بی درنگ موجود می شود.

۱۱- و (عیسی گفت:) خداوند، پروردگار منو پروردگار شماست. او را پرستش کنید. این است راه راست.

۱۲- ولی (بعد از او) گروههایی از میان آنها اختلاف کردند. پس وای به حال کسانی که کافر شدند از حضور روز بزرگ (رستاخیز)!

۱۳- روزی که نزد ما می آیند، چه گوشهای شنوا و چه چشمهای بینایی پیدا می کنند! ولی این ستمکاران امروز در گمراهی آشکارند.

وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۳۹) ترجمه: (۱)

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ (۴۰) ترجمه: (۲)

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ □ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا (۴۱) ترجمه: (۳)

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا (۴۲) ترجمه: (۴)

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا (۴۳) ترجمه: (۵)

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ □ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا (۴۴) ترجمه: (۶)

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا (۴۵) ترجمه: (۷)

قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمَ □ لَئِن لَّمْ تَنْتَه لَأَرْجُمَنَّكَ □ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا (۴۶) ترجمه: (۸)

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ □ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي □ إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا (۴۷) ترجمه: (۹)

وَأَعْتَرْتُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا (۴۸) ترجمه: (۱۰)

فَلَمَّا اعْتَرَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ □ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا (۴۹) ترجمه: (۱۱)

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا (۵۰) ترجمه: (۱۲)

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ مُوسَى □ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا (۵۱) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۰۸

۱- آنان را از روز حسرت [=روز رستاخیز که برای همه مایه تأسف است] بترسان، در آن هنگام که همه چیز پایان می یابد. ولی (امروز) آنها در غفلتند و ایمان نمی آورند.

۲- ما، زمین و تمام کسانی را که روی آن هستند، به ارث می بریم. و همگی به سوی ما بازگردانده می شوند.

۳- در این کتاب، ابراهیم را یاد کن، که او پیامبری بسیار راستگو بود.

۴- هنگامی که به پدرش گفت: «ای پدر! چرا چیزی را می پرستی که نه می شنود، و نه می بیند، و نه هیچ نیازی را از تو برطرف می سازد؟!»

۵- ای پدر! دانشی برای من آمده که برای تو نیامده است. بنابراین از من پیروی کن، تا تو را به راه راست هدایت کنم.

۶- ای پدر! شیطان را پرستش مکن، که شیطان نسبت به خداوند رحمان، نافرمان بود.

۷- ای پدر! من از این می ترسم که از سوی خداوند رحمان عذابی به تو رسد، در نتیجه از دوستان شیطان باشی!

- ۸- گفت: «ای ابراهیم! آیا تو از معبودهای من روی گردانی؟! اگر (از این کار) دست برنداری، تو را سنگسار می‌کنم. و برای مدتی طولانی از من دور شو!»
- ۹- (ابراهیم) گفت: «سلام بر تو! من بزودی از پروردگارم برای تو آموزش می‌طلبم. چرا که او همواره نسبت به من مهربان بوده است.»
- ۱۰- و از شما، و آنچه غیر خدا می‌خوانید، کناره‌گیری می‌کنم. و پروردگارم را می‌خوانم. و امیدوارم در خواندن پروردگارم محروم و بی‌پاسخ نمانم!»
- ۱۱- هنگامی که از آنان و آنچه غیر خدا می‌پرستیدند کناره‌گیری کرد، ما اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم. و هر یک را پیامبری (بزرگ) قرار دادیم.
- ۱۲- و از رحمت خود به آنان عطا کردیم. و برای آنها نام نیک و مقام برجسته‌ای (در میان همه امتها) قرار دادیم.
- ۱۳- و در این کتاب از موسی یادکن، که او خالص شده و رسول و پیامبر (والامقامی) بود.

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا (۵۲) ترجمه: (۱)

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا (۵۳) ترجمه: (۲)

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ □ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا (۵۴) ترجمه: (۳)

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا (۵۵) ترجمه: (۴)

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ □ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا (۵۶) ترجمه: (۵)

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا (۵۷) ترجمه: (۶)

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا □
إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا بُكِيًّا □ (۵۸) ترجمه: (۷)

□ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ □ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا (۵۹) ترجمه: (۸)

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا (۶۰) ترجمه: (۹)

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ □ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا (۶۱) ترجمه: (۱۰)

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا □ وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا (۶۲) ترجمه: (۱۱)

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا (۶۳) ترجمه: (۱۲)

وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ □ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ □ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا (۶۴) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۰۹

۱- ما او را از جانب راست (کوه) طور فرا خواندیم. و (همچون) نجوا کننده او را (به خود) نزدیک ساختیم.

۲- و ما از رحمت خود، برادرش هارون را - که پیامبر بود - به او بخشیدیم.

۳- و در این کتاب از اسماعیل (نیز) یاد کن، که او در وعده اش صادق، و رسول و پیامبری (بزرگ) بود.

۴- او همواره خانواده اش را به نماز و زکات فرمان می داد. و پیوسته مورد رضایت پروردگارش بود.

۵- و در این کتاب، از ادريس (نیز) یاد کن، او بسیار راستگو و پیامبر (بزرگی) بود.

۶- و ما او را به مقام والایی رساندیم.

۷- آنها پیامبرانی بودند از فرزندان آدم، و از کسانی که با نوح (برکشتی) سوار کردیم، و از دودمان ابراهیم و یعقوب، و از

کسانی که هدایت کردیم و برگزیدیم، کسانی که خداوند مشمول نعمشان قرار داده بود، هنگامی که آیات خداوند رحمان

- بر آنان خوانده می شد به خاک می افتادند، در حالی که سجده می کردند و گریان بودند.
- ۸- اَمَّا پس از آنان، فرزندان ناشایسته ای جای آنها را گرفتند که نماز را تباه کرده، و از شهوات پیروی نمودند. و بزودی (مجازات) گمراهی (خود) را خواهند دید!
- ۹- مگر آنان که توبه کنند، و ایمان بیاورند، و کاری شایسته انجام دهند. چنین کسانی داخل بهشت می شوند، و کمترین ستمی به آنان نخواهد شد.
- ۱۰- باغهای جاویدان بهشتی که خداوند رحمان بندگانش را به آنوعده داده است، هرچند آن را ندیده اند. به یقین وعده خدا تحقق یافتنی است.
- ۱۱- در آن جا هرگز گفتار لغو و بیهوده ای نمی شنوند. و جز سلام در آن جا سخنی نیست. و هر صبح و شام، روزی آنان در بهشت آماده است.
- ۱۲- این همان بهشتی است که به بندگان ما که پرهیزگار باشند، به ارث می دهیم.
- ۱۳- (پس از تأخیر وحی، جبرئیل به پیامبر عرض کرد:) ما جز به فرمان پروردگار تو، نازل نمی شویم. آنچه پیش روی ما، و پشت سر ما، و آنچه میان آن است، همه از آن اوست. و پروردگارت هرگز فراموشکار نبوده (و نیست).

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ □ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا (۶۵) ترجمه: (۱)

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا (۶۶) ترجمه: (۲)

أَوَّلًا يَذُكَّرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكْ شَيْئًا (۶۷) ترجمه: (۳)

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثًّا (۶۸) ترجمه: (۴)

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا (۶۹) ترجمه: (۵)

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا (۷۰) ترجمه: (۶)

وَإِنْ مِّنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا □ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا (۷۱) ترجمه: (۷)

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثًّا (۷۲) ترجمه: (۸)

وَإِذَا تَنَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا (۷۳) ترجمه: (۹)

وَكَم أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَوْمٍ هُمْ أَحْسَنُ أَنَاثًا وَرِثًا (۷۴) ترجمه: (۱۰)

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مِدًّا □ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا (۷۵) ترجمه: (۱۱)

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى □ وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا (۷۶) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۱۰

۱- اوست پروردگار آسمانها و زمین، و آنچه میان آن دو قرار دارد. او را پرستش کن، و در عبادتش شکبیا باش. آیا همنام و مانندی برای او می دانی؟!

۲- انسان می گوید: «آیا هنگامی که مُردم، پس از آن، زنده (از قبر) بیرون آورده می شوم؟!»

۳- آیا انسان به خاطر نمی آورد که ما پیش از این، او را آفریدیم در حالی که چیزی نبود؟!

۴- به پرورگارت سوگند که همه آنها را همراه با شیاطین (در قیامت) جمع می کنیم. سپس آنان را - در حالی که به زانو درآمده اند - گرداگرد جهنم حاضر می سازیم.

۵- سپساز پیروان هر گروهی، کسانی را که در برابر خداوند رحمان از همه سرکش تر بوده اند، جدا می کنیم.

۶- سپس ما بخوبی از کسانی که برای سوختن در آتش سزاوارترند، آگاهتریم.

۷- و همه شما (بدون استثنا) وارد جهنم می شوید. این امر، نزد پروردگارت، حتمی و پایان یافته است.

۸- سپس کسانی را که تقوا پیشه کردند (از آن) رهایی می بخشیم. و ستمکاران را- در حالی که به زانو درآمده اند - در آن رها می سازیم.

۹- و هنگامی که آیات روشنگر ما بر آنان خوانده می شود، کافران به مؤمنان می گویند: «کدام یک از (ما) دو گروه جایگاهش بهتر، و محفل انشش زیباتر است؟!»

۱۰- چه بسیار اقوامی را پیش از آنان نابود کردیم که هم مال و ثروتشانو هم ظاهرشان از آنها بهتر بود.

۱۱- بگو: «آنها که در گمراهی بوده اند، باید خداوند به آنها مهلت دهد تا زمانی که وعده الهی را با چشم خود ببینند: یا مجازات (این دنیا)، یا (عذاب) قیامت را! (و به زودی) خواهند دانست چه کسی جایگاهش بدتر، و لشکرش ناتوانتر است!»

۱۲- و کسانی که پذیرای هدایت شوند، خداوند بر هدایتشان می افزاید. و آثار ماندگار شایسته ای که (از انسان) باقی می ماند، ثوابش در پیشگاه پروردگارت بهتر، و عاقبتش نیکوتر است.

أَفْرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا (٧٧) ترجمه: (١)

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا (٧٨) ترجمه: (٢)

كَلَّا ۚ سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا (٧٩) ترجمه: (٣)

وَنُرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا (٨٠) ترجمه: (٤)

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا (٨١) ترجمه: (٥)

كَلَّا ۚ سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا (٨٢) ترجمه: (٦)

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤْزُهُمْ أَزًّا (٨٣) ترجمه: (٧)

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا (٨٤) ترجمه: (٨)

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا (٨٥) ترجمه: (٩)

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا (٨٦) ترجمه: (١٠)

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا (٨٧) ترجمه: (١١)

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا (٨٨) ترجمه: (١٢)

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا (٨٩) ترجمه: (١٣)

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشِقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا (٩٠) ترجمه: (١٤)

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا (٩١) ترجمه: (١٥)

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا (٩٢) ترجمه: (١٦)

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمَنِ عَبْدًا (٩٣) ترجمه: (١٧)

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا (٩٤) ترجمه: (١٨)

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا (٩٥) ترجمه: (١٩)

- ۱- آیا دیدی کسی را که به آیات ما کافر شد، و گفت: «ثروت و فرزند فراوانی به من داده خواهد شد»؟!
- ۲- آیا او از غیب آگاه گشته، یا نزد خداوند رحمان عهد و پیمانی گرفته است؟!
- ۳- هرگز چنین نیست! ما بزودی آنچه را می گوید می نویسیم و عذاب را برای او مستمر می سازیم!
- ۴- آنچه را او می گوید (از اموال و فرزندان)، از او به ارث می بریم، و تنها نزد ما خواهد آمد.
- ۵- و آنان غیر از خدا، معبودانی را برای خود برگزیدند تا مایه عزتشان باشد. (چه پندار خامی!)
- ۶- هرگز چنین نیست! بزودی (معبودهایشان) منکر عبادت آنان خواهند شد. و بر ضد آنها گواهی می دهند.
- ۷- آیا ندیدی که ما شیاطین را به سوی کافران فرستادیم تا آنان را شدیداً تحریک کنند؟!
- ۸- پس درباره آنان شتاب مکن. ما آنها (و اعمالشان) را به دقت شماره می کنیم.
- ۹- در آن روز که پرهیزگاران را به صورت گروهی به سوی خداوند رحمان (و پاداش های او) محشور می کنیم.
- ۱۰- و مجرمان را تشنه کام (همچون شترانی که به طرف آب گاه می روند) به سوی جهنم می رانیم.
- ۱۱- آنان هرگز مالک شفاعت نیستند. مگر کسی که نزد خداوند رحمان، عهد و پیمانی گرفته است.
- ۱۲- و گفتند: «خداوند رحمان فرزندی اختیار کرده است».
- ۱۳- راستی مطلب زشت و زننده ای گفتید!
- ۱۴- نزدیک است به سبب این سخن آسمانها از هم متلاشی گردد، و زمین شکافته شود، و کوهها به شدت فرو ریزد.
- ۱۵- از این رو که برای خداوند رحمان فرزندی قائل شدند!
- ۱۶- در حالی که سزاوار نیست خداوند رحمان، فرزندی اختیار کند!
- ۱۷- تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند، تنها به سوی خداوند رحمان می آیند در حالی که بنده اویند.
- ۱۸- خداوند همه آنها را احصا کرده، و کاملاً شمارش کرده است.
- ۱۹- و همگی روز رستاخیز، تک و تنها نزد او حاضر می شوند.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا (۹۶) ترجمه: (۱)

فَاتِّمَّا يَسِّرْنَاهُ لِبِسَانِكَ لِنُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَنُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا (۹۷) ترجمه: (۲)

وَكَم أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَوْمٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا (۹۸) ترجمه: (۳)

۲۰. سوره طه

آشنایی با سوره

۲۰- طه [رمزی است خطاب به پیامبر اسلام]

در این سوره، خطاب به پیامبر اکرم، داستان شگفت موسی و برخوردش را با فرعون و جادوگران و شیوه انحرافی سامری را در حرکت ارتجاعی او در جامعه به سوی شرک و نجات قوم بنی اسرائیل از چنگ نظام فرعون را بیان کرده تا دلگرمی پیامبر و آموزش مسلمین فراهم آید. در قسمت آخر سوره از فرمان سجده بر آدم و اغوای ابلیس و هبوط و خروج آدم از بهشت یاد شده است. از سوره های مکی است و ۱۳۵ آیه دارد. و به نام سوره «حکیم» هم یاد شده است و نام دیگرش هم سوره «کلیم» است.

سوره طه با ترجمه

صوت

.Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طه (۱) ترجمه: (۴)

مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى (۲) ترجمه: (۵)

إِلَّا تَذَكَّرَهُ لِّمَنْ يَخْشَى (۳) ترجمه: (۶)

تَنْزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَى (۴) ترجمه: (۷)

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى (۵) ترجمه: (۸)

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى (۶) ترجمه: (۹)

وَإِنْ تَجْهَرُ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى (۷) ترجمه: (۱۰)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى (۸) ترجمه: (۱۱)

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى (۹) ترجمه: (۱۲)

إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدٌ عَلَى النَّارِ هُدًى (۱۰) ترجمه: (۱۳)

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسَى (۱۱) ترجمه: (۱۴)

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ □ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى (۱۲) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۱۲

- ۱- به یقین کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، به زودی خداوند رحمان محبتی برای آنان (در دلها) قرار می دهد!
- ۲- و ما فقط قرآن را بر زبان تو آسان ساختیم برای آنکه پرهیزگاران را بوسیله آن بشارت دهی، و گروه دشمنان سرسخت را با آن انداز کنی.
- ۳- چه بسیار اقوام (بی ایمان و گنهکاری) را که پیش از آنان هلاک کردیم. آیا (اثری) از هیچیک از آنها احساس می کنی؟! یا کمترین صدایی از آنان می شنوی؟!*
- ۴- *بنام خداوند بخشنده مهربان* طه.
- ۵- ما قرآن را بر تو نازل نکردیم که خود را سخت به زحمت بیفکنی!.
- ۶- آن را فقط برای یادآوری کسانی که (از خدا) می ترسند نازل ساختیم.
- ۷- (این قرآن) از سوی کسی نازل شده که زمین و آسمانهای بلند را آفریده است.
- ۸- همان بخشنده ای که بر عرش مسلط است.
- ۹- از آن اوست آنچه در آسمانها، و آنچه در زمین، و آنچه میان آن دو، و آنچه در زیر خاک (پنهان) است.
- ۱۰- اگر آشکارا سخن بگویی (یا پنهان)، او اسرار پنهانی و پنهان تر از آن را نیز می داند.
- ۱۱- او خداوندی یگانه است که معبودی جز او نیست. و نیکوترین نامها از آن اوست.
- ۱۲- و آیا خبر موسی به تو رسیده است؟
- ۱۳- هنگامی که (از دور) آتشی مشاهده کرد، و به خانواده خود گفت: «(اندکی) درنگ کنید که من آتشی دیدم. شاید شعله ای از آن برای شما بیاورم. یا بوسیله این آتش راهی پیدا کنم».
- ۱۴- هنگامی که نزد آتش آمد، ندا داده شد که: ای موسی!
- ۱۵- من پروردگار تو هستم. کفشهایت را بیرون آر، که تو در سرزمین مقدس «طوی» هستی.

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى (۱۳) ترجمه: (۱)

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي (١٤) ترجمه: (٢)

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ (١٥) ترجمه: (٣)

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَزِدَىٰ (١٦) ترجمه: (٤)

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَىٰ (١٧) ترجمه: (٥)

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ (١٨) ترجمه: (٦)

قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَىٰ (١٩) ترجمه: (٧)

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ (٢٠) ترجمه: (٨)

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ ۗ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ (٢١) ترجمه: (٩)

وَأَضْمُ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ آيَةٌ أُخْرَىٰ (٢٢) ترجمه: (١٠)

لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ (٢٣) ترجمه: (١١)

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ (٢٤) ترجمه: (١٢)

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي (٢٥) ترجمه: (١٣)

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي (٢٦) ترجمه: (١٤)

وَاخْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِي (٢٧) ترجمه: (١٥)

يَفْقَهُوا قَوْلِي (٢٨) ترجمه: (١٦)

وَاجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي (٢٩) ترجمه: (١٧)

هَارُونَ أَخِي (٣٠) ترجمه: (١٨)

اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي (٣١) ترجمه: (١٩)

وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي (٣٢) ترجمه: (٢٠)

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا (٣٣) ترجمه: (٢١)

وَنذُكْرَكَ كَثِيرًا (۳۴) ترجمه: (۲۲)

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا (۳۵) ترجمه: (۲۳)

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى (۳۶) ترجمه: (۲۴)

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى (۳۷) ترجمه: (۲۵)

ص: ۳۱۳

- ۱- و من تو را (برای مقام رسالت) برگزیدم. اکنون به آنچه (بر تو) وحی می شود، گوش فراده.
- ۲- منم خداوند یگانه. معبودی جز من نیست. مرا پرستش کن، و نماز را برای یاد من بپادار.
- ۳- به یقین قیامت خواهد آمد. می خواهم آن را پنهان کنم، تا هر کس در برابر سعی و کوشش خود، جزا داده شود.
- ۴- پس مبادا کسی که به آن ایمان ندارد و از هوسهای خویش پیروی می کند، تو را از آن باز دارد. که هلاک خواهی شد!
- ۵- و آن چیست در دست راست تو، ای موسی؟!
- ۶- گفت: «این عصای من است. بر آن تکیه می کنم، برگ درختان را با آن برای گوسفندانم فرو می ریزم. و من در آن منافع دیگری نیز دارم.»
- ۷- گفت: «ای موسی! آن را بیفکن.»
- ۸- پس موسی آن (عصا) را افکند و ناگهان ازدهایی شد که به هر سو می شتافت.
- ۹- گفت: «آن را بگیر و نترس، به زودی آن را به صورت اولش باز می گردانیم.»
- ۱۰- و دستت را به گریبان ببرد، تا سفید و بی عیب بیرون آید. این معجزه دیگری (از سوی خداوند) است.
- ۱۱- تا (به این صورت) از نشانه های بزرگ خویش به تو نشان دهیم.
- ۱۲- (اینک) به سوی فرعون برو، که او طغیان کرده است.»
- ۱۳- (موسی) گفت: «پروردگارا! سینه ام را گشاده کن.»
- ۱۴- و کارم را برایم آسان گردان.
- ۱۵- و گره از زبانم بگشای.
- ۱۶- تا سخن مرا بفهمند.
- ۱۷- و وزیری از خاندانم برای من قرار ده،
- ۱۸- برادرم هارون را.
- ۱۹- با او پشتم را محکم کن.
- ۲۰- و او را در کارم شریک ساز.
- ۲۱- تا تو را بسیار تسبیح گویم.
- ۲۲- و تو را بسیار یاد کنیم.

۲۳- چرا که تو همیشه از حال ما آگاه بوده ای!»

۲۴- فرمود: «ای موسی! خواسته ات به تو داده شد.

۲۵- و ما بار دیگر تو را مشمول نعمت خود ساخته بودیم»،

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ (٣٨) ترجمه: (١)

أَنِ اقْدِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْدِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَّهُ □ وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَيَّ عَيْنِي (٣٩) ترجمه: (٢)

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَيْلٌ أَدْلُكُمْ عَلَيَّ مَن يَكْفُلُهُ □ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ □ وَفَقَلْتَ نَفْسًا فَجَعَيْنَاكَ مِنَ الْعَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا □ فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَيَّ قَدْرًا يَا مُوسَىٰ (٤٠) ترجمه: (٣)

وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي (٤١) ترجمه: (٤)

أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي (٤٢) ترجمه: (٥)

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ (٤٣) ترجمه: (٦)

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ (٤٤) ترجمه: (٧)

قَالَ رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطَّعَىٰ (٤٥) ترجمه: (٨)

قَالَ لَا تَخَافَا □ إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ (٤٦) ترجمه: (٩)

فَأْتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تَعَذِّبْهُمْ □ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّنْ رَبِّكَ □ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ (٤٧) ترجمه: (١٠)

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَيَّ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ (٤٨) ترجمه: (١١)

قَالَ فَمَنْ رَّبُّكُمْ يَا مُوسَىٰ (٤٩) ترجمه: (١٢)

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ (٥٠) ترجمه: (١٣)

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ (٥١) ترجمه: (١٤)

ص: ٣١٤

١- آن زمان که به مادرت آنچه لازم بود الهام کردیم.

٢- که: «او را در صندوقی بیفکن، و آن را به دریا بینداز، تا دریا آن را به ساحل افکند. تا کسی که هم دشمن من و هم دشمن اوست، آن را برگردد.» و من محبتی از خودم بر تو افکندم، تا تحت مراقبت من پرورش یابی.

٣- در آن هنگام که خواهرت (در نزدیکی کاخ فرعون) راه می رفتی گفت: «آیا کسی را به شما نشان دهم که این نوزاد را

کفالت کند (و دایه خوبی برای او باشد)؟! پس تو را به مادرت بازگردانیدیم، تا چشمش (به تو) روشن شود. و غمگین نگردد. و تو کسی (از فرعونیان) را گشتی. اما ما تو را از اندوه (تعقیب فرعونیان) نجات دادیم. و بارها تو را آزمودیم. پس از آن، سالیانی در میان مردم «مدین» توقف نمودی. سپس بنابر تقدیر الهی (برای فرمان رسالت به این جا) آمدی.

۴- و من تو را برای خودم پرورش دادم.

۵- (اکنون) تو و برادرت با نشانه های من بروید، و در یاد من کوتاهی نکنید.

۶- به سوی فرعون بروید. که او طغیان کرده است.

۷- و به نرمی با او سخن بگویید. شاید متذکر شود، یا (از مجازات الهی) بترسد.

۸- (موسی و هارون) گفتند: «پروردگارا! از این می ترسیم که به ما مهلت ندهد یا طغیان کند(و نپذیرد)!»

۹- فرمود: «نترسید! من با شما هستم. (همه چیز را) می شنومو می بینم.»

۱۰- به سراغ او بروید و بگویید: «ما فرستادگان پروردگار توئیم. بنی اسرائیل را با ما بفرست. و آنان را شکنجه و آزار مکن. ما

با نشانه (و معجزه روشنی) از سوی پروردگارت به سوی تو آمده ایم. و درود بر آن کس که از هدایت پیروی کند!

۱۱- به ما وحی شده که مجازات الهی بر کسی است که (آیات او را) تکذیب کند و سرپیچی نماید.»

۱۲- (فرعون) گفت: «پروردگار شما کیست، ای موسی؟!»

۱۳- گفت: «پروردگار ما همان کسی است که به هر موجودی، آنچه را لازمه آفرینش او بوده داده. سپس هدایت کرده

است.»

۱۴- گفت: «تکلیف اقوام پیشین (که به اینها ایمان نداشتند) چه خواهد شد؟!»

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ □ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى (٥٢) ترجمه: (١)

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْ نَّبَاتٍ شَتَّى (٥٣) ترجمه: (٢)

كُلُوا وَارْزُقُوا أَنْعَامَكُمْ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى (٥٤) ترجمه: (٣)

□ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى (٥٥) ترجمه: (٤)

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى (٥٦) ترجمه: (٥)

قَالَ أَجِئْنَا لِنُخْرِجَنَّكَ مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى (٥٧) ترجمه: (٦)

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سَوِيًّا (٥٨) ترجمه: (٧)

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّبْحِ وَأَنْ يُخَشِرَ النَّاسُ ضُحَى (٥٩) ترجمه: (٨)

فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى (٦٠) ترجمه: (٩)

قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ لَّا تَنْفَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيَسْحِتْكُمْ بِعَذَابٍ □ وَقَدْ خَابَ مَنْ افْتَرَى (٦١) ترجمه: (١٠)

فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى (٦٢) ترجمه: (١١)

قَالُوا إِنْ هَذَا لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَى (٦٣) ترجمه: (١٢)

فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّو صَفًّا □ وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَى (٦٤) ترجمه: (١٣)

ص: ٣١٥

١- گفت: «آگاهی مربوط به آنها، نزد پروردگارم در کتابی ثبت است. پروردگارم هرگز گمراه نمی شود، و فراموش نمی کند.»

٢- همان خداوندی که زمین را برای شما محلّ آسایش قرار داد. و راههایی برای شما در آن ایجاد کرد. و از آسمان، آبی فرستاد که با آن، انواع گوناگون گیاهان را (از خاک تیره) برآوردیم.

٣- (از آن) بخورید. و چهارپایان را در آن به چرا برید. به یقین در اینها نشانه های روشنی برای خردمندان است.

٤- ما شما را از آن [= زمین] آفریدیم. و به آن باز می گردانیم. و بار دیگر (در قیامت) شما را از آن بیرون می آوریم.

٥- ما همه نشانه های خود را به او نشان دادیم. اما او تکذیب کرد و سرباز زد.

٦- گفت: «ای موسی! آیا آمده ای که با سحر خود، ما را از سرزمینمان بیرون کنی؟!»

٧- به یقین ما هم سحری همانند آن برای تو خواهیم آورد! هم اکنون موعدی میان ما و خودت قرار ده که نه ما و نه تو، از آن

تخلّف نکنیم. در مکانی که نسبت به همه یکسان باشد.»

۸- (موسی) گفت: «وعده گاهتان روز عید است. (به شرط این که همه) مردم، هنگامی که روز، بالا می آید، جمع شوند!»

۹- فرعون آن مجلس را ترک گفت. و تمام مکر و فریب خود را جمع کرد. و سپس آمد.

۱۰- موسی به آنان گفت: «وای بر شما! دروغ بر خدا نبندید، که شما را با عذاب (بزرگ) نابود می سازد. و هرکس که (بر

خدا) دروغ ببندد، نومید می شود!»

۱۱- آنها در میان خود، در مورد کارشان به نزاع برخاستند. و پنهانی به نجوا پرداختند.

۱۲- گفتند: «به یقین اینها دو نفر ساحرند که می خواهند با سحرشان شما را از سرزمینتان بیرون کنند و راه و رسم شایسته شما

را از بین ببرند.

۱۳- اکنون که چنین است، تمام تدبیر و نقشه خود را جمع کنید، و در یک صف (به میدان مبارزه) بیایید. و امروز رستگاری از

آن کسی است که برتری یابد.»

قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى (٦٥) ترجمه: (١)

قَالَ بَلْ أَلْقُوا □ فَإِذَا جِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى (٦٦) ترجمه: (٢)

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى (٦٧) ترجمه: (٣)

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى (٦٨) ترجمه: (٤)

وَأَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفُ مَا صَنَعُوا □ إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ □ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى (٦٩) ترجمه: (٥)

فَأَلْقَى السِّحْرَهُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى (٧٠) ترجمه: (٦)

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ □ إِنَّهُ لَكَ يَبِيرُكُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ □ فَلَمَّا قَطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَأَصَابَتْكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ آيُنَا أَشَدَّ عَذَابًا وَأَبْقَى (٧١) ترجمه: (٧)

قَالُوا لَنْ نُؤْتِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا □ فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ □ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٧٢) ترجمه: (٨)

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيُغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ □ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى (٧٣) ترجمه: (٩)

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى (٧٤) ترجمه: (١٠)

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى (٧٥) ترجمه: (١١)

جَنَّاتٌ عَدْنٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا □ وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى (٧٦) ترجمه: (١٢)

ص: ٣١٦

۱- (ساحران) گفتند: «ای موسی! یا تو (عصای خود را) بیفکن، یا ما کسانى باشیم که اول بیفکنیم؟!»

۲- گفت: «شما اول بیفکنید!» پس در آن هنگام طنابها و عصاهای آنان بر اثر سحرشان چنان به نظر می رسید که حرکت می کنند!

۳- موسی ترس خفیفی در دل احساس کرد (مبادا مردم گمراه شوند).

۴- گفتیم: «ترس! به یقین تو (پیروز و) برتری.

۵- و آنچه را در دست راست خود داری بیفکن، تمام آنچه را ساخته اند می بلعد! آنچه ساخته اند حيله ساحر است. و ساحر هر جا آید رستگار نخواهد شد.»

۶- (موسى عصای خود را افکند، و آنچه را آنها ساخته بودند بلعید.) ساحران به سجده افتادند و گفتند: «ما به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم.»

۷- (فرعون) گفت: «پیش از آن که به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟! به طور مسلم او بزرگ شماس است که به شما سحر آموخته است. به یقین دستها و پاهایتان را بطور مخالف قطع می کنم. و شما را از تنه های نخل به دار می آویزم. و خواهید دانست مجازات کدام یک از ما شدیدتر و پایدارتر است!»

۸- گفتند: «سوگند به آن کسی که ما را آفریده، هرگز تو را بر دلایل روشنی که برای ما آمده، ترجیح نخواهیم داد. هر حکمی می خواهی بکن. تو تنها در این زندگی دنیا می توانی حکم کنی.»

۹- ما به پروردگاران ایمان آوردیم تا گناهانمان و آنچه را از سحر بر ما تحمیل کردی بیامرزد. و (پاداش) خدا بهتر و پایدارتر است!»

۱۰- هرکس در محضر پروردگارش حاضر شود در حالی که مجرم است، آتش دوزخ برای اوست. در آن جا، نه می میرد و نه زندگی می کند!

۱۱- و هرکس با ایمان نزد او آید، و اعمال صالح انجام داده باشد، چنین کسانی درجات عالی دارند،

۱۲- باغهای جاویدان بهشتی، که نهرها از پای درختانش جاری است، جاودانه در آن خواهند بود. این است پاداش کسی که خود را تزکیه نماید.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَّا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ (٧٧) ترجمه: (١)

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَبِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِّنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ (٧٨) ترجمه: (٢)

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ (٧٩) ترجمه: (٣)

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ (٨٠) ترجمه: (٤)

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي □ وَمَنْ يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ (٨١) ترجمه: (٥)

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ (٨٢) ترجمه: (٦)

□ وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ (٨٣) ترجمه: (٧)

قَالَ هُمْ أَوْلَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ (٨٤) ترجمه: (٨)

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ (٨٥) ترجمه: (٩)

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا □ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسِينًا □ أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِي (٨٦) ترجمه: (١٠)

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَمَلْنَا أَوْزَارًا مِّنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ (٨٧) ترجمه: (١١)

ص: ٣١٧

۱- ما به موسی وحی فرستادیم که: «شبانہ بندگانم را (از مصر) با (خود) حرکت ده. و برای آنها راهی خشک در دریا بگشا.

که نه از تعقیب (فرعونیان) خواهی ترسید، و نه (از غرق شدن در دریا) به هراس می افتی.»

۲- (به این ترتیب) فرعون با لشکریانش آنها را تعقیب کردند. و (امواج خروشان) دریا آنان را بطور کامل پوشانید.

۳- فرعون قوم خود را گمراه ساخت. و هرگز هدایت نکرد!

۴- ای بنی اسرائیل! ما شما را از (چنگال) دشمنان نجات دادیم. و در جانب راست کوه طور، با شما وعده گذاردیم. و «من» [=

نوعی صمغ شیرین گیاهان] و «سلوی» [= پرندۀ ای مانند بلدرچین] بر شما نازل کردیم.

۵- بخورید از روزیهای پاکیزه ای که به شما داده ایم. و در آن طغیان نکنید، که غضب من بر شما وارد شود و هرکس غضبم

بر او وارد شود، هلاک خواهد شد.

۶- و من هر که را توبه کند، و ایمان آورد، و عمل صالح انجام دهد، سپس هدایت شود، می آمرزم.

۷- ای موسی! چه چیز سبب شد که از قومت پیشی گیری، و (برای آمدن به کوه طور) عجله کنی!؟

۸- گفت: «پروردگارا! آنان در پی منند. و من به سوی تو شتاب کردم، تا خشنود شوی.»

۹- فرمود: «ما قوم تو را بعد از تو، آزمودیم و سامری آنها را گمراه ساخت.»

۱۰- موسی خشمگین و اندوهناک به سوی قوم خود بازگشت و گفت: «ای قوم من! مگر پروردگارتان وعده نیکویی به شما نداد؟! آیا مدّت (جدایی من از) شما به طول انجامید، یا می خواستید غضب پروردگارتان بر شما نازل شود که از وعده من تخلف کردید؟!»

۱۱- گفتند: «ما به میل و اراده خود از وعده تو تخلف نکردیم. بلکه مقداری از زیورهای قوم (فرعون) را (که با خود داشتیم) افکندیم.» و سامری این چنین القا کرد،

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ (۸۸) ترجمه: (۱)

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ آلًا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا (۸۹) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ □ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي (۹۰) ترجمه: (۳)

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ (۹۱) ترجمه: (۴)

قَالَ يَا هَارُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا (۹۲) ترجمه: (۵)

أَلَا تَتَّبِعُنِ □ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي (۹۳) ترجمه: (۶)

قَالَ يَا ابْنَ أُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي □ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي (۹۴) ترجمه: (۷)

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ (۹۵) ترجمه: (۸)

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَهُ مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي (۹۶) ترجمه: (۹)

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ □ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ □ وَانظُرْ إِلَىٰ إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا □ لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا (۹۷) ترجمه: (۱۰)

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا (۹۸) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۱۸

۱- و برای آنان مجسمه گوساله ای که صدایی همچون صدای گوساله داشت پدید آورد. و گفتند: «این خدای شما، و خدای موسی است.» و او (حقیقت را) فراموش کرد (پیمانی را که با خدا بسته بود).

۲- آیا نمی دیدند که (این گوساله) هیچ پاسخی به آنان نمی دهد، و مالک هیچ گونه سود و زبانی برای آنها نیست؟!

۳- و پیش از آن، هارون به آنها گفته بود: «ای قوم من! شما فقط به وسیله آن مورد آزمایش قرار گرفته اید. و پروردگار شما خداوند رحمان است. پس، از من پیروی کنید، و فرمانم را اطاعت نمایید.»

۴- ولی آنها گفتند: «ما همچنان گرد آن می مانیم (و آن را پرستش می کنیم) تا موسی به سوی ما باز گردد.»

۵- (هنگامی که موسی بازگشت)، گفت: «ای هارون! هنگامی که دیدی آنها گمراه شدند، چه چیز مانع بود

۶- که از من پیروی کنی؟! آیا فرمان مرا عصیان نمودی?!»

۷- (هارون) گفت: «ای فرزند مادرم! (ای برادر!) ریش و سر مرا بگیر! زیرا من ترسیدم بگویی تو میان بنی اسرائیل تفرقه انداختی، و سفارش مرا مراعات نکردی.»

۸- (موسی رو به سامری کرد و) گفت: «، تو چرا این کار را کردی ای سامری?!»

- ۹- گفت: «من چیزی دیدم که آنها آن را ندیدند. من قسمتی از آثار (و در پای) فرستاده (خدا، جبرئیل) را گرفتم، سپس آن را (در درون گوساله) افکندم، و این کاری بود که (هوای) نفس من در نظرم جلوه داد.»
- ۱۰- (موسی) گفت: «برو، که مجازات تو در زندگی دنیا این است که (به مردم) بگویی «با من تماس نگیرید!» و تو میعاد (از عذاب خدا) داری، که هرگز از آن تخلف نخواهد شد. (اکنون) به این معبودت که پیوسته آن را پرستش می کردی. بنگر که آن را می سوزانیم. سپس تمام ذرات آن را به دریا می پاشیم.
- ۱۱- معبود شما تنها خداوند یگانه است که جز او هیچ معبودی نیست. و علم او همه چیز را فرا گرفته است.»

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ □ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا (۹۹) ترجمه: (۱)

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا (۱۰۰) ترجمه: (۲)

خَالِدِينَ فِيهِ □ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا (۱۰۱) ترجمه: (۳)

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي السُّورِ □ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا (۱۰۲) ترجمه: (۴)

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا (۱۰۳) ترجمه: (۵)

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا (۱۰۴) ترجمه: (۶)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا (۱۰۵) ترجمه: (۷)

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا (۱۰۶) ترجمه: (۸)

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا (۱۰۷) ترجمه: (۹)

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ □ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا (۱۰۸) ترجمه: (۱۰)

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا (۱۰۹) ترجمه: (۱۱)

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا (۱۱۰) ترجمه: (۱۲)

□ وَعَنْتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ □ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا (۱۱۱) ترجمه: (۱۳)

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا (۱۱۲) ترجمه: (۱۴)

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا (۱۱۳) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۱۹

۱- این گونه از اخبار پیشین برای تو بازگو می کنیم. و ما از نزد خود، ذکری [=قرآن] به تو دادیم.

۲- هر کس از آن روی گردان شود، روز قیامت بار سنگینی (از گناه) بر دوش خواهد داشت!

۳- در حالی که جاودانه در آن خواهند ماند. و بد باری است برای آنها در روز قیامت!

۴- روزی که در «صور» دمیده می شود. و مجرمان را با بدنهای کبود، در آن روز جمع می کنیم!

۵- آنها آهسته با هم گفتگو می کنند. (بعضی می گویند:) شما فقط ده روز (در عالم برزخ) درنگ کردید.

۶- ما به آنچه آنها می گویند آگاهتریم، هنگامی که نیکو روش ترین آنها می گوید: «شما تنها یک روز درنگ کردید.»

- ۷- و از تو درباره کوه ها سؤال می کنند. بگو: «(در پایان جهان) پروردگارم آنها را به کلی (متلاشی کرده) بر باد می دهد!
- ۸- سپس زمین را صاف و هموار و بی آب و گیاه رها می سازد،
- ۹- در آن، هیچ پستی و بلندی نمی بینی.»
- ۱۰- در آن روز، همه از دعوت کننده الهی پیروی نموده، و قدرت بر مخالفت او نخواهند داشت (وهمگی از قبرها برمی خیزند)؛ و همه صداهای در برابر (عظمت) خداوند رحمان، خاضع می شود؛ و جز صدای آهسته چیزی نمی شنوی.
- ۱۱- در آن روز، شفاعت (هیچ کس) سودی نمی بخشد، جز کسی که خداوند رحمان به او اجازه داده، و از گفتار او راضی است.
- ۱۲- خداوند آنچه را پیش رو دارند، و آنچه را (در دنیا) پشت سر گذاشته اند می داند. در حالی که آنها به او احاطه علمی ندارند.
- ۱۳- و (در آن روز) همه چهره ها در برابر خداوند زنده پاینده، خاضع می شود. و آن که بار ستمی بر دوش دارد، مأیوس (و زیان کار) است.
- ۱۴- (اما) آن کس که کارهای شایسته انجام دهد، در حالی که مؤمن باشد، نه از ستمی می ترسد، و نه از کمبود (حقش).
- ۱۵- و این گونه آن را قرآنی عربی (و فصیح و گویا) نازل کردیم، و انواع وعیدها (و اندازها) را در آن بازگو نمودیم، شاید آن تقوا پیشه کنند. یا برایشان سبب یادآوری شود.

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ □ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ □ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا (۱۱۴) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسَىٰ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا (۱۱۵) ترجمه: (۲)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ (۱۱۶) ترجمه: (۳)

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ (۱۱۷) ترجمه: (۴)

إِنَّ لَكَ أَلًا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ (۱۱۸) ترجمه: (۵)

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ (۱۱۹) ترجمه: (۶)

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَىٰ (۱۲۰) ترجمه: (۷)

ص: ۳۲۰

۱- پس بلند مرتبه است خداوندی که فرمانروای حقیقی است! و (ای پیامبر) نسبت به (تلاوت) قرآن، پیش از آن که وحی آن بر تو تمام شود، شتاب مکن. و بگو: «پروردگارا! علم مرا افزون کن.»

۲- و پیش از این، از آدم پیمان (اطاعت) گرفته بودیم. اما او فراموش کرد. و عزم استواری برای او نیافتیم.

۳- و (به یاد آور) هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید.» همگی سجده کردند. جز ابلیس که سرباز زد (و سجده نکرد).

۴- پس گفتیم: «ای آدم! این دشمن تو و (دشمن) همسر توست. مبادا شما را از بهشت بیرون کند. که به زحمت و رنج خواهی افتاد!

۵- زیرا تو در بهشت (در آسایشی و) گرسنه و برهنه نخواهی شد.

۶- و در آن تشنه نمی شوی، و حرارت آفتاب آزارت نمی دهد.»

۷- ولی شیطان او را وسوسه کرد و گفت: (ای آدم! آیا می خواهی تو را به درخت زندگی جاوید، و ملکی بی زوال راهنمایی کنم؟!)

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ □ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى (۱۲۱) ترجمه: (۱)

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى (۱۲۲) ترجمه: (۲)

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا □ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ □ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى (۱۲۳) ترجمه: (۳)

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى (۱۲۴) ترجمه: (۴)

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا (۱۲۵) ترجمه: (۵)

ص: ۳۲۱

-
- ۱- سرانجام هر دو از آن خوردند، (و لباس بهشتی آنها فرو ریخت)، و عورتشان آشکار گشت و از برگهای (درختان) بهشتی برای پوشاندن خود جامه دوختند. (آری) آدم پروردگارش را نافرمانی کرد، و (از پاداش او و ماندن در بهشت) محروم شد.
  - ۲- سپس پروردگارش او را برگزید، و توبه اش را پذیرفت، و (او را) هدایت نمود.
  - ۳- (خداوند) فرمود: «همگی شما از بهشت خارج شوید، در حالی که دشمن یکدیگر خواهید بود. ولی هرگاه هدایتی از سوی من به سراغ شما آید، هرکس از هدایت من پیروی کند، نه گمراه می شود، و نه در رنج خواهد بود.
  - ۴- و هرکس از یاد من روی گردان شود، زندگی (سخت و) تنگی خواهد داشت. و روز قیامت، او را نابینا محسور می کنیم.»
  - ۵- می گوید: «پروردگارا! چرا مرا نابینا محسور کردی؟! من که بینا بودم!»

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا ۖ وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنسى (۱۲۶) ترجمه: (۱)

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى (۱۲۷) ترجمه: (۲)

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى (۱۲۸) ترجمه: (۳)

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى (۱۲۹) ترجمه: (۴)

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا ۖ وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ (۱۳۰) ترجمه: (۵)

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۖ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى (۱۳۱) ترجمه: (۶)

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا ۖ نَحْنُ نَزُوقُكَ ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ (۱۳۲) ترجمه: (۷)

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِّن رَّبِّهِ ۖ أَوَلَمْ تَأْتِهِم بَيِّنَةٌ مَّا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ (۱۳۳) ترجمه: (۸)

وَلَوْ أَنَا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِن قَبْلِ أَنْ نُنذَلَ وَنُخْزَىٰ (۱۳۴) ترجمه: (۹)

قُلْ كُلُّ مُتَّبِصٍ فَتَرْبِّصُوا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ (۱۳۵) ترجمه: (۱۰)

۲۱. سوره الانبياء

آشنایی با سوره

۲۱- انبياء [پیامبران]

در ابتدای سوره، اساس دعوت پیامبران، فرجام پیروان و مخالفان، موضعگیری خصمانه مشرکین با آئین توحیدی بیان شده و در خلال سوره، یادی از سرگذشت: ابراهیم، لوط، اسحاق، یعقوب، نوح، داود، سلیمان، ایوب، اسماعیل، ادريس، یونس، زکریا و یحیی به میان آمده است. و نیز از قیامت و معاد، که در کنار توحید، سر لوحه دعوت همه انبیاء است، در پایان سوره یاد شده است. در واقع، این سوره، با بیان این معارف اتمام حجتی است برای هر دو گروه موافق و مخالف. و هشدار اینکه در محکمه قیامت، به حساب ها رسیدگی خواهد شد. شصت و دومین سوره ای است که در سال ۶ بعثت در مکه فرود آمده و دارای ۱۱۲ آیه می باشد.

سوره الانبياء با ترجمه

صوت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ افْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ (۱) ترجمه: (۱۱)

مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ (۲) ترجمه: (۱۲)

لَاهِيَهُ قُلُوبُهُمْ □ وَأَسْرُوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ □ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ تَبْصِرُونَ (۳) ترجمه: (۱۳)

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ □ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۴) ترجمه: (۱۴)

بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِالْبَيِّنَاتِ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوْلُونَ (۵) ترجمه: (۱۵)

مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا □ أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ (۶) ترجمه: (۱۶)

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ □ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (۷) ترجمه: (۱۷)

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ (۸) ترجمه: (۱۸)

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ (۹) ترجمه: (۱۹)

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ □ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۱۰) ترجمه: (۲۰)

ص: ۳۲۲

-
- ۱- می فرماید: «همان گونه که آیات ما برای تو آمد، و تو آنها را فراموش کردی. همان طور امروز تو فراموش خواهی شد.»
  - ۲- و این گونه کسی را که اسراف کند، و به آیات پروردگارش ایمان نیاورد، جزا می دهیم! و عذاب آخرت، شدیدتر و ماندگارتر است.
  - ۳- آیا برای هدایت آنان کافی نیست که بسیاری از اقوام پیشین را (که طغیان و فساد کردند) هلاک نمودیم، در حالی که اینها در مسکنهای (ویران شده) آنان راه می روند؟! به یقین در این امر، نشانه های روشنی برای خردمندان است.
  - ۴- و اگر سنت و تقدیر پروردگارت و اجل مقرر (آنها) نبود، مجازات الهی دامان آنان را می گرفت!
  - ۵- پس در برابر آنچه می گویند، صبر کن؛ و پیش از طلوع آفتاب، و قبل از غروب آن، تسبیح و حمد پروردگارت را بجا آور؛ و همچنین (برخی) از ساعات شب و اطراف روز (پروردگارت را) تسبیح گوی؛ باشد که (از الطاف الهی) خشنود شوی.
  - ۶- و هرگز چشمان خود را به مواهب مادی، که به گروههایی از آنان داده ایم، مدوز. اینها گلهای (ناپایدار) زندگی دنیاست. تا آنان را در آن بیازماییم. و روزی پروردگارت بهتر و ماندگارتر است.

- ۷- خانواده خود را به نماز دستور ده. و بر انجام آن شکیا باش. ما از تو روزی نمی خواهیم. (بلکه) ما به تو روزی می دهیم. و عاقبت نیک در (سایه) تقواست.
- ۸- و (گروهی از آنها) گفتند: «چرا (پیامبر) نشانه ای از سوی پروردگارش برای ما نمی آورد؟!» (بگو): آیا خبرهای روشنی که در کتابهای آسمانی پیشین بوده، برای آنها نیامد؟!!
- ۹- اگر ما آنان را پیش از آن (که قرآن نازل شود) با عذابی هلاک می کردیم، (در قیامت) می گفتند: «پروردگارا! چرا پیش از آنکه ذلیل و رسوا شویم، پیامبری برای ما نفرستادی تا از آیات تو پیروی کنیم؟!»
- ۱۰- بگو: «همه (ما و شما) در انتظاریم. (ما در انتظار وعده پیروزی، و شما در انتظار شکست ما.) پس انتظار بکشید! اما بزودی خواهید دانست چه کسی از اصحاب صراط مستقیم، و چه کسی هدایت یافته است!»
- ۱۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* حساب مردم به آنان نزدیک شده، در حالی که در غفلتند و روی گردانند!
- ۱۲- هیچ یادآوری تازه ای از سوی پروردگارشان برای آنها نمی آید، مگر آن که آن را می شنوند در حالی که سرگرم بازی اند!
- ۱۳- و دلهایشان در بی خبری فرو رفته است. و ستمکاران پنهانی نجوا کردند (و گفتند): «آیا جز این است که او بشری همانند شماست؟! آیا به سراغ سحر می روید، در حالی که (چشم دارید و) می بینید؟!»
- ۱۴- (پیامبر) گفت: «پروردگارم هر سخنی را، چه در آسمان باشد و چه در زمین، می داند. و او شنوا داناست.»
- ۱۵- آنها گفتند: «(آنچه محمد آورده وحی نیست.) بلکه خوابهایی آشفته است. اصلاً آن را بدروغ به خدا بسته. بلکه او یک شاعر است. (اگر راست می گوید) باید معجزه ای برای ما بیاورد. همان گونه که پیامبران پیشین (با معجزات) فرستاده شدند.»
- ۱۶- تمام آبادیهایی که پیش از اینها هلاک کردیم (به معجزات پیامبرانشان) ایمان نیاوردند. آیا اینها ایمان می آورند؟!!
- ۱۷- ما پیش از تو، جز مردانی که به آنان وحی می کردیم، نفرستادیم. (همه انسان بودند) اگر نمی دانید، از آگاهان پرسید.
- ۱۸- آنان را پیکرهایی که غذا نمی خوردند قرار ندادیم و عمر جاویدان هم نداشتند.
- ۱۹- سپس وعده ای را که به آنان داده بودیم، وفا کردیم. آنها و هر کس را که می خواستیم (از چنگ دشمنانشان) نجات دادیم. و مسرفان را هلاک نمودیم!
- ۲۰- ما بر شما کتابی نازل کردیم که تذکر (و بیداری) شما در آن است. آیا نمی اندیشید؟!!

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَوْمِهِ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ (۱۱) ترجمه: (۱)

فَلَمَّا أَحْسَبُوا أَبْسَأْنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ (۱۲) ترجمه: (۲)

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِينِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ (۱۳) ترجمه: (۳)

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (۱۴) ترجمه: (۴)

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ (۱۵) ترجمه: (۵)

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ (۱۶) ترجمه: (۶)

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهُمْ لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ (۱۷) ترجمه: (۷)

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ □ وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ (۱۸) ترجمه: (۸)

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ (۱۹) ترجمه: (۹)

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ (۲۰) ترجمه: (۱۰)

أَمْ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْسِرُونَ (۲۱) ترجمه: (۱۱)

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا □ فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ (۲۲) ترجمه: (۱۲)

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ (۲۳) ترجمه: (۱۳)

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً □ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ □ هَذَا ذِكْرٌ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرٌ مَنْ قَبْلِي □ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ □ فَهُمْ مُعْرِضُونَ (۲۴) ترجمه: (۱۴)

ص: ۳۲۳

- ۱- چه بسیار آبادیهای ستمکاری را که در هم شکستیم. و بعد از آنها، قوم دیگری آفریدیم.
- ۲- هنگامی که (نزدیک شدن) عذاب ما را احساس کردند، ناگهان از (ترس) آن فرار کردند.
- ۳- (گفتم): فرار نکنید. و به زندگی پر ناز و نعمت، و به مسکنهای (پرزرق و برق) خود باز گردید! شاید (سائلان بیاند و) از شما تقاضا کنند (شما هم آنان را محروم باز گردانید)!
- ۴- گفتند: «ای وای بر ما! به یقین ما ستمکار بودیم.»
- ۵- و همچنان این سخن را تکرار می کردند، تا آنها را درو کرده و خاموش ساختیم.
- ۶- ما آسمان و زمین، و آنچه را در میان آنهاست به بازی (و بی هدف) نیافریدیم.
- ۷- (به فرض محال) اگر می خواستیم سرگرمی انتخاب کنیم، چیزی متناسب خود انتخاب می کردیم. اگر اهل این کار بودیم.
- ۸- بلکه ما حق را بر باطل می کویم و آن را هلاک می سازد. و این گونه، باطل محو و نابود می شود. و وای بر شما از وصفی که می کنید!
- ۹- واز آن اوست هر کس که در آسمانها و زمین است. و کسانی که نزد اویند [=فرشتگان] هیچ گاه از عبادتش استکبار نمیورزند، و هرگز خسته نمی شوند.
- ۱۰- شب و روز، او را تسبیح می گویند. و هرگز سست نمی شوند.
- ۱۱- آیا آنها معبودانی از زمین برگزیدند که (خلق می کنند و) منتشر می سازند؟!
- ۱۲- (در حالی که) اگر در آسمان و زمین، جز خداوند یگانه، خدایان دیگری بود، نظام جهان به هم می خورد. منزّه است خداوند پروردگار عرش (و جهان هستی)، از آنچه وصف می کنند!

۱۳- از آنچه انجام می دهد بازخواست نمی شود، در حالی که آنان بازخواست می شوند!

۱۴- آیا آنها معبودانی جز او برگزیدند؟! بگو: «دلالتان را بیاورید. این سخن کسانی است که با من همراهی دارند، و سخن کسانی [= پیامبرانی] است که پیش از من بودند.» اما بیشتر آنها حق را نمی دانند. و به همین دلیل (از آن) روی گردانند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ (۲۵) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا □ سُبْحَانَهُ □ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ (۲۶) ترجمه: (۲)

لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ (۲۷) ترجمه: (۳)

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَى وَهُمْ مَنْ خَشِيَتْهُ مُمْشِقُونَ (۲۸) ترجمه: (۴)

□ وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِّنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ □ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ (۲۹) ترجمه: (۵)

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا □ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ □ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ (۳۰) ترجمه: (۶)

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (۳۱) ترجمه: (۷)

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا □ وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ (۳۲) ترجمه: (۸)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ □ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (۳۳) ترجمه: (۹)

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ □ أَفَأَنْ مَّتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ (۳۴) ترجمه: (۱۰)

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ □ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً □ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ (۳۵) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۲۴

۱- ما پیش از تو هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر این که به او وحی کردیم که: «هیچ معبودی جز من نیست. پس فقط مرا پرستش کنید.»

۲- آنها گفتند: «خداوند رحمان فرزندی (برای خود) انتخاب کرده است». او منزه است، بلکه (فرشتگان) بندگان شایسته اویند.

۳- هیچ گاه در سخن بر او پیشی نمی گیرند. و (پیوسته) به فرمان او عمل می کنند.

۴- آنچه پیش رو و پشت سر آنهاست [= گذشته و آینده آنان] را می داند. و آنها جز برای کسی که خدا راضی (به شفاعت برای او) است شفاعت نمی کنند. و از ترس او بیمناکند.

۵- و هر کس از آنها بگوید: «من معبودی جز او هستم»، او را با (عذاب) دوزخ کیفر می دهیم! و این گونه ستمکاران را کیفر خواهیم داد.

۶- آیا کافران ندیدند که آسمانها و زمین به هم پیوسته بودند، و ما آنها را از یکدیگر جدا ساختیم. و هر چیز زنده ای را از آب آفریدیم؟! آیا ایمان نمی آورند!؟

۷- و در زمین، کوههای استواری قرار دادیم، مبدا آنان را بلرزاند! و در آن، دره ها و راههایی قرار دادیم تا راه یابند.

۸- و آسمان را سقف (محکم و) محفوظی قرار دادیم. ولی آنها از نشانه های آن (بر عظمت خدا) روی گردانند.

۹- او کسی است که شب و روز و خورشید و ماه را آفرید. در حالی که هر یک در مداری شناورند.

۱۰- و پیش از تو (نیز) برای هیچ بشری جاودانگی قرار ندادیم. آیا اگر تو بمیری، آنان (که انتظار مرگ تو را می کشند)

جاوید خواهند بود؟!!

۱۱- هر انسانی طعم مرگ را می چشد. و شما را با بدیها و خوبیها آزمایش می کنیم. و به سوی ما بازگردانده می شوید.

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُؤًا أَهْذًا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ وَهُمْ يَذْكُرُ الرَّحْمَنَ هُمْ كَافِرُونَ (٣٦) ترجمه: (١)

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ □ سَأَرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ (٣٧) ترجمه: (٢)

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٣٨) ترجمه: (٣)

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (٣٩) ترجمه: (٤)

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (٤٠) ترجمه: (٥)

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (٤١) ترجمه: (٦)

قُلْ مَنْ يَكْلَأُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ □ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ (٤٢) ترجمه: (٧)

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِّن دُونِنَا □ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِّنَّا يُصْحَبُونَ (٤٣) ترجمه: (٨)

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ □ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا □ أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ (٤٤) ترجمه: (٩)

ص: ٣٢٥

١- هنگامی که کافران تو را می بینند، کاری جز استهزا کردن تو ندارند. (و می گویند: آیا این همان کسی است که معبودهای شما را نکوهش می کند؟! در حالی که خودشان ذکر خداوند رحمان را انکار می کنند.

٢- (گرچه) انسان از عجله آفریده شده. ولی با عجله چیزی از من نخواهید. بزودی آیاتم را به شما نشان خواهم داد!

٣- آنها می گویند: «اگر راست می گویند، این وعده (قیامت) کی فرا می رسد؟!»

٤- اگر کافران می دانستند زمانی که (فرا می رسد) نمی توانند آتش را از صورت ها و پشتهای خود دور کنند، و هیچ کس آنان را یاری نمی کند (این قدر درباره قیامت شتاب نمی کردند)!

٥- آری، (این مجازات الهی) بطور ناگهانی به سراغشان می آید و مبهوتشان می کند. آنچنان که توانایی دفع آن را ندارند، و به آنها مهلت داده نمی شود.

٦- (اگر تو را استهزا کنند نگران نباش)، پیامبران پیش از تو را (نیز) استهزا کردند. اما سرانجام، آنچه را استهزا می کردند دامان استهزاکنندگان را گرفت (و مجازات الهی آنها را در هم کوبید).

٧- بگو: «چه کسی شما را در شب و روز از (مجازات) خداوند رحمان نگاه می دارد؟! بلکه آنان از یاد پروردگارشان رویگردانند.

٨- آیا آنها غیر از ما معبودانی دارند که می توانند از آنان دفاع کنند؟! (این خدایان ساختگی) نه می توانند خودشان را یاری دهند. و نه از ناحیه ما همراهی می شوند.

٩- آری، ما آنها و پدرانشان را (از نعمتها) بهره مند ساختیم، تا آن جا که عمرشان طولانی شد (و مایه غرور و طغیانشان

گردید). آیا نمی بینند که ما پیوسته از زمین (و اهلش) می کاهیم؟! آیا آنها غالبند (یا ما)؟!!

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ □ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ (۴۵) ترجمه: (۱)

وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (۴۶) ترجمه: (۲)

وَنَضْعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَمَّا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا □ وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ حَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا □ وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ (۴۷) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ (۴۸) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ (۴۹) ترجمه: (۵)

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ □ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ (۵۰) ترجمه: (۶)

□ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ (۵۱) ترجمه: (۷)

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ (۵۲) ترجمه: (۸)

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ (۵۳) ترجمه: (۹)

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۵۴) ترجمه: (۱۰)

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ (۵۵) ترجمه: (۱۱)

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ (۵۶) ترجمه: (۱۲)

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ (۵۷) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۲۶

۱- بگو: «من تنها بوسیله وحی به شما هشدار می دهم.» ولی آنها که گوشه‌ایشان کر است، هنگامی که هشدار داده می شوند، سخنی را نمی شنوند.

۲- واگر شمه ای از عذاب پروردگارت به آنان برسد، فریادشان بلند می شود که: «ای وای بر ما! ما همگی ستمکار بودیم!»

۳- ما ترازوهای عدل را در روز قیامت برپا می کنیم. پس به هیچ کس کمترین ستمی نمی شود. و اگر به مقدار سنگینی دانه خردلی (کار نیک و بدی) باشد، ما آن را حاضر می کنیم. و کافی است که ما حساب کننده باشیم.

۴- ما به موسی و هارون، وسیله جدا کردن حق از باطل و نور، و آنچه مایه یادآوری برای پرهیزگاران است، دادیم.

۵- همان کسانی که از پروردگارشان در نهان می ترسند، و از قیامت بیم دارند.

۶- و این (قرآن) یادآوری پربرکتی است که (بر شما) نازل کردیم. آیا شما آن را انکار می کنید؟!

۷- ما وسیله رشد ابراهیم را از قبل به او دادیم. و از (شایستگی) او آگاه بودیم،

۸- آن هنگام که به پدرش [= سرپرستش که در آن زمان عمویش آزر بود] و قوم او گفت: «این مجسمه ها (ی بی روح)

چیست که شما همواره آنها را پرستش می کنید؟!»

۹- گفتند: «ما پدران خود را یافتیم که آنها را عبادت می کنند.»

۱۰- گفت: «به یقین شما و پدرانتان، در گمراهی آشکاری بوده اید.»

۱۱- گفتند: «آیا مطلب حقی برای ما آورده ای، یا ما را به بازی گرفته ای؟!»

۱۲- گفت: «بلکه (حق آورده ام) پروردگار شما همان پروردگار آسمانها و زمین است که آنها را آفریده. و من بر این امر، از

گواهانم.

۱۳- و به خدا سوگند، در غیاب شما، نقشه ای برای نابودی بتهایتان می کشم!»

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِذَا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ (۵۸) ترجمه: (۱)

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ (۵۹) ترجمه: (۲)

قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ (۶۰) ترجمه: (۳)

قَالُوا فَأَتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ (۶۱) ترجمه: (۴)

قَالُوا أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ (۶۲) ترجمه: (۵)

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ (۶۳) ترجمه: (۶)

فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ (۶۴) ترجمه: (۷)

ثُمَّ نَكَّسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ (۶۵) ترجمه: (۸)

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ (۶۶) ترجمه: (۹)

أَف لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۶۷) ترجمه: (۱۰)

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (۶۸) ترجمه: (۱۱)

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ (۶۹) ترجمه: (۱۲)

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ (۷۰) ترجمه: (۱۳)

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ (۷۱) ترجمه: (۱۴)

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ (۷۲) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۲۷

۱- سرانجام (با استفاده از یک فرصت مناسب)، همه بتها - جز بت بزرگشان - را قطعه قطعه کرد. شاید سراغ او بیایند.

۲- (هنگامی که منظره بتها را دیدند)، گفتند: «هر کس با خدایان ما چنین کرده، به یقین از ستمکاران است!»

۳- (گروهی) گفتند: «شنیدیم جوانی از (مخالفت با) بتها سخن می گفت که او را ابراهیم می گویند.»

۴- (جمعیت) گفتند: «او را در برابر دیدگان مردم بیاورید، تا گواهی دهند.»

۵- (هنگامی که ابراهیم را حاضر کردند)، گفتند: «ای ابراهیم! تو با خدایان ما چنین کرده ای؟!»

۶- گفت: «بلکه بزرگشان، چنین کرده باشد. از آنها پرسید اگر سخن می گویند.»

- ۷- آنها به (وجدان) خویش بازگشتند. و (به خود) گفتند: «حقاً که شما ستمکارید!»
- ۸- سپس بر سرهایشان واژگونه شدند. (و حکم وجدان را به کلی فراموش کردند و گفتند:) تو می دانی که اینها سخن نمی گویند.
- ۹- (ابراهیم) گفت: «آیا جز خدا چیزی را می پرستید که نه کمترین سودی برای شما دارد، و نه زیانی به شما می رساند؟!»
- ۱۰- اف بر شما و بر آنچه جز خدا می پرستید! آیا نمی اندیشید؟!»
- ۱۱- گفتند: «او را بسوزانید و معبودهای خود را یاری کنید، اگر کاری از شما ساخته است.»
- ۱۲- (سرانجام او را به آتش افکندند. ولی ما) گفتیم: «ای آتش! بر ابراهیم سرد و سالم باش.»
- ۱۳- آنها خواستند برای ابراهیم نقشه (خطرناکی) بکشند. ولی ما آنها را زیانکارترین مردم قرار دادیم
- ۱۴- و او و لوط را به آن سرزمین که آن را برای همه جهانیان پربرکت ساختیم [= سرزمین شام] نجات دادیم.
- ۱۵- و اسحاق و - علاوه بر او - یعقوب را به وی بخشیدیم. و همه آنان را افرادی صالح قرار دادیم.

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ □ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ (٧٣) ترجمه: (١)

وَلَوْ طَأَّ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقُرْزِيبِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخُبَائِثَ □ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ (٧٤) ترجمه: (٢)

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا □ إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (٧٥) ترجمه: (٣)

وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (٧٦) ترجمه: (٤)

وَنَصْرَانَهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا □ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ (٧٧) ترجمه: (٥)

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ (٧٨) ترجمه: (٦)

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ □ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا □ وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ □ وَكُنَّا فَاعِلِينَ (٧٩) ترجمه: (٧)

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِيُخْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ □ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ (٨٠) ترجمه: (٨)

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا □ وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ (٨١) ترجمه: (٩)

ص: ٣٢٨

١- و آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما، (مردم را) هدایت می کردند. و انجام کارهای نیک و برپاداشتن نماز و ادای زکات را به آنها وحی کردیم. و تنها ما را عبادت می کردند.

٢- و لوط را (به یاد آور) که به او نبوت و علم دادیم. و از شهری که اعمال زشت و پلید انجام می دادند، رهایی بخشیدیم. چرا که آنها مردم بد و نافرمانی بودند.

٣- و او را در رحمت خود وارد کردیم. چرا که او از صالحان بود.

٤- و نوح را (به یاد آور) هنگامی که پیش از آن (زمان، پروردگار خود را) خواند. و دعای او را مستجاب کردیم. و او و خاندانش را از اندوه بزرگ رهایی بخشیدیم.

٥- و او را در برابر گروهی که آیات ما را تکذیب کرده بودند یاری دادیم. چرا که بد گروهی بودند. از این رو همه آنها را غرق کردیم.

٦- و داود و سلیمان را (به خاطر بیاور) هنگامی که درباره کشتزاری که گوسفندان (بی شبان) مردم، شبانگاه در آن چریده (و آن را تباه کرده) بودند، داوری می کردند. و ما گواه بر حکم آنان بودیم.

٧- ما (حکم واقعی) آن را به سلیمان فهماندیم. و به هر یک از آنان (شایستگی) داوری، و علم فراوانی دادیم. و کوهها و پرندگان را مسخر داود ساختیم، که با او تسبیح (خدا) می گفتند. و ما بر این کار توانایی داشتیم.

٨- و ساختن زره را بخاطر شما به او آموختیم، تا شما را در جنگهایتان (از آسیب) حفظ کند. آیا شما شکرگزار (این نعمتهای خدا) هستید؟! خدا!

۹- و تندباد را مسخرِ سلیمان ساختیم، که به فرمان او به سوی سرزمینی که آن را پربرکت کرده بودیم حرکت می کرد. و ما از همه چیز آگاه بوده ایم.

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ □ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ (۸۲) ترجمه: (۱)

□ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (۸۳) ترجمه: (۲)

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ □ وَأَنْتِنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَابِدِينَ (۸۴) ترجمه: (۳)

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ □ كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ (۸۵) ترجمه: (۴)

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا □ إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ (۸۶) ترجمه: (۵)

وَذَا النُّونِ إِذْ ذُهِبَ مُغَاصِبًا فَظَنَّ أَن لَّنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ (۸۷)

ترجمه: (۶)

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْعَمِّ □ وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ (۸۸) ترجمه: (۷)

وَذَكَرَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَّا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ (۸۹) ترجمه: (۸)

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ □ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا □ وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ

(۹۰) ترجمه: (۹)

ص: ۳۲۹

۱- و گروهی از شیاطین (را نیز مسخرِ او قرار دادیم، که در دریا) برایش غواصی می کردند. و کارهایی جز این (نیز) برای او انجام می دادند. و ما آنها را (از سرکشی) حفظ می کردیم.

۲- و ایوب را (به یاد آور) هنگامی که پروردگارش را خواند (و عرضه داشت): «ناراحتی (و مشکلات شدید) به من روی آورده. و تو مهربان ترین مهربانانی.»

۳- ما دعای او را مستجاب کردیم. و ناراحتی هایی را که داشت برطرف ساختیم. و خاندانش و همانندشان را با آنان به او بازگرداندیم. تا رحمتی از سوی ما و تذکری برای عبادت کنندگان باشد.

۴- و اسماعیل و ادريس و ذالكفل را (به یاد آور) که همه از صابران بودند.

۵- و ما آنان را در رحمت خود وارد ساختیم. چرا که آنها از صالحان بودند.

۶- و ذالنون [= یونس] را (به یاد آور) در آن هنگام که خشمگین (از میان قوم خود) رفت. و چنین می پنداشت که ما بر او تنگ نخواهیم گرفت. (اما موقعی که در کام نهنگ فرو رفت)، در آن ظلمتها (ی متراکم) صدا زد: «(خداوندا!) جز تو معبودی نیست. منزهی تو! من از ستمکاران بودم.»

۷- ما دعای او را به اجابت رساندیم. و از آن اندوه نجاتش بخشیدیم. و این گونه مؤمنان را نجات می دهیم.

۸- و زکریا را (به یاد آور) در آن هنگام که پروردگارش را خواند (و عرض کرد): «پروردگار من! مرا تنها مگذار (و فرزند

برومندی به من عطا کن). و تو بهترین وارثانی.»

۹- ما هم دعای او را مستجاب کردیم، و یحیی را به او بخشیدیم. و همسرش را (که نازا بود) برایش شایسته (بارداری) ساختیم. چرا که آنان (خاندانی بودند که) همواره در کارهای خیر بسرعت اقدام می کردند. و از روی بیم و امید ما را می خواندند. و پیوسته برای ما (خاضع و) خاشع بودند.

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ (۹۱) ترجمه: (۱)

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ (۹۲) ترجمه: (۲)

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ﻻ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ (۹۳) ترجمه: (۳)

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعِيهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ (۹۴) ترجمه: (۴)

وَحَرَامٌ عَلَى قَوْمِهِ أَهْلُكُنَاهَا أَنَّهُمْ ﻻ يَرْجِعُونَ (۹۵) ترجمه: (۵)

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ (۹۶) ترجمه: (۶)

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ (۹۷) ترجمه: (۷)

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ (۹۸) ترجمه: (۸)

لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ آلَ اللَّهِ مَا وَرَدُوهَا ﻻ وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ (۹۹) ترجمه: (۹)

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا ﻻ يَسْمَعُونَ (۱۰۰) ترجمه: (۱۰)

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ (۱۰۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۳۰

۱- و (به یاد آور) زنی را که دامان خود را پاک نگه داشت. و ما از روح خود در او دمیدیم. و او و پسرش [= مسیح] را نشانه (و معجزه) بزرگی برای جهانیان قرار دادیم.

۲- این است امت شما که همگی امت واحدی بودند (و پیرو یک هدف). و من پروردگار شما هستم. پس مرا پرستش کنید.

۳- و (گروهی از پیروان ناآگاه آنها) کار خود را به تفرقه در میان خود کشاندند. (سرانجام) همگی به سوی ما باز می گردند (و جزای کار خویش را می بینند).

۴- و هر کس عمل شایسته ای به جا آورد، در حالی که ایمان داشته باشد، کوشش او بدون پاداش نخواهد بود. و ما اعمال او را (برای پاداش) می نویسیم.

۵- و حرام است بر شهرها و آبادیهایی که (بر اثر گناه) نابودشان کردیم (که به دنیا بازگردند). آنها هرگز باز نخواهند گشت.

۶- تا آن زمان که (راه بر) «یأجوج» و «مأجوج» گشوده شود. و آنها از هر محل مرتفعی سرعت عبور کنند.

۷- و وعده حق (و رستاخیز) نزدیک شود. در آن هنگام چشمهای کافران (از وحشت) از حرکت باز می ماند. (می گویند): ای وای بر ما که از این (امر) در غفلت بودیم. بلکه ما ستمکار بودیم!

۸- به یقین شما و آنچه غیر خدا می پرستید، هیزم جهنم خواهید بود. و همگی در آن وارد می شوید.

- ۹- اگر اینها معبودهای حقی بودند، هرگز وارد دوزخ نمی شدند. در حالی که همگی در آن جاودانه خواهند بود.
- ۱۰- برای آنان در آنجا ناله های دردناکی است و در آن چیزی نمی شنوند.
- ۱۱- (اما) کسانی که (صالح بودند و) از قبل، وعده نیک از سوی ما به آنها داده شده از آن دور نگاهداشته می شوند.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا □ وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ (۱۰۲) ترجمه: (۱)

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (۱۰۳) ترجمه: (۲)

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ □ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ □ وَعَدَّا عَلَيْنا □ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ (۱۰۴) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۴)

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ (۱۰۶) ترجمه: (۵)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ (۱۰۷) ترجمه: (۶)

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ □ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۰۸) ترجمه: (۷)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ □ وَإِنْ أَذْرِي أَقْرَبُ أَمْ بَعِيدُ مَا تُوعَدُونَ (۱۰۹) ترجمه: (۸)

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ (۱۱۰) ترجمه: (۹)

وَإِنْ أَذْرِي لَعَلَّه فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ (۱۱۱) ترجمه: (۱۰)

قَالَ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ □ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ (۱۱۲) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۳۱

-
- ۱- آنها صدای آتش دوزخ را نمی شنوند. و در آنچه دلشان بخواهد، جاودانه خواهند بود.
  - ۲- وحشت بزرگ، آنها را اندوهگین نمی کند. و فرشتگان به استقبالشان می آیند، (و می گویند:) این همان روزی است که به شما وعده داده می شد.
  - ۳- روزی که آسمان را چون طوماری در هم می پیچیم، (سپس) همان گونه که آفرینش را آغاز کردیم، آن را باز می گردانیم. این وعده ای است بر ما، و به یقین آن را انجام خواهیم داد.
  - ۴- در «زبور» بعد از ذکر [= تورات] نوشتیم: «بندگان شایسته ام وارث (حکومت) زمین خواهند شد.»
  - ۵- در این، پیام روشنی است برای گروه عبادت کنندگان (پروردگار).
  - ۶- ما تو را جز برای رحمت جهانیان نفرستادیم.
  - ۷- بگو: «تنها چیزی که به من وحی می شود این است که معبود شما خدای یگانه است. آیا تسلیم (حق) می شوید (و بتها را کنار می گذارید)؟!»
  - ۸- اگر (باز) روی گردان شوند، بگو: «من به همه شما یکسان هشدار می دهم. و (هر چند) نمی دانم این وعده (عذاب) که به شما داده می شود نزدیک است یا دور!

۹- او سخنان آشکار را می داند، و آنچه را کتمان می کنید (نیز) می داند (و چیزی بر او پوشیده نیست).

۱۰- و من نمی دانم شاید این آزمایشی برای شماست. و مایه بهره گیری تا مدّتی (معین).»

۱۱- (و پیامبر) گفت: «پروردگارا! بحق داوری فرما (و این طغیانگران را کیفر ده). و پروردگار ما (خداوند) رحمان است که در برابر نسبت‌های ناروای شما، از او استمداد می طلبیم.»

[قصد و آهنگ و نام یکی از عبادات اسلامی که از فروع دین است] از آیه ۲۶ تا ۳۷ از ساختن کعبه و فوائد و آثار فریضه اجتماعی - سیاسی - عبادی حج و اعمال این عبادت، سخن به میان آمده است. و قبل از آن، از هیبت و عظمت بر پا شدن قیامت، در ۱۰ آیه سخن گفته شده است. مبدء و معاد و جدال و جهاد با مشرکین از مطالب مهم دیگر این سوره می باشد. و در چند جا هم از قدرت مطلقه خدا در دنیا و آخرت یاد می شود. در سال ۳ هجری در مدینه بعد از سوره نور نازل شده و ۷۸ آیه دارد.

سوره الحج با ترجمه

صوت

.Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ ۖ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ (۱) ترجمه: (۱)

يَوْمَ تَرُؤُنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَارَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ (۲) ترجمه: (۲)

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ (۳) ترجمه: (۳)

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَآَنَهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ (۴) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبُعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُّرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لَّئِبِّنَ لَكُمْ ۖ وَنُقَرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ۖ وَمِنْكُمْ مَّن يَتُوفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرْدُّ إِلَىٰ أَرْضِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْنًا ۖ وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ (۵) ترجمه: (۵)

ص: ۳۳۲

۲- روزی که آن را می بینید، (آنچنان وحشت سراپای همه را فرا می گیرد که) هر مادر شیردهی، از شیرخوارش (به کلی) غافل می شود. و هر بارداری جنین خود را سقط می کند. و مردم را مست می بینی، در حالی که مست نیستند. ولی عذاب خدا شدید است!

۳- بعضی از مردم، بدون هیچ علم و دانشی، درباره خدا مجادله می کنند. و از هر شیطان سرکشی پیروی می نمایند.

۴- بر او مقرر شده که هر کس ولایتش را برگردن نهد، بطور مسلم گمراهش می سازد، و به آتش سوزان راهنمایش می کند.

۵- ای مردم! اگر در رستاخیز شکی دارید، (به این نکته توجه کنید که:) ما شما را از خاک آفریدیم، سپس از نطفه، و بعد از خون بسته شده، سپس از «مضغه» [= چیزی شبیه گوشت جویده شده]، که بعضی دارای شکل و خلقت است و بعضی بدون شکل. تا برای شما روشن سازیم (که بر هر چیز قادریم). و جنین هایی را که بخواهیم تا مدت معینی در رحم (مادران) نگاه می داریم. (و آنچه را بخواهیم ساقط می کنیم). بعد شما را بصورت طفلی بیرون می آوریم. سپس هدف این است که به حد کمال و بلوغ خویش برسید. و بعضی از شما قبض روح می شوند. و بعضی از شما به نامطلوب ترین مرحله عمر می رسند. آنچنان که بعد از علم و آگاهی، چیزی نمی دانند. و همچنین زمین را (در فصل زمستان) خشک و مرده می بینی، و هنگامی که آب باران بر آن فرو می فرستیم، به جنبش در می آید و رویش می کند. و از هر نوع گیاهان بهجت انگیز می رویاند.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۶) ترجمه: (۱)

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ (۷) ترجمه: (۲)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنبِئٍ (۸) ترجمه: (۳)

ثَابِتٍ عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۗ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ۗ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ (۹) ترجمه: (۴)

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ (۱۰) ترجمه: (۵)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ ۖ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ ۖ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ۖ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (۱۱) ترجمه: (۶)

يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَّا يَضُرُّهُ وَمَا لَّا يَنْفَعُهُ ۖ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبُعِيدُ (۱۲) ترجمه: (۷)

يَدْعُو لَمَنْ ضُرُّهُ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِ ۖ لَيْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ (۱۳) ترجمه: (۸)

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (۱۴) ترجمه: (۹)

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَن لَّن يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمِذْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ۖ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُرِيذُ بِهَا كَيْدُهُ مَا يَعْبُطُ (۱۵) ترجمه: (۱۰)

- ۱- این بخاطر آن است که (بدانید) خداوند حق است. و اوست که مردگان را زنده می کند. و بر هر چیزی تواناست.
- ۲- و این که رستاخیز آمدنی است، و شکی در آن نیست. و خداوند تمام کسانی را که در قبرها هستند زنده می کند.
- ۳- و بعضی از مردم، بدون هیچ دانش و هدایت و کتاب روشنگری، درباره خدا مجادله می کنند.
- ۴- آنها با تکبر و بی اعتنائی (نسبت به سخنان الهی)، می خواهند (مردم را) از راه خدا گمراه سازند. برای آنان در دنیا رسوایی است. و روز قیامت، عذاب سوزان به آنها می چشانیم!
- ۵- (و به آنان می گوئیم): این در برابر چیزی است که دستهایتان از پیش فرستاده. و خداوند هرگز به بندگان ستم نمی کند.
- ۶- و بعضی از مردم خدا را تنها با زبان می پرستند، اگر (دنیا به آنها رو کند و) خیری به آنان برسد، حالت اطمینان پیدا می کنند. اما اگر مصیبتی برای امتحان به آنها برسد، دگرگون می شوند (و به کفر رو می آورند). (به این ترتیب) هم دنیا را از دست داده اند، و هم آخرت را. و این همان خسران و زیان آشکار است.
- ۷- او جز خدا چیزی را می خواند که نه زبانی به او می رساند، و نه سودی. این همان گمراهی بسیار عمیق است.
- ۸- او کسی را می خواند که زیانش از نفعش نزدیکتر است. چه بد سرپرست و یاوری، و چه بد مونسو همنشینی!
- ۹- خداوند کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، در باغهای بهشتی وارد می کند که نهرها از پای درختانش جاری است. (آری)، خدا هرچه را اراده کند انجام می دهد.
- ۱۰- هر کس گمان می کند که خدا پیامبرش را در دنیا و آخرت یاری نخواهد کرد (و از این نظر خشمگین است، هر کاری از دستش ساخته است بکند)، ریسمانی به سقف بیاویزد، و (خود را حلق آویز و) نفس خود را قطع کند (و تا لبه پرتگاه مرگ پیش رود). ببیند آیا این کار خشم او را فرو می نشاند؟!

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ (۱۶) ترجمه: (۱)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحِينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (۱۷) ترجمه: (۲)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ □ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ □ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّكْرِمٍ □ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ □ (۱۸) ترجمه: (۳)

□ هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ □ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ نِيَابٌ مِّنْ نَّارٍ يَصُبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ (۱۹) ترجمه: (۴)

يُضْهِرُّ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ (۲۰) ترجمه: (۵)

وَلَهُمْ مَّقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ (۲۱) ترجمه: (۶)

كَلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (۲۲) ترجمه: (۷)

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا □ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ (۲۳) ترجمه: (۸)

ص: ۳۳۴

- ۱- این گونه ما قرآن را بصورت آیات روشنی نازل کردیم. و خداوند هر کس را اراده کند هدایت می نماید.
- ۲- به یقین کسانی که (به پیامبر اسلام) ایمان آوردند، و کسانی که به آیین یهود گرویدند و صابثان [= پیروان یحیی] نصاری و مجوس و مشرکان، خداوند در میان آنان روز قیامت داوری می کند. (و حق را از باطل جدا می سازد.) زیرا خداوند بر هر چیز گواه (و از همه چیز آگاه) است.
- ۳- آیا نمی دانی تمام کسانی که در آسمانها و کسانی که در زمینند برای خدا سجده می کنند؟! و (همچنین) خورشید و ماه و ستارگان و کوهها و درختان و جنبندگان، و بسیاری از مردم! اما بسیاری (با دارند، و فرمان) عذاب درباره آنان حتمی است. و هر کس را خدا خوار کند، کسی او را گرامی نخواهد داشت. خداوند هر چه را اراده کند (و صلاح بداند) انجام می دهد.
- ۴- این دو گروه، دشمن یکدیگرند که درباره پروردگارشان به مخاصمه و جدال پرداختند. کسانی که کافر شدند، لباسهایی از آتش برای آنها بریده شده، و مایع سوزان بر سرشان ریخته می شود.
- ۵- هم آنچه که درونشان است با آن آب می شود، و هم پوستهایشان.
- ۶- و برای آنان گرزهایی از آهن (سوزان) است.
- ۷- هر گاه بخواهند از غم و اندوههای دوزخ خارج شوند، به آن باز گردانده می شوند. و (به آنان گفته می شود:) بچشید عذاب سوزان را!
- ۸- خداوند کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، در باغهای بهشتی وارد می کند که از پای درختانش

نهرها جاری است. در آنجا با دستبندهایی از طلا و مروارید زینت می شوند. و لباسهایشان از حریر است.

وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهْدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ (٢٤) ترجمه: (١)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ □ وَمَن يَرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (٢٥) ترجمه: (٢)

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ (٢٦) ترجمه: (٣)

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ (٢٧) ترجمه: (٤)

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ □ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ (٢٨) ترجمه: (٥)

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُدُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ (٢٩) ترجمه: (٦)

ذَلِكَ وَمَنْ يُعِظْكُمْ حُرْمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَّهِ عِنْدَ رَبِّهِ □ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ □ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ (٣٠) ترجمه: (٧)

ص: ٣٣٥

- ۱- و بسوی سخنان پاکیزه هدایت می شوند، و به راه خداوند شایسته ستایش، راهنمایی می گردند.
- ۲- کسانی که کافر شدند، و (مردم را) از راه خدا بازداشتند، و (همچنین) از مسجدالحرام، که آن را برای همه مردم، برابر قرار دادیم، چه کسانی که در آن جا زندگی می کنند یا از نقاط دور وارد می شوند. و (نیز) هر کس بخواهد در این سرزمین به انحراف و ستم روی آورد، ما از عذابی دردناک به او می چشانیم!
- ۳- (به خاطر بیاور) زمانی را که محل خانه کعبه را برای ابراهیم آماده ساختیم (تا آن را بنا کند. و به او گفتیم: چیزی را همتای من قرار مده. و خانه ام را برای طواف کنندگان و قیام کنندگان رکوع کنندگان سجده گزار (از آلودگی بتها و از هر گونه آلودگی) پاک ساز.
- ۴- و مردم را به حج دعوت کن. تا پیاده و سواره بر مرکبهای لاغر [= چابک و ورزیده] از هر راه دوری به سوی تو بیایند،
- ۵- تا شاهد منافع گوناگون خویش (در این برنامه حیاتبخش) باشند. و در روزهای معینی نام خدا را، بر چهارپایانی که به آنها روزی داده است، (به هنگام قربانی کردن) ببرند. پس از گوشت آنها بخورید. و بینوای فقیر را نیز اطعام نمایید.
- ۶- سپس، باید آلودگیهایشان را برطرف سازند. و به نذرهای خود وفا کنند. و بر گرد خانه گرامی کعبه، طواف کنند.
- ۷- (مناسک حج) این است. و هر کس آنچه را خدا حرمت بخشیده بزرگ دارد، نزد پروردگارش برای او بهتر است. و چهارپایان برای شما حلال شده، مگر آنچه (ممنوع بودنش) بر شما خوانده می شود. از پلیدی بتها اجتناب کنید، و از سخن باطل پرهیزید.

حُفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ □ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَفَهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَى بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَجِيقٍ (۳۱)
ترجمه: (۱)

ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ (۳۲) ترجمه: (۲)

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَىٰ الْبَيْتِ الْعَتِيقِ (۳۳) ترجمه: (۳)

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَسَكًا لِّتُذَكَّرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ □ فَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا □ وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ (۳۴)
ترجمه: (۴)

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (۳۵) ترجمه: (۵)

وَالْبُذُنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ □ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ □ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ
وَالْمُعْتَرَّ □ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۳۶) ترجمه: (۶)

لَنْ يَبَالَ اللَّهُ لِحُومِهَا وَلَا دِمَائِهَا وَلَكِنْ يَبَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ □ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ □ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ
ترجمه: (۷)

□ إِنَّ اللَّهَ يَدْفَعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا □ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ (۳۸) ترجمه: (۸)

ص: ۳۳۶

۱- (مناسک حج را انجام دهید) درحالی که خالص برای خدا باشید. و هیچگونه همتایی برای او قائل نشوید. و هر کس همتایی برای خدا قرار دهد، گویی از آسمان سقوط کرده، و پرندگان (در هوا) او را می ربایند. و یا تند باد او را به جای دور دستی پرتاب می کند.

۲- این است (مناسک حج). و هر کس شعائر الهی را بزرگ دارد، این کار نشانه تقوای دلها (ی آنها) است.

۳- در آن (حیوانات قربانی)، منافی برای شماسست تا زمان معینی (و تا روز ذبح آنها می توانید از آن ها استفاده کنید). سپس محل (ذبح) آن، (نزدیک) خانه گرامی (کعبه) است.

۴- برای هر امتی قربانگاهی قرار دادیم، تا نام خدا را (به هنگام قربانی) بر چهارپایانی که به آنان روزی داده ایم ببرند، و خدای شما معبود واحدی است. تنها در برابر (فرمان) او تسلیم باشید. و افراد مطیع و متواضع را بشارت ده.

۵- همان کسانی که چون نام خدا برده می شود، دلهایشان پر از خوف (پروردگار) می گردد. و آنها که در برابر مصیبتهایی که به آنان می رسد، شکیا هستند. و آنها که نماز را برپا می دارند، و از آنچه به آنان روزی داده ایم انفاق می کنند.

۶- و شتران فربه را (در مراسم حج) برای شما از شعائر الهی قرار دادیم. در آنها برای شما خیر (و برکت) است. نام خدا را در حالی که (برای قربانی) به صف ایستاده اند بر آنها برید. و هنگامی که پهلوهایشان به زمین رسید (وجان دادند)، از گوشت آنها بخورید، و مستمندان قانع و سائلان را نیز از آن اطعام کنید. این گونه ما آنها را مسخرتان ساختیم، تا شکر خدا را به جا

آورید.

۷- نه گوشتهای آنها و نه خونهای آنها، هرگز به خدا نمی رسد. ولی آنچه به او می رسد، پرهیزگاری شماست. این گونه خداوند آنها را مسخر شما ساخته، تا خدا را بخاطر آن که شما را هدایت کرده است بزرگ بشمرید. و بشارت ده نیکوکاران را.

۸- خداوند از کسانی که ایمان آورده اند دفاع می کند. خداوند هیچ خیانتکار ناسپاسی را دوست ندارد.

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا ۖ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ (٣٩) ترجمه: (١)

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ ۖ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهَيَّجَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ۖ وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ (٤٠) ترجمه: (٢)

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۖ وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (٤١) ترجمه: (٣)

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ (٤٢) ترجمه: (٤)

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ (٤٣) ترجمه: (٥)

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ ۖ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (٤٤) ترجمه: (٦)

فَكَأَيِّنْ مِنْ قَوْمٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فِيهَا خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرِ مَشِيدٍ (٤٥) ترجمه: (٧)

أَفَلَمْ يَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۖ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ (٤٦) ترجمه: (٨)

ص: ٣٣٧

١- به کسانی که جنگ بر آنان تحمیل گردیده، اجازه جهاد داده شده است. چرا که مورد ستم قرار گرفته اند. و به یقین خدا بر یاری آنها تواناست.

٢- همانها که از خانه ها (و شهر) خود، به ناحق رانده شدند، (و گناهی نداشتند) جز این که می گفتند: «پروردگار ما، خدای یکتاست!» و اگر خداوند بعضی از مردم را بوسیله بعضی دیگر دفع نکند، دیرها، و معابد یهود و نصاری، و مساجدی که نام خدا در آن بسیار برده می شود، ویران می گردد. و خداوند کسانی را که یاری او کنند (و از آیینش دفاع نمایند) یاری می کند. خداوند توانا و شکست ناپذیر است.

٣- همان کسانی که هرگاه در زمین به آنها قدرت ببخشیم، نماز را برپا می دارند، و زکات می دهند، و امر به معروف و نهی از منکر می کنند، و پایان همه کارها از آن خداست!

٤- اگر تو را تکذیب کنند، (امر تازه ای نیست). پیش از آنها قوم نوح و عاد و ثمود (پیامبرانشان را) تکذیب کردند.

٥- و (همچنین) قوم ابراهیم و قوم لوط.

٦- و اصحاب مدین [= قوم شعیب]. و نیز موسی (از سوی فرعونیان) تکذیب شد. اما من به کافران مهلت دادم، پس از آن، آنها را مجازات کردم. دیدی چگونه (عمل آنها را) پاسخ گفتم!؟

٧- چه بسیار اهل شهرها و آبادیهایی که آنها را نابود و هلاک کردیم در حالی که ستمکار بودند، و دیوارهای آن بر روی سقهایش فرو ریخت! و چه بسیار چاه پر آب و قصرهای محکم و مرتفع که بی صاحب ماند!

٨- آیا آنان در زمین سیر نکردند، تا دلهایی داشته باشند که (حقیقت را) با آن درک کنند. یا گوشهایی که با آن (ندای حق

را بشنوند؟! زیرا (بسیار می شود که) چشمهای ظاهر نایینا نمی شود، بلکه دلهایی که در سینه هاست کور می شود.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ □ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ (۴۷) ترجمه: (۱)

وَكَأَيِّن مِّن قَوْمٍ مِّن قَوْمِهِ أُمَلِّتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ (۴۸) ترجمه: (۲)

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ (۴۹) ترجمه: (۳)

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (۵۰) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۵۱) ترجمه: (۵)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسِيخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۵۲) ترجمه: (۶)

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ □ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (۵۳) ترجمه: (۷)

وَلِيُعَلِّمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ □ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادٍ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۵۴) ترجمه: (۸)

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ (۵۵) ترجمه: (۹)

ص: ۳۳۸

۱- آنان از تو تقاضای شتاب در عذاب می کنند. در حالی که خداوند هرگز از وعده خود تخلف نخواهد کرد. و یک روز نزد پروردگارت، همانند هزار سال از سالهایی است که شما می شمرد!

۲- و چه بسیار شهرها و آبادیهایی که به آنها مهلت دادم، در حالی که ستمکار بودند. (اما از این مهلت برای اصلاح خود استفاده نکردند). سپس آنها را مجازات کردم. و بازگشت، (همگان) تنها به سوی من است.

۳- بگو: «ای مردم! من برای شما بیم دهنده آشکاری هستم.

۴- آنها که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، آمرزش و روزی پرارزشی برای آنهاست.

۵- و آنها که در (محو) آیات ما تلاش کردند، (و چنین می پنداشتند که می توانند از عذاب ما بگریزند)، اصحاب دوزخند.»

۶- هیچ رسول و پیامبری را پیش از تو نفرستادیم مگر این که هرگاه آرزو (ی پیشبرد اهداف الهی خود می کرد)، شیطان (وسوسه ها و) القائاتی در آن می افکند. امّا خداوند القائات شیطان را از میان می برد، سپس آیات خود را استحکام می بخشد. و خداوند دانا و حکیم است

۷- هدف این بود که خداوند القائات شیطان را آزمونی قرار دهد برای آنها که در دلهایشان بیماری است، و آنها که سنگدلند. و به یقین ستمکاران در عداوت شدید دامنه داری هستند.

۸- و (نیز) هدف این بود که آگاهان بدانند این حقی است از سوی پروردگارت، و در نتیجه به آن ایمان بیاورند، و دلهایشان

در برابر آن خاضع گردد. و خداوند کسانی را که ایمان آوردند، به سوی صراط مستقیم هدایت می کند.

۹- پیوسته کافران درباره قرآن در شك هستند، تا آن که قیامت ناگهان فرا رسد، یا عذاب روز عقیم [=روزی که قادر بر جبران گذشته نیستند] به سراغشان آید!

الْمَلِكِ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ □ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (۵۶) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (۵۷) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا □ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (۵۸) ترجمه: (۳)

لِيَدْخُلَنَّهُمْ مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ □ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ (۵۹) ترجمه: (۴)

□ ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ □ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ عَفُورٌ (۶۰) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (۶۱) ترجمه: (۶)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (۶۲) ترجمه: (۷)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً □ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ (۶۳) ترجمه: (۸)

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ □ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (۶۴) ترجمه: (۹)

ص: ۳۳۹

۱- حکومت در آن روز از آن خداست. و میان آنها داوری می کند: کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، در باغهای پر نعمت بهشتند.

۲- و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، عذاب خوارکننده ای برای آنهاست!

۳- و کسانی که در راه خدا هجرت کردند، سپس کشته شدند یا به مرگ طبیعی از دنیا رفتند، خداوند به آنها روزی نیکویی می دهد. و به یقین خداوند، بهترین روزی دهندگان است.

۴- خداوند آنان را در جایگاهی وارد می کند که از آن خشنود خواهند بود. و به یقین خداوند دانا و دارای حلم است.

۵- (آری) این گونه خواهد بود! و هر کس به همان اندازه که به او ستم شده مجازات کند، سپس مورد تعدی قرار گیرد، خدا او را یاری خواهد کرد. به یقین خداوند بخشنده و آمرزنده است.

۶- این (وعده نصرت الهی) بخاطر آن است (که او بر هر چیز قادر است. خداوندی) که شب را در روز، و روز را در شب داخل می کند. و خداوند شنوا و بیناست.

۷- این بخاطر آن است که خداوند حق است. و آنچه را غیر از او می خوانند باطل است. و خداوند بلند مرتبه و بزرگ است.

۸- آیا ندیدی خداوند از آسمان، آبی فرستاد، که زمین (بر اثر آن) سرسبز و خرم می گردد؟! و به یقین خداوند دارای لطف و آگاهی است.

۹- آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست. و خداوند، بی نیاز و شایسته ستایش است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْمَكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ
بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ (٦٥) ترجمه: (١)

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۚ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ (٦٦) ترجمه: (٢)

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۚ فَلَا يُنَازِعُكَ فِي الْأَمْرِ ۚ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ ۚ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُسْتَقِيمٌ (٦٧) ترجمه: (٣)
وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ (٦٨) ترجمه: (٤)

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٦٩) ترجمه: (٥)

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ ۚ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (٧٠) ترجمه: (٦)

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ ۚ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ (٧١) ترجمه: (٧)

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ ۚ يَكَادُونَ يَشِيطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا ۚ قُلْ أَفَأَنْتُمْ كُفِرْتُمْ
بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكُمْ ۚ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَبَشِّرِ الْمَصِيرِينَ (٧٢) ترجمه: (٨)

ص: ٣٤٠

١- آیا ندیدی که خداوند آنچه را در زمین است و نیز کشتیهایی را که به فرمان او بر صفحه اقیانوسها حرکت می کنند، مسخر
شما کرد. و آسمان [= کرات و سنگهای آسمانی] را ننگه می دارد، تا جز به اجازه او، بر زمین فرو نیفتند؟! خداوند نسبت به
مردم رتوفو مهربان است.

٢- و او کسی است که شما را زنده کرد، سپس شما را می میراند، بار دیگر شما را زنده می کند، به یقین انسان بسیار ناسپاس
است.

٣- برای هر امتی عبادتی قرار دادیم، تا آن عبادت را (در پیشگاه خدا) انجام دهند. پس نباید در این امر با تو به نزاع برخیزند!
به سوی پروردگارت دعوت کن، که تو بر هدایت مستقیم قرار داری (و راه راست همین است).

٤- و اگر آنان با تو به جدال برخیزند، بگو: «خدا از کارهایی که انجام می دهید آگاهتر است.

٥- و خداوند در روز قیامت، میان شما در آنچه اختلاف می کردید، داوری می کند.»

٦- آیا نمی دانستی خداوند آنچه را در آسمان زمین است می داند؟! همه اینها در کتابی ثبت است (همان کتاب علم بی پایان
پروردگار). و این بر خداوند آسان است.

٧- آنها غیر از خداوند، چیزی را می پرستند که او هیچ گونه دلیلی بر آن نازل نکرده است، و چیزی را که علم و آگاهی به
آن ندارند. و برای ستمکاران، یآوری نیست.

٨- و هنگامی که آیات روشن ما بر آنان خوانده می شود، در چهره های کافران آثار انکار مشاهده می کنی، آنچنان که
نزدیک است (برخیزند و) به کسانی که آیات ما را بر آنها می خوانند حمله کنند! بگو: «آیا شما را به بدتر از این خبر دهم؟

که همان آتش سوزنده است که خدا به کافران وعده داده. و بدسرانجامی است!»

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبَ مَثَلٍ فَاسْتَمِعُوا لَهُ □ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ □ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ □ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ (٧٣) ترجمه: (١)

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ □ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ (٧٤) ترجمه: (٢)

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ □ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (٧٥) ترجمه: (٣)

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ □ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (٧٦) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَعِبُدُوا رَبَّكُمْ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ □ (٧٧) ترجمه: (٥)

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ □ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ □ مَلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ □ هُوَ سَيَمَّاكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ □ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ □ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ (٧٨) ترجمه: (٦)

ص: ٣٤١

۱- ای مردم! مثلی زده شده است، به آن گوش فرا دهید: کسانی را که غیر از خدا می خوانید (و پرستش می کنید)، هرگز نمی توانند مگسی بیافرینند، هر چند برای این کار دست به دست هم دهند. و هرگاه مگس چیزی از آنها برآید، نمی توانند آن را بازپس گیرند. هم طلب کننده ناتوان است، و هم طلب شونده (هم عابدان، و هم معبودان).

۲- خدا را آن گونه که باید بشناسند نشناختند. خداوند توانا و شکست ناپذیر است.

۳- خداوند از فرشتگان رسولانی برمی گزیند، و همچنین از انسان ها. به یقین خداوند شنوا و بیناست!

۴- آنچه پیش روی آنها و پشت سر آنهاست می داند. و همه امور به سوی خدا بازگردانده می شود.

۵- ای کسانی که ایمان آورده اید! رکوع کنید، و سجود به جا آورید، و پروردگارتان را عبادت کنید، و کار نیک انجام دهید، تا رستگار شوید.

۶- و در راه خدا آنگونه که سزاوار اوست جهاد کنید، او شما را برگزید، و در دین (اسلام) کار سنگین و سختی بر شما قرار نداد. از آیین پدرتان ابراهیم پیروی کنید. خداوند شما را در کتابهای پیشین و در این کتاب آسمانی «مسلمان» نامید، تا پیامبر گواه بر شما باشد، و شما گواهان بر مردم. پس نماز را برپا دارید، و زکات را ادا کنید، و به خدا تمسک جوید، که او سرپرست (ویاور) شماست، چه سرپرست خوبی، و چه یاور شایسته ای!

۲۳- مؤمنون [ایمان آوردگان]

در ۱۱ آیه اول صفات و ویژگیهای مؤمنین را از قبیل: خشوع در نماز، اعراض از لغو، پرداخت زکات، حفظ عفت، امانت داری، بیان می کند و سپس به خلقت انسان و نعمتهای خدا و دعوت انبیاء و معاد می پردازد. عکس العمل اقوام در برابر دعوت نوح و موسی و عیسی و کلا- انبیاء الهی در این آیات آمده است. ۱۱۸ آیه دارد و از سوره های مکی قبل از هجرت است.

سوره المؤمنون با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ (۱) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ (۲) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ (۴) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (۵) ترجمه: (۵)

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (۶) ترجمه: (۶)

فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (۷) ترجمه: (۷)

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (۸) ترجمه: (۸)

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (۹) ترجمه: (۹)

أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

الَّذِينَ يَرْتُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ □ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقٍ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

ص: ۳۴۲

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* به یقین مؤمنان رستگار شدند.

۲- آنها که در نمازشان خشوع دارند.

۳- و آنها که از لغو و بیهودگی رویگردانند.

۴- و آنها که به (دستور) زکات عمل می کنند.

۵- و آنها که دامان خود را حفظ می کنند.

۶- جز در مورد همسران و کنیزانشان، که در بهره گیری از آنان ملامت نمی شوند.

۷- و کسانی که جز این را طلب کنند، تجاوزگرند.

۸- و آنها که امانتها و عهد خود را رعایت می کنند.

۹- و آنها که بر نمازهایشان مواظبت می نمایند.

۱۰- (آری،) آنها وارثانند.

۱۱- (وارثانی) که بهشت برین را به ارث می برند، و جاودانه در آن خواهند ماند.

۱۲- و ما انسان را از عصاره ای از گل آفریدیم.

۱۳- سپس او را نطفه ای در قرارگاه مطمئن (رَحِم) قرار دادیم.

۱۴- سپس نطفه را بصورت علقه [= خون بسته]، و علقه را بصورت مضغه [= چیزی شبیه گوشت جویده شده]، و مضغه را

بصورت استخوانهایی درآوردیم. و بر استخوانها گوشت پوشانیدیم. سپس آن را آفرینش تازه ای بخشیدیم. پس بزرگ و پر

برکت است خدایی که بهترین آفرینندگان است!

۱۵- آنگاه شما بعد از آن می میرید.

۱۶- سپس در روز قیامت برانگیخته می شوید.

۱۷- ما بر فراز شما هفت راه [= طبقات هفتگانه آسمان] را قرار دادیم. و هرگز از خلق (خود) غافل نبوده ایم.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّا فِي الْأَرْضِ □ وَإِنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ (۱۸) ترجمه: (۱)

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (۱۹) ترجمه: (۲)

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالذَّهْنِ وَصِنَعٍ لِللَّاكِلِينَ (۲۰) ترجمه: (۳)

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً □ نُشْفِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (۲۱) ترجمه: (۴)

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ (۲۲) ترجمه: (۵)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ □ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۲۳) ترجمه: (۶)

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولَى (۲۴) ترجمه: (۷)

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَبَرَّبُّوا بِهِ حَتَّىٰ حِينٍ (۲۵) ترجمه: (۸)

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ (۲۶) ترجمه: (۹)

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلْمَكَ بَأَعْيُنِنَا وَوَحَيْنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ □ فَاسْبُلْكَ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ □ وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا □ إِنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ (۲۷) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۴۳

۱- و از آسمان، آبی به اندازه معین فرو فرستادیم. و آن را در زمین (در جایگاه مخصوصی) ساکن نمودیم. و ما بر از بین بردن آن کاملاً قادریم.

۲- پس بوسیله آن باغهایی از درختان نخل و انگور برای شما ایجاد کردیم. باغهایی که در آن برای شما میوه های فراوانی است. و از آن می خورید.

۳- و (نیز) درختی را که از طور سینا می روید [= درخت زیتون]، و از آن روغن و «نان خورش» برای خورندگان فراهم می گردد (آفریدیم).

۴- و در آفرینش چهارپایان برای شما عبرتی است. از آنچه (از شیر) در درون آنهاست به شما می نوشانیم. و برای شما در آنها منافع بسیار (دیگری) است. و از (گوشت) آنها می خورید.

۵- و بر آنها و بر کشتیها سوار می شوید.

۶- ما نوح را به سوی قومش فرستادیم. پس گفت: «ای قوم من! خداوند یکتا را بپرستید، که جز او معبودی برای شما نیست. آیا (از پرستش بتها) پرهیز نمی کنید؟!»

۷- جمعیت اشرافی (و مغرور) از قوم او که کافر بودند گفتند: «این (مرد) بشری همچون شما است، که می خواهد بر شما برتری جوید. اگر خدا می خواست (پیامبری بفرستد) فرشتگانی نازل می کرد. ما چنین چیزی را هرگز در نیاکان خود نشنیده ایم!

۸- او فقط مردی است که به جنونی مبتلاست. پس مدتی درباره او صبر کنید (تا مرگش فرا رسد، یا از این بیماری رهایی یابد.)»

۹- (نوح) گفت: «پروردگارا! مرا در برابر تکذیب آنان یاری کن.»

۱۰- ما به نوح وحی کردیم که: کشتی را در حضور ما، و مطابق وحی ما بساز. و هنگامی که فرمان ما فرا رسد، و (آب از) تنور بجوشد (که نشانه فرارسیدن طوفان است)، از هر یک (از انواع حیوانات) یک جفت در کشتی سوار کن. و (همچنین) خانواده ات را، مگر آنانی که قبلاً وعده هلاکشان داده شده [= همسر و فرزند کافرت]. و دیگر درباره ستمکاران با من سخن مگو (و شفاعت مکن)، که آنان همگی غرق خواهند شد.

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلِكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۲۸) ترجمه: (۱)

وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ (۲۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ (۳۰) ترجمه: (۳)

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ (۳۱) ترجمه: (۴)

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ □ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۳۲) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِإِلقاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ (۳۳) ترجمه: (۶)

وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَاسِرُونَ (۳۴) ترجمه: (۷)

أَيَعِدُّكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنْكُمْ مُخْرَجُونَ (۳۵) ترجمه: (۸)

□ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ (۳۶) ترجمه: (۹)

إِنَّ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ (۳۷) ترجمه: (۱۰)

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ (۳۸) ترجمه: (۱۱)

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَبُونَ (۳۹) ترجمه: (۱۲)

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِيُضْطَبِحْنَ نَادِمِينَ (۴۰) ترجمه: (۱۳)

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً □ فَبَعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۴۱) ترجمه: (۱۴)

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ (۴۲) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۴۴

۱- و هنگامی که تو و همه کسانی که با تو هستند در کشتی مستقر شدید، بگو: «ستایش مخصوص خدایی است که ما را از قوم ستمکار نجات بخشید.»

۲- و بگو: «پروردگارا! ما را در منزلگاهی پربرکت فرود آر، و تو بهترین فرود آورندگان.»

۳- (آری)، در این ماجرا (برای صاحبان عقل و اندیشه) آیات و نشانه هایی است. و ما به یقین (همگان را) آزمایش می کنیم.

۴- سپس گروه دیگری را بعد از آنها به وجود آوردیم.

- ۵- و در میان آنان پیامبری از خودشان فرستادیم که: «خدای یگانه را پرستید. که جز او معبودی برای شما نیست. آیا (با این همه، از شرک) پرهیز نمی کنید؟!»
- ۶- ولی اشرافیان (خودخواه) از قوم او که کافر بودند، و دیدار آخرت را تکذیب می کردند، و در زندگی دنیا به آنان ناز و نعمت داده بودیم، گفتند: «این بشری است مثل شما. از آنچه شما می خورید می خورد. و از آنچه می نوشید می نوشد! (پس چگونه می تواند پیامبر باشد؟!)
- ۷- و اگر از بشری همانند خودتان اطاعت کنید، در این صورت به یقین شما زیانکارید.
- ۸- آیا او به شما وعده می دهدنگامی که مُردید و خاکو استخوانهایی (پوسیده) شدید، (از قبرها) بیرون آورده می شوید؟! «
- ۹- دور است، دور است این وعده هایی که به شما داده می شود!
- ۱۰- به یقین غیر از این زندگی دنیای ما، چیزی (در کار) نیست. پیوسته گروهی از مامی میریم، و نسل دیگری زنده می شود. و ما هرگز برانگیخته نخواهیم شد!
- ۱۱- او فقط مردی است که بر خدا دروغ بسته. و ما هرگز به او ایمان نخواهیم آورد!»
- ۱۲- (پیامبرشان) گفت: «پروردگارا! مرا در برابر تکذیب آنان یاری کن!»
- ۱۳- (خداوند) فرمود: «بزودی پشیمان خواهند شد. (اما زمانی که دیگر سودی به حالشان ندارد.)»
- ۱۴- سرانجام صیحه (مرگبار آسمانی) آنها را بحق فرو گرفت. و ما آنها را همچون خاشاکی بر سیلاب قرار دادیم. دور باد قوم ستمکار (از رحمت خدا)!
- ۱۵- سپس اقوام دیگری را پس از آنها پدید آوردیم.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّهِ أَجْلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ (۴۳) ترجمه: (۱)

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَىٰ ۖ كُلًّا مَا جَاءَ أُمَّه رَسُولَهَا كَذَّبُوهُ ۖ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَحَادِيثَ ۖ فَبِعَدَا لِقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ (۴۴)
ترجمه: (۲)

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (۴۵) ترجمه: (۳)

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَتْهُ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ (۴۶) ترجمه: (۴)

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ مِنْ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ (۴۷) ترجمه: (۵)

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ (۴۸) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (۴۹) ترجمه: (۷)

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَىٰ رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ (۵۰) ترجمه: (۸)

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا ۖ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ (۵۱) ترجمه: (۹)

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ (۵۲) ترجمه: (۱۰)

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا ۖ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ (۵۳) ترجمه: (۱۱)

فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ (۵۴) ترجمه: (۱۲)

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَيْنٍ (۵۵) ترجمه: (۱۳)

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ ۖ بَلِ لَّا يَشْعُرُونَ (۵۶) ترجمه: (۱۴)

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ (۵۷) ترجمه: (۱۵)

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ (۵۸) ترجمه: (۱۶)

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَّا يُشْرِكُونَ (۵۹) ترجمه: (۱۷)

ص: ۳۴۵

- ۲- سپس پیامبران خود را یکی پس از دیگری فرستادیم. هر زمان پیامبری برای (هدایت) قومی می آمد، او را تکذیب می کردند. و ما این امت‌های سرکش را یکی پس از دیگری هلاک نمودیم، و آنها را خبرهایی قرار دادیم. (که تنها نامی از آنان باقی ماند). دور باد (از رحمت خدا) قومی که ایمان نمی آورند!
- ۳- سپس موسی و برادرش هارون را با آیات خود و دلیلی روشن فرستادیم،
- ۴- به سوی فرعون و اطرافیان اشرافی او. اما آنها تکبر کردند، و آنها مردمی برتری جوی بودند.
- ۵- آنها گفتند: «آیا ما به دو بشر همانند خودمان ایمان بیاوریم، درحالی که قوم آنها ما را می پرستند (و بردگان ما هستند)؟!»
- ۶- و آنها آن دو را تکذیب کردند. و سرانجام هلاک شدند.
- ۷- و ما به موسی کتاب آسمانی دادیم. شاید آنان [= بنی اسرائیل] هدایت شوند.
- ۸- و ما فرزند مریم [= عیسی] و مادرش را نشانه ای قرار دادیم. و آنها را در سرزمین مرتفعی که دارای امتیت و آب روان بود جای دادیم.
- ۹- ای پیامبران! از غذاهای پاکیزه بخورید، و عمل صالح انجام دهید، که من به آنچه انجام می دهید دانا هستم.
- ۱۰- و این است امت شما که همگی امت واحدی هستید. و من پروردگار شما هستم. پس، از (مخالفت فرمان) من پرهیزید!
- ۱۱- (گروهی از پیروان ناآگاه پیامبران) کار خود را در میان خویش به پراکندگی کشاندند، و هر گروهی به راهی رفتند. هر گروه به آنچه نزد خود دارند شادمانند!
- ۱۲- آنها را در جهل و غفلتشان رها کن تا زمانی (که مرگشان فرا رسد یا گرفتار عذاب الهی شوند).
- ۱۳- آیا گمان می کنند اموال و فرزندان، که به آنان می بخشیم،
- ۱۴- برای این است که درهای خیرات را با سرعت به روی آنها بگشاییم؟! (چنین نیست) بلکه آنها نمی فهمند (که این وسیله امتحانشان است).
- ۱۵- به یقین کسانی که از خوف پروردگارشان بیمناکند،
- ۱۶- و آنان که به آیات پروردگارشان ایمان می آورند،
- ۱۷- و آنها که به پروردگارشان شرک نمیورزند،

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ (٦٠) ترجمه: (١)

أُولَٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ (٦١) ترجمه: (٢)

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ ۗ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٦٢) ترجمه: (٣)

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمَرَةٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ (٦٣) ترجمه: (٤)

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْأَرُونَ (٦٤) ترجمه: (٥)

لَا تَجْأَرُوا الْيَوْمَ ۖ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنصِرُونَ (٦٥) ترجمه: (٦)

قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنكِبُونَ (٦٦) ترجمه: (٧)

مُشْتَكِبِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْجُرُونَ (٦٧) ترجمه: (٨)

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ (٦٨) ترجمه: (٩)

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ (٦٩) ترجمه: (١٠)

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ ۖ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كَارِهُونَ (٧٠) ترجمه: (١١)

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۖ يَلِٰلِٰئِنَّا هُم بِذِكْرِهِمْ فَهَيْمٌ ۖ عَيْنِ ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُونَ (٧١)

ترجمه: (١٢)

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَجَ رَبُّكَ خَيْرٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (٧٢) ترجمه: (١٣)

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ (٧٣) ترجمه: (١٤)

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَّا كِبُونَ (٧٤) ترجمه: (١٥)

ص: ٣٤٦

۱- و آنها که نهایت کوشش را در انجام طاعات به خرج می دهند و با این حال، از این که سرانجام به سوی پروردگارشان باز می گردند، دل هایشان ترسان است

۲- چنین کسانی درخیرات شتاب می کنند و از دیگران پیشی می گیرند.

۳- و ما هیچ کس را جز به اندازه توانایش تکلیف نمی کنیم. و نزد ما کتابی است که بحق سخن می گوید. و به آنان هیچ ستمی نمی شود.

- ۴- ولی دل‌های آنها از این (نامه اعمال و روز حساب) در بی خبری فرو رفته. و اعمال (زشتی) جز این دارند که پیوسته آن را انجام می دهند.
- ۵- تا زمانی که متنعمان (مغرور) آنها را در چنگال عذاب گرفتار سازیم. ناگاه، ناله های دردناک و استغاثه آمیز آنها بلند می شود.
- ۶- (اما به آنها گفته می شود:) امروز ناله و فریاد نکنید، زیرا از سوی ما یاری نخواهید شد.
- ۷- (آیا فراموش کرده اید که) در گذشته آیات من پیوسته بر شما خوانده می شد. امّا شما (اعراض کرده) به عقب باز می گشتید؟!
- ۸- در حالی که در برابر او [= پیامبر] استکبار می کردید، و در جلسات شبانه خود به بدگویی می پرداختید!
- ۹- آیا آنها در این گفتار (الهی) نیندیشیدند، یا این که چیزی برای آنان آمده که برای نیاکانشان نیامده است؟!
- ۱۰- یا این که پیامبرشان را نشناختند (وازشوابق او آگاه نیستند)، از این رو او را انکار می کنند؟!
- ۱۱- یا می گویند او به جنون مبتلا است؟! (چنین نیست) بلکه او حق را برای آنان آورده. امّا بیشترشان از حق کراهت دارند (و گریزانند).
- ۱۲- و اگر حق از هوسهای آنها پیروی می کرد، آسمانها و زمین و همه کسانی که در آنها هستند تباه می شدند. و ما به آنها چیزی دادیم که مایه یادآوری (و عزّت و شرف) آنهاست، امّا آنان از آنچه مایه یادآوری (و عزت) آنهاست رویگردانند.
- ۱۳- یا این که تو از آنها مزد و هزینه ای (در برابر دعوت) می خواهی؟ با این که مزد پروردگارت بهتر، و او بهترین روزی دهندگان است.
- ۱۴- به یقین، تو آنان را به راه راست دعوت می کنی.
- ۱۵- امّا کسانی که به آخرت ایمان ندارند از این راه منحرف می شوند.

□ وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَّجُوا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۷۵) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ أَخَذْنَاَهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ (۷۶) ترجمه: (۲)

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُنِيلُونَ (۷۷) ترجمه: (۳)

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ □ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (۷۸) ترجمه: (۴)

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُخْشَرُونَ (۷۹) ترجمه: (۵)

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ □ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۸۰) ترجمه: (۶)

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ (۸۱) ترجمه: (۷)

قَالُوا إِذَا إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (۸۲) ترجمه: (۸)

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (۸۳) ترجمه: (۹)

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۸۴) ترجمه: (۱۰)

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ □ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (۸۵) ترجمه: (۱۱)

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (۸۶) ترجمه: (۱۲)

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ □ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۸۷) ترجمه: (۱۳)

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۸۸) ترجمه: (۱۴)

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ □ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ (۸۹) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۴۷

۱- و اگر به آنان رحم کنیم و ناراحتی‌ها (و مشکلات) آنان را برطرف سازیم، (نه تنها بیدار نمی‌شوند، بلکه) در طغیانشان لجاجت میورزند و سرگردان می‌مانند.

۲- و به راستی ما آنها را به عذاب (و بلا) گرفتار ساختیم (تا بیدار شوند)، اما آنان نه در برابر پروردگارشان تواضع کردند، و نه به درگاهش تضرع می‌کنند.

۳- (این وضع ادامه می‌یابد) تا زمانی که دری از عذاب شدید به روی آنان بگشاییم، (و چنان گرفتار می‌شوند که) ناگهان کاملاً مأیوس گردند.

- ۴- و او کسی است که برای شما گوشو چشم و عقل آفرید. اما کمتر شکر (او را) به جا می آورید.
- ۵- و او کسی است که شما را در زمین آفرید. و به سوی او محشور می شوید.
- ۶- و او کسی است که زنده می کند و می میراند. و آمد و شد شب و روز از آن اوست. آیا نمی اندیشید؟!
- ۷- (نه تنها نمی اندیشند)، بلکه آنان نیز مثل آنچه پیشینیان گفته بودند گفتند.
- ۸- آنها گفتند: «آیا هنگامی که مُردیم و خاک و استخوانهایی (پوسیده) شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟!
- ۹- این وعده به ما و پدرانمان از قبل داده شده. این فقط افسانه های پیشینیان است.»
- ۱۰- بگو: «زمین و کسانی که در آن هستند از آن کیست، اگر شما می دانید؟!»
- ۱۱- بزودی می گویند: «(همه) از آن خداست.» بگو: «آیا متذکر نمی شوید؟!»
- ۱۲- بگو: «چه کسی پروردگار آسمانهای هفتگانه، و پروردگار عرش عظیم است؟»
- ۱۳- بزودی خواهند گفت: «(همه اینها) از آن خداست!» بگو: «آیا تقوا پیشه نمی کنید (و دست از شرک بر نمی دارید)؟!»
- ۱۴- بگو: «اگر می دانید، چه کسی حاکمیت همه موجودات را در دست دارد، و (به بی پناهان) پناه می دهد، و نیاز به پناه دادن ندارد؟!»
- ۱۵- خواهند گفت: «(همه اینها) از آن خداست!» بگو: «با این حال چگونه (می گویند) سحر شده اید (و این سخنان سحر و افسون است)؟!»

بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۹۰) ترجمه: (۱)

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَّهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ (۹۱)
ترجمه: (۲)

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (۹۲) ترجمه: (۳)

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيئُنِي مَا يُوعَدُونَ (۹۳) ترجمه: (۴)

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۹۴) ترجمه: (۵)

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ (۹۵) ترجمه: (۶)

ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ □ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ (۹۶) ترجمه: (۷)

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ (۹۷) ترجمه: (۸)

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ (۹۸) ترجمه: (۹)

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ (۹۹) ترجمه: (۱۰)

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ □ كَلَّا □ إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا □ وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ (۱۰۰) ترجمه: (۱۱)

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ (۱۰۱) ترجمه: (۱۲)

فَمَنْ تَقَلَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۱۰۲) ترجمه: (۱۳)

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ (۱۰۳) ترجمه: (۱۴)

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ (۱۰۴) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۴۸

۱- (چنین نیست) بلکه ما حق را برای آنها آوردیم. و به یقین آنها دروغ گو هستند.

۲- خدا هرگز فرزندی اختیار نکرده. و خدای دیگری با او نیست. که اگر چنین می شد، هر یک از خدایان مخلوقات خود را تحت تدبیر خود می برد و بعضی از آنان بر بعضی دیگر برتری می جست (و جهان هستی به تباهی کشیده می شد). منزّه است خدا از آنچه آنان توصیف می کنند!

۳- او دانای نهان و آشکار است. پس برتر است از آنچه همتای او قرار می دهند!

- ۴- بگو: «پروردگارا! اگر عذابهایی را که به آنان وعده داده می شود به من نشان دهی،
- ۵- پروردگارا! مرا (در این عذابها) با گروه ستمکاران قرار مده.»
- ۶- و ما تواناییم که آنچه را به آنها وعده می دهیم به تو نشان دهیم.
- ۷- بدی را به بهترین راه و روش دفع کن (و پاسخ بدی را به نیکی ده). ما به آنچه توصیف می کنند داناتریم.
- ۸- و بگو: «پروردگارا! از وسوسه های شیاطین به تو پناه می برم.
- ۹- و پروردگارا از این که آنان نزد من حاضر شوند به تو پناه می برم.»
- ۱۰- (آنها همچنان به راه غلط خود ادامه می دهند) تا زمانی که مرگ یکی از آنان فرارسد، می گوید: «پروردگارا! مرا باز گردانید.
- ۱۱- شاید در برابر آنچه ترک کردم (و کوتاهی نمودم) عمل صالحی انجام دهم.» (ولی به او می گویند: چنین نیست! این سخنی است که او به زبان می گوید (و اگر بازگردد، همان راه را ادامه می دهد). و در پی (مرگ) آنان برزخی است تا روزی که برانگیخته شوند.
- ۱۲- و هنگامی که در «صور» دمیده شود، هیچ یک از پیوندهای خویشاوندی در آن روز میان آنها نخواهد بود. و از یکدیگر تقاضای کمک نمی کنند (چون کاری از کسی ساخته نیست).
- ۱۳- کسانی که کفه ترازوهای (عمل) آنها سنگین است، همان رستگارانند.
- ۱۴- و آنان که کفه ترازوهای (عمل) آنها سبک باشد، کسانی هستند که سرمایه وجود خود را از دست داده، در جهنم جاودانه خواهند ماند.
- ۱۵- شعله های سوزان آتش (همچون شمشیر) به صورتهایشان نواخته می شود. و در دوزخ چهره ای زشت و عبوس دارند.

أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۱)

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ (۱۰۶) ترجمه: (۲)

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ (۱۰۷) ترجمه: (۳)

قَالَ اخْسِئُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ (۱۰۸) ترجمه: (۴)

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (۱۰۹) ترجمه: (۵)

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِحْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ (۱۱۰) ترجمه: (۶)

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۷)

قَالَ كَمْ لَبِئْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ (۱۱۲) ترجمه: (۸)

قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَاسْأَلِ الْعَادِيْنَ (۱۱۳) ترجمه: (۹)

قَالَ إِنْ لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا □ لَّوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۱۴) ترجمه: (۱۰)

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ عَلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ (۱۱۵) ترجمه: (۱۱)

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ □ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ (۱۱۶) ترجمه: (۱۲)

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ □ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (۱۱۷) ترجمه: (۱۳)

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (۱۱۸) ترجمه: (۱۴)

ص: ۳۴۹

۱- (به آنها گفته می شود): آیا آیات من بر شما خوانده نمی شد، پس آن را تکذیب می کردید؟!

۲- می گویند: «پروردگارا! تیره بختی ما بر ما چیره شد، و ما گروه گمراهی بودیم.

۳- پروردگارا! ما را از این (دوزخ) بیرون آر، اگر تکرار کردیم به یقین ستمکاریم (و مستحق عذاب).»

۴- (خداوند) می گوید: «دور شوید و به دوزخ درآیید، و با من سخن مگویید!

۵- (فراموش کرده اید) گروهی از بندگانش می گفتند: پروردگارا! ما ایمان آوردیم. ما را بیامرز و بر ما رحم کن. و تو بهترین رحم کننده گانی.

۶- اما شما آنها را به باد مسخره گرفتید تا (این عمل) شما را از یاد من غافل کرد. و شما به آنان می خندیدید!

- ۷- ولی من امروز آنها را بخاطر صبر و استقامتشان پاداش دادم. آنها پیروز و رستگارند.»
- ۸- (خداوند) می گوید: «چند سال در روی زمین درنگ کردید؟»
- ۹- (در پاسخ) می گویند: «به اندازه یک روز، یا بخشی از یک روز. از شمار بپرس.»
- ۱۰- می فرماید: «(آری)، شما مقدار کمی درنگ کردید اگر می دانستید!»
- ۱۱- آیا گمان کردید شما را بیهوده آفریده ایم، و به سوی ما بازگردانده نمی شوید؟!
- ۱۲- پس بلندمرتبه است خداوندی که فرمانروای حق است، معبودی جز او نیست. و او پروردگار عرش کریم است.
- ۱۳- و هر کس معبود دیگری را با خدا بخواند - و به یقین هیچ دلیلی بر آن نخواهد داشت - حساب او نزد پروردگارش خواهد بود. به راستی کافران رستگار نخواهند شد.
- ۱۴- و بگو: «پروردگارا! مرا بیا مرز و رحمت کن. و تو بهترین رحم کنندگانی.»

خداوند نور آسمانها و زمین و تجلی بخش هستی است. آیه ۳۵ و بعد از آن مطالعه شود که آیه معروف (الله نور السموات ...) است. داستان «افک» هم در آیه ۱۱ بیان شده است. این سوره، از سوره های مدنی است و مشتمل بر آیات حدود الهی و نمونه های دیگری از تشریح و قانونگذاری و حجاب و مسائل تربیتی و آداب و اخلاق معاشرت و ورود به خانه ها و کنترل چشم از گناه و رعایت عفت و ترک خودآرائی و خودنمائی زنان در خارج از خانه می باشد. پیام سوره، گردن نهادن به دین خدا و اطاعت از فرستاده اوست. ۶۴ آیه دارد و در حدود سال ۱۰ هجری نازل گشته است. در حدیث است که «با تلاوت این سوره، عفت خانواده و اولاد خود را حفظ کنید. نیز: به زنان این سوره را بیاموزید که دارای موعظه است.

سوره النور با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سُورَةُ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۱) ترجمه: (۱)

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ □ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ □
وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ (۲) ترجمه: (۲)

الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ □ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ (۳) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ يَزُمُونَ الْمَخْصِيَّاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا □ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۴) ترجمه: (۴)

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۵) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ يَزُمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ □ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ (۶) ترجمه: (۶)

وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (۷) ترجمه: (۷)

وَيَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ □ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ (۸) ترجمه: (۸)

وَالْخَامِسَةَ أَنْ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۹) ترجمه: (۹)

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۵۰

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* (این) سوره ای است که آن را فرو فرستادیم، و (عمل به آن را) واجب نمودیم، و در آن آیات روشنی نازل کردیم، شاید شما متذکر شوید.

۲- هر یک از زن و مرد زناکار راصد تازیانه بزنید. و نباید رأفت (و محبت کاذب) نسبت به آن دو شما را از (اجرای) حکم الهی مانع شود، اگر به خدا و روز جزا ایمان دارید. و باید گروهی از مؤمنان مجازاتشان را مشاهده کنند.

۳- مرد زناکار جز با زن زناکار یا مشرک ازدواج نمی کند. و زن زناکار را، جز مرد زناکار یا مشرک، به ازدواج خود در نمی آورد. و این کار بر مؤمنان حرام شده است.

۴- و کسانی که زنان پاکدامن را (به زنا) متهم می کنند، سپس چهار شاهد (بر مدعی خود) نمی آورند، آنها را هشتاد تازیانه بزنید و شهادتشان را هرگز نپذیرید. و آنها همان فاسقانند.

۵- مگر کسانی که بعد از آن توبه کنند و جبران نمایند (که خداوند آنها را می بخشد) زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است.

۶- و کسانی که زنان خود را (به زنا) متهم می کنند، و گواهی جز خودشان ندارند، هر یک از آنها باید چهار مرتبه به نام خدا شهادت دهد که از راستگویان است.

۷- و در پنجمین بار بگوید که لعنت خدا بر او باد اگر از دروغگویان باشد.

۸- آن زن نیز می تواند کیفر (زنا) را از خود دور کند، به این طریق که چهار بار خدا را به شهادت طلبد که آن مرد (در این نسبتی که به او داده) از دروغگویان است.

۹- و بار پنجم بگوید که غضب خدا بر او باد اگر آن مرد از راستگویان باشد (و در این صورت مجازات از هر دو برداشته می شود).

۱۰- و اگر فضل و رحمت خدا شامل حال شما نبود و این که او توبه پذیر و حکیم است (بسیاری از شما گرفتار مجازات سخت الهی می شدید)!

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ ۚ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم ۚ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ ۚ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ ۚ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ فَوَلَّيْنَاكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَّكِلَ بِهِذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ (۱۶) ترجمه: (۵)

إِذْ تَلْفَوْنَهُ بِالْأَسْتِثْمِ وَقَوْلُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ (۱۵) ترجمه: (۶)

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۷) ترجمه: (۷)

وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۱۸) ترجمه: (۸)

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَمَّا تَعْلَمُونَ (۱۹) ترجمه: (۹)

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَعُوفٌ رَحِيمٌ (۲۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۵۱

۱- به یقین کسانی که آن تهمت عظیم را عنوان کردند گروهی (متشکل و توطئه گر) از شما بودند. اما گمان نکنید این ماجرا به زیان شماست، بلکه خیر شما در آن است. هر یک از آنها سهم خود را از این گناهی که مرتکب شدند دارند. و آن کس از آنان که بخش مهم آن را بر عهده داشت عذاب عظیمی برای اوست!

۲- چرا هنگامی که این (تهمت) را شنیدید، مردان و زنان باایمان نسبت به کسی که از خودشان بود، گمان خیر نبردند و نگفتند این دروغ بزرگ آشکاری است؟!

۳- چرا چهار شاهد بر آن نیاوردند؟! و هنگامی که گواهان را نیاوردند، آنان در پیشگاه خدا دروغگویانند.

۴- و اگر فضل و رحمت الهی در دنیا و آخرت شامل حال شما نمی شد، بخاطر این گناهی که کردید عذاب سختی به شما می رسید!

۵- چرا هنگامی که آن را شنیدید نگفتید: «ما حق نداریم که به این سخن تکلم کنیم. خداوندا منزه می تو، این بهتان بزرگی است»؟!

۶- (به یاد آورید) زمانی را که این شایعه را از زبان یکدیگر می گرفتید، و با دهان خود سخنی می گفتید که به آن یقین نداشتید. و آن را ساده و کوچک می پنداشتید در حالی که نزد خدا بزرگ است!

۷- خداوند شما را اندرز می دهد که اگر ایمان دارید هرگز چنین کاری را تکرار نکنید.

۸- و خداوند آیات را برای شما بیان می کند، و خدا دانا و حکیم است.

۹- به یقین کسانی که دوست دارند زشتیها در میان مردم باایمان شایع شود برای آنان در دنیا و آخرت عذاب دردناکی است. و خداوند می داند و شما نمی دانید.

۱۰- و اگر فضل و رحمت الهی شامل حال شما نبود و این که خدا رثوفو مهربان است (مجازات سختی دامانتان را می گرفت)!

□ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطْوَاتِ الشَّيْطَانِ □ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطْوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ □ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ □ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢١) ترجمه: (١)

□ وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ □ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا □ أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ □ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٢٢) ترجمه: (٢)

□ إِنَّ الَّذِينَ يَزُومُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٢٣) ترجمه: (٣)

□ يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٤) ترجمه: (٤)

□ يَوْمَئِذٍ يُوفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ (٢٥) ترجمه: (٥)

□ الْخَيْشَاتُ لِلْخَيْشَانِ وَالْخَيْشُونَ لِلْخَيْشَاتِ □ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ □ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ □ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (٢٦) ترجمه: (٦)

□ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمَّا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتَسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا □ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (٢٧) ترجمه: (٧)

ص: ٣٥٢

۱- ای کسانی که ایمان آورده اید! از گامهای شیطان پیروی نکنید. هر کس پیرو گامهای شیطان شود او به کارهای زشت و منکر فرمان می دهد. و اگر فضل و رحمت الهی شامل حال شما نبود، هرگز احدی از شما پاک نمی شد. ولی خداوند هر که را بخواهد (و شایسته باشد) پاکیزه می سازد، و خدا شنوا و داناست.

۲- آنها که از میان شما دارای برتری (مالی) و وسعت زندگی هستند نباید سوگند یاد کنند که از انفاق نسبت به نزدیکان و مستمندان و مهاجران در راه خدا دریغ نمایند. آنها باید عفو کنند و چشم بپوشند. آیا دوست نمی دارید خداوند شما را بیامرزد؟! و خداوند آمرزنده و مهربان است.

۳- کسانی که زنان پاکدامن و بی خبر (از هر گونه آلودگی) و مؤمن را متهم می سازند، در دنیا و آخرت از رحمت الهی دور شدند و عذاب سختی برای آنهاست.

۴- در روزی که زبانها و دستها و پاهایشان بر ضد آنها بر اعمالی که مرتکب می شدند گواهی می دهد.

۵- آن روز، خداوند جزای واقعی آنان را بی کم و کاست می دهد. و می دانند که خداوند حق آشکار است.

۶- زنان ناپاک از آن مردان ناپاکند، و مردان ناپاک از آن زنان ناپاک. و زنان پاک از آن مردان پاکند، و مردان پاک از آن زنان پاک! اینان از آنچه که (ناپاکان) به آنان نسبت می دهند مبرا هستند. و برای آنان آمرزش (الهی) و روزی پرارزشی است.

۷- ای کسانی که ایمان آورده اید! در خانه هایی غیر از خانه خود وارد نشوید تا اجازه بگیرید و بر اهل آن خانه سلام کنید.

این برای شما بهتر است. شاید متذکر شوید.

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ □ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا □ هُوَ أَزْكَى لَكُمْ □ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ
(۲۸) ترجمه: (۱)

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ □ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ (۲۹) ترجمه: (۲)

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ □ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ □ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (۳۰) ترجمه: (۳)

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا □ وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ □
وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَائِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنَاتِ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنَاتِ
أَخْوَانِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولَى الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ □
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ □ وَتَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۳۱) ترجمه: (۴)

ص: ۳۵۳

۱- و اگر کسی را در آن نیافتید، وارد آن نشوید تا به شما اجازه داده شود. و اگر گفته شود: «باز گردید!» باز گردید. این برای شما پاکیزه تر است. و خداوند به آنچه انجام می دهید دانا است.

۲- (ولی) هیچ گناهی بر شما نیست که وارد خانه های غیر مسکونی بشوید که در آن متاعی متعلق به شما وجود دارد. و خدا آنچه را آشکار می کنید و آنچه را پنهان می دارید، می داند.

۳- به مؤمنان بگو چشمهای خود را (از نگاه به نامحرمان) فرو گیرند، و دامان خود را (از بی عفتی) حفظ کنند. این برای آنان پاکیزه تر است. خداوند به آنچه انجام می دهند آگاه است.

۴- و به زنان با ایمان بگو چشمهای خود را (از نگاه هوس آلود) فرو گیرند، و دامان خویش را (از بی عفتی) حفظ کنند و زینت خود را - جز آن مقدار از آنان که نمایان است - آشکار نمایند، و (اطراف) روسری های خود را بر سینه خود افکنند (تا گردن و سینه با آن پوشانده شود)، و زینت خود را آشکار نسازند مگر برای شوهرانشان، یا پدرانشان، یا پدران شوهرانشان، یا پسرانشان، یا پسران همسرانشان، یا برادرانشان، یا پسران برادرانشان، یا پسران خواهرانشان، یا زنان هم کیشانشان، یا بردگانشان [= کنیزانشان]، یا مردان سفیه وابسته (به آنها) که تمایلی به زن ندارند، یا کودکانی که از امور جنسی مربوط به زنان آگاه نیستند. و (به زنان با ایمان بگو: هنگام راه رفتن) پاهای خود را به زمین نزنند تا زینت پنهانشان دانسته شود (و صدای خلخال که برپا دارند به گوش رسد). و ای مؤمنان همگی به سوی خدا باز گردید، تا رستگار شوید.

وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (۳۲)
ترجمه: (۱)

وَلَيْسَ تَعْفِيفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۗ وَأَتَوْهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ ۗ وَلَمَّا تَكَرَّهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لَبَّتْنَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَمَنْ يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۳۳) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ (۳۴) ترجمه: (۳)

ۗ اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ۗ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۗ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۗ نُورٌ عَلَىٰ نُورٍ ۗ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۳۵) ترجمه: (۴)

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ (۳۶) ترجمه: (۵)

ص: ۳۵۴

۱- مردان و زنان بی همسر خود را همسر دهید، همچنين غلامان و كنيان صالحو درستكارتان را. اگر فقير و تنگدست باشند، خداوند از فضل خود آنان را بی نیاز می سازد. (فضل) خداوند واسع و (از نیازهای بندگان) آگاه است.

۲- و کسانی که امکانی برای ازدواج نمی یابند، باید پاکدامنی پیشه کنند تا خداوند از فضل خود آنان را بی نیاز گرداند. و آن بردگانتان که خواستار قرار داد برای آزادی هستند، با آنان قرارداد ببندید اگر صلاحیت (زندگی مستقل را) در آنان احساس می کنید. و چیزی از مال خدا را که به شما داده است به آنان بدهید. و کنیزان خود را برای دستیابی شما به متاع ناپایدار زندگی دنیا مجبور به خودفروشی نکنید. (به خصوص) اگر خودشان می خواهند پاک بمانند. و هرکس آنها را (بر این کار) اجبار کند، (سپس پشیمان گردد، و توبه کند) خداوند بعد از این اجبار کردن آنها آمرزنده و مهربان است.

۳- ما بر شما آیاتی روشنگر فرستادیم، اخباری از کسانی که پیش از شما بودند، و موعظه و اندرزی برای پرهیزگاران.

۴- خداوند نور آسمانها و زمین است. و مثل نورش همانند چراغدانی است که در آن چراغی (پرفروغ) باشد، آن چراغ در حبیبی قرار گیرد، حبیبی (شفافو درخشنده) همچون ستاره ای فروزان، چراغی که افروخته می شود از (روغن) درخت پربرکت زیتونی که نه شرقی است و نه غربی. روغنش (آنچنان صاف و خالص است که) نزدیک است بدون تماس با آتش شعلهور شود. نوری است بر فراز نوری. و خدا هرکس را بخواهد با نور خود هدایت می کند، و خدا برای مردم مثلها می زند و خداوند به هر چیزی داناست.

۵- (این چراغ پرفروغ) در خانه هایی قرار دارد که خداوند اذن فرموده (دیواره های) آن را بالا برند (تا از دستبرد شیاطین در امان باشد). و در آنها نام خدا برده شود، و صبح و شام در آنها تسبیح او گویند.

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ □ وَاللَّهُ يَزُوقُ مَن يَشَاءُ بغيرِ حِسَابٍ (۳۸) ترجمه: (۱)

رِجَالٌ لَّا تُلَهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ □ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ (۳۷) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيَعِهِ يُخْصِبُهَا الظَّمَانُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهُ عِنْدَهُ فَوْقَاهُ حِسَابَهُ □ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۳۹) ترجمه: (۳)

أَوْ كظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُّجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ سَحَابٌ □ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ يَرَاهَا □ وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ (۴۰) ترجمه: (۴)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجِجُ لَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ صَافَاتٍ □ كُلٌّ قَدِ عَلِمَ صِدْمَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ (۴۱) ترجمه: (۵)

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ (۴۲) ترجمه: (۶)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مِثْرًا جِبَالًا فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَن مَن يَشَاءُ □ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ (۴۳) ترجمه: (۷)

ص: ۳۵۵

۱- (آنها چنین می کنند) تا خداوند آنان را به بهترین اعمالی که انجام داده اند پاداش دهد، و از فضل خود بر (پاداش) آنها بیفزاید. و خداوند به هر کس بخواهد بی حساب روزی می دهد (و از مواهب بی انتهای خویش بهره مند می سازد).

۲- مردانی که هیچ تجارت و داد و ستدی آنان را از یاد خدا و برپا داشتن نماز و ادای زکات غافل نمی کند. آنها از روزی می ترسند که در آن، دلها و چشمها دگرگون می شود.

۳- کسانی که کافر شدند، اعمالشان همچون سرابی است در یک کویر که انسان تشنه (از دور) آن را آب می پندارد. اما هنگامی که به سراغ آن می آید چیزی نمی یابد، و خدا را نزد آن می یابد که حساب او را بطور کامل می دهد. و خداوند سریع الحساب است.

۴- یا همچون ظلماتی در یک دریای عمیق و پهناور که موجی آن را پوشانده، و بر فراز آن موج دیگری، و بر فراز آن ابری تاریک است. ظلمتهایی است یکی بر فراز دیگری، (آن گونه که) هرگاه دست خود را خارج کند ممکن نیست آن را ببیند! و کسی که خدا نوری برای او قرار نداده، هیچ نوری برای او نیست.

۵- آیا ندیدی تمام آنان که در آسمانها و زمینند برای خدا تسبیح می گویند، و همچنین پرندگان به هنگامی که بر فراز آسمان بال گسترده اند؟! هر یک از آنها نماز و تسبیح خود را می داند. و خداوند به آنچه انجام می دهند داناست.

۶- و از برای خداست حکومت و مالکیت آسمانها و زمین. و بازگشت (همه) به سوی اوست.

۷- آیا ندیدی که خداوند ابرهایی را به آرامی می راند، سپس میان آنها پیوند می دهد، و بعد آن را متراکم می سازد؟! در

این حال، می بینی که (دانه های) باران از لابه لای آن خارج می شود. و از آسمان - از کوههای پیدر آن [= ابرهایی به شکل کوه] - دانه های تگرگ نازل می کند، و هر کس را بخواهد بوسیله آن زیان می رساند، و از هر کس بخواهد این زیان را برطرف می کند. نزدیک است درخشندگی برق آن (ابرها، بینایی) چشمها را ببرد!

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ (۴۴) ترجمه: (۱)

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ ۚ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ ۚ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۴۵) ترجمه: (۲)

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ ۚ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ (۴۶) ترجمه: (۳)

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ ۚ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ (۴۷) ترجمه: (۴)

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ (۴۸) ترجمه: (۵)

وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ (۴۹) ترجمه: (۶)

أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولَهُ ۚ بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۵۰) ترجمه: (۷)

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۵۱) ترجمه: (۸)

وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (۵۲) ترجمه: (۹)

ۚ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن أُمِرْتُمْ لَيَخْرُجْنَ ۚ قُلْ لَّا تُقْسِمُوا ۚ طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۵۳) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۵۶

- ۱- خداوند شب و روز را دگرگون (و جابه جا) می کند. به یقین در این عبرتی است برای صاحبان بصیرت.
- ۲- و خداوند هر جنبنده ای را از آبی آفرید. گروهی از آنها بر شکم خود راه می روند، و گروهی بر دو پای خود، و گروهی بر چهارپا راه می روند. خداوند آنچه را بخواهد می آفریند، زیرا خدا بر همه چیز تواناست.
- ۳- ما آیات روشنگری نازل کردیم. و خدا هر که را بخواهد (و شایسته باشد) به راه راست هدایت می کند.
- ۴- آنها می گویند: «به خدا و پیامبر ایمان آورده ایم و اطاعت کرده ایم.» ولی بعد از این (ادعا)، گروهی از آنان رویگردان می شوند. آنها (در حقیقت) مؤمن نیستند.
- ۵- و هنگامی که به سوی خدا و پیامبرش دعوت شوند تا در میانشان داوری کند، ناگهان گروهی از آنان رویگردان می شوند.
- ۶- ولی اگر آنها حقی داشته باشند (و داوری به نفع آنها باشد) با سرعت و تسلیم به سوی او می آیند.
- ۷- آیا در دلهای آنان بیماری است، یا شک و تردید دارند، یا می ترسند خدا و پیامبرش بر آنان ستم کنند؟! (چنین نیست)، بلکه آنها خودشان ستمکارند.
- ۸- سخن مؤمنان، هنگامی که به سوی خدا و پیامبرش دعوت شوند تا میان آنان داوری کند، تنها (و در هر حال) این است که می گویند: «شنیدیم و اطاعت کردیم.» و اینها همان رستگاران (واقعی) هستند.

۹- و هر کس خدا و پیامبرش را اطاعت کند، و از خدا بترسد و از (مخالفت فرمان) او بپرهیزد، چنین کسانی همان پیرومندان (واقعی) هستند.

۱۰- آنها با نهایت تأکید به خدا سوگند یاد کردند که اگر به آنان فرمان دهی، (به سوی میدان جهاد) بیرون می روند (و حاضرند از مال و جان خود چشم پوشند). بگو: «سوگند یاد نکنید. شما اطاعت شایسته داشته باشید که خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است.»

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ □ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ □ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا □ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (۵۴) ترجمه: (۱)

وَعِدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسِّرَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسَّرْنَا لِلَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي
ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا □ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا □ وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۵۵)
ترجمه: (۲)

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۵۶) ترجمه: (۳)

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ □ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ □ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۵۷) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَسِّرَنَّ لَكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ □ مِّن قَبْلِ صِلَاءِ الْفَجْرِ وَحِينَ
تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهْرِ وَمِن بَعْدِ صِلَاءِ الْعِشَاءِ □ ثَلَاثَ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ □ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ □ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ
بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ □ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۵۸) ترجمه: (۵)

ص: ۳۵۷

- ۱- بگو: «اطاعت کنید خدا را، و اطاعت کنید پیامبر (خدا) را. و اگر سرپیچی نمایید، پیامبر مسؤول تکالیف خویش است و شما مسؤول تکالیف خود. و اگر از او اطاعت کنید، هدایت خواهید شد. و بر پیامبر چیزی جز ابلاغ آشکار نیست.»
- ۲- خداوند به کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند وعده داده است که به یقین، خلافت روی زمین را به آنان خواهد داد، همان گونه که به پیشینیان آنها خلافت بخشید. و دین و آیینی را که برای آنان پسندیده، بر ایشان پابرجا و ریشه دار خواهد ساخت. و ترسشان را به امنیت و آرامش مبدل می کند، (بگونه ای) که فقط مرا می پرستند و چیزی را همتای من قرار نخواهند داد. و کسانی که پس از آن کافر شوند، آنها همان فاسقانند.
- ۳- و نماز را بر پا دارید، و زکات را بدهید، و پیامبر را اطاعت کنید تا مشمول رحمت شوید.
- ۴- گمان مبر کافران می توانند از مجازات الهی در زمین فرار کنند. جایگاه آنان آتش است، و چه بد سرانجامی است!
- ۵- ای کسانی که ایمان آورده اید! بردگان شما، و همچنین کسانی از شما که به حد بلوغ نرسیده اند، در سه وقت باید از شما اجازه بگیرند: پیش از نماز صبح، و نیمروز هنگامی که لباسهای (معمولی) خود را بیرون می آورید، و بعد از نماز عشا. این سه (وقت خصوصی) برای خلوت شماست. اما بعد از این سه وقت، گناهی بر شما و بر آنان نیست (که بدون اذن وارد شوند) و بر گرد یکدیگر بگردید (و با صفا و صمیمیت به یکدیگر خدمت نمایید). این گونه خداوند آیات را برای شما روشن می سازد، و خداوند دانا و حکیم است.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسِّرُوا تَأْذِينَ كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ □ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۵۹)
ترجمه: (۱)

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ □ وَأَنْ يَسْتَغْفِرْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ □
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۶۰) ترجمه: (۲)

لَيْسَ عَلَى الْمَاعْمَى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ □ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا □ فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً
مَنْ عِنْدَ اللَّهِ مُبَارَكَةٌ طَيِّبَةٌ □ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۶۱) ترجمه: (۳)

ص: ۳۵۸

- ۱- و هنگامی که اطفال شما به حد بلوغ رسند باید اجازه بگیرند، همان گونه که اشخاصی که پیش از آنان بودند اجازه می گرفتند. اینچنین خداوند آیاتش را برای شما بیان می کند، و خدا دانا و حکیم است.
- ۲- و زنان از کار افتاده ای که امید به ازدواج ندارند، گناهی بر آنان نیست که لباسهای (رویین) خود را بر زمین بگذارند، در حالی که (در برابر مردم) خود آرایی نکنند. و اگر خود را پوشانند برای آنان بهتر است. و خداوند شنوا و داناست.
- ۳- بر نابینا و افراد لنگ و بیمار ایرادی نیست (که با شما هم غذا شوند)، و بر شما نیز ایرادی نیست که از خانه های خودتان [=خانه های فرزندان یا همسرانتان که خانه خود شما محسوب می شود بدون اجازه خاصی] غذا بخورید. و همچنین خانه های پدرانتان، یا خانه های مادرانتان، یا خانه های برادرانتان، یا خانه های خواهرانتان، یا خانه های عموهایتان، یا خانه های عمه هایتان، یا خانه های دایه هایتان، یا خانه های خاله هایتان، یا خانه هایی که کلیدهایش در اختیار شماست، یا خانه های دوستانتان، بر شما ایرادی نیست که بطور دسته جمعی یا جداگانه غذا بخورید. و هنگامی که داخل خانه ای شدید، بر خویشتن سلام کنید، سلام و تحیتیز سوی خداوند، سلامی پربرکت و پاکیزه. این گونه خداوند آیات را برای شما روشن می کند، باشد که بیندیشید.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذَنَ لِمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ (٦٢)
ترجمه: (١)

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ۚ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَسْتَلْمُونَ مِنْكُمْ لَوْ آذًا ۚ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٦٣) ترجمه: (٢)

أَلَمْ آتِ اللَّهُ مَآ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ قَدْ يَعْلَمُ مَآ أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٦٤)
ترجمه: (٣)

٢٥. سوره الفرقان

آشنایی با سوره

٢٥- فرقان [جدا کننده]

فرقان یکی از نامهای قرآن است. به این اعتبار که این کتاب، جدا کننده حق از باطل و هدایت از گمراهی است. به آیه اول رجوع شود. این سوره کلا- در تقویت روحی پیامبر در تبلیغ مکتب و استقامت در رویارویی با مشرکین و عناد و لجاجت آنهاست. طرح کردن قیامت و حسرت های مردم در آن روز، برای بیدار کردن وجدان بشری از غفلت است. در این سوره از نعمتهای خورشید، شب و روز، باد و دریا و ... یاد شده و از آیه ٦٣ به بعد صفات متعددی برای «عباد الرحمن» آمده است. در مکه نازل شده و ٧٧ آیه دارد.

سوره الفرقان با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا (١) ترجمه: (٤)

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا (٢) ترجمه: (٥)

ص: ٣٥٩

بی اجازه او جایی نمی روند. کسانی که از تو اجازه می گیرند، براستی به خدا و پیامبرش ایمان آورده اند. در این صورت، هرگاه برای بعضی کارهای (مهم) خود از تو اجازه بخواهند، به هر کدام که می خواهی (و صلاح می بینی) اجازه ده، و برایشان از خدا آمرزش بخواه که خداوند آمرزنده و مهربان است.

۲- دعوت پیامبر (از شما) را در میان خود، مانند دعوت از یکدیگر قرار ندهید. (و از دعوت پیامبر هیچگاه تخلف نکنید) خداوند کسانی از شما را که پشت سر دیگران پنهان می شوند، و یکی پس از دیگری فرار می کنند می داند. پس کسانی که فرمان او را مخالفت می کنند، باید بترسند از این که فتنه ای دامنشان را بگیرد، یا عذابی دردناک به آنها برسد!

۳- آگاه باشید که برای خداست آنچه در آسمانها و زمین است. او می داند آنچه را که شما بر آن هستید، و (می داند) روزی را که به سوی او بازگردانده می شوند. و (در آن روز) آنها را از اعمالی که انجام دادند آگاه می سازد. و خداوند به هر چیزی داناست.

۴- *بنام خداوند بخشنده مهربان* زوال ناپذیر و پربرکت است کسی که قرآن را بر بنده اش نازل کرد تا بیم دهنده جهانیان باشد.

۵- خداوندی که حکومت آسمانها و زمین از آن اوست، و فرزندی (برای خود) انتخاب نکرده، و همتایی در حکومت ندارد، و همه چیز را آفرید و به دقت اندازه گیری نمود.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَّا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا (۳)
ترجمه: (۱)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ □ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا (۴) ترجمه: (۲)

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اٰكْتَسَبَهَا فَهِيَ تُمَلَّى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (۵) ترجمه: (۳)

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (۶) ترجمه: (۴)

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ □ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا (۷) ترجمه: (۵)

أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا □ وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَشْحُورًا (۸) ترجمه: (۶)

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا (۹) ترجمه: (۷)

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ قُصُورًا (۱۰) ترجمه: (۸)

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ □ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا (۱۱) ترجمه: (۹)

ص: ۳۶۰

زیان و سود خویشند، و نه مالک مرگ و حیات و رستاخیز خود.

۲- و کافران گفتند: «این (قرآن) فقط دروغی است که او به خدا افترا بسته، و گروهی دیگر او را بر این کار یاری داده اند.» آنها (با این سخن،) ظلم و دروغ بزرگی را مرتکب شدند.

۳- و گفتند: «این همان افسانه‌های پیشینیان است که وی آن را رونویس کرده، و هر صبح و شام بر او املا می‌شود.»

۴- بگو: «کسی آن را نازل کرده که اسرار آسمانها و زمین را می‌داند. به یقین او (همیشه) آمرزنده و مهربان بوده است.»

۵- و گفتند: «چرا این پیامبر غذا می‌خورد و در بازارها راه می‌رود؟! (نه سنت فرشتگان را دارد و نه روش شاهان را!) چرا (لااقل) فرشته‌ای بر او نازل نشده که همراه وی مردم را انذار کند (و گواه صدق دعوی او باشد)؟!»

۶- یا گنجی (از آسمان) برای او فرستاده شود، یا باغی داشته باشد که از (میوه) آن بخورد (و امرار معاش کند)؟! و ستمکاران گفتند: «شما تنها از مردی افسون شده پیروی می‌کنید!»

۷- بین چگونه برای تو مثلها زدند و گمراه شدند، و توان پیدا کردن راه را ندارند!

۸- زوال ناپذیر و پربرکت است خدایی که اگر بخواهد برای تو بهتر از اینها قرار می‌دهد: باغهایی که نهرها از پای درختانش جاری است، و (اگر بخواهد) برای تو کاخهایی مجلل قرار می‌دهد.

۹- بلکه (اینها همه بهانه است و) آنان قیامت را تکذیب کرده اند. و ما برای کسی که قیامت را تکذیب کند، آتشی شعله‌ور و سوزان فراهم کرده ایم!

إِذَا رَأَتْهُمْ مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا (١٢) ترجمه: (١)

وَإِذَا أَلْقَا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا (١٣) ترجمه: (٢)

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا (١٤) ترجمه: (٣)

قُلْ أَدْلِكُمْ خَيْرٌ أَم جَنَّةِ الْخُلْدِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ ؕ كَأَنَّهُمْ لَهَمَّ جَزَاءً وَمَصِيرًا (١٥) ترجمه: (٤)

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ ؕ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا (١٦) ترجمه: (٥)

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ يَقُولُ أَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ (١٧) ترجمه: (٦)

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَتَّبِعِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَأَبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا (١٨)
ترجمه: (٧)

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا ؕ وَمَنْ يَظْلِمِ مِّنْكُمْ نُدِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا (١٩) ترجمه: (٨)

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ ؕ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ؕ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا (٢٠) ترجمه: (٩)

ص: ٣٦١

- ۱- هنگامی که (این آتش) آنان را از مکانی دور ببیند، صدای خشم آلودش را که با نفس زدن شدید همراه است می شنوند.
- ۲- و هنگامی که در جای محدود و تنگی از آن افکنده شوند در حالی که در غل و زنجیرند، در آنجا فریاد اوایلای آنان بلند می شود!
- ۳- (به آنان گفته می شود): امروز یک بار اوایلا کم است، بلکه بسیار اوایلا بگوئید!
- ۴- (ای پیامبر!) بگو: «آیا این بهتر است یا بهشت جاویدانی که به پرهیزگاران وعده داده شده؟! بهشتی که پاداش اعمال آنها، و سرانجامشان است.»
- ۵- هر چه بخواهند در آن جا برایشان فراهم است. جاودانه در آن خواهند ماند. این وعده ای است مسلم که پروردگارت بر عهده گرفته است.
- ۶- (به خاطر بیاور) روزی را که همه آنان و آنچه را که غیر از خدا می پرستند جمع می کند، آنگاه به آنها می گوید: «آیا شما این بندگان مرا گمراه کردید یا خودشان راه را گم کردند؟!»
- ۷- (در پاسخ) می گویند: «منزهی تو! برای ما سزاوار نبود که غیر از تو اولیایی برگزینیم، ولی آنان و پدرانشان را از نعمتها برخوردار نمودی تا این که (به جای شکر نعمت) یاد تو را فراموش کردند و همگی تباه و هلاک شدند.»
- ۸- (خداوند به آنان می گوید: ببینید معبودهایتان،) شما را در آنچه می گوئید تکذیب کردند. اکنون نمی توانید عذاب الهی

را برطرف سازید، یا از کسی یاری بطلبید. و هر کس از شما ستم کند، عذاب شدیدی به او می چشانیم!

۹- ما هیچ یک از پیامبران را پیش از تو نفرستادیم مگر این که آنها نیز غذا می خوردند و در بازارها (برای تهیه نیازشان) راه می رفتند. و بعضی از شما را وسیله امتحان بعضی دیگر قرار دادیم، آیا صبر و شکیبایی می کنید (و از عهده امتحان بر می آید)؟! و پروردگار تو همواره بصیر و بینا بوده است.

□ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا □ لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا (۲۱) ترجمه: (۱)

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَى لَوْمِنِدٍ لِّلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا (۲۲) ترجمه: (۲)

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًا (۲۳) ترجمه: (۳)

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا (۲۴) ترجمه: (۴)

وَيَوْمَ تَشْقُقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا (۲۵) ترجمه: (۵)

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ □ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا (۲۶) ترجمه: (۶)

وَيَوْمَ يَعِضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا (۲۷) ترجمه: (۷)

يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا (۲۸) ترجمه: (۸)

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي □ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا (۲۹) ترجمه: (۹)

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا (۳۰) ترجمه: (۱۰)

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ □ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا (۳۱) ترجمه: (۱۱)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً □ كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ □ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا (۳۲) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۶۲

-
- ۱- و کسانی که ایمان به لقای ما (و روز رستاخیز)، ندارند گفتند: «چرا فرشتگان بر ما نازل نشدند و یا پروردگاران را با چشم نمی بینیم؟!»، آنها تکبر ورزیدند و طغیان بزرگی کردند!
  - ۲- (آنها فرشتگان را خواهند دید، اما) روزی که فرشتگان را می بینند، (در آن) روز هیچ بشارتی برای مجرمان نخواهد بود (بلکه روز مجازات و کیفر آنان است). و می گویند: «ما را امان دهید، ما را معاف دارید.» (اما سودی ندارد).
  - ۳- و ما به سراغ اعمالی که انجام داده اند می رویم، و همه را همچون غباری پراکنده (در هوا) قرار می دهیم.
  - ۴- بهشتیان در آن روز بهترین جایگاه و نیکوترین استراحتگاه را دارند.
  - ۵- و (همان) روزی که آسمان با ابرها شکافته می شود، و فرشتگان پی در پی نازل می گردند.
  - ۶- حکومت در آن روز از آن خداوند رحمان است. و آن روز، روز سختی برای کافران خواهد بود!
  - ۷- روزی که ستمکاران دستشان خود را (از شدت حسرت) به دندان می گزد و می گویند: «ای کاش با رسول (خدا) راهی برگزیده بودم!

۸- ای وای بر من، کاش فلان (شخص گمراه) را به دوستی انتخاب نکرده بودم!

۹- او مرا از یادآوری (حق) گمراه ساخت بعد از آن که (یاد حق) به سراغ من آمده بود.» و شیطان همیشه انسان را تنها و بی یاور می گذارد.

۱۰- و پیامبر عرضه داشت: «پروردگارا! قوم من قرآن را متروک ساختند».

۱۱- (آری،) این گونه برای هر پیامبری دشمنی از مجرمان قرار دادیم. اما همین بس که پروردگارت هادی و یاور (تو) باشد.

۱۲- و کافران گفتند: «چرا قرآن یکجا بر او نازل نشده است؟!» این (نزول تدریجی) برای این است که قلب تو را بوسیله آن محکم داریم، و (از این رو) آن را بتدریج بر تو خواندیم.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا (۳۳) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ يُحْشِرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ سُورَ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا (۳۴) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا (۳۵) ترجمه: (۳)

فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَا لَهُمْ تَدْمِيرًا (۳۶) ترجمه: (۴)

وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَعْرَفْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا لَهُمُ لِلنَّاسِ آيَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا (۳۷) ترجمه: (۵)

وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَ الرِّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا (۳۸) ترجمه: (۶)

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ ۖ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا (۳۹) ترجمه: (۷)

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا السَّوِّءِ ۖ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرُونَهَا ۖ بَلْ كَانُوا لَا يَزُجُونُ نُشُورًا (۴۰) ترجمه: (۸)

وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُؤًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا (۴۱) ترجمه: (۹)

إِن كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ آلِهَتِنَا لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا ۖ وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرُونَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا (۴۲) ترجمه: (۱۰)

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا (۴۳) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۶۳

۱- آنان هیچ مثلی برای تو نمی آورند مگر این که ما حق و بهترین تفسیر را برای تو می آوریم، (و پاسخی قاطع که در برابر آن ناتوان شوند).

۲- (تو را متهم به گمراهی می کنند، ولی)، آنان که برصورت‌هایشان به سوی جهنم محشور می شوند، بدترین محل را دارند و گمراه ترین افرادند.

۳- و ما به موسی کتاب آسمانی دادیم. و برادرش هارون را یاور او قرار دادیم.

۴- و گفتیم: «به سوی این قوم که آیات ما را تکذیب کردند بروید!» (اما آن مردم به مخالفت برخاستند) و ما آنان را به طور کامل هلاک کردیم.

۵- و قوم نوح را هنگامی که پیامبران را تکذیب کردند غرق نمودیم، و آنان را نشانه و عبرتی برای مردم قرار دادیم. و برای ستمکاران عذاب دردناکی فراهم ساخته ایم!

۶- (همچنین) قوم عاد و ثمود و اصحاب رس [= گروهی که درختان صنوبر را می پرستیدند] و اقوام بسیاری را که در این میان بودند، (هلاک کردیم)

۷- و برای هر یک از آنها مثلها زدیم. و (چون سودی نداد)، همگی را نابود کردیم

- ۸- (مشرکان مکه) از کنار شهری که باران شرّ بر آن باریده بود [= دیار قوم لوط که خداوند آن را سنگباران کرده بود] گذشتند. آیا آن را نمی دیدند؟! (آری، می دیدند) ولی به رستاخیز ایمان نداشتند.
- ۹- و هنگامی که تو را می بینند، کاری جز مسخره کردن تو ندارند (و می گویند: آیا این همان کسی است که خدا او را به پیامبری برانگیخته است؟!)
- ۱۰- اگر ما بر (پرستش) معبودهایمان استقامت نمی کردیم، بیم آن می رفت که ما را گمراه سازد! اما هنگامی که عذاب الهی را ببینند، بزودی می فهمند چه کسی گمراه تر بوده است!
- ۱۱- آیا دیدی کسی را که هوای نفسش را معبود خود برگزیده است؟! آیا تو می توانی به دفاع از او برخیزی (و او را هدایت کنی)؟!)

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ ۚ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ ۚ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا (۴۴) ترجمه: (۱)

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا (۴۵) ترجمه: (۲)

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا (۴۶) ترجمه: (۳)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِيَأْسَ وَالنَّوْمَ سُباتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا (۴۷) ترجمه: (۴)

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۚ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا (۴۸) ترجمه: (۵)

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا (۴۹) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِمْ لِيَذَكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا (۵۰) ترجمه: (۷)

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَوْمٍ نَذِيرًا (۵۱) ترجمه: (۸)

فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا (۵۲) ترجمه: (۹)

ۚ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا (۵۳) ترجمه: (۱۰)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۚ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا (۵۴) ترجمه: (۱۱)

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۚ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا (۵۵) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۶۴

۱- آیا گمان می بری بیشتر آنان می شنوند یا می فهمند؟! آنان فقط همچون چهارپایانند، بلکه گمراهترند.

۲- آیا ندیدی چگونه پروردگارت سایه را گسترده ساخت؟! و اگر می خواست آن را ساکن قرار می داد. سپس خورشید را دلیلی بر آن قرار دادیم.

۳- سپس آن را آهسته جمع می کنیم (و نظام حیات بخش سایه و آفتاب را حاکم می سازیم).

۴- او کسی است که شب را برای شما پوشش قرار داد، و خواب را مایه استراحت، و روز را وسیله حیات (و حرکت).

۵- او کسی است که بادها را بشارتگرانی پیش از (باران) رحمتش فرستاد، و از آسمان آبی پاک کننده نازل کردیم،

۶- تا بوسیله آن، سرزمین مرده ای را زنده کنیم. و آن را به مخلوقاتی که آفریده ایم - چهار پایان و انسانهای بسیار - بنوشانیم.

۷- ما این آیات را بصورت‌های گوناگون برای آنان بیان کردیم تا متذکر شوند، ولی بیشتر مردم از هر کاری جز انکار و کفر ابا دارند.

۸- و اگر می خواستیم، در هر شهر و دیاری بیم دهنده ای بر می انگیزتیم (ولی این کار لزومی نداشت).

۹- بنابراین از کافران اطاعت مکن، و بوسیله قرآن با آنان مبارزه و جهاد بزرگی بنما.

۱۰- او کسی است که دو دریا را در کنار هم قرارداد. این گوارا و شیرین، و آن شور و تلخ. و در میان آنها برزخی قرار داد (تا با هم مخلوط نشوند گویی هر یک به دیگری می گوید): دور باش و نزدیک نیا!

۱۱- او کسی است که از آب، انسانی را آفرید. سپس او را (دارای) نسب و سبب قرار داد (و نسل او را از این دو طریق گسترش داد). و پروردگار تو همواره توانا بوده است.

۱۲- و آنان جز خدا چیزهایی را می پرستند که نه به آنان سودی می رساند و نه زیانی. و کافران همیشه در برابر پروردگارشان (در طریق کفر) پشتیبان یکدیگرند.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (۵۶) ترجمه: (۱)

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا (۵۷) ترجمه: (۲)

وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ □ وَكَفَىٰ بِهِ بُدْثُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا (۵۸) ترجمه: (۳)

الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ □ الرَّحْمَنُ فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيرًا (۵۹) ترجمه: (۴)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا □ (۶۰) ترجمه: (۵)

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا (۶۱) ترجمه: (۶)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا (۶۲) ترجمه: (۷)

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا (۶۳) ترجمه: (۸)

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا (۶۴) ترجمه: (۹)

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ □ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا (۶۵) ترجمه: (۱۰)

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا (۶۶) ترجمه: (۱۱)

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا (۶۷) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۶۵

۱- (ای پیامبر!) ما تو را جز بشارت دهنده و بیم دهنده نفرستادیم.

۲- بگو: «من در برابر آن (ابلاغ آیین خدا) از شما هیچ گونه پاداشی نمی طلبم. مگر کسی که بخواهد راهی به سوی پروردگارش برگزیند (و این پاداش من است).»

۳- و توکل کن بر آن زنده ای که هرگز نمی میرد. و تسبیح و حمد او را بگو. و همین بس که او از گناهان بندگانش آگاه است.

۴- همان کسی که آسمانها و زمین و آنچه را میان این دو وجود دارد، در شش روز [= شش دوران] آفرید. سپس بر عرش (قدرت و تدبیر جهان هستی) قرار گرفت، او خداوند رحمان است. از او بخواه که از همه چیز آگاه است.

۵- و هنگامی که به آنان گفته شود: «برای خداوند رحمان سجده کنید.» می گویند: «رحمان چیست؟! (ما اصلا رحمان را نمی شناسیم!) آیا برای چیزی سجده کنیم که تو به ما دستور می دهی؟!» (این سخن را می گویند) و بر نفریشان افزوده می شود.

- ۶- زوال ناپذیر و پر برکت است کسی که در آسمان منزلگاههایی برای ستارگان قرار داد. و در میان آن، چراغ روشن (خورشید) و ماه تابان آفرید.
- ۷- و او همان کسی است که شب و روز را جانشین یکدیگر قرار داد برای کسی که بخواهد متذکر شود یا شکرگزاری کند (و آنچه را در روز کوتاهی کرده در شب انجام دهد و به عکس).
- ۸- بندگان (خاص) خداوند رحمان، کسانی هستند که آرام و بی تکبر بر زمین راه می روند. و هنگامی که جاهلان آنها را مخاطب سازند (و سخنان نابخردانه گویند)، به آنها سلام می گویند (و با بزرگواری می گذرند).
- ۹- کسانی که شبانگاه برای پروردگارشان سجده و قیام می کنند.
- ۱۰- و کسانی که می گویند: «پروردگارا! عذاب جهنم را از ما برطرف گردان، که عذابش سخت و پر دوام است.
- ۱۱- به یقین جهنم، بد جایگاه و بد محلّ اقامتی است!»
- ۱۲- و کسانی که هر گاه انفاق کنند، نه اسراف و زیاده روی دارند می نمایند و نه سختگیری. بلکه در میان این دو، حدّ اعتدالی دارند.

وَالَّذِينَ لَمَّا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَمَّا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَمَّا يَزْنُونَ □ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا (۶۸)
ترجمه: (۱)

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا (۶۹) ترجمه: (۲)

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ □ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (۷۰) ترجمه: (۳)

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا (۷۱) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا (۷۲) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا (۷۳) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا (۷۴) ترجمه: (۷)

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْعُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا (۷۵) ترجمه: (۸)

خَالِدِينَ فِيهَا □ حَسَنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا (۷۶) ترجمه: (۹)

قُلْ مَا يَعْجَبُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ □ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا (۷۷) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۶۶

-
- ۱- و کسانی که معبود دیگری را با خداوند نمی خوانند. و انسانی را که خداوند خورش را حرام شمرده، جز بحق نمی کشند. و زنا نمی کنند. و هر کس چنین کند، مجازات سختی خواهد دید!
  - ۲- عذاب او در روز قیامت مضاعف می گردد، و همیشه با خواری در آن خواهد ماند.
  - ۳- مگر کسانی که توبه کنند و ایمان آورند و عمل صالح انجام دهند، که خداوند سیئات آنان را به حسنات مبدل می کند. و خداوند همواره آمرزنده و مهربان بوده است.
  - ۴- و کسی که توبه کند و عمل صالح انجام دهد، به سوی خدا بازگشت می کند (و پاداش خود را از او می گیرد).
  - ۵- و کسانی که شهادت به باطل نمی دهند (و در مجالس باطل شرکت نمی کنند). و هنگامی که با لغو و بیهودگی برخورد کنند، بزرگوارانه از آن می گذرند.
  - ۶- و کسانی که هر گاه آیات پروردگارشان به آنان گوشزد شود، کر و کور روی آن نمی افتند.
  - ۷- و کسانی که می گویند: «پروردگارا! همسران و فرزندانمان را مایه روشنی چشم ما قرار ده، و ما را پیشوایی برای پرهیزگاران گردان.»
  - ۸- (آری)، آنها هستند که در برابر شکیبایشان درجات عالی بهشت به آنان پاداش داده می شود. و در آن، با تحیت و سلام رو به رو می شوند.

۹- در حالی که جاودانه در آن خواهند ماند. چه قرارگاه و محل اقامت نیکویی!

۱۰- بگو: «پروردگارم برای شما ارزشی قائل نیست اگر دعای شما نباشد. شما (آیات خدا و پیامبران را) تکذیب کردید، و (این عمل دامان شما را خواهد گرفت و) از شما جدا نخواهد شد.»

در ۴ آیه آخر این سوره، سخن از شاعران بیهوده گوی بی تعهد و عمل، و نیز ستایشی از شاعران مؤمن و عمل کننده و یادآوران خدا و پیروزمندان بعد از ستمدیدی، به میان آمده است. این، شیوه ای است برای محتوا و جهت دادن به یک نهادی که در جامعه وجود داشت و استفاده از سنگر شعر در راه تعهد و ایمان است. این سوره هم مانند بیشتر سوره های مکی در رابطه با عقیده و توحید و نبوت و معاد و بهشت و دوزخ مطالبی دارد و از سرگذشت موسی و ابراهیم و نوح و هود و صالح و لوط و شعیب یاد می کند و در نهایت به اسلام و پیامبر اشاره دارد. ۲۲۷ آیه دارد و در حدود سال ۴ بعثت در مکه نازل شده است. نام دیگر سوره «جامعه» است.

سوره الشعراء با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طسم (۱) ترجمه: (۱)

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (۲) ترجمه: (۲)

لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسِكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (۳) ترجمه: (۳)

إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةٌ فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ (۴) ترجمه: (۴)

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ (۵) ترجمه: (۵)

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۶) ترجمه: (۶)

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ (۷) ترجمه: (۷)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (۸) ترجمه: (۸)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۹) ترجمه: (۹)

وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى أَنْ ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

قَوْمٍ فِرْعَوْنَ ۖ أَلَا يَتَّقُونَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَيَّ هَارُونَ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

قَالَ كَلَّا ۖ فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا ۖ إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

قَالَ أَلَمْ نُزِبْكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ (۱۸) ترجمه: (۱۸)

وَفَعَلْتَ فَعَلْتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ (۱۹) ترجمه: (۱۹)

ص: ۳۶۷

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* طسم.

۲- این آیات کتاب روشنگر است.

۳- گویی می خواهی جان خود را از شدت اندوه از دست دهی بخاطر این که آنها ایمان نمی آورند!

۴- اگر ما اراده کنیم، از آسمان بر آنان آیه ای نازل می کنیم که گردنهایشان در برابر آن (بی اختیار) خاضع گردد.

۵- و هیچ یادآوری تازه ای از سوی خداوند رحمان برای آنها نمی آید مگر این که از آن رویگردان می شوند.

۶- آنان تکذیب کردند. اما بزودی اخبار (کیفر) آنچه را استهزا می کردند به آنان می رسد!

۷- آیا آنان به زمین نگاه نکردند که چه قدر از انواع گیاهان پرارزش در آن رویانندیم؟!

۸- در این، نشانه روشنی است (بر وجود خدا). ولی بیشترشان هرگز مؤمن نبوده اند.

۹- و پروردگار تو توانا و مهربان است.

۱۰- (به خاطر بیاور) هنگامی را که پروردگارت موسی را ندا داد که به سراغ قوم ستمکار برو،

۱۱- (همان) قوم فرعون، آیا آنان (از مخالفت فرمان پروردگار) پرهیز نمی کنند؟!

۱۲- (موسی) گفت: «پروردگارا! از آن بیم دارم که مرا تکذیب کنند!

۱۳- و سینه ام تنگ می شود، و زبانم (بقدر کافی) گویا نیست. (برادرم) هارون را نیز رسالت ده (تا مرا یاری کند).

۱۴- و آنان (به اعتقاد خودشان) بر گردن من گناهی دارند. می ترسم مرا بکشند (و این رسالت به پایان نرسد)!

۱۵- فرمود: «چنین نیست، (آنان کاری نمی توانند انجام دهند)، شما هر دو با آیات ما (برای هدایتشان) بروید. ما با شما هستیمو (سخنانتان را) می شنویم.

۱۶- به سراغ فرعون بروید و بگویید: «ما فرستاده پروردگار جهانیان هستیم.

۱۷- بنی اسرائیل را با ما بفرست.» (آنها به سراغ فرعون آمدند).

۱۸- (فرعون) گفت: «آیا ما تو را در کودکی در میان خود پرورش ندادیم، و سالهایی از زندگی را در میان ما نبودی؟!»

۱۹- و سرانجام، آن کارت را (که نمی بایست انجام دهی) انجام دادی (و یک نفر از ما را کشتی)، و تو از ناسپاسان بودی!»

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ (۲۰) ترجمه: (۱)

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ (۲۱) ترجمه: (۲)

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ (۲۲) ترجمه: (۳)

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ (۲۳) ترجمه: (۴)

قَالَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ (۲۴) ترجمه: (۵)

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ (۲۵) ترجمه: (۶)

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ (۲۶) ترجمه: (۷)

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ (۲۷) ترجمه: (۸)

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ (۲۸) ترجمه: (۹)

قَالَ لَئِنْ اتَّخَذتَ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ (۲۹) ترجمه: (۱۰)

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتِكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ (۳۰) ترجمه: (۱۱)

قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۳۱) ترجمه: (۱۲)

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ (۳۲) ترجمه: (۱۳)

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاطِرِينَ (۳۳) ترجمه: (۱۴)

قَالَ لِلْمَلَآئِكَةِ حَوْلَهُ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ (۳۴) ترجمه: (۱۵)

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ (۳۵) ترجمه: (۱۶)

قَالُوا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (۳۶) ترجمه: (۱۷)

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ (۳۷) ترجمه: (۱۸)

فَجَمَعَ السَّحَرَةَ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّغْلُومٍ (۳۸) ترجمه: (۱۹)

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُّجْتَمِعُونَ (۳۹) ترجمه: (۲۰)

ص: ۳۶۸

- ۱- (موسی) گفت: «من آن کار را انجام دادم در حالی که از بی خبران بودم.
- ۲- و چون از شما ترسیدم از میان شما فرار کردم. و پروردگرم به من حکمت و دانش بخشید، و مرا از پیامبران قرار داد.
- ۳- آیا این که بنی اسرائیل را برده خود ساخته ای، نعمتی است که منت آن را بر من می گذاری؟!»
- ۴- فرعون گفت: «پروردگار جهانیان چیست؟!»
- ۵- (موسی) گفت: «پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است، اگر خواهان یقین هستید.»
- ۶- (فرعون) به اطرافیانش گفت: «آیا نمی شنوید (این مرد چه می گوید)؟!»
- ۷- (موسی) گفت: «او پروردگار شما و پروردگار نیاکان شماست.»
- ۸- (فرعون) گفت: «(این) پیامبری که به سوی شما فرستاده شده به یقین دیوانه است.»
- ۹- (موسی) گفت: «او پروردگار مشرق و مغرب و آنچه میان آن دو است می باشد، اگر شما عقل و اندیشه خود را به کار می گرفتید.»
- ۱۰- (فرعون خشمگین شد و) گفت: «اگر معبودی غیر از من برگزینی، مسلماً تو را از زندانیان قرار خواهم داد!»
- ۱۱- (موسی) گفت: «حتی اگر نشانه آشکاری برای تو بیاورم (باز ایمان نمی آوری)؟!»
- ۱۲- گفت: «اگر راست می گویی آن را بیاور!»
- ۱۳- در این هنگام موسی عصای خود را افکند، و ناگهان ازدهای آشکاری شد.
- ۱۴- و دست خود را (در گریبان فرو برد و) بیرون آورد، و در برابر بینندگان سفید و نورانی بود.
- ۱۵- (فرعون) به گروهی که اطراف او بودند گفت: «این ساحری ماهر و دانا است!»
- ۱۶- او می خواهد با سحرش شما را از سرزمینتان بیرون کند. شما چه نظر می دهید؟»
- ۱۷- گفتند: «او و برادرش را مهلت ده. و مأموران را برای گردآوری (ساحران) به تمام شهرها اعزام کن،
- ۱۸- تا هر ساحر ماهر و دانایی را نزد تو آورند.»
- ۱۹- سرانجام ساحران برای وعده گاه روز معینی جمع آوری شدند.
- ۲۰- و به مردم گفته شد: «آیا شما نیز (در این صحنه) اجتماع می کنید،

لَعَلْنَا نَتَّبِعَ السَّحْرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ (٤٠) ترجمه: (١)

فَلَمَّا جَاءَ السَّحْرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّا لَنَأْجُرُكَ إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ (٤١) ترجمه: (٢)

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (٤٢) ترجمه: (٣)

قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ (٤٣) ترجمه: (٤)

فَأَلْقُوا جِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ (٤٤) ترجمه: (٥)

فَأَلْفَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ (٤٥) ترجمه: (٦)

فَأَلْفَى السَّحْرَةَ سَاجِدِينَ (٤٦) ترجمه: (٧)

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٧) ترجمه: (٨)

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ (٤٨) ترجمه: (٩)

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ □ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَيْتُمْ تَغْلَمُونَ □ لَمَّا قَطَعْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفِ
وَأَصْلَبْنَكُمْ أَجْمَعِينَ (٤٩) ترجمه: (١٠)

قَالُوا لَا ضَيْرَ □ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ (٥٠) ترجمه: (١١)

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ (٥١) ترجمه: (١٢)

□ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُتَّبِعُونَ (٥٢) ترجمه: (١٣)

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (٥٣) ترجمه: (١٤)

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ (٥٤) ترجمه: (١٥)

وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ (٥٥) ترجمه: (١٦)

وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَادِرُونَ (٥٦) ترجمه: (١٧)

فَأَخْرَجْنَا هُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (٥٧) ترجمه: (١٨)

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ (٥٨) ترجمه: (١٩)

كَذَلِكَ وَأَوْزُنْنَاهَا بِنِي إِسْرَائِيلَ (۵۹) ترجمه: (۲۰)

فَأَتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ (۶۰) ترجمه: (۲۱)

ص: ۳۶۹

۱- تا اگر ساحران پیروز شوند، از آنان پیروی کنیم؟!»

۲- هنگامی که ساحران آمدند، به فرعون گفتند: «آیا اگر ما پیروز شویم، پاداش مهمی خواهیم داشت؟»

۳- گفت: «آری، و در آن صورت مسلماً شما از مقربان خواهید بود.»

۴- (روز موعود فرا رسید و همگی جمع شدند.) موسی به ساحران گفت: «آنچه (از وسایل سحر) می خواهید بیفکنید، بیفکنید!»

۵- آنها طنابها و عصاهای خود را افکندند و گفتند: «سوگند به عزت فرعون که ما به یقین پیروزیم!»

۶- سپس موسی عصایش را افکند، ناگهان تمام وسایل دروغین آنها را بلعید.

۷- در این هنگام همه ساحران به سجده افتادند.

۸- گفتند: «ما به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم،

۹- پروردگار موسی و هارون.»

۱۰- (فرعون) گفت: «آیا پیش از این که به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟! به یقین او بزرگ و استاد شماست که به شما سحر آموخته (و این یک توطئه است). اما بزودی خواهید دانست! دستها و پاهای شما را بعکس یکدیگر (دست راست با پای چپ یا به عکس) قطع می کنم، و همه شما را به دار می آویزم!»

۱۱- گفتند: «مهم نیست، (هر کاری از دست ساخته است بکن). ما به سوی پروردگارمان باز می گردیم.

۱۲- ما امیدواریم که پروردگارمان خطاهای ما را ببامرزد، چرا که ما نخستین ایمان آورندگان بودیم.»

۱۳- و به موسی وحی کردیم که شبانه بندگانم را (از مصر با خود) ببر، زیرا شما مورد تعقیب هستید.

۱۴- فرعون (از این ماجرا آگاه شد و) مأموران گردآوری نیرو را به شهرها فرستاد،

۱۵- (و گفت:) به یقین اینها گروهی اندکند.

۱۶- و اینها ما را به خشم آورده اند.

۱۷- و ما همگی آماده پیکاریم.

۱۸- (سرانجام فرعونیان مغلوب شدند، و ما آنها را از باغها و چشمه ها بیرون راندیم،

۱۹- و از گنجها و قصرهای مجلل

۲۰- (آری،) اینچنین کردیم. و بنی اسرائیل را وارث آنها ساختیم.

۲۱- آنان (به تعقیب بنی اسرائیل پرداختند، و) به هنگام طلوع آفتاب به آنها رسیدند.

فَلَمَّا تَرَأَى الْجَمْعَانَ قَالِ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ (٦١) ترجمه: (١)

قَالَ كَلَّا ۚ إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ (٦٢) ترجمه: (٢)

فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۚ فَانفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ (٦٣) ترجمه: (٣)

وَأَرْزَلْنَا تَمَّ الْآخِرِينَ (٦٤) ترجمه: (٤)

وَأَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ (٦٥) ترجمه: (٥)

ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ (٦٦) ترجمه: (٦)

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۚ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ (٦٧) ترجمه: (٧)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٦٨) ترجمه: (٨)

وَآتَلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبرَاهِيمَ (٦٩) ترجمه: (٩)

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ (٧٠) ترجمه: (١٠)

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظِلُ لَهَا عَافِيِينَ (٧١) ترجمه: (١١)

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ (٧٢) ترجمه: (١٢)

أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ (٧٣) ترجمه: (١٣)

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ (٧٤) ترجمه: (١٤)

قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ (٧٥) ترجمه: (١٥)

أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ (٧٦) ترجمه: (١٦)

فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ (٧٧) ترجمه: (١٧)

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ (٧٨) ترجمه: (١٨)

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ (٧٩) ترجمه: (١٩)

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ (٨٠) ترجمه: (٢٠)

وَالَّذِي يُمَيِّنُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ (۸۱) ترجمه: (۲۱)

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ (۸۲) ترجمه: (۲۲)

ص: ۳۷۰

- ۱- هنگامی که دو گروه یکدیگر را دیدند، یارانِ موسی گفتند: «ما (در چنگال فرعونیان) گرفتار شدیم!»
- ۲- (موسی) گفت: «چنین نیست! به یقین پروردگارم با من است، بزودی مرا هدایت خواهد کرد.»
- ۳- و به دنبال آن به موسی وحی کردیم: «عصایت را به دریا بزن.» (او چنین کرد) و دریا از هم شکافته شد، و هر بخشی همچون کوه عظیمی شد!
- ۴- و دیگران [= لشکر فرعون] را نیز به دریا نزدیک ساختیم.
- ۵- و موسی و تمام کسانی را که با او بودند نجات دادیم.
- ۶- سپس دیگران را غرق کردیم.
- ۷- در این ماجرا، نشانه روشنی بود ولی بیشترشان ایمان نیاوردند. (چرا که طالب حق نبودند).
- ۸- و پروردگارت شکست ناپذیر و مهربان است.
- ۹- و بر آنان سرگذشت ابراهیم را بخوان،
- ۱۰- هنگامی که به پدرش [= سرپرستش که در آن زمان عمویش آزر بود] و قوم او گفت: «چه چیز را می پرستید؟!»
- ۱۱- گفتند: «بتهایی را می پرستیم، و پیوسته ملازم عبادت آنهایم.»
- ۱۲- گفت: «آیا هنگامی که آنها را می خوانید صدای شما را می شنوند؟!»
- ۱۳- یا سود و زیانی به شما می رسانند؟!»
- ۱۴- گفتند: «ما پدران خود را یافتیم که چنین می کنند.»
- ۱۵- گفت: «آیا خبر دارید (این) چیزهایی را که پیوسته پرستش می کردید،
- ۱۶- شما و پدران پیشین شما،
- ۱۷- همه آنها دشمن من هستند (و من دشمن آنها)، مگر پروردگار جهانیان.
- ۱۸- همان کسی که مرا آفرید، و پیوسته راهنمایم می کند،
- ۱۹- و کسی که مرا غذا می دهد و سیراب می نماید،
- ۲۰- و هنگامی که بیمار شوم مرا شفا می دهد،
- ۲۱- و کسی که مرا می میراند و سپس زنده می کند،
- ۲۲- و کسی که امید دارم خطایم را در روز جزا بیامرزد.

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ (٨٣) ترجمه: (١)

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ (٨٤) ترجمه: (٢)

وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ (٨٥) ترجمه: (٣)

وَاعْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ (٨٦) ترجمه: (٤)

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ (٨٧) ترجمه: (٥)

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ (٨٨) ترجمه: (٦)

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ (٨٩) ترجمه: (٧)

وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ (٩٠) ترجمه: (٨)

وَبُرُزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ (٩١) ترجمه: (٩)

وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ (٩٢) ترجمه: (١٠)

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ (٩٣) ترجمه: (١١)

فَكُتِبَ لَهُمْ فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ (٩٤) ترجمه: (١٢)

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ (٩٥) ترجمه: (١٣)

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ (٩٦) ترجمه: (١٤)

تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٩٧) ترجمه: (١٥)

إِذْ نُسَوِّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٩٨) ترجمه: (١٦)

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ (٩٩) ترجمه: (١٧)

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ (١٠٠) ترجمه: (١٨)

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ (١٠١) ترجمه: (١٩)

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (١٠٢) ترجمه: (٢٠)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ (۱۰۳) ترجمه: (۲۱)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۱۰۴) ترجمه: (۲۲)

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ (۱۰۵) ترجمه: (۲۳)

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ (۱۰۶) ترجمه: (۲۴)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (۱۰۷) ترجمه: (۲۵)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (۱۰۸) ترجمه: (۲۶)

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۰۹) ترجمه: (۲۷)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (۱۱۰) ترجمه: (۲۸)

ۖ قَالُوا أَنْتُمْ لَكُمْ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۲۹)

ص: ۳۷۱

- ۱- پروردگارا! به من علم و دانش ببخش، و مرا به صالحان ملحق کن.
- ۲- و برای من در میان امت‌های آینده، نام نیکی قرار ده.
- ۳- و مرا از وارثان بهشت پر نعمت گردان.
- ۴- و پدرم [=عمویم] را بیمارز، که او از گمراهان بود.
- ۵- و در آن روز که مردم برانگیخته می شوند، مرا شرمنده و رسوا مکن.
- ۶- در آن روز که مال و فرزندان سودی نمی بخشد،
- ۷- مگر کسی که با قلب سلیم به پیشگاه خدا آید.»
- ۸- (در آن روز)، بهشت برای پرهیزگاران نزدیک می شود،
- ۹- و دوزخ برای گمراهان آشکار می گردد،
- ۱۰- و به آنان گفته می شود: «کجا هستند معبودانی که آنها را پرستش می کردید،
- ۱۱- (معبودهایی) غیر از خدا؟! آیا آنها شما را یاری می کنند، یا کسی به یاری آنها می آید؟!»
- ۱۲- پس همه آن معبودان با عابدان گمراه به دوزخ افکنده می شوند.
- ۱۳- و (همچنین) همگی لشکریان ابلیس.
- ۱۴- آنها در آن جا در حالی که به مخاصمه برخاسته اند می گویند:
- ۱۵- «به خدا سوگند که ما در گمراهی آشکاری بودیم،

- ۱۶- چون شما را با پروردگار جهانیان برابر می شمردیم!
- ۱۷- و کسی جز مجرمان ما را گمراه نکرد.
- ۱۸- (افسوس که امروز) شفاعت کنندگانی برای ما وجود ندارد،
- ۱۹- و نه دوست گرم و پر محبتی.
- ۲۰- ای کاش بار دیگر باز می گشتیم تا از مؤمنان باشیم!»
- ۲۱- به یقین در این ماجرا، نشانه (و عبرتی) است. ولی بیشتر آنان مؤمن نبودند.
- ۲۲- و پروردگار تو توانا و مهربان است.
- ۲۳- قوم نوح پیامبران را تکذیب کردند،
- ۲۴- هنگامی که برادرشان نوح به آنان گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟!»
- ۲۵- به یقین من برای شما پیامبری امین هستم.
- ۲۶- تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید.
- ۲۷- من برای این (دعوت)، هیچ پاداشی از شما نمی طلبم. پاداش من تنها بر پروردگار جهانیان است.
- ۲۸- پس، تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید.»
- ۲۹- گفتند: «آیا ما به تو ایمان بیاوریم در حالی که افراد پست و بی ارزش از تو پیروی کرده اند؟!»

قَالَ وَمَا عَلِمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١١٢) ترجمه: (١)

إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي ۖ لَوْ تَشْعُرُونَ (١١٣) ترجمه: (٢)

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ (١١٤) ترجمه: (٣)

إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ (١١٥) ترجمه: (٤)

قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ (١١٦) ترجمه: (٥)

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّابُونَ (١١٧) ترجمه: (٦)

فَأَفْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (١١٨) ترجمه: (٧)

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِّكَ الْمَشْحُونِ (١١٩) ترجمه: (٨)

ثُمَّ أَعْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ (١٢٠) ترجمه: (٩)

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ (١٢١) ترجمه: (١٠)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٢٢) ترجمه: (١١)

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ (١٢٣) ترجمه: (١٢)

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ (١٢٤) ترجمه: (١٣)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٢٥) ترجمه: (١٤)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ (١٢٦) ترجمه: (١٥)

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٢٧) ترجمه: (١٦)

أَتَّبِعُونَ بِكُلِّ رِيحٍ آيَةً تَعْبَثُونَ (١٢٨) ترجمه: (١٧)

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ (١٢٩) ترجمه: (١٨)

وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ (١٣٠) ترجمه: (١٩)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ (١٣١) ترجمه: (٢٠)

وَأَتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ (۱۳۲) ترجمه: (۲۱)

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَيْنَ (۱۳۳) ترجمه: (۲۲)

وَجَنَاتٍ وَعُيُونٍ (۱۳۴) ترجمه: (۲۳)

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (۱۳۵) ترجمه: (۲۴)

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ (۱۳۶) ترجمه: (۲۵)

ص: ۳۷۲

- ۱- (نوح) گفت: «من چه می دانم آنها چه کاری انجام می داده اند!
- ۲- حساب آنها تنها با پروردگار من است اگر شما می فهمیدید.
- ۳- و من هرگز مؤمنان را طرد نخواهم کرد.
- ۴- من تنها بیم دهنده ای آشکارم.»
- ۵- گفتند: «ای نوح! اگر (از ادعاهای خود) دست برداری، سنگسار خواهی شد.»
- ۶- گفت: «پروردگارا! قوم من، مرا تکذیب کردند.
- ۷- اکنون میان من و آنها جدایی بیفکن. و مرا و مؤمنانی را که با من هستند رهایی بخش.»
- ۸- ما، او و کسانی را که با او بودند، در آن کشتی که پُر (از انسان و انواع حیوانات) بود، رهایی بخشیدیم.
- ۹- سپس باقی ماندگان را غرق کردیم.
- ۱۰- در این ماجرا نشانه روشنی بود. اما بیشتر آنان مؤمن نبودند.
- ۱۱- و پروردگار تو توانا و مهربان است.
- ۱۲- قوم عاد (نیز) پیامبران را تکذیب کردند،
- ۱۳- هنگامی که برادرشان هود به آنان گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟!»
- ۱۴- به یقین من برای شما پیامبری امین هستم.
- ۱۵- پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید.
- ۱۶- من در برابر این دعوت، هیچ پاداشی از شما نمی طلبم. پاداش من تنها بر پروردگار جهانیان است.
- ۱۷- آیا شما بر هر مکان مرتفعی نشانه ای از روی هوا و هوس می سازید؟!
- ۱۸- و قصرهای محکم (و قلعه های زیبا) بنا می کنید به امید اینکه (در دنیا) جاودانه بمانید؟!
- ۱۹- و هنگامی که کسی را مجازات می کنید همچون جباران کیفر می دهید!
- ۲۰- پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید.
- ۲۱- و از (نافرمانی) خدایی بپرهیزید که شما را به نعمتهایی که می دانید یاری کرده.
- ۲۲- شما را به چهارپایانو نیز پسران (برومند) امداد فرموده.

۲۳- و (همچنین) به باغها و چشمه ها

۲۴- (اگر کفران کنید،) من بر شما از عذاب روزی بزرگ می ترسم!»

۲۵- (قوم عاد) گفتند: «برای ما تفاوت نمی کند، چه ما را اندرز دهی یا ندهی. (ما به تو ایمان نمی آوریم).

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلِقَ الْأَوَّلِينَ (١٣٧) ترجمه: (١)

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ (١٣٨) ترجمه: (٢)

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ □ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ □ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (١٣٩) ترجمه: (٣)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٤٠) ترجمه: (٤)

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ (١٤١) ترجمه: (٥)

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ (١٤٢) ترجمه: (٦)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٤٣) ترجمه: (٧)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (١٤٤) ترجمه: (٨)

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ □ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٤٥) ترجمه: (٩)

أَتَتْرُكُونَ فِي مَا هَاهُنَا آمِنِينَ (١٤٦) ترجمه: (١٠)

فِي جَنَاتٍ وَعُيُونٍ (١٤٧) ترجمه: (١١)

وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلَعَتْ هَيْضًا (١٤٨) ترجمه: (١٢)

وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَارِهِينَ (١٤٩) ترجمه: (١٣)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (١٥٠) ترجمه: (١٤)

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُشْرِكِينَ (١٥١) ترجمه: (١٥)

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ (١٥٢) ترجمه: (١٦)

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ (١٥٣) ترجمه: (١٧)

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (١٥٤) ترجمه: (١٨)

قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ (١٥٥) ترجمه: (١٩)

وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١٥٦) ترجمه: (٢٠)

فَعَقَرُوهَا فَاصْبِحُوا نَادِمِينَ (۱۵۷) ترجمه: (۲۱)

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۚ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۵۸) ترجمه: (۲۲)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۱۵۹) ترجمه: (۲۳)

ص: ۳۷۳

- ۱- این همان روش و اخلاق پیشینیان است.
- ۲- و ما هرگز مجازات نخواهیم شد.
- ۳- آنان هود را تکذیب کردند، ما هم نابودشان کردیم. و در این، ماجرا نشانه روشنی بود. ولی بیشتر آنان مؤمن نبودند.
- ۴- و به یقین پروردگار تو توانا و مهربان است.
- ۵- قوم ثمود (نیز) پیامبران را تکذیب کردند،
- ۶- هنگامی که برادرشان صالح به آنان گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟!»
- ۷- من برای شما پیامبری امین هستم.
- ۸- پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید.
- ۹- من در برابر این (دعوت)، پاداشی از شما نمی طلبم. پاداش من تنها بر پروردگار جهانیان است.
- ۱۰- آیا (شما فکر می کنید) همیشه در نهایت امتیّت در نعمتهایی که این جاست می مانید،
- ۱۱- در این باغها و چشمه ها،
- ۱۲- در میان کشتزارها و نخلهایی که میوه هایش شیرین و رسیده است؟!
- ۱۳- و از کوهها خانه هایی می تراشید، و در آن به عیش و نوش می پردازید.
- ۱۴- پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید.
- ۱۵- و فرمان مسرفان را اطاعت نکنید.
- ۱۶- همان کسانی که در زمین فساد می کنند و اصلاح نمی کنند.»
- ۱۷- گفتند: «(ای صالح!) تو از افسون شدگانی (و عقل خود را از دست داده ای.)
- ۱۸- تو فقط بشری همچون مایی. اگر راست می گویی معجزه و نشانه ای بیاور!»
- ۱۹- گفت: «این ناقه ای است که (معجزه الهی است) برای او سهمی از آب (قریه)، و برای شما سهم روز معینی است.
- ۲۰- هیچ گونه آزاری به آن نرسانید، که عذاب روزی بزرگ شما را فرا خواهد گرفت!»
- ۲۱- سرانجام (بر آن ناقه حمله نموده) آن را از پای در آوردند، سپس از کرده خود پشیمان شدند.
- ۲۲- و عذاب الهی آنان را فرا گرفت. در این ماجرا نشانه روشنی بود. ولی بیشتر آنان مؤمن نبودند.
- ۲۳- و پروردگار تو توانا و مهربان است.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ (١٦٠) ترجمه: (١)

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ (١٦١) ترجمه: (٢)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٦٢) ترجمه: (٣)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ (١٦٣) ترجمه: (٤)

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٦٤) ترجمه: (٥)

آتَاؤُنَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ (١٦٥) ترجمه: (٦)

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ إِنْ بَلَّ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ (١٦٦) ترجمه: (٧)

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ (١٦٧) ترجمه: (٨)

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ (١٦٨) ترجمه: (٩)

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ (١٦٩) ترجمه: (١٠)

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ (١٧٠) ترجمه: (١١)

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ (١٧١) ترجمه: (١٢)

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ (١٧٢) ترجمه: (١٣)

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا إِنْ فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ (١٧٣) ترجمه: (١٤)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً إِنْ كَانَتْ أَكْثَرُكُمْ مُؤْمِنِينَ (١٧٤) ترجمه: (١٥)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٧٥) ترجمه: (١٦)

كَذَّبَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ (١٧٦) ترجمه: (١٧)

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ (١٧٧) ترجمه: (١٨)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٧٨) ترجمه: (١٩)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ (١٧٩) ترجمه: (٢٠)

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۸۰) ترجمه: (۲۱)

ۖ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ (۱۸۱) ترجمه: (۲۲)

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ (۱۸۲) ترجمه: (۲۳)

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (۱۸۳) ترجمه: (۲۴)

ص: ۳۷۴

- ۱- قوم لوط (نیز) پیامبران را تکذیب کردند،
- ۲- هنگامی که برادرشان لوط به آنان گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟!»
- ۳- من برای شما پیامبری امین هستم.
- ۴- پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید.
- ۵- من در برابرین (دعوت)، هیچ پاداشی از شما نمی طلبم، پاداش من فقط برپروردگار جهانیان است.
- ۶- آیا در میان جهانیان، شما به سراغ جنس ذکور می روید (و همجنس بازی پیشه می کنید).
- ۷- و همسرانی را که پروردگارتان برای شما آفریده است رها می کنید؟! حقا شما قوم تجاوزگر (و زشت کاری) هستید!»
- ۸- گفتند: «ای لوط! اگر (از این سخنان) دست برداری، به یقین تو را (از شهر) بیرون خواهیم کرد.»
- ۹- گفت: «من از دشمنان سرسخت عمل (پلید) شما هستم.
- ۱۰- پروردگارا! من و خاندانم را از آنچه اینها انجام می دهند رهایی بخش.»
- ۱۱- ما او و تمامی خاندانش را نجات دادیم،
- ۱۲- جز پیرزنی که در میان بازماندگان بود.
- ۱۳- سپس دیگران را هلاک کردیم.
- ۱۴- و بارانی (از سنگ) بر آنها فرو ریختیم. چه بد بود باران انداز شدگان!
- ۱۵- در این ماجرا نشانه (و عبرتی) بود. اما بیشترشان مؤمن نبودند.
- ۱۶- و پروردگار تو توانا و مهربان است.
- ۱۷- اصحاب «ایکه» [= صاحبان سرزمینهای پردرخت] پیامبران را تکذیب کردند،
- ۱۸- هنگامی که شعیب به آنها گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟!»
- ۱۹- به یقین من برای شما پیامبری امین هستم.
- ۲۰- پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید.
- ۲۱- من در برابر این (دعوت)، هیچ پاداشی از شما نمی طلبم. پاداش من تنها بر پروردگار جهانیان است.
- ۲۲- حق پیمان را ادا کنید (و کم فروشی نکنید)، و به دیگران زیان نرسانید.
- ۲۳- و با ترازوی صحیح وزن کنید.

۲۴- و از اموال مردم چیزی کم نگذارید، و در زمین به فساد نکوشید.

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِيلَ الْأَوَّلِينَ (١٨٤) ترجمه: (١)

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ (١٨٥) ترجمه: (٢)

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِن نُّظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ (١٨٦) ترجمه: (٣)

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (١٨٧) ترجمه: (٤)

قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٨٨) ترجمه: (٥)

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمِ الظُّلَّةِ ۗ إِنَّهُ كَانَ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١٨٩) ترجمه: (٦)

إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةٍ ۗ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ (١٩٠) ترجمه: (٧)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٩١) ترجمه: (٨)

وَإِنَّهُ لَنَزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٩٢) ترجمه: (٩)

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ (١٩٣) ترجمه: (١٠)

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ (١٩٤) ترجمه: (١١)

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ (١٩٥) ترجمه: (١٢)

وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ (١٩٦) ترجمه: (١٣)

أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةٌ أَن يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ (١٩٧) ترجمه: (١٤)

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ (١٩٨) ترجمه: (١٥)

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ (١٩٩) ترجمه: (١٦)

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ (٢٠٠) ترجمه: (١٧)

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرُوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (٢٠١) ترجمه: (١٨)

فَيَأْتِيهِمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٢٠٢) ترجمه: (١٩)

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ (٢٠٣) ترجمه: (٢٠)

أَفِعْذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ (۲۰۴) ترجمه: (۲۱)

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ (۲۰۵) ترجمه: (۲۲)

ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ (۲۰۶) ترجمه: (۲۳)

ص: ۳۷۵

- ۱- از (نافرمانی) کسی که شما و اقوام پیشین را آفرید بپرهیزید!
- ۲- آنها گفتند: «تو فقط از افسون شدگانی
- ۳- و تو بشری همچون ما هستی. و ما تو را از دروغ گویان می دانیم.
- ۴- اگر راست می گویی، قطعات (سنگهای) آسمانی را بر ما بیاران!»
- ۵- (شعیب) گفت: «پروردگار من به اعمالی که شما انجام می دهید داناتر است.»
- ۶- سرانجام او را تکذیب کردند، و عذابِ روزِ سالیان (سالیانی از ابرِ صاعقه خیز) آنها را فرا گرفت. به یقین آن عذاب روزی بزرگ بود!
- ۷- در این ماجرا، نشانه (و عبرتی) بود. ولی بیشتر آنها مؤمن نبودند.
- ۸- و پروردگار تو توانا و مهربان است.
- ۹- به یقین این (قرآن) از سوی پروردگار جهانیان نازل شده است.
- ۱۰- روح الامین آن را نازل کرده،
- ۱۱- بر قلب (پاک) تو، تا از بیم دهندگان باشی.
- ۱۲- (آن را) به زبان عربی (و گویا، و) آشکار (نازل کرد).
- ۱۳- و توصیف آن در کتابهای (آسمانی) پیشینان نیز آمده است.
- ۱۴- آیا همین نشانه برای آنها کافی نیست که علمای بنی اسرائیل بخوبی از آن آگاهند؟!
- ۱۵- هرگاه ما آن را بر فردی از عجم [= غیر عرب] ها نازل می کردیم،
- ۱۶- و او آن را بر ایشان می خواند، به آن ایمان نمی آوردند.
- ۱۷- (آری،) این گونه (با بیانی رسا) قرآن رادر دلهای مجرمان وارد کردیم.
- ۱۸- (اما) به آن ایمان نمی آورند تا عذاب دردناک را مشاهده کنند.
- ۱۹- ناگهان به سراغشان می آید، در حالی که توجه (و انتظار آن را) ندارند.
- ۲۰- و (در آن هنگام) می گویند: «آیا به ما مهلتی داده خواهد شد؟!»
- ۲۱- یا برای عذاب ما عجله می کنند؟!
- ۲۲- آیا می دانی که، اگر (باز هم) سالیانی آنها را از این زندگی بهره مند سازیم،
- ۲۳- سپس عذابی که به آنها وعده داده شده به سراغشان بیاید،

- مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ (٢٠٧) ترجمه: (١)
- وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمِهِ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ (٢٠٨) ترجمه: (٢)
- ذِكْرِي وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ (٢٠٩) ترجمه: (٣)
- وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ (٢١٠) ترجمه: (٤)
- وَمَا يَتَّبِعِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ (٢١١) ترجمه: (٥)
- إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ (٢١٢) ترجمه: (٦)
- فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ (٢١٣) ترجمه: (٧)
- وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ (٢١٤) ترجمه: (٨)
- وَإِخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٢١٥) ترجمه: (٩)
- فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ (٢١٦) ترجمه: (١٠)
- وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (٢١٧) ترجمه: (١١)
- الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ (٢١٨) ترجمه: (١٢)
- وَتَقَلُّبِكَ فِي السَّاجِدِينَ (٢١٩) ترجمه: (١٣)
- إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٢٢٠) ترجمه: (١٤)
- هَلْ أَتَبُّكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنْزَلُ الشَّيَاطِينُ (٢٢١) ترجمه: (١٥)
- تَنْزَلُ عَلَىٰ كُلِّ آفَاكٍ أَثِيمٍ (٢٢٢) ترجمه: (١٦)
- يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَاذِبُونَ (٢٢٣) ترجمه: (١٧)
- وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ (٢٢٤) ترجمه: (١٨)
- أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ (٢٢٥) ترجمه: (١٩)
- وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ (٢٢٦) ترجمه: (٢٠)

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا ۗ وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ (۲۲۷)
ترجمه: (۲۱)

ص: ۳۷۶

- ۱- این تمتع و بهره گیری از دنیا برای آنها سودی نخواهد داشت!
- ۲- ما (اهل) هیچ شهر و دیاری را هلاک نکردیم مگر این که بیم دهندگانی (از پیامبران الهی) داشتند.
- ۳- تا متذکر شوند. زیرا ما هرگز ستمکار نبودیم! (که بدون اتمام حجت مجازات کنیم)
- ۴- (هرگز) این آیات را شیاطین نازل نکردند.
- ۵- و برای آنها سزاوار نیست. و قدرت (بر چنین کاری) ندارند.
- ۶- آنها از استراق سمع (و شنیدن اخبار آسمانها) بر کنارند.
- ۷- (ای پیامبر!) هیچ معبود دیگری را با خداوند یگانه مخوان، که از عذاب شدگان خواهی بود.
- ۸- و (نخست) خویشاوندان نزدیک را انذار کن.
- ۹- و پر و بال (عطوفت) خود را برای مؤمنانی که از تو پیروی می کنند فرود آر.
- ۱۰- و اگر تو را نافرمانی کنند بگو: «من از آنچه شما انجام می دهید بیزارم!»
- ۱۱- و بر (خداوند) توانا و مهربان توکل کن.
- ۱۲- همان کسی که تو را به هنگامی که (برای عبادت) بر می خیزی می بیند.
- ۱۳- و (نیز) حرکت تو را در میان سجده کنندگان (مشاهده می کند).
- ۱۴- اوست (خدای) شنوا و دانا.
- ۱۵- آیا به شما خبر دهم که شیاطین بر چه کسی نازل می شوند؟!
- ۱۶- آنها بر هر دروغگوی گنهکار نازل می گردند.
- ۱۷- شنیده هایشان را (به دیگران) القا می کنند. و بیشترشان دروغگو هستند.
- ۱۸- (پیامبر اسلام شاعر نیست). شاعران کسانی هستند که گمراهان از آنان پیروی می کنند.
- ۱۹- آیا ندیدی آنها در هر وادی سرگردانند؟
- ۲۰- و سخنانی می گویند که (به آنها) عمل نمی کنند؟!
- ۲۱- مگر کسانی (از آنها) که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند و خدا را بسیار یاد کردند، و به هنگامی که مورد ستم واقع شدند به دفاع از خویشان (و مؤمنان) بر می خاستند. (و از اشعارشان در این راه کمک گرفتند) و کسانی که ستم کردند بزودی خواهند دانست که به کدامین جایگاه باز می گردند!

در آیه ۱۸ عبور سلیمان را همراه با سپاه جن و انس و پرندگان که مسخر فرمان او بودند، از وادی مورچگان، بیان می کند و توجه مردم را به عظمت آفرینش در مورچه معطوف می کند. به خاطر داستان سلیمان، این سوره به نام «سلیمان» هم نقل شده است. در این سوره هم به خاطر تدبر و عبرت از تاریخ، سرگذشت تعدادی از انبیاء و موضعگیری مشرکین مکه و مشرکان سابق را در امت های گذشته به یاد می آورد و فرجام کار مؤمنان و مخالفان را تصویر می کند. این سوره که ۹۳ آیه دارد، قبل از هجرت، در سال هشتم بعثت در مکه نازل شده است.

سوره النمل با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طس ﴿ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ (۱) ترجمه: (۱)

هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (۲) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ يُتِمُّونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (۳) ترجمه: (۳)

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ (۴) ترجمه: (۴)

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخَسِرُونَ (۵) ترجمه: (۵)

وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ (۶) ترجمه: (۶)

إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَاءَتِيبُكُمْ مِنْهَا بَخِيرٌ أَوْ آتِيكُمْ بِشَهَابٍ فَبَسَّ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ (۷) ترجمه: (۷)

فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۸) ترجمه: (۸)

يَا مُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۹) ترجمه: (۹)

وَأَلْقَى عَصَاهُ ﴿ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ ﴿ يَا مُوسَى لِمَا تَخَفُ إِنِّي لَمَا يَخَافُ لَعْدَى الْمُرْسِيُونَ (۱۰)

ترجمه: (۱۰)

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ □ فِي تَشِيحِ آيَاتِ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ □ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (۱۲)

ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۷۷

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* طس، این آیات قرآن و کتاب مبین است،
- ۲- که وسیله هدایت و بشارت برای مؤمنان است.
- ۳- همان کسانی که نماز را برپا می دارند، و زکات را ادا می کنند، و آنها که به آخرت یقین دارند.
- ۴- کسانی که به آخرت ایمان ندارند، اعمال (بد) شان را برای آنان زینت می دهیم به گونه ای که (در تشخیص حق) سرگردان می شوند.
- ۵- آنان کسانی هستند که عذاب بد (و دردناک) برای آنهاست. و آنها در آخرت، زیانکارترین مردمند!
- ۶- به یقین این قرآن از سوی (خداوند) حکیم و دانا بر تو القا می شود.
- ۷- (به خاطر بیاور) هنگامی را که موسی به خانواده خود گفت: «من آتشی (از دور) دیدم. (همین جا توقف کنید). بزودی خبری از آن برای شما می آورم، یا شعله آتشی تا گرم شوید.»
- ۸- هنگامی که نزد آتش آمد، ندایی برخاست که: «پر برکت باد آن کس که در آتش است و آن کس که در اطراف آن است» = فرشتگان و موسی! او متزه است خداوندی که پروردگار جهانیان است!
- ۹- ای موسی! من خداوند توانا و حکیمم.
- ۱۰- و عصایت را بیفکن! - هنگامی که (موسی) به آن نگاه کرد، دید (با سرعت) همچون ماری به هر سو می دود، (ترسید و) پشت کرد (و گریخت)، و حتی به پشت سر خود نگاه نکرد - ای موسی! نترس، که پیامبران در نزد من نمی ترسند.
- ۱۱- مگر کسی که ستم کرده. سپس بدی را به نیکی تبدیل نموده، که (توبه او را می پذیرم) زیرا منم آمرزنده مهربان.
- ۱۲- و دستت را در گریبان داخل کن. هنگامی که خارج می شود، سفید و نورانی است بی آن که عیبی در آن باشد. این از جمله معجزات نه گانه ای است که تو با آنها به سوی فرعون و قومش فرستاده می شوی. آنان قومی فاسق و نافرمانند.»

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا □ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا □ وَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلْنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ □ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ □ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ (۱۷) ترجمه: (۵)

حَيْتَى إِذَا أَتَوْا عَلَى وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَمَا يَحْطَمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَمَا يَشْعُرُونَ (۱۸)
ترجمه: (۶)

فَتَبَسَّمْ ضَاحِكًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَتِي وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي
بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ (۱۹) ترجمه: (۷)

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَأَ أَرَى الْهُدُودَ أَمْ كَانَتْ مِنَ الْغَائِبِينَ (۲۰) ترجمه: (۸)

لَأَعَذِّبَنَّكَ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لِيَأْتِنِي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (۲۱) ترجمه: (۹)

ص: ۳۷۸

-
- ۱- و هنگامی که آیات روشنی بخش ما به سراغ آنها آمد گفتند: «این سحری آشکار است!»
  - ۲- و آن را از روی ظلم و تکبر انکار کردند، در حالی که در دل به آن یقین داشتند. پس بنگر سرانجام تبه‌کاران و مفسدان چگونه بود!
  - ۳- و ما به داود و سلیمان، دانشی عظیم دادیم. و آنان گفتند: «ستایش مخصوص خداوندی است که ما را بر بسیاری از بندگان مؤمنش برتری بخشید.»
  - ۴- و سلیمان وارث داود شد، و گفت: «ای مردم! زبان پرندگان به ما تعلیم داده شده، و از هر چیز به ما عطا گردیده به یقین. این فضیلت آشکاری است.»
  - ۵- لشکریان سلیمان، از جن و انس و پرندگان، نزد او گردآوری شدند، آنها (آن قدر زیاد بودند که) باید توقف می کردند تا به هم ملحق شوند.
  - ۶- (سپس حرکت کردند) تا به سرزمین مورچگان رسیدند. مورچه ای گفت: «ای مورچگان! به لاینه های خود بروید تا سلیمان و لشکرش شما را پایمال نکنند در حالی که نمی فهمند.»
  - ۷- (سلیمان) از سخن او تبسمی کرد و خندید و گفت: «پروردگارا! شکر نعمتهایت را که بر من و پدر و مادرم ارزانی داشته ای به من الهام کن، (و توفیق ده) تا عمل صالحی که موجب رضای توست انجام دهم، و مرا به رحمت خود در زمره بندگان صالحت وارد کن.»
  - ۸- (سلیمان) جوایز حال پرندگان شد و گفت «چرا هدهد را نمی بینم، آیا او از غایبان است؟!»
  - ۹- به یقین او را کیفر شدیدی خواهم داد، یا او را ذبح می کنم، مگر آن که دلیل روشنی (برای غیبتش) برای من بیاورد!»

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ (٢٣) ترجمه: (١)

فَمَكَتْ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنْتًا يَقِينٍ (٢٢) ترجمه: (٢)

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيْنُ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ (٢٤) ترجمه: (٣)

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ (٢٥) ترجمه: (٤)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ □ (٢٦) ترجمه: (٥)

□ قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (٢٧) ترجمه: (٦)

أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْقَهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ (٢٨) ترجمه: (٧)

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ (٢٩) ترجمه: (٨)

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (٣٠) ترجمه: (٩)

أَلَّا تَعْلَمُوا عَلَيَّ وَأُتُونِي مُسْلِمِينَ (٣١) ترجمه: (١٠)

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ (٣٢) ترجمه: (١١)

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ (٣٣) ترجمه: (١٢)

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَءَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً □ وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ (٣٤) ترجمه: (١٣)

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ (٣٥) ترجمه: (١٤)

ص: ٣٧٩

-
- ۱- من زنی را دیدم که بر آنان حکومت می کند، و همه چیز به او داده شده، و (بخصوص) تخت سلطنتی بزرگی دارد!
  - ۲- چندان درنگ نکرد (که هدهد آمد و) گفت: «من بر چیزی آگاهی یافتم که تو بر آن آگاهی نیافتی. من از سرزمین «سبا» خبری قطعی برای تو آورده ام.
  - ۳- او و قومش را دیدم که برای خورشید سجده می کنند نه برای خدا. و شیطان اعمالشان را در نظرشان جلوه داده، و آنها را از راه (حق) بازداشته. از این رو هدایت نمی شوند
  - ۴- تا برای خداوندی سجده کنند که آنچه را در آسمانها و زمین پنهان است خارج (و آشکار) می سازد، و آنچه را پنهان می دارید یا آشکار می کنید می دانند؟!!

- ۵- خداوند یگانه ای که معبودی جز او نیست، و پروردگار عرش عظیم است.»
- ۶- (سلیمان) گفت: «تحقیق می‌کنیم ببینیم آیا راست گفتی یا از دروغگویان هستی.»
- ۷- این نامه مرا ببر و آن را بر آنان بیفکن. سپس برگرد (و در گوشه ای توقّف کن) بین آنها چه عکس‌العملی نشان می‌دهند.
- ۸- (ملکه سبا) گفت: «ای اشراف! نامه پرارزشی به سوی من افکنده شده!»
- ۹- این نامه از سلیمان است، و چنین است: به نام خداوند بخشنده مهربان.
- ۱۰- توصیه من این است که نسبت به من برتری جوئی نکنید، و به سوی من آید در حالی که تسلیم (حق) هستید.»
- ۱۱- (سپس) گفت: «ای اشراف! نظر خود را در این امر مهمّ به من بازگو کنید، که من درباره هیچ کار مهمی، بدون حضور (و مشورت) شما تصمیم نگرفته‌ام.»
- ۱۲- گفتند: «ما دارای نیروی زیاد و قدرت جنگی فراوان هستیم، ولی فرمان با توست. بین چه دستور می‌دهی.»
- ۱۳- گفت: «پادشاهان هنگامی که وارد منطقه آبادی شوند آن را به فساد و تباهی می‌کشند، و عزیزان آن جا را ذلیل می‌کنند. (آری) روش آنان همواره این گونه است.»
- ۱۴- و من (اکنون جنگ را صلاح نمی‌بینم)، هدیه گرانبهایی برای آنان می‌فرستم تا ببینم فرستادگان من چه خبر می‌آورند (تا از این طریق آنها را بیازمایم).»

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُونَنِي بِمَالٍ فَمَا آتَانِي اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا آتَاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيِكُمْ تَفْرَحُونَ (۳۶) ترجمه: (۱)

ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِّنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ (۳۷) ترجمه: (۲)

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ (۳۸) ترجمه: (۳)

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَّقَامِكَ □ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ (۳۹) ترجمه: (۴)

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ □ فَلَمَّا رَأَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ □ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ □ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ (۴۰) ترجمه: (۵)

قَالَ نَكُرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَّا يَهْتَدُونَ (۴۱) ترجمه: (۶)

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكَ □ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ □ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ (۴۲) ترجمه: (۷)

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ □ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن سَاقَيْهَا □ قَالَ إِنَّهُ صِرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرٍ □ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۴۴) ترجمه: (۸)

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ □ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ (۴۳) ترجمه: (۹)

ص: ۳۸۰

۱- هنگامی که (فرستاده ملکه سبا) نزد سلیمان آمد، گفت: «می خواهید مرا با مالی کمک کنید (و فریب دهید)؟! آنچه خدا به من داده، بهتر است از آنچه به شما داده. بلکه شمائید که به هدیه هایتان شاد می شوید.

۲- به سوی آنان باز گرد (و اعلام کن) با لشکریانی به سراغ آنان می آییم که قدرت مقابله با آن را نداشته باشند. و آنان را از آن (سرزمین) با ذلت و حقارت بیرون می رانیم!»

۳- (سلیمان) گفت: «ای بزرگان! کدام یک از شما تخت او را برای من می آورد پیش از آن که به حال تسلیم نزد من آیند؟»

۴- فرد نیرومندی از جن گفت: «من آن را نزد تو می آورم پیش از آن که از جایگاهت برخیزی و من نسبت به این امر، توانا و امینم.»

۵- (اما) کسی که دانشی از کتاب (آسمانی) داشت گفت: «من پیش از آن که چشم بر هم زنی، آن را نزد تو خواهم آورد!» و هنگامی که (سلیمان) آن (تخت) را نزد خود ثابت و پابرجا دید گفت: «این از فضل پروردگار من است، تا مرا آزمایش کند که آیا شکر او را به جا می آورم یا کفران می کنم؟! و هر کس شکر کند، به نفع خود شکر می کند. و هر کس کفران نماید (به خودش زیان رسانده)، چراکه پروردگار من، بی نیاز و بخشنده است.»

۶- سلیمان گفت: «تخت او را برایش ناشناس سازید. بینیم آیا متوجه می شود یا از کسانی است که هدایت نمی شوند؟!»

۷- هنگامی که (ملکه سبا) آمد، به او گفته شد: «آیا تخت تو این گونه است؟» گفت: «گویا خود آن است! و ما پیش از این

هم آگاه بودیم و اسلام آورده بودیم.»

- ۸- به او گفته شد: «داخل قصر شو!» هنگامی که نظر به آن افکند، پنداشت نهر آبی است و ساق پاهای خود را برهنه کرد (تا از آب بگذرد. اما سلیمان) گفت: «این (آب نیست، بلکه) قصری است از بلور شفاف.» (ملکه سبا) گفت: «پروردگارا! من به خود ستم کردم. و (اینک) با سلیمان به خداوندی که پروردگار جهانیان است اسلام آوردم.»
- ۹- و (سلیمان) او را از آنچه غیر از خدا می پرستید باز داشت، که او [=ملکه سبا] از قوم کافران بود.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ (٤٥) ترجمه: (١)

قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ ۚ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٤٦) ترجمه: (٢)

قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَ ۚ قَالَ طَائِرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتِنُونَ (٤٧) ترجمه: (٣)

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ (٤٨) ترجمه: (٤)

قَالُوا تَفَاسَمُوا بِاللَّهِ لَكَبَيْتِنَهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَقُولَنَّ لَوْ لِيئِهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (٤٩) ترجمه: (٥)

وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٥٠) ترجمه: (٦)

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ أَنَا دَمَّرْنَا لَهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ (٥١) ترجمه: (٧)

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٥٢) ترجمه: (٨)

وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (٥٣) ترجمه: (٩)

وَلَوْ طَآ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ (٥٤) ترجمه: (١٠)

أَتَيْنَكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ ۚ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَعْجِلُونَ (٥٥) ترجمه: (١١)

ص: ٣٨١

١- ما به سوی «ثمود»، برادرشان «صالح» رافرستادیم که: خدای یگانه را بپرستید. امّا آنان به دو گروه تقسیم شدند و به مخاصمه پرداختند.

٢- (صالح) گفت: «ای قوم من! چرا قبل از نیکی برای بدی عجله می کنید (و عذاب الهی را می طلبید نه رحمت او را)؟! چرا از خداوند آمرزش نمی طلبید، شاید مشمول رحمت (او) شوید؟!»

٣- آنها گفتند: «ما تو را و کسانی که با تو هستند به فال بد گرفتیم.» (صالح) گفت: «فال (نیک و) بد شما نزد خداست (و همه مقدرات به قدرت او تعیین می گردد). بلکه شما گروهی فریب خورده هستید.

٤- و در آن شهر، نه گروهک بودند که در زمین به فساد می پرداختند و اصلاح نمی کردند.

٥- آنها گفتند: «بیاید به خدا هم قسم شوید که بر او [= صالح] و خانواده اش شیخون می زنیم (و آنها را به قتل می رسانیم). سپس به ولیّ دم او می گوییم: ما هرگز از هلاکت خانواده او خبر نداشتیم و در این گفتار خود راستگو هستیم.»

٦- آنها توطئه مهمی چیدند، و ما هم تدبیر مهمی داشتیم. در حالی که آنها نمی فهمیدند.

٧- بنگر عاقبت توطئه آنها چه شد، که ما آنها و قومشان را همگی نابود کردیم!

٨- این خانه های آنهاست درحالی که بخاطر ظلم و ستمشان فرو ریخته و در این نشانه روشنی است برای کسانی که آگاهند.

۹- و کسانی را که ایمان آورده‌و تقوا پیشه کرده بودند نجات دادیم.

۱۰- و لوط را (به یاد آور) هنگامی که به قومش گفت: «آیا شما به سراغ کار بسیار زشتی می‌روید در حالی که (نتایج شوم

آن را) می‌بینید؟!«

۱۱- آیا شما از روی شهوت به جای زنان، به سراغ مردان می‌روید؟! شما گروهی جاهل هستید.»

□ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ □ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ (۵۶) ترجمه: (۱)

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ (۵۷) ترجمه: (۲)

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا □ فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ (۵۸) ترجمه: (۳)

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ □ أَلَلَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ (۵۹) ترجمه: (۴)

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا □ أَلِلَّهُ مَعَ اللَّهِ □ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ (۶۰) ترجمه: (۵)

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا □ أَلِلَّهُ مَعَ اللَّهِ □ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۶۱) ترجمه: (۶)

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ □ أَلِلَّهُ مَعَ اللَّهِ □ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ (۶۲) ترجمه: (۷)

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبُحْرِ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ □ أَلِلَّهُ مَعَ اللَّهِ □ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۶۳) ترجمه: (۸)

ص: ۳۸۲

۱- قوم او پاسخی جز این نداشتند که (به یکدیگر) گفتند: «خاندان لوط را از شهر و دیار خود بیرون کنید، که اینها افرادی هستند که پاکدامنی را می طلبند!»

۲- ما اوو خانواده اش را نجات دادیم، بجز همسرش که مقدر کردیم جزء باقی ماندگان (در آن شهر) باشد.

۳- سپس بارانی (از سنگ) بر آنها فرو ریختیم (و همگی زیر آن مدفون شدند). و چه بد بود باران بیم داده شده گان!

۴- بگو: «ستایش مخصوص خداست. و سلام بر بندگان برگزیده اش!» آیا خداوند بهتر است یا بتهایی که همتای او قرار می دهند؟!

۵- (آیا بتهایی که معبود شما هستند بهترند) یا کسی که آسمانها و زمین را آفریده؟! و برای شما از آسمان، آبی فرستاد که با آن، باغهایی زیبا و سرورانگیز رویانندیم. شما هرگز قدرت نداشتید درختان آن را برویاند! آیا معبودی با خداست؟! (چنین نیست)، بلکه آنها گروهی هستند که (از روی نادانی، مخلوقات را) همطراز (پروردگارشان) قرار می دهند.

۶- یا کسی که زمین را مستقر و آرام قرار داد، و میان آن نهرهایی روان ساخت، و برای آن کوههای ثابت و استوار ایجاد کرد، و میان دو دریا مانعی قرار داد (تا آب شور و شیرین با هم مخلوط نشود. با این حال) آیا معبودی با خداست؟! (چنین نیست)، بلکه بیشتر آنان نمی دانند (و جاهلند).

۷- یا کسی که (دعای) مضطر را هنگامی که او را بخواند اجابت می کند و ناراحتی (او) را برطرف می سازد، و شما را خلفای زمین قرار می دهد. آیا معبودی با خداست؟! کمتر متذکر می شوید.

۸- یا کسی که شما را در تاریکیهای صحرا و دریا راهنمایی می کند، و کسی که بادهای بشارت دهنده در پیشاپیش (باران) رحمتش می فرستد. (با این حال) آیا معبودی با خداست؟! خداوند برتر است از آنچه همتای او قرار می دهند.

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ □ أَلَيْهَ مَعَ اللَّهُ □ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٦٤) ترجمه: (١)

قُلْ لَّا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ □ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (٦٥) ترجمه: (٢)

بَلْ إِدْرَاكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ □ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَا □ بَلْ هُم مِّنْهَا عَمُونَ (٦٦) ترجمه: (٣)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاؤُنَا أَنِنَّا لَمُخْرَجُونَ (٦٧) ترجمه: (٤)

لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٦٨) ترجمه: (٥)

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ (٦٩) ترجمه: (٦)

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُن فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ (٧٠) ترجمه: (٧)

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٧١) ترجمه: (٨)

قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ (٧٢) ترجمه: (٩)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ (٧٣) ترجمه: (١٠)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ (٧٤) ترجمه: (١١)

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ (٧٥) ترجمه: (١٢)

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَفُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (٧٦) ترجمه: (١٣)

ص: ٣٨٣

١- یا کسی که آفرینش را آغاز می کند، سپس آن را باز می گرداند، و کسی که شما را از آسمان و زمین روزی می دهد.

آیا معبودی با خداست؟! بگو: «اگر راست می گوید دلیل تان را بیاورید!»

٢- بگو: «کسانی که در آسمانها و زمین هستند غیب نمی دانند جز خدا، و نمی دانند چه زمانی (در قیامت) برانگیخته

می شوند.»

٣- آنها [= مشرکان] اطلاع صحیحی درباره آخرت ندارند. بلکه در اصل آن شک دارند. بلکه نسبت به آن نابینا (و کور دل)

هستند.

٤- و کافران گفتند: «آیا هنگامی که ما و پدرانمان خاک شدیم، (زنده می شویم و از دل خاک) بیرون می آییم؟!»

٥- این وعده ای است که به ما و پدرانمان از پیش داده شده. اینها همان افسانه های پیشینیان است.»

٦- بگو: «در روی زمین سیر کنید و ببینید سرانجام مجرمان چگونه بود!»

- ۷- و به خاطر (کارهای) آنان اندوهگین (و دلسرد) مشو، و از توطئه های آنان در تنگنا قرار مگیر.
- ۸- آنها می گویند: «اگر راست می گوئید، این وعده (عذاب که به ما می دهید) کی خواهد آمد؟!»
- ۹- بگو: «شاید پاره ای از آنچه درباره آن شتاب می کنید، نزدیک و در کنار شما باشد.»
- ۱۰- به یقین پروردگارتو نسبت به مردم، دارای فضل (و رحمت) است . ولی بیشترشان شکرگزار نیستند.
- ۱۱- و پروردگارت آنچه را در سینه هایشان پنهان می دارند و آنچه را آشکار می کنند (بخوبی) می داند.
- ۱۲- و هیچ موجود پنهانی در آسمان و زمین نیست مگر این که در کتاب مبین (و علم بی پایان پروردگار) ثبت است.
- ۱۳- این قرآن اکثر چیزهایی را که بنی اسرائیل در آن اختلاف دارند برای آنان بیان می کند.

وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ (۷۷) ترجمه: (۱)

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ □ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ (۷۸) ترجمه: (۲)

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ □ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ (۷۹) ترجمه: (۳)

إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ (۸۰) ترجمه: (۴)

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَن ضَلَالَتِهِمْ □ إِنْ تَسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ (۸۱) ترجمه: (۵)

□ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ (۸۲) ترجمه: (۶)

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مَّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ (۸۳) ترجمه: (۷)

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُم بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عَلِمْنَا أَنَّمَاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۸۴) ترجمه: (۸)

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ (۸۵) ترجمه: (۹)

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا □ إِنْ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۸۶) ترجمه: (۱۰)

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ □ وَكُلُّ أَتَوِّهٍ دَاخِرِينَ (۸۷) ترجمه: (۱۱)

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ □ صُغِعَ اللَّهُ الَّذِي أَنْتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ □ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ (۸۸) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۸۴

- ۱- و مایه هدایت و رحمت برای مؤمنان است.
- ۲- پروردگار تو میان آنها در قیامت به حکم خود داوری می کند. و اوست توانا و دانا.
- ۳- پس بر خدا توکل کن، به یقین تو بر حق آشکار هستی.
- ۴- مسلماً تو نمی توانی صدای خود را به گوش مردگان برسانی، و نه سخنت را به گوش کران هنگامی که روی برگردانند و دور شوند.
- ۵- و نیز نمی توانی نابینایان را از گمراهیشان هدایت کنی. تو فقط می توانی سخن خود را به گوش کسانی برسانی که آماده پذیرش ایمان به آیات ما هستند و (در برابر حق) تسلیمند.
- ۶- و هنگامی که فرمان عذاب آنها فرارسد (و در آستانه رستاخیز قرار گیرند)، جنبنده ای را از زمین برای آنها خارج می کنیم که با آنان سخن می گوید که مردم به آیات ما ایمان نمی آوردند.
- ۷- (به خاطر آور) روزی را که ما از هر امتی، گروهی را از کسانی که آیات ما را تکذیب می کردند محشور می کنیم. و آنها

را نگه می داریم تا به یکدیگر ملحق شوند.

۸- تا زمانی که (به پای حساب) می آیند، (خداوند به آنان) می گوید: «آیا آیات مرا تکذیب کردید در حالی که احاطه علمی بر آن نداشتید؟! (بگویید) شما چه اعمالی انجام می دادید?!»

۹- در این هنگام، به سبب ظلمشان فرمان عذاب بر آنها واقع می شود، و آنها سخنی برای گفتن ندارند.

۱۰- آیا ندیدند که ما شب را برای آرامش آنها قرار دادیم و روز را روشنی بخش؟! در این امور نشانه های روشنی است برای کسانی که ایمان می آورند (و آماده قبول حقند).

۱۱- و (به خاطر آورید) روزی را که در «صور» دمیده می شود، و تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند در وحشت فرو می روند، جز کسانی که خدا خواسته. و همگی با خضوع در پیشگاه او حاضر می شوند.

۱۲- کوهها را می بینی، و آنها را ساکن و بی حرکت می پنداری، در حالی که مانند ابرها در حرکتند. این صنع و آفرینش خداوندی است که همه چیز را متقن و استوار آفریده. به یقین او از کارهایی که شما انجام می دهید آگاه است.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَرَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ (۸۹) ترجمه: (۱)

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۹۰) ترجمه: (۲)

إِنَّمَا أُمِرتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ □ وَأُمِرتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ (۹۱) ترجمه: (۳)

وَأَنْ أَتْلُو الْقُرْآنَ □ فَمَنْ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ □ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ (۹۲) ترجمه: (۴)

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا □ وَمَا رَبُّكَ بِعَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۹۳) ترجمه: (۵)

۲۸. سوره القصص

آشنایی با سوره

۲۸- قصص [قصه]

در این سوره، قصه هائی از ولادت موسی تا نبوتش و مبارزه اش با فرعون و نجات بنی اسرائیل از استضعاف، و نیز زر اندوزی قارون و سرنوشت تلخش، بیان شده است. این سوره که قبل از هجرت در مکه نازل شده (حدود سال ۱۱ بعثت) در دوره سختی و شدت و رنج مسلمانان، مقایسه ای است با شدائد بنی اسرائیل در چنگ فرعون، و نویدی است برای پیروزی و وراثت زمین و امامت تاریخ و شکست طاغوتها. داستان موسی و فرعون، در اینجا نقش سمبولیک خود را در نشان دادن مبارزه دائمی حق و باطل و پیروزی نهائی حق، بخوبی ایفا می کند. کلمه «قصص» در آیه ۲۵ آمده، آنجا که دختر شعیب، پیش پدر از کمک موسی به آنها در کشیدن آب از چاه برای گوسفندان شعیب، تعریف کرده و آن قصه را بازگو می کند. از آیه ۷۶ به بعد از روش زراندوزی و تکبر قارون انتقاد شده و سرنوشت مذلت بار و فرو رفتن او را در زمین بیان می کند. این سوره ۸۸ آیه دارد.

سوره القصص با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طسم (۱) ترجمه: (۶)

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (۲) ترجمه: (۷)

نَتْلُو عَلَيْكَ مِنْ نَبَأِ مُوسَى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۳) ترجمه: (۸)

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ طَائِفَهُ مِنْهُمْ يُدَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ ۗ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ (۴)
ترجمه: (۹)

وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَنْمَةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ (۵) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۸۵

- ۱- کسانی که کار نیکی انجام دهند پاداشی بهتر از آن خواهند داشت. و آنان از وحشت آن روز در امانند.
- ۲- و آنها که کار بدی انجام دهند، به صورت در آتش افکنده می شوند. آیا جزایی جز آنچه عمل می کردید خواهید داشت؟!
- ۳- (بگو:): من مأمورم که پروردگار این شهر (مقدس مکه) را عبادت کنم، همان کسی که این شهر را حرمت بخشیده. در حالی که همه چیز از آن اوست. و من مأمورم که از مسلمانان باشم.
- ۴- و مأمورم قرآن را (برای همگان) تلاوت کنم، هر کس هدایت شود به سود خود هدایت شده. و هر کس گمراه گردد بگو: «من فقط از بیم دهندگانم!»
- ۵- بگو: «ستایش مخصوص خداست. بزودی نشانه هایش را به شما نشان می دهد تا آن را بشناسید. و پروردگار تو از آنچه انجام می دهید غافل نیست.
- ۶- *بنام خداوند بخشنده مهربان* طسم.
- ۷- این آیات کتاب مبین است.

- ۸- ما از داستان موسی و فرعون به درستی بر تو می خوانیم، برای گروهی که ایمان می آورند.
- ۹- فرعون در زمین برتری جویی کرد، و اهل آن را به گروههای مختلفی تقسیم نمود. گروهی از آنها را به ضعف و ناتوانی می کشاند، پسرانشان را سر می برید و زنانشان را (برای کنیزی و خدمت) زنده نگه می داشت. او به یقین از تبهکاران بود.
- ۱۰- ما اراده کرده ایم تا بر مستضعفان زمین نعمت بخشیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم.

وَنُمَكِّنْ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ (۶) ترجمه: (۱)

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خَفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَمَّا تَخَافِي وَلَمَّا تَحْزَنِي ۖ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ (۷) ترجمه: (۲)

فَالْتَفَتَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ (۸) ترجمه: (۳)

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتْ عَيْنِي لِي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (۹) ترجمه: (۴)

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِعًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَّنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۰) ترجمه: (۵)

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيه ۖ فَبَصَّرْتِ بِهِ عَنْ جُنْبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (۱۱) ترجمه: (۶)

□ وَحَرَمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ (۱۲) ترجمه: (۷)

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۱۳) ترجمه: (۸)

ص: ۳۸۶

۱- و حکومتشان را در زمین استوار سازیم. و به فرعون و هامان و لشکریانشان، آنچه را از سوی آنها [= بنی اسرائیل] بیم داشتند نشان دهیم.

۲- ما به مادر موسی الهام کردیم که: «او را شیر ده. و هنگامی که بر (جان) او ترسیدی، وی را در دریا (ی نیل) بیفکن. و نترس و غمگین مباش، که ما او را به تو باز می گردانیم، و او را از پیامبران قرار می دهیم.»

۳- (هنگامی که مادرش به فرمان خدا او را به دریا افکند) خاندان فرعون او را (از آب) گرفتند، تا سرانجام دشمن آنان و مایه اندوهشان گردد! (مسلماً) فرعونو هامان و لشکریانشان خطاکار بودند.

۴- همسر فرعون (چون دید آنها قصد کشتن کودک را دارند) گفت: «او مایه روشنایی چشم من و توست! او را نکشید شاید برای ما مفید باشد، یا او را به فرزندی برگزینیم.» و آنها نمی فهمیدند (که دشمن اصلی خود را در آغوش می پروراند)!

۵- (سرانجام) قلب مادر موسی (از همه چیز جز یاد فرزندش) تهی گشت. و اگر دل او را بوسیله ایمان (و امید) محکم نکرده بودیم، نزدیک بود مطلب را فاش کند

۶- و (مادر موسی) به خواهر او گفت: «در جستجو (حال) او باش.» او نیز از دور ماجرا را مشاهده کرد در حالی که آنان بی خبر بودند.

۷- ما همه زنان شیرده را از پیش بر او حرام کرده بودیم (تا تنها به آغوش مادر باز گردد). و خواهرش (که بی تابی مأموران فرعون را برای پیدا کردن دایه مشاهده کرد) گفت: «آیا شما را به خانواده ای راهنمایی کنم که این نوزاد را برای شما کفالت می کنند و خیر خواه او می باشند؟!»

۸- سرانجام او را به مادرش باز گرداندیم تا چشمش روشن شود و غمگین نباشد و بداند که وعده الهی حق است. ولی بیشتر آنان نمی دانند.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَى آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۖ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (۱۴) ترجمه: (۱)

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِفْظٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَاسْتَعَاثَ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ (۱۵) ترجمه: (۲)

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (۱۶) ترجمه: (۳)

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ (۱۷) ترجمه: (۴)

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۖ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَعَوِيٌّ مُّبِينٌ (۱۸) ترجمه: (۵)

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَى أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۖ إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ (۱۹) ترجمه: (۶)

وَحِيَاءَ رَجُلٍ مِّنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ يَا مُوسَى إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَمَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ (۲۰) ترجمه: (۷)

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۲۱) ترجمه: (۸)

ص: ۳۸۷

- ۱- و هنگامی که (موسی) به رشد و کمال رسید، حکمت و دانش به او دادیم. و این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم.
- ۲- او به هنگامی که اهل شهر در غفلت بودند وارد شهر شد. ناگهان دو مرد را دید که به جنگ و نزاع مشغولند. یکی از پیروان او بود (و از بنی اسرائیل)، و دیگری از دشمنانش. آن که از پیروان او بود در برابر دشمنش از وی تقاضای کمک نمود. موسی مشت محکمی بر سینه او زد و کار او را ساخت (و بر زمین افتاد و مُرد). موسی گفت: «این (نزاع شما) از عمل شیطان بود، که او دشمنو گمراه کننده ای آشکار است.»
- ۳- (سپس) عرضه داشت: «پروردگارا! من به خویشتن ستم کردم. مرا ببامرز.» خداوند او را آمرزید، که او آمرزنده مهربان است.
- ۴- گفت: «پروردگارا! به شکرانه نعمتی که به من دادی، هرگز پشتیبان مجرمان نخواهم بود.»
- ۵- موسی در شهر ترسان شد و هر لحظه در انتظار حادثه (و خبری) بود. ناگهان دید همان کسی که دیروز از او یاری طلبیده بود فریاد می زند و از او کمک می خواهد. موسی به او گفت: «تو آشکارا انسان (ماجراجو و) گمراهی هستی.»
- ۶- و هنگامی که (موسی) خواست با کسی که دشمن هر دوی آنها بود درگیر شود (و با قدرت مانع او گردد، فریاد او بلند شد)، گفت: «ای موسی! می خواهی مرا بکشی همان گونه که دیروز انسانی را کشتی؟! تو فقط می خواهی ستمگری در روی زمین باشی، و نمی خواهی از مصلحان باشی!»
- ۷- (در این هنگام) مردی با شتاب از دورترین نقطه شهر [= مرکز فرعونیان] آمد و گفت: «ای موسی! اطرافیان فرعون برای

کشتن تو به مشورت نشسته اند. فوراً (از شهر) خارج شو، که من از خیرخواهان توام.»

۸- موسی از شهر خارج شد در حالی که ترسان بود و هر لحظه در انتظار حادثه ای. (به پیشگاه خدا) عرضه داشت:

«پروردگارا! مرا از این قوم ستمکار رهایی بخش.»

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ (۲۲) ترجمه: (۱)

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجِدَ عَلَيْهِ أُمَّهَ مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجِدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ □ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا □ قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصَدِرَ الرِّعَاءَ □ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ (۲۳) ترجمه: (۲)

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ (۲۴) ترجمه: (۳)

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا □ فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ □ نَجَوْتُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۲۵) ترجمه: (۴)

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ □ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ (۲۶) ترجمه: (۵)

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَانِي حِجَجٍ □ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ □ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ □ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (۲۷) ترجمه: (۶)

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ □ أَيَّمَا الْأَجَلِينَ قَضَيْتَ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ □ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ (۲۸) ترجمه: (۷)

ص: ۳۸۸

- ۱- و هنگامی که به سوی مدین حرکت کرد گفت: «امید است پروردگارم مرا به راه راست هدایت کند.»
- ۲- و هنگامی که به (چاه) آب مدین رسید، گروهی از مردم را در آن جا دید که چهارپایان خود را آب می دهند. و در کنار آنان دو زن را دید که از گوسفندان خویش مراقبت می کنند (و به چاه نزدیک نمی شوند. موسی) به آن دو گفت: «منظور شما (از این کار) چیست؟» گفتند: «ما آنها را آب نمی دهیم تا چوپانها همگی خارج شوند. و پدر ما پیرمرد کهنسالی است (قادر بر این کارها نیست).»
- ۳- موسی برای (گوسفندان) آن دو آب کشید. سپس رو به سایه آورد و عرض کرد: «پروردگارا! به هر خیر و نیکی که تو بر من فرو فرستی نیازمندم.»
- ۴- ناگهان یکی از آن دو (زن) به سراغ او آمد در حالی که با نهایت حیا گام برمی داشت، گفت: «پدرم از تو دعوت می کند تا مزد آب دادن (گوسفندان) را که برای ما انجام دادی به تو بپردازد.» هنگامی که موسی نزد او [=شعیب] آمد و سرگذشت خود را برای او شرح داد، گفت: «نترس، از قوم ستمکار نجات یافتی.»
- ۵- یکی از آن دو (دختر) گفت: «ای پدر! او را استخدام کن، زیرا بهترین کسی را که می توانی استخدام کنی آن کس است که نیرومند و درستکار باشد (و او همین مرد است).»
- ۶- (شعیب) گفت: «من می خواهم یکی از این دو دخترم رابه همسری تو درآورم به این شرط که هشت سال برای من کار کنی. و اگر آن را تا ده سال افزایش دهی، (محبّتی) از ناحیه توست. من نمی خواهم کار سنگینی بر دوش تو بگذارم. و ان شاء الله مرا از صالحان خواهی یافت.»

۷- (موسی) گفت: «مانعی ندارد،) این قراردادی میان من و تو باشد. البته هر کدام از این دو مدت را انجام دهم ستمی بر من نخواهد بود (و من در انتخاب آن آزادم). و خدا بر آنچه ما می گوییم گواه است.»

□ فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ
مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ (٢٩) ترجمه: (١)

فَلَمَّا آتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٣٠) ترجمه: (٢)

وَأَنْ أَلْتِي عَصِيَاكَ □ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهَيَّأَتْ كَأَنَّهُمَا حَيَّانٌ وَلَّىٰ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ □ يَا مُوسَى أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ □ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ (٣١)
ترجمه: (٣)

اسْمُكَ يَدُكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ □ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَأَهُ □ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (٣٢) ترجمه: (٤)

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ (٣٣) ترجمه: (٥)

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي □ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ (٣٤) ترجمه: (٦)

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكَ سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا □ بِآيَاتِنَا أَنْتُمْ وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ (٣٥) ترجمه: (٧)

ص: ٣٨٩

۱- هنگامی که موسی مدت (قرار داد) را به پایان رسانید و همراه خانواده اش (از مدین به سوی مصر) حرکت کرد، از جانب
طور آتشی دید. به خانواده اش گفت: «درنگ کنید که من (از دور) آتشی دیدم. (می روم) شاید خبری از آن برای شما
بیاورم، یا شعله ای از آتش تا با آن گرم شوید.»

۲- هنگامی که به سراغ آتش آمد، از کرانه راست درّه، در آن سرزمین پربرت، از میان درختی ندا آمد که: «ای موسی! منم
خداوند، پروردگار جهانیان.»

۳- عصایت را بیفکن. هنگامی که (عصا را افکند و) دید همچون ماری با سرعت حرکت می کند، ترسید و به عقب برگشت،
و حتی پشت سر خود را نگاه نکرد! (ندا آمد): «ای موسی! برگرد و نترس، تو در امان هستی.»

۴- دستت را در گریبان خود فرو بر، هنگامی که خارج می شود سفید و نورانی است بدون عیب و نقص. و دستهایت را برای
دوری از ترس و وحشت، بر سینه ات بگذار. این دو (معجزه: عصا و ید بیضا) دو دلیل روشن از پروردگارت به سوی فرعون
و اطرافیان اوست، که آنان گروه نافرمانی هستند.»

۵- عرض کرد: «پروردگارا! من یک تن از آنان را گشته ام. می ترسم مرا به قتل برسانند.»

۶- و برادرم هارون زبانش از من فصیح تر است. او را همراه من بفرست تا یاور من باشد و مرا تصدیق کند. زیرا می ترسم مرا
تکذیب کنند.»

۷- فرمود: «بزودی بازوان تو را بوسیله برادرت محکم (و نیرومند) می کنیم، و برای شما سلطه و برتری قرار می دهیم. و آنها به
برکت معجزات ما، بر شما دست نمی یابند. شما و پیروانتان پیروزید.»

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرَى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولَىٰ (۳۶) ترجمه: (۱)

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (۳۷) ترجمه: (۲)

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْذِدْ لِي يَا هَامَانَ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَل لِّي صِرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ (۳۸) ترجمه: (۳)

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُزْجَعُونَ (۳۹) ترجمه: (۴)

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ ۚ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ (۴۰) ترجمه: (۵)

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ۚ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ (۴۱) ترجمه: (۶)

وَأَتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً ۚ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْتُولِينَ (۴۲) ترجمه: (۷)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۴۳) ترجمه: (۸)

ص: ۳۹۰

۱- هنگامی که موسی با معجزات روشن ما به سوی آنان آمد، گفتند: «این چیزی جز سحر نیست که بدروغ به خدا بسته شده. ما هرگز چنین چیزی را در نیاکان خود نشنیده ایم!»

۲- موسی گفت: «پروردگارم از حال کسانی که هدایت را از نزد او آورده اند، و کسانی که عاقبت نیک سرا (ی دنیا و آخرت) از آن آنهاست آگاهتر است. به یقین ستمکاران رستگار نخواهند شد.»

۳- فرعون گفت: «ای گروه اشراف! من خدایی جز خودم برای شما سراغ ندارم. (اما برای تحقیق بیشتر، ای هامان، برایم آتشی بر گل بیفروز) (و آجرهای محکم بساز)، و برای من برج بلندی ترتیب ده تا از خدای موسی خبر بگیرم. هر چند من گمان می کنم او از دروغگویان است.»

۴- (سرانجام) فرعون و لشکریانش به ناحق در زمین تکبر ورزیدند، و پنداشتند به سوی ما بازگردانده نمی شوند.

۵- ما نیز او و لشکریانش را گرفتیم و به دریا افکندیم. اکنون بنگر سرانجام ستمکاران چگونه بود!

۶- و آنان [= فرعونیان] را پیشوایانی قرار دادیم که به آتش (دوزخ) دعوت می کنند. و روز رستاخیز یاری نخواهند شد.

۷- و در این دنیا نیز لعنت (و دوری از رحمت را) به دنبال آنان قرار دادیم. و روز قیامت از زشت رویانند.

۸- و ما به موسی کتاب آسمانی دادیم بعد از آن که اقوام (گمراه) پیشین را هلاک کردیم. کتابی که برای مردم بصیرت آفرین بود، و مایه هدایت و رحمت. شاید متذکر شوند.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغُرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ (٤٤) ترجمه: (١)

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ □ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (٤٥) ترجمه: (٢)

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحِمَهُ مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٤٦) ترجمه: (٣)

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُمُ مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٤٧) ترجمه: (٤)

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ □ أَوْلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ □ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ (٤٨) ترجمه: (٥)

قُلْ فَاتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤٩) ترجمه: (٦)

فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ □ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ □ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٥٠) ترجمه: (٧)

ص: ٣٩١

۱- تو در جانب غربی نبودی هنگامی که ما فرمان (نبوت) را به موسی دادیم. و تو از شاهدان نبودی (در آن هنگام که معجزات را در اختیار موسی گذاردیم).

۲- ولی ما اقوامی را (در اعصار مختلف) خلق کردیم، و زمانهای طولانی بر آنها گذشت (که آثار انبیا از دلهایشان محو شد. پس تو را فرستادیم). تو هرگز در میان مردم مَدْيَن اقامت نداشتی تا (اخبار آنها را بدانی و) آیات ما را برای اینها [= مشرکان مکه] بخوانی. ولی ما بودیم که تو را فرستادیم (و این اخبار را در اختیارت قرار دادیم).

۳- تو در کنار کوه طور نبودی زمانی که ما (به موسی) ندا دادیم. ولی این رحمتی از سوی پروردگارت بود (که این اخبار را در اختیار تو نهاد) تا بوسیله آن قومی را بیم دهی که پیش از تو هیچ بیم دهنده ای برای آنان نیامده بود. شاید متذکر شوند.

۴- هرگاه (پیش از فرستادن پیامبری) مجازات و مصیبتی بر اثر اعمالشان به آنان می رسید، می گفتند: «پروردگارا! چرا پیامبری برای ما نفرستادی تا از آیات تو پیروی کنیم و از مؤمنان باشیم؟!»

۵- ولی هنگامی که حق از نزد ما برای آنها آمد گفتند: «چرا مثل همان معجزاتی که به موسی داده شد به این پیامبر داده نشده است؟!» مگر (بهانه جویانی همانند آنان)، معجزاتی را که در گذشته به موسی داده شد، انکار نکردند و گفتند: «(قرآن و تورات) هر دو سحرند، که دست به دست هم داده اند (تا ما را گمراه کنند)» و گفتند: «ما به هر دو کافریم؟!»

۶- بگو: «اگر راست می گویند (که تورات و قرآن از سوی خدا نیست)، کتابی هدایت بخش تر از این دو از نزد خدا بیاورید، تا از آن پیروی کنم!»

۷- اگر پیشنهاد تو را نپذیرند، بدان که آنان تنها از هوسهای خود پیروی می کنند. و چه کسی گمراهتر است از آن کس که پیروی هوای نفس خویش کرده و هیچ هدایت الهی را نپذیرفته؟! به یقین خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند.

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ (۵۲) ترجمه: (۱)

□ وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۵۱) ترجمه: (۲)

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ (۵۳) ترجمه: (۳)

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (۵۴) ترجمه: (۴)

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ (۵۵) ترجمه: (۵)

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ □ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (۵۶) ترجمه: (۶)

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهَيْدَىٰ مَعِكَ نُنْخَلِفُ مِنْ أَرْضِنَا □ أَوْلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجَبِي إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۵۷) ترجمه: (۷)

وَكَم أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِ بَطْرَتْ مَعِيشَتَهَا □ فِتْلِكَ مَسَاكِينُهُمْ لَمْ تُسْكِنَنَّ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا □ وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ (۵۸) ترجمه: (۸)

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَمٍ رَّسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا □ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلِهَا ظَالِمُونَ (۵۹) ترجمه: (۹)

ص: ۳۹۲

۱- کسانی که قبلاً کتاب آسمانی به آنان داده ایم به آن [=قرآن] ایمان می آورند.

۲- ما آیات (قرآن) را یکی پس از دیگری برای آنان آوردیم شاید متذکر شوند.

۳- و هنگامی که (آیات قرآن) بر آنان خوانده شود می گویند: «به آن ایمان آوردیم. این حقیقتی از سوی پروردگار ماست. ما پیش از این نیز مسلمان بودیم.»

۴- آنها کسانی هستند که بخاطر شکیباییشان، پاداششان را دوبار دریافت می دارند. و بوسیله نیکبها بدبها را دفع می کنند. و از آنچه به آنان روزی داده ایم انفاق می نمایند.

۵- و هر گاه سخن لغو و بیهوده بشنوند، از آن روی می گردانند و می گویند: «اعمال ما از آن ماست و اعمال شما از آن خودتان. سلام بر شما (سلام وداع). ما خواهان جاهلان نیستیم.»

۶- تو نمی توانی هر کس را که دوست داری هدایت کنی. ولی خداوند هر کس را بخواهد (و شایسته باشد) هدایت می کند. و او به هدایت شوندگان آگاهتر است.

۷- آنها گفتند: «ما اگر هدایت را همراه تو پذیرا شویم، ما را از سرزمینمان می ربایند.» آیا ما حرم امنی در اختیار آنها قرار ندادیم که ثمرات هر چیزی (از هر شهر و دیاری) به سوی آن آورده می شود که رزقی است از جانب ما؟! ولی بیشتر آنان نمی دانند.

- ۸- و چه بسیار از شهرها و آبادیهایی را که بر اثر فزونی نعمت، مستو مغرور شده بودند هلاک کردیم! این خانه های آنهاست که (ویران شده، و) بعد از آنان جز مدت کمی، کسی در آن سکونت نکرد. و تنها ما وارث آنان بودیم.
- ۹- و پروردگار تو هرگز (اهل) شهرها و آبادیها را هلاک نمی کرد تا این که در کانون آنها پیامبری مبعوث کند که آیات ما را بر آنان بخواند. و ما هرگز آبادیها و شهرها را نابود نکردیم مگر آن که اهلش ستمکار بودند.

وَمَا أوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَاعِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتِهَا ۖ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۖ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۶۰) ترجمه: (۱)

أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعَدًّا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ (۶۱) ترجمه: (۲)

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (۶۲) ترجمه: (۳)

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا ۖ تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ ۖ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ (۶۳) ترجمه: (۴)

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمُ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ ۖ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ (۶۴) ترجمه: (۵)

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ (۶۵) ترجمه: (۶)

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ (۶۶) ترجمه: (۷)

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ (۶۷) ترجمه: (۸)

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ۖ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ ۖ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۶۸) ترجمه: (۹)

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ (۶۹) ترجمه: (۱۰)

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ ۖ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۷۰) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۹۳

- ۱- آنچه به شما داده شده، متاع زندگی دنیا و زینت آن است. و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است. آیا نمی اندیشید؟!
- ۲- آیا کسی که به او وعده نیکو داده ایم و به آن خواهد رسید، همانند کسی است که (فقط) متاع زندگی دنیا به او داده ایم سپس روز قیامت (برای حساب و جزا) از احضارشدگان خواهد بود؟!
- ۳- روزی را (به خاطر بیاورید) که خداوند آنان را ندا می دهد و می گوید: «کجا هستند همتایانی که شما برای من می پنداشتید؟!»
- ۴- گروهی (از معبودان) که فرمان عذاب درباره آنها مسلم شده است می گویند: «پروردگارا! ما این (عبادت کنندگانمان) را گمراه کردیم. (آری) ما آنها را گمراه کردیم همان گونه که خودمان گمراه شدیم. ما از آنان به سوی تو بیزاری می جوئیم. آنان در حقیقت ما را نمی پرستیدند (بلکه هوای نفس خود را پرستش می کردند).»
- ۵- و (به آن عبادت کنندگان) گفته می شود: «معبودهایتان را که همتای خدا می پنداشتید بخوانید (تا شما را یاری کنند)!» معبودهایشان را می خوانند، ولی جوابی به آنان نمی دهند. و (در این هنگام) عذاب الهی را (با چشم خود) می بینند، و آرزو می کنند ای کاش هدایت یافته بودند!
- ۶- (به خاطر آورید) روزی را که خداوند آنان را ندا می دهد و می گوید: «چه پاسخی به پیامبران (من) گفتید؟!»

- ۷- در آن روز، همه اخبار بر آنان پوشیده می ماند، (حتّی) نمی توانند از یکدیگر سؤالی کنند.
- ۸- اما کسی که توبه کند، و ایمان آورد و عمل صالحی انجام دهد، امید است از رستگاران باشد.
- ۹- پروردگار تو هر چه بخواهد می آفریند، و هر چه بخواهد برمی گزیند. آنان (در برابر او) اختیاری ندارند. منزّه است خداوند، و برتر است از آنچه همتای او قرار می دهند!
- ۱۰- و پروردگار تو می داند آنچه را که سینه هایشان پنهان می دارد و آنچه را آشکار می سازند.
- ۱۱- و او خدای یگانه است که هیچ معبودی جز او نیست. ستایش تنها برای اوست در این جهان و در جهان دیگر. حاکمیت (نیز) از آن اوست. و همه شما به سوی او باز گردانده می شوید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَاءٍ □ أَفَلَا تَسْمَعُونَ (۷۱) ترجمه: (۱)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِاللَّيْلِ تَسْكُونُونَ فِيهِ □ أَفَلَا تُبْصِرُونَ (۷۲) ترجمه: (۲)

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۷۳) ترجمه: (۳)

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (۷۴) ترجمه: (۴)

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (۷۵) ترجمه: (۵)

□ إِنْ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ □ وَأَتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنْ مَفَاتِحُهُ لِنُؤُوءٍ بِالْعُضْبِ بِهِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ □ إِنْ اللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ (۷۶) ترجمه: (۶)

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ □ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا □ وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ □ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ □ إِنْ اللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ (۷۷) ترجمه: (۷)

ص: ۳۹۴

۱- بگو: «به من خبر دهید اگر خداوند شب را تا روز قیامت بر شما جاودان سازد، آیا معبودی جز خداوند یگانه می تواند روشنایی برای شما بیاورد؟! آیا نمی شنوید؟!»

۲- بگو: «به من خبر دهید اگر خداوند روز را تا قیامت بر شما جاودان کند، آیا معبودی غیر از خدا می تواند شبی برای شما بیاورد تا در آن آرامش یابید؟ آیا نمی بینید؟!»

۳- و از رحمت اوست که برای شما شب و روز قرار داد تا هم در آن آرامش داشته باشید و هم از فضل خدا بهره گیرید، شاید شکر (نعمت های او را) به جا آورید.

۴- (به خاطر آورید) روزی را که آنها را ندا می دهد و می گوید: «کجایند همتایانی که برای من می پنداشتید؟!»

۵- و (در آن روز) از هر امتی گواهی برمی گزینیم و (به مشرکان) می گوئیم: «دلیل خود را بیاورید!» (در آن هنگام) می دانند که حق از آن خداست، و تمام آنچه را به خدا افترا می بستند از (نظر) آنها گم خواهد شد.

۶- قارون از قوم موسی بود، اما بر آنان ستم کرد. ما آن قدر از گنجها به او داده بودیم که حمل کلیدهای آن برای گروهی نیرومند، دشوار بود! (به خاطر آورید) هنگامی را که قومش به او گفتند: «این همه از سر غرور شادی مکن، که خداوند شادی کنندگان مغرور را دوست نمی دارد.

۷- و در آنچه خدا به تو داده، سرای آخرت را بطلب. و بهره ات را از دنیا فراموش مکن. و همان گونه که خدا به تو نیکی کرده نیکی کن. و هرگز در زمین در جستجوی فساد مباش، که خدا مفسدان را دوست ندارد.»

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيَتْهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۖ أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِن قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا ۖ وَلَا يُسْأَلُ عَن ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ (٧٨) ترجمه: (١)

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ ۖ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (٧٩) ترجمه: (٢)

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَن آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ (٨٠) ترجمه: (٣)

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِن فِتْنَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ (٨١) ترجمه: (٤)

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَآئِنَ اللَّهُ يُبْسِطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِن عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ ۖ لَوْلَا أَن مَّنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بَنَّا ۖ وَيَكَآئِنَ لَهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (٨٢) ترجمه: (٥)

تِلْكَ الدَّارُ الْأُخْرَىٰ نَجَعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (٨٣) ترجمه: (٦)

مَن جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٨٤) ترجمه: (٧)

ص: ٣٩٥

١- (قارون) گفت: «این ثروت را بوسیله دانشی که نزد من است به دست آورده ام!» آیا او نمی دانست که خداوند از میان اقوام پیشین کسانی را هلاک کرد که نیرومندتر و ثروتمندتر از او بودند؟! (و هنگامی که عذاب الهی فرا رسد،) مجرمان از گناهانشان سؤال نمی شوند.

٢- (قارون) با تمام زینت خود در برابر قومش ظاهر شد، آنها که خواهان زندگی دنیا بودند گفتند: «ای کاش همانند آنچه به قارون داده شده است ما نیز داشتیم! براستی که او بهره عظیمی دارد!»

٣- اما کسانی که دانش به آنها داده شده بود گفتند: «وای بر شما! ثواب الهی برای کسانی که ایمان آورده اند و عمل صالح انجام می دهند بهتر است، اما جز صابران به آن نمی رسند.»

٤- سپس ما، او و خانه اش را در زمین فرو بردیم، و گروهی نداشت که او را در برابر عذاب الهی یاری کنند، و خودش نیز نمی توانست خویشتن را یاری دهد.

٥- و آنها که دیروز آرزو می کردند به جای او باشند بامدادان (هنگامی که این صحنه را دیدند) گفتند: «وای بر ما! گویی خدا روزی را بر هر کس از بندگانش بخواهد وسعت می بخشد یا تنگ می گیرد. اگر خدا بر ما مَتّ نهناده بود، ما را نیز در زمین فرو می برد. ای وای! گویی کافران هرگز رستگار نمی شوند.»

٦- (آری،) این سرای آخرت را (تنها) برای کسانی قرار می دهیم که اراده برتری جویی و فساد در زمین را ندارند. و عاقبت نیک برای پرهیزگاران است.

٧- کسی که کار نیکی انجام دهد، برای او پاداشی بهتر از آن است. و کسی که کار بدی انجام دهد، مجازات بدکاران جز (به) مقدار اعمالشان نخواهد بود.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ ۗ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۸۵) ترجمه: (۱)

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ ۗ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ (۸۶) ترجمه: (۲)

وَلَا يَصُدُّنكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلَتْ إِلَيْكَ ۗ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۗ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۸۷) ترجمه: (۳)

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۗ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ۗ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۸۸) ترجمه: (۴)

۲۹. سوره العنكبوت

آشنایی با سوره

۲۹- عنكبوت

با تشبیه کردن کافران در عقاید الحادی خودشان به عنكبوت که سست ترین خانه ها را دارد و تار و پودش در برابر بادهای درهم می ریزد، سستی بنای اندیشه های مشرکان و ماده گرایان را بازگو می کند که حباب اندیشه هایشان بر روی سرابی خیالی و پوچ استوار شده است. آیه ۴۱ این حقیقت را گفته است. این سوره مکی که قبل از هجرت بعد از سوره روم نازل شده، کلا درگیری ایمان آورندگان را با فتنه انگیزی ها و کارشکنی ها و اغواهای مخالفان بیان می کند و نمونه هایی چند از زندگی ابراهیم و انبیاء دیگر و فداکاری هایشان در راه خدا می آورد و مؤمنان را بیاد تکالیف و تعهدات و صبر در این راه می اندازد. مشتمل بر ۶۸ آیه. و صبر در این راه می اندازد.

سوره العنكبوت با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۵)

أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يَتْرُكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ (۲) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۗ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ (۳) ترجمه: (۷)

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا ۗ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (۴) ترجمه: (۸)

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۵) ترجمه: (۹)

- ۱- آن کس که قرآن را بر تو لازم کرد، تو را به جایگاهت [= زادگاهت] باز می گرداند. بگو: «پروردگار من از همه بهتر می داند چه کسی (برنامه) هدایت آورده، و چه کسی در گمراهی آشکار است.»
- ۲- و تو هرگز امید نداشتی که این کتاب آسمانی به تو القا شود. ولی رحمت پروردگارت چنین اقتضا کرد. اکنون که چنین است، هیچگاه پشتیبان کافران مباش.
- ۳- و مبادا (آنها) تو را از آیات خداوند، بعد از آن که بر تو نازل گشت، باز دارند. به سوی پروردگارت دعوت کن، و هرگز از مشرکان مباش.
- ۴- معبود دیگری را با خدا مخوان، که هیچ معبودی جز او نیست. همه چیز جز ذات (پاک) او فانی می شود. حاکمیت تنها از آن اوست. و همه به سوی او باز گردانده می شوید.
- ۵- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الم.
- ۶- آیا مردم گمان کردند همین که بگویند: «ایمان آوردیم»، به حال خود رها می شوند و آزمایش نخواهند شد؟!
- ۷- ما کسانی را که پیش از آنان بودند آزمودیم (و اینها را نیز امتحان می کنیم). تا خداوند کسانی را که راست می گویند و کسانی را که دروغ می گویند مشخص سازد.
- ۸- یا کسانی که اعمال بد انجام می دهند گمان کردند بر ما پیشی خواهند گرفت (و چیره خواهند شد)؟! چه بد داوری می کنند!
- ۹- کسی که امید به لقای خداوند یگانه (و رستاخیز) دارد (باید در اطاعت فرمان او بکوشد). زیرا سرآمدی را که خدا تعیین کرده فرا می رسد. و او شنوا و داناست!
- ۱۰- کسی که جهاد (و تلاش) کند، به سود خود جهاد می کند. چرا که خداوند از همه جهانیان بی نیاز است.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (۷) ترجمه: (۱)

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِالْوَالِدَيْهِ حُسْنًا ۖ وَإِن جَاهِدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مِمَّا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۸) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ (۹) ترجمه: (۳)

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِن جَاءَ نَصِيرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولَنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ ۖ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ (۱۰) ترجمه: (۴)

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ (۱۱) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۱۲)
ترجمه: (۶)

وَلِيَحْمِلَنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ ۚ وَلَيَسْأَلَنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتُرُونَ (۱۳) ترجمه: (۷)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ (۱۴) ترجمه: (۸)

ص: ۳۹۷

-
- ۱- و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند، گناهان آنان را می بخشیمو آنان را به بهترین اعمالی که انجام می دادند پاداش می دهیم.
  - ۲- ما به انسان توصیه کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند، و اگر آن دو (مشرک باشند و) تلاش کنند که برای من همتایی قائل شوی که از آن آگاهی نداری، از آنها پیروی مکن. بازگشت شما به سوی من است، و شما را از آنچه انجام می دادید با خبر خواهم ساخت.
  - ۳- و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند، به یقین آنها را در زمره صالحان وارد خواهیم کرد.
  - ۴- و بعضی از مردم کسانی هستند که می گویند: «به خدا ایمان آورده ایم.» اما هنگامی که در راه خدا آزار می بینند، آزار مردم را همچون عذاب الهی می شمارند (و از آن وحشت می کنند). ولی هنگامی که پیروزی از سوی پروردگارت (برای شما) فرا رسد، می گویند: «ما هم با شما بودیم (و در این پیروزی شریکیم)». آیا خداوند به آنچه در سینه های جهانیان است آگاه تر نیست؟!
  - ۵- مسلماً خداوند مؤمنان را می شناسد، و به یقین منافقان را (نیز) می شناسد.
  - ۶- و کافران به مؤمنان گفتند: «شما از راه ما پیروی کنید، (و اگر گناهی داشته باشد) ما گناهانتان را بر عهده می گیریم.» آنان هرگز چیزی از گناهان اینها را بر عهده نخواهند گرفت. آنان به یقین دروغگو هستند.
  - ۷- آنها بار سنگین (گناهان) خویش را بر دوش می کشند، و (همچنین) بارهای سنگین دیگری را اضافه بر بارهای سنگین خود. و روز قیامت به یقین از دروغ هایی که به خدا می بستند سؤال خواهند شد.
  - ۸- و ما نوح را به سوی قومش فرستادیم. و او در میان آنان نهصد و پنجاه سال، درنگ کرد. (ولی تبلیغ او جز در گروه اندکی مؤثر واقع نشد) و سرانجام طوفان (عظیم) آنان را فرا گرفت در حالی که ستمکار بودند.

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ (۱۵) ترجمه: (۱)

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ۖ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۶) ترجمه: (۲)

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ ۖ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۱۷) ترجمه: (۳)

وَإِن تَكْذِبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ۖ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (۱۸) ترجمه: (۴)

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۚ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (۱۹) ترجمه: (۵)

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ۚ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۲۰) ترجمه: (۶)

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ ۚ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ (۲۱) ترجمه: (۷)

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۚ وَمَا لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (۲۲) ترجمه: (۸)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَئِسُوا مِن رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۲۳) ترجمه: (۹)

ص: ۳۹۸

۱- ما او و همراهانش را که بر کشتی سوار بودند رهایی بخشیدیم، و آن را آیتی برای جهانیان قرار دادیم.

۲- ما ابراهیم را (نیز) فرستادیم، هنگامی که به قومش گفت: «خدا را پرستش کنید و از (عذاب) او بپرهیزید که این برای شما بهتر است اگر بدانید.

۳- شما غیر از خدا فقط بتهایی (از سنگ و چوب) را می پرستید و دروغی به هم می بافید. آنهایی را که غیر از خدا پرستش می کنید، مالک هیچ گونه روزی برای شما نیستند. روزی را تنها نزد خدا بطلبید و او را پرستش کنید و شکر او را به جا آورید که به سوی او باز گردانده می شوید.

۴- اگر شما (مرا) تکذیب کنید (جای تعجب نیست)، اتمهایی پیش از شما نیز (پیامبرانشان را) تکذیب کردند. وظیفه فرستاده (خدا) جز ابلاغ آشکار نیست».

۵- آیا آنان ندیدند چگونه خداوند آفرینش را آغاز می کند، سپس آن را باز می گرداند؟! این امر بر خدا آسان است.

۶- بگو: «در زمین بگردید و بنگرید خداوند چگونه آفرینش را آغاز کرده است؟ سپس خداوند (به همین گونه) جهان آخرت را ایجاد می کند. به یقین خدا بر هر چیزی تواناست.

۷- هر کس را بخواهد (و سزاوار باشد) مجازات می کند، و هر کس را بخواهد مورد رحمت قرار می دهد. و شما به سوی او باز گردانده می شوید.

۸- شما هرگز نمی توانید از حوزه قدرت خداوند در زمین و آسمان بگریزید. و برای شما جز خدا، سرپرست و یاور نیست».

۹- کسانی که به آیات خدا و لقای او کافر شدند، از رحمت من مأیوسند. و برای آنها عذاب دردناکی است!

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٢٤) ترجمه: (١)

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا □ ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ نَّاصِرِينَ (٢٥) ترجمه: (٢)

□ فَمَنْ لَهُ لُوطٌ □ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي □ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٦) ترجمه: (٣)

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا □ وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ (٢٧) ترجمه: (٤)

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُم لَأَتَّوُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ (٢٨) ترجمه: (٥)

أَئِنَّكُم لَأَتَّوُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ □ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٢٩) ترجمه: (٦)

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ (٣٠) ترجمه: (٧)

ص: ٣٩٩

١- اما جواب قوم او [= ابراهیم] جز این نبود که گفتند: «او را بکشید یا بسوزانید!» ولی خداوند او را از آتش رهایی بخشید. به یقین در این ماجرا نشانه هایی است برای کسانی که ایمان می آورند.

٢- (ابراهیم) گفت: «شما غیر از خدا بتهایی برای خود انتخاب کرده اید که مایه دوستی و محبت میان شما در زندگی دنیا است. سپس روز قیامت منکر یکدیگر شده (و از هم بیزار می شوید) و یکدیگر را لعن می کنید. و جایگاه (همه) شما آتش است و هیچ یار و یآوری برای شما نخواهد بود.»

٣- و لوط به او [= ابراهیم] ایمان آورد، و (ابراهیم) گفت: «من به سوی پروردگارم هجرت می کنم به یقین او توانا و حکیم است.»

٤- و (در پیری) اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم و نبوت و کتاب آسمانی را در دودمانش قرار دادیم و پاداش (دنیوی) او را دادیم و او در آخرت از صالحان است.

٥- و لوط را فرستادیم هنگامی که به قوم خود گفت: «شما عمل بسیار زشتی انجام می دهید که هیچ یک از جهانیان پیش از شما آن را انجام نداده است!

٦- آیا شما به سراغ مردان می روید و راه (بقای نسل انسان) را قطع می کنید و در مرکز اجتماعتان اعمال ناپسند انجام می دهید؟! اما پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: «اگر راست می گویی عذاب الهی را برای ما بیاور!»

٧- (لوط) گفت: «پروردگارا! مرا در برابر این قوم تبهکار یاری فرما.»

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ □ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ (۳۱) ترجمه: (۱)

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا □ قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا □ لَنَجِئَنَّ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (۳۲) ترجمه: (۲)

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سَيِّءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا لَا تَحْفَ وَلَا تُحْزَنْ □ إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (۳۳) ترجمه: (۳)

إِنَّا مُنزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (۳۴) ترجمه: (۴)

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِثْلَهَا آيَةً بَيْنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۳۵) ترجمه: (۵)

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (۳۶) ترجمه: (۶)

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (۳۷) ترجمه: (۷)

وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسَاكِينِهِمْ □ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُشْتَبِرِينَ (۳۸) ترجمه: (۸)

ص: ۴۰۰

۱- و هنگامی که فرستادگان ما بشارت (تولد فرزند) را برای ابراهیم آوردند، گفتند: «ما اهل این شهر و آبادی (قوم لوط) را هلاک خواهیم کرد، چرا که اهل آن ستمکارند.»

۲- (ابراهیم) گفت: «در آنجا لوط است!» گفتند: «ما به کسانی که در آن هستند آگاهتریم. او و خانواده اش را نجات می دهیم. جز همسرش که از بازماندگان در شهر و از هلاک شدگان خواهد بود.»

۳- هنگامی که فرستادگان ما نزد لوط آمدند، از دیدن آنها ناراحت و دل‌تنگ شد. گفتند: «نترس و غمگین مباش، ما تو و خانواده ات را نجات خواهیم داد، جز همسرت که از بازماندگان (در شهر) خواهد بود.»

۴- ما بر اهل این شهر و آبادی بخاطر گناهانشان، عذابی از آسمان فرو می فرستیم.»

۵- و از این آبادی نشانه روشنی (و درس عبرتی) برای کسانی که می اندیشند باقی گذاردیم.

۶- و ما به سوی «مدین»، برادرشان «شعیب» را فرستادیم. گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید، و به روز بازپسین ایمان بیاورید، و در زمین به فساد نکوشید.»

۷- (ولی) آنها او را تکذیب کردند، و به این سبب زلزله آنان را فرا گرفت، و بامدادان در خانه های خود به رو درافتاده و مرده بودند.

۸- ما قوم «عاد» و «ثمود» را نیز (به سبب اعمالشان هلاک کردیم)، و خانه های (ویران شده) آنان برای شما آشکار است. شیطان اعمالشان را برای آنان آراسته بود، از این رو آنان را از راه (خدا) باز داشت در حالی که بینا بودند (و حق را می شناختند).

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ □ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ (٣٩) ترجمه: (١)

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنبِهِ □ فَمِنْهُمْ مَن أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَن أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَن خَسِفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَن أَعْرَقْنَا □ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٤٠) ترجمه: (٢)

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنَ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا □ وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ □ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٤١) ترجمه: (٣)

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنَ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ □ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٤٢) ترجمه: (٤)

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لِنَاسٍ □ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ (٤٣) ترجمه: (٥)

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ (٤٤) ترجمه: (٦)

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ □ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ □ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ □ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصِفُونَ (٤٥) ترجمه: (٧)

ص: ٤٠١

١- و «قارون» و «فرعون» و «هامان» را نیز (هلاک کردیم). موسی با دلایل روشن به سراغشان آمد، اما آنان در زمین تکبر ورزیدند، ولی نتوانستند (بر خدا) پیشی گیرند

٢- ما هر یک از آنان را به گناهشان گرفتیم (و مجازات کردیم)، بر بعضی از آنها طوفانی از سنگریزه فرستادیم، و بعضی از آنان را صیحه (مرگبار آسمانی) فرو گرفت، و بعضی دیگر را در زمین فرو بردیم، و بعضی را غرق کردیم. خداوند هرگز به آنها ستم نکرد، ولی آنها خودشان بر خویشان ستم می کردند.

٣- مثل کسانی که غیر از خدا را اولیای خود برگزیدند، مثل عنکبوت است که خانه ای برای خود انتخاب کرده. در حالی که سست ترین خانه ها خانه عنکبوت است اگر می دانستند.

٤- خداوند آنچه را غیر از او می خوانند می داند، و او توانا و حکیم است.

٥- اینها مثالهایی است که ما برای مردم می زنیم، و جز اهل دانش آن را درک نمی کنند.

٦- خداوند، آسمانها و زمین را بحق آفرید. به یقین در این آیتی است برای مؤمنان.

٧- آنچه را از کتاب (آسمانی) به تو وحی شده تلاوت کن، و نماز را برپا دار، که نماز (انسان را) از زشتیها و اعمال ناپسند باز می دارد، و یاد خدا بزرگتر (و برتر) است. و خداوند آنچه را انجام می دهید می داند.

□ وَلَمَّا تَخِدُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالتِّي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ □ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (٤٦) ترجمه: (١)

□ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ □ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ □ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ □ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ (٤٧) ترجمه: (٢)

□ وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ □ إِذَا لَأَزْتَابُ الْمُبْطِلُونَ (٤٨) ترجمه: (٣)

□ بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ □ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ (٤٩) ترجمه: (٤)

□ وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ □ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ (٥٠) ترجمه: (٥)

□ أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرًا لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٥١) ترجمه: (٦)

□ قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا □ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٥٢) ترجمه: (٧)

ص: ٤٠٢

۱- با اهل کتاب جز به نیکوترین روش مجادله نکنید، مگر کسانی از آنان که ستم کردند. و (به آنها) بگویید: «ما به تمام آنچه از سوی خدا بر ما و شما نازل شده ایمان آورده ایم، و معبود ما و شما یکی است، و ما در برابر او تسلیم هستیم.»

۲- و این گونه، کتاب (آسمانی) را بر تو نازل کردیم، کسانی که (پیش از این) کتاب (آسمانی) به آنها داده ایم به این کتاب ایمان می آورند. و بعضی از این گروه [= مشرکان] نیز به آن مؤمن می شوند. و آیات ما را جز کافران انکار نمی کنند.

۳- تو هرگز پیش از این هیچ کتابی نمی خواندی، و با دست خود چیزی نمی نوشتی، مبادا کسانی که در صدد (تکذیب و) ابطال سخنان تو هستند، شک و تردید کنند.

۴- ولی این آیات روشنی است که در سینه کسانی که دانش به آنها داده شده جای دارد. و آیات ما را جز ستمکاران انکار نمی کنند.

۵- گفتند: «چرا معجزاتی از سوی پروردگارش بر او نازل نشده؟!» بگو: «معجزات فقط نزد خداست (و به فرمان او نازل می شود)، من تنها بیم دهنده ای آشکارم.»

۶- آیا برای آنان کافی نیست که این کتاب را بر تو نازل کردیم که پیوسته بر آنها تلاوت می شود؟! در این، رحمت و هشدار است برای کسانی که ایمان می آورند.

۷- بگو: «همین بس که خدا میان من و شما گواه است. آنچه را در آسمانها و زمین است می داند. و کسانی که به باطل ایمان آوردند و به خدا کافر شدند زیانکاران واقعی هستند.»

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ □ وَلَوْ لَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (۵۳) ترجمه: (۱)

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ (۵۴) ترجمه: (۲)

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۵۵) ترجمه: (۳)

يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإَيَّايَ فَاعْبُدُونِ (۵۶) ترجمه: (۴)

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ □ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ (۵۷) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا □ نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (۵۸) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۵۹) ترجمه: (۷)

وَكَأَيِّن مِّن دَابَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ □ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۶۰) ترجمه: (۸)

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ □ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ (۶۱) ترجمه: (۹)

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ □ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۶۲) ترجمه: (۱۰)

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَّنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنَ الْغَيْثِ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ □ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ □ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ (۶۳) ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۰۳

۱- آنان با شتاب از تو عذاب را می طلبند. و اگر موعد مقرری تعیین نشده بود، عذاب (الهی) به سراغ آنان می آمد. و سرانجام این عذاب بطور ناگهانی بر آنها وارد می شود در حالی که نمی دانند (و غافلند).

۲- آنان با عجله از تو عذاب می طلبند، در حالی که جهنم به کافران احاطه دارد.

۳- آن روز که عذاب (الهی) آنها را از بالای سر و پایین پایشان فرا می گیرد و به آنها می گوید: «بچشید آنچه را عمل می کردید»

۴- ای بندگان من که ایمان آورده اید! زمین من گسترده است، پس تنها مرا بپرستید (و هجرت کنید و در برابر فشارهای دشمنان تسلیم نشوید).

۵- هر انسانی مرگ را می چشد. سپس به سوی ما باز گردانده می شوید.

۶- و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند، آنان را در غرفه هایی از بهشت جای می دهیم که نهرها در زیر آن جاری است. جاودانه در آن خواهند ماند. چه خوب است پاداش عمل کنندگان!

۷- همان کسانی که (در برابر مشکلات) صبر (و استقامت) کردند و تنها برپروردگارشان توکل می کنند.

- ۸- چه بسا جنبنده ای که قدرت حمل روزی خود را ندارد، خداوند او و شما را روزی می دهد. و اوشنوا و داناست.
- ۹- و هر گاه از آنان بپرسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده، و خورشید و ماه را مسخر کرده است؟» می گویند: «خداوند یگانه!» پس با این حال چگونه آنان را (از عبادت خدا) منحرف می سازند؟!
- ۱۰- خداوند روزی را برای هر کس از بندگانش بخواهد وسعت می بخشد یا تنگ می گیرد. خداوند به همه چیز داناست.
- ۱۱- و اگر از آنان بپرسی: «چه کسی از آسمان آبی فرستاد و بوسیله آن زمین را پس از مردنش زنده کرد؟» می گویند: «خداوند یگانه!» بگو: «حمد و ستایش مخصوص خداست!» اما بیشتر آنها نمی فهمند.

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ ۖ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ ۗ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (۶۴) ترجمه: (۱)

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ (۶۵) ترجمه: (۲)

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا ۗ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (۶۶) ترجمه: (۳)

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا وَيَتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ ۗ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَيَنْعَمَ اللَّهُ يَكْفُرُونَ (۶۷) ترجمه: (۴)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ ۗ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ (۶۸) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ (۶۹) ترجمه: (۶)

۳۰. سوره الروم

آشنایی با سوره

۳۰- روم [نام کشوری است]

در آغاز سوره، از پیروزی روم پس از شکست خوردنش از ایران خبر می دهد. این پیشگویی و حادثه مربوط به صدر اسلام است و در واقع نوید پیروزی امت مسلمان را پس از شکست دو ابر قدرت آن روز جهان می دهد و تقویتی است برای مسلمین آن روز که مورد آزار مشرکین مکه قرار داشتند و آینده ای تابناک را در افق حیات بشری نشان می دهد در چندین آیه متوالی آیات و نشانه های الهی را با ذکر مصداق، از مخلوقات و پدیده های زمینی و آسمانی بیان کرده، سپس انسانها را متوجه فطرت خدا آشنای خودشان می کند: آیه ۳۰ و ۴۲ و در نهایت، باز گریزی است به مسئله مهم یعنی معاد و حیات جاودان پس از مرگ. هفتاد و نهمین سوره ای است که با ۶۰ آیه، در مکه و قبل از هجرت نازل شده است.

سوره الروم با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۷)

غَلَبَتِ الرُّومُ (۲) ترجمه: (۸)

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِّنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ (۳) ترجمه: (۹)

فِي بَضْعِ سِنِينَ □ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ □ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ (۴) ترجمه: (۱۰)

يَنْصُرِ اللَّهُ □ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ □ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۵) ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۰۴

- ۱- این زندگی دنیا چیزی جز سرگرمی و بازی نیست. و فقط سرای آخرت، سرای زندگی (واقعی) است، اگر می دانستند.
- ۲- هنگامی که سوار بر کشتی شوند، خدا را با اخلاص می خوانند (و غیر او را فراموش می کنند). اما هنگامی که خدا آنان را به خشکی رساند و نجات داد، باز مشرک می شوند.
- ۳- (بگذار) تا آنچه را (از آیات) به آنها داده ایم انکار کنند و (از لذات زودگذر زندگی) بهره گیرند. اما بزودی آگاه خواهند شد!
- ۴- آیا ندیدند که محرم امنی (برای آنها) قرار دادیم در حالی که مردم از اطراف آنان (در بیرون این حرم) ربوده می شوند؟! آیا به باطل ایمان می آورند و نعمت خدا را کفران می کنند؟!
- ۵- چه کسی ستمکارتر از آن کس است که بر خدا دروغ بسته یا حق را پس از آن که به سراغش آمده تکذیب نماید؟! آیا جایگاه کفران در دوزخ نیست؟!
- ۶- و آنها که در راه ما (با خلوص نیت) جهاد کنند، قطعاً به راههای خود، هدایتشان خواهیم کرد. و به یقین خداوند با نیکوکاران است.

۷- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الم.

۸- رومیان شکست خوردند.

۹- (و این شکست) در سرزمین نزدیکی رخ داد. اما آنان پس از (این) شکست بزودی پیروز خواهند شد...

۱۰- در چند سال (آینده، این پیروزی رخ می دهد). همه کارها از آن خداست. چه قبل و چه بعد (از این شکست پیروزی). و در آن روز، مؤمنان (بخاطر پیروزی دیگری) خوشحال خواهند شد...

۱۱- به سبب یاری خداوند. و او هر کس را بخواهد یاری می دهد. و او توانا و مهربان است.

وَعَدَ اللَّهُ □ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۶) ترجمه: (۱)

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ (۷) ترجمه: (۲)

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ □ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى □ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ (۸) ترجمه: (۳)

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ □ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ □ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (۹) ترجمه: (۴)

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَصَاءُوا الشُّوْأَىٰ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ (۱۰) ترجمه: (۵)

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۱۱) ترجمه: (۶)

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءٌ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ (۱۳) ترجمه: (۷)

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ (۱۲) ترجمه: (۸)

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُؤْمِنُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ (۱۴) ترجمه: (۹)

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۰۵

۱- این وعده خداست. و خداوند هرگز از وعده اش تخلف نمی کند. ولی بیشتر مردم نمی دانند!

۲- آنها فقط ظاهری از زندگی دنیا را می دانند، و از آخرت (و پایان کار) غافلند.

۳- آیا آنان با خود نیندیشیدند که خداوند، آسمانها و زمین و آنچه را میان آن دو است جز بحق (و در جهت هدف مهمی) و برای زمان معینی نیافریده است؟! ولی بسیاری از مردم (رستخیز و) لقای پروردگارش را منکرند.

۴- آیا در زمین گردش نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که قبل از آنان بودند چگونه بود؟! آنها نیرومندتر از اینان بودند، و زمین را (برای زراعت و آبادی) دگرگون ساختند و بیش از اینان، آن را آباد کردند، و پیامبرانشان با دلایل روشن به سراغشان آمدند (اما آنها انکار کردند و کيفر خود را دیدند). خداوند هرگز به آنان ستم نکرد، ولی خودشان به خویشتن ستم می کردند.

۵- سپس سرانجام کسانی که اعمال بد مرتکب شدند به جایی رسید که آیات خدا را تکذیب کردند و پیوسته آن را مسخره می نمودند.

۶- (آگاه باشید) خداوند آفرینش را آغاز می کند، سپس آن را باز می گرداند، سپس شما به سوی او باز گردانده می شوید.

۷- و برای آنان شفیعیانی از همتایانی که (برای خدا) می پنداشتند نخواهد بود، و نسبت به آن همتایان، کافر می شوند.

۸- آن روز که قیامت برپا می شود، مجرمان در نومیدی و غم و اندوه فرو می روند.

۹- آن روز که قیامت برپا می گردد، (مؤمنان و کافران) از هم جدا می شوند.

۱۰- اما کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام دادند، در باغی از بهشت شاد و مسرور خواهند بود.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ (۱۶) ترجمه: (۱)

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ (۱۷) ترجمه: (۲)

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ (۱۸) ترجمه: (۳)

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا □ وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ (۱۹) ترجمه: (۴)

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ (۲۰) ترجمه: (۵)

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۲۱) ترجمه: (۶)

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ (۲۲) ترجمه: (۷)

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (۲۳) ترجمه: (۸)

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۲۴) ترجمه: (۹)

ص: ۴۰۶

۱- اما کسانی که کافر شدند و آیات ما و لقای آخرت را تکذیب کردند، در عذاب الهی احضار می شوند.

۲- منزّه است خداوند به هنگامی که شام می کنید آنگاه که و صبح می کنید.

۳- و حمد و ستایش در آسمان ها و زمین مخصوص اوست، و به هنگام عصر و هنگامی که ظهر می کنید.

۴- او زنده را از مرده بیرون می آورد، و مرده را از زنده. و زمین را پس از مردنش حیات می بخشد. و به همین گونه (روز قیامت از قبر) بیرون آورده می شوید.

۵- از نشانه های او این است که شما را از خاک آفرید، سپس بناگاه انسانهایی شدید و (در روی زمین) منتشر می شوید!

۶- و از نشانه های او این که همسرانی از جنس خودتان برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش یابید، و در میانتان محبت و رحمت قرار داد. به یقین در این نشانه هایی است برای گروهی که تفکر می کنند.

۷- و از نشانه های او آفرینش آسمانها و زمین، و تفاوت زبانها و رنگهای شماست. در این نشانه هایی است برای اهل دانش.

۸- و از نشانه های او خواب شما در شب و روز است و (تلاش و کوششتان برای) بهره گیری از فضل پروردگار (و تأمین معاش). در این امور نشانه هایی است برای آنان که گوش شنوا دارند.

۹- و از نشانه های او این است که برق (آسمانی) را به شما نشان می دهد که مایه بیم و امید است (بیم از صاعقه، و امید به نزول باران)، و از آسمان آبی فرو می فرستد که زمین را بعد از مردنش بوسیله آن زنده می کند. در این نشانه هایی است برای

گروہی کہ می اندیشند.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ □ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَهُ مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ (٢٥) ترجمه: (١)

وَلَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ كُلٌّ لَّهُ قَانِتُونَ (٢٦) ترجمه: (٢)

وَهُوَ الَّذِي بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ □ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٧) ترجمه: (٣)

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ □ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَآ رَزَقْنَاهُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ □ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٢٨) ترجمه: (٤)

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ □ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ □ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ (٢٩) ترجمه: (٥)

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا □ فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا □ لَمَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ □ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٣٠) ترجمه: (٦)

□ مُبِينًا إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٣١) ترجمه: (٧)

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيْعًا □ كُلٌّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ (٣٢) ترجمه: (٨)

ص: ٤٠٧

١- از نشانه های او این است که آسمان و زمین به فرمان او برپاست. سپس هنگامی که شما را (در قیامت) از زمین فرا خواند،

ناگهان همه شما خارج می شوید (و در صحنه محشر حضور می یابید)!

٢- و از آن اوست همه کسانی که در آسمانها و زمین اندو همگی در برابر او خاضع و مطیع اند.

٣- او کسی است که آفرینش را آغاز می کند، سپس آن را باز می گرداند، و این کار برای او آسانتر است. و برترین اوصاف در آسمانها و زمین برای اوست. و اوست توانا و حکیم.

٤- خداوند مثالی از خودتان، برای شما زده است: آیا (اگر مملوک و برده ای داشته باشید)، این برده های شما هرگز در روزیایی که به شما داده ایم شریک شما می باشند، آنچنان که هر دو در آن مساوی بوده و از (تصرف مستقل و بدون اجازه) آنان بیم داشته باشید، آن گونه که در مورد (شرکای آزاد) خود بیم دارید؟! اینچنین آیات خود را برای کسانی که می اندیشند شرح می دهیم.

٥- ولی ستمکاران بدون علم و آگاهی، از هوی و هوسهای خود پیروی کردند. پس چه کسی می تواند آنان را که خدا گمراه کرده است هدایت کند؟! و برای آنها هیچ یآوری نخواهد بود.

٦- پس روی خود را متوجه آیین خالص پروردگار کن. این سرشت الهی است که خداوند، انسانها را بر آن آفریده. دگرگونی در آفرینش الهی نیست. این است آیین استوار. ولی اکثر مردم نمی دانند.

٧- (رو به سوی فطرت الهی آورید) در حالی که (توبه کنان) به سوی او باز می گردید و از (مخالفت فرمان) او بپرهیزید، نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید،

۸- از کسانی که در دین خود تفرقه ایجاد کردند و به دسته‌ها و گروه‌ها تقسیم شدند. و (عجب این که) هر گروهی به آنچه نزد آنهاست دل خوشند!

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ (۳۳) ترجمه: (۱)

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ ۖ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (۳۴) ترجمه: (۲)

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهَوْا يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ (۳۵) ترجمه: (۳)

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا ۖ وَإِن تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ (۳۶) ترجمه: (۴)

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۖ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۳۷) ترجمه: (۵)

فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ۖ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۳۸) ترجمه: (۶)

وَمَا آتَيْتُم مِّن رَّبِّا لِّيَرْبُو فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَمَا يَرْبُوا عِنْدَ اللَّهِ ۖ وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْغَفُونَ (۳۹) ترجمه: (۷)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۖ هَلْ مِن شُرَكَائِكُم مَّن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن شَيْءٍ ۖ سُبْحَانَ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۴۰) ترجمه: (۸)

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۴۱) ترجمه: (۹)

ص: ۴۰۸

۱- هنگامی که رنج و زبانی به مردم برسد، پروردگار خود را می خوانند در حالی که (توبه کنان) به سوی او باز می گردند. اما همین که خداوند رحمتی از جانب خویش به آنان بچشانند (و ناراحتی آنان برطرف شود)، در آن هنگام گروهی از آنان برای پروردگارشان همتا قائل می شوند.

۲- (بگذار) تا نعمتهایی را که ما به آنها داده ایم کفران کنند! و (به آنها بگو: هر چه می توانید) بهره گیرید. اما بزودی (نتیجه اعمالتان را) خواهید دانست.

۳- آیا ما دلیلی بر آنان فرستادیم که از آنچه همتای خدا قرار می دهند سخن می گوید (و آن را موجه می شمارد)؟!

۴- و هنگامی که رحمتی به مردم بچشانیم، از آن شاد می شوند. و هر گاه رنج و مصیبتی بخاطر اعمالی که انجام داده اند به آنان رسد، ناگهان مأیوس می شوند.

۵- آیا ندیدند که خداوند روزی را برای هر کس بخواهد وسعت می بخشد یا تنگ می گیرد؟! در این نشانه هایی است برای گروهی که ایمان می آورند.

۶- پس حق خویشاوندان و مستمندان و در راه ماندگان را ادا کن. این برای آنها که رضای خدا را می طلبند بهتر است، و چنین کسانی رستگاراند.

۷- آنچه بعنوان ربا می پردازید تا در اموال مردم فزونی یابد، نزد خدا فزونی نخواهد یافت. و آنچه را بعنوان زکات

می پردازید و تنها رضای خدا را می طلبید (مایه برکت و فزونی است. و) کسانی که چنین می کنند دارای پاداش مضاعفند.
۸- خداوند همان کسی است که شما را آفرید، سپس روزی داد، بعد می میراند، سپس زنده می کند. آیا هیچ یک از همتایانی که برای خدا قرار داده اید چیزی از این کارها را می توانند انجام دهند؟! او منزّه و برتر است از آنچه همتای او قرار می دهند.

۹- فساد، در صحرا و دریا بخاطر کارهایی که مردم انجام داده اند آشکار شده است. خدا می خواهد نتیجه بعضی از اعمالشان را به آنان بچشاند، شاید (به سوی حق) بازگردند.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ □ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ (۴۲) ترجمه: (۱)

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَدِيمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ □ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ (۴۳) ترجمه: (۲)

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ □ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسَهُمْ يَمْهَدُونَ (۴۴) ترجمه: (۳)

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ □ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ (۴۵) ترجمه: (۴)

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَّاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيَذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُوكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۴۶)
ترجمه: (۵)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ فَحَاءٌ وَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَانتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا □ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (۴۷)
ترجمه: (۶)

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ فَتُبْرِئُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ □ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (۴۸) ترجمه: (۷)

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِّنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ (۴۹) ترجمه: (۸)

فَانظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْمَازُضَ بِعَيْدِ مَوْتِهَا □ إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي الْمَيِّتَاتِ □ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۵۰)
ترجمه: (۹)

ص: ۴۰۹

- ۱- بگو: «در زمین سیر کنید و بنگرید عاقبت کسانی که قبل از شما بودند چگونه بود!» بیشتر آنها مشرک بودند.
- ۲- روی خود را به سوی آیین مستقیم و پایدار بدار، پیش از آن که روزی فرارسد که هیچ کس نمی تواند آن را از خدا باز گرداند (و برنامه الهی را تعطیل کند). در آن روز مردم به گروههایی تقسیم می شوند:
- ۳- هر کس کافر شود، کفرش بر زیان خود اوست. و آنها که کار شایسته انجام دهند، برای خودشان آماده می سازند (و ذخیره می کنند).
- ۴- این برای آن است که خداوند کسانی را که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند، از فضلش پاداش دهد. به یقین او کافران را دوست نمی دارد.
- ۵- و از نشانه های (عظمت) خدا این است که بادهای را بشارتگرانی (برای نزول باران) می فرستد تا شما را از رحمتش بپشاند (و سیراب کند) و کشتیها به فرمانش حرکت کنند و از فضل او بهره گیرید. شاید شکرگزاری کنید.
- ۶- و پیش از تو پیامبرانی را به سوی قومشان فرستادیم. آنها با دلایل روشن به سراغ قوم خود رفتند، ولی (هنگامی که اندرزا سودی نداد) مجرمان را مجازات کردیم. (و مؤمنان را یاری نمودیم). و یاری مؤمنان، همواره حقی است بر عهده ما.

۷- خداوند همان کسی است که بادها را می فرستد تا ابرهایی را به حرکت در آورند، سپس آنها را در آسمان آن گونه که بخواهد می گستراند و متراکم می سازد. در این هنگام دانه های باران را می بینی که از لابه لای آن خارج می شود. هنگامی که این (باران حیاتبخش) را به هر کس از بندگانش که بخواهد برساند، ناگهان خوشحال می شوند.

۸- هرچند پیش از آن که بر آنان نازل شود مایوس بودند.

۹- به آثار رحمت الهی بنگر که چگونه زمین را بعد از مردنش زنده می کند. چنین کسی (که زمین مرده را زنده می کند) زنده کننده مردگان (در قیامت) است. و او بر هر چیزی تواناست.

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ (۵۱) ترجمه: (۱)

فَأِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ (۵۲) ترجمه: (۲)

وَمَا أَنْتَ بِهَادِ الْعَمَىٰ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ ۚ إِنَّ تَسْمَعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ (۵۳) ترجمه: (۳)

ۚ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ (۵۴) ترجمه: (۴)

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ ۚ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ (۵۵) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ ۚ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَمَّا تَعْلَمُونَ (۵۶) ترجمه: (۶)

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ (۵۷) ترجمه: (۷)

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَلَيْنَ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ (۵۸) ترجمه: (۸)

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (۵۹) ترجمه: (۹)

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۚ وَلَا يَسْتَخْفَنَّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ (۶۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۱۰

۱- و اگر ما بادی بفرستیم (داغ و سوزان)، و بر اثر آن زراعت خود را زرد و پژمرده ببینند، (مأیوس شده و) پس از آن ناسپاسی می کنند.

۲- به یقین تو نمی توانی صدای خود را به گوش مردگان برسانی، و نه سخنت را به گوش کران هنگامی که روی برگردانند دور شوند.

۳- و (نیز) نمی توانی نابینایان را از گمراهیشان هدایت کنی. تو تنها می توانی سخنت را به گوش کسانی برسانی که آماده پذیرش ایمان به آیات ما هستند و (در برابر حق) تسلیمند.

۴- خدا همان کسی است که شما را آفرید در حالی که ضعیف بودید. سپس بعد از ناتوانی، قوت بخشید و باز بعد از قوت، ضعف و پیری قرار داد. او هر چه بخواهد (به هر کیفیت) می آفریند، و اوست دانا و توانا.

۵- و روزی که قیامت برپا شود، مجرمان سوگند یاد می کنند که جز ساعتی (در عالم برزخ) درنگ نکردند! (در گذشته نیز) اینگونه از درک حقیقت باز گردانده می شدند.

۶- ولی کسانی که علم و ایمان به آنان داده شده می گویند: «شما به فرمان خدا تا روز قیامت (در عالم برزخ) درنگ کردید، و این روز رستاخیز است، اما شما نمی دانستید.»

- ۷- آن روز عذرخواهی ستمکاران سودی به حالشان ندارد، و آنها توانایی بر جلب رضایت پروردگار نمی یابند (و توبه به آنان پذیرفته نمی شود).
- ۸- ما برای مردم در این قرآن از هر چیز نمونه ای آوردیم (و هر گونه معارف در آن جمع است). و اگر معجزه ای برای آنان بیاوری، کافران می گویند: «شما اهل باطلید (و اینها سحر است).»
- ۹- این گونه خداوند بر دلهای آنان که آگاهی ندارند مُهر می نهد.
- ۱۰- اکنون که چنین است صبر و استقامت پیشه کن که وعده خدا حق است. و هرگز کسانی که ایمان ندارند تو را خشمگین نسازند (و سبک نشمرند)!

سوره به نام لقمان حکیم است و در آیات ۱۲ تا ۲۰ موعظه های حکیمانه ای را از لقمان به پسرش بیان کرده است، که درباره خدا و دین و برخورد انسانی با مردم و میانه روی در رفتار است. در مجموع، این سوره، پیام توحید و حکمت و معرفت و معاد را بیان می کند و فطرت بشری آدمیان را مورد خطاب قرار می دهد تا از طریق توجه به نعمتهای الهی، به شناخت و اطاعت او کردن نهاده و به سعادت ابدی برسد. در مکه و نزدیکیهای هجرت نازل شده است و دارای ۳۴ آیه می باشد.

سوره لقمان با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیز گار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۱)

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ (۲) ترجمه: (۲)

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ (۳) ترجمه: (۳)

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (۴) ترجمه: (۴)

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۵) ترجمه: (۵)

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ (۶) ترجمه: (۶)

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَن فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّشْهُ بَعْدَآبٍ أَلِيمٍ (۷) ترجمه: (۷)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ النَّعِيمِ (۸) ترجمه: (۸)

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۹) ترجمه: (۹)

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الم.
- ۲- این آیات کتاب حکیم است (کتابی پرمحتوا و استوار)!
- ۳- مایه هدایتو رحمت برای نیکوکاران است.
- ۴- همان کسانی که نماز را برپا می دارند، و زکات را می پردازند و آنها به آخرت یقین دارند.
- ۵- آنان بر طریق هدایت پروردگارشانند، و آنانند رستگاران.
- ۶- و بعضی از مردم سخنان بیهوده را می خرنند تا مردم را از روی نادانی، از راه خدا گمراه سازند و آیات الهی را به استهزا گیرند. برای آنان عذابی خوارکننده است!
- ۷- و هنگامی که آیات ما بر او خوانده شود، با تکبر روی برمی گرداند، چنانچه گویی آن را نشنیده است. گویا اصلاً گوشه‌هایش سنگین است. او را به عذابی دردناک بشارت ده!
- ۸- (ولی) کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، باغهای پر نعمت بهشت از آن آنهاست.
- ۹- جاودانه در آن خواهند ماند. این وعده حتمی الهی است. و اوست توانا و حکیم.
- ۱۰- (او) آسمانها را بدون ستونی که آن را ببینید آفرید، و در زمین کوه های استواری قرار داد مبادا شما را بلرزاند (و آرامش را از شما بگیرد) و از هر گونه جنبنده ای روی آن منتشر ساخت. و از آسمان آبی نازل کردیم و بوسیله آن در روی زمین انواع گوناگونی از گیاهان پرارزش رویاندیم.
- ۱۱- (بگو) این آفرینش خداست. اما به من نشان دهید (معبودانی) غیر او چه چیز را آفریده اند؟! ولی ستمکاران در گمراهی آشکارند.

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ □ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ □ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ □ إِنَّ الشُّرْكَ لُظُلْمٌ عَظِيمٌ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنًا عَلَى وَهْنٍ وَفَصَّالَهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

وَإِنْ جَاهِدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا □ وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا □ وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ □ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ □ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ □ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْسِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا □ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ (۱۸) ترجمه: (۷)

وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْظُضْ مِنْ صَوْتِكَ □ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ (۱۹) ترجمه: (۸)

ص: ۴۱۲

۱- ما به لقمان حکمت دادیم. (و به او گفتیم:) شکر خدا را به جای آور. هر کس شکر گزاری کند، تنها به سود خویش شکر می کند. و آن کس که کفران کند، (زیانی به خدا نمی رساند). چرا که خداوند بی نیاز و ستوده است.

۲- (به خاطر بیاور) هنگامی را که لقمان به فرزندش - در حالی که او را موعظه می کرد - گفت: «پسرم! چیزی را همتای خدا قرار مده که شرک، ظلم بزرگی است.»

۳- و ما به انسان درباره پدر و مادرش سفارش کردیم. مادرش او را با ناتوانی روز افزون حمل کرد و دوران شیرخوارگی او در دو سال پایان می یابد. (آری به او توصیه کردم) که برای من و برای پدر و مادرت شکر به جا آور که بازگشت (همه شما) به سوی من است.

۴- و هر گاه آن دو، تلاش کنند که تو چیزی را همتای من قرار دهی، که از آن آگاهی نداری (بلکه می دانی باطل است)، از ایشان اطاعت مکن، ولی با آن دو، در دنیا بطرز شایسته ای رفتار کن. و از راه کسانی پیروی کن که (توبه کنان) به سوی من آمده اند. سپس بازگشت همه شما به سوی من است و من شما را از آنچه انجام می دادید، باخبر می سازم.

۵- پسرم! اگر به اندازه سنگینی دانه خردلی (کار نیک یا بد) باشد، و در دل سنگی یا در (گوشه ای از) آسمانها و زمین قرار گیرد، خداوند آن را (در قیامت برای حساب) می آورد. خداوند از اسرار دقیق باخبر و آگاه است.

۶- پسرم! نماز را برپا دار، و امر به معروف و نهی از منکر کن، و در برابر مصایبی که به تو می رسد شکیبیا باش که این از کارهای مهم است.

۷- (پسرم!) با بی اعتنایی از مردم روی مگردان، و با تکبر و غرور بر زمین راه مرو که خداوند هیچ متکبر فخر فروشی را دوست ندارد.

۸- (پسرم!) در راه رفتن، اعتدال را رعایت کن. از صدای خود بکاه (و هرگز فریاد مزین) که زشت ترین صداها صدای خران است.

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً ۚ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ
عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنبِئٍ (٢٠) ترجمه: (١)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۚ أَوْلَوْا كَمَا كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ (٢١)
ترجمه: (٢)

ۚ وَمَن يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۚ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (٢٢) ترجمه: (٣)

وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٢٣) ترجمه: (٤)

نُمتَّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ (٢٤) ترجمه: (٥)

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٢٥) ترجمه: (٦)

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٢٦) ترجمه: (٧)

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٧) ترجمه: (٨)

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (٢٨) ترجمه: (٩)

ص: ٤١٣

۱- آیا ندیدید خداوند آنچه را در آسمانها و زمین است مسخر شما کرده، و نعمتهای آشکار و پنهان خود را بطور فراوان بر شما ارزانی داشته است؟! ولی بعضی از مردم بدون هیچ دانش و هدایت و کتاب روشنگری درباره خدا مجادله می کنند.

۲- و هنگامی که به آنان گفته شود: «از آنچه خدا نازل کرده پیروی کنید»، می گویند: «نه، بلکه ما از چیزی پیروی می کنیم که پدران خود را بر آن یافتیم». آیا حتی اگر شیطان آنان را دعوت به عذاب آتش فروزان کند (باز هم تبعیت می کنند)؟!!

۳- کسی که روی خود را تسلیم خدا کند در حالی که نیکوکار باشد، به محکم ترین دستگیره چنگ زده (و به مطمئن ترین تکیه گاه، تکیه کرده است). و عاقبت همه امور به سوی خداست.

۴- و کسی که کافر شود، کفر او تو را غمگین نسازد. بازگشت همه آنان به سوی ماست و ما آنها را از اعمالی که انجام داده اند (و نتایج شوم آن) باخبر خواهیم ساخت. خداوند به آنچه درون سینه هاست آگاه است.

۵- ما اندکی آنها را (از متاع دنیا) بهره مند می کنیم، سپس آنها را به تحمل عذاب شدیدی وادار می سازیم!

۶- و هر گاه از آنان سؤال کنی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟» به یقین می گویند: «خداوند یگانه»، بگو: «الحمد لله (که خود شما معترفید)!» ولی بیشتر آنان نمی دانند.

۷- آنچه در آسمانها و زمین است فقط از آن خداست، به یقین خداوند بی نیاز و ستوده است.

۸- و اگر همه درختان روی زمین قلم شود، و دریا برای آن مرکب گردد، و هفت دریا به آن افزوده شود، (اینها همه تمام

می شود ولی) کلمات خدا پایان نمی گیرد. خداوند توانا و حکیم است.
۹- آفرینش و برانگیختن (و زندگی دوباره) همه شما (برای خداوند) همانند یک فرد بیش نیست. خداوند شنوا و بیناست.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَيَّخِرُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلَّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (٢٩) ترجمه: (١)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (٣٠) ترجمه: (٢)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلُوكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَنْعَمَتِ اللَّهُ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (٣١) ترجمه: (٣)
وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوَاجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ □ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ (٣٢) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَاحْشَوْا يَوْمًا لَّا يَجْزِي وَالِدٌ عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا □ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ □ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ (٣٣) ترجمه: (٥)

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ □ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا □ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ □ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (٣٤) ترجمه: (٦)

ص: ٤١٤

۱- آیا ندیدی که خداوند شب را در روز، و روز را در شب داخل می کند، و خورشید و ماه را مسخر ساخته و هر کدام تا سر آمد معینی به حرکت خود ادامه می دهند؟! خداوند به آنچه انجام می دهد آگاه است.

۲- این به خاطر آن است که (بدانید) خداوند حق است، و آنچه غیر از او می خوانند باطل است، و خداوند بلند مرتبه و بزرگ است.

۳- آیا ندیدی کشتیها به برکت نعمت خدا در دریا حرکت می کنند تا بخشی از آیاتش را به شما نشان دهد؟! در اینها نشانه هایی است برای هر شکیبای شکرگزار.

۴- و هنگامی که (در سفر دریا) موجی همچون ابرها آنان را بپوشاند (و بر سرشان سایه افکند)، خدا را با خلوص عقیده می خوانند. اما وقتی آنها را به خشکی رساند و نجات داد، بعضی از آنها راه اعتدال (و اخلاص) را پیش می گیرند (در حالی که بعضی دیگر به شرک باز می گردند). و آیات ما را هیچ کس جز پیمان شکنان ناسپاس انکار نمی کنند.

۵- ای مردم! تقوای الهی پیشه کنید و بترسید از روزی که نه پدری مجازات فرزندش را پذیرا می شود، و نه فرزندی چیزی از مجازات پدرش را. به یقین وعده الهی حق است. پس مبادا زندگانی دنیا شما را بفریبد، و مبادا (شیطان) فریبکار شما را نسبت به (کرم) خدا بفریبد (و مغرور سازد)!

۶- آگاهی از (زمان قیام) قیامت مخصوص خداست، و او باران را نازل می کند، (و از نزول دقیق آن آگاه است) و آنچه را که در رحمها (ی مادران) است می داند، و هیچ کس نمی داند فردا چه به دست می آورد، و هیچ کس نمی داند در چه سرزمینی می میرد؟ به یقین خداوند (نسبت به همه این امور) دانا و آگاه است.

در آیه ۱۵ این سوره، از نشانه های بارز مؤمن، این را می گوید که هنگام یادآوری آیات و نشانه های خدا، به علامت تعظیم و سپاس، به خاک افتاده و در پیشگاه او سجده کرده و خدا را می ستاید. «مضاجع» نام دیگر این سوره است. هنگام تلاوت آیه سجده واجب است که سجده نمائیم. هدف کلی سوره، اقامه دلیلی است در مورد مبدا و معاد و زدودن شک از دلها و در رابطه با نبوت و قرآن، اشاره هائی هم به مؤمنان و فاسقان دارد و از پاداش و عذاب، سخن می گوید. و سرگذشت موسی و قوم او به عنوان یک نمونه مطرح می شود. این سوره ۳۰ آیه دارد و در مکه در اوائل بعثت پیامبر نازل شده است.

سوره السجده با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۱)

تَنْزِيلِ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲) ترجمه: (۲)

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لَتُنذِرَنَّهُمْ قَوْمًا مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (۳) ترجمه: (۳)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتِّينَ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ ۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ (۴) ترجمه: (۴)

يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ (۵) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۶) ترجمه: (۶)

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۚ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِنْ طِينٍ (۷) ترجمه: (۷)

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ (۸) ترجمه: (۸)

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُّوحِهِ ۚ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (۹) ترجمه: (۹)

وَقَالُوا إِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ □ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

□ قُلْ يَتَوَفَّاكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۱۵

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* الم.
- ۲- این کتابی است که از سوی پروردگار جهانیان نازل شده، و شک و تردیدی در آن نیست.
- ۳- ولی آنان می گویند: «(محمد) آن را به دروغ به خدا بسته است»، اما این سخن حقی است از سوی پروردگارت تا گروهی را انداز کنی که پیش از تو هیچ اندازکننده ای برای آنان نیامده است، شاید (پند گیرند و) هدایت شوند.
- ۴- خداوند کسی است که آسمانها و زمین و آنچه را میان این دو است در شش روز [= شش دوران] آفرید، سپس بر عرش (قدرت و تدبیر جهان هستی) قرار گرفت. هیچ سرپرست و شفاعت کننده ای برای شما جز او نیست. آیا متذکر نمی شوید؟!
- ۵- امور (این جهان) را از آسمان به سوی زمین تدبیر می کند. سپس در روزی که مقدار آن هزار سال از سالهایی است که شما می شمیرید به سوی او بالا می رود (و دنیا پایان می یابد).
- ۶- او خداوندی است که از پنهان و آشکار باخبر است، و توانا و مهربان است.
- ۷- همان کسی که هرچه را آفرید نیکو آفرید. و آفرینش انسان را از گل آغاز کرد.
- ۸- سپس نسل او را از عصاره ای از آب ناچیز و بی قدر آفرید.
- ۹- سپس (اندام) او را نظام بخشید و از روح خویش [= روحی شریف و برجسته] در وی دمید. و برای شما گوش ها و چشمها و دلها [= عقلها] قرار داد. اما کمتر شکر (نعمتهای او را) به جا می آورید.
- ۱۰- آنها گفتند: «آیا هنگامی که ما (مردیم و) در زمین ناپدید شدیم، آفرینش تازه ای خواهیم یافت؟!» بلکه آنان لقای پروردگارش را انکار می کنند (تا به هوسرانی خویش ادامه دهند).
- ۱۱- بگو: «فرشته مرگ که بر شما مأمور شده، (روح) شما را می گیرد. سپس به سوی پروردگارتان باز گردانده می شوید.»

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هَدَاهَا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ □ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ □ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا ۚ لَّا يَسْتَوُونَ (۱۸) ترجمه: (۷)

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۹) ترجمه: (۸)

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ۚ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (۲۰) ترجمه: (۹)

ص: ۴۱۶

- ۱- و اگر ببینی مجرمان را هنگامی که در پیشگاه پروردگارشان سر به زیر افکنده، (و می گویند): «پروردگارا! (آنچه وعده کرده بودی) دیدیم و شنیدیم. ما را بازگردان تا کار شایسته انجام دهیم. ما (به قیامت) یقین داریم.»
- ۲- و اگر می خواستیم به هر انسانی هدایت لازم را (از روی اجبار بدهیم) می دادیم. ولی (من آنها را آزاد گذارده ام و سخن و وعده ام حق است که دوزخ را (از افراد بی ایمان و گنهکار) از جنّ و انس همگی پر کنم!
- ۳- (و به آنها می گویم): بچشید (عذاب جهنم را)! بخاطر این که دیدار امروزتان را فراموش کردید، ما نیز شما را فراموش کردیم. و بچشید عذاب جاودان را بخاطر آنچه که انجام می دادید!
- ۴- تنها کسانی به آیات ما ایمان می آورند که هر وقت این آیات به آنان یادآوری شود به سجده می افتند و تسبیح و حمد پروردگارشان را می گویند، و تکبر نمی کنند.
- ۵- پهلوهایشان از بسترها دور می شود (و شبانگاه به پا می خیزند و رو به درگاه خدا می آورند) و پروردگار خود را با بیم و امید می خوانند، و از آنچه به آنان روزی داده ایم انفاق می کنند.
- ۶- هیچ کس نمی داند چه پادشاهای مهمی که مایه روشنی چشمهاست برای آنها نهفته شده، به پادشاه کارهایی که انجام می دادند.
- ۷- آیا کسی که با ایمان بوده همچون کسی است که فاسق بوده؟! (نه، هرگز) آنها برابر نیستند.
- ۸- اما کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، باغهای جاویدان بهشتی از آن آنها خواهد بود، این وسیله پذیرایی (خداوند) از آنهاست به پادشاه آنچه انجام می دادند.
- ۹- و اما کسانی که از اطاعت خدا سرباز زدند، جایگاه همیشگی آنها آتش است. هر زمان بخواهند از آن خارج شوند، آنها را به آن باز می گردانند و به آنان گفته می شود: «بچشید عذاب آتشی را که تکذیب می کردید!»

وَلَنذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَذْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۲۱) ترجمه: (۱)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا ۗ إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ (۲۲) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَائِهِ ۗ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ (۲۳) ترجمه: (۳)

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا ۗ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ (۲۴) ترجمه: (۴)

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۲۵) ترجمه: (۵)

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ ۗ أَفَلَا يَسْمَعُونَ (۲۶) ترجمه: (۶)

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ ۗ أَفَلَا يُبْصِرُونَ (۲۷) ترجمه: (۷)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْفَتْحِ ۖ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۸) ترجمه: (۸)

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (۲۹) ترجمه: (۹)

فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ ۖ وَانْتَظِرْ ۖ إِنَّهُمْ مُنْتَضِرُونَ (۳۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۱۷

۱- به آنان از عذاب نزدیک (دنیا) پیش از عذاب بزرگ (آخرت) می چشانیم، شاید باز گردند.

۲- چه کسی ستمکارتر است از آن کس که آیات پروردگارش به او یادآوری شده، سپس او از آن اعراض کرده است؟! به یقین ما از مجرمان انتقام خواهیم گرفت.

۳- و ما به موسی کتاب آسمانی دادیم. و شک نداشته باش که او آن را دریافت داشت. و ما آن را وسیله هدایت بنی اسرائیل قرار دادیم.

۴- و از آنان پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما (مردم را) هدایت می کردند. چون شکیبایی نمودند، و به آیات ما یقین داشتند.

۵- البته پروردگار تو میان آنان روز قیامت در آنچه در آن اختلاف داشتند حکم می کند (و هر کس را به سزای اعمالش می رساند).

۶- آیا برای هدایت آنها کافی نیست که بسیاری از اقوام پیشین را (که طغیان کردند) هلاک نمودیم؟! در حالی که اینها در مساکن (ویران شده) آنان راه می روند. در این نشانه هایی است (از قدرت خداوند و مجازات دردناک مجرمان). آیا نمی شنوند؟!

۷- آیا ندیدند که ما آب را به سوی زمینهای خشک و بی گیاه می رانیم و بوسیله آن زراعتی می رویانیم که هم چهار پایانشان از آن می خورند و هم خودشان. آیا نمی بینند؟!

۸- آنان می گویند: «اگر راست می گوئید، این پیروزی (شما) کی خواهد بود؟!»

۹- بگو: «روز پیروزی، ایمان آوردن، سودی به حال کافران نخواهد داشت. و به آنها هیچ مهلت داده نمی شود.»

۱۰- حال که چنین است، از آنها روی بگردان و منتظر باش. آنها نیز منتظرند. (تو منتظر پیروزی و رحمت الهی و آنها منتظر عذاب او!)

۳۳- احزاب [حزب ها و گروهها]

حزبها و قبائل مشرک عرب، برای ریشه کن کردن اسلام و نابودی مسلمین دست به دست داده و ائتلاف نمودند و مدینه را محاصره کردند و جنگ خندق پیش آمد. واکنش روانی و عکس العمل مسلمانان در برابر این محاصره نظامی و نقش تخریبی ستون پنجم (یهود داخل مدینه) و سرانجام کار، از مسائلی است که در خلال آیات ۹ تا ۲۷ ذکر شده و بسی آموزنده است. به همین جهت هم شروع سوره، با فرمان خدا مبنی بر اطاعت نکردن از کافران و منافقان است. در قسمتهای بعدی رابطه پیامبر را با مؤمنین و منافقین و همچنین همسرانی و نیز تذکر نکات اخلاقی و تربیتی را در بر دارد و اینکه آنها الگوی مردم اند و نیک و بدشان تاثیر فراوان دارد و بر خوبیها و فسادهایشان، پاداش یا عذاب دو برابر خواهد بود. از آیه ۳۶ به بعد به ماجرای ازدواج پیامبر با زن پسر خوانده اش - زید - اشاره شده و در آیه ۴۰ خاتم انبیاء بودن حضرت محمد (ص) بیان شده است و در اواخر سوره، علیه منافقین افشاگری می کند. در حدیثی بیان شده که در این سوره، رسواییهای مردان و زنان قریش بیان شده است. این سوره ۷۳ آیه دارد و در سال ۶ هجری در مدینه نازل شده است.

سوره الأحزاب با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (۱) ترجمه: (۱)

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (۲) ترجمه: (۲)

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ □ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا (۳) ترجمه: (۳)

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِي جُوفِهِ □ وَمَا جَعَلَ أَرْوَاجَكُمْ لِلأَيْ تَطَاهُرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ □ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ □ دَلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ □ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ (۴) ترجمه: (۴)

ادْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ □ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ □ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ □ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا (۵) ترجمه: (۵)

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِمَّنْ أَنْفَسِهِمْ □ وَأَرْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ □ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ای پیامبر! تقوای الهی پیشه کن و از کافران و منافقان اطاعت مکن که خداوند دانا و حکیم است.
- ۲- و از آنچه از سوی پروردگارت به تو وحی می شود پیروی کن که خداوند به آنچه انجام می دهد آگاه است.
- ۳- و بر خدا توکل کن، و همین بس که خداوند حافظ و مدافع (انسان) باشد.
- ۴- خداوند برای هیچ کس دو دل در درونش نیافریده. و هرگز همسرانتان را که مورد «ظهار» قرار می دهید مادران شما قرار نداده. و (نیز) پسرخوانده های شما را پسر (واقعی) شما قرار نداده است. این سخن شماست که با دهان خود می گوید (سخنی که واقعیت ندارد). اما خداوند حق را می گوید و او به راه راست هدایت می کند.
- ۵- آنها را به نام پدرانشان بخوانید که این کار نزد خدا عادلانه تر است. و اگر پدرانشان را نمی شناسید، آنها برادران دینی و یاران شما هستند. اما گناهی بر شما نیست در خطاهایی که (در نامیدن آنها به نام دیگران) از شما سر می زند، ولی آنچه را از روی عمد می گوید (مورد مؤاخذة قرار خواهد داد). و خداوند آمرزنده و مهربان است.
- ۶- پیامبر نسبت به مؤمنان از خودشان اولی و سزاوارتر است. و همسران او مادران آنها [= مؤمنان] محسوب می شوند. و خویشاوندان نسبت به یگدیگر از مؤمنان و مهاجران در آنچه خدا مقرر داشته اولی هستند، مگر این که بخواهید نسبت به دوستانان نیکی کنید (و سهمی از اموال خود را به آنها بدهید). این حکم در کتاب (الهی) نوشته شده است.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ □ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا (٧) ترجمه: (١)

لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صَدَقِهِمْ □ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا (٨) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا □ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا (٩) ترجمه: (٣)

إِذْ جَاءَكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا (١٠) ترجمه: (٤)

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا (١١) ترجمه: (٥)

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا (١٢) ترجمه: (٦)

وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مَقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا □ وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ □ إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا (١٣) ترجمه: (٧)

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا (١٤) ترجمه: (٨)

- ۱- (به خاطر آور) هنگامی را که از پیامبران پیمان گرفتیم، و (همچنین) از تو و از نوحو ابراهیم و موسی و عیسی بن مریم، و ما از همه آنان پیمان محکمی گرفتیم (که در ادای مسؤولیت کوتاهی نکنند).
- ۲- به این منظور که خدا راستگویان را از صدقشان (در ایمان و عمل صالح) سؤال کند. و برای کافران عذابی دردناک آماده ساخته است.
- ۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! نعمت خدا را بر خود به یاد آورید آنگاه که (در جنگ احزاب) لشکری (عظیم) به سراغ شما آمدند. ولی ما باد و طوفان سختی بر آنان فرستادیم و لشکریانی که آنها را نمی دیدید (و به این وسیله آنها را در هم شکستیم). و خداوند همیشه به آنچه انجام می دهید بینا است.
- ۴- (به خاطر بیاورید) زمانی را که آنها از طرف بالا و پایین (شهر) بر شما هجوم آوردند (و مدینه را محاصره کردند) و زمانی را که چشمها از شدت وحشت خیره شده و دلها به گلوگاه رسیده بود، و گمانهای گوناگون بدی به خدا می بردید.
- ۵- آن جا بود که مؤمنان آزمایش شدند و تکان سختی خوردند.
- ۶- و (نیز به خاطر آورید) زمانی را که منافقان و بیماردلان می گفتند: «خدا و پیامبرش جز وعده های دروغین به ما نداده اند.»
- ۷- و (نیز به خاطر آورید) زمانی را که گروهی از آنها گفتند: «ای اهل یثرب (ای مردم مدینه)! این جا جای ماندن شما نیست. به خانه های خود باز گردید.» و گروهی از آنان از پیامبر اجازه (بازگشت) می خواستند و می گفتند: «خانه های ما بی حفاظ است.» در حالی که بی حفاظ نبود. آنها فقط می خواستند (از جنگ) فرار کنند.
- ۸- در حالی که اگر دشمنان از اطراف مدینه بر آنان وارد می شدند و پیشنهاد بازگشت به فتنه (و سوی شرک) به آنان می کردند می پذیرفتند، و جز مدت کمی (برای انتخاب این راه) درنگ نمی کردند.
- ۹- با اینکه آنان قبل از این با خدا عهد کرده بودند که پشت به دشمن نکنند. و عهد الهی مورد سؤال قرار خواهد گرفت (و در برابر آن مسؤولند).

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذَا لَا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا (۱۶) ترجمه: (۱)

قُلْ مَن ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ۖ وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (۱۷) ترجمه: (۲)

ۖ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا ۖ وَلَا يَأْتُونَ النَّاسَ إِلَّا قَلِيلًا (۱۸) ترجمه: (۳)

أَشْحَه عَلَيْكُمْ ۖ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۖ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشْحَه عَلَى الْخَيْرِ ۖ أُولَٰئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۖ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (۱۹) ترجمه: (۴)

يَحْسِبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا ۖ وَإِن يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بِيَادُونَ فِي الْمَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَن آبَائِكُم ۖ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا (۲۰) ترجمه: (۵)

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا (۲۱) ترجمه: (۶)

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۖ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا (۲۲) ترجمه: (۷)

ص: ۴۲۰

۱- بگو: «اگر از مرگ یا کشته شدن فرار کنید، سودی به حال شما نخواهد داشت. و در آن هنگام جز بهره کمی (از زندگانی) نخواهید گرفت.»

۲- بگو: «چه کسی می تواند شما را از اراده خدا ننگه دارد اگر او بدی یا رحمتی را برای شما اراده کند؟!» و آنها جز خدا هیچ سرپرست و یآوری برای خود نخواهند یافت.

۳- خداوند کسانی که مردم را (از جنگ) باز می داشتند و کسانی را که به برادران خود می گفتند: «به سوی ما بیایید (و خود را از معرکه بیرون کشید)» بخوبی می شناسد. و آنها (مردمی ضعیفند و) جز اندکی پیکار نمی کنند.

۴- آنها (در همه چیز) نسبت به شما بخیلند. و هنگامی که (لحظات) ترس (و بحرانی) پیش آید، می بینی آنچه را که به تو نگاه می کنند، و چشمهایشان در حدقه می چرخد، مانند کسی که می خواهد قالب تهی کند! اما وقتی حالت خوف و ترس فرو نشست، زبانهای تند و گزنده خود را با انبوهی خشم بر شما می گشایند (و سهم خود را از غنایم مطالبه می کنند). در حالی که در مال حریصو بخیلند. آنها (هرگز) ایمان نیاورده اند، از این رو خداوند اعمالشان را حبط و نابود کرد. و این (کار) بر خدا آسان است.

۵- آنها گمان می کنند هنوز لشکر احزاب نرفته اند. و اگر برگردند (آنان از ترس) دوست می دارند می توانستند در میان اعراب بادیه نشین پراکنده (و پنهان) شوند و از اخبار شما جويا گردند. و اگر در میان شما بودند جز اندکی پیکار نمی کردند.

۶- به یقین برای شما در زندگی پیامبر خدا سرمشق نیکویی بود، برای آنها که امید به رحمت خدا و روز بازپسین دارند و خدا را بسیار یاد می کنند.

۷- (اٰمّا) مؤمنان وقتى لشكر احزاب را ديدند گفتند: «اين همان چيزى است كه خداو پيامبرش به ما وعده داده، و خداو پيامبرش راست گفته اند.» و اين (موضوع) جز بر ايمان و تسليم آنان نيفزود.

مَنْ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ ۖ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ ۖ وَمَا بَدَّلُوا تَبَدُّلًا (۲۳) ترجمه: (۱)

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا (۲۴) ترجمه: (۲)

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا ۖ وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا (۲۵) ترجمه: (۳)

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا (۲۶) ترجمه: (۴)

وَأَوْزَنَكُمْ أَرْضَهُمْ وِدْيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَّوُّهَا ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا (۲۷) ترجمه: (۵)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا فَرَغْنَ ۖ وَرِزْقَهُنَّ كَتُمُونَهُنَّ وَأَسْرَحْنَ ۖ سَرَاحًا جَمِيلًا (۲۸) ترجمه: (۶)

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا (۲۹) ترجمه: (۷)

يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۖ وَكَانَ ذَلِكُمْ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (۳۰) ترجمه: (۸)

ص: ۴۲۱

۱- در میان مؤمنان مردانی هستند که بر سر عهدهی که با خدا بستند صادقانه ایستاده اند. بعضی پیمان خود را به آخر بردند (و در راه او شربت شهادت نوشیدند)، و بعضی دیگر در انتظارند. و هیچ گونه تغییری در پیمان خود ندادند.

۲- هدف این است که خداوند راستگویان را بخاطر صدقشان پاداش دهد، و منافقان را هرگاه اراده کند عذاب نماید (اگر توبه کنند) توبه آنها را بپذیرد. چرا که خداوند همواره آمرزنده و مهربان است.

۳- و خدا کافران را با دلی پر از خشم (از میدان جنگ احزاب) باز گرداند بی آن که نتیجه مطلوبی (از کار خود) گرفته باشند. و خداوند (در این میدان)، مؤمنانرا از جنگ بی نیاز ساخت (و پیروزی را نصیبشان کرد). و خدا توانا و شکست ناپذیر است.

۴- و خداوند گروهی از اهل کتاب [= یهود] را که از آنان [= مشرکان عرب] حمایت کردند از قلعه های محکمشان پایین کشید و در دلهایشان وحشت افکند. (و کارشان به جایی رسید که) گروهی را به قتل می رساند و گروهی را اسیر می کردید.

۵- و زمینها و خانه ها و اموالشان را در اختیار شما گذاشت، و (همچنین) زمینی را که هرگز در آن گام ننهاده بودید. و خداوند بر هر چیزی تواناست.

۶- ای پیامبر! به همسرانت بگو: «اگر شما زندگی دنیا و زرق و برق آن را می خواهید بیاید با هدیه ای شما را بهره مند ساخته و به نیکویی رها سازم.

۷- و اگر شما خدا و پیامبرش و سرای آخرت را می خواهید، خداوند برای نیکوکاران شما پاداش عظیمی آماده ساخته است.»

۸- ای همسران پیامبر! هر کس از شما گناه آشکار و فاحشی مرتکب شود، عذاب او دو چندان خواهد بود. و این برای خدا آسان است.

□ وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا (۳۱) ترجمه: (۱)

يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ □ إِنْ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَحْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا (۳۲) ترجمه: (۲)

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى □ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ □ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا (۳۳) ترجمه: (۳)

وَإِذْ كُنَّ مَا يُتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا (۳۴) ترجمه: (۴)

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصِدِّقِينَ وَالْمُتَصِدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا (۳۵) ترجمه: (۵)

ص: ۴۲۲

۱- و هر کس از شما برای خدا و پیامبرش خضوع کند و عمل صالح انجام دهد، دوبار به او پاداش خواهیم داد، و روزی پرارزشی برای او آماده کرده ایم.

۲- ای همسران پیامبر! شما همچون یکی از زنان (عادی) نیستید اگر تقوا پیشه کنید. پس به گونه ای هوس انگیز سخن نگویند که بیمار دلان در شما طمع کنند، و سخن شایسته بگویند.

۳- و در خانه های خود بمانید، و همچون دوران جاهلیت نخستین (در میان مردم) ظاهر نشوید، و نماز را برپا دارید، و زکات را بپردازید، و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید. خداوند فقط می خواهد پلیدی (گناه) را از شما اهل بیت دور کند و کاملاً شما را پاک سازد.

۴- آنچه را در خانه های شما از آیات خداوند و حکمت و دانش خوانده می شود یاد آور شوید. خداوند به اسرار دقیق آگاه و داناست.

۵- به یقین، مردان مسلمانو زنان مسلمان، مردان با ایمان و زنان با ایمان، مردان مطیع (فرمان خدا) و زنان مطیع (فرمان خدا)، مردان راستگو و زنان راستگو، و مردان صابر و شکیبا و زنان صابرو شکیبا، مردان با خشوع و زنان با خشوع، مردان انفاق کننده و زنان انفاق کننده، مردان روزه دار و زنان روزه دار، مردان پاکدامن و زنان پاکدامن و مردانی که بسیار به یاد خدا هستند و زنانی که (بسیار خدا را) یاد می کنند، خداوند برای همه آنان آمرزش و پاداش عظیمی فراهم ساخته است.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ □ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا (٣٦) ترجمه: (١)

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ □ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطْرًا زَوَّجْنَا كَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطْرًا □ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا (٣٧) ترجمه: (٢)

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ □ سُنَّهَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ □ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا (٣٨) ترجمه: (٣)

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ □ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا (٣٩) ترجمه: (٤)

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ □ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (٤٠) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (٤١) ترجمه: (٦)

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (٤٢) ترجمه: (٧)

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ □ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا (٤٣) ترجمه: (٨)

ص: ٤٢٣

۱- هیچ مرد و زن با ایمانی حق ندارد هنگامی که خدا و پیامبرش فرمانی صادر کنند، اختیاری (در برابر فرمان خدا) در کار خود داشته باشد. و هر کس خدا و پیامبرش را نافرمانی کند، به گمراهی آشکاری گرفتار شده است!

۲- (به خاطر بیاور) زمانی را که به آن کس که خداوند به او نعمت داده بود و تونیز به او نعمت داده بودی (به فرزند خوانده ات «زید») می گفتم: «همسرت را برای خود نگاه دار و از خدا بپرهیز.» و در دل خود چیزی را پنهان می داشتی که خداوند آن را آشکار می کند. و از مردم می ترسیدی در حالی که خداوند سزاوارتر است که از او بترسی. هنگامی که زید نیازش را از آن زن به سر آورد (و از او جدا شد)، ما او را به همسری تو درآوردیم تا مشکلی برای مؤمناندر ازدواج با همسران پسرخوانده هایشان - هنگامی که از آنها بی نیاز شدند (و آنها را طلاق دادند) - نباشد. و فرمان خدا انجام شدنی است (و سنت غلط تحریم این زنان باید شکسته شود).

۳- هیچ گونه معنی بر پیامبر در آنچه خدا برای او مقرر داشته نیست. این سنت الهی در مورد کسانی که پیش از این بوده اند نیز جاری بوده. و فرمان خدا روی حساب و تدبیر کاملی است.

۴- (پیامبران پیشین) کسانی بودند که رسالتهای الهی را تبلیغ می کردند و از او بیم داشتند، واز هیچ کس جز خدا بیم نداشتند. و همین بس که خداوند حسابگر (و پاداش دهنده اعمال آنها) است.

۵- محمد پدر هیچ یک از مردان شما نبوده است. ولی رسول خدا و ختم کننده و آخرین پیامبران است. و خداوند به همه چیز دانا است.

۶- ای کسانی که ایمان آورده اید! خدا را بسیار یاد کنید،

۷- و صبح و شام او را تسبیح گوید.

۸- او کسی است که بر شما درود و رحمت می فرستد، و فرشتگان او (نیز برای شما تقاضای رحمت می کنند) تا شما را از تاریکی های (جهل و شرک و گناه) به سوی نور (ایمان و علم و تقوا) خارج سازد. او نسبت به مؤمنان همواره مهربان بوده است.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ ۖ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا (۴۴) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (۴۵) ترجمه: (۲)

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِأَذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا (۴۶) ترجمه: (۳)

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا (۴۷) ترجمه: (۴)

وَلَا تَطْعُ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعِ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (۴۸) ترجمه: (۵)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمِمَّا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّتِهِ تَعْتَدُونَهَا ۖ فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا (۴۹) ترجمه: (۶)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالَكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَمَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (۵۰) ترجمه: (۷)

ص: ۴۲۴

۱- تحیت (فرشتگان به) آنان در روزی که به لقای او می رسند سلام است. و برای آنها پاداش پرارزشی فراهم ساخته است.

۲- ای پیامبر! ما تو را گواه فرستادیم و بشارت دهنده و بیم دهنده.

۳- و تو را دعوت کننده به سوی خدا به فرمان او قرار دادیم، و چراغی روشنی بخش.

۴- و مؤمنان را بشارت ده که برای آنان از سوی خدا فضل بزرگی است.

۵- و از کافران و منافقان اطاعت مکن، و به آزارهای آنها اعتنا ننما، بر خدا توکل کن، و همین بس که خدا حامی و مدافع (تو) باشد.

۶- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که با زنان باایمان ازدواج کردید و آنان را قبل از آمیزش طلاق دادید، عده ای برای شما بر آنها نیست که بخواهید حساب آن را نگاه دارید. آنها را با هدیه مناسبی بهره مند سازید و بطرز نیکویی رهایشان کنید.

۷- ای پیامبر! ما همسران تو را که مهرشان را پرداخته ای برای تو حلال کردیم، و همچنین کنیزانی که از طریق غنایمی که خدا به تو داده است مالک شده ایو دختران عمومی تو، و دختران عمه ها، و دختران دایی تو، و دختران خاله ها که با تو مهاجرت کردند (ازدواج با آنها برای تو جایز است) و (نیز) زن باایمانی که خود را به پیامبر ببخشد (و مهری برای خود نخواهد) چنانچه پیامبر بخواهد می تواند او را به همسری برگزیند. اما چنین ازدواجی تنها برای تو مجاز است نه دیگر مؤمنان. ما می دانیم برای آنان در مورد همسرانشان کنیزانشان چه حکمی مقرر داشته ایم (و مصلحت آنان چه حکمی را ایجاب

می کند). این بخاطر آن است که مشکلی (در ادای رسالت) بر تو نباشد (و از این راه حامیان فزونتری فراهم سازی). و خداوند
آمرزنده و مهربان است.

□ تَرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُؤْوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ □ وَمَنْ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَمَّا جُنِحَ عَلَيْكَ □ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلَّهُنَّ □ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ □ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا (۵۱) ترجمه: (۱)

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدِ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ □ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا (۵۲) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرِ نَظِيرِينَ إِنَاهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ □ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ □ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ □ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ □ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ □ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا □ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا (۵۳) ترجمه: (۳)

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تَخْفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (۵۴) ترجمه: (۴)

ص: ۴۲۵

۱- (موعد) هر یک از آنان [= همسران] را بخواهی می توانی به تأخیر اندازی، و هر کدام را بخواهی نزد خود جای دهی. و هر گاه بعضی از آنان را که برکنار ساخته ای بخواهی نزد خود جای دهی، گناهی بر تو نیست. این (حکم الهی) برای روشنی چشم آنان، و این که غمگین نباشند و همگی به آنچه به آنان می دهی راضی شوند نزدیکتر است. و خدا آنچه را در دل های شماست می داند، و خداوند دانا و دارای حلم است (از مصالح بندگان خود باخبر است، و در کیفر آنها عجله نمی کند).

۲- بعد از این زنان (دیگر) بر تو حلال نیستند، و نمی توانی همسران را به همسران دیگری مبدل کنی و بعضی را طلاق دهی و همسر دیگری به جای او برگزینی) هر چند خوبی آنها مورد توجه تو واقع شود، مگر آنچه که در ملک تو در آید. و خداوند مراقب هر چیز است (و با این حکم فشار قبایل عرب را در اختیار همسر از آنان، از تو برداشتم).

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! در خانه های پیامبر داخل نشوید مگر به شما برای صرف غذا اجازه داده شود، مشروط بر اینکه (قبل از موعد نیایید و) در انتظار وقت غذا ننشینید. امّا هنگامی که دعوت شدید داخل شوید. و وقتی غذا خوردید پراکنده شوید، و (بعد از صرف غذا) به بحث و صحبت ننشینید. زیرا این عمل، پیامبر را ناراحت می نماید، ولی از شما شرم می کند (و چیزی نمی گوید). امّا خداوند از (بیان) حق شرم نمی کند. و هنگامی که چیزی از وسایل زندگی را (بعنوان عاریت) از آنان [= همسران پیامبر] می خواهید از پشت پرده بخواید. این کار برای پاکی دل های شما و آنها بهتر است. و شما حق ندارید پیامبر خدا را آزار دهید، و نه هرگز همسران او را بعد از او به همسری خود در آورید که (گناه) این کار نزد خدا بزرگ است!

۴- اگر چیزی را آشکار کنید یا آن را پنهان دارید، خداوند همه چیز دانا است.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ فِي آبَائِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ وَلَا إِخْوَانِهِمْ وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِمْ وَلَا نِسَائِهِمْ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ □ وَاتَّقِينَ اللَّهَ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا (۵۵) ترجمه: (۱)

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ □ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (۵۶) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا (۵۷) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدْ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا (۵۸) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأُزَوِّجَكِ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ □ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ □ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (۵۹) ترجمه: (۵)

□ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَأَمْجُرُونَكِ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا (۶۰) ترجمه: (۶)

مَلْعُونِينَ □ أَيَنَّمَا تُفْقَهُوا أَخِذُوا وَقْتِكُمْ بِتَقْوَى □ (۶۱) ترجمه: (۷)

سُنَّهَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ □ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّهَ اللَّهِ تَبْدِيلًا (۶۲) ترجمه: (۸)

ص: ۴۲۶

۱- بر آنان [= همسران پیامبر] گناهی نیست در مورد پدران و پسران و برادران و پسران برادران و پسران خواهران خود و زنان هم کیششان و بردگان خویش (که بدون حجاب در برابر آنان ظاهر شوند). و تقوای الهی را پیشه کنید که خداوند نسبت به هر چیزی شاهد (و آگاه) است.

۲- خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند. ای کسانی که ایمان آورده اید، بر او درود فرستید و (در برابر او امر او) کاملاً تسلیم باشید.

۳- آنها که خدا و پیامبرش را آزار می دهند، خداوند آنان را از رحمت خود در دنیا و آخرت دور ساخته، و برای آنها عذاب خوارکننده ای آماده کرده است.

۴- و آنان که مردان و زنان با ایمان را در برابر گناهی که مرتکب نشده اند آزار می دهند، بار بهتان و گناه آشکاری را به دوش کشیده اند.

۵- ای پیامبر! به همسران و دختران و زنان مؤمنان بگو: «جلابها [= روسری های بلند] خود را بر خویش فرو افکنند، این کار برای این که شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند بهتر است. (و اگر تا کنون خطا و کوتاهی از آنها سر زده توبه کنند) خداوند همواره آمرزنده و مهربان است.»

۶- اگر منافقان و بیماردلان و آنها که اخبار دروغ و شایعات بی اساس را در مدینه پخش می کنند دست بردارند، تو را بر ضد آنان می شورانیم، سپس جز مدت کوتاهی نمی توانند در کنار تو در این شهر بمانند.

۷- و از همه جا طرد می شوند، و هر جا یافته شوند گرفته خواهند شد و به سختی به قتل خواهند رسید.

۸- این سنت خداوند در اقوام پیشین است، و برای سنت الهی هیچ گونه تغییری نخواهی یافت.

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ □ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ □ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا (٦٣) ترجمه: (١)

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا (٦٤) ترجمه: (٢)

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا □ لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (٦٥) ترجمه: (٣)

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ (٦٦) ترجمه: (٤)

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا (٦٧) ترجمه: (٥)

رَبَّنَا آتِنَاهُمْ صِغْفِيرًا مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَاهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا (٦٨) ترجمه: (٦)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَّا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا □ وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا (٦٩) ترجمه: (٧)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا (٧٠) ترجمه: (٨)

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ □ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا (٧١) ترجمه: (٩)

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ □ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا (٧٢) ترجمه: (١٠)

لِيَعْلَمَ ذَّبَّ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ □ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (٧٣) ترجمه: (١١)

ص: ٤٢٧

١- مردم از تو درباره (زمان قیام) قیامت سؤال می کنند، بگو: «علم آن تنها نزد خداست.» و چه می دانی شاید قیامت نزدیک باشد.

٢- خداوند کافران را از رحمت خود دور داشته و برای آنان آتش سوزاننده ای آماده نموده است.

٣- در حالی که همواره در آن تا ابد می مانند. و سرپرست و یابوری نخواهند یافت.

٤- در آن روز که صورتهای آنان در آتش (دوزخ) دگرگون خواهد شد (پشیمان می شوند و) می گویند: «ای کاش خداو پیامبر را اطاعت کرده بودیم!»

٥- و می گویند: «پروردگارا! ما از سران و بزرگان خود اطاعت کردیم و ما را گمراه ساختند.

٦- پروردگارا! آنان را از عذاب، دو چندان ده و آنها را به طور کامل از رحمت دور ساز!»

٧- ای کسانی که ایمان آورده اید! همانند کسانی نباشید که موسی را آزار دادند. و خداوند او را از آنچه (در حق او) گفتند مبرا ساخت. و او نزد خداوند، آبرومند (و گرانقدر) بود.

۸- ای کسانی که ایمان آورده اید! تقوای الهی پیشه کنید و سخن حق بگویید،

۹- تا خدا کارهای شما را اصلاح کند و گناهانتان را بیامرزد. و هر کس اطاعت خدا و پیامبرش کند، به رستگاری (و پیروزی) بزرگی دست یافته است. تا خدا کارهای شما را اصلاح کند و گناهانتان را بیامرزد. و هر کس اطاعت خدا و پیامبرش کند، به رستگاری (و پیروزی) بزرگی دست یافته است.

۱۰- ما امانت (تعهد، تکلیف، و ولایت الهی) را بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه داشتیم، آنها از حمل آن سر برتافتند، و از آن هراسیدند (و اظهار ناتوانی کردند). اما انسان آن را بر دوش کشید. او بسیار ستمکار و نادان بود، (چون بر خود ستم کرد و قدر این مقام والا را ندانست).

۱۱- هدف این بود که خداوند مردان و زنان منافقو مردان و زنان مشرک را (از مؤمنان جدا سازد و آنان را) عذاب کند، و خدا توبه مردانو زنان با ایمان را بپذیرد. و خداوند همواره آمرزنده و مهربان است.

نام قومی است که همزمان با سلیمان می زیستند و حاکمشان یک زن (بلقیس) بود. از آیه ۱۵ به بعد بخشی از داستان آنان را در رابطه با سلیمان بیان می کند و نیز داستان داود را نقل می نماید. در این سوره آیاتی هم از توحید و رسالت و آخرت (این سه پایه دعوت همه انبیاء) آمده است. رسالت جهانی پیامبر اسلام در آیه ۲۸ آمده، و در کل، حمایت از رسول الله در دعوت الهی اش می باشد. هشتاد و سومین سوره ای است که در مکه و قبل از هجرت نازل شده و ۵۴ آیه دارد.

سوره سبا با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْمَآخِرَةِ □ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (۱)
ترجمه: (۱)

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا □ وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ (۲) ترجمه: (۲)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ □ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ □ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۳) ترجمه: (۳)

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ □ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (۴) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٍ (۵) ترجمه: (۵)

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (۶) ترجمه: (۶)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنْبئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزِّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ (۷) ترجمه: (۷)

ص: ۴۲۸

اوست. و (نیز) حمد و ستایش در سرای آخرت مخصوص اوست. و او حکیم و آگاه است.

۲- آنچه در زمین داخل می شود و آنچه را از آن برمی آید می داند، و (همچنین) آنچه از آسمان نازل می شود و آنچه بر آن بالا می رود. و او مهربان و آمرزنده است.

۳- کافران گفتند: «قیامت هرگز به سراغ ما نخواهد آمد.» بگو: «آری به پروردگارم سوگند که به سراغ شما خواهد آمد، پروردگاری که از غیب آگاه است و حتی به اندازه سنگینی ذره ای در آسمانها و زمین از علم او دور نخواهد ماند، و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر، مگر این که در کتابی آشکار ثبت است.»

۴- تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند پاداش دهد. برای آنان آمرزش و روزی پرارزشی است.

۵- و کسانی که سعی در (تکذیب) آیات ما داشتند و گمان کردند می توانند از حوزه قدرت ما بگریزند، (و به اراده حتمی ما غالب شوند) عذابی شدید و دردناک خواهند داشت!

۶- کسانی که به ایشان علم داده شده، می دانند آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده حق است و به راه خداوند توانا و ستوده هدایت می کند.

۷- و کافران گفتند: «آیا مردی را به شما نشان دهیم که به شما خبر می دهد هنگامی که (مردید و) کاملاً از هم متلاشی شدید، (بار دیگر) آفرینش تازه ای خواهید یافت!؟»

أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ ۚ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ (۸) ترجمه: (۱)

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِن نَّشَأُ نَحْصِفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ عَلَيْهِم كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ (۹) ترجمه: (۲)

ۚ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا ۚ يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرَ ۚ وَأَلْنَا لَهُ الْحَدِيدَ (۱۰) ترجمه: (۳)

أَنْ أَعْمَلْ سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ ۚ وَاعْمَلُوا صَالِحًا ۚ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۱۱) ترجمه: (۴)

وَلِسَلِيمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ ۚ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ ۚ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۚ وَمَن يَرِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ (۱۲) ترجمه: (۵)

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحَارِبٍ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَاتٍ ۚ اعْمَلُوا آلَ دَاوُودَ شُكْرًا ۚ وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرِينَ (۱۳) ترجمه: (۶)

فَلَمَّا قَضَىٰ يَتِيمًا عَلَيْهِ الْمَوْتُ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْمَارِضِ تَأْكُلُ مِنْسَاتَهُ ۚ فَلَمَّا حَرَ تَبَيَّنَتِ الْجِنَّ أَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْعَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ (۱۴) ترجمه: (۷)

ص: ۴۲۹

۱- آیا او بر خدا دروغ بسته یا به جنونی گرفتار است؟! (چنین نیست)، بلکه کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند، در عذاب

و گمراهی دوری هستند.

۲- آیا به آنچه پیش رو پست سر آنان از آسمان و زمین قرار دارد نگاه نکردند (تا به قدرت خدا بر همه چیز واقف شوند)؟! اگر ما بخواهیم آنها را (با یک زمین لرزه) در زمین فرو می بریم، یا قطعه هایی از سنگهای آسمانی را بر آنها فرو می ریزیم. در این نشانه ای است (بر قدرت خداوند) برای هر بنده بازگشت کننده (به سوی خدا).

۳- و ما به داود از سوی خود فضیلتی بزرگ بخشیدیم. (ما به کوهها و پرندگان گفتیم: ای کوهها و ای پرندگان! با او (در تسبیح خدا) هم آواز شوید. و آهن را برای او نرم کردیم.

۴- (و به او گفتیم: زره های کامل و فراخ بساز، و حلقه ها را به اندازه و متناسب کن. و عمل صالح به جا آورید که من به آنچه انجام می دهید بینا هستم.

۵- و باد را برای سلیمان مسخر ساختیم که صبحگاهان مسیر یک ماه را می پیمود و عصرگاهان مسیر یک ماه را. و چشمه مس مذاب را برای او روان ساختیم. و گروهی از جنّ پیش روی او به فرمان پروردگارش کار می کردند. و هر کدام از آنها که از فرمان ما سرپیچی می کرد، او را از عذاب آتش سوزان می چشانیدیم!

۶- آنها هر چه سلیمان می خواست برایش می ساختند: معبدها، تمثالها، ظروف بزرگ غذا به اندازه حوضها، و دیگهای ثابت (که از بزرگی قابل حمل و نقل نبود. و به آنان گفتیم: ای خاندان داود! شکر (این همه نعمت را) به جا آورید. ولی عدّه کمی از بندگان من شکر گزارند.

۷- (با این همه جلالو شکوه سلیمان) هنگامی که مرگ را بر او مقرر داشتیم، آنها را از مرگ وی آگاه نساخت مگر جنبنده زمین [= موریانه] در حالی که عصای او را می خورد (تا شکستو پیکر سلیمان فرو افتاد). هنگامی که بر زمین افتاد جنیان فهمیدند که اگر از غیب آگاه بودند در عذاب خوارکننده باقی نمی ماندند.

لَقَدْ كَانَ لِسَيِّبٍ فِي مَسْئَلِهِمْ آيَةٌ ۖ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ ۖ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ ۖ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ (۱۵)
ترجمه: (۱)

فَاعْرُضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِي أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ (۱۶) ترجمه: (۲)

ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا ۖ وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ (۱۷) ترجمه: (۳)

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرَى ظَاهِرَةً وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّيْرَ ۖ سِيرُوا فِيهَا لِيَالِي وَأَيَّامًا آمِنِينَ (۱۸) ترجمه: (۴)

فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (۱۹) ترجمه: (۵)

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ (۲۰) ترجمه: (۶)

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُّؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ ۖ وَرُبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ (۲۱) ترجمه: (۷)

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۖ لَمَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ
مِّنْ ظَهِيرٍ (۲۲) ترجمه: (۸)

ص: ۴۳۰

۱- برای قوم «سبا» در محل سکونتشان نشانه ای (از قدرت الهی) بود: دو باغ (بزرگ با میوه های فراوان) از راست و چپ (رودخانه عظیم. و به آنها گفتیم): از روزی پروردگارتان بخورید و شکر او را به جا آورید. شهری است پاک و پاکیزه، و پروردگاری آمرزنده (و مهربان).

۲- آری آنها (از خدا) روی گردان شدند، و ما سیل ویرانگر را بر آنان فرستادیم، و دو باغ (پر برکت) شان را به دو باغ (بی ارزش) با میوه های تلخو درختان «شوره گز» و اندکی درخت سدر مبدل ساختیم.

۳- این کیفر را بخاطر کفرانشان به آنها دادیم. و آیا ما کسی جز افراد کفران کننده را مجازات می کنیم؟!

۴- و میان آنها و شهرهایی که برکت داده بودیم، آبادهای آشکاری (بر سر راهشان) قرار دادیم. و سفر در میان آنها را بطور متناسب (با فاصله نزدیک) مقرر داشتیم. (و به آنان گفتیم): شبها و روزها در این آبادهای ایمنی (کامل) سفر کنید.

۵- ولی (این ناسپاسان) گفتند: «پروردگارا! میان سفرهای ما دوری بیفکن» (تا بینوایان نتوانند دوش به دوش اغنیا سفر کنند. و اینگونه) به خویشان ستم کردند. و ما آنانرا داستانهایی (برای عبرت دیگران) قرار دادیم و جمعیتشان را به طور کامل متلاشی ساختیم. در این ماجرا، نشانه های عبرتی برای هر صبور شکرگزار است.

۶- (آری) به یقین، ابلیس گمان خود را در باره آنها محقق ساخت که همگی از او پیروی کردند جز گروه اندکی از مؤمنان.

۷- او هیچ سلطه ای بر آنان نداشت جز برای این که مؤمنان به آخرت را از آنها که درباره آن شک هستند مشخص سازیم. و پروردگار تو، نگاهبان همه چیز است.

۸- بگو: «کسانی را که غیر از خدا (معبود خود) می‌پندارید بخوانید! (آنها هرگز گرهی از کار شما نمی‌گشایند، چرا که آنها به اندازه ذره ایدر آسمانها و زمین مالک نیستند، و نه در (خلقت و مالکیت) آنها شریکند، و نه یاور او (در آفرینش) بودند».

وَلَمَّا تَنفَعِ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ □ حَتَّى إِذَا فُزِعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَا إِذَا قَالَ رَبُّكُمْ □ قَالُوا الْحَقُّ □ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (۲۳)
ترجمه: (۱)

□ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ قُلِ اللَّهُ □ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۲۴) ترجمه: (۲)

قُلْ لَا تُسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَفْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۲۵) ترجمه: (۳)

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ (۲۶) ترجمه: (۴)

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ □ كَلَّا □ بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۲۷) ترجمه: (۵)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۲۸) ترجمه: (۶)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۹) ترجمه: (۷)

قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ (۳۰) ترجمه: (۸)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ □ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضِعِفُوا لِّلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ (۳۱) ترجمه: (۹)

ص: ۴۳۱

۱- شفاعت نزد او، جز برای کسی که (خداوند) برای او اذن شفاعت داده، سودی ندارد. (در آن روز همه در اضطرابند) تا زمانی که اضطراب از دل‌های آنان زایل گردد (و فرمان از ناحیه او صادر شود. مجرمان به شفیعان) می گویند: «پروردگارتان چه دستوری داده؟» می گویند: «حق را (بیان کرد و اجازه شفاعت درباره مستحقان داد). و اوست بلند مرتبه و بزرگ.»

۲- بگو: «چه کسی شما را از آسمانها وزمین روزی می دهد؟» بگو: «خداوند یگانه! و ما یا شما بر (طریق) هدایت یا در گمراهی آشکاری هستیم.»

۳- بگو: «شما از گناهی که ما کرده ایم سؤال نخواهید شد، (همان گونه که) ما در برابر آنچه شما انجام می دهید، سؤال نخواهیم شد.»

۴- بگو: «پروردگار ما همه ما را جمع می کند، سپس در میان ما بحق داوری می نماید (و مجرمان را از نیکوکاران جدا می سازد)، و اوست داور آگاه.»

۵- بگو: «کسانی را که بعنوان همتا به او ملحق ساخته اید به من نشان دهید! هرگز چنین نیست! (او همتا و شبیهی ندارد)، بلکه او خداوند توانا و حکیم است.»

۶- و ما تو را جز برای همه مردم نفرستادیم تا (آنها را به پادشاهای الهی) بشارت دهی و (از عذاب او) بترسانی. ولی بیشتر مردم نمی دانند.

۷- می گویند: «اگر راست می گویند، این وعده (رستخیز) کی خواهد بود؟!»

۸- بگو: «وعده شما روزی خواهد بود که نه ساعتی از آن تأخیر می کنید و نه (بر آن) پیشی خواهید گرفت.»

۹- کافران گفتند: «ما هرگز به این قرآن و کتابهای دیگری که پیش از آن بوده ایمان نخواهیم آورد.» اگر بینی هنگامی که این ستمکاران در پیشگاه پروردگارشان (برای حساب و مجازات) نگه داشته شده اند در حالی که هر کدام گناه خود را به گردن دیگری می اندازد (از کار آنها تعجب می کنی)! مستضعفان به مستکبران می گویند: «اگر شما نبودید ما مؤمن بودیم.»

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ ۖ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ (۳۲) ترجمه: (۱)

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا ۖ وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْطَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۳۳) ترجمه: (۲)

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (۳۴) ترجمه: (۳)

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ (۳۵) ترجمه: (۴)

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۳۶) ترجمه: (۵)

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِآلَتِي تُقَرَّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جِزَاءٌ الضُّعْفُ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرَفَاتِ آمِنُونَ (۳۷) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ (۳۸) ترجمه: (۷)

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۖ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (۳۹) ترجمه: (۸)

ص: ۴۳۲

۱- (اما) مستکبران به مستضعفان می گویند: «آیا ما شما را از هدایت بازداشتیم بعد از آن که به سراغ شما آمد (و آن را بخوبی دریافتید)؟! بلکه شما خود مجرم بودید.»

۲- و مستضعفان به مستکبران می گویند: «مکر و نیرنگ شما در شب و روز (مایه گمراهی ما شد)، هنگامی که به ما دستور می دادید که به خداوند کافر شویم و همتایانی برای او قرار دهیم.» و آنان هنگامی که عذاب (الهی) را می بینند پشیمانی خود را پنهان می کنند (تا بیشتر رسوا نشوند). و ما غل و زنجیرها در گردن کافران می نهیم. آیا جز آنچه عمل می کردند به آنها جزا داده می شود؟!

۳- و ما در هیچ شهر و دیاری (بیامبری) بیم دهنده ای نفرستادیم مگر این که ثروتمندان آنها (که مست ناز و نعمت بودند) گفتند: «ما به آنچه فرستاده شده اید کافریم.»

۴- و گفتند: «اموال و فرزندان ما (از همه) بیشتر است (و این نشانه علاقه خدا به ماست). و ما هرگز عذاب نخواهیم شد.»

۵- بگو: «پروردگار من روزی را برای هر کس بخواهد وسعت می بخشد یا تنگ می گیرد، (این نشانه قرب و بعد به درگاه او نیست). ولی بیشتر مردم نمی دانند.»

۶- اموال و فرزندانان هرگز شما را نزد ما مقرب نمی سازد، جز کسانی که ایمان بیاورند و عمل صالحی انجام دهند که برای آنان در برابر کارهایی که انجام داده اند پاداش مضاعف است. و آنها در غرفه های بهشتی در (نهایت) امنیت خواهند بود.

۷- و کسانی که برای انکار و ابطال آیات ما تلاش می کنند و می پندارند از حوزه قدرت ما فرار خواهند کرد، در عذاب (الهی) احضار می شوند.

۸- بگو: «پروردگارم روزی را برای هر کس از بندگانش بخواهد وسعت می بخشد یا تنگ می گیرد. و هر چیزی را (در راه او) انفاق کنید، عوض آن رامی دهد (و جای آن را پر می کند). و او بهترین روزی دهندگان است.»

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ (۴۰) ترجمه: (۱)

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَآئِنَّا مِنْ دُونِهِمْ □ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ □ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ (۴۱) ترجمه: (۲)

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (۴۲) ترجمه: (۳)

وَإِذَا تَنَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هِذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانُوا يَعْبُدُ آبَاءَكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرَىٰ □ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ (۴۳) ترجمه: (۴)

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا □ وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ (۴۴) ترجمه: (۵)

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي □ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (۴۵) ترجمه: (۶)

□ قُلْ إِنَّمَا أَعْطُكُمْ بِوَأَحَدِهِ □ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِيَالٍ □ وَفَرَادَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا □ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ □ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ (۴۶) ترجمه: (۷)

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ □ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ □ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (۴۷) ترجمه: (۸)

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْدِفُ بِالْحَقِّ عِلْمَ الْغُيُوبِ (۴۸) ترجمه: (۹)

ص: ۴۳۳

۱- (به خاطر بیاور) روزی را که خداوند همه آنان را محشور می کند، سپس به فرشتگان می گوید: «آیا اینها شما را پرستش می کردند؟!»

۲- آنها می گویند: «منزهی (از این که همتایی داشته باشی)! تنها تو ولی و سرپرست مایی، نه آنها. (آنها ما را پرستش نمی کردند) بلکه جن را پرستش می نمودند. و اکثرشان به آنها ایمان داشتند.»

۳- (آری) امروز کسی از شما نسبت به دیگری مالک سود و زیانی نیست. و به ستمکاران می گوئیم: «بچشید عذاب آتشی را که تکذیب می کردید!»

۴- و هنگامی که آیات روشنگر ما برآنان خوانده می شود، می گویند: «او فقط مردی است که می خواهد شما را از آنچه پدرانتان می پرستیدند باز دارد.» و می گویند: «این جز دروغ بزرگی که (به خدا) بسته شده چیز دیگری نیست.» و کافران درباره حق هنگامی که به سراغشان آمد گفتند: «این، جز افسونی آشکار نیست.»

۵- ما (قبلاً) چیزی از کتابهای آسمانی را به آنان نداده ایم که آن را بیاموزند (و به اتکای آن سخنان تو را تکذیب کنند)، و پیش از تو هیچ (پیامبری) بیم دهنده ای برای آنان نفرستادیم.

۶- کسانی که پیش از آنان بودند (نیز آیات الهی را) تکذیب کردند، در حالی که اینها به ده یک آنچه به آنان دادیم نرسیده اند. (آری) آنها فرستادگان مرا تکذیب کردند. پس (بین) مجازات من (نسبت به آنها) چگونه بود!

- ۷- بگو: «شما را تنها به یک چیز اندرز می‌دهم، دو نفر دو نفر یا بتنهائی برای خدا قیام کنید، سپس بیندیشید این دوست و همنشین شما [=محمد] هیچ‌گونه جنونی ندارد. او فقط بیم‌دهنده شما در برابر عذاب شدید (الهی) است!»
- ۸- بگو: «هر اجر و پاداشی از شما خواسته‌ام برای خود شماست. اجر من تنها بر خداوند است، و او بر همه چیز گواه است.»
- ۹- بگو: «پروردگار من حق را (بر دل پیامبران خود) می‌افکند، که او دانای اسرار نهان است.»

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّلُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ (٤٩) ترجمه: (١)

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ (٥٠) ترجمه: (٢)

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ فَرَغُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ (٥١) ترجمه: (٣)

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَإِنَّا لَلْمُنَافِقِينَ مِنَ الْمَكَانِ بَعِيدٍ (٥٢) ترجمه: (٤)

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ (٥٣) ترجمه: (٥)

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّبِينٍ (٥٤) ترجمه: (٦)

٣٥. سوره فاطر

آشنایی با سوره

٣٥- فاطر [شکافنده، پدید آورنده]

در اولین آیه، با این صفت، از خدا ستایش شده، خدائی که آسمانها و زمین را با شکافتن پرده عدم، بوجود آورد. نام دیگر سوره «ملائکه» است. باز در همین آیه اول از فرشتگان به عنوان رسولانی که حامل فرمان خدا و مجری اوامر او در جهان هستند یاد شده است. این سوره، شامل قدرت و حکمت و نعمتهای بزرگ آسمانی و زمینی خداوند، در رابطه با توحید و ربوبیت اوست و اینکه خلقت انسان و آمد و رفت شب و روز و تسخیر ماه و خورشید و آبها و ماهیهای دریاها همه در جهت شکر انسان و حرکت او به سوی صاحب نعمت و شناختن و اطاعت اوست. ٥٤ آیه دارد و در مکه نازل شده است. به استثنای چند آیه که مدنی است.

سوره فاطر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعًا ۚ يَرِيدُ فِي
الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١) ترجمه: (٧)

مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا ۚ وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢) ترجمه: (٨)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ۖ هَيْلٌ مِّنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَآَنِي تُؤَفَّكَونَ (۳)
ترجمه: (۹)

ص: ۴۳۴

- ۱- بگو: «حق آمد. و باطل (کاری از آن ساخته نیست و) نمی تواند آغازگر (چیزی) باشد و نه تجدیدکننده (آن).»
- ۲- بگو: «اگر من گمراه شوم، از ناحیه خود گمراه می شوم. و اگر هدایت یابم، بوسیله آنچه پروردگرم به من وحی می کند می باشد. زیرا او شنوا نزدیک است.»
- ۳- اگر ببینی هنگامی که فریادشان بلند می شود امیا نمی توانند (از عذاب الهی) بگریزند، و آنها را از جای نزدیکی (که انتظارش را ندارند) می گیرند (از درماندگی آنها تعجب خواهی کرد)!
- ۴- و (در آن حال) می گویند: «به حق ایمان آوردیم.»، ولی چگونه می توانند از فاصله دور به آن دسترسی پیدا کنند؟!
- ۵- در حالی که پیش از این (که در نهایت آزادی بودند) به آن کافر شدند و بدون آگاهی و دورا دور، نسبتهای ناروا می دادند.
- ۶- (سرانجام) میان آنها و خواسته هایشان جدایی افکنده شد، همان گونه که پیش از این با هم کیشان آنها رفتار شد، چرا که آنها (نیز) در شکی توأم با بدگمانی بودند.
- ۷- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ستایش مخصوص خداوندی است که آفریننده آسمانها و زمین است، که فرشتگان را رسولانی قرار داد دارای بالهای دو گانه و سه گانه و چهار گانه، او هر چه بخواهد در آفرینش می افزاید، زیرا خداوند بر هر چیزی تواناست.
- ۸- هر رحمتی را خدا به روی مردم بگشاید، کسی بازدارنده آن نیست. و هر چه را او باز دارد، کسی بعد از او قادر به فرستادن آن نیست. و او توانا و حکیم است.
- ۹- ای مردم! نعمت خدا را بر خود به یاد آورید. آیا آفریننده ای جز خدا هست که شما را از آسمان و زمین روزی دهد؟! هیچ معبودی جز او نیست. با این حال چگونه (به سوی باطل) منحرف می شوید؟!

وَإِن يَكذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ ۖ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (۴) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۖ وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ (۵) ترجمه: (۲)

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا ۖ إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ (۶) ترجمه: (۳)

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (۷) ترجمه: (۴)

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا ۖ فَإِن لَّمْ يَضِلُّ مِّن يَسَاءٍ وَيَهْدَى مِّن يَسَاءٍ ۖ فَلَا تُدْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَاتٍ ۖ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (۸) ترجمه: (۵)

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُبْرِئُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ كَذَلِكَ النُّشُورُ (۹) ترجمه: (۶)

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا ۗ إِلَيْهِ يَصِيرُ الْعَدُوُّ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ ۗ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۗ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُبْزَرُ (۱۰) ترجمه: (۷)

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا ۗ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۗ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَضُ مِنْ عُمرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ ۗ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (۱۱) ترجمه: (۸)

ص: ۴۳۵

۱- اگر تو را تکذیب کنند (غم مخور، موضوع تازه ای نیست) پیامبران پیش از تو نیز تکذیب شدند. و همه کارها به سوی خدا بازگشت داده می شود.

۲- ای مردم! وعده خداوند حق است. مبادا زندگی دنیا شما را بفریبد، و مبادا (شیطان) فریبکار شما را نسبت به (کرم) خدا فریب دهد (و مغرور سازد)!

۳- به یقین شیطان دشمن شماست، پس او را دشمن بدانید. او فقط حزبش را به این دعوت می کند که اهل آتش سوزان (جهنم) باشند.

۴- کسانی که راه کفر پیش گرفتند، برای آنان عذابی شدید است. و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، آمرزش و پاداشی بزرگ از آن آنهاست.

۵- آیا کسی که زشتی عملش برای او آراسته شده و آن را زیبا می بیند (همانند کسی است که واقع را می یابد)؟! خداوند هر کس را بخواهد (و سزاوار باشد) گمراه می سازد و هر کس را بخواهد (و شایسته ببیند) هدایت می کند. پس جانت بخاطر شدت تأسف بر آنان از دست نرود. خداوند به آنچه انجام می دهند داناست.

۶- خداوند کسی است که بادها را فرستاد تا ابرهایی را به حرکت در آورند. ما این ابرها را به سوی زمین مرده ای رانندیم و بوسیله آن، زمین را پس از مردنش زنده کردیم. رستاخیز نیز همین گونه است.

۷- کسی که خواهان عزت و توانایی است (باید از خدا بخواهد. چرا که) تمام عزت و توانایی برای خداست. سخنان پاکیزه به سوی او صعود می کند، و عمل صالح را بالا می برد. و آنها که نقشه های بد می کشند، عذاب سختی برای آنهاست و مکر (و توطئه) آنان نابود می شود (و به جایی نمی رسد).

۸- خداوند شما را از خاکی آفرید، سپس از نطفه ای. سپس شما را بصورت زوجهایی قرار داد. هیچ جنس ماده ای باردار نمی شود و وضع حمل نمی کند مگر به علم او، و هیچ کس عمر طولانی نمی کند، یا از عمرش کاسته نمی شود مگر این که در کتاب (علم خداوند) ثبت است. اینها همه برای خداوند آسان است.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أجاجٌ □ وَمَنْ كُلَّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسِيءُ تَخْرُجُونَ حَلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا □
وَتَرَى الْفَلَكَ فِيهِ مَوَاحِرٌ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۲) ترجمه: (۱)

يُورِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُورِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَيَخِرُ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى □ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ □
وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ (۱۳) ترجمه: (۲)

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَمَّا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ □ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكِكُمْ □ وَلَمَّا يُنْبِكُ مِثْلُ حَبِيرٍ (۱۴)
ترجمه: (۳)

□ يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ □ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (۱۵) ترجمه: (۴)

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ (۱۶) ترجمه: (۵)

وَمَا ذَلِكُ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ (۱۷) ترجمه: (۶)

وَلَمَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى □ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَمَّا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى □ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ □ وَمَنْ تَرَكَىٰ فَإِنَّمَا يَتَرَكَ لِنَفْسِهِ □ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ (۱۸) ترجمه: (۷)

ص: ۴۳۶

۱- (این) دو دریا یکسان نیستند: این گوارا و شیرین است و نوشیدنش خوشگوار، و آن یکی شور و تلخ و گلوگیر. ولی از هر یک (از آن دو) گوشتی تازه می خورید و وسایل زینتی استخراج کرده می پوشید. و کشتیها را در آن می بینی که آبها را می شکافند (و به سوی مقصد پیش می روند) تا از فضل خداوند بهره گیرید، و شاید شکر (نعمتهای او را) به جا آورید.

۲- او شب را در روز داخل می کند و روز را در شب. و خورشید و ماه را مسخر (شما) کرده، هر یک تا سر آمد معینی به حرکت خود ادامه می دهد. این است خداوند، پروردگار شما. حاکمیت (در سراسر عالم) از آن اوست. و کسانی را که جز او می خوانند (و می پرستید) مالک کوچکترین چیزی نیستند.

۳- اگر آنها را بخوانید صدای شما را نمی شنوند، و اگر بشنوند به شما پاسخ نمی گویند. و روز قیامت، شرک (و پرستش) شما را منکر می شوند. و هیچ کس مانند (خداوند) آگاه از همه چیز، تو را (از حقایق) باخبر نمی سازد.

۴- ای مردم! شما (همگی) نیازمند به خداید. تنها خداوند است که بی نیاز و ستوده است.

۵- اگر بخواهد شما را می برد و خلق جدیدی می آورد.

۶- و این برای خداوند مشکل نیست.

۷- هیچ گنهکاری بار گناه دیگری را بر دوش نمی کشد. و اگر شخص سنگین باری دیگری را برای حمل بار (گناه) خود بخواند، چیزی از آن را بر دوش نخواهد گرفت، هر چند از خویشاوندان او باشد. تو فقط کسانی را می توانی انذار کنی که از پروردگار خود در نهان (و آشکار) می ترسند و نماز را برپا می دارند. و هر کس پاکی (و تقوا) پیشه کند، نتیجه آن به خودش

باز می گردد. و بازگشت (همگان) به سوی خداست.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ (۱۹) ترجمه: (۱)

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ (۲۰) ترجمه: (۲)

وَلَا الظُّلُّ وَلَا النُّورُ (۲۱) ترجمه: (۳)

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ □ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ □ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ (۲۲) ترجمه: (۴)

إِنَّ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ (۲۳) ترجمه: (۵)

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا □ وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ (۲۴) ترجمه: (۶)

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ (۲۵) ترجمه: (۷)

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا □ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (۲۶) ترجمه: (۸)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا □ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ (۲۷) ترجمه: (۹)

وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ □ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ □ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ (۲۸) ترجمه: (۱۰)

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ (۲۹) ترجمه: (۱۱)

لِيُؤْتِيَهُمُ أَجْرَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ □ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ (۳۰) ترجمه: (۱۲)

ص: ۴۳۷

۱- (بدانید) نابینا و بینا هرگز برابر نیستند،

۲- و نه تاریکی ها و روشنایی،

۳- و نه سایه (آرام بخش) و باد داغ و سوزان.

۴- و هرگز مردگان و زندگان یکسان نیستند. خداوند پیام خود را به گوش هر کس بخواهد می رساند، و تو نمی توانی سخن خود را به گوش آنان که در گور (خفته) اند برسانی.

۵- تو فقط انذار کننده ای، (اگر ایمان نیاورند نگران نباش، وظیفه ات را انجام ده).

۶- ما تو را بحق به عنوان بشارت دهنده و انذار کننده فرستادیم. و هر امتی در گذشته انذار کننده ای داشته است!

۷- اگر تو را تکذیب کنند (عجب نیست). کسانی که پیش از آنان بودند (نیز پیامبران خود را) تکذیب کردند. آنها با دلایل

روشن و نوشته های محکم و متین و کتاب آسمانی روشنگر به سراغ آنان آمدند (اما کوردلان ایمان نیاوردند).

- ۸- سپس من کافران را (بعد از اتمام حجّت) مجازات کردم، پس (بین) مجازات من نسبت به آنان چگونه بود؟!
- ۹- آیا ندیدی خداوند از آسمان آبی فرو فرستاد که بوسیله آن میوه هایی به رنگهای گوناگون (از زمین) خارج ساختیم و از کوهها نیز (به لطف پروردگار) راه هایی آفریده شده سفید و سرخ و به رنگهای مختلف و گاه به رنگ کاملاً سیاه.
- ۱۰- و از انسانها و جنندگان چهار پایان انواعی با رنگهای مختلف آفریدیم، آری (آفرینش جهان با عظمت) چنین است. و تنها از میان بندگان او، دانشمندان خدا ترسند. خداوند توانا و آمرزنده است.
- ۱۱- به یقین کسانی که کتاب الهی را تلاوت می کنند و نماز را برپا می دارند و از آنچه به آنان روزی داده ایم پنهان و آشکار انفاق می کنند، تجارتی (پرسود و) بی زیانو خالی از کساد را امید دارند.
- ۱۲- (آنها این اعمال صالح را انجام می دهند) تا خداوند اجر و پاداش کامل به آنها دهد و از فضلش بر (پاداش) آنها بیفزاید که او آمرزنده و شکرگزار (و قدردان) است.

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ □ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ (۳۱) ترجمه: (۱)

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا □ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بإِذْنِ اللَّهِ □ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ (۳۲) ترجمه: (۲)

جَنَاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرٍ مِنْ ذَهَبٍ وَوَلُؤْلُؤًا □ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ (۳۳) ترجمه: (۳)

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ □ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ (۳۴) ترجمه: (۴)

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نُصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ (۳۵) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا □ كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ (۳۶) ترجمه: (۶)

وَهُمْ يَصِطَرُخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ □ أَوْلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ □ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ (۳۷) ترجمه: (۷)

إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۳۸) ترجمه: (۸)

ص: ۴۳۸

۱- و آنچه از کتاب به تو وحی کردیم حق است و تصدیق کننده (و هماهنگ) با کتب پیش از آن. به یقین خداوند نسبت به بندگانش آگاه و بیناست.

۲- سپس این کتاب (آسمانی) را به گروهی از بندگان برگزیده خود به میراث دادیم. ولی بعضی از آنان بر خود ستم کردند، و بعضی از آنان میانه رو بودند، و بعضی به اذن خدا در نیکیها (از همه) پیشی گرفتند، و این، همان فضیلت بزرگ است.

۳- (پادشاه آنان) باغهای جاویدان بهشتی است که در آن وارد می شوند در حالی که با دستبندهایی از طلا و مروارید آراسته اند، و لباسشان در آن جا حریر است.

۴- آنها می گویند: «حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که اندوه را از ما برطرف ساخت. پروردگار ما آمرزنده و شکرگزار (و قدردان) است.

۵- همان کسی که با فضل خود ما را در این سرای اقامت (جاویدان) جای داد که نه در آن رنجی به ما می رسد و نه سستی و اماندگی.»

۶- و کسانی که کافر شدند، آتش دوزخ برای آنهاست. هرگز فرمان مرگشان صادر نمی شود تا بمیرند، و نه عذاب آن، از آنان کاسته می شود. این گونه هر ناسپاسی را مجازات می کنیم.

۷- آنها در دوزخ فریاد می زنند: «پروردگارا! ما را بیرون آور تا عمل صالحی انجام دهیم غیر از آنچه انجام می دادیم.» (به آنان گفته می شود): آیا شما را به اندازه ای که هر کس اهل تذکر است در آن متذکر می شود عمر ندادیم، و انذارکننده

(الهی) به سراغ شما نیامد؟! اکنون بچشید که برای ستمکاران هیچ یآوری نیست!

۸- خداوند از غیب آسمانها و زمین آگاه است، و آنچه را در درون سینه هاست می داند.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ □ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ □ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرَهُمْ إِلَّا خَسَارًا (۳۹) ترجمه: (۱)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ كُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَتٍ مِّنْهُ □ بَلْ إِنْ يِعُدُّ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا (۴۰) ترجمه: (۲)

□ إِنْ اللَّهُ يُمَسِّكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا □ وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ □ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا (۴۱) ترجمه: (۳)

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنَ إِيحَادِي الْمَأْمُومِ □ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا (۴۲) ترجمه: (۴)

اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ □ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ □ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ □ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا □ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا (۴۳) ترجمه: (۵)

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً □ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ □ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا (۴۴) ترجمه: (۶)

ص: ۴۳۹

۱- اوست که (به لطفش) شما را جانشینانی در زمین قرار داد. هر کس کافر شود، کفر او به زیان خودش خواهد بود، و کفر کافران چیزی جز خشم و غضب در نزد پروردگار نمی افزاید، و (نیز) کفرشان جز زیان و خسران چیزی بر آنها اضافه نمی کند.

۲- بگو: «به من خبر دهید این (معبودان و) همتایانی را که جز خدا می خوانید چه چیزی از زمین را آفریده اند، یا این که شرکتی در (آفرینش و مالکیت) آسمانها دارند؟! یابه آنان کتابی (آسمانی) داده ایم و دلیلی از آن (برای شرک خود) دارند؟!» (نه هیچ یک از اینها نیست)، بلکه ستمکاران فقط وعده های دروغین به یکدیگر می دهند.

۳- خداوند آسمانها و زمین را نگاه می دارد تا (از نظام خود) منحرف نشوند. و هرگاه منحرف گردند، کسی جز او نمی تواند آنها را نگاه دارد. او دارای حلم و آمرزنده است.

۴- آنان سوگندهای شدید به خدا یاد کردند که اگر (پیامبر) انذارکننده ای به سراغشان آید، هدایت یافته ترین امتها خواهند بود. اما چون (پیامبر) انذار کننده ای برای آنان آمد، جز فرار و فاصله گرفتن (از حق) چیزی بر آنها نیفزود.

۵- (اینها همه) بخاطر استکبار در زمین و نیرنگهای بدشان بود. و نیرنگ بد تنها دامان صاحبانش را می گیرد. آیا آنها چیزی جز سنت پیشینیان (و عذابهای دردناک الهی) را انتظار دارند؟! هرگز برای سنت خدا تبدیلی نخواهی یافت، و هرگز برای سنت الهی دگرگونی نمی یابی.

۶- آیا آنان در زمین نگشتند تا ببینند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چگونه بود؟! همانها که از اینان نیرومندتر بودند. نه

چیزی در آسمانها و نه چیزی در زمین از حوزه قدرت او بیرون نخواهد رفت. به یقین او دانا و تواناست.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِعِبَادِهِ بَصِيرًا (۴۵) ترجمه: (۱)

۳۶. سوره یس

آشنایی با سوره

۳۶- یس [از حروف رمز قرآن و خطاب به پیامبر]

در این سوره که با پیامبر سخن گفته شده، پایه های سه گانه دین (توحید، نبوت، معاد) مطرح شده و نیز حالت مردم را در قبول و رد دعوتها، و سرانجام مجرمین و متقین را در قیامت بیان کرده است. و از رویش گیاه در زمین مرده، روئیدن باغها و میوه ها، زوجیت عمومی در مخلوقات، شب و روز و ماه و خورشید حرکت کشتی ها در دریا و ... به عنوان «آیه» و نشانه بر خدا یاد شده است. این سوره «قلب قرآن» هم نامیده شده است. و همچنین به «ریحانه القرآن» هم معروف است پنجاه و نهمین سوره ای است که در مکه نازل شده است و ۸۳ آیه دارد.

سوره یس با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ یس (۱) ترجمه: (۲)

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ (۲) ترجمه: (۳)

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (۳) ترجمه: (۴)

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ (۴) ترجمه: (۵)

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (۵) ترجمه: (۶)

لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ (۶) ترجمه: (۷)

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۷) ترجمه: (۸)

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ (۸) ترجمه: (۹)

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ (۹) ترجمه: (۱۰)

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۰) ترجمه: (۱۱)

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذُّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبِ □ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ (۱۱) ترجمه: (۱۲)

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ □ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ (۱۲) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۴۰

۱- اگر خداوند مردم را بسبب کارهایی که مرتکب شده اند مجازات کند، جنبنده ای را بر پشت زمین باقی نخواهد گذاشت. ولی (به لطفش) آنها را تا سرآمد معینی تأخیر می اندازد (و مهلت اصلاح می دهد) اقیما هنگامی که اجل آنان فرا رسد، (خداوند هر کس را به مقتضای عملش جزا می دهد) به یقین خداوند نسبت به بندگانش بیناست.

۲- *بنام خداوند بخشنده مهربان* یس.

۳- سوگند به قرآن حکیم (و استوار).

۴- که تو قطعاً از فرستادگان (خداوند) هستی،

۵- بر راهی راست (قرارداری).

۶- (این قرآنی است که) از سوی خداوند توانا و مهربان نازل شده است.

۷- تا قومی را انداز کنی که پدرانشان انداز نشدند، از این رو آنان غافلند.

۸- فرمان (الهی) درباره بیشتر آنها (به کیفر اعمالشان) تحقق یافته، به همین جهت ایمان نمی آورند.

۹- ما در گردنهای آنان غلهایی [= طوقهایی] قرار دادیم که تا چانه ها ادامه دارد و سرهای آنان را به بالا نگاه داشته است.

۱۰- و در پیش روی آنان سدّی قرار دادیم، و در پشت سرشان سدّی. و چشمانشان را پوشانده ایم، لذا نمی بینند.

۱۱- برای آنان یکسان است: چه اندازشان کنی یا نکنی، ایمان نمی آورند.

۱۲- تو فقط کسی را می توانی انداز کنی که از این یادآوری (الهی) پیروی کند و از خداوند رحمان در نماند. سپس او را به آموزش و پاداشی پرارزش بشارت ده.

۱۳- به یقین مامردگان را زنده می کنیم و آنچه را از پیش فرستاده اند و آنچه را از خود باقی گذاشته اند. و همه چیز را در کتاب روشنگری احصا کرده ایم.

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ (۱۳) ترجمه: (۱)

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ (۱۴) ترجمه: (۲)

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ (۱۵) ترجمه: (۳)

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ (۱۶) ترجمه: (۴)

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (۱۷) ترجمه: (۵)

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ □ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۸) ترجمه: (۶)

قَالُوا طَائِرُكُم مَّعَكُمْ □ أَئِن ذُكِّرْتُم □ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ (۱۹) ترجمه: (۷)

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ (۲۰) ترجمه: (۸)

اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلْكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ (۲۱) ترجمه: (۹)

وَمَا لِي لَّا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۲۲) ترجمه: (۱۰)

أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ (۲۳) ترجمه: (۱۱)

إِنِّي إِذَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۲۴) ترجمه: (۱۲)

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ (۲۵) ترجمه: (۱۳)

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ □ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ (۲۶) ترجمه: (۱۴)

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ (۲۷) ترجمه: (۱۵)

ص: ۴۴۱

۱- و برای آنها، اصحاب شهر (انطاکیه) را مثال بزنی هنگامی که فرستادگان خدا به سوی آنان آمدند.

۲- در آن زمان که دو نفر (از رسولان خود) را به سوی آنها فرستادیم، اما آنان فرستادگان (ما) را تکذیب کردند. پس برای

تقویت آن دو، شخص سومی را فرستادیم. و آنها گفتند: «ما فرستادگان (خدا) به سوی شما هستیم.»

۳- ایا آنان (در جواب) گفتند: «شما جز بشری همانند ما نیستید، و خداوند رحمان چیزی نازل نکرده، شما فقط دروغ

می گوید.»

۴- (فرستادگان ما) گفتند: «پروردگار ما می داند که ما قطعاً فرستادگان (او) به سوی شما هستیم،

۵- و بر عهده ما چیزی جز ابلاغ آشکار نیست.»

۶- آنان گفتند: «ما شما را به فال بد گرفته ایم (و شما را شوم می دانیم)، و اگر (از این سخنان) دست بردارید شما را سنگسار

خواهیم کرد و عذاب دردناکی از ما به شما خواهد رسید!

۷- (فرستادگان) گفتند: «اگر درست بیندیشید فال بد شما با خود شماست، بلکه شما گروهی اسرافکارید.»

- ۸- و مردی (با ایمان) از دورترین نقطه شهر با شتاب آمد، گفت: «ای قوم من! از فرستادگان (خدا) پیروی کنید.
- ۹- از کسانی پیروی کنید که از شما اجر و پاداشی نمی خواهند و خود هدایت یافته اند.
- ۱۰- چرا کسی را پرستش نکنم که مرا آفریده، و همگی به سوی او بازگشت داده می شوید؟!!
- ۱۱- آیا غیر از او معبودانی را انتخاب کنم که اگر خداوند رحمان بخواهد زیانی به من برساند، شفاعت آنها کمترین فایده ای برای من ندارد و مرا (از مجازات او) نجات نخواهند داد؟!!
- ۱۲- اگر چنین کنم، در گمراهی آشکاری خواهم بود.
- ۱۳- (به همین دلیل) من به پروردگارتان ایمان آوردم. پس به سخنان من گوش فرا دهید.»
- ۱۴- (سرانجام او را شهید کردند و) به او گفته شد: «وارد بهشت شو.» گفت: «ای کاش قوم من می دانستند.
- ۱۵- که پروردگارم مرا آمرزیده و از گرامی داشتگان قرار داده است!«

□ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ (۲۸) ترجمه: (۱)

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ (۲۹) ترجمه: (۲)

يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ □ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۳۰) ترجمه: (۳)

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ (۳۱) ترجمه: (۴)

وَإِن كُلُّ لُحْمًا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ (۳۲) ترجمه: (۵)

وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ (۳۳) ترجمه: (۶)

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ (۳۴) ترجمه: (۷)

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ □ أَفَلَا يَشْكُرُونَ (۳۵) ترجمه: (۸)

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِمَّا لَا تُغْلَمُونَ (۳۶) ترجمه: (۹)

وَآيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ (۳۷) ترجمه: (۱۰)

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا □ ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (۳۸) ترجمه: (۱۱)

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَا مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ (۳۹) ترجمه: (۱۲)

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ □ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (۴۰) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۴۲

۱- و ما بعد از او بر قومش هیچ لشکری از آسمان نفرستادیم، و هرگز سنت ما بر این نبود.

۲- (بلکه) فقط یک صیحه آسمانی بود و ناگهان همگی خاموش شدند.

۳- افسوس بر این بندگان که هیچ پیامبری به سراغ آنان نیامد مگر این که او را استهزا می کردند!

۴- آیا ندیدند چه قدر از اقوام پیش از آنان را (بخاطر گناهانشان) هلاک کردیم که آنها هرگز به سوی ایشان باز نمی گردند (و زنده نمی شوند)؟!

۵- و همه آنان (روز قیامت) نزد ما احضار می شوند.

۶- و زمین مرده برای آنها نشانه ای (از عظمت خدا) است که ما آن را زنده کردیم و دانه (های غذایی) از آن خارج ساختیم که از آن می خورند.

۷- و در آن باغهایی از نخلها و انگورها قرار دادیم و چشمه هایی آن جاری ساختیم،

۸- تا از میوه آن بخورند در حالی که با دست خود آن را به عمل نیاورده اند. آیا شکر (خدا را) به جا نمی آورند!؟

۹- منزّه است کسی که تمام زوجها را آفرید، از آنچه زمین می رویاند، و از خودشان، و از آنچه نمی دانند.

۱۰- شب (نیز) برای آنها نشانه ای است (از عظمت خدا). ما روز را از آن برمی گیریم، در این هنگام آنان در تاریکی فرو می روند.

۱۱- و خورشید (نیز برای آنها آیتی است) که پیوسته به سوی قرارگاهش در حرکت است. این تقدیر خداوند توانا و داناست.

۱۲- و برای ماه منزلگاههایی قرار دادیم، (و هنگامی که این منازل را طی کرد) سرانجام بصورت شاخه کهنه (قوسی شکل و زرد رنگ) خرما درمی آید.

۱۳- نه خورشید راسزاست که به ماه رسد، و نه شب بر روز پیشی می گیرد. و هر یک در مسیر خود شناورند.

وَآيَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ الْمَشْحُونِ (۴۱) ترجمه: (۱)

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ (۴۲) ترجمه: (۲)

وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقَدُونَ (۴۳) ترجمه: (۳)

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ (۴۴) ترجمه: (۴)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۴۵) ترجمه: (۵)

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (۴۶) ترجمه: (۶)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا الَّذِيْنَ كَفَرُوا لِلَّذِيْنَ آمَنُوا أَنْطَعِمُ مِنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطَعَمَهُ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۴۷) ترجمه: (۷)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۴۸) ترجمه: (۸)

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ (۴۹) ترجمه: (۹)

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ (۵۰) ترجمه: (۱۰)

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ (۵۱) ترجمه: (۱۱)

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا □ □ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ (۵۲) ترجمه: (۱۲)

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ (۵۳) ترجمه: (۱۳)

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلِّمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۵۴) ترجمه: (۱۴)

ص: ۴۴۳

۱- نشانه ای (دیگر از عظمت پروردگار) برای آنان این است که ما فرزندانشان را در کشتیهایی پر (از وسایل و بارها) حمل کردیم.

۲- و برای آنها مرکبهای (دیگری) همانند آن آفریدیم.

۳- و اگر بخواهیم آنها را غرق می کنیم بطوری که نه فریادرسی داشته باشند و نه نجات داده شوند.

۴- مگر این که رحمت ما (شامل حالشان شود)، و تا زمان معینی (از این زندگی) بهره گیرند.

۵- و هر گاه به آنها گفته شود: «از آنچه پیش رو و پشت سر شماست (از عذاب دنیا و آخرت) پرهیزید تا مشمول رحمت

الهی شوید.» (اعتنا نمی کنند).

۶- و هیچ آیه ای از آیات پروردگارشان برای آنها نمی آید مگر این که از آن روی گردان می شوند.

۷- و هنگامی که به آنان گفته شود: «از آنچه خدا به شما روزی کرده انفاق کنید.»، کافران به مؤمنان می گویند: «آیا ما کسی را اطعام کنیم که اگر خدا می خواست او را اطعام می کرد؟! (پس خدا خواسته است او گرسنه باشد و) شما فقط در گمراهی آشکارید.»

۸- آنها می گویند: «اگر راست می گوئید، این وعده (قیامت) کی خواهد بود؟!»

۹- (اما) جز این انتظار نمی کشند که یک صیحه عظیم (آسمانی) آنها را فرا گیرد، در حالی که مشغول جدال (در امور دنیا) هستند.

۱۰- و (چنان غافلگیر می شوند که حتی) نمی توانند وصیتی کنند و نه به سوی خانواده خود باز گردند.

۱۱- (بار دیگر) در «صور» دمیده می شود، ناگهان آنها از قبرها، شتابان به سوی (دادگاه) پروردگارشان می روند.

۱۲- می گویند: «ای وای بر ما! چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟! (آری) این همان (روز جزا) است که خداوند رحمان وعده داده، و فرستادگان (او) راست گفتند.»

۱۳- صیحه واحدی بیش نیست، (فریادی عظیم برمی خیزد) ناگهان همگی نزد ما احضار می شوند.

۱۴- (و به آنها گفته می شود:) امروز به هیچ کس کمترین ستمی نخواهد شد، و جز آنچه انجام می دادید، کیفر داده نمی شوید.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَاكِهُونَ (٥٥) ترجمه: (١)

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِنُونَ (٥٦) ترجمه: (٢)

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مِمَّا يَدْعُونَ (٥٧) ترجمه: (٣)

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ (٥٨) ترجمه: (٤)

وَأَمَّا زُورَ الْيَوْمِ أَتَيْهَا الْمُجْرِمُونَ (٥٩) ترجمه: (٥)

□ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ □ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (٦٠) ترجمه: (٦)

وَأَنْ اعْبُدُونِي □ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٦١) ترجمه: (٧)

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا □ أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ (٦٢) ترجمه: (٨)

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (٦٣) ترجمه: (٩)

اضْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (٦٤) ترجمه: (١٠)

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٦٥) ترجمه: (١١)

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ (٦٦) ترجمه: (١٢)

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ (٦٧) ترجمه: (١٣)

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ □ أَفَلَا يَعْقِلُونَ (٦٨) ترجمه: (١٤)

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشُّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ □ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ (٦٩) ترجمه: (١٥)

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ (٧٠) ترجمه: (١٦)

ص: ٤٤٤

١- بهشتیان، امروز (به نعمتهای خدا) مشغول و مسرورند.

٢- آنها و همسرانشان در سایه های (از قصرها و درختان بهشتی) بر تختها تکیه زده اند.

٣- برای آنها در بهشت میوه بسیار لذت بخشی است، و هر چه بخواهند در اختیارشان خواهد بود.

٤- سلام (و درود الهی بر آنها)، سخنی است از سوی پروردگاری مهربان.

۵- (و به گروهی دیگر گفته می شود:) جدا شوید امروز ای گنهکاران!

۶- ای فرزندان آدم! آیا با شما عهد نکردم که شیطان را نپرستید، که او برای شما دشمن آشکاری است؟!

۷- و این که مرا پرستید که راه مستقیم این است؟!

۸- او گروه زیادی از شما را گمراه کرد. آیا اندیشه نکردید؟!

۹- این همان دوزخی است که به شما وعده داده می شد.

۱۰- امروز بخاطر کفری که داشتید به آتش آن بسوزید!

۱۱- امروز بر دهانشان مُهر می نهیم، و دستهایشان با ما سخن می گویند و پاهایشان به کارهایی که انجام می دادند گواهی می دهند.

۱۲- و اگر بخواهیم (در همین جهان) چشمانشان رامحو می کنیم. سپس برای عبور از راه، می خواهند بر یکدیگر پیشی بگیرند، اما چگونه می توانند بینند؟!

۱۳- و اگر بخواهیم آنها را در جای خود مسخ می کنیم (و به مجسمه هایی بی روح مبدل می سازیم) تا نتوانند راه خود را ادامه دهند و نه به عقب بازگردند.

۱۴- هر کس را عمر طولانی دهیم، در آفرینش واژگونه اش می کنیم (و به ناتوانی کودکی باز می گردانیم). آیا نمی اندیشند؟!

۱۵- ما شعر به او [= پیامبر] نیاموختیم، و شایسته او نیست. (شاعر باشد) این (کتاب آسمانی) فقط مایه یادآوری و قرآن مبین است.

۱۶- تا هر کس را که زنده است (و حیات انسانی دارد) انذار کند (و بر کافران اتمام حجت شود) و فرمان عذاب بر آنان مسلّم گردد.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ (۷۱) ترجمه: (۱)

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ (۷۲) ترجمه: (۲)

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ ۖ أَفَلَا يَشْكُرُونَ (۷۳) ترجمه: (۳)

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ (۷۴) ترجمه: (۴)

لَا يَسْتَطِيعُونَ نصرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحَضَّرُونَ (۷۵) ترجمه: (۵)

فَلَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ ۚ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ (۷۶) ترجمه: (۶)

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ (۷۷) ترجمه: (۷)

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ ۖ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ (۷۸) ترجمه: (۸)

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ (۷۹) ترجمه: (۹)

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ (۸۰) ترجمه: (۱۰)

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ ۖ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ (۸۱) ترجمه: (۱۱)

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (۸۲) ترجمه: (۱۲)

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۸۳) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۴۵

- ۱- آیا ندیدند که از آنچه با قدرت خود به عمل آورده ایم چهارپایانی برای آنان آفریدیم که آنان مالک آن هستند؟!
- ۲- و آنها را رام ایشان ساختیم، هم مرکب آنان از آن است و هم از آن تغذیه می کنند.
- ۳- و برای آنان بهره های دیگری در آن (حیوانات) استو نوشیدنیهایی گوارا. آیا با این حال شکرگزاری نمی کنند؟!
- ۴- آنان غیر از خدا معبودانی (برای خویش) برگزیدند به این امید که یاری شوند.
- ۵- (ولی) آنها قادر به یاری ایشان نیستند، و این (عبادت کنندگان در قیامت) لشکری برای آنها خواهند بود که (در آتش دوزخ) احضار می شوند.
- ۶- پس سخنانشان تو را غمگین نسازد. ما آنچه را پنهان می دارند و آنچه را آشکار می کنند می دانیم.
- ۷- آیا انسان نمی داند که ما او را از نطفه ای بی ارزش آفریدیم؟! و او (چنان صاحب قدرت و شعور و نطق شد که) به محاصمه آشکار (با ما) برخاست.

۸- و برای ما مثالی زدو آفرینش خود را فراموش کرد و گفت: «چه کسی این استخوانها را زنده می کند در حالی که پوسیده است؟!»

۹- بگو: «همان کسی آن را زنده می کند که نخستین بار آن را آفرید. و او نسبت به هر مخلوقی داناست.

۱۰- همان کسی که برای شما از درخت سبز، آتش آفرید و شما بوسیله آن، آتش می افروزید.»

۱۱- آیا کسی که آسمانها و زمین را آفریده، قادر نیست همانند آنان را بیافریند؟! آری (می تواند)، و او آفریدگار آگاه است.

۱۲- فرمان او چنین است که هرگاه چیزی را اراده کند، تنها به آن می گوید: «موجود باش!»، آن نیز بی درنگ موجود می شود.

۱۳- پس منزّه است خداوندی که مالکیت همه چیز در دست اوست. و به سوی او بازگردانده می شوید.

۳۷- صافات [به صف کشیده ها]

در آیه اول، خداوند به فرشتگان به صفت کشیده شده، یا به صفوف منظم پیکار گران و مجاهدان، یا پرندگان منظم و به صف کشیده در پرواز، یا صفوف نمازگزاران، سوگند یاد کرده است. (بنا به تفسیرهای گوناگون در کلمه صافات). روح کلی سوره، بیان توحید و رد عقاید مشرکین، بخصوص در زمینه خویشاوندی خدا با جن یا مخلوقات دیگر می باشد. مسئله معاد و پادشاهای بهشت و کیفرهای جهنم موضوع دیگر این سوره است. به داستان نوح و امتحان ابراهیم به وسیله فرمان ذبح اسماعیل، و همچنین داستان لوط و یونس هم اشاره ای شده است. این سوره که ۱۸۲ آیه دارد، در اوائل بعثت در مکه نازل گشته است.

سوره الصافات با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالصَّافَّاتِ صَفًّا (۱) ترجمه: (۱)

فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا (۲) ترجمه: (۲)

فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا (۳) ترجمه: (۳)

إِنَّ إِلَهُكُمْ لَوَاحِدٌ (۴) ترجمه: (۴)

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ (۵) ترجمه: (۵)

إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ (۶) ترجمه: (۶)

وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ (۷) ترجمه: (۷)

لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَذَّفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ (۸) ترجمه: (۸)

دُحُورًا □ وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ (۹) ترجمه: (۹)

إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

فَاسْتَفْتِهِمْ أَهْمُ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا □ إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَّازِبٍ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَأِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

أَوْ آبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ (۱۸) ترجمه: (۱۸)

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ (۱۹) ترجمه: (۱۹)

وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ الدِّينِ (۲۰) ترجمه: (۲۰)

□ احشروا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ (۲۲) ترجمه: (۲۲)

هَذَا يَوْمُ الْفُضْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (۲۱) ترجمه: (۲۱)

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ (۲۳) ترجمه: (۲۳)

وَقِفُوهُمْ □ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ (۲۴) ترجمه: (۲۴)

ص: ۴۴۶

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به صف کشیدگان [= فرشتگان منظم و گوش به فرمان]،

۲- و به نهی کنندگان [= فرشتگان بازدارنده]،

۳- و تلاوت کنندگان (پیاپی) آیات الهی،

۴- که به یقین معبود شما یگانه است.

۵- پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، و پروردگار مشرقها.

۶- ما آسمان نزدیک [= پایین] را با زیور ستارگان آراستیم،

- ۷- تا آن را از هر شیطان متمردی حفظ کنیم.
- ۸- آنها نمی توانند به سخنان فرشتگان عالم بالا گوش فرا دهند، (و هر گاه چنین کنند) از هر سو هدف قرار می گیرند.
- ۹- آنها بشدت به عقب رانده می شوند. و برای آنان مجازاتی دائم است.
- ۱۰- مگر آنها که در لحظه ای کوتاه (به آسمان نزدیک شوند و) استراق سمع کنند، که «شهابی ثاقب» آنها را تعقیب می کند.
- ۱۱- از آنان پرس: «آیا آفرینش (دوباره) آنان سخت تر است یا آفرینش تمام کسانی (از فرشتگان و اهل آسمانها و زمین) که آفریده ایم؟!» ما آنان را از گل چسبنده ای آفریدیم
- ۱۲- تو از انکارشان تعجب می کنی، ولی آنها مسخره می کنند.
- ۱۳- و هنگامی که تذکر داده شوند، متذکر نمی شوند.
- ۱۴- و هنگامی که معجزه ای را ببینند، (دیگران را نیز) به استهزا دعوت می کنند.
- ۱۵- و می گویند: «این فقط سحری آشکار است.
- ۱۶- آیا هنگامی که مُردیم و خاک و استخوانی (پوسیده) شدیم، بار دیگر برانگیخته خواهیم شد؟!»
- ۱۷- و آیا نیاکان ما (باز می گردند)؟!»
- ۱۸- بگو: «آری، (همه شما زنده می شوید) در حالی که خوار خواهید بود.
- ۱۹- و این (بازگشت) تنها با یک صیحه عظیم واقع می شود، و ناگهان همه (از قبرها بر می خیزند و) نگاه می کنند.
- ۲۰- و می گویند: «ای وای بر ما، این روز جزاست!»
- ۲۱- (در این هنگام به فرشتگان دستور داده می شود): ستمکارانو همدیفا نشان و آنچه را می پرستیدند، گرد آورید
- ۲۲- (آری) این همان روز جدایی (حق از باطل) است که شما آن را تکذیب می کردید.
- ۲۳- (آری آنچه را) غیر از خدا (می پرستیدند جمع کنید) و به سوی راه دوزخ هدایتشان نمایید.
- ۲۴- آنها را (در کنار دوزخ) نگهدارید که باید مورد بازپرسی قرار گیرند.

مَا لَكُمْ لَا تَنصُرُونَ (۲۵) ترجمه: (۱)

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُّسْتَسْلِمُونَ (۲۶) ترجمه: (۲)

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (۲۷) ترجمه: (۳)

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ (۲۸) ترجمه: (۴)

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (۲۹) ترجمه: (۵)

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ ۚ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَآغِينَ (۳۰) ترجمه: (۶)

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا ۚ إِنَّآ لَدَانِقُونَ (۳۱) ترجمه: (۷)

فَأَعْوَبْنَاكُمْ ۖ إِنَّآ كُنَّا عَاوِينَ (۳۲) ترجمه: (۸)

فَأَيْتَهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ (٣٣) ترجمه: (٩)

إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ (٣٤) ترجمه: (١٠)

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ (٣٥) ترجمه: (١١)

وَيَقُولُونَ أَأَنَّا لَتَارِكُو آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ (٣٦) ترجمه: (١٢)

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ (٣٧) ترجمه: (١٣)

إِنَّكُمْ لَذَائِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ (٣٨) ترجمه: (١٤)

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (٣٩) ترجمه: (١٥)

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (٤٠) ترجمه: (١٦)

أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّغْلُومٌ (٤١) ترجمه: (١٧)

فَوَاكِهَ ۖ وَهُمْ مُكْرَمُونَ (٤٢) ترجمه: (١٨)

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٤٣) ترجمه: (١٩)

عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ (٤٤) ترجمه: (٢٠)

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّنْ مَّعِينٍ (٤٥) ترجمه: (٢١)

بَيْضَاءَ لَدَّهُ لِّلشَّارِبِينَ (٤٦) ترجمه: (٢٢)

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ (٤٧) ترجمه: (٢٣)

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ (٤٨) ترجمه: (٢٤)

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ (٤٩) ترجمه: (٢٥)

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (٥٠) ترجمه: (٢٦)

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ (٥١) ترجمه: (٢٧)

- ۱- شما را چه شده که از هم یاری نمی طلبید؟!
- ۲- ولی آنان در آن روز (در برابر قدرت خدا) تسلیمند.
- ۳- (و در این حال) رو به یکدیگر کرده و از هم سؤال می کنند.
- ۴- گروهی می گویند: «شما (رهبران گمراهی بودید که به ظاهر) از طریق خیرخواهیو نیکی وارد شدید (اما جز فریب چیزی در کارتان نبود)!»
- ۵- (آنها در جواب) می گویند: «بلکه شما خودتان اهل ایمان نبودید
- ۶- ما هیچ گونه سلطه ای بر شما نداشتیم، بلکه شما خود گروهی طغیانگر بودید.
- ۷- اکنون فرمان پروردگاران بر همه ما مسلّم شده، و همگی (از عذاب او) می چشمیم.
- ۸- ما شما را گمراه کردیم، زیرا خود گمراه بودیم.»
- ۹- (آری) همه آنها [=پیشوایان و پیروان گمراه] در آن روز در عذاب الهی شرکت دارند!
- ۱۰- ما این گونه با مجرمان رفتار می کنیم!
- ۱۱- چرا که وقتی به آنها گفته می شد: «معبودی جز خدا وجود ندارد»، تکبر و سرکشی می کردند.
- ۱۲- و پیوسته می گفتند: «آیا مامعبودان خود را بخاطر شاعری دیوانه رها کنیم؟!»
- ۱۳- (چنین نیست)، بلکه او حق را آورده و پیامبران (پیشین) را تصدیق کرده است.
- ۱۴- اما شما (مستبکران کوردل) بطور مسلّم عذاب دردناک را خواهید چشید!
- ۱۵- و جز به آنچه انجام می دادید کیفر داده نمی شوید،
- ۱۶- جز بندگان خالص شده خدا(که از این کیفرها برکنارند).
- ۱۷- برای آنان روزی معین و ویژه ای است،
- ۱۸- میوه های گوناگون پرارزش، و آنها گرامی داشته می شوند،
- ۱۹- در باغهای پر نعمت بهشتی.
- ۲۰- در حالی که بر تختها رو به روی یکدیگرند،
- ۲۱- و گرداگردشان قدهای لبریز از شراب طهور را می گردانند.
- ۲۲- درخشنده، و لذتبخش برای نوشندگان.
- ۲۳- شرابی که نه در آن مایه تباهی عقل است و نه از آن مست می شوند.
- ۲۴- و نزد آنها همسرانی زیبا چشم است که جز به شوهران خود عشق نمیورزند.
- ۲۵- گویی (از لطافت و سفیدی) همچون تخم مرغهایی هستند که (در زیر بال و پر مرغ) پنهان مانده.
- ۲۶- (در حالی که آنها غرق گفتگو هستند) رو به یکدیگر کرده از هم سؤال می کنند.
- ۲۷- یکی از آنها می گوید: «من (در دنیا) همنشینی داشتم،

يَقُولُ أَأِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ (٥٢) ترجمه: (١)

أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَأَنْتَا لَمَدِينُونَ (٥٣) ترجمه: (٢)

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ (٥٤) ترجمه: (٣)

فَاطَّلِعْ فَرَآهَ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ (٥٥) ترجمه: (٤)

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدَتْ لَتُرْدِينَ (٥٦) ترجمه: (٥)

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ (٥٧) ترجمه: (٦)

أَفَمَا نَحْنُ بِمَبِئِينَ (٥٨) ترجمه: (٧)

إِلَّا مَوْتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَدِّينَ (٥٩) ترجمه: (٨)

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٦٠) ترجمه: (٩)

لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ (٦١) ترجمه: (١٠)

أَذَلِّكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزُّقُومِ (٦٢) ترجمه: (١١)

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ (٦٣) ترجمه: (١٢)

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ (٦٤) ترجمه: (١٣)

طَلَعَهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ (٦٥) ترجمه: (١٤)

فَأَنَّهُمْ لَأَكَلُونَ مِنْهَا فَمَا لِيُونِ مِنْهَا الْبُطُونَ (٦٦) ترجمه: (١٥)

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ (٦٧) ترجمه: (١٦)

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ (٦٨) ترجمه: (١٧)

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ (٦٩) ترجمه: (١٨)

فَهُمْ عَلَىٰ آثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ (٧٠) ترجمه: (١٩)

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأُولِينَ (٧١) ترجمه: (٢٠)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ (۷۲) ترجمه: (۲۱)

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذِرِينَ (۷۳) ترجمه: (۲۲)

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ (۷۴) ترجمه: (۲۳)

وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ (۷۵) ترجمه: (۲۴)

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (۷۶) ترجمه: (۲۵)

ص: ۴۴۸

- ۱- که پیوسته می گفت: آیا تو باور داری،
- ۲- که وقتی ما مُردیم و خاک و استخوانی (پوسیده) شدیم، (بار دیگر زنده می شویم و) جزا داده خواهیم شد؟!«
- ۳- (سپس) می گوید: «آیا شما (از وضع او) آگاهید؟»
- ۴- این جاست که نگاهی می کند، ناگهان او را در میان دوزخ می بیند.
- ۵- می گوید: «به خدا سوگند نزدیک بود مرا (نیز) به هلاکت بکشانی!
- ۶- و اگر نعمت پروردگارم نبود، من (نیز) از احضارشدگان (در دوزخ) بودم!
- ۷- (سپس می گوید: ای دوستان!) آیا ما هرگز نمی میریم، (و در بهشت جاودانه خواهیم بود).
- ۸- و جز همان مرگ اول، مرگی به سراغ ما نخواهد آمد، و ما هرگز عذاب نخواهیم شد؟!«
- ۹- راستی این همان پیروزی بزرگ است!«
- ۱۰- (آری)، برای همانند چنین پاداشی، باید عمل کنندگان عمل کنند.
- ۱۱- آیا این نعمتها(ی جاویدان بهشتی) بهتر است یا درخت (نفرت انگیز) زقوم؟!«
- ۱۲- ما آن را مایه درد و رنج ستمکاران قرار دادیم.
- ۱۳- آن درختی است که از قعر جهنم می روید.
- ۱۴- شکوفه آن مانند سرهای شیاطین است.
- ۱۵- آنها [= مجرمان] از آن می خورند و شکمها را از آن پر می کنند.
- ۱۶- سپس روی آن آب آلوده سوزانی می نوشند.
- ۱۷- آنگاه باز گشت آنها به سوی جهنم است.
- ۱۸- چرا که آنها پدران خود را گمراه یافته اند،
- ۱۹- با این حال سرعت (و بدون اندیشه) به دنبال آنان کشانده می شوند.
- ۲۰- و قبل از آنها بیشتر پیشینیان (نیز) گمراه شدند.
- ۲۱- ما در میان آنها اندازکنندگانی فرستادیم!
- ۲۲- ولی بنگر عاقبت اندازشوندگان چگونه بود!

۲۳- مگر بندگان خالص شده خداوند.

۲۴- و نوح، ما را خواند (و ما دعای او را اجابت کردیم). و چه خوب اجابت کننده ای هستیم!

۲۵- و او و خاندانش را از اندوه بزرگ رهایی بخشیدیم،

وَجَعَلْنَا دُرِّيَّتَهُ هُمْ الْبَاقِينَ (٧٧) ترجمه: (١)

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (٧٨) ترجمه: (٢)

سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ (٧٩) ترجمه: (٣)

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (٨٠) ترجمه: (٤)

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (٨١) ترجمه: (٥)

ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ (٨٢) ترجمه: (٦)

□ وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لِإِبْرَاهِيمَ (٨٣) ترجمه: (٧)

إِذْ جَاءَ رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ (٨٤) ترجمه: (٨)

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ (٨٥) ترجمه: (٩)

أَنْفُكَا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ (٨٦) ترجمه: (١٠)

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٨٧) ترجمه: (١١)

فَنظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ (٨٨) ترجمه: (١٢)

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ (٨٩) ترجمه: (١٣)

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ (٩٠) ترجمه: (١٤)

فَرَاغَ إِلَى آلِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ (٩١) ترجمه: (١٥)

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ (٩٢) ترجمه: (١٦)

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ (٩٣) ترجمه: (١٧)

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُونَ (٩٤) ترجمه: (١٨)

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ (٩٥) ترجمه: (١٩)

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ (٩٦) ترجمه: (٢٠)

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُيُوتًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ (۹۷) ترجمه: (۲۱)

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ (۹۸) ترجمه: (۲۲)

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ (۹۹) ترجمه: (۲۳)

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ (۱۰۰) ترجمه: (۲۴)

فَبَشِّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ (۱۰۱) ترجمه: (۲۵)

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبُحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ □ قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ □ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ (۱۰۲) ترجمه: (۲۶)

ص: ۴۴۹

- ۱- و فرزندان او را همان بازماندگان (روی زمین) قرار دادیم،
- ۲- و نام نیک او را در میان امتهای بعد باقی نهادیم.
- ۳- سلام بر نوح در میان جهانیان باد!
- ۴- ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم.
- ۵- چرا که او از بندگان با ایمان ما بود.
- ۶- سپس دیگران [= دشمنان او] را غرق کردیم.
- ۷- و از پیروان او ابراهیم بود.
- ۸- (به خاطر بیاور) هنگامی را که با قلبی سلیم به پیشگاه پروردگارش آمد.
- ۹- هنگامی که به پدرش [= سرپرستش که در آن زمان عمویش بود] و قومش گفت: «اینها چیست که می پرستید؟!»
- ۱۰- آیا از روی دروغ به سراغ معبودانی غیر از خدا می روید؟!
- ۱۱- شما درباره پروردگار جهانیان چه گمان می برید؟!
- ۱۲- (سپس) نگاهی به ستارگان افکند،
- ۱۳- و گفت: «من بیمارم (و با شما به مراسم جشن نمی آیم).»
- ۱۴- آنها از او روی برتافته و به او پشت کردند (و به سرعت از شهر بیرون رفتند).
- ۱۵- او به سراغ خدایان آنها آمد و (از روی تمسخر) گفت: «چرا (از این غذاها) نمی خورید؟!»
- ۱۶- (اصلاً) چرا سخن نمی گوید؟!
- ۱۷- سپس ضربه ای محکم با دست راست بر آنها فرود آورد (و جز بت بزرگ، همه را در هم شکست).
- ۱۸- آنها با سرعت به او روی آوردند.
- ۱۹- گفت: «آیا چیزی را می پرستید که خود می تراشید؟!»

۲۰- با این که خداوند هم شما را آفریده و هم بتهایی را که می سازید!»

۲۱- (بت پرستان) گفتند: «بنای مرتفعی برای او بسازید و او را در جهنمی از آتش بیفکنید!»

۲۲- آنها برای نابودی ابراهیم توطئه ای کردند، ولی ما آنان را پست و مغلوب ساختیم.

۲۳- (آتش بر او گلستان شد و سلامت بیرون آمد) و گفت: «من به سوی پروردگارم می روم، او مرا هدایت خواهد کرد.

۲۴- پروردگارا! به من (فرزندی) از صالحان ببخش.»

۲۵- ما او [= ابراهیم] را به نوجوانی بردبار (و صبور) بشارت دادیم.

۲۶- هنگامی که با او به مقام سعی و کوشش (و حد رشد) رسید، گفت: «پسرم! من در خواب دیدم که تو را ذبح می کنم،

پس بنگر رأی تو چیست؟» گفت: «پدرم! هر چه دستور داری اجرا کن، به خواست خدا مرا از صابران خواهی یافت.»

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ (١٠٣) ترجمه: (١)

وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ (١٠٤) ترجمه: (٢)

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا □ إِنَّا كَذَلِكِ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٠٥) ترجمه: (٣)

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ (١٠٦) ترجمه: (٤)

وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ (١٠٧) ترجمه: (٥)

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (١٠٨) ترجمه: (٦)

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ (١٠٩) ترجمه: (٧)

كَذَلِكِ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١١٠) ترجمه: (٨)

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١١١) ترجمه: (٩)

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ (١١٢) ترجمه: (١٠)

وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ □ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ (١١٣) ترجمه: (١١)

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ (١١٤) ترجمه: (١٢)

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ (١١٥) ترجمه: (١٣)

وَنَصَرْنَا هُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ (١١٦) ترجمه: (١٤)

وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ (١١٧) ترجمه: (١٥)

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (١١٨) ترجمه: (١٦)

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ (١١٩) ترجمه: (١٧)

سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ (١٢٠) ترجمه: (١٨)

إِنَّا كَذَلِكِ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٢١) ترجمه: (١٩)

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١٢٢) ترجمه: (٢٠)

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (۱۲۳) ترجمه: (۲۱)

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ (۱۲۴) ترجمه: (۲۲)

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ (۱۲۵) ترجمه: (۲۳)

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولَى (۱۲۶) ترجمه: (۲۴)

ص: ۴۵۰

- ۱- هنگامی که هر دو تسلیم (فرمان الهی) شدند و ابراهیم پیشانی او را بر خاک نهاد،
- ۲- او را ندا دادیم که: «ای ابراهیم!
- ۳- آن رویا را تحقق بخشیدی (و آماده قربانی فرزند شدی)». ما این گونه، نیکوکاران را پاداش می دهیم.
- ۴- به یقین این همان امتحان آشکار است.
- ۵- ما قربانی عظیمی را فدای او کردیم،
- ۶- و نام نیک او را در امتهای بعد باقی نهادیم.
- ۷- سلام بر ابراهیم!
- ۸- این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم.
- ۹- چرا که او از بندگان با ایمان ما بود.
- ۱۰- ما او را به اسحاق - پیامبری از شایستگان - بشارت دادیم.
- ۱۱- ما به او و اسحاق برکت دادیم. و از دودمان آن دو، افرادی بودند نیکوکار ولی افرادی آشکارا به خود ستم کردند.
- ۱۲- ما به موسی و هارون نعمت بخشیدیم.
- ۱۳- و آن دو و قومشان را از اندوه بزرگ نجات دادیم.
- ۱۴- و آنها را یاری کردیم تا بر دشمنان خود پیروز شدند.
- ۱۵- ما به آن دو، کتاب روشنی بخشی دادیم،
- ۱۶- و آن دو را به راه راست هدایت نمودیم.
- ۱۷- و نام نیکشان را در اقوام بعد باقی گذاردیم.
- ۱۸- سلام بر موسی و هارون!
- ۱۹- ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم.
- ۲۰- آن دو از بندگان مؤمن ما بودند.
- ۲۱- و (همچنین) الیاس از پیامبران (ما) بود.
- ۲۲- (به خاطر بیاور) هنگامی را که به قومش گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟!
- ۲۳- آیا بت «بعل» را می خوانید و بهترین آفریدگار را رها می سازید؟!

۲۴- خدایی که پروردگار شما و پروردگار نیاکان شماست!»

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ (١٢٧) ترجمه: (١)

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ (١٢٨) ترجمه: (٢)

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (١٢٩) ترجمه: (٣)

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ (١٣٠) ترجمه: (٤)

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٣١) ترجمه: (٥)

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١٣٢) ترجمه: (٦)

وَإِنَّ لَوْطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (١٣٣) ترجمه: (٧)

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ (١٣٤) ترجمه: (٨)

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ (١٣٥) ترجمه: (٩)

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ (١٣٦) ترجمه: (١٠)

وَإِنَّا لَنَكْمُ لَتَمُرُونَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ (١٣٧) ترجمه: (١١)

وَبِاللَّيْلِ □ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (١٣٨) ترجمه: (١٢)

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (١٣٩) ترجمه: (١٣)

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (١٤٠) ترجمه: (١٤)

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ (١٤١) ترجمه: (١٥)

فَالْتَقَمَهُ الْحَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ (١٤٢) ترجمه: (١٦)

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ (١٤٣) ترجمه: (١٧)

لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (١٤٤) ترجمه: (١٨)

□ فَتَبَدَّنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ (١٤٥) ترجمه: (١٩)

وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ (١٤٦) ترجمه: (٢٠)

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ (۱۴۷) ترجمه: (۲۱)

فَأَمُّوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ (۱۴۸) ترجمه: (۲۲)

فَاسْتَفْتِهِمْ أَلِرَّبِّكَ النَّبَاتُ وَلَهُمُ الْبُنُوتُ (۱۴۹) ترجمه: (۲۳)

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ (۱۵۰) ترجمه: (۲۴)

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ (۱۵۱) ترجمه: (۲۵)

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۱۵۲) ترجمه: (۲۶)

أَصْطَفَى النَّبَاتَ عَلَى الْبَنِينِ (۱۵۳) ترجمه: (۲۷)

ص: ۴۵۱

- ۱- اما آنها او را تکذیب کردند. ولی به یقین همگی (در دادگاه عدل الهی) احضار می شوند.
- ۲- مگر بندگان مخلص خدا.
- ۳- ما نام نیک او را در میان امتهای بعد باقی گذاردیم.
- ۴- سلام بر الیاسین!
- ۵- ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم.
- ۶- او از بندگان مؤمن ما بود.
- ۷- و (همچنین) لوط از پیامبران (ما) بود.
- ۸- (به خاطر بیاور) زمانی را که او و خاندانش را همگی نجات دادیم،
- ۹- مگر پیر زنی که از بازماندگان بود (و به سرنوشت گناهکاران گرفتار شد).
- ۱۰- سپس دیگران را نابود کردیم.
- ۱۱- و شما پیوسته صبحگاهان از کنار (ویرانه های شهرهای) آنها می گذرید،
- ۱۲- و (همچنین) شبانگاه. آیا نمی اندیشید؟!
- ۱۳- و یونس از پیامبران (ما) بود.
- ۱۴- (به خاطر بیاور) زمانی را که به سوی کشتی پر (از جمعیت و بار) فرار کرد.
- ۱۵- و با آنها قرعه افکند، و (قرعه به نام او افتاد و) مغلوب شد.
- ۱۶- (او را به دریا افکندند) و ماهی عظیمی او را بلعید، در حالی که درخور سرزنش بود.
- ۱۷- و اگر او از تسبیح کنندگان نبود،
- ۱۸- تا روز قیامت در شکم آن (ماهی) می ماند!

- ۱۹- سرانجام (او را رهایی بخشیدیم و) او را در سرزمینی خالی از گیاه افکندیم در حالی که بیمار بود.
- ۲۰- و بوته کدویی بر او رویاندیم (تا در سایه برگهای پهن و مرطوبش آرامش یابد).
- ۲۱- و او را به سوی جمعیت یکصد هزار نفری - یا بیشتر - فرستادیم.
- ۲۲- آنها ایمان آوردند، از این رو تا مدت معلومی آنان را (از مواهب زندگی) بهره مند ساختیم.
- ۲۳- از آنان پرس: آیا پروردگارت دخترانی دارد و پسران از آن آنهاست؟!
- ۲۴- آیا ما فرشتگان را مؤنث آفریدیم و آنها ناظر بودند؟!
- ۲۵- بدانید آنها به سبب این تهمت بزرگشان می گویند:
- ۲۶- «خداوند فرزند آورده.» ولی آنها به یقین دروغ می گویند.
- ۲۷- آیا دختران را بر پسران ترجیح داده است؟! (با اینکه شما آن را برای خود نمی پذیرید)

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (١٥٤) ترجمه: (١)

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (١٥٥) ترجمه: (٢)

أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ (١٥٦) ترجمه: (٣)

فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٥٧) ترجمه: (٤)

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا □ وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ (١٥٨) ترجمه: (٥)

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ (١٥٩) ترجمه: (٦)

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ (١٦٠) ترجمه: (٧)

فَأَنذَرْتُكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ (١٦١) ترجمه: (٨)

مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ (١٦٢) ترجمه: (٩)

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ (١٦٣) ترجمه: (١٠)

وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ (١٦٤) ترجمه: (١١)

وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ (١٦٥) ترجمه: (١٢)

وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ (١٦٦) ترجمه: (١٣)

وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ (١٦٧) ترجمه: (١٤)

لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأُولِينَ (١٦٨) ترجمه: (١٥)

لَكِنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ (١٦٩) ترجمه: (١٦)

فَكَفَرُوا بِهِ □ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (١٧٠) ترجمه: (١٧)

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ (١٧١) ترجمه: (١٨)

إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ (١٧٢) ترجمه: (١٩)

وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ (١٧٣) ترجمه: (٢٠)

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ (۱۷۴) ترجمه: (۲۱)

وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ (۱۷۵) ترجمه: (۲۲)

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ (۱۷۶) ترجمه: (۲۳)

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ (۱۷۷) ترجمه: (۲۴)

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ (۱۷۸) ترجمه: (۲۵)

وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ (۱۷۹) ترجمه: (۲۶)

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ (۱۸۰) ترجمه: (۲۷)

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ (۱۸۱) ترجمه: (۲۸)

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۸۲) ترجمه: (۲۹)

ص: ۴۵۲

-
- ۱- شما را چه شده است؟! چگونه حکم می کنید؟! (هیچ می فهمید چه می گوید؟!)
  - ۲- آیا متذکر نمی شوید؟!
  - ۳- یا شما دلیل روشنی در این باره دارید؟
  - ۴- کتابتان را بیاورید اگر راست می گوید!
  - ۵- آنها میان خداوند و جنّ، نسبتی قائل شدند. در حالی که جنیان بخوبی می دانند که آنها [= بت پرستان] در دادگاه الهی احضار می شوند.
  - ۶- منزه است خداوند از آنچه توصیف می کنند،
  - ۷- مگر بندگان مخلص خدا.
  - ۸- شما و آنچه را پرستش می کنید،
  - ۹- هرگز نمی توانید کسی را (با آن) فریب دهید،
  - ۱۰- مگر آنها که در آتش دوزخ وارد می شوند.
  - ۱۱- و هیچ یک از ما (فرشتگان) نیست جز آن که مقام معلومی دارد.
  - ۱۲- و ما همگی (برای اطاعت فرمان خداوند) به صف ایستاده ایم.
  - ۱۳- و ما همه تسبیح گو (ی او) هستیم.
  - ۱۴- آنها پیوسته می گفتند:

- ۱۵- «اگر یکی از کتابهای پیشینیان نزد ما بود،
- ۱۶- به یقین، ما بندگان مخلص خدا بودیم.»
- ۱۷- (اما وقتی قرآن آمد،) به آن کافر شدند. ولی بزودی خواهند دانست!
- ۱۸- وعده قطعی ما درباره بندگان فرستاده شده ما از پیش مسلم شده،
- ۱۹- که آنان یاری شدگانند،
- ۲۰- و لشکر ما پیروزند.
- ۲۱- بنابراین از آنها [= کافران] روی بگردان (و آنان را رها کن) تا زمان معینی (که فرمان جهاد فرا رسد).
- ۲۲- و آنها را بنگر! که بزودی (نتیجه اعمال خود را) می بینند!
- ۲۳- آیا آنها برای عذاب ما شتاب می کنند؟!
- ۲۴- اما هنگامی که عذاب ما در آستانه خانه هایشان فرود آید، اندازندگان صبحگاه بدی خواهند داشت!
- ۲۵- از آنان روی بگردان تا زمان معینی.
- ۲۶- و آنها را بنگر که بزودی (نتیجه اعمال خود را) می بینند!
- ۲۷- منزّه است پروردگار تو، پروردگار صاحب قدرت، از آنچه آنان توصیف می کنند.
- ۲۸- و سلام بر پیامبران!
- ۲۹- و حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است.

محور سوره، دعوت پیامبر به توحید و اخلاص در عبودیت است. از این رهگذر موضع موافقین و مخالفین و رویارویی جبهه حق و باطل و سرانجام دو گروه است. قیامت و مسئله خلقت انسان و امر خدا به سجود بر آدم و سر باز زدن ابلیس و دشمنیهای ابلیس با بنی آدم در جهت اغواء و گمراه کردن و اینکه فقط مخلصین از دام شیطان می رهند، از مسائل دیگر این سوره است. این سوره که ۸۸ آیه دارد، حدود سالهای ۴ و ۵ بعثت پیامبر در مکه نازل شده است.

سوره ص با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ص □ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ (۱) ترجمه: (۱)

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزِّهِ وَشِقَاقٍ (۲) ترجمه: (۲)

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مَّنْ قَوْمٍ فَنَادُوا وَوَلَّاتٍ حِينَ مَنَاصٍ (۳) ترجمه: (۳)

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ □ وَقَالَ الْكَاْفِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ (۴) ترجمه: (۴)

أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا □ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ (۵) ترجمه: (۵)

وَانْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ □ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ (۶) ترجمه: (۶)

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنْ هَذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ (۷) ترجمه: (۷)

أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنِنَا □ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْ ذِكْرِي □ بَلْ لَمَّا يَدُوقُوا عَذَابَ (۸) ترجمه: (۸)

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ (۹) ترجمه: (۹)

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا □ فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ □ أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

إِن كُنتُمْ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

وَمَا يَنْظُرُ هُمُ اللَّائِي إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِن فَوَاقٍ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطْنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

ص: ۴۵۳

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ص، سوگند به قرآنی که دارای ذکر است (که این کتاب، معجزه الهی است).
- ۲- ولی کافران گرفتار غرور و اختلافند.
- ۳- چه بسیار اقوامی را که پیش از آنها هلاک کردیم. و به هنگام نزول عذاب فریاد می زدند (و کمک می خواستند) ولی وقت نجات گذشته بود.
- ۴- نها تعجب کردند که (پیامبر) انذار کننده ای از میان خودشان به سویشان آمده. و کافران گفتند: «این ساحر بسیار دروغگویی است.
- ۵- آیا او به جای این همه خدایان، خدای واحدی قرار داده؟! این براستی چیز عجیبی است!»
- ۶- سرکردگان آنها بیرون آمدند و گفتند: «بروید و بر (پرستش) خدایانتان، استقامت کنید این چیزی است که خواسته می شود (تا به سبب آن شما را گمراه کنند).
- ۷- ما هرگز چنین چیزی در آیین دیگری نشنیده ایم. این تنها یک امر ساختگی است.
- ۸- آیا از میان همه ما، قرآن تنها بر او [=محمد] نازل شده؟! آنها در حقیقت در اصل وحی من تردید دارند، بلکه آنان هنوز عذاب الهی را نچشیده اند (که این چنین گستاخانه سخن می گویند).
- ۹- مگر خزاین رحمت پروردگار توانا و بخشنده ات نزد آنهاست (تا به هر کس میل دارند بدهند)؟!
- ۱۰- یا این که حکومت آسمانها و زمین و آنچه میان این دو است از آن آنهاست؟! (اگر چنین است) با هر وسیله ممکن به آسمانها بروند (و از نزول وحی بر پیامبر جلوگیری کنند)!
- ۱۱- اینها لشکر کوچک شکست خورده ای از گروه های مختلفند!
- ۱۲- پیش از آنان قوم نوح و عاد و فرعون صاحب قدرت (پیامبران ما را) تکذیب کردند!
- ۱۳- و (نیز) قوم ثمود و لوط و اصحاب ائیکه [=قوم شعیب]، اینها احزابی بودند (که به تکذیب پیامبران برخاستند)!
- ۱۴- هر یک (از این گروهها) فرستادگان (ما) را تکذیب کردند، و عذاب من درباره آنان تحقق یافت!
- ۱۵- اینها (با این اعمالشان) جز یک صیحه آسمانی را انتظار نمی کشند که هیچ مهلت و بازگشتی برای آن وجود ندارد!

۱۶- آنها (از روی خیره سری و لجاجت) گفتند: «پروردگارا! بهره ما را (از عذاب) هر چه زودتر قبل از روز حساب به ما بده!»

اصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ ۚ إِنَّهُ أَوَّابٌ (۱۷) ترجمه: (۱)

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ (۱۸) ترجمه: (۲)

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً ۚ كُلٌّ لَّهُ أَوَّابٌ (۱۹) ترجمه: (۳)

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَضَّلَ الْخِطَابَ (۲۰) ترجمه: (۴)

ۚ وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَضْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ (۲۱) ترجمه: (۵)

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ ۚ قَالُوا لَا تَخَفْ ۚ خَصِيْمَانِ بَغِي بَغُضْنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَأَخَكُمُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ (۲۲) ترجمه: (۶)

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً وَلِي نَعَجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ (۲۳) ترجمه: (۷)

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ ۚ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ ۚ وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۚ (۲۴) ترجمه: (۸)

فَعَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ ۚ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ (۲۵) ترجمه: (۹)

يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يُضِلُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا الْحِسَابَ (۲۶) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۵۴

- ۱- در برابر آنچه می گویند شکبیا باش، و به خاطر بیاور بنده ما داود صاحب قدرت را، که او بسیار توبه کننده بود.
- ۲- ما کوهها را مسخر او ساختیم که هر شامگاه و صبحگاه با او تسبیح می گفتند.
- ۳- پرندگان را نیز دسته جمعی مسخر او کردیم (تا همراه او تسبیح خدا گویند). و همگی بازگشت کننده به سوی او بودند.
- ۴- و حکومت او را استحکام بخشیدیم. (هم) دانش به او دادیم و (هم) داوری عادلانه.
- ۵- آیا خبر شاکیان هنگامی که از محراب (داود) بالا رفتند به تو رسیده است؟!
- ۶- در آن هنگام که (بی مقدمه) بر داود وارد شدند و او از دیدن آنها وحشت کرد. گفتند: «ترس، دو نفر شاکي هستیم که یکی از ما بر دیگری ستم کرده. اکنون در میان ما بحق داوری کن و سخن ناروا مگو و ما رابه راه راست هدایت کن.
- ۷- این برادر من است. او نود و نه میش دارد و من (تنها) یک میش دارم. اما او اصرار می کند که: این را (نیز) به من واگذار. و در سخن بر من غلبه کرده است.»

۸- (داود) گفت: «به یقین او با درخواست میش تو برای افزودن آن به میشه‌هایش، بر تو ستم نموده. و بسیاری از شریکان (و دوستان) به یکدیگر ستم می کنند، مگر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند. اما عده آنان کم است.» داود دانست که ما او را (با این ماجرا) آزموده ایم، از این روز پروردگارش طلب آمرزش نمود و به سجده افتاد و توبه کرد.

۹- ما این عمل را بر او بخشیدیم. و او نزد ما دارای مقامی والا و سرانجامی نیکوست.

۱۰- ای داود! ما تو را خلیفه (و نماینده خود) در زمین قرار دادیم. پس در میان مردم بحق داوری کن، و از هوای نفس پیروی مکن که تو را از راه خدا منحرف سازد. کسانی که از راه خدا گمراه شوند، عذاب شدیدی بخاطر فراموش کردن روز حساب دارند!

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا □ ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا □ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ (٢٧) ترجمه: (١)

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ (٢٨) ترجمه: (٢)

كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ (٢٩) ترجمه: (٣)

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ □ نِعْمَ الْعَبْدُ □ إِنَّهُ أَوَّابٌ (٣٠) ترجمه: (٤)

إِذْ عَرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِيَاتُ الْجِيَادُ (٣١) ترجمه: (٥)

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ (٣٢) ترجمه: (٦)

رُدُّوهَا عَلَيَّ □ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ (٣٣) ترجمه: (٧)

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ (٣٤) ترجمه: (٨)

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَّا يَتَّبِعُنِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي □ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ (٣٥) ترجمه: (٩)

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ (٣٦) ترجمه: (١٠)

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَعَوَّاصٍ (٣٧) ترجمه: (١١)

وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ (٣٨) ترجمه: (١٢)

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٣٩) ترجمه: (١٣)

وَإِن لَّهُ عِنْدَنَا لُزُفَى وَحُسْنٌ مَّآبٍ (٤٠) ترجمه: (١٤)

وَإِذْ كُرِهِيَ عِبَادَةُ آلِ يَتِيمٍ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسْنِي السَّيْطَانَ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ (٤١) ترجمه: (١٥)

ارْكُضْ بِرِجْلِكَ □ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ (٤٢) ترجمه: (١٦)

ص: ٤٥٥

۱- ما آسمان و زمین و آنچه را میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این گمان کافران است. وای بر کافران از آتش (دوزخ)!

۲- آیا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند همچون مفسدان در زمین قرار دهیم، یا پرهیزگاران را همچون فاجران؟!

۳- این کتابی است پر برکت که بر تو نازل کرده ایم تا در آیات آن تدبیر کنند و خردمندان متذکر شوند.

- ۴- ما سلیمان را به داود بخشیدیم. چه بنده خوبی! زیرا او بسیار توبه کننده بود.
- ۵- (به خاطر بیاور) هنگامی را که عصر گاهان اسبان چابک تندرو را بر او عرضه داشتند،
- ۶- گفت: «من این اسبان را بخاطر پروردگارم دوست دارم (و می خواهم از آنها در جهاد استفاده کنم)» او به آنها نگاه می کرد) تا از دیدگانش پنهان شدند.
- ۷- (آنها به قدری جالب بودند که گفت:) بار دیگر آنها را نزد من بازگردانید. و دست به ساقها و گردنهای آنها کشید (و آنها را نوازش داد).
- ۸- ما سلیمان را آزمودیم و بر تخت او جسدی افکندیم. سپس او (به درگاه خداوند) توبه کرد.
- ۹- گفت: «پروردگارا! مرا ببخش و حکومتی به من عطا کن که بعد از من سزاوار هیچ کس نباشد، که تو بسیار بخشنده ای.»
- ۱۰- پس ما باد را مسخر او ساختیم تا به فرمانش بنرمی به هر جا او می خواهد برود.
- ۱۱- و هر بنا و غواصی از شیاطین را مسخر او کردیم.
- ۱۲- و گروه دیگری (از شیاطین متمرّد) را در غل و زنجیر (تحت سلطه او) قرار دادیم،
- ۱۳- (و به او گفتیم:) این عطای ماست. به هر کس می خواهی (و صلاح می بینی) بی حساب ببخش، و از هر کس می خواهی امساک کن.
- ۱۴- و برای او [= سلیمان] نزد ما مقامی والا و سرانجامی نیکوست.
- ۱۵- و به خاطر بیاور بنده ما ایوب را، هنگامی که پروردگارش را خواند (و گفت: پروردگارا شیطان مرا به رنج و عذاب افکنده است).
- ۱۶- (به او گفتیم:) پای خود را بر زمین بکوب. (تا چشمه ای ظاهر گردد) این آبی خنک برای شستشو و نوشیدن است.

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُولَى الْأَلْبَابِ (٤٣) ترجمه: (١)

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْتًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُتْ ۚ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا ۖ نِعْمَ الْعَبْدُ ۚ إِنَّهُ أَوَّابٌ (٤٤) ترجمه: (٢)

وَأَذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ (٤٥) ترجمه: (٣)

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصِهِ ذِكْرَى الدَّارِ (٤٦) ترجمه: (٤)

وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ (٤٧) ترجمه: (٥)

وَأَذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ ۚ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ (٤٨) ترجمه: (٦)

هَذَا ذِكْرٌ ۚ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَّآبٍ (٤٩) ترجمه: (٧)

جَنَّاتٍ عَدْنٍ مَّفْتَحَهُ لَهُمُ الْأَبْوَابُ (٥٠) ترجمه: (٨)

مُتَّكِنِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ (٥١) ترجمه: (٩)

ۚ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ (٥٢) ترجمه: (١٠)

هَذَا مَا تُوَعَّدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ (٥٣) ترجمه: (١١)

إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِن نَّفَادٍ (٥٤) ترجمه: (١٢)

هَذَا ۚ وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَّآبٍ (٥٥) ترجمه: (١٣)

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسَّ الْمِهَادُ (٥٦) ترجمه: (١٤)

هَذَا فَلْيَذوقوه حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ (٥٧) ترجمه: (١٥)

وَأَخْرَجْنَا مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجَ (٥٨) ترجمه: (١٦)

هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ ۚ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ (٥٩) ترجمه: (١٧)

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَأَمْحَبُونَ ۚ أَنْتُمْ قَدْ مُتُّمُوهُ لَنَا ۚ فَبِئْسَ الْقَرَارُ (٦٠) ترجمه: (١٨)

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ (٦١) ترجمه: (١٩)

- ۱- و خانواده اش را به او بخشیدیم، و همانند آنها را بر آنان افزودیم، تا رحمتی از سوی ما باشد و تذکری برای خردمندان.
- ۲- (و به او گفتیم:) بسته ای از ساقه (های گندم مانند آن) را بگیر و با آن (به همسرت) بزنی و سوگند خود را مشکن. ما او را شکیبیا یافتیم. چه بنده خوبی که بسیار توبه کننده بود!
- ۳- و به خاطر بیاورندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب را، صاحبان قدرت و بصیرت.
- ۴- ما آنها را با خلوص ویژه ای خالص گردانیم، که همان یادآوری سرای آخرت بود.
- ۵- و آنها نزد ما از برگزیدگان و نیکان بودند.
- ۶- و به خاطر بیاور «اسماعیل» و «الیسع» و «ذوالکفل» را که همه از نیکان بودند.
- ۷- این یک یادآوری است. و به یقین برای پرهیزگاران فرجام نیکویی است:
- ۸- (همان) باغهای جاویدان بهشتی که درهائش به روی آنان گشوده است،
- ۹- در حالی که در آن (بر تختها) تکیه کرده اند و میوه های بسیار و نوشیدنیهای فراوان در اختیار آنان است.
- ۱۰- و نزد آنان همسرانی است که تنها چشم به شوهرانشان دوخته اند، و همسن و سالند.
- ۱۱- این همان (پاداشی) است که برای روز حساب به شما وعده داده می شود (و عده ای تخلف ناپذیر).
- ۱۲- این روزی ماست که آن را پایانی نیست!
- ۱۳- این (پاداش پرهیزگاران است)، و برای طغیانگران بدترین سرانجام است.
- ۱۴- (همان) دوزخ، که در آن وارد می شوند. و چه بد جایگاهی است!
- ۱۵- این مایع سوزان و مایع بدبوئی است که باید از آن بچشند!
- ۱۶- و کیفیهای دیگری همانند آن دارند.
- ۱۷- (سرکردگان گمراه به یکدیگر می گویند:) این گروهی (از پیروان شما) است که همراه شما وارد دوزخ می شوند. خوشامد بر آنها مباد. همگی در آتش خواهند سوخت!
- ۱۸- آنها (به رؤسای خود) می گویند: «بلکه خوشامد بر شما مباد که این (عذاب) را شما برای ما فراهم ساختید و چه بد قرار گاهی است!»
- ۱۹- (سپس) می گویند: «پروردگارا! هر کس این (عذاب) را برای ما فراهم ساخته، عذابی مضاعف در آتش بر او بیفزاید.»

وَقَالُوا مَا لَنَا لَّا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ (٦٢) ترجمه: (١)

أَتَّخَذْنَاَهُمْ سِحْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ (٦٣) ترجمه: (٢)

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ (٦٤) ترجمه: (٣)

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِّي إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (٦٥) ترجمه: (٤)

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ (٦٦) ترجمه: (٥)

قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ (٦٧) ترجمه: (٦)

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ (٦٨) ترجمه: (٧)

مَا كَانَ لِي مِنِّ عِلْمٍ بِالْمَلَأِ الْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ (٦٩) ترجمه: (٨)

إِن يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ (٧٠) ترجمه: (٩)

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّن طِينٍ (٧١) ترجمه: (١٠)

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ (٧٢) ترجمه: (١١)

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ (٧٣) ترجمه: (١٢)

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ (٧٤) ترجمه: (١٣)

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي ۖ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ (٧٥) ترجمه: (١٤)

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ۖ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ (٧٦) ترجمه: (١٥)

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ (٧٧) ترجمه: (١٦)

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (٧٨) ترجمه: (١٧)

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (٧٩) ترجمه: (١٨)

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ (٨٠) ترجمه: (١٩)

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (٨١) ترجمه: (٢٠)

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغَوِّبَنَّهِنَّ أَجْمَعِينَ (۸۲) ترجمه: (۲۱)

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ (۸۳) ترجمه: (۲۲)

ص: ۴۵۷

- ۱- آنها می گویند: «چرا مردانی را که ما از اشرار می شمردیم (در آتش دوزخ) نمی بینیم؟!»
- ۲- آیا ما آنان را (بی جهت) به مسخره گرفتیم یا چشمها آنها را نمی بیند؟!»
- ۳- گفتگوهای خصمانه دوزخیان، یک واقعیت است.
- ۴- بگو: «من تنها انذار کننده ام. و هیچ معبودی جز خداوند یگانه و حاکم بر همه چیز نیست.
- ۵- پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است، پروردگار توانا و بسیار آمرزنده.»
- ۶- بگو: «این خبری بزرگ است،
- ۷- که شما از آن روی گردانید!
- ۸- من از ملاء اعلی (و فرشتگان عالم بالا) به هنگامی که (درباره آفرینش آدم) گفتگو می کردند خبر ندارم.
- ۹- تنها چیزی که به من وحی می شود این است که من انذارکننده آشکاری هستم.»
- ۱۰- (به خاطر بیاور) هنگامی را که پروردگارت به فرشتگان گفت: «من بشری را از گل می آفرینم.
- ۱۱- هنگامی که آن را نظام بخشیدم و از روح خود در آن دمیدم، برای او به سجده افتید.»
- ۱۲- در آن هنگام همه فرشتگان بدون استثنا سجده کردند،
- ۱۳- جز ابلیس که تکبر ورزید و از کافران بود.
- ۱۴- فرمود: «ای ابلیس! چه چیز مانع تو شد که بر مخلوقی که با قدرت خود او را آفریدم سجده کنی؟! آیا تکبر کردی یا از برترینها بودی؟! (برتر از این که فرمان سجود به تو داده شود!)»
- ۱۵- گفت: «من از او بهترم. مرا از آتش آفریده ای و او را از گل.»
- ۱۶- فرمود: «از آن (مقامات) خارج شو، که تو (از درگاه من) رانده شده ای!
- ۱۷- و به یقین لعنت من بر تو تا روز قیامت خواهد بود.»
- ۱۸- گفت: «پروردگارا! مرا تا روزی که انسانها برانگیخته می شوند مهلت ده.»
- ۱۹- فرمود: «تو از مهلت داده شدگانی،
- ۲۰- (ولی) تا روز و زمان معین.»
- ۲۱- گفت: «به عزّت سوگند، همه آنان را گمراه خواهم کرد،
- ۲۲- مگر بندگان خالص شده ات، از میان آنها.»

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ (۸۴) ترجمه: (۱)

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ (۸۵) ترجمه: (۲)

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ (۸۶) ترجمه: (۳)

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (۸۷) ترجمه: (۴)

وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ (۸۸) ترجمه: (۵)

۳۹. سوره الزمر

آشنایی با سوره

۳۹- زمر [جمع زمره: گروهها و دسته ها]

از آیه ۷۰ تا آخر سوره، بیان می کند که در قیامت که روز کيفر و پاداش کافران و متقین است، گروه گروه، مردم به سوی سرنوشت و جایگاه ابدی خودشان (دوزخ یا بهشت) سوق داده می شوند. نام دیگر سوره «غرف» (غرفه ها) است. به این مناسبت که در آیه ۲۰ از غرفه های چند طبقه متقین در بهشت یاد شده است. در این سوره، در مورد اخلاص دین برای خدا و بیدار ساختن قلوب برای پذیرش حق، و مقایسه حال و سرنوشت مؤمنین و مشرکین در دنیا و آخرت، مطالبی بیان شده است. و در مجموع، سوره، سوره پاداش ها و کيفرها و نتایج اخروی اعمال ما در دنیا است. این سوره مکی است و ۷۵ آیه دارد.

سوره الزمر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۱) ترجمه: (۶)

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ (۲) ترجمه: (۷)

أَلَمْ لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ □ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى □ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ □ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ (۳) ترجمه: (۸)

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ □ سُبْحَانَهُ □ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (۴) ترجمه: (۹)

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ □ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ □ وَسَيَخَرُّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ □ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى □ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ (۵) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۵۸

- ۱- فرمود: «به حق سوگند، و حق می گویم،
- ۲- که جهنم را از تو و هر کدام از آنان که از تو پیروی کند، پُر خواهم کرد!»
- ۳- (ای پیامبر!) بگو: «من در برابر این دعوت هیچ پاداشی از شما نمی طلبم، و من از متکلفان نیستم. (سخناتم روشن و همراه بادلیل است.)»
- ۴- این (قرآن) فقط تذکری برای جهانیان است.
- ۵- و به یقین خبر (پیروزی) آن را بعد از مدتی خواهید دانست.
- ۶- *بنام خداوند بخشنده مهربان* این کتابی است که از سوی خداوند توانا و حکیم نازل شده است.
- ۷- ما این کتاب را بحق بر تو نازل کردیم. پس خدا را پرستش کن در حالی که دین خود را برای او خالص کرده ای.
- ۸- آگاه باشید که دین خالص از آن خداست، و آنها که غیر خدا را اولیای خود قرار دادند، (و می گفتند:) اینها را نمی پرستیم مگر بخاطر این که ما را به خداوند نزدیک کنند. خدا (روز قیامت) میان آنان در آنچه اختلاف داشتند داوری می کند. خداوند آن کس را که دروغگو و ناسپاس است هرگز هدایت نخواهد کرد.
- ۹- (به فرض محال) اگر خدا می خواست فرزندی داشته باشد، از میان مخلوقاتش آنچه را می خواست برمی گزید. منزّه است (از این که فرزندی داشته باشد)! او خداوند یگانه و حاکم بر همه چیز است.
- ۱۰- آسمانها و زمین را بحق آفرید. شب را بر روز می پیچد و روز را بر شب. و خورشید و ماه را مسخر (فرمان خویش) قرار داد. هر کدام تا سرآمد معینی به حرکت (خود) ادامه می دهند. آگاه باشید که او توانا و آمرزنده است.

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ □ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظِلْمَاتٍ ثَلَاثٍ □ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ □ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ (۶) ترجمه: (۱)

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ □ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ □ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ □ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ □ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ □ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۷) ترجمه: (۲)

□ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ □ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا □ إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ (۸) ترجمه: (۳)

أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحِيدُ الْأَخْرَجَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ □ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ □ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ (۹) ترجمه: (۴)

قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ □ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ □ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ □ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ

۱- او (همه) شما را از یک انسان آفرید، و همسرش را از جنس او خلق کرد. و برای شما هشت زوج از چهارپایان آفرید. او شما را در شکم مادرانتان در میان تاریکی های سه گانه (پوسته شکم، رحم و کیسه جنین) آفرینشی بعد از آفرینش دیگر می بخشد. این است خداوند، پروردگار شما که حکومت (عالم هستی) از آن اوست. هیچ معبودی جز او نیست. پس چگونه (از راه حق) منحرف می شوید؟!

۲- اگر ناسپاسی کنید، خداوند از شما بی نیاز است و هرگز ناسپاسی را برای بندگانش نمی پسندد. و اگر شکر او را به جا آورید آن را برای شما می پسندد. و هیچ گنهکاری گناه دیگری را بردوش نمی کشد. سپس بازگشت همه شما به سوی پروردگارتان است، و شما را از آنچه انجام می دادید آگاه می سازد. چرا که او به آنچه درون سینه هاست آگاه است.

۳- هنگامی که به انسان زبانی رسد، پروردگار خود را می خواند در حالی که به سوی او باز می گردد. اما هنگامی که نعمتی از جانب خویش به او عطا کند، آنچه را بخاطر آن قبلاً خدا را می خواند از یاد می برد و برای خداوند همتیانی قرار می دهد تا (مردم را) از راه او گمراه سازد. بگو: «چند روزی از کفر و ناسپاسی خود بهره گیر که به یقین از دوزخیانی!»

۴- آیا (چنین کسی با ارزش است یا) کسی که در ساعات شب در حال سجده و قیام به عبادت مشغول است و از عذاب آخرت می ترسد و به رحمت پروردگارش امیدوار است؟! بگو: «آیا کسانی که می دانند با کسانی که نمی دانند یکسانند؟! تنها خردمندان متذکر می شوند»

۵- بگو: «ای بندگان من که ایمان آورده اید! از (مخالفت) پروردگارتان پرهیزید. برای کسانی که در این دنیا نیکی کرده اند پاداش نیکی است. و زمین خدا گسترده است، (اگر تحت فشار سران کفر بودید مهاجرت کنید) که صابران اجر و پاداش خود را بی حساب دریافت می دارند.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ (۱۱) ترجمه: (۱)

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ (۱۲) ترجمه: (۲)

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (۱۳) ترجمه: (۳)

قُلْ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي (۱۴) ترجمه: (۴)

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ □ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (۱۵)
ترجمه: (۵)

لَهُمْ مَنْ فَوْقَهُمْ ظُلٌّ مِنَ النَّارِ وَمَنْ تَحْتَهُمْ ظُلٌّ □ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ □ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ (۱۶) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى □ فَبَشِّرْ عِبَادِ (۱۷) ترجمه: (۷)

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ □ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ □ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ (۱۸) ترجمه: (۸)

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ (۱۹) ترجمه: (۹)

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ □ وَعَدَّ اللَّهُ لِمَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ (۲۰)
ترجمه: (۱۰)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فَتَرَاهُ مُضْجًا مُرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ (۲۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۶۰

۱- بگو: «من مأمورم که خدا را پرستش کنم در حالی که دینم را برای او خالص کرده باشم،

۲- و مأمورم که نخستین مسلمان باشم.»

۳- بگو: «من اگر نافرمانی پروردگارم کنم، از عذاب روز بزرگ (قیامت) می ترسم.»

۴- بگو: «من تنها خدا را می پرستم در حالی که دینم را برای او خالص می کنم،

۵- پس شما هر چه را جز او می خواهید پرستید (که زیانکارید)». بگو: «زیانکاران واقعی کسانی هستند که سرمایه وجود خویش و بستگانشان را در روز قیامت از دست داده اند. آگاه باشید زیان آشکار همین است.»

۶- برای آنان از بالای سرشان سایانهایی از آتش، و در زیر پایشان نیز طبقاتی (از آتش) است. این چیزی است که خداوند با آن بندگان را می ترساند. ای بندگان من! از (نافرمانی) من بپرهیزید.

۷- و کسانی که از عبادت طاغوت دوری کردند و به سوی خداوند بازگشتند، بشارت از آن آنهاست. پس بندگان مرا بشارت

۸- همان کسانی که سخنان را می شنوند و از نیکوترین آنها پیروی می کنند. آنان کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده، و آنها خردمندانند.

۹- آیا تو می توانی کسی را که فرمان عذاب درباره او قطعی شده رهایی بخشی؟! آیا تو می توانی کسی را که در درون آتش است برگیری و نجات دهی؟!

۱۰- ولی برای آنها که تقوای الهی پیشه کردند، غرفه هایی در بهشت است که بر فراز آن غرفه های دیگری بنا شده و از زیر آن نهرها جاری است. این وعده الهی است، و خداوند در وعده خود تخلف نمی کند.

۱۱- آیا ندیدی که خداوند از آسمان آبی فرو فرستاد و آن را بصورت چشمه هایی در زمین وارد نمود، سپس با آن زراعتی را می رویاند که رنگهای مختلف دارد. بعد آن گیاه خشک می شود به گونه ای که آن را زرد و بی روح می بینی. سپس آن را درهم می شکنند و خرد می کنند؟! در این مثال تذکری است برای خردمندان (از ناپایداری دنیا).

أَفَمِنْ شَرَحِ اللَّهِ صِدْرَهُ لِلْبَاسِ لِمَا فَهَوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ □ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ □ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (٢٢)
ترجمه: (١)

اللَّهُ نَزَلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ □ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ □ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (٢٣) ترجمه: (٢)

أَفَمَنْ يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ (٢٤) ترجمه: (٣)

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ (٢٥) ترجمه: (٤)

فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا □ وَلِعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ □ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٢٦) ترجمه: (٥)

وَلَقَدْ صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٢٧) ترجمه: (٦)

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (٢٨) ترجمه: (٧)

صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لَرَجُلٍ هَيْلًا يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا □ الْحَمْدُ لِلَّهِ □ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٢٩)
ترجمه: (٨)

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ (٣٠) ترجمه: (٩)

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ (٣١) ترجمه: (١٠)

ص: ٤٦١

١- آیا کسی که خدا سینه اش را برای اسلام گشاده است و بر فراز (مرکبی از) نور الهی قرار گرفته (همچون کوردلان گمراه است؟!) وای بر آنان که قلبهایی سخت در برابر ذکر خدا دارند! آنها در گمراهی آشکاری هستند.

٢- خداوند بهترین سخن را نازل کرده، کتابی که آیاتش (در لطف و زیبایی و عمق و محتوا) همانند یکدیگر است. آیاتی مکرر دارد (با تکراری شوق انگیز) که از شنیدن آیاتش لرزه بر اندام کسانی که از پروردگارشان می ترسند می افتد. سپس برون و درونشان نرم و متوجه ذکر خدا می شود. این هدایت الهی است که هر کس را بخواهد با آن راهنمایی می کند. و هر کس را خداوند گمراه سازد، هیچ راهنمایی برای او نخواهد بود.

٣- آیا کسی که (ناچار است) با صورت خود عذاب دردناک (الهی) را در روز قیامت دور سازد (همانند کسی است که آتش دوزخ هرگز به او نمی رسد)؟! و به ستمکاران گفته می شود: «بچشید (نتیجه) آنچه را انجام می دادید!»

٤- کسانی که قبل از آنها بودند نیز (آیات ما را) تکذیب نمودند، و عذاب (الهی) از جایی که فکر نمی کردند به سراغشان آمد.

٥- پس خداوند خواری را در زندگی این دنیا به آنها چشاند، و عذاب آخرت شدیدتر است اگر می دانستند.

- ۶- ما برای مردم در این قرآن از هر چیز نمونه ای آوردیم (و همه معارف در آن جمع است)، شاید متذکر شوند.
- ۷- قرآنی است فصیح و خالی از هر گونه کجی و نادرستی، شاید آنان پرهیزگاری پیشه کنند.
- ۸- خداوند مثالی زده است: مردی را که مملوک شریکانی است که درباره او پیوسته با هم نزاع دارند، و مردی که تنها تسلیم یک نفر است. آیا این دو یکسانند؟! حمد و ستایش مخصوص خداست، ولی بیشتر آنان نمی دانند.
- ۹- به یقین تو می میری و آنها نیز خواهند مُرد.
- ۱۰- سپس شما روز قیامت نزد پروردگارتان مخاصمه می کنید.

□ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ □ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ (۳۲) ترجمه: (۱)

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ □ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ (۳۳) ترجمه: (۲)

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ □ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (۳۴) ترجمه: (۳)

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (۳۵) ترجمه: (۴)

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ □ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ □ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (۳۶) ترجمه: (۵)

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ □ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ (۳۷) ترجمه: (۶)

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ □ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ □ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ □ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ (۳۸) ترجمه: (۷)

قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ □ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (۳۹) ترجمه: (۸)

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ (۴۰) ترجمه: (۹)

ص: ۴۶۲

- ۱- چه کسی ستمکارتر است از آن کسی که بر خدا دروغ ببندد و سخن راست (و وحی الهی) را هنگامی که به سراغ او آمده تکذیب کند؟! آیا در جهنم جایگاهی برای کافران نیست؟!
- ۲- اما کسی که سخن راست بیاورد و کسی که آن را تصدیق کند، آنان پرهیزگاراند.
- ۳- آنچه بخواهند نزد پروردگارشان برای آنان موجود است. و این است جزای نیکوکاران.
- ۴- تا خداوند (حتی) بدترین اعمالی را که انجام داده اند (در سایه ایمان و صداقت آنها) بیامرزد، و آنها را مطابق بهترین اعمالی که انجام می دادند پاداش دهد.
- ۵- آیا خداوند برای (نجات و دفاع از) بنده اش کافی نیست؟! ولی آنها تو را از غیر او می ترسانند. (آنها گمراهند) و هر کس را خداوند گمراه کند، هیچ راهنمایی برای او نخواهد بود!
- ۶- و هر کس را خدا راهنمایی کند، هیچ گمراه کننده ای نخواهد داشت. آیا خداوند توانا و دارای مجازات نیست؟!
- ۷- و اگر از آنها پرسسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده؟» به یقین می گویند: «خدا!» بگو: «آیا هیچ دربارہ معبودانی که غیر از خدا می خوانید اندیشه می کنید که اگر خدا زیانی برای من بخواهد، آیا آنها می توانند زیان او را برطرف سازند؟! و یا اگر رحمتی برای من بخواهد، آیا آنها می توانند مانع رحمت او شوند؟!» بگو: «خدا مرا کافی است. و همه توکل کنندگان تنها بر او توکل می کنند.»
- ۸- بگو: «ای قوم من! شما هرچه در توان دارید انجام دهید، من نیز به وظیفه خود عمل می کنم. اما بزودی خواهید دانست،

۹- چه کسی عذاب خوارکننده ای (در دنیا) به سراغش می آید، و (سپس) عذابی جاویدان (در آخرت) بر او وارد می گردد؟!»

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ □ فَمِنْ أَهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ □ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلَّ عَلَيْهِ □ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (۴۱)
ترجمه: (۱)

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا □ فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى □ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۴۲) ترجمه: (۲)

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ □ قُلْ أُولَٰئِكَ كَانُوا لَّا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ (۴۳) ترجمه: (۳)

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا □ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۴۴) ترجمه: (۴)

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآخِرِهِ □ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (۴۵) ترجمه: (۵)

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۴۶) ترجمه: (۶)

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنَّا فِي الْمَآرِضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ وَوَيْدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ (۴۷) ترجمه: (۷)

ص: ۴۶۳

۱- ما این کتاب (آسمانی) را برای مردم بحق بر تو نازل کردیم. هر کس (در پرتو آن) هدایت شود به نفع خود اوست. و هر کس گمراهی را برگزیند، تنها به زیان خود گمراه می گردد. و تو مأمور اجبارشان (به هدایت) نیستی.

۲- خداوند ارواح را به هنگام مرگ قبض می کند، و روح کسانی را که نمرده اند نیز به هنگام خواب می گیرد. سپس ارواح کسانی که فرمان مرگشان را صادر کرده نگه می دارد و ارواح دیگری را (که باید زنده بمانند) باز می گرداند تا سر آمدی معین. در این امر نشانه های روشنی است برای کسانی که می اندیشند.

۳- آیا آنان غیر از خدا شفیعی گرفته اند؟! به آنان بگو: «آیا (از آنها شفاعت می طلبید) هر چند مالک چیزی نباشند و درک و شعوری برای آنها نباشد؟!»

۴- بگو: «تمام شفاعت تنها از آن خداست، (زیرا) حاکمیت آسمانها و زمین از آن اوست، سپس همه شما به سوی او باز گردانده می شوید.»

۵- هنگامی که خداوند به یگانگی یاد می شود، دلهای کسانی که به آخرت ایمان ندارند مشمتر (و متنفر) می گردد. اما هنگامی که از معبودهایی غیر از او یاد می شود، آنان خوشحال می شوند.

۶- بگو: «خداوند! ای آفریننده آسمانها و زمین، و آگاه از اسرار نهان و آشکار، تو در میان بندگان در آنچه درباره آن اختلاف داشته اند داوری خواهی کرد.»

۷- اگر ستمکاران تمام آنچه را روی زمین است مالک باشند و همانند آن بر آن افزوده شود، حاضرند همه را فدا کنند تا از عذاب شدید روز قیامت رهایی یابند. و از سوی خدا برای آنها اموری ظاهر می شود که هرگز گمان نمی کردند.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۴۸) ترجمه: (۱)

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ ۗ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَمَّا يَعْلَمُونَ (۴۹)
ترجمه: (۲)

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۵۰) ترجمه: (۳)

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا كَسَبُوا ۗ وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ (۵۱) ترجمه: (۴)

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۵۲) ترجمه: (۵)

ۗ قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ۗ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (۵۳)
ترجمه: (۶)

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ (۵۴) ترجمه: (۷)

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ (۵۵) ترجمه: (۸)

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتًا عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ فِي جَنبِ اللَّهِ وَإِن كُنْتُ لَمِنَ السَّآخِرِينَ (۵۶) ترجمه: (۹)

ص: ۴۶۴

۱- (در آن روز) اعمال بدی را که انجام داده اند برای آنها آشکار می شود، و آنچه را (از عذاب الهی) استهزا می کردند بر آنها واقع می گردد.

۲- هنگامی که انسان را زبانی رسد، ما را (برای حل مشکلتش) می خواند. سپس هنگامی که از جانب خود به او نعمتی دهیم، می گوید: «این نعمت بخاطر کاردانی خودم به من داده شده.» (چنین نیست) بلکه این وسیله آزمایش (آنها) است، هر چند بیشترشان نمی دانند.

۳- این سخن را کسانی که قبل از آنها بودند نیز گفتند، ولی آنچه را به دست می آوردند برای آنها سودی نداشت.

۴- سپس بدیهای اعمالشان به آنها رسید. و ستمکاران این گروه [=بت پرستان اهل مکه] نیز بزودی گرفتار بدیهای اعمالی که انجام داده اند خواهند شد، و هرگز نمی توانند از عذاب الهی بگریزند.

۵- آیا آنها ندانستند که خداوند روزی را برای هر کس بخواهد گسترده یا تنگ می سازد؟! در این، نشانه هایی است برای گروهی که ایمان می آورند.

۶- بگو: «ای بندگان من که بر خود اسراف و ستم کرده اید! از رحمت خداوند نومید نشوید که خدا همه گناهان را می آمرزد، زیرا او بسیار آمرزنده و مهربان است.

۷- و به درگاه پروردگارتان باز گردید و در برابر او تسلیم شوید، پیش از آن که عذاب به سراغ شما آید، سپس (از سوی هیچ

کس) یاری نشوید.

۸- و از بهترین دستورهایی که از سوی پروردگارتان بر شما نازل شده پیروی کنید پیش از آن که عذاب (الهی) ناگهان به سراغ شما آید در حالی که از آن آگاه نیستند!»

۹- (این دستورها برای آن است که) مبادا کسی روز قیامت بگوید: «افسوس بر من از کوتاهی هایی که در اطاعت فرمان خدا کردم و از مسخره کنندگان (آیات او) بودم!»

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ (۵۷) ترجمه: (۱)

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (۵۸) ترجمه: (۲)

بَلَىٰ قَدْ جَاءَ تَكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ (۵۹) ترجمه: (۳)

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ ۖ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ (۶۰) ترجمه: (۴)

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۶۱) ترجمه: (۵)

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (۶۲) ترجمه: (۶)

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۶۳) ترجمه: (۷)

قُلْ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ (۶۴) ترجمه: (۸)

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِن أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۶۵) ترجمه: (۹)

بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ (۶۶) ترجمه: (۱۰)

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْمَأْرُضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِّيَمِينِهِ ۖ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۶۷)
ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۶۵

۱- یا بگوید: «اگر خداوند مرا هدایت می کرد، از پرهیزگاران بودم.»

۲- یا هنگامی که عذاب را می بیند بگوید: «ای کاش بار دیگر (به دنیا) بازمی گشتم و از نیکوکاران بودم!»

۳- آری، آیات من به سراغ تو آمد، اما آن را تکذیب کردی و تکبر نمودی و از کافران بودی.

۴- و روز قیامت کسانی را که بر خدا دروغ بستند (و تکبر ورزیدند) می بینی که صورتهایشان سیاه است. آیا در جهنم جایگاهی برای متکبران نیست؟!

۵- و خداوند کسانی را که تقوا پیشه کردند رهایی می بخشد و رستگار می کند. هیچ بدی به آنان نمی رسد و هرگز اندوهگین نخواهند شد.

۶- خداوند آفریدگار همه چیز است و حافظ و نگهبان بر همه اشیاء است.

۷- کلیدهای آسمانها و زمین از آن اوست. و کسانی که به آیات خداوند کافر شدند زیانکاران (واقعی) هستند.

۸- بگو: «آیا به من دستور می دهید که غیر خدا را بپرستم ای جاهلان؟!»

۹- به تو و همه پیامبران پیشین وحی شده که اگر مشرک شوی، تمام اعمال تباه می شود و از زیانکاران خواهی بود.

۱۰- بلکه تنها خداوند را عبادت کن و از شکر گزاران باش.

۱۱- آنها خدا را آن گونه که باید بشناسند، نشناختند، در حالی که تمام زمین در روز قیامت در قبضه (قدرت) اوست و آسمانها پیچیده در دست او. خداوند منزّه و برتر است از آنچه هتای او قرار می دهند.

وَنَفِخَ فِي الصُّورِ فَصَبَقَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ۚ نَعَمْ نَفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ (٦٨)
ترجمه: (١)

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٦٩) ترجمه: (٢)

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ (٧٠) ترجمه: (٣)

وَسَيَقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا ۚ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ (٧١) ترجمه: (٤)

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (٧٢) ترجمه: (٥)

وَسَيَقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ (٧٣) ترجمه: (٦)

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۚ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (٧٤) ترجمه: (٧)

ص: ٤٦٦

۱- و (در آستانه قیامت) در «صور» دمیده می شود، و در پی آن همه کسانی که در آسمانها و زمینها می میرند، مگر کسانی که خدا بخواهد. سپس بار دیگر در «صور» دمیده می شود، ناگهان همگی به پا می خیزند و در انتظار (حساب و جزا) هستند.
۲- و زمین (در آن روز) به نور پروردگارش روشن می شود، و نامه های اعمال را پیش می نهند و پیامبران و گواهان را حاضر می سازند، و میان آنها بحق داوری می شود و به آنان ستم نخواهد شد.
۳- و به هر کس آنچه انجام داده است بی کم و کاست داده می شود. و او نسبت به آنچه انجام می دادند از همه آگاهتر است.
۴- و کسانی که کافر شدند گروه گروه به سوی جهنم رانده می شوند. هنگامی که به دوزخ می رسند، درهای آن گشوده می شود و نگهبانان دوزخ به آنها می گویند: «آیا پیامبرانی از میان شما به سویتان نیامدند که آیات پروردگارتان را برای شما بخوانند و نسبت به ملاقات این روز شما را انداز کنند؟!» می گویند: «آری، (پیامبران آمدند) ولی (ما مخالفت کردیم و) فرمان عذاب الهی بر کافران مسلم شده است.

۵- به آنان گفته می شود: «از درهای جهنم وارد شوید، جاودانه در آن بمانید. چه بد جایگاهی است جایگاه متکبران!»

۶- و کسانی که تقوای الهی پیشه کردند گروه گروه به سوی بهشت برده می شوند. هنگامی که به آن می رسند درهای بهشت گشوده می شود و نگهبانان به آنان می گویند: «سلام بر شما! گوارایتان باد! داخل بهشت شوید و جاودانه بمانید!»

۷- آنها می گویند: «حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که به وعده خویش درباره ما وفا کرد و این سرزمین را میراث ما قرار داد که هر جای بهشت را بخواهیم منزلگاه خود قرار دهیم. و چه نیکوست پاداش عمل کنندگان!»

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۷۵) ترجمه: (۱)

۴۰. سوره غافر

آشنایی با سوره

۴۰- مؤمن [ایمان آورنده]

از آیه ۲۷ به بعد از «مؤمن آل فرعون» یاد می کند. مردی که در بطن نظام طاغوتی فرعون، مخفیانه به دعوت موسی گرویده بود و به نفع او در مجامع دولتی تبلیغ می کرد و از موسی در مقابل توطئه های خائنانه فرعون و وابستگانش دفاع می نمود. نام دیگر سوره، «غافر» است. یعنی بخشنده گناه و خطاپوش در آیه ۳ با این صفت از خدا یاد شده است. نام دیگر سوره «طول» است یعنی نعمت پایدار و در همین آیه از خداوند با عنوان صاحب نعمت (ذی الطول) یاد شده است. از مطالب دیگر این سوره، درگیری هواداران حق و باطل است، قدرت مطلقه خدا در قیامت، رمز سرنگونی قدرتهای باطل و جبار پیشین، دعوت موسی، تقسیم بندی مردم در رابطه با اعمالشان در قیامت و ... می باشد. این سوره مکی که دارای ۸۵ آیه می باشد، در سالهای قبل از هجرت نازل شده است.

سوره غافر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۲)

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (۲) ترجمه: (۳)

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ ۗ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ (۳) ترجمه: (۴)

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ (۴) ترجمه: (۵)

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعِيدِهِمْ ۖ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ ۖ وَجَادَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۗ (۵) ترجمه: (۶)

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ (۶) ترجمه: (۷)

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا

۱- (در آن روز) فرشتگان را می بینی که بر گرد عرش حلقه زده اند و پروردگارشان را حمد و تسبیح می گویند. و در میان آنان [= بنندگان] بحقوق داور می ششود. و (سراجم) گفته خواهد شد: «حمدوستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است.»

۲- *بنام خداوند بخشنده مهربان* حم.

۳- این کتابی است که از سوی خداوند توانا و دانا نازل شده است.

۴- خداوندی که آمرزنده گناه، پذیرنده توبه، دارای مجازات سخت، و صاحب نعمت فراوان است. هیچ معبودی جز او نیست. و بازگشت (همه شما) به سوی اوست.

۵- تنها کسانی در آیات ما مجادله می کنند که (از روی عناد) کافر شده اند. پس مبادا رفت و آمد آنان در شهرها (و قدرت نمایشان) تو را فریب دهد!

۶- پیش از آنها قوم نوح و گروه هایی که بعد از آنها بودند (پیامبرانشان را) تکذیب کردند. و هر امتی در پی آن بودند که پیامبرشان را بگیرند (و آزار دهند)، و برای محو حق به مجادله باطل دست زدند. امّا من آنها را مجازات کردم. دیدی که مجازات من چگونه بود!

۷- و این گونه فرمان پروردگارت درباره کسانی که کافر شدند مسلم شده که آنها همه اهل آتشند.

۸- فرشتگانی که حاملان عرشند و آنها که گرداگرد آن (طواف می کنند) تسبیح و حمد پروردگارشان را می گویند و به او ایمان دارند و برای مؤمنان آمرزش می طلبند (و می گویند): پروردگارا! رحمت و علم تو همه چیز را فرا گرفته است. پس کسانی را که توبه کرده و راه تو را پیروی می کنند بیامرز، و آنان را از عذاب دوزخ نگاه دار.

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ □ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۸) ترجمه: (۱)

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ □ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ □ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لِمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ (۱۰) ترجمه: (۳)

قَالُوا رَبَّنَا أَمَتْنَا اثْنَتَيْنِ وَأَخْيَبْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ (۱۱) ترجمه: (۴)

ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ □ وَإِنْ يُشْرَكْ بِهِ تُؤْمِنُوا □ فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ (۱۲) ترجمه: (۵)

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا □ وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ (۱۳) ترجمه: (۶)

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (۱۴) ترجمه: (۷)

رَفِيعَ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ (۱۵) ترجمه: (۸)

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ □ لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ □ لَمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ □ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ (۱۶) ترجمه: (۹)

ص: ۴۶۸

۱- پروردگارا! آنها را در باغهای جاویدان بهشتی که به آنها وعده فرموده ای وارد کن و، (همچنین) از پدران و همسران و فرزندانشان هر کدام که صالح بودند، به یقین تو توانا و حکیمی.

۲- و آنان را از بدیها نگاه دار، و هر کس را در آن روز از بدیها نگاه داری، مشمول رحمت ساخته ای. و این همان رستگاری بزرگ!

۳- روز قیامت کسانی را که کافر شدند صدا می زنند که عداوت و خشم خداوند نسبت به شما از عداوت و خشم خودتان نسبت به خودتان بیشتر است، چرا که به سوی ایمان دعوت می شدید، ولی انکار می کردید.

۴- آنها می گویند: «پروردگارا! ما را دوبار میراندی و دوبار زنده کردی. اکنون به گناهان خود معترفیم. آیا راهی برای خارج شدن (از دوزخ) وجود دارد؟»

۵- (گفته می شود) این به سبب آن است که وقتی خداوند به یگانگی خوانده می شد انکار می کردید، و اگر برای او همتایی می پنداشتند ایمان می آوردید. اکنون داوری مخصوص خداوند بلند مرتبه و بزرگ است (و شما را مطابق عدل خود کیفر می دهد).

۶- او کسی است که آیات خود را به شما نشان می دهد و از آسمان برای شما روزی با ارزشی می فرستد. تنها کسانی متذکر این حقایق می شوند که (به سوی خدا) باز می گردند (و پیوسته به یاد او هستند).

۷- (تنها) خدا را بخوانید و دین خود را برای او خالص کنید، هر چند کافران ناخشنود باشند.

۸- او درجات (بندگان صالح) را بالا می برد، او صاحب عرش است، روح [=وحي الهی] را به فرمانش بر هر کس از بندگانش که بخواهد القاء می کند تا (مردم را) از روز لقای پروردگار بیم دهد.

۹- روزی که همه آنان آشکار می شوند و چیزی از آنها بر خدا پنهان نخواهد ماند. (و گفته می شود:) حکومت امروز برای کیست؟ برای خداوند یکتای حاکم بر همه چیز است.

الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۖ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۱۷) ترجمه: (۱)

وَأَنْذَرْتَهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطْمِينٍ ۗ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ (۱۸) ترجمه: (۲)

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ (۱۹) ترجمه: (۳)

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ ۗ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (۲۰) ترجمه: (۴)

ۗ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذْتَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ (۲۱) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ ۗ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۲۲) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ (۲۳) ترجمه: (۷)

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ (۲۴) ترجمه: (۸)

فَلَمَّا جَاءَهُم بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ ۗ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ (۲۵) ترجمه: (۹)

ص: ۴۶۹

- ۱- امروز هر کس در برابر آنچه انجام داده است جزا داده می شود. امروز هیچ ظلمی نیست. خداوند سریع الحساب است.
- ۲- و آنها را از روز نزدیک [= روز قیامت] بترسان، هنگامی که (از شدت وحشت) دلها به گلوگاه می رسد در حالی که تمامی وجود آنها مملو از اندوه است. برای ستمکاران نه دوستی وجود دارد، و نه شفاعت کننده ای که شفاعتش پذیرفته شود.
- ۳- او چشمهایی را که به خیانت می گردد و آنچه را سینه ها پنهان می دارند، می داند.
- ۴- خداوند بحق داوری می کند، و معبودهایی را که غیر از او می خوانند (قدرت بر) هیچ گونه داوری ندارند. خداوند شنوا و بیناست.
- ۵- آیا آنها روی زمین سیر نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که پیش از آنان بودند چگونه بود؟! آنها در قدرت و ایجاد آثار مهم در زمین از اینها برتر بودند. ولی خداوند آنان را به گناهانشان گرفت، و در برابر (عذاب) او مدافعی نداشتند.
- ۶- این برای آن بود که پیامبرانشان پیوسته با دلایل روشن به سراغشان می آمدند، ولی آنها انکار می کردند. بدین سبب خداوند آنان را گرفت (و کیفر داد) که او توانا و مجازاتش شدید است.
- ۷- ما موسی را با معجزات خود و دلیل روشنی فرستادیم،
- ۸- به سوی فرعون و هامانو قارون. ولی آنها گفتند: «او ساحری بسیار دروغگو است.»
- ۹- و هنگامی که حق را از سوی ما برای آنها آورد، گفتند: «پسران کسانی را که با موسی ایمان آورده اند بکشید و زنانشان را (برای خدمت) زنده بگذارید.» اما نقشه کافران راه به جایی نمی برد (و نقش بر آب می شود).

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ □ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ (٢٦) ترجمه: (١)

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِّنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ (٢٧) ترجمه: (٢)

وَقَالَ رَجُلٌ مُُّؤْمِنٌ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ □ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ □ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ □ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ (٢٨) ترجمه: (٣)

يَا قَوْمِ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنَ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا □ قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ (٢٩) ترجمه: (٤)

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ (٣٠) ترجمه: (٥)

مِثْلَ ذَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ □ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ (٣١) ترجمه: (٦)

وَيَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ (٣٢) ترجمه: (٧)

يَوْمَ تُولُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِّنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ □ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (٣٣) ترجمه: (٨)

ص: ٤٧٠

۱- و فرعون گفت: «بگذارید موسی را بکشم، و او پروردگارش را بخواند (تا نجاتش دهد)! زیرا من می ترسم که آیین شما را دگرگون سازد، و یا در این سرزمین فساد برپا کند!»

۲- موسی گفت: «من به پروردگارم و پروردگار شما پناه می برم از هر متکبری که به روز حساب ایمان نمی آورد.»

۳- و مرد مؤمنی از فرعونیان که ایمان خود را پنهان می داشت گفت: «آیا می خواهید مردی را به قتل برسانید بخاطر این که می گوید: پروردگار من «الله» است، در حالی که دلایل روشنی از سوی پروردگارتان برای شما آورده است؟! اگر دروغگو باشد، دروغش دامن خودش را خواهد گرفت. و اگر راستگو باشد، (لااقل) بعضی از عذابهایی را که وعده می دهد به شما خواهد رسید. خداوند کسی را که اسرافکار و بسیار دروغگوست هدایت نمی کند.

۴- ای قوم من! امروز حکومت از آن شماست و در این سرزمین پیروزید. اگر عذاب خدا به سراغ ما آید، چه کسی ما را یاری خواهد کرد؟! فرعون گفت: «من جز آنچه را مصلحت می بینیم به شما ارائه نمی دهم، و شما را جز به راه صحیح راهنمایی نمی کنم. (دستور، همان قتل موسی است.)»

۵- کسی که ایمان آورده بود گفت: «ای قوم من! من بر شما از روزی همانند روز (عذاب) اقوام پیشین بیمناکم!

۶- و از روشی همچون روش قوم نوح و عاد و ثمود و کسانی که بعد از آنان بودند (و راه کفر و طغیان پیمودند بر شما می ترسم). و خداوند برای بندگانش ستمی نمی خواهد.

۷- ای قوم من! من از روزی که مردم یکدیگر را صدا می زنند (و از هم یاری می طلبند) بر شما بیمناکم!

۸- همان روزی که روی می گردانید و فرار می کنید. اما هیچ وسیله نجاتی برای شما در برابر (عذاب) خداوند نیست. و هر

کس را خداوند (بخاطر اعمالش) گمراه سازد، هدایت کننده ای برای او نیست!

وَلَقَدْ خَيَّرْنَاكُمْ يُونُسَ مِنْ قَبْلِ الْبَلِيَّاتِ فَمَا زَلْتُمْ فِي شَكِّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ □ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا □
كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ (ترجمه: (۱))

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ □ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا □ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ
جَبَّارٍ (ترجمه: (۲))

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانَ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ (ترجمه: (۳))

أَسْبَابَ السَّمَاوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلِهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا □ وَكَذَلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ □ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ
إِلَّا فِي تَبَابٍ (ترجمه: (۴))

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ (ترجمه: (۵))

يَا قَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ (ترجمه: (۶))

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا □ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْتَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ
(ترجمه: (۷))

ص: ۴۷۱

۱- پیش از این یوسف با دلایل روشن به سراغ شما آمد، ولی شما پیوسته در آنچه او برای شما آورده بود تردید داشتید. تا زمانی که از دنیا رفت، گفتید: هرگز خداوند بعد از او پیامبری مبعوث نخواهد کرد! این گونه خداوند هر اسرافکار تردید کننده ای را گمراه می سازد.

۲- همان کسانی که در آیات خدا بی آن که دلیلی برایشان آمده باشد به مجادله می پردازند. (این کارشان) خشم عظیمی نزد خداوند و نزد آنان که ایمان آورده اند به بار می آورد. این گونه خداوند بر دل هر متکبر گردنکشی مهر می نهد.

۳- فرعون گفت: «ای هامان! برای من برج بلندی بساز، شاید به وسایلی دست یابم،

۴- وسایل (دست یافتن به) آسمانها تا از خدای موسی آگاه شوم. هر چند گمان می کنم او دروغگو باشد.» اینچنین اعمال بد فرعون در نظرش آراسته جلوه کرد و از راه حق باز داشته شد. و توطئه فرعون (و امثال او) جز به نابودی نمی انجامد.

۵- کسی که (از قوم فرعون) ایمان آورده بود گفت: «ای قوم من! از من پیروی کنید تا شما را به راه صواب، راهنمایی کنم.

۶- ای قوم من! این زندگی دنیا، تنها متاع زودگذری است. و فقط آخرت سرای پایدار است.

۷- هر کس بدی کند، جز بمانند آن کیفر داده نمی شود. ولی هر کس کار شایسته ای انجام دهد - خواه مرد یا زن - در حالی که مؤمن باشد چنین کسانی وارد بهشت می شوند و در آن روزی بی حسابی به آنها داده خواهد شد.

□ وَيَا قَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاهِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ (۴۱) ترجمه: (۱)

تَدْعُونَنِي لِأَكْفَرُ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ (۴۲) ترجمه: (۲)

لَمَّا جَرَمَ أَنْتُمْ تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصِحَابُ النَّارِ (۴۳) ترجمه: (۳)

فَسْتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ □ وَأَفُوضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ □ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (۴۴) ترجمه: (۴)

فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكَّرُوا □ وَحَاقَ بِالِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ (۴۵) ترجمه: (۵)

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا □ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ (۴۶) ترجمه: (۶)

وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّعْتَدُونَ عَنَّا نَصِيحًا مِّنَ النَّارِ (۴۷) ترجمه: (۷)

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ (۴۸) ترجمه: (۸)

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ (۴۹) ترجمه: (۹)

ص: ۴۷۲

-
- ۱- ای قوم من! چرا من شما را به سوی نجات دعوت می کنم، اما شما مرا به سوی آتش فرا می خوانید؟!
  - ۲- مرا دعوت می کنید که به خداوند یگانه کافر شوم و همتایی که به آن علم ندارم برای او قرار دهم، در حالی که من شما را به سوی خداوند توانا و آمرزنده دعوت می کنم!
  - ۳- به یقین آنچه مرا به سوی آن می خوانید، نه دعوت (و حاکمیتی) در دنیا دارد و نه در آخرت. و به یقین بازگشت ما در قیامت به سوی خداست. و اسرافکاران اهل آتشند.
  - ۴- و بزودی آنچه را به شما می گویم به خاطر خواهید آورد (و پشیمان خواهید شد)! من کار خود را به خدا وامی گذارم که خداوند نسبت به بندگانش بیناست.»
  - ۵- خداوند او را از توطئه های شوم آنها نگه داشت، و عذاب شدیدی فرعونیان را فرا گرفت.
  - ۶- (عذاب آنها) آتش است که هر صبح و شام بر آن عرضه می شوند. و روزی که قیامت برپا شود (می فرماید): «فرعونیان را در سخت ترین عذابها وارد کنید.»
  - ۷- (به خاطر بیاور) هنگامی را که در آتش دوزخ با هم به گفتگو و ستیزه می پردازند. ضعیفان به مستکبران می گویند: «ما پیرو شما بودیم، آیا شما (امروز) سهمی از آتش را به جای ما پذیرا می شوید؟!»
  - ۸- مستکبران می گویند: «ما همگی در آن هستیم، زیرا خداوند در میان بندگانش (بعدالت) حکم کرده است.»
  - ۹- و آنها که در آتشند به مأموران دوزخ می گویند: «از پروردگارتان بخواهید یک روز عذاب را از ما بردارد.»

قَالُوا أَوْلَم تَك تَأْتِيكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ □ قَالُوا بَلَى □ قَالُوا فَادْعُوا □ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ (۵۰) ترجمه: (۱)

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ (۵۱) ترجمه: (۲)

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذِرَتُهُمْ □ وَلَهُمُ اللَّغْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ (۵۲) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ (۵۳) ترجمه: (۴)

هُدَى وَذِكْرَى لِأُولَى الْأَلْبَابِ (۵۴) ترجمه: (۵)

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ (۵۵) ترجمه: (۶)

إِنَّ الَّذِينَ يَجْرِدُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَنَاهُمْ □ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ □ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ □ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (۵۶) ترجمه: (۷)

لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۵۷) ترجمه: (۸)

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ □ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ (۵۸) ترجمه: (۹)

ص: ۴۷۳

- ۱- آنها می گویند: «آیا پیامبران شما با دلایل روشن به سراغتان نیامدند؟!» می گویند: «آری (آمدند ولی ما نپذیرفتیم)» آنها می گویند: «پس هر چه می خواهید (خدا را) بخوانید. ولی دعای کافران (به اجابت نمی رسد و) جز در گمراهی نیست.»
- ۲- ما به یقین پیامبران خود و کسانی را که ایمان آورده اند، در زندگی دنیا و (در آخرت) روزی که گواهان به پا می خیزند یاری می دهیم.
- ۳- روزی که عذرخواهی ستمکاران سودی به حالشان نمی بخشد. و لعنت (و دوری از رحمت الهی) و جایگاه بد برای آنان است.
- ۴- و ما به موسی هدایت بخشیدیم، و بنی اسرائیل را وارثان کتاب (تورات) قرار داریم.
- ۵- کتابی که مایه هدایت و تذکر برای خردمندان بود.
- ۶- پس (ای پیامبر!) صبر و شکیبایی پیشه کن که وعده خدا حق است، و برای گناه [= ترک اولی] خود استغفار کن، و هر صبح و شام تسبیح و حمد پروردگارت را به جا آور.
- ۷- کسانی که در آیات خداوند بدون دلیلی که برای آنها آمده باشد ستیزه جویی می کنند، در سینه هایشان فقط تکبر (و غرور) است، و هرگز به خواسته خود نخواهند رسید، پس به خدا پناه بر که او شنوا و بیناست.
- ۸- آفرینش آسمانها و زمین از آفرینش انسانها عظیم تر است، ولی بیشتر مردم نمی دانند.
- ۹- هرگز نابینا و بینا یکسان نیستند. و (همچنین) کسانی که ایمان آورده، و اعمال صالح انجام داده اند با بدکاران. هرچند شما

کمر متذکر می شوید.

إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَهُ لَأَ رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ (۵۹) ترجمه: (۱)

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ □ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ (۶۰) ترجمه: (۲)

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا □ إِنَّ اللَّهَ لَعَدُوٌّ فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَمَّا يَشْكُرُونَ (۶۱)
ترجمه: (۳)

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (۶۲) ترجمه: (۴)

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ (۶۳) ترجمه: (۵)

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ □ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ □ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (۶۴) ترجمه: (۶)

هُوَ الْحَيُّ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ □ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۶۵) ترجمه: (۷)

□ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسَلِّمَ لِلرَّبِّ الْعَالَمِينَ (۶۶) ترجمه: (۸)

ص: ۴۷۴

۱- روز رستاخیز به یقین آمدنی است، و شکی در آن نیست. ولی اکثر مردم ایمان نمی آورند.

۲- پروردگار شما گفته است: «مرا بخوانید تا (دعای) شما را اجابت کنم. به یقین کسانی که از عبادت من تکبر میورزند بزودی با ذلت وارد دوزخ می شوند.»

۳- خداوند کسی است که شب را برای شما آفرید تا در آن بیاساید، و روز را روشنی بخش قرار داد. خداوند نسبت به مردم صاحب فضل و کرم است. ولی بیشتر مردم شکرگزاری نمی کنند.

۴- این است خداوند، پروردگار شما که آفریننده همه چیز است. هیچ معبودی جز او نیست. با این حال چگونه (از راه حق) منحرف می شوید؟!

۵- اینگونه، آنهایی که آیات خدا را انکار می کردند (از راه راست) منحرف می شوند.

۶- خداوند کسی است که زمین را برای شما جایگاه امن و آرامش قرار داد و آسمان را همچون سقفی (بر فرازتان). و شما را (در عالم جنین) صورتگری کرد، و تصویرتان را نیکو آفرید. و از نعمت های پاکیزه به شما روزی داد. این است خداوند پروردگار شما. زوال ناپذیر و پربرکت است خداوندی که پروردگار جهانیان است.

۷- زنده (واقعی) اوست. معبودی جز او نیست. پس او را بخوانید در حالی که دین خود را برای او خالص کرده اید. ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است.

۸- بگو: «من از پرستش معبودهایی که شما غیر از خدا می خوانید نهی شده ام، چون دلایل روشن از جانب پروردگارم برای من آمده است. و مأمورم که تنها در برابر پروردگار جهانیان تسلیم باشم.»

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا □ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلٍ □ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٦٧) ترجمه: (١)

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ □ فَإِذَا قُضِيَ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٦٨) ترجمه: (٢)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنِّي يُضْرَفُونَ (٦٩) ترجمه: (٣)

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا □ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٧٠) ترجمه: (٤)

إِذِ الْأَعْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ (٧١) ترجمه: (٥)

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ (٧٢) ترجمه: (٦)

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ (٧٣) ترجمه: (٧)

مِنْ دُونِ اللَّهِ □ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا □ كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ (٧٤) ترجمه: (٨)

ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ (٧٥) ترجمه: (٩)

ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا □ فَبئسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ (٧٦) ترجمه: (١٠)

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ □ فَإِمَّا نُرَبِّيكَ بِعِصِّ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيكَ فَإِنَّا يُرْجَعُونَ (٧٧) ترجمه: (١١)

ص: ٤٧٥

۱- او کسی است که شما را از خاکی آفرید، سپس از نطفه ای، سپس از علقه (و خون بسته شده) ای، سپس شما را بصورت طفلی (از شکم مادر) بیرون می آورد، بعد (رشد می کنید تا) به مرحله کمال قوت خود می رسید، و بعد از آن پیر می شوید. و (در این میان) گروهی از شما پیش از رسیدن به این مرحله می میرند و (در نهایت) به اجل حتمی خود می رسید. شاید (در این مراحل) بیندیشید.

۲- او کسی است که زنده می کند و می میراند. و هنگامی که وجود چیزی را مقرر کند، تنها به آن می گوید: «موجود باش!» بی درنگ موجود می شود.

۳- آیا ندیدی کسانی را که در آیات خدا مجادله می کنند، چگونه (از راه حق) منحرف می شوند؟!

۴- همان کسانی که کتاب آسمانی و آنچه را به وسیله پیامبرانمان فرستاده ایم تکذیب کردند. اما بزودی (از نتیجه کار خود) آگاه می شوند!

۵- در آن هنگام که غل و زنجیرها برگردن آنان قرار گرفته و آنها را می کشند.

۶- و در آب سوزان وارد می کنند. سپس در آتش دوزخ می سوزند!

- ۷- سپس به آنها گفته می شود: «کجایند آنچه را همتای خدا قرار می دادید،
- ۸- همان معبودهایی را که جز خدا پرستش می کردید؟!» آنها می گویند: «همه از نظر ما پنهان و گم شدند. بلکه ما اصلاً پیش از این چیزی را پرستش نمی کردیم!» این گونه خداوند کافران را گمراه می سازد.
- ۹- این (عذاب) بخاطر آن است که به ناحق در زمین شادی می کردید و از روی غرور و مستی به خوشحالی می پرداختید.
- ۱۰- از درهای جهنم وارد شوید و جاودانه در آن بمانید. و چه بد است جایگاه متکبران!
- ۱۱- پس (ای پیامبر) صبر کن که وعده خدا حق است. و هرگاه قسمتی از مجازاتهایی را که به آنها وعده داده ایم در حال حیاتت به تو نشان دهیم، یا تو را (پیش از آن) از دنیا ببریم (مهم نیست). چرا که آنان را فقط به سوی ما باز می گردانند.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْضُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ □
فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ (٧٨) ترجمه: (١)

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (٧٩) ترجمه: (٢)

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلُوكِ تُحْمَلُونَ (٨٠) ترجمه: (٣)

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ (٨١) ترجمه: (٤)

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ □ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٨٢) ترجمه: (٥)

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (٨٣) ترجمه: (٦)

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدَّهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ (٨٤) ترجمه: (٧)

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا □ سُنَّتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ □ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ (٨٥) ترجمه: (٨)

ص: ٤٧٦

۱- ما پیش از تو پیامبرانی فرستادیم. سرگذشت گروهی از آنان را برای تو باز گفته، و سرگذشت گروهی را برای تو بازگو نکرده ایم. و هیچ پیامبری حق نداشت معجزه ای جز به فرمان خدا بیاورد. و هنگامی که فرمان خداوند (برای مجازات کافران) صادر شود، بحق داوری خواهد شد. و آن جا اهل باطل زیان خواهند کرد.

۲- خداوند کسی است که چهارپایان را برای شما آفرید تا بعضی را سوار شوید و از بعضی تغذیه کنید.

۳- و برای شما در آنها منافع بسیاری (جز اینها) است، تا بوسیله آنها به مقصدی که دردل دارید برسید. و بر آنها و بر کشتیها سوار می شوید.

۴- او آیاتش را همواره به شما نشان می دهد. پس کدام یک از آیات خدا را انکار می کنید؟!

۵- آیا روی زمین سیر نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چگونه بود؟! همان کسانی که نفراشان از اینها بیشتر، و نیرو و آثارشان در زمین فروتر و پایدارتر بود. اما هرگز آنچه را به دست می آوردند نتوانست آنها را بی نیاز سازد (و از عذاب الهی رهایی بخشد).

۶- هنگامی که پیامبرانسان با دلایل روشن به سراغ آنان آمدند، به دانشی که خود داشتند دلخوش شدند (و غیر آن را هیچ شمردند). ولی آنچه را (از عذاب) به تمسخر می گرفتند آنان را فرا گرفت.

۷- هنگامی که عذاب ما را دیدند گفتند: «هم اکنون به خداوند یگانه ایمان آوردیم و به معبودهایی که همتای او می شمردیم کافر شدیم.»

۸- اما هنگامی که عذاب ما را مشاهده کردند، ایمانشان برای آنها سودی نداشت. این سنت خداوند است که همواره در میان

بندگانش جاری شده، و در آن جا کافران زیانکار شدند.

۴۱- فصلت [بخش بخش و فصل فصل شده]

در آیه ۲ می گوید: «این قرآن کتابی است که آیاتش برای مردمی که علم و آگاهی دارند، بخش بخش نازل شده است.» این سوره به نام «مصاییح» هم یاد شده زیرا در آیه ۱۲ از زینت کردن و آراستن آسمان توسط ستاره ها که چراغهایی هستند سخن به میان آمده است. این سوره را بعضی هم به نام «حم. سجده» می شناسند. قرآن، رسالت، خدا، آخرت، وحی، توحید، از مسائل دیگر این سوره می باشد. سوره فصلت، تجلی قدرت مطلقه خداوند است، هم در دنیا و در رابطه با هلاک کردن مکذبین و ظالمین و هم در آخرت و هنگام حسابرسی اعمال بندگان. ۵۴ آیه دارد و در اوائل بعثت در مکه نازل گشته است.

سوره فصلت با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۱)

تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (۲) ترجمه: (۲)

كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۳) ترجمه: (۳)

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ (۴) ترجمه: (۴)

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّهِ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ وَمِن بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَاعْمَلْ إِنَّا عَامِلُونَ (۵) ترجمه: (۵)

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ ۗ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ (۶) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ (۷) ترجمه: (۷)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (۸) ترجمه: (۸)

قُلْ أَنتُمْ لَكُمْ تَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَنْدَادًا ۗ ذَٰلِكُمْ رَبُّ الْعَالَمِينَ (۹) ترجمه: (۹)

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِّن فَوْقِهَا وَبَارَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلنَّاسِ لِيُنذِرَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* حم.
- ۲- این کتابی است که از سوی خداوند بخشنده مهربان نازل شده است.
- ۳- کتابی که آیاتش هر مطلبی را در جای خود بازگو کرده، و قرآنی است فصیح و گویاست برای جمعیتی که آگاهند،
- ۴- بشارت دهنده و بیم دهنده است. ولی بیشتر آنان روی گردان شدند. از این رو (حقایق را) نمی شنوند.
- ۵- آنها گفتند: «دل های ما نسبت به آنچه ما را به آن دعوت می کنی در پوششهایی قرار گرفته و در گوشه های ما سنگینی است، و میان ما و تو (گویا) حجابی وجود دارد. پس تو کار خود را انجام بده و ما هم کار خود را انجام می دهیم.»
- ۶- بگو: «من فقط انسانی مثل شما هستم. (ولی) بر من وحی می شود که معبود شما معبودی یگانه است. پس تمام توجه خود را به طور کامل به سوی او کنید و از وی آمرزش بخواهید. وای بر مشرکان!
- ۷- همان کسانی که زکات نمی پردازند، و آخرت را منکرند.
- ۸- اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند، پاداشی دائمی دارند.»
- ۹- بگو: «آیا شما به آن کس که زمین را در دو روز [= در دوران] آفرید کافر می شوید و برای او همانندهایی قرار می دهید؟! او پروردگار جهانیان است.
- ۱۰- او بر فراز زمین کوههای استواری قرار داد و بر کاتی در آن نهاد و مواد غذایی آن را مقدر فرمود، - اینها همه در چهار روز [= چهار دوران] بود - درست به اندازه نیاز تقاضا کنندگان.»
- ۱۱- سپس به آفرینش آسمان پرداخت، در حالی که بصورت دود بود. به آن و به زمین دستور داد: «به وجود آید، (و شکل گیرید) خواه از روی اطاعت و خواه اکراه!» آنها گفتند: «ما از روی طاعت آمدم.»

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرًا ۖ وَزَيْنَا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحٍ وَحِفْظًا ۖ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِّثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۖ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصِرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنَدِيَقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ ۖ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۱۷) ترجمه: (۶)

وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (۱۸) ترجمه: (۷)

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ (۱۹) ترجمه: (۸)

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءَهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۲۰) ترجمه: (۹)

ص: ۴۷۸

۱- آنگاه آنها را بصورت هفت آسمان در دو روز [= دو دوران] آفرید، و در هر آسمانی امر (و برنامه) آن (آسمان) را وحی (و مقرّر) فرمود، و آسمان پایین را با چراغهایی [= ستارگان] زینت بخشیدیم، و (با شهابها از رخنه شیاطین) حفظ کردیم. این است تقدیر خداوند توانا و دانا.

۲- اگر آنها روی گردان شوند، بگو: «من شما را از صاعقه ای همانند صاعقه عاد و ثمود بیم می دهم!»

۳- در آن هنگام که پیامبران از پیش رو و پشت سر (و از هر سو) به سراغشان آمدند (و آنان را دعوت کردند) که جز خدا را نپرستید. آنها گفتند: «اگر پروردگار ما می خواست به یقین فرشتگانی نازل می کرد. از این رو ما به آنچه شما به آن فرستاده شده اید کافریم.»

۴- اما قوم عاد به ناحق در زمین تکبر ورزیدند و گفتند: «چه کسی از ما نیرومندتر است؟! آیا نمی دانستند خداوندی که آنان را آفریده از آنها قویتر است؟! و (بخاطر این پندار) پیوسته آیات ما را انکار می کردند.

۵- سرانجام تند بادی هول انگیز و سرد در روزهایی شوم و پر غبار بر آنها فرستادیم تا عذاب خوارکننده را در زندگی دنیا به آنها بچشانیم. و به یقین عذاب آخرت خوارکننده تر است، و (از هیچ سو) یاری نمی شوند.

۶- اما ثمود را هدایت کردیم، ولی آنها نابینایی (و گمراهی) را بر هدایت ترجیح دادند. به همین جهت صاعقه عذاب خوارکننده بخاطر اعمالی که انجام می دادند آنها را فرو گرفت.

۷- و کسانی را که ایمان آوردند و پرهیزگار بودند نجات بخشیدیم.

۸- و (یاد کن) روزی را که دشمنان خدا به سوی دوزخ گردآوری می شوند، و آنان نگه داشته می شوند تا به یکدیگر محلق شوند.

۹- وقتی به آن می رسند، گوشها و چشمها و پوستهای نشان به آنچه انجام می دادند گواهی می دهند.

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا □ قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۲۱) ترجمه: (۱)

وَمَا كُنْتُمْ تَشِيرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَمَا أَبْصَارُكُمْ وَمَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَمَّا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ (۲۲)
ترجمه: (۲)

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۲۳) ترجمه: (۳)

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ □ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ (۲۴) ترجمه: (۴)

□ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرْآنًا فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ □ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ (۲۵) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ (۲۶) ترجمه: (۶)

فَلَنَذِقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (۲۷) ترجمه: (۷)

ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارِ □ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ □ جَزَاءٌ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (۲۸) ترجمه: (۸)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أُضْلَلْنَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ (۲۹) ترجمه: (۹)

ص: ۴۷۹

۱- آنها به پوستهای خود می گویند: «چرا بر ضد ما گواهی دادید؟!» جواب می دهند: «همان خدایی که هر موجودی را به سخن در آورده ما را گویا ساخته (تا حقایق را باز گو کنیم). و او شما را نخستین بار آفرید، و به سوی او باز گردانده می شوید.»
۲- شما اگر گناهانتان را مخفی می کردید نه بخاطر این بود که از شهادت گوشها و چشمها و پوستهای تنتان بیم داشتید (زیرا باور نمی داشتید آنها به سخن در آیند)، بلکه شما گمان می کردید که خداوند بسیاری از اعمالی را که (پنهانی) انجام می دهید نمی داند.

۳- آری این گمانی (ناروا) بود که درباره پروردگارتان داشتید و همان موجب هلاکت شما شد، و سرانجام از زیانکاران شدید.

۴- دوزخ جایگاه آنهاست. خواه صبر کنند (یا نکنند) و اگر تقاضای عفو کنند، مورد عفو قرار نمی گیرند.

۵- ما برای آنها همنشینانی (زشت سیرت) قرار دادیم که زشتیها را از پیش رو و پشت سر آنها در نظرشان جلوه دادند. و فرمان الهی درباره آنان تحقق یافت و به سرنوشت اقوام گمراهی از جنّ و انس که قبل از آنها بودند گرفتار شدند. به یقین آنها زیانکار بودند.

۶- کافران گفتند: «به این قرآن گوش فرا ندهید. و به هنگام تلاوت آن جنجال کنید، شاید پیروز شوید.»

۷- به یقین به کافران عذاب شدیدی می چشانیم، و آنها را به بدترین اعمالی که انجام می دادند کیفر می دهیم.

۸- این آتش کیفر دشمنان خداست، سرای جاویدشان در آن خواهد بود، کیفری است بخاطر این که آیات ما را انکار می کردند.

۹- کافران گفتند: «پروردگارا! کسانی از جنّ و انس که ما را گمراه کردند به ما نشان ده تا زیر پای خود نهیم (و لگدمالشان کنیم) تا از پست ترین مردم باشند.»

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ (٣٠) ترجمه: (١)

نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۖ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ (٣١) ترجمه: (٢)

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ (٣٢) ترجمه: (٣)

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ (٣٣) ترجمه: (٤)

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ۚ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ (٣٤) ترجمه: (٥)

وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (٣٥) ترجمه: (٦)

وَأِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٣٦) ترجمه: (٧)

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (٣٧) ترجمه: (٨)

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ۚ (٣٨) ترجمه: (٩)

ص: ٤٨٠

١- به یقین کسانی که گفتند: «پروردگار ما خداوند یگانه است.» سپس استقامت کردند، فرشتگان بر آنان نازل می شوند که: «نترسید و غمگین مباشید، و بشارت باد بر شما به آن بهشتی که به شما وعده داده شده است!

٢- ما (فرشتگان) یاران و مددکاران شما در زندگی دنیا و آخرت هستیم. و برای شما هرچه دلتان بخواهد در بهشت فراهم است، و هرچه طلب کنید به شما داده می شود.

٣- در حالی که اینها وسیله پذیرایی از سوی خداوند آمرزنده و مهربان است.»

٤- چه کسی خوش گفتارتر است از آن کس که دعوت به سوی خدا می کند و عمل صالح انجام می دهد و می گوید: «من از مسلمانانم»؟!

٥- هرگز نیکی و بدی یکسان نیست. بدی را با نیکی دفع کن، ناگاه (خواهی دید) همان کس که میان تو و او دشمنی است، گویی دوستی گرم و صمیمی است.

٦- اما جز کسانی که دارای صبر و استقامتند به این مقام نمی رسند، و جز کسانی که بهره عظیمی (از ایمان و تقوا) دارند به آن نایل نمی گردند.

٧- و هرگاه وسوسه ای از شیطان متوجه تو گردد، از خدا پناه بخواه که او شنونده و داناست.

٨- و از نشانه های او، شبو روز و خورشید و ماه است. (ولی) برای خورشید و ماه سجده نکنید، (بلکه) برای خدایی که آفریننده آنهاست سجده کنید اگر تنها او را می پرستید.

۹- و اگر (از عبادت پروردگار) تکبر کنند، کسانی [=فرشتگانی] که نزد پروردگارتو هستند شب و روز برای او تسبیح می گویند و خسته نمی شوند.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ □ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لُمُحْيِي الْمَوْتَى □ إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٣٩) ترجمه: (١)

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَمَّا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا □ أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ □ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٤٠) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ □ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ (٤١) ترجمه: (٣)

لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ □ تَنْزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ (٤٢) ترجمه: (٤)

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَد قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ □ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ (٤٣) ترجمه: (٥)

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ □ أَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ □ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِهَابًا □ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى □ أُولَئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ (٤٤) ترجمه: (٦)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ □ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقَضِيَ بَيْنَهُمْ □ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ (٤٥) ترجمه: (٧)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ □ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا □ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَمِيدِ (٤٦) ترجمه: (٨)

ص: ٤٨١

۱- و از آیات او این است که زمین را خشک (و بی جان) می بینی، اما هنگامی که آب (باران) بر آن می فرستیم به جنبش در می آید و رشد می کند. همان کس که آن را زنده کرد، مردگان را نیز زنده می کند. به یقین او بر هر چیز تواناست.

۲- کسانی که آیات ما را تحریف می کنند بر ما پوشیده نخواهند بود. آیا کسی که در آتش افکنده می شود بهتر است یا کسی که در روز قیامت با امنیت به عرصه محشر می آید؟! هر کاری می خواهید بکنید، او به آنچه انجام می دهید بیناست.

۳- کسانی که به این ذکر [=قرآن] هنگامی که به سراغشان آمد کافر شدند (نیز بر ما مخفی نخواهند ماند!) و این کتابی است قطعاً شکست ناپذیر،

۴- که هیچ گونه باطلی، نه از پیش رو و نه از پشت سر، به سراغ آن نمی آید. چرا که از سوی خداوند حکیم و شایسته ستایش نازل شده است.

۵- آنچه به ناروا درباره تو می گویند همان است که درباره پیامبران قبل از تو نیز گفته شده. پروردگار تو (هم) دارای آمرزش و (هم) دارای کیفر دردناکی است!

۶- اگر آن را قرآنی عجمی قرار می دادیم به یقین می گفتند: «چرا آیاتش به روشنی بیان نشده؟! قرآن عجمی از پیغمبری عربی؟!» بگو: «این (کتاب) برای کسانی که ایمان آورده اند هدایت و شفاست. ولی کسانی که ایمان نمی آورند، در گوشه‌هایشان سنگینی است و از مشاهده آن نابینا هستند. آنها (همچون کسانی هستند که گویی) از راه دور صدا زده می شوند.»

۷- ما به موسی کتاب آسمانی دادیم. سپس در آن اختلاف شد. و اگر فرمانی از ناحیه پروردگارت در این باره صادر نشده بود، که باید به آنان مهلت داد تا اتمام حجت شود) در میان آنها داوری می شد (و به کیفر می رسیدند). ولی آنها هنوز درباره آن شکی توأم با بدگمانی دارند.

۸- کسی که عمل صالحی انجام دهد، سودش برای خود اوست. و هر کس بدی کند، به خویشتن بدی کرده است. و پروردگارت هرگز به بندگان ستم نمی کند.

□ إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ □ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامٍهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ □ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا آذْنَاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ (٤٧) ترجمه: (١)

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ □ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِّنْ مَّحِيصٍ (٤٨) ترجمه: (٢)

لَّا يَسْأَلُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَتَوْسَّلْ فَنُوحًا (٤٩) ترجمه: (٣)

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَّسَّهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لِلْحُسْنَىٰ □ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ (٥٠) ترجمه: (٤)

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَىٰ الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ (٥١) ترجمه: (٥)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مِنْ أَضَلِّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (٥٢) ترجمه: (٦)

سُئِرِهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَسْتَبِينَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ □ أَوْلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (٥٣) ترجمه: (٧)

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيضَةٍ مِّنْ لُّقَاءِ رَبِّهِمْ □ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ (٥٤) ترجمه: (٨)

ص: ٤٨٢

۱- علم به قیامت (و لحظه وقوع آن) تنها به خدا باز می گردد. هیچ میوه ای از غلاف خود خارج نمی شود، و هیچ ماده ای باردار نمی گردد و وضع حمل نمی کند مگر به علم او. و آن روز که آنها را ندا می دهد کجايند همتايانی که برای من می پنداشديد؟! می گویند: «پروردگارا! ما اعلام داشتيم که هیچ گواهی (بر گفته خود) نداريم.»

۲- و همه معبودانی را که قبلاً می خواندند از نظر آنها گم و پنهان می شوند. و می دانند هیچ گریزگاهی ندارند.

۳- انسان هرگز از درخواست نیکی (و نعمت) خسته نمی شود. و اگر شرّ و بدی به او رسد، بسیار مأیوس و نومید می گردد.

۴- و هرگاه بعد از ناراحتی که به او رسیده رحمتی از سوی خود به او بچشانيم می گوید: «این بخاطر شایستگیو استحقاق من بوده، و گمان نمی کنم قیامت برپا شود. و (بفرض که قیامتی باشد)، هرگاه به سوی پروردگارم بازگردانده شوم، برای من نزد او بهترین پاداش است. ما کافران را از اعمالی که انجام داده اند (بزودی) آگاه خواهيم کرد و از عذاب شديد به آنها می چشانيم.»

۵- و هرگاه به انسان (غافل و بی خبر) نعمت دهيم، روی می گرداند و با حال تکبر (از حق) دور می شود. ولی هرگاه بدی (و مختصر ناراحتی) به او رسد، تقاضای فراوان و مستمر (برای برطرف شدن آن) دارد.

۶- بگو: «به من خبر دهيد اگر این قرآن از سوی خداوند باشد و شما به آن کافر شويد، چه کسی گمراهتر خواهد بود از کسی که در مخالفت شديدی (با آن) قرار دارد؟!»

۷- بزودی نشانه های خود را در اطراف عالم و در درون جانشان به آنها نشان می دهيم تا برای آنان آشکار گردد که او حق است. آیا کافی نيست که پروردگارت بر همه چیز شاهد و گواه است؟!»

۸- آگاه باشید که آنها از لقای پروردگارشان در شک و تردیدند. و آگاه باشید که او بر همه چیز احاطه دارد.»

۴۲- شوری [مشورت و همفکری و نظرخواهی]

در آیه ۳۸ اصل اجتماعی شورا در امور اجرائی، از صفات مؤمنانی به حساب آمده که اهل تقوا و نماز و انفاق و همیاری هنگام ستمدیدی می باشند. محور این سوره، وحی و محتوای پیام های آن است و حالت پذیرش یا انکار مردم نسبت به آن و برخی از نشانه های خدا و نیز نتایج اعمال و راه مستقیم الهی بیان شده است و باز، نقبی به آخرت و سرای ابدی در آن جهان، و همچنین بیان بعضی از نعمتهای الهی. این سوره مکی که ۵۳ آیه دارد یکسال قبل از هجرت نازل شده است.

سوره الشوری با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیز گار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۱)

عسق (۲) ترجمه: (۲)

كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۳) ترجمه: (۳)

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ □ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (۴) ترجمه: (۴)

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ □ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ □ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (۵) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (۶) ترجمه: (۶)

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَيْبَ فِيهِ □ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ (۷) ترجمه: (۷)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ □ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (۸) ترجمه: (۸)

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ □ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۹) ترجمه: (۹)

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ □ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۸۳

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* حم.
- ۲- عسق.
- ۳- این گونه خداوند توانا و حکیم به تو و پیامبرانی که پیش از تو بودند وحی می کند.
- ۴- آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست. و او بلند مرتبه و بزرگ است.
- ۵- نزدیک است آسمانها (بخاطر نسبتهای ناروای مشرکان) از فرازشان متلاشی شود. و فرشتگان پیوسته تسبیح و حمد پروردگارش را می گویند و برای کسانی که در زمین هستند آموزش می طلبند. آگاه باشید خداوند آمرزنده مهربان است.
- ۶- کسانی که غیر او را ولی خود انتخاب کردند، خداوند حساب اعمالشان را نگه می دارد. و تو مأمور اجبار آنها (بر قبول حق) نیستی.
- ۷- و این گونه قرآنی فصیح و گویا را بر تو وحی کردیم تا «امّ القری» و کسانی را که کرد آن هستید [= ساکنان مکه و همه جهانیان را] انذار کنی و آنها را از روزی که همگان در آن روز جمع می شوند و هیچ شک و تردیدی در آن نیست بیم دهی. (در آن روز) گروهی در بهشتند و گروهی در آتش سوزان!
- ۸- و اگر خدا می خواست همه آنها را (به اجبار) امت واحدی قرار می داد، (ولی هدایت اجباری سودی ندارد). اما خداوند هر کس را بخواهد در رحمتش وارد می کند، و برای ستمکاران، سرپرست و یآوری نیست.
- ۹- آیا آنها غیر از او را ولی خود برگزیدند؟! در حالی که «ولی» فقط خداوند است و اوست که مردگان را زنده می کند، و اوست که بر هر چیزی تواناست.
- ۱۰- در هر چیز اختلاف کنید، (بگو: داوریش با خداست. این است خداوند، پروردگار من، بر او توکل کرده ام و به سوی او باز می گردم!

فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا □ يَذُرُّكُمْ فِيهِ □ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ □ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ □ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

□ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى □ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ □ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ □ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْيَا بَيْنَهُمْ □ وَلَوْ لَا كَلِمَةُ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى لَفَقَضَى بَيْنَهُمْ □ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

فَلِذَلِكَ فَادُعُ □ وَاسْتَيْقَمَ كَمَا أَمَرْتَ □ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ □ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ □ وَأَمَرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ □ اللَّهُ رَبُّنَا

- ۱- او آفریننده آسمانها و زمین است و همسرانی از جنس خودتان برای شما قرار داد و نیز جفتهایی از چهارپایان آفرید. و شما را به این وسیله [= از طریق زوجیت] زیاد می کند. هیچ چیز همانند او نیست و او شنوا و بیناست.
- ۲- کلیدهای آسمانها و زمین از آن اوست. روزی را برای هر کس بخواهد گسترده می سازد یا تنگ می گیرد. او به همه چیز داناست.
- ۳- آیینی را برای شما مقرر نمود که به نوح توصیه کرده بود. و آنچه را بر تو وحی فرستادیم و به ابراهیم و موسیو عیسی سفارش کردیم این بود که: همان دین (خالص) را برپا دارید و در آن تفرقه ایجاد نکنید. و آنچه مشرکان را به آن دعوت می کنید [= توحید] بر آنها گران است. خداوند هر کس را بخواهد برمی گزیند، و کسی را که توبه کند به سوی هدایت می نماید.
- ۴- آنان پراکنده نشدند مگر بعد از آن که علم و آگاهی به سراغشان آمد. و این (تفرقه جویی) بخاطر انحراف از حق بود. و اگر فرمانی از سوی پروردگارت صادر نشده بود که تا سرآمد معینی (زنده و آزاد) باشند، در میان آنها داوری می شد (و به کیفر خود می رسیدند). و کسانی که بعد از آنها وارثان کتاب شدند نسبت به آن در شکی توأم با بدگمانی اند!
- ۵- پس به همین خاطر تو (نیز آنان را به سوی این آیین توحیدی) دعوت کن و آنچه آن که مأمور شده ای استقامت نما، و از هوی و هوسهای آنان پیروی مکن، و بگو: «به تمام کتابهایی که خدا نازل کرده ایمان آورده ام و مأمورم در میان شما عدالت را اجرا کنم. خداوند پروردگار ما و شماست. (نتیجه) اعمال ما از آن ماست و (نتیجه) اعمال شما از آن شما. خصومت شخصی در میان ما و شما نیست. و خداوند ما و شما را (در قیامت) جمع می کند، و بازگشت (همه) به سوی اوست.»

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ (١٦) ترجمه: (١)

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ □ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ (١٧) ترجمه: (٢)

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا □ وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ □ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ (١٨) ترجمه: (٣)

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ □ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ (١٩) ترجمه: (٤)

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ □ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ (٢٠) ترجمه: (٥)
أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ □ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَضْلِ لَفُضِّىَ بَيْنَهُمْ □ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢١) ترجمه: (٦)

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُمْ وَقَعُ بِهِنَّ □ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ □ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ □ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ (٢٢) ترجمه: (٧)

ص: ٤٨٥

١- کسانی که درباره خدا بعد از پذیرفته شدن دعوت الهی (از سوی مردم منصف)، جدالو ستیزه جویی می کنند، دلیلشان نزد پروردگارش باطل و بی پایه است. و غضب (الهی) بر آنهاست و عذابی شدید دارند.

٢- خداوند کسی است که کتاب را بحق نازل کرد و میزان (سنجش حق از باطل و همچنین خبر قیامت) را. تو چه می دانی شاید روز رستاخیز نزدیک باشد!

٣- کسانی که به قیامت ایمان ندارند در باره آن شتاب می کنند. ولی آنهاکه ایمان آورده اند پیوسته از آن هراسانند، و می دانند آن حق است. آگاه باشید کسانی که در قیامت القای تردید می کنند، در گمراهی عمیقی هستند.

٤- خداوند نسبت به بندگانش لطف دارد. هر کس را بخواهد روزی می دهد و او توانا و شکست ناپذیر است.

٥- کسی که زراعت آخرت را بخواهد، به کشت او فزونی می بخشیم (و بر محصولش می افزاییم). و کسی که فقط کشت دنیا را بطلبد، بهره ای از آن به او می دهیم اما در آخرت هیچ بهره ای ندارد.

٦- آیا معبودانی دارند که بی اذن خداوند آیینی برای آنها ساخته اند؟! اگر وعده قطعی (الهی و اجل معینی) برای آنها نبود، در میانشان داوری می شد (و دستور عذاب صادر می گشت) و به یقین برای ستمکاران عذاب دردناکی است!

٧- (در آن روز) ستمکاران را می بینی که از اعمالی که انجام داده اند سخت بیمناکند، در حالی که (نتیجه) اعمالشان آنها را فرا گرفته ام! کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند در باغهای سرسبز بهشتند و هرچه بخواهند نزد پروردگارش برای آنها فراهم است. این است فضل (و بخشش) بزرگ!

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ □ قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى □ وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسِينَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا □ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ (٢٣) ترجمه: (١)

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا □ فَإِنْ يَشَأِ اللَّهُ يُخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ □ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ □ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٢٤) ترجمه: (٢)

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ (٢٥) ترجمه: (٣)

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ □ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ (٢٦) ترجمه: (٤)

□ وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَعَثُوا فِي الْأَرْضِ وَلَكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ □ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ (٢٧) ترجمه: (٥)

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ □ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ (٢٨) ترجمه: (٦)

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ □ وَهُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ (٢٩) ترجمه: (٧)

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ (٣٠) ترجمه: (٨)

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ □ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (٣١) ترجمه: (٩)

ص: ٤٨٦

۱- این همان چیزی است که خداوند بندگانش را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند به آن نوید می دهد. بگو: «من هیچگونه اجر و پاداشی از شما بر این دعوت درخواست نمی کنم جز دوست داشتن نزدیکانم [= اهل بیت]. و هر کس کار نیکی انجام دهد، بر نیکی اش می افزایم. چرا که خداوند آمرزنده و قدر دان است».

۲- آیا می گویند: «او بر خدا دروغ بسته است»؟! در حالی که اگر خدا بخواهد (و تو را دروغ گو بداند) بر قلب تو مهر می نهد و باطل را محو می کند و حق را به فرمانش پا برجا می سازد. به یقین او از آنچه درون سینه هاست آگاه است.

۳- او کسی است که توبه را از بندگانش می پذیرد و بدیها را می بخشد، و آنچه را انجام می دهد می داند.

۴- و درخواست کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده اند می پذیرد و از فضل خود بر آنها می افزاید. اما برای کافران عذاب شدیدی است!

۵- اگر خداوند روزی را برای بندگانش وسعت بخشد، در زمین طغیان و ستم می کنند. ولی به مقداری که می خواهد (و مصلحت می داند) نازل می کند، چراکه او نسبت به بندگانش آگاهو بیناست.

۶- او کسی است که باران سودمند را پس از آن که مایوس شدند نازل می کند و رحمت خویش را می گستراند. و او ولی (و سرپرست) شایسته ستایش است.

۷- و از آیات اوست آفرینش آسمانها و زمین و آنچه از جنبندگان در آنها منتشر نموده. و او هرگاه بخواهد بر گردآوری آنها

تواناست.

۸- هر مصیبتی به شما رسد بخاطر اعمالی است که انجام داده اید، و بسیاری را نیز عفو می کند.

۹- و شما هرگز نمی توانید در زمین از قدرت خداوند فرار کنید. و غیر از خدا هیچ سرپرست و یاوری برای شما نیست.

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ (۳۲) ترجمه: (۱)

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ □ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (۳۳) ترجمه: (۲)

أَوْ يُوقِفَهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ (۳۴) ترجمه: (۳)

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِّن مَّحِيصٍ (۳۵) ترجمه: (۴)

فَمَا أَوْتِيتُمْ مِّن شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا □ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۳۶) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ (۳۷) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (۳۸) ترجمه: (۷)

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ (۳۹) ترجمه: (۸)

وَجَزَاءٌ سِوَىٰ سِوَىٰ مِثْلِهَا □ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ □ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (۴۰) ترجمه: (۹)

وَلَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِّن سَبِيلٍ (۴۱) ترجمه: (۱۰)

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ □ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۴۲) ترجمه: (۱۱)

وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنَ عَزْمِ الْأُمُورِ (۴۳) ترجمه: (۱۲)

وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن وَلِيٍّ مِّن بَعْدِهِ □ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ (۴۴) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۸۷

۱- از نشانه های او کشتی های کوه پیکری است که در دریا (به کمک بادها) حرکت می کنند.

۲- اگر او اراده کند، باد را ساکن می سازد تا آنها بر روی دریا بی حرکت بمانند. در این نشانه هایی است برای هر صبور شکر گزار.

۳- یا اگر بخواهد آنها را بخاطر اعمالی که سرنشینانش انجام داده اند نابود می سازد. و بسیاری را می بخشد.

۴- تا کسانی که در آیات ما مجادله می کنند بدانند هیچ گریزگاهی ندارند.

۵- آنچه به شما عطا شده متاع (زودگذر) زندگی دنیاست، و آنچه نزد خداست برای کسانی که ایمان آورده و بر پروردگارشان توکل می کنند بهتر و پایدارتر است.

۶- همان کسانی که از گناهان بزرگ و اعمال زشت اجتناب میورزند، و هنگامی که خشمگین شوند عفو می کنند.

۷- و کسانی که دعوت پروردگارشان را اجابت کرده و نماز را برپا می دارند و امورشان با مشورت در میان آنها انجام

می گیرد و از آنچه به آنها روزی داده ایم انفاق می کند،

۸- و کسانی که هرگاه ستمی به آنها رسد (تسلیم ظلم نمی شوند و) یاری می طلبند.

۹- کیفر بدی، مجازاتی است همانند آن. ولی هر کس عفو و اصلاح کند، پاداش او با خداست. به یقین او ستمکاران را دوست ندارد.

۱۰- و کسی که چون ستمی بر او واقع شود (از خود دفاع کند و) یاری طلبد، هیچ ایرادی بر او نیست.

۱۱- ایراد و مجازات بر کسانی است که به مردم ستم می کنند و در زمین به ناحق ظلم روا می دارند. برای آنان عذاب دردناکی است!

۱۲- و هر کس شکیبایی نموده و عفو کند، این کار، از امور پرارزش است.

۱۳- کسی را که خدا گمراه کند، هیچ سرپرست و یآوری جز او نخواهد داشت. و (روز قیامت) ستمکاران را در آن هنگام که عذاب الهی را مشاهده می کنند می بینی که می گویند: «آیا راهی به سوی بازگشت (و جبران) وجود دارد؟!»

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيِّ □ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ □ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُتَقِيمٍ (٤٥) ترجمه: (١)

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءٍ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ □ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ (٤٦) ترجمه: (٢)

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ □ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ (٤٧) ترجمه: (٣)

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا □ إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ □ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا □ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ (٤٨) ترجمه: (٤)

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ □ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنِثَاءً وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ (٤٩) ترجمه: (٥)

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنِثَاءً □ وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا □ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ (٥٠) ترجمه: (٦)

□ وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ □ إِنَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٥١) ترجمه: (٧)

ص: ٤٨٨

۱- و آنها را می بینی که بر آتش عرضه می شوند در حالی که از شدت ذلت سرافکننده اند و زیر چشمی (به آن) نگاه می کنند. و کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «زیانکاران واقعی آناند که سرمایه وجود خود و خانواده خویش را در روز قیامت از دست داده اند. آگاه باشید که ستمکاران (آن روز) در عذاب دائم هستند!»

۲- آنها جز خدا سرپرستو یآوری ندارند که یاریشان کنند. و هر کس را خدا گمراه سازد، هیچ راه نجاتی برای او نیست.

۳- اجابت کنید دعوت پروردگار خود را پیش از آن که روزی فرارسد که هیچ چیز مانع آن در برابر اراده خدا نیست. و در آن روز، نه پناهگاهی دارید و نه مدافعی.

۴- و اگر (از آیین تو) روی گردان شوند (غمگین باش)، ما تو را حافظ آنان (و مأمور اجبارشان) قرار نداده ایم. وظیفه تو تنها ابلاغ است. و هنگامی که ما رحمتی از سوی خود به انسان بپشانییم به آن دلخوش می شود، و اگر بلایی بخاطر اعمالی که انجام داده اند به آنها رسد (به ناسپاسی می پردازند، چرا که) انسان بسیار ناسپاس است.

۵- مالکیت و حاکمیت آسمانها و زمین از آن خداست. هر چه را بخواهد می آفریند. به هر کس اراده کند دختر می بخشد و به هر کس بخواهد پسر،

۶- یا (اگر بخواهد) پسر و دختر - هر دو - را به آنان می دهد، و هر کس را بخواهد عقیم می گذارد. زیرا که او دانا و تواناست.

۷- و امکان ندارد خدا با هیچ انسانی سخن بگوید، مگر از راه وحی یا از پشت حجابی (همچون ایجاد صوت)، یا رسولی [= فرشته ای] می فرستد و به فرمان خود آنچه را بخواهد وحی می کند. چرا که او بلند مقام و حکیم است.

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا ۚ مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا ۚ
وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۵۲) ترجمه: (۱)

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ (۵۳) ترجمه: (۲)

۴۳. سوره الزخرف

آشنایی با سوره

۴۳- زخرف [زینت و زیور]

در آیه ۳۳ تا ۳۵ در بیان بی ارزشی جلوه های مادی و فریبنده دنیا می خوانیم: «اگر به خاطر این نبود که مردم امتی یکپارچه و همسان باشند، خداوند برای کافران، خانه هائی با سقف های نقره گون و بالاخانه ها و درها و تخت ها و زیورها و ... قرار می داد.» با بیان این معنی، خداوند ارزش را به آخرت و آنچه باقی است می دهد و نوعی جدل و بحث در مورد معتقدات بی اساس مشرکین انجام گرفته و از اتکاء آنان به اندیشه های خرافی که میراث نیاکان است انتقاد شده است تا زمینه قلبی برای ایمان، آماده گردد. در بخشی دیگر از شیوه استخفای فرعون و معیارهای غلط آنان در ارزشیابی یاد شده و به عنوان نمونه از دعوت عیسی یاد شده است. از جمله مسائل دیگر این سوره، تصحیح اعتقادات خرافی، جدال توحیدی، آیات قیامت، فرستادن انبیاء، به خصوص ابراهیم و موسی و عیسی می باشد. این سوره مکی است. دارای ۸۹ آیه بوده و حدود سالهای ۵ و ۶ بعثت نازل شده است.

سوره الزخرف با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۳)

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ (۲) ترجمه: (۴)

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۳) ترجمه: (۵)

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ (۴) ترجمه: (۶)

أَفَضْرِبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ (۵) ترجمه: (۷)

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ (۶) ترجمه: (۸)

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۷) ترجمه: (۹)

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ (۸) ترجمه: (۱۰)

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ (۹) ترجمه: (۱۱)

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱۰) ترجمه: (۱۲)

ص: ۴۸۹

۱- همان گونه (که بر پیامبران پیشین وحی فرستادیم) بر تو نیز حقایقی را به فرمان خود وحی کردیم. تو پیش از این نمی دانستی کتاب و ایمان چیست. (و از محتوای قرآن آگاه نبودی) ولی ما آن را نوری قرار دادیم که بوسیله آن هر کس از بندگان خویش را بخواهیم هدایت می کنیم. و به یقین تو به سوی راه راست هدایت می کنی.

۲- راه خداوندی که آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست. آگاه باشید که همه امور تنها به سوی خدا باز می گردد.

۳- *بنام خداوند بخشنده مهربان* حم.

۴- سوگند به کتاب مبین (و روشنگر)،

۵- که ما آن را قرآنی فصیح و گویا قرار دادیم، تا شما (آن را به خوبی) درک کنید.

۶- و این (قرآن) در لوح محفوظ نزد ما والا و استوار است!

۷- آیا این ذکر [=قرآن] را از شما بازگیریم بخاطر این که قومی اسرافکارید؟!

۸- چه پیامبران بسیاری (برای هدایت) در میان اقوام پیشین فرستادیم.

۹- ولی هیچ پیامبری به سوی آنها نمی آمد مگر این که او را استهزا می کردند.

۱۰- اما ما کسانی را که نیرومندتر از آنها بودند هلاک کردیم، و داستان (هلاکت) پیشینیان گذشت.

۱۱- اگر از آنان پرسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟» به یقین می گویند: «خداوند توانا و دانا آنها را آفریده است».

۱۲- همان کسی که زمین را محل آرامش شما قرار داد، و برای شما در آن راههایی آفرید، باشد تا هدایت شوید (و به مقصد برسید).

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا □ كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ (۱۱) ترجمه: (۱)

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ (۱۲) ترجمه: (۲)

لَتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ (۱۳) ترجمه: (۳)

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ (۱۴) ترجمه: (۴)

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا ۚ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ (۱۵) ترجمه: (۵)

أَمْ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ (۱۶) ترجمه: (۶)

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ (۱۷) ترجمه: (۷)

أَوْ مَنْ يُنشَأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ (۱۸) ترجمه: (۸)

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَاثًا ۚ أَشْهَدُوا خَلْقَهُمْ ۖ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ (۱۹) ترجمه: (۹)

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ ۚ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۚ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (۲۰) ترجمه: (۱۰)

أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ (۲۱) ترجمه: (۱۱)

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّهٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّهْتَدُونَ (۲۲) ترجمه: (۱۲)

ص: ۴۹۰

۱- همان کسی که از آسمان آبی فرستاد به مقدار معین، و بوسیله آن سرزمین مرده را حیات بخشیدیم. همین گونه (در قیامت از قبرها) بیرون آورده می شوید.

۲- و همان کسی که همه زوجها را آفرید، و برای شما از کشتیها و چهارپایان مرکبهایی قرار داد که بر آن سوار می شوید،
۳- تا بر پشت آنها بخوبی قرار گیرید. سپس هنگامی که بر آنها قرار گرفتید، نعمت پروردگارتان را یاد کنید و بگویید: «پاک و منزّه است کسی که این را مسخر ما ساخت، و گرنه ما توانایی تسخیر آن را نداشتیم.

۴- و به یقین ما به سوی پروردگاران باز می گردیم.»

۵- آنها برای او از میان بندگانش جزئی قرار دادند (و ملائکه را دختران خدا خواندند). انسان ناسپاسی آشکار است.

۶- آیا از میان مخلوقاتش دختران را (برای خود) انتخاب کرده و پسران را مخصوص شما ساخته است؟!

۷- در حالی که هر گاه یکی از آنها را به همان چیزی که برای خداوند رحمان شبیه قرار داده [= به تولّد دختر] بشارت دهند، صورتش (از فرط ناراحتی) سیاه می شود و خشمگین می گردد.

۸- آیا کسی را که در میان زینتها پرورش می یابد و به هنگام جدال قادر به تبیین مقصود خود نیست (فرزند خدا می خوانید)؟!

۹- و آنها فرشتگان را که بندگان خداوند رحمانند مؤنث پنداشتند. آیا هنگام آفرینش آنها حضور داشته اند؟! گواهی آنان نوشته می شود و (از آن) بازخواست خواهند شد.

۱۰- آنان گفتند: «اگر خداوند رحمان می خواست ما آنها [= فرشتگان] را پرستش نمی کردیم.» ولی به این امر هیچ گونه علم

و یقین ندارند و تنها حدسی بی اساس دارند.

۱۱- یا این که ما کتابی پیش از این به آنان داده ایم و آنها به آن تمسک می جویند؟!!

۱۲- (چنین نبوده است)، بلکه آنها می گویند: «ما نیاکان خود را بر آیینی یافتیم، و ما نیز به پیروی آنان هدایت یافته ایم.»

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَوْمِهِ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَحَدِّثْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّهِ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ (۲۳)
ترجمه: (۱)

□ قَالَ أَوْلُو جِحْتِكُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ □ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (۲۴) ترجمه: (۲)

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ □ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ (۲۵) ترجمه: (۳)

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ (۲۶) ترجمه: (۴)

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ (۲۷) ترجمه: (۵)

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۲۸) ترجمه: (۶)

بَلْ مَنَّتُمْ هَؤُلَاءِ وَأَبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُبِينٌ (۲۹) ترجمه: (۷)

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ (۳۰) ترجمه: (۸)

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ (۳۱) ترجمه: (۹)

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ □ نَحْنُ قَسِمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا □ وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ
بَعْضًا سُخْرِيًّا □ وَرَحِمْتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ (۳۲) ترجمه: (۱۰)

وَلَوْلَا أَنْ يُكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِيُؤْتِيَهُمْ سُقْفًا مِّنْ فَضْلِهِ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ (۳۳) ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۹۱

۱- و این گونه در هیچ شهر و دیاری پیش از تو، اندازکننده ای نفرستادیم مگر این که ثروتمندان مست و مغرور آن گفتند: «ما پدران خود را بر آیینی یافتیم و به آثار آنان اقتدا می کنیم.»

۲- (پیامبرشان) گفت: «آیا اگر من برای شما آیینی هدایت بخش تر از آنچه پدرانتان را بر آن یافتید آورده باشم (بازهم انکار می کنید)؟!» گفتند: «(آری)، ما به آنچه شما به آن فرستاده شده اید کافریم.»

۳- به همین جهت آنان را مجازات کردیم. بنگر پایان کار تکذیب کنندگان چگونه بود!

۴- و (به خاطر بیاور) هنگامی را که ابراهیم به پدرش [=عمویش آزر] و قومش گفت: «من از آنچه شما می پرستید بیزارم.»

۵- جز آن کسی که مرا آفریده، که او هدایتم خواهد کرد.»

۶- او کلمه توحید را کلمه پاینده ای در نسلهای بعد از خود قرار داد، شاید (به سوی خدا) بازگردند.

۷- ولی من این گروه و پدرانشان را از مواهب دنیا بهره مند ساختم تا حق و فرستاده آشکار (الهی) به سراغشان آمد.

۸- هنگامی که حق به سراغشان آمد. گفتند: «این سحر است، و ما نسبت به آن کافریم.»

۹- و گفتند: «چرا این قرآن بر مرد بزرگ (و ثروتمندی) از این دو شهر (مکه و طائف) نازل نشده است؟!»

۱۰- آیا آنان رحمت پروردگارت را تقسیم می کنند؟! ما معیشت آنها را در زندگی دنیا در میانشان تقسیم کردیم و درجات بعضی را برتر از بعضی قرار دادیم تا یکدیگر را به خدمت گیرند. و رحمت پروردگارت از تمام آنچه جمع آوری می کنند بهتر است.

۱۱- اگر (بهره فراوان کفار از مواهب مادی) سبب نمی شد که همه مردم امت واحد (گمراهی) شوند، ما برای خانه های کسانی که به (خداوند) رحمان کافر می شدند سقفهایی از نقره و نردبانهایی (نقره ای) که از آن بالا روند قرار می دادیم.

وَلِيْبُوْتِهِمْ اَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَیْهَا یَتَّكِفُوْنَ (۳۴) ترجمه: (۱)

وَزُخْرُفًا ۞ وَ اِنْ کُلُّ ذَلِکَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَیَاةِ الدُّنْیَا ۞ وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّکَ لِلْمُتَّقِیْنَ (۳۵) ترجمه: (۲)

وَمَنْ یَعِشْ عَنِ ذِکْرِ الرَّحْمَنِ نُقِیْضْ لَهُ شَیْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِیْنٌ (۳۶) ترجمه: (۳)

وَ اِنَّهُمْ لَیَصُدُّوْنَهُمْ عَنِ السَّبِیْلِ وَ یَحْسَبُوْنَ اَنْهُمْ مُّهْتَدُوْنَ (۳۷) ترجمه: (۴)

حَتّٰی اِذَا جَاءَنَا قَالْ یَا لَیْتَ بَیْنِیْ وَ بَیْنِکَ بَعْدَ الْمَشْرِقَیْنِ فَبِئْسَ الْقَرِیْنُ (۳۸) ترجمه: (۵)

وَلَنْ یَنْفَعَكُمُ الْیَوْمَ اِذْ ظَلَمْتُمْ اَنْکُمْ فِی الْعَذَابِ مُشْتَرِكُوْنَ (۳۹) ترجمه: (۶)

اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ اَوْ تَهْدِی الْعُمْیَ وَمَنْ كَانَ فِی ضَلَالٍ مُّبِیْنٍ (۴۰) ترجمه: (۷)

فَاِمَّا نَذْهَبَنَّ بِکَ فَاِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُوْنَ (۴۱) ترجمه: (۸)

اَوْ نُرِیْنِکَ الَّذِی وَعَدْنَاهُمْ فَاِنَّا عَلَیْهِمْ مُّقْتَدِرُوْنَ (۴۲) ترجمه: (۹)

فَاَسْتَمْسِکْ بِالَّذِیْ اَوْحٰی اِلَیْکَ ۞ اِنَّکَ عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ (۴۳) ترجمه: (۱۰)

وَ اِنَّهٗ لَذِکْرٌ لِّکَ وَ لِقَوْمِکَ ۞ وَ سَوْفَ تُسْأَلُوْنَ (۴۴) ترجمه: (۱۱)

وَ اَسْأَلُ مَنْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِکَ مِنْ رُّسُلِنَا اَجَعَلْنَا مِنْ دُوْنِ الرَّحْمٰنِ اِلٰهَةً یُعْبُدُوْنَ (۴۵) ترجمه: (۱۲)

وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰی بِآیَاتِنَا اِلٰی فِرْعَوْنَ وَ مَلِئْهُ فَقَالَ اِنِّیْ رَسُوْلٌ رَّبِّ الْعٰلَمِیْنَ (۴۶) ترجمه: (۱۳)

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآیَاتِنَا اِذَا هُمْ مِنْهَا یَضْحَکُوْنَ (۴۷) ترجمه: (۱۴)

ص: ۴۹۲

۱- و برای خانه هایشان درها و تختهایی (زیبا و نقره ای) قرار می دادیم که بر آن تکیه کنند.

۲- و انواع زیورها. ولی تمام اینها بهره زندگی دنیاست، و آخرت نزد پروردگارت از آن پرهیزگاران است.

۳- و هر کس از یاد خداوند رحمان، روی گردان شود شیطانی را بر او مسلط می سازیم که همواره همنشین او خواهد بود.

۴- و آنها [= شیاطین] این گروه را از راه (خدا) باز می دارند، در حالی که گمان می کنند هدایت یافتگان (حقیقی) آنها هستند.

۵- تا زمانی که (در قیامت) نزد ما حاضر شود می گوید: «ای کاش میان من و تو فاصله مشرق و مغرب بود. چه بد همنشینی بودی!»

- ۶- (ولی به آنها می گوییم): این گفتگوها امروز به حال شما سودی ندارد، چرا که ظلم کردید. و همه در عذاب شرکت دادید.
- ۷- (ای پیامبر!) آیا تو می توانی سخن خود را به گوش کران برسانی، یا کوران و کسانی را که در گمراهی آشکاری هستند هدایت کنی؟! هدایت کنی؟! هدایت کنی!؟
- ۸- و هرگاه تو را (از میان آنها) ببریم، به یقین آنان را مجازات خواهیم کرد.
- ۹- و یا اگر (زنده بمانی) آنچه را (از کیفر اعمالشان) به آنان وعده داده ایم به تو نشان خواهیم داد، زیرا ما بر آنها مسلط هستیم.
- ۱۰- آنچه را بر تو وحی شده محکم بگیر که تو بر صراط مستقیمی.
- ۱۱- و این مایه یادآوری (و عظمت) تو و قوم تو است و بزودی (از رفتارشان با این نعمت) سؤال خواهید شد.
- ۱۲- از پیامبرانی که پیش از تو فرستادیم (و پیروان راستین آنها) بپرس: آیا غیر از خداوند رحمان معبودانی برای پرستش قرار دادیم؟! دادیم؟! دادیم!؟
- ۱۳- ما موسی را با آیات خود به سوی فرعون و اشراف او فرستادیم. (موسی به آنها) گفت: «من فرستاده پروردگار جهانیانم».
- ۱۴- ولی هنگامی که او با نشانه های ما به سراغ آنها آمد، به آن می خندیدند.

وَمَا نُرِيهِمْ مِّنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا □ وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۴۸) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا يَا أَيُّهُ السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ (۴۹) ترجمه: (۲)

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ (۵۰) ترجمه: (۳)

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي □ أَفَلَا تُبْصِرُونَ (۵۱) ترجمه: (۴)

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ (۵۲) ترجمه: (۵)

فَلَوْلَا أَلْقَى عَلَيْهِ آسُورَهُ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْتَرِنِينَ (۵۳) ترجمه: (۶)

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَطَاعُوهُ □ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (۵۴) ترجمه: (۷)

فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ (۵۵) ترجمه: (۸)

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلَّآخِرِينَ (۵۶) ترجمه: (۹)

□ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ (۵۷) ترجمه: (۱۰)

وَقَالُوا آلِإِلهَتِنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ □ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا □ بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ (۵۸) ترجمه: (۱۱)

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ (۵۹) ترجمه: (۱۲)

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُونَ (۶۰) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۹۳

۱- ما هیچ آیه (و معجزه ای) به آنان نشان نمی دادیم مگر این که از دیگری بزرگتر (و مهمتر) بود. و آنها را به (انواع) عذاب گرفتار کردیم شاید (بیدار شوند و) باز گردند.

۲- (وقتی گرفتار بلا- می شدند می) گفتند: «ای ساحر! پروردگارت را به عهدی که با تو کرده بخوان، تا ما را از این بلا برهاند، که ما هدایت خواهیم یافت (و ایمان می آوریم)»

۳- اما هنگامی که عذاب را از آنها برطرف می ساختیم، بی درنگ پیمان خود را می شکستند.

۴- فرعون در میان قوم خود ندا داد و گفت: «ای قوم من! آیا حکومت مصر از آن من نیست، و این نهرها تحت فرمان من جریان ندارد؟! آیا نمی بینید؟!»

۵- مگر نه این است که من از این کسی که از طبقه پایین استو نمی تواند واضح سخن بگوید بهترم؟!»

۶- (اگر راست می گوید) چرا دستبندهای طلا به او داده نشده، یا این که چرا فرشتگان دوشادوش او نیامده اند (تا گفتارش را

تأیید کنند؟!»

- ۷- (فرعون) قوم خود را سبک شمرد (و فریب داد)، در نتیجه از او اطاعت کردند. به یقین آنان قومی فاسق بودند.
- ۸- اما هنگامی که ما رابه خشم آوردند، آنان را مجازات کرده و همه را غرق کردیم.
- ۹- و آنها را پیشگامان (در عذاب) و عبرتی برای آیندگان قرار دادیم.
- ۱۰- و هنگامی که درباره فرزند مریم مثلی زده شد، ناگهان قوم تو بخاطر آن دادو فریاد راه انداختند.
- ۱۱- و گفتند: «آیا خدایان ما بهترند یا او [= مسیح]؟! (اگر معبودان ما در دوزخند، مسیح نیز در دوزخ است، چرا که معبود واقع شده)!» ولی آنها این مثل را جز از طریق جدال (و لجاج) برای تو نزدند. آنان گروهی کینه توز و پرخاشگرند.
- ۱۲- او [= مسیح] فقط بنده ای بود که ما نعمت به او بخشیدیم و او را نمونه و اسوه ای برای بنی اسرائیل قرار دادیم.
- ۱۳- و اگر بخواهیم به جای شما در زمین فرشتگانی قرار می دهیم که جانشین (شما) گردند.

وَإِنَّهُ لَعَلَّمَ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ □ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ (٦١) ترجمه: (١)

وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ □ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (٦٢) ترجمه: (٢)

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ □ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (٦٣) ترجمه: (٣)

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ □ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ (٦٤) ترجمه: (٤)

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ □ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ أَلِيمٍ (٦٥) ترجمه: (٥)

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٦٦) ترجمه: (٦)

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ (٦٧) ترجمه: (٧)

يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَخْزَنُونَ (٦٨) ترجمه: (٨)

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ (٦٩) ترجمه: (٩)

ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ (٧٠) ترجمه: (١٠)

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ □ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ □ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٧١) ترجمه: (١١)

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٧٢) ترجمه: (١٢)

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ (٧٣) ترجمه: (١٣)

ص: ٤٩٤

۱- و او سبب آگاهی (و نشانه ای) بر روز قیامت است. (زیرا نزول عیسی گواه نزدیکی رستاخیز است). هرگز در قیامت تردید نکنید. و از من پیروی کنید که این راه مستقیم است.

۲- و شیطان شما را (از راه خدا) باز ندارد، که او به یقین دشمن آشکار شماست.

۳- و هنگامی که عیسی با دلایل روشن به سراغ آنها [= بنی اسرائیل] آمد گفت: «من برای شما حکمت آورده ام، و آمده ام تا برخی از آنچه را که در آن اختلاف دارید برای شما روشن کنم. پس تقوای الهی پیشه کنید و از من اطاعت نمایید.

۴- به یقین خداوند پروردگار من و پروردگار شماست. (تنها) او را پرستش کنید که راه راست همین است.»

۵- ولی گروههایی از میان آنها (درباره مسیح) اختلاف کردند (و بعضی او را خدا پنداشتند). وای بر کسانی که ستم کردند از عذاب روزی دردناک!

۶- آیا جز این انتظاری دارند که قیامت ناگهان به سراغشان آید در حالی که نمی فهمند؟!

۷- دوستان در آن روز دشمن یکدیگرند، مگر پرهیزگاران.

۸- ای بندگان من! امروز نه ترسی بر شماست و نه اندوهگین می شوید.

۹- همان کسانی که به آیات ما ایمان آوردند و تسلیم بودند.

۱۰- (به آنها خطاب می شود:) شما و همسرانتان در نهایت شادمانی وارد بهشت شوید!

۱۱- (این در حالی است که برای پذیرایی آنها) ظرفهای طلایی و جامهای (شراب طهور) را گرداگرد آنها می گردانند. و در

آنجا هر چه دلها می خواهد و چشمها از آن لذت می برد آماده است. و شما جاودانه در آن خواهید ماند.

۱۲- این بهشتی است که شما وارث آن می شوید بخاطر اعمالی که انجام می دادید.

۱۳- و در آن برای شما میوه های فراوان است که از آن می خورید.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ (۷۴) ترجمه: (۱)

لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ (۷۵) ترجمه: (۲)

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ (۷۶) ترجمه: (۳)

وَنَادُوا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ □ قَالَ إِنَّكُمْ مَا كُنتُمْ (۷۷) ترجمه: (۴)

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ (۷۸) ترجمه: (۵)

أَمْ أُرْمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرَمُونَ (۷۹) ترجمه: (۶)

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ □ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ (۸۰) ترجمه: (۷)

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَدٌّ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ (۸۱) ترجمه: (۸)

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ (۸۲) ترجمه: (۹)

فَذَرُهُمْ يُخَوِّضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ (۸۳) ترجمه: (۱۰)

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ □ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ (۸۴) ترجمه: (۱۱)

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۸۵) ترجمه: (۱۲)

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (۸۶) ترجمه: (۱۳)

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ □ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ (۸۷) ترجمه: (۱۴)

وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ (۸۸) ترجمه: (۱۵)

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ □ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (۸۹) ترجمه: (۱۶)

ص: ۴۹۵

۱- (ولی) مجرمان در عذاب دوزخ جاودانه می مانند.

۲- هرگز عذاب آنان کاسته نمی شود، و در آن جا (از همه چیز) مأیوسند.

۳- و مابه آنها ستم نکردیم، آنان خود ستمکار بودند.

۴- آنها فریاد می کشند: «ای مالک دوزخ! (ای کاش) پروردگارت ما را بمیراند (تا آسوده شویم)!» می گوید: «شما (در این

جا) ماندگار هستید.»

۵- ما حق را برای شما آوردیم. ولی بیشتر شما از حق ناخشنود بودید.

۶- بلکه آنها تصمیم محکم بر توطئه گرفتند. ما نیز اراده محکمی (درباره آنها) داریم.

۷- آیا آنان می پندارند که ما اسرار نهانی و سخنان درگوشی آنان را نمی شنویم؟! آری، فرستادگان [= فرشتگان] ما نزد آنها هستند و می نویسند.

۸- بگو: «اگر برای خداوند فرزندی بود، من نخستین پرستش کننده او بودم.»

۹- منزّه است پروردگار آسمانها و زمین، پروردگار عرش، از آنچه (درباره او) توصیف می کنند!

۱۰- آنان را (به حال خود) واگذار تا در باطل غوطهور باشند و سرگرم بازی شوند تا روزی را که به آنها وعده داده شده است ملاقات کنند (و نتیجه کار خود را ببینند)!

۱۱- او کسی است که هم در آسمان معبود است و هم در زمین. و او حکیم و داناست.

۱۲- پر برکت و زوال ناپذیر است کسی که حکومت آسمانها و زمین و آنچه در میان آن دو است از آن اوست. و آگاهی از قیام قیامت نزد اوست و به سوی او بازگردانده می شوید.

۱۳- کسانی را که غیر از او می خوانند اختیار شفاعت ندارند. مگر آنها که شهادت بحق داده اند و بخوبی آگاهند.

۱۴- و اگر از آنها پرسی چه کسی آنان را آفریده، به یقین می گویند: خداوند یگانه. پس چگونه (از عبادت او) منحرف می شوند؟!

۱۵- و (چگونه از شکایت پیامبر که) می گوید: «پروردگارا! اینها قومی هستند که ایمان نمی آورند» (غافل می شوند؟!)

۱۶- پس (اکنون) از آنان روی برگردان و بگو: «سلام بر شما»، اما بزودی خواهند دانست!

در آیه ۱۰ می گوید: «منتظر روزی باش که آسمان دودی فرا گیرنده مردم را فراهم می آورد و عذابی دردناک است.» بعضی این دود را از علائم رستاخیز و پیش در آمد قیامت دانسته اند، برخی گفته اند در قیامت، به عنوان عذاب، دودی که چشم و گوش منافقان را پر می کند ظاهر خواهد شد. بعضی هم این را تحقق یافته می دانند و می گویند در اثر تکذیب و روگردانی مردم از دعوت پیامبر قحطسالی و تنگدستی چنان کرد که مردم وقتی با چشم های ناتوان به آسمان نگاه می کردند، آن را پر شده از دود، می دیدند. در هر صورت، سوره متضمن بیم دادن کسانی است که در قرآن و دعوت حق شک دارند و آنان را نسبت به عذاب دنیا و آخرت، هشدار می دهد. و داستان موسی و سرانجام فرعون را نمونه ای از عذاب دنیوی، و کیفرهای گوناگون جهنم را نمونه ای از عذاب دنیوی، و کیفرهای گوناگون جهنم را نمونه ای از عذاب آخرت بیان می کند، و پاداش متقین را هم بیان می کند. این سوره ۵۹ آیه دارد و در سال ۴ بعثت، در مکه نازل گردیده است. توصیه شده که این سوره در نمازهای واجب و مستحب خوانده شود

سوره الدخان با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۱)

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ (۲) ترجمه: (۲)

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ □ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ (۳) ترجمه: (۳)

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ (۴) ترجمه: (۴)

أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا □ إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (۵) ترجمه: (۵)

رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ □ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۶) ترجمه: (۶)

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا □ إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ (۷) ترجمه: (۷)

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ □ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ (۸) ترجمه: (۸)

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ (۹) ترجمه: (۹)

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُّبِينٍ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

يَغْشَى النَّاسَ □ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

أَنِّي لَهُمُ الدَّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا □ إِنَّكُمْ عَائِدُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

□ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ □ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (۱۸) ترجمه: (۱۸)

ص: ۴۹۶

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* حم.
- ۲- سوگند به این کتاب روشنگر،
- ۳- که ما آن را در شبی پر برکت نازل کردیم. ما همواره انداز کننده بوده ایم.
- ۴- در آن شب هر امری بر اساس حکمت، (الهی) تدبیر می گردد.
- ۵- (نزول قرآن) فرمانی بود از سوی ما. ما (آن را) فرستادیم.
- ۶- رحمتی است از سوی پروردگارت، که او شنونده و داناست.
- ۷- (همان) پروردگار آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست، اگر اهل یقین هستید.
- ۸- هیچ معبودی جز او نیست. زنده می کند و می میراند. او پروردگار شما و پروردگار پدران نخستین شماست.
- ۹- ولی آنها در شکند و (با حقایق) بازی می کنند.
- ۱۰- پس منتظر روزی باش که آسمان دود آشکاری پدید آورد،
- ۱۱- که همه مردم را فرا می گیرد. این عذاب دردناکی است!
- ۱۲- (آن روز کافران می گویند:) پروردگارا! عذاب را از ما برطرف کن که ایمان می آوریم.

- ۱۳- چگونه ممکن است متذکر شوند با این که رسول روشنگر (با معجزات و منطق روشن) به سراغشان آمد!
- ۱۴- سپس از او روی گردان شدند و گفتند: «او تعلیم یافته ای دیوانه است.»
- ۱۵- ما عذاب را اندکی برطرف می سازیم، ولی شما (به کارهای خود) باز می گردید.
- ۱۶- در آن روز آنها را با قدرت عظیمی خواهیم گرفت. به یقین ما آنها را مجازات خواهیم کرد.
- ۱۷- ما پیش از اینها قوم فرعون را آزمودیمو پیامبر بزرگواری به سراغشان آمد.
- ۱۸- (و به آنان گفت: امور) بندگان خدا را به من واگذارید که من فرستاده امینی برای شما هستم.

وَأَنْ لَّا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ □ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (۱۹) ترجمه: (۱)

وَإِنِّي عُدْتُ رَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ (۲۰) ترجمه: (۲)

وَإِنْ لَّمْ تُوْمِنُوا لِي فَاَعْتَرِلُونِ (۲۱) ترجمه: (۳)

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ (۲۲) ترجمه: (۴)

فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ (۲۳) ترجمه: (۵)

وَإِذْ تَرَكَ الْبَحْرَ رَهْوًا □ إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّعْرَقُونَ (۲۴) ترجمه: (۶)

كَمْ تَرَكَوْا مِنْ جَنَاطٍ وَعُعْيُونٍ (۲۵) ترجمه: (۷)

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ (۲۶) ترجمه: (۸)

وَنَعْمَ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ (۲۷) ترجمه: (۹)

كَذَلِكَ □ وَأَوْزَيْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ (۲۸) ترجمه: (۱۰)

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ (۲۹) ترجمه: (۱۱)

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ (۳۰) ترجمه: (۱۲)

مِنْ فِرْعَوْنَ □ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ (۳۱) ترجمه: (۱۳)

وَلَقَدْ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ (۳۲) ترجمه: (۱۴)

وَأَتَيْنَاهُمْ مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ (۳۳) ترجمه: (۱۵)

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ (۳۴) ترجمه: (۱۶)

إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ (۳۵) ترجمه: (۱۷)

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۳۶) ترجمه: (۱۸)

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنْ كَانُوا مُجْرِمِينَ (۳۷) ترجمه: (۱۹)

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ (۳۸) ترجمه: (۲۰)

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۳۹) ترجمه: (۲۱)

ص: ۴۹۷

- ۱- و در برابر خداوند برتری مجوئید که من برای شما دلیل روشنی می آورم.
- ۲- و من به پروردگار خود و پروردگار شما پناه می برم از این که مرا متهم کنید.
- ۳- و اگر به من ایمان نمی آورید، از من کناره گیری کنید. (و مانع ایمان آوردن مردم نشوید).
- ۴- (آنها هیچ یک از این پندها را نپذیرفتند، و موسی) به پیشگاه پروردگارش عرضه داشت: اینها قومی مجرمند.
- ۵- (فرمود): بندگان مرا شبانه حرکت ده که شما تعقیب می شوید.
- ۶- (هنگامی که از دریا گذشتید) دریا را آرام و گشاده بگذار (و بگذر) به یقین آنها (که در تعقیب شما می آیند) لشکری غرق شده خواهند بود.
- ۷- (سرانجام همگی نابود شدند) چه بسیار باغها و چشمه ها که به جای گذاشتند،
- ۸- و کشتزارها و قصرهای پر ارزش،
- ۹- و نعمتهای فراوان دیگر که در آن غرق شادمانی بودند!
- ۱۰- اینچنین بود (ماجرای آنان!) و ما این (نعمت ها) را میراث برای اقوام دیگری قرار دادیم.
- ۱۱- نه آسمان و زمین، بر آنان گریست، و نه به آنها مهلتی داده شد.
- ۱۲- ما بنی اسرائیل را از عذاب خوار کننده رهایی بخشیدیم.
- ۱۳- از فرعون که متکبری از زمره اسرافکاران بود.
- ۱۴- ما آنها را با علم (خویش) بر جهانیان برگزیدیم،
- ۱۵- و آیاتی (از قدرت خویش) را به آنها دادیم که آزمایش آشکاری در آن بود (ولی آنان کفران کردند و مجازات شدند).
- ۱۶- اینها [= مشرکان] می گویند:
- ۱۷- «مرگ ما جز همان مرگ اول نیست و هرگز برانگیخته نخواهیم شد.
- ۱۸- اگر راست می گویند پدران ما را (زنده کنید و) بیاورید (تا گواهی دهند)!
- ۱۹- آیا آنان بهترند یا قوم «تُبَّع» و کسانی که پیش از آنها بودند؟! ما آنان را هلاک کردیم، چرا که آنها مجرم بودند.
- ۲۰- ما آسمانها و زمین و آنچه را که در میان این دو است به بازی (و بی هدف) نیافریدیم.
- ۲۱- ما آن دو را جز بحق نیافریدیم. ولی بیشتر آنان نمی دانند.

إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ (٤٠) ترجمه: (١)

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (٤١) ترجمه: (٢)

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ □ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٤٢) ترجمه: (٣)

إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُومِ (٤٣) ترجمه: (٤)

طَعَامِ الْأَثِيمِ (٤٤) ترجمه: (٥)

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ (٤٥) ترجمه: (٦)

كَغَلِي الْحَمِيمِ (٤٦) ترجمه: (٧)

خُذُوهُ فَاعْتَلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ (٤٧) ترجمه: (٨)

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ (٤٨) ترجمه: (٩)

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ (٤٩) ترجمه: (١٠)

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ (٥٠) ترجمه: (١١)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ (٥١) ترجمه: (١٢)

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (٥٢) ترجمه: (١٣)

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ (٥٣) ترجمه: (١٤)

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ (٥٤) ترجمه: (١٥)

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ (٥٥) ترجمه: (١٦)

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى □ وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (٥٦) ترجمه: (١٧)

فَضلاً مِّن رَّبِّكَ □ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٥٧) ترجمه: (١٨)

فَإِنَّمَا يَسْرَنَاهُ لِبِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٥٨) ترجمه: (١٩)

فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ (٥٩) ترجمه: (٢٠)

۱- روز جدایی (حق از باطل) وعده گاه همه آنهاست.

۲- روزی که هیچ دوستی کمترین کمکی به دوستش نمی کند، و (از هیچ سو) یاری نمی شوند.

۳- مگر کسی که خدا او را مورد رحمت قرار داده، چرا که او توانا و مهربان است.

۴- به یقین درخت زقوم،

۵- غذای گنهکاران است،

۶- همانند فلز گداخته در شکمها می جوشد.

۷- همچون جوشش آب سوزان!

۸- (آنگاه به مأموران دوزخ خطاب می شود): او را بگیرید و به میان دوزخ پرتابش کنید.

۹- سپس بر سر او از عذاب آب سوزان بریزید.

۱۰- (به او گفته می شود): بچش که (به پندار خود) بسیار توانا و بزرگوار بودی!

۱۱- این همان چیزی است که پیوسته در آن تردید می کردید.

۱۲- ولی) پرهیزگاران در جایگاه امنی قرار دارند،

۱۳- در میان باغها و چشمه ها.

۱۴- آنها لباسهایی از حریر نازک و ضخیم می پوشند، در حالی که در مقابل یکدیگر نشسته اند.

۱۵- اینچنین اند بهشتیان. و آنها را با «حورالعین» ترویج می کنیم.

۱۶- آنها در آن جا هر نوع میوه ای را بخواهند طلب می کنند در حالی که در نهایت امنیت به سر می برند.

۱۷- هرگز مرگی جز همان مرگ اول (که در دنیا چشیده اند) نخواهند چشید، و خداوند آنها را از عذاب دوزخ حفظ می کند.

۱۸- این فضل و بخششی است از سوی پروردگارت، این همان رستگاری بزرگ است.

۱۹- به یقین ما آن [=قرآن] را بر زبان تو آسان ساختیم، شاید آنان متذکر شوند.

۲۰- (اما اگر نپذیرفتند) منتظر باش، آنها نیز منتظرند (تو منتظر پیروزی الهی و آنها منتظر عذاب و شکست)!

اینکه در قیامت، هر امتی به زانو در می آید و برای رسیدگی به حسابشان حاضر می شوند در آیه ۲۸ ذکر شده است. مظهری است از سلطه کامله خداوند در قیامت. سوره با بیان مطالب توحیدی و شریعت پیامبر و لزوم توجه به آیات و نشانه های الهی شروع شده و با بیان تهدید آمیز نسبت به مستکبران اعراض گر از آیات خدا و هوا پرست و گمراه ادامه می یابد و با بیان ثبوت اعمال و بازبینی آن در قیامت و کیفرهای اخروی پایان می گیرد. از نامهای دیگر سوره، «شریعت» و «دهر» است. از سوره های مکی است و مشتمل بر ۳۷ آیه بوده و در سال ۸ بعثت نازل شده است.

سوره الجاثیه با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۱)

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۲) ترجمه: (۲)

إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ (۳) ترجمه: (۳)

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّهِ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ (۴) ترجمه: (۴)

وَإِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۵)

ترجمه: (۵)

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ □ فَبَأَى حَدِيثِ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ (۶) ترجمه: (۶)

وَيْلٌ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ (۷) ترجمه: (۷)

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا □ فَبَشَّرَهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۸) ترجمه: (۸)

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا □ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ (۹) ترجمه: (۹)

مَنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ ۖ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

هَذَا هُدًى ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٍ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لَتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۹۹

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* حم.
- ۲- این کتاب از سوی خداوند توانا و حکیم نازل شده است.
- ۳- بی شک در آسمانها و زمین نشانه های (فراوانی) برای مؤمنان وجود دارد.
- ۴- و نیز در آفرینش شما و جنبندگانی که (در سراسر زمین) پراکنده ساخته، نشانه هایی است برای گروهی که اهل یقینند.
- ۵- و نیز در آمد و شد شب و روز، و رزقی (و بارانی) که خداوند از آسمان نازل کرده و بوسیله آن زمین را بعد از مردنش حیات بخشیده و همچنین در وزش بادهای، نشانه های روشنی است برای گروهی که می اندیشند.
- ۶- اینها آیات خداوند است که ما آن را بحق بر تو تلاوت می کنیم. (اگر آنها به آن ایمان نیاورند)، به کدام سخن بعد از سخن خدا و آیاتش ایمان می آورند؟!
- ۷- وای بر هر دروغگوی گنهکار،
- ۸- که پیوسته آیات خدا را که بر او تلاوت می شود می شنود، اما از روی تکبر، اصرار بر مخالفت دارد. گویی اصلا آن را نشنیده است. او را به عذابی دردناک بشارت ده!
- ۹- و هرگاه از بعضی آیات ما آگاه شود، آن را به باد استهزا می گیرد. برای آنان عذاب خوارکننده ای است!
- ۱۰- و پشت سرشان دوزخ است. و هرگز آنچه را به دست آورده اند آنها را (از عذاب الهی) رهایی نمی بخشد، و نه اولیایی که غیر از خدا برای خود برگزیدند. (مایه نجاتشان خواهند بود). و عذاب بزرگی برای آنهاست!
- ۱۱- این (قرآن) مایه هدایت است. و کسانی که به آیات پروردگارشان کافر شدند، عذابی سختو دردناک دارند!
- ۱۲- خداوند کسی است که دریا را مسخّر شما کرد تا کشتیها به فرمانش در آن حرکت کنند و از فضل او بهره گیرید، شاید شکر (نعمتهایش را) به جا آورید.
- ۱۳- او آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است همه را از جانب خویش مسخّر شما ساخته. در این نشانه های (مهمی) است برای کسانی که اندیشه می کنند.

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (۱۶) ترجمه: (۳)

وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ □ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ □ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۷) ترجمه: (۴)

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (۱۸) ترجمه: (۵)

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا □ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ □ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ (۱۹) ترجمه: (۶)

هَذَا بَصَائِرٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ (۲۰) ترجمه: (۷)

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ □ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (۲۱) ترجمه: (۸)

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۲۲) ترجمه: (۹)

ص: ۵۰۰

۱- به مؤمنان بگو: «کسانی را که امید به ایام الله [= روز رستاخیز] ندارند مورد عفو قرار دهند تا (روزی که) خداوند هر قومی را به اعمالی که انجام می دادند جزا دهد.»

۲- هر کس کار شایسته ای به جا آورد، به نفع خود به جا آورده است. و هر کس کار بد می کند، به زیان خود اوست. سپس همه شما به سوی پروردگارتان بازگردانده می شوید.

۳- ما بنی اسرائیل را کتاب آسمانی و حکومت و نبوت بخشیدیم و از نعمت های پاکیزه به آنها روزی دادیم و آنان را بر جهانیان [= مردم عصر خویش] برتری بخشیدیم.

۴- و دلایل روشنی از امر (نبوت و شریعت) در اختیارشان قرار دادیم. آنها اختلاف نکردند مگر بعد از علم و آگاهی. و این اختلاف بخاطر ستمو برتری جویی آنان بود. اما پروردگارت روز قیامت در میان آنها در آنچه پیوسته اختلاف داشتند داوری می کند.

۵- سپس تو را بر شریعت و آیین حقی قرار دادیم. از آن پیروی کن و از هوسهای کسانی که آگاهی ندارند پیروی مکن.

۶- آنها هرگز نمی توانند تو را در برابر خداوند بی نیاز کنند (و از عذابش برهانند). و ستمکاران یارو یاور یکدیگرند، اما خداوند یار و یاور پرهیزگاران است.

۷- این (قرآن و شریعت آسمانی) اسباب بینایی مردم و مایه هدایت و رحمت است برای گروهی که (به آن) یقین دارند.

۸- آیا کسانی که مرتکب بدیها (و گناهان) شدند چنین پنداشتند که ما آنها را همچون کسانی قرار می دهیم که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند که حیات و مرگشان (با آنها) یکسان باشد؟! چه بد داوری می کنند!

۹- و خداوند آسمانها و زمین را بحق آفریده است تا هر کس در برابر اعمالی که انجام داده است جزا داده شود. و به آنها

ستمی نخواهد شد.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصِيرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ □ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (۲۳) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ □ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ □ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ (۲۴) ترجمه: (۲)

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتُّوا بِآيَاتِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۵) ترجمه: (۳)

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۲۶) ترجمه: (۴)

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِنُدِ يَخْسِرُ الْمُبْطِلُونَ (۲۷) ترجمه: (۵)

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةٍ □ كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۲۸) ترجمه: (۶)

هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ □ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۲۹) ترجمه: (۷)

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ □ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ (۳۰) ترجمه: (۸)

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ (۳۱) ترجمه: (۹)

ص: ۵۰۱

۱- آیا دیدی کسی را که معبود خود را هوای نفس خویش قرار داده و خداوند او را با آگاهی (بر این که شایسته هدایت نیست) گمراه ساخته و برگوش و قلبش مهر زده و بر چشمش پرده ای قرار داده است؟! با این حال، غیر از خدا چه کسی می تواند او را هدایت کند؟! آیا متذکر نمی شوید؟!

۲- آنها گفتند: «چیزی جز همین زندگی دنیای ما در کار نیست. گروهی از ما می میرند و گروهی جای آنها را می گیرند. و جز طبیعت روزگار [= طبیعت] ما را هلاک نمی کند.» آنان به این سخن که می گویند علمی ندارند، بلکه تنها گمانی بی پایه دارند.

۳- و هنگامی که آیات روشن ما بر آنها خوانده می شود، دلیلی در برابر آن ندارند جز این که می گویند: «اگر راست می گویند پدران ما را (زنده کنید و) بیاورید (تا گواهی دهند)!»

۴- بگو: «خداوند شما را زنده می کند، سپس می میراند، بار دیگر در روز قیامت که در آن تردیدی نیست گردآوری می کند. ولی بیشتر مردم نمی دانند.»

۵- مالکیت و حاکمیت آسمانها و زمین برای خداست. و آن روز که قیامت برپا شود اهل باطل زیان می بینند.

۶- در آن روز هر امتی را می بینی (که از شدت ترس و وحشت) به زانو درآمده. هر امتی به سوی کتابش خوانده می شود، و (به آنها می گویند): امروز (جزای) آنچه را انجام می دادید به شما داده می شود.

۷- این نامه اعمال شماست که ما نوشته ایم و به حق بر ضد شما سخن می گوید. ما آنچه را انجام می دادید می نوشتیم.

۸- اَمَّا كَسَانِي كِه اِيْمَان اَوْرْدَنْدُو اَعْمَال صَالِح اَنْجَام دَادَنْد، پَروردگارشان اَنهَآ رَا دَر رَحْمَت خُود وَارِد مِي كَنْد. اِيْن هَمَان پِيروزي اَشْكَار اَسْت.

۹- اَمَّا كَسَانِي كِه كَافِر شَدْند (بِه اَنهَآ كُفْتَه مِي شُود:) مَگر اَيَات مَن بَر شَمَا خُوانْدَه نَمِي شَدْ وَ شَمَا اَسْتَكْبَار كَرْدِيْد وَ قَوْم مَجْرَمِي بُوْدِيْد؟!!

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنَّ نَظْنَ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُصْتَفِينَ (۳۲) ترجمه: (۱)

وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتٍ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۳۳) ترجمه: (۲)

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ (۳۴) ترجمه: (۳)

ذَلِكُمْ بِأَنَّكُمْ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُؤًا وَعَزَّيْتُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا □ فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْعَتُونَ (۳۵) ترجمه: (۴)

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۳۶) ترجمه: (۵)

وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۳۷) ترجمه: (۶)

۴۶. سوره الأحقاف

آشنایی با سوره

۴۶- احقاف [نام سرزمین قوم عاد در نزدیکی یمن]

در آیه ۲۱ می خوانیم: «حضرت هود، قوم خودش (عاد) را در سرزمین احقاف، از عذاب خدا بیم داد.» احقاف در قسمت جنوبی عربستان بوده و الآن آثاری از آن باقی نمانده است. هلاکت قوم هود و اقوامی دیگر در پیرامون مکه و نیز ایمان آوردن گروهی از جن، همچنین مطالبی درباره معاد، توحید و نبوت، از مسائل دیگر این سوره است. و در پیام پایانی سوره، فرمان صبر و بردباری به پیامبر می دهد این سوره با ۳۵ آیه، در مکه نازل شده است.

سوره الأحقاف با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۷)

تَنْزِيلِ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۲) ترجمه: (۸)

مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى □ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ (۳) ترجمه: (۹)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ □ ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِّن قَبْلِ هَذَا أَوْ أَنَارِهِ

مِّنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۴) ترجمه: (۱۰)

- ۱- و هنگامی که گفته می شد: «وعده خداوند حق است، و در قیامت هیچ شکی نیست»، شما می گفتید: «ما نمی دانیم قیامت چیست؟ ما تنها گمانی داریم، و به هیچ وجه (به آن) یقین نداریم.»
- ۲- و بدیهای اعمالشان برای آنان آشکار می شود، و سرانجام آنچه را استهزا می کردند آنها را فرا می گیرد.
- ۳- و به آنها گفته می شود: «امروز شما را فراموش می کنیم همان گونه که شما دیدار امروزتان را فراموش کردید. و جایگاه شما دوزخ است و هیچ یآوری ندارید.
- ۴- این بخاطر آن است که شما آیات خدا را به مسخره گرفتید و زندگی دنیا شما را فریب داد.» امروز نه آنان از دوزخ بیرون آورده می شوند، و نه هیچ گونه عذری از آنها پذیرفته می شود.
- ۵- پس حمد و ستایش مخصوص خداست، پروردگار آسمانها و پروردگار زمین و پروردگار همه جهانیان.
- ۶- و برای اوست کبریا (و عظمت) در آسمانها و زمین، و اوست توانا و حکیم.
- ۷- *بنام خداوند بخشنده مهربان* حم.
- ۸- این کتاب از سوی خداوند توانا و حکیم نازل شده است.
- ۹- ما آسمانها و زمین و آنچه را در میان این دو است جز بحق و برای سرآمد معینی نیافریدیم. امّا کافران از آنچه انذار می شوند روی گردانند.
- ۱۰- به آنان بگو: «به من نشان دهید آنچه را که غیر از خدا پرستش می کنید چه چیزی از زمین را آفریده اند، یا شرکتی در آفرینش آسمانها دارند؟! کتابی آسمانی پیش از این، یا اثر علمی از گذشتگان برای من بیاورید (که دلیل صدق گفتار شما باشد) اگر راست می گوید!»
- ۱۱- چه کسی گمراهتر است از آن کس که معبودی غیر خدا را می خواند که تا قیامت هم به او پاسخ نمی گوید و از خواندن آنها (کاملاً) غافل است؟! (و صدای آنها را هیچ نمی شنود!)

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ (۶) ترجمه: (۱)

وَإِذَا تَنَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ (۷) ترجمه: (۲)

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ □ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَمَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا □ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ □ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ □ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (۸) ترجمه: (۳)

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مَنْ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ □ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ (۹) ترجمه: (۴)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَأَمَنْ وَاسْتَكْبَرْتُمْ □ إِنْ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۱۰) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ ۚ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِنْكَا قَدِيمٌ (۱۱) ترجمه: (۶)

وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِّسَانِ عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَى لِّلْمُحْسِنِينَ (۱۲) ترجمه: (۷)

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۱۳) ترجمه: (۸)

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۴) ترجمه: (۹)

ص: ۵۰۳

- ۱- و هنگامی که مردم محشور می شوند، معبودهای آنها دشمنانشان خواهند بود. و (حتی) عبادت آنها را انکار می کنند!
- ۲- هنگامی که آیات روشن ما بر آنان خوانده می شود، کافران در برابر حقی که برای آنها آمده می گویند: «این سحری آشکار است.»
- ۳- بلکه آنها می گویند: «آن (آیات) را بر خدا افترا بسته است!» بگو: «اگر من آن را به دروغ (به خدا) نسبت داده باشم (لازم است مرا رسوا کند و) شما نمی توانید در برابر خداوند از من دفاع کنید. او کارهایی را که شما در آن وارد می شوید بهتر می داند. همین بس که او گواه میان من و شما باشد. و او آمرزنده و مهربان است.»
- ۴- بگو: «من پیامبر نوظهوری نیستم. (که با سایر پیامبران متفاوت باشم) و نمی دانم با منو شما چه خواهد شد. من تنها از آنچه بر من وحی می شود پیروی می کنم، و جز انذار کننده آشکاری نیستم.»
- ۵- بگو: «به من خبر دهید اگر این قرآن از سوی خدا باشد و شما به آن کافر شوید، در حالی که شاهی از بنی اسرائیل بر آن شهادت دهد، و او ایمان آورد و شما استکبار کنید (و ایمان نیاورید، چه کسی گمراهتر از شما خواهد بود)؟! خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند.»
- ۶- کافران درباره مؤمنان چنین گفتند: «اگر (اسلام) چیز خوبی بود، هرگز آنها در پذیرش آن بر ما پیشی نمی گرفتند.» و چون خودشان بوسیله آن هدایت نشدند می گویند: «این یک دروغ (و افسانه ای) قدیمی است.»
- ۷- و پیش از آن، کتاب موسی که پیشوا و رحمت بود (نشانه های قرآن را بیان کرده)، و این کتابی است که هماهنگ با نشانه های آن [= تورات] است در حالی که به زبان عربی و فصیح و گویاست، تا ستمکاران را انذار کند و برای نیکوکاران بشارتی باشد.
- ۸- کسانی که گفتند: «پروردگار ما «خداوند یگانه» است»، سپس استقامت کردند، نه ترسی بر آنان است و نه اندوهگین می شوند.
- ۹- آنها اهل بهشتند و جاودانه در آن می مانند. این پاداش اعمالی است که انجام می دادند.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا □ حَمَلْتَهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا □ وَحَمَلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا □ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَتِي وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي □ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ (١٥) ترجمه: (١)

أُولَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ □ وَعِيدَ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ (١٦) ترجمه: (٢)

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا أَتَعِدَانِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِن قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَكْبِرَانِ اللَّهُ وَبَلَغَ مِنْهُ حَقُّهُ فَقِيلَ لَهُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (١٧) ترجمه: (٣)

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ □ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ (١٨) ترجمه: (٤)

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا □ وَلِيُؤْفِقَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (١٩) ترجمه: (٥)

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ (٢٠) ترجمه: (٦)

ص: ٥٠٤

۱- ما به انسان توصیه کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند، مادرش او را با ناراحتی حمل می کند و با ناراحتی وضع حمل می نماید. و دوران حمل و از شیر بازگرفتنش سی ماه است. تا زمانی که به نیرومندی و کمال خود بالغ گردد و به چهل سالگی برسد می گوید: «پروردگارا! مرا توفیق ده تا شکر نعمتی را که به من و پدر و مادرم دادی به جا آورم و کار شایسته ای انجام دهم که از آن خشنود باشی، و فرزندان مرا صالح گردان. من به سوی تو باز گشتم (و توبه کردم)، و من از مسلمانانم.»

۲- آنها کسانی هستند که ما بهترین اعمالشان را قبول می کنیم و از گناهانشان می گذریم و در میان بهشتیان جای دارند. این وعده راستی است که وعده داده می شدند.

۳- و کسی که به پدر و مادرش می گوید: «اف بر شما! آیا به من وعده می دهید که من (روز قیامت) مبعوث می شوم؟! در حالی که پیش از من اقوام زیادی بودند (و هرگز مبعوث نشدند)! و آن دو (فریاد می کشند و) خدا را به یاری می طلبند که: وای بر تو، ایمان بیاور که وعده خدا حق است!» اما او پیوسته می گوید: «این چیزی جز افسانه های پیشینیان نیست.»

۴- آنها کسانی هستند که فرمان عذاب درباره آنان همراه اقوام (کافری) که پیش از آنان از جن و انس بودند تحقق یافته، به یقین آنان زیانکار بودند.

۵- و برای هر کدام درجاتی است بر طبق اعمالی که انجام داده اند، تا خداوند کارهایشان را بی کم و کاست به آنان باز پس دهد. و آنها مورد ستم واقع نمی شوند.

۶- آن روز که کافران را بر آتش عرضه می کنند (به آنها گفته می شود): از نعمت های پاکیزه در زندگی دنیای خود استفاده

کردید و از آن بهره گرفتید. اما امروز عذاب ذلّت بار بخاطر استکباری که در زمین به ناحق داشتید و بخاطر گناهانی که انجام می دادید، جزای شما خواهد بود.

□ وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (٢١) ترجمه: (١)

قَالُوا أَجِئْنَا لِنَتَأَفِكَ عَنْ آلِهَتِنَا فَأَتَانَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٢٢) ترجمه: (٢)

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ (٢٣) ترجمه: (٣)

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُمِطِرُنَا □ بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ □ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٤) ترجمه: (٤)

تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَاكِينُهُمْ □ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ (٢٥) ترجمه: (٥)

وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَيِّمًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (٢٦) ترجمه: (٦)

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَى وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٢٧) ترجمه: (٧)

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً □ بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ □ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢٨) ترجمه: (٨)

ص: ٥٠٥

۱- (سرگذشت هود) برادر قوم عاد را یاد کن، آن زمان که قومش را در سرزمین «احقاف» انذار کرد، در حالی که پیامبران انذار کننده ای قبل از او در گذشته های دور و نزدیک آمده بودند (و گفت): جز خدای یگانه را نپرستید، زیرا من بر شما از عذاب روزی بزرگ می ترسم!

۲- آنها گفتند: «آیا آمده ای که ما را (با دروغهایت) از معبودانمان بازگردانی؟! اگر راست می گویی آنچه (از عذاب الهی) که به ما وعده می دهی بیاور!»

۳- گفت: «علم (آن) تنها نزد خداست (و او می داند چه زمانی شما را مجازات کند). من آنچه را به آن فرستاده شده ام به شما ابلاغ می کنم، (وظیفه من همین است.) ولی شما را گروهی می بینیم که پیوسته در نادانی هستید.»

۴- هنگامی که آن (عذاب) را بصورت ابر گسترده ای دیدند که به سوی درّه ها و آبگیرهای آنان در حرکت است (خوشحال شدند) گفتند: «این ابری است که بر ما می بارد!» (به آنها گفته شد: این همان چیزی است که برای آمدنش شتاب می کردید، تند بادی است (وحشتناک) که عذاب دردناکی در آن است!

۵- همه چیز را به فرمان پروردگارش در هم می کوبید و نابود می کند. (آری) آنها صبح کردند در حالی که چیزی جز خانه هایشان به چشم نمی خورد. ما این گونه گروه مجرمان را کیفر می دهیم.

۶- و ما به آنها [= قوم عاد] قدرتی دادیم که به شما ندادیم، و برای آنان گوش و چشم و عقل قرار دادیم. (اما به هنگام نزول عذاب) نه گوشها و چشمها و نه عقلهایشان برای آنان هیچ سودی نداشت، چرا که آیات خدا را انکار می کردند. و سرانجام آنچه را استهزا می کردند بر آنها وارد شد.

۷- ما آبادیهایی را که پیرامون شما بودند نابود ساختیم، و (پیش از آن) آیات خود را بصورت‌های گوناگون (برای مردم آنها) بیان کردیم شاید بازگردند.

۸- پس چرا معبودانی را که غیر از خدا بر گزیدند - به گمان این که به خدا نزدیکشان سازد - آنها را یاری نکردند؟! بلکه از نظرشان گم شدند! این بود نتیجه دروغ آنها و آنچه افترا می بستند.

۴۷- محمد (ص) [نام پیامبر بزرگ اسلام]

نام «محمد» «ص» در دومین آیه این سوره آمده است. سوره، توصیفی است از کافران و روش ها و عملکردهای آنان و نیز توصیفی است از مؤمنان و اعمال نیک و صفات پاکشان. از نعمتهای نازل بر مؤمنین و عقوبتهای وارده بر کافران سخن می گوید. مقایسه ای است میان این دو جناح حق و باطل در دنیا و آخرت. و بیانگر این است که مقابله و مخالفت آگاهانه کفار با پیامبر و دین خدا فقط به زیان خودشان خواهد بود. نام دیگر این سوره، «قتال» است. چرا که عنصر بارز جنگ با کفار و فرمان موضعگیری قاطع در برابرشان، از پیشانی این سوره انقلابی آشکار است، همچنانکه از لحن آیات هم پیداست این سوره در مدینه و در دوره قدرت و آمادگی رزمی مسلمین نازل شده است و ۳۸ آیه دارد.

سوره محمد با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ (۱) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ □ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ (۲) ترجمه: (۲)

ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ □ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ (۳) ترجمه: (۳)

ص: ۵۰۷

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* کسانی که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا باز داشتند، (خداوند) اعمالشان را نابود می کند.

۲- و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند و به آنچه بر محمد نازل شده - و آن حقی است از سوی پروردگارشان - نیز ایمان آوردند، خداوند گناهانشان را می بخشد و کارشان را اصلاح می کند.

۳- این بخاطر آن است که کافران از باطل پیروی کردند، و مؤمنان از حقی که از سوی پروردگارشان بود تبعیت نمودند؛ این گونه خداوند برای مردم مثلهای (زندگی) آنان را بیان می کند.

فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبِ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَثْخَتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ فَإِمَّا مَنًّا بَعِيدٌ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ۚ ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ (۴) ترجمه: (۱)

سَيَهْدِيهِمْ وَيُضِلِّحَ بِاللَّهِمْ (۵) ترجمه: (۲)

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ (۶) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ (۷) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ (۸) ترجمه: (۵)

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ (۹) ترجمه: (۶)

ۚ أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۚ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا (۱۰) ترجمه: (۷)

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ (۱۱) ترجمه: (۸)

ص: ۵۰۸

۱- و هنگامی که با کافران (جنایت پیشه در میدان جنگ) روبرو شدید گردنهایشان را بزنید، تا آنها را از پا در آورید. در این هنگام اسیران را محکم ببندید. سپس یا منت گذارید (و آزادشان کنید) یا در برابر آزادی از آنان فدیة [= غرامت] بگیرید. (و آزادشان کنید. و این وضع را ادامه دهید) تا جنگ بار سنگین خود را بر زمین نهد. (آری وظیفه) این است. و اگر خدا می خواست خودش آنها را مجازات می کرد، اما می خواهد بعضی از شما را با بعضی دیگر بیازماید. و کسانی که در راه خدا کشته شدند، خداوند هرگز اعمالشان را از بین نمی برد.

۲- و آنان را هدایت نموده و کارشان را اصلاح می کند.

۳- و آنها را در بهشت (جاویدانش) که اوصاف آن را برای آنان بیان کرده وارد می کند.

۴- ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر (آیین) خدا را یاری کنید، شما را یاری می کند و گامهایتان را استوار می دارد.

۵- و کسانی که کافر شدند، مرگ بر آنان! و اعمالشان نابود باد!

۶- این بخاطر آن است که از آنچه خداوند نازل کرده ناخشنود بودند. از این رو خدا اعمالشان را حبط و نابود کرد.

۷- آیا در زمین سیر نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که قبل از آنان بودند (و با حق ستیز کردند) چگونه بود؟! خداوند آنها را هلاک کرد. و برای کافران امثال آن خواهد بود.

۸- این برای آن است که خداوند مولا و سرپرست کسانی است که ایمان آوردند. اما کافران مولایی ندارند.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ □ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ (١٢) ترجمه: (١)

وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْتِكَ أَهْلَكَنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ (١٣) ترجمه: (٢)

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْتِهِ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ (١٤) ترجمه: (٣)

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ □ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَيَّفٍ □ وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ □ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ (١٥) ترجمه: (٤)

وَمِنْهُمْ مَنْ يَشْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا □ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ (١٦) ترجمه: (٥)

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ (١٧) ترجمه: (٦)

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً □ فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا □ فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَهُمْ ذِكْرَاهُمْ (١٨) ترجمه: (٧)

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ □ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلِّبِكُمْ وَمَثْوَاكُمْ (١٩) ترجمه: (٨)

ص: ٥٠٩

١- خداوند کسانی را که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند وارد باغهای بهشتی می کند که نهرها از پای درختانش جاری است. در حالی که کافران از متاع زودگذر دنیا بهره می گیرند و همچون چهارپایان می خورند، و سرانجام آتش دوزخ جایگاه آنهاست.

٢- و چه بسیار شهرهایی که از شهر تو که بیرون کرد نیرومندتر بودند. و ما همه آنها را (به سزای اعمالشان) هلاک کردیم و هیچ یآوری نداشتند.

٣- آیا کسی که دلیل روشنی از سوی پروردگارش دارد، همانند کسی است که زشتی اعمالش در نظرش آراسته شده و از هوای نفسشان پیروی می کنند؟!

٤- وصف بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده، چنین است: در آن نهرهایی از آب صاف و خالص، و نهرهایی از شیر که طعم آن دگرگون نگشته، و نهرهایی از شراب (طهور) که مایه لذت نوشندگان است، و نهرهایی از عسل مصفاست، و برای آنها در آن از همه انواع میوه ها فراهم است. و (از همه بالاتر) آمرزشی است از سوی پروردگارش! آیا اینها همانند کسانی هستند که همیشه در آتش دوزخند و از آبی داغ و سوزان نوشانده می شوند که اندرونشان را از هم متلاشی می کند؟!

٥- گروهی از آنان به سخنان گوش فرا می دهند، امیاً هنگامی که از نزد تو خارج می شوند به کسانی که دانش به آنان بخشیده شده (از روی استهزا) می گویند: «(این مرد) اکنون چه گفت؟!» آنها کسانی هستند که خداوند بر دلهايشان مهر نهاده

و از هوای نفسشان پیروی کرده اند (از این رو چیزی نمی فهمند).

۶- کسانی که هدایت یافته اند، (خداوند) بر هدایتشان می افزاید و روح تقوا به آنان می بخشد.

۷- آیا کافران جز این انتظاری دارند که قیامت ناگهان به سراغشان آید (آنگاه ایمان آورند)، در حالی که هم اکنون نشانه های آن آمده است. اما هنگامی که به سراغ آنها بیاید، ایمان آنها چه سودی خواهد داشت.

۸- پس بدان که معبودی جز «خداوند یگانه» نیست. و برای گناه خود و مردان و زنان با ایمان آمرزش بخواه. و خداوند گذرگاه و قرارگاه شما را می داند.

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نَزَّلَتْ سُورَةٌ □ فَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ □ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ □ فَأَوْلَى لَهُمْ (٢٠) ترجمه: (١)

طَاعَهُ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ □ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ (٢١) ترجمه: (٢)

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ (٢٢) ترجمه: (٣)

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ (٢٣) ترجمه: (٤)

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا (٢٤) ترجمه: (٥)

إِنَّ الَّذِينَ أَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ □ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ (٢٥) ترجمه: (٦)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنَطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ □ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ (٢٦) ترجمه: (٧)

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ (٢٧) ترجمه: (٨)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ (٢٨) ترجمه: (٩)

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَصْعَانَهُمْ (٢٩) ترجمه: (١٠)

ص: ٥١٠

۱- کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «چرا سوره ای نازل نمی شود (که در آن فرمان جهاد باشد)؟!» اما هنگامی که سوره ای محکم (و روشنی) نازل می گردد و در آن سخنی از جنگ است، منافقان بیمار دل را می بینی که همچون کسی که در آستانه مرگ قرار گرفته به تو نگاه می کنند. پس چه بهتر که آنها بمیرند!

۲- ولی بدانند (فرمان خدا) و سخن سنجیده برای آنان شایسته تر است. و اگر هنگامی که فرمان جهاد قطعی می شود به خدا راست گویند (و از در صدق و صفا در آیند) برای آنها بهتر می باشد.

۳- اگر حکومت را بدست گیرید، آیا جز این انتظار می رود که در زمین فساد نمایند و پیوند خویشاوندی را قطع کنید؟!

۴- آنها کسانی هستند که خداوند از رحمت خویش دورشان ساخته، گوشه‌ایشان را کر و چشمه‌ایشان را کور کرده است.

۵- آیا آنها در قرآن تدبّر نمی کنند، یا بر دل‌هایشان قفل‌هایی نهاده شده است؟!

۶- به یقین کسانی که بعد از روشن شدن راه هدایت برای آنها، پشت به آن کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.

۷- این بخاطر آن است که آنان به کسانی که از نزول وحی الهی ناخشنود بودند گفتند: «ما در بعضی از امور از شما پیروی می کنیم.» در حالی که خداوند پنهانکاری آنان را می داند.

۸- حال آنها چگونه خواهد بود هنگامی که فرشتگان (مرگ) بر صورت و پشت آنان می زنند و جانشان را می گیرند!

۹- این بخاطر آن است که آنها از آنچه خداوند را به خشم می آورد پیروی کردند، و از آنچه موجب رضای اوست ناخشنود بودند. از این رو (خداوند) اعمالشان را نابود کرد.

۱۰- آیا کسانی که در دلهایشان بیماری است گمان کردند خدا کینه هایشان را آشکار نمی کند؟!!

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمُھُمْ فَلَعَرَفْتُمُھُمْ بِسِيمَاهُمْ □ وَتَعْرِفْتُمُھُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ □ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ (۳۰) ترجمه: (۱)

وَلَنُبَلِّغَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ (۳۱) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللّٰهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَن يَصُحُّوا اللّٰهُ شَهِيدًا وَسَيُحِبُّ أَعْمَالَهُمْ (۳۲) ترجمه: (۳)

□ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ (۳۳) ترجمه: (۴)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا فَلَن يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ (۳۴) ترجمه: (۵)

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللّٰهُ مَعَكُمْ وَلَن يَتِرَكُمْ أَعْمَالَكُمْ (۳۵) ترجمه: (۶)

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ □ وَإِن تُوْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ (۳۶) ترجمه: (۷)

إِن يَسْأَلْكُمْ مَوَالِيكُمْ فَيُحْفِكُمْ تَبَخَّلُوا وَيُخْرِجْ أَضْعَانَكُمْ (۳۷) ترجمه: (۸)

هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَمِنْكُمْ مَّن يَبْخُلُ □ وَمَن يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلْ عَن نَّفْسِهِ □ وَاللّٰهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ □ وَإِن تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ (۳۸) ترجمه: (۹)

۴۸. سوره الفتح

آشنایی با سوره

۴۸- فتح [پیروزی]

در آیه اول از پیروزی بزرگی که به یاری خدا نصیب پیامبر شد، یاد شده است. فتحی که در «صلح حدیبیه» فراهم آمد. پیامبر همراه ۱۴۰۰ نفر به جنگ مشرکین بیرون آمد. امیدی به بازگشت پیروزمندانه و بسلامت نبود ولی سرانجام با قرارداد آتش بس ۱۰ ساله، بدون درگیری به مدینه بازگشتند. همین قرارداد، پیروزی های بزرگ دیگری بدنبال داشت، مانند فتح خیبر در سال هفتم هجری و فتح مکه به همراه ۱۲ هزار سرباز مسلمان در سال ۸ هجری و مسلمان شدن تعداد زیادی از مشرکین در این فاصله. (به فتح مکه در آیه ۲۷ این سوره اشاره شده است) اینهاست آن «فتح مبین» که سوره به آن نام، مشهور گشته است. سوره بیشتر مربوط است به امور داخلی مسلمین در ارتباط با بیعت مردم و سخنان عافیت طلبان و جوسازان و همچنین اشاره به خلق و خوی جاهلی مردم در گذشته و راه مبنی بر تقوا که پیامبر آورده در آخرین آیه ضمن بیان رسالت محمد، به خصوصیات اصحابش اشاره می کند از جمله به: «اشدء علی الکفار رحماء بینهم» یاران پیامبر (ص) نسبت به کفار شدید و سخت گیرند اما نسبت به یکدیگر مهربان می باشند. این سوره در سال ۶ هجری در مدینه پس از قرار داد صلح حدیبیه نازل شده و دارای ۲۹ آیه می باشد.

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا (۱) ترجمه: (۱۰)

لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (۲) ترجمه: (۱۱)

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيمًا (۳) ترجمه: (۱۲)

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيُزِدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ □ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (۴) ترجمه: (۱۳)

لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ □ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا (۵) ترجمه: (۱۴)

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ □ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ □ وَعَصِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ □ وَسَاءَتْ مَصِيرًا (۶) ترجمه: (۱۵)

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا (۷) ترجمه: (۱۶)

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (۸) ترجمه: (۱۷)

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (۹) ترجمه: (۱۸)

ص: ۵۱۱

۱- و اگر ما بخواهیم آنها را به تو نشان می دهیم تا آنان را با قیافه هایشان بشناسی، هر چند آنها را از طرز سخنانشان خواهی شناخت. و خداوند اعمال شما را می داند.

۲- به یقین ما همه شما را می آزماییم تا معلوم شود مجاهدان واقعی و صابران از میان شما کیانند، و اخبار شما را بیازماییم.

۳- آنان که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا باز داشتند و بعد از روشن شدن هدایت برای آنان (باز) به مخالفت با پیامبر برخاستند، هرگز زبانی به خدا نمی رسانند و (خداوند) بزودی اعمالشان را نابود می کند.

۴- ای کسانی که ایمان آورده اید! اطاعت کنید خدا را، و اطاعت کنید پیامبر (خدا) را، و اعمال خود را باطل نسازید.

۵- کسانی که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا بازداشتند سپس در حال کفر از دنیا رفتند، خدا هرگز آنها را نخواهد بخشید.
۶- پس هرگز سست نشوید و (از دشمنان) صلح (ذلت بار) نطلبید در حالی که شما برترید، و خداوند با شماست و هرگز از (ثواب) اعمالتان نمی‌کاهد.

۷- زندگی دنیا تنها بازی و سرگرمی است. و اگر ایمان آورید و تقوا پیشه کنید، پادشاهای شما را می‌دهد و (جز اندکی از) اموال شما را طلب نمی‌کند،

۸- چراکه هرگاه اموال شما را طلب کند و بر آن تأکید نماید، بخل میورزید. و کینه و خشم شما را آشکار می‌سازد.

۹- آری، شما همان گروهی هستید که برای انفاق در راه خدا دعوت می‌شوید، بعضی از شما بخل میورزند. و هر کس بخل ورزد، نسبت به خود بخل کرده است. و خداوند بی‌نیاز است و شما همه نیازمندید. و هرگاه سرپیچی کنید، خداوند گروه دیگری را به جای شما می‌آورد، پس آنها مانند شما نخواهند بود (و سخاوتمندانه در راه خدا انفاق می‌کنند).

۱۰- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ما برای تو پیروزی آشکاری [= فتح مکه] را فراهم ساختیم،

۱۱- تا خداوند گناهان گذشته و آینده‌ای را که به تو نسبت می‌دادند ببخشد (و حَقَّائِیتِ تو را ثابت نموده) و نعمتش را بر تو تمام کند و به راه راست هدایت فرماید،

۱۲- و پیروزی شکست‌ناپذیری نصیب تو کند.

۱۳- او کسی است که آرامش را در دل‌های مؤمنان نازل کرد تا ایمانی بر ایمانشان بیفزایند. و لشکریان آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند دانا و حکیم است.

۱۴- هدف (دیگر از آن پیروزی آشکار) این بود که مردان و زنان با ایمان را (به سبب فداکاری هایشان) در باغهای بهشتی وارد کند که نهرها از پای درختانش جاری است، در حالی که جاودانه در آن می‌مانند، و تا گناهانشان را ببخشد، و این نزد خدا پیروزی و رستگاری بزرگی است.

۱۵- و (نیز) مردان و زنان منافقو مردان و زنان مشرک را که به خدا گمان بد می‌برند مجازات کند. (آری) حوادث ناگواری (که برای مؤمنان انتظار می‌کشند) تنها بر خودشان فرو می‌آید. خداوند بر آنان غضب کرده و از رحمت خود دورشان ساخته و جهنم را برای آنان آماده کرده. و چه بد سرانجامی است!

۱۶- لشکریان آسمانها و زمین تنها از آن خداست. و خداوند شکست‌ناپذیر و حکیم است.

۱۷- بی‌یقین ما تو را گواه (بر اعمال آنها) و بشارت دهنده و بیم دهنده فرستادیم،

۱۸- تا (شما) به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و از او دفاع کنید و او را بزرگ دارید، و خدا را صبح و شام تسبیح گوید.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ ۖ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمِنْهُم مَّنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمِنْهُم مَّنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمِنْهُم مَّنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ
فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (۱۰) ترجمه: (۱)

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا ۖ يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ ۖ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا ۖ بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (۱۱) ترجمه: (۲)

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَّنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَلِكُمْ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَّتُمْ ظَنًّا سَوْءًا وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا (۱۲)

ترجمه: (۳)

وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا (۱۳) ترجمه: (۴)

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ يَعْرِضُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ □ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (۱۴) ترجمه: (۵)

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِمٍ لِتَأْخُذُواهَا ذُرُونَا نَتَّبِعْكُمْ □ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ □ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ □ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا □ بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا (۱۵) ترجمه: (۶)

ص: ۵۱۲

۱- به یقین کسانی که با تو بیعت می کنند (در حقیقت) تنها با خدا بیعت می نمایند، و دست خدا بالای دست آنهاست. پس هر کس پیمان شکنی کند، تنها به زیان خود پیمان می شکند. و آن کس که نسبت به عهدی که با خدا بسته وفا کند، بزودی پاداش عظیمی به او خواهد داد.

۲- بزودی تخلف کنندگان از اعراب بادیه نشین (عذرتراشی کرده) می گویند: «(حفظ) اموال و خانواده هایمان، ما را به خود مشغول داشت (و نتوانستیم در سفر حدیبیه تو را همراهی کنیم)، برای ما طلب آمرزش کن.» آنها به زیان خود چیزی می گویند که در دل ندارند. بگو: «هرگاه خدا زبانی برای شما بخواهد، چه کسی می تواند در برابر او از شما دفاع کند. و یا اگر نفعی اراده کند (مانع گردد)؟! و خداوند آنچه که انجام می دهید آگاه است.»

۳- ولی شما گمان کردید پیامبر و مؤمنان هرگز نزد خانواده های خود باز نخواهند گشت. و این (پندار غلط) در دل های شما زینت یافته بود و گمان بد کردید. و سرانجام گروهی بودید که (در دام شیطان افتادید و) هلاک شدید.

۴- آن کس که به خدا و پیامبرش ایمان نیاورده (سرنوشتش دوزخ است)، چرا که ما برای کافران آتشی سوزان آماده کرده ایم!

۵- مالکیت و حاکمیت آسمانها و زمین از آن خداست. هر کس را بخواهد (و شایسته بداند) می بخشد، و هر کس را بخواهد مجازات می کند. و خداوند آمرزنده و مهربان است.

۶- هنگامی که شما برای به دست آوردن غنایمی حرکت کنید، متخلفان (حدیبیه) می گویند: «بگذارید ما هم در پی شما بیاییم، آنها می خواهند کلام خدا را دگرگون سازند.» بگو: «هرگز به دنبال ما نیاید. این گونه خداوند از قبل گفته است.» آنها بزودی می گویند: «شما نسبت به ما حسد میورزید.» ولی آنها جز اندکی نمی فهمند.

قُلْ لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سِتْرٌ مِّنْهُم مَّن قَدِ امْتَحَنَّا وَاللَّهُ خَبِيرٌ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ فَإِنْ تَطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ﴿١٧﴾ وَإِنْ
تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾ ترجمه: (۱)

لَيْسَ عَلَى الْمُأْمَنِيِّ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَابِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ ﴿١٧﴾ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ﴿١٨﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٩﴾ ترجمه: (۲)

﴿١٨﴾ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٩﴾
ترجمه: (۳)

وَمَعَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ﴿٢٠﴾ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٢١﴾ ترجمه: (۴)

وَعِدْكُمْ اللَّهُ مَعَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَيْدَهُ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا
(٢٠) ترجمه: (۵)

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا ﴿٢١﴾ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٢﴾ ترجمه: (۶)

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَذْهَانَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ ترجمه: (۷)

سِنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ﴿٢٣﴾ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٤﴾ ترجمه: (۸)

ص: ۵۱۳

۱- به متخلفان از اعراب بگو: «بزودی از شما دعوت می شود که به سوی قومی نیرومند و جنگجو بروید و با آنها پیکار کنید تا اسلام بیاورند. اگر اطاعت کنید، خداوند پاداش نیکی به شما می دهد. و اگر سرپیچی نمایید - همان گونه که در گذشته نیز سرپیچی کردید - شما را با عذاب دردناکی کیفر می دهد!»

۲- بر نابینا و لنگ و بیمار (اگر در میدان جهاد شرکت نکنند) گناهی نیست. و هر کس خدا و پیامبرش را اطاعت نماید، او را در باغهای بهشتی وارد می کند که نهرها از پای درختانش جاری است. و آن کس که سرپیچی کند، او را با عذاب دردناکی کیفر می دهد!

۳- خداوند از مؤمنان - هنگامی که در زیر آن درخت با تو بیعت کردند - خشنود شد. خدا آنچه را در درون دلهایشان (از ایمان و صداقت) نهفته بود می دانست. از این رو آرامش را بر دلهایشان نازل کرد و پیروزی نزدیکی را پاداش آنها قرار داد.

۴- و (همچنین) غنایم بسیاری که آن را به دست می آورند. و خداوند شکست ناپذیر و حکیم است.

۵- خداوند غنایم فراوانی به شما وعده داده بود که آنها را به دست می آورید، ولی این یکی [= غنایم خبیر] را زودتر برای شما فراهم ساخت. و دست تعدی مردم [= دشمنان] را از شما بازداشت تا نشانه ای برای مؤمنان باشد و شما رابه راه راست هدایت کند.

۶- و نیز غنایم و فتوحات دیگری (نصیبتان می کند) که شما توانایی (به دست آوردن) آن را ندارید، ولی قدرت خدا به آن

احاطه دارد. و خداوند بر همه چیز تواناست.

۷- و اگر کافران(در سرزمین حدیبیه) با شما پیکار می کردند بزودی فرار می کردند، سپس سرپرستو یآوری نمی یافتند.

۸- این سنت الهی است که در گذشته نیز بوده است. و هرگز برای سنت الهی تغییر و تبدیلی نخواهی یافت.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعِيدٍ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ □ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا (٢٤)
ترجمه: (١)

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحَلَّهُ □ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ
أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِيْبِكُمْ مِنْهُمْ مَعْرَةٌ بَغَيْرِ عِلْمٍ □ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ □ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (٢٥)
ترجمه: (٢)

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى
وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا □ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (٢٦) ترجمه: (٣)

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ □ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ □ فَعَلِمَ مَا
لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا (٢٧) ترجمه: (٤)

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ □ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا (٢٨) ترجمه: (٥)

ص: ٥١٤

١- او کسی است که دست آنها را از شما، و دست شما را از آنان در دل مکه کوتاه کرد، بعد از آن که شما را بر آنها پیروز ساخت. و خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست.

٢- آنها کسانی هستند که کافر شدند و شما را از (زیارت) مسجدالحرام و رسیدن قربانیهايتان به قربانگاه بازداشتند. و اگر نبود که مردان و زنان با ایمانی در این میان بدون آگاهی شما، زبردست و پا، از بین می رفتند و از این راه عیب و عاری ناآگاهانه به شما می رسید، (خداوند هرگز مانع این جنگ نمی شد). هدف این بود که خدا هر کس را می خواهد در رحمت خود وارد کند. و اگر (مؤمنان و کفار در مکه) از هم جدا می شدند، کافران را با عذاب دردناکی مجازات می کردیم!

٣- (به خاطر بیاورید) هنگامی را که کافران در دلهای خود خشم و نَحْوَتِ جاهلیت داشتند. و (در مقابل)، خداوند آرامشو سکینه خود را بر پیامبرش و مؤمنان نازل فرمود و آنها را به حقیقت تقوا ملزم ساخت، و آنان از هر کس شایسته تر و اهل آن بودند. و خداوند به همه چیز داناست.

٤- خداوند آنچه را به پیامبرش در رؤیا نشان داد، به حق راست گفت. بطور قطع همه شما به خواست خدا وارد مسجدالحرام می شوید در نهایت امنیت و در حالی که سرهای خود را تراشیده یا کوتاه کرده اید و از هیچ کس ترس و وحشتی ندارید. ولی خداوند چیزهایی را می دانست که شما نمی دانستید (و در این تأخیر حکمتی بود). و قبل از آن، فتح نزدیکی (در خیبر برای شما) قرارداد است.

٥- او کسی است که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاده تا آن را بر همه ادیان پیروز کند. و کافی است که خدا گواه (این موضوع) باشد.

مَحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ □ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ □ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا □ سِيَمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ □ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ □ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيُغَيِّظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ □ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا (٢٩) ترجمه: (١)

٤٩. سوره الحجرات

آشنایی با سوره

٤٩- حجرات [حجره ها و اطاقها]

در آیه ٤ نکوهشی از آندسته بی خردانی شده که بدون رعایت نکات اخلاقی از بیرون و پشت پنجره با فریاد، پیامبر را صدا می کردند. این سوره مشتمل است بر نکاتی از ادب و اخلاق مسلمان در رابطه با خدا و پیامبر و جلو نیفتادن از آنها، و سفارش به اصلاح بین مسلمانان و هموعان و برخی نظامات اجتماعی، و کلاً سوره ای است اخلاقی، که از تمسخر و استهزاء، سوء ظن، تجسس و غیبت نهی می کند و از همه مردم، کسی را برتر می داند که با تقوا است «ان اکرمک عند الله اتقاکم» - آیه ١٣. این سوره که ١٨ آیه دارد، مدنی است و در سال ٧ هجری نازل شده است.

سوره الحجرات با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ □ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (١) ترجمه: (٢)
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ □ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ □ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ (٢) ترجمه: (٣)

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى □ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ (٣) ترجمه: (٤)

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنَ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ (٤) ترجمه: (٥)

ص: ٥١٥

١- محمد فرستاده خداست. و کسانی که با او هستند در برابر کفار سرسخت و شدید، و در میان خود مهربانند. پیوسته آنها را در حال رکوع و سجود می بینی در حالی که همواره فضل و رضای خدا را می طلبند. نشانه آنها در صورتشان از اثر سجده

نماین است. این توصیف آنان در تورات است و توصیف آنان در انجیل، همانند زراعتی است که جوانه اش را خارج ساخته، سپس به تقویت آن پرداخته تا محکم شده و بر پای خود ایستاده است و به قدری نمو و رشد کرده که زارعان را به شگفتی و می دارد. این برای آن است که کافران را به خشم آورد! و کسانی از آنها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، خداوند وعده آمرزش و پاداش عظیمی داده است.

۲- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ای کسانی که ایمان آورده اید! چیزی را بر خدا و پیامبرش مقدم ندارید (و از آنها پیشی مگیرید)، و تقوای الهی پیشه کنید که خداوند شنوا و داناست.

۳- که ایمان آورده اید! صدای خود را از صدای پیامبر بالاتر نبرید، و در برابر او بلند سخن مگویید (و او را بلند صدا نزنید) آن گونه که بعضی از شما در برابر بعضی بلند صدا می کنند، مبدا اعمال شما نابود گردد در حالی که نمی دانید.

۴- به یقین کسانی که صدای خود را نزد پیامبر خدا پایین می آورند همان کسانی هستند که خداوند دل‌هایشان را برای تقوا خالص نموده، و برای آنان آمرزش و پاداش عظیمی است.

۵- (ولی) کسانی که تو را از پشت حجره ها بلند صدا می زنند، بیشترشان نمی فهمند.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ □ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۵) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ (۶) ترجمه: (۲)

وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ □ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ □ أُولَئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ (۷) ترجمه: (۳)

فَضَلًّا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۸) ترجمه: (۴)

وَإِن طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاصِلْتُمَا فَاصِلِحُوا بَيْنَهُمَا □ فَإِن بَعَثَ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ □ فَإِن فَاءَتْ فَاصِلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا □ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (۹) ترجمه: (۵)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَاصِلِحُوا بَيْنَ أَخْوَابِكُمْ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۱۰) ترجمه: (۶)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمَّا يَشِرْ حَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَى أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَمَّا نَسَاءً مِّن نِّسَاءِ عَسَى أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ □ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللُّقَابِ □ بئس الاسم الفسوق بعد الإيمان □ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۱۱) ترجمه: (۷)

ص: ۵۱۶

۱- اگر آنها صبر می کردند تا تو به نزد آنها بیرون آیی، برای آنان بهتر بود. و خداوند آمرزنده و مهربان است.

۲- ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر شخص فاسقی خبری برای شما بیاورد، درباره آن تحقیق کنید، مبدا به گروهی از روی ناآگاهی آسیب برسانید و از کرده خود پشیمان شوید.

۳- و بدانید پیامبر خدا در میان شماست. هر گاه در بسیاری از کارها از شما اطاعت کند، به مشقت خواهید افتاد. ولی خداوند

ایمان را محبوب شما قرار داده و آن را در دل‌هایتان زینت بخشیده، و کفر و فسق و گناه را منفورتان قرار داده است. کسانی که دارای این صفاتند هدایت یافتگانند.

۴- (و این) فضل و نعمتی از سوی خداست. و خداوند دانا و حکیم است.

۵- و اگر دو گروه از مؤمنان با هم به نزاع و جنگ پردازند، آنها را آشتی دهید. و اگر یکی از آن دو بر دیگری تجاوز کند، با گروه متجاوز پیکار کنید تا به فرمان خدا بازگردد. و هرگاه بازگشت (و زمینه صلح فراهم شد)، در میان آن دو صلح عادلانه برقرار سازید. و عدالت پیشه کنید که خداوند عدالت پیشگان را دوست می‌دارد.

۶- مؤمنان برادر یکدیگرند. پس بین دو برادر خود صلح و آشتی برقرار سازید و تقوای الهی پیشه کنید، تا مشمول رحمت او شوید.

۷- ای کسانی که ایمان آورده‌اید! (هرگز) گروهی از مردان شما گروه دیگری را مسخره نکنند، شاید آنها از اینها بهتر باشند. و نه زنانی زنان دیگر را، شاید آنان بهتر از اینان باشند. و یکدیگر را مورد طعن و عیبجویی قرار ندهید و با القاب زشت و ناپسند یکدیگر را یاد نکنید، بسیار بد است که بر کسی پس از ایمان نام کفرآمیز بگذارید. و آنها که توبه نکنند، ستمکارند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ ۖ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا ۚ أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ (١٢) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا ۚ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (١٣) ترجمه: (٢)

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا ۚ قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِن قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ ۚ وَإِن تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (١٤) ترجمه: (٣)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَزْتَابُوا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ (١٥) ترجمه: (٤)

قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهُ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (١٦) ترجمه: (٥)

يَمُنُونَ عَلَيْكَ أَن أَسْلَمُوا ۚ قُل لَّا تَمُنُوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ ۚ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَن هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٧) ترجمه: (٦)

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٨) ترجمه: (٧)

ص: ٥١٧

۱- ای کسانی که ایمان آورده اید! از بسیاری از گمانها پرهیزید، چرا که بعضی از گمانها گناه است. و (هرگز در کار دیگران) تجسس نکنید. و هیچ یک از شما دیگری را غیبت نکنند، آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده خود را بخورد؟! (بیقین همه) شما از این امر کراهت دارید. تقوای الهی پیشه کنید که خداوند توبه پذیر و مهربان است.

۲- ای مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را تیره ها و قبیله ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید. (اینها ملاک برتری نیست)، گرمی ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست. به یقین خداوند دانا و آگاه است.

۳- اعراب بادیه نشین گفتند: «ایمان آورده ایم.» بگو: «شما ایمان نیاورده اید، ولی بگوئید اسلام آورده ایم، هنوز ایمان وارد قلوب شما نشده است. و اگر از خداو پیامبرش اطاعت کنید، چیزی از پاداش کارهای شما را فروگذار نمی کند، خداوند، آمرزنده و مهربان است.»

۴- مؤمنان (واقعی) تنها کسانی هستند که به خداو پیامبرش ایمان آورده اند، سپس شک و تردیدی به خود راه نداده و با اموال و جانهای خود در راه خدا جهاد کرده اند. آنها راستگویانند.

۵- بگو: «آیا خدا را از ایمان خود باخبر می سازید؟! او تمام آنچه را در آسمانها و زمین است می داند. و خداوند بر همه چیز داناست.»

۶- آنها بر تو منت می نهند که اسلام آورده اند. بگو: «اسلام آوردن خود را بر من منت نگذارید، بلکه خداوند بر شما منت می نهد که شما را به سوی ایمان هدایت کرده است، اگر (در ادعای ایمان) راستگو هستید.

۷- خداوند غیب آسمانها و زمین را می داند و خدا نسبت به آنچه انجام می دهید بیناست.»

۵۰- ق [از حروف رمز اوائل سوره ها]

بستر کلی این سوره، معاد و احوالات مردم در قیامت است و در کنار این مسئله، از خلقت انسان تا مرگش و پس از مرگ و بعضی از پدیده های آفرینش و نعمت های خدا سخن به میان آمده است و یادی از بعضی اقوام تکذیب کننده که گرفتار عذاب خدا شدند. ۴۵ آیه دارد و در سال پنجم بعثت در مکه نازل شده است. و دعوت سوره، به تحمل و استقامت و صبر، در برابر حرفهای مشرکین است. استقامت و صبر، در برابر حرفهای مشرکین است.

سوره ق با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ق ﴿ وَالْقُرْآنِ الْمَجِیْدِ (۱) ترجمه: (۱)

بَلْ عَجِبُوْا اَنْ جَاءَهُمْ مُّنْذِرٌ مِّنْهُمْ فَقَالَ الْكٰفِرُوْنَ هٰذَا شَیْءٌ عَجِیْبٌ (۲) ترجمه: (۲)

اِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ﴿ ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِیْدٌ (۳) ترجمه: (۳)

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ ﴿ وَعِنْدَنَا كِتٰبٌ حَفِیْظٌ (۴) ترجمه: (۴)

بَلْ كَذَّبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِیْ اَمْرٍ مَّرِیْجٍ (۵) ترجمه: (۵)

اَفَلَمْ یَنْظُرُوْا اِلٰی السَّمٰوٰتِ فَوْقَهُمْ کَیْفَ بَنٰیْنٰهَا وَرَزَّیْنٰهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوْجٍ (۶) ترجمه: (۶)

وَالْاَرْضِ مَدَدْنٰهَا وَالْقٰیْنٰتِ فِیْهَا رَوٰسِیْ وَانْبَتْنَا فِیْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِیْجٍ (۷) ترجمه: (۷)

تَبٰصِرَةٌ وَذِکْرٰی لِكُلِّ عٰبِدٍ مُّنِیْبٍ (۸) ترجمه: (۸)

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمٰوٰتِ مَآءً مُّبٰرَكًا فَاَنْبَتْنَا بِهٖ جَبٰتٍ وَحَبَّ الْحَصِیْدِ (۹) ترجمه: (۹)

وَالنَّخْلَ بَاسِقٰتٍ لِّهَا طَلْعٌ نَّضِیْدٌ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

رُزْقًا لِلْعِبَادِ □ وَأُحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَهُ مَيِّتًا □ كَذَلِكَ الْخُرُوجُ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ □ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

أَفَعَيَّبْنَا بِالْخُلُقِ الْأَوَّلِ □ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

ص: ۵۱۸

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ق، سو گند به قرآن مجید (که قیامت و رستاخیز حق است)!
- ۲- آنها تعجب کردند که پیامبری اندازگر از میان خودشان به سراغ آنها آمده (و سخن از معاد می گوید). و کافران گفتند: «این چیز شگفت آوری است!»
- ۳- آیا هنگامی که مُردیم و خاک شدیم (دوباره به زندگی باز می گردیم)؟! این بازگشتی است بعید!»
- ۴- ولی ما آنچه را زمین از بدن آنها می کاهد. می دانیم (و همه ذرات آن را گردآوری می کنیم) و نزد ما کتابی است که همه چیز در آن محفوظ است.
- ۵- آنها حق را هنگامی که به سراغشان آمد تکذیب کردند. از این رو پیوسته در کار آشفته خود متحیرند.
- ۶- آیا آنان به آسمان بالای سرشان نگاه نکردند که چگونه ما آن را بنا کرده ایم، و چگونه آن را (بوسیله ستارگان) زینت بخشیده ایم و هیچ شکاف و شکستی در آن نیست؟!
- ۷- و زمین را گسترش دادیم و در آن کوههایی عظیم و استوار افکنیم و از هر نوع گیاه بهجت انگیز در آن رویانیم،
- ۸- تا سبب بینایی و یادآوری برای هر بنده توبه کاری باشد!
- ۹- واز آسمان، آبی پربرکت نازل کردیم، و بوسیله آن باغها و دانه هایی را که درو می کنند رویانیم،
- ۱۰- و نخلهای بلندقامت که میوه های متراکم دارند.
- ۱۱- همه اینها برای روزی بخشیدن به بندگان است. و بوسیله باران سرزمین مرده را زنده کردیم. (آری) زنده شدن مردگان نیز همین گونه است.
- ۱۲- پیش از آنان قوم نوح و «اصحاب رس» [= قومی که در یمامه زندگی می کردند و پیامبری به نام حنظله داشتند] و قوم ثمود (پیامبرانشان را) تکذیب کردند،
- ۱۳- و همچنین قوم عاد و فرعون و قوم لوط،
- ۱۴- «و اصحاب ایکه» [= قوم شعیب] و قوم تُبَّع (که در سرزمین یمن زندگی می کردند)، هر یک از آنها پیامبران را تکذیب کردند و وعده عذاب درباره آنان تحقّق یافت.
- ۱۵- آیا ما از آفرینش نخستین عاجز ماندیم (که قادر بر آفرینش دوباره آنها نباشیم)؟! ولی آنها (با این دلایل روشن) در آفرینش جدید تردید دارند.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلْمُ مَا تُوسِسُ بِهِ نَفْسُهُ □ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ (١٦) ترجمه: (١)

إِذْ يَتَلَقَى الْمُتَلَقِيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَالِ قَعِيدٌ (١٧) ترجمه: (٢)

مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ (١٨) ترجمه: (٣)

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ □ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ (١٩) ترجمه: (٤)

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ □ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ (٢٠) ترجمه: (٥)

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ (٢١) ترجمه: (٦)

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ (٢٢) ترجمه: (٧)

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ (٢٣) ترجمه: (٨)

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَانِدٍ (٢٤) ترجمه: (٩)

مِّنَّا لِلْحَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ (٢٥) ترجمه: (١٠)

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ (٢٦) ترجمه: (١١)

□ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطَّغَيْتُهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ (٢٧) ترجمه: (١٢)

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ (٢٨) ترجمه: (١٣)

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (٢٩) ترجمه: (١٤)

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ (٣٠) ترجمه: (١٥)

وَأَزَلِفَتْ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ (٣١) ترجمه: (١٦)

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ (٣٢) ترجمه: (١٧)

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ (٣٣) ترجمه: (١٨)

ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ □ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ (٣٤) ترجمه: (١٩)

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ (٣٥) ترجمه: (٢٠)

- ۱- ما انسان را آفریدیم و وسوسه های نفس او را می دانیم، و ما به او از رگ قلبش نزدیکتریم!
- ۲- (به خاطر بیاورید) هنگامی را که دو فرشته راست و چپ که ملازم انسانند اعمال او را دریافت می دارند.
- ۳- انسان هیچ سخنی را بر زبان نمی آورد مگر این که، فرشته ای مراقب و آماده (برای ضبط آن) نزد او حاضر است!
- ۴- و سرانجام، سکرات مرگ حقیقت را (پیش چشم او) می آورد (و گفته می شود): این همان چیزی است که تو از آن می گریختی!
- ۵- و در «صور» دمیده می شود. آن روز، روز وعده وحشتناک است!
- ۶- و هر انسانی (به محشر) می آید در حالی که فرشته ای او را (به سوی دادگاه عدل الهی) می راند و گواهی همراه اوست!
- ۷- (به او خطاب می شود) تو از این صحنه غافل بودی و ما پرده را از چشم تو کنار زدیم، و امروز چشمت تیزبین است.
- ۸- فرشته همراه او می گوید: «این نامه اعمال اوست که نزد من حاضر است!»
- ۹- (خداوند فرمان می دهد): هر کافر حق ستیزی را در دوزخ افکنید!
- ۱۰- آن کسی که به شدت مانع خیر و متجاوز و در شک و تردید بوده است.
- ۱۱- همان کسی که معبود دیگری با خدا قرارداد بود، (آری) او را در عذاب شدید بیفکنید!
- ۱۲- و همنشینش (از شیاطین) می گوید: «پروردگارا! من او را به طغیان و انداشتم، بلکه او خود در گمراهی دور و درازی بود!»
- ۱۳- (خداوند) می گوید: «نزد من جدال و محاصمه نکنید. من بیشتر به شما هشدار داده ام (و اتمام حجت کرده ام)!
- ۱۴- سخن من تغییرناپذیر است، و من هرگز به بندگان ستم نخواهم کرد!»
- ۱۵- (به خاطر بیاورید) روزی را که به جهنم می گوییم: «آیا پر شده ای؟! و او می گوید: «آیا افزون بر این هم هست؟!»
- ۱۶- (در آن روز) بهشت را به پرهیزگاران نزدیک می کنند، و فاصله ای از آنان ندارد!
- ۱۷- این چیزی است که به شما وعده داده می شود، برای توبه کاران و حافظان پیمان،
- ۱۸- همان کس که از خداوند رحمان در نماند و با قلبی پر انابه در محضر او حاضر شود!
- ۱۹- (به آنان گفته می شود): بسلامت وارد بهشت شوید، امروز روز جاودانگی است.
- ۲۰- هر چه بخواهند در آن جا برای آنها هست، و نزد ما افزون بر آن است (نعمتهایی که به فکر هیچ کس نمی رسد)!

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ (٣٦) ترجمه: (١)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ (٣٧) ترجمه: (٢)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ (٣٨) ترجمه: (٣)

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ (٣٩) ترجمه: (٤)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ الشُّجُودِ (٤٠) ترجمه: (٥)

وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ (٤١) ترجمه: (٦)

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ۗ ذَلِكَ يَوْمَ الْخُرُوجِ (٤٢) ترجمه: (٧)

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ (٤٣) ترجمه: (٨)

يَوْمَ تَشَقُّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ۗ ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ (٤٤) ترجمه: (٩)

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ ۗ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِم بِجَبَّارٍ ۗ فَذَكَرَ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعَبِيدٌ (٤٥) ترجمه: (١٠)

۵. سوره الذاریات

آشنایی با سوره

۵۱- ذاریات [پراکنده کنندگان]

سوگند به فرشتگان دارای این صفت، یا بادهائی که گرد و خاک را، یا ابرها را می پراکنند، در نخستین آیه آمده است. اشاره ای است به تدبیر عمومی خدا در جهان از طریق فرشتگان یا بادهای. سوره، بیان کننده معاد، و نقش تربیتی و سازندگی آن در عمل دنیائی انسان، و صفات متقین و داستانهای از ابراهیم و موسی و قوم عاد و ثمود و قوم نوح است و بیان زوجیت عمومی در جهان خلقت و بیان فلسفه آفرینش جن و انس که «عبادت» است (آیه ۵۶) و در پایان هشدار به ستمگران و کافران. چهل و هفتمین سوره ای است که در سال ۷ بعثت در مکه نازل شده است و ۶۰ آیه دارد.

سوره الذاریات با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالذَّارِيَاتِ ذُرُوءًا (۱) ترجمه: (۱۱)

فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا (۲) ترجمه: (۱۲)

فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا (۳) ترجمه: (۱۳)

فَالْمَقْسَمَاتِ أَمْرًا (۴) ترجمه: (۱۴)

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٍ (۵) ترجمه: (۱۵)

وَإِنَّ الدَّيْنَ لَوَاقِعٌ (۶) ترجمه: (۱۶)

ص: ۵۲۰

- ۱- چه بسیار اقوامی را که پیش از آنها هلاک کردیم، اقوامی که از آنان قویتر بودند و شهرها (و کشورها) را گشودند. آیا راه فراری (از عذاب الهی) وجود دارد؟!
- ۲- در این تذکری است برای آن کس که عقل دارد، یا گوش دل فرا دهد در حالی که حضور (قلب) داشته باشد.
- ۳- ما آسمانها و زمین و آنچه را در میان آنهاست در شش روز [= شش دوران] آفریدیم، و هیچ گونه رنج و سختی به ما نرسید. (با این حال چگونه زنده کردن مردگان برای ما مشکل است؟!)
- ۴- در برابر آنچه آنها می گویند شکبیا باش، و پیش از طلوع آفتاب و پیش از غروب تسبیح و حمد پروردگارت را بگویی،
- ۵- و در بخشی از شب او را تسبیح کن، و بعد از سجده ها.
- ۶- و گوش فرا ده و منتظر روزی باش که منادی از مکانی نزدیک ندا می دهد،
- ۷- روزی که همگان صبحه رستاخیز را بحق می شنوند. آن روز، روز خروج (از قبرها) است.
- ۸- ماییم که زنده می کنیم و می میرانیم، و بازگشت تنها به سوی ماست.
- ۹- روزی که زمین بسرعت از روی آنها شکافته می شود و (از قبرها) خارج می گردند. و این جمع کردن برای ما آسان است.
- ۱۰- ما به آنچه آنها می گویند آگاهتریم، و تو مأمور به اجبار آنها (به ایمان) نیستی. پس بوسیله قرآن، کسانی را که از عذاب من می ترسند متذکر ساز (وظیفه تو همین است).
- ۱۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به بادهایی که (ابرها را) به حرکت در می آورند،
- ۱۲- و به آن ابرها که بار سنگینی (از باران را) با خود حمل می کنند،
- ۱۳- و به کشتیهایی که به آسانی به حرکت در می آیند،
- ۱۴- و سوگند به فرشتگانی که کارها را تقسیم می کنند،
- ۱۵- (آری سوگند به همه اینها) که آنچه به شما وعده شده قطعاً راست است.
- ۱۶- و بی شک (رستاخیز و) جزای اعمال واقع شدنی است!

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْجُبُكِ (۷) ترجمه: (۱)

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ (٨) ترجمه: (٢)

يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفَكَ (٩) ترجمه: (٣)

قَتَلَ الْخَرَّاصُونَ (١٠) ترجمه: (٤)

الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرِهِ سَاهُونَ (١١) ترجمه: (٥)

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ (١٢) ترجمه: (٦)

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ (١٣) ترجمه: (٧)

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ (١٤) ترجمه: (٨)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (١٥) ترجمه: (٩)

أَخَذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ (١٦) ترجمه: (١٠)

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ (١٧) ترجمه: (١١)

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَعْجِرُونَ (١٨) ترجمه: (١٢)

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (١٩) ترجمه: (١٣)

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ (٢٠) ترجمه: (١٤)

وَفِي أَنْفُسِكُمْ ۖ أَفَلَا تُبْصِرُونَ (٢١) ترجمه: (١٥)

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ (٢٢) ترجمه: (١٦)

فَوَرَبُّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ (٢٣) ترجمه: (١٧)

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ (٢٤) ترجمه: (١٨)

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ قَوْمٍ مُّنْكَرُونَ (٢٥) ترجمه: (١٩)

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ (٢٦) ترجمه: (٢٠)

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ (٢٧) ترجمه: (٢١)

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً □ قَالُوا لَا تَخَفْ □ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ (۲۸) ترجمه: (۲۲)

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَهِ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ (۲۹) ترجمه: (۲۳)

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ □ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ (۳۰) ترجمه: (۲۴)

ص: ۵۲۱

۱- قسم به آسمان که دارای چین و شکنهای زیباست،

۲- که شما (درباره قیامت) در گفتار مختلفی هستید!

۳- (تنها) کسی از (ایمان به) آن منحرف می شود که (از قبول حق) سر باز زده است.

۴- کشته باد دروغگویان.

۵- همانها که در جهل و غفلت فرو رفته اند،

۶- و پیوسته سؤال می کنند: «روز جزا کی فرا می رسد؟!»

۷- (بگو: آری) همان روزی است که آنها را بر آتش عذاب می کنند!

۸- (و گفته می شود): بچشید عذاب خود را، این همان چیزی است که برای آن شتاب داشتید!

۹- به یقین، پرهیزگاران در باغهای بهشتی و در میان چشمه ها قرار دارند،

۱۰- و آنچه پروردگارشان به آنها بخشیده دریافت می دارند، زیرا پیش از آن (در سرای دنیا) از نیکوکاران بودند.

۱۱- آنها کمی از شب را می خوابیدند،

۱۲- و در سحرگاهان استغفار می کردند،

۱۳- و در اموال آنها حقی برای سائل و محروم بود.

۱۴- و در زمین آیاتی برای جویندگان یقین است،

۱۵- و در وجود شما (نیز آیاتی است). آیا نمی بینید؟!

۱۶- و روزی شما در آسمان است و نیز آنچه شما وعده داده می شوید.

۱۷- سوگند به پروردگار آسمان و زمین که این مطلب حق است همان گونه که شما سخن می گوید!

۱۸- آیا خبر مهمانهای گرامی ابراهیم به تو رسیده است؟!

۱۹- در آن زمان که بر او وارد شدند و گفتند: «سلام بر تو!» او گفت: «سلام بر شما که گروهی ناآشناید!»

۲۰- سپس پنهانی به سوی خانواده خود رفت و گوساله فربه (و بریان شده ای را برای آنها) آورد،

۲۱- و نزدیک آنها گذارد، (ولی با تعجب دید دست به سوی غذا نمی برند) گفت: «چرا نمی خورید؟!»

۲۲- و (چون غذا نخوردند) از آنها احساس وحشت کرد، گفتند: «نترس (ما فرستادگان و فرشتگان پروردگار توایم)!» و او را

بشارت به تولد پسری دانا دادند.

۲۳- در این هنگام همسرش جلو آمد در حالی که (از خوشحالیو تعجب) فریاد می کشید، به صورت خود زد و گفت: «آیا

پسری خواهم آورد با اینکه) پیرزنی نازا هستم؟!»

۲۴- گفتند: «پروردگارت چنین گفته است، و او حکیم و داناست.»

□ قَالَ فَمَا خَطْبِكُمْ أَتَيْهَا الْمُرْسَلُونَ (٣١) ترجمه: (١)

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ (٣٢) ترجمه: (٢)

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ (٣٣) ترجمه: (٣)

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ (٣٤) ترجمه: (٤)

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٣٥) ترجمه: (٥)

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ (٣٦) ترجمه: (٦)

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (٣٧) ترجمه: (٧)

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أُرْسِلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (٣٨) ترجمه: (٨)

فَتَوَلَّىٰ بُرْكُنَيْهِ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ (٣٩) ترجمه: (٩)

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ (٤٠) ترجمه: (١٠)

وَفِي عَادٍ إِذْ أُرْسِلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ (٤١) ترجمه: (١١)

مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّيْمِ (٤٢) ترجمه: (١٢)

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ (٤٣) ترجمه: (١٣)

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ (٤٤) ترجمه: (١٤)

فَمَا اسْتَطَاعُوا مِن قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُتَّصِرِينَ (٤٥) ترجمه: (١٥)

وَقَوْمِ نُوحٍ مِّن قَبْلُ □ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (٤٦) ترجمه: (١٦)

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ (٤٧) ترجمه: (١٧)

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ (٤٨) ترجمه: (١٨)

وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (٤٩) ترجمه: (١٩)

فَقَرُّوا إِلَى اللَّهِ □ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ (٥٠) ترجمه: (٢٠)

- ۱- (ابراهیم) گفت: «ای فرستادگان (خدا) مأموریت شما چیست؟»
- ۲- گفتند: «ما به سوی قوم مجرمی فرستاده شده ایم،
- ۳- تا بارانی از «گِل های متحجر» بر آنها بفرستیم.
- ۴- که از ناحیه پروردگارت برای اسرافکاران نشان گذاشته شده است.»
- ۵- ما مؤمنانی را که در آن (شهرها) بودند (قبل از نزول عذاب) خارج کردیم،
- ۶- ولی جز یک خانواده با ایمان در آنجا نیافتیم.
- ۷- و در آن (شهرهای بلا دیده) نشانه ای روشن برای کسانی که از عذاب دردناک می ترسند به جای گذاردیم.
- ۸- و در سرگذشت موسی نیز (نشانه و درس عبرتی بود) هنگامی که او را با دلیلی آشکار به سوی فرعون فرستادیم.
- ۹- اما او با تمام وجودش روی برتافت و گفت: «این مرد یا ساحراست یا دیوانه!»
- ۱۰- از این رو ما او و لشکریانش را گرفتیم و به دریا افکندیم در حالی که در خورِ سرزنش بود.
- ۱۱- و (همچنین) در سرگذشت «عاد» (آیتی است) در آن هنگام که تندبادی بی باران بر آنها فرستادیم،
- ۱۲- که بر هیچ چیز نمی گذشت مگر این که آن را همچون استخوانهای پوسیده می ساخت.
- ۱۳- و نیز در سرگذشت قوم «ثمود» عبرتی است آنگاه که به آنان گفته شد: «مدتی (کوتاه) بهره مند باشید (و سپس منتظر عذاب)»
- ۱۴- آنها از فرمان پروردگارشان سرباز زدند، و صاعقه آنان را فراگرفت در حالی که نگاه می کردند (بی آنکه قدرت دفاع داشته باشند).
- ۱۵- (چنان بر زمین افتادند که) نه توان برخاستن داشتند و نه می توانستند از کسی یاری طلبند!
- ۱۶- همچنین قوم نوح را پیش از آنها (هلاک کردیم)، چرا که قوم فاسقی بودند.
- ۱۷- و ما آسمان را با قدرت بنا کردیم، و همواره آن را وسعت می بخشیم.
- ۱۸- و زمین را گسترده کردیم، و چه خوب گستراننده ای هستیم!
- ۱۹- و از هر چیز یک جفت آفریدیم، (و اینها همه برای آن است که) شاید متذکر شوید.
- ۲۰- پس به سوی خدا بگریزید، که من از سوی او برای شما انذارکننده ای آشکارم.
- ۲۱- و با خدا معبود دیگری قرار ندهید، که من برای شما از سوی او بیم دهنده ای آشکارم.

كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ (۵۲) ترجمه: (۱)

أَتَوَصَّوْا بِهِ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَآغُونَ (۵۳) ترجمه: (۲)

فَقَتَلْ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ (۵۴) ترجمه: (۳)

وَذَكَرْ فَإِنَّ الذُّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ (۵۵) ترجمه: (۴)

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (۵۶) ترجمه: (۵)

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ (۵۷) ترجمه: (۶)

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ (۵۸) ترجمه: (۷)

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ (۵۹) ترجمه: (۸)

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ (۶۰) ترجمه: (۹)

۵۲. سوره الطور

آشنایی با سوره

۵۲- طور [نام یک کوه]

در اولین آیه به کوه مقدس طور در سینا که محل مناجات موسی (ع) با خداوند بوده، سوگند یاد شده است. سوره، یاد آور قیامت و بهشت و جهنم و بیانگر نعمتهای بی پایان بهشتیان و عذاب های گوناگون مکذبین و کفار در دوزخ است و نیز احتیاج و مجادله ای با مشرکین و تردیدشان در ایمان آوردن و نقد تفکر الحادی و مشرکانه و در پایان باز هم دعوت به صبر. این سوره با ۴۹ آیه در سال ۴ بعثت در مکه نازل گردید. در احادیث، زیاد خواندن آن سبب خلاصی از زندان بیان شده است

سوره الطور با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیز گار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالطُّورِ (۱) ترجمه: (۱۰)

وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ (۲) ترجمه: (۱۱)

فِي رَقٍّ مَّنْشُورٍ (۳) ترجمه: (۱۲)

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ (۴) ترجمه: (۱۳)

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ (۵) ترجمه: (۱۴)

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ (۶) ترجمه: (۱۵)

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ (۷) ترجمه: (۱۶)

مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ (۸) ترجمه: (۱۷)

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا (۹) ترجمه: (۱۸)

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا (۱۰) ترجمه: (۱۹)

فَوَيْلٌ لِلْمُكَذِّبِينَ (۱۱) ترجمه: (۲۰)

الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ (۱۲) ترجمه: (۲۱)

يَوْمَ يُدْعُونَ إِلَى نَارٍ جَهَنَّمَ دَعًّا (۱۳) ترجمه: (۲۲)

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (۱۴) ترجمه: (۲۳)

ص: ۵۲۳

۱- این گونه است که هیچ پیامبری به سوی کسانی که قبل از آنها بودند فرستاده نشد مگر این که گفتند: «او ساحر است یا دیوانه!»

۲- آیا یکدیگر را به آن سفارش می کردند (که همه چنین تهمتی بزنند)؟! چنین نیست، بلکه آنها قومی طغیانگرند.

۳- حال که چنین است از آنها روی بگردان که هرگز در خورِ ملامت نخواهی بود.

۴- و پیوسته تذکر ده، زیرا تذکر مؤمنان را سود می بخشد.

۵- من جنّ و انس را نیافریدم جز برای این که مرا پرستش کنند (و از این راه تکامل یابند و به من نزدیک شوند).

۶- هرگز از آنها روزی نمی خواهم، و نمی خواهم مرا اطعام کنند.

۷- زیرا تنها خداوند روزی دهنده و صاحب قدرت است و ناتوانی در او راه ندارد.

۸- و برای کسانی که ستم کردند، سهم بزرگی (از عذاب) است همانند سهم یارانشان (از اقوام ستمگر پیشین). بنابراین عجله

نکنند!

۹- پس وای بر کسانی که کافر شدند از روزی که به آن وعده داده می شوند!

۱۰- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به کوه طور،

۱۱- و کتابی که نوشته شده،

۱۲- در صفحه ای گسترده،

۱۳- و سوگند به «بیت المعمور»،

۱۴- وسقف برافراشته،

۱۵- و دریای مملو و برافروخته،

۱۶- که عذاب پروردگارت واقع شدنی است،

۱۷- و چیزی مانع آن نخواهد بود!

۱۸- (این عذاب الهی) در آن روزی است که آسمان بشدت به حرکت در می آید،

۱۹- و کوهها از جا کنده و متحرک می شوند!

۲۰- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان،

۲۱- همانها که در سخنان باطل به بازی مشغولند!

۲۲- در آن روز که آنها را به سوی آتش دوزخ می رانند.

۲۳- (به آنها می گویند:) این همان آتشی است که آن را تکذیب می کردید!

أَفْسِحْرٌ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ (۱۵) ترجمه: (۱)

اضْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنْ مَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۶) ترجمه: (۲)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ (۱۷) ترجمه: (۳)

فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (۱۸) ترجمه: (۴)

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۹) ترجمه: (۵)

مُتَّكِنِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّضْفُوفَةٍ وَرَوَّجَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ (۲۰) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلْتَمَاهُمْ مِّنْ شَيْءٍ إِنْ كُنْتُمْ بِمِثْلِ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۲۱) ترجمه: (۷)

وَأَمْدَدْنَا هُمْ بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ (۲۲) ترجمه: (۸)

يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأَسَا لَّا لَعُوفٍ فِيهَا وَلَا تَأْتِيهِمْ (۲۳) ترجمه: (۹)

□ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ (۲۴) ترجمه: (۱۰)

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (۲۵) ترجمه: (۱۱)

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ (۲۶) ترجمه: (۱۲)

فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَّانَا عَذَابَ السَّمُومِ (۲۷) ترجمه: (۱۳)

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ □ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ (۲۸) ترجمه: (۱۴)

فَذَكَرْهُ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ (۲۹) ترجمه: (۱۵)

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُّ بِهِ رَيْبَ الْمُنُونِ (۳۰) ترجمه: (۱۶)

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ (۳۱) ترجمه: (۱۷)

ص: ۵۲۴

۱- آیا این (دوزخ که می بینید) سحر است یا شما نمی بینید؟!

۲- در آن وارد شوید و بسوزید. می خواهید صبر کنید یا نکنید، برای شما یکسان است. تنها به اعمالتان جزا داده می شوید!

۳- ولی پرهیزگاران در میان باغهای بهشتی و نعمتهای فراوان جای دارند،

۴- و از آنچه پروردگارشان به آنها داده شاد و مسرورند و پروردگارشان آنان را از عذاب دوزخ نگاه داشته است.

۵- (به آنها گفته می شود:) بخورید و بیاشامید گوارا باد (بر شما). اینها در برابر اعمالی است که انجام می دادید.

۶- این در حالی است که بر تختهایی که در کنار هم چیده شده تکیه می زنند، و «حورالعین» را به همسری آنها در می آوریم.

۷- کسانی که ایمان آوردند و فرزندانیشان به پیروی از آنان ایمان اختیار کردند، فرزندانیشان را (در بهشت) به آنان ملحق

می کنیم. و از (پاداش) عملشان چیزی نمی کاهیم. و هر کس در گرو اعمال خویش است.

۸- و همواره از انواع میوه ها و گوشتها - از هر گونه که بخواهند - در اختیارشان می گذاریم.

۹- آنها در بهشت جامهای لبریز (از شراب طهور) را که نه بیهوده گویی در آن است و نه گناه، از یکدیگر می گیرند.

۱۰- و پیوسته بر گردشان نوجوانانی برای (خدمت) آنان گردش می کنند که همچون مرواریدهای پوشیده در صدفند.

۱۱- در این هنگام رو به یکدیگر کرده (از گذشته ها) می پرسند.

۱۲- می گویند: «ما در میان خانواده خود ترسان بودیم (مبادا گناهان آنها دامن ما را بگیرد)!

۱۳- اما خداوند بر ما منت نهاد و از عذاب سخت و نافذ (دوزخ) ما را حفظ کرد.

۱۴- ما از پیش او را می خواندیم (و می پرستیدیم)، که اوست نیکوکار و مهربان.»

۱۵- پس تذکر ده، که به نعمت و لطف پروردگارت تو کاهنو مجنون نیستی.

۱۶- بلکه آنها می گویند: «او شاعری است که ما انتظار مرگش را می کشیم!»

۱۷- بگو: «انتظار بکشید که من هم با شما انتظار می کشم (شما انتظار مرگ مرا، و من انتظار نابودی شما را با عذاب الهی)!»

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَخْلَامُهُمْ بِهَذَا □ أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ (٣٢) ترجمه: (١)

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ □ بَلْ لَّا يُؤْمِنُونَ (٣٣) ترجمه: (٢)

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ (٣٤) ترجمه: (٣)

أَمْ خَلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ (٣٥) ترجمه: (٤)

أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ □ بَلْ لَّا يُوقِنُونَ (٣٦) ترجمه: (٥)

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمْ الْمَصْطَرُونَ (٣٧) ترجمه: (٦)

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ □ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (٣٨) ترجمه: (٧)

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبُنُونَ (٣٩) ترجمه: (٨)

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُثْقَلُونَ (٤٠) ترجمه: (٩)

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ (٤١) ترجمه: (١٠)

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا □ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ الْمَكِيدُونَ (٤٢) ترجمه: (١١)

أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ □ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (٤٣) ترجمه: (١٢)

وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ (٤٤) ترجمه: (١٣)

فَذَرَهُمْ حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ (٤٥) ترجمه: (١٤)

يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (٤٦) ترجمه: (١٥)

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٤٧) ترجمه: (١٦)

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا □ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ (٤٨) ترجمه: (١٧)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ (٤٩) ترجمه: (١٨)

ص: ٥٢٥

۲- یا می گویند: «قرآن را به خدا افترا بسته»؟! چنین نیست، بلکه آنان ایمان ندارند (و اینها بهانه است).

۳- اگر راست می گویند سخنی همانند آن بیاورند!

۴- آیا آنها بدون خالق آفریده شده اند، یا اینکه خود خالق خویشند؟!

۵- آیا آنها آسمانها و زمین را آفریده اند؟! چنین نیست، آنها جوایای یقین نیستند.

۶- آیا خزاین پروردگارت نزد آنهاست یا (بر همه چیز عالم) سیطره دارند؟!

۷- آیا نردبانی دارند (که به آسمان بالا می روند) و اسرار وحی را می شنوند؟! کسی از آنها که اسرار وحی را شنیده دلیل روشنی بیاورد!

۸- آیا سهم خدا دختران است و سهم شما پسران (که فرشتگان را دختران خدا می نامید)؟!

۹- آیا تو از آنها پاداشی می طلبی که در زیر بارِ گران آن قرار دارند؟!

۱۰- آیا اسرار غیب نزد آنهاست و از روی آن می نویسند؟!

۱۱- آیا می خواهند نقشه ای (شیطانی) بکشند؟! ولی بدانند کافران خودشان در دام این نقشه ها گرفتار می شوند!

۱۲- یا معبودی غیر خداوند دارند (که قول یاری به آنها داده)؟! متزه است خدا از آنچه همتای او قرار می دهند!

۱۳- آنها (چنان لجوجند که) اگر ببینند قطعه سنگی از آسمان (برای عذابشان) سقوط می کند می گویند: «این ابر متراکمی است!»

۱۴- حال که چنین است آنها را رها کن تا روز مرگ خود را ملاقات کنند!

۱۵- روزی که نقشه های آنان سودی به حالشان نخواهد داشت و (از هیچ سو) یاری نمی شوند.

۱۶- و برای کسانی که ستم کردند عذابی قبل از آن (در همین جهان) است. ولی بیشترشان نمی دانند.

۱۷- در راه ابلاغ حکم پروردگارت صبر و استقامت کن، چرا که تو تحت مراقبت و حفظ ما هستی. و هنگامی که برمی خیزی پروردگارت را تسبیح حمد گوی.

۱۸- همچنین به هنگام شب او را تسبیح گوی و نیز به هنگام پشت کردن ستارگان (و طلوع صبح).

۵۳. سوره النجم

آشنایی با سوره

۵۳- نجم [ستاره]

در آغاز سوره، به ستاره آن هنگام که فرود آمده و غروب کند سوگند یاد شده است. هدف کلی سوره، تاکید بر سه رکن «ربوبیت» «نبوت» و «معاد» است و اعلام وحی، توییح مشرکین از اعراض، مردم شناسی، توحید و تنذیر، از موضوعات دیگر این سوره است. کلا سوره تشویق به پذیرش دعوت است و انتقاد از روی گردانی از قرآن و پیامبر. برخی هم مراد از «نجم» را ستاره فروزان قرآن دانسته اند که برای بشر فرود آمده است. این سوره با ۶۲ آیه، مکی است.

سوره النجم با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ (۱) ترجمه: (۱)

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ (۲) ترجمه: (۲)

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ (۳) ترجمه: (۳)

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ (۴) ترجمه: (۴)

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ (۵) ترجمه: (۵)

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ (۶) ترجمه: (۶)

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ (۷) ترجمه: (۷)

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ (۸) ترجمه: (۸)

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ (۹) ترجمه: (۹)

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى (۱۱) ترجمه: (۱۱)

أَفْتَمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَى (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزَّلَهُ أُخْرَى (۱۳) ترجمه: (۱۳)

عِنْدَ سِدْرِهِ الْمُنْتَهَى (۱۴) ترجمه: (۱۴)

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَى (۱۵) ترجمه: (۱۵)

إِذْ يَغْشَى السُّدْرَةَ مَا يَغْشَى (۱۶) ترجمه: (۱۶)

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى (۱۷) ترجمه: (۱۷)

لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى (۱۸) ترجمه: (۱۸)

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ (۱۹) ترجمه: (۱۹)

وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَى (۲۰) ترجمه: (۲۰)

أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَى (۲۱) ترجمه: (۲۱)

تِلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ ضِيزَى (۲۲) ترجمه: (۲۲)

إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ □ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ □ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَى (۲۳) ترجمه: (۲۳)

أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى (۲۴) ترجمه: (۲۴)

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى (۲۵) ترجمه: (۲۵)

□ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُضَيِّ (۲۶) ترجمه: (۲۶)

ص: ۵۲۶

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به ستاره هنگامی که افول می کند،
- ۲- که هرگز دوست شما [= رسول خدا] گمراه نشده و منحرف نگردیده است،
- ۳- و هرگز از روی هوای نفس سخن نمی گوید.

- ۴- آنچه می گوید چیزی جز وحی (الهی) که بر او القا شده نیست.
- ۵- آن کس که قدرت عظیمی دارد [= جبرئیل امین] او را تعلیم داده است.
- ۶- همان کس که توانایی فوق العاده دارد. آنگاه او [= پیامبر] به حد کمال رسید،
- ۷- در حالی که در افق اعلی بود.
- ۸- سپس نزدیک و نزدیکتر شد،
- ۹- تا آن که فاصله او (با جبرئیل) به اندازه فاصله دو قوس کمان یا کمتر بود.
- ۱۰- در این جا خداوند آنچه را وحی کردنی بود به بنده اش وحی نمود.
- ۱۱- قلب (پاک او) در آنچه دید هرگز دروغ نگفت.
- ۱۲- آیا با او درباره آنچه (با چشم خود در معراج) دیده مجادله می کنید؟!
- ۱۳- و بار دیگر نیز او را مشاهده کرد،
- ۱۴- نزد «سدره المنتهی»،
- ۱۵- که «بهشت جاویدان» در آن جاست.
- ۱۶- در آن هنگام که چیزی [= نور خیره کننده ای] سدره المنتهی را پوشانده بود،
- ۱۷- چشم او هرگز منحرف نشد و طغیان نکرد (آنچه دید واقعیت بود)
- ۱۸- به یقین او بزرگترین نشانه های پروردگارش را (در آن سفر آسمانی) دید.
- ۱۹- به من خبر دهید آیا بتهای «لات» و «عزی»،
- ۲۰- و «منات» که سؤمین آنهاست (دختران خدا هستند)؟!
- ۲۱- آیا سهم شما پسر است و سهم او دختر؟! (در حالی که به زعم شما دختران کم ارزش ترند!)
- ۲۲- در این صورت این تقسیمی ناعادلانه است.
- ۲۳- اینها فقط نامهایی است که شما و پدرانتان بر آنها گذاشته اید (نامهایی بی محتوا و اسمهایی بی مسما)، و هرگز خداوند دلیل و حجتی بر آن نازل نکرده. آنان فقط از گمانهای بی اساس و هوای نفس پیروی می کنند در حالی که هدایت از سوی پروردگارشان برای آنها آمده است.
- ۲۴- آیا آنچه انسان تمنا دارد به آن می رسد؟!
- ۲۵- در حالی که آخرت و دنیا از آن خداست (و بدون اراده او کسی به چیزی نمی رسد).
- ۲۶- و چه بسیار فرشتگان آسمانها که شفاعت آنها سودی نمی بخشد مگر پس از آن که خدا برای هر کس بخواهد و راضی باشد اجازه (شفاعت) دهد

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمُؤْنَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَى (۲۷) ترجمه: (۱)

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا (۲۸) ترجمه: (۲)

فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (۲۹) ترجمه: (۳)

ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ □ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ اهْتَدَى (٣٠) ترجمه: (٤)

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيُجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى (٣١) ترجمه: (٥)

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كِبَاءَئِزِّ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ □ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ □ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ □ فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ □ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ اتَّقَى (٣٢) ترجمه: (٦)

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى (٣٣) ترجمه: (٧)

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى (٣٤) ترجمه: (٨)

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهَوْا يَرَى (٣٥) ترجمه: (٩)

أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى (٣٦) ترجمه: (١٠)

وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى (٣٧) ترجمه: (١١)

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى (٣٨) ترجمه: (١٢)

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى (٣٩) ترجمه: (١٣)

وَأَنْ سَعِيهِ سَوْفَ يُرَى (٤٠) ترجمه: (١٤)

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى (٤١) ترجمه: (١٥)

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنتَهَى (٤٢) ترجمه: (١٦)

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَكَ وَأَبْكَى (٤٣) ترجمه: (١٧)

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا (٤٤) ترجمه: (١٨)

ص: ٥٢٧

١- کسانی که به آخرت ایمان ندارند، فرشتگان را دختران (خدا) نامگذاری می کنند.

٢- آنها هرگز در این باره دانشی ندارند، تنها از گمان بی پایه پیروی می کنند با این که «گمان» هرگز (انسان را) از حق بی نیاز نمی کند.

٣- حال که چنین است از کسی که از یاد ما روی گردانده و جز زندگی دنیا را نخواسته، اعراض کن.

٤- این آخرین حد آگاهی آنهاست. پروردگار تو کسانی را که از راه او گمراه شده اند بهتر می شناسد، و (همچنین) هدایت

یافتگان را از همه بهتر می شناسد.

۵- و برای خداست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است تا بدکاران را به کیفر کارهایشان برساند و نیکوکاران را در برابر اعمالشان پاداش دهد.

۶- همان کسانی که از گناهان کبیره و اعمال زشت دوری می کنند، جز گناهان صغیره (که گاه آلوده آن می شوند). (و بدان که) آموزش پروردگار تو گسترده است. او نسبت به شما از همه آگاهتر است از آن هنگام که شما را از زمین آفرید و در آن موقع که بصورت جنینهایی در شکم مادرانتان بودید. پس خودستایی نکنید، او پرهیزگاران را بهتر می شناسد.

۷- آیا دیدی آن کس را که (از حق) روی گردان شد؟!

۸- و کمی عطا کرد، و امساک نمود! (و گنااهش را به گردن دیگری افکند)

۹- آیا نزد او علم غیب است و می بیند (که دیگران می توانند گناهان او را بر دوش گیرند)؟!

۱۰- آیا از آنچه در کتب موسی نازل گردیده با خبر نشده است؟!

۱۱- و (نیز از آنچه در کتب) ابراهیم، همان کسی که وظیفه خود را بطور کامل ادا کرد...

۱۲- که هیچ گنهکاری بارِ گناه دیگری را بر دوش نمی گیرد،

۱۳- و این که برای انسان چیزی جز (حاصل) سعی و کوشش او نیست،

۱۴- و این که تلاش او بزودی دیده می شود،

۱۵- سپس به او جزای کامل داده خواهد شد.

۱۶- و (آیا از کتب پیشین انبیا به او نرسیده است) اینکه همه امور به پروردگارت منتهی می گردد؟!

۱۷- و این که اوست که خندانند و گریانند،

۱۸- و اوست که میراند و زنده کرد،

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ (٤٥) ترجمه: (١)

مِنْ نُطْفِهِ إِذَا تُنْمَىٰ (٤٦) ترجمه: (٢)

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَأَ الْآخِرَىٰ (٤٧) ترجمه: (٣)

وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ (٤٨) ترجمه: (٤)

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ (٤٩) ترجمه: (٥)

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ (٥٠) ترجمه: (٦)

وَتَمُودَ فَمَا أَبْقَىٰ (٥١) ترجمه: (٧)

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلٍ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْعَىٰ (٥٢) ترجمه: (٨)

وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ (٥٣) ترجمه: (٩)

فَعَشَّاهَا مَا عَشَّىٰ (٥٤) ترجمه: (١٠)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ (٥٥) ترجمه: (١١)

هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْأُولَىٰ (٥٦) ترجمه: (١٢)

أَزِفَتِ الْأَازِفَةُ (٥٧) ترجمه: (١٣)

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ (٥٨) ترجمه: (١٤)

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ (٥٩) ترجمه: (١٥)

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ (٦٠) ترجمه: (١٦)

وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ (٦١) ترجمه: (١٧)

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۖ (٦٢) ترجمه: (١٨)

٥٤. سورة القمر

آشنایی با سوره

آیه اول، به «شق القمر» و دو پاره شدن ماه، بنا به درخواست مشرکین از پیامبر اسلام به عنوان معجزه و نشانه ای از قدرت خدا اشاره کرده است. این سوره به طور کلی به انذار و بیم دادن مکذبین بهانه جو پرداخته است و از هلاکت امتهای تکذیب کننده گذشته همچون قوم نوح و عاد و ثمود و لوط و آل فرعون، شاهد آورده است و در پایان، از عاقبت جهنمی مجرمین و فرجام خوش متقین یاد می کند. با ۵۵ آیه در سال ۴ بعثت نازل شده و از سوره های مکی است.

سوره القمر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ (۱) ترجمه: (۱۹)

وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرَضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ (۲) ترجمه: (۲۰)

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ □ وَكُلُّ أُمَّرٍ مُّسْتَقَرٌّ (۳) ترجمه: (۲۱)

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُرْدَجَرٌ (۴) ترجمه: (۲۲)

حِكْمَةٌ بِالْعَمَى □ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ (۵) ترجمه: (۲۳)

فَقَتَلْ عَنْهُمْ □ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نُكْرٍ (۶) ترجمه: (۲۴)

ص: ۵۲۸

- ۱- و اوست که دو زوج نر و ماده را آفرید،
- ۲- از نطفه ناچیزی در آن هنگام که (در رحم) ریخته می شود،
- ۳- و این که بر خداست ایجاد عالم دیگر (تا عدالت اجرا گردد)،
- ۴- و این که اوست که بی نیاز کرد و سرمایه باقی بخشید،
- ۵- و این که اوست پروردگار ستاره (بزرگ و درخشنده) «شعری»!
- ۶- (و آیا به انسان نرسیده است که در کتب انبیای پیشین آمده) اینکه خداوند قوم «عاد نخستین» را (به کیفر اعمالشان) هلاک کرد؟
- ۷- و همچنین قوم «ثمود» را، و کسی از آنان را باقی نگذارد!

- ۸- و نیز قوم نوح را پیش از آنها، چرا که آنان از همه ظالم تر و طغیانگرتر بودند!
- ۹- و نیز شهرهای زیر و رو شده (قوم لوط) را فرو کوبید،
- ۱۰- سپس آنها را با عذاب سنگین پوشانید!
- ۱۱- (بگو:): در کدام یک از نعمتهای پروردگارت می توانی تردید کنی؟!
- ۱۲- این (پیامبر) بیم دهنده ای از (زمره) بیم دهندگان پیشین است.
- ۱۳- آنچه باید نزدیک شود، نزدیک شده است (و قیامت فرا می رسد)،
- ۱۴- و هیچ کس جز خدا نمی تواند سختیهای آن را برطرف سازد.
- ۱۵- آیا از این سخن تعجب می کنید،
- ۱۶- و می خندید و نمی گریید،
- ۱۷- و پیوسته در غفلت و هوسرانی به سر می برید؟!
- ۱۸- پس (بیدار شوید و همه) برای خدا سجده کنید و او را پرستید.
- ۱۹- *بنام خداوند بخشنده مهربان* قیامت نزدیک شد و ماه از هم شکافت!
- ۲۰- و هرگاه نشانه و معجزه ای را ببینند روی برمی گردانند و می گویند: «این سحری همیشگی است».
- ۲۱- آنها (آیات خدا را) تکذیب کردند و از هوای نفسشان پیروی نمودند. و هر امری سرانجامی دارد (و حق عاقبت آشکار خواهد شد).
- ۲۲- به اندازه کافی برای بازداشتن از بدیها اخبار (و سرگذشت امتهای پیشین) به آنان رسیده است.
- ۲۳- (این آیات)، حکمت بالغه (و رسای الهی) است. اما اندازها (برای افراد لجوج) فایده نمی دهد.
- ۲۴- بنابراین از آنها روی بگردان. و روزی را به یاد آور که دعوت کننده الهی (مردم را) به امر (وحشتناک و) ناخوشایندی [= حساب اعمال] دعوت می کند!

خُشَعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ (۷) ترجمه: (۱)

مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ □ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمَ عَسِيرٍ (۸) ترجمه: (۲)

□ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ (۹) ترجمه: (۳)

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانتَصِرْ (۱۰) ترجمه: (۴)

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْهَمِرٍ (۱۱) ترجمه: (۵)

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ (۱۲) ترجمه: (۶)

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوَاحِ وَدُسِّرَ (۱۳) ترجمه: (۷)

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِّمَن كَانَ كُفِرَ (۱۴) ترجمه: (۸)

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (۱۵) ترجمه: (۹)

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ (۱۶) ترجمه: (۱۰)

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (۱۷) ترجمه: (۱۱)

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ (۱۸) ترجمه: (۱۲)

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ (۱۹) ترجمه: (۱۳)

تَنْزِعِ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ (۲۰) ترجمه: (۱۴)

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ (۲۱) ترجمه: (۱۵)

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (۲۲) ترجمه: (۱۶)

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذْرِ (۲۳) ترجمه: (۱۷)

فَقَالُوا أَبَشْرًا مِّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ وَسُعْرٍ (۲۴) ترجمه: (۱۸)

أَلَلِّقَى الذِّكْرَ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ (۲۵) ترجمه: (۱۹)

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ (۲۶) ترجمه: (۲۰)

إِنَّا مُرْسِلُو النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ (۲۷) ترجمه: (۲۱)

ص: ۵۲۹

۱- آنان در حالی که چشمهایشان از شدت وحشت به زیر افتاده، همچون ملخهایی که به هرسو پراکنده می شوند از قبرها بیرون می آیند،

۲- در حالی که به سوی این دعوت کننده الهی گردن می کشند. کافران می گویند: «امروز روز سخت (و دردناکی) است!»

۳- پیش از آنها قوم نوح (پیامبرشان را) تکذیب کردند، (آری) بنده ما را تکذیب کرده و گفتند: «او دیوانه است.» و (با انواع آزارها از ادامه رسالتش) بازداشته شد.

۴- او به پیشگاه پروردگار عرضه داشت: «من مغلوب (این قوم طغیانگر) شده ام، پس (مرا) یاری کن!»

۵- در این هنگام درهای آسمان را با آبی فراوان و بیوقفه گشودیم.

۶- و زمین را شکافتیم و چشمه های زیادی بیرون فرستادیم. و این دو آب برای هدفی که مقدر شده بود درآمیختند (و دریای وحشتناکی تشکیل شد)!

۷- و او را بر (کشتی) ساخته شده از الواح و میخها سوار کردیم.

۸- (آن کشتی) تحت مراقبت ما حرکت می کرد. این پاداشی بود برای کسانی که (از سوی دشمنان) مورد انکار قرار گرفته بودند.

۹- ما این ماجرا را بعنوان نشانه ای در میان امتهای باقی گذاردیم. آیا کسی هست که پند گیرد؟!!

۱۰- (اکنون بنگرید) عذاب و انذارهای من چگونه بود!

۱۱- ما قرآن را برای پند گرفتن آسان ساختیم. آیا کسی هست که پند گیرد؟!!

۱۲- قوم عاد (نیز پیامبر خود را) تکذیب کردند. پس (ببینید) عذاب و انذارهای من چگونه بود!

۱۳- ما تندباد وحشتناک و سردی را در روزی شوم مستمر بر آنان فرستادیم،

۱۴- که مردم را همچون تنه های نخل ریشه کن شده از جا برمی کند!

۱۵- پس (ببینید) عذاب و انذارهای من چگونه بود!

۱۶- ما قرآن را برای پند گرفتن آسان ساختیم. آیا کسی هست که پند گیرد؟!!

۱۷- طایفه ثمود (نیز) انذارهای الهی را تکذیب کردند،

۱۸- و گفتند: «آیا ما از بشری از جنس خود پیروی کنیم؟! اگر چنین کنیم در گمراهیو جنون خواهیم بود.

۱۹- آیا از میان ما تنها بر او وحی نازل شده؟! نه، او دروغگوی هوسبازی است.»

۲۰- ولی فردا می فهمند چه کسی دروغگوی هوسباز است!

۲۱- (به صالح گفتیم:) ما «ناقه» را برای آزمایش آنها می فرستیم. در انتظار پایان کار آنان باش و صبر کن!

وَتَبَّئَهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَهُ بَيْنَهُمْ □ كُلَّ شَرِبٍ مُّخْتَصِرٌ (٢٨) ترجمه: (١)

فَنَادُوا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ (٢٩) ترجمه: (٢)

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ (٣٠) ترجمه: (٣)

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَهُ وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُخْتَطِرِ (٣١) ترجمه: (٤)

وَلَقَدْ يَسْرُونَ الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (٣٢) ترجمه: (٥)

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذْرِ (٣٣) ترجمه: (٦)

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ □ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ (٣٤) ترجمه: (٧)

نِعْمَهُ مَنْ عِنْدَنَا □ كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ (٣٥) ترجمه: (٨)

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذْرِ (٣٦) ترجمه: (٩)

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٍ (٣٧) ترجمه: (١٠)

وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ (٣٨) ترجمه: (١١)

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٍ (٣٩) ترجمه: (١٢)

وَلَقَدْ يَسْرُونَ الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (٤٠) ترجمه: (١٣)

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذْرُ (٤١) ترجمه: (١٤)

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاَهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ (٤٢) ترجمه: (١٥)

أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أَوْلِيكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ (٤٣) ترجمه: (١٦)

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنتَصِرٌ (٤٤) ترجمه: (١٧)

سَيَهْزِمُ الْجَمْعُ وَيُولُونَ الدُّبُرَ (٤٥) ترجمه: (١٨)

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُّ (٤٦) ترجمه: (١٩)

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعْرٍ (٤٧) ترجمه: (٢٠)

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ (۴۸) ترجمه: (۲۱)

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ (۴۹) ترجمه: (۲۲)

ص: ۵۳۰

- ۱- و به آنها خبر ده که آب (قریه) باید در میانشان تقسیم شود، (یک روز سهم ناقه، و یک روز برای آنها) و هر یک برای سهم خود باید حاضر شوند.
- ۲- (ولی سرانجام) یکی از یاران خود را (برای از بین بردن ناقه) صدا زدند، او به سراغ این کار آمد و (ناقه را) پی کرد.
- ۳- پس (بنگرید) عذاب و اندازهای من چگونه بود!
- ۴- ما فقط یک صیحه (آسمانی) بر آنها فرستادیم و به دنبال آن همگی بصورت گیاهان خشک که برای خوراک چهارپایان آماده می کنند درآمدند
- ۵- ما قرآن را برای پند گرفتن آسان ساختیم. آیا کسی هست که پند گیرد؟!
- ۶- قوم لوط اندازها (ی پی در پی پیامبرشان) را تکذیب کردند.
- ۷- ما بر آنها طوفانی از شن فرستادیم (و همه را هلاک کرد)، جز خاندان لوط که سحرگهان نجاتشان دادیم.
- ۸- این نعمتی بود از ناحیه ما. این گونه هر کسی را که شکر کند پاداش می دهیم.
- ۹- او آنها را از مجازات ما بیم داد، ولی آنها اصرار بر مجادله و القای شک در برابر اندازهای الهی داشتند.
- ۱۰- آنها از او خواستند میهمانانش را در اختیارشان بگذارد. ولی ما چشمانشان را نابینا کردیم (و گفتیم: بچشید عذاب و اندازهای مرا!
- ۱۱- سرانجام صبحگاهان و در اوّل روز عذابی طولانی به سراغشان آمد.
- ۱۲- (و گفتیم:) پس بچشید عذاب و اندازهای مرا!
- ۱۳- ما قرآن را برای پند گرفتن آسان ساختیم. آیا کسی هست که پند گیرد؟!
- ۱۴- و (همچنین) اندازها و هشدارها (یکی پس از دیگری) به سراغ فرعونیان آمد،
- ۱۵- اما آنها همه آیات ما را تکذیب کردند، و ما آنها را گرفتیم و مجازات کردیم، گرفتن قدرتمندی توانا!
- ۱۶- آیا کافران شما بهتر از آنانند یا برای شما امان نامه ای در کتب آسمانی نازل شده است؟!
- ۱۷- یا می گویند: «ماجماعتی متحد و پیروزیم»؟!
- ۱۸- (اما) بزودی جمعیشان شکست می خورد و پا به فرار می گذارند!
- ۱۹- (علاوه بر این) رستاخیز موعد آنهاست، و مجازات قیامت هولناکتر و تلخ تر است!
- ۲۰- مجرمان در گمراهی و شعله های آتشند،
- ۲۱- در آن روز که به صورت در آتش دوزخ کشیده می شوند (و به آنها گفته می شود: بچشید عذاب دوزخ را!
- ۲۲- به یقین ما هر چیز را به اندازه آفریدیم.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ (۵۰) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (۵۱) ترجمه: (۲)

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ (۵۲) ترجمه: (۳)

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ (۵۳) ترجمه: (۴)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ (۵۴) ترجمه: (۵)

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ (۵۵) ترجمه: (۶)

۵۵. سوره الرحمن

آشنایی با سوره

۵۵- رحمن [بخشنده]

نام خداوند است که به عنوان آموزگار قرآن و آفریدگار بشر و آموزنده بیان، ذکر شده است. (آیه اول). سوره رحمان، در خطابی به جن و انس، از آفرینش جهان و از نعمتهای فراوان و گوناگون خدا در دنیا و بهشت و نیز از عقوبت های اهل دوزخ، سخن گفته است و با تکرار ۳۱ بار آیه «فبای آلاء ربکما تکذبان» در این سوره نسبتا کوچک می پرسد که به کدام یک از نعمتهای پروردگارت تکذیب می کنید؟! و این سوره در زبان ائمه به «عروس قرآن» معروف بوده است. ۷۸ آیه دارد. این سوره را بعضی مکی و بعضی مدنی دانسته اند.

سوره الرحمن با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرَّحْمَنُ (۱) ترجمه: (۷)

عَلَّمَ الْقُرْآنَ (۲) ترجمه: (۸)

خَلَقَ الْإِنْسَانَ (۳) ترجمه: (۹)

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ (۴) ترجمه: (۱۰)

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ (۵) ترجمه: (۱۱)

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ (۶) ترجمه: (۱۲)

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ (۷) ترجمه: (۱۳)

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ (۸) ترجمه: (۱۴)

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ (۹) ترجمه: (۱۵)

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ (۱۰) ترجمه: (۱۶)

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ (۱۱) ترجمه: (۱۷)

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ (۱۲) ترجمه: (۱۸)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۱۳) ترجمه: (۱۹)

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ (۱۴) ترجمه: (۲۰)

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ (۱۵) ترجمه: (۲۱)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۱۶) ترجمه: (۲۲)

ص: ۵۳۱

-
- ۱- و فرمان ما یک امر بیش نیست، همچون یک چشم بر هم زدن.
  - ۲- ما کسانی را که در گذشته شبیه شما بودند هلاک کردیم. آیا کسی هست که پند گیرد؟!
  - ۳- و هر کاری را انجام دادند در نامه های اعمالشان ثبت است،
  - ۴- و هر کار کوچک و بزرگی نوشته شده است.
  - ۵- به یقین پرهیزگاران در باغها و نه‌های بهشتی جای دارند،
  - ۶- در جایگاه صدق نزد خداوند حاکم مقتدر.
  - ۷- *بنام خداوند بخشنده مهربان* خداوند رحمان،
  - ۸- قرآن را تعلیم فرمود،
  - ۹- انسان را آفرید،
  - ۱۰- و به او سخن گفتن آموخت.

- ۱۱- خورشید و ماه با حساب دقیقی در گردشند،
- ۱۲- و گیاهان و درختان برای خدا سجده می کنند.
- ۱۳- و آسمان را برافراشت، و میزان و قانون نهاد،
- ۱۴- تا در میزان طغیان نکنید (و از مسیر عدالت منحرف نشوید)،
- ۱۵- و وزن را براساس عدل برپا دارید و در سنجش کاستی نکنید.
- ۱۶- و زمین را برای مردم آفرید،
- ۱۷- که در آن میوه ها و نخلهای پرشکوفه است،
- ۱۸- و دانه هایی که همراه با ساقه و برگ می است که بصورت کاه (و خوراک حیوانات) در می آید، و گیاهان خوشبو.
- ۱۹- پس (ای گروه جنوانس) کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
- ۲۰- انسان را از گل خشکیده ای همچون سفال آفرید،
- ۲۱- و جن را از شعله های آتش خلق کرد.
- ۲۲- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید!

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ (۱۷) ترجمه: (۱)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۱۸) ترجمه: (۲)

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ (۱۹) ترجمه: (۳)

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ (۲۰) ترجمه: (۴)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۲۱) ترجمه: (۵)

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ (۲۲) ترجمه: (۶)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۲۳) ترجمه: (۷)

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ (۲۴) ترجمه: (۸)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۲۵) ترجمه: (۹)

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ (۲۶) ترجمه: (۱۰)

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ (۲۷) ترجمه: (۱۱)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۲۸) ترجمه: (۱۲)

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ (٢٩) ترجمه: (١٣)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٠) ترجمه: (١٤)

سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ (٣١) ترجمه: (١٥)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٢) ترجمه: (١٦)

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا ۚ لَآ تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ (٣٣) ترجمه: (١٧)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٤) ترجمه: (١٨)

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّنْ نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ (٣٥) ترجمه: (١٩)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٦) ترجمه: (٢٠)

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ (٣٧) ترجمه: (٢١)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٨) ترجمه: (٢٢)

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنسٌ وَلَا جَانٌّ (٣٩) ترجمه: (٢٣)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٠) ترجمه: (٢٤)

ص: ٥٣٢

- ۱- او پروردگارِ دو مشرق و دو مغرب است.
- ۲- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
- ۳- دو دریای مختلف (شور و شیرین، گرم و سرد) را در کنار هم قرار داد، در حالی که با هم تماس دارند.
- ۴- در میان آن دو مانعی است که یکی بر دیگری غلبه نمی کند (و به هم نمی آمیزند).
- ۵- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
- ۶- از آن دو، لؤلؤ و مرجان خارج می شود.
- ۷- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
- ۸- و برای او (و از ناحیه او) است کشتیهای کوه پیکر ساخته شده که در دریا به حرکت در می آیند!
- ۹- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
- ۱۰- همه کسانی که روی آن [=زمین] هستند فانی می شوند،

۱۱- و تنها ذات صاحب جلال و گرامی پروردگارت باقی می ماند.

۱۲- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۱۳- تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند از او تقاضا می کنند، و او هر روز در شأن و کاری است.

۱۴- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۱۵- ای دو گروه انس و جن! بزودی به (حساب) شما می پردازیم!

۱۶- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۱۷- ای گروه جنّ و انس! اگر می توانید از مرزهای آسمانها و زمین بگذرید، پس بگذرید، ولی هرگز نمی توانید، مگر با نیرویی (فوق العاده).

۱۸- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۱۹- (در قیامت) شعله هایی از آتش، و دودهایی متراکم بر شما فرستاده می شود. و نمی توانید از کسی یاری بطلبید.

۲۰- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۲۱- در آن هنگام که آسمان شکافته شود و همچون روغن مذاب گلگون گردد (حوادث هولناکی رخ می دهد که تاب تحمل آن را نخواهید داشت).

۲۲- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۲۳- در آن روز هیچ کس از انس و جن از گنااهش سؤال نمی شود (و همه چیز روشن است).

۲۴- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ (٤١) ترجمه: (١)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٢) ترجمه: (٢)

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ (٤٣) ترجمه: (٣)

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آناً (٤٤) ترجمه: (٤)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٥) ترجمه: (٥)

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ (٤٦) ترجمه: (٦)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٧) ترجمه: (٧)

ذَوَاتَا أَفْنَانٍ (٤٨) ترجمه: (٨)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٩) ترجمه: (٩)

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ (٥٠) ترجمه: (١٠)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥١) ترجمه: (١١)

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ (٥٢) ترجمه: (١٢)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٣) ترجمه: (١٣)

مُتَّكِنِينَ عَلَى فُرْشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ □ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ (٥٤) ترجمه: (١٤)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٥) ترجمه: (١٥)

فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِئِنَّهُنَّ أَنْسَ قُبُلُهُمْ وَلَا جَانٌّ (٥٦) ترجمه: (١٦)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٧) ترجمه: (١٧)

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ (٥٨) ترجمه: (١٨)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٩) ترجمه: (١٩)

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ (٦٠) ترجمه: (٢٠)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۶۱) ترجمه: (۲۱)

وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ (۶۲) ترجمه: (۲۲)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۶۳) ترجمه: (۲۳)

مُدَّهَامَّتَانِ (۶۴) ترجمه: (۲۴)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۶۵) ترجمه: (۲۵)

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ (۶۶) ترجمه: (۲۶)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۶۷) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۳۳

۱- مجرمان از چهره هایشان شناخته می شوند. و موهای پیش سر، و پاهایشان را می گیرند (و به دوزخ می افکنند).

۲- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۳- این همان دوزخی است که مجرمان آن را انکار می کردند.

۴- اکنون در میان آن و آب سوزان در رفت و آمدند.

۵- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۶- و برای کسی که از مقام پروردگارش خائف است، دو باغ بهشتی است.

۷- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۸- (آن دو باغ بهشتی) دارای انواع نعمتها (و درختان پرتراوت) است.

۹- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۱۰- در آنها دو چشمه همیشه جاری است.

۱۱- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۱۲- در آن دو، از هر میوه ای دو نوع وجود دارد (هر یک از دیگری بهتر).

۱۳- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۱۴- این در حالی است که آنها بر فرشهایی تکیه کرده اند با آسترهایی از دلبا و ابریشم، و میوه های رسیده آن دو باغ بهشتی نزدیک (و در دسترس) است.

۱۵- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

۱۶- در آن باغهای بهشتی زنانی هستند که جز به همسران خود عشق نمیورزند. و هیچ انس و جنی پیش از ایشان با آنان تماس نداشته است.

- ۱۷- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
۱۸- آنها همچون یاقوت و مرجانند.
۱۹- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
۲۰- آیا جزای نیکی جز نیکی است؟!
۲۱- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
۲۲- و پایین تر از آنها، دو باغ بهشتی (دیگر) است.
۲۳- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
۲۴- هر دو خرّمو سرسبزند.
۲۵- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
۲۶- در آنها دو چشمه جوشنده است.
۲۷- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید?!

فِيهِمَا فَآكِهَهُ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ (٦٨) ترجمه: (١)

فَبَأَى آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦٩) ترجمه: (٢)

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ (٧٠) ترجمه: (٣)

فَبَأَى آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧١) ترجمه: (٤)

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ (٧٢) ترجمه: (٥)

فَبَأَى آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٣) ترجمه: (٦)

لَمْ يَطْمِئْتُنَّ إِذْ نَسَّ قُبُلَهُمْ وَلَا جَانٌّ (٧٤) ترجمه: (٧)

فَبَأَى آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٥) ترجمه: (٨)

مُتَّكِنِينَ عَلَى رُفُوفٍ خُضْرٍ وَعَبَقَرِيٍّ حِسَانٍ (٧٦) ترجمه: (٩)

فَبَأَى آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٧) ترجمه: (١٠)

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ (٧٨) ترجمه: (١١)

۵۶. سوره الواقعة

آشنایی با سوره

۵۶- واقعه [پیش آمد، حادثه]

یکی از نام های رستاخیز و قیامت است، حادثه ای که بی شک واقع خواهد شد و در آغاز سوره از وقوع آن و مشخصات و آثارش خبر می دهد و تا پایان سوره از حالات اهل بهشت و جهنم در آخرت یاد می کند. در بخشی از سوره هم به اهمیت «قرآن کریم» که فرود آمده از نزد خداوند است اشاره می کند. در این سوره مردم به سه دسته تقسیم شده اند: اصحاب یمین، اصحاب شمال و سابقون. ۹۶ آیه دارد و در اوائل بعثت در مکه فرود آمده است. به خواندن این سوره بسیار دستور داده شده است.

سوره الواقعة با ترجمه

صوت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (۱) ترجمه: (۱۲)

لَيْسَ لَوْفَعَتِهَا كَاذِبَةٌ (۲) ترجمه: (۱۳)

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ (۳) ترجمه: (۱۴)

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا (۴) ترجمه: (۱۵)

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا (۵) ترجمه: (۱۶)

فَكَانَتْ هَبَاءً مُتَّبِنًا (۶) ترجمه: (۱۷)

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً (۷) ترجمه: (۱۸)

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ (۸) ترجمه: (۱۹)

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمِ (۹) ترجمه: (۲۰)

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ (۱۰) ترجمه: (۲۱)

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ (۱۱) ترجمه: (۲۲)

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ (۱۲) ترجمه: (۲۳)

ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأُولَى (۱۳) ترجمه: (۲۴)

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ (۱۴) ترجمه: (۲۵)

عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ (۱۵) ترجمه: (۲۶)

مُتَّكِنِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ (۱۶) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۳۴

۱- در آنها میوه های فراوان و درخت خرما و انار است.

۲- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!

- ۳- و در آن باغهای بهشتی زنانی نیکوخلقو زیبایند.
- ۴- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
- ۵- حوریانی که در خیمه های بهشتی مستورند.
- ۶- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
- ۷- هیچ انس و جنّی پیش از ایشان با آنها تماس نداشته است
- ۸- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
- ۹- این در حالی است که بهشتیان بر تختهایی سبز رنگ بسیار ممتاز و زیبا تکیه زده اند.
- ۱۰- پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟!
- ۱۱- پربرکت و زوال ناپذیر است نام پروردگار صاحب جلال و بزرگواری تو.
- ۱۲- *بنام خداوند بخشنده مهربان* هنگامی که واقعه عظیم (قیامت) واقع شود،
- ۱۳- هیچ کس نمی تواند آن را انکار کند.
- ۱۴- (این واقعه) گروهی را پایین می آورد و گروهی را بالا می برد.
- ۱۵- در آن هنگام که زمین بشدت به لرزه درمی آید،
- ۱۶- و کوهها درهم کوبیده می شود،
- ۱۷- و بصورت غبار پراکنده درمی آید،
- ۱۸- و شما (در آن زمان) سه گروه خواهید بود.
- ۱۹- (نخست) سعادت‌مندان و خجستگان (هستند). چه سعادت‌مندان و خجستگانی!
- ۲۰- و (گروه دیگر) شقاوت‌مندان و شومانند، چه شقاوت‌مندان و شومانی!
- ۲۱- و (سومین گروه) پیشگامان پیشگامند،
- ۲۲- آنها مقربانند.
- ۲۳- در باغهای پر نعمت بهشت (جای دارند).
- ۲۴- گروه زیادی (از آنها) از امتهای نخستین اند،
- ۲۵- و اندکی از امتهای آخرین.
- ۲۶- (مقربان) بر تختهایی که در صفوف مختلف در کنار هم چیده شده قرار دارند،
- ۲۷- در حالی که بر آنها تکیه زده و رو به روی یکدیگرند.

يُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ وَلِدَانٌ مُّخَلَّدُونَ (۱۷) ترجمه: (۱)

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ (۱۸) ترجمه: (۲)

لَّا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ (۱۹) ترجمه: (۳)

وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ (۲۰) ترجمه: (۴)

وَلَحْمٍ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ (٢١) ترجمه: (٥)

وَحُورٍ عِينٍ (٢٢) ترجمه: (٦)

كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ (٢٣) ترجمه: (٧)

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٤) ترجمه: (٨)

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْتِيهَا (٢٥) ترجمه: (٩)

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا (٢٦) ترجمه: (١٠)

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ (٢٧) ترجمه: (١١)

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ (٢٨) ترجمه: (١٢)

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ (٢٩) ترجمه: (١٣)

وَوَيْلٌ لِّلْمُتَدَوِّدِ (٣٠) ترجمه: (١٤)

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ (٣١) ترجمه: (١٥)

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ (٣٢) ترجمه: (١٦)

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ (٣٣) ترجمه: (١٧)

وَفُورٍ مَّرْفُوعَةٍ (٣٤) ترجمه: (١٨)

إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْسَاءً (٣٥) ترجمه: (١٩)

فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا (٣٦) ترجمه: (٢٠)

عُرُبًا أَتْرَابًا (٣٧) ترجمه: (٢١)

لِلْأَصْحَابِ الْيَمِينِ (٣٨) ترجمه: (٢٢)

ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأُولِينَ (٣٩) ترجمه: (٢٣)

وَتِلْكَ مِّنَ الْآخِرِينَ (٤٠) ترجمه: (٢٤)

وَأَصْحَابُ الشَّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشَّمَالِ (۴۱) ترجمه: (۲۵)

فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ (۴۲) ترجمه: (۲۶)

وَوَظِلٌّ مِّنْ يَّحْمُومٍ (۴۳) ترجمه: (۲۷)

لَّا بَارِدٌ وَلَا كَرِيمٍ (۴۴) ترجمه: (۲۸)

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ (۴۵) ترجمه: (۲۹)

وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ (۴۶) ترجمه: (۳۰)

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (۴۷) ترجمه: (۳۱)

أَوْ آبَاءُنَا الْأَوَّلُونَ (۴۸) ترجمه: (۳۲)

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ (۴۹) ترجمه: (۳۳)

لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتٍ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ (۵۰) ترجمه: (۳۴)

ص: ۵۳۵

-
- ۱- نوجوانانی جاودان (در شکوه و طراوت) پیوسته برگرد آنان می گردند،
  - ۲- با قدحها و کوزه ها و جامهایی لبریز از شراب طهور.
  - ۳- شرابی که نه از آن در دسر می گیرند و نه مست می شوند.
  - ۴- و میوه هایی از هر نوع که انتخاب کنند،
  - ۵- و گوشت پرنده از هر گونه که مایل باشند.
  - ۶- و همسرانی از حورالعین دارند،
  - ۷- همچون مروارید (در صدف) پنهان.
  - ۸- اینها پاداشی است مطابق اعمالی که انجام می دادند.
  - ۹- در آنجا نه لغو و بیهوده ای می شنوند نه سخنان گناه آلود.
  - ۱۰- تنها سخنی که می شنوند «سلام» است «سلام».
  - ۱۱- و اصحاب یمین و خجستگان، چه اصحاب یمینو خجستگانی!
  - ۱۲- آنها در سایه درختان «سدر» بی خار قرار دارند،
  - ۱۳- و در سایه درخت (خوش رنگ و پر برگ) «طلح»،
  - ۱۴- و سایه ای گسترده،

- ۱۵- و در کنار آبشارها،
- ۱۶- و میوه های فراوان،
- ۱۷- که هرگز پایان نمی گیرد و ممنوع نمی شود،
- ۱۸- و همسرانی والا مقام.
- ۱۹- ما آنها را آفرینش نوینی بخشیدیم،
- ۲۰- و همه را دوشیزه قراردادیم،
- ۲۱- زنانی که تنها به همسرشان عشق میورزند (و خوش زبانو فصیح) و همسن و سالند.
- ۲۲- اینها همه برای اصحاب یمین است،
- ۲۳- که گروهی از ائمه های نخستینند،
- ۲۴- و گروهی از ائمه های آخرین.
- ۲۵- واصحاب شمال، چه اصحاب شمالی (که نامه اعمالشان به نشانه جرمشان به دست چپ آنها داده شده)
- ۲۶- آنها در میان بادهای گُشنده و آب سوزان قرار دارند،
- ۲۷- و در سایه دودهای متراکم و آتش زا!
- ۲۸- سایه ای که نه خنک است و نه آرام بخش.
- ۲۹- آنها پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغرور نعمت بودند،
- ۳۰- و همواره بر گناهان بزرگ اصرار میورزیدند،
- ۳۱- و می گفتند: «هنگامی که ما مُردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟!»
- ۳۲- و آیا پدران نخستین ما (برانگیخته می شوند)؟!»
- ۳۳- بگو: «اولین و آخرین،
- ۳۴- همگی در موعد روزی معین گردآوری می شوند،

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَتَيْهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ (٥١) ترجمه: (١)

لَا كَلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُقُومٍ (٥٢) ترجمه: (٢)

فَمَا لُتُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ (٥٣) ترجمه: (٣)

فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ (٥٤) ترجمه: (٤)

فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهَيْمِ (٥٥) ترجمه: (٥)

هَذَا نَزَلُوهُمْ يَوْمَ الدِّينِ (٥٦) ترجمه: (٦)

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ (٥٧) ترجمه: (٧)

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ (٥٨) ترجمه: (٨)

أَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ (٥٩) ترجمه: (٩)

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ (٦٠) ترجمه: (١٠)

عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئْكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ (٦١) ترجمه: (١١)

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ (٦٢) ترجمه: (١٢)

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ (٦٣) ترجمه: (١٣)

أَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ (٦٤) ترجمه: (١٤)

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ (٦٥) ترجمه: (١٥)

إِنَّا لَمُغْرَمُونَ (٦٦) ترجمه: (١٦)

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ (٦٧) ترجمه: (١٧)

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ (٦٨) ترجمه: (١٨)

أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ (٦٩) ترجمه: (١٩)

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ (٧٠) ترجمه: (٢٠)

أَفْرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ (۷۱) ترجمه: (۲۱)

أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ (۷۲) ترجمه: (۲۲)

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكَرَةً وَنَمَاتًا لِلْمُقْوِينَ (۷۳) ترجمه: (۲۳)

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (۷۴) ترجمه: (۲۴)

□ فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ (۷۵) ترجمه: (۲۵)

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ (۷۶) ترجمه: (۲۶)

ص: ۵۳۶

- ۱- سپس شما ای گمراهان تکذیب کننده!
- ۲- به یقین از درخت (نفرت انگیز) زقوم می خورید،
- ۳- و شکمها را از آن پر می کنید،
- ۴- و روی آن از آب سوزان می نوشید،
- ۵- و همچون شتران تشنه، از آن می آشامید.
- ۶- این است وسیله پذیرایی از آنها در روز جزا!
- ۷- ما شما را آفریدیم. پس چرا (آفرینش مجدد را) تصدیق نمی کنید؟!
- ۸- آیا از نطفه ای که (در رحم) می ریزید آگاهید؟!
- ۹- آیا شما آن را (در دوران جنینی) آفرینش (پی در پی) می دهید یا ما آفریدگاریم؟!
- ۱۰- ما در میان شما مرگ را مقدر ساختیم. و هرگز کسی بر ما پیشی نمی گیرد.
- ۱۱- تا شما را به صورت دیگری تبدیل کرده و در جهانی که نمی دانید آفرینشی (تازه) بخشیم!
- ۱۲- شما عالم نخستین را دانستید. پس چرا متذکر نمی شوید (که جهانی بعد از آن است)؟!
- ۱۳- آیا درباره آنچه کشت می کنید اندیشیده اید؟!
- ۱۴- آیا شما آن را می رویانید یا ما می رویانیم؟!
- ۱۵- اگر می خواستیم آن را مبدل به کاه در هم کوبیده می کردیم تا در تعجب فرو روید!
- ۱۶- (بگونه ای که می گفتید:) براستی ما زیان کرده ایم،
- ۱۷- بلکه ما بکلی محروم شده ایم!
- ۱۸- آیا به آبی که می نوشید اندیشیده اید؟!
- ۱۹- آیا شما آن را از ابر نازل کرده اید یا ما نازل می کنیم؟!
- ۲۰- اگر می خواستیم، این آب گوارا را تلخ و شور قرار می دادیم. پس چرا شکر نمی کنید؟!

۲۱- آیا درباره آتشی که می افروزید فکر کرده اید؟!

۲۲- آیا شما درخت آن را آفریده اید یا ما آفریده ایم؟!

۲۳- ما آن را وسیله یادآوری (برای همگان) و وسیله زندگی برای مسافران قرار داده ایم.

۲۴- حال که چنین است به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی (و او را پاک و منزّه بشمار).

۲۵- سوگند به جایگاه ستارگان (و محل طلوع و غروب آنها)!

۲۶- و این سوگندی است بسیار بزرگ، اگر بدانید!

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ (٧٧) ترجمه: (١)

فِي كِتَابٍ مَّكُونٍ (٧٨) ترجمه: (٢)

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ (٧٩) ترجمه: (٣)

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ (٨٠) ترجمه: (٤)

أَفِيهِذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ (٨١) ترجمه: (٥)

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ (٨٢) ترجمه: (٦)

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ (٨٣) ترجمه: (٧)

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ (٨٤) ترجمه: (٨)

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ (٨٥) ترجمه: (٩)

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ (٨٦) ترجمه: (١٠)

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٨٧) ترجمه: (١١)

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ (٨٨) ترجمه: (١٢)

فَرُوحٌ وَرِيحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٍ (٨٩) ترجمه: (١٣)

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ (٩٠) ترجمه: (١٤)

فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ (٩١) ترجمه: (١٥)

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ (٩٢) ترجمه: (١٦)

فَنَزَّلْنَا مِنْ حَمِيمٍ (٩٣) ترجمه: (١٧)

وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ (٩٤) ترجمه: (١٨)

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ (٩٥) ترجمه: (١٩)

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (٩٦) ترجمه: (٢٠)

در آیه ۲۵ از آهن به عنوان مظهر قدرت و منفعت، در کنار نازل کردن کتاب و میزان (سمبل مکتب و عدالت اجتماعی) یاد می‌کند. حديد، به اسلحه، به امام، به حضرت قائم (ع) هم تاویل شده است. (مرآة الانوار ص ۱۲۴). هدف اصلی سوره، تشویق به انفاق در راه خدا است که از ایمان و تقوا سرچشمه می‌گیرد. اخلاص و زهد و موعظه و معارفی از مبدا و معاد از مطالب دیگر این سوره است. در حدیثی آمده که: چون خداوند می‌دانست که در آخر الزمان افرادی عمیق و ژرف اندیش پدید خواهند آمد سوره قل هو الله احد و آیاتی از این سوره را (از اول تا آیه ۶) نازل کرد. (المیزان ج ۱۹ ص ۱۶۸). این سوره مدنی است. با ۲۸ آیه در سال پنجم هجری نازل شده است.

سوره الحديد با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱) ترجمه: (۲۱)

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ يُحْيِي وَيُمِيتُ □ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۲) ترجمه: (۲۲)

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ □ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۳) ترجمه: (۲۳)

ص: ۵۳۷

- ۱- که آن، قرآن پر ارزشی است،
- ۲- که در کتاب محفوظی جای دارد،
- ۳- و جز پاکان نمی‌توانند به آن دست زنند (و دست یابند).
- ۴- آن از سوی پروردگار جهانیان نازل شده.
- ۵- آیا این سخن را [= این قرآن را با اوصافی که گفته شد] سست و کوچک می‌شمیرید،
- ۶- و به جای شکر روزی‌هایی که به شما داده شده (آن را) تکذیب می‌کنید؟!
- ۷- پس چرا هنگامی که جان به گلوگاه می‌رسد (توانایی بازگرداندن آن را ندارید)؟!

۸- و شما در این حال نظاره می کنید (و کاری از دستتان ساخته نیست).

۹- و ما از شما به او نزدیکتریمولی نمی بینید.

۱۰- گر (با انتقال به سرای دیگر، هرگز در برابر اعمالتان) جزا داده نمی شوید،

۱۱- پس آن (روح) را بازگردانید اگر راست می گوید!

۱۲- (ولی) هرگاه او از مقرّبان باشد،

۱۳- در رُوح و ریحان و بهشت پرنعمت است.

۱۴- اما اگر از اصحاب یمین باشد،

۱۵- (به او گفته می شود:) سلام بر تو از سوی اصحاب یمین (که از یاران تواند).

۱۶- اما اگر او از تکذیب کنندگان گمراه باشد،

۱۷- با آب سوزان دوزخ پذیرایی می شود

۱۸- و سرنوشت او ورود در آتش جهنم است.

۱۹- به یقین حق و یقین این است.

۲۰- پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح کن (و او را منزّه بشمار).

۲۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آنچه در آسمانها و زمین است برای خدا تسبیح می گویند. و او توانا و حکیم است.

۲۲- مالکیت و حاکمیت آسمانها و زمین از آن اوست. زنده می کند و می میراند. و او بر هر چیز تواناست.

۲۳- اوست اول و آخر و پیدا و پنهان. و او به هر چیز داناست.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلْتَجِ فِي الْأَرْضِ وَمَا يُخْرِجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۚ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۴) ترجمه: (۱)

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (۵) ترجمه: (۲)

يُورِثُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُورِثُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ۚ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۶) ترجمه: (۳)

آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ ۚ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ (۷) ترجمه: (۴)

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ۚ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۸) ترجمه: (۵)

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ (۹) ترجمه: (۶)

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَن أَنْفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ ۚ أُولَٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِن بَعْدِ وَقَاتَلُوا ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۱۰) ترجمه: (۷)

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ (۱۱) ترجمه: (۸)

- ۱- او کسی است که آسمانها و زمین را در شش روز [= شش دوران] آفرید. سپس بر عرش قدرت قرار گرفت (و به تدبیر جهان پرداخت). آنچه را در زمین داخل می شود می داند، و آنچه را از آن خارج می شود و آنچه از آسمان نازل می گردد و آنچه به آسمان بالا می رود. و هر جا باشید او با شماست، و خداوند نسبت به آنچه انجام می دهید بیناست.
- ۲- مالکیت و حاکمیت آسمانها و زمین از آن اوست. و همه امور به سوی او بازگردانده می شود.
- ۳- شب رادر روز داخل می کند و روز را در شب. و او به آنچه در درون سینه ها وجود دارد داناست.
- ۴- به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و از آنچه شما را جانشین و نماینده (خود) در آن قرارداد انفاق کنید. (زیرا) کسانی که از شما ایمان بیاورند و انفاق کنند، اجر بزرگی دارند.
- ۵- چرا به خدا ایمان نمی آورید در حالی که پیامبر شما را می خواند که به پروردگارتان ایمان بیاورید، و از شما پیمان گرفته است (پیمانی از طریق فطرت و خرد)، اگر اهل ایمان آوردن هستید؟!
- ۶- او کسی است که آیات روشنی بر بنده اش نازل می کند تا شما را از تاریکیها به سوی نور خارج کند. و خداوند نسبت به شما رئوف و مهربان است.
- ۷- چرا در راه خدا انفاق نمی کنید در حالی که میراث آسمانها و زمین همه از آن خداست (و کسی چیزی را با خود نمی برد)؟! کسانی که قبل از پیروزی انفاق کردند و جنگیدند (با کسانی که پس از پیروزی انفاق کردند) یکسان نیستند. آنها والا مقام تر از کسانی هستند که بعد از فتح انفاق نمودند و جنگ کردند. و خداوند به هر دو وعده نیک داده. و خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است.
- ۸- کیست که به خدا وام نیکو دهد (و از اموالی که به او ارزانی داشته انفاق کند) تا خداوند آن را برای او چندین برابر کند؟ و برای او پاداش پرارزشی است!

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا □ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٢) ترجمه: (١)

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ (١٣) ترجمه: (٢)

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ □ قَالُوا بَلَى وَكُنَّا نَكُنْ فَنَتَنَّمُ أَنْفُسِيكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّى جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ (١٤) ترجمه: (٣)

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا □ مَا أَوَّاكُمُ النَّارُ □ هِيَ مَوْلَاكُمْ □ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (١٥) ترجمه: (٤)

□ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمِمَّا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ □ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (١٦) ترجمه: (٥)

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا □ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (١٧) ترجمه: (٦)

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ (١٨) ترجمه: (٧)

ص: ٥٣٩

۱- (این پاداش) در روزی است که مردان و زنان با ایمان را می نگری که نورشان پیش رو در سمت راستشان بسرعت حرکت می کند(وبه آنها می گویند): بشارت باد بر شما امروز به باغهای بهشتی که نهرها از پای درختان آن جاری است. جاودانه در آن خواهید ماند. و این همان رستگاری بزرگ است.

۲- همان روزی که مردان و زنان منافق به مؤمنان می گویند: «نظری به ما بیفکنید تا از نور شما پرتوی برگیریم.» به آنها گفته می شود: «به پشت سر خود باز گردید و نوری به دست آورید.» در این هنگام دیواری میان آنها زده می شود که دری دارد، درونش رحمت است و از طرف برونش عذاب.

۳- آنها بهشتیان را صدا می زنند: «مگر ما با شما نبودیم؟!» می گویند: «آری، ولی شما خود را به گمراهی افکندید و انتظار (نابودی حق را) کشیدید، و (در همه چیز) شک و تردید داشتید، و آرزوهای دور و دراز شما را فریب داد تا فرمان خدا فرا رسید، و شیطان فریبکار شما را در برابر (فرمان) خداوند فریب داد.

۴- پس امروز نه از شما فدیة ای پذیرفته می شود، و نه از کافران. و جایگاهتان آتش است و همان شایسته شماست. و چه بد سرانجامی است!»

۵- آیا وقت آن نرسیده است که دلهای کسانی که ایمان آورده اند، در برابر ذکر خدا و آنچه از حق نازل شده است خاشع گردد و مانند کسانی نباشند که در گذشته به آنها کتاب آسمانی داده شد، سپس زمانی طولانی بر آنها گذشت و قلبهایشان (بر اثر فراموشکاری) قساوت یافت. و بسیاری از آنها گنهکارند!؟

- ۶- بدانید خداوند زمین را بعد از مرگ آن زنده می کند. ما آیات (خود) را برای شما بیان کردیم، شاید بیاندیشید.
- ۷- مردان و زنان انفاق کننده، و آنها که (از این راه) به خدا «قرض الحسنه» دهند، (پاداششان) برای آنان مضاعف می شود و پاداش پرارزشی دارند.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ □ وَالشَّهَادَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ □ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (١٩) ترجمه: (١)

اعْلَمُوا أَنَّهَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ □ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ
فَسَرَاهُ مِصْفَرًا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا □ وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ □ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ (٢٠)
ترجمه: (٢)

سَاءَ ابْقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّنَ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ □ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن
يَشَاءُ □ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢١) ترجمه: (٣)

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا □ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (٢٢) ترجمه: (٤)

لَكَيْلًا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ □ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ (٢٣) ترجمه: (٥)

الَّذِينَ يَخْلُونِ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ □ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٢٤) ترجمه: (٦)

ص: ٥٤٠

- ۱- کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آوردند، آنها صدیقان و شاهدان نزد پروردگارشانند. برای آنان است پاداش (اعمال) شانو نور (ایمان) شان. و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، آنها اهل دوزخ.
- ۲- بدانید زندگی دنیا تنها بازی و سرگرمی و تجمل پرستی و فخرفروشی در میان شما و افزون طلبی در اموال فرزندان است، همانند بارانی که محصولش کشاورزان را در شگفتی و سرور فرو می برد، سپس خشک می شود به گونه ای که آن را زرد رنگ می بینی. سپس تبدیل به گاه می شود. (آری دنیا نیز به همین سرعت می گذرد) و در آخرت، عذاب شدید است یا آمرزش و رضای الهی. و زندگی دنیا چیزی جز متاع فریب نیست.
- ۳- به پیش تازید برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که پهنه آن مانند پهنه آسمان و زمین است و برای کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده اند. آماده شده است، این فضل خداوند است که به هر کس بخواهد می دهد. و خداوند دارای فضل عظیم است.
- ۴- هیچ مصیبتی (ناخواستگی) در زمین و نه در وجود شما روی نمی دهد مگر این که همه آنها قبل از آن که زمین را بیافرینیم در لوح محفوظ ثبت است. و این امر برای خدا آسان است.
- ۵- این بخاطر آن است که برای آنچه از دست داده اید تأسف نخورید، و به آنچه به شما داده است دل بسته و شادمان نباشید. و خداوند هیچ متکبر فخرفروشی را دوست ندارد.
- ۶- همان کسانی که بخل میورزند و مردم را به بخل دعوت می کنند. و هر کس (از این فرمان الهی) روی گردان شود، (به خود زیان می رساند، چرا که) خداوند بی نیاز و شایسته ستایش است.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ □ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ
وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ □ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ (٢٥) ترجمه: (١)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ □ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ □ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (٢٦) ترجمه: (٢)

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَنِيَّةً ابْتَدَعُوهَا
مِمَّا كَتَبْنَا هِيَ عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا □ فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ □ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (٢٧)
ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ □ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
(٢٨) ترجمه: (٤)

لئنَا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَفْخَرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ □ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ □ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢٩)
ترجمه: (٥)

ص: ٥٤١

١- ما پیامبران خود را با دلایل روشن فرستادیم، و با آنها کتاب آسمانی و میزان (شناسایی حق از باطل و قوانین عادلانه) نازل کردیم تا مردم قیام به عدالت کنند. و آهن را آفریدیم که در آن نیروی شدید و منافی برای مردم است، تا مشخص شود چه کسی خدا و پیامبرانش را یاری می کند بی آن که او را ببیند. خداوند توانا و شکست ناپذیر است.

٢- ما نوح و ابراهیم را فرستادیم، و در دودمان آن دو نبوت و کتاب قرار دادیم. بعضی از آنها هدایت یافته اند و بسیاری از آنها گنهکارند.

٣- سپس در پی آنان پیامبران (دیگر) خود را فرستادیم، و به دنبال آنان عیسی بن مریم را مبعوث کردیمو به او انجیل عطا کردیم، و در دل های کسانی که از او پیروی کردند رأفت و رحمت قرار دادیم. و رهبانیتی را که ابداع کرده بودند، ما بر آنان مقرر نداشته بودیم. گرچه هدفشان جلب خشنودی خدا بود، ولی حق آن را رعایت نکردند. از این رو ما به کسانی از آنها که ایمان آوردند پاداششان را دادیم. و بسیاری از آنها گنهکارند.

٤- ای کسانی که ایمان آورده اید! تقوای الهی پیشه کنید و به پیامبرش ایمان بیاورید تا بهره ای دو چندان از رحمتش به شما بدهد و برای شما نوری قرار دهد که با آن (در میان مردم و در مسیر زندگی خود) راه بروید و گناهان شما را ببخشد. و خداوند آمرزنده و مهربان است.

٥- تا اهل کتاب بدانند که قادر بر (به دست آوردن) چیزی از فضل خدا نیستند، و تمام فضل (و رحمت) به دست اوست، به هر کس بخواهد آن را می ببخشد. و خداوند دارای فضل عظیم است.

در آیه اول، سخن از مجادله و گفتگویی است که میان پیامبر با زنی که شوهرش او را «ظهار» کرده بود واقع شده است. ظهار، نوعی تحریم زن بود که در جاهلیت، رواج داشت. در این سوره، صفاتی از مؤمنان در رفتارهایشان و همچنین صفات مخالفان اسلام بیان شده است. و از نجوا و درگوشی صحبت کردن نکوهش شده و وعده عذاب برای کسانی بیان شده که با دشمنان خدا طرح دوستی می ریزند و عنوان «حزب الشیطان» به آنها می دهد و در پایان هم مشخصات «حزب الله» مطرح است. این سوره که دارای ۲۲ آیه است در سال ۹ هجری در مدینه نازل شده است.

سوره المجادله با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَ كَمَا □ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ
(۱) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ نُسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ □ إِنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ □ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا □ وَإِنَّ
اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ (۲) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نُسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ □ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا □ ذَلِكَمْ تُوْعُظُونَ بِهِ □ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۳)
ترجمه: (۳)

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصَةَ يَوْمَ شَهْرَيْنِ مُتْتَابِعِينَ □ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا □ فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَاطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا □ ذَلِكَ لِيُتُومِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ □
وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ □ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۴) ترجمه: (۴)

إِنَّ الَّذِينَ يَحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كَثَبُوا وَكَبُتُوا □ كَمَا كَبَتِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ □ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ □ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ (۵)
ترجمه: (۵)

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا □ أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ □ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (۶) ترجمه: (۶)

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* خداوند سخن آن زن را که درباره همسرش با تو گفتگو می کرد و به خداوند شکایت می نمود شنید (و تقاضای او را اجابت کرد). خداوند گفتگوی شما را با هم (و اصرار آن زن را درباره حل مشکلش) می شنید. به یقین خداوند شنوا و بیناست.

۲- کسانی که از شما نسبت به زنانشان «ظهار» می کنند (و می گویند: «تو نسبت به من به منزله مادرم هستی»)، آنان هرگز مادرانشان نیستند. مادرانشان تنها کسانی اند که آنها را به دنیا آورده اند. آنها سخنی ناپسند و باطل می گویند. و به یقین خداوند بخشنده و آمرزنده است.

۳- و کسانی که نسبت به زنان خود «ظهار» می کنند، سپس از گفته خود باز می گردند، باید پیش از آمیزش جنسی با یکدیگر، برده ای را آزاد کنند. این چیزی است که به آن اندرز داده می شوید. و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است.

۴- و کسی که توانایی (آزاد کردن برده ای) نداشته باشد، دو ماه پیاپی قبل از آمیزش با یکدیگر، روزه بگیرد. و کسی که این را هم نتواند، شصت مسکین را اطعام کند. این برای آن است که به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید. اینها مرزهای الهی است. و برای کافران، عذاب دردناکی است!

۵- کسانی که با خدا و پیامبرش دشمنی می کنند خوار شدند آن گونه که پیشینیان خوار شدند. ما آیات روشنی نازل کردیم، و برای کافران عذاب خوارکننده ای است،

۶- در آن روز که خداوند همه آنها را برمی انگیزد و از اعمالی که انجام دادند باخبر می سازد، اعمالی که خداوند حساب آن را نگه داشته و آنها فراموشش کردند. و خداوند بر هر چیز شاهد و ناظر است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَلْعَنُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثِهِ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا حَمِيَّةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَىٰ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ۚ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۷) ترجمه: (۱)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِاللَّيْلِ وَالنَّجْوَىٰ وَمَعْصِدَاتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ ۚ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصَلُّونَهَا ۚ فِئْسَ الْمَصِيرُ (۸) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلِمَا تَنَاجَوْا بِاللَّيْلِ وَالنَّجْوَىٰ وَمَعْصِدَاتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبُرِّ وَالنُّقْوَىٰ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۹) ترجمه: (۳)

إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْتَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۰) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ ۚ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَانشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۱۱) ترجمه: (۵)

ص: ۵۴۳

۱- آیا نمی دانی که خداوند آنچه را در آسمانها و آنچه را در زمین است می داند. هیچ گاه سه نفر با هم نجوا نمی کنند مگر این که خداوند چهارمین آنهاست، و هیچ گاه پنج نفر با هم نجوا نمی کنند مگر این که او ششمین آنهاست، و نه تعدادی

کمتر و نه بیشتر از آن هستند مگر این که او همراه آنهاست هر جا که باشند، سپس روز قیامت آنها را از اعمالشان باخبر می سازد، چرا که خداوند به هر چیزی دانا است.

۲- آیا ندیدی کسانی را که از نجوا [= سخنان در گوشی] نهی شدند، سپس به کاری که از آن نهی شده بودند باز می گردند و برای انجام گناه و تعدی و نافرمانی پیامبر به نجوا می پردازند و هنگامی که نزد تو می آیند تو را تحیتی می گویند که خدا به تو نگفته است (تحیتی توهین آمیز)، و در دل خود می گویند: «چرا خداوند ما را بخاطر گفته هایمان عذاب نمی کند؟!» جهنم برای آنان کافی است، وارد آن می شوند، و چه بد فرجامی است!

۳- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که نجوا می کنید، به گناه و تعدی و نافرمانی پیامبر نجوا نکنید، و به کار نیک و تقوا نجوا کنید، و از (مخالفت فرمان) خدایی که همگی نزد او جمع می شوید بپرهیزید.

۴- نجوا تنها از سوی شیطان است. تا مؤمنان را غمگین سازد. ولی نمی تواند هیچ گونه ضرری به آنها برساند جز به فرمان خدا. پس مؤمنان تنها بر خدا توکل کنند.

۵- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که به شما گفته شود: «مجلس را وسعت بخشید (وبه تازه واردها جا دهید)»، وسعت بخشید، خداوند (بهشت را) برای شما وسعت می بخشد. و هنگامی که گفته شود: «برخیزید»، برخیزید. اگر چنین کنید، خداوند کسانی از شما را که ایمان آورده اند و کسانی را که علم به آنان داده شده درجات عظیمی می بخشد. و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صِدْقَهُ □ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ □ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (١٢) ترجمه: (١)

أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ □ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ □ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٣) ترجمه: (٢)

□ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَّا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَخْلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (١٤) ترجمه: (٣)

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا □ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٥) ترجمه: (٤)

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (١٦) ترجمه: (٥)

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا □ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ □ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (١٧) ترجمه: (٦)

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ □ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهم عَلَى شَيْءٍ □ أَلَا إِنَّهم هُمُ الْكَاذِبُونَ (١٨) ترجمه: (٧)

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ □ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ □ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (١٩) ترجمه: (٨)

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ (٢٠) ترجمه: (٩)

كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي □ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ (٢١) ترجمه: (١٠)

ص: ٥٤٤

۱- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که می خواهید با پیامبر نجوا کنید (و سخنان درگوشی بگویید)، قبل از آن صدقه ای (در راه خدا) بدهید. این برای شما بهترو پاکیزه تر است. و اگر توانایی نداشته باشید، خداوند آمرزنده و مهربان است.

۲- آیا ترسیدید (فقر شوید) که از دادن صدقات قبل از نجوا خودداری کردید؟! اکنون که این کار را نکردید و خداوند توبه شما را پذیرفت، نماز را برپا دارید و زکات را ادا کنید و خداو پیامبرش را اطاعت نمایید (بدانید) خداوند از آنچه انجام می دهید آگاه است.

۳- آیا ندیدی کسانی را که طرح دوستی با گروهی که مورد غضب خدا بودند ریختند؟! آنها نه از شما هستند و نه از آنان. سوگند دروغ یاد می کنند (که از شما هستند) در حالی که خودشان می دانند (دروغ می گویند).

۴- خداوند عذاب شدیدی برای آنان فراهم ساخته، چرا که اعمال بدی انجام می دادند.

۵- آنها سوگندهای خود را سپری قرار دادند و (به این وسیله) مردم را از راه خدا باز داشتند. از این رو برای آنان عذاب خوارکننده ای است.

۶- هرگز اموال و فرزندانشان آنها را از عذاب الهی حفظ نمی کند. آنها اهل آتشند و جاودانه در آن می مانند.

- ۷- (به خاطر بیاورید) روزی را که خداوند همه آنها را برمی انگیزد، آنها برای خدا نیز سوگند (دروغ) یاد می کنند همان گونه که (امروز) برای شما سوگند یاد می کنند. و گمان می کنند جایگاهی دارند. بدانید آنها دروغگویانند.
- ۸- شیطان بر آنان مسلط شده و یاد خدا را از خاطر آنها برده. آنان حزب شیطانند. بدانید حزب شیطان زیانکارانند.
- ۹- کسانی که با خدا و پیامبرش دشمنی می کنند، آنها در زمره ذلیل ترین افرادند.
- ۱۰- خداوند چنین مقرر داشته که من و پیامبرانم پیروز می شویم. چرا که خداوند توانا و شکست ناپذیر است.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ □
أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ □ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا □ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوا عَنْهُ □ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ □ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٢٢) ترجمه: (١)

۵۹. سوره الحشر

آشنایی با سوره

۵۹- حشر [بیرون آمدن، برانگیخته شدن]

در آیه ۲ بیان می کند که خداوند، برای اولین بار، کسانی را از اهل کتاب (یهود و نصاری) که کفر ورزیدند، (از قلعه هایشان) بیرون می آورد. یهودی ها می پنداشتند که با داشتن حصارها و قلعه ها هرگز مغلوب نخواهند شد ولی بدست پیامبر و مؤمنین شکست خوردند و از پایگاهها و قلعه هایشان بیرون رانده شدند. و این در سایه پیمان شکنی یهود بنی نضیر بود که منافقانه نقش ستون پنجم را در داخل مدینه بازی می کردند. به همین جهت سوره به نام «بنی نضیر» هم گفته شده است. این سوره مدنی است و در سال ۴ هجری نازل شده است و ۲۴ آیه دارد.

سوره الحشر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ □ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (١) ترجمه: (٢)

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ □ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا □ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا □ وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ □ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِي الْأَبْصَارِ (٢) ترجمه: (٣)

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبُوهُمْ فِي الدُّنْيَا □ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ النَّارِ (٣) ترجمه: (٤)

ص: ۵۴۵

۱- هیچ قومی را که ایمان به خدا و روز رستاخیز دارند نمی یابی که با دشمنان خدا و پیامبرش دوستی کنند، هر چند پدران یا پسران یا برادران یا خویشاوندانشان باشند. آنان کسانی هستند که خدا ایمان را بر صفحه دلهايشان نوشته و با روحی از ناحیه خودش آنها را تأیید فرموده، و آنها را در باغهایی بهشتی وارد می کند که نهرها از پای درختانش جاری است، جاودانه در آن

می مانند. خدا از آنها خشنود است، و آنان نیز از او خشنودند. آنها «حزب الله» اند. بدانید «حزب الله» پیروزان و رستگارانند.

۲- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، برای خدا تسیح می گویند. و او توانا و حکیم است.

۳- او کسی است که کافران اهل کتاب را در نخستین برخورد (با مسلمانان) از خانه هایشان بیرون راند. گمان نمی کردید آنان بیرون روند، و خودشان نیز گمان می کردند که دژهای محکشان آنها را از عذاب الهی مانع می شود. اما خداوند از آن جا که گمان نمی کردند به سراغشان آمد و در دل هایشان ترس و وحشت افکند، به گونه ای که خانه های خود را با دست خویش و با دست مؤمنان ویران می کردند. پس عبرت بگیرید ای صاحبان بصیرت!

۴- واگر نه این بود که خداوند ترک وطن را بر آنان مقرر داشته بود، آنها را در همین دنیا مجازات می کرد. و برای آنان در آخرت نیز عذاب آتش است.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ □ وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۴) ترجمه: (۱)

مَا قَطَعْتُمْ مِّن لِّينِهِ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ (۵) ترجمه: (۲)

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ □ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۶) ترجمه: (۳)

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنكُمْ □ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا □ وَاتَّقُوا اللَّهَ □ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۷) ترجمه: (۴)

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُمْرُوهُمْ يُنْتَعُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ □ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ (۸) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِن قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ □ وَمَنْ يُوقِ شَحْحَ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۹) ترجمه: (۶)

ص: ۵۴۶

۱- این بخاطر آن است که آنها با خدا و پیامبرش به مخالفت برخاستند. و هر کس با خدا مخالفت کند (باید بداند که) خدا دارای مجازات شدیدی است!

۲- هر درخت نخل با ارزشی را قطع کردید یا آن را به حال خود وا گذاشتید، همه به اذن خدا بود. و برای این بود که فاسقان را رسوا کند.

۳- و آنچه را خدا از آنان [= یهود] به پیامبرش باز گردانده (و بخشیده) چیزی است که شما (برای به دست آوردن آن زحمتی نکشیدید)، نه اسبی بر آن تاختید و نه شتری. ولی خداوند پیامبران خود را بر هر کس بخواهد مسلط می سازد. و خدا بر هر

چیز تواناست.

۴- آنچه را خداوند از اهل این آبادیها به پیامبرش باز گرداند، از آن خدا و پیامبر و خویشاوندان او، و یتیمان و مستمندان و در راه ماندگان است، تا (این اموال عظیم) در میان ثروتمندان شما دست به دست نگردد. آنچه را پیامبر برای شما آورده بگیری (و اطاعت کنید)، و از آنچه شما را نهی کرده خودداری نمایید. و از (مخالفت) خدا بپرهیزید که خداوند کیفرش شدید است!

۵- (این اموال) برای مهاجران نیازمندی است که از خانه و کاشانه و اموال خود بیرون رانده شدند در حالی که فضل الهی و رضای او را می طلبند و خدا و پیامبرش را یاری می کنند. و آنها راستگویانند.

۶- و برای (نیازمندان از) کسانی است که در این سرا [= سرزمین مدینه] و در سرای ایمان پیش از مهاجران مسکن گزیدند و کسانی را که به سویشان هجرت کنند دوست می دارند، و در دل خود نیازی به آنچه به مهاجران داده شده احساس نمی کنند و آنها را بر خود مقدم می دارند هر چند خودشان بسیار نیازمند باشند. و کسانی که از بخل و حرص نفس خویش باز داشته شده اند رستگارانند.

وَالَّذِينَ حَيَّوْا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَمَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (۱۰) ترجمه: (۱)

□ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِن أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۱۱) ترجمه: (۲)

لَئِن أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِن قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِن نَّصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ (۱۲) ترجمه: (۳)

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهَبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ □ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ (۱۳) ترجمه: (۴)

لَا يَفْقَهُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُّحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ □ بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ □ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى □ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ (۱۴) ترجمه: (۵)

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا □ ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۵) ترجمه: (۶)

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلنَّاسِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ (۱۶) ترجمه: (۷)

ص: ۵۴۷

۱- (همچنین) کسانی که بعد از آنها [= بعد از مهاجران و انصار] آمدند و می گویند: «پروردگارا! ما و برادرانمان را که در ایمان بر ما پیشی گرفتند بیامرز، و در دلهایمان حسد و کینه ای نسبت به مؤمنان قرار مده. پروردگارا، تو رؤوف و مهربانی.»

۲- آیا منافقان را ندیدی که پیوسته به برادران کافرشان از اهل کتاب می گفتند: «اگر شما را (از وطن) بیرون کنند، ما هم با شما بیرون خواهیم رفت و هرگز از هیچ کس درباره شما اطاعت نخواهیم کرد. و اگر با شما پیکار شود، یاریتان خواهیم نمود!»؟ خداوند شهادت می دهد که آنها دروغ می گویند.

۳- اگر آنها را بیرون کنند با آنان بیرون نمی روند، و اگر با آنها پیکار شود یاریشان نخواهند کرد، و اگر یاریشان کنند پشت (به میدان) کرده فرار می کنند. سپس کسی آنان را یاری نمی کند.

۴- وحشت از شما در دلهای آنها بیش از ترس از خداست. این بخاطر آن است که آنها گروهی نادانند.

۵- آنها همگی جز در دژهای محکم یا از پشت دیوارها با شما نمی جنگند. پیکارشان در میان خودشان شدید است، (اما در برابر شما ضعیف!) گمان می کنی آنها متحدند، در حالی که دلهایشان پراکنده است. این بخاطر آن است که آنها گروهی هستند که تعقل نمی کنند.

۶- (مثل این گروه از یهود) مثل کسانی است که کمی پیش از آنان بودند، کیفر کار خود را چشیدند و برای آنها عذابی دردناک است!

۷- آنها مثل شیطانند که به انسان گفت: «کافر شو (تا مشکلات تو را حل کنم).» اما هنگامی که کافر شد گفت: «من از تو بیزارم، من از خداوندی که پروردگار جهانیان است بیم دارم.»

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا □ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ (۱۷) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ □ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۱۸) ترجمه: (۲)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ □ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۱۹) ترجمه: (۳)

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ □ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ (۲۰) ترجمه: (۴)

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاهُ خَاشِعًا مَّخَضًّا مُتَصِّدًا دَعَا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ □ وَتَلَمَّكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (۲۱) ترجمه: (۵)

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ □ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ (۲۲) ترجمه: (۶)

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَمَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّبُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ □ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۲۳) ترجمه: (۷)

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ □ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى □ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ □ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۲۴) ترجمه: (۸)

ص: ۵۴۸

- ۱- سرانجام کار آن دو این شد که در آتش دوزخ خواهند بود، جاودانه در آن می مانند. و این است کیفر ستمکاران!
- ۲- ای کسانی که ایمان آورده اید! تقوای الهی پیشه کنید. و هرکس باید بنگرد تا برای فردایش چه چیز از پیش فرستاده. و تقوای الهی داشته باشید که خداوند از آنچه انجام می دهید آگاه است.
- ۳- و همچون کسانی نباشید که خدا را فراموش کردند و خدا نیز آنها را به «خود فراموشی» گرفتار کرد. آنها گناهکارانند.
- ۴- هرگز دوزخیان و بهشتیان یکسان نیستند. بهشتیان رستگار و پیروزند.
- ۵- اگر این قرآن را بر کوهی نازل می کردیم، می دیدی که در برابر آن خاشع می شود و از خوف خدا می شکافد! اینها مثالهایی است که برای مردم می زنیم، شاید (در آن) بیندیشند.
- ۶- او خداوند یگانه ای است که معبودی جز او نیست، دانای آشکار و نهان است، و اوست بخشنده و مهربان.
- ۷- او خداوند یگانه ای است که معبودی جز او نیست، حاکم و مالک اوست، از هر عیب منزّه است، به کسی ستم نمی کند، امتیّت بخش است، مراقب همه چیز است، شکست ناپذیری که (با اراده نافذ خود) هر امری را اصلاح می کند، و دارای کبریا و عظمت است. خداوند منزّه است از آنچه همتای او قرار می دهند!
- ۸- او خداوندی است هستی بخش، آفریننده ای ابداع گر، و صورتگر (بی نظیر). از آن اوست بهترین نامها. آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح او می گویند. و او توانا و حکیم است.

آشنایی با سوره

۶۰- ممتحنه [زن امتحان شده]

در آیه ۱۰ می خوانیم: «زان مؤمنی را که به سوی شما هجرت کرده اند بیازمائید. اگر واقعا ایمان آورده بودند، آنان را دوباره پیش مشرکین بر نگردانید. زیرا بر آنان حرام می باشند...». در این سوره، مرز دوستی ها و دشمنی ها و سیاست خارجی مؤمنین، در رابطه با دشمن، برخی از مسائل تربیتی و همچنین یادی از قیامت، بیان شده است. احکام هجرت و بیعت و ایمان زنان مسلمان، از مسائل دیگر این سوره می باشد. این سوره که با ۱۳ آیه در سال ۱۰ هجری در مدینه نازل شده، دو نام دیگر هم دارد، که عبارتند از: «امتحان»، «مراه» (زن) آیات ۱ تا ۹ به مناسبت جاسوسی شخصی به نفع مشرکین و دادن گزارش نظامی از تصمیم مسلمین به جنگ با مشرکین نازل شده و به همین جهت آیات، از داشتن رابطه دوستانه با مشرکین نهی کرده است.

سوره الممتحنه با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عِدُوِي وَعِدْوَكُمْ أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ □ أَنْ تُوْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي □ تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ □ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ (۱) ترجمه: (۱)

إِنْ يَتَّقُواكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ (۲) ترجمه: (۲)

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ □ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصَلُ بَيْنَكُمْ □ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۳) ترجمه: (۳)

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لَقَوْمِهِمْ إِنَّا بَرَاءٌ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ إِيَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَعْفِفَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ □ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (۴) ترجمه: (۴)

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا □ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۵) ترجمه: (۵)

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ای کسانی که ایمان آورده اید! دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید! شما نسبت به آنان اظهار محبت می کنید، در حالی که آنها به آنچه از حق برای شما آمده کافر شده اند و پیامبر خدا و شما را بخاطر ایمان به خداوندی که پروردگار همه شماست از شهر و دیارتان بیرون می رانند. و اگر شما برای جهاد در راه من و جلب خشنودیم هجرت کرده اید. (پیوند دوستی با آنان برقرار نسازید.) شما مخفیانه با آنها رابطه دوستی برقرار می کنید در حالی که من به آنچه پنهان یا آشکار می سازید (از همه) داناترم. و هر کس از شما چنین کند، از راه راست گمراه شده است.

۲- اگر آنها بر شما دست یابند، دشمنانتان خواهند بود و دست و زبان خود را به بدی نسبت به شما می گشایند، و دوست دارند کافر شوید.

۳- هرگز خویشاوندان و فرزندانان روز قیامت سودی به حالتان نخواهند داشت. خداوند میان شما جدایی می افکند. و او به آنچه انجام می دهید بیناست.

۴- برای شما سرمشق نیکویی در زندگی ابراهیم و کسانی که با او بودند وجود داشت، در آن هنگامی که به قوم (مشرك) خود گفتند: «ما از شما و آنچه غیر از خدا می پرستید بیزاریم. ما نسبت به شما کافریم. و میان ما و شما دشمنی و کینه آشکار شده است. تا آن زمان که به خدای یگانه ایمان بیاورید. جز آن سخن ابراهیم که به پدرش [= سرپرستش که در آن زمان عمویش آزر بود] گفت (و وعده داد) که برای تو آموزش طلب می کنم، و در عین حال در برابر خداوند برای تو مالک چیزی نیستم (و اختیاری ندارم). پروردگارا! ما بر تو توکل کردیم و به سوی تو بازگشتیم، و بازگشت همه بسوی توست.

۵- پروردگارا! ما را وسیله آزمایش کافران قرار مده، و ما را ببخش، ای پروردگار ما که تو توانا و حکیمی.»

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ □ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (۶) ترجمه: (۱)

□ عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ مَّوَدَّةً □ وَاللَّهُ قَدِيرٌ □ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۷) ترجمه: (۲)

لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ □ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (۸) ترجمه: (۳)

إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ □ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۹) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مَهَاجِرَاتٍ فَاْمْتَحِنُوهُنَّ □ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ □ فَإِن عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ □ لَمَّا هُنَّ حَلَّلَ لَهُنَّ وَلَا هُنَّ يَحِلُّونَ لَهُنَّ □ وَأَتَوْهُنَّ مَا أَنْفَقُوا □ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ □ وَلَا تُمَسِّكُوا بِعَصَمِ الْكُوفِرِ وَاسْأَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْأَلُوا مَا أَنْفَقُوا □ ذَلِكَ كُمْ حُكْمُ اللَّهِ □ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ □ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۱۰) ترجمه: (۵)

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعِيَاقَبْتُمْ فَاَتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنْفَقُوا □ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ (۱۱) ترجمه: (۶)

- ۱- (آری) برای شما در زندگی آنها اسوه حسنه (و سرمشق نیکویی) بود، برای کسانی که امید به خدا و روز قیامت دارند. و هر کس سرپیچی کند (به خویشتن ضرر زده است، زیرا) خداوند بی نیاز و شایسته ستایش است.
- ۲- امید است خدا میان شما و کسانی از مشرکین که با شما دشمنی کردند (از راه اسلام) پیوند محبت برقرار کند. خداوند تواناست و خداوند آمرزنده و مهربان است.
- ۳- خدا شما را از نیکی کردن و رعایت عدالت نسبت به کسانی که در امر دین با شما پیکار نکردند و از خانه و دیارتان بیرون نراندند نهی نمی کند. چرا که خداوند عدالت پیشگان را دوست دارد.
- ۴- خداوند شما را تنها از دوستی و رابطه با کسانی نهی می کند که در امر دین با شما پیکار کردند و شما را از خانه هایتان بیرون راندند و (کسانی که) به بیرون راندن شما کمک کردند و هر کس با آنان رابطه دوستی داشته باشد ستمکار است.
- ۵- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که زنان با ایمان بعنوان هجرت نزد شما آیند، آنها را بیازمایید - خداوند به ایمانشان آگاهتر است - اگر آنان را مؤمن یافتید، آنها را به سوی کفار بازنگردانید. نه آنها برای کفار حلالند و نه کفار برای آنها حلال. و آنچه را همسران آنها (برای ازدواج با این زنان) پرداخته اند به آنان پردازید. و گناهی بر شما نیست که با آنها ازدواج کنید هرگاه مهرشان را به آنان بدهید. و هرگز زنان کافر را در همسری خود نگه ندارید (و اگر کسی از زنان شما کافر شد و به بلاد کفر فرار کرد) حق دارید مهری را که پرداخته اید مطالبه کنید آنگونه که آنها نیز حق دارند مهر (زنانشان را که از آنان جدا شده اند) از شما مطالبه کنند. این حکم خداوند است که در میان شما حکم می کند، و خداوند دانا و حکیم است.
- ۶- و اگر بعضی از همسران شما به سوی کفار بروند و شما در جنگی بر آنان پیروز شدید و غنایمی گرفتید، به کسانی که همسرانشان رفته اند، همانند مهری را که پرداخته اند بدهید. و از (مخالفت) خداوندی که شما به او ایمان دارید پرهیزید.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ ۖ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۲) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْأَلُونَ مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَسْأَلُ الْكُفَّارُ مِنَ أَصْحَابِ الْقُبُورِ (۱۳) ترجمه: (۲)

۶۱. سوره الصف

آشنایی با سوره

۶۱- صف [ردیف و صف]

خداوند پیکار گرانی را که در راه او، همچون صفی فولادین و بنیانی استوار می‌جنگند دوست می‌دارد. این مطلب در آیه ۴ از این سوره بیان شده است. این سوره، تشویق و تحریک مسلمین به مبارزه با دشمن، و معرفی اسلام، به عنوان فروغی الهی و فروزان می‌باشد و نوید غلبه و حاکمیت این آئین را بر ادیان دیگر می‌دهد. نام دیگر این سوره، «حواریین» است. به مناسبت اینکه در آخرین آیه اش دعوت عیسی‌ای مسیح از «حواریین» برای نصرت دین خدا بیان شده است. کلا محور آیات این سوره بر دو موضوع «عقیده» و «جهاد» است. این سوره که ۱۴ آیه دارد در سال دوم هجرت در مدینه نازل شده است

سوره الصف با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ (۲) ترجمه: (۴)

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ (۳) ترجمه: (۵)

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ (۴) ترجمه: (۶)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ لِقَوْمِ لَمْ تُؤَدُّوْنَ بِي وَعَدْتُمْ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ ۖ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ ۖ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

الْفَاسِقِينَ (۵) ترجمه: (۷)

ص: ۵۵۱

۱- ای پیامبر! هنگامی که زنان مؤمن نزد تو آیند تا با تو بیعت کنند که چیزی را همتای خدا قرار ندهند، و دزدی و زنا نکنند، و فرزندان خود را نکشند، و تهمت و افترايي را که ساخته اند به کسی نسبت ندهند و در هیچ کار شایسته ای مخالفت فرمان تو نکنند، با آنها بیعت کن و برای آنان از درگاه خداوند آمرزش بطلب که خداوند آمرزنده و مهربان است.

۲- ای کسانی که ایمان آورده اید! با قومی که خداوند آنان را مورد غضب قرار داده دوستی نکنید. آنان از آخرت مأیوسند همان گونه که کفار از کسانی که در قبرها مدفونند مأیوس می باشند.

۳- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است همه تسبیح خدا می گویند. و او توانا و حکیم است.

۴- ای کسانی که ایمان آورده اید! چرا سخنی می گوید که عمل نمی کنید!؟

۵- نزد خدا بسیار خشم آور است که سخنی بگوید که عمل نمی کنید!

۶- خداوند کسانی را دوست می دارد که در یک صف در راه او پیکار می کنند گویی بنایی آهنین اند.

۷- (به یاد آورید) هنگامی را که موسی به قومش گفت: «ای قوم من! چرا مرا آزار می دهید با این که می دانید من فرستاده خدا به سوی شما هستم!؟» هنگامی که آنها (از حق) منحرف شدند، خداوند (به کیفر این عمل) قلوبشان را منحرف ساخت. و خدا گروه فاسقان را هدایت نمی کند.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ □ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ (۶) ترجمه: (۱)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ □ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۷) ترجمه: (۲)

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (۸) ترجمه: (۳)

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (۹) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (۱۰) ترجمه: (۵)

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ □ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۱) ترجمه: (۶)

يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ □ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۱۲) ترجمه: (۷)

وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا □ نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ □ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (۱۳) ترجمه: (۸)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ □ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ □ فَأَمَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ □ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ (۱۴) ترجمه: (۹)

- ۱- و (به یاد آورید) هنگامی را که عیسی بن مریم گفت: «ای بنی اسرائیل! من فرستاده خدا به سوی شما هستم در حالی که تصدیق کننده توراتی می باشم که قبل از من فرستاده شده، و بشارت دهنده به پیامبری که بعد از من می آید و نام او احمد است.» هنگامی که او [= احمد] با معجزات و دلایل روشن به سراغ آنان آمد، گفتند: «این سحری آشکار است».
- ۲- چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ بسته در حالی که دعوت به اسلام می شود؟! خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند.
- ۳- آنان می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش سازند. ولی خدا نور خود را کامل می کند هر چند کافران خوش نداشته باشند.
- ۴- او کسی است که پیامبر خود را با هدایت و دین حق فرستاد تا او را بر همه ادیان غالب سازد، هر چند مشرکان ناخشنود باشند.
- ۵- ای کسانی که ایمان آورده اید! آیا شما را به تجارتی راهنمایی کنم که شما را از عذاب دردناک رهایی می بخشد؟!
- ۶- به خدا و پیامبرش ایمان آورید و با اموالو جانهایتان در راه خدا جهاد کنید. این برای شما (از هر چیز) بهتر است اگر بدانید.
- ۷- (اگر چنین کنید) گناهانتان را می بخشد و شما را در باغهایی بهشتی داخل می کند که نهرها از پای درختانش جاری است و در (قصرها و) مسکنهای پاکیزه در باغهای جاویدان بهشتی جای می دهد. و این پیروزی عظیم است.
- ۸- و (موهبت) دیگری که آن را دوست دارید (به شما می بخشد،) و آن یاری خداوند و پیروزی نزدیک است. و مؤمنان را (به این پیروزی بزرگ) بشارت ده!
- ۹- ای کسانی که ایمان آورده اید! یاوران خدا باشید همان گونه که عیسی بن مریم به حواریون گفت: «کیست که یاور من به سوی خدا (برای تبلیغ آیین او) گردد؟!» حواریون گفتند: «ما یاوران خداییم» در این هنگام گروهی از بنی اسرائیل ایمان آوردند و گروهی کافر شدند. ما کسانی را که ایمان آورده بودند در برابر دشمنانشان تأیید کردیم و سرانجام (بر آنان) پیروز شدیم.

جمعه، روز بزرگ و عید هفتگی اسلامی است. روز «جمع» شدن مردم در مساجد و مجالس دینی است، روز برپائی نماز پر شکوه جمعه (این عبادت سیاسی - اجتماعی) و اقامه این شعار است. در این سوره، پس از توصیف خدا و بیان فلسفه بعثت و رسالت، و اشاره به قوم یهود در رابطه با دین، دعوت به «نماز جمعه» می کند. (آیه ۹). در رکعت اول نماز جمعه، این سوره خوانده می شود. و جمعه و نماز جمعه در فرهنگ اسلام، نقش بسزائی در تربیت و تهذیب و تعلیم، و تحکیم پایه های جامعه اسلامی دارد. سوره جمعه ۱۱ آیه دارد و در سال ۲ هجری در مدینه نازل شده است.

سوره الجمعه با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۱) ترجمه: (۱)

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۲) ترجمه: (۲)

وَأَخْرَجَ مِنْهُمْ لِمَا يَلْحَقُوا بِهِمْ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۳) ترجمه: (۳)

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۖ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (۴) ترجمه: (۴)

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا ۖ بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۵) ترجمه: (۵)

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِن زَعَمْتُمْ أَنكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِن دُونِ النَّاسِ فَتَمَتَّوْا الْمَوْتَ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۶) ترجمه: (۶)

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيهِمْ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (۷) ترجمه: (۷)

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مَلَأَقِيكُمْ ۖ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۸) ترجمه: (۸)

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است همواره تسبیح خدا می گویند، خداوندی که مالک و حاکم است و از هر عیب و نقصی مبرا، و توانا و حکیم است.
- ۲- او کسی است که در میان جمعیت درس نخوانده پیامبری از خودشان برانگیخت که آیاتش را بر آنها بخواند و آنها را تزکیه کند و به آنان کتاب (قرآن) و حکمت بیاموزد، هرچند پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند.
- ۳- و (همچنین) پیامبر است بر گروه دیگری که هنوز به آنها ملحق نشده اند. و او توانا و حکیم است.
- ۴- این فضل خداست که به هر کس بخواهد (و شایسته بداند) می بخشد. و خداوند دارای فضل عظیم است.
- ۵- داستان کسانی که مکلف به تورات شدند ولی حق آن را ادا نکردند، مانند داستان درازگوشی است که کتابهایی حمل می کند، (امی چیزی از آن نمی فهمد). چه بد است مثل گروهی که آیات خدا را انکار کردند، و خداوند قوم ستمگر را هدایت نمی کند.
- ۶- بگو: «ای یهودیان! اگر گمان می کنید که (فقط) شما دوستان خدایید نه سایر مردم، پس اگر راست می گوید آرزوی مرگ کنید (تا به لقای محبوبتان برسید)!»
- ۷- ولی آنان بخاطر اعمالی که از پیش فرستاده اند، هرگز آرزوی مرگ نمی کنند. و خداوند ستمگران را بخوبی می شناسد.
- ۸- بگو: «مرگی که از آن فرار می کنید سرانجام با شما ملاقات خواهد کرد. سپس به سوی کسی که دانای پنهان و آشکار است باز گردانده می شوید. آنگاه شما را از آنچه انجام می دادید خبر می دهد.»

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ۚ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۹)
ترجمه: (۱)

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۱۰) ترجمه: (۲)

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْيًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا ۚ قُلْ مِمَّا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ ۚ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (۱۱)
ترجمه: (۳)

۶۳. سوره المنافقون

آشنایی با سوره

۶۳- منافقون [دو چهره ها]

در این سوره، به تشریح اخلاق و شیوه های منافقین و خصوصیت های روانی آنان، همچنین توطئه ها و دروغ پردازی هایشان پرداخته و مسلمانان را از آنها به عنوان «دشمنانی سر سخت» بر حذر داشته است. این سوره هم در نماز جمعه خوانده می شود تا در اثر یادآوری نقش منافقانه دشمنان، مسلمین همیشه آگاهی خود را حفظ کنند. سوره درباره عبد الله بن ابی (از سران منافقین) نازل شده است. ۱۱ آیه دارد و در سال ۳ هجری در مدینه نازل شده است. و بعضی گفته اند که این سوره در یکی از

شبهای جنگ تبوک فرود آمده است.

سوره المنافقون با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ (۱) ترجمه: (۴)

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۲) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ (۳) ترجمه: (۶)

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمِعَ لِقَوْلِهِمْ إِنْهُمْ حُشْبٌ مِّسِينَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنْى يُؤْفَكُونَ (۴) ترجمه: (۷)

ص: ۵۵۴

- ۱- ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که برای نماز روز جمعه اذان گفته شود، به سوی ذکر خدا (و نماز) بشتابید و خرید و فروش را رها کنید که این برای شما بهتر است اگر می دانستید!
- ۲- و هنگامی که نماز پایان گرفت (می توانید) در زمین پراکنده شوید (و به سراغ کسب و کار رفته) و از فضل خدا بطلبید، و خدا را بسیار یاد کنید تا رستگار شوید.
- ۳- هنگامی که آنها تجارت یا سرگرمی و لهوی را ببینند پراکنده می شوند و به سوی آن می روند و تو را ایستاده به حال خود رها می کنند. بگو: «آنچه نزد خداست بهتر از لهو و تجارت است، و خداوند بهترین روزی دهندگان است.»
- ۴- *بنام خداوند بخشنده مهربان* هنگامی که منافقان نزد تو آیند می گویند: «ما شهادت می دهیم که به یقین تو پیامبر خدا هستی!» خداوند می داند که تو پیامبر او هستی، ولی خداوند شهادت می دهد که منافقان دروغگو هستند (زیرا به گفته خود ایمان ندارند).
- ۵- آنها سوگندهایشان را پوششی قرار دادند تا (مردم را) از راه خدا باز دارند، و چه بد است آنچه انجام می دادند.
- ۶- این بخاطر آن است که (نخست) ایمان آوردند سپس کافر شدند. از این رو بر دلهای آنان مهر نهاده شده، و (حقیقت را) درک نمی کنند.
- ۷- هنگامی که آنها را می بینی، ظاهر (آراسته) آنان تو را در شگفتی فرو می برد. و اگر سخن بگویند، به سخنانشان گوش فرا

می دهی. امّا گویی چوبهای خشکی هستند که به دیوار تکیه داده شده است! هر فریادی (از هر جا) بلند شود بر ضد خود می پندارند. آنها دشمنان واقعی (تو) هستند، از آنان بر حذر باش! خدا آنها را بکشد، چگونه (از حق) منحرف می شوند؟!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ وَرَأَىٰ يَهُودُومُ مَسْتَكْبِرُونَ (۵) ترجمه: (۱)

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (۶) ترجمه: (۲)

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفُضُوا ۚ وَاللَّهُ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ (۷) ترجمه: (۳)

يَقُولُونَ لَنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجَنَا الْمَاعِزُ مِنْهَا الْمَآذِلَ ۚ وَاللَّهُ الْعِزَّةُ لِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَمَّا يَعْلَمُونَ (۸) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۹) ترجمه: (۵)

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَمَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَقَ وَأَكُن مِّنَ الصَّالِحِينَ (۱۰) ترجمه: (۶)

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا ۚ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۱۱) ترجمه: (۷)

ص: ۵۵۵

۱- هنگامی که به آنان گفته شود: «بیایید تا پیامبر خدا برای شما طلب آمرزش کند»، سرهای خود را (از روی استهزاء و غرور) تکان می دهند. و آنها را می بینی که از سخنان تو اعراض کرده و تکبر می ورزند.

۲- برای آنها آمرزش بخواهی یا نخواهی بر ایشان تفاوت نمی کند، هرگز خداوند آنان را نمی بخشد. زیرا خداوند گروه فاسقان (لجوج منافق) را هدایت نمی کند.

۳- آنها کسانی هستند که می گویند: «به افرادی که نزد پیامبر خدا هستند انفاق نکنید تا پراکنده شوند.» (غافل از این که) خزاین آسمانها و زمین از آن خداست، ولی منافقان نمی فهمند.

۴- آنها می گویند: «اگر به مدینه باز گردیم، عزیزان، ذلیلان را بیرون می کنند!» در حالی که عزت مخصوص خدا و پیامبر او و مؤمنان است. ولی منافقان نمی دانند.

۵- ای کسانی که ایمان آورده اید! اموال فرزندان شما را از یاد خدا غافل نکنید! و کسانی که چنین کنند، زیانکارانند.

۶- و از آنچه به شما روزی داده ایم انفاق کنید، پیش از آن که مرگ یکی از شما فرا رسد و بگوید: «پروردگارا! چرا مرگ مرا مدّت کمی به تأخیر نینداختی تا (در راه تو) صدقه دهم و از صالحان باشم؟!»

۷- خداوند هرگز مرگ کسی را هنگامی که اجل او فرا رسد به تأخیر نمی اندازد، و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است.

۶۴- تغابن [گول خوردگی و حسرت و خسران]

«روز تغابن» یکی از نامهای روز قیامت است که در آیه ۹ آمده است. چرا که در قیامت، انسانها از اینکه برای حیات ابدی آن جهان، چندان کاری نکرده و عمل صالحی ذخیره نکرده اند و یا گناه و معصیت و فساد به همراه آورده اند، احساس ضرر و خسران می کنند و حسرت و افسوس می خورند. در آیه ۹ از رستاخیز، با این نام یاد می کند و کلا در این سوره، تشویق فراوانی به انفاق می کند تا انسان مفتون «اموال و اولاد» نگردد و در قیامت، مغبون و زیانکار به حساب نیاید. با ۱۸ آیه از سوره های مدنی قرآن محسوب می گردد.

سوره التغابن با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لََّهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱)
ترجمه: (۱)

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۲) ترجمه: (۲)

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ (۳) ترجمه: (۳)

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُغْلِبُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۴) ترجمه: (۴)

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۵) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (۶) ترجمه: (۶)

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَى وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنْتَبُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (۷) ترجمه: (۷)

فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۸) ترجمه: (۸)

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكِ يَوْمِ التَّغَابِنِ وَمَنْ يُؤْمِنِ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفَرْ عَنْهُ سَيَجْعَلُ اللَّهُ وَجْهَهُ لِيُخْرِجَهُ مِنْ تَحْتِهَا

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است برای خدا تسبیح می گویند. مالکیت و حاکمیت و ستایش مخصوص اوست. و او بر همه چیز تواناست.
- ۲- او کسی است که شما را آفرید (و به شما آزادی و اختیار داد). گروهی از شما کافرید و گروهی مؤمن. و خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست.
- ۳- آسمانها و زمین را بحق آفرید. و شما را (در عالم جنین) تصویر کرد، و صورتی نیکو بخشید. و بازگشت (همه) به سوی اوست.
- ۴- آنچه را در آسمانها و زمین است می داند، و از آنچه پنهان یا آشکار می کنید باخبر است. و خداوند از آنچه در درون سینه هاست آگاه است.
- ۵- آیا خبر کسانی که پیش از این کافر شدند به شما نرسیده است؟! (آری) آنها کیفر کار خود را چشیدند. و عذاب دردناکی برای آنهاست!
- ۶- این بخاطر آن است که پیامبران آنها (پیوسته) با دلایل روشن به سراغشان می آمدند، ولی آنها (از روی کبر و غرور) گفتند: «آیا انسان هایی (مثل ما) می خواهند ما را هدایت کنند؟!» از این رو کافر شدند و روی برگرداندند. و خداوند (از ایمان و طاعتشان) بی نیاز بود، و خدا غنی و شایسته ستایش است.
- ۷- کافران پنداشتند که هرگز برانگیخته نمی شوند، بگو: «آری به پروردگرم سوگند که همه شما (در قیامت) برانگیخته خواهید شد، پس به آنچه عمل می کردید خبر داده می شوید، و این برای خدا آسان است.»
- ۸- حال که چنین است، به خدا و پیامبرش و نوری که نازل کرده ایم ایمان بیاورید. و (بدانید) خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است.
- ۹- این در زمانی خواهد بود که همه شما را در روز اجتماع [= روز رستاخیز] گردآوری می کند. آن روز، روز احساس خسارت و پشیمانی است! و هر کس به خدا ایمان بیاورد و عمل صالح انجام دهد، گناهان او را می بخشد و او را در باغهایی بهشتی که نهرا از پای درختانش جاری است وارد می کند، جاودانه در آن می ماند. و این پیروزی بزرگ است.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا □ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۱۰) ترجمه: (۱)

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ □ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ □ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۱) ترجمه: (۲)

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ □ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (۱۲) ترجمه: (۳)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ □ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۳) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عِدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ □ وَإِنْ تَعَفُّوا وَتَضَعُوا فَنَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۴)

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۖ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (۱۵) ترجمه: (۶)

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ ۖ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۱۶) ترجمه: (۷)

إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۖ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ (۱۷) ترجمه: (۸)

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۱۸) ترجمه: (۹)

ص: ۵۵۷

-
- ۱- اما کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند اهل دوزخند، جاودانه در آن می مانند، و چه بد سرانجامی است!
  - ۲- هیچ مصیبتی رخ نمی دهد مگر به اذن خدا! و هر کس به خدا ایمان آورد، خداوند قلبش را هدایت می کند. و خدا به هر چیز داناست.
  - ۳- اطاعت کنید خدا را، و اطاعت کنید پیامبر را. و اگر روی گردان شوید، پیامبر ما جز ابلاغ آشکار وظیفه ای ندارد.
  - ۴- خداوند کسی است که هیچ معبودی جز او نیست، و مؤمنان باید فقط بر خدا توکل کنند.
  - ۵- ای کسانی که ایمان آورده اید! بعضی از همسران و فرزندانان دشمن شما هستند، از آنها بر حذر باشید. و اگر عفو کنید و چشم پوشید و ببخشید، (خدا شما را می بخشد). چرا که خداوند آمرزنده و مهربان است.
  - ۶- اموال و فرزندانان فقط وسیله آزمایش شما هستند. و خداست که پاداش عظیم نزد اوست.
  - ۷- پس تا می توانید تقوای الهی پیشه کنید و گوش فرا دهید و اطاعت نمایید و انفاق کنید که برای شما بهتر است. و کسانی که از بخلو حرص خویشتن مصون بمانند رستگارانند.
  - ۸- اگر به خدا قرض الحسنه دهید (و در راه او انفاق کنید)، آن را برای شما مضاعف می سازد و شما را می بخشد. و خداوند قدردان و دارای حلم است.
  - ۹- او دانای پنهان و آشکار و توانا و حکیم است.

۶۵- طلاق [رها ساختن و طلاق دادن زن]

در این سوره، احکام و مسائلی کلی در مورد طلاق و عده زنان مطلقه و مسائل، و احکام خانواده و ... بیان می شود. به همین جهت، این سوره نام دیگری هم دارد و آن نساء (زنان) است. در کنار مسائل فوق، موعظه ها و اندرزهایی و بشارتهایی هم داده شده است. و یادی از هلاکت اقوامی به جهت سرپیچی از فرمان خداوند. این سوره در حدود سالهای ۷ - ۹ هجرت در مدینه نازل شده و ۱۲ آیه دارد.

سوره الطلاق با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ □ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ □ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَئِنْ يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ □ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ □ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ □ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا (۱) ترجمه: (۱)

فَإِذَا بَلَغَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ □ ذَلِكَمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ □ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا (۲) ترجمه: (۲)

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ □ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ □ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ □ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا (۳) ترجمه: (۳)

وَاللَّائِي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحْضَنْ □ وَأُولَاتُ الْأَحْمِيَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ □ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا (۴) ترجمه: (۴)

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ □ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا (۵) ترجمه: (۵)

ص: ۵۵۸

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ای پیامبر! هر زمان خواستید زنان را طلاق دهید، در زمان عده، [= در زمانی که از عادت ماهانه پاک شده و با آنها نزدیکی نکرده باشید]، آنها را طلاق گویند و حساب عده را نگه دارید. و از (مخالفت فرمان)

خدایی که پروردگار شماست پرهیزید. نه شما آنها را از خانه هایشان بیرون کنید و نه آنها (در دوران عده) بیرون روند، مگر آن که کار زشت آشکاری انجام دهند. این حدود (و مرزهای) خداست، و هر کس از حدود الهی تجاوز کند به خویشتم ستم کرده. تو نمی دانی شاید خداوند بعد از این، وضع تازه ای (برای اصلاح) فراهم کند.

۲- و چون عده آنها به پایان نزدیک شود، یا آنها را بطرز شایسته ای نگه دارید یا بطرز شایسته ای از آنان جدا شوید. و دو مرد عادل از خودتان را گواه بگیرید. و شهادت را برای خدا برپا دارید. این چیزی است که مؤمنان به خدا و روز قیامت به آن اندرز داده می شوند. و هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند راه نجاتی برای او فراهم می کند، ۳- و او را از جایی که گمان ندارد روزی می دهد. و هر کس بر خدا توکل کند، خدا امر او را کفایت می کند. خداوند فرمان خود را به انجام می رساند. به یقین خدا برای هر چیزی اندازه ای قرار داده است.

۴- و آن گروه از زنان شما که از عادت ماهانه مأیوسند، اگر در وضع آنها (از نظر بارداری) شک کنید، عده آنان سه ماه است، و همچنین آنها که هیچگاه حیض ندیده اند. و عده زنان باردار این است که وضع حمل کنند. و هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند کارش را بر او آسان می سازد.

۵- این فرمان خداست که بر شما نازل کرده. و هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند گناهانش را می بخشد و پاداش او را بزرگ می دارد.

أَسْكُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا تَضَارُّوهُنَّ لِيُتَصَيَّفُوا عَلَيْهِنَّ ۖ وَإِنْ كُنَّ أَوْلَاتٍ حَمَلٌ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۖ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۖ وَاتَّمَرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ ۖ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُمْ فَمَنْزِعٌ لَهُ أُخْرَىٰ (۶) ترجمه: (۱)

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ ۖ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ ۖ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا ۖ سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا (۷) ترجمه: (۲)

وَكَأَيِّنْ مِنْ قَوْمٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسِبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُنْكَرًا (۸) ترجمه: (۳)

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا (۹) ترجمه: (۴)

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا ۖ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا (۱۰) ترجمه: (۵)

رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۖ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا (۱۱) ترجمه: (۶)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا (۱۲) ترجمه: (۷)

ص: ۵۵۹

۱- آنها [= زنان مطلقه] را هر جا که خودتان سکونت دارید و در توانایی شماست سکونت دهید. و به آنها زیان نرسانید تا آنها

را در تنگنا قرار دهید (و مجبور به ترک منزل شوند). و اگر باردار باشند، نفقه آنها را بپردازید تا وضع حمل کنند. و اگر برای شما (فرزند را) شیر می دهند، پاداش آنها را بپردازید. و (درباره شیر دادن فرزند) به طور شایسته با یکدیگر مشاوری کنید. و اگر به توافق نرسیدید، زن دیگری او را شیر خواهد داد.

۲- آنان که امکانات وسیعی دارند، باید (برای زنان شیرده) از امکانات وسیع خود انفاق کنند و آنها که تنگدست اند، از آنچه که خدا به آنها داده انفاق نمایند. خداوند هیچ کس را جز به مقدار توانایی که به او داده تکلیف نمی کند. خداوند بزودی بعد از سختیها آسانی قرار می دهد.

۳- چه بسیار شهرها و آبادیها که (اهل آن) از فرمان خدا و پیامبرانش سرپیچی کردند و ما بشدت به حسابشان رسیدیم و به مجازات بی سابقه ای گرفتار ساختیم!

۴- آنها کیفر کار خود را چشیدند. و عاقبت کارشان خسران بود.

۵- خداوند عذاب سختی برای آنها فراهم ساخته. پس ای خردمندانی که ایمان آورده اید از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید! به یقین خداوند چیزی که مایه تذکر است بر شما نازل کرده.

۶- پیامبری (به سوی شما فرستاده) که آیات روشن خدا را بر شما تلاوت می کند تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، از تاریکیها به سوی نور خارج سازد. و هر کس به خدا ایمان آورده و اعمال صالح انجام دهد، او را در باغهایی بهشتی وارد می کند که از پای درختانش نهرها جاری است، جاودانه در آن می مانند، و خداوند روزی نیکویی برای او قرار داده است.

۷- خداوند همان کسی است که هفت آسمان را آفرید، و از زمین نیز همانند آنها را. فرمان (و تدبیر) او در میان آنها پیوسته فرود می آید تا بدانید خداوند بر هر چیز تواناست و این که علم خدا به همه چیز احاطه دارد.

۶۶- تحريم [حرام و ممنوع ساختن]

در آیه اول سوره، خداوند از پیامبرش گله و شکوه می کند که چرا برای جلب رضایت بعضی از همسرانش، آنچه را که خدا بر او حلال کرده، بر خود حرام می کند. این خطاب آمیخته به عتاب و سرزنش، در واقع سرزنش بعضی از آن زنان پیغمبر است که با رفتارشان باعث چنین عکس العملی از سوی پیامبر شدند. نقل شده که موضوع، مربوط به روابط خانوادگی بوده است. بعد از ادامه مطلب در چند آیه بعدی، با ذکر از قیامت و عذاب دوزخ و دعوت به توبه، فرمان جهاد با کفار و منافقین و سختگیری با آنان می دهد و در پایان، به عنوان نمونه ای از همسران ناشایسته، از زن نوح و لوط یاد کرده و زن فرعون و حضرت مریم را به عنوان الگوهای تعهد و ایمان و عمل و عفت، معرفی می کند. سوره تحريم مدنی است و در سال ۱۰ هجری نازل شده و ۱۲ آیه دارد.

سوره التحريم با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ ۖ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱) ترجمه: (۱)

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ ۗ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ ۗ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (۲) ترجمه: (۲)

وَإِذْ أَسْرَ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ ۗ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا ۗ قَالَ نَبَأَنِي الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ (۳) ترجمه: (۳)

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا ۗ وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ ۗ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ (۴) ترجمه: (۴)

عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكَ ۚ مَسَدٌ لِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ تَتَذَكَّرْنَ ۗ وَأَنْبَكَارًا (۵) ترجمه: (۵)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ (۶) ترجمه: (۶)

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ای پیامبر! چرا چیزی را که خدا برای تو حلال کرده بخاطر جلب رضایت همسرانت (بر خود) حرام می کنی؟! و خداوند آمرزنده و مهربان است.

۲- خداوند راه گشودن سوگندهایتان را (در این گونه موارد) تعیین نموده. و خداوند مولای شماست و او دانا و حکیم است.

۳- (به خاطر بیاورید) هنگامی را که پیامبر یکی از رازهای خود را به بعضی از همسرانش گفت، ولی هنگامی که وی آن را (نزد یکی دیگر از همسران پیامبر) افشا کرد و خداوند پیامبرش را از آن آگاه ساخت، (پیامبر) قسمتی از آن را بازگو کرد و از قسمت دیگر خودداری نمود (تا او شرمنده نشود). ولی هنگامی که پیامبر همسرش را از آن خبر داد، او گفت: «چه کسی تو را از این راز آگاه ساخت؟!» فرمود: «خداوند دانا و آگاه مرا با خبر ساخت!»

۴- اگر شما (دو همسر پیامبر) از کار خود توبه کنید (به نفع شماست، زیرا) دلهایتان (از حق) منحرف گشته. و اگر بر ضد او دست به دست هم دهید، (کاری از پیش نخواهید برد) زیرا خداوند یاور اوست و همچنین جبرئیل و مؤمنان صالح، و فرشتگان بعد از آنان پشتیبان اویند.

۵- (ای همسران پیامبر) اگر او شما را طلاق دهد، امید است پروردگارش به جای شما همسرانی بهتر برای او قرار دهد، همسرانی مسلمان، مؤمن، متواضع، توبه کننده، عبادت کار، هجرت کننده، زانی غیرباکره و باکره.

۶- ای کسانی که ایمان آورده اید! خود و خانواده خویش را از آتشی که هیزم آن انسانها و سنگهاست نگه دارید. آتشی که فرشتگانی بر آن گمارده شده که خشن و سختگیرند و هرگز فرمان خدا را مخالفت نمی کنند و آنچه را فرمان داده شده اند (بطور کامل) اجرا می نمایند.

۷- ای کسانی که کافر شده اید! امروز [= روز رستاخیز] عذرخواهی نکنید، چرا که تنها به اعمالتان جزا داده می شوید

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ۖ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَاعْفُ لَنَا ۚ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۸) ترجمه: (۸)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَأْوَاهُم جَهَنَّمُ ۚ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۹) ترجمه: (۹)

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَاَمْرَأَتَ لُوطٍ ۚ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا إِتْقَانُهَا مِنَ الْقَائِلِينَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

- ۱- ای کسانی که ایمان آورده اید! به سوی خدا توبه کنید، توبه ای خالص. امید است (با این کار) پروردگارتان گناهانتان را ببخشد و شما را در باغهایی بهشتی که نهرها از پای درختانش جاری است وارد کند، در آن روزی که خداوند پیامبر و کسانی را که با او ایمان آوردند خوار نمی کند. این در حالی است که نورشان پیشاپیش آنان و از سوی راستشان در حرکت است، و می گویند: «پروردگارا! نور ما را کامل کن و ما را ببخش که تو بر هر چیز توانایی.»
- ۲- ای پیامبر! با کافران و منافقان پیکار کن و بر آنان سخت بگیر! جایگاهشان جهنم است، و بد فرجامی است!
- ۳- خداوند برای کسانی که کافر شده اند، به همسر نوح و همسر لوط مثل زده است، آن دو تحت سرپرستی دو بنده صالح از بندگان ما بودند، ولی به آن دو خیانت کردند و ارتباط با این دو (پیامبر) سودی به حالشان نداشت، و به آنها گفته شد: «همراه کسانی که وارد آتش می شوند، وارد شوید!»
- ۴- و خداوند برای مؤمنان، به همسر فرعون مثل زده است، در آن هنگام که گفت: «پروردگارا! نزد خود برای من خانه ای در بهشت بساز، و مرا از فرعون و کار او نجات ده و مرا از گروه ستمگران رهایی بخش!»
- ۵- و همچنین به مریم دختر عمران که دامان خود را پاک نگه داشت، و ما از روح خود در آن دمیدیم. او کلمات پروردگار خویش و کتابهایش را تصدیق کرد و از مطیعان (فرمان خدا) بود.

فرمانروائی و حکومت در دست خدای تواناست. با این فراز، سوره شروع می شود. از خداوند و خلقت زمین و آسمان و حیوانات، سخن می گوید، و از روز قیامت و پاداش و کیفر، و نعمت و نعمت خدا یاد می کند. هدف کلی سوره، بیان ربوبیت و تدبیر عام خداوند نسبت به عالم است. این سوره، بعد از سوره طور، در سال ۷ بعثت در مکه نازل شده است و ۳۰ آیه دارد. به خواندن این سوره، زیاد سفارش شده است به سوره «تبارک» هم معروف است

سوره الملك با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱) ترجمه: (۱)

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ (۲) ترجمه: (۲)

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ۖ مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَافُوتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ (۳) ترجمه: (۳)

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ (۴) ترجمه: (۴)

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ (۵) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۶) ترجمه: (۶)

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ (۷) ترجمه: (۷)

تَكَادُ تَمَيَّرُ مِنَ الْغَيْظِ ۖ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ (۸) ترجمه: (۸)

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ (۹) ترجمه: (۹)

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

ص: ۵۶۲

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* پر برکت و زوال ناپذیر است کسی که حاکمیت و مالکیت (جهان هستی) به دست اوست، و او بر هر چیز تواناست.

۲- آن کس که مرگ و حیات را آفرید تا شما را بیازماید که کدام یک از شما بهتر عمل می کنید، و او توانا و آمرزنده است.
۳- همان کسی که هفت آسمان را بر فراز یکدیگر آفرید. در آفرینش خداوند رحمان هیچ تضاد و عیبی نمی بینی. بار دیگر نگاه کن، آیا هیچ شکاف و خللی مشاهده می کنی؟!

۴- سپس بار دیگر (به عالم هستی) نگاه کن، سرانجام چشمانت (در جستجوی خلل و نقصان) ناکام مانده و خسته و ناتوان به سوی تو باز می گردد.

۵- ما آسمان پایین [= نزدیک] را با چراغهای فروزانی زینت بخشیدیم، و آنها [= شهابها] را تیرهایی برای (راندن) شیاطین قرار دادیم، و برای آنان عذاب آتش فروزان فراهم ساختیم.

۶- و برای کسانی که به پروردگارشان کافر شدند عذاب جهنم است، و چه بد فرجامی است!

۷- هنگامی که در آن افکنده شوند صدای وحشتناکی از آن می شنوند، در حالی که پیوسته فوران می کند!

۸- نزدیک است (دوزخ) از شدت غضب پاره پاره شود. هر زمان که گروهی در آن افکنده می شوند، نگهبانان دوزخ از آنها می پرسند: «مگر بیم دهنده الهی به سراغ شما نیامد؟!»

۹- می گویند: «چرا، بیم دهنده ای به سراغ ما آمد، ولی ما (او را) تکذیب کردیم و گفتیم: «خداوند هرگز چیزی نازل نکرده، و شما در گمراهی بزرگی هستید.»

۱۰- و می گویند: «اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می کردیم، در میان دوزخیان نبودیم.»

۱۱- این جاست که به گناه خود اعتراف می کنند. دور باشند دوزخیان (از رحمت خدا)!

۱۲- به یقین کسانی که از پروردگارشان در نهان می ترسند، آمرزش و پاداش بزرگی دارند.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ ۖ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

أَمِنْتُمْ مِّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

أَمْ أَمِنْتُمْ مِّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَتِفَ كَانَ نَكِيرِ (۱۸) ترجمه: (۶)

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَاتٍ وَيَقْبِضْنَ □ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ □ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ (۱۹) ترجمه: (۷)

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِّنْ دُونِ الرَّحْمَنِ □ إِنَّ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ (۲۰) ترجمه: (۸)

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ □ بَلْ لَّجُوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ (۲۱) ترجمه: (۹)

أَفَمَن يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّن يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ (۲۲) ترجمه: (۱۰)

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ □ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (۲۳) ترجمه: (۱۱)

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۲۴) ترجمه: (۱۲)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۵) ترجمه: (۱۳)

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ (۲۶) ترجمه: (۱۴)

ص: ۵۶۳

-
- ۱- گفتار خود را پنهان کنید یا آشکار (تفاوتی نمی کند)، زیرا او به آنچه در درون سینه هاست آگاه است.
  - ۲- آیا آن کسی که موجودات را آفریده از حال آنها آگاه نیست؟! در حالی که او (از اسرار دقیق) باخبر و آگاه است.
  - ۳- او کسی است که زمین را برای شما رام کرد، بر پشت آن راه بروید و از روزی خداوند بخورید. و (بازگشت و) اجتماع همه تنها به سوی اوست.
  - ۴- آیا از این ایمن هستید که خداوند حاکم بر آسمان شما را در زمین فرو برد و همچنان به لرزش خود ادامه دهد؟!
  - ۵- یا ایمن هستید از اینکه خداوند حاکم بر آسمان طوفانی از شن بر شما فرستد؟! و بزودی خواهید دانست تهدیدهای من چگونه است!
  - ۶- و کسانی که پیش از آنان بودند (آیات الهی را) تکذیب کردند، اما (بین) مجازات من چگونه بود!
  - ۷- آیا به پرنده گانی که بالای سرشان است، و بالهای خود را گسترده و جمع می کنند، نگاه نکردند؟! جز خداوند رحمان کسی آنها را بر فراز آسمان نگه نمی دارد، چرا که او به هر چیز بیناست.
  - ۸- آیا این کسی که لشکر شماست می تواند شما را در برابر خداوند یاری دهد؟! ولی کافران تنها گرفتار فریبند.
  - ۹- یا اگر (خدا) روزیش را بازدارد کیست آن کس که شما را روزی دهد؟! ولی آنها در سرکشی و فرار از حقیقت لجاجت میورزند.
  - ۱۰- آیا کسی که به رو افتاده راه می رود به هدایت نزدیکتر است یا کسی که راست قامت در صراط مستقیم گام برمی دارد؟!!

- ۱۱- بگو: «او کسی است که شما را آفرید و برای شما گوش و چشم و عقل قرارداد. اما کمتر سپاسگزاری می کنید.»
- ۱۲- بگو: «او کسی است که شما را در زمین آفرید و به سوی او محشور می شوید.»
- ۱۳- آنها می گویند: «اگر راست می گوید این وعده (قیامت) چه زمانی است؟!»
- ۱۴- بگو: «علم آن، تنها نزد خداست. و من فقط بیم دهنده آشکاری هستم.»

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ (۲۷) ترجمه: (۱)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ (۲۸) ترجمه: (۲)

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا □ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۲۹) ترجمه: (۳)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ (۳۰) ترجمه: (۴)

۶۸. سوره القلم

آشنایی با سوره

۶۸- قلم

در آیه های اول سوره، خدا به «قلم» و «آنچه می نویسند» سوگند یاد کرده است. سوگند به قلم و نوشته، از دین پیامبری که «امی» و درس ناخوانده است، و در میان قوم خود از سوی مخالفین به جنون و دیوانگی متهم شده، اعجاز دیگری از آیات قرآنی است. بعد از سوره «علق» نازل شده و بعضی گفته اند که دومین سوره نازل شده است. این سوره، ضمن دفع اتهام جنون از پیامبر و تاکید روی رسالت او، فرمان اعراض از آنان را می دهد. بعد از مقداری بیان آخرت و بهشت و کیفرها، فرمان صبر و استقامت می دهد. آیه معروف «و ان یکاد...» که برای دفع نظرهای بد است در آخر این سوره می باشد. ۵۲ آیه دارد و در اوائل بعثت در مکه نازل شده است.

سوره القلم با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ □ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ (۱) ترجمه: (۵)

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ (۲) ترجمه: (۶)

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ (۳) ترجمه: (۷)

وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ (۴) ترجمه: (۸)

فَسْتَبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ (۵) ترجمه: (۹)

بِأَيِّكُمْ الْمَفْتُونُ (۶) ترجمه: (۱۰)

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (۷) ترجمه: (۱۱)

فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ (۸) ترجمه: (۱۲)

وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ (۹) ترجمه: (۱۳)

وَلَا تُطِعِ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ (۱۰) ترجمه: (۱۴)

هَمَّا زَ مَشَاءٍ بَنِيمٍ (۱۱) ترجمه: (۱۵)

مَنَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ (۱۲) ترجمه: (۱۶)

عُتِلُّ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ (۱۳) ترجمه: (۱۷)

أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ (۱۴) ترجمه: (۱۸)

إِذَا تُلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأُولِينَ (۱۵) ترجمه: (۱۹)

ص: ۵۶۴

-
- ۱- هنگامی که آن (وعده الهی) را از نزدیک می بینند، صورت کافران زشت و سیاه می گردد، و (به آنها) گفته می شود: «این همان چیزی است که تقاضای آن را داشتید!»
  - ۲- بگو: «به من خبر دهید اگر خداوند مرا و کسانی را که با من هستند هلاک کند، یا ما را مورد رحمت قرار دهد، چه کسی کافران را از عذاب دردناک پناه می دهد؟!»
  - ۳- بگو: «او خداوند رحمان است، ما به او ایمان آورده و تنها بر او توکل کرده ایم. و بزودی می دانید چه کسی در گمراهی آشکار است!»
  - ۴- بگو: «به من خبر دهید اگر آبهای (سرزمین) شما در زمین فرو رود، چه کسی آب جاری و گوارا در دسترس شما قرار می دهد؟!»
  - ۵- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ن، سو گند به قلم و آنچه می نویسند،
  - ۶- که به لطف و نعمت پروردگارت تو مجنون نیستی،
  - ۷- و برای تو پاداشی بزرگ و همیشگی است.
  - ۸- و تو اخلاق عظیمو برجسته ای داری.
  - ۹- و بزودی تو می بینی و آنان نیز می بینند،
  - ۱۰- که کدام یک از شما مجنونید!

- ۱۱- به یقین پروردگارت بهتر از هر کس می داند چه کسی از راه او گمراه شده، و نیز از هدایت یافتگان بهتر آگاه است.
- ۱۲- حال که چنین است از تکذیب کنندگان اطاعت مکن.
- ۱۳- آنها دوست دارند (در مورد انحراف از حق) نرمش نشان دهی تا آنها (هم) نرمش نشان دهند.
- ۱۴- و از کسی که سوگند یاد می کند و پست است اطاعت مکن.
- ۱۵- کسی که بسیار عیبجو و سخن چین است،
- ۱۶- و بسیار مانع کار خیر، و متجاوز و گناهکار است.
- ۱۷- علاوه بر این کینه توز و بدنام است.
- ۱۸- مبادا بخاطر مال و فرزندان فراوانش (از او پیروی کنی)!
- ۱۹- (در حالی که) هرگاه که آیات ما بر او خوانده شود می گوید: «اینها افسانه های پیشینیان است.»

سَسِمُهُ عَلَى الْخُرُطُومِ (۱۶) ترجمه: (۱)

إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ (۱۷) ترجمه: (۲)

وَلَا يَسْتَشْنُونَ (۱۸) ترجمه: (۳)

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ (۱۹) ترجمه: (۴)

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ (۲۰) ترجمه: (۵)

فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ (۲۱) ترجمه: (۶)

أَنْ اَعْدُوا عَلَى حَزْرِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ (۲۲) ترجمه: (۷)

فَانطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ (۲۳) ترجمه: (۸)

أَنْ لَّا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ (۲۴) ترجمه: (۹)

وَعَدُوا عَلَى حَزْدِ قَادِرِينَ (۲۵) ترجمه: (۱۰)

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُونَ (۲۶) ترجمه: (۱۱)

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ (۲۷) ترجمه: (۱۲)

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ (۲۸) ترجمه: (۱۳)

قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (۲۹) ترجمه: (۱۴)

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ (۳۰) ترجمه: (۱۵)

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا طَاغِينَ (۳۱) ترجمه: (۱۶)

عَسَى رَبُّنَا أَنْ يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ (۳۲) ترجمه: (۱۷)

كَذَلِكَ الْعَذَابُ □ وَالْعَذَابُ الْآخِرُ أَكْبَرُ □ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (۳۳) ترجمه: (۱۸)

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ (۳۴) ترجمه: (۱۹)

أَفَجَعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ (۳۵) ترجمه: (۲۰)

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (۳۶) ترجمه: (۲۱)

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ (۳۷) ترجمه: (۲۲)

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ (۳۸) ترجمه: (۲۳)

أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بِالْعَهْءِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ □ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ (۳۹) ترجمه: (۲۴)

سَلُّهُمْ أَيُّهُمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ (۴۰) ترجمه: (۲۵)

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ (۴۱) ترجمه: (۲۶)

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ (۴۲) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۶۵

۱- ولی ما بزودی بر بینی او داغ (ننگ) می نهیم.

۲- ما آنها را آزمودیم، همان گونه که «صاحبان باغ» را آزمایش کردیم، هنگامی که سوگند خوردند که میوه های باغ را صبحگاهان (دور از چشم مستمندان) بچینند.

۳- و هیچ (کس را) از آن استثنا نکنند.

۴- اما عذابی فراگیر از سوی پروردگارت (شب هنگام) بر باغ آنها فرود آمد در حالی که آنان در خواب بودند،

۵- و آن باغ (سرسبز) همچون شب سیاه و ظلمانی شد.

۶- صبحگاهان یکدیگر را صدا زدند،

۷- که اکنون به سوی کشتزار و باغ خود حرکت کنید اگر قصد چیدن میوه ها را دارید.

۸- آنها حرکت کردند در حالی که آهسته با هم می گفتند:

- ۹- «مواظب باشید امروز حتی یک فقیر در آن باغ بر شما وارد نشود.»
- ۱۰- (آری) آنها صبحگاهان تصمیم داشتند که با قدرت از مستمندان جلوگیری کنند.
- ۱۱- هنگامی که (وارد باغ شدند و) آن را دیدند گفتند: «حقاً ما گمراهیم.»
- ۱۲- بلکه ما محرومیم (و همه چیز از دست ما رفته).»
- ۱۳- آنکه از همه آنها عاقلتر بود گفت: «آیا به شما نگفتم چرا تسبیح خدا نمی گویند؟!»
- ۱۴- گفتند: «منزه است پروردگار ما، به یقین ما ستمکار بودیم.»
- ۱۵- سپس رو به یکدیگر کرده به سرزنش هم پرداختند،
- ۱۶- (و فریادشان بلند شد) گفتند: «وای بر ما که طغیانگر بودیم!»
- ۱۷- امیدواریم پروردگارمان (مارا ببخشد و) بهتر از آن به جای آن به ما بدهد، چرا که ما به سوی پروردگارمان روی آوردیم.»
- ۱۸- این گونه است عذاب (خداوند در دنیا)، و عذاب آخرت از آن بزرگتر است اگر می دانستند.
- ۱۹- به یقین برای پرهیزگاران نزد پروردگارشان باغهای پر نعمت بهشتی است.
- ۲۰- آیا مؤمنان را همچون مجرمان قرار دهیم؟!
- ۲۱- شما را چه می شود؟! چگونه داوری می کنید؟!
- ۲۲- آیا کتابی دارید که از آن درس می گیرید،
- ۲۳- که در آن آمده است هر چه را بخواهید می توانید انتخاب کنید؟!
- ۲۴- یا این که عهد مستمری تا روز قیامت بر ما دارید که هر چه را حکم کنید برای شما باشد؟!
- ۲۵- از آنها پیرس کدامشان چنین چیزی را تضمین می کند؟!
- ۲۶- یا این که معبودانی دارند که آنها را همتای خدا قرار داده اند (و برای آنان شفاعت می کنند)؟! اگر راست می گویند همتایان خود را بیاورند!
- ۲۷- (به خاطر بیاورید) روزی را که هول و وحشت به نهایت می رسد و دعوت به سجود می شوند، اما نمی توانند (سجده کنند).

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ (۴۳) ترجمه: (۱)

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ ۖ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ (۴۴) ترجمه: (۲)

وَأُمْلِي لَهُمْ ۖ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ (۴۵) ترجمه: (۳)

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ (۴۶) ترجمه: (۴)

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ (۴۷) ترجمه: (۵)

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْأُخُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ (۴۸) ترجمه: (۶)

لَوْلَا أَن تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِّن رَّبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ (۴۹) ترجمه: (۷)

فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (۵۰) ترجمه: (۸)

وَإِن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ (۵۱) ترجمه: (۹)

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ (۵۲) ترجمه: (۱۰)

۶۹.سوره الحاقه

آشنایی با سوره

۶۹- حاقه [آنچه سزاوار و مسلم و حق است]

«حاقه» یکی از نامهای قیامت است. قاطع و کوبنده و حتمی و بی کمترین تردید، و اساساً خود قیامت، حق است و بدون معاد، زندگی و آفرینش و حیات، پوچ و لغو خواهد بود. این کلمه، در سه آیه اول سوره تکرار شده و سپس به توصیف قیامت، و امت های گذشته و باز هم قیامت و وحی نبوی پرداخته است. در روایات آمده که این سوره درباره علی (ع) نازل شده. او هم حقی بود که تکذیب کنندگان و مخالفینی داشت. این سوره آهنگین و پرطنین با ۵۲ آیه در سالهای ۳ یا ۴ بعثت در مکه نازل شده است.

سوره الحاقه با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَاقَّةُ (۱) ترجمه: (۱۱)

مَا الْحَاقَّةُ (۲) ترجمه: (۱۲)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ (۳) ترجمه: (۱۳)

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ (۴) ترجمه: (۱۴)

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ (۵) ترجمه: (۱۵)

وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ (۶) ترجمه: (۱۶)

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ (۷) ترجمه: (۱۷)

فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مَن بَاقِيَةٍ (۸) ترجمه: (۱۸)

ص: ۵۶۶

-
- ۱- این در حالی است که چشمهایشان (از شدت شرمساری) به زیر افتاده، و ذلت خواری وجودشان را فرا می گیرد. آنها پیش از این دعوت به سجود می شدند در حالی که سالم بودند. (ولی امروز دیگر توانایی آن را ندارند)
  - ۲- اکنون مرا با آنها که این سخن را تکذیب می کنند واگذار! ما آنان را از آن جا که نمی دانند بتدریج به سوی عذاب پیش می بریم.
  - ۳- و به آنها مهلت می دهم. چرا که نقشه و تدبیر من محکم و متین است.
  - ۴- آیا تو از آنها مزدی می طلبی که پرداختش برای آنها سنگین است؟!
  - ۵- یا اسرار غیب نزد آنهاست و آن را می نویسند (و به یکدیگر می دهند)؟!
  - ۶- پس در ابلاغ حکم پروردگارت شکیا باش، و مانند صاحب ماهی [= یونس] امباش (که در ابلاغ حکم خدا شتاب کرد و گرفتار کیفر ترک اولی شد) در آن زمان که با نهایت اندوه خدا را خواند.
  - ۷- و اگر رحمت پروردگارش به یاریش نیامده بود، (از شکم ماهی) بیرون افکنده می شد در حالی که نکوهیده بود.
  - ۸- ولی پروردگارش او را برگزید و از صالحان قرار داد.
  - ۹- نزدیک است کافران هنگامی که آیات قرآن را می شنوند با چشم زخم خود تو را نابود سازند، و می گویند: «او به یقین دیوانه است.»
  - ۱۰- در حالی که این (قرآن) جز تذکر (و مایه بیداری) برای جهانیان نیست.
  - ۱۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* (روز رستاخیز) روزی است که به یقین واقع می شود.
  - ۱۲- چه روز واقع شدنی!
  - ۱۳- و تو چه می دانی آن روز واقع شدنی چیست!؟

۱۴- قوم «ثمود» و «عاد» عذاب کوبنده الهی را انکار کردند (و نتیجه شومش را دیدند).

۱۵- اما قوم «ثمود» با عذابی سرکش هلاک شدند.

۱۶- و قوم «عاد» با تندبادی طغیانگر و سرد و پرصدا به هلاکت رسیدند،

۱۷- (خداوند) این تند باد (بنیان کن) را هفت شب و هشت روز پی در پی بر آنها مسلط ساخت، و (اگر آن جا بودی)

می دیدی که آن قوم مانند تنه های پوسیده نخل در میان این تندباد روی زمین افتاده اند.

۱۸- آیا کسی از آنها را باقی می بینی؟!

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ (۹) ترجمه: (۱)

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَهُ رَبِّيَّهٗ (۱۰) ترجمه: (۲)

إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ (۱۱) ترجمه: (۳)

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيهَا أذُنٌ وَعَايِنَهُ (۱۲) ترجمه: (۴)

فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ نَفْخَهُ وَاحِدَةً (۱۳) ترجمه: (۵)

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً (۱۴) ترجمه: (۶)

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (۱۵) ترجمه: (۷)

وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ (۱۶) ترجمه: (۸)

وَالْمَلِكُ عَلَى أَرْجَائِهَا □ وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ (۱۷) ترجمه: (۹)

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ (۱۸) ترجمه: (۱۰)

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَٰؤُلَاءِ أَقْرَبُوا كِتَابِيَهٗ (۱۹) ترجمه: (۱۱)

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَهٗ (۲۰) ترجمه: (۱۲)

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَهٗ (۲۱) ترجمه: (۱۳)

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ (۲۲) ترجمه: (۱۴)

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ (۲۳) ترجمه: (۱۵)

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ (۲۴) ترجمه: (۱۶)

وَأَمَّا مَنْ أَوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهُ (٢٥) ترجمه: (١٧)

وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهُ (٢٦) ترجمه: (١٨)

يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ (٢٧) ترجمه: (١٩)

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَهُ □ (٢٨) ترجمه: (٢٠)

هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهُ (٢٩) ترجمه: (٢١)

خُذُوهُ فَعَلُوهُ (٣٠) ترجمه: (٢٢)

ثُمَّ الْجَحِيمِ صَلْوُهُ (٣١) ترجمه: (٢٣)

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ (٣٢) ترجمه: (٢٤)

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ (٣٣) ترجمه: (٢٥)

وَلَا يَخْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ (٣٤) ترجمه: (٢٦)

ص: ٥٦٧

-
- ۱- و فرعون و کسانی که پیش از او بودند و اهل شهرهای زیر و رو شده [= قوم لوط] مرتکب گناهان بزرگ شدند،
  - ۲- از این رو با فرستاده پروردگارش مخالفت کردند و خداوند آنها را به عذاب شدیدی گرفتار ساخت.
  - ۳- و هنگامی که آب طغیان کرد، شما را سوار بر کشتی کردیم،
  - ۴- تا آن را وسیله تذکری برای شما قرار دهیم گوشهای شنوا آن را دریابد (و درک کند).
  - ۵- به محض این که نخستین بار در «صور» دمیده شود،
  - ۶- و زمین و کوهها از جا برداشته شوند و یکباره در هم کوبیده و متلاشی گردند،
  - ۷- در آن روز واقعه (عظیم قیامت) روی می دهد،
  - ۸- و آسمان از هم می شکافد و آنگاه سست می گردد (و فرو می ریزد).
  - ۹- فرشتگان در اطراف آسمان قرار می گیرند (و برای انجام مأموریتها آماده می شوند) و آن روز عرش (قدرت) پروردگارت را هشت فرشته برفراز همه آنها حمل می کنند.
  - ۱۰- در آن روز همگی (به پیشگاه خدا) عرضه می شوید و چیزی از کارهای مخفی شما پنهان نمی ماند.
  - ۱۱- اما کسی که نامه اعمالش را به دست راستش دهند (از شدت شادی) فریاد می زند که: (ای اهل محشر!) «نامه اعمال مرا بگیرید و بخوانید!
  - ۱۲- من یقین داشتم که (قیامتی در کار است و) به حساب اعمالم می رسم.»

۱۳- او در یک زندگی کاملاً رضایتبخش قرار خواهد داشت،

۱۴- در بهشتی عالی،

۱۵- که میوه هایش در دسترس است.

۱۶- (و به آنان گفته می شود:) بخورید و بیاشامید گوارا باد بر شما، اینها در برابر اعمالی است که در ایام گذشته انجام دادید!

۱۷- اما کسی که نامه اعمالش را به دست چپش بدهند می گوید: «ای کاش هرگز نامه اعمالم را به من نمی دادند.

۱۸- و نمی دانستم حساب من چیست!

۱۹- ای کاش مرگم فرا می رسید!

۲۰- مال و ثروتم هرگز مرا بی نیاز نکرد،

۲۱- قدرت من نیز از دست رفت!»

۲۲- (فرمان می رسد:) او را بگیرید و دربند و زنجیرش کنید!

۲۳- سپس او را در دوزخ بیفکنید!

۲۴- بعد او را به زنجیری که هفتاد ذراع است ببندید.

۲۵- چرا که او (با دیدن دلایل روشن) هرگز به خداوند بزرگ ایمان نمی آورد،

۲۶- و هرگز بر اطعام مستمندان تشویق نمی نمود.

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ (٣٥) ترجمه: (١)

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَشِيلِينَ (٣٦) ترجمه: (٢)

لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ (٣٧) ترجمه: (٣)

فَلَا أَقْسَمُ بِمَا تُبْصِرُونَ (٣٨) ترجمه: (٤)

وَمَا لَأُتْبِصِرُونَ (٣٩) ترجمه: (٥)

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ (٤٠) ترجمه: (٦)

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ (٤١) ترجمه: (٧)

وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَدَّكَّرُونَ (٤٢) ترجمه: (٨)

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ (٤٣) ترجمه: (٩)

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ (٤٤) ترجمه: (١٠)

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ (٤٥) ترجمه: (١١)

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ (٤٦) ترجمه: (١٢)

فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ (٤٧) ترجمه: (١٣)

وَإِنَّهُ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ (٤٨) ترجمه: (١٤)

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ (٤٩) ترجمه: (١٥)

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ (٥٠) ترجمه: (١٦)

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ (٥١) ترجمه: (١٧)

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (٥٢) ترجمه: (١٨)

٧٠. سوره المعارج

آشنایی با سوره

در آیه ۳ و ۴، از خدا با نام «صاحب معارج» یاد شده است که فرشتگان و روح به سوی او بالا می روند. آری خداوند، برای معراج و تعالی وجودی انسانها برنامه های تربیتی فراوانی (در تکوین و تشریح) قرار داده است. محور اصلی سوره، روی قیامت و معاد است و این اصل اعتقادی دگرگون ساز و تربیت کننده به عنوان عاملی جهت کنترل و تقوا معرفی شده است. ۴۴ آیه دارد و در اوائل بعثت در مکه نازل شده است.

سوره المعارج با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ (۱) ترجمه: (۱۹)

لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ (۲) ترجمه: (۲۰)

مَنْ اللَّهُ ذِي الْمَعَارِجِ (۳) ترجمه: (۲۱)

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ (۴) ترجمه: (۲۲)

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا (۵) ترجمه: (۲۳)

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا (۶) ترجمه: (۲۴)

وَنَرَاهُ قَرِيبًا (۷) ترجمه: (۲۵)

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ (۸) ترجمه: (۲۶)

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ (۹) ترجمه: (۲۷)

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا (۱۰) ترجمه: (۲۸)

ص: ۵۶۸

- ۲- و نه طعامی، جز از چرکو خون.
- ۳- طعامی که جز خطاکاران آن را نمی خورند.
- ۴- سوگند به آنچه می بینید،
- ۵- و آنچه نمی بینید،
- ۶- که این قرآن گفتار رسول بزرگواری است،
- ۷- و گفته شاعری نیست، اما کمتر ایمان می آورید!
- ۸- و نه گفته کاهنی، اما کمتر متذکر می شوید.
- ۹- کلامی است که از سوی پروردگار جهانیان نازل شده است.
- ۱۰- و اگر او سخنی دروغ بر ما می بست،
- ۱۱- ما او را با قدرت می گرفتیم،
- ۱۲- سپس رگ قلبش را قطع می کردیم،
- ۱۳- و هیچ کس از شما نمی توانست از (مجازات) او مانع شود.
- ۱۴- و به یقین این قرآن، تذکری برای پرهیزگاران است.
- ۱۵- و ما می دانیم که بعضی از شما (آن را) تکذیب می کنید.
- ۱۶- و آن مایه حسرت کافران است.
- ۱۷- و آن یقین خالص است.
- ۱۸- حال که چنین است به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی.
- ۱۹- *بنام خداوند بخشنده مهربان* تقاضا کننده ای تقاضای عذابی کرد که انجام می گیرد.
- ۲۰- (این عذاب) برای کافران است، و هیچ کس نمی تواند آن را دفع کند،
- ۲۱- از سوی خداوندی که فرشتگانش بر آسمانها صعود می کنند
- ۲۲- فرشتگان و روح (آن فرشته مقرب خداوند) به سوی او عروج می کنند در روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است.
- ۲۳- پس صبر جمیل پیشه کن،
- ۲۴- زیرا آنها آن روز را دور می بینند،
- ۲۵- و ما آن رانزدیک می بینیم.
- ۲۶- همان روزی که آسمان همچون فلز گداخته می شود،
- ۲۷- و کوهها مانند پشم رنگین (درفضا) متلاشی خواهد بود،
- ۲۸- و هیچ دوستی صمیمی سراغ دوستش رانمی گیرد!

يُبَصِّرُونَهُمْ □ يَوْمُ الْمُجْرِمِ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِنَبِيٍّ (۱۱) ترجمه: (۱)

وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ (۱۲) ترجمه: (۲)

وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ (۱۳) ترجمه: (۳)

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنَجِّهِ (١٤) ترجمه: (٤)

كَلَّا □ إِنَّهَا لَلظَى (١٥) ترجمه: (٥)

نَزَّاعَةً لِّلشَّوَى (١٦) ترجمه: (٦)

تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى (١٧) ترجمه: (٧)

وَجَمَعَ فَأَوْعَى (١٨) ترجمه: (٨)

□ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا (١٩) ترجمه: (٩)

إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا (٢٠) ترجمه: (١٠)

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا (٢١) ترجمه: (١١)

إِلَّا الْمُصَلِّينَ (٢٢) ترجمه: (١٢)

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ (٢٣) ترجمه: (١٣)

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ (٢٤) ترجمه: (١٤)

لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (٢٥) ترجمه: (١٥)

وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ (٢٦) ترجمه: (١٦)

وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ (٢٧) ترجمه: (١٧)

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا يُؤْمِنُونَ (٢٨) ترجمه: (١٨)

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (٢٩) ترجمه: (١٩)

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (٣٠) ترجمه: (٢٠)

فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (٣١) ترجمه: (٢١)

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (٣٢) ترجمه: (٢٢)

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ (٣٣) ترجمه: (٢٣)

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (۳۴) ترجمه: (۲۴)

أُولَئِكَ فِي جَنَّتٍ مُّكْرَمُونَ (۳۵) ترجمه: (۲۵)

فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلِكَ مُهْطِعِينَ (۳۶) ترجمه: (۲۶)

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ (۳۷) ترجمه: (۲۷)

أَيُّطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ (۳۸) ترجمه: (۲۸)

كَلَّا ۚ إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ (۳۹) ترجمه: (۲۹)

ص: ۵۶۹

-
- ۱- آنها را به یکدیگر نشان می دهند (ولی هر کس گرفتار کار خویشتن است آن چنانکه) گنهکار دوست می دارد فرزندان خود را در برابر عذاب آن روز فدا کند،
  - ۲- و همسرو برادرش را،
  - ۳- و قبیله اش را که از او حمایت می کرد،
  - ۴- و همه مردم روی زمین را تا مایه نجاتش گردند.
  - ۵- هرگز چنین نیست (که با اینها بتوان نجات یافت، آری) تنها شعله های سوزان آتش است،
  - ۶- که پوست بدن را می کند و می برد.
  - ۷- و کسانی را که (به فرمان خدا) پشت کردند (به سوی خود) می خواند.
  - ۸- و (آنها که اموال را) جمع و ذخیره کردند.
  - ۹- به یقین انسان حریص و کم طاقت آفریده شده است،
  - ۱۰- هنگامی که بدی به او رسد بی تاب می کند،
  - ۱۱- و هنگامی که خوبی به او رسد مانع دیگران می شود (و بخل میورزد)،
  - ۱۲- مگر نماز گزاران،
  - ۱۳- کسانی که نمازهایشان را دائماً به جا می آورند،
  - ۱۴- و کسانی که در اموالشان حق معینی است،
  - ۱۵- برای سائل و محروم،
  - ۱۶- و آنها که به روز جزا ایمان دارند،
  - ۱۷- و آنها که از عذاب پروردگارشان بیمناکند،
  - ۱۸- چرا که هیچ کس از عذاب پروردگارش در امان نیست،
  - ۱۹- و آنها که دامان خویش را (از بی عفتی) حفظ می کنند،

- ۲۰- جز با همسران و کنیزان (که در حکم همسرند آمیزش ندارند)، به یقین چنین کسانی مورد سرزنش نخواهند بود.
- ۲۱- و هر کس جز اینها را طلب کند، متجاوز است.
- ۲۲- و آنها که امانتها و پیمان خود را رعایت می کنند،
- ۲۳- و آنها که به ادای شهادتشان قیام می نمایند،
- ۲۴- و آنها که بر نمازشان مواظبت دارند،
- ۲۵- آنان (که چنین اوصافی دارند) در باغهای بهشتی گرامی داشته می شوند.
- ۲۶- پس کافران را چه می شود که با سرعت نزد تو می آیند،
- ۲۷- از راست و چپ، گروه گروه (و آرزوی بهشت دارند)؟!
- ۲۸- آیا هر یک از آنها (با این اعمال زشتش) طمع دارد که او را در بهشت پر نعمت الهی وارد کنند؟!
- ۲۹- هرگز چنین نیست. ما آنها را از آنچه خودشان می دانند آفریده ایم.

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ (۴۰) ترجمه: (۱)

عَلَى أَنْ تُبَدَّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ (۴۱) ترجمه: (۲)

فَدَرَهُمْ يَحْضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ (۴۲) ترجمه: (۳)

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَتْهُمْ إِلَى نُصْبٍ يُوفُضُونَ (۴۳) ترجمه: (۴)

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ □ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ (۴۴) ترجمه: (۵)

۷۱. سوره نوح

آشنایی با سوره

۷۱- نوح [از پیامبران بزرگ]

داستان نوح با قومش، به عنوان تجربه ای از تجارب دعوت الهی در روی زمین و موضعگیری های مخالفان و درگیری حق و باطل در این سوره بیان شده است. استقامت نوح در راه دعوت، الهام بخش صبر است و هلاکت قوم نوح، هشدار برای مکذبین. این سوره، بعد از سوره نحل، در مکه و در سال ۴ بعثت نازل شده است دارای ۲۸ آیه می باشد.

سوره نوح با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱) ترجمه: (۶)

قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ (۲) ترجمه: (۷)

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا (۳) ترجمه: (۸)

يَعْفُو لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجُكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى □ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ □ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۴) ترجمه: (۹)

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا (۵) ترجمه: (۱۰)

فَلَمَّ يَرِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا (۶) ترجمه: (۱۱)

وَإِنِّي كَلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لَتَنْغِفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَعْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا (۷) ترجمه: (۱۲)

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا (۸) ترجمه: (۱۳)

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا (۹) ترجمه: (۱۴)

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا (۱۰) ترجمه: (۱۵)

ص: ۵۷۰

۱- سوگند به پروردگار مشرقها و مغربها که ما قادریم،

۲- که جای آنان را به کسانی بدهیم که از آنها بهترند. و ما هرگز مغلوب نخواهیم شد.

۳- آنان را به حال خود واگذار تا در باطل فرو روند و بازی کنند تا روز موعود خود را ملاقات نمایند.

۴- همان روز که از قبرها بسرعت خارج می شوند، گویی به سوی بتها می دوند.

۵- در حالی که چشمهایشان (از شرم و وحشت) به زیر افتاده، و (پرده ای از) ذلت و خواری آنها را پوشانده است. این همان روزی است که به آنها وعده داده می شد.

۶- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ما نوح را به سوی قومش فرستادیم و گفتیم: «قوم خود را انذار کن پیش از آن که عذاب دردناکی به سراغشان آید.»

۷- گفت: «ای قوم من! به یقین من برای شما انذار کننده آشکاری هستم،

۸- که خدا را پرستش کنید و از مخالفت او پرهیزید و مرا اطاعت نمایید،

۹- تا خدا گناهانتان را بیامزد و تا زمان معینی شما را عمر دهد. زیرا هنگامی که اجل الهی فرا رسد، تأخیری نخواهد داشت اگر می دانستید.»

۱۰- (نوح) گفت: «پروردگارا! من قوم خود را شب و روز (به سوی تو) دعوت کردم،

۱۱- اما دعوت من چیزی جز فرار (از حق) بر آنان نیفزود.

۱۲- و من هر زمان آنها را دعوت کردم (که ایمان بیاورند) تا تو آنها را بیامرزی، انگشتان خویش را در گوشهایشان قرار داده و لباسهایشان را بر خود پیچیدند، و در مخالفت اصرار ورزیدند و بشدت استکبار کردند.

۱۳- سپس من آنها را با صدای بلند (به اطاعت فرمان تو) دعوت کردم،

۱۴- سپس آشکارا و نهان (حقیقت توحید و ایمان را) برای آنان بیان داشتم.

۱۵- و گفتم: «از پروردگار خویش آمرزش بطلبید که او بسیار آمرزنده است،

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا (۱۱) ترجمه: (۱)

وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَيُنَبِّئُكُمْ بِنَجَاتِكُمْ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا (۱۲) ترجمه: (۲)

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا (۱۳) ترجمه: (۳)

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا (۱۴) ترجمه: (۴)

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا (۱۵) ترجمه: (۵)

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا (۱۶) ترجمه: (۶)

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا (۱۷) ترجمه: (۷)

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا (۱۸) ترجمه: (۸)

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا (۱۹) ترجمه: (۹)

لَتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا (۲۰) ترجمه: (۱۰)

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا (۲۱) ترجمه: (۱۱)

وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا (۲۲) ترجمه: (۱۲)

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا (۲۳) ترجمه: (۱۳)

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا □ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا (۲۴) ترجمه: (۱۴)

مِمَّا خَطَبُوا فِيهِمْ أُعْرِفُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا (۲۵) ترجمه: (۱۵)

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَيَّ الْأَرْضَ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا (۲۶) ترجمه: (۱۶)

إِنَّكَ إِن تَذَرُهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا (۲۷) ترجمه: (۱۷)

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا (۲۸) ترجمه: (۱۸)

ص: ۵۷۱

۱- تا بارانهای پربرکت آسمان را پی در پی بر شما فرو فرستد،

۲- و شما را با اموال فرزندان فراوان کمک کند و باغهای سرسبز و نهادهای جاری در اختیارتان قرار دهد.

۳- چرا شما برای خدا عظمت قائل نیستید!؟

۴- در حالی که شما را در مراحل مختلف آفرید (تا از نطفه به صورت انسان کامل رسیدید).

- ۵- آیا نمی دانید چگونه خداوند هفت آسمان را برفراز یکدیگر آفریده است،
- ۶- و ماه را در میان آن ها مایه روشنایی، و خورشید را چراغ فروزانی قرارداد است؟!
- ۷- و خداوند شما را همچون گیاهی از زمین رویانید،
- ۸- سپس شما را به زمین باز می گرداند، و بار دیگر شما را خارج می سازد.
- ۹- و خداوند زمین را برای شما فرش گسترده ای قرار داد،
- ۱۰- تا از راههای وسیع و درّه های آن بگذرید (و به هر جا می خواهید بروید).»
- ۱۱- نوح (بعد از نومییدی از هدایت آنان) گفت: «پروردگارا! آنها نافرمانی من کردند و از کسانی پیروی نمودند که اموال و فرزندانشان چیزی جز زیانکاری بر آنها نیفزوده است.
- ۱۲- و (این رهبران گمراه) مکر عظیمی به کار بردند،
- ۱۳- و گفتند: دست از معبودان خود بردارید (بخصوص) بتهای «وَدّ»، «سُواع»، «یَعُوث»، «یعوق» و «نسر» را رها نکنید.
- ۱۴- و آنها بسیاری را گمراه کردند. خداوند، ستمکاران را جز گمراهی میفزاید!»
- ۱۵- (آری، سرانجام) همگی بخاطر گناهانشان غرق شدند و در آتش دوزخ وارد گشتند، و جز خدا یاورانی برای خود نیافتند.
- ۱۶- نوح گفت: «پروردگارا! هیچ کس از کافران را بر روی زمین باقی نگذار!
- ۱۷- چرا که اگر آنها را باقی بگذاری، بندگان را گمراه می کنند و جز نسلی فاجر و کافر به دنیا نمی آورند.
- ۱۸- پروردگارا! مرا، و پدر و مادرم و همه کسانی را که با ایمان وارد خانه من شدند، و جمیع مردان و زنان با ایمان را بیمارز. و ستمکاران را جز هلاکت میفزاید!»

۷۲- جن [موجودی نامرئی با ویژگی‌های عجیب]

خداوند، انواع گوناگون آفریده و بنده دارد. یکی هم جن است. در این سوره، درباره گروهی از آنان و عکس‌العملشان در برابر شنیدن آیات قرآن، و دعوت محمد، و دسته‌های مؤمن و کافر، و مسلم و قاسط از آنان صحبت شده است و مبین توحید ربوبی است. این سوره، بروی انسان دری از «آن جهان» می‌گشاید و او را به قلمرو بیکرانه آفرینش خدا می‌کشد. تا بدانند که جز خودشان، دیگرانی هم هستند که خدا شناس و عاقل و مطیع سنت‌های الهی اند. این سوره حدوداً در سال ۶ بعثت نازل شده است. آن هنگام که پیامبر برای دعوت قبیله ثقیف به «طائف» رفته بود و آنها ضمن رد دعوت، پیامبر را آزار دادند و در بازگشت، خدا این آیات را فرستاد. و برخی هم گفته‌اند که پس از وفات خدیجه و ابوطالب و یکی دو سال به هجرت مانده، نازل شده است. سوره جن ۲۸ آیه دارد و مکی است.

سوره الجن با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ قُلْ اُوْحٰی اِلَیَّ اَنْهٗ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوْا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًا (۱) ترجمه: (۱)

یَهْدِیْ اِلَی الرُّشْدِ فَاَمَّا بِهٖ ؕ وَ لَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا اَحَدًا (۲) ترجمه: (۲)

وَ اِنَّهٗ تَعَالٰی جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَهٗ وَّلًا وَّلَدًا (۳) ترجمه: (۳)

وَ اِنَّهٗ كَانَ یَقُوْلُ سَفِیْهُنَا عَلٰی اللّٰهِ شَطَطًا (۴) ترجمه: (۴)

وَ اِنَّا ظَنَنَّا اَنْ لَّنْ تَقُوْلَ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰی اللّٰهِ كَذِبًا (۵) ترجمه: (۵)

وَ اِنَّهٗ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْاِنْسِ یَعُوْذُوْنَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوْهُم رَهَقًا (۶) ترجمه: (۶)

وَ اَنْتَهُمْ ظَنُّوْا كَمَا ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ یَبْعَثَ اللّٰهُ اَحَدًا (۷) ترجمه: (۷)

وَ اِنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلْتَأَتْ حَرَسًا شَدِیْدًا وَّ شُهَبًا (۸) ترجمه: (۸)

وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ □ فَمَنْ يَسْمَعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَصَدًا (۹) ترجمه: (۹)

وَأَنَا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدُ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا (۱۰) ترجمه: (۱۰)

وَأَنَا مِنَ الصَّالِحِينَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ □ كُنَّا طَرَائِقَ قَدَدًا (۱۱) ترجمه: (۱۱)

وَأَنَا ظَنْنَا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَأَنَا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَى آمَنَّا بِهِ □ فَمَنْ يُؤْمِنِ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا (۱۳) ترجمه: (۱۳)

ص: ۵۷۲

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* بگو: به من وحی شده است که جمعی از جنّ به سخنانم گوش فرا داده اند، سپس گفته اند: «ما قرآن عجیبی شنیده ایم،

۲- که به راه راست هدایت می کند، پس ما به آن ایمان آورده ایم و هرگز کسی را همتای پروردگاران قرار نمی دهیم،

۳- و این که والا است مقام با عظمت پروردگار ما، و او هرگز برای خود همسر و فرزندی انتخاب نکرده است،

۴- و این که سفیه ما (ابلیس) درباره خداوند سخنان ناروا می گفت،

۵- و این که ما گمان می کردیم که انس و جنّ هرگز بر خدا دروغ نمی بندند،

۶- و این که مردانی از بشر به مردانی از جنّ پناه می بردند، و بر گمراهی و طغیان آنان می افزودند،

۷- و این که آنها گمان کردند - همان گونه که شما گمان می کردید که خداوند هرگز کسی را (به نبوت) مبعوث نمی کند،

۸- و این که ما آسمان را جستجو کردیم و آن را پر از محافظان قوی و تیرهای شهاب یافتیم،

۹- و این که ما پیش از این به استراق سمع در آسمانها می نشستیم. اما اکنون هرکس بخواهد استراق سمع کند، شهابی را در

کمین خود می یابد،

۱۰- و این که (با این اوضاع) ما نمی دانیم آیا اراده شری درباره اهل زمین شده یا پروردگارشان خواسته است آنان را هدایت

کند؟!

۱۱- و این که در میان ما، افرادی صالح و افرادی غیر صالحند. و ما گروههای متفاوتی هستیم،

۱۲- و این که ما یقین داریم هرگز نمی توانیم بر اراده خداوند در زمین غالب شویم و نمی توانیم از (پنجه قدرت) او بگریزیم،

۱۳- و این که ما هنگامی که هدایت (قرآن) را شنیدیم به آن ایمان آوردیم. و هرکس به پروردگارش ایمان بیاورد، نه از

نقصان (در پاداش) می ترسد و نه از ستم (در مجازات).

وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ □ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا (۱۴) ترجمه: (۱۴)

وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا (۱۵) ترجمه: (۱۵)

وَأَنْ لَوْ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَاءً غَدَقًا (۱۶) ترجمه: (۱۶)

لَنْفَتَنَّهُمْ فِيهِ □ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا (۱۷) ترجمه: (۴)

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا (۱۸) ترجمه: (۵)

وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا (۱۹) ترجمه: (۶)

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا (۲۰) ترجمه: (۷)

ص: ۵۷۳

-
- ۱- و این که گروهی از ما مسلمان و گروهی ستمکارند. هر کس اسلام را اختیار کند راه راست را برگزیده است،
  - ۲- و اما ستمکاران آتشگیره و هیزم دوزخند.
  - ۳- و این که اگر آنها [= جنّ و انس] در راه (ایمان) استقامت ورزند، با آب فراوان (باران) سیرابشان می کنیم.
  - ۴- تا آنها را با این نعمت فراوان بیازماییم. و هر کس از یاد پروردگارش روی گرداند، او را به عذاب فزاینده ای گرفتار می سازد!
  - ۵- و این که مساجد از آن خداست، پس هیچ کس را با خدا نخوانید.
  - ۶- و این که هنگامی که بنده خدا [= محمد] به عبادت برمی خاست و او را می خواند، گروهی پیرامون او بشدت ازدحام می کردند.»
  - ۷- بگو: «من تنها پروردگارم را می خوانم و هیچ کس را همتای او قرار نمی دهم.»

قُلْ إِنِّي لَأَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا (۲۱) ترجمه: (۱)

قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا (۲۲) ترجمه: (۲)

إِلَّا بَلَاغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ □ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا (۲۳) ترجمه: (۳)

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفٌ نَّاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا (۲۴) ترجمه: (۴)

قُلْ إِنْ أَدْرَىٰ أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا (۲۵) ترجمه: (۵)

عَالِمِ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا (۲۶) ترجمه: (۶)

إِلَّا مَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا (۲۷) ترجمه: (۷)

لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَخْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا (۲۸) ترجمه: (۸)

۷۳. سوره المزمل

آشنایی با سوره

۷۳- مزمل [گلیم به خود پیچیده]

آیه اول را که می خوانیم، با این تعبیر به پیامبر خطاب شده، آن هنگام که در اول بعثت، مشرکان در «دار الندوه» دعوتش را نپذیرفتند و در فکر توطئه بر ضد او بودند. پیامبر غمگین و آزرده به خانه رفت و خوابید. اما سروش خدائی اینگونه نوازشش داد و او را به «برخاستن» و عبادت شبانه، و کمک گیری از نیایش و تلاوت قرآن، و مقاومت در برابر حرفها و مخالفتهاشان دعوت کرد، و از آن حضرت، در برابر برخوردهای سرد و بی مهری های اهل مکه، حمایت نمود در آیه آخر، دستوری مبنی بر نیایش شبانه و تلاوت قرآن به پیامبر می دهد. این سوره با ۲۰ آیه در مکه نازل شده است. (اوائل بعثت).

سوره المزمل با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ (۱) ترجمه: (۹)

قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا (۲) ترجمه: (۱۰)

نُصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا (۳) ترجمه: (۱۱)

أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا (۴) ترجمه: (۱۲)

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا (۵) ترجمه: (۱۳)

إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلًا (۶) ترجمه: (۱۴)

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْعًا طَوِيلًا (۷) ترجمه: (۱۵)

وَإِذْ كَرِهَ اللَّهُ لِسْمِ رَبِّكَ وَتَبَوَّأَ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا (۸) ترجمه: (۱۶)

رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا (۹) ترجمه: (۱۷)

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا (۱۰) ترجمه: (۱۸)

وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا (۱۱) ترجمه: (۱۹)

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا (۱۲) ترجمه: (۲۰)

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا (۱۳) ترجمه: (۲۱)

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيرًا مَّهِيلًا (۱۴) ترجمه: (۲۲)

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا (۱۵) ترجمه: (۲۳)

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا (۱۶) ترجمه: (۲۴)

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا (۱۷) ترجمه: (۲۵)

السَّمَاءُ مُنْقَطِرَةٌ بِهِ □ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا (۱۸) ترجمه: (۲۶)

إِنَّ هَذِهِ تَذْكَرَةٌ □ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا (۱۹) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۷۴

۱- بگو: «من مالک زیان و هدایتی برای شما نیستم.»

۲- بگو: «(اگر من نیز برخلاف فرمانش رفتار کنم) هیچ کس مرا در برابر خداوند حمایت نمی کند و پناهگاهی جز او

نمی یابم.

۳- تنها وظیفه من ابلاغ از سوی خدا و رساندن رسالات اوست. و کسانی که نافرمانی خدا و پیامبرش کنند، آتش دوزخ از آن آنهاست و جاودانه در آن می مانند.»

۴- (این کارشکنی کفار همچنان ادامه می یابد) تا هنگامی که آنچه را به آنها وعده داده شده ببینند. آنگاه می دانند چه کسی یاورش ضعیف تر و جمعیتش کمتر است!

۵- بگو: «من نمی دانم آنچه به شما وعده داده شده نزدیک است یا پروردگرم زمانی برای آن قرار می دهد؟!»

۶- دانای غیب اوست و هیچ کس را بر اسرار غیب آگاه نمی سازد،

۷- مگر پیامبرانی که (آنان را برگزیده و) از آنها راضی است و مراقبینی از پیش رو و پشت سر برای آنها قرار می دهد،

۸- تا معلوم شود پیامبرانش رسالتهای پروردگارش را ابلاغ کرده اند. و او به آنچه نزد آنهاست احاطه دارد و همه چیز را احصا کرده است.»

۹- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ای جامه به خود پیچیده!

۱۰- شب را، جز کمی، به پا خیز.

۱۱- نیمی از شب را، یا کمی از آن کم کن،

۱۲- یا بر نصف آن بیفزا، و قرآن را با تأمل و دقت بخوان.

۱۳- چرا که ما بزودی سخنی سنگین به تو القا خواهیم کرد.

۱۴- به یقین نماز و عبادت شبانه گامی استوارتر و گفتاری پایدارتر است.

۱۵- زیرا تو در روز تلاش مستمر و طولانی خواهی داشت (و عبادت شبانه به تو نیرو می بخشد).

۱۶- نام پروردگارت را یاد کن و تنها به او دل ببند.

۱۷- اوست پروردگار مشرق و مغرب که معبودی جز او نیست، پس او را تکیه گاه خود انتخاب کن،

۱۸- و در برابر آنچه (دشمنان) می گویند شکبیا باش و به طرزی شایسته از آنان دوری گزین.

۱۹- و مرا با تکذیب کنندگان صاحب نعمت واگذار، و آنها را کمی مهلت ده،

۲۰- که (برای آنها) نزد ما غل و زنجیرها و (آتش) دوزخ است،

۲۱- و غذایی گلوگیر، و عذابی دردناک،

۲۲- در آن روز که زمین و کوهها سخت به لرزه درمی آید، و کوهها (چنان درهم کوبیده می شود که) به شکل توده هایی از شن نرم در می آید.

۲۳- ما پیامبری به سوی شما فرستادیم که گواه بر شماست، همان گونه که به سوی فرعون پیامبری فرستادیم.

۲۴- (ولی) فرعون به مخالفت و نافرمانی آن پیامبر برخاست، و ما او را سخت مجازات کردیم.

۲۵- شما (نیز) اگر کافر شوید، چگونه خود را (از عذاب) روزی که کودکان را پیر می کند برکنار می دارید؟!

۲۶- و در آن روز آسمان از هم شکافته می شود، و وعده الهی، انجام شدنی است.

۲۷- این هشدار و تذکری است، پس هر کس بخواهد راهی به سوی پروردگارش برمی گزیند.

□ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنَضِيفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَهُ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ □ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ □ عِلْمٌ أَنْ لَنْ

تُخْصَوُهُ فَتِيَابَ عَلَيْنِكُمْ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۗ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ ۖ وَأَخْرُونَ ۖ يَصْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ ۖ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ ۖ وَأَخْرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۖ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۗ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۗ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٠) ترجمه: (١)

٧٤. سوره المدثر

آشنایی با سوره

٧٤- مدثر [جامه به خود پیچیده]

وقتی که در غار حرا با نزول آیه «اقرء...» محمد (ص) به رسالت مبعوث شد، به خانه آمد و از شعله های «وحی» مشتعل بود. جامعه بخود پیچیده و خوابید. این سوره نازل شده و او را به «قیام» و «انذار» و «تکبیر» فرا خواند. (آیات اول سوره). جزو اولین سوره هاست (به قول برخی: دومین سوره و بعد از «مزل» یا «اقرء...») و از رسالت و قیامت و مشرکین و فرشتگان و تنذیر سخن می گوید و از عواملی همچون ترک نماز و اطعام مساکین و نیز از فرو رفتن در بظالتهای و تکذیب قیامت که سبب جهنمی شدن است یاد می کند. ٥٦ آیه دارد و مکی است. می کند

سوره المدثر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ (١) ترجمه: (٢)

قُمْ فَأَنْذِرْ (٢) ترجمه: (٣)

وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ (٣) ترجمه: (٤)

وَتِيَابِكَ فَطَهِّرْ (٤) ترجمه: (٥)

وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ (٥) ترجمه: (٦)

وَلَا تَمُنْ بِتَسْتَكْبِرْ (٦) ترجمه: (٧)

وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ (٧) ترجمه: (٨)

فَإِذَا نَقَرَفِي النَّاقُورِ (۸) ترجمه: (۹)

فَذَلِكِ يَوْمِئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ (۹) ترجمه: (۱۰)

عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرٌ يَسِيرٌ (۱۰) ترجمه: (۱۱)

ذُرِّي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا (۱۱) ترجمه: (۱۲)

وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا (۱۲) ترجمه: (۱۳)

وَبَيْنَ شُهُودًا (۱۳) ترجمه: (۱۴)

وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا (۱۴) ترجمه: (۱۵)

ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ (۱۵) ترجمه: (۱۶)

كَلَّا ۚ إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا (۱۶) ترجمه: (۱۷)

سَأَرْهُقُهُ صُعُودًا (۱۷) ترجمه: (۱۸)

ص: ۵۷۵

۱- پروردگارت می داند که تو و گروهی از آنها که با تو هستند نزدیک دو ثلث از شب یا نصف یا ثلث آن را به پا می خیزید. (و به عبادت و تلاوت قرآن می پردازید) خداوند شب و روز را اندازه گیری می کند. او می داند که شما نمی توانید مقدار آن را (به دقت برای عبادت کردن) اندازه گیری کنید، پس شما را بخشید. اکنون آنچه برای شما میسر است قرآن بخوانید. او می داند بزودی گروهی از شما بیمار می شوند، و گروهی دیگر برای به دست آوردن فضل الهی (و کسب روزی) به سفر می روند، و گروهی دیگر در راه خدا جهاد می کنند (و از تلاوت قرآن باز می مانند)، پس آنچه برای شما ممکن است از آن تلاوت کنید و نماز را برپا دارید و زکات پردازید و به خدا «قرض الحسنه» دهید (در راه او انفاق نمایید) و بدانید) آنچه از کارهای نیک برای خود از پیش می فرستید آن را نزد خدا به بهترین وجه و بزرگترین پاداش خواهید یافت. و از خدا آموزش بطلبید که خداوند آمرزنده و مهربان است.

۲- *بنام خداوند بخشنده مهربان* ای جامه خواب به خود پیچیده (و در بستر آرمیده)!

۳- برخیز و انداز کن، (و جهانیان را بیم ده)

۴- و پروردگارت را بزرگ بشمار

۵- و لباس را پاکیزه دار،

۶- و از پلیدی دوری کن،

۷- و منت مگذار و عملت را بزرگ مشمار،

- ۸- و بخاطر پروردگارت شکیبایی کن.
- ۹- و (بدانید) هنگامی که در «صور» دمیده شود،
- ۱۰- آن روز، روز سختی است،
- ۱۱- که برای کافران آسان نیست!
- ۱۲- مرا با کسی که او را به تنهایی آفریده ام واگذار!
- ۱۳- همان کس که برای او مال گسترده ای قرار دادم،
- ۱۴- و فرزندان فراوانی که همواره در کنار او (و در خدمت او) هستند،
- ۱۵- و وسایل زندگی را (از هر نظر) برایش فراهم ساختم!
- ۱۶- باز طمع دارد که (به آن) بیفزایم.
- ۱۷- هرگز. چنین نخواهد شد. چرا که او نسبت به آیات ما دشمنی می ورزد.
- ۱۸- و بزودی او را مجبور می کنم که از قله زندگی بالا رود. (پس او را به زیر می افکنم)!

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ (۱۸) ترجمه: (۱)

فَقَتَلَ كَيْفَ قَدَّرَ (۱۹) ترجمه: (۲)

ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ (۲۰) ترجمه: (۳)

ثُمَّ نَظَرَ (۲۱) ترجمه: (۴)

ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ (۲۲) ترجمه: (۵)

ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ (۲۳) ترجمه: (۶)

فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْتَرُ (۲۴) ترجمه: (۷)

إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ (۲۵) ترجمه: (۸)

سَأُصَلِّيهُ سَقَرًا (۲۶) ترجمه: (۹)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ (۲۷) ترجمه: (۱۰)

لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ (۲۸) ترجمه: (۱۱)

لَوَاحٍ لِّلْبَشَرِ (۲۹) ترجمه: (۱۲)

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ (۳۰) ترجمه: (۱۳)

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً ۖ وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا ۖ وَلَا يَزَاتَبَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ ۖ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا ۖ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ ۖ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۖ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْبَشَرِ (٣١) ترجمه: (١٤)

كَلَّا وَالْقَمَرَ (٣٢) ترجمه: (١٥)

وَاللَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ (٣٣) ترجمه: (١٦)

وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ (٣٤) ترجمه: (١٧)

إِنَّهَا لَأِخْدَى الْكَبْرِ (٣٥) ترجمه: (١٨)

نَذِيرًا لِلْبَشَرِ (٣٦) ترجمه: (١٩)

لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ (٣٧) ترجمه: (٢٠)

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ (٣٨) ترجمه: (٢١)

إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ (٣٩) ترجمه: (٢٢)

فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ (٤٠) ترجمه: (٢٣)

عَنِ الْمُجْرِمِينَ (٤١) ترجمه: (٢٤)

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ (٤٢) ترجمه: (٢٥)

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ (٤٣) ترجمه: (٢٦)

وَلَمْ نَكُ نُطْعِمِ الْمَسْكِينِ (٤٤) ترجمه: (٢٧)

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ (٤٥) ترجمه: (٢٨)

وَكُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الدِّينِ (٤٦) ترجمه: (٢٩)

حَتَّىٰ آتَانَا الْيَقِينَ (٤٧) ترجمه: (٣٠)

۱- او (برای مبارزه با قرآن) اندیشه کرد و نقشه ای (شیطانی) کشید!

۲- مرگ بر او! چگونه نقشه ای کشید؟!

۳- باز هم مرگ بر او، چگونه نقشه کشید؟!

۴- پس نگاهی کرد،

۵- و چهره درهم کشید و عجولانه دست به کار شد.

۶- سپس پشت کرد و تکبر ورزید،

۷- و سرانجام گفت: «این (قرآن) چیزی جز سحر پیشینیان نیست!

۸- این فقط سخن انسان است.»

۹- (اَما) بزودی او را وارد سَقَر [= دوزخ] می کنم!

۱۰- و توجه می دانی «سَقَر» چیست!

۱۱- (آتشی است که) نه چیزی را باقی می گذارد و نه رها می سازد.

۱۲- پوست را دگرگون می کند.

۱۳- نوزده (نگهبان) بر آن گمارده شده اند!

۱۴- نگهبانان دوزخ را فقط فرشتگان (عذاب) قرار دادیم، و تعداد آنها را جز برای آزمایش کافران معین نکردیم تا اهل کتاب

[= یهود و نصاری] یقین پیدا کنند و بر ایمان مؤمنان بیفزایند، و اهل کتاب و مؤمنان (در حقانیت این کتاب آسمانی) تردید به

خود راه ندهند، و بیمار دلان و کافران بگویند: «خدا از این سخن چه منظوری دارد؟!» (آری) این گونه خداوند هر کس را

بخواهد گمراه می سازد و هر کس را بخواهد هدایت می کند. و لشکریان پروردگارت را جز او کسی نمی داند، و این جز

هشدار و تذکری برای انسانها نیست!

۱۵- هرگز چنین نیست سوگند به ماه،

۱۶- و به شب، هنگامی که (دامن برچینید و) پشت کند،

۱۷- و به صبح هنگامی که چهره بگشاید،

۱۸- که آن (حوادث هولناک قیامت) از مسائل مهم است!

۱۹- هشدار است برای همه انسانها،

۲۰- برای کسانی از شما که می خواهند (به سوی هدایت) پیش روند یا عقب بمانند

۲۱- (آری) هر کس در گرو اعمال خویش است،

۲۲- مگر «اصحاب یمین» (که نامه اعمالشان را به دست راستشان می دهند)!

۲۳- آنها در باغهای بهشتی اند، و سؤال می کنند،

۲۴- از مجرمان:

۲۵- «چه چیز شما را به دوزخ وارد ساخت؟!»

۲۶- می گویند: «ما از نمازگزاران نبودیم،

۲۷- و اطعام مستمند نمی کردیم،

۲۸- و پیوسته با اهل باطل همنشین و همصدا بودیم،

۲۹- و همواره روز جزا را انکار می کردیم،

۳۰- تا زمانی که مرگ ما فرا رسیده!»

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ (۴۸) ترجمه: (۱)

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرِهِ مُعْرِضِينَ (۴۹) ترجمه: (۲)

كَانَتْهُمْ حُمْرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ (۵۰) ترجمه: (۳)

فَزَتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ (۵۱) ترجمه: (۴)

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا مُنشَرَةً (۵۲) ترجمه: (۵)

كَلَّا ۚ بَلْ لَّا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ (۵۳) ترجمه: (۶)

كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرٌ (۵۴) ترجمه: (۷)

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ (۵۵) ترجمه: (۸)

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۚ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ (۵۶) ترجمه: (۹)

۷۵. سوره القیامه

آشنایی با سوره

۷۵- قیامت [برخاستن]

قیامت، نام رستاخیز عمومی و معاد است. روزی که همه از گورها بر می خیزند و به سوی محشر و سرنوشت ابدی خویش در بهشت یا دوزخ رهسپار می شوند. در اولین آیه به قیامت سوگند یاد شده است. و به بشر، آن روز را یادآوری می کند. در آیات بعد، علائم به روز آن رستاخیز و نیز حالات بشر هنگام جان دادن ذکر شده و با طرح موضوع عبث نبودن خلقت، استدلال بر فلسفه معاد شده است. ۴۰ آیه دارد و در مکه در سال ۳ بعثت نازل شده است

سوره القیامه با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ (۱) ترجمه: (۱۰)

وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ (۲) ترجمه: (۱۱)

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعُ عِظَامَهُ (۳) ترجمه: (۱۲)

بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَنْ نَسُوِيَ بَنَانَهُ (۴) ترجمه: (۱۳)

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ (۵) ترجمه: (۱۴)

يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ (۶) ترجمه: (۱۵)

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصْرُ (۷) ترجمه: (۱۶)

وَخَسَفَ الْقَمَرُ (۸) ترجمه: (۱۷)

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ (۹) ترجمه: (۱۸)

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ (۱۰) ترجمه: (۱۹)

كَلَّا لَا وَزَرَ (۱۱) ترجمه: (۲۰)

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ (۱۲) ترجمه: (۲۱)

يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ (۱۳) ترجمه: (۲۲)

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ (۱۴) ترجمه: (۲۳)

وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ (۱۵) ترجمه: (۲۴)

لَا تُحَرِّكُ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ (۱۶) ترجمه: (۲۵)

إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ (۱۷) ترجمه: (۲۶)

فَإِذَا قَرَأَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ (۱۸) ترجمه: (۲۷)

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ (۱۹) ترجمه: (۲۸)

ص: ۵۷۷

۲- چرا آنها از تذکر روی گردانند!؟

۳- گویی گورخرانی رمیده اند،

۴- که از (مقابل) شیری فرار کرده اند!

۵- بلکه هر کدام از آنها انتظار دارد نامه جداگانه ای (از سوی خدا) به او داده شود.

۶- هرگز چنین نیست (که آنان می گویند)، بلکه آنها از آخرت نمی ترسند.

۷- هرگز چنین نیست (که آنها می گویند) آن (قرآن) یک تذکر و یادآوری است.

۸- و کسانی که بخواهند از آن پند می گیرند.

۹- و آنها پند نمی گیرند مگر این که خدا بخواهد. او اهل تقوا و اهل آموزش است (و به هر کس آنچه لایق باشد می دهد).

۱۰- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به روز قیامت،

۱۱- و سوگند به نفس ملامتگر (و وجدان بیدار که رستاخیز حق است)!

۱۲- آیا انسان می پندارد که هرگز استخوانهای او را جمع نخواهیم کرد!؟

۱۳- آری قادریم که (حتی خطوط سر) انگشتان او را موزون و مرتب کنیم.

۱۴- (انسان شک در معاد ندارد) بلکه او می خواهد (آزادانه) در تمام عمر گناه کند

۱۵- (از این رو) می پرسد: «روز قیامت کی خواهد بود»!؟

۱۶- (بگو): در آن هنگام که چشمها از شدت وحشت خیره گردد،

۱۷- و ماه بی نور شود،

۱۸- و خورشید و ماه با هم جمع شوند،

۱۹- آن روز انسان می گوید: «راه فرار کجاست!؟»

۲۰- هرگز چنین نیست، (راه فرار و) پناهگاهی وجود ندارد!

۲۱- آن روز قرارگاه تنهایی تنها به سوی پروردگار تو است.

۲۲- و در آن روز انسان را از آنچه که از پیش و پشت سر فرستاده آگاه می کنند.

۲۳- بلکه انسان از وضع خویش آگاه است،

۲۴- هرچند (در ظاهر) برای خود عذرهایی بتراشد.

۲۵- (هنگام نزول وحی) زبانت را بخاطر عجله برای خواندن آن حرکت مده،

۲۶- چرا که جمع کردن و خواندن آن بر عهده ماست.

۲۷- پس هر گاه آن را خواندیم، از خواندن آن پیروی کن

۲۸- سپس بیان (و توضیح) آن (نیز) بر عهده ماست.

كَلَّا بَلْ تُجِبُّونَ الْعَاجِلَةَ (۲۰) ترجمه: (۱)

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ (۲۱) ترجمه: (۲)

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ (۲۲) ترجمه: (۳)

إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ (٢٣) ترجمه: (٤)

وَوُجُوهُ يَوْمَئِذٍ بِآسِرَةٍ (٢٤) ترجمه: (٥)

تَنْظُرُنَّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ (٢٥) ترجمه: (٦)

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ (٢٦) ترجمه: (٧)

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ (٢٧) ترجمه: (٨)

وَوَطَّنَ أَنتَهُ الْفِرَاقُ (٢٨) ترجمه: (٩)

وَالْتَنَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ (٢٩) ترجمه: (١٠)

إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ (٣٠) ترجمه: (١١)

فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّى (٣١) ترجمه: (١٢)

وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى (٣٢) ترجمه: (١٣)

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَى أَهْلِهِ يَتَمَطَّى (٣٣) ترجمه: (١٤)

أَوْلَى لَكَ فَأَوْلَى (٣٤) ترجمه: (١٥)

ثُمَّ أَوْلَى لَكَ فَأَوْلَى (٣٥) ترجمه: (١٦)

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى (٣٦) ترجمه: (١٧)

أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُُمْنَى (٣٧) ترجمه: (١٨)

ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّى (٣٨) ترجمه: (١٩)

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى (٣٩) ترجمه: (٢٠)

أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى (٤٠) ترجمه: (٢١)

٧٦. سورة الإنسان

آشنایی با سوره

در آیه اول اشاره به «روزگاری» می‌کند که بر «انسان» گذشته، و او چیزی نبود که یاد شود. از آن پس اشاره به خلقت انسان، و قرار گرفتن او بر سر دو راهی «شکر» و «کفران» می‌نماید. از آنجا که محور این سوره، انسان است و عملش و اخلاصش و ایثارش و عاقبت کارش در قیامت و نعمت‌های خوب برای نیکان، نام دیگر این سوره «انسان» است. این سوره به نام «هل اتی» هم مشهور است. چونکه با این کلمه آغاز شده است. این سوره در مدینه نازل شده و بنا به روایات، در ستایش از علی و فاطمه (ع) است که به خاطر نذرشان، سه روز روزه گرفتند و هنگام افطار، غذای ساده خویش را به مسکین و یتیم و اسیر، ایثار کردند (آیه ۸) و خود با آب افطار نمودند. در آیات بعد، از نعمتهای خداوند برای اهل بهشت، و پاداش نیکیه‌ها در آخرت، یاد شده و فرمان صبر و مقاومت داده است. دارای ۳۱ آیه است و بعد از «الرحمن» نازل شده است.

سوره الانسان با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ هَلْ اَتٰی عَلٰی الْاِنْسَانِ حِیْنٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ یَكُنْ شَیْئًا مَّذْكُورًا (۱) ترجمه: (۲۲)

اِنَّا خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ اَمْشَاجٍ نَّبْتَلِیْهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِیْعًا بَصِیْرًا (۲) ترجمه: (۲۳)

اِنَّا هَدٰیْنَاهُ السَّبِیْلَ اِمَّا شَاكِرًا وَاِمَّا كَفُوْرًا (۳) ترجمه: (۲۴)

اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِیْنَ سَلَاسِلَ وَاَغْلَالًا وَّسَعِیْرًا (۴) ترجمه: (۲۵)

اِنَّ الْاَبْرَارَ یَشْرَبُوْنَ مِنْ كَاسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُوْرًا (۵) ترجمه: (۲۶)

ص: ۵۷۸

- ۱- هرگز چنین نیست (که شما می‌پندارید!) بلکه شما دنیای زودگذر را دوست دارید
- ۲- و آخرت را رها می‌کنید.
- ۳- (آری) در آن روز صورتهایی شاداب و مسرور است،
- ۴- و به (الطاف) پروردگارشان می‌نگرند.
- ۵- و در آن روز صورتهایی عبوسو درهم کشیده است،
- ۶- (زیرا) می‌دانند عذابی کمرشکن در پیش دارند!

- ۷- هرگز چنین نیست (او ایمان نمی آورد) تا موقعی که جان به گلوگاهش رسد،
- ۸- و گفته شود: «آیا کسی هست که (این بیمار را از مرگ) نجات دهد؟!»
- ۹- (در این هنگام) او به جدایی از دنیا یقین پیدا می کند،
- ۱۰- و ساق پاها (از سختی جان دادن) به هم می پیچد!
- ۱۱- در آن روز مسیر همه به سوی (دادگاه) پروردگارت خواهد بود.
- ۱۲- (در آن روز گفته می شود:) او ایمان نیاورد و نماز نخواند،
- ۱۳- بلکه تکذیب کرد و روی گردان شد،
- ۱۴- سپس به سوی خانواده خود بازگشت در حالی که متکبرانه قدم بر می داشت.
- ۱۵- (با این اعمال) عذاب الهی برای تو شایسته تر است، شایسته تر!
- ۱۶- باز هم عذاب برای تو شایسته تر است، شایسته تر!
- ۱۷- آیا انسان گمان می کند بی هدف رها می شود؟!
- ۱۸- آیا او نطفه ای از منی که در رحم ریخته می شود نبود؟!
- ۱۹- سپس بصورت خون بسته درآمد، و خداوند او را آفرید و موزون ساخت،
- ۲۰- و از آن، دو زوج مرد و زن آفرید.
- ۲۱- آیا چنین کسی قادر نیست که مردگان را زنده کند؟!
- ۲۲- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آیا این گونه نیست که زمانی طولانی از روزگار بر انسان گذشت که چیز قابل ذکری نبود؟!
- ۲۳- ما انسان را از نطفه به هم آمیخته ای آفریدیم، و او را می آزماییم. (بدین جهت) او را شنوا و بینا قرار دادیم.
- ۲۴- ما راه را به او نشان دادیم، خواه شاکر باشد (و پذیرا گردد) یا ناسپاس.
- ۲۵- ما برای کافران، زنجیرها و غلها و شعله های سوزان آتش آماده کرده ایم!
- ۲۶- به یقین ابرار (و نیکان) از جامی می نوشند که با عطر خوشی آمیخته است،
- عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا (۶) ترجمه: (۱)
- يُوفُونَ بِالَّذَرِّ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا (۷) ترجمه: (۲)
- وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا (۸) ترجمه: (۳)
- إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا (۹) ترجمه: (۴)
- إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبَّنَا يَوْمًا غُيُوبًا قَمَطِيرًا (۱۰) ترجمه: (۵)
- فَوَقَاهُمْ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا (۱۱) ترجمه: (۶)

وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا (۱۲) ترجمه: (۷)

مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ □ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا (۱۳) ترجمه: (۸)

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ قُطُوفُهَا تَذَلِيلًا (۱۴) ترجمه: (۹)

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآتِيهِ مِنْ فَضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا (۱۵) ترجمه: (۱۰)

قَوَارِيرٍ مِنْ فِضَّةٍ قَدَرُوهَا تَقْدِيرًا (۱۶) ترجمه: (۱۱)

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا (۱۷) ترجمه: (۱۲)

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا (۱۸) ترجمه: (۱۳)

□ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَنثورًا (۱۹) ترجمه: (۱۴)

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلَكًا كَبِيرًا (۲۰) ترجمه: (۱۵)

عَالِيَهُمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ □ وَحُلُوهَا أَسَاوِرٌ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا (۲۱) ترجمه: (۱۶)

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا (۲۲) ترجمه: (۱۷)

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا (۲۳) ترجمه: (۱۸)

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطِعْ مِنْهُمْ آثِمًا أَوْ كَفُورًا (۲۴) ترجمه: (۱۹)

وَإِذْ كَرِهَ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (۲۵) ترجمه: (۲۰)

ص: ۵۷۹

۱- از چشمه ای که بندگان خاص خدا از آن می نوشند، و (از هر جا بخواهند) آن را جاری می سازند.

۲- آنها به نذر خود وفا می کنند، و از روزی که شرّ و عذابش گسترده است می ترسند،

۳- و غذای (خود) را با این که به آن علاقه (و نیاز) دارند، به «مستمند» و «یتیم» و «اسیر» اطعام می کنند.

۴- (و می گویند:) ما شما را بخاطر خدا اطعام می کنیم، و هیچ پاداش و سپاسی از شما نمی خواهیم.

۵- ما از پروردگارانمان خائفیم در آن روزی که عبوس و سخت است.

۶- (بخاطر این عقیده و عمل) خداوند آنان را از شرّ آن روز ننگه می دارد و از آنها استقبال می کند درحالی که شادمان و

مسرورند

- ۷- و در برابر صبرشان، بهشت و لباسهای حریر (بهشتی) را به آنها پاداش می دهد.
- ۸- در آنجا بر تختهای زیبا تکیه کرده اند، نه آفتاب (سوزان) را در آن جا می بینند و نه سرما را.
- ۹- و در حالی است که سایه های آن (درختان بهشتی) بر آنها فرو افتاده و چیدن میوه هایش بسیار آسان است.
- ۱۰- و در گرداگرد آنها ظرفهای سیمینو قدحهایی بلورین می گردانند، (پراز بهترین غذاها و نوشیدنیها)
- ۱۱- ظرفهای بلورینی از نقره (شفاف)، که آنها را به اندازه مناسب آماده کرده اند.
- ۱۲- و در آن جا از جامهایی سیراب می شوند لبریز (از شراب طهوری) که آمیخته با زنجبیل است،
- ۱۳- از چشمه ای در آنجا که نامش سلسبیل است.
- ۱۴- و بر گردشان (برای پذیرایی) نوجوانانی جاودانی می گردند که هرگاه آنها را ببینی گمان می کنی مروارید پراکنده اند.
- ۱۵- و هنگامی که آن جا را ببینی نعمت و ملک عظیمی را می بینی!
- ۱۶- بر اندام آنها [= بهشتیان] لباسهایی است از حریر نازک سبز رنگ، و از دیبای ضخیم، و با دستبندهایی از نقره آراسته شده اند، و پروردگارشان شراب طهور به آنان می نوشاند.
- ۱۷- این پاداش شماس، و سعی و تلاش شما مورد قدردانی است.
- ۱۸- به یقین قرآن را ما بر تو نازل کردیم.
- ۱۹- پس در (تبلیغ و اجرای) حکم پروردگارت شکبیا و با استقامت باش، و از هیچ گنهکار یا کافری از آنان اطاعت مکن.
- ۲۰- و نام پروردگارت را هر صبح و شام یاد کن.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا (٢٦) ترجمه: (١)

إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا (٢٧) ترجمه: (٢)

نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ □ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلًا (٢٨) ترجمه: (٣)

إِنَّ هَذِهِ تَذْكَرَةٌ □ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا (٢٩) ترجمه: (٤)

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ □ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (٣٠) ترجمه: (٥)

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ □ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (٣١) ترجمه: (٦)

٧٧. سوره المرسلات

آشنایی با سوره

٧٧- مرسلات [فرستاده شده ها]

منظور از مرسلات (که در نخستین آیه خداوند به آنها قسم یاد کرده است) یا فرشتگانی است که پیاپی برای فرود آوردن وحی الهی به پیامبران فرستاده می شوند، یا تند بادهایی است که فرستاده می شوند. علائمی از بروز قیامت و توصیفی از محشر بیان شده است. تاکید اصلی این سوره روی قیامت است و مکرراً تکذیب کنندگان بیم داده می شوند آیه «ویل یومئذ للمکذبین» در این سوره ١٠ بار تکرار شده است و صحنه هائی از دنیا و آخرت و حقائق هستی در آن بیان شده است. در سال دوم بعثت در مکه در غاری در «منا» نازل شده است (بعد از سوره همزه) و ٥٠ آیه دارد

سوره المرسلات با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا (١) ترجمه: (٧)

فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا (٢) ترجمه: (٨)

وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا (٣) ترجمه: (٩)

فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا (٤) ترجمه: (١٠)

فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا (۵) ترجمه: (۱۱)

عُذْرًا أَوْ نُذْرًا (۶) ترجمه: (۱۲)

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٍ (۷) ترجمه: (۱۳)

فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ (۸) ترجمه: (۱۴)

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ (۹) ترجمه: (۱۵)

وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ (۱۰) ترجمه: (۱۶)

وَإِذَا الرُّسُلُ أُقْتَتِ (۱۱) ترجمه: (۱۷)

لَأَيُّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ (۱۲) ترجمه: (۱۸)

لِيَوْمِ الْفَضْلِ (۱۳) ترجمه: (۱۹)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا يَوْمِ الْفَضْلِ (۱۴) ترجمه: (۲۰)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۱۵) ترجمه: (۲۱)

أَلَمْ نُهْلِكِ الْأُولِينَ (۱۶) ترجمه: (۲۲)

ثُمَّ تَتَّبِعُهُمُ الْآخِرِينَ (۱۷) ترجمه: (۲۳)

كَذَلِكَ نَفْعُ الْإِثْمَارِيِّ (۱۸) ترجمه: (۲۴)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۱۹) ترجمه: (۲۵)

ص: ۵۸۰

۱- و پاسی از شب را برای او سجده کن، و مقداری طولانی از شب، او را تسبیح گوی.

۲- آنها زندگی زودگذر دنیا را دوست دارند، در حالی که روز سختی را پشت سر خودرها می کنند.

۳- ما آنها را آفریدیم و پیوندهای وجودشان را محکم کردیم، و هر زمان بخواهیم جای آنان را به گروهی همانند آنان می دهیم.

۴- این یک تذکرو یادآوری است، و هر کس بخواهد (با استفاده از آن) راهی به سوی پروردگارش برمی گزیند.

۵- و شما (چیزی را) نمی خواهید مگر این که خدا بخواهد، خداوند دانا و حکیم بوده و هست.

۶- هر کس را بخواهد (و شایسته باشد) در رحمت (وسیع) خود وارد می کند، و برای ستمکاران عذاب دردناکی آماده ساخته است!

۷- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به فرشتگانی که پی در پی فرستاده می شوند،

۸- و آنها که همچون تندباد حرکت می کنند،

۹- و سوگند به آنها که (برها را) می گسترانند،

۱۰- و آنها که جدا می کنند،

۱۱- و سوگند به آنها که آیات بیدارگر (الهی) را (به انبیا) القا می نمایند،

۱۲- برای اتمام حجّت یا انذار،

۱۳- (سوگند به همه این امور) که آنچه به شما (درباره قیامت) وعده داده می شود، واقع شدنی است!

۱۴- در آن هنگام که ستارگان محو و تاریک شوند

۱۵- و (کرات) آسمان از هم بشکافند،

۱۶- و آنگاه که کوهها از جا کنده و متلاشی شوند،

۱۷- و در آن هنگام که برای پیامبران (به منظور ادای شهادت) تعیین وقت شود.

۱۸- (این شهادت) برای چه روزی به تأخیر افتاده؟!

۱۹- برای روز جدایی (حق از باطل).

۲۰- تو چه می دانی روز جدایی چیست؟!

۲۱- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان.

۲۲- آیا ما اقوام (مجرم) نخستین را هلاک نکردیم؟!

۲۳- سپس دیگران را به دنبال آنها می فرستیم.

۲۴- (آری) این گونه با مجرمان رفتار می کنیم.

۲۵- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان!

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ (۲۰) ترجمه: (۱)

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ (۲۱) ترجمه: (۲)

إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ (۲۲) ترجمه: (۳)

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ (۲۳) ترجمه: (۴)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۲۴) ترجمه: (۵)

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا (۲۵) ترجمه: (۶)

أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا (٢٦) ترجمه: (٧)

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا (٢٧) ترجمه: (٨)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٢٨) ترجمه: (٩)

انطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (٢٩) ترجمه: (١٠)

انطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ (٣٠) ترجمه: (١١)

لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ (٣١) ترجمه: (١٢)

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ (٣٢) ترجمه: (١٣)

كَأَنَّهُ جِمَالَتٌ صُفْرٌ (٣٣) ترجمه: (١٤)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٣٤) ترجمه: (١٥)

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ (٣٥) ترجمه: (١٦)

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَدِرُونَ (٣٦) ترجمه: (١٧)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٣٧) ترجمه: (١٨)

هَذَا يَوْمُ الْفُضْلِ □ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأُولِينَ (٣٨) ترجمه: (١٩)

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا (٣٩) ترجمه: (٢٠)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٤٠) ترجمه: (٢١)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ (٤١) ترجمه: (٢٢)

وَفَوَاحِهِ مِمَّا يَشْتَهُونَ (٤٢) ترجمه: (٢٣)

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٤٣) ترجمه: (٢٤)

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (٤٤) ترجمه: (٢٥)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٤٥) ترجمه: (٢٦)

كُلُوا وَتَمَتُّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُّجْرِمُونَ (۴۶) ترجمه: (۲۷)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۴۷) ترجمه: (۲۸)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لَا يَزَكُّوْنَ (۴۸) ترجمه: (۲۹)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۴۹) ترجمه: (۳۰)

فَبَأَىٰ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ (۵۰) ترجمه: (۳۱)

ص: ۵۸۱

-
- ۱- آیا شما را از آبی پست و ناچیز نیافریدیم،
  - ۲- سپس آن را در قرارگاهی مطمئنو آماده [= رحم] قرار دادیم،
  - ۳- تا مدتی معین؟!
  - ۴- ما توانایی بر این کار داشتیم، پس ما چه توانای خوبی هستیم (و امر معاد برای ما آسان است).
  - ۵- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان!
  - ۶- آیا زمین را مرکز اجتماع (شما) قرار ندادیم،
  - ۷- برای زندگان و مردگان (شما)؟!
  - ۸- و در آن کوههای استوار و بلندی قرار دادیم، و آبی گوارا به شما نوشاندیم.
  - ۹- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان!
  - ۱۰- (در آن روز به آنها گفته می شود): بی درنگ، به سوی همان چیزی که پیوسته آن را تکذیب می کردید بروید.
  - ۱۱- بروید به سوی سایه ای سه شاخه (از دودهای خفقان بار و آتش زا)!
  - ۱۲- سایه ای که نه آرام بخش است و نه از شعله های آتش جلوگیری می کند!
  - ۱۳- شراره هایی (از خود) پرتاب می کند به بزرگی یک کاخ!
  - ۱۴- گویی (در سرعت و کثرت) همچون شتران زرد رنگی هستند (که به هر سو پراکنده می شوند)!
  - ۱۵- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان!
  - ۱۶- امروز روزی است که سخن نمی گویند (و قادر بر دفاع از خویشان نیستند)،
  - ۱۷- و به آنها اجازه داده نمی شود تا عذرخواهی کنند.
  - ۱۸- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان!
  - ۱۹- (و به آنها گفته می شود): امروز، روز جدایی (حق از باطل) است که شما و پیشینیان را در آن جمع کرده ایم.
  - ۲۰- اگر چاره ای در برابر من (برای فرار از چنگال مجازات) دارید انجام دهید!
  - ۲۱- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان!
  - ۲۲- (در آن روز) پرهیزگاران در سایه های (درختان بهشتی) و در میان چشمه ها قرار دارند،

۲۳- و میوه هایی از آنچه مایل باشند.

۲۴- بخورید و بنوشید گوارا باد بر شما، اینها در برابر اعمالی است که انجام می دادید!

۲۵- ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم.

۲۶- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان!

۲۷- (و به مجرمان بگو): بخورید و اندکی (از زندگی دنیا) بهره گیرید (ولی بدانید عذاب الهی در انتظار شماست) چرا که شما مجرمید.

۲۸- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان!

۲۹- و هنگامی که به آنها گفته شود رکوع کنید رکوع نمی کنند.

۳۰- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان!

۳۱- (و اگر آنها به این قرآن ایمان نمی آورند) پس به کدام سخن بعد از آن ایمان می آورند؟!

خبر مهم و بزرگ قیامت که مردم درباره اش از یکدیگر «سؤال» می کنند، در آیات اول سوره بیان شده است. در بعضی روایات، این نبا به علی (ع) تاویل شده است. (المیزان ج ۲۰ ص ۲۶۱). نام دیگر سوره، «عم» است یعنی «از چه؟» زیرا سوره با این کلمه آغاز می شود و نام سومش، «تساؤل» می باشد، یعنی «از هم پرسیدن». به نام «معصرات» هم ذکر شده است (که در آیه ۱۴ آمده). محور اساسی این سوره، ضرورت و حتمیت قیامت، و استدلال بر آن و توصیف آن می باشد. چون خبر از نظامی متقن و استوار می دهد، به عنوان نمونه ای از آن، برخی از نظامهای طبیعت در مورد شب و روز و کوه و گیاه و زمین و ... را بیان می کند و آن روز حق را که تخلف ناپذیر است و مایه حسرت و ندامت کافران، به یادها می آورد. بعد از سوره معارج در سال دوم بعثت در مکه نازل شده و دارای ۴۰ آیه می باشد.

سوره النبأ با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ عَمَّ یَتَسَاءَلُونَ (۱) ترجمه: (۱)

عَنِ النَّبِیِّ الْعَظِیْمِ (۲) ترجمه: (۲)

الَّذِی هُمْ فِیْهِ مُخْتَلِفُونَ (۳) ترجمه: (۳)

كَلَّا سَیَعْلَمُونَ (۴) ترجمه: (۴)

ثُمَّ كَلَّا سَیَعْلَمُونَ (۵) ترجمه: (۵)

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا (۶) ترجمه: (۶)

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا (۷) ترجمه: (۷)

وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا (۸) ترجمه: (۸)

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا (٩) ترجمه: (٩)

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا (١٠) ترجمه: (١٠)

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا (١١) ترجمه: (١١)

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا (١٢) ترجمه: (١٢)

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا (١٣) ترجمه: (١٣)

وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا (١٤) ترجمه: (١٤)

لُنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا (١٥) ترجمه: (١٥)

وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا (١٦) ترجمه: (١٦)

إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ كَانَ مِيقَاتًا (١٧) ترجمه: (١٧)

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا (١٨) ترجمه: (١٨)

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا (١٩) ترجمه: (١٩)

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا (٢٠) ترجمه: (٢٠)

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا (٢١) ترجمه: (٢١)

لِلطَّاغِيَةِ مَابًا (٢٢) ترجمه: (٢٢)

لَأَشِيرَ فِيهَا أَحْقَابًا (٢٣) ترجمه: (٢٣)

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا (٢٤) ترجمه: (٢٤)

إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا (٢٥) ترجمه: (٢٥)

جَزَاءً وَفَاقًا (٢٦) ترجمه: (٢٦)

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا (٢٧) ترجمه: (٢٧)

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا (٢٨) ترجمه: (٢٨)

وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا (۲۹) ترجمه: (۲۹)

فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا (۳۰) ترجمه: (۳۰)

ص: ۵۸۲

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آنها از چه چیز از یکدیگر سؤال می کنند؟!
- ۲- از خبر بزرگ و پر اهمیت (رستاخیز)!
- ۳- که پیوسته در آن اختلاف دارند.
- ۴- چنین نیست (که آنها فکر می کنند)، بزودی خواهند دانست.
- ۵- باز هم چنین نیست (که آنها می پندارند)، بزودی می دانند (که قیامت حق است)!
- ۶- آیا زمین را محل آرامش (شما) قرار ندادیم؟!
- ۷- و کوهها را میخهایی (برای زمین)؟!
- ۸- و شما را بصورت زوجها آفریدیم!
- ۹- و خواب شما را مایه آرامشتان قرار دادیم،
- ۱۰- و شب را پوششی (برای شما)،
- ۱۱- و روز را وسیله ای برای زندگی و معاش.
- ۱۲- و بر فراز شما هفت (آسمان) محکم بنا کردیم.
- ۱۳- و چراغی روشن و حرارت بخش آفریدیم!
- ۱۴- و از ابرهای باران زا آبی فراوان نازل کردیم.
- ۱۵- تا بوسیله آن دانه و گیاه بسیار برویانیم،
- ۱۶- و باغهایی پر درخت.
- ۱۷- (آری) روز جدایی (حق از باطل)، میعاد همگان است!
- ۱۸- روزی که در «صور» دمیده می شود و شما فوج فوج (به محشر) می آید.
- ۱۹- و آسمان گشوده می شود و بصورت درهای متعددی در می آید.
- ۲۰- و کوهها به حرکت در می آید (و متلاشی می شود) و بصورت سرابی خواهد شد.
- ۲۱- به یقین (در آن روز) جهنم کمینگاهی است بزرگ،
- ۲۲- و محل بازگشتی برای طغیانگران.
- ۲۳- مدت‌های طولانی در آن می مانند.
- ۲۴- در آن جا نه چیز خنکی می چشند و نه نوشیدنی گوارایی،
- ۲۵- جز آبی سوزانو مایعی از چرک و خون.
- ۲۶- این مجازاتی است موافق و مناسب (اعمالشان).

- ۲۷- چرا که آنها هیچ امیدی به حساب نداشتند،
 ۲۸- و آیات ما را به طور کامل تکذیب کردند.
 ۲۹- و ما همه چیز را در کتابی شمارش و ثبت کرده ایم.
 ۳۰- پس (به آنان گفته می شود): بچشید که چیزی جز عذاب بر شما نمی افزایم!

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا (۳۱) ترجمه: (۱)

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا (۳۲) ترجمه: (۲)

وَكَوَاعِبَ أُنْرَابًا (۳۳) ترجمه: (۳)

وَكَأْسًا دِهَاقًا (۳۴) ترجمه: (۴)

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدًّا (۳۵) ترجمه: (۵)

جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا (۳۶) ترجمه: (۶)

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنِ □ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا (۳۷) ترجمه: (۷)

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا □ لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا (۳۸) ترجمه: (۸)

ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ □ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَا بَاءًا (۳۹) ترجمه: (۹)

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا (۴۰) ترجمه: (۱۰)

۷۹. سوره النازعات

آشنایی با سوره

۷۹- نازعات [آنها که از روی قوت می کشند]

خداوند در نخستین آیه به نازعات قسم خورده است. نازعات، فرشتگانی هستند که جان مردم را می گیرند، یا روح کافران را به شدت قبض می کنند، یا ستاره هائی هستند که از افقی غایب شده و در افق دیگر پیدا می شوند. در هر صورت خداوند به فرشتگان، به عنوان واسطه هائی در تدبیر امور جهان سوگند یاد کرده و اهمیت نقش آنها را بازگو می کند. بخشی از نبوت موسی و دعوت او از فرعون طغیان گر به سوی تزکیه و هدایت، نقل شده، آیه ۱۵ به بعد. و در ادامه، این سوره هم بر اساس آخرت و قیامت و اثبات آن و حالت مردم در بهشت و دوزخ می باشد و در اوائل بعثت در مکه نازل شده و ۴۶ آیه دارد. نزول این سوره بعد از سوره «نباء» است. است.

.Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا (۱) ترجمه: (۱۱)

وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا (۲) ترجمه: (۱۲)

وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا (۳) ترجمه: (۱۳)

فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا (۴) ترجمه: (۱۴)

فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا (۵) ترجمه: (۱۵)

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ (۶) ترجمه: (۱۶)

تَتَّبِعَهَا الرِّادِفَةُ (۷) ترجمه: (۱۷)

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ (۸) ترجمه: (۱۸)

أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ (۹) ترجمه: (۱۹)

يَقُولُونَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ (۱۰) ترجمه: (۲۰)

أِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةً (۱۱) ترجمه: (۲۱)

قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ (۱۲) ترجمه: (۲۲)

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ (۱۳) ترجمه: (۲۳)

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ (۱۴) ترجمه: (۲۴)

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى (۱۵) ترجمه: (۲۵)

۱- به یقین برای پرهیزگاران نجات و رستگاری بزرگی است:

۲- باغهایی سرسبز، و انواع انگورها،

۳- و حوریانی بسیار جوان و همسن و سال،

۴- و جامهایی لبریز و پیایی (از شراب طهور).

۵- در آن جا نه سخن لغو و بیهوده ای می شنوند و نه دروغی.

۶- این پاداشی است از سوی پروردگارت و عطیه ای است مطابق (اعمالشان).

۷- همان پروردگار آسمانها و زمین و آنچه در میان آن دو است، همان پروردگار رحمان و (در آن روز) هیچ کس حق ندارد

بی اجازه او سخنی بگوید (یا شفاعتی کند).

۸- روزی که «روح» و «ملائکه» به صف می ایستند و هیچ یک، جز به اذن خداوند رحمان، سخن نمی گویند، و (آنگاه که

می گویند) درست می گویند.

۹- آن روز حق است. هر کس بخواهد (اکنون) راه بازگشتی به سوی پروردگارش برمی گزیند.

۱۰- و ما شما را از عذاب نزدیکی بیم دادیم. در روزی که انسان آنچه را از قبل با دستهای خود فرستاده می بیند، و کافر

می گوید: «ای کاش خاک بودم (و گرفتار عذاب نمی شدم)!»

۱۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به فرشتگانی که (روح مجرمان را از بدن هایشان) به شدت بر می کشند،

۱۲- و فرشتگانی که (روح مؤمنان را) با مدارا و نشاط می گیرند،

۱۳- و سوگند به فرشتگانی که (در اجرای فرمان الهی) با سرعت حرکت می کنند،

۱۴- و بر یکدیگر سبقت می گیرند،

۱۵- و آنها که امور را تدبیر می کنند!

۱۶- آن روز که آن زلزله وحشتناک (همه چیز را) به لرزه در می آورد،

۱۷- و از پی آن، حادثه دومین [= صیحه عظیم محشر] رخ می دهد،

۱۸- دلهایی در آن روز سخت مضطرب است،

۱۹- و چشمهای آنان (از شدت ترس) فرو افتاده است.

۲۰- می گویند: «آیا ما به زندگی مجدد باز می گردیم؟!»

۲۱- آیا هنگامی که استخوانهای پوسیده ای شدیم (ممکن است زنده شویم)؟!«

۲۲- می گویند: «اگر اینگونه، بازگشتی است زیانبار!»

۲۳- ولی (بدانید) این بازگشت تنها با یک صیحه عظیم است!

۲۴- ناگهان همگی بر عرصه زمین ظاهر می گردند!

۲۵- آیا سرگذشت موسی به تو رسیده است؟!«

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى (۱۶) ترجمه: (۱)

أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى (۱۷) ترجمه: (۲)

فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَىٰ أَنْ تَزُكِّيَ (١٨) ترجمه: (٣)

وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ (١٩) ترجمه: (٤)

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ (٢٠) ترجمه: (٥)

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ (٢١) ترجمه: (٦)

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ (٢٢) ترجمه: (٧)

فَحَشَرَ فَنَادَىٰ (٢٣) ترجمه: (٨)

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ (٢٤) ترجمه: (٩)

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ (٢٥) ترجمه: (١٠)

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَخْشَىٰ (٢٦) ترجمه: (١١)

أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ ۖ بَنَاهَا (٢٧) ترجمه: (١٢)

رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوَّاهَا (٢٨) ترجمه: (١٣)

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا (٢٩) ترجمه: (١٤)

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا (٣٠) ترجمه: (١٥)

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا (٣١) ترجمه: (١٦)

وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا (٣٢) ترجمه: (١٧)

مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ (٣٣) ترجمه: (١٨)

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ (٣٤) ترجمه: (١٩)

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ (٣٥) ترجمه: (٢٠)

وَبُرْزَتِ الْجَحِيمِ لِمَنْ يَرَىٰ (٣٦) ترجمه: (٢١)

فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ (٣٧) ترجمه: (٢٢)

وَأَثَرَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا (۳۸) ترجمه: (۲۳)

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى (۳۹) ترجمه: (۲۴)

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى (۴۰) ترجمه: (۲۵)

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى (۴۱) ترجمه: (۲۶)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا (۴۲) ترجمه: (۲۷)

فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرَاهَا (۴۳) ترجمه: (۲۸)

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا (۴۴) ترجمه: (۲۹)

إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَنِ يَخْشَاهَا (۴۵) ترجمه: (۳۰)

كَانَتْهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبُثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا (۴۶) ترجمه: (۳۱)

ص: ۵۸۴

-
- ۱- در آن هنگام که پروردگارش او را در سرزمین مقدس «طوی» ندا داد (و گفت):
  - ۲- به سوی فرعون برو که طغیان کرده است.
  - ۳- و به او بگو: «آیا می خواهی پاکیزه شوی؟!»
  - ۴- و من تو را به سوی پروردگارت هدایت کنم تا (از نافرمانی او) بترسی؟!»
  - ۵- سپس موسی بزرگترین معجزه را به او نشان داد.
  - ۶- اما او تکذیب و عصیان کرد.
  - ۷- سپس روی گردان شد و (برای محو آیین حق) تلاش نمود!
  - ۸- و (ساحران را) جمع کرد و (مردم را) دعوت نمود.
  - ۹- و گفت: «من پروردگار برتر شما هستم.»
  - ۱۰- از این رو خداوند او را به عذاب آخرت و دنیا گرفتار ساخت.
  - ۱۱- به یقین در این عبرتی است برای کسی که (از نافرمانی خدا) بترسد.
  - ۱۲- آیا آفرینش شما (بعد از مرگ) مشکل تراست یا آفرینش آسمان که خداوند آن را بنا نهاد؟!»
  - ۱۳- سقف آن را برافراشت و آن را نظام بخشید،
  - ۱۴- و شبش را تاریک و روزش را آشکار نمود.
  - ۱۵- و زمین را بعد از آن گسترش داد،

- ۱۶- و از آن آب و گیاهش را بیرون آورد،
- ۱۷- و کوهها را استوار ساخت.
- ۱۸- همه اینها برای بهره گیری شما و چهارپایانتان است.
- ۱۹- هنگامی که آن حادثه وحشتناک بزرگ رخ دهد،
- ۲۰- در آن روز انسان به یاد کوششهایش می افتد،
- ۲۱- و دوزخ برای هر بیننده ای آشکار می گردد.
- ۲۲- اما آن کسی که طغیان کرده،
- ۲۳- و زندگی دنیا را (بر آخرت) مقدم داشته،
- ۲۴- به یقین دوزخ جایگاه اوست.
- ۲۵- و آن کس که از مقام پروردگارش ترسان باشد و نفس را از هوا باز دارد،
- ۲۶- به یقین بهشت جایگاه اوست.
- ۲۷- و از تو درباره قیامت می پرسند که در چه زمانی واقع می شود؟
- ۲۸- تو را با یادآوری زمان آن چه کار؟!
- ۲۹- نهایت آن به سوی پروردگارتواست. (و هیچ کس جز خدا از زمانش آگاه نیست).
- ۳۰- توفیق بیم دهنده کسانی هستی که از آن می ترسند (و آمادگی پذیرش دارند).
- ۳۱- در آن روز که قیامت را می بینند احساس می کنند که گویا توفشان (در دنیا و برزخ) جز شامگاهی یا صبحگاهی بیشتر نبوده است.

آشنایی با سوره

۸۰- عبس [چهره در هم کشید]

سوره، عتاب و ملامت است از اینکه ثروتمندان را بر ضعفها و مساکنین مؤمن مقدم بدارند. در حضور پیامبر جمعی از بزرگان قریش در مکه جمع بودند که ناینائی به نام «ابن ام مکتوم» وارد شد. با ورود او یک نفر به جهت ناراحتی از ورودش، چهره در هم کشید و عبوس شد (آن یک نفر یا پیامبر بود یا مردی از بنی امیه: بنا به اختلاف روایات) خداوند از این نحوه برخورد، انتقاد کرده و متذکر برخی نکات اخلاقی و تربیتی می شود. سوره با یادی از مراحل خلقت انسان و نعمتهای خدا و حیات در زمین و سپس قیامت و چهره های خندان و اندوهگین در آخرت، ادامه و پایان می یابد نام دیگرش سوره «اعمی» (ناینئا) است. بعد از سوره نجم، در سال دوم بعثت و در مکه نازل شده و دارای ۴۲ آیه می باشد.

سوره عبس با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ عَبَسَ وَتَوَلَّى (۱) ترجمه: (۱)

أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى (۲) ترجمه: (۲)

وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى (۳) ترجمه: (۳)

أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى (۴) ترجمه: (۴)

أَمَّا مَنْ اسْتَغْنَى (۵) ترجمه: (۵)

فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى (۶) ترجمه: (۶)

وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى (۷) ترجمه: (۷)

وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى (۸) ترجمه: (۸)

وَهُوَ يَخْشَى (۹) ترجمه: (۹)

فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى (١٠) ترجمه: (١٠)

كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ (١١) ترجمه: (١١)

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ (١٢) ترجمه: (١٢)

فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ (١٣) ترجمه: (١٣)

مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ (١٤) ترجمه: (١٤)

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ (١٥) ترجمه: (١٥)

كِرَامٍ بَرَرَةٍ (١٦) ترجمه: (١٦)

قَتَلَ الْإِنْسَانَ مَا أَكْفَرَهُ (١٧) ترجمه: (١٧)

مِنْ أَى شَيْءٍ خَلَقَهُ (١٨) ترجمه: (١٨)

مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ (١٩) ترجمه: (١٩)

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ (٢٠) ترجمه: (٢٠)

ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ (٢١) ترجمه: (٢١)

ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ (٢٢) ترجمه: (٢٢)

كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ (٢٣) ترجمه: (٢٣)

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ (٢٤) ترجمه: (٢٤)

أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا (٢٥) ترجمه: (٢٥)

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا (٢٦) ترجمه: (٢٦)

فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا (٢٧) ترجمه: (٢٧)

وَعَبًّا وَقَضْبًا (٢٨) ترجمه: (٢٨)

وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا (٢٩) ترجمه: (٢٩)

وَحَدَاتِقْ غُلْبًا (۳۰) ترجمه: (۳۰)

وَفَاكِهَةً وَأَبًّا (۳۱) ترجمه: (۳۱)

مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ (۳۲) ترجمه: (۳۲)

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَّةُ (۳۳) ترجمه: (۳۳)

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ (۳۴) ترجمه: (۳۴)

وَأُمُّهُ وَأَبِيهِ (۳۵) ترجمه: (۳۵)

وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ (۳۶) ترجمه: (۳۶)

لِكُلِّ أَمْرٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ (۳۷) ترجمه: (۳۷)

وَجُودٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ (۳۸) ترجمه: (۳۸)

ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ (۳۹) ترجمه: (۳۹)

وَوُجُودٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ (۴۰) ترجمه: (۴۰)

تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ (۴۱) ترجمه: (۴۱)

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجْرَةُ (۴۲) ترجمه: (۴۲)

ص: ۵۸۵

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* چهره درهم کشید و روی بر تافت،

۲- از این که نابینایی به سراغ او آمد.

۳- تو چه می دانی شاید او تقوا پیشه کند،

۴- یا متذکر گردد و این تذکر به حال او مفید باشد.

۵- اما آن کس که خود را توانگر می بیند،

۶- تو به او روی می آوری،

۷- در حالی که اگر او تقوا پیشه نکند چیزی بر تو نیست.

۸- اما کسی که به سراغ تو می آید و کوشش می کند،

۹- و (از خدا) ترسان است،

- ۱۰- تو از او غافل می شوی!
- ۱۱- هرگز چنین نیست (که آنها می پندارند). این (قرآن برای همه) تذکر و یادآوری است،
- ۱۲- و هر کس بخواهد از آن پند می گیرد.
- ۱۳- در الواح پرارزشی
- ۱۴- والا قدر و پاکیزه،
- ۱۵- به دست سفیرانی
- ۱۶- والا مقام (و فرمانبردار) و نیکوکار!
- ۱۷- مرگ بر این انسان، چقدر ناسپاس است!
- ۱۸- مگر (خداوند) او را از چه چیز آفریده است؟!
- ۱۹- او را از نطفه ناچیزی آفرید، سپس اندازه گیری کرد و موزون ساخت،
- ۲۰- سپس راه (سعادت) را برای او آسان کرد
- ۲۱- بعد او را میراند و در قبر نهاد،
- ۲۲- پس هرگاه بخواهد او را زنده می کند.
- ۲۳- هرگز چنین نیست (که او می پندارد). او هنوز آنچه را (خدا) فرمان داده، اطاعت نکرده است.
- ۲۴- انسان باید به غذای خویش (و آفرینش آن) بنگرد!
- ۲۵- ما آب فراوان از آسمان فرو ریختیم،
- ۲۶- سپس زمین را از هم شکافتیم،
- ۲۷- و در آن دانه های فراوانی رویاندیم،
- ۲۸- و انگور و سبزی بسیار،
- ۲۹- و زیتون و نخل فراوان،
- ۳۰- و باغ های پردرخت،
- ۳۱- و میوه و چراگاه
- ۳۲- تا وسیله ای برای بهره گیری شما و چهارپایانتان باشد.
- ۳۳- هنگامی که صیحه رستاخیز بیاید،
- ۳۴- در آن روز انسان از برادر خود می گریزد،
- ۳۵- و از مادر و پدرش،
- ۳۶- و همسر و فرزندانش.
- ۳۷- آن روز هر کدام از آنها وضعی دارد که او را کاملاً به خود مشغول می سازد.
- ۳۸- چهره هایی در آن روز گشاده و نورانی است
- ۳۹- خندان و مسرور است.
- ۴۰- و صورتهایی در آن روز غبارآلود است،
- ۴۱- و دود تاریکی آنها را پوشانده است،

۸۱. سوره التکویر

آشنایی با سوره

۸۱- تکویر [در هم پیچیده شدن]

در هم پیچیده شدن خورشید، و تمام شدن نور آن بمنزله پایان نظام این جهان و از علائم قیامت است که در آیه اول به آن اشاره شده است. سپس درباره انکشاف اعمال انسان در آن روز مطلبی دارد. سوره تکویر (یا: کورت) بیشتر در مورد معاد است. و در قسمتی هم حمایت و تاییدی از پیامبر نموده و اتهامات را از او دفع می کند. بعد از سوره «تبت»، در سال اول بعثت در مکه نازل شده و ۲۹ آیه دارد

سوره التکویر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ (۱) ترجمه: (۱)

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ (۲) ترجمه: (۲)

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ (۳) ترجمه: (۳)

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ (۴) ترجمه: (۴)

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ (۵) ترجمه: (۵)

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ (۶) ترجمه: (۶)

وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ (۷) ترجمه: (۷)

وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ (۸) ترجمه: (۸)

بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ (۹) ترجمه: (۹)

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ (١٠) ترجمه: (١٠)

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ (١١) ترجمه: (١١)

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ (١٢) ترجمه: (١٢)

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ (١٣) ترجمه: (١٣)

عَلِمْتُ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرْتُ (١٤) ترجمه: (١٤)

فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ (١٥) ترجمه: (١٥)

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ (١٦) ترجمه: (١٦)

وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ (١٧) ترجمه: (١٧)

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ (١٨) ترجمه: (١٨)

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ (١٩) ترجمه: (١٩)

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ (٢٠) ترجمه: (٢٠)

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ (٢١) ترجمه: (٢١)

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ (٢٢) ترجمه: (٢٢)

وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ (٢٣) ترجمه: (٢٣)

وَمَا هُوَ عَلَى الْعَيْبِ بِضَنِينٍ (٢٤) ترجمه: (٢٤)

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ (٢٥) ترجمه: (٢٥)

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ (٢٦) ترجمه: (٢٦)

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (٢٧) ترجمه: (٢٧)

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ (٢٨) ترجمه: (٢٨)

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٢٩) ترجمه: (٢٩)

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* در آن هنگام که خورشید درهم پیچیده شود،
- ۲- و ستارگان بی فروغ شوند،
- ۳- و کوهها به حرکت درآیند،
- ۴- و با ارزش ترین اموال به دست فراموشی سپرده شود،
- ۵- و در آن هنگام که وحوش جمع شوند،
- ۶- و دریاها برافروخته شوند،
- ۷- و هر کس با همسان خود قرین گردد،
- ۸- و آن هنگام که از دختران زنده به گور شده سؤال شود:
- ۹- به کدامین گناه کشته شدند؟!
- ۱۰- و آن هنگام که نامه های اعمال گشوده شود،
- ۱۱- و پرده از روی (اسرار) آسمان برگیرند،
- ۱۲- و در آن هنگام که دوزخ شعله‌ور گردد،
- ۱۳- و بهشت نزدیک شود،
- ۱۴- (آری در آن هنگام) هر کس می داند چه چیزی را مهیا ساخته است.
- ۱۵- سوگند به ستارگانی که باز می گردند،
- ۱۶- حرکت می کنند و (از دیده ها) پنهان می شوند،
- ۱۷- و سوگند به شب، هنگامی که پشت کند و به آخر رسد،
- ۱۸- و به صبح، هنگامی که بدمد،
- ۱۹- که این (قرآن) کلام فرستاده بزرگواری است [= جبرئیل امین]
- ۲۰- که صاحب قدرت است و نزد (خداوند) صاحب عرش، مقام والایی دارد!
- ۲۱- در آنجا فرمانروا و امین است!
- ۲۲- و همنشین شما [= پیامبر] دیوانه نیست.
- ۲۳- به یقین او (جبرئیل) را در افق روشن دیده است.
- ۲۴- و او نسبت به آنچه از طریق وحی دریافت داشته بخل ندارد.
- ۲۵- این (قرآن) گفته شیطان رانده شده (از درگاه خدا) نیست!
- ۲۶- پس به کجا می روید؟!
- ۲۷- این (قرآن) چیزی جز تذکری برای جهانیان نیست،
- ۲۸- برای کسی از شما که بخواهد راه مستقیم در پیش گیرد!
- ۲۹- و شما اراده نمی کنید مگر این که خداوندی که پروردگار جهانیان است، اراده کند!

۸۲- انفطار [شکافته شدن]

این سوره هم، در مورد قیامت و سر انجام نیکان و بدان در بهشت و دوزخ می باشد و شکافته شدن آسمان، به معنای در هم ریختن این نظام قائم، باز هم پیش در آمدی بر رستاخیز و از جمله شرائط متصل به قیامت است. و از ثبت و ضبط دقیق اعمال هر انسان مطالبی دارد که توسط دو فرشته انجام می گیرد. این سوره، با ۱۹ آیه، بعد از «نازعات» در سال ۳ بعثت در مکه نازل شده است.

سوره الإنفطار با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ (۱) ترجمه: (۱)

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انشَثَرَتْ (۲) ترجمه: (۲)

وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ (۳) ترجمه: (۳)

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ (۴) ترجمه: (۴)

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ (۵) ترجمه: (۵)

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا عَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ (۶) ترجمه: (۶)

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ (۷) ترجمه: (۷)

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ (۸) ترجمه: (۸)

كَلَّا بَلْ تُكذِّبُونَ بِالذِّينِ (۹) ترجمه: (۹)

وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

كِرَامًا كَاتِبِينَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

إِنَّ الْأُبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَإِنَّ الْفَجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ (۱۸) ترجمه: (۱۸)

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا □ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ (۱۹) ترجمه: (۱۹)

۸۳. سوره المطففين

آشنایی با سوره

۸۳- مطففين [کم فروشان]

در آیه اول این سوره، نکوهش و هشدار به کم فروشان آمده است و برای اصلاح اقتصادی در جامعه، از زشتی این کار و بیان عقوبت های سخت اخروی برای آنان و برای تکذیب کنندگان و فاجران سخنانی گفته شده است و ستایشی هم از ابرار و صالحان. این، آخرین سوره ای است که در مکه نازل شده و در واقع، در سفر هجرت پیامبر قبل از رسیدن به مدینه نازل گشته است و گویای کم فروشی و اختلال در وزن و کیلی است که مردم مدینه گرفتارش بودند. و ۳۶ آیه دارد. به نام سوره «تطفیف» هم نقل شده است

سوره المطففين با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبُئِيَ لِلْمُطَفِّفِينَ (۱) ترجمه: (۲۰)

الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ (۲) ترجمه: (۲۱)

وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ (۳) ترجمه: (۲۲)

أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ (۴) ترجمه: (۲۳)

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ (۵) ترجمه: (۲۴)

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۶) ترجمه: (۲۵)

ص: ۵۸۷

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آن زمان که (کرات) آسمان از هم شکافته شود،
- ۲- و آن زمان که ستارگان پراکنده شوند و فرو ریزند،
- ۳- و آن زمان که دریاها به هم پیوندند،
- ۴- و آن زمان که قبرها زیر و رو گردد، (و مردگان خارج شوند)
- ۵- (در آن زمان) هر کس آنچه را از پیش و پشت سر فرستاده می داند.
- ۶- ای انسان! چه چیز تو را در برابر پروردگار کریمت مغرور ساخته است؟!
- ۷- همان کسی که تو را آفرید و منظم ساخت و اعتدال بخشید،
- ۸- و در هر صورتی که خواست تو را ترکیب نمود.
- ۹- (آری) هرگز آن گونه (که شما می پندارید) نیست. بلکه شما روز جزا را منکرید.
- ۱۰- و به یقین نگاهبانانی بر شما گمارده شده،
- ۱۱- والا مقام و نویسنده (اعمال نیک و بد شما)،
- ۱۲- که می دانند شما چه می کنید.
- ۱۳- به یقین (در آن روز) نیکان در بهشت پر نعمتند.
- ۱۴- و بدکاران در دوزخند،
- ۱۵- روز جزا وارد آن می شوند و می سوزند،
- ۱۶- و آنان هرگز از آن غایب (و دور) نیستند!
- ۱۷- تو چه می دانی روز جزا چیست؟!
- ۱۸- باز چه می دانی روز جزا چیست؟!
- ۱۹- روزی است که هیچ کس قادر بر انجام کاری به سود دیگری نیست، و همه امور در آن روز از آن خداست!
- ۲۰- *بنام خداوند بخشنده مهربان* وای بر کم فروشان!
- ۲۱- آنان که وقتی برای خود چیزی از مردم با پیمان می گیرند، (حق خود را) بطور کامل دریافت می دارند.
- ۲۲- ولی هنگامی که برای دیگران پیمان یا وزن می کنند، کم می گذارند.

- ۲۳- آیا آنها گمان نمی کنند که برانگیخته می شوند،
۲۴- در روزی بزرگ؟!
۲۵- روزی که مردم در پیشگاه پروردگار جهانیان می ایستند.

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سِجِّينِ (۷) ترجمه: (۱)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا سِجِّينُ (۸) ترجمه: (۲)

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ (۹) ترجمه: (۳)

وَيْلٌ لِّیَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ (۱۰) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ (۱۱) ترجمه: (۵)

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ (۱۲) ترجمه: (۶)

إِذَا تَنَالَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (۱۳) ترجمه: (۷)

كَلَّا ۚ بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۱۴) ترجمه: (۸)

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمْ حُجُّوْا (۱۵) ترجمه: (۹)

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ (۱۶) ترجمه: (۱۰)

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (۱۷) ترجمه: (۱۱)

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عَلَّيْنِ (۱۸) ترجمه: (۱۲)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا عَلُّونَ (۱۹) ترجمه: (۱۳)

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ (۲۰) ترجمه: (۱۴)

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ (۲۱) ترجمه: (۱۵)

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ (۲۲) ترجمه: (۱۶)

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ (۲۳) ترجمه: (۱۷)

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ (۲۴) ترجمه: (۱۸)

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ (۲۵) ترجمه: (۱۹)

خِتَامُهُ مِسْكٌ □ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ (۲۶) ترجمه: (۲۰)

وَمِرَاجُهُ مِنَ تَشْنِيمٍ (۲۷) ترجمه: (۲۱)

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ (۲۸) ترجمه: (۲۲)

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ (۲۹) ترجمه: (۲۳)

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ (۳۰) ترجمه: (۲۴)

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ (۳۱) ترجمه: (۲۵)

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ (۳۲) ترجمه: (۲۶)

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ (۳۳) ترجمه: (۲۷)

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ (۳۴) ترجمه: (۲۸)

ص: ۵۸۸

-
- ۱- هرگز چنین نیست (که آنها درباره قیامت می پندارند)، به یقین نامه اعمال بدکاران در «سجین» است.
  - ۲- تو چه می دانی «سجین» چیست!؟
  - ۳- نامه ای است رقم زده شده (و حکمی است حتمی).
  - ۴- وای در آن روز بر تکذیب کنندگان!
  - ۵- همان کسانی که روز جزا را انکار می کنند.
  - ۶- و تنها کسی آن را انکار می کند که متجاوز و گنهکار است.
  - ۷- (همان کسانی که) وقتی آیات ما بر آنها خوانده می شود می گویند: «این افسانه های پیشینیان است.»
  - ۸- چنین نیست (که آنها می پندارند)، بلکه اعمالشان چون زنگاری بر دلهایشان نشسته است.
  - ۹- چنین نیست (که می پندارند)، بلکه آنها در آن روز از (لقای) پروردگارشان محجوبند.
  - ۱۰- سپس آنها به یقین وارد دوزخ می شوند.
  - ۱۱- بعد به آنها گفته می شود: «این همان چیزی است که آن را انکار می کردید!»
  - ۱۲- چنان نیست (که آنها درباره معاد می پندارند) بلکه نامه اعمال نیکان در «علیین» است.
  - ۱۳- و تو چه می دانی «علیین» چیست!؟
  - ۱۴- نامه ای است رقم خورده (و حکمی است قطعی)،

- ۱۵- که مقربان شاهد آیند.
- ۱۶- مسلماً نیکان در بهشت پرنعمتند:
- ۱۷- بر تختهای زیبای بهشتی تکیه کرده و (به زیباییهای بهشت) می نگرند.
- ۱۸- طراوت و نشاط فزونی نعمت را در چهره هایشان می بینی و.
- ۱۹- آنها از شراب طهور دست نخورده و مهر شده ای سیراب می شوند.
- ۲۰- مْهری که بر آن نهاده شده از مشک است. و مشتاقان باید برای این (نعمتهای بهشتی) بر یکدیگر پیشی گیرند.
- ۲۱- این شراب (طهور) آمیخته با «تسنیم» است،
- ۲۲- همان چشمه ای که مقربان از آن می نوشند.
- ۲۳- (آری) بدکاران (در دنیا) پیوسته به مؤمنان می خندیدند،
- ۲۴- و هنگامی که از کنارشان می گذشتند آنان را با اشاره تمسخر می کردند،
- ۲۵- و چون به سوی خانواده خود باز می گشتند مسرور و خندان بودند،
- ۲۶- و هنگامی که آنها را می دیدند می گفتند: «به یقین اینها گمراهانند.»
- ۲۷- در حالی که آنها مأموریت مراقبت مؤمنان را نداشتند.
- ۲۸- ولی امروز مؤمنان به کافران می خندند،

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ (۳۵) ترجمه: (۱)

هَلْ تُؤْتِبُ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۳۶) ترجمه: (۲)

۸۴. سوره الانشقاق

آشنایی با سوره

۸۴- انشقاق [دو شقه شدن و شکاف برداشتن]

باز هم از علائم ظهور قیامت، در هم ریختن و پاره شدن نظام جهان بالا بیان شده است (آیه ۱) آنچه‌آنکه در سوره های تکویر و انفطار بیان شد. این سوره هم مانند سوره های کوچک مکی، تکیه اش روی مبدء و معاد است و سیر انسان را به سوی خدا و سرنوشت ابدی اش در آخرت، و حساب و کتاب، بیان می کند. بعد از سوره انفطار در مکه نازل شده و ۲۵ آیه دارد.

سوره الانشقاق با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ (۱) ترجمه: (۳)

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ (۲) ترجمه: (۴)

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ (۳) ترجمه: (۵)

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ (۴) ترجمه: (۶)

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ (۵) ترجمه: (۷)

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ (۶) ترجمه: (۸)

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ (۷) ترجمه: (۹)

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا (۸) ترجمه: (۱۰)

وَيُنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا (۹) ترجمه: (۱۱)

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ (۱۰) ترجمه: (۱۲)

فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُورًا (۱۱) ترجمه: (۱۳)

وَيَضَلِّي سَعِيرًا (۱۲) ترجمه: (۱۴)

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا (۱۳) ترجمه: (۱۵)

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ (۱۴) ترجمه: (۱۶)

بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا (۱۵) ترجمه: (۱۷)

فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ (۱۶) ترجمه: (۱۸)

وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ (۱۷) ترجمه: (۱۹)

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ (۱۸) ترجمه: (۲۰)

لَتُرْكَبَنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ (۱۹) ترجمه: (۲۱)

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۲۰) ترجمه: (۲۲)

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ □ (۲۱) ترجمه: (۲۳)

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكْذِبُونَ (۲۲) ترجمه: (۲۴)

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ (۲۳) ترجمه: (۲۵)

فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۲۴) ترجمه: (۲۶)

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (۲۵) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۸۹

۱- در حالی که بر تختهای بهشتی نشسته و (به سرنوشت شوم آنها) می نگرند!

۲- آیا (با این حال) کافران پاداشی بر اعمال خود گرفته اند؟!*

۳- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آن هنگام که (کرات) آسمان شکافته شود،

۴- و تسلیم فرمان پروردگارش شود- و سزاوار است که چنین باشد -

- ۵- و آنگاه که زمین گسترده شود،
- ۶- و آنچه در درون دارد بیرون افکند و خالی شود،
- ۷- و تسلیم فرمان پروردگارش گردد - و شایسته است که چنین باشد -
- ۸- ای انسان! تو با تلاش و رنج به سوی پروردگارت می رویی او را ملاقات خواهی کرد.
- ۹- اما کسی که نامه اعمالش به دست راستش داده شود،
- ۱۰- بزودی به آسانی به حساب او رسیدگی می شود،
- ۱۱- و خوشحال به سوی خانواده اش باز می گردد.
- ۱۲- و اما کسی که نامه اعمالش به پشت سرش داده شود،
- ۱۳- بزودی فریاد می زند وای بر من که هلاک شدم!
- ۱۴- و در شعله های سوزان آتش می سوزد.
- ۱۵- چرا که او در میان خانواده اش پیوسته (از کفر و گناه خود) مسرور بود.
- ۱۶- او گمان می کرد هرگز (به زندگی جهان دیگر) باز نخواهد گشت.
- ۱۷- آری، پروردگارش نسبت به او بینا بود (و اعمالش را برای حساب ثبت کرد)!
- ۱۸- سوگند به شفق،
- ۱۹- و سوگند به شب و آنچه گرد می آورد،
- ۲۰- و سوگند به ماه آنگاه که بدر کامل می شود،
- ۲۱- که همه شما پیوسته از حالی به حال دیگر منتقل می شوید (تا به کمال برسید).
- ۲۲- پس چرا آنان ایمان نمی آورند؟!
- ۲۳- و هنگامی که قرآن بر آنها خوانده می شود سجده نمی کنند؟!
- ۲۴- بلکه کافران پیوسته (آیات الهی را) انکار می کنند.
- ۲۵- و خداوند آنچه را (در دل) پنهان می دارند بخوبی می داند.
- ۲۶- پس آنها را به عذابی دردناک بشارت ده!
- ۲۷- مگر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند، که برای آنان پاداشی است دائمی!

۸۵. سوره البروج

آشنایی با سوره

۸۵- بروج [برج ها]

در اولین آیه، به آسمانی که دارای برج هاست سوگند یاد شده است. برجهای آسمان، جایگاه و خط سیر ستارگان در آسمان است. بعضی هم آن را برجهای دوازده گانه فلکی دانسته اند. و در بعضی احادیث، دوازده برج به دوازده امام تاویل شده است. در این سوره هشدار و تهدیدی است نسبت به کسانی که مؤمنین را تنها به جرم مؤمن بودن، آزار می دادند و این را به عنوان آزمایشی از سختیها و مشکلات در پیش پای مؤمنان در راه ایمان و اعتقاد می دانند. داستان «اصحاب اخدود» که در

آتش سوختند - به جرم ایمان - و نیز سپاه فرعون و ثمود، و نمونه ای از مؤمنانی که در راه ایمان، بر شدائد فرعون صبر و مقاومت کردند بیان شده است تا امت محمد (ص) هم از استقامت آنان، درس صبر بیاموزند و نوید پیروزی به مسلمین داده شده است. این سوره را، سوره پیامبران نیز گفته اند. بعد از سوره شمس و در اوائل بعثت در مکه نازل شده و ۲۲ آیه دارد.

سوره البروج با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ (۱) ترجمه: (۱)

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ (۲) ترجمه: (۲)

وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ (۳) ترجمه: (۳)

قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ (۴) ترجمه: (۴)

النَّارِ ذَاتِ الْوُقُودِ (۵) ترجمه: (۵)

إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ (۶) ترجمه: (۶)

وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ (۷) ترجمه: (۷)

وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (۸) ترجمه: (۸)

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (۹) ترجمه: (۹)

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَهُوَ الْعَفُورُ الْوَدُودُ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

فَعَالَ لَمَّا يُرِيدُ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ (۱۸) ترجمه: (۱۸)

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ (۱۹) ترجمه: (۱۹)

وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ (۲۰) ترجمه: (۲۰)

بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ (۲۱) ترجمه: (۲۱)

فِي لَوْحٍ مَّخْفُوظٍ (۲۲) ترجمه: (۲۲)

ص: ۵۹۰

-
- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به آسمان که دارای برجهای [= صورت های فلکی] بسیار است،
  - ۲- و سوگند به آن روز موعود،
  - ۳- و سوگند به «شاهد» و «مشهود»! [= پیامبر و اعمال امت]
  - ۴- مرگ بر (شکنجه گرانو) صاحبان حفره های (آتش)،
  - ۵- آتشی عظیم وشعلهور!
  - ۶- هنگامی که در کنار آن نشسته بودند،
  - ۷- و آنچه را با مؤمنان انجام می دادند(با خونسردی و قساوت) تماشا می کردند!
  - ۸- آنها هیچ ایرادی بر مؤمنان نداشتند جز این که به خداوند توانا و شایسته ستایش ایمان آورده بودند.
  - ۹- همان کسی که حکومت آسمانها و زمین از آن اوست و خداوند بر همه چیز گواه است.
  - ۱۰- کسانی که مردان و زنان با ایمان را شکنجه دادند سپس توبه نکردند، برای آنها عذاب دوزخو عذاب آتش سوزان است!
  - ۱۱- و برای کسانی که ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند، باغهایی بهشتی است که نهرها از پای درختانش جاری است. و این رستگاریو پیروزی بزرگ است.
  - ۱۲- به یقین مجازات قهرآمیز پروردگارت بسیار شدید است!
  - ۱۳- اوست که آفرینش را آغاز می کند و باز می گرداند،
  - ۱۴- و او آمرزنده و دوستدار (مؤمنان) است،
  - ۱۵- صاحب تخت قدرت و دارای مجد و عظمت است،
  - ۱۶- و آنچه را اراده کند انجام می دهد.

۱۷- آیا سرگذشت آن لشکرها به تو رسیده است،

۱۸- لشکریان فرعون و ثمود؟!

۱۹- ولی کافران پیوسته در حال تکذیب حقند،

۲۰- و خداوند به همه آنها احاطه دارد.

۲۱- (این آیات، سحر نیست،) بلکه قرآن با عظمت است،

۲۲- که در لوح محفوظ جای دارد.

۸۶. سوره الطارق

آشنایی با سوره

۸۶- طارق [ستاره ظاهر شونده]

در آیه نخست، به آسمان و ستاره های درخشان و ظاهر شونده، قسم یاد شده است. محور سخن در این سوره، معاد است و با بیان قدرت کامل خدا، بر تحقق آن در آینده استدلال می کند و با بیان اصل خلقت انسان، او را در جهت تربیت معنوی و روی آوردن به فطرت توحیدی سوق می دهد. این سوره در اوائل بعثت در مکه و بعد از سوره «بلد» نازل شده و دارای ۱۷ آیه می باشد.

سوره الطارق با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ (۱) ترجمه: (۱)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ (۲) ترجمه: (۲)

النَّجْمِ الثَّاقِبِ (۳) ترجمه: (۳)

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ (۴) ترجمه: (۴)

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ (۵) ترجمه: (۵)

خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ (۶) ترجمه: (۶)

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ (۷) ترجمه: (۷)

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ (۸) ترجمه: (۸)

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ (۹) ترجمه: (۹)

فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

إِنَّهُ لَقَوْلُ فَضْلٍ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا (۱۵) ترجمه: (۱۵)

وَأَكِيدُ كَيْدًا (۱۶) ترجمه: (۱۶)

فَمَهْلِ الْكَافِرِينَ أَمْهَلُهُمْ رُوَيْدًا (۱۷) ترجمه: (۱۷)

۸۷. سوره الاعلى

آشنایی با سوره

۸۷- اعلى [برتر]

در آیه اول خدا را با صفت «برتر» بیان کرده است و به تسبیح او، که آفریدگار و مدبر جهان است فرمان داده است. در این سوره، حیات برتر و جاودانه آخرت، و «فلاح» در سایه «تزکیه» و «ذکر» و «نماز» مطرح شده، و همه، در رابطه با توحید الهی است. پیامبر این سوره را دوست داشت و در نماز جمعه و عید فطر و قربان آن را می خواند و ذکر سجده را از آیه اول این سوره الهام گرفته است. بعد از سوره تکویر و در اوائل بعثت در مکه نازل شده و دارای ۱۹ آیه می باشد.

سوره الاعلى با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى (۱) ترجمه: (۱۸)

الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى (۲) ترجمه: (۱۹)

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى (۳) ترجمه: (۲۰)

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى (۴) ترجمه: (۲۱)

فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى (۵) ترجمه: (۲۲)

سَتَقْرِئُكَ فَلَا تَنْسَى (۶) ترجمه: (۲۳)

إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ □ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى (۷) ترجمه: (۲۴)

وَنُيْسِرُكَ لِلْيُسْرَى (۸) ترجمه: (۲۵)

فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذُّكْرَى (۹) ترجمه: (۲۶)

سَيَذَكِّرْ مَنْ يَخْشَى (۱۰) ترجمه: (۲۷)

وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى (۱۱) ترجمه: (۲۸)

الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى (۱۲) ترجمه: (۲۹)

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى (۱۳) ترجمه: (۳۰)

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى (۱۴) ترجمه: (۳۱)

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى (۱۵) ترجمه: (۳۲)

ص: ۵۹۱

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به آسمان و کوبنده شب!

۲- و تو چه می دانی کوبنده شب چیست؟!

۳- همان ستاره درخشان و شکافنده تاریکیهاست!

۴- (به این آیات بزرگ الهی سوگند) که هر کس مراقب و محافظی دارد!

- ۵- انسان باید بنگرد که از چه چیز آفریده شده است!؟
- ۶- از آبی جهنده آفریده شده است،
- ۷- آبی که از میان پشت و سینه ها خارج می شود!
- ۸- به یقین او (که انسان را در آغاز اینگونه آفرید) می تواند او را بازگرداند.
- ۹- در آن روز که اسرار نهان (انسان) آشکار می شود،
- ۱۰- و برای او هیچ نیرو و یآوری نیست.
- ۱۱- سوگند به آسمان پر باران،
- ۱۲- و سوگند به زمین پر شکاف (که گیاهان از آن می رویند)،
- ۱۳- که این (قرآن) سخنی است که (حق را از باطل) جدا می کند،
- ۱۴- و هرگز شوخی نیست.
- ۱۵- آنها پیوسته نقشه ای (شیطانی) می کشند،
- ۱۶- و من هم در برابر آنها تدبیر می کنم.
- ۱۷- حال که چنین است کافران را (فقط) اندکی مهلت ده (تا سزای اعمالشان را ببینند)!
- ۱۸- *بنام خداوند بخشنده مهربان* منزّه شمار نام پروردگار بلند مرتبه ات را!
- ۱۹- همان خداوندی که آفرید و موزون ساخت،
- ۲۰- و همان کس که اندازه گیری کرد و هدایت نمود،
- ۲۱- و آن کس که چراگاه را به وجود آورد،
- ۲۲- سپس آن را تیره و خشکیده ساخت.
- ۲۳- ما بزودی (قرآن را) بر تو می خوانیم و هرگز فراموش نخواهی کرد،
- ۲۴- مگر آنچه را خدا بخواهد، که او آشکار و نهان را می داند.
- ۲۵- و ما انجام کار خیر را برای تو آسان می سازیم.
- ۲۶- پس تذکر ده به یقین تذکر مفید خواهد بود.
- ۲۷- بزودی آن که از خدا می ترسد متذکر می شود.
- ۲۸- اما بدبخت ترین افراد از آن دوری می گیرند،
- ۲۹- همان کسی که در آتش عظیم (دوزخ) وارد می شود،
- ۳۰- سپس در آن آتش نه می میرد و نه زنده می شود.
- ۳۱- به یقین کسی که خود را پاکیزه ساخت، رستگار شد.
- ۳۲- و (آن کس که) نام پروردگارش را یاد کرد و نماز خواند.

بَلْ تُؤْتِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (۱۶) ترجمه: (۱)

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى (۱۷) ترجمه: (۲)

إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى (۱۸) ترجمه: (۳)

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى (۱۹) ترجمه: (۴)

۸۸. سوره الغاشیه

آشنایی با سوره

۸۸- غاشیه [فرا گیرنده]

یکی از نامهای روز قیامت است که در آیه اول بیان شده است. فراگیرنده و احاطه کننده مردم، از نظر هراس و وحشت، از نظر محاسبه و بررسی اعمال و ... در این سوره، مردم از نظر شقاوت و سعادت اخروی به دو بخش تقسیم شده اند و کیفر و پاداش هر یک، در بهشت و جهنم بیان شده است و ربوبیت خداوند یادآوری می شود و در نهایت، بازگشت همه انسانها برای حساب، در نزد پروردگار، مطرح شده است. بعد از سوره ذاریات در مکه نازل شده است و ۲۶ آیه دارد.

سوره الغاشیه با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ (۱) ترجمه: (۵)

وَجُودٌ يُؤْمِنُ خَاشِعَةً (۲) ترجمه: (۶)

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ (۳) ترجمه: (۷)

تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً (۴) ترجمه: (۸)

تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آتِيَةٍ (۵) ترجمه: (۹)

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيْعٍ (۶) ترجمه: (۱۰)

لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ (۷) ترجمه: (۱۱)

وَجُودٌ يُؤْمِنُ نَاعِمَةً (۸) ترجمه: (۱۲)

لَسَعِيهَا رَاضِيَةً (٩) ترجمه: (١٣)

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ (١٠) ترجمه: (١٤)

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لِأَغْيَةٍ (١١) ترجمه: (١٥)

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ (١٢) ترجمه: (١٦)

فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ (١٣) ترجمه: (١٧)

وَأَكْوَابٌ مَّوْضُوعَةٌ (١٤) ترجمه: (١٨)

وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ (١٥) ترجمه: (١٩)

وَزَرَائِبٌ مَبْنُوتَةٌ (١٦) ترجمه: (٢٠)

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْآيَاتِ كَيْفَ خُلِقَتْ (١٧) ترجمه: (٢١)

وَالِى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ (١٨) ترجمه: (٢٢)

وَالِى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ (١٩) ترجمه: (٢٣)

وَالِى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ (٢٠) ترجمه: (٢٤)

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ (٢١) ترجمه: (٢٥)

لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ (٢٢) ترجمه: (٢٦)

إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ (٢٣) ترجمه: (٢٧)

فَيَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ (٢٤) ترجمه: (٢٨)

إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ (٢٥) ترجمه: (٢٩)

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ (٢٦) ترجمه: (٣٠)

ص: ٥٩٢

- ۲- در حالی که آخرت بهتر و پایدارتر است.
- ۳- این (دستورها) در کتب آسمانی پیشین (نیز) آمده است،
- ۴- در کتب ابراهیم و موسی.
- ۵- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آیا داستان غاشیه [= روزی که وحشت آن همه را فرا می گیرد] به تو رسیده است؟!
  - ۶- چهره هایی در آن روز خاشع ذلت بارند،
  - ۷- پیوسته عمل کرده و خسته شده اند (و نتیجه ای نگرفته اند)،
  - ۸- آنها در آتش سوزان وارد می گردند.
  - ۹- از چشمه ای بسیار داغ به آنان می نوشاند.
  - ۱۰- غذایی جز از ضریح [= گیاهی نامطبوع] ندارند.
  - ۱۱- که نه آنها را فربه می کند و نه از گرسنگی می رهااند.
  - ۱۲- چهره هایی در آن روز شادابند،
  - ۱۳- و از سعی و تلاش خود خوشنودند،
  - ۱۴- در بهشتی عالی جای دارند،
  - ۱۵- که در آن سخن بیهوده ای نمی شنوند.
  - ۱۶- در آن چشمه ای جاری است،
  - ۱۷- در آن تختهای زیبای بلندی است،
  - ۱۸- و قدحهایی (از شراب طهور) نهاده شده،
  - ۱۹- و بالشها و پشیهایی که در کنار هم چیده شده،
  - ۲۰- و فرشهای فاخر گسترده.
  - ۲۱- آیا آنان به شتر نمی نگرند که چگونه آفریده شده است؟!
    - ۲۲- و به آسمان که چگونه برافراشته شده؟!
      - ۲۳- و به کوهها که چگونه در جای خود نصب گردیده؟!
        - ۲۴- و به زمین که چگونه گسترده و هموار گشته است؟!
          - ۲۵- پس تذکر ده که تو فقط تذکردهنده ای!
          - ۲۶- تو بر آنان سلطه نداری که مجبورشان به ایمان کنی،
          - ۲۷- (و تذکر برای همه سود بخش است) مگر کسی که پشت کند و کافر شود،
          - ۲۸- که خداوند او را به بزرگترین عذاب، مجازات می کند!
          - ۲۹- به یقین بازگشت (همه) آنان به سوی ماست،
          - ۳۰- و به یقین حسابشان (نیز) با ماست.

در آیه اول، خداوند، به فجر قسم خورده است. به این انفجار نور در خیمه ظلمت شب. جالب است که بدانیم سوره «فجر» بعد از سوره «لیل» نازل شده است همچنانکه در طبیعت هم سپیده دم فجر، پس از «شب»، فرا می رسد. این سوره را، در روایات، سوره حسین بن علی دانسته اند و به خواندن آن توصیه کرده اند. (امام صادق «ع»: اقرؤا سوره الفجر فی فرائضکم و نوافلکم فانها سوره الحسین بن علی (ع) (تفسیر برهان ج ۴ ص ۴۵۷)). این هم جالب است. چرا که قیام کربلای حسین، خود انفجاری فجری از ایمان و جهاد بود در ظلمت شب جور و شرک بنی امیه. و همچنانکه با فجر و آغاز روز، حرکت و حیات مردم، شروع می شود، با خون حسین و یارانش در عاشورا، اسلام جانی تازه گرفت و حیاتی مجدد یافت. در مفهوم «فجر»، در تفاسیر، مصداقهای گوناگونی ذکر شده است. در این سوره، از وابستگی به دنیا که در نتیجه طغیان و کفران نعمت پدید می آید نکوهش شده و وعده عذاب شدید در دنیا و آخرت داده شده است و در پایان، باز هم گریزی به معاد و تاکید روی رجعت انسان به سوی پروردگار، آمده است. چهلمین سوره ای است که در سال دوم یا سوم بعثت در مکه نازل شده و ۳۰ آیه دارد

سوره الفجر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْفَجْرِ (۱) ترجمه: (۱)

وَلَيَالٍ عَشْرٍ (۲) ترجمه: (۲)

وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ (۳) ترجمه: (۳)

وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرٍ (۴) ترجمه: (۴)

هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ (۵) ترجمه: (۵)

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ (۶) ترجمه: (۶)

إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ (۷) ترجمه: (۷)

الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ (۸) ترجمه: (۸)

وَتَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ (۹) ترجمه: (۹)

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

إِنَّ رَبَّكَ لَبَلِْمُصَادٍ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

كَلَّا ۚ بَلْ لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ (۱۷) ترجمه: (۱۷)

وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (۱۸) ترجمه: (۱۸)

وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا (۱۹) ترجمه: (۱۹)

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا (۲۰) ترجمه: (۲۰)

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا (۲۱) ترجمه: (۲۱)

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا (۲۲) ترجمه: (۲۲)

وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذُّكْرَى (۲۳) ترجمه: (۲۳)

ص: ۵۹۳

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* به سپیده دم سوگند،

۲- و به شبهای دهگانه،

۳- و به زوج و فرد،

۴- و به شب، هنگامی که (به سوی روشنایی روز) حرکت می کند (که پروردگارت در کمین ستمکاران است)!

۵- آیا در این سوگندها، سوگند مهمی برای صاحب خردی نیست؟!

۶- آیا ندیدی پروردگارت با قوم «عاد» چه کرد؟!

- ۷- و با آن شهر با عظمت «اِزَم»،
- ۸- که مانندش در شهرها آفریده نشده بود!
- ۹- و قوم «ثمود» که صخره های عظیم را از (کنار) دره می بریدند (و از آن خانه و کاخ می ساختند).
- ۱۰- و فرعونى که قدرتمند و شکنجه گر بود،
- ۱۱- همان کسانی که در شهرها طغیان کردند،
- ۱۲- و فساد فراوان در آنها به بار آوردند.
- ۱۳- به همین سبب پروردگارت تازیانه عذاب را بر آنان نواخت!
- ۱۴- به یقین پروردگار تو در کمینگاه (ستمگران) است.
- ۱۵- اما انسان هنگامی که پروردگارش او را برای آزمایش، گرامی می دارد و نعمت می بخشد (مغرور می شود و) می گوید: «پروردگارم مرا گرامی داشته است!»
- ۱۶- و اما هنگامی که برای امتحان، روزیش را بر او تنگ می گیرد (مأیوس می شود و) می گوید: «پروردگارم مرا خوار کرده است!»
- ۱۷- چنان نیست. (که شما می پندارید). شما یتیمان را گرامی نمی دارید،
- ۱۸- و یکدیگر را بر اطعام مستمندان تشویق نمی کنید،
- ۱۹- و میراث را (از راه مشروع و نامشروع) جمع کرده می خورید،
- ۲۰- و مال و ثروت را بسیار دوست دارید (و بخاطر آن گناهان زیادی مرتکب می شوید).
- ۲۱- چنان نیست (که آنها می پندارند!)، در آن هنگام که زمین سخت درهم کوبیده شود،
- ۲۲- و فرمان پروردگارت فرا رسد و فرشتگان صف در صف حاضر شوند،
- ۲۳- و در آن روز جهنم را حاضر می کنند. آن روز است که انسان متذکر می شود. اما این تذکر چه سودی برای او دارد؟!

يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي (۲۴) ترجمه: (۱)

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا (۲۵) ترجمه: (۲)

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ (۲۶) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ (۲۷) ترجمه: (۴)

ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً (۲۸) ترجمه: (۵)

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي (۲۹) ترجمه: (۶)

وَادْخُلِي جَنَّتِي (۳۰) ترجمه: (۷)

منظور، شهر مکه، زادگاه و وطن پیامبر است که در اولین آیه این سوره، خداوند به آن، سوگند یاد کرده است. سوره، خلقت انسان را در رنج و سختی، (به عنوان کوره ای از حوادث در جهت ساخته و پرداخته شدن انسان) بیان می کند و نیز اشاره ای به اینکه بر کارهایش نظارت می شود و بنا بر این باید در آزادی اسیران، اطعام گرسنگان و سفارش به صبر و رحمت بکوشد. «صبر بر طاعت» و «صبر از معصیت» و «صبر بر مصیبت» در این سوره به طور ضمنی آمده است. بعد از سوره «ق»، در سال ۳ بعثت، در مکه نازل شده است و دارای ۲۰ آیه می باشد.

سوره البلد با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ (۱) ترجمه: (۸)

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ (۲) ترجمه: (۹)

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدٌ (۳) ترجمه: (۱۰)

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ (۴) ترجمه: (۱۱)

أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ (۵) ترجمه: (۱۲)

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا (۶) ترجمه: (۱۳)

أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ (۷) ترجمه: (۱۴)

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ (۸) ترجمه: (۱۵)

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ (۹) ترجمه: (۱۶)

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ (۱۰) ترجمه: (۱۷)

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ (۱۱) ترجمه: (۱۸)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ (۱۲) ترجمه: (۱۹)

فَكَرَّ رَقَبَهُ (۱۳) ترجمه: (۲۰)

أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ (۱۴) ترجمه: (۲۱)

يَتَّبِعُهُ الْمَوتُ (۱۵) ترجمه: (۲۲)

أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ (۱۶) ترجمه: (۲۳)

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ (۱۷) ترجمه: (۲۴)

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ (۱۸) ترجمه: (۲۵)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ (۱۹) ترجمه: (۲۶)

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤَصَّدَةٌ (۲۰) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۹۴

- ۱- می گوید: «ای کاش برای (این) زندگیم چیزی از پیش فرستاده بودم!»
- ۲- در آن روز هیچ کس مانند او عذاب نمی کند،
- ۳- و هیچ کس همچون او کسی را به بند نمی کشد.
- ۴- تو ای نفس مطمئن!
- ۵- به سوی پروردگارت بازگرد در حالی که هم تو از او خشنودی و هم او از تو خشنود است،
- ۶- پس در سلک بندگان (خالص) من در آی،
- ۷- و در بهشتم وارد شو!
- ۸- *بنام خداوند بخشنده مهربان* قسم به این شهر مقدس (مکه)،
- ۹- شهری که تو در آن ساکنی
- ۱۰- و سوگند به پدر و فرزندش [= ابراهیم خلیل و فرزندش اسماعیل ذبیح]،
- ۱۱- که ما انسان را در رنج آفریدیم (و زندگی او پر از سختی است).
- ۱۲- آیا او می پندارد هیچ کس نمی تواند بر او دست یابد؟!
- ۱۳- (به دروغ) می گوید: «مال زیادی را (در کارهای خیر) نابود کرده ام!»
- ۱۴- آیا گمان می کند هیچ کس او را ندیده (که عمل خیری انجام نداده) است؟!
- ۱۵- آیا برای او دو چشم قرار ندادیم،

- ۱۶- و یک زبان و دو لب؟!
 ۱۷- و او را به راه خیر و شر هدایت کردیم.
 ۱۸- ولی او از آن گردنه مهم نگذشت.
 ۱۹- و تو چه می دانی آن گردنه چیست؟!
 ۲۰- آزاد کردن برده ای،
 ۲۱- یا غذا دادن در روز گرسنگی،
 ۲۲- یتیمی از خویشاوندان،
 ۲۳- یا مستمندی خاک نشین را،
 ۲۴- سپس از کسانی باشد که ایمان آورده اند و یکدیگر را به شکیبایی و مهربانی توصیه می کنند.
 ۲۵- آنها اصحاب یمینو سعادت منداند.
 ۲۶- و کسانی که آیات ما را انکار کرده اند افرادی شومند.
 ۲۷- بر آنها آتشی است فرو بسته (که راه فراری از آن نیست)!

۹۱. سوره الشمس

آشنایی با سوره

۹۱- شمس [خورشید]

نخستین آیه، مشتمل بر سوگند به خورشید و فروغش می باشد. پس از چندین سوگند متوالی، پیام سوره این است که: «فلاح» در سایه ترکیه نفس، و زیان و تباهی، در اثر پوشاندن و گمراه ساختن نفس می باشد. داستان ثمود در رابطه با «ناقه صالح» شاهدی بر سخن فوق است که در سوره آمده است. بعد از سوره قدر (و به نقل برخی بعد از سوره حج) در سال دوم بعثت در مکه نازل شده و ۱۶ آیه دارد.

سوره الشمس با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا (۱) ترجمه: (۱)

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاها (۲) ترجمه: (۲)

وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا (۳) ترجمه: (۳)

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا (۴) ترجمه: (۴)

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا (۵) ترجمه: (۵)

وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا (۶) ترجمه: (۶)

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا (۷) ترجمه: (۷)

فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا (۸) ترجمه: (۸)

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا (۹) ترجمه: (۹)

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا (۱۰) ترجمه: (۱۰)

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا (۱۱) ترجمه: (۱۱)

إِذِ ابْتِغَتْ أَشْقَاهَا (۱۲) ترجمه: (۱۲)

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا (۱۳) ترجمه: (۱۳)

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا (۱۴) ترجمه: (۱۴)

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا (۱۵) ترجمه: (۱۵)

۹۲. سوره الليل

آشنایی با سوره

۹۲- لیل [شب]

خداوند، به شب، هنگامی که جهان و انسانها را فرا می گیرد سوگند خورده است. (آیه ۱) شب و روز، خلقت و تلاش انسانها، هدایت الهی، انذار و تبشیر و قیامت و پاداش ... از مطالب این سوره است و توجه خاصی به انفاق اموال در این سوره می باشد. قبل از سوره فجر و بعد از سوره «اعلی» نازل شده است. به این ترتیب نگاه کنید: شب - فجر - ضحی و نور - انشراح ... این ترتیب نزولی چند سوره ای است که پیایی آمده، آیا در نظام طبیعت هم چنین نیست؟! از سوره های مکی است و ۲۲ آیه دارد.

سوره الليل با ترجمه

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى (۱) ترجمه: (۱۶)

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى (۲) ترجمه: (۱۷)

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى (۳) ترجمه: (۱۸)

إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى (۴) ترجمه: (۱۹)

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى (۵) ترجمه: (۲۰)

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى (۶) ترجمه: (۲۱)

فَسَتُيسِّرُهُ لِلْيُسْرَى (۷) ترجمه: (۲۲)

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى (۸) ترجمه: (۲۳)

وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى (۹) ترجمه: (۲۴)

فَسَتُيسِّرُهُ لِلْعُسْرَى (۱۰) ترجمه: (۲۵)

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى (۱۱) ترجمه: (۲۶)

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى (۱۲) ترجمه: (۲۷)

وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَى (۱۳) ترجمه: (۲۸)

فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى (۱۴) ترجمه: (۲۹)

ص: ۵۹۵

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* به خورشید و گسترش نور آن در صبحگاهان سوگند،

۲- و به ماه هنگامی که از پی آن در آید،

۳- و به روز هنگامی که خورشید را آشکار سازد،

۴- و به شب آن هنگام که آن را ببوشاند،

۵- و سوگند به آسمان و کسی که آن را بنا کرده،

۶- و به زمین و کسی که آن را گسترانیده،

۷- و سوگند به روح آدمی و آن کس که آن را (آفریده و) موزون ساخته،

۸- سپس فجور و تقوایش [= شر و خیرش] را به او الهام کرده است،

۹- که هر کس نفس خود را پاک و تزکیه کرده، رستگار شده.

۱۰- و آن که نفس خویش را با معصیت و گناه آلوده ساخته، نومید و محروم گشته است!

۱۱- قوم «ثمود» بر اثر طغیانشان، (پیامبر خود را) تکذیب کردند،

۱۲- آنگاه که شقی ترین آنها به پاخاست.

۱۳- و پیامبر خدا (صالح) به آنان گفت: «ناقه (و معجزه) خداوند را با آبشخورش واگذارید (و مزاحم آن نشوید).»

۱۴- ولی آنها او را تکذیب و ناقه را پی کردند (و به هلاکت رساندند). از این رو پروردگارش آنها (و سرزمینشان) را بخاطر

گناهشان درهم کوبید و با خاک یکسان کرد.

۱۵- و او هرگز از فرجام مجازات ستمگران، باک ندارد.

۱۶- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به شب در آن هنگام که (جهان را) بپوشاند،

۱۷- و سوگند به روز هنگامی که جلوه گر شود،

۱۸- و سوگند به آن کس که جنس مذکر و مونث را آفرید،

۱۹- که سعیو تلاش شما گوناگون است:

۲۰- اما آن کس که (در راه خدا) انفاق کند و پرهیزگاری پیش گیرد،

۲۱- و جزای نیک (الهی) را تصدیق کند،

۲۲- ما او را در مسیر آسانی قرار می دهیم.

۲۳- اما کسی که بخل ورزد و (از این راه) بی نیازی طلبد،

۲۴- و پاداش نیک را انکار کند،

۲۵- او را در مسیر دشواری قرار می دهیم.

۲۶- و در آن هنگام که (در جهنم) سقوط می کند، اموالش به حال او سودی نخواهد داشت.

۲۷- به یقین هدایت کردن بر ماست،

۲۸- و آخرت و دنیا (نیز) تنها از آن ماست،

۲۹- و من شما را از آتشی که زبانه می کشد بیم می دهم،

لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى (۱۵) ترجمه: (۱)

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى (۱۶) ترجمه: (۲)

وَسَيَجْزِيهَا الْأَثْقَى (۱۷) ترجمه: (۳)

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى (۱۸) ترجمه: (۴)

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى (۱۹) ترجمه: (۵)

إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى (۲۰) ترجمه: (۶)

وَلَسَوْفَ يَرْضَى (۲۱) ترجمه: (۷)

۹۳. سوره الضحی

آشنایی با سوره

۹۳- ضحی [نور و روشنائی]

خداوند به روشنائی روز و فراگیری شب قسم یاد کرده که پیامبر را رها نکرده است (آیات ۱ - ۳). می دانیم که مدتی وحی از پیامبر قطع شد و این بهانه ای برای عیجوتی مشرکین بود که خداوند با فرستادن این آیات در جهت تقویت روحی و تایید پیامبر رحمت خود نازل کرد. سیزدهمین سوره است که بعد از سوره قلم و قبل از «مزمّل» در مکه و اوائل بعثت نازل شده و ۱۱ آیه دارد.

سوره الضحی با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالضُّحَى (۱) ترجمه: (۸)

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى (۲) ترجمه: (۹)

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى (۳) ترجمه: (۱۰)

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى (۴) ترجمه: (۱۱)

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى (۵) ترجمه: (۱۲)

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى (۶) ترجمه: (۱۳)

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ (۷) ترجمه: (۱۴)

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ (۸) ترجمه: (۱۵)

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ (۹) ترجمه: (۱۶)

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ (۱۰) ترجمه: (۱۷)

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ (۱۱) ترجمه: (۱۸)

۹۴. سوره الشرح

آشنایی با سوره

۹۴- انشراح [گشاده شدن، وسیع شدن]

شرح صدر و فراخی سینه، کنایه از ظرفیت زیاد، برای دریافت حقائق و تحمل سختیهای راه دعوت است. در آیه اول خداوند، عطای چنین شرح صدری را به پیامبر بیان می کند و او را دعوت به کار مستمر و پیگیر می نماید و نوید می دهد که: با هر سختی، آسانی است. (نابرده رنج، گنج میسر نمی شود مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد) این سوره بعد از «ضحی» نازل شده و مکی است (و بعضی گفته اند مدنی است). بعضی این سوره را با سوره قبلی اش، مجموعاً یک سوره حساب کرده اند. سوره «الم نشرح» دارای ۸ آیه می باشد. نام دیگر این سوره، «شرح» است.

سوره الشرح با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ (۱) ترجمه: (۱۹)

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ (۲) ترجمه: (۲۰)

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ (۳) ترجمه: (۲۱)

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ (۴) ترجمه: (۲۲)

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (۵) ترجمه: (۲۳)

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (۶) ترجمه: (۲۴)

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ (۷) ترجمه: (۲۵)

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ (۸) ترجمه: (۲۶)

ص: ۵۹۶

- ۱- جز بدبخت ترین مردم وارد آن نمی شود.
- ۲- همان کس که (آیات خدا را) تکذیب کرد و رویگردان شد.
- ۳- و با تقواترین مردم از آن دور داشته خواهد شد،
- ۴- همان کس که مال خود را (در راه خدا) می بخشد تا پاک شود.
- ۵- و هیچ کس را نزد او حق نعمتی نیست تا بخواهد (به این وسیله) او را پاداش دهد،
- ۶- بلکه هدفش تنها جلب رضای پروردگار والایش می باشد.
- ۷- و بزودی (از مواهب فراوان الهی) راضی می شود!
- ۸- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به روز در آن هنگام که آفتاب برآید و گسترده شود،
- ۹- و سوگند به شب هنگامی که آرام گیرد،
- ۱۰- که پروردگارت هرگز تو را وانگذاشته و مورد خشم قرار نداده.
- ۱۱- و به یقین آخرت برای تو از دنیا بهتر است.
- ۱۲- و بزودی پروردگارت آن قدر به تو عطا خواهد کرد که راضی شوی.
- ۱۳- آیا او تو را یتیم نیافت و پناه داد؟!
- ۱۴- و تو را گمشده یافت و هدایت کرد،
- ۱۵- و تو را نیازمند یافت و بی نیاز نمود،
- ۱۶- حال که چنین است یتیم را تحقیر مکن،
- ۱۷- و سائل را از خود مران،
- ۱۸- و نعمتهای پروردگارت را بازگو کن!
- ۱۹- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آیا ما سینه تو را گشاده نساختیم،
- ۲۰- و بار سنگینت را از (دوش) تو برداشتیم؟!
- ۲۱- همان باری که سخت بر پشت تو سنگینی می کرد.
- ۲۲- و آوازه تو را بلند ساختیم.
- ۲۳- (آری) به یقین با سختی آسانی است.
- ۲۴- مسلماً با سختی آسانی است،
- ۲۵- پس هنگامی که از مهمی فارغ می شوی به مهم دیگری پرداز،

۹۵. سوره التین

آشنایی با سوره

۹۵- تین [انجیر]

در این سوره به انجیر و زیتون و طور سینا قسم خورده شده است. تین و زیتون، نام دو میوه است، یا به درخت این دو میوه قسم خورده شده، و به قول بعضی ها نام دو کوهی است که دمشق و بیت المقدس بر آن استوار گشته و رمز سوگند یاد کردن به این دو کوه و به طور سینا آن است که این سه جا، خاستگاه و محل بعثت بسیاری از پیامبران بوده است. در کنار این سه قسم، به مکه هم سوگند یاد شده، که محل بعثت پیامبر اسلام است. بعد از همه اینها، سخن از انسان و آفرینش او و ایمان و عمل صالحش می باشد و اینکه در اثر بی تقوایی، انسان به پست ترین جایگاهها هم سقوط می کند مگر مؤمنان صالح. در سال سوم بعثت در مکه نازل شده (بعد از سوره بروج) و ۷ آیه دارد.

سوره التین با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ (۱) ترجمه: (۱)

وَطُورِ سِينِينَ (۲) ترجمه: (۲)

وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ (۳) ترجمه: (۳)

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ (۴) ترجمه: (۴)

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ (۵) ترجمه: (۵)

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (۶) ترجمه: (۶)

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّينِ (۷) ترجمه: (۷)

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ (۸) ترجمه: (۸)

۹۶- علق [خون بسته، زالو، کرم]

در آیه دوم، مبدء خلقت انسان از «علق» می داند، کرمی زالو شکل، اسپرماتوزوئید. بعضی هم علق را از ریشه تعلق و وابستگی گرفته اند و گفته اند انسان از وابستگی و تعلقات خلق شده است. اولین سوره ای است که در غار حرا، هنگام بعثت پیامبر، بر او نازل شده است و سخن از خواندن و آفرینش انسان و تسلیم او و طغیانش به میان آمده است. این سوره مکی است و ۱۹ آیه دارد.

سوره العلق با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (۱) ترجمه: (۹)

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (۲) ترجمه: (۱۰)

اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ (۳) ترجمه: (۱۱)

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (۴) ترجمه: (۱۲)

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (۵) ترجمه: (۱۳)

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِرٌ (۶) ترجمه: (۱۴)

أَنْ رَأَاهُ اسْتَعْجَلَىٰ (۷) ترجمه: (۱۵)

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ (۸) ترجمه: (۱۶)

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ (۹) ترجمه: (۱۷)

عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ (۱۰) ترجمه: (۱۸)

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى (۱۱) ترجمه: (۱۹)

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى (۱۲) ترجمه: (۲۰)

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى (۱۳) ترجمه: (۲۱)

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى (۱۴) ترجمه: (۲۲)

كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ (۱۵) ترجمه: (۲۳)

نَاصِيَةٍ كَأَذِيهِ خَاطِئَةٍ (۱۶) ترجمه: (۲۴)

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ (۱۷) ترجمه: (۲۵)

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ (۱۸) ترجمه: (۲۶)

كَلَّا لَا تُطَعَّمُهُ وَاشْجُدْ وَاقْتَرِبْ □ (۱۹) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۹۷

-
- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سو گند به انجیر و زیتون [= یا: سو گند به سرزمین شام و بیت المقدس]
  - ۲- و سو گند به «طور سینا»،
  - ۳- و سو گند به این شهر امن (مکه)،
  - ۴- که ما انسان را در بهترین صورت و نظام آفریدیم،
  - ۵- سپس او را به پایین ترین مرحله بازگرداندیم،
  - ۶- مگر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند که برای آنها پاداشی تمام نشدنی است!
  - ۷- پس (ای انسان) چه چیز سبب می شود که بعد از این (دلایل روشن) روز جزا را انکار کنی؟!
  - ۸- آیا خداوند بهترین حاکمان نیست؟!
  - ۹- *بنام خداوند بخشنده مهربان* بخوان به نام پروردگارت که (جهان را) آفرید،
  - ۱۰- و انسان را از خون بسته ای خلق کرد.
  - ۱۱- بخوان که پروردگارت (از همه) والاتر است،
  - ۱۲- همان کسی که بوسیله قلم تعلیم نمود،
  - ۱۳- و به انسان آنچه را نمی دانست آموخت.
  - ۱۴- چنین نیست (که شما می پندارید) به یقین انسان طغیان می کند،
  - ۱۵- از این که خود را بی نیاز ببیند.

- ۱۶- و به یقین بازگشت (همه) به سوی پروردگار توست.
- ۱۷- به من خبر ده کسی که نهی می کند،
- ۱۸- بنده ای را هنگامی که نماز می خواند (آیا مستحق عذاب الهی نیست)
- ۱۹- به من خبر ده اگر این بنده بر طریق هدایت باشد،
- ۲۰- یا مردم را به تقوا فرمان دهد (آیا نهی کردن او سزاوار است)؟!
- ۲۱- به من خبر ده اگر (این طغیانگر) حق را انکار کند و از آن روی گردان شود (آیا مستحق مجازات الهی نیست)؟!
- ۲۲- آیا او ندانست که خداوند (همه اعمالش را) می بیند؟!
- ۲۳- چنان نیست (که او می پندارد)، اگر دست از کار خود برندارد، ناصیه اش [= موی پیش سرش] را گرفته، (و به سوی عذاب) می کشانیم.
- ۲۴- همان ناصیه دروغگوی خطاکار را!
- ۲۵- سپس یارانش را صدا زند (تا یاریش کنند).
- ۲۶- ما هم بزودی مأموران دوزخ را صدا می زنیم (تا او را به دوزخ افکنند)!
- ۲۷- چنین نیست (که او می پندارد) او را اطاعت مکن، و سجده نما و به قرب (خداوند) در آی!

۹۷. سوره القدر

آشنایی با سوره

۹۷- قدر [اندازه، سنجش، ارزش]

در این سوره، از شب ارزش آفرینی و اندازه گیری و مقدرات انسان سخن به میان آمده است. شبی که از هزار ماه برتر است (در بعضی روایات شیعه، این هزار ماه به مدت حکومت ظالمانه بنی امیه تفسیر شده که هزار ماه طول کشیده است) (به نقل المیزان جلد ۲۰ ص ۴۷۴). و در یکی از شبهای ماه رمضان (۲۱ یا ۲۳) قرار دارد. و شبی است که قرآن در آن بر قلب پیامبر نازل گشته است. شب اتصال مطلق میان زمین و ملکوت اعلاست و فرود آمدن فرشته ها از آسمان، و شب سلامتی است. این سوره، در حدود سال ۴ بعثت، بعد از سوره «عبس» در مکه نازل شده و ۵ آیه دارد و سوره ای است بسیار مبارک و با فضیلت.

سوره القدر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (۱) ترجمه: (۱)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (۲) ترجمه: (۲)

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ (۳) ترجمه: (۳)

تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ (۴) ترجمه: (۴)

سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطَلَعِ الْفَجْرِ (۵) ترجمه: (۵)

۹۸. سوره البینه

آشنایی با سوره

۹۸- بینه [دلیل روشن و حجت آشکار]

این سوره، بیانگر رسالت عام پیامبر نسبت به همه مشرکین و یهود و نصاری است و دعوت او را از همه بشریت به آئین حق باز می گوید و صلاح جامعه انسانی را در سایه اعتقاد و عمل می داند. گرایش مشرکین و اهل کتاب را به ایمان توحیدی، در سایه آمدن «بینه» می داند و خود محمد (ص) نمونه و مصداقی از این حجت آشکار برای اندیشه ها و پیروان ادیان دیگر است (امام باقر فرموده است: البینه محمد رسول الله «ص») (المیزان ج ۲۰ ص ۴۸۲) به نقل از تفسیر القمی. به نام «لم یکن» هم مشهور است و این نام از آغاز سوره اقتباس شده است. از نام های دیگر این سوره «اهل الکتاب» «قیامت»، «بریه» و «انفکاک» است. بعد از سوره طلاق نازل شده و از سوره های مدنی است و ۸ آیه دارد.

سوره البینه با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ (۱) ترجمه: (۱)

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً (۲) ترجمه: (۲)

فِيهَا كُتِبَ قَيِّمَةٌ (۳) ترجمه: (۳)

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ (۴) ترجمه: (۴)

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ ۚ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ (۵) ترجمه: (۵)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا □ أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ (٦) ترجمه: (١١)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ (٧) ترجمه: (١٢)

ص: ۵۹۸

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* به یقین ما آن (قرآن) را در شب قدر نازل کردیم.
  - ۲- و تو چه می دانی شب قدر چیست!؟
  - ۳- شب قدر بهتر از هزار ماه است.
  - ۴- فرشتگان و «روح» در آن شب به اذن پروردگارشان برای (تقدیر) هر امری نازل می شوند.
  - ۵- شبی است سرشار از سلامت (و برکت و رحمت) تا طلوع سپیده.
  - ۶- *بنام خداوند بخشنده مهربان* کافران از اهل کتاب و مشرکان (می گفتند): دست از آیین خود بر نمی دارند تا دلیل روشنی برای آنها بیاید،
  - ۷- پیامبری از سوی خدا (بیاید) که کتب پاک (آسمانی) را (بر آنها) بخواند،
  - ۸- که در آن نوشته های پرارزشی باشد. (ولی هنگامی که آمد ایمان نیاوردند).
  - ۹- اهل کتاب (نیز پیش از این در دین خدا) اختلاف نکردند مگر بعد از آن که دلیل روشن برای آنان آمد.
  - ۱۰- و به آنها دستوری داده نشده بود جز این که خدا را بپرستند و دین خود را برای او خالص کنند و به توحید بازگردند، و نماز را برپا دارند و زکات را پردازند. و این است دین پایدار.
  - ۱۱- کافران از اهل کتاب و مشرکان در آتش دوزخند، جاودانه در آن می مانند. آنها بدترین خلق (خدا) هستند.
  - ۱۲- (اما) کسانی که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند، بهترین خلق (خدا) هستند.
- جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا □ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ □ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ (٨) ترجمه: (١)

۹۹. سوره الزلزله

آشنایی با سوره

۹۹- زلزال [لرزش و زلزله]

در آیه اول وقوع زمین لرزه مهیب را هنگام ظهور قیامت بیان می کند. زلزله ای که در پی آن برانگیختن مردم برای روز دادرسی عمومی در محشر و پاداش خوبیها و کیفر بدی ها است. نام دیگر سوره، «زلزله» است. ۸ آیه دارد و بعد از سوره نساء در مدینه نازل شده است

سوره الزلزله با ترجمه

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا (۱) ترجمه: (۲)

وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا (۲) ترجمه: (۳)

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا (۳) ترجمه: (۴)

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا (۴) ترجمه: (۵)

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا (۵) ترجمه: (۶)

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ (۶) ترجمه: (۷)

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (۷) ترجمه: (۸)

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (۸) ترجمه: (۹)

۱۰۰. سوره العاديات

آشنایی با سوره

۱۰۰- عادیات [دوندگان]

عادیات، اسبهای تیز تک و تندرو می باشد که هنگام دیدن، همهمه صدایش بگوش می رسد. خداوند در نخستین آیه، به چنین اسبها و اسب سواران چابک که از سم اسبان آتش می پرد و سحر گاهان بر سر دشمن هجوم می آورند، سوگند می خورد و برخی نکات تربیتی و انسان شناسی و کفران انسان نسبت به نعمتها و مال دوستی شدید انسان، در پی آن مطرح می شود و با اشاره ای به رستاخیز و قیامت، پایان می گیرد. لحن آیات می رساند که باید در مدینه و پس از تشریح حکم جهاد با دشمن، آیات، نازل شده باشد. در روایات آمده که این سوره درباره علی (ع) و گروه پارتیزانی او که در جنگ «ذات السلاسل» به دشمن شیبخون زدند، نازل شده است که گروههای اعزامی سابق ناموفق بودند ولی این گروه توانستند ضربه خود را بزنند. این سوره مدنی است و ۱۱ آیه دارد و پس از سوره «عصر» نازل گشته است.

سوره العاديات با ترجمه

.Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا (۱) ترجمه: (۱۰)

فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا (۲) ترجمه: (۱۱)

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا (۳) ترجمه: (۱۲)

فَأَنْزَنَ بِهِ نَقْعًا (۴) ترجمه: (۱۳)

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا (۵) ترجمه: (۱۴)

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ (۶) ترجمه: (۱۵)

وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَلِكِ لَشَهِيدٌ (۷) ترجمه: (۱۶)

وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ (۸) ترجمه: (۱۷)

□ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ (۹) ترجمه: (۱۸)

ص: ۵۹۹

۱- پاداش آنها نزد پروردگارشان باغهای جاویدان بهشتی است که نهرها از پای درختانش جاری است. همیشه در آن می مانند. (هم) خدا از آنها خشنود است و (هم) آنها از او. و این (مقام والا) برای کسی است که از (مخالفت) پروردگارش بترسد.

۲- *بنام خداوند بخشنده مهربان* هنگامی که زمین شدیداً به لرزه درآید،

۳- و زمین بارهای سنگینش را خارج سازد.

۴- و انسان می گوید: «زمین را چه می شود (که این گونه می لرزد)؟!»

۵- در آن روز زمین تمام خبرهایش را بازگو می کند.

۶- چرا که پروردگارت به آن وحی کرده است.

۷- در آن روز مردم بصورت گروههای پراکنده (از قبرها) خارج می شوند تا اعمالشان به آنها نشان داده شود.

۸- پس هر کس هموزن ذره ای کار خیر انجام دهد آن را می بیند.

- ۹- و هر کس هموزن ذره ای کار بد کرده آن را (نیز) می بیند.
- ۱۰- *بنام خداوند بخشنده مهربان* سوگند به اسبان دونده (مجاهدان) در حالی که نفس زنان به پیش می تاختند،
- ۱۱- و سوگند به افروزندگان جرعه آتش در برخورد سمهایشان (با سنگهای بیابان)،
- ۱۲- و سوگند به هجوم آوران در سپیده دم،
- ۱۳- که گرد و غبار به هر سو پراکندند،
- ۱۴- و (ناگهان) در میان جمع (دشمن) ظاهر شدند،
- ۱۵- که انسان در برابر نعمتهای پروردگارش بسیار ناسپاس و بخیل است.
- ۱۶- و او خود (نیز) بر این گواه است.
- ۱۷- و به یقین او علاقه شدید به مال دارد.
- ۱۸- آیا نمی داند در آن زمان که تمام کسانی که در قبرها هستند برانگیخته می شوند،

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ (۱۰) ترجمه: (۱)

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ (۱۱) ترجمه: (۲)

۱۰۱. سوره القارعه

آشنایی با سوره

۱۰۱- قارعه [کوبنده]

از نام های قیامت است که در سه آیه اول آمده است. قیامت، کوبنده دلهاست با ترس. و کوبنده دشمنان خداست، با عذاب. در این سوره از قیامت و حالت خوشی و ناراحتی نیکوکاران و بدکاران سخن گفته شده است. بعد از سوره ایلاف، در مکه در اوائل بعثت نازل شده و ۱۱ آیه دارد.

سوره القارعه با ترجمه

صوت

.Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْقَارِعَةُ (۱) ترجمه: (۳)

مَا الْقَارِعَةُ (۲) ترجمه: (۴)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ (۳) ترجمه: (۵)

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْتُوثِ (۴) ترجمه: (۶)

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ (۵) ترجمه: (۷)

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ (۶) ترجمه: (۸)

فَهُوَ فِي عِيشِهِ رَاغِبٍ (۷) ترجمه: (۹)

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ (۸) ترجمه: (۱۰)

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ (۹) ترجمه: (۱۱)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا هِيَةٌ (۱۰) ترجمه: (۱۲)

نَارٌ حَامِيَةٌ (۱۱) ترجمه: (۱۳)

۱۰۲. سوره التكاثر

آشنایی با سوره

۱۰۲- تکاثر [افتخار به زیادی ثروت و عزت]

در دو آیه اول از تکاثر نکوهش شده، یعنی افزون طلبی در ثروت و قدرت، و افتخار کردن به کثرت اموال و قوم و قبیله و عزت اجتماعی. مشرکین برای اثبات عظمت خود از جهت نفرت، حتی مرده های خود را هم در گورستان به حساب می آوردند. چه بازیچه و مشغولیتی! ... در بعضی تفاسیر، به قومی از یهود تفسیر شده و در بعضی به دو قبیله از قریش و در بعضی هم به دو گروه از انصار. این سوره، بعد از سوره کوثر، نازل شده و ۹ آیه دارد و از سوره های مکی است.

سوره التكاثر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَلْهَاكُمْ التَّكَاثُرُ (۱) ترجمه: (۱۴)

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ (۲) ترجمه: (۱۵)

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ (۳) ترجمه: (۱۶)

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ (۴) ترجمه: (۱۷)

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ (۵) ترجمه: (۱۸)

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ (۶) ترجمه: (۱۹)

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ (۷) ترجمه: (۲۰)

ثُمَّ لَنَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ (۸) ترجمه: (۲۱)

ص: ۶۰۰

۱- و آنچه در درون سینه هاست آشکار می گردد،

۲- در آن روز پروردگارشان از آنها کاملاً آگاه است؟!

۳- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آن حادثه کوبنده،

۴- و چه حادثه کوبنده ای!

۵- و تو چه می دانی که حادثه کوبنده چیست؟! (آن حادثه همان روز قیامت است!)

۶- روزی که مردم مانند پروانه های پراکنده خواهند بود،

۷- و کوهها مانند پشم رنگین حلاجی شده (متلاشی) می گردد!

۸- اما کسی که (در آن روز) ترازوهای (اعمال) او سنگین است،

۹- در یک زندگی کاملاً رضایت بخش خواهد بود.

۱۰- و اما کسی که ترازوهای (اعمال) او سبک است،

۱۱- پناهگاهش «هاویه» [= دوزخ] است.

۱۲- و تو چه می دانی «هاویه» چیست؟!

۱۳- آتشی است سوزان!

۱۴- *بنام خداوند بخشنده مهربان* افزون طلبی (و تفاخر) شما را به خود مشغول داشته است.

۱۵- تا آن جا که به دیدار قبرها رفتید (و به فزونی قبور مردگانتان افتخار کردید).

۱۶- چنین نیست (که می پندارید) بزودی خواهید دانست!

۱۷- باز چنان نیست (که شما می پندارید). بزودی خواهید دانست!

۱۸- هرگز چنان نیست (که شما خیال می کنید). اگر شما علم یقین (به آخرت) داشتید (افزون طلبی شما را از خدا غافل

نمی کرد!

۱۹- به یقین شما جهنم را خواهید دید.

۲۰- سپس (با ورود در آن) آن را به عین یقین مشاهده خواهید کرد.

۲۱- سپس در آن روز (همه شما) از نعمتها (ی الهی) بازپرسی خواهید شد.

۱۰۳. سوره العصر

آشنایی با سوره

۱۰۳- عصر [زمان، بعد از ظهر، فشار، و ...]

در اولین آیه، خداوند به عصر قسم یاد کرده است. مفسرین، عصر را به معانی گوناگونی بیان کرده اند، از قبیل: عصر نبوت، عصر نزول قرآن، عصر قیامت، عصر دولت مهدی، نماز عصر، روزگار، و معانی دیگر ... در جواب این سه قسم، سوره به بیان خلاصه ای از معارف قرآن اشاره می کند و آن عبارت است از: «ایمان»، «عمل صالح»، «حق»، «صبر». در بیانی خلاصه و مختصر، مفاهیم بلند و فراوانی بیان شده است. این سوره، مکی است و با ۳ آیه در سال اول بعثت بعد از سوره انشراح نازل شده است.

سوره العصر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَصْرِ (۱) ترجمه: (۱)

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (۲) ترجمه: (۲)

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ (۳) ترجمه: (۳)

۱۰۴. سوره همزه

آشنایی با سوره

۱۰۴- همزه [عیبجو و طعنه زن]

در این سوره از کسانی که از دیگران عیبجویی کرده و با حرکات چشم و ابر و مسخره شان می کنند و به ثروت های جمع شده

خود مغرورند نکوهش شده است و وعده آتش به آنها داده شده و آیات تنذیری این سوره مربوط به آغاز دعوت و دوران درگیری با اشراف است. بعد از سوره قیامت نازل شده و از سوره های مکی است و ۹ آیه دارد.

سوره الهمزه با ترجمه

صوت

.Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ (۱) ترجمه: (۴)

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ (۲) ترجمه: (۵)

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ (۳) ترجمه: (۶)

كَلَّا ۖ لَيُبَدِّلَنَّهُ فِي الْخَطْمِ (۴) ترجمه: (۷)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا الْخَطْمُ (۵) ترجمه: (۸)

نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ (۶) ترجمه: (۹)

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ (۷) ترجمه: (۱۰)

إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّوَةٌ (۸) ترجمه: (۱۱)

فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ (۹) ترجمه: (۱۲)

۱۰۵. سوره الفیل

آشنایی با سوره

۱۰۵- فیل

در این سوره داستان فیل سواران ابرهه را که برای ویران کردن خانه توحید، کعبه، هجوم آورده بودند و با قدرت خداوند نابود شدند به طور خلاصه بیان کرده است. خود این واقعه، که قبل از اسلام رخ داده بود مبدء تاریخ شد و آن سال به «عام الفیل» مشهور گشت. بنا به نقل مورخین، در همان سال هم پیامبر متولد شد و ۴۰ سال بعد از آن ماجرا به رسالت مبعوث گشت. این تاریخچه و یادآوری آن در قرآن، هشدار است به کسانی که از در جنگ و ستیز با خدا و آئین او وارد می

شوند. این سوره هم بعد از «کافرون» در اوائل بعثت در مکه نازل شده و ۵ آیه دارد. بعضی این سوره را با سوره بعدی یکی دانسته اند، چون مطالبشان بهم مربوط است.

سوره الفیل با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ (۱) ترجمه: (۱۳)

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّيلٍ (۲) ترجمه: (۱۴)

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ (۳) ترجمه: (۱۵)

تَزْمِيهِمْ بِحِجَارِهِ مِّنْ سِجِّيلٍ (۴) ترجمه: (۱۶)

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ (۵) ترجمه: (۱۷)

ص: ۶۰۱

۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* به عصر سو گند،

۲- که انسانها همه در زیانند.

۳- مگر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند، و یکدیگر را به (ادای) حق سفارش کرده و یکدیگر را به استقامت و شکیبایی توصیه نموده اند.

۴- *بنام خداوند بخشنده مهربان* وای بر هر عیبجوی مسخره کننده ای!

۵- همان کس که مال فراوانی جمع آوری کرده ساخته (بی آنکه حلال و حرام آن را حساب کند)!

۶- او می پندارد اموالش او را جاودانه می سازد.

۷- چنین نیست (که می پندارد). بزودی در «حطمه» [= آتشی خردکننده] پرتاب می شود.

۸- و تو چه می دانی «حطمه» چیست؟!

۹- آتش برافروخته الهی است،

۱۰- که از دلها سر می زند.

۱۱- این آتش بر آنها فرو بسته شده،

۱۲- در ستونهای کشیده و طولانی.

۱۳- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آیا ندیدی پروردگارت با فیل سواران [= لشکر ابرهه که برای نابودی کعبه آمده بودند] چه کرد؟!

۱۴- آیا نقشه آنها را در ضلالت (و تباهی) قرار نداد؟!

۱۵- و بر سر آنها پرندگان را گروه گروه فرستاد،

۱۶- که با سنگ هایی از گل متحجر آنان را هدف قرار می دادند.

۱۷- سرانجام آنها را همچون گاه خورده شده (و متلاشی) قرار داد.

۱۰۶. سوره قریش

آشنایی با سوره

۱۰۶- ایلاف [الفت دادن]

نام دیگر سوره «قریش» است. در رابطه با سوره قبلی، که دشمنان حبشی مهاجم به کعبه نابود شدند، این کار، به خاطر تجمع خاطر و انس و الفت و ایمنی «قریش» در کوچ های تابستانی و زمستانی انجام گرفت و در مقابل، از آنان انتظار است که خدا را پرستش کنند. سوره مکی است و به جهت پیوستگی مطالبش با سوره فیل، بعضی ها این دو را یک سوره حساب کرده اند. ۵ آیه دارد و در سال ۳ بعثت، بعد از سوره «تین» نازل شده است.

سوره قریش با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَيْلَافٍ قُرَيْشٍ (۱) ترجمه: (۱)

إِلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ (۲) ترجمه: (۲)

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ (۳) ترجمه: (۳)

الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ (۴) ترجمه: (۴)

۱۰۷. سوره الماعون

آشنایی با سوره

در آخرین آیه، از نمازگزاران سهل انگار و ریاکار که از اطعام و سیر کردن گرسنگان با ظرفهای پر از غذا جلوگیری می کنند نکوهش شده است و اینها همه در ردیف تکذیب کنندگان دین محسوب شده اند به این مناسبت، این سوره به نام سوره «دین» هم گفته شده است. نقل شده که نزول سوره درباره ابوجهل و کفار قریش بوده است. این سوره بعد از تکاثر و قبل از «فیل» و در مکه در سال ۲ بعثت نازل شده و ۷ آیه دارد.

سوره الماعون با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ (۱) ترجمه: (۵)

فَذَلِكَ الَّذِي يَدُّعِ الْيَتِيمَ (۲) ترجمه: (۶)

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (۳) ترجمه: (۷)

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ (۴) ترجمه: (۸)

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ (۵) ترجمه: (۹)

الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ (۶) ترجمه: (۱۰)

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ (۷) ترجمه: (۱۱)

۱۰۸. سوره الكوثر

آشنایی با سوره

۱۰۸- کوثر [خیر فراوان]

در اینکه منظور از کوثر، نهری است در بهشت، یا حوضی در محشر، یا ذریه و فرزندان زیاد، یا علمای امت، یا نبوت و قرآن، یا علم و حکمت یا ... نظریه های گوناگونی وجود دارد. منظور هر کدام باشد، این خیر کثیر را خداوند به پیامبر اعطا کرده است (آیه ۱) این سوره یک سطر است که ۳ آیه دارد و از اعجازهای قرآن است در جواب عیبجویی های مشرکین نازل شده که

به خاطر نداشتن فرزند پسر، پیامبر را مقطوع النسل و «ابتر» می گفتند. بعد از «عصر» یا «عادیات» در مکه نازل شده است. سال اول بعثت. بعضی هم گفته اند که در «صلح حدیبیه» نازل شده است

سوره الكوثر با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوثَرَ (۱) ترجمه: (۱۲)

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ (۳) ترجمه: (۱۳)

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ (۲) ترجمه: (۱۴)

ص: ۶۰۲

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* (نابودی فیل سواران) بخاطر این بود که قریش (به این سرزمین مقدس) الفت گیرند (و زمینه ظهور پیامبر فراهم شود).
- ۲- الفت آنها (به این سرزمین و بازگشت آنها به آنجا) در سفرهای زمستانه و تابستانه.
- ۳- پس (به شکرانه این نعمت بزرگ) باید پروردگار این خانه را عبادت کنند،
- ۴- همان کس که آنها را از گرسنگی نجات داد و از ترس و ناامنی ایمن ساخت.
- ۵- *بنام خداوند بخشنده مهربان* آیا کسی که پیوسته روز جزا را انکار می کند دیدی؟!۱
- ۶- او همان کسی است که یتیم را با خشونت می راند،
- ۷- و (دیگران را) به اطعام مسکین تشویق نمی کند.
- ۸- پس وای بر نمازگزاران،
- ۹- همان کسانی که در نماز خود سهل انگاری می کنند.
- ۱۰- همان کسانی که ریا می کنند،
- ۱۱- و حتی از (عاریه) دادن وسایل ضروری زندگی (به دیگران) خودداری می کنند.
- ۱۲- *بنام خداوند بخشنده مهربان* به یقین ما به تو کوثر (و خیر و برکت فراوان) عطا کردیم.
- ۱۳- (و بدان) دشمن تو به یقین ابتر و بریده نسل است.
- ۱۴- پس برای پروردگارت نماز بخوان و قربانی کن

آشنایی با سوره

۱۰۹- کافرون [کافرها]

در این سوره، خداوند به پیامبر فرمان برائت از خدایان مشرکین و عقاید باطل آنها را می دهد. چرا که میان توحید و شرک، هرگز سازشی نیست. نزول این سوره در پی آن بود که بعضی از مشرکین، از پیامبر می خواستند که مدتی بت های آن را عبادت کنند تا آنها هم خدای محمد را بپرستند. سوره، مسلمانان را از سازش بر سر اصول اعتقادی و مبانی بنیادی مکتب بر حذر می دارد. به نام سوره «عبادات» هم گفته شده است. ۶ آیه دارد و بعد از سوره ماعون (یا: فیل) در اوائل بعثت در مکه نازل شده است.

سوره الکافرون با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ (۱) ترجمه: (۱)

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (۲) ترجمه: (۲)

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (۳) ترجمه: (۳)

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ (۴) ترجمه: (۴)

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (۵) ترجمه: (۵)

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ (۶) ترجمه: (۶)

۱۱۰. سوره النصر

آشنایی با سوره

۱۱۰- نصر [یاری]

در این سوره، از نصر و یاری خدا و پیروزی و فتح بزرگ است که از سوی خدا فرا رسیده است و مردم فوج فوج به دین خدا می گروند. گفته اند که در ایام «حجه الوداع» سال آخر عمر پیامبر در «منا» نازل شده و آخرین سوره ای است که به نحو کامل و یکجا آمده است. بعد از سوره توبه و ۳ آیه دارد. نام دیگرش «تودیع» است. چرا که به عنوان آخرین سوره ها، وداعی

با پیامبر و پیامبر با امت محسوب می شود و در آن اشاره ای به وفات رسول گرامی اسلام شده است.

سوره النصر با ترجمه

صوت

.Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ (۱) ترجمه: (۷)

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (۲) ترجمه: (۸)

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا (۳) ترجمه: (۹)

۱۱۱. سوره المسد

آشنایی با سوره

۱۱۱- تبت [شکسته باد]

ابولهب، و همسر آتش افروز و هیزم کش او از سردمداران مشرکین مخالف پیامبر بودند و آن حضرت را آزار می دادند. در این سوره (آیه ۱) نفرین شده که شکسته باد داستان ابولهب و خودش نابود باد. نام دیگر سوره، «مسد» است. یعنی ریسمانی بافته شده از لیف خرما. در مورد همسر ابولهب در آخرین آیه می گوید که در گردن زنش در حالت عذاب ریسمانی از این نوع خواهد بود. سوره لهب هم گفته شده است. بعد از سوره «فاتحه» و به قولی بعد از «مدثر» در اوائل بعثت در مکه نازل شده و ۶ آیه دارد.

سوره المسد با ترجمه

صوت

.Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ (۱) ترجمه: (۱۰)

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ (۲) ترجمه: (۱۱)

سَيَضَلِّي نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ (۳) ترجمه: (۱۲)

وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ (۴) ترجمه: (۱۳)

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ (۵) ترجمه: (۱۴)

ص: ۶۰۳

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* بگو: ای کافران!
- ۲- آنچه را شما می پرستید من نمی پرستم.
- ۳- و نه شما آنچه را من می پرستم می پرستید،
- ۴- و نه من آنچه را شما پرستش کرده اید می پرستم،
- ۵- و نه شما آنچه را که من می پرستم پرستش می کنید.
- ۶- (حال که چنین است) آیین شما برای خودتان، و آیین من برای خودم!
- ۷- *بنام خداوند بخشنده مهربان* هنگامی که یاری خدا و پیروزی (بر مشرکان مکه) فرا رسد،
- ۸- و بینی مردم گروه گروه وارد دین خدا می شوند،
- ۹- پروردگارت را تسبیح و حمد گوی و از او آمرزش بخواه که او بسیار توبه پذیر است.
- ۱۰- *بنام خداوند بخشنده مهربان* بریده باد هر دو دست ابولهب و مرگ بر او باد!
- ۱۱- هرگز ثروتش و آنچه را به دست آورد به حالش سودی نبخشید.
- ۱۲- و بزودی وارد آتشی شعله‌ور و پرله‌پ می شود.
- ۱۳- و (نیز) همسرش، در حالی که هیزم کش (دوزخ) است،
- ۱۴- و در گردنش رشته ای از لیف خرما.

۱۱۲. سوره الإخلاق

آشنایی با سوره

۱۱۲- اخلاص [خالص کردن]

سوره «اخلاص»، یا «توحید»، یا «قل هو الله» وحدانیت و اوصاف خداوند را بیان می کند و بسیار فضیلت دارد معادل یک سوم قرآن است. به نام سوره «اساس» هم یاد شده است. سوره در جواب درخواست گروهی از یهود که از پیامبر، اوصاف خداوند را پرسیده بودند، نازل شده است. «قل هو الله» نسب نامه خدا است. در مورد این سوره، امیر المؤمنین فرموده است که: «قل هو الله»، نسب نامه خداست. این سوره بعد از «ناس» در اوائل بعثت در مکه نازل شده و ۴ آیه دارد.

سوره الإخلاق با ترجمه

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (۱) ترجمه: (۱)

اللَّهُ الصَّمَدُ (۲) ترجمه: (۲)

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (۳) ترجمه: (۳)

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (۴) ترجمه: (۴)

۱۱۳. سوره الفلق

آشنایی با سوره

۱۱۳- فلق [صبح]

در این سوره فرمان به پیامبر است که به خدائی که آفریدگار فلق و سپیده دم است از شر همه پدیده ها و شر ظلمت فراگیر و جادوگران و حسودان، پناه ببرد. بعد از سوره فیل و قبل از ناس در مکه نازل شده و ۵ آیه دارد.

سوره الفلق با ترجمه

Your browser does not support the audio tag

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (۱) ترجمه: (۱)

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ (۲) ترجمه: (۲)

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (۳) ترجمه: (۳)

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ (۴) ترجمه: (۴)

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (۵) ترجمه: (۵)

آشنایی با سوره

۱۱۴- ناس [مردم]

در این سوره هم مثل سوره قلی، خداوند به پیامبر فرمان داده که به پروردگار مردم، فرمانروای مردم و معبود مردم، از شر وسوسه گران از جن و انس پناه ببرد. این سوره و سوره فلق را، «معوذتین» هم گفته اند. زیرا که در آغاز هر دو، مسئله تعویذ و پناه بردن به خدا از شرور حسودان و افسونگران و جادوگران مطرح شده که دشمنان از طریق جادو و افسون قصد صدمه رساندن به پیامبر را داشتند. بعضی هم این دو سوره را از سوره های مدنی دانسته اند که با هم نازل گشته اند. سوره «ناس» بعد از سوره «فلق» و قبل از «قل هو الله» نازل شده و ۶ آیه دارد. با آرزو و امید اینکه با شناخت بهتر و بیشتر قرآن و عمل کردن به این کتاب آسمانی سعادت و فلاح را بدست آوریم، با نقل چند بیت از اشعار «اقبال لاهوری» این نوشته را به پایان می بریم:

نقش قرآن چون که بر عالم نشست

نقشهای پاپ و کاهن را شکست

فاش گویم آنچه در دل مضمراست

این کتابی نیست، چیزی دیگر است

چون که در جان رفت جان دیگر شود

جان چو دیگر شد، جهان دیگر شود.

سوره الناس با ترجمه

صوت

Your browser does not support the audio tag.

«استاد پرهیزگار»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (۱) ترجمه: (۱۰)

مَلِكِ النَّاسِ (۲) ترجمه: (۱۱)

إِلَهِ النَّاسِ (۳) ترجمه: (۱۲)

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ (۴) ترجمه: (۱۳)

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ (۵) ترجمه: (۱۴)

مِنْ الْجِنَّهِ وَالنَّاسِ (۶) ترجمه: (۱۵)

ص: ۶۰۴

- ۱- *بنام خداوند بخشنده مهربان* بگو: «او خداوند، یکتا و یگانه است.
- ۲- خداوندی بی نیاز است که همه نیازمندان قصد او می کنند.
- ۳- (هرگز) نژاد، و زاده نشد.
- ۴- و برای او هیچ گاه شب-یه و ماندی نبوده است.»
- ۵- *بنام خداوند بخشنده مهربان* بگو: «پناه می برم به پروردگار سپیده صبح،
- ۶- ز شرّ آنچه آفریده است.
- ۷- و از شرّ هر موجود شرور هنگامی که شبانه وارد می شود.
- ۸- و از شرّ آنها که (با افسون و سحر) در گره ها می دمند.
- ۹- و از شرّ حسود هنگامی که حسد میورزد.»
- ۱۰- *بنام خداوند بخشنده مهربان* بگو: «پناه می برم به پروردگار مردم،
- ۱۱- مالک و حاکم مردم،
- ۱۲- معبود مردم،
- ۱۳- از شرّ وسوسه گر پنهانکار.
- ۱۴- که در درون سینه مردمان وسوسه می کند،
- ۱۵- خواه از جنّ باشد یا از انسان»

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه

اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

